

ཀོང
འཕུལ

ལམ་ལམ།

རྒྱ་གར་གྱི་ལམ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ལོ་རྒྱུས།

དགེ་ལུན་རབ་གསལ་གྱི་ལོ་རྒྱུས།

ལམ་ལམ།

ལམ་ལམ།

ཇག་ཁི་རོ་ཨག་གིས་བརྩམས།

དགེ་འདུན་རབ་གསལ་གྱིས་བསྐྱུར།

འགྲུར་བརྒྱ་ཚ་བརྒྱད།

~ ~ ~

ལམ་ལ།

On the Road

ཚུམ་པ་པོ། ཇག་ ཁེ་རོ་ཨག།

By Jack Kerouac

1955 ལོ་དང་ 1957 ལོའི་པར་དབང་གཞིའི་པར་དབང་© ཇག་ ཁེ་རོ་ཨག། 1983 ལོར་པར་དབང་བསྐྱར་གསོ་© སི་
ཕྲེ་ལ་ ཁེ་རོ་ཨག། 1985 ལོར་པར་དབང་བསྐྱར་གསོ་© སི་ཕྲེ་ལ་ ཁེ་རོ་ཨག་དང་ཇག་ ཁེ་རོ་ཨག་ པར་དབང་ཡོད་
ཚད་བདག་འཛིན་བྱས་ཡོད།

Copyright © 1955, 1957, Jack Kerouac; Copyright renewed © 1983, Stella Kerouac;
Copyright renewed © 1985, Stella Kerouac and Jan Kerouac. All rights reserved

སྐྱུར་པ་པོ། དགེ་འདུན་རབ་གསལ། འགྲུར་འདིའི་པར་དབང་ © 2022 དགེ་འདུན་རབ་གསལ།

Translation by Gedun Rabsal

Translation copyright ©2022 Gedun Rabsal

ཚུམ་སྒྲིག་པ། འགྲུར་བརྒྱུ་ཚ་བརྒྱད་དོ་དམ་ཚོགས་ཚུང་།

Editing by the 108 Translations Management Team

མཇུག་དབང་ཀམ་པ་ཨོ་རྒྱལ་ཕྱིན་ལས་རྗོ་ཇེ་མཚོག་གིས་དབ་འདིའི་ཁ་བྱང་གི་ཡིག་གཞུགས་ཕྱག་བྲིས་མཛད།

Title calligraphy by the Gyalwang Karmapa Ogyen Trinley Dorje

ཤོག་ངོས་དང་མདུན་ཤོག་རྩམ་འགོད་པ། སྟེ་ཨ་ཏ་བཟ་ཤིས་སྒྲོལ་དཀར།

Layout and cover design: Beata Tashi Drolkar (wildlotusart.com)

པར་གཞི་དང་པོ། 2022

First edition 2022

eISBN: 978 1 7328978 9 2 • ISBN: 979 8 9854124 2 0

འགྲུར་བརྒྱུ་ཚ་བརྒྱད་ནི་ལ་ཚེའི་ལས་གཞི་ཞིག་ཡིན།

108 Translations is a project of The Latse Project, New York, NY, USA

www.latse.org

འཕུལ་དབ་པར་མ་ dharmaebooks.org ཡིས་བསྐྱེགས།

Ebook edition by: dharmaebooks.org

དགེ་ལུ་མཚན་མོ་མེད་པའི་སྤྱི་ལོ་གི་རྒྱུ་ལྷན་སྐྱེས་བྱུ།

In Memory of Professor Elliot Sperling

དཀར་ཆག

རྒྱལ་དབང་ཡཀཱ་པ་མཚོག་གི་ཚེད་བརྗོད།

དོ་དམ་ཚོགས་རྒྱུང་གི་སློན་སྲིད།

རྒྱུར་བ་པོའི་འགྱུར་བྱང།

ཚོམ་བ་པོའི་ལོ་རྒྱུས་མདོར་བསྟུགས།

རྒྱུར་བ་པོའི་དོ་སློན་མདོར་བསྟུགས།

བམ་པོ་དང་པོ།

ལེའུ་དང་པོ།

ལེའུ་གཉིས་པ།

ལེའུ་གསུམ་པ།

ལེའུ་བཞི་པ།

ལེའུ་ལྔ་པ།

ལེའུ་རྒྱག་པ།

ལེའུ་བདུན་པ།

ལེའུ་བརྒྱད་པ།

ལེའུ་དགུ་པ།

ལེའུ་བཙུ་པ།

ལེའུ་བཙུ་གཅིག་པ།

ལེའུ་བཙུ་གཉིས་པ།

ལེའུ་བཙུ་གསུམ་པ།

ལེའུ་བཙུ་བཞི་པ།

བམ་པོ་གཉིས་པ།

ལེའུ་དང་པོ།

ལེའུ་གཉིས་པ།

ལེའུ་གསུམ་པ།

ལེའུ་བཞི་པ།

ལེའུ་ལྔ་པ།

ལེའུ་རྒྱག་པ།

ལེའུ་བདུན་པ།

ལེའུ་བརྒྱད་པ།

ལེའུ་དགུ་པ།

ལེའུ་བཙུ་པ།

ལེའུ་བཙུ་གཅིག་པ།

བམ་པོ་གསུམ་པ།

ལེའུ་དང་པོ།

ལེའུ་གཉིས་པ།

ལེའུ་གསུམ་པ།

ལེའུ་བཞི་པ།

ལེའུ་ལྔ་པ།

ལེའུ་རྒྱག་པ།

ལེའུ་བདུན་པ།

ལེའུ་བརྒྱད་པ།

ལེའུ་དགུ་པ།

ལེའུ་བརྒྱ་པ།

ལེའུ་བརྒྱ་གཅིག་པ།

བམ་པོ་བཞི་པ།

ལེའུ་དང་པོ།

ལེའུ་གཉིས་པ།

ལེའུ་གསུམ་པ།

ལེའུ་བཞི་པ།

ཇག་ ཁི་རོ་ཇག་

ལེའུ་ལྷ་བ།

ལེའུ་རྒྱག་བ།

བམ་པོ་ལྷ་བ།

རྒྱལ་དབང་ཡ་ཀཱ་པ་མཚོག་གི་ཆེད་བརྗོད།

གྱི་ལོ་ ༡༠༡༥ ལོར་ཁོ་བོའི་འདོད་མོས་ལྟར། ལ་རྩེ་དཔེ་མཛོད་ཁང་དུ་ཨ་རིར་གནས་
 འཁོད་དབྱིན་སྐད་ཀྱི་ཚོམ་རིག་བརྩམས་ཚུལ་བོད་སྐད་ལ་ཡིག་རྒྱུར་གནང་དང་
 གནང་བཞིན་པའི་ལོ་རྒྱུ་བ་སྐོར་ཞིག་དང་ལྷན་དུ་འདོམས་ནས། ད་པན་དབྱིན་
 ཡིག་ནས་ཚོམ་རིག་གི་བརྩམས་ཚུལ་ཅི་ཅམ་བརྒྱུར་ཡོད་པ་དང་། དེ་དག་གི་དཔེ་
 རྒྱུན་དང་དཔེ་སློག་གནས་རྒྱུ་འགན་སྦྲངས་སྤྲོད་དང་། ཡང་དེར་འདོམས་
 པའི་ལོ་རྒྱུ་བ་རྩམས་ཀྱིས་ཅི་དང་ཅི་བརྒྱུར་དང་རྒྱུར་བཞིན་པ་དང་། ཡིག་རྒྱུར་སྐབས་
 སྲུ་དཀའ་ངལ་ཅི་འབྲས་དང་། དཀའ་ངལ་སེལ་ཐབས་སོགས་ཀྱི་སྐོར་ལ་འབྲོས་ཚོལ་
 ཀྱི་རྩམ་པའི་ཚོགས་འདུ་ཞིག་ཉིན་འཁྲོངས་སུ་ཚོགས་པ་ཡིན། ཚོགས་འདུ་དེའི་སྐོར་
 ཏུ་ང་ཚོ་ཚང་མས་སློབ་འདུགས་ཅན་དང་འཆར་གཞི་ཅན། ལས་རིམ་ཅན་གྱི་
 ཡིག་རྒྱུར་གྱི་ལས་གཞི་ཞིག་བརྩམ་ན་དགེ་མཚན་ཆེ་བའི་ངོས་འདོན་གཅིག་གུར་
 བྱུང་བ་ལྟར། དེའི་ཕྱི་ལོ་ནས་“འགྲུར་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་”ཀྱི་ལས་གཞི་འདིའི་འགོ་
 བརྩམས་ཤིང་། ད་ལྟ་བོད་འགྲུར་མ་དེ་དག་རིམ་གྱིས་འབྲུལ་དེབ་ཀྱི་རྩམ་པར་འདོན་
 སྤེལ་བྱེད་པའི་སྐབས་འདིར། ཁོ་བོས་ལས་གཞི་འདིའི་དམིགས་ཡུལ་དང་འབྲེལ་
 བའི་གཏམ་འགའ་བཤད་དགོས་བྱུང་།

ང་ཚོས་དེང་རབས་བོད་ཀྱི་ཡིག་སྐྱར་ལ་སྤྱི་མིག་ཅིག་བལྟས་ན། དེའི་དམིགས་
 དུལ་གཙོ་བོ་ནི་བསྐྱར་བྱའི་རྣམས་ཡིག་གི་ནང་དུ་ཡོད་ཅིང་། རང་གི་རྣམས་ཡིག་གི་
 བུ་དུ་མེད་པའི་ཤེས་ཡོན་ཞིག་གམ། ལྟ་བུ་ཞིག་ཡང་ན་ཚོམ་སྣངས་ཤིག་ཚུར་
 ལེན་རྒྱ་དེ་ཡིན། དེ་ཡང་སྤྱི་ཚོགས་ནང་གི་ཤེས་ཚད་དུལ་མ་ཡིན་པའི་རྟོག་པ་ལོ་
 ལ་མ་དམིགས་པར། ཤེས་ཡོན་ཅན་གྱི་སྡེ་ཚུང་དུ་ཞིག་གི་མོས་ཁམས་དང་བསྐྱབ་
 བས་གྲགས་ཚོམ་ཁོ་ན་སྐྱར་ཐབས་བྱས་ཡོད། རང་གི་རྣམས་ཡིག་གི་ནང་དུ་ཤེས་ཚད་
 དུལ་མའི་བསྐྱབ་བྱ་ཚུན་སུམ་ཚོགས་ཤིང་། རང་གི་རྣམས་ཡིག་གི་ཚོ་ཚད་ལ་སེམས་
 ཁྲལ་མེད་པའི་རྣམས་སུ་དམིགས་ཡུལ་དེ་བཟུང་ནས་ལྟ་བུ་གང་མཐོ་དང་། ཤེས་ཡོན་
 གང་གསར། ཚོམ་སྣངས་དམིགས་བསལ་ཅན་གང་ཡིན་གྱི་གྲགས་ཚོམ་འགའ་རེ་
 བདམས་ནས་ཡིག་སྐྱར་བྱས་ན་ལོས་ཚོག་ཀྱང་། ད་ལྟ་ང་ཚོ་རྣམས་ཡིག་གི་ཚོ་ཚད་
 ལ་སེམས་ཁྲལ་བྱེད་དགོས་པའི་དུས་ལ་སྤེལ་ས་ཡོད་པའི་ཁར། ང་ཚོའི་སྤྱི་ཚོགས་
 ཁྲོད་ཤེས་ཚད་དུལ་མའི་མོས་ཁམས་དང་མཐུན་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ཏུ་ཅང་དཀོན་པའི་
 གནས་སྣངས་འདི་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས། ང་ཚོས་འདས་པའི་ཡིག་སྐྱར་གྱི་དམིགས་
 དུལ་ལ་བསྐྱར་ཞིབ་ཅིག་བྱེད་དགོས་པའི་དུས་ལ་སྤེལ་ས་ཡོད་སྟེ།

x

རྣམས་ཡིག་ཅིག་གི་གསོན་ཤུགས་རྒྱས་རྒྱ་ནི་རྣམས་ཡིག་དེ་བེད་སྤོང་གཏོང་མཁན་
 གྱི་སྤྱི་ཚོགས་ཡོངས་ལ་བརྟེན་ནས་འགྲུབ་རྒྱ་ཡིན་པ་ལས། ཤེས་ཡོན་ཅན་གྱི་སྡེ་ཚན་
 ཚུང་དུ་ཞིག་ལ་དམིགས་ཏེ་ལྟ་བུ་མཐོན་པོ་རེ་དང་། ཤེས་ཡོན་གསར་པ་རེ། ཚོམ་ཚུལ་
 དམིགས་བསལ་ཅན་རེ་ནང་འདྲེན་བྱས་པ་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་འགྲུབ་ཐུབ་པ་ཞིག་
 མིན། རྣམས་ཡིག་ཅིག་གི་གསོན་ཤུགས་ནི་རྣམས་ཡིག་དེའི་སྤོང་སྤོང་བཞི་སྟེ། ངག་ཐོག་
 གི་བཤད་ཉན་གཉིས་དང་། ཡིག་ཐོག་གི་འབྲི་རྟོག་གཉིས་ཀྱི་སྟེང་ནས་མངོན་གྱི་ཡོད།

སྤྱི་ཚོགས་ཤིག་ན་རང་གི་རྣམ་ཡིག་ཐོག་སློབ་མཁན་མང་པོ་ཡོད་པ་དེས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་ཡིག་དེའི་གསོན་ཉམས་ཤིག་མངོན་སུགས། དེ་ལྟ་བུའི་སློབ་མཁན་ནི་ཤེས་ཡོན་ཅན་གྱི་སྡེ་གཅིག་པོས་མི་ཚོགས་པར། རྣམ་ཡིག་དེ་བེད་སྤྱོད་པའི་སྤྱི་ཚོགས་དེའི་ཁོངས་སུ་སློབ་མཁན་གྱི་གངས་འབོར་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་དགོས། དེ་ལྟར་ཡོང་བ་ལ་སྤྱི་ཚོགས་དེའི་སློབ་པ་པོའི་མོས་ཁམས་དང་མཐུན་པའི་རང་རྣམ་དུ་བརྩམས་པ་དང་གཞན་རྣམ་ནས་བརྐྱར་བའི་བསྐྱབ་བྱ་སྤྱི་ཚོགས་ཤིག་ཡོད་དགོས། དེ་ནི་རྣམ་ཡིག་དེ་ལ་གསོན་ཤུགས་སྤྱིན་པའི་རྣམ་པ་མེད་དུ་མི་རུང་བ་ཞིག་ཡིན་པར་མ་ཟད། སྤྱི་ཚོགས་ཡོངས་ཀྱི་ཤེས་ཚད་མཐོར་འདེགས་ཀྱི་མཐུན་ཆུན་མེད་ཐབས་མེད་པ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན། རྒྱ་མཚན་འདི་ལྟ་བུ་བརྟེན་ནས་“འགྲུར་བརྒྱ་ཚ་བརྒྱད”ཀྱི་ལས་གཞི་འདིའི་དམིགས་ཡུལ་ནི། ཤེས་ཡོན་ཅན་གྱི་སྡེ་ཚོར་ཆུང་དུ་ཞིག་གི་འདོད་མོས་ལྟར་རང་གི་རྣམ་ཡིག་གི་ནང་ན་མེད་པའི་ཤེས་ཡོན་ཞིག་གཟ། ལྟ་བུ་ཞིག་གཟ། ཡང་ན་ཚོམ་སྣངས་ཤིག་ཚུར་ལེན་རྒྱ་ཅམ་གྱི་དམིགས་ཡུལ་རྟོང་པ་ཞིག་མ་ཡིན་པར། རྣམ་ཡིག་ཅིག་གི་གསོན་ཤུགས་རྒྱས་པའི་མཐུན་ཆུན་དུ་འགྲུར་རྒྱའི་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོགས་ཤིག་སྟེ། དེ་ཡང་སློབ་པ་པོ་པལ་པའི་མོས་ཁམས་དང་མཐུན་ཡང་བརྗོད་བྱ་ཐ་ཤལ་དང་རན་སློབ་ཅན་མ་ཡིན་པ། གྲགས་ཚོམ་ཡིན་ཀྱང་སློབ་མཁན་མང་པོས་སློབ་བདེ་ཞིང་ཤོ་སྤྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོགས་ཤིག་རང་རེའི་སྤྱི་ཚོགས་ལ་མཁོ་སྤོང་སྤྱབ་པ་བྱ་རྒྱུ་དེ་རེད།

སློབ་མཁན་ཉུང་བའི་གྲགས་ཚོམ་གྱི་ཡིག་བརྐྱར་ནི་ཡིག་བརྐྱར་གྱི་བྱ་བ་ལམ་རྟོང་མ་བྱུང་བའི་དཔེ་མཚོན་ཞིག་ཡིན། གནས་ཚུལ་འདི་དག་མི་འབྱུང་བའི་ཆེད། ཡིག་རྐྱར་གྱི་ལས་གཞི་འདིར་དང་པོ་བརྐྱར་བྱ་འདེམས་དུས་ནས་གྲགས་ཚོམ་ཡིན་

མིན་ལ་བལྟ་བ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་ཚོང་རའི་བྲིན་ཚད་དང་། རྐང་ཡིག་གཞན་པ་ཅི་
 ཅམ་ལ་བསྐྱར་ཡོད་པ་སོགས་ལ་ཞིབ་བཤེར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། གྲགས་ཚུམ་ཡིན་ཀྱང་ཚོང་
 རར་རྒྱགས་རྒྱུ་བ་ནམས་ཡིག་སྐྱར་གྱི་གས་སུ་འདེམས་ཀྱི་མེད་ལ། ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་ཚོང་
 རར་རྒྱགས་ཆེ་ནའང་བོད་པའི་སློག་ཁམས་དང་མཐུན་པའི་ངེས་པ་མེད། རང་རེའི་
 སློག་པ་པོ་མང་ཆེ་བའི་མོས་ཁམས་ཤེས་ཆེད། ང་ཚོས་དྲ་ཐོག་དཔེ་དེབ་སྐྱེད་མོལ་གྱི་
 གནས་ཚུལ་དང་། དཔེ་སྐྱེད་དང་འགྲེམས་སྤེལ་གྱི་གནས་ཚུལ་མང་པོ་རྒྱས་ལོན་བྱས་
 པར་མ་ཟད། རྒྱན་དུ་ཤེས་ཚད་འདྲ་མིན་གྱི་སློག་པ་པོ་དང་སྐྱེད་མོལ་གྱི་ལམ་ནས་
 རྒྱས་ལོན་བྱེད་བཞིན་ཡོད། “འགྲུར་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་”གྱི་བོད་འགྲུར་ནམས་རིམ་བཞིན་
 སྤེལ་བ་དང་། དེའི་སློག་གངས་ལ་བལྟས་ནས་ཀྱང་ང་ཚོའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་མོས་ཁམས་
 རི་གསལ་དུ་འགོ་རྒྱུ་དང་། མ་འོངས་པའི་འགྲུར་ནམས་སློག་པ་པོའི་མོས་ཁམས་དང་
 རི་མཐུན་དུ་འགོ་རྒྱུའི་རེ་བ་ཡོད།

xii

མ་ཚོམ་གྱི་བྲོ་བ་ཤོར་ཚབས་རྒྱུ་བའི་འགྲུར་ཚོགས་ཤིག་སྤེལ་རྒྱ་དེ་ང་ཚོའི་
 ལས་གཞི་འདིའི་དམིགས་ལུལ་ཞིག་ཡིན། ད་པན་གྱི་བོད་ཀྱི་ཡིག་སྐྱར་ནི་དབྱིན་
 རྐང་ནས་བསྐྱར་བ་རེ་ཤས་མ་གཏོགས། བོད་འགྲུར་མང་ཆེ་བ་རྒྱ་ཡིག་ནས་བསྐྱར་
 བ་ཡིན། རྒྱ་རྐང་གྱི་བཅམས་ཚོས་རྒྱ་ཡིག་ནས་ལོས་བསྐྱར། རྐང་རིགས་གཞན་པའི་
 བཅམས་ཚོས་ཀྱང་པས་ཆེ་བ་རྒྱ་ཡིག་ནས་ཡང་འགྲུར་གྱི་རྒྱལ་དུ་བསྐྱར་བཞིན་ཡོད་
 པ་རེད། སྤྱིར་བཏང་མ་བསྐྱར་བ་ལས་བསྐྱར་བ་ལེགས་ཚོགས་ཆེ་བ་སྤོས་མེད་ཡིན་
 ཀྱང་། ཚོམ་རིག་བཅམས་ཚོས་ཤིག་ལ་མཚོན་ན། སྤྱིར་བཏང་འགྲུར་ཐེངས་དང་
 པོའི་རྐབས་ནས་མ་ཚོམ་གྱི་བྲོ་བ་གང་འཚམས་ཤིག་ཤོར་འགོ་བ་དང་། འགྲུར་ཐེངས་
 གཞིས་པའི་རྐབས་སུ་མ་ཚོམ་གྱི་བྲོ་བ་ལྔ་ལས་ཀྱང་མང་བ་ཤོར་རྒྱུ་ཡིན་པ་ནི་པས་

ཆེད་ཆོད་དཔག་ཐུབ་པ་ཞིག་རེད། ང་ཚོས་མ་ཚོམ་གྱི་བྲོ་བཤོར་ཚབས་ཇི་ཚུང་དུ་
 གཏོང་ཆེད། དབྱིན་སྐད་ཀྱིས་གཙོས་པའི་མ་ཚོམ་གྱི་སྐད་ཡིག་རང་ནས་ཐད་ཀར་
 བསྐྱར་བའི་འགྲུར་ཚོགས་ཤིག་སྟེལ་འདོད་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་ད་ཡན་བོད་པ་རྣམས་
 ལ་འདྲིས་ཆེ་བའི་སྐད་ཡིག་ནི་རྒྱ་དཀར་ནག་གཉིས་ཀྱི་སྐད་དང་དབྱིན་སྐད་གསུམ་
 གཙོ་བོ་ཡིན། ད་ལྟོ་ང་ཚོའི་ལས་གཞི་འདིའི་ནང་དུ་གཙོ་བོ་སྐད་ཡིག་དེ་གསུམ་བོའི་
 བརྒྱུ་མཐའ་ཆོས་ཡིག་སྐྱར་བྱ་བཞིན་པ་དང་། མ་འོངས་པར་སྐད་ཡིག་གཞན་ལས་ཀྱང་
 སྐྱར་མཐའ་ལས་གཞི་འདིར་མཉམ་ཞུགས་བྱ་རྒྱུའི་རེ་བའང་ཡོད།

མ་ཚོམ་གྱི་བྲོ་བཤོར་ཚབས་ཚུང་བའི་འགྲུར་ཚོགས་ཤིག་སྟེལ་རྒྱུའི་ཆེད། ང་
 ཚོས་དང་པོ་ལོ་རྒྱུ་བ་འདེམས་དུས་ནས་དེའི་སྐད་གཉིས་ཀྱི་བྱང་ཚད་དང་། ཡིག་སྐྱར་
 ཀྱི་ཉམས་ཚུང་བཅས་ལ་རྒྱས་ལོན་ཞིབ་པར་བྲུས་པར་མ་ཟད། བསྐྱར་བྱ་གང་ཡིན་ལས་
 ཤོག་གངས་ཇི་ཅམ་དཔེ་མཚོན་དུ་བསྐྱར་བཅུག་སྟེ། མ་ཚོམ་གྱི་ནང་དོན་དང་བྲོ་བ་
 བོད་སྐད་དུ་རི་བཞིན་འདེན་ཐུབ་མིན་ལ་བལྟས་ཏེ་བསྐྱར་མཐའ་འདེམས་ཀྱི་ཡོད།
 དེ་ཅམ་གྱིས་ད་དུང་འགྲུར་གང་ཞིག་ལས་གཞི་འདིའི་ནང་དུ་རྒྱ་ཚུད་མིན་ཐག་མི་ཚོད་
 པར་འགག་སྒོ་མ་མ་ཞིག་བཞུལ་དགོས། དེ་ནི་སྐད་ཡིག་གཉིས་ལ་ནང་བུན་རྒྱུད་
 པ་ཞིག་གིས་བསྐྱར་བྲིན་པའི་འགྲུར་མ་དེར་མ་ཚོམ་གྱི་ནང་དོན་དང་བྲོ་བའི་དངས་
 ཚད་གཅིག་ཤུར་རྟོག་ཞིབ་བྲུས་ཏེ། མ་ཚོམ་གྱི་ནང་དོན་དང་བྲོ་བའི་དངས་ཚད་དེས་
 ཅན་ཞིག་ལ་མ་སྟེབས་པར་དུ་སྐྱར་མཐའ་ལ་འགྲུར་བཅོས་ཀྱི་རེ་སྐྱེལ་ཞུ་ཡི་ཡོད།

འགྲུར་གང་ཞིག་མ་ཚོམ་གྱི་ནང་དོན་དང་བྲོ་བ་མ་ཤོར་བའི་སྟེང་ནས། བོད་
 སྐད་དུ་གོ་བདེ་བ་དང་། བརྗོད་བདེ་བ་ཞིག་ཡོང་རྒྱ་ནི་ཡིག་སྐྱར་གྱི་ལས་གཞི་ཚང་
 མའི་དམིགས་ལུལ་ཡིན་པ་ལྟར་ང་ཚོའི་དམིགས་ལུལ་ཡང་ཡིན། དེ་ལྟར་ཡོང་བ་ལ་

ང་ཚོས་གོང་དུ་བཤད་པའི་མ་ཚོམ་གྱི་ནང་དོན་དང་བྲོ་བ་དང་ས་ཚད་ངེས་ཅན་ཞིག་ལ་སླེབས་ན་གཞི་ནས་ཚོམ་སྒྲིག་གི་ལས་རིམ་གཉིས་པ་སྟེ། བོད་རྒྱུད་ཀྱི་ཚིག་སྐྱོར་ལ་མཁས་པ་ཞིག་གིས་མ་ཚོམ་གྱི་ནང་དོན་དང་བྲོ་བ་ལ་འགྱུར་བ་ཅི་ཡང་མི་གཏོང་བའི་སློབ་མཁས། ཚིག་སྐྱོར་དང་དག་ཆ་ལ་ཁྱེད་ཀྱིས་བོད་མི་སྟོག་པ་པོ་མལ་བ་རྣམས་ལ་དམིགས་ནས་སྟོག་བདེ་བ་དང་གོ་བདེ་ཅུ་གཏོང་གི་ཡོད།

ཡིག་སྐྱུར་ལས་གཞི་མང་པོ་ལ་ཐུན་མོང་གི་དཀའ་ངལ་ཞིག་འཕྲད་བཞིན་པ་ནི་ཐ་སྟོན་གསར་པ་མང་པོ་དགོས་པ་དང་། དེ་དག་གཅིག་གྱུར་མི་ཡོང་བ་དེ་ཡིན། དེང་སང་དབྱིན་པོད་ཤན་སྐུར་གྱི་ཚིག་མཛོད་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། དེ་དག་ཐ་སྟོན་གསར་འཕེལ་གྱི་ཇེས་མི་ཟེན་པ་དང་། གཅིག་གྱུར་མི་ཡོང་བའི་དཀའ་ངལ་ངང་གནས་བཞིན་ཡོད། “འགྱུར་བརྒྱ་ཚ་བརྒྱད”ཀྱི་ལས་འཆར་འདི་ཡང་དཀའ་ངལ་དེ་ལས་གཡོལ་ཐབས་མེད། ལས་གཞི་འདིས་ཐ་སྟོན་གསར་པ་གཅིག་གྱུར་བྱེད་མི་ཐུབ་ནའང་ཐ་སྟོན་གསར་པ་རྗེ་ཕྱག་དུ་གཏོང་ངེས་པ་དང་། དེ་དག་ལས་ཐ་སྟོན་གང་མང་ཞིག་མ་འོངས་པར་གཅིག་གྱུར་གྱི་ཐ་སྟོན་གསར་པ་སྟེ། འདི་ཡིད་ཆེས་ཀྱང་ཡོད། ལས་གཞི་འདིའི་དོ་དམ་ཚོགས་རྒྱུད་གིས་ལས་གཞི་འདིའི་ཆེད་དུ་དབྱིན་རྒྱུད་ཀྱི་ས་མིང་། མི་མིང་། དམིགས་བསལ་སྐྱབ་སྐྱུར་བྱེད་དགོས་པའི་ཐ་སྟོན་སོགས་གཅིག་གྱུར་ཡོང་ཐབས་ལ་སྐྱབ་འབབས་བྱེད་སྟངས་ཞིག་གཏན་འབབས་བྱས་འདུག །འདིས་ལས་གཞི་འདིའི་ཁོངས་སུ་ད་ཕན་བརྒྱུར་ཚར་བ་དང་མ་འོངས་པར་བརྒྱུར་རྒྱུའི་བརྒྱུས་ཚོས་ཚང་མ་སྟེ། དེབ་གྲངས་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་དུ་ས་མིང་མི་མིང་དང་། དམིགས་བསལ་སྐྱབ་སྐྱུར་བྱེད་དགོས་པའི་ཐ་སྟོན་རྣམས་ཡོངས་རྫོགས་གཅིག་གྱུར་ཡོང་རྒྱུ་ཡིན་པ་འདིས། བོད་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀའི་དབྱིན་རྒྱུད་ཀྱིས་གཙོས་པའི་ཕྱི་རྒྱུད་

གྱི་ས་མིང་མི་མིང་སྐྱེ་འབེབས་བྱེད་སྐྱེད་ས་གཅིག་གྱུར་ཡོང་བ་ལ་ཞབས་འདེགས་
ངེས་ཅན་ཞིག་འགྲུབ་རྒྱུ་འདི་ལོ་ལོ་དེ།

“འགྲུར་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་”གི་རྒྱུར་མཁུ་གི་གས་སུ་ཤེས་ཡོན་དང་ཉམས་སྦྱོང་གིས་ཕྱག་པའི་ལོ་ན་དུག་ཅུ་བརྒྱལ་བའི་ཡིག་རྒྱུར་བ་ཡོད་ལ། དེང་སང་གི་རྒྱུར་ཡིག་སྐྱེ་མང་སྦྱོང་བའི་མཐུན་རྒྱུན་སུན་སུམ་ཚོགས་པོའི་འོག་ནས་འཆར་ལོངས་བྱུང་བའི་ལོ་ན་ཉི་ཤུ་དང་སུམ་ཅུར་སོན་པའི་གཞོན་སྐྱེས་ཀྱང་ཡོད། ད་དུང་བོད་ནང་གི་ཡིག་རྒྱུར་བ་ཡོད་ལ། རྒྱ་གར་དང་ཨ་རི་སོགས་ཕྱིའི་རྒྱལ་ཁབ་ནས་ཀྱང་ཡོད། བྱུང་མེད་ཡོད་ལ་སྐྱེས་པ་ཡང་ཡོད། ཡིག་རྒྱུར་གྱི་ལས་གཞི་ཅིག་ལ་ཡིག་རྒྱུར་བ་ལོ་ཚད་དང་། རྒྱལ་ཁོངས་། སོ་སོ་སྐྱེ་འདྲེས་བྱུང་བ་འདི་འདྲ་ད་མཁུ་བྱུང་མེད་པ་ལྟ་སུ་ཡིན། ཁོ་བོས་ཡིག་རྒྱུར་གྱི་ལས་གཞི་འདིའི་ནང་དུ་སྐྱེ་མཐུན་ནས་ཡིག་རྒྱུར་བ་གང་མང་ཞུགས་ནས། ཡིག་རྒྱུར་གྱི་ལས་གཞི་འདི་ཚོགས་པ་གྲེ་བྲག་པ་ཞིག་གི་མ་ཡིན་པར། བོད་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀར་བཞུགས་པའི་ལོ་རྒྱུ་བ་ཀུན་གྱི་ལས་གཞི་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་རྒྱུ་དང་། ང་ཚོ་ཐུན་མོང་གི་འབད་ཚོལ་ལ་བརྟེན་ཏེ་ལས་གཞི་འདི་བོད་ཀྱི་རྒྱུར་ཡིག་ལ་གསོན་ཤུགས་སྦྱིན་པའི་མཐུན་རྒྱུན་བཟང་པོ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་རྒྱུ་འདི་ལོ་ལོ་དེ།

ཁོ་བོས་སྤང་བརྗོད་འདིའི་མཚུགས་སྐྱིལ་མཚམས་འདིར། ལས་འཆར་འདིའི་འབྲེལ་ཡོད་ཀུན་ལ་ལེགས་སོའི་བསྐྱགས་བརྗོད་དང་བཀའ་བློན་རྗེས་སྐྱོད་ལུ་འདོད་ཆེན་པོ་བྱུང་། ཟན་པད་མ་འབྲུམ་དང་། མཁུན་ལྡན་མ་ཁི་རེ་སི་ཏེ་ན། ཟན་བརྟན་འདྲིན་དགོ་ལེགས། ཟན་དགོ་འདུན་རབ་གསལ་བཅས་ཡིག་བརྒྱུར་དོ་དམ་ཚོགས་རྒྱུང་གི་ཚོགས་མི་རྣམས་ཀྱི་འགན་ཁུར་དང་སེམས་ཤུགས། ཡིག་བརྒྱུར་བ་སོ་སོ་རྣམས་ཀྱི་དོ་དུས་ཤུགས་པའི་འབད་པ། དེ་བཞིན་དམ་ཚོས་བང་མཛོད་ཀྱི་འབྲེལ་

ཡོད་མི་སྣ་ཡོངས་ཀྱི་རྒྱབ་སྐྱོར་བཅས་མེད་ཆེ་ལས་འཆར་འདིའང་དབྱར་དུས་ཀྱི་
འཇམ་ཚོན་ལྟར་བཀྲག་མདངས་ཆེ་བ་ཅམ་ལས་སྤྱང་པོས་དབེན་པ་འགྱུར་ངེས་
རེད། དེས་ན་ད་རེས་ཀྱི་གོ་སྐབས་འདི་བརྒྱད་ཐམས་ཅད་ལ་བཀའ་རིན་ཆེ་ལན་
བརྒྱར་ལྷོ་བ་ཡིན།

ཀམ་པ་ཨོ་རྒྱན་ཕྱིན་ལས་དོ་རྗེས། སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ལོར་བྱང་ཕྱོགས་ཨ་རིའི་རྒྱལ་ཁམས་
སུ་བྱིས།

དོ་དམ་ཚོགས་ཚུང་གི་སྐྱོན་སྤྱོད་།

“འགྲུར་བརྒྱ་ཚ་བརྒྱད”ཅེས་པ་འདི་ནི་ཡད་པ་ལ་རྒྱལ་དབང་ཀམ་པ་ཨོ་རྒྱན་ཕྱིན་ལས་
 རྗེ་མཚོག་གི་དགོངས་གཞི་དང་རྒྱབ་སྐྱོར་གི་འོག་ནས་བཙུགས་པའི་ལ་ཚེ་ཡི་ལས་
 གཞི་ཞིག་ཡིན། ལས་གཞི་འདི་ནི་པད་མ་འབྲུམ་དང་། ཁི་རེ་སི་ཏེ་ན། (Kristina Dy-
 Liacco) པསྟན་འཛིན་དགོ་ལེགས། དགོ་འདུན་རབ་གསལ་བཅས་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དོ་
 དམ་ཚོགས་ཚུང་གིས་འཛིན་སྐྱོང་བྱེད་བཞིན་ཡོད། ལས་གཞི་འདིས་གཙོ་བོ་དབྱིན་
 ཡིག་ཏུ་བཟམས་པའམ་ཡང་ན་དབྱིན་ཡིག་ཏུ་བསྐྱར་བྱེད་པའི་གྲགས་ཚོམ་བརྒྱ་དང་
 བརྒྱད་བདམས་ནས་བོད་སྐད་ཏུ་བསྐྱར་རྒྱ་དེ་ཡིན། དེ་ཡང་བོད་པ་བྱིངས་ཀྱི་སྐོག་
 ཁམས་དང་མཐུན་ཞིང་། སྐོག་ན་གོ་ཐུབ་པ་གཙོ་བོར་བརྒྱུད་ནས་བསྐྱར་བྱེད་གྲགས་
 ཚོམ་བདམ་རྒྱ་ནི་ ཡརྒྱལ་དབང་ཀམ་པ་ཨོ་རྒྱན་ཕྱིན་ལས་རྗེ་མཚོག་གི་དགོངས་
 བཞེད་ཡིན་ལ། “འགྲུར་བརྒྱ་ཚ་བརྒྱད”ཀྱི་ལས་གཞི་འདི་ཡིག་སྐྱར་ལས་གཞི་གཞན་
 པ་དང་མི་འདྲ་ས་ཞིག་ཀྱང་ཡིན།

xvii

“ལམ་ལམ” ཞེས་པའི་གྲགས་ཚོམ་འདི་ནི་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་སྐོར་བའི་མཁས་ཆེན།
 ལ་ཚེ་ཡི་བྱི་ཐག་ཅན་གི་གོགས་པོ། མགོ་སེར་གི་ལུས་ལ་བོད་ཀྱི་སྐྱོང་ཁམས་ཅན།
 ཞིང་གཤེགས་ཨེ་ལི་འོ་ཏེ་ སྤེར་ལིང་(Elliot Sperling)མཚོག་གི་ཐུགས་འདུན་ལྟར་
 བོད་ཡིག་ལ་བསྐྱར་ནས་དཔེ་སྐྱབ་བྱས་པ་ཞིག་ཡིན། བཟམས་སྐྱར་གྲགས་ཅན་འདི་

མཁམ་དབང་ཁོང་གིས་ཉ་ཅང་མཉེས་ཚོར་གནང་ས་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། ཁོང་ཞལ་
བཞུགས་པའི་སྐབས་སུ་བཙམས་སྤྱང་འདི་བོད་ཀྱི་ཚོམ་པ་པོ་ནམས་ཀྱིས་སློག་འོས་
ཆེ་བའི་དགོངས་བཞེད་གནང་ཞིང་། རྒྱུར་བ་པོ་དགེ་འདུན་རབ་གསལ་ལགས་ལ་
བོད་ཡིག་ཏུ་བརྒྱུར་བའི་འབོད་སྐུལ་ལན་དུ་མར་གནང་ཡོད། ད་དུང་བོད་འགྲུར་མ་
འདི་ལ་ཁོང་རང་གིས་སློན་བརྗོད་ཅིག་འབྲི་རྒྱུའི་ཐུགས་འདུན་ཡང་བཅངས་ཡོད་
ཀྱང་། སྐབས་ཉེས་པ་ཞིག་ལ། དེའི་བར་དུ་ཁོང་གི་སྐྱེ་ཆེས་མ་ཟིན་ཏེ། ང་ཚོར་ཁོང་
གི་སློན་བརྗོད་སློག་རྒྱུའི་སྐུལ་བ་མ་ལྟན་པ་རེད།

xviii

ཨ་རིའི་ཨིན་ཏི་ཡ་ན་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོ་ནས་མཁམ་དབང་ཨེ་ལིའོ་ཏེ་སྟེར་ལིང་
དགོངས་པ་རྫོགས་ནས་ལོ་ ༥ འཁོར་བའི་དུས་དྲན་གྱི་མཛད་སློའི་སྐབས། བོད་
འགྲུར་མ་འདི་དུས་དྲན་གྱི་མཛད་རིམ་དུ་བརྒྱུག་པ་ནི་ཉ་ཅང་བཀའ་བྲིན་ཆེན་པོ་
ཡིན། གོ་སྐབས་འདི་ལ་བོད་འགྲུར་མ་འདི་འགེམ་སྟེལ་བྱེད་ཐུབ་པ་ནི་“འགྲུར་བརྒྱ་
ཙུང་བརྒྱད་”ཀྱི་དོ་དམ་ཚོགས་རྒྱུད་ནས་མཁམ་དབང་ཁོང་ལ་རྗེས་དྲན་དོན་དང་ལྟན་
པ་ཞིག་བྱེད་ཐུབ་མོང་བའི་ཚོར་བ་སྐྱེས།

ད་ལོའི་མྱི་ལྷ་གསུམ་པའི་ཆེས་ ༡༡ ཉེན་གཤམ་ཚོམ་འདིའི་ཚོམ་པ་པོ་འཁྲུངས་
ནས་ལོ་ངོ་བརྒྱ་ཐམ་པ་འཁོར་བའི་དུས་དྲན་ཡང་ཡིན། གོ་སྐབས་འདི་འདྲ་ཞིག་ལ་
ཚོམ་པ་པོ་འདིའི་གཤམ་ཚོམ་བོད་འགྲུར་མ་འདི་དཔེ་སྤྱོད་དང་འགེམ་སྟེལ་བྱེད་ཐུབ་
པ་ལ་ང་ཚོར་སློབ་ཆེན་པོ་འཕེལ་བ་ནི་བརྗོད་མ་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན། ཚོམ་པ་པོའི་
ཚ་བོ་སྐུ་ཞབས་རིམ་སམ་པ་སི་(Jim Sampas) མཚོགས་ནས་གཤམ་ཚོམ་འདིའི་
ཕར་དབང་ཐོབ་པའི་རོགས་རམ་གནང་བ་དང་། ཚོམ་པ་པོ་རྒྱལ་ཁོ་རྒྱལ་མཚོགས་
གི་བྱིམ་གཞིས་དང་། ཚོམ་པ་པོ་འདིའི་བཙམས་ཚོས་ཀྱི་ཕར་དབང་དོན་གཅོད་

ལས་ཁུངས་ཀྱི་མེ་ལི་ ཨེ་ཇི་ན་སི་(The Wylie Agency) ཡི་ལས་བྱེད་ལུ་ཁོ་ དབྱིན་
ལྷོ་རམ་(Luke Ingram) བཅས་ཀྱིས་བོད་འགྲུར་མ་འདིའི་པར་དབང་དང་དཔེ་སྐྱབ་
བཅས་ལ་མུགས་སྐྱང་གནང་བ་བཅས་ནི་ཚུང་ས་ནས་“འགྲུར་བརྒྱ་ཙུང་བརྒྱད་”ཀྱི་
ལས་གཞི་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་བ་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། ཆེ་ས་ནས་བོད་ཀྱི་ཚོམ་རིག་དང་
བོད་པ་ཚོམ་རིག་ལ་དགའ་བ་རྣམས་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་ཞིག་ཡིན་པས། “འགྲུར་བརྒྱ་ཙུང་
བརྒྱད་”ཀྱི་དོ་དམ་ཚོགས་ཚུང་ནས་མུགས་ཚེ་ཆེ་ལྷ་རྒྱ་མ་ཟད། “འགྲུར་བརྒྱ་ཙུང་
”ཀྱི་ལས་གཞི་དེ་ཚོ་ལ་དོ་སྐྱོད་དང་མཚམས་སྦྱོར་གནང་མཁན། ལ་ཅེའི་གོགས་པོ་
ཉིང་པ། ཨིན་ཏི་ཡ་ན་སློབ་བླ་ཆེན་མོའི་ལི་ལེ་དཔེ་མཛོད་ཁང་(Lilly Library) གི་
དཔེ་ཆ་དཀོན་གྲས་ཉར་ཚགས་ཆེད་མཁས་ཅིམ་ ཁ་ལེ་རེ་(Jim Canary) ལགས་ལ་
ཡང་མུགས་ཚེ་ཆེ་ལྷ།

“འགྲུར་བརྒྱ་ཙུང་བརྒྱད་”ཀྱི་འགྲུར་དེབ་མང་ཆེ་བ་ལ་པར་དབང་ལྷོ་རོགས་ཀྱིས་
མཚོན་པའི་རོགས་རམ་གང་མང་ཐོབ་བཞིན་པ་མ་ཟད། འགྲུར་དེབ་ལ་ལྷོ་དག་
གཏོང་མཁན་གྱི་རོགས་རམ་ཡང་ཡང་ཡང་ཐོབ་ཀྱི་ཡོད། “ལམ་ལ་”ཞེས་པའི་
འགྲུར་དེབ་འདི་ལ་དོ་དམ་ཚོགས་ཚུང་གིས་ཐངས་བྱུག་གི་ལྷོ་དག་གི་སྤོང་ལ།
པད་མ་ཆེ་དབང་ཤེས་ལགས་དང་། རིག་འབྱུང་དོན་གྲུབ་བཟུལ་ལགས། ཐེ་བྲག་
བསྟན་པ་ལགས་བཅས་ནས་ཀྱང་ལྷོ་དག་ཐངས་རེ་རེ་གནང་བ་མ་ཟད། འགྲུར་
ལེགས་བཅོས་ཀྱི་དགོངས་འཆར་དོན་ཕན་ཅན་དུ་མ་གནང་ནས་འགྲུར་སྐྱབ་ཅི་
དག་དུ་འགྲོ་བར་ཕན་ཐོགས་མི་ཚུང་བ་བྱུང་ཡོད་སྟབས། ང་ཚོས་སྤོང་ཐག་པ་ནས་
མུགས་ཚེ་ཆེ་ལྷ།

དེ་བཞིན་ཐའེ་མན་གྱི་དམ་ཚོས་བར་མངོད་ཚོགས་པས་རྒྱུང་དེབ་འདིའི་རྒྱུར་
ཡོན་དང་ཚོམ་སྒྲིག་གི་འགོ་གོན་གནང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་འགྲུར་དེབ་འདི་ཉིད་སློབ་
པ་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱན་སྲུང་འབྲུལ་ཐུབ་པ་བྱུང་བ་ཡིན་པས་དེའི་དབྱ་འཛིན་དང་
ལས་སྣེ་པ་རྣམས་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་བྱ། ད་དུང་མཁྱེན་ལྡན་མ་སྟེ་ཨ་ཏ་བཀྲ་ཤིས་སྟོལ་
དཀར་གྱིས་དང་སྒྲངས་གྱི་སྟོན་ནས་དཔེ་དེབ་འདིའི་རྒྱས་འགོད་གནང་བ་ལ་ཡང་
ཐུགས་རྗེ་ཆེ་བྱ།

“འགྲུར་བརྒྱ་ཙ་བརྒྱད་”དོ་དམ་ཚོགས་རྒྱུང་ནས་ ༡༠༡༡ ལོའི་སྤྱི་ལོ་ ༡༡ ཚེས་ ༡༧
ལ།

སྐྱུར་བ་པོའི་འགྲུར་བྱང་།

ངས་སྐྱུར་དེབ་འདི་བསྐྱུར་བྱུང་བ་དང་གཞི་ནས་སྐྱུར་འདི་ལ་དགའ་སྐྱོར་འཕམ་མ་
 ཞེག་བསྐྱེབས་སོང་། འཕྲལ་འཕྲལ་གྱི་རྫོང་འདི་ནི་ཨ་མེ་རི་ཀའི་ཕོ་གསར་འགའ་
 ཞེག་གི་འགྲུལ་བཞུད་ཀྱི་ལམ་བུ་ལས་འཕྲོས་པའི་སྐྱུར་ཞེག་ཡིན་སྐྱོང་སྟེར་མོད། ད་
 བེ་དེབ་འདི་སྟེ་དུས་རབས་ཤིག་གི་ན་གཞོན་འགའ་ཡིས་སྐྱུར་དང་སྟན་པག་རོལ་
 དབྱུངས་སོགས་ཀྱི་སྐྱུ་རྩལ་ལ་བརྟེན་ནས་དེང་རབས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་ཤིག་བསྐྱུལ་བར་
 བྱས་པའི་གཏམ་རྒྱུད་ཅིག་ཡིན་པ་མ་ཟད། དུས་རབས་གཅིག་འཆར་བར་བྱེད་པའི་
 མེ་ལོང་ཞེག་ཀྱང་རེད་ཅེས་སེམས་ལ་ཤར་བུང་། དེར་བརྟེན་གྲོག་པ་པོ་དག་གིས་སྐྱུར་
 འདི་བརྒྱུད་ནས་ཨ་མེ་རི་ཀའི་མི་རབས་སམ་མི་ཐོག་གཅིག་སྟེ། སམ་པའི་མི་རབས་
 ཞེས་པ་དེའི་ལོ་རྒྱུས་ཤིག་སེམས་ལ་འཆར་བྱུང་བའི་རེ་བ་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད།

xxi

ཕྱན་ཨ་མེ་རི་ཀར་གནས་བཅས་ཏེ་ལོ་མང་འདས་ཡོད་སྟབས། ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་
 མངའ་སྡེ་ནེ་ལུ་ཡོག་དང་ནེ་ལུ་རར་རི་སོགས་ལ་ལན་ཁ་ཡར་འགོ་རྒྱུང་ཡོད་ཅིང་།
 ལུབ་ཀྱི་ཁ་ལི་རྫོར་ནི་ལ་མངའ་སྡེ་དང་དེའི་གོང་ཁྱེར་སན་རྩ་རན་སི་སི་ཁོ་དང་
 བཅས་པ་ལའང་འགོ་རྒྱུང་ཡོད། དེ་བཞིན་འདིར་ཡང་ཡང་འབྱུང་བའི་ཆི་ཁགོ་
 གོང་ཁྱེར་ཆ་བཞག་ན། (ཁྱེད་ཀྱིས་ས་ཁྲ་ལ་གཟིགས་ཆོ་ཨ་རིའི་ཤར་དཀྱིལ་དུ་
 ཡོད་པའི་མཚོ་ཆེན་པོ་ཞེག་མཐོང་ལ། མཚོ་དེ་ལ་མི་ཆུན་མཚོ་ཟེར་ཞིང་། ཆི་ཁ་
 གོ་ནི་མཚོ་དེའི་མཐའ་དུ་ཆགས་ཡོད།) གོང་ཁྱེར་འདི་ནི་ཕྱན་སྟོན་སའི་ཨིན་ཏི་
 ཡ་ན་དང་ཐག་ཉེ་སྟབས་ཐེངས་དུ་མར་འགོ་རྒྱུང་ཡོད། དེ་ནས་རྩོམ་པ་པོ་ཡང་ཡང་

བསྐྱོད་པའི་མྱོང་ཁྱེར་ཞིག་ནི་ཏེན་མར་ཡིན་ཞིང་། དེ་ནི་ས་ཁྲའི་ངོས་ནས་བལྟས་
ན་ཏེ་ལམ་ཨ་མེ་རི་ཀའི་དགྲིལ་ན་ཡོད་པའི་མངའ་སྡེ་ཁ་ལོ་ར་ཏོ་ཞེས་པའི་རྒྱལ་ས་
ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡང་ཐངས་ཁ་ཤས་ལ་བསྐྱེབས་ནས་རི་པོ་མོགས་ཀྱི་ཡུལ་སྡོངས་དག་
གིས་ཡིད་དབང་འཕྲོག་པར་གྱུར།

སྐྱུང་འདྲིར་ཚོམ་པ་པོ་ཤར་ནས་ལུ་བ་ཏུ་སར་ཚུར་ཐངས་གསུམ་དང་། དེ་བཞིན་
ལྷོ་ཏུ་ཐངས་གཅིག་བསྐྱོད་པའི་ལམ་དང་དེའི་སྐབས་ཀྱི་ཚུང་ཚར་དག་བརྗོད་ཡོད།
དེར་བརྟེན། སྐྱུང་གི་བརྗོད་བྱར་གྱུར་པའི་ཨ་མེ་རི་ཀའི་སྤྱིང་འདི་ལ་ཚུང་རྒྱས་
ཤིག་ལོན་སྲིད་དང་དང་ཚུང་མ་བཅས་ ༡༠༡༠ ལོའི་དབྱར་གྱི་ཆ་ལ་ཡུལ་སྐོར་ཞིག་
བྱས། དེ་ཡང་སྲན་ཅག་ཨིན་ཏེ་ཡ་ན་མངའ་སྡེ་ནས་ལྷོ་ཏུ་བསྐྱོད་དེ་མར་རིན་ནི་
ལ་མངའ་སྡེའི་ལྷོ་མཐའ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལ་ཐུག་གི་བར་དང་། དེ་ནས་སྤར་ཡང་བྱང་
ཕྱོགས་སུ་གཏད་ནས་མར་རིན་ནི་ཡར་ཡོད་པའི་སྐབས་རྗེ་ཤིང་བཟའ་རིན་པོ་ཆེའི་
ཚོས་ཚོགས་སུ་བཅར་རྗེས། རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་དང་ལྷན་ཏུ་དེད་ཅག་གིས་མར་རིན་
ནི་ལ་མངའ་སྡེ་འབྲིད་ཏུ་བཅད་ཅིང་། ཐེན་ཞེ་སི་མངའ་སྡེ་དང་། ཨར་ཁ་ས་མངའ་
སྡེ། ཨོག་ལ་ཏོ་མ་མངའ་སྡེ། ཐེག་ས་སི་མངའ་སྡེ། གེ་ཏུ་མེག་སི་ཁོ་མངའ་སྡེ། ཨ་རི་རྩོ་
ན་མངའ་སྡེ། དེ་ནས་ལྷོ་ན་ནམ་བུང་ཕྱོགས་སུ་ཡུ་ཐ་མངའ་སྡེ་དང་། ཨ་ཏ་ཏོ་མངའ་
སྡེ། མོན་ཐ་ན་མངའ་སྡེ། དེ་ནས་ཤར་ཕྱོགས་སུ་བསྐྱོད་དེ་ལྷོ་ཏུ་ཁོ་ཐ་མངའ་སྡེ་དང་།
དེ་ནས་ལྷོར་ཁ་གཏད་ནས་ཨ་ཡོ་བ་མངའ་སྡེ། མངའ་སྡེ་འདིའི་ལུ་བ་མཐའ་ནི་ཞེ་བ་རྩ་
ར་སི་ཁ་མངའ་སྡེའི་ཤར་མཐའ་ལ་སྐྱེལ་ཡོད་ཅིང་། དེ་ཏུ་ཨོ་མ་ཏུ་མྱོང་ཁྱེར་དང་། མི་
སུ་རི་གཙང་པོ་བཅད་ཅིང་། མི་སུ་རི་ཞེས་པའི་དེའི་གོ་དོན་ནི་ཡུལ་མིའི་སྐད་ཏུ་ཤིང་
ལུ་ཅན་གྱི་མི་ཞེས་པ་ཡིན་པར་བཤད་ལ། གཙང་པོ་འདི་ནི་བྱང་ཨ་མེ་རི་ཀའི་གཙང་

པོ་རིང་ཤོས་དེ་རེད།) དེ་ནས་ཨ་ལོ་བ་མངའ་སྡེའི་ཤར་སྡེ་རུ་ཨི་ལི་ལོ་དོ་སི་མངའ་
 སྡེ་ལ་འབྲེལ་བའི་ས་མཚམས་དེར་མི་སི་སི་ལི་གཙང་པོ་དང་། གཙང་པོའི་རུ་ལག་
 གཉིས་ཀྱི་བར་ན་ཆགས་པའི་རོག་ ཨའེ་ལ་ནད་གྲོང་ཁྱེར་བརྒྱལ། (མི་སི་སི་ལི་ཞེས་
 པའི་གོ་དོན་ནི་ཡུལ་དེའི་གཞུག་མའི་མི་རྣམས་ཀྱི་སྐད་དུ་ཚུ་སྲུང་ཆེན་པོ་ཞེས་པ་
 ཡིན་འདུག) དེ་ནས་ཨི་ལི་ལོ་དོ་སི་མངའ་སྡེ་དང་། སྐར་ཡང་ཨིན་ཏི་ཡ་ན་མངའ་
 སྡེ་བརྒྱུད་དེ་ཨོ་ཏུ་ལོ་མངའ་སྡེ་དང་། རུབ་མར་རིན་ཏི་ཡ་མངའ་སྡེ་བརྒྱུད་ནས་སྐར་
 མར་རིན་ཏི་ཡ་མངའ་སྡེ་ལ་བསྐྱེབས་སྐབས་ཨ་མེ་རི་ཀའི་ཡུལ་དུ་གཤམས་སྐོར་
 གྱིས་སྐོར་བ་འབྲིང་ཚམ་གྲུབ་འདུག་ལ། སྐྱང་འདི་ནས་བཤད་པའི་ཡུལ་སྡོངས་དང་
 ལྗོན་པ་སོགས་ལ་ངེས་ཤེས་གསར་པ་ཞིག་ཐོབ་བྱུང་། རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་དང་ལྷན་དུ་
 ཡུལ་བསྐོར་བའི་འགྲུལ་བཞུད་འདི་བྱེད་རྒྱ་བྱང་བ་ཡང་བསོད་ནམས་ཀྱི་སྐལ་བ་
 ཡིན་པས་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་ལ་ཡང་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་བྱུང་འདོད་བྱུང་།

ཨ་མེ་རི་ཀའི་ས་ཆའི་ཆགས་དབྱིབས་ཀྱི་ཐད་ནས་བཤད་ན། ལྷོ་བྱང་གཉིས་ཀྱི་
 ལྷོ་ཡི་ཕྱོགས་དེ་དམའ་ཞིང་རིམ་གྱིས་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལ་ཐུག་འགྲོ་བུ་གི་ཕྱོགས་
 དེ་རི་མཐོ་ནས་རི་མཐོར་རྒྱར་ཏེ་ཁ་བ་ཏུ་ལ་ཐུག་འགྲོ་ སྤྱིའི་ཆ་ནས་ཤར་ཕྱོགས་སུ་
 བགས་ཚལ་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་། ས་ཆ་རྣམས་ཀྱང་ལྷོས་འཛོག་གིས་དམའ་ཞིང་ཐང་ཆེན་
 པོ་ཞིག་ཡིན། དེ་ནས་རུབ་ཏུ་བསྐྱོད་རིམ་བཞིན་ལྷོ་ངོས་སུ་ས་ཆ་རྣམས་ཐང་ཆེན་
 པོ་དང་རིམ་གྱིས་བགས་ཚལ་རྣམས་ཀྱང་རི་ལྷང་དང་རི་སྐང་ལ་འགྲོ་ཞིང་། མཐར་
 ཁ་དོག་ཀྱང་དམར་ལམ་ལམ་བྱེད་པའི་བྱེ་ཐང་ལ་སོགས་པའི་ཐང་ཆེན་པོ་དག་
 ལ་འཕྲད་ཡོང་། དེ་ནས་རུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་བྱང་ངོས་ལ་མཚོ་ན་བ་ཨ་རི་རོ་ན་མངའ་སྡེ་
 ལྷ་སུ་ནས་བྱང་དུ་བསྐྱོད་ཆེ་རི་པོ་རྣམས་ཀྱང་བྱེ་མའི་རི་པོ་ལྷ་སུ་ནས་རིམ་གྱིས་

རི་མཐོར་འགོ་ནགས་ཚེ་ལ་གྲང་དཔེར་ན་ཤྲུག་པ་དང་ཐང་ཤིང་སོགས་གྱིས་གཏམས་
 ཤིང་། འཁལ་པ་དང་དདུལ་སྡོང་། སླེན་མ་ལ་སོགས་པའི་སྡོན་པས་ཡུལ་ལུང་བྱས་
 ཡོད། འདི་ནི་ཨ་མེ་རི་ཀའི་ཡུལ་གྱི་མཐོ་སྐང་ངམ་ཡང་ན་ས་ཡུལ་བོད་དང་འབྲ་ཆེ་
 བའི་ཁོར་ཡུག་ཅིག་ཡིན་ལ། དེ་རུ་ས་ཡུལ་བོད་དང་འབྲ་བར་ནགས་རི་དང་། སྲུག་རི་
 དང་གངས་རི་སོགས་ཡོད་པ་དེ་དག་མཐར་ཁེ་ན་ཏུ་རྒྱལ་ཁབ་ལ་སླེལ་ཡོད། དེ་ནས་
 རྒྱང་འདྲིར་ལམ་ཁ་ཨང་ ༤༤ པ་ཞེས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ནི་ཨ་མེ་རི་ཀའི་ཤར་སྤྱོད་ས་
 མི་ཁ་གོ་གྲོང་བྱེད་ནས་བརྒྱུ་ཤིང་ཉེ་རུ་བ་སྤྱོད་ས་ལོ་སེ་ ཨན་རེལ་སེ་གྲོང་བྱེད་བར་
 ཏུ་བགྲོད་པའི་ལམ་ཆེན་གྲགས་ཅན་ཞིག་ཡིན་ལ། ད་ལྟ་ལམ་དེ་དག་བརྒྱུར་བཅོས་
 བྱས་ཟིན་པའམ་ལོ་རྒྱུས་གྱི་ནང་འཁོད་པའི་ལམ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཟིན་འདུག

xxiv

ཨ་མེ་རི་ཀའི་ས་མིང་གི་སྐོར་ནས་ངོ་འཕྲོད་པར་གྱུར་པ་ནི། ཨ་མེ་རི་ཀར་མངའ་
 རྩེ་ལྷ་བརྒྱུ་ཡོད་པ་ལས་མངའ་སྡེ་ཉེར་རྒྱག་གི་མིང་ནི་གནའ་བོའི་མིང་སྟེ་གདོད་མའི་
 མི་རིགས་གང་རུང་ཞིག་གི་ས་རྒྱུད་ཏུ་གང་ཡོད་པ་དེའམ་དེའི་ཟུར་ཆག་རྣམས་ཡིན།
 དཔེར་ན། ཨ་རི་ཚོ་ན་ཞེས་པ་ལ་ཚུ་མིག་གི་གོ་དོན་ཡོད་པ་དང་། མི་ཆེ་གླན་ཞེས་པ་
 བེ་མཚོ་ཆེན་པོ། ཨོག་ལ་རྟོ་མ་ཞེས་པ་ནི་ཤ་མདོག་དམར་པོ་ཅན་གྱི་མི། ཨོ་རྟ་ལོ་
 ཞེས་པ་ནི་མངོས་སྤྱུག་གི་དོན་ཡིན་པར་བཤད། མངའ་སྡེ་གཞན་གྱི་མིང་རྣམས་ནི་
 ཡུ་རོབ་པས་བཏགས་པ་དཔེར་ན་འུ་ལོག་དང་འུ་རུ་རི་ལྷ་སུའོ།། དབྱིན་སྐད་
 གྱི་གསར་པའི་སྐད་དོད་འུ་ཞེས་པ་དེ་ནི་ས་མིང་སྟོན་པ་ལ་སྐུར་པ་དེའི་གསར་ནི་
 བོད་སྐད་གྱི་གནས་གསར་དང་དགོན་གསར་ཞེས་པ་སོགས་དང་འགྲོས་མཚུངས་
 པར་སྣང་། གྲོང་དང་གྲོང་བྱེད་ལའང་མིང་གི་རྣམ་དབྱེ་འདི་དག་གིས་མཚོན་རུས་
 ཉེ། དཔེར་ན། འུ་ལོག་གི་གྲོང་བྱེད་མན་རྟ་ཐན་ཞེས་པ་ནི་གདོད་མའི་མི་རིགས་

གྱི་སྐད་དུ་རི་བོའི་མཚོ་སྤིང་ངམ་ཡང་ན་གཞུ་བསྐྱ་བའི་གནས་ཞེས་པའི་གོ་དོན་
 ཡོད་པར་བཤད་ལ། ཆི་ཁ་གོ་ཞེས་པ་ནི་གདོད་མའི་མིའི་སྐད་ལས་རྒྱར་ཆག་ཅིང་།
 དོན་ནི་སློག་པའམ་ཅོང་གི་ཡུལ་ཞེས་པ་ཡིན་པར་གྲགས་ལ། དེ་ནི་ཅོང་ཁ་ཞེས་པ་
 དང་ཐག་ཉེ་བར་སྤང་། ཡང་གོང་ཁྱེད་རེས་འགའ་ནི་ཡུ་རོབ་གྱི་གོང་ཁྱེད་ག་གོ་
 མའི་མིང་ལ་གསར་པ་ཞེས་པ་བསྐྱབ་ཏེ་གྲུབ་ཅིང་། གཞན་དག་ནི་གསར་དུ་བཏགས་
 པ་རེད། སན་ཞེས་པའི་སྐྱ་སྐྱར་བའི་གོང་ཁྱེད་ཁག་ལ་མཚོན་ན། སི་པན་གྱི་སྐད་
 དུ་འཕགས་པ་ལ་སན་ཞེས་འབྱུང་བ་དེ་ཡིན་ལ། སན་ཆ་རན་སི་སི་ཁོ་ལྟ་བུ་ལ་ཆ་
 བཞག་ན་འཕགས་པ་སྐྱ་རན་སི་སི་ཁོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུར་གོ་དགོས་ལ། སན་ཨན་ཚོན་
 བྱིའོ་ཞེས་པའང་དེ་བཞིན་ལོ། ། ཡང་དབྱིན་སྐད་གྱི་སན་དང་ ལུ་སི་ལྟ་བུ་ཡང་རིགས་
 འགྲེས་ལ། བོད་སྐད་དུ་འཕགས་པ་སྐྱབ་རས་གཟིགས་ཞེས་པ་ས་མིང་དུ་ཆགས་པ་
 ལྟ་བུ་ཞིག་གིས་དོན་འདི་མཚོན་པར་བྱའོ།

མི་སྣའི་མིང་འབོད་ཚུལ་སྐོར་ཐོར་ཅོམ་ཞུས་ན། མི་སྣ་ནམས་གྱི་མིང་ལ་
 བཏགས་མིང་ངམ་མིང་དང་པོ་དང་ཁྱིམ་མིང་ངམ་མིང་མཐའ་ཞེས་པ་དེ་ཡོད་པ་ཡིན་
 ལ། དཔེར་ན། ཅོང་ཁ་པ་སློབ་བཟང་གྲགས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་དཔེ་མཚོན་དུ་བཀོད་པ་ཡིན་
 བ། སློབ་བཟང་གྲགས་པ་ནི་བཏགས་མིང་དང་ཅོང་ཁ་པ་ནི་ཁྱིམ་མིང་གི་ཚུལ་དུ་སྐྱར་
 ཡོད། ལུ་བ་ཚྭོགས་པའི་མིང་གི་རྣམ་དབྱེ་འདི་དག་ནི་སྣ་ཚོགས་པ་ཞིག་རེད། འགའ་
 ཞིག་ལ་ནི་ཆེད་ལས་གྱི་མིང་ནས་བཏགས་པ་དཔེར་ན་མགར་བ་དང་ཤིང་བཟོ་ལྟ་
 བུ། འགའ་ཞིག་ནི་ཡུལ་གྱི་མིང་ནས་བཏགས་པ་དཔེར་ན་ཆུ་ཁ་དང་ནགས་ཚལ་
 ལྟ་བུའོ། ། ཨ་མེ་རི་ཀའི་གོ་མས་སྲོལ་གྱི་ཆ་ནས་མི་ཞིག་ལ་གོགས་པོ་ལྟ་བུའི་འབྲེལ་
 བ་ཡོད་ཆེ་བཏགས་མིང་ནས་འབོད་པ་དང་། གཞན་བཏགས་མིང་གིས་བོས་ན་

མ་རབས་སམ་གུས་ཞབས་མེད་པ་སྟོན་པ་ཡིན། ལྷག་པར་དུ་ཡང་གཞུང་འབྲེལ་གྱི་
 འབྲེལ་གཏུགས་སྐབས་སུ་དེ་ལྟར་ཡིན་ལ། སྐབས་མང་པོར་བྱེད་ཀྱིས་མི་ཞིག་གི་བྱིམ་
 མིང་སྟུང་ནས་བོས་ཚེ། ཁོང་གིས་ང་ལ་བཏགས་མིང་ནས་འབོད་ཚོག་ཅེས་གནང་བ་
 གྲོད་པའང་མཐོང་ཡོང་། བྱེད་ཀྱིས་སྐྱེ་བོ་ཞིག་གི་བྱིམ་མིང་ནས་བོས་ཚེ་གུས་ཞབས་
 སྟོན་པའི་ནམ་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། སློབ་ཤུ་དག་ཏུ་དགོ་ཆེན་གྱི་བྱིམ་མིང་ལ་སོ་མོའི་
 བ་སྟུང་དང་ཆེད་ལས་སོགས་བསྐྱབ་ཏེ་མ་བོས་པར་བཏགས་མིང་ནས་བོས་ཚེ་གུས་
 ཞབས་མེད་པར་བརྗེ་བ་ཡིན། འདིའི་དཔེ་མཚོན་ལ། སྐྱེ་ཞབས་དོན་སོན་ལགས།
 ལྷམ་ཚུང་དོན་སོན་ལགས། དགོ་ཆེན་ཆེན་མོ་དོན་སོན་ལགས་ལྟ་བུའོ།། (ཐེངས་ཤིག་
 དགོ་ཆེན་ཆེན་མོ་ཨེ་ལིའོ་ཏེ་ སྟེར་ལིང་རྒྱ་གར་དུ་ཚོགས་འདུ་ཞིག་ལ་ཞིག་ཐེབས་
 བས་ཚུར་འཁོར་སྐབས་བོད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་སྟེ་མོ་བ་ཞིག་གིས་ཁོང་ལ་དགོ་ཆེན་ཆེན་མོ་
 ཨེ་ལིའོ་ཏེ་ཞེས་བོས་སྐབས་ཁོང་དང་གོགས་པོ་ཚོས་དེ་ལ་བཞད་གད་ཀྱི་ཁ་མཚར་
 ཞིག་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བཤད་སོང་།)

xxvi

ད་ནི་ཚོམ་པ་པོའི་སྐོར་ནས་ཚིག་འགའ་ལྷུ་བར་འདོད་ཅིང་། དེ་ཡང་ཚོམ་པ་པོ་
 འདིས་བྲིས་པའི་དཔེ་དེབ་རྣམས་སུ་བོད་དང་འབྲེལ་བའི་གནས་ཚུལ་མང་བ་དང་།
 “ལམ་ལ”ཞེས་པའི་བརྒྱུ་སྐྱེ་འདྲིར་“གནས་མཚོག་ལྷ་ས”ཞེས་པའི་ཚིག་བྲིས་
 པ་མ་ཟད། སྐྱེད་འདིའི་ནང་དུ་སྐབས་མང་པོར་གཞོན་ནུ་དོན་གྲུབ་སངས་རྒྱས་པའི་
 རིམ་པའམ་ཡང་ན་ནང་ཚོས་ཀྱི་ལྟ་བུ་སྟོན་པའི་ཚིག་རིས་ལོས་ཡིན་བསམས་པ་དེ་
 འདྲེལ་ཡང་ཡང་འཕྲད་པར་འགྱུར། དེར་བརྟེན་ངས་ཆེད་དུ་ཚོམ་པ་པོ་འདིས་ནང་
 ཚོས་ལ་སྐྱེད་པ་བྱས་པའི་སྐོར་གྱི་ཡིག་རིགས་བཙལ་བ་ཡིན།

ཚཱ་པ་པོ་འདིས་ ༡༧༥༣ ལོ་ཚམ་ནས་ནང་པའི་ཚོས་ལ་གཟབ་ནན་གྱིས་སློབ་སྦྱོང་བྱས་ཤིང་། དེ་ཡང་བདེན་པ་བཞི་དང་དོ་རྗེ་གཙོ་བོ་དང་། སར་ཕྱིན་དུག་ ཉིང་འཇིག་། ལྷོང་པ་ཉིད་དང་བདག་མེད་སོགས་ལ་སྦྱངས་བཙོན་བྱས་པར་བཤད། འདིས་བཅམས་ཤིང་ ༡༧༥༥ ལོར་པར་སྐྱབ་བྱས་པའི་“ཚོས་ཀྱི་སློང་མོ་བ”ཞེས་པའི་བཅམས་སྦྱང་དེ་ལ་མཚོན་ན། ཚཱ་པ་པོས་རང་ཉིད་ཀྱིས་ནང་ཚོས་ལ་རི་ལྟར་སློབ་སྦྱོང་བྱས་པའི་རིམ་པ་ཞིག་ཕྱིད་དངོས་ཡོད་དང་ཕྱིད་རྟོག་བཏགས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཅམས་ཡོད། བོད་རྒྱལ་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱང་དབེར་ན་ཡབ་ཡུམ་དང་ཡི་དམ། མ་ཁེ་སོགས་སྦྱད་འདུག་ལ། དེ་ཚམ་དུ་མ་ཟད། ལྷན་རས་གཟིགས་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་ཡི་མཚན་དང་། དཀོན་མཚོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བའི་ཚིག་དེ་བཞིན་དབེར་ན་ཤེས་རབ་སྣེད་པོའི་ཚིག་འགོས་ལ་བཙོལ་ཏེ། “བདག་སློང་པའོ།། བདག་སློང་པ་ཉིད་ལས་གཞན་མ་ཡིན། ལྷོང་པ་ཉིད་བདག་ལས་ཀྱང་གཞན་མ་ཡིན།”སོགས་ཀྱི་ཚིག་འགོས་སྦྱད་འདུག།

ད་དུང་ཚཱ་པ་པོ་འདིས་ ༡༧༥༥ ལོར་བཅམས་པའི་སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་གྱི་མཚན་བྱང་ལ། “སང་པར་གྱུར་ཅིག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེ་ཆེ”ཞེས་པ་དེ་ནི་སློབ་དཔོན་རྟ་དབྱངས་ཀྱིས་མཛད་པའི་“སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྦྱོང་པ་”ལ་གཞི་བཙོལ་ནས་བྲིས་པ་ཞིག་རེད། དེ་བརྒྱུད་འདིར་ཤོག་ངོས་ ༡༥ ཡོད། ཡང་འདིས་བྲིས་པའི་བསྟན་བཙོས་“ཚོས་ཕུན་ཚོགས་”ཞེས་པ་དེ་ནི་ཤོག་ངོས་ ༤༠༠ ལྷག་ཡོད་པའི་དེ་བརྒྱུད་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། མདོ་དང་བསྟན་བཙོས་ཀྱི་དུམ་ཚན་དེ་བྱིན་རྒྱལ་དུ་བྲིས་པ་ཕྱོགས་བསྐྱེགས་ཤིག་དང་། དེ་བཞིན་ཁོང་གིས་ནང་བསྟན་བརྗོད་བྱུང་བའི་སྟོན་པར་གྲོག་ཅིག་བཙུག་ཚུད་འདུག ད་དུང་འདིས་བྲིས་པའི་དེ་བརྒྱུད་འགའ་ལ་

ཡང་ནང་ཚོས་བརྗོད་བྱུང་བྱས་ཡོད་ཅེས་འབྲུང་མོད་འདི་ཙམ་གྱིས་འཇུག་པར་
བྱས་སོ། ། “ཚོས་ཐུན་ཚེགས་”ཞེས་པའི་དེབ་དེ་ནི་ཁོང་གི་གྲོགས་པོ་ཨ་ལེན་རྟེན་སི་
རྟེན་ལ་བསྟོན་བ་མང་ད་ཅིང་། ཨ་ལེན་ནི་ཕྱིས་སུ་ཚོས་རྒྱམ་བྱུང་པ་རིན་པོ་ཆེའི་སྟོན་
མར་གྱུར་པ་ལ་བསམས་ཚེ། ཚེས་པ་པོ་འདི་དུས་མིན་འཆི་བའི་དབང་དུ་གྱུར་མེད་
ཚོ་ཚོས་རྒྱམ་བྱུང་པའི་སྟོན་མར་གྱུར་ཡོད་སྲིད་པ་འདི་ཡང་སེམས་ལ་ཤར་བྱུང་ངོ་། །

བདག་གཞོན་དུས་ནས་མིའི་ལྷང་པར་བསྐྱབས་པ་དང་། རྒྱན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་
ལུག་རྗེས་དེད་པའི་ལུག་ལྷུ་ཞིག་གི་གསུམ་སུ་རྒྱུད་པ་ལྟར་སྐྱད་མ་ཡིན་པའི་སྐྱད་
གཞན་རྣམས་གྱིས་དེད་པར་གྱུར། སྐབས་དེ་ནས་བརྒྱུད་ཆུ་གར་བའི་སྐྱད་ཅིག་གམ་
དེའི་སྐྱད་ཅིག་ཐོས་པའི་མོད་ལ་འདི་དག་ལ་བོད་སྐད་དུ་ཅི་ཟེར་རམ་ལྟ་བུའི་
ཚོར་བ་ཞིག་རྒྱན་ལྟར་ནས་ཡོད་པར་གྱུར་ལ། འདི་ནི་བདག་བརྟན་བཅོས་བརྟུར་
བའི་ཕྱོགས་ལ་འདེད་པའི་སྐྱལ་མ་ཞིག་ཡིན་པ་ནི་སྟོས་མ་དགོས། ཨ་མེ་རི་ཀར་
ཐོག་མར་འཕྱོར་སྐབས་བདག་ནི་ད་དུང་དར་མ་ཡིན་པ་དང་། དེའི་སྐྱད་སྐྱོད་
བའི་རྩོམ་བ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་སྐབས་སྟེས་དབང་ཞིག་གིས་“རྒྱ་པོ་དང་རྒྱ་མཚོ་”ཞེས་
པའི་བརྒྱམས་རྒྱུད་དེ་བརྒྱུར་བ་དང་ཕྱིས་སུ་པར་སྐྱུན་ཀྱང་བྱས་པ་རེད། སྐབས་དེ་
ཙམ་ཞིག་ལ་དེད་ཀྱི་གྲོགས་པོ་དག་རྟེན་ཚེན་མོ་ཨ་ལེན་ཏེ་སྟེར་ཡིང་ལགས་གྱིས་
ང་ལ་སྐྱལ་མ་ནས་པོ་བྱས་ཏེ་“ལམ་ལ་”ཞེས་པའི་རྒྱུང་འདི་བརྒྱུར་དགོས་པར་བཤད།

xxviii

སྟེར་ཡིང་ལགས་ནི་བོད་རིག་པའི་མཁས་པ་ཞིག་ཡིན་པ་གང་ཞིག་ལ། “ལམ་
ལ་”ཞེས་པའི་རྒྱུང་འདི་བཟླགས་པའི་བྱུགས་རྒྱུན་གྱིས་ཐར་ཁི་ལ་སོགས་པའི་རྒྱལ་
ཁབ་དུ་མ་ལ་རིམ་པར་འབྲིམས་བཞེན་མཐར་རྒྱ་གར་དུ་འཕྱོར་བ་དང་། དེ་ཅུ་བོད་
མི་རྣམས་ལ་འཕྲད་པའི་ཉེར་ལེན་གྱིས་བོད་རིག་པར་ཆེད་སྐྱོད་བྱས་པ་ཞིག་རེད།

ཁོང་གིས་བོད་ཡིག་གི་བསྟན་བཅོས་བསྐྱེད་པའི་ཉམས་སྦྱོང་ལ་བརྟེན་ནས་བོད་
རྒྱ་དབུང་“ལམ་ལ”ཞེས་པའི་དེབ་འདི་ལྟ་བུའི་བསྐྱེད་ཆུ་ཞིག་ཡོད་དགོས་པ་དང་
། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བོད་ཡིག་འདི་ཡང་སྲོལ་རྒྱུན་གྱི་འཆིང་ཐག་ཅིག་ལས་གྲོལ་
ཏེ་མལ་པའི་མིའི་སྦྱོང་ལུལ་དུ་འགྱུར་བྱེད་པའི་སྐབས་རེ་ཞིག་གནང་གི་འདུག འོན་
ཀྱང་མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཚོས་འཕེལ་དང་བཅས་པ་ལ་འདི་འདྲའི་སྐབས་སློན་
ཤོར་སྦྱོང་བ་བདེན་ཡང་། དོན་ལ་དེ་འདྲ་ཞིག་ཏུ་མི་འགྱུར་བ་ནི་ད་ལྟོ་དངོས་ཡོད་
གྱི་བདེན་པ་ཞིག་ཡིན།

དེ་ལྟར་ཁོང་གིས་ཐེག་པར་དཀའ་བའི་འགན་འདི་བདག་ལ་བཀལ་ནས། བམ་
ཐུག་གི་རྒྱབ་ས་ལ་འདི་ཉིད་བསྐྱུར་དགོས་པ་དང་། དེའི་སྐྱོང་བརྗོད་ཀྱང་ཁོ་བོས་
འབྲེལ་ཞེས་ཡང་ཡང་གསུངས་པའི་སྐུན་གྱིས་འགྱུར་འདིའི་ལས་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན།
དེ་ནི་ཉམས་ལོ་ངོ་བཅུ་རྒྱུ་གྱི་སློན་ལ་ཡིན། འོན་ཀྱང་འགྱུར་འདི་ཉིད་འགྲུབ་པའི་
རེ་བ་རྒྱུན་བཟང་། འཕམ་གྱི་ལས་ཀའི་འགན་ལས་གཡོལ་དཀའ་བ་སོགས་གྱི་སྐུན་
ལས་ལྟན་རིང་དུ་འགྲུངས་པར་གྱུར། (“ལམ་ལ”ཞེས་པའི་བརྒྱུད་འདིའི་
མཚུགས་སྐུད་གྱི་ཆོག་སྐྱོང་དེ་ནི་ཚོམ་པ་བོས་གྱུར་འདོན་བྱས་པ་ཞིག་རྟེན་ནས་དེ་
བོད་ཡིག་ཏུ་བསྐྱུར་ཏེ་ཁ་བརྗེད་དེབ་ཏུ་བཀོད་ཅིང་། དེའི་ལྷན་དག་ནི་གྲོགས་དམ་
པ་འདིས་གནང་ཡོད་པ་དེའང་ད་ནི་རིན་ཐང་ཆེའོ་རྒྱ།) དེ་ལྟར་སེམས་སྐྱེད་སྐྱེད་
འདིའི་འགྱུར་གྱི་མ་ཟེན་ཞིག་གྲུབ་པར་བྱས་ཏེ་ ༡༩༧༥ ལོར་ཁོང་རྟོག་ཡོལ་དུ་ཕེབས་
པའི་རྒྱབ་ས་དེར་འདུལ་བྱེད་ནས་མམས་ནས་རེ་བ་བཅངས་པ་ཡང་དོན་ལ་མ་
འགྲོལ། མཐར་ ༡༩༧༦ ལོར་ཁོང་སློབ་དུ་འདས་སྐུན་འགྱུར་འདི་ཡང་མི་གསོན་པོ་
ཞིག་གིས་མི་གསོན་པོ་ཞིག་ལ་གཟུགས་འདུལ་ཞུ་རྒྱུའི་རྒྱལ་བ་དེ་བདག་ལ་མ་བྱུང་

བ་ནི་ཏ་ཅང་སླིང་ལ་གཟུགས་པར་གྱུར། འོན་ཀྱང་ད་ནི་འགྲུང་འདི་ངེས་པར་དུ་འགྲུབ་
པར་བྱེད་རྒྱ་དེ་བདག་ལ་མཚོན་ན་དམ་ཚིག་ཅིག་དང་། དེ་ཡང་གི་གསོན་གཉིས་ཀྱི་
བར་ན་གོང་ངེར་འགྱིང་ཞིང་ཅེར་གྱིས་ལྷ་བའི་དམ་ཚིག་ཅིག་ཏུ་གྱུར། དེ་བས་ཐངས་
འདིར་ཁོང་གི་འདས་མཚོན་དུས་ཚིགས་དང་བསྐྱུན་ཏེ་པར་སྐྱུན་བྱེད་སྐབས་པ་བྱུང་
བ་ནི་དམ་ཚིག་གཙང་བའི་རྣམ་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། བདག་ཉིད་ཀྱང་སྐལ་བ་བཟང་ངོ་
ཞེས་སེམས་ལ་སྒྲོམ་བཞིན་གྲོགས་པོ་ལ་ཕྱི་ཐག་རིང་བའི་སྐྱེལ་མ་ཞིག་ཀྱང་བྱེད་དོ།

དེ་ལྟར་ཞུས་པའི་རྗེས་ལ་འགྲུང་གི་རིམ་པ་དང་གྲོགས་ཏན་མཛད་པོ་དག་ལ་
བཀའ་ངེན་ཞུ་བའི་ལས་ལ་འཇུག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་“ལམ་ལ”ཞེས་པའི་སྐྱུང་འདིའི་
སྟོན་བརྟན་དང་། སྐྱ་དེག། འཕྲུལ་དེག། དེ་བཞིན་འདི་ལ་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་སྐྱེ་
པོ་དག་གིས་སློང་བའི་གཏམ་སོགས་མང་པོ་ཞིག་ལ་དོ་སྣང་དང་ཉན་ཞིབ་བྱས་ཤིང་།
སྤར་བཤད་པ་ལྟར་ལོ་མང་པོའི་གོང་རོལ་ནས་འདི་བསྐྱུར་བའི་ལས་ལ་ཞུགས་པ་
ཡིན། འགྲུང་འདིའི་མ་ཡིག་ཏུ་པལ་སྐྱད་དང་དེ་བཞིན་དུས་ཚོད་དེའི་ཁ་སྐྱད་ལྷགས་
ཚེར་སྤྱད་ཡོད་སྟབས་དེ་བཞིན་མང་པོ་ཡོད་བའི་བཤད་མ་དགོས། དེ་ཡང་གཙོ་
ཚེར་ལ་ཚེའི་ཁི་རེ་སི་ཤི་ན་(Kristina Dy-Liacco) ལགས་དང་། ཨེམ་ཚི་རྗེར་རི་རྗེ་
སེབ་(Jerry Jesseph) ལགས། སྤན་གྱི་བུ་མོ་ཚེ་རིང་དཔལ་འཛོམས་དང་ཀུན་དགའ་
ལྷ་མོ། དགོ་རྒྱུན་ཚེན་མོ་ནན་སི་ ཡིན་(Nancy Lin) ལགས། ཇིམ་ ཁ་ནེ་རེ་(Jim
Canary) ལགས་བཅས་གྱིས་དུས་ཚོད་མང་པོ་སྤྱད་དེ་དེ་བཤད་ལ་ལན་འདེབས་
བྱས་པ་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་བྱ། ད་དུང་འདིའི་སྐབས་སུ་རྒྱ་རྒྱལ་པན་མཛད་པོ་གྲུས་པའི་
ལས་གྲོགས་དང་སློབ་མ། སློབ་བྱར་སོགས་ཚེས་མང་པོ་བྱུང་ཡོད་པ་དེ་དག་ལ་ཐུགས་
རྗེ་ཆེ་བྱ་བ་ཡིན། དགོ་རྒྱུན་ཚེན་མོ་རོན་ སེ་ལ་(Ron Sela)། དགོ་རྒྱུན་ཚེན་མོ་ནི་

xxx

ཁོལ་ སེལ་ལོག་(Nicole Willock)། དག་ཀྱན་ཆེན་མོ་ལོ་རན་ ཏར་ཕྱི་ལེ་(Lauran Hartley)། དག་ཀྱན་ཆེན་མོ་ཨེ་སེ་ལིན་ བ་ལུལ་(Eveline Washull)། དག་ཀྱན་ཆེན་མོ་ས་ར་ ཁོན་རད་(Sara Conrad)། དག་ཀྱན་ཆེན་མོ་བསྟན་འཛིན་ཆོ་དཔག་ དག་ཀྱན་ཆེན་མོ་ཕྱིམ་ གྱི་རོ་སེ་(Tim Grose)། ཇི་ཡོང་ ལི་(Jiyoung Lee)། ཨེ་ལའེ་ ཡུ་ལྷ་ ལྷོར་(Eli Ubelhor) སོགས་ཚང་མ་ལ་ཕྱགས་རྗེ་ཆེ་ལྷ་བ་ཡིན། ད་དུང་ཚུང་མ་ཆོ་ རིང་དབྱངས་སྐྱིད་དང་བཅས་པའི་བྱིམ་མི་རྣམས་ཀྱི་རོགས་སྐྱོར་དང་མཐུན་འགུར་ བྱི་ཏ་ཅང་བཀའ་དྲིན་ཆེན་པོ་ཡིན། དེ་ནི་བྱིམ་གྱི་ལས་ཀ་ལས་གཞུང་ལ་ནས་འདི་ལྟ་ སུའི་འགྱུར་ལ་འཇུག་པའི་ཁོར་ཡུག་བཟང་པོ་ཞིག་བསྐྱབ་པ་དེ་རེད། དེ་དག་ཀྱང་ རྗེས་སུ་བྱ་བ་བཞིན་ཡོད། དེ་བཞིན་ངས་འགྱུར་འདི་འགྲུབ་རྒྱུ་ལ་ལོ་མང་པོ་འགོར་ ཡོད་སྟབས་འདིར་མཚན་ནས་འདོན་རྒྱ་བརྗེད་པར་གྱུར་པ་ཚོ་ལ་ཡང་ཕྱགས་རྗེ་ཆེ་ ལྷ་ཞིང་། ལྷོད་ཅག་གི་རོགས་ཏན་མེད་པར་འདི་ལྟ་སུའི་འགྱུར་གྱི་ལས་ཀ་ནི་འགྲུབ་ རེ་དགའ་འོ།།

༢༠༢༠ ལོའི་ལོ་དཀྱིལ་དུ་འདིའི་གཞི་འགྱུར་གྱི་རིམ་པ་ལྷབ་པར་བྱས་ཤིང་། དེ་ ཡང་ཐོག་མར་ཆད་ལུས་མི་འབྱུང་ཆེད་དབྱིན་བོད་ཤན་སྐྱུར་དུ་བཀོད་དེ་བསྐྱར་ ཅིང་། དེ་ནས་བོད་ཡིག་རྒྱུང་པ་ལོགས་སུ་བཏོན་ཏེ་འགྱུར་བཅོས་ཀྱི་རིམ་པ་ཞིག་ སོང་ཡོད། དེའི་རྗེས་སུ་སྐྱེད་བའ་ལ་ཉན་བཞིན་བོད་ཡིག་བསྐྱགས་ཏེ་འགྱུར་བཅོས་ ཤིག་དང་། མཐར་བཅོད་རྒྱུ་དུ་རྗོད་པ་ཇི་བཟེར་གཏོང་བའི་རིམ་པ་ཞིག་སྐྱེད་ཅིང་། དེ་ཡང་འཕྲུ་ཡོག་ལྟ་བུ་ལ་འཕྲུ་ཡོག་གོང་ལྷོད་ཞེས་པའི་ཆོག་བསྐྱབ་པ་ལྟ་སུའི་ཐོག་ བས་ཡུལ་དང་མི་སྣ་སོགས་དོས་འཛིན་སྐྱེ་བའི་ཆོག་གི་སྣོན་པ་བཅུ་བཅིང་། དེ་དག་ ཀྱང་གཞུང་དཀྱུས་སུ་འགོད་པའམ་ཡང་ན་གྲག་རྟགས་[ ]འདིའི་ནང་དུ་འཛོག་

པ་སོགས་གང་ལ་ཅི་རིགས་ཀྱི་འགྲུང་བཅོས་ཤིག་སོང་མཚམས། རྒྱུགས་པོ་པར་ཆེ་
དབང་ལྷན་ལགས་དང་རིག་འབྲུང་དོན་གྲུབ་བཟ་ཤིས་ལགས་གཉིས་ལ་ལྷུ་དག་ཡོང་
བའི་རེ་སྐུལ་ལྷན། དེ་ནས་སོང་ཅག་གི་དགོངས་འཆར་རྣམས་ལ་གཞི་བཅོལ་ནས་
འགྲུང་བཅོས་ཤིག་གྲུབ་པར་བྱས། འདིར་སོང་རྣམ་པ་ལ་གཉིས་ལ་དམིགས་བསལ་
གིས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ལྷུ་བ་ཡིན།

དེ་ནས་ ༡༠༡༠ ལོའི་ལོ་མཇུག་ཏུ་འགྲུང་འདི་ཉིད་ལ་སྐྱེའི་ལས་འཆར་ལ་ཐུལ་
གྲུབ་པ་དང་། ལ་སྐྱེའི་ལས་འཆར་གྱི་ངོས་ནས་དེབ་འདི་པར་སྐྱབ་གྱི་སྡོན་ལ་འགྲུང་
ལ་དབྱུང་ཞིབ་དང་འགྲུང་ལྷན་དགོས་རིགས་སྤྱི་འགྲོས་སུ་གནང་བ་དང་། ཤེ་བྲག་
བསྟན་པ་ལགས་ཀྱིས་ལྷུ་དག་གནང་བ་ལ་ཡང་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ལྷུ་དེ་ནས་ད་ལྟའི་པར་
སྐྱབ་གྱི་ལས་རིམ་ལྷན་པ་དང་། དེ་ཡང་ལ་སྐྱེས་བོད་ཡིག་ཡིག་སྐྱར་སྟོང་ཏུ་འཕྲད་
བཞིན་པའི་མིང་ཚིག་གཅིག་གྱུར་གྱི་དཀའ་ངལ་སེལ་ཐབས་ལ་དམིགས་ནས་མིང་
རྒྱུང་གི་རིགས་བོད་སྐད་ཏུ་སྐྱེ་འབེབས་ཀྱི་ལམ་སྲོལ་ཞིག་གཏན་ལ་སབ་པ་དེ་ཉིད་
གྲུས་པ་རང་ལ་རྒྱས་མེད་སྟབས། བེ་ལེ་སེ་ཁེ་ན་ལགས་ཀྱིས་མ་ཡིག་ནས་མིང་རྒྱང་
གི་རིགས་སྟོང་ཕྲག་བཀལ་བ་ཟུར་འདོན་གྱིས་བོད་ཡིག་ཏུ་འབེབ་རོགས་དང་།
བསྟན་འཛིན་དགོ་ལེགས་ལགས་ཀྱིས་དེ་དག་ཡོངས་སུ་བོད་ཡིག་ཏུ་འབེབ་རོགས་
མཛད་པ་དང་ལྷན་ཆེན་གནང་བ། ཆན་པད་མ་འབུམ་ལགས་ཀྱིས་གཟབ་ནན་
གིས་ལྷན་ཆེན་གནང་བ་བཅས་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ལྷུ་ཞིང་། ལྷུ་དག་དེ་དག་གྲུབ་པ་
དང་གྲུས་པས་ཉེན་མཚན་བསྟུན་ནས་ཚུ་བྱར་མིག་གིས་ཅི་ཅམ་གྱིས་ལོན་པ་དེ་ཅམ་
གིས་ཐ་སྟོང་དེ་རྣམས་གསར་འཇུག་དང་བསྐྱར་བཅོས་བྱས་ཏེ་ལྷུ་དག་མཐའ་མ་
ཞིག་གྲུབ་པར་བྱས་པ་ཡིན།

ཡང་བྱ་ཚིག་གི་མཚུགས་སྤྱད་སྟོན་པའི་ཚིག་ཤོགས་ནམས་ལ་རྗེས་འཇུག་དང་བས་བཅས་ཀྱི་རྗེས་ལ་ཡོད་ཀྱི་རེད་ལྟ་བུ་དང་། བ་མ་ར་ལ་བཅས་ཀྱི་རྗེས་ལ་སྟོན་ཀྱི་རེད་ལྟ་བུ། གཞན་མཐའ་མེད་དང་གང་འབཅས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཟ་གི་རེད་ལྟ་བུར་བྲིས་ཡོད། འདི་ནི་ཤེས་བཞིན་དུ་པལ་སྐད་ཀྱི་རྣམ་པ་འདོན་པའི་ཚོལ་བ་ཞིག་གོ། གཞན་ཡང་བཞི་མདོ་ཞེས་པ་འདི་ནི་ཐང་ཆེན་སོགས་ཀྱི་གོ་བ་ཡོད་མོད། འདིར་བཞི་མདོ་ཞེས་མ་ཡིག་གི་ཚིག་རྩུར་མནན་ཏེ་བསྐྱར་ཡོད་ན་དེ་ལྟགས་མཁྱེན་ཉོགས་མཛོད། འདིར་ཚོད་པོ་ཞེས་ཡང་ཡང་འབྱུང་བ་དེ་ནི་འཇུག་ཆ་དོད་པོ་དང་རྩུབ་ཚོད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་སོགས་ལ་གོ་དགོས་ཤིང་། རང་སྐད་དུ་འང་མི་ཚོད་པོ། ཉ་ཚོད་པོ། རིག་པ་ཚོད་པོ། གཤིས་ཀ་ཚོད་པོ་སོགས་ཀྱིས་མཚོན་པར་བྱ། དེ་བཞིན་རོལ་ཅེས་པ་ནི་དགའ་དགའ་སྲིད་སྲིད་བྱེད་པ་འཕམ་དགའ་སྲིད་ཀྱི་སེམས་ཚེར་ཡོད་པ། རྩོ་སྲིད་གཏོང་བ་སོགས་ལ་འཇུག་མོད། འདིར་དགའ་སྟོན་ལ་རོལ་ཅེས་པའི་ཚིག་གི་རྒྱས་དྲངས་ཏེ་བྱ་ཚིག་གི་སྐབས་སུ་རོལ་དང་མིང་ཚིག་གི་སྐབས་སུ་སྤང་བ་སྲིད་སྲིད་སོགས་སུ་བསྐྱར་ཡོད་དོ། ཡང་འབྱུང་དང་བྱས་ཞེས་འབྱུང་བ་ནི་རྗེ་རྗེ་རོལ་དབྱངས་འདུ་འཛོམས་ཀྱི་སྐབས་དེར་སྦྱོད་པའི་རྒྱ་སྲིད་གི་རིགས་བཅོན་པར་བྱས་ཏེ་འབྱུང་དང་བྱས་སོགས་སུ་བསྐྱར་ཡོད། དེ་བཞིན་འདིར་འབྱུང་བའི་སྐབ་ཅེས་པ་ནི་རྗེ་རྗེ་རོལ་དབྱངས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཅིག་ཡིན་ལ། རྗེ་རྗེ་ཞེས་པའི་རོལ་དབྱངས་ནི་ཨ་མེ་རི་ཀའི་ཡུལ་གྱི་མི་ནག་སྲི་ཚོགས་ནས་འཕེལ་རྒྱས་སུ་གྱུར་པའི་རོལ་དབྱངས་རིགས་ཤིག་ཡིན། རོལ་ཆ་ར་དང་རྒྱ་སྲིད་གི་རིགས་སོགས་སྦྱོད་པའི་རོལ་མོའི་བྱེད་སྟོལ་ཞིག་གོ། པམ་པའི་མི་རབས་ཞེས་པ་འདི་ལ་བོད་སྐད་ཀྱི་ཐ་སྐད་གནད་ལ་འཁེལ་བ་ཞིག་སྦྱོར་དུ་མི་བཏུབ་ཅིང་། དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི་ཐ་སྐད་དེ་ལ་གོ་དོན་སྤྱི་ཚོགས་པ་ཞིག་ཡོད་པའི་དབང་གིས་ཡིན།

འདིའི་དབྱིན་ཚིག་ལ་ནང་དོན་གྱི་ཆ་ནས་རྒྱང་ཞིང་རྟོག་པ་སྟོན་པ་དཔེར་ན་རྩ་ལ་
སོགས་པ་ལ་རྟོག་པ་དང་། དེ་བཞིན་རོལ་དབྱངས་ཀྱི་འདེགས་འབེབས་ཀྱི་སྒྲུ། ཡང་
ན་འཕར་བཞིན་པའམ་འབར་བཞིན་པ་སྟེ་དཔེར་ན་སྟིང་ཁམས་ཀྱི་འཕར་སྟིང་དང་
ཚའི་འཕར་སྟིང་ལྟ་བུ། དེ་བཞིན་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཕམ་པར་གྱུར་པ་སྟེ་དཔེར་ན་ཨ་
ཐང་ཆད་པ་དང་འུ་ཐུག་ཐབས་ཟད་ལྟ་བུ། དེ་ནས་ཚོས་ཕྱོགས་ནས་སྟོན་པའི་བདེ་བ་
ཚེན་པོ་བཅས་ཀྱི་ནང་དོན་བཅས་འཛོམས་ཡོད་དོ། དེར་བརྟེན་འདིར་གོ་དོན་གཙོ་
བོའི་དབང་བཅའ་པར་བྱས་ཤིང་ཕམ་པ་ཞེས་པའི་ཚིག་འདིས་དེ་དག་མཚོན་ཐབས་
བྱས་ཡོད། ཕམ་པའི་མི་རབས་ནི་འཛམ་གླིང་དམག་ཚེན་གཉིས་པ་མཇུག་སྒྲིལ་
ཅམ་ལ་བྱུང་བའི་མི་ཐོག་དེར་གོ་བ་ཡིན་འོ།

xxxiv

མཐའ་དོན་དུ་འུ་རྒྱ་ལྷོ། ལུས་པ་ཉིད་ཀྱང་ལ་ཚེའི་ལས་འཆར་གྱི་“འགྲུང་ཚ་བརྒྱད་
”ཀྱི་དོ་དམ་པའི་ཁོངས་སུ་འུགས་ཏེ་ལས་ཀ་བྱེད་རྒྱ་བྱུང་བ་ལ་ནི་སྟོབས་པ་འཕེལ།
འདི་ནི་རྒྱལ་དབང་ལྷ་མཚན་པའི་ཐུགས་བསྐྱེད་ཀྱི་ས་བོན་ལས་འཁྲུངས་པ་ཞིག་རེད་
ལ། དེ་བའདི་ལ་ཡང་ཐུགས་བརྩེ་བ་ཚེན་པོས་དེ་བའི་ཀྱི་ལ་བྱང་ཐུག་བྲིས་སུ་མཛད། དེ་
ནས་ཁོང་གི་རྒྱབས་ཆེ་བའི་ཐུགས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྟོབས་དང་ལས་འཆར་འདིའི་རྣམ་
དཀར་གྱི་བྱ་བ་འདི་དག་ནི་ལ་བ་གངས་ཅན་པའི་སྐད་དང་སྐད་ཡིག་སྲིད་པ་ཇི་སྲིད་
བར་དུ་གནས་པའི་རྒྱ་དང་རྒྱུན་དུ་འགྲུང་བར་ཤོག་ཅིག་གྲུ། ॥

ཨ་ལའོ་ཉི་ སྟེར་ལིང་རྟེན་སུ་བྲན་བཞིན། དགོ་འདུན་རབ་གསལ་གྱིས་ ༡༠༡། ལོའི་
ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༡༠ ལ་བྲིས།

ཚུམ་པ་པོའི་ལོ་རྒྱུས་མདོར་བསྟུན།

ངག་ཁེ་ལོ་ཞག་ནི་སྣུན་གྲགས་ཅན་གྱི་རྒྱུང་“ལམ་ལ”ཞེས་པ་འདིའི་ཚུམ་པ་པོ་ཡིན་པ་དང་། རྒྱུང་ཚུམ་འདི་ནི་ ༡༩༥༠ ང་གུངས་ནང་བྱུང་བའི་“སྤྱི་ཁྱེད་མ་པམ་པའི་མི་རབས་”ཞེས་པ་དེའི་ཚབ་མཚོན་ཚུམ་ཡིག་ཅིག་ཏུ་གྱུར། རྗེ་ཁྱེད་མ་པམ་པའི་མི་རབས་ཞེས་པའི་མིང་འདི་ཡང་ཁོང་གིས་བཏགས། ཁེ་ལོ་ཞག་ནི་སྣུན་ངག་པ་དང་ཚུམ་པ་པོ། གསར་འགོད་པ་བཅས་ཡིན།

ཁེ་ལོ་ཞག་ ༡༩༣༩ ལོར་ཨ་རིའི་མངའ་སྡེ་མ་ས་རྒྱ་མེད་ཅེས་པའི་ལོ་ལྷེལ་ཞེས་པའི་གྲོང་ཏུ་སྐྱེས། ཁོང་གི་པ་མ་གཉིས་ནི་ཁ་ན་ཏའི་ཁྲུང་སྤྱོད་ཅེས་པ་ནས་གཞི་སྤོར་གྱིས་ཡོང་། ཁེ་ལོ་ཞག་གིས་བྱིམ་ཏུ་པ་རན་སེའི་རྒྱུང་རྒྱ་བ་དང་སློབ་གྲྭ་ནས་དབྱིན་རྒྱུང་བཤད་དེ་འཚར་ལོངས་བྱུང་། ཁེ་ལོ་ཞག་གི་པ་དེས་པར་ཁང་ཞིག་འཇུགས་གཉེར་བྱེད་གྱིན་ཡོད་ཅིང་། ས་གནས་དེའི་ཚོང་པ་མིང་ཅན་ཞིག་རེད། ཁེ་ལོ་ཞག་ལོ་ ༤ ཡིན་རྒྱུས་རང་གི་གཅེན་པོ་ལོ་ ༩ ལ་སོན་པ་ཞིག་ནང་དབང་གིས་གྲོངས་པ་དང་། ཁོང་གི་བྱིམ་གྱིས་ཡེ་ཤུའི་ཁ་ཐོ་ལིག་ཚོས་ལུགས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུངས་པའི་ལྷ་ངན་བསངས་ཐབས་བྱས།

XXXV

ཁེ་ལོ་ཞག་ལོ་རྒྱུང་རྒྱུས་དེབ་བཞག་རྒྱ་དང་ཅེད་མོ་གཉིས་ལ་དགའ་བོ་ཡོད། ཁོང་གིས་“ཨ་རིའི་ནང་གི་རྒྱུང་ཚུམ་རྒྱུས་ཚེན་”ཞིག་གི་ཚུམ་པ་པོ་བྱེད་རྒྱའི་འདུན་པ་བཅངས་ནའང་། ཨ་རིའི་རྒྱུང་ཚེད་སློབ་ལོ་ལ་བརྟེན་ནས་མཐོ་རིམ་སློབ་གྲྭར་འགོ་སྐྱབ་པ་བྱུང་། འཇམ་གླིང་གི་དཔལ་འབྱོར་ཉམས་ཉེས་གྱི་སྤྱོད་ཚེན་པོ་ཞེས་པ་

སྤྱི་བས་ཉེར་ཡོད་པ་དང་སྟབས་ཅིག་ཏུ་ཁེ་རོ་ཨག་གི་བྱིམ་དུ་དཔལ་འབྱོར་གྱི་དཀའ་
ངལ་འབྱུང། ཁོང་གི་པ་ཡིས་ཚང་དང་ཤོ་ཚེད་ལ་བརྟེན་པ་དང་མ་ཡིས་ས་གནས་གི་
ལྷམ་བཟོ་ཁང་ཞིག་ཏུ་ལས་ཀ་བྱས་ཏེ་བྱིམ་ཁ་གསོ་ཐབས་བྱས། འོན་ཀྱང་སྟབས་
ཉེས་པ་ཞིག་ལ་ ༡༩༡༦ ལོར་རྒྱ་ལོག་ཡོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁེ་རོ་ཨག་གི་པའི་པར་
ཁང་དེ་བཞིག་ ཁོང་གི་བྱིམ་ནི་རྒྱད་པ་ནས་རྒྱད་པར་གྱུར་པ་མ་ཟད། རང་གི་པ་
དེ་ཚང་རྒྱལ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ནས་བྱིམ་ཚང་དབྱུང་མོངས་སུ་གྱུར། ལྷམ་བཟོ་བྱ་དེ་ལ་ཁེ་
རོ་ཨག་ནི་རང་གི་མཐོ་རིམ་སློབ་གྲུའི་རྒྱུ་ཚེད་སློ་ལོ་ཏུ་ཁག་གི་ཚེད་མོ་བ་ཡིན་པ་
དང་། ཁོའི་ལས་འགན་ནི་སློ་ལོ་བཟུང་སྟེ་རྒྱབ་ནས་མདུན་རྒྱུག་བྱེད་མཁན་དེ་རེད།

༡༩༡༩ ལོར་མཐོ་རིམ་སློབ་གྲུ་མཐར་ཕྱིན་པ་དང་མཉམ་དུ་ཁོ་རང་གི་རྒྱུ་ཚེད་
སློ་ལོའི་ཚེད་རྒྱལ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁོ་ལོ་མ་རྟེ་ཡ་སློབ་གྲུ་ཆེན་མོར་སློབ་འདུག་གི་སློབ་
ཡོན་ཐོབ། འོན་ཀྱང་དེའི་གྲ་སྒྲིག་གི་ཚེད་དུ་ཁོང་འཕུ་ཡོག་གི་རྒྱ་ཏུག་ལིན་ཞེས་པའི་
ས་གནས་སུ་གྲ་སྒྲིག་སློབ་གྲུ་ལ་ལོ་གཅིག་འདུག་དགོས་བྱུང་ཡོད། དེར་བརྟེན་རང་
ལོ་བཅུ་བདུན་སྟེང་ཁོང་འཕུ་ཡོག་ཏུ་གཞི་སློབ་བྱས། དེ་མ་ཐག་ཁོང་གིས་གོང་བྱིར་
ཆེན་པོ་ཡི་ཉམས་སྦྱོང་ཏེ་ཅང་མང་པོ་རྒྱས་ལོན་བྱས་པའི་ཁོད་ནས་ཏེ་ཅང་ཤུགས་
རྒྱུན་ཐེབས་པ་དེ་རྗེ་རྗེ་ཞེས་པའི་རོལ་དབྱངས་རེད། ལྷམ་བཟོ་འདི་ལ་ཁེ་རོ་ཨག་གིས་
སློབ་གྲུའི་ཚགས་པར་སྟེང་སྟེང་སྟེང་དང་གསར་འགྱུར་འབྲི་མགོ་བརྩམས།

༡༩༢༠ ལོར་ཁེ་རོ་ཨག་གིས་ལུས་རྩལ་གྱི་སློབ་ཡོན་ལ་བརྟེན་ནས་ཁོ་ལོ་མ་རྟེ་ཡ་
སློབ་གྲུ་ཆེན་མོའི་ལོ་རིམ་དང་པོ་བརྟོན་པ་རེད། འོན་ཀྱང་རང་གི་ཚེད་འགན་ཐོག་མ་
ནམས་བརྩིས་ལྷམ་བཟོ་སུ་རྒྱུ་ཚེད་པ་ཚགས་པར་དང་། དེའི་རྒྱུ་བྱས་ནས་ཚེད་འགན་དུས་
ཚིགས་དེར་ཚེད་འགན་ལ་ཞུགས་མ་ཐུབ། རྗེས་སུ་རང་གི་རྒྱུ་ཚེད་པ་སོས་ཡོད་མོད།

xxxvi

འུ་ཁག་གི་མགོ་གཙོ་དགོ་ཚུན་དེས་འཆར་ལོར་སྐར་ཡང་ཚེད་འགྲན་དུ་འཇུག་
 རྒྱུའི་ཁས་ལེན་མ་བྱས། དེར་བརྟེན་ཁེ་རོ་ཨག་གིས་འུ་ཁག་དང་སློབ་གྲྭ་གཉིས་ཀ་
 མཚམས་འདྲིལ་བྱས་ནས་སློབ་གྲྭ་དང་ཁ་གྲུལ། དེ་ནས་རང་གི་སྣོ་གོས་གནས་མལ་
 འཚོལ་ཕྱིར་ལས་ཀ་སྣ་ཚོགས་ལ་འཐམས་པ་རེད། མཚམས་རེར་རྒྱངས་འཁོར་གྱི་
 སྐྱུམ་བཙོང་མཁན་དང་གཞན་དུ་ཁང་པའི་འཇུགས་སྐྱབ་གྱི་ལས་ཀ་བྱས། མཐའ་
 མ་དེར་ཁེ་རོ་ཨག་གིས་རང་ཉིད་དམག་ཁོངས་སུ་འཇུག་རྒྱུའི་ཐག་གཙོད་བྱས། དེ་
 བྱི་འཇོམ་གྱིང་དམག་ཚེན་གཉིས་པའི་ནང་ཞུགས་ཏེ་རང་གི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཚེད་དུ་
 དམག་འཇུག་རྒྱག་ཚེད་རེད། ༡༩༤༩ ལོར་ཁོང་ཨ་རིའི་མཚོ་དམག་གི་ཁོངས་སུ་
 ཞུགས་ཏེ་ཉིན་བརྒྱ་ཡི་རྗེས་སུ་“སེམས་ཁམས་མི་བདེ་བའི་”ནང་ཉུགས་ལ་བརྟེན་ནས་
 ཁོང་དམག་ཁོངས་ནས་བཏོན།

xxxvii

དམག་ཁོངས་ནས་ཐོན་རྗེས་ཁོ་སྐར་ཡང་འུ་ལོག་ལ་ལོག་པ་དང་། དེར་རང་
 གི་ཤོགས་པོ་འགའ་དང་བཅས་ཚོམ་རིག་གི་ལས་འགུལ་ཞིག་མགོ་ཚུགས། དེ་ནས་
 ཁོ་ལོམ་གྱི་ཡ་སློབ་གྲྭ་ཚེན་མོའི་སློབ་མ་ཨ་ལེན་གྱི་སི་གྲག་དང་། མེལ་ལམ་གྱི་
 རོའོ་སི་གཉིས་དང་ཤོགས་པོ་བསྐྱེད་ཤིང་། ཁོང་ཚོ་གསུམ་ཉི་ཕྱེས་སུ་པམ་པའི་མི་
 རབས་ཞེས་གྲགས་པའི་ཚོམ་པ་པོ་རྣམས་ཀྱི་མགོ་བློད་དུ་འགྱུར་རོ།

༡༩༥༠ ཞེ་གངས་ནང་འུ་ལོག་གོང་ཁྱེད་དུ་སྡོད་སྐབས་དེར་ཁེ་རོ་ཨག་གིས་
 རང་གི་སྐྱུང་ཚོམ་ཐོག་མ་གོང་དང་གོང་ཁྱེད་“ཞེས་པ་དེ་བཅུམས། དེབ་འདི་ནི་རང་
 རྣམ་གཙོ་ཚེར་བརྗོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གོང་དང་གོང་ཁྱེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་བརྗོད་པ་ཞིག་
 རེད། སྐྱུང་ཚོམ་འདི་རང་གི་ཤོགས་པོ་གླེན་སི་གྲག་གི་དགོ་ཚུན་ཚོའི་རོགས་རམ་ལ་

བརྟེན་ནས་ ༡༩༥༠ ལོར་པར་སྐྱབ་བྱས་པ་དང་། སྐྱུང་ཚོམ་འདི་ལ་བསྐྱར་ཞིབ་ཀྱང་
ལེགས་པོ་ཐོབ་མོད། དེས་ཁེ་རོ་ཨག་སྟན་གྲགས་ཅན་དུ་བསྐྱར་མེད།

སྐབས་དེའི་ཁེ་རོ་ཨག་གི་གྲོགས་པོ་གཞན་པ་ཞིག་ནི་ཞི་ལ་ཁེ་སེ་ཏེ་ཡིན། ཁོང་
གཉིས་མཉམ་དུ་ཨ་རིའི་ཤར་རུབ་དུ་འགྲུལ་བསྐྱོད་ཐངས་འགའ་བྱས་ཤིང་། དེ་ཡང་།
ཆི་ཁགོ་དང་། ཏེན་མར། མེག་སི་ཁོ་གོང་ལྷོར། ལོ་སེ་ཨན་རེ་ལ་སི་སོགས་ལ་བྱིན་
པ་རེད། འགྲུལ་བསྐྱོད་འདི་དག་ནི་ཁེ་རོ་ཨག་གི་སྐྱུང་ཚོམ་གྲགས་ཆེན་“ལམ་ལ”ཞེས་
པ་དེའི་བརྗོད་བྱ་རེད། སྐྱུང་ཚོམ་འདི་ནི་འཁྲིག་སྐྱོད་དང་། དུད་ནག་རི་རི་རོལ་
དབྱངས་བཅས་ཀྱིས་ཁེངས་པའི་ལམ་གྱི་འགྲུལ་བཞུད་སྐོར་ཡིན་པ་དེ་དག་ཏུ་ལམ་
དངོས་ཡོད་བརྗོད་པ་ཞིག་ལས་རྟོག་བཟོ་བྱས་པ་ཉུང་། ཁོང་གིས་སྤར་བྲིས་ཡོད་པའི་
ཟིན་ཐོ་རྣམས་སྐྱུང་དེ་སྐྱུང་ཚོམ་འདི་ ༡༩༥༡ ལོའི་ལྷོ་བ་བཞི་པའི་ནང་བདུན་ཕྲག་
གསུམ་གྱི་རིང་ལ་བྲིས་ཚར་བ་དང་། དེ་ཡང་ཤོག་རྒྱུ་ནར་མོ་ལྷ་ ༡༢༠ ཡོད་པ་
ཞིག་གི་སྟེང་སྐྱབས་པར་དུ་གཏགས་པ་དེ་ད་ལྟ་ཡང་ཡོད།

xxxviii

འོན་ཀྱང་དཔེ་སྐྱབ་ཁང་དག་གིས་ཁེ་རོ་ཨག་གི་ཤོག་རྒྱུ་ནར་མོ་གཅིག་གི་སྟེང་
དུ་བྲིས་པའི་བཅོས་སྐྱུང་འདི་པར་སྐྱབ་མ་བྱས་པར་ལོ་དྲུག་འགོར། ༡༩༥༢ ལོར་འདི་
པར་སྐྱབ་བྱས་སྐབས་དེ་མ་ཐག་དུ་སྟན་གྲགས་རྒྱས། བེའུ་ཡོག་དུས་བབ་ཀྱི་བསྐྱར་
ཞིབ་ཅིག་དུ་འདི་ལྟར་བྲིས་ཡོད། “ལོ་རབས་ཉི་ཤུ་པའི་ནང་ལ་བྱུང་བའི་སྐྱུང་ཚོམ་གྱི་
ཁོད་ནས་ཉེ་མིང་སེ་ཡི་“ཉི་མ་ཡང་འཆར།” ཞེས་པ་ནི་ཨ་མེ་རི་ཀའི་“བོར་བའི་མི་
རབས་”གྱི་ཚབ་མཚོན་ཡིན་པ་རེད། “ལམ་ལ”ཞེས་པའི་སྐྱུང་ཚོམ་འདི་“པམ་
པའི་མི་རབས་”གྱི་ཚབ་མཚོན་དུ་འགྱུར་རྒྱ་ཉག་ཅིག་རེད། ཅེས་བྲིས་ཡོད་པ་ལྟར་
རེད། ཡང་ཁེ་རོ་ཨག་གི་དགའ་རོགས་ལོ་སེ་ལོ་རྒྱུ་སོན་གྱིས་བཤད་པ་ལྟར། “རྒྱ་

མིང་རྒྱལ་ཞིག་གཉིད་ཏུ་ཁོང་བ་དང་། ཡར་ལངས་ཏུས་སྟེན་གཤགས་ཅན་རེད།”
ཅེས་པ་ལྟར་རེད།

“ལམ་ལ་”ཞེས་པའི་རྒྱུང་ཚོམ་གྲགས་ནས་པར་འདེབས་ཀྱི་བར་དེར་ལོ་ངོ་བྱུག་
འགོར་ཅིང་། རྒྱབས་ཐོག་དེར་ཁོང་གིས་ནང་ཚོས་ལ་སློབ་གཉེར་ཚོད་ལྷ་བྱས་པ་དང་
རྒྱུང་ཚོམ་ཡང་མང་པོ་བྲིས་པ་མ་ཟད། འགྲུལ་བཞུད་རྒྱ་ཆེར་བྱས་པ་རེད། རྒྱབས་
དེར་པར་སྟེན་བྱས་པའི་རྒྱུང་ཚོམ་ཞིག་ནི་ ༡༧༥༥ ལོར་པར་སྟེན་བྱས་པའི་“ཚོས་
ཀྱི་སློང་མོ་བ།” ཞེས་པ་དེ་རེད། འདི་ནི་རི་ཁྲོད་ཅིག་ཏུ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཚོས་འཚོལ་
བའི་སློར་གྱི་གཏམ་རྒྱུད་བརྗོད་གཞིར་བྱས་ཡོད། དེའི་རྗེས་ནས་རྒྱུང་ཚོམ་བཏུན་
ཅམ་ཞིག་བསྟུད་བསྟུད་ཏུ་པར་སྟེན་བྱས་ཤིང་། དེའི་རྗེས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུད་གི་ནང་ཏུ་
ཁོང་གིས་སྟེན་དག་ཀྱང་བྲིས།

xxxix

ཁོང་གིས་ཚོམ་ཡིག་འབྲི་བ་དང་དཔར་སྟེན་བྱས་པའི་གྲངས་འབོར་མང་མོད་
“ལམ་ལ་”ཞེས་པའི་རྒྱུང་ཚོམ་གྲགས་ཆེན་དེ་འདྲ་བ་ཞིག་མ་བྱུང་བ་རེད། དེ་ནས་
ཁོང་གིས་ཀྱི་མི་ཆེ་ཡང་ཆང་དང་ལྷོས་རྗེས་ཀྱི་དབང་ལོག་ཏུ་ཤོར་བ་དང་། གཉེན་
རྒྱིག་ཐངས་གསུམ་ཅམ་བྱས། མཐར་ ༡༧༦༧ ལོར་རང་ལོ་བཞི་བརྒྱ་ཞེ་བཏུན་གྱི་
སྟེང་ཨ་རིའི་མངའ་སྡེ་རྫོ་ལོ་རི་ཏུ་ཆེའི་ཏུས་བྱས་སོ།།

སྐྱུར་པ་པོའི་ངོ་སྤྲོད་མདོར་བསྟུན།

དགོ་འདུན་རབ་གསལ་ནི་ ༡༩༥༦ ལོར་མདོ་སྤྲོད་རེབ་གོང་དོར་ཉིན་ཞེས་པའི་སྡེ་བ་
 ཏུ་པ་ཤ་ལྷུག་དང་མ་གྲུ་མོ་མཚོག་གཉིས་ཀྱི་བྱར་སྐྱེས་ཤིང་། མིང་སྲིང་དུག་ཡོད་པའི་
 གཉིས་པ་དེ་ཡིན། ལོ་ན་ཚུང་བའི་སྐྱབས་སུ་རིག་གནས་གསར་བཞེ་དང་འཕྲད་
 ཅིང་། ལོ་དགུ་ཙམ་ནས་སློབ་གྲྲ་ལ་འགོ་མགོ་བརྩམས་ཏེ་སློབ་ཚུང་དང་སློབ་འབྲིང་
 དུ་སློབ་སྦྱོང་བྱས། དེ་ནས་རེབ་གོང་རོང་བོ་དགོན་ཆེན་དུ་ཚོས་ཞུགས་ཀྱིས་དགོ་
 བའི་བཤེས་གཉེན་དགོ་འདུན་བསྟན་འཛིན་མཚོག་དང་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་
 དགོ་འདུན་ཚོས་འཕེལ་མཚོག་སོགས་བསྟེན་ཏེ་ཚོས་དང་རིག་གནས་ཀྱི་སློབ་
 གཉེར་བྱས། ༡༩༤༧ ལོར་རྒྱ་གར་དུ་བྱོས་བྱོལ་གྱིས་རྒྱ་གར་སྟོ་ཕྱོགས་དགའ་ལྷན་བྱང་
 ཅེ་གྲུ་ཚང་དུ་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་མཁན་ལྷན་རིན་པོ་ཆེ་བྱུང་བསྟན་དབང་ལྷུག་
 མཚོག་དང་། མཁན་ལྷན་རིན་པོ་ཆེ་སློ་བཟང་ཚོས་འབྱོར་མཚོག་དེ་བཞིན་དགའ་
 ལྷན་ཁྲི་ལྷན་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་གཞན་པན་མཚོག་མཁན་ལྷན་རིན་པོ་ཆེ་
 བསོད་ནམས་ཀྱན་དགའ་མཚོག་སོགས་བསྟེན་ནས་པར་ཚད་ཀྱིས་གཙོས་བཀའ་
 བོད་ལ་སློབ་གཉེར་ལུ་མཐུད་བྱས། དེ་ནས་ ༡༩༧༡ ལོར་རྩ་ཤོད་བོད་བྱིས་སློབ་གྲུའི་
 བོད་དགོ་དང་། དེའི་རྗེས་ལ་ལྷ་ར་ཧ་མིར་བསྐྱོད་དེ་མཁས་དབང་ཟམ་གདོང་རིན་
 པོ་ཆེའི་ལམ་སྟོན་འོག་ཏུ་ལྷ་ར་བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་དུ་ཉམས་ཞེས་
 པའི་མིང་ཐོག་ནས་བོད་ཀྱི་ཚོམ་རིག་ལོ་རྒྱུས་ཞེས་འདུག་བྱས། དེའི་མཚུག་འབྲས་
 ལུ་“བོད་ཀྱི་ཚོམ་རིག་གི་བྱང་བ་བརྗོད་པ་རབ་གསལ་མེ་ལོང་”ཞེས་པ་དེ་བརྩམས་

ཡོད། ༡༩༩༤ ལོར་བོད་ཀྱི་དུས་བབ་གསར་ཁང་གྲོ་འབྱེད་ཀྱིས་ཚཱ་སློག་པའི་འགན་
ཁུར་ཞིང་། དེ་ནས་ ༡༩༩༧ ལོར་ཨ་རིར་གཞིས་སྤོར་ཀྱིས་ ༡༩༩༩ ལོ་ནས་ད་བར་ཨ་
རིའི་ཨིན་ཏེ་ཡ་ན་སློབ་ཤུ་ཆེན་མོར་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་གི་དགེ་ཆན་བྱེད་མཁས་ཡིན།
ལས་ཞོར་དུ་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་ལོ་རྒྱུས་ལ་ཞིབ་འཇུག་གིས་རྒྱལ་སྤྱིའི་བོད་རིག་
པའི་ཞིབ་འཇུག་ཚོགས་འདུ་སོགས་སུ་ཚཱ་སློག་ཡིག་སློག་སྐབས་ལོད། བརྒྱམས་ཚོས་
ལའང་བོད་ཀྱི་ཐ་སྐད་རིག་གནས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་རིག་པའི་ཁྱེད་ཀྱི་ཞིབ་པ་སོགས་སུ་བྱིར་
བོད་ཡིག་ཏུ་དབ་བརྒྱ་ལྷག་ཅམ་བརྒྱམས་པ་མ་ཟད། དབྱེད་ཚཱ་དབྱིན་ཡིག་ཏུ་སབ་
བརྒྱར་གྱིས་པར་སྐྱབ་བྱས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དབྱིན་ཡིག་ནས་བོད་སྐད་དུ་བརྒྱར་
བའི་དབ་འགའ་ཡང་ཡོད་དོ།

ଭକ୍ତୀ

༩༡

བམ་པོ་དང་པོ།

ལེན་དང་པོ།

ང་དང་ངའི་རྒྱུ་མ་ཁ་བྱུང་བ་ནས་ཅང་མ་འགོར་བར་ང་འི་ལ་ཐོག་མར་སྤྱད་བྱུང་།
ང་ལ་ནད་ངན་ཞིག་ཐོག་ནས་དྲག་ཚར་ཙམ་ཡིན་ཞིང་། ཐབས་རྒྱགས་ཁར་ཨ་ཐང་
ཆད་པའི་བཟའ་འཁོར་དེ་དང་། དེ་བཞིན་ངའི་ཡོད་ཚད་ཤི་ཟེན་པ་ལྟ་བུའི་སེམས་
ཚོར་དེ་ལ་འབྲེལ་བ་ཡོད་ན་མ་གཏོགས། ངས་ན་ཆ་དེའི་རྫོང་གི་ལ་མི་འདོད།
འི་མོ་རི་ཡར་ཕྱི་འགྲོར་བ་དང་མཉམ་དུ་དེད་ཀྱི་མི་ཚེའི་ཆ་གས་ཤིག་མགོ་བཙུགས་
པ་དེ་ལ་བྱེད་ཀྱིས་ལམ་བར་གྱི་དེད་ཀྱི་མི་ཚེ་ཞེས་བརྗོད་ཚོག་དེའི་སྡོམ་ལ་ངས་རྒྱལ་
ཁམས་བསྐྱོར་སྤྱད་ཨ་མེ་རི་ཀའི་རྒྱལ་སྤྱོད་སྤྱོད་བྱེད་ཚུའི་མི་ལམ་ཡང་ཡང་མིས་
པ་དང་། དེ་ཡང་དུས་ཉུག་ཏུ་འཆར་གཞི་ངས་མེད་ཀྱིས་འདིང་མོད་ལག་ལེན་ལ་
ཐེབས་རྒྱ་གཏན་ནས་མེད། འི་ན་ནི་འཆར་གཞི་འདི་ལ་ཉ་ཅང་འགྲོད་པའི་མི་ཞིག་
ཡིན་ཞིང་། དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི་ཁོང་དངོས་གནས་བྱས་ན་ལམ་དུ་སྐྱེས་པ་རེད། དེ་
ཡང་ཁོང་གི་པ་མ་གཉེས་ལོ་སི་ ཨན་ཇེལ་སི་གོང་ཁྱིའི་ལ་འགོ་རྒྱུའི་ཆེད་དུ་ ༡༩༣༤
ལོར་སོལ་དེ་ལག་གོང་ཁྱིའི་བརྒྱུད་སྐབས་རྒྱུ་འཁོར་གོང་འོག་ཏོ་ཞིག་ཏུ་ཁོ་སྐྱེས་པ་
རེད། ཁོང་གི་རྫོང་གི་གནས་ཚུལ་ཐོག་མ་ནས་སྤྱི་ཞབས་ཆ་འི་ཁོང་བརྒྱུད་ནས་ང་
ལ་འགྲོར་ཞིང་། དེ་ཡང་འི་ན་གིས་ ལེན་མེག་སི་ཁོ་མངའ་སྡེའི་བཙུན་བསྐྱེད་སྤྱོད་ལྟ་
ཞིག་ནས་བཏང་བའི་ཡི་གེ་འགའ་ཞིག་བསྟན་བྱུང་ལ། ང་ནི་ཡི་གེ་དེ་དག་ལ་ཉ་ལས་
པའི་དོ་སྣང་སྐྱེས་བྱུང་། གང་ཡིན་ཟེར་ན། ཡི་གེ་དེ་དག་གི་ནང་། ཆ་འི་ལ་རྟེན་མན་
གྱི་མཁས་པ་ནི་ཆའི་རྫོང་ཆ་ཆེད་དང་། དེ་བཞིན་ཆ་འི་ཡིས་ཤེས་པའི་མཁས་པའི་

ཡོན་ཏན་ཡ་མཚན་རྣམས་ཁོང་ལ་སློབ་དགོས་པའི་སྐུལ་མ་དང་མོ་དང་ཡིད་དུ་
 འོང་བའི་ཐོག་ནས་བྱས་འདུག། སྐབས་ཤིག་ལ་ཁར་ལོ་དང་ངེད་གཉིས་ཀྱིས་ཡི་གེ་
 དེ་དག་གི་སྐོར་ལ་སྐད་ཆ་བཤད་ཅིང་། རོ་མི་ཤེས་ཤིང་ཡ་མཚན་ཅན་གྱི་རྒྱ་མོ་
 རི་ཡར་ཁྲི་ལ་ཐུག་ཐུག་རྒྱ་ཨེ་ཡིན་ནམ་སྐུལ་པ་བྱུང་། འདི་ནི་སྡོན་མ་སྡོན་མ་རེད།
 རྒྱ་ལོ་དེ་དུང་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་གྱི་རྣམ་པ་དེ་མིན། ཁོང་ནི་མཚར་སྤང་གི་གོས་ཀྱིས་གཡོགས་
 པའི་བཙོན་སྐྱག་ཚུང་ཚུང་ཞིག་ཡིན་པའི་སྐབས་རེད། དེ་ནས་རྒྱ་བཙོན་སྐྱུར་སློབ་
 བྱ་ནས་ཐོན་ཏེ་ཐེངས་དང་པོར་ནེའུ་ཡོག་ལ་ཡོང་རྒྱ་ཡིན་པའི་གཏམ་གསར་དེ་གོ་
 བྱུང་། ད་དུང་ཁོང་ནི་བུ་མོ་མིང་ལ་མེ་རི་ལུ་ཞེས་པ་ཞིག་ལ་གཉེན་སྲིག་བྱས་ཚར་
 ཅན་ཡིན་པའི་གཏམ་ཞིག་འདུག།

4

ཉེན་གཅིག་ངས་སློབ་སྦྱོང་གི་གཡས་གཡོན་དུ་འཆམ་འཆམ་བྱེད་བཞིན་ཡོད།
 ཚ་རྒྱུ་དང་ཐིམ་སྟེ་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱ་ལོ་ཏར་ལོ་མ་ཤར་མ་སྟེ་སི་པན་གྱི་ཏར་ལོ་མ་
 རྩལ་དུ་ཚུ་ཚ་བོ་མེད་པའི་ཁང་པ་ཞིག་ཏུ་བསྐྱེད་ཡོད་སྐོར་བརྗོད་བྱུང་། རྒྱ་ལོ་
 རང་གི་མཛེས་མ་ལྷན་ཚུང་གུང་མོ་མེ་རི་ལུ་དང་མཉམ་དུ་སྐྱ་དགོང་དེར་ཐེངས་དང་
 པོར་ནེའུ་ཡོག་ཏུ་འབྱོར་འདུག། ཁོང་ཚོ་སྤྱི་སྤྱོད་རྒྱུ་ལས་འཁོར་གྱི་རེ་རུང་དེ་ཞེས་པ་
 བྱས་ལམ་ཁ་ ༥༠ པའི་སྟེང་བབས། ལམ་རྒྱུར་བརྐྱེད་ནས་ཁ་ལག་ཟ་ས་ཞིག་བཙོན་
 ཏེ་ཐོར་ཞེས་པའི་ཟ་ཁང་དེར་སོང་། དེ་ནས་བརྒྱུད་དུས་ནམ་ཡིན་ཡང་ཏེ་ཐོར་ཟ་
 ཁང་འདི་ནི་རྒྱ་ལོ་མཚོན་ན་ནེའུ་ཡོག་གི་མཚོན་ལྟས་ཚེན་པོ་ཞིག་ཆགས་པ་རེད།
 ཁོང་ཚོས་རང་གི་སྐོར་མོ་རྣམས་ཡིད་དུ་འོང་ཞིང་འོད་འཚོར་བའི་མངར་བཟུང་འཁྱུར་
 ར་ཚེན་པོ་དང་མངར་བཟུང་གཞུས་རིལ་མའི་ཐོག་བཏང་བ་རེད།

སྐབས་འདིར་རྟེན་གྱིས་མེ་རི་ལུ་ལ་འདི་འདྲ་བརྗོད་ཀྱི་འདུག་ “སྤྱིང་སྤྱུག་དང་
 ཚོ་ནེའུ་ཡོག་གོང་བྱིར་དུ་ཡོད། དེ་ན་ལང་། ང་ཚོ་མི་སྲུ་རི་མང་འབྲེ་བརྒྱལ་སྐབས་
 དང་། ལྷག་པར་དུ་ངའི་བཅོན་ཁང་གི་སྟོན་པ་རྣམས་པར་དུ་བཅུག་པའི་སྟོན་སྟེན་ལ་
 བཅོས་སྐྱུར་སྟོབ་གྲུའི་ས་མཚམས་བརྒྱལ་སྐབས་ངས་ཅི་ཞིག་གི་སྟོར་ལ་བསམ་སྟོ་
 གཏོང་བཞིན་ཡོད་པ་དེའི་སྟོར་བྱེད་ལ་བཤད་མེད། ད་ནི་ང་ཚོས་རང་རང་གི་བཅོ་
 ཏུང་ལ་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་དོན་དག་ཅིག་ལྷག་ལུས་རྣམས་བརྗོད་དུ་འདུག་
 རྒྱ་དང་། འབྲལ་དུ་ལས་ཀའི་མི་ཚོ་འདིའི་འཆར་གཞི་བྱེ་བྲག་པ་ལ་བསམ་སྟོ་གཏོང་
 རྒྱའི་མགོ་འདུགས་རྒྱ་དེ་ངས་པར་དུ་བྱེད་དགོས་པ་ཆགས་འདུག” དེ་ལ་སོགས་པ་
 རང་གི་མི་ཚོའི་སྟོན་གྱི་བྱུང་བ་རྣམས་བཤད།

རོགས་པ་གསར་བུ་རྣམས་དང་ལྷན་དུ་ང་ཚུ་ཚོ་བོ་མེད་པའི་སྟོན་ཁང་དེར་བྱིན།
 རྟེན་གྱིས་དོར་མ་བྱེད་ཀ་ཅན་དེ་གོན་ནས་སྟོ་འབྲེད་དུ་བསྐྱེབས། མེ་རི་ལུ་ནི་འབོ་ལ་
 ལྟོགས་ལས་མར་མཚོང་ཡོང་གི་འདུག་ རྟེན་གྱིས་སྟོན་ཁང་གི་ཁང་བདག་དེ་ཐབ་
 ཚང་དུ་མངགས་སོང་ལ་དེ་ནི་ཐལ་ཆེར་འཆིག་ཇ་བཟོ་ཆེད་དུ་རེད། ཁོང་གིས་ལུ་
 མཐུད་ནས་འབྲིག་སྟོན་སྟོར་བརྗོད་པ་ལ་བྲེལ་བར་གྱུར། ཁོང་གིས་རང་ཉིད་འཚོ་
 གནས་གྱི་ཆེད་དུ་རྩལ་ནག་དང་ཆོག་རྩལ་བརྗོད་དགོས་པའི་སྤྱུག་ལས་བྱེད་དགོས་
 བ་ཡང་། འབྲིག་སྟོན་ནི་ཁོང་ལ་མཚོན་ན་མི་ཚོའི་ནང་གི་གལ་ཆེ་ཤོས་དང་དམ་
 པའི་སྟོན་པ་ཉག་གཅིག་དེ་རེད། ཚུ་ལ་འདི་ནི་ཁོང་ཡར་ལངས་ཏེ་ལུ་ཚུར་རྩེད་མོ་
 བ་ན་གཞོན་ཞིག་གིས་རང་གི་དགོ་རྒྱུན་ལ་བྱེད་པ་ཅི་བཞིན་ཉག་དུ་མགོ་བོ་སྦྱང་
 ཅིང་གུག་གུག་བྱེད་ལ། བྱེད་ཀྱི་སྐད་ཆ་ཡོད་ཚད་ལ་ཉན་བཞིན་ཡོད་པའི་ཚུ་ལ་དུ་
 “ལགས་རེད”དང་“ཉག་ཉག་རེད”ཅས་སྟོང་ཕྱག་ལོང་བ་བཤད་རྒྱུ་བྱེད་པའི་ངང་

རྒྱལ་དེ་ལས་མཐོང་ཡོང་། ངས་ཀྱི་མཐོང་བའི་ཐོག་མའི་མཐོང་སྣང་ནི་ཨ་རིའི་སློབ་ག་
 བརྟན་འབྲས་མཁན་རེན་ ཨོ་ཐི་རི་གཞོན་ལུ་ཡིན་སྐབས་ཀྱི་ཉམས་ཅན་ཞིག་ཡིན་ཏེ།
 འཕོངས་ཕྱ་ཞིང་མིག་སྟོན་པོ། སྐམ་པོ། ཨོག་ལ་རོ་མ་མང་འཕྲེའི་སྐད་གདངས་ཅན།
 ལ་བ་ཅན་གྱི་ཨ་རིའི་རུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་དཔའ་བོ་འབྲམ་པའི་ངོས་ན་རྒྱ་ཡོད་པ་ཞིག་
 རེད། རོ་མ་བཤད་ན་ཁོང་མེ་རི་ལུ་དང་གཉེན་སྲིག་བྱས་ནས་ཤར་ཕྱོགས་སུ་མ་ཡོང་
 བོང་དེར་ཁོང་གིས་ལ་ལོ་ར་རོ་མང་འཕྲེ་རུ་ཨེ་རི་ མོལ་ཞེས་པའི་རྩ་ས་ཞིག་ཏུ་ལས་
 ཀ་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པ་རེད། མེ་རི་ལུ་ནི་གསེར་མདོག་གི་སྐྱ་ལྷས་མ་མང་བོ་ཡོད་པ་
 དང་འབྲ་བར་སྐྱ་འབྱེལ་མའམ་སིལ་ལུ་ཉ་ལས་པ་ཡོད་པའི་སྐྱ་སེར་མཛེས་མ་ཞིག་
 རེད་ལ། རང་གི་ལག་པ་པང་དུ་བཞག་ནས་འབོལ་སྟེགས་ཀྱི་སྟེ་ཞིག་ལ་བསྐྱད་འདུག
 མོའི་གྲོང་གསེབ་པའི་མིག་འབྲས་དུ་བའི་མདོག་གི་སྟེ་མདངས་ཅན་གཉེས་ནི་གང་
 6 ཞིག་ལ་ཆེས་ཆེར་ཅེར་ནས་འདུག གང་ཡིན་ཟེར་ན། མོ་ནི་རུབ་ཕྱོགས་སུ་ཡོད་
 སྐབས་ནས་ཐོས་ཐྱོང་ཡོད་པའི་ནེ་འུ་ཡོག་གི་སྟོན་ཁང་རྒྱ་བོ་ཡིད་སྟུག་པ་ཞིག་གི་ནང་
 དུ་ཡོད་ཅིང་། རི་མོ་བ་མོ་རི་ཡན་ནིའི་དངོས་བརྒྱལ་རིང་ལུགས་ཀྱི་རི་མོའི་ནང་དུ་
 བཀོད་པའི་བྱང་མེད་སྐམ་རིད་གཞུགས་རིང་མ་ཞིག་འཇིགས་ཡེར་བའི་ཁང་མིག་
 ཅིག་ཏུ་ཡོད་པ་དང་མཚུངས་པར་སྐྱག་བཞིན་འདུག ཕྱི་ནས་བལྟས་ན་སྤྱིང་སྐྱག་
 ཅིག་ཡོད་མོད། མོ་ནི་ཉ་ཅང་སྟེན་པ་དང་འཇིགས་རུང་གི་བྱ་བ་ཅི་ཡང་བྱེད་མོད་པ་
 ཞིག་རེད། མཚན་མོ་དེར་ང་ཚོ་ཚང་མས་སྲི་རག་འཐུང་ཞིང་། དཔུང་ཤེད་འབྲག་རྒྱ་
 རེངས་མ་ཤར་བར་དུ་སྐད་ཆ་བཤད་ནས་བསྐྱད། ཞོགས་པའི་སྐབས་སུ་ང་ཚོས་སྟོན་
 ཉགས་སྟོན་བཞིན་གོར་གོར་གྱིས་བསྐྱད་ཅིང་ཡིད་སྟུག་པའི་ཉི་འོད་རྒྱ་བོ་ཞིག་གི་
 བུ་དུ་ཐ་མག་སྐྱགས་སྟོན་ནས་དུང་སྟེ་ལྷག་མ་རྣམས་འཐེན་བཞིན་བསྐྱད། རི་བ་

འཚབ་སྐྱེས་གིས་ཡར་ལངས་ཏེ་སྐྱོར་བ་རྒྱལ་བའི་ན་བསམ་སྒོ་གཏོང་བའི་ན་དོན་དག་
 ཅིག་རྒྱལ་རྒྱུ་ལྟེང་ཐག་གཅོད་བྱས་པ་ནི་མེ་རི་ལུ་ཡིས་ཞོགས་ཇ་བཟོ་རྒྱ་དང་བྱིས་ལ་
 གད་བྱུགས་བྱེད་རྒྱ་དེ་རེད། “བཤད་སྟངས་གཞན་ཞིག་གིས་བཤད་ན། སྟིང་སྟུག་དང་
 ཚོས་ལས་དོན་ལ་དམིགས་པ་གཏོང་དགོས་པེད་ཅེས་ངས་བཤད་ཀྱིན་ཡོད། དེ་ལྟར་
 མ་བྱས་ན་ང་ཚོའི་འཆར་གཞི་ལ་བསྐྱེད་སྐྱེད་བྱེད་པའམ་ཤེས་ཡོན་གྱིས་མ་འདད་བ།
 རྒྱུན་ལྡན་མིན་པ་ཆགས་ཀྱི་རེད།” ཟེམ། དེ་ནས་ང་གི་ལོགས་ལ་ཐོན་པ་ཡིན།

བདུན་པུག་རྒྱུ་མ་དེར་ཁོང་གིས་ཆ་ཉི་ལེ་ལས་རྩོམ་ཡིག་རྒྱུ་ལྟར་འབྲི་རྒྱུ་ལ་
 དེས་པར་དུ་སྐྱོད་དགོས་སྐྱོར་གི་སེམས་གཏམ་བཤད་འདུག་ཆ་ཉི་ལགས་གིས་ང་
 རྩོམ་པ་ལོ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་སྐྱོབ་སྐྱོན་ལེན་གྱིར་ང་ལ་འབྲེལ་བ་བྱེད་དགོས་སྐྱོར་
 བརྗོད་འདུག་བར་དེར་ཉིན་ལ་རྒྱུ་ལྟར་འཁོར་འཛོགས་ཞིག་ཏུ་ལས་ཀ་ཞིག་ཐོབ་
 འདུག་ཅིང་། ཉོ་སྤོལ་ཞིག་ས་གནས་ཀྱི་ཁོང་ཚོའི་སྐྱོད་ཁང་དུ་མེ་རི་ལུ་དང་ལྟན་
 ཏུ་འཇུག་འཛིང་ཤོར་འདུག་དགོན་མཚོག་མཁུའ། ཁོང་ཚོ་ཅིའི་གྱིར་དེ་ལ་གནས་
 སྐར་བ་རེད། མོ་ཤིན་ཏུ་ཁྲོས་ཤིང་འཁོན་སེམས་གཏོང་ནས་སྐྱེས་ཏེ་ཉེན་རྒྱུ་ལ་
 གཏུགས་ནས་ཚད་ལས་བརྒྱུ་ལ་པའི་རྒྱུ་བཟོའི་ཉེས་འཇུགས་བྱས་འདུག་ཉིན་
 བེ་ཉོ་སྤོལ་ཞིག་ནས་ཐོས་འགོ་དགོས་བྱུང་འདུག་སྐབས་ཁོང་ལ་སྐྱོད་ས་མེད། ཁོ་ཞི་
 ང་རང་ཨ་མ་ལ་དང་མཉམ་དུ་སྐྱོད་སའི་ནེ་ལུ་རྒྱུ་རྒྱུ་ལ་མེད་སོན་ས་གནས་སུ་ཐད་
 ཀར་ཡོང་འདུག་དགོང་མོ་གཅིག་ལ་ངས་དེར་སྐྱོབ་སྐྱོད་བྱེད་བའི་སྐྱོད་སྐྱེད་ས་
 སུ་སྐྱོབ་སྐྱེད་ས་བྱུང་། སྐྱོབ་སྐྱེད་ཀྱི་ནུབ་ཁུང་ནང་མགོ་བོ་སྐྱེས་བའི་ན་ཉམ་རྒྱུང་བའི་
 ངང་ནས་མགོ་སྐྱེད་རྒྱལ་བའི་ན་“ཨ་ལོ། རྒྱུད་ཀྱིས་ང་དྲན་གྱི་འདུག་གམ། ཉིན་མོ་རི་

ཡར་མཉམ་མིག་རི་ལྟར་འབྲི་ཚུལ་ང་ལ་སློབ་རྟོགས་ལུ་ཚེད་ང་ཁྱེད་རང་གི་འབྲིས་ལ་བཅར་བ་ཡིན།”

“མི་རི་ལུ་གང་དུ་ཡོད།” ངས་ཁོང་ལ་དྲིས། རེབ་གྲིས་བཤད་རྒྱུར་མོས་སློར་མོ་ཁ་ཤས་ཀྱི་དོན་དུ་སྤང་བཅོང་འདུག་ཅིང་། “སྤང་འཚོང་མ” དེ་སྤར་རེན་མར་ལ་ལོག་འདུག་ངའི་ཨ་ལེ་ལགས་ཀྱིས་བྲིས་ཀྱི་ཚོམས་ཁང་དུ་གསར་ཤོག་གྲོག་བཞིན་འདུག་ཅིང་། མོའི་མདུན་ནས་ང་ཚོས་རང་འདོད་བཞིན་སྐད་ཆ་བཤད་མི་ཐུབ་པར་བརྟེན་ང་ཚོ་ཕྱི་ལོགས་སུ་སླི་རག་ཅུང་ཅམ་འཐུང་དུ་བྱིན། ངའི་ཨ་ལེ་ལགས་ཀྱིས་རེབ་ལ་ཐེངས་གཅིག་བཞུགས་ཏེ་ཁོང་སློན་པ་ཡིན་པའི་ངོས་འཛིན་བྱས་སོང་།

8

ཆང་ཁང་ནས་ངས་རེབ་ལ་བཤད་དོན། “དམུལ་བ་ཁྱོད། ཁྱོད་ཚོམ་པ་པོ་ཞིག་ཁྱེད་འདོད་ཡོད་པ་ཁོ་ནའི་དབང་གིས་འདིར་ཡོང་མེད་པ་དེ་ངས་གསལ་པོར་ཤེས་ཀྱི་ཡོད། གང་ལྟར་ཡང་ངས་ཚོམ་འབྲིའི་སློར་ལ་སླེ་ནི་ཉལ་ཐ་ཡང་ཤོར་གྱི་ངར་ཤུགས་དང་བཅས་བཅོམ་པ་བསྟེན་རྒྱ་ཅམ་ཞིག་ལས་གཞན་ཅི་ཞིག་ཤེས་ཀྱི་རེད།” དེ་ལ་ཁོས་བཤད་རྒྱུར། “ལགས་རེད། ཡིན་དང་ཡིན། ཁྱོད་ཀྱིས་ཅི་ཞིག་བཤད་ཀྱིན་ཡོད་པའི་དོན་ཉག་ཉག་ངས་ཤེས་ཀྱི་ཡོད། རོ་མ་བཤད་ན་ང་ལ་བྱུང་བའི་དཀའ་རྙོག་དེ་ཚོ་ཚང་མ་ངས་ཤེས་ཀྱི་ཡོད། ཡིན་ན་ཡང་ད་ང་ལ་འདོད་པ་ཡོད་པ་ནི་ཁ་ནང་ལ་འཁོར་ནས་ངར་མན་གྱི་ལྷ་གྲུབ་སྣ་བ་སྣུ་ཞབས་ཞོ་ཐེན་ཏེ་མར་གྱི་རྣམ་དབྱེའི་ལྷ་གྲུབ་ལ་དགོས་པའི་རྒྱུན་དེ་ཚོ་ངོས་འཛིན་རྒྱ་དེ་ཡིན། ...” དེ་ལ་སོགས་པ་རྒྱུལ་དེ་ལྷ་གྲུབ་ཐོག་ནས་བཤད་ཅིང་། དོན་དག་དེ་རྣམས་ངས་ཅུང་ཟད་ཅམ་ཡང་མི་ཤེས་ལ། ཁོང་གིས་ཀྱང་མི་ཤེས། དུས་ཚོད་དེ་དག་གི་སྐབས་ལ་ཁོང་གིས་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཅི་ཞིག་བཤད་ཀྱི་ཡོད་པ་དེའི་སློར་དངོས་གནས་

ཤེས་ཀྱི་མེད། དེ་ལྟར་བརྗོད་དོན་ནི། ཁོང་ནི་དེ་དུས་མཁས་པ་ངོ་མ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་
 རྒྱུ་ལོ་སྐབས་ངོ་མཚར་བ་དེའི་སྟེང་དུ་སེམས་གཤེད་ཆེ་བའི་བཅོན་སྤྲུལ་གཞིན་ཏུ་
 ཞིག་རེད། ཁོང་གིས་“མཁས་པ་ངོ་མ”དེ་ཚོ་ནས་ཐོས་ཚུང་བའི་ཚིག་དེ་འདྲ་སྤྱད་ནས་
 བཤད་སྟངས་དེ་འདྲ་བ་བཤད་རྒྱུ་ལ་དགའ་པོ་ཡོད་མོད་དེ་དག་ནི་ཚིང་པོ་ཡོད་པ་
 རེད། འོན་ཀྱང་ཤེས་དགོས་རྒྱུ་ཞིག་ལ། དོན་དག་གཞན་ཚང་མའི་ཐོག་ནས་ཁོང་དེ་
 འདྲའི་དྲང་པོ་དྲང་རྒྱུ་ཞིག་ཀྱང་མ་རེད། ཐ་སྙད་དང་ཆེད་ལས་ཀྱི་བརྗོད་ཆད་དེ་དག་
 ཚ་ཚང་བར་ལོ་བ་རྒྱུ་ལ་ཁར་ལོ་ མག་སི་ལྷན་དུ་ལྷ་བ་ཁ་ཤས་ཤིག་མ་གཏོགས་སྟོང་
 དགོས་བྱུང་ཡོད་པ་མ་རེད། གང་ལྟར་ཡང་ང་ཚོས་སློབ་པའི་ཚད་རིམ་གཞན་ཞིག་
 གི་ཐོག་ནས་པན་ཚུན་ལ་གོ་བརྗོད་པར་གྱུར་ཅིང་། ཁོང་ལ་ལས་ཀ་ཞིག་མ་ཐོབ་
 བར་དུ་ངའི་ཁང་པར་སྟོད་ཚོགས་པའི་མོས་མཐུན་བྱས་པ་ཡིན། ད་དུང་ང་ཚོས་ནམ་
 ཞིག་ལ་བུ་བུ་ཐོགས་སུ་འགྲོ་རྒྱུའི་མོས་མཐུན་བྱས། དེ་ནི་ ༡༩༩༥ ལོའི་དགུན་ཁ་རེད།

དགོང་མོ་ཞིག་ལ་ཁྱི་ལྱིས་ང་ཚོའི་ཁང་པར་དགོང་ཟས་ཟས། བེའུ་ལོག་གི་
 རྐངས་འཁོར་འཛོགས་ཞིག་ཏུ་ཁོང་ལ་ལས་ཀ་ཐོབ་ཡོད། ངས་ཡི་གེ་གཏུག་བཞིན་
 པའི་སྐབས་དེར་ཁོང་ངའི་ཕྲག་པ་ལ་བསྟེན་ནས། “ཁོ་རེ། མཁོ་གས་པོ་བྱས་དང་།
 བུ་མོ་ཚོས་སྐྱུག་གི་མ་རེད།” ཅེས་བཤད་བྱུང་།

“སྐར་མ་གཅིག་སྐྱུགས་དང་། ངས་ལེའུ་འདི་ཚར་མ་ཐག་ཏུ་བྱེད་དང་མཉམ་དུ་
 སླེབས་ཡོང་།” ཞེས་ངས་དེ་ལྟར་བཤད་ཅིང་། ལེའུ་དེ་ནི་དེ་བ་དེའི་ནང་གི་ལེའུ་ཡག་
 ཤོས་ཀྱི་གས་གཅིག་ཡིན། དེ་ནས་ངས་གོན་པ་གྲོན། བུ་མོ་འགའ་ལ་ཐུག་ཆེད་ང་
 ཚོ་ལེའུ་ལོག་ལ་འཕུར་བཞག་པ་ཡིན། ལིན་ལྷན་སྐྱུག་ལམ་སྟོང་པ་དེའི་ནང་དུ་བྱང་
 མཚར་བའི་འོད་ཆེན་ཆེན་གྱི་ཁྲིད་དུ་ང་ཚོ་སྤྱི་སྟོན་རྐངས་འཁོར་ནང་བསྐྱོད་རིམ་

བཞིན། ང་ཚོས་མཛུབ་སློབ་བྱེད་ཞོར་ཕན་ཚུན་ལ་བསྐྱེས་ནས་བསྐྱད་ཅིང་། དགའ་
 ཚོར་ཚེག་པོས་ཁ་བརྟུལ། ང་ལ་ཡང་རྟེན་གྱི་ན་ཚ་དེ་འགོས་མགོ་བརྟུགས་འདུག
 ཁོང་ནི་མི་ཚོ་ལ་ཏ་ཅང་དགའ་སྤོང་ལེན་པའི་ན་གཞོན་ཞིག་རེད། ཁོང་ནི་ཁྲམ་པ་ཞིག་
 ཡིན་མོད། ཁོང་གིས་རང་ཉིད་ཏ་ཅང་འཚོ་འདོད་ཆེ་བྲགས་པ་དང་དེ་བཞིན་ཁྲམ་པ་
 མ་བྱས་ན་ཁ་ཡ་མི་བྱེད་མཁན་གྱི་མི་རྣམས་ལ་འབྲེལ་བ་བྱེད་ཆེད་དུ་ཁོང་གིས་ཁྲམ་
 པ་འབྲབ་གྱི་ཡོད། ཁོང་གིས་ང་ལ་ཁྲམ་པ་འབྲབ་གྱིན་ཡོད། ངས་དེ་ཤེས། (སྤོང་ཁང་
 དང་། ཉལ་ས། “ཇི་ལྟར་ཚོམ་འབྲི་ཚུལ་”སོགས་གྱི་ཆེད་དུ།) ཁོང་གིས་ངས་ཤེས་པ་དེ་
 ཤེས་གྱི་ཡོད། (འདི་ངེད་ཅག་གི་འབྲེལ་བའི་ཚང་གཞིར་གྱུར་ཡོད་པ་རེད།) ཡིན་ན་
 ཡང་ངས་དེ་ལ་ཁ་ཡ་མ་བྱས། ང་ཚོ་འགྲིགས་པོ་མཐུན་པོ་བྱུང་། བསུན་གཅེར་མེད་
 ལ་ཞབས་ཞུའང་མེད། ལྷིང་དུ་སྐྱབ་པའི་གྲོགས་པོ་གསར་པ་ཇི་བཞིན་ཕན་ཚུན་སྤོང་
 ཤེས་འགྲོགས་ཤེས་བྱས། སལ་ཆེར་ཁོང་གིས་ང་ལས་ཅི་ཅམ་སྦྱངས་པ་དེ་ཅམ་ཞིག་
 ངས་ཁོང་ལས་སྦྱང་བའི་མགོ་བརྟུགས། ངའི་ལས་ཀའི་སྐོར་ནས་བཤད་ན་ཁོང་གིས་
 “རེད། དེ་རེད། ཏ་ལས་པ་རེད། ཁོ་རེ།” ཟེར་ཞིང་། ངས་ཚོམ་འབྲི་བཞིན་ཡོད་སྐབས་
 ཁོང་གིས་ངའི་ཕྱག་པ་ནས་དེ་ལ་ལྟ་བཞིན། “རེད་ཡ། དེ་ཉག་ཉག་རེད་ཡ། ཞོ་རྟོ་རྟོ་
 ཁོ་རེ།”དང་། “ཨ་མ་མ།” ཟེར། ལག་ཕྱིས་གྱིས་རང་གི་གདོང་པ་ཕྱིས་ནས། “ཁོ་རེ། ཞོ་
 རྟོ་རྟོ། ལས་ཀ་བྱེད་རྒྱ་མང་བྲགས་པ་ཞིག་འདུག འབྲི་རྒྱ་མང་བྲགས་པ་ཞིག་འདུག
 བརྟུགས་ཀྱི་འདིགས་པ་དང་ཚོམ་རིག་གི་བཀག་རྒྱས་མཚོན་པའི་བར་ཆད་ཡོད་
 ཚད་དང་བཀག་རྒྱ་དེ་དག་ལ་འགྱུར་བ་ཞིག་མ་བཏང་བའི་བར་དུ་དེ་དག་ཚང་མ་
 འབྲི་རྒྱའི་མགོ་ཅམ་ཡང་ཇི་ལྟར་འདུགས།”

“ཉག་ཉག་རེད། ཁོ་རེ། ད་ཉིད་གྱིས་ཁ་གྲག་གི་འདུག” ཁོང་གི་དགའ་སྣང་དང་
 འཆར་སྣང་ལས་མཆེད་ཡོང་བའི་ལྷ་ཡི་འོད་ལྒྱ་བྱ་ཞིག་ངས་མཐོང་བྱུང་ལ། དེ་དག་
 ཁོང་གིས་ཁ་ནས་འཕྱར་ཡོང་བའི་ཚུལ་གྱིས་འགྲེལ་བརྗོད་བྱས་སྟབས་སློབ་སྦྱོང་
 རྒྱངས་འཁོར་ནང་གི་མི་རྣམས་གྱིས་ཕྱོགས་ཡས་མས་ལ་བལྟས་ནས་“ཚད་ལས་
 བཀལ་བའི་དགའ་སྣང་ཅན་གྱི་སྐྱེན་པ་དེ”འཚོལ་གྱིན་འདུག ཁོ་ཅུབ་ཕྱོགས་སུ་
 ཡོད་དུས་རང་གི་དུས་ཚོད་གྱི་སུམ་ཚའི་གཅིག་དེ་དབྱུག་པའི་སློ་ལོ་ཅེ་སའི་པོལ་
 ཁང་དུ་བསྐྱལ། སུམ་ཚའི་གཅིག་བཅོམ་ཁང་དུ་བསྐྱལ། དེ་ནས་སུམ་ཚའི་གཅིག་དེ་
 སློབ་དམངས་དཔེ་མཛོད་ཁང་དུ་བསྐྱལ་བ་རེད། མི་རྣམས་གྱིས་ཁོང་གི་མགོ་ན་ལྷ་མོ་
 མེད་པར་དེབ་འབྱེད་ཏེ་དགུན་ཁའི་སྲང་ལམ་ནས་པོལ་ཁང་དུ་བརྒྱགས་པ་མཐོང་གི་
 རེད་ལ། ཡང་ན་རང་གི་རོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཁང་པའི་སྟངས་ཁང་དུ་སྐྱེབས་སྐྱུའི་ཆེད་
 དུ་ཤིང་སྟོང་ལ་འཛེག་བཞུག་པ་མཐོང་ཡོང་། ཁང་སྟངས་དེར་ཁོང་གིས་ཉེན་ཉོག་པ་
 ལས་གཡོལ་བའམ་ཡང་ན་དེབ་བཟོགས་ནས་ཉེན་མང་པོར་སྟོང་གྱི་རེད།

ང་ཚོ་ནེའུ་ཡོག་ལ་ཕྱིན་པ་ཡིན། གནས་སྣངས་གང་འདྲ་ཡིན་པ་དེ་ངས་བརྗོད་
 འདུག་མོད་བྱ་མོ་ནག་རིལ་མ་གཉིས་རེད། དེར་བསྐྱེབས་དུས་བུ་མོ་མི་འདུག་བུ་
 མོ་གཉིས་དགོང་ཟས་སྐབས་སུ་ཁོང་དང་འདྲོམ་སྐྱུའི་དུས་ཚད་བྱས་ཡོད་ཀྱང་
 བསྐྱེབས་མ་སོང་། ང་ཚོ་ཁོང་གིས་ལས་ཀ་བྱེད་སའི་རྒྱངས་འཁོར་འཛོགས་དེར་ཕྱིན།
 དེར་ཁོང་གིས་ལས་ཀ་འགའ་ཞིག་བྱེད་དགོས་ཡོད། དེའི་རྒྱབ་ངོས་ན་ཡོད་པའི་སློལ་
 ཁང་དེར་ཕྱིན་ནས་ཕྱོག་པ་བརྗོད་སྐྱུ་དང་། མི་ལོང་ཆག་རོ་དའི་མདུན་ནས་བཟོ་ལྷ་
 འོད་སྐྱོ་སོགས་རེད། དེ་ནས་ང་ཚོ་ཐོན་པ་ཡིན། དེ་ནི་རྟེན་དང་ཁར་ལོ་ མགས་མི་ཐུག་
 པའི་དགོང་མོ་རེད། རྟེན་ ཁར་ལོ་ མགས་མི་ལ་ཐུག་པའི་སྐབས་དེར་དོན་དག་ཉང་

སངས་པ་ཞིག་བྱུང་བ་རེད། ཁོང་ཚོ་གཉིས་ཀ་རིག་པ་རྣམས་པོ་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་རེད་
 ལ། ལྷག་མ་ཐག་ནས་ཁོང་ཚོ་འདྲེས་པར་གྱུར། ཅེས་བའི་མིག་འབྲས་གཉིས་ནི་ཅེས་
 བའི་མིག་འབྲས་གཉིས་ལ་རྒྱག་སེམས་ན་རིག་པའི་འོད་འཚོར་བའི་ཚུལ་འཚོས་
 ཅན་གྱི་ལྷ་དེ་དང་། སེམས་སྐྱོ་སྐྱུག་གིས་ཁེངས་པའི་སྐྱེད་དག་གི་ཚུལ་འཚོས་ཅན་
 གྱི་སེམས་ནག་སྟེ་དེ་ནི་ཁར་ལོ་མག་སི་རེད། དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་ངས་ཀྱི་མཚོང་
 བ་ཉུང་འོང་། ང་ཡང་རྩེད་ཅོམ་འགྲོད་བྱུང་། ཁོང་གཉིས་ཀའི་ངར་ལྷགས་ནི་ཉག་
 ཉག་ལ་འགྲོད་ཅིང་དེ་དང་བསྐྱར་ན་ང་ནི་སྟོན་པ་ཞིག་རེད། ངས་ཁོང་ཚོ་དང་ལྟན་
 ཏུ་འགྲན་མ་ཐུབ། དེ་ནས་ཚང་མ་སྐྱོས་པའི་འཁོར་ལོ་ཞིག་གི་མགོ་བཙུགས་སོང་།
 ངའི་གྲོགས་པོ་ཚོ་དང་། དེ་བཞིན་ངའི་ལྷུ་ལུས་གྱི་ནང་མི་ཡོད་ཚད་ནི་ཨ་མེ་རི་ཀའི་
 མཚན་མོའི་ས་རྒྱལ་གྱི་སྟོན་པ་ཆེན་པོ་ཞིག་གི་ནང་དུ་བསེས་ཡོང་གི་རེད། ཁར་ལོ་
 ཡིས་ཁོང་ལ་ཨོལ་ད་རྒྱལ་ལི་དང་། ཨེལ་མར་ཏ་སེལ། རེན་བཅས་གྱི་སྐྱོར་བཤད་
 ཅིང་། ལི་ཡིས་ཐོག་ས་སི་མང་འ་སྟེའི་ནང་དུ་ཉལ་ཐའི་རྩ་ལུས་འདེབས་གྱིན་ཡོད་ལ།
 ཏ་སེལ་ནི་རིག་ཁར་སི་མཚོ་སྤིང་། །འདྲིར་བཙོན་ཁང་ཡོད་ལ་བཙོན་ཁང་གི་མིང་ལ་
 ཡང་དེ་ལྟར་བརྗོད། ཏུ་ཡོད། རེན་ནི་སྐྱོ་སྐྱེན་གྱི་འབྲུལ་སྤང་དུ་ཡོད་ཅིང་རང་གི་བྱ་
 མོ་མཚན་དུ་བཟུང་ནས་ནེ་ཏུ་ཡོག་གོང་ཁྲེར་གྱི་ཐེམ་སི་ཁི་མེར་བཞི་མདོར་ཉལ་
 ཅིང་མཐར་སྟེལ་སྟེལ་སྐྱེན་ཁང་ལ་སྟེབས་གྱི་རེད། དེ་ནས་ཀྱི་སྐྱེས་ཁར་ལོ་ལ་རྩལ་
 རྟོགས་གྱི་མི་སྣ་རྒྱས་མེད་དག་བཤད་ཅིང་། དཔེར་ན་པོལ་ཁང་རྒྱལ་མཐན་དང་།
 རོག་སྐྱུག་རྟེན་མཐན་གྲགས་ཅན། མཚན་མཐུན་འབྲིག་སྐྱོད་པའི་དྲང་སྲོང་མིང་ལ་
 རོ་མི་སི་ནར་ཁ་ཟེར་བ། དེ་བཞིན་རོ་ཡེ་རོ་སོན། ལྷི་ཆེན་ཨེ་ཏི་ཏན་ལེལ། ཁོང་
 གི་བྱིས་དུས་གྱི་གྲོགས་པོ། ཁོང་གི་སྲང་ལམ་གྱི་གྲོགས་པོ། ཁོང་གི་ཁ་གྲངས་མེད་

པའི་བྱད་མེད། འཁྲིག་སྒྲིང་དགའ་འཛོམས། འཁྲིག་སྒྲིང་པར་རིས། ཁོང་གི་དཔའ་
 བོ་དང་དཔའ་མོ། འགྲུལ་བཞུད་སོགས་བཤད་འདུག ཁོང་ཚོ་ལྷན་དུ་སྲང་ལམ་ལ་
 བརྒྱལ་ས་ཏེ་སྡེ་མོ་བཞིན་ཡོད་ཚད་ལ་རོལ་སྒྲིང་བྱས་སྐབས་ཕྱིས་སུ་དེ་དག་གི་ཏ་ཅང་
 སྒྲིབ་དང་གོ་རྟོགས་ཡོད་པ། སྒོང་སངས་ཀྱི་བར་གྱུར་བ་རེད། ཡིན་ན་ཡང་དེ་ནས་སྒྲིབ་
 པའི་ཚུལ་གྱིས་སྲང་ལམ་ཁག་ཏུ་གཞས་འབྲབ་པ་རེད། ངས་མི་ཚོ་སྤིང་པོར་རང་
 ཉིད་ཀྱི་དུང་བ་འདྲེན་པའི་མི་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་ཇི་བཞིན། ང་ཀྱི་གོམ་པ་
 འབྲར་འཁྲོར་གྱིས་ཁོང་ཚོའི་རྗེས་སུ་འབྲངས། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ངའི་དུང་བ་འདྲེན་
 པའི་མི་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཤ་སྟག་སྟེ། འཚོ་བ་ལ་སྒྲོས་པ། བཤད་རྒྱ་ལ་སྒྲོས་པ། བརྒྱབ་
 ཡོང་རྒྱ་ལ་སྒྲོས་པ། དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ཡོད་ཚད་ལ་འདོད་རྗེས་ཅན་ཡིན་པའི་མི་
 རྣམས་རེད། ཁོང་ཅག་གི་དོན་དག་རང་བཞིན་པ་ཞིག་གཏན་ནས་མི་བཤད་མཁན་
 དང་སྐལ་སྐྱིད་ཅོམ་ཡང་གཏན་ནས་མི་བྱེད་མཁན་རྣམས་རེད། ཡིན་ན་ཡང་། འབར་
 བསྐྱད་ཡོད་པ་རེད། ཤོག་སྟག་ཏ་ཅང་ཆེན་པོ་ཞིག་མཁའ་དབྱིངས་ནས་སྒྲོམ་ཐག་
 དང་འབྲེལ་བར་སྐར་ཚོགས་ཀྱི་དོས་སུ་བཀའ་པར་གྱུར་ཅིང་། དེའི་དཀྱིལ་དུ་འོད་སྟོན་
 པོ་ཞིག་བཀའ་པར་མཐོང་གི་རེད་ལ། དེ་ནས་མི་ཚང་མས་“ཨོ་ཙོ་”ཟེར་བ་དང་མཚུངས་
 པར་འབར། འབར་བསྐྱད་ཡོད་པ་རེད། ཚྭ་པ་པོ་སྟོ་མེའི་འཇར་མི་ནིའི་རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་
 ལོ་རྒྱུད་འདི་འདྲ་ལ་ཇི་ལྟར་འགྲེལ་བརྗོད་བྱས་ཡོད། ཁར་ལོ་ལྟར་ཚྭ་ཡིག་འབྲི་བ་
 ལ་སྒྲིང་འདོད་ཏ་ཅང་ཆེན་པོ་ཡོད་ལ། ཤོག་མར་བྱེད་གྱིས་ཤེས་ཡོང་བ་ནི། བྲམ་པ་ཁོ་
 བས་བྱེད་སྐབས་པའི་ཆགས་སྲེད་ཀྱི་སེམས་ཆེན་པོ་ཞིག་དང་བཅས་ཀྱི་གྱིས་ཁར་
 ལོ་ལ་རྒྱལ་བཞིན་ཡོད། “ད། ཁར་ལོ། ང་ལ་བཤད་བརྒྱལ་དང་། ངས་འདྲིར་བཤད་རྒྱ་
 བྱི་...” ངས་ཁོང་ཚོ་བདུན་ཕྲག་གཉིས་ཅོམ་རིང་མཐོང་མ་བྱུང་། དེའི་རིང་ལ་ཁོང་

གཉེས་གྱིས་རང་གི་འབྲེལ་བ་དེ་ཉིན་རྗེས་པོ་དང་མཚན་རྗེས་པོ་ལ་ཁ་བརྗེད་བྱེད་པའི་
ཤོགས་པོའི་རྣམ་པ་ཞིག་ལ་བསྐྱུར་བ་རེད།

དེ་ནས་དབྱིད་ཀ་བསྐྱེབས་སོང་། འགྲུལ་བཞུད་བྱེད་པའི་དུས་ཚོད་ཡག་ཤོས་
དེ་རེད། ཁ་བགས་པའི་ཇག་ཚོགས་ཁྲོད་ཀྱི་མི་ཚང་མས་འགྲུལ་བཞུད་ཅིག་དང་
ཡང་ན་གཞན་ཞིག་བྱེད་རྒྱུའི་ཤ་སྐྱིག་བྱེད་བཞིན་འདུག ང་ཀི་རང་གི་བཅམས་
རྒྱུང་འབྲི་རྒྱུ་ལ་བྲེལ་བཞིན་ཡོད་ཅིང་། ང་ངའི་སྐྱུན་རོ་ཁོ་ལ་ཐུག་ཆེད་ཨ་ནེ་དང་
མཉམ་དུ་ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་འགྲུལ་བཞུད་ཅིག་བྱས་རྗེས། ང་བཅམས་རྒྱུང་གི་བྱེད་ཀ་ལ་
བསྐྱེབས་འདུག་ལ། ཆེས་ཐོག་མར་ང་ཀི་རུབ་ཕྱོགས་སུ་བསྐྱོད་རྒྱུར་ཤ་སྐྱིག་ཨང་
གསར་ཡིན་པར་གྱུར།

14

འིན་ཐོན་ཚར་བ་རེད། ཁོ་ཐོན་དུས་ཁར་ལོ་དང་དེད་གཉེས་གྱིས་ཁོ་ལ་མ་ཁ་ ༡༤
པའི་སྟེང་ན་ཡོད་པའི་སྟེ་རེ་ཉོན་ཅེས་པའི་སྤྱི་སྤྱོད་རྒྱངས་འཁོར་འབབ་ཚིགས་ལ་
བསྐྱུལ་བ་ཡིན། སྟེང་ཐོག་ན་སྟོར་སྟེར་ ༡༥ སྟེང་དེ་པར་རྒྱག་ས་ཞིག་འདུག ཁར་
ལོས་རང་གི་མིག་ཤེལ་སྟེང་ཡོད་ཅིང་། ཁོ་ཀི་མི་སྤིག་ཅན་ཞིག་དང་འདྲ། འིན་གྱིས་
ཡིག་ཚགས་འདྲ་པར་གྱི་ཚུལ་དུ་པར་བརྒྱབ་བྱུང་ལ་ངོ་ཚ་སྤྱིན་པོ་འདྲ་ཞིག་རེད།
ང་དྲང་མོར་བསྟན་ནས་པར་བརྒྱབ་པ་ཡིན་མོད། པར་དེ་ཀི་སུ་ཞིག་གིས་རང་གི་ཨ་
མ་ལ་སྟོན་རྗེས་ཅིག་བྱས་པ་ཅམ་གྱིས་སྟོན་རྗེས་མཁན་དེ་གསོད་པར་འགྱུར་པའི་
ཨི་ཎ་ཡིའི་མི་རྒྱུད་ལོ་སུམ་ཅུ་ཅན་ཞིག་དང་འདྲ་བ་བཞོས་འདུག པར་འདི་འིན་དང་
ཁར་ལོ་གཉེས་གྱིས་སྐྱ་གྱི་ཞིག་གིས་དཀྱིལ་ནས་ཡག་པོར་གཏུབས་པའི་བྱེད་ཀ་དེ་
རང་རང་གི་དངུལ་ལྷག་ཏུ་ཉར་འདུག འིན་གྱིས་རང་ཉིད་འིན་མར་ལ་བྱིར་བསྐྱོད་
པའི་འགྲུལ་བཞུད་ཆེན་པོ་འདི་ལ་དམིགས་ཏེ་རུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་གྲོན་པ་ཆ་འབྲིག་

རོ་མ་ཞིག་གྱོན་འདུག བེའུ་ཡོག་གི་རྩོ་རྒྱིད་དང་པོ་དེ་ཚར་བ་རེད། ངས་རྩོ་རྒྱིད་
 ཟེར་མོད་ཡིན་ན་ཡང་ཁོང་གིས་རྒྱུང་ས་འཁོར་འདྲོག་ས་རྒྱུ་བཞིན་ལས་ཀ་
 བྱས་པ་ཁོ་ན་རེད། ཁོང་གི་འདྲ་མ་རྒྱིང་སྟེང་གི་རྒྱུང་ས་འཁོར་འདྲོག་སའི་ཞབས་ལྷ་
 བ་ཆེས་ཡག་ཤོས་ཤིག་ཡིན་ཏེ། ཁོང་གིས་བར་སྟོང་དོག་སའི་ནང་རྒྱུང་ས་འཁོར་རྒྱ་
 ཚོད་གཅིག་ལ་མེལ་ལེ་བཞི་བཅུའི་རྒྱག་ཚད་ཀྱིས་རྒྱབ་བཞིག་བརྒྱབ་ནས་རྩེག་པའི་
 མཚམས་ནས་འགོག་ཅིང་། ཕྱིར་མཚོང་ས། འཁོར་ལོའི་བར་ནས་བརྒྱག་ས། རྒྱུང་ས་
 འཁོར་གཞན་ཞིག་གི་ནང་དུ་ལྡིང་། དེ་གྲུ་དོག་པའི་ས་ཆ་དེར་རྒྱ་ཚོད་གཅིག་ལ་
 མེལ་ལེ་ལྷ་བཅུའི་རྒྱག་ཚད་ཀྱི་ཐོག་ནས་བསྐྱོར་བ་བརྒྱབ། འདྲོག་ས་དོག་མོ་ཞིག་
 ཏུ་འཕྲུག་ལྷུར་གྱིས་རྒྱབ་བཞིག་བརྒྱབ། བསྐྱོར། ཉེན་ཁའི་སློག་འོད་སྤར་བཞིན་
 རྒྱུང་ས་འཁོར་ཐག་སེ་འགོག་དེ་བས་ཁྱེད་ཀྱིས་ཁོང་ཕྱིར་མཚོང་ས་ཡོང་བ་དང་མཉམ་
 རྒྱུང་ས་འཁོར་འགག་འགྲུལ་ཞིག་བྱེད་པ་མཐོང་ཡོང་། དེ་ནས་སྤྲོ་སེ་ཉོ་སའི་རྒྱུལ་
 ཁང་ལ་བརྒྱག་ས། རྒྱག་འགྲན་གྱི་རྩེད་འགྲན་པ་ཞིག་དང་འདྲ་བར་བརྒྱག་ས། སྤྲོ་སེ་
 ཞིག་རྩོད། གསར་དུ་འབྱོར་བའི་རྒྱུང་ས་འཁོར་ཞིག་གི་ནང་དུ་ལྡིང་། དེ་ཡང་བདག་
 པོ་ཕྱིར་ཐོན་མ་ཚར་བའི་གོང་དུ། རོ་མ་ཁོ་ཕྱིར་གོམ་པ་སྟོ་བཞིན་པའི་བར་དེར་ཁོའི་
 འོག་ནས་འདྲུལ། རྒྱུང་ས་འཁོར་གྱི་རྩོ་གཡལ་བ་བཞིན་པའི་མོད་ལ་རྒྱུང་ས་འཁོར་གྱི་
 མེ་སྤར། འདྲོག་ས་སྟོང་པ་ཡོད་ས་དེར་ལྡིང་སེ་སོང་། བསྐྱོར། བྱིག་ས་སེ་བཞག འགག་
 ལྡེ་བཀག ཕྱིར་ཐོན། བརྒྱག་ས། དེ་ལྟར་མཚན་གཅིག་ལ་རྒྱ་ཚོད་བརྒྱད་ཀྱི་རིང་ལ་
 མཚམས་མ་བཞག་པར་ལས་ཀ་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད། ཕྱི་རྒྱའི་བྲེལ་བྱིང་གི་རྒྱབ་ས་དང་ལྟང་
 མོའི་རྩེས་ཀྱི་བྲེལ་བྱིང་གི་རྒྱབ་ས་སྤྱ། རོར་མ་ཚིལ་རྩེག་ཅན་དེ་དང་པགས་པའི་ནང་
 ཤ་ཅན་གྱི་སྟོད་ཐུང་རལ་པོ། ལྷམ་ཟད་པོ་ལྷེབ་ལྷེབ་བྱེད་པ་ཞིག་གོན་ནས་ལས་ཀ་བྱེད་

གྱི་ལོ་ལོ་། དེ་ནི་ཁོང་སླར་ལོག་རྒྱུ་ཚུན་ལ་ཆ་འགྲིག་གསར་པ། ལྷོ་པོ་ཡི་ན་པ་
ལ་དཀར་ཐིག་ཡོད་པ། དེའི་སྤོང་འགག་དང་བཅས་པ་ཚང་མ་ལ་ཨ་སློར་བཅུ་གཅིག་
སྤྲེང་དེ་འཕྲེང་ལམ་གསུམ་པའི་སྤྲེང་ནས་ཉེས་ཡོད། དེ་དང་མཉམ་ཏུ་ཚུ་ཚོ་དང་
ཚུ་ཚོ་དང་འདོགས་ཐག འབྲེང་བདེ་བའི་མཛུ་བ་གཞོན་སྤྲེང་ས་པར་ཅིག་བཅས་ཉེས་
ཡོད། སྤྲེང་ས་པར་དེ་དང་མཉམ་ཏུ་ཁོང་གིས་ཤེན་སྲ་ནས་གནས་ཚང་གཡར་ཉེ་
ལས་ཀ་ཞིག་ཐོབ་མ་ཐག་ཏུ་ཚོ་མ་འབྲི་རྒྱུའི་མགོ་འཛུགས་རྒྱ་ཡིན་པ་རེད། ང་ཚོ་
འཕྲེང་ལམ་བདུན་པའི་སྤོང་ཡོད་པའི་རི་ཁར་སི་ཟ་ཁར་དུ་ཐོང་ནས་ཐེབས་སྤྲེལ་གྱི་
ཁ་ཟས་སྲན་སྲུག་སྤྲེང་ས་པར་དུ་ཡོད་པ་ཞིག་འཕྲེང་བ་ཡིན། དེ་ནས་ཤེན་སྲ་སྤྲོད་
སྤྲེང་ས་པར་ཁོང་ཞིག་གི་ནང་དུ་འཛུལ་ཅིང་དེར་ཆེ་ཁ་གོ་ཤོང་བྱེད་ཞེས་བྲིས་འདུག
དགོང་མོ་དེར་ཁོང་སྤོང་སེ་ཕྱིན་པ་རེད། ང་ཚོའི་རྫོང་པོ་ཕྱིན་པ་རེད། ངས་རང་གིས་
རང་ལ་དབྱིད་ཀ་དངོས་སུ་ཤར་ཞིང་ས་གཞི་དོས་ནས་ཡོང་དུས་སྤྲེང་ས་པར་དེ་ལ་འགོ་
རྒྱུའི་ཡིད་དམ་ཞིག་བཅས་པ་ཡིན།

16

དེ་ནས་འདི་ནི་དངོས་གནས་ངའི་ལམ་ཁའི་ཉམས་ཚུང་ཚང་མ་མགོ་བཅུ་གས་
སྤྲེང་ས་པར་རེད་ལ། འདིའི་ལོག་ཏུ་འབྲུང་བའི་དོན་ལྡན་ཉམས་ནི་མི་བཤད་རང་དབང་མེད་
པའི་ཡ་མཚན་པ་དེ་འདྲ་རེད།

ལགས་རེད། ང་ནི་ཚོ་མ་པ་པོ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། ཉམས་ཚུང་གསར་པའི་དགོས་མཁོ་
བྱུང་སྤོང་བས་ངས་ཤེན་ལ་རྒྱས་ལོན་ཆེ་ཅམ་བྱེད་འདོད་པ། སློབ་གྲའི་ཁོར་ཡུག་ལ་
སྤྲེང་ས་པར་ངའི་མི་ཆེ་དེའི་འཁོར་ལོ་འཁོར་གྲུབ་པའི་མཚན་ལ་བསྐྱབས་པ་དང་།
དང་དོད་ཡལ་བ་བཅས་གྱི་རྒྱ་མཚན་ཅམ་གྱིས་མ་ཡིན་པར། དེ་ནི་རེད་གཉིས་གྱི་

གཤེས་ཀ་མཚུངས་མིན་ལ་མ་ལྟོས་པར་གང་ལྟར་ཁོང་གིས་ང་ལ་ཡུན་རིང་བྲལ་
 བའི་སྐྱབ་ཟླ་ལྟ་བུ་ཞིག་སེམས་ལ་འཁོར་བཅུག་བྱུང་བས་རེད། ཁོང་གི་འགྲམ་པའི་
 རོས་གཉེས་ན་རྒྱ་རིང་པོ་ཡོད་ཅིང་སྤྱག་གི་རུས་པ་ཅན་གྱི་དོག་དོང་གི་རྣམ་པ་དང་།
 རྒྱས་པས་གཤོགས་ཤིང་རྩལ་རྒྱ་འཛུགས་པའི་སྐྱེ་དུས། ས་ཁྲེར་སོན་དང་མེ་སེག་གི་
 གཙང་པོའི་འགྲམ་དང་། རྒྱ་རྒྱལ་སའི་རྒྱ་འབྲེལ། བཟོ་བྱའི་སྤྱི་གས་རྒྱ་གཤོ་ས་བཅས་
 གྱི་ཁྲོད་དུ་བྱུང་བའི་ངའི་བྱིས་དུས་དེ་དཔེ་བཅུག་བྱུང་། ཁོང་གི་ལས་ཀའི་ཕྱོེན་པ་
 རྫོང་པོ་རྣམས་ནི་ཉ་ཅང་འཕྲོད་པོའི་ངང་ནས་ཁོང་གི་ལུས་ལ་འབྱར་འདུག་ལ། དེ་
 ལས་ལྟག་པའི་འཕྲོད་པོ་ཞིག་ཆེན་བུ་བ་ཞིག་ལས་ཉེ་རྒྱུའང་མེད་པ་འདྲ། དེ་ནི་
 རང་བྱུང་དགའ་སྣང་གི་རང་བྱུང་ཆེན་བུ་བ་ཟེར་བ་དེ་ཁོ་ན་ལས་བྱུང་བ་དང་། རིན་
 གྱི་གཞོན་ལྷགས་ཅན་གྱི་མི་ཆེ་ནས་བྱུང་བའི་ཕྱོེན་ཆས་ཤིག་ཡིན། དེ་བཞིན་ཁོང་གི་
 དགའ་སྣང་གི་སྐྱད་ཆ་བཤད་སྣངས་དེ་བརྒྱད་ནས་ངས་སྤར་ཡང་ཟམ་པའི་འོག་དང་།
 འཕྱལ་རྟ་རྣམས་གྱི་གསེང་། ཕྱོེན་ཆས་སྐྱམ་སའི་དར་སྐྱད་ཅན་གྱི་ཁྱིམ་མཆོས་གྱི་
 ར་སྐྱོར། དེ་བཞིན་ཁོང་ཚོའི་སྤྱན་རྒྱན་པ་རྣམས་བཟོ་བྲལ་ལས་ཀ་བྱེད་བྲལ་རིང་བུ་
 རྒྱུང་རྣམས་གྱིས་སྐྱ་སྐྱོན་རོལ་ཆ་ཚེད་སའི་སྐོ་འགྲམ་གྱི་ཐེམ་སྐྱས་ཉོབ་ཉོད་དག་གི་འགོ་
 རོགས་ཉིང་པ་རྣམས་དང་སྤྱན་རྣམས་གྱི་སྐྱད་དེ་ཐོས་བྱུང་། རེད་གྱི་ད་ལྟའི་ཕྱོགས་
 པོ་རྣམས་“མཁས་པ་”རེད། ཆ་རི་ནི་མི་ཆེའི་རིང་ལུགས་པའི་མིའི་རིགས་རིག་པ་བ།
 ཁར་ལོ་མག་སི་དང་ཁོང་གི་སྐྱོ་འཚུབ་ཆེ་བའི་དངོས་བཀལ་རིང་ལུགས་པའི་སྐྱད་
 མགོ་དམའ་ལ་ཅེར་ཉེ་ལྟ་བཞིན་སྐྱ་བའི་གཏམ། ཨོལ་ད་ རྒྱལ་ ལི་དང་ཁོང་གི་ཡོད་
 ཚད་ལ་ཚོལ་བའི་སྐྱ་བ་དལ་བའམ་ཡང་ན་དེ་གྱི་མགོ་དེ་དེ་ཕྱོགས་ཅམ་བྱས་པ་དང་
 མཉམ་དུ་ཨེལ་མེར་ ཉ་སེལ་ལྟ་བུའི་འཇམ་ཚོལ་བྱེད་པའི་ཇག་པ། ཇེན་ ལི་ཡང་དེ་

མཚུངས་རེད། ཤར་ཕྱོགས་པའི་རྒྱབ་ཤུན་གཡོགས་པའི་རང་གི་འབོལ་སྟེགས་སྟེང་
 ཉལ་ཉེ་ཞེ་ལོག་གཏར་ཞེས་པའི་དུས་དེབ་ཀྱི་རི་མ་སྟོམ་པ། ཡིན་ན་ཡང་འེན་གྱི་རྣམ་
 དཔྱད་ནི་ཉེབ་ཉོའི་རྣམ་དཔྱད་རང་མ་ཡིན་པར་ཆ་ཤས་ཡོད་ཚད་ལ་དངོས་གནས་
 དང་འོད་འཕྲོ་བ་དང་ཁ་ཚང་བའི་རྣམ་པ་ཡོད་པ་རེད། དེ་ནས་ཁོང་གི་“ནག་ཉེས་
 ”ནི་སྟུག་སྟོམ་བྱས་པ་དང་ཁྲེལ་དགོད་ཀྱི་རྣམ་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་མ་རེད། དེ་ནི་ཨ་མེ་རི་
 ཀའི་དགའ་དགའ་སྦྱིད་སྦྱིད་ཀྱི་ཆེད་དུ་འབྱེན་པའི་རྒྱུ་ཤིང་ཤིང་གི་ཉི་ཉི་ཟེར་བ་ཞིག་
 རེད། དེ་ནི་ཨ་མེ་རི་ཀའི་ལུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་རེད། ལུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱུང་། ཐང་ཆེན་རྣམས་
 ཀྱི་སྟུན་མོའི་སྐྱོ་དབྱངས་ཤིག་གསར་པ་ཞིག་ ཡུན་རིང་ནས་ལུང་བསྟན་ཐོབ་ཡོད་
 པ་ཞིག་ དུས་ཡུན་རིང་པོ་ཞིག་ནས་ཡོང་བ་ཞིག་རེད། (ཁོང་གིས་སྦྱོར་སྦྱིད་ཁོ་ནའི་
 ཆེད་རྒྱངས་འཁོར་བརྟུན་པ་རེད།) དེ་ལས་གཞན་ཞེ་ལོག་གི་ཕྱོགས་པོ་ཚང་མ་
 ནི་སྦྱི་ཚོགས་མགོ་གཞོན་པའི་ཆེ་ལམ་འཁྲུག་པོའི་གནས་སྟངས་དགག་བྱ་ཅན་ཞིག་
 གི་ནང་ཡོད་ཅིང་། རང་རང་གི་ཐང་ཆེད་པའི་དཔེ་ཆ་བ་ཡི་རྒྱ་མཚན་ནས་ཡང་ན་
 ཆབ་སྲིད་ཀྱི་རྒྱ་མཚན། ཡང་ན་སེམས་ཁམས་རིག་པ་བའི་དབྱུང་ཞིབ་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་
 རྣམས་བགྲངས་བཞིན་ཡོད། འོན་ཀྱང་འེན་ནི་སྦྱི་ཚོགས་ནང་བསྐྱེབས་ཚར་ཅམ་
 ཡིན་ལ། བག་ལེབ་དང་བརྗེ་དུང་ལ་དུང་ཞིང་གཞན་གང་ཡིན་ཡང་ཁ་ཡ་མི་བྱེད་པ་
 རེད། “ཁོ་རེ། ཇི་སྲིད་ང་ལ་བུ་མོ་ལོ་རྒྱུང་ཆ་ཡོད་མ་དེའི་རྐང་པ་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་ཡོད་
 པའི་རྒྱུང་རྒྱུང་དེ་ཐོབ་པ་དེ་སྲིད་དུ་ངས་ཁ་ཡ་མི་བྱེད།” ཅེས་དང་། “ཁོ་རེ། ཇི་སྲིད་ང་
 ལ་ཟ་རྒྱ་ཡོད་པ་དེ་སྲིད་དུ་ངས་ཁ་ཡ་མི་བྱེད། བྱ། ཁྱོད་ཀྱིས་གོ་གི་འདུག་གམ། ཁོ་རེ།
 ང་སྟོགས་ཀྱི་འདུག་ ང་སྟོགས་ནས་ཤི་གྲབས་བྱེད་ཀྱི་འདུག་ ད་ལྟ་རང་ཟ་ཡ།” དེ་ནས་

ང་ཚོ་ཟ་རྒྱའི་ཚེད་དུ་རྒྱལ་གྱི་རེད། ཡི་ཤུའི་གསུང་རབ་ཀྱི་སྐད་དུ་བྱས་ན། “དེ་ནི་
དགུང་ཉི་མའི་འོག་གི་ཁྱེད་རང་གི་སྐལ་བ་དེ་རེད།”

ནུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཉི་མའི་སྐྱབ་དེ་ནི་ཁྱེད་རེད། ངའི་ཨ་ཙེ་ལགས་ཀྱིས་ཁོང་གིས་
ང་ཡང་རྫོག་ཁྲའི་ནང་དུ་འཇུག་རྒྱ་རེད་ཅེས་ཉེན་བརྟེན་བཏང་ཡོད་མོད། ངས་
ནི་འབོད་སྐྱ་གསར་པ་ཞིག་ཐོས་ཤིང་། མཐའ་མཚམས་གསར་པ་ཞིག་མཐོང་།
ང་ལོ་ན་གཞོན་པའི་སྐབས་འདིར་རྫོག་ཏུ་རྒྱུང་གསལ་དང་། ཡང་ན་མཐའ་ཁྱེད་ཀྱིས་
ང་རང་གི་གོ་གསལ་པོའི་གསལ་ནས་བསྐྱད་པ་དང་། ང་གཡུགས་ནས་བྱིས་སུ་ཁོ་རང་
སྲང་ལམ་གྱི་རྒྱར་དུ་བགྱེས་ཤིང་ལྷོགས་པ་དང་ནད་ཁྲིའི་སྤོང་ལུས་པ་སོགས་ཡོང་
བ་དེ་དག་ལ་ཁྱེད་པར་ཅི་ཞིག་ཡོད་པ་རེད། ང་ནི་ན་གཞོན་རྗེས་པ་པོ་ཞིག་ཡིན་ལ།
ངས་འགྲུལ་བཞུད་བྱས་ན་འདོད།

འགྲུལ་བཞུད་ཀྱི་ལམ་གང་རུང་ཞིག་ཏུ་སུ་མོ་དང་། འཆར་སྤང་། ད་དུང་གཞན་
ཚང་མ་ཡོད་པའང་ངས་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་ལ། འགྲུལ་བཞུད་ཀྱི་ལམ་གང་རུང་ཞིག་ཏུ་ངའི་
ལག་པར་སྐྱ་ཉིག་དེ་འདྲིལ་རྒྱ་ཡིན་པའང་ངས་ཤེས་ཀྱི་ཡོད།

ལེན་གཉིས་པ།

དམག་ཟུར་མོགས་དེའུ་ལ་དེ་ནས་སྒོར་མོ་ལུ་བར་བསགས་པའི་རྗེས་སུ་ ༡༧༩༧ ལོའི་
 ཟླ་བདུན་པའི་ནང་ང་རང་ཨ་རིའི་ལུ་བ་ཕྱོགས་སུ་འགོ་རྒྱུར་གྱི་སྒྲིག་ཨང་གསར་ཡིན།
 ངའི་ཕྱོགས་པོ་རེ་མི་ ལྷོན་ཁོར་གྱིས་སུ་ རྒྱ་རན་སི་སི་ཁོ་གོང་ཁྱེར་ནས་ང་ལ་ཡི་གེ་
 ཞིག་བཏང་ནས་བཤད་རྒྱུ་ལ། ང་པར་ཡོང་དགོས་པ་དང་། དེ་ནས་ཁོང་དང་མཉམ་
 ཏུ་སྒྲོ་སྦྱིད་གྱུ་གཟིངས་ཐོག་ནས་འཛམ་གླིང་ལ་བསྐྱོར་བ་བྱེད་ཟེར། ཁོང་གིས་ང་
 རང་གྱུ་གཟིངས་གྱི་འཕྲུལ་ཆས་ཁང་ཏུ་འཛོག་ཐུབ་པའི་ཁས་ལེན་བྱས་བྱུང་། ངས་
 ཁོང་ལ་ཡིག་ལན་བཏང་ནས་གལ་སྲིད་ངས་ཞི་བདེ་རྒྱ་མཚོར་འགྲུལ་བཞུད་ཐེངས་
 ༢༠ འགའ་བྱེད་ཐུབ་ཅིང་། དེ་ནས་ཕྱིར་བསྐྱེད་རྗེས་ཨ་ཞེའི་ཁྱིམ་ཏུ་བཞུད་དེ་ངའི་དེབ་
 དེ་འཕྲུབ་པར་བྱ་རྒྱུ་ལ་སྒོར་མོ་འདྲང་ངེས་ཤིག་གསོག་ཐུབ་ན་དོ་སྦྱོལ་གྱུ་གཟིངས་
 རྟིང་པ་ཞིག་གི་ནང་ལ་ཡིན་ཀྱང་ང་ཡིད་ཚིམ་ཞེས་ལབ་པ་ཡིན། ཁོང་གིས་བཤད་
 རྒྱུར། ཁོང་ལ་ཁ་ལི་སྒོར་ནི་ཡའི་མིལ་གོང་ཁྱེར་ཏུ་སྦྱིལ་ཁང་ཞིག་ཡོད་པ་དང་། ང་
 ཚོས་གྱུ་གཟིངས་འཚོལ་བའི་བརྒྱུད་རིམ་རྣོག་འཛིང་ཅན་དེ་བརྒྱུད་པའི་རིང་ལ་ང་
 དེར་བཞུད་ནས་དེབ་འབྲི་རྒྱུའི་ཏུས་ཚོད་གང་དགོས་དགོས་ཡོད་པ་རེད་ཟེར། ཁོང་
 བྱི་བུ་མོ་མིང་ལ་ལི་ ཨན་ཞེས་པ་ཞིག་གི་མཉམ་ཏུ་སྦྱོད་གྱི་ཡོད་པ་དང་། ཁོང་གིས་
 བཤད་ན་མོ་ནི་ཏ་ལས་པའི་མ་བུ་ཡག་པོ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། ཚང་མ་ཡག་པོ་ཡོང་
 གི་རེད་ཟེར། རེ་མི་ནི་ངའི་མཐོ་རྒྱགས་གྱུ་སྒྲིག་སྒོར་གྱའི་ཕྱོགས་པོ་རྟིང་པ་ཞིག་ཡིན་
 ལ། ཁོང་པ་རི་སི་གོང་ཁྱེར་ནས་འཚར་ལོངས་བྱུང་བའི་པ་རན་སིའི་མི་ཞིག་ཡིན།

ཁོང་ཉ་ཅང་སྒྲོན་པ་ཞིག་ཡིན། འོན་ཀྱང་དེ་དུས་ཅི་ཅམ་གྱིས་སྒྲོན་པ་ཞིག་ཡིན་པ་
 དེ་ངས་ཤེས་མེད། ཁོང་གིས་ང་རང་ཉིན་བརྒྱའི་ནང་པས་སླེབས་རྒྱའི་གྲ་སྒྲིག་བྱས་
 ཡོད་པ་རེད། ངའི་ཨ་ཞེ་ཞི་ང་ལུ་བུ་ཕྱོགས་སུ་བསྐྱོད་རྒྱ་ལ་འཐད་འདུག་ལ། མོས་དེ་
 བྱི་ཡག་པོ་རེད་ལམ་བུར། ངས་དགུན་ཁ་ཡོངས་རྒྱགས་ལ་ལས་ཀ་རྒྱུར་ཐག་གིས་
 བྱས་ཤིང་བྱིས་དུ་སྒྲོད་རྒྱུའང་མང་དྲགས་ཡོད། མཐའ་ན་ངས་རྒྱངས་འཁོར་ལ་ལམ་
 རྒྱུག་འགའ་རེ་ཡང་བྱེད་དགོས་འཁེལ་གྱི་རེད་ཅེས་བརྗོད་པ་ལའང་མོས་སྒྲོན་བརྗོད་
 བྱས་མ་བུར། ང་ལ་གས་ཆག་མ་བུར་བར་སྐར་ཡང་བྱིས་ལ་འཁོར་རྒྱུ་དེ་ནི་མོ་རང་
 གི་འདོད་པ་ཉག་གཅིག་དེ་རེད། དེ་བས་ངས་རང་གི་དེབ་ཀྱི་མ་ཟེན་བྱེད་ཀ་ལས་ལྷག་
 ཅིག་ཡོད་པ་དེ་རང་གི་མདུན་ཅོག་སྟེང་དུ་བསྐྱར་ཅིང་། ཞོགས་པ་གཅིག་ལ་ངས་
 མཚུག་མཐར་ཉལ་རས་བདེ་མོ་རྒྱམས་བསྐྱབས་པ་ཡིན། ཉ་ཅང་གཞི་རིམ་གྱི་དགོས་
 མཁོའི་ཅ་དངོས་འགའ་བརྒྱག་པའི་ངའི་འགྲུལ་བཞུད་རས་ཁྲུག་དང་དེ་བཞིན་
 སྒྲོར་ཁྲུག་དུ་ཨ་སྒྲོར་ལྷ་བརྒྱབ་པཅས་ང་ཞི་བདེ་རྒྱ་མཚོར་བསྐྱོད་ཆེད་ཐོན་པ་ཡིན།

ནེའུ་རྩར་རིའི་པ་ཐེར་མོན་གྲོང་བྱིར་དུ་སྒྲོད་སྐབས། ལྷ་བ་འགའ་ཤས་ཀྱི་རིང་
 ལ་ངས་ཨ་མེ་རི་ཀའི་ས་བཀྲ་ལ་སློབ་སྦྱོང་ནན་མོ་བྱས་ཡོད་ཅིང་། ད་དུང་འགྲུལ་
 བསྐྱོད་ལག་དེབ་བཞགས་ཤིང་། དཔེར་ན་མེ་ལེ་ཐེ་དང་སི་མར་རོན་ལ་སོགས་པའི་
 ས་རྒྱ་གྲགས་ཅན་རྒྱམས་ལ་དགའ་སྐྱང་འཕེལ། ལམ་གྱི་ས་བཀྲའི་སྟེང་ཐིག་དམར་པོ་
 རིང་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ལ་ལམ་རྒྱག་པ་ཟེར་ཞིང་། དེ་ནི་ཨ་རིའི་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་མ་སི་
 རྒྱ་སེད་མངའ་སྡེའི་ཁེ་མེ་ཁོང་ཅས་པའི་མཚོ་ལག་གི་ཚེ་མོ་ནས་དྲང་མོར་ནི་མ་ཉ་
 མངའ་སྡེའི་ཨ་ལི་གོང་བྱིར་བར་དང་། དེ་ནས་ལོ་སི་ཨན་རེལ་སི་གོང་བྱིར་གྱི་ཕྱོགས་
 ལ་མར་འབབ་གྱིན་ཡོད། ཨ་ལི་གོང་བྱིར་དུ་མ་སླེབས་བར་དུ་ང་རང་ལམ་རྒྱག་པ་

བརྒྱུད་ནས་འགོ་རྒྱུ་ཡིན། ངས་རང་ལ་དེ་ལྟར་ཁེར་བཤད་བྱས་ཤིང་གདེང་ཚོད་ལྡན་
 པའི་ཐོག་ནས་མགོ་བཅུགས་པ་ཡིན། ལམ་རྒྱག་པ་ལ་སླེབས་རྒྱུར་ང་གླེ་ཡེར་མོང་
 ཐབ་ནམ་དོམ་གྱི་རི་བོ་ལ་འགོ་དགོས་པ་རེད། ངས་ཆེ་ཁགོ་དང་འབྲེལ་བཅས་ དེ་ནས་
 མཐའ་མ་དེར་སུ་ མཐའ་ན་སི་སི་ཁོའི་ནང་དུ་ཅི་ཞིག་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན་པའི་འཆར་སྣང་
 གིས་ཚུལ་ཏེ། ང་ལྟེ་ཡོག་གོང་ཁྱེར་གྱི་འཕྲེང་ལམ་བདུན་པའི་མེ་འཁོར་ལ་བསྐྱད་
 བྱས་ལུགས་ལམ་རྫོགས་མཚམས་གྱི་ལམ་ཁ་ ༡༩༡ པའི་བར་དུ་བྱིན། དེ་ནས་སྤྱི་
 སྡོད་རྒྱུ་ལོར་ལ་བསྐྱད་ནས་ཡོན་ཁར་སི་བར་དུ་བྱིན། ཡོན་ཁར་སིའི་གོང་
 ཁྱེར་གླེ་བ་ནས་སྤྱིར་བསྐྱོད་གྱི་སྤྱི་སྡོད་རྒྱུ་ལོར་ལ་བསྐྱད་དེ་ཉེན་སོན་གཙང་
 བོའི་ཤར་འགམ་དུ་ཆགས་པའི་གོང་ཁྱེར་གྱི་མཐའ་བར་དུ་བྱིན། རི་བོ་ཨ་ཁི་རོན་
 རྒྱུ་སིའི་ཁྲོད་ན་ཡོད་པའི་ཉེན་སོན་གཙང་བོའི་འབྲུང་ཁུངས་རོ་མཚར་བ་དེའི་
 ཐད་ནས་གལ་སྲིད་ཁྱེར་གྱིས་རྒྱ་སིའི་མེ་ཏོག་ཅིག་གཙང་བོར་འཕངས་པ་ཡིན་
 བ། མེ་ཏོག་དེ་མཐའ་མཐུག་རྒྱ་མཚོར་བསྐྱོད་པའི་ལམ་དུ་ས་ཆ་གང་དང་གང་ལ་
 འགྲུལ་བཞུད་བྱེད་པ་དེ་ལ་བསམ་སློབ་ཞིག་ཐོངས་དང་། ཡ་མཚན་ཆེ་བའི་ཉེན་སོན་
 ཡུལ་སྡོད་པ་དེ་ལ་བསམ་སློབ་ཞིག་ཐོངས་དང་། ང་དེ་ནས་རྒྱུངས་ལོར་བརྒྱུད་ཡར་
 འཛོགས་པ་ཡིན། ཡར་བཏོད་མར་བཏོད་ཐེངས་མ་ལུ་ཅམ་གྱི་འགྲུལ་བཞུད་གྱིས་
 ང་ནི་ངས་འདོད་པའི་དོམ་གྱི་རི་བོའི་ཟམ་པ་ལ་བསླེབས་བྱུང་ལ། དེར་ནེ་ལུ་ཨིང་
 ལ་ནད་ནས་ཡོང་བའི་ལམ་ཁ་རྒྱག་པ་དེ་གཞུ་ལྟར་གྲུག་ཡོད་པ་རེད། ང་མར་འབབ་
 བཅུག་སའི་ས་ཆ་དེར་ཆར་པ་འཛོ་མགོ་བཅུགས་སོང་ལ། དེར་རི་ཚོགས་གྱིས་ཁེངས་
 འདུག ལམ་ཁ་རྒྱག་པ་དེ་གཙང་བོའི་སྤྲོད་ནས་ཚུར་ཡོང་ཞིང་། དེ་ནས་བཞི་མདོའི་
 རྫོང་ལམ་ཞིག་ལ་བསྐྱོར་བ་བརྒྱབ་ནས་ཚང་ཚིང་ནགས་གྱི་ཁྲོད་དུ་ཡལ་བར་གྱུར།

ད་ལྟ་ལམ་ན་རྒྱུ་ལོར་མེད་པ་མ་ཟད་ཆར་པ་དེ་ཚོ་དང་ཚོ་བྱས་ཏེ་འཇོ་བཞིན་
 འདུག ང་ལ་ཆར་ཡིབ་བྱེད་ས་ཞིག་ཀྱང་མི་འདུག ཆར་ཡིབ་བྱེད་ཆེད་གསོམ་སྡོང་
 ཞིག་གི་འོག་ལ་བརྒྱུགས་པ་ཡིན། དེས་ཀྱང་སུ་ཐོགས་གང་ཡང་མ་བྱུང་། ངས་
 རང་ལ་དམོན་ཚིག་འབོད་བཞིན་ཅུ་མགོ་བཅུ་གས་ཤིང་། རང་ཉིད་འདི་འདྲི་སློན་
 པ་ཞིག་ཡིན་པའི་ཉེར་ལེན་གྱིས་རང་གི་མགོ་བོ་ཚུ་ལ་སྤངས་པ་རེད། ང་ཞེ་ཏུ་ཡོག་
 བས་བྱང་ཕྱོགས་སུ་མེལ་ལེ་བཞི་བརྒྱའི་མཚམས་ན་ཡོད་ཅིང་། ཡར་ལམ་ཡོད་ཆད་
 ལ་ངས་རང་གི་འགྲུལ་བཞུད་མགོ་འདུགས་ཀྱི་ཉིན་མོ་གལ་ཆེན་འདིའི་གནས་ཚུལ་
 ལ་སེམས་ཁྲལ་བྱས་ཏེ་བསྐྱོད་པ་རེད། དེ་ནི་ང་རང་ཉ་ཅང་འགོ་འདོད་ཆེ་བའི་རུབ་
 ཕྱོགས་ལ་འགོ་རྒྱུའི་ཚབ་ཏུ་ང་བྱང་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡར་ཕྱིན་པ་རེད། ང་མེལ་ལེ་
 གཅིག་གི་བཞི་ཆ་གཅིག་ཅུ་ལ་བརྒྱུགས་ནས་ཡིད་དུ་འོང་བའི་དབྱིན་རི་བའི་
 ལུགས་སྲོལ་གྱི་རྣམ་པ་ལྡན་པའི་སྐྱམ་ལུགས་ཚིགས་བདག་མེད་ཅིག་གི་ཚུ་ཐེགས་
 འཇགས་པའི་བྱ་འདབ་འོག་ཏུ་ལངས་ནས་བསྐྱོད། ངའི་མགོ་ཐོག་ནས་ཡར་མཐོ་ས་
 བ་རྒྱབས་ཆེ་བའི་དོམ་གྱི་རི་བོ་སྐྱུ་ཚོགས་གྱིས་ཁེངས་པ་ཡོད་པ་དེས་འབྲུག་རྒྱུད་གྱི་
 ཐལ་སྐྱེ་མར་བསྐྱགས་པ་དེས་ང་ལ་དཀོན་མཆོག་གི་སྐྱབས་སྤོང་དེ་སྐྱེས་སུ་བརྟུག ངས་
 མཐོང་ཐུབ་ཆད་ནི་དུད་མདོག་གི་ནགས་ཚལ་དང་ཡིད་སྦྱོལ་བའི་སྐོད་གནམ་ལ་
 ཟུག་པ་དེ་རེད། “དམུལ་བ། ངས་འདི་ན་ཅི་ཞིག་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད།” ངས་དམོན་མོ་བྱས་
 ཤིང་། ཆེ་ཁགོའི་ཆེད་དུ་ཅུ་འབོད་བྱས། “ད་ཁོང་ཚོས་སྦྱིད་པོ་དཔེ་འདྲ་ཞིག་གཏོང་
 གི་ཡོད་པ་རེད། ཁོང་ཚོས་འདི་རིགས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། ང་དེ་ལ་ཡོད་པ་མ་རེད།
 ང་ག་དུས་དེར་སྐྱེབས་ཀྱི་རེད།” དེ་ལ་སོགས་པ་བཤད། མཐའ་མ་དེར་སྐྱམ་ལུགས་
 ཚིགས་སྡོང་པ་དེར་རྒྱུ་ལོར་ཞིག་བཀག་བྱུང་། དེར་སྐྱེས་པ་གཅིག་དང་སྐྱེས་

མ་གཞིས་འདུག་པ་དེ་དག་གིས་ས་ཁྲ་ལ་བལྟ་འདོད་པ་རེད། ང་ཁོ་ཚོ་ཡོད་ས་དེ་ལ་
 གོམ་པ་བརྒྱབ་པ་ཡིན། ཆར་པའི་ཁྲོད་ནས་ནམ་འགྲུའ་བསྐྱབ་པ་ཡིན། ཁོང་ཚོས་
 དིས་བྱུང་། ང་ནི་སྒྲོན་པ་འདྲ་བོ་ཞིག་ཡོད། ཡིན་དང་ཡིན། ངའི་སྐྱེ་ཚང་མ་སྒྲོན་པ་
 རེད། ངའི་ལྷན་སྒྲོན་པ་སྒྲོན་རྒྱུ་རེད། སྐྱེན་པ་སྐྱེན་ནག་པའི་ལྷན་ནི་མེག་སི་ལོ་
 བས་ཐོན་པའི་ཀོ་ཐག་ཅན་གྱི་བསེལ་ལྷན་སྒྲོན་ཤིང་དང་འདྲ་བའི་ཚགས་མ་ཅན་
 འདི་ཨ་མེ་རི་ཀའི་ཆར་ཞོད་ཆེ་བའི་མཚན་མོ་དང་ས་རྒྱུད་གྱི་ལམ་ཁའི་མཚན་མོ་
 འདི་ལ་མི་འོས། ཡིན་ན་ཡང་ཁོང་ཚོས་ང་ནང་ལ་འདྲུལ་བརྟུག་བྱུང་ལ་ང་ཚོ་བྱང་
 རོས་སུ་ནེུ་གླུ་ག་གྲོང་ཁྲེང་ལ་སྐྱེན་པ་ཡིན། འདི་ནི་མཚན་གང་ལ་དོམ་གྱི་རི་
 བོའི་ས་སྟོང་འདིར་ལུས་རྒྱ་ལས་བཟང་བའི་འདམ་ཁ་ཞིག་རེད་བསམས་བྱུང་། སྐྱེས་
 པ་དེས་“དེ་མ་རེད། ... ལམ་ཁ་དུག་པ་བརྒྱད་ནས་འགྲོ་བའི་རྒྱུད་ལ་འཁོར་ཡོད་པ་
 མ་རེད། གལ་སྲིད་ཁྲེང་རང་ཆེ་ཁ་གོ་ལ་འགྲོ་འདོད་ན། རེུ་ཡོག་གི་ཉོ་ལན་དུག་
 ལམ་བརྒྱད་ནས་སི་ཆེ་སྟག་གྲོང་ཁྲེང་ལ་སོང་ན་ཡག་གི་རེད།” ཅེས་བཤད་བྱུང་།
 ཁོང་བདེན་པ་ཡིན་པ་དེ་ངས་ཤེས་ཡོད། ངའི་མི་ལམ་དེས་ང་འཇུག་ཏུ་བརྟུག་པ་
 རེད། ལམ་དང་ལམ་ཐུན་སྒྲ་ཚོགས་བརྒྱད་ནས་འགྲོ་རྒྱུའི་ཚབ་ཏུ་ཨ་མེ་རི་ཀའི་སར་
 སྤེལ་སྤེལ་བར་ཤིག་ཆེན་དམར་པོ་གཅིག་དེད་ནས་སོང་ན་ཡག་གི་རེད་བསམས་
 པའི་གོ་ཁའི་བསམ་སྒྲོ་སྐྱེན་པ་དེ་རེད།

24

ནེུ་གླུ་ག་གྲོང་ཁྲེང་ལ་བསྐྱེབས་དུས་ཆར་པ་ཆད་སོང་། ང་གཙང་པོ་ཡོད་ས་
 ལ་མར་གོམ་པ་བརྒྱབ་པ་ཡིན། གཟུང་མཇུག་གི་གྲུང་གསང་ལ་རི་ལ་སྐྱེན་པའི་སློབ་
 གྲུའི་དགེ་ཚན་གྱི་འཇུག་མི་སྐྱོར་ཞིག་དང་མཉམ་དུ་ང་སྐྱི་སྐྱོད་རྒྱུད་ལ་འཁོར་ཞིག་ལ་
 བསྐྱད་ནས་ནེུ་ཡོག་ལ་ལོག་དགོས་བྱུང་། ཁོང་ཚོས་ལབ་སྐྱེད་སྒྲ་ཚོགས་བྱེད། ངས་

ནི་རྟག་པར་དམོད་ཚིག་པོར། ངས་ཚུད་ཚོས་སྲུ་བཏང་ཟིན་པའི་སྐོར་མོ། ངས་ང་ལ་
ཁེར་བཤད་བྱས། ང་ཅུབ་ཚུགས་ལ་འགོ་འདོད་པ་རེད། མགོ་འཇུགས་སྐབ་རྒྱ་ནི་ཡོང་
མི་སྲིད་པའི་དོན་ཅིག་དང་འབྲ་བར། འདིར་ང་གྲེན་ལ་སོང་ཞིང་མུར་དུ་ལོག་བྱང་
དོས་དང་སྟོ་དོས་ལ་སོང་། ང་ཉི་མ་གཅིག་ཟད་ནས་མཚན་གྱི་ནང་ལ་བསྐྱེབས། ངས་
ང་རང་ལ་སང་ཉིན་ཆི་ཁ་གོ་གོང་ཁྱེར་ལ་སྐྱེབས་རྒྱུ་ཡིན་པའི་མནའ་བསྐྱེལ། དེ་ཡོང་
རྒྱུ་ལ། ངས་རང་གི་སྐོར་མོའི་མང་ཆེ་བ་སྐྱུད་ནས་ཆི་ཁ་གོ་བར་དུ་སྲི་སྲོད་རྒྱངས་
འཁོར་ལ་བསྐྱད་ནས་འགོ་རྒྱ་རེད། སང་ཉིན་ང་ཆི་ཁ་གོ་ལ་བསྐྱེབས་པ་ཡིན་ན་དེ་
ལ་ཁྱད་པར་སྲུ་ཚམ་ཡང་མི་འདུག།

ལེའུ་གསུམ་པ།

རྩི་རྩོད་རྒྱུ་ལ་འཁོར་གྱི་འགྲུལ་བཞུད་དེ་ནི་ཉེ་མ་ཚ་བའི་ནང་དུ་བྱིས་པའི་ཏུ་རྒྱུད་
 དང་བཅས་འགོ་བའི་འགྲུལ་བཞུད་དུ་ལྷན་མ་ཞིག་རེད་ལ། ང་ཚོ་ཨོ་ཏེ་ཡོ་མངའ་
 ལྟའི་ཐང་ལ་མ་སློབས་བར་དུ་ཐབ་སིལ་མ་ནི་ཡའི་གོང་གསེབ་གཅིག་རྗེས་གཉིས་
 མཐུད་དུ་གོང་གསེབ་པ་རྣམས་ནང་ལ་འཇུག་བཞིན་འདུག དེ་ནས་ཨ་ཤི་ཐ་ལྷུ་ལ་
 ཞེས་པའི་གོང་ལ་ཡར་བརྒྱུགས་ཤིང་དེའི་མཚན་མོར་ཨོ་ཏེ་ཡོ་མ་ར་མངའ་སྡེ་འབྲེད་
 དུ་བཅད་པ་རེད། ང་ཚོ་ཆེ་ཁ་གོ་ལ་ཞོགས་པ་སྡེ་ཚམ་ལ་འགྱོར་ཞིང་། ངས་མའི་
 མགོན་ཁང་ནས་ཁང་མིག་ཅིག་སྤངས། སྤྲུག་ནང་དུ་སྒོར་མོ་འགའ་ཡོད། ང་
 རང་གཉིད་དུ་ཡུར་བ་ཡིན། ཉེན་གང་ལ་གཉིད་སྦྱིད་པོ་ཉལ་བའི་རྗེས་དེར་ང་ཚོ་ཁ་
 གོ་ལ་རྩུལ་བ་ཡིན།

26

མི་ཆེ་ལྷན་གྱི་མཚོ་ནས་མཆེད་པའི་རླུང་བྱ་དང་། ཆེ་ཁ་གོའི་གོང་དཀྱིལ་གྱི་
 ལྷབ་ཅེས་པའི་རོལ་དབྱངས། ལྟོ་ཉལ་སི་ཐེད་དང་བྱང་ཁ་ལག་ཅེས་པའི་ལམ་བར་
 གྱི་གོམ་བགོད་རིང་མོ། དེ་ནས་མཚན་གྲུང་ཡོལ་ཟེན་པའི་རྗེས་སུ་ནགས་ཚལ་
 དུ་གོམ་བགོད་རིང་མོ་ཞིག་བྱས་པའི་སྐབས་དེར་ཉེན་རྟོག་པའི་རླུངས་འཁོར་ཞིག་
 གིས་དོགས་གཞི་ཅན་གྱི་མི་སྣ་ཞིག་ལ་བྱེད་པ་ཇི་བཞིན་ངའི་རྗེས་དེད་བྱུང་། ༡༩༥༢
 ལོའི་དུས་ཚོད་འདི་ལ་ལྷབ་ཅེས་པའི་རོལ་དབྱངས་ནི་ཨ་མེ་རི་ཀ་ཡོངས་ལ་སྦྱོན་པ་
 བཞིན་མཆེད་ཀྱིན་ཡོད། གོང་ཁྱེད་དཀྱིལ་གྱི་མི་དེ་ཚོས་རོལ་དབྱངས་འབྲིལ་དུང་
 མོགས་ཀྱི་འབྲུད་མོད་དེ་ནི་ཐང་ཆད་པའི་དབྱགས་ཤིག་རེད། གང་ཡིན་ཟེར་ན། ལྷབ་

རོལ་དབྱངས་ནི་ཚར་ལི་པར་ཁར་གྱི་ཚད་ལྡན་སྲུ་དབྱངས་ཀྱི་དུས་སྐབས་དང་།
 མེལ་སི་རྟེ་མི་སི་དང་མཉམ་དུ་མགོ་རྒྱལ་ས་པའི་དུས་སྐབས་དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་
 གནས་ཡོད་པ་རེད། ང་དེར་བསྐྱད་ཅིང་། ལྟ་བུ་རོལ་དབྱངས་ཀྱིས་ང་ཚོ་ཚང་མའི་
 ཚབ་བྱེད་དུ་ཡོང་བའི་མཚན་མོའི་སྐྱ་དེ་ལ་ཉན་བཞིན་པའི་སྐབས་སུ་ངས་ཡུལ་
 ཆེན་པོ་འདྲིའི་མཐའ་གཅིག་ནས་མཐའ་གཞན་ཞིག་གི་བར་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱོགས་
 པོ་རྣམས་དང་། ཁོང་ཚོ་ཚང་མ་དངོས་གནས་ཏེ་ཅང་ཆེ་བའི་ཁང་པ་འདྲིའི་ལྷག་
 རྒྱལ་དུ་བསྐྱད་ནས་འཚབ་འཛུབ་ངང་ནས་ཅི་ཞིག་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད་པའི་སྐོར་སེམས་
 ལ་འཁོར་བྱུང་། དེ་ནས་ཉིན་རྗེས་མའི་ཕྱི་ངོ་དེར་ངའི་མི་ཆེའི་ནང་ཆེས་ཐོག་མར་
 ང་ཅུབ་ཕྱོགས་སུ་བསྐྱོད་པ་ཡིན། ཉིན་དེ་ནི་རྒྱངས་འཁོར་ལ་སྐྱག་བསྐྱོད་བྱེད་རྒྱ་ལ་
 ཏེ་ཅང་བཟང་བའི་ཉི་མ་ངོ་ཞིང་སྦྱིད་པ་ཞིག་རེད། ཆི་ཁ་གོ་གྲོང་ཁྱིམ་གྱི་ཐོན་དཀའ་
 བའི་འགྲུལ་འཁོར་གྱི་ཟིང་ཆ་དེ་ནས་ཐོན་རྒྱུའི་ཆེད་དུ་ང་ཞི་ལི་ནོད་སི་མངའ་སྡེའི་
 ཏུ་ལེད་གྲོང་ཁྱིམ་བར་དུ་སྦྱི་སྦྱོད་རྒྱངས་འཁོར་ལ་བསྐྱད་པ་ཡིན། སྦྱི་སྦྱོད་རྒྱངས་
 འཁོར་དེ་ཏུ་ལེད་བཅོན་ཁང་གི་འབྲིས་ནས་ཕྱིན་སོང་ལ། ངས་གོམ་པ་བརྒྱབ་སྟེ་
 གྲོང་དེའི་སྲང་ལམ་གོག་པོ་ལོ་མས་ཁངས་པ་རྣམས་རྒྱལ་དུ་བསྐྱར་རྗེས་གྲོང་དེའི་
 ཕྱི་རོལ་དུ་སྦྱིབས་ཅོམ་གྱི་མཚམས་དེར་མར་བསྐྱད་ཅིང་། ངའི་ལམ་ཁའི་ཕྱོགས་
 ལ་མཚུབ་མོ་ཀེར་བ་ཡིན། བེའུ་ཡོག་གྲོང་ཁྱིམ་ཏུ་ལེད་བར་གྱི་ལམ་ཐག་ནིལ་
 པོ་དེའི་རིང་སྦྱི་སྦྱོད་རྒྱངས་འཁོར་ལ་བསྐྱད་ཅིང་། ངའི་སྐོར་མོའི་སྦྱེད་ཀ་ལྷག་ཅོམ་
 རྒྱུད་ཟིན་པ་རེད།

ངའི་རྒྱངས་འཁོར་དང་པོ་དེ་ནི་དར་ཆ་དམར་པོ་ཡོད་པའི་སྦྱེལ་འབྲེན་རྒྱངས་
 འཁོར་རྗེས་པོ་ཞིག་རེད། ཞི་ལི་ནོད་སིའི་མངའ་སྡེའི་ནང་གི་ཏེ་ཅང་སྡོ་ལུང་གི་ཁྲོད་

དུ་མེལ་ལེ་སུམ་རྩ་ཅམ་སོང་མཚམས། ལམ་དེ་གཉིས་ཀ་རྒྱབ་སྤྱོད་སུ་ཏུ་ཅང་རྒྱུང་
 རིང་བའི་ས་ལ་མ་བསྐྱེད་ས་པའི་སྡོན་དེར། ལ་ལོ་པས་ང་ཚོ་ཡོད་སའི་ལམ་ལ་ ༤ པ་
 དེ་ལམ་ལ་ ༤༤ པ་ལ་བསྡོམ་ཡོད་པ་དེ་བསྟན་བྱུང་། དས་ལམ་འགམ་གྱི་སྤྱི་ལ་
 རྟེན་གསེབ་ཀྱི་ཏུ་ཏུ་ཤུའི་གོ་རེ་དང་འབྲུག་གྱི་མངར་མོ་བོས་རྗེས་སུ་སྤྱི་དྲོའི་རྩ་ཚོད་
 གསུམ་པ་ཅམ་ལ་རྒྱངས་འཁོར་རྒྱུང་གས། རྫོག་གཉིས་ཅན་ཞིག་བསྐྱོར་བའི་བྱུང་
 མེད་ཅིག་གིས་ང་ནང་དུ་ལེན་པའི་ཚེད་དུ་རྒྱངས་འཁོར་བཀག་བྱུང་། ང་རྒྱངས་
 འཁོར་གྱི་རྗེས་ལ་བརྟུགས་པའི་སྐབས་དེར་དགའ་སྡུང་སྐོ་བུར་བ་ཞིག་སྐྱེས་བྱུང་།
 འོན་ཀྱང་བྱུང་མེད་དེ་ནི་བྱུང་མེད་ལོ་ན་དར་མ་བ་ཞིག་རེད། དེས་གནས་བཤད་ན་
 ང་དང་ལོ་རྒྱུ་ཡིན་པའི་བྱུང་མེད་ཡི་ཨ་མ་ཞིག་རེད། ལོ་མོ་ལ་ཨ་ལོ་བ་མངའ་སྡེ་བར་
 དུ་རྒྱངས་འཁོར་གཏོང་རྟོགས་ཤིག་དགོས་པ་རེད། དས་དེ་རང་བྱེད་འདོད་པ་རེད།
 ཨ་ལོ་བ། རེན་མར་ནས་ཏུ་ཅང་ཐག་མི་རིང་། ང་རེན་མར་ལ་སྐྱེབས་པའི་སྐབས་
 སུ་དས་སྡོད་སྡོད་བྱེད་ཐུབ། ཐོག་མའི་རྩ་ཚོད་འགའ་ཡི་རིང་ལ་མོས་རྒྱངས་འཁོར་
 བསྐྱོར་ཞིང་། སྐབས་ཤིག་ལ་ང་ཚོ་གཉིས་ལྟ་སྐྱོར་བ་ཞིག་ཡིན་པའི་རྩལ་གྱིས་ས་ཆ་
 ག་གེ་མོ་ཞིག་དུ་ཡེ་ཤུའི་དགོན་རྫིང་ལ་འགོ་རྒྱུར་ལྷུ་རྩུགས་བརྒྱབ་བྱུང་། དེ་ནས་
 ང་རྒྱངས་འཁོར་གྱི་ལ་ལོ་ལ་འརྱས་པ་ཡིན། ང་ནི་ལ་ལོ་པ་ཡག་པོ་དེ་ཅམ་མེད་ཀྱང་།
 ཨི་ལི་ནོད་སིའི་མངའ་སྡེའི་ས་ཆ་ལྷག་མ་རྣམས་དང་བྲག་རིའི་མཚོ་སྤིང་ངམ་
 རོག་ཨའི་ལནད་ཅེས་པའི་གྲོང་ཁྱེར་བརྒྱུད་ནས་ཨ་ལོ་བ་མངའ་སྡེའི་རེ་སྤིན་མོར་ད་
 གྲོང་ཁྱེར་བར་དུ་དས་ཐད་ཀར་རྒྱངས་འཁོར་བསྐྱོར་བ་ཡིན། དེར་ངའི་མི་ཚེའི་ནང་
 ཚེས་ཐོག་མར་ངའི་ཡིད་འོང་གི་མི་སི་སི་སི་གཙང་པོ་མཚོང་བྱུང་ལ། དེ་ནི་དབྱར་གྱི་
 བ་བྱུང་ཞོད་དུ་སྐམ་ཞིང་རྩུ་དམའ་བ། དེའི་དྲི་ངན་ལ་བ་དེ་ནི་ཨ་མེ་རི་ཀའི་ལུས་པོ་

རྗེ་མ་ལོ་འཇུག་ལྟེང་ལྟེང་བར་ཚོར་ཞིང་། གང་ཡིན་ཟེར་ན་གཙང་པོ་འདིས་ཨ་མེ་རི་ཀ་
 བཀྲའི་ཡོད་པ་རེད། བྲག་རིའི་མཚོ་སྤིང་གོང་ཁྱིམ་གྱི་མེ་འཁོར་ལྷགས་ལམ་དག་
 དང་། སྤྱི་ལ་ཁང་རྒྱལ་གྱི་གོང་ཁྱིམ་གྱི་ཚོན་ལག་ལྷན་གྲས་རིགས་ཀྱི་དེ་ནས་ཟུམ་
 པའི་མར་རྒྱལ་ནས་ཀྱེ་མེན་མོར་ད་གོང་ཁྱིམ་འདི་དག་ནི་གོང་གི་རིགས་གཅིག་རེད།
 ཨ་མེ་རི་ཀའི་རྒྱལ་དུ་ཉེ་འོད་ཁྲོད་དུ་དེ་ཚང་མ་ལ་སོག་ལའི་ཤིང་ཕྱེའི་རི་མ་ཁ་
 གི་འདུག་འདི་ནས་བྱུང་མེད་དེ་མོ་རང་གི་ཨ་ཡོ་བའི་བྱིས་དུ་ལམ་གཞན་ཞིག་ནས་
 ཕྱིན་པ་རེད་ལ། ང་ཕྱིར་ཐོན་པ་ཡིན།

ཉེ་མ་རྒྱལ་བཞིན་འདུག་སྤིང་རག་གང་མོ་འགའ་ཞིག་འཕྲུང་བའི་རྗེས་ལ་ང་གོང་
 དེའི་ཕྱི་མཐའ་བར་དུ་གོ་མ་པ་བརྒྱལ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་གོ་མ་བཞོན་རིང་པོ་ཞིག་རེད།
 མི་ཚང་མས་ལས་ཀ་ཚར་ནས་བྱིས་དུ་རྒྱུ་ལ་འཁོར་བསྐྱོར་ཏེ་འགོ་བཞིན་འདུག་ལ།
 ས་ཆ་གང་ཡིན་གྱི་གོང་གང་རུང་ཞིག་གི་ལས་ཀ་གྲོལ་རྗེས་དང་མཚུངས་པར་ཁོང་
 ཚོས་ལྷགས་ལམ་པའི་ལྷ་མོ་དང་། དབྱུག་ཚེད་སྤོ་ལོའི་ལྷ་མོ་སོགས་ལྷ་མོ་སྣ་ཚོགས་པ་
 གོན་འདུག་དེའི་གས་གྱི་གཅིག་གིས་ང་རྒྱུ་ལ་འཁོར་ལ་སྤོང་བཅུག་ནས་རི་དོགས་
 ལྷ་ཡར་སོང་ཞིང་། དེ་ནས་རྣམས་ཚེན་པོའི་སྤྲེལ་ཡོད་པའི་ལམ་ཁ་བཞི་མདོ་
 སྤོང་པ་དེར་ང་བརྒྱུར་བྱུང་། དེ་ནི་ཉ་ཅང་མངོས་སྤྲུག་ལྷན་པ་ཞིག་རེད། དེར་ཡོང་
 བའི་རྒྱུ་ལ་འཁོར་ནི་ཞིང་པའི་རྒྱུ་ལ་འཁོར་གསལ་རེད། ཁོང་ཚོས་ང་ལ་དོགས་
 རྩོན་གྱི་མིག་གིས་བལྟས་བྱུང་ལ། དེ་དང་མཉམ་དུ་ཁྲོག་སྤྲོ་བྲག་བྱུང་། བ་ལྷགས་དག་
 གྲུང་བྱིས་ལ་ལོག་གིན་འདུག་སྤྱི་ལ་འདྲེན་རྒྱུ་ལ་འཁོར་མི་འདུག་རྒྱུ་ལ་འཁོར་
 རེ་བྱུང་འཕྲུར་བཞག་སོང་། བྱིས་པ་ཞིག་གིས་རྒྱུ་ལ་འཁོར་ལ་རྒྱུག་ཚང་འཕར་མ་
 བསྐྱར་བ་ཞིག་བསྐྱོར་ཏེ་རང་གི་སྤྱི་དུ་ལྷན་གྱིན་བསྐྱོབས་སོང་། ཉེ་མ་ནི་པ་རོལ་

ཏུ་རྒྱུ་ཚར་མོང་། ང་ཅི་སྐྱུ་པ་སྐྱུ་ག་པོ་དེའི་ནང་འགྲེང་བཞིན་ཡོད། དང་སྐྱུ་ག་པོ་།
ཨ་ཡོ་བའི་གོང་གསེབ་གྱི་ས་ཆ་འདི་ན་སྐོག་སྐོན་གཅིག་ཀྱང་མི་འདུག ལྷན་མ་
གཅིག་གི་རྗེས་ནས་མི་སྐྱུ་ག་པོ་འཛོང་སྐྱུ་ག་པོ་མ་རེད། ལྷན་མ་ལེགས་པ་ཞིག་
ལ་ཏེ་མིན་པོར་ད་གོང་ལྷན་ལ་ལོག་འགོ་མཁའ་གྱི་མི་གཅིག་གིས་ང་གོང་ལྷན་གྱི་
དགྱིལ་དེར་བསྐྱུ་ལ་བྱུང་། འོན་ཀྱང་ང་ཅི་ང་གང་ནས་ཐོན་མགོ་བཅུགས་སའི་ས་
ཆ་དེ་རང་ན་ཡོད།

ང་ཐང་ལ་བསྐྱུ་དེ་འདི་ལ་བསྐྱུ་དུ་བསམ་སྐོ་གཏོང་བྱིས་སྐྱི་སྐྱོད་རྒྱངས་
འཁོར་འབབ་ཚིགས་སུ་སྐྱུ་པ་ཡིན། ངས་ཡང་བསྐྱུ་ཀུ་ཤུའི་གོ་རེ་དང་འབྲུག་སྐྱི་
མངར་མོ་ཞིག་ཟས་པ་ཡིན། དེ་ནི་ངོ་མ་བཤད་ན་ཡུལ་ལྗོངས་འདིའི་ཕྱོགས་ཡས་མས་
སུ་བསྐྱོད་པའི་རིང་ལ་ངས་གང་ཟས་པའི་ཁ་ལག་དེ་རེད། ངས་ཟས་དེ་ནི་བཅུད་ལྷན་
ཡིན་པ་ཤེས་ལ། ཞིམ་པོ་ཡིན་པ་ནི་བཤད་མ་དགོས་པ་ཞིག་རེད། ངས་བབ་ཚོལ་ཞིག་
ཕྱེད་རྒྱའི་ཐག་གཅོད་བྱས་པ་ཡིན། ངས་སྐྱི་སྐྱོད་རྒྱངས་འཁོར་འབབ་ཚིགས་གྱི་ར་
ཁང་དུ་ཡོད་པའི་ཞབས་ཞུ་མ་ཞིག་ལ་བལྟས་ཏེ་རྒྱ་ཚོད་ཕྱེད་ཀ་བསྐྱུ་ལ་རྗེས། ཏེ་མིན་
པོར་ད་གོང་ལྷན་དགྱིལ་ནས་སྐྱི་སྐྱོད་རྒྱངས་འཁོར་འབབ་ཚིགས་ཀྱི་མཐའ་
བར་དུ་སྐྱུ་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་ཐེངས་འདིར་སྐྱུ་ལྷན་ས་ཚིགས་ཤིག་གི་བར་དུ་
ཡིན། འདི་ན་སྐྱུ་ལ་འདྲེན་རྒྱངས་འཁོར་ཚེན་པོ་རྣམས་གྱིས་གང་རྒྱངས་དང་ཅལ་
སྐྱོག་སྐྱུ་མ་གཉིས་གྱི་ནང་རྒྱུད་ལ་དེའི་གས་གྱི་གཅིག་འདི་ཆེད་དུ་དགྱོགས་
ཏེ་བཀག་སོང་། ངའི་རྣམ་ཤེས་མཚོང་ལྡིང་ཕྱེད་པ་དང་མཉམ་དུ་ང་དེའི་ཆེད་དུ་
བཅུགས་པ་ཡིན། ཇི་འདྲའི་ཁ་ལོ་པ་ཞིག་སྐྱུ་ལ་འདྲེན་རྒྱངས་འཁོར་གྱི་ཁ་ལོ་པ་
ཆེན་པོ་དང་སྐྱོབས་ཆེན་ཏེ་ལས་པ་ཞིག་ལ་མིག་གཉིས་ཕྱིར་ཐོན་གྲབས་ཕྱེད་པ། ལྷན་

30

འགག་ཅིང་རྒྱབ་པ། གང་ཡིན་ཡིན་ལ་གཞུ་ཞིང་རྟོག་པས་རྒྱག་པ་ཞིག་རེད་ལ། ཁོས་
 རང་གི་རྒྱངས་འཁོར་འགྲོར་བརྟུག་ནས་ང་ལ་ཉ་ལམ་དོ་སྣང་ཅམ་ཡང་བྱས་མ་སོང་།
 དེར་བརྟེན་ངས་ང་རང་གི་ཨ་མ་ཐང་ཆད་པའི་རྣམ་ཤེས་དེ་རྒྱང་ཅམ་ངལ་གསོ་ཐུབ་
 གྱི་རེད། རྒྱངས་འཁོར་ལ་སྐྱབ་བཤོད་བྱེད་མཁན་རྣམས་ཀྱི་དཀའ་ངལ་ཆེ་ཤོས་ཤིག་
 བི་མི་གྲངས་ལས་འདས་པ་ལ་སྐྱད་ཆ་ཤོད་དགོས་པ་དེ་རེད། དེ་ཡང་བྱེད་རང་ཡར་
 རྒྱངས་འཁོར་ལ་ཡོང་བརྟུག་པ་དེ་ནོར་འཁྲུལ་མིན་པའི་ཚོར་བ་ཞིག་ཁོང་ཚོར་སྐྱེ་
 ཅུ་འཇུག་པ་དང་། ད་དུང་ཉ་ལམ་ཁོང་ཚོར་ལྷད་མོ་སྟོན་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་རེད། འདི་
 དག་ཚང་མ་ཞི་བྱེད་རང་ལམ་ཡོངས་རྫོགས་ལ་འགོ་བཞེན་ཡོད་པ་དང་མགོན་ལང་
 དུ་ཉལ་རྩིས་མེད་སྐབས་ངལ་བ་ཆེན་པོ་ཞིག་རེད། མི་འདིས་གད་རྒྱངས་ལས་
 གྲུང་མཐོ་བའི་ངང་ནས་ང་ལ་སྐྱད་རྒྱག་གི་འདུག དེ་ནས་ངས་བྱེད་དགོས་རྒྱ་དེ་
 ཡང་ཁོ་ལ་སྐྱད་བརྒྱབ་ནས་ལན་སྟོག་རྒྱ་དེ་རེད། དེ་ནས་ང་ཚོ་ལྷིང་འཇུགས་རེད།
 དེ་ནས་ཁོས་ཅ་ལག་དེ་ཨ་ཡོ་བ་གོང་བྱེད་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་ཐང་ཀར་འཕངས་བཞག་པ་
 རེད། རྒྱངས་འཁོར་ལ་རྒྱག་ཚད་དྲང་བདེན་མ་ཡིན་པའི་ཐོག་ནས་ཚད་བཀག་བྱས་
 ཡོད་པའི་གོང་དང་གོང་བྱེད་ཡོད་ཚད་ཀྱི་ནང་དུ་ཁོས་ངེ་ལྷར་བྲིམས་ལས་གཡོལ་
 ཐབས་བྱས་པའི་སྐོར་གྱི་རྒྱང་ཡ་མཚན་པོ་འགའ་ང་ལ་སྐྱད་བརྒྱབ་ནས་བཤད་བྱང་།
 “དམུལ་བ་ཉེན་རྟོག་པ་དེ་ཚོས་ངའི་རྒྱབ་ལ་སྐྱང་ནག་ཅིག་གྲུང་འདོག་ཐུབ་གྱི་མ་
 རེད།” ང་ཚོ་ཨ་ཡོ་བ་གོང་བྱེད་ཀྱི་ནང་དུ་འཇུལ་བ་དང་མཉམ་དུ་ཁོང་གིས་ང་ཚོའི་
 རྒྱབ་ན་དོ་འདྲེན་རྒྱངས་འཁོར་གཞན་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད་པ་མཐོང་འདུག ཁོ་རང་ཨ་
 ཡོ་བ་གོང་བྱེད་དུ་འགོ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཁོང་གིས་མི་གཞན་པ་དེ་ལ་སྟོན་
 ཕྱིར་དོ་འདྲེན་རྒྱངས་འཁོར་གྱི་མཇུག་གི་སྟོག་འོད་ཆེན་ཆེན་སྐར་བ་དང་མཉམ་

དུ་ད་ཕྱི་ལ་མཚོངས་ཕྱིར་རྒྱངས་འཁོར་རི་དལ་དུ་བཏང་སོང་། ང་ནི་རང་གི་རྒྱབ་
 ལྷག་དང་བཅས་ཕྱིར་མཚོངས་པ་ཡིན་ལ། རོ་འདྲེན་རྒྱངས་འཁོར་གཞན་པ་དེས་
 གྲུང་བརྗེ་སྒྲོར་གྱི་ནམ་པ་འདི་ཤེས་པའི་ཐོག་ནས་ངའི་ཚེད་དུ་བཀག་སོང་། ཅི་ཡང་
 མ་འགོར་བར་ང་ནི་རྒྱངས་འཁོར་གྱི་ཁ་ལོ་རྒྱུར་ཁང་ཆེ་ཞིང་མཐོ་བ་གཞན་ཞིག་གི་
 བུང་དུ་ཡོད་ཅིང་། མཚན་གང་ལ་མེལ་ལེ་བརྒྱ་ལྷག་འགའ་ཡི་རིང་ལ་བསྐྱོད་རྒྱུའི་
 ག་རྒྱུག་རེད། ང་ནི་ཉ་ཅང་དགའ། རོ་འདྲེན་རྒྱངས་འཁོར་ཁ་ལོ་པ་གསར་པ་འདི་
 ཡང་གཞན་དེ་རི་བཞིན་སྐྱོན་པ་རེད་ལ་སྐད་ཀྱང་དེ་མཚུངས་ཀྱིས་རྒྱག་ ང་ནི་རྒྱབ་
 ལ་བསྐྱེས་ནས་རྒྱངས་འཁོར་བརྒྱག་ཏུ་འདུག་རྒྱ་དེ་རེད། ད་ནི་ངས་མདུན་ཕྱོགས་
 བས་ལྟ་ཡིས་བགོ་སྐལ་དུ་གནང་བའི་ཡུལ་ལྟར་པ་གིའི་སྐར་ཚོགས་ཀྱི་འོག་དང་ཨ་
 ཡོ་བ་མངའ་སྡེའི་རྩ་ཐང་ཆེན་པོ་དང་ཞེབ་རྩ་ར་སི་ཁ་མངའ་སྡེའི་ཐང་ཆེན་དེ་ཚོའི་
 བ་རོལ་ཏུ་ཁྲེན་མར་གྲོང་ཁྲུང་མངོན་ཡོང་བ་དེ་མཐོང་གི་འདུག ངས་དེའི་བ་རོལ་
 བ་མཚན་མོའི་ནོར་བུ་ཞིག་དང་འདྲ་བར་སུ་རྩ་རན་སི་སི་ཁོ་གྲོང་ཁྲུང་གི་མཐོང་
 རྒྱང་རྒྱ་ཆེ་བ་དེ་མཐོང་ཐུབ་ཀྱི་འདུག ཁ་ལོ་པས་ཐོང་འཁོར་དེ་གཏོང་བཞིན་རྒྱ་ཚོང་
 འགའ་ཞིག་གི་རིང་ལ་ང་ལ་རྒྱུང་བཤད། དེ་ནས་ཨ་ཡོ་བ་མངའ་སྡེའི་གྲོང་ཞིག་ཏུ་
 ཁོང་རང་གི་རྒྱབ་སྐྱོགས་སྡེང་ནས་རྒྱ་ཚོང་འགའ་ཡི་རིང་ལ་གཉིད་སོང་། གྲོང་འདི་
 བས་ལོ་འགའ་ཡི་རྗེས་ལ་ཁ་ཤི་ལག་ཅེས་པའི་རྒྱངས་འཁོར་བརྒྱས་པ་འདྲ་པོ་ཞིག་
 གི་དོགས་གཞིའི་འོག་ནས་ཁྲིན་དང་དེད་གཉིས་བཀག་པ་རེད། ང་ཡང་གཉིད་ལྷག་
 ཅིང་དེ་ནས་སྲང་ལམ་གྱི་སྐོག་སྐྱོན་གཅིག་གིས་འོད་མཚེད་པར་བྱས་པའི་སོ་པག་གི་
 རྩིག་པ་སྡོང་པ་དང་སྲང་ལམ་རྒྱུང་རྒྱུང་རེ་རེའི་མཇུག་དེར་ཐང་སྡོང་འདིགས་ཡིར་

བ་ཡོད་ཅིང་། མཚན་གྱི་བ་མོ་ཇི་བཞིན་མ་ཚོས་ལོ་རྟོག་གི་དྲི་མ་ཚེལ་ཚེལ་བྱེད་པའི་
རྒྱུད་དུ་གོམ་བཤོད་རྟོག་ཅམ་བྱས་པ་ཡིན།

སྐྱེ་རིངས་ཤར་མགོ་རྒྱུགས་པ་དང་ཁོ་གཉིད་ལས་སད་བྱུང་། ང་ཚོ་འཇུ་བ་མེ་
ཕྱིན་པ་ཡིན། རྒྱ་ཚོད་གཅིག་གི་རྗེས་ལ་ཨ་ཡོ་བ་མངའ་སྡེའི་གོང་ཁྱེད་ཀྱི་ཇེ་མོ་ཡིན་གྱི་
དུ་བ་རྣམས་ལྷང་མདོག་ཅན་གྱི་མ་ཚོས་ལོ་རྟོག་གི་ཞིང་ཁའི་སྡེ་དང་ནས་མངོན་བྱུང་།
ཁ་ལོ་པས་རང་གི་ཞོགས་ཟས་ཟ་དགོས་ཤིང་། ད་ནི་ང་ལ་བདེ་མོ་འཛོག་འདོད་བསྟན་
བྱུང་། དེར་བརྟེན་ང་ཐད་ཀར་ཇེ་མོ་ཡིན་གོང་ཁྱེད་ལ་ཕྱིན་པ་ཡིན་ལ། མེལ་ལེ་བཞི་
ཅམ་ཡོད། དེར་ཨ་ཡོ་བ་སློབ་གྲུ་ཚེན་མོ་ནས་ཡིན་པའི་བྱ་གཉིས་དང་ལྷན་དུ་ལྷངས་
འཁོར་ནང་སྡོད་རྒྱ་རག་སོང་། ང་ཚོ་སྡོད་སྡོད་ཀྱིས་གོང་ཁྱེད་དང་ཐག་རྗེ་ཉེར་སོང་
བ་དང་མཉམ་དུ་ཁོང་ཚོའི་ལྷངས་འཁོར་བདེ་པོ་གསར་པ་གསར་རྒྱུད་དེའི་ནང་
བསྟན་དེ་ཁོང་ཅག་གིས་ཡིག་རྒྱུགས་ཀྱི་སྐོར་ལ་སྐད་ཆ་བཤད་པ་དེར་མཉམ་པ་ནི་ཉ་
ཅང་ཁྱད་མཚན་ཞིག་རེད། ད་ནི་ང་ཉིན་གང་ལ་གཉིད་ན་འདོད་བྱུང་། དེར་བརྟེན་ང་
མའེ་མགོན་ཁང་དུ་ཁང་མིག་ཅིག་ལེན་དུ་ཕྱིན་པ་ཡིན་མོད་ཁོང་ཚོར་གང་ཡང་མི་
འདུག་གོམས་དབང་གིས་ང་མེ་འཁོར་རྒྱགས་ལམ་ཁོད་དུ་མར་འབྱམས་ཕྱིན་པ་
ཡིན་ལ། ཇེ་མོ་ཡིན་ཁུལ་དུ་རྒྱགས་ལམ་ཉ་ཅང་མང་། དེ་ནས་མེ་འཁོར་གྱི་འབྲུལ་
ཚས་ཞིག་གསོ་ལས་ཁང་གོར་མོ་ཞིག་གི་འབྲིས་ལ་ཡོད་པའི་རྩ་ཐང་གི་སྤྱིལ་ཁང་
ཞེས་པའི་མགོན་ཁང་དེའི་ཡིད་ལྷན་པའི་སྡེ་ལེན་ཁང་རྙིང་པ་ཞིག་ཏུ་བསྐྱེད་པས་
གྱུར། དེའི་ཉལ་བྱི་མཁྲགས་སོ་དཀར་ཞིང་གཅང་ལ་ཆེ་བ་ཞིག་གི་སྡེ་དུ་ཉིན་གང་
ལ་ཉལ་བ་ཡིན། ངའི་སྤྲས་མགོའི་འབྲིས་ཀྱི་རྗེས་དོས་ན་ཚིག་བཅོག་མང་པོ་བྲིས་
འདུག་ལ། སམ་པར་གྱུར་པའི་སྐྱེའུ་ཁྱེད་ཀྱི་ཡོལ་བ་སེར་པོ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱགས་ལམ་

གྱི་ར་བ་དག་གི་དུང་མདོག་གི་ཡུལ་ལྗོངས་དེ་བཀའ་འདུག་ཉི་མ་ངེ་དམར་དུ་འགོ་
 བཞིན་པ་དང་དུས་མཚུངས་སུ་ང་གཉིད་སང་བྱུང་ལ། དེ་ནི་ངའི་མི་ཚེའི་ནང་གི་
 དུས་ཚོད་དམིགས་བསལ་བ་ཞིག་དང་། ཉ་ལས་པའི་བྱང་མཚར་གྱི་གནས་སྐབས་
 ཤིག་ངས་ང་སུ་ཡིན་པ་མ་ཤེས་པའི་དུས་སྐབས་ཤིག་རེད། ང་ནི་བྱིམ་ལས་ཐག་རིང་
 བའི་ས་ཆ་ཞིག་ན་ཡོད་ཅིང་། འགྲུལ་བཞུད་ཀྱིས་དུབ་ཅིང་ཨ་ཐང་ཆད། དེ་སྔ་མཚོང་
 རྩེང་མེད་པའི་མགོན་ཁང་གོང་ཁེ་པོ་ཞིག་གི་ཁང་མིག་དུ་ཡོད་ལ། ཕྱི་ལོགས་ཀྱི་རྒྱ་
 སྐོན་གྱི་ཤག་སྐྱོད་དང་། མགོན་ཁང་གི་ཤིང་རྩིང་ལས་བྱུང་བའི་ཚག་སྐྱོད་སྤེང་ཁང་དུ་
 གོམ་པ་སློས་པའི་གོམ་སྐྱོད་དུང་ཡིད་སྤྲུག་པའི་སྐྱོད་གཞན་པ་ཚང་མ་གོ་ཞིང་། ངས་
 སེར་ག་གས་པའི་གནམ་གཅེལ་མཚོན་པོ་ལ་བལྟས་ཤིང་། བྱུང་མཚར་བའི་སྐར་ཆ་
 བཅོ་ལྷ་ཚམ་གྱི་ཡུན་ལ་ང་སུ་ཡིན་པ་ཤེས་མ་བྱུང་། ང་སྐྱག་མི་འདུག་ ང་མི་གཞན་
 ཞིག་རེད་ལ་རྒྱས་མེད་ཅིག་རེད། དེ་ནས་ངའི་མི་ཚེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དེ་འདྲེས་
 བསྐྱུང་བའི་མི་ཚེ་ཞིག་རེད། འདྲེ་ཡི་མི་ཚེ་ཞིག་རེད། ང་ཨ་མེ་རི་ཀའི་ཤར་ལུབ་བར་
 གྱི་སྐྱེད་ཀ་ལ་ཡོད་ཅིང་། དེ་ནི་ང་གཞོན་དུས་ཀྱི་ཤར་སྐྱོགས་དང་ངའི་མ་འོངས་པའི་
 ལུབ་སྐྱོགས་གཉིས་ཀྱི་བར་འབྲེད་པའི་ས་མཚམས་དེ་ན་ཡོད། དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་
 གཅིག་བྱས་ན་ཚོར་བ་དེ་གནས་དེ་ག་རང་དུ་བྱུང་བ་རེད་ལ། དེ་འདྲའི་བྱང་མཚར་
 གྱི་སྐྱེད་དམར་པོ་ཞིག་ལ་བྱུང་བ་རེད།

34

ཡིན་ན་ཡང་ངས་སྤྱི་དག་འདོན་རྒྱ་མཚམས་བཞག་ནས་འགོ་དགོས་པ་རེད།
 རང་གི་མཆིལ་མ་གཡུགས་སའི་མཆིལ་པོར་གྱི་འབྲིས་ལ་བསྐྱེད་པའི་ཁང་བདག་
 ཀྱང་པོ་དེ་ལ་བདེ་མོ་ལ་བ་རྗེས་ང་ཁ་ལག་ཟ་ཏུ་བྱིན་པ་ཡིན། ངས་ཀྱང་ཤུའི་བག་ལེབ་
 དང་འབྲུག་སྤྱི་མངར་མོ་ཐོས་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་ནི་ང་རང་ཅི་ཚམ་གྱིས་ཨ་ཡོ་བ་

མངའ་སྡེའི་ནང་དུ་འཇུག་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་རྗེ་བཟང་རེད། བག་ལེབ་དེ་རྗེ་ཆེ་དང་
 འབྲུག་སྤྱི་མངའ་མོ་དེར་མངའ་ཆ་རྗེ་འཛོམས་རེད། ཕྱི་རྫོང་དེར་ངས་ཁྱེ་མོ་ཡིན་གྲོང་
 བྱི་ཕྱོགས་གང་དུ་བལྟས་ཀྱང་བུ་མོ་མཛེས་ཤོས་ཀྱི་ལྷ་དང་ལྷ་ཡིས་ཁེངས་འདུག
 ཁོང་ཚོ་མཐོ་འབྲིང་གི་སློབ་གྲྭ་གྲོལ་ནས་བྱིས་ལ་ལོག་གི་ཡོད་པ་རེད། འོན་ཀྱང་ང་ལ་
 དེ་འདྲའི་བསམ་སློབ་གཏོང་རྒྱུའི་དུས་ཚོད་མེད་ཅིང་། ངས་ཁྱེ་མོ་མར་ལ་བསྐྱབས་
 དུས་རང་ཉིད་ལ་སློབ་སྦྱོང་ཅིག་ཁས་ལེན་བྱས་པ་ཡིན། ཁར་ལོ་མག་སི་ནི་ཁྱེ་མོ་
 ལ་བསྐྱབས་ཚར་ཡོད་ལ། ཁྱེ་མོ་ཡང་དེར་ཡོད། ཆ་ཁྱེ་ཁེང་དང་ཐིམ་སྡེ་རེ་ཡང་དེར་
 ཡོད། ཁྱེ་མོ་མར་ནི་ཁོང་ཚོའི་མ་ཡུལ་རེད། མེ་རི་ལུ་ཡང་དེར་ཡོད། ད་དུང་དེར་སློབ་སྦྱོང་
 ཆེ་བའི་ཤོག་ཁག་ཅིག་ཡོད་ཚུལ་གོ་ཞིང་། དེའི་ཁྲོད་དུ་རའོ་རའོ་ལེན་སི་དང་ཁོང་གི་
 སྲིང་མོ་མཛེས་མ་གསེར་མདོག་གི་སྐྱེ་ལོ་ཅན་གྱི་བ་རའོ་ལེན་སི། ཁྱེ་མོ་གྱིས་ངོ་ཤེས་
 པའི་ཞབས་ལྷན་གཉིས་ཉེ་གྲེ་ཐིག་ཁོར་དུ་སྐྱབ་གཉིས། ད་དུང་ངའི་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོའི་
 ཚོམ་གྲོགས་རྣེད་པ་རོ་ལན་དང་མེ་རོར་ཡང་དེར་ཡོད། ང་ནི་ཁོང་ཚོ་ཚང་མ་ལ་ཐུག་
 རྒྱུར་དགའ་སྐྱང་དང་བཅས་སྐྱབ་ཡོད་ལ། དེར་བཞེན་ངས་བུ་མོ་མཛེས་མ་རྣམས་
 བསྐྱར་ནས་འགོ་རྒྱུའི་བེལ་བ་ལངས་པ་རེད། དེ་ནས་འཛོམས་སྤྱིང་གི་བུ་མོ་མཛེས་
 ཤོས་དེ་རྣམས་ཁྱེ་མོ་མོ་ཡིན་གྲོང་བྱིས་དུ་སློབ་གྲྭ་ཡོད་པ་རེད།

བཟོ་བཅོས་ཡོ་ཆས་ཀྱི་ཁང་རྒྱུང་ཞིག་ལ་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བ་དང་འདྲ་བའི་དོ་
 འབྲེན་རྒྱུངས་འཁོར་ཞིག་གི་ནང་དུ་སྐྱབས་ཆས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་ཁེངས་ཤིང་། ཁ་ལོ་
 པ་ནི་དེང་རབས་འཕུལ་ཆས་ཀྱིས་འོ་མ་འཛོམས་ཞིག་དང་མཚུངས་པར་ཡར་
 ལངས་ཉེ་སློབ་མཁན་ཞིག་གིས་ང་རི་རྒྱུད་རིང་པོ་ཞིག་གི་ངོགས་ལ་ཡར་འགོ་ཆེད་
 སློབ་དུ་བརྒྱུག་བྱུང་ལ། དེའི་རྗེས་ནས་ཨ་ཡོ་བ་མངའ་སྡེའི་ཨེ་ཁྱེ་ཡོ་གྲོང་བྱིས་ལ་

འགོ་མཁུ་གུ་ཞིང་པ་ཞིག་དང་ཁོའི་བྱ་གཞིས་གྱིས་ང་སྡོད་ཏུ་བརྟུག་བྱུང་། གོང་
 བྱིན་འདིའི་ནང་དུ་སྐྱུ་མ་སྐྱུ་གས་ཚིགས་ཤིག་གི་འབྲིས་ན་ཡོད་པའི་ཡོ་འབོག་གམ་
 མོ་དཀར་གྱི་ཤིང་སྡོད་ཆེན་པོ་ཞིག་གི་འོག་ནས་ངས་རྒྱངས་འཁོར་སྐྱུག་བསྐྱོད་པ་
 གཞན་ཞིག་ལ་ངོ་ཤེས་བསྐྱིགས་པ་ཡིན་ལ། ཁོང་ནི་ནེའུ་ཡོག་གི་མི་ངོ་མ་ཞིག་དང་།
 ཨར་ལནད་ཡུལ་གྱི་མི་རྒྱུད་ཅིག་རེད། རང་གི་བྱ་བའི་ལོ་མང་ཆེ་བ་དེ་སྐྱུགས་ཁང་
 གི་ངོ་འདྲིན་རྒྱངས་འཁོར་བཏང་ནས་བསྐྱུལ་ཡོད་པ་དང་། ད་ལྟ་མི་ཚོ་གསར་པ་
 ཞིག་དང་ཁོ་མས་གྱི་བྱ་མོ་ཞིག་གི་ཆེད་དུ་འགོ་གི་ཡོད་པ་རེད། ངའི་བསམ་ཚུལ་
 ལ་ཁོ་ནི་ནེའུ་ཡོག་ནས་ངོན་ཞིག་ལ་གཡོལ་ནས་སློབ་འགོ་གི་ཡོད་པ་རེད་ལ། སལ་
 ཆེར་ཁྲིམས་ལ་གཡོལ་བ་ཡིན་རྒྱུ་རེད། ཁོང་ནི་ལོ་ན་སྐྱུ་མ་ཅུའི་ནང་ན་ཡོད་པའི་དར་
 མ་སྐྱ་དམར་བ་དང་ར་བཟེ་ངོ་མ་ཞིག་རེད། ང་རང་གྲོགས་པོའི་འབྲེལ་ལམ་ཐད་ནས་
 རྣམ་ཤིག་གྱུང་བོ་ཡོད་པ་མ་གཏོགས། སྤྱིར་བཏང་གི་ཆ་ནས་ང་ཉོབ་ཏུ་བརྟུག་ཡོད་
 གྱི་རེད། ཁོང་གིས་པམ་ཟེན་པ་འཇམ་རལ་བར་གྱུར་པའི་བསྐྱེས་གོས་ཤིག་དང་དོར་
 མ་སྐྱུག་སྐྱུག་ཅིག་གོན་འདུག་སོ་བཟུ་དང་ལག་ཕྱིས་མ་གཏོགས་ཁོ་ལ་ཁྲུག་མ་ལྟ་བུ་
 ཅི་ཡང་མི་འདུག་ཁོང་གིས་ང་ཚོ་མཉམ་དུ་རྒྱངས་འཁོར་སྐྱུག་བསྐྱོད་བྱེད་དགོས་པ་
 རེད་ཅེས་ཟེར། ངས་ཁོང་ལ་མིན་ཞེས་བཤད་དགོས་པ་རེད། གང་ཡིན་ཟེར་ན་ཁོང་ནི་
 ལམ་དུ་ཆེས་ཡིད་སྐྱུག་སྐྱེ་བ་འདྲ་བོ་ཞིག་འདུག་འོན་ཀྱང་ང་ཚོ་མཉམ་དུ་བསྐྱེད་པ་
 ཡིན། ཨ་ལོ་བ་མང་འ་སྡེའི་སི་མུ་ཨར་ཐི་གོང་བྱིར་བར་དུ་ཁ་དམ་པའི་མི་ཞིག་གིས་
 རྒྱངས་འཁོར་ལ་སྡོད་ཏུ་བརྟུག་སོང་། དེ་ནས་ང་ཚོ་དངོས་གནས་འགག་པ་རེད། ང་
 ཚོ་ཉི་མ་རུབ་རུབ་བར་དུ་རུབ་ཕྱོགས་སུ་བསྐྱོད་མཁུ་གུ་རྒྱངས་འཁོར་ལ་སྐྱུག་
 བཞིན་སི་མུ་ཨར་ཐི་གོང་བྱིར་གྱི་མི་འཁོར་སྐྱ་སེ་བཙོང་སའི་སྤྱིལ་ཁང་གི་མདུན་

ཏུ་ཡངས་ནས་བསྐྱད་པ་ཡིན་ལ། ཏག་ཏག་ཚུ་ཚོད་ལྡ་ཡི་རིང་ལ་ཐོག་མར་ང་ཚོས་
 སུམ་ཚུན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་བཤད་ཅིང་། དེ་ནས་སྐད་ཆ་བཅོག་པའི་སྐོར་བཤད། དེ་ནས་
 ཐང་གི་དོ་རྒྱུག་ལ་དོག་པས་གཞུས་ཤིང་། ཅོལ་ཚུང་གི་སྐྱ་སྐྱ་ཚོགས་པ་གཅིག་རྗེས་
 གཉིས་མཐུད་ཀྱིས་སྐོག་བཞིན་དུས་ཚོད་བསྐྱལ་བ་ཡིན། ང་ཚོ་ཉོབ་བྱང་། ངས་སྐོར་
 དོག་གཅིག་སྐྱི་རག་གི་སྐང་ལ་གཏོང་རྒྱུའི་ཐག་གཅོད་བྱས། ང་ཚོ་མི་སྲུ་ཨར་མི་
 མོང་ཁྲིར་ནང་གི་ཆང་ཁང་རྟིང་པ་ཞིག་ལ་ཕྱིན་ནས་ཁ་ཤས་འཐུང་བ་ཡིན། དེ་ནས་
 ཁོ་རང་རང་ཡུལ་ཞེ་ཏུ་ཡོག་གི་འབྲེད་ལམ་དགུ་པའི་མཚན་མོར་ར་བཟེ་བའི་ཚོད་
 ཀྱིས་བཟེ་མོང་ལ། ཁོའི་མི་ཚེའི་ངན་སྦྱོད་མ་རབས་ཀྱི་མི་ལམ་རྣམས་ངའི་རྣ་བར་
 དགའ་སྣང་གིས་བརྗོད་བྱུང་། ང་ཁོ་ལ་དགའ་བ་འདྲ་པོ་ཞིག་ཆགས་བྱུང་། དེ་ནི་
 ཕྱིས་སུ་ཁོང་གིས་མི་བཟང་ཞིག་ཡིན་པ་བསྟན་བྱུང་བ་ལྟར། ཁོང་མི་བཟང་ཞིག་
 ཡིན་པ་འདྲ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་མ་རེད། འོན་ཀྱང་ཁོ་ནི་དོན་གང་ཡིན་གྱི་སྐོར་ལ་
 རྩོ་སྣང་ཡོད་པས་རེད། ང་ཚོ་སུན་ནག་གི་ཁོད་དུ་སྐར་ཡང་ལམ་ལ་ཞུགས། མི་སུ་
 ཡང་བསྐྱབས་མ་མོང་ལ། སུ་ལའང་སྲུག་མེད་པ་དེ་ནི་བཤད་ཅི་དགོས། ཞོགས་ཀའི་
 ཚུ་ཚོད་གསུམ་པ་བར་དུ་དེ་འདྲར་ཕྱིན་པ་རེད། ང་ཚོས་མེ་འཁོར་གྱི་སྐྱ་མེ་བཅོང་
 སའི་ཁང་པའི་ནང་རྒྱབ་སྐྱོགས་ནར་མོའི་སྣང་གཉིད་ཞུགས་པའི་ཐབས་ཤེས་ཀྱིས་དུས་
 ཚོད་ཅུང་ཟད་བསྐྱལ་བ་ཡིན། འོན་ཀྱང་ཏར་འཕྲིན་གྱིས་མཚན་གང་ལ་ཐག་ཐག་
 ཟེར་ཞིང་ང་ཚོ་གཉིད་ཞུགས་མ་སྲུབ། ཕྱི་ལོགས་ན་མེ་འཁོར་གྱི་དོ་པོ་ཆེན་པོ་རྣམས་
 སར་གཡུག་ཚུར་གཡུག་བྱེད་ཀྱིན་འདུག། ང་ཚོས་མེ་འཁོར་གྱི་འདུད་སྐྱམ་འཕར་
 མ་འདི་ཚོའི་ནང་དུ་དི་ལྟར་མཚོང་དགོས་ཚུལ་མི་ཤེས། ང་ཚོ་དེ་སྔོན་མཚོངས་སྦྱོང་
 ཡང་མེད། ང་ཚོས་འདི་དག་ཤར་ལ་འགྲོ་གི་ཡོད་དམ་རུབ་ལ་འགྲོ་གི་ཡོད་པའང་

མི་ཤེས། དེ་རྗེས་ཤེས་དགོས་པ་འདྲ་མི་ཤེས། ཡང་ན། དོ་སྐྱེས་དང་དོ་འདྲིན་ཐང་
 ལེབ་ཅན། འབྲུག་སྐྱེས་ཅན་གང་ཞིག་འདེམས་དགོས་པ་སོགས་ཀྱང་མི་ཤེས། དེར་
 བརྟེན་སྐྱེས་ཅན་མ་ཤར་གོང་ཅན་ལ་ཨོ་མ་ཏ་གོང་གྱིར་ལ་འགྲོ་མཁན་གྱི་སྐྱེས་ཅན་
 རྒྱུ་ལྡན་འཁོར་བསྐྱེད་པ་དང་ང་ཚོ་དེར་འཛུགས་ཤིང་། གཞིན་འབྲུག་པའི་འབྲུག་པ་
 ཚོའི་ཁྲོད་དུ་ཞུགས་པ་ཡིན། ངས་ངའི་འབྲུག་སྐྱེས་ཅན་པ་མ་ཟད་ཁོའི་འབྲུག་སྐྱེས་ཅན་
 རྒྱུ་ལྡན་པ་ཡིན། ཁོང་གི་མིང་ལ་ཨོ་ཏེ་ཟེར། ཁོང་གིས་ང་ལ་ངེད་ཚང་གི་མག་པ་ཞེས་
 ཡོག་གི་སྐོར་ལ་མི་ལས་ཡིན་པ་དེ་དྲན་བརྟེན་བྱུང། དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ང་ཁོང་
 དང་ལྷན་དུ་འབྲུག་བསྐྱེད་པ་ཡིན། དེ་ནི་གཤེས་བཟང་འདྲུ་མ་བག་ཅན་ཞིག་ལ་སྐྱེན་
 རྟེན་ཆེ་རེས་བྱེད་སའི་རང་གི་ཕྱོགས་སོ་རྒྱུ་ལྡན་པ་ཞིག་དང་ལྷན་དུ་ཡོད་པ་དང་འདྲ།

38

སྐྱེས་ཅན་ཤར་སྐྱེད་པ་ཚོ་ཨོ་ཏེ་ལོ་ལ་མངའ་སྡེའི་ཁོར་ལོ་ལ་སྐྱེས་ཅན་གྱིར་
 ལ་འབྲོར་བྱུང། ངས་སྐྱེས་ལ་བལྟས་པ་ཡིན། དཔུན་ཐོག་འདྲིའི་རིང་ཡོད་ཚད་
 ལ་ངས་སྐྱེས་ཅན་འདྲི་རུ་ཁག་ཆེན་སོ་དེ་ཚོ་ཨོ་ཏེ་སྐྱེན་དང་སན་ཐ་སྡེའི་ལམ་ལ་
 མ་བསྐྱོད་གོང་དེར་འདྲིར་ལྷན་ཚོགས་བྱེད་གྱིན་ཡོད་པའི་སྐོར་གྱི་དེབ་བཟུགས་ནས་
 བསྐྱེད་པ་ཡིན། ཡིན་དང་ཡིན། ད་ནི་ས་ཆ་འདྲི་གོང་གྱིར་མཐའ་ཡི་ཤིང་ཁང་སྐྱང་བ་
 འགྲོ་སོ་གཅིག་རྗེས་གཞིས་མཐུན་གྱིས་ཡོད་པ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཅིང་། དེ་དག་ཚང་མ་ཡིད་
 ལྷན་པའི་སྐྱེས་ཅན་གྱི་སྐྱེས་ཅན་ཁྲོད་གཅེས་པ་དུ་བཟུམས་འདུག དེ་ནས་ཨོ་མ་ཏ་
 གོང་གྱིར་རེད། དཀོན་མཚན་མཐུན། ངས་ཨོ་མ་ཏེ་ཀའི་ལྷན་པོ་རྗེས་ལྷན་པོ་དང་སོ་དེ་མཐོང་
 བྱུང། ལྷན་པོ་རྗེས་ལྷན་པོ་ལྷན་པོ་ལྷན་པོ་ལྷན་པོ་ལྷན་པོ་ལྷན་པོ་ལྷན་པོ་ལྷན་པོ་
 ཞིག་དང་འདྲར་ཏུ་ཡོད་པའི་ཞིག་གོན་ནས་སྐྱེས་ཚོང་རྒྱག་སའི་ཤ་ཁང་གི་རྗེས་པ་སྐྱེས་
 སོ་དེ་ནས་མར་ཡོང་གི་འདུག ཞོན་ཆས་མ་གཏོགས་ཤར་བྱོགས་གྱི་སྐྱེས་ཅན་ཁྲོད་གྱི་

ས་པག་གི་ཚིག་ལོགས་ན་ཡོད་པའི་པམ་པར་གྱུར་པའི་མི་སྲ་རུང་དང་འབྲ་པོ་འདུག
 ང་ཚོ་སྤྱི་སྤོང་རྒྱངས་འཁོར་ནས་མར་བབས། ཐད་ཀར་ཡར་དེའུ་འབྱར་གྱི་དོགས་སུ་
 ཕྱིན་པ་ཡིན། དེའུ་འབྱར་རིང་པོ་དེ་ནི་སྣོ་བས་ཆེན་གྱི་མི་སྲ་རི་གཙང་པོས་ལོ་རོ་སྣོང་
 སྲག་མང་པོའི་རིང་ལ་བསྐྱུན་པ་ཞིག་ལ། དེའི་རྒྱད་དུ་ཨོ་མ་ཏ་གོང་ཁྱེར་ཆགས་ཡོད།
 དེ་ནས་ང་ཚོ་སྤྱི་རོལ་ལ་བསྐྱེབས་པ་དང་ང་ཚོའི་མཐེ་བོང་རྣམས་བསྐྱེངས་པ་ཡིན།
 ཕྱགས་རའི་བདག་པོ་ཕྱག་པོ་ཕྱགས་ཇིའི་ལྷ་མོ་གོན་མཐུན་ཞིག་གིས་ང་ཚོ་རུང་ཙམ་
 ཞིག་ལ་སྣོད་བརྟུག་སོང། ཁོང་གིས་མེ་ལེ་ཐིགཙང་པོའི་རྒྱད་ཀྱི་ཡུལ་འདི་ནི་ཨི་རི་བ་
 རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ནེལ་གཙང་པོའི་རྒྱད་ཀྱི་ཡུལ་སྣོངས་ཅི་ཙམ་གྱིས་རྒྱ་ཆེ་བ་དེ་ཙམ་ཡིན་
 ཟེ། ཁོང་གིས་དེ་བཤད་པ་དང་། ངས་ཐག་རིང་ན་སྐྱུལ་ལྟར་འཁྲུག་པའི་གཙང་པོའི་
 རྒྱད་ཀྱི་སྣོན་ཤིང་ཆེན་པོ་རྣམས་དང་། དེའི་མཐུའ་འཁོར་གྱི་སྣོང་མདོག་གི་ཞིང་ཁ་
 རྣམས་མཐོང་བྱུང་ལ། ཁོང་གིས་བཤད་པ་ལ་ཏ་ལམ་མོས་མཐུན་བྱས་པ་ཡིན། དེ་
 བས་ང་ཚོ་ལམ་ཁ་བཞི་མདོ་གཞན་ཞིག་ན་ལངས་ཏེ་ཡོད་ཅིང་གནམ་ལ་སྤྱིན་པ་
 འཐིབས་མགོ་ཚུགས་ཡོང་གི་འདུག རིང་ཚད་ལ་མི་རྟེ་དུག་ཡོད་ཅིང་ཕྱགས་ཇིའི་
 ལྷ་མོ་འབྲིང་ཙམ་གོན་པའི་ཕྱགས་ཇི་གཞན་ཞིག་གིས་ང་ཚོ་བོས་བྱུང་། ཁོང་གིས་
 ང་ཚོ་གཉིས་ལས་སྲ་རུང་ཞིག་གིས་རྒྱངས་འཁོར་བསྐོར་བྱུང་མིན་ཤིས་འདོད་པ་
 རེད། ཨི་རི་ཡིས་རྒྱངས་འཁོར་བསྐོར་ལོས་བྱུང། ཁོང་ལ་རྒྱངས་འཁོར་བསྐོར་ཚོག་
 པའི་ལག་འཁྱེར་ཡོད་པ་རེད། ང་ལ་མེད། ཕྱགས་ཇི་འདི་ལ་རྒྱངས་འཁོར་གཉིས་ཁོང་
 དང་མཉམ་དུ་ཡོད་ཅིང་། ཁོང་སྐར་མོན་ཐ་ན་མངའ་སྡེ་ལ་ལོག་གི་ཡོད་པ་རེད། ཁོང་
 གི་སྤྱིས་དམན་དེ་ནི་བ་སྣ་ར་སི་ཁ་མངའ་སྡེའི་སྣ་རནད་ ཨའི་ལནད་གོང་ཁྱེར་ན་ཡོད་
 ཅིང་། ཁོང་གིས་ང་ཚོ་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱངས་འཁོར་གཅིག་དེ་ས་ཆ་དེ་ལ་བསྐོར་ན། དེ་

ནས་མོས་རྒྱུ་འཁོར་དེ་བསྐྱོར་གྱི་རིད་བསམས་པ་རེད། མཚམས་དེ་ནས་ཁོང་བྱང་
 ལ་འགྲོ་གི་རེད་ལ། ང་ཚོ་ཁོང་དང་མཉམ་དུ་རྒྱུ་འཁོར་ལས་འགོ་མཚམས་འཛོལ་
 ས་དེ་ཆགས་གྱི་རེད། འོན་ཀྱང་ཉེ་བ་ལྟར་སི་ཁ་མང་འ་སྐྱེའི་ནང་དུ་མེལ་ལེ་བརྒྱ་ཕྱག་
 རྒྱུ་འཁོར་འགྲོ་གི་ཡོད་སྐབས་ང་ཚོ་མཚོངས་བཞག་པ་ཡིན། ལོས་ཡིན། ཨི་ཏི་ཡིས་
 གཅིག་ལྟར་རྒྱུ་འཁོར་བསྐྱོར་ཞིང་དེའི་རྗེས་སུ་སྐྱུགས་རྗེས་དང་རྒྱུ་འཁོར་གཞིས་ཡོད་གི་
 ཡོད། ང་ཚོ་གྲོང་ནས་སྤྱི་ཚེས་དུ་ཐོན་ཏེ་ཅང་མ་འགྲུངས་པར་ཨི་ཏི་ཡིས་ཆེས་དགའ་
 ལྡན་སྤྱོད་སྤྱོད་གི་ཐོག་ནས་རྒྱུ་འཁོར་དེ་ཚུ་ཚོད་གཅིག་ལ་མེལ་ལེ་དགུ་བརྒྱའི་
 རྒྱག་ཚད་གྱིས་རྒྱག་མགོ་བརྒྱུགས་སོང་། “སྐྱུགས་པ་ང་། ལུ་དེས་ག་རེ་བྱེད་གྱི་ཡོད་པ་
 རེད།” སྐྱུགས་རྗེས་སྐྱེད་བརྒྱབ་ནས་ཁོའི་རྗེས་དེད། དེ་ནས་རྒྱག་འགན་ཞིག་དང་འདྲ།
 རྒྱུ་འཁོར་གཅིག་གི་རིང་ལ་ཨི་ཏི་ཡིས་རྒྱུ་འཁོར་དེ་འགྲོང་ནས་ཕྱོས་འགོ་རྒྱུ་བྱེད་
 གྱི་འདུག་བསམས་བྱུང་ལ། ངས་ཤེས་ཚོད་ལ་དེ་ནི་ཁོང་གིས་ཅི་ཞིག་བྱེད་འདོད་
 པ་དེ་རེད། འོན་ཀྱང་སྐྱུགས་རྗེས་ཁོ་དེད་ནས་བསྐྱེད་པ་རེད། ཁོའི་རྗེས་ཟེན་པ་རེད།
 རྒྱུ་འཁོར་གྱི་དུང་གིས་དུ་དུ་བརྒྱབ་པ་རེད། ཨི་ཏི་ཡིས་རྗེས་དེལ་དུ་བཏང་
 སོང་། སྐྱུགས་རྗེས་དུ་དུ་བརྒྱབ་ནས་ཁོ་འགོག་དུ་བརྒྱག་ “སྐྱེན་པ། ལུ་རྒྱག་ཚད་
 དེ་འདྲར་བརྒྱགས་ན་ཞུང་རང་ལེབ་ལེབ་ཅིག་བཟོ་རྒྱུ་ངེས་པ་རེད། རྒྱུ་འཁོར་
 རུང་དལ་ཚམ་བསྐྱོར་བྱེད་གི་མི་འདུག་གམ།”

40

“རེད། ང་ལ་སྐྱེན་ཉེས་ཐོག་གི་རེད། ང་དངོས་གནས་དགུ་བརྒྱལ་འགྲོ་གི་འདུག་
 གམ།” ཨི་ཏི་ཡིས་དེ་ལྟར་བཞག། “ངས་ལམ་བདེ་མོ་འདིའི་ཐོག་ནས་དེ་འདྲ་ཡིན་པ་
 ཤེས་མ་བྱུང་།”

“ཅུང་དལ་དུ་ཐོངས། ང་ཚོ་ཚང་མ་གྱ་རནད་ ཞེའི་ལནད་ལ་མ་ཆག་མ་སྐྱོན་པ་
བྱས་ནས་འགྱོར་འགྲོ་གི་རེད།”

“ཉན་ཉན་བྱེད་ཀྱི་ཡིན།” དེ་ནས་ང་ཚོ་སྤྲོ་མཐུན་ནས་བསྐྱོད། ཞེ་ཉི་དུལ་པོ་
ཆགས་འདུག་ལ་སལ་ཆེར་གཉིད་ལྷོག་རྒྱག་པའི་ཚུལ་དུ་འདུག ང་ཚོས་སྤྲོ་གིས་
བསྐྱོད་པའི་མེ་ལེ་ཐིའི་ལྷང་མདོག་གི་ཞིང་ཁ་དང་འགྲོགས་ནས་ཉེབ་སྐྱ་ར་སི་ཁ་
མངའ་སྡེའི་ནང་དུ་མེལ་ལེ་བརྒྱ་སྐོར་ལ་རྒྱུ་ལ་ལྷངས་འཁོར་བསྐྱོར།

“[1991-1999 ལོའི་བར་དུ་བྱུང་བའི་] ཡིད་སྤྲོ་གི་དུས་སྐབས་དེར།” ལྷགས་
རྗེས་ང་ལ་བཤད། “མ་མཐའ་ལ་ཡང་ང་ལྷོ་བ་གཅིག་རེའི་ནང་ཐེངས་གཅིག་ལ་དོ་
འདྲན་མེ་འཁོར་ལ་བསྐྱད་ནས་འགྲོ་གི་ཡོད། དུས་ཚོད་དེའི་སྐབས་ལ་མེ་འཁོར་གི་
སྐྱེལ་འདྲན་དོ་སྐྱེལ་མཐུ། སྐྱེལ་འདྲན་བང་ལེབ་ལ་བསྐྱད་ནས་འགྲོ་མཐུན་གི་མི་
བརྒྱ་པུག་འགའ་རེ་མཐོང་གི་རེད། ཁོང་ཚོ་སྤྲོ་འབྲམས་ཉག་ཉག་མ་རེད། ཁོང་
ཚོའི་འགའ་ཤས་ནི་འབྲམས་ཉུལ་བྱེད་མཐུན་དང་ས་ཆ་གཅིག་ནས་གཞན་ལ་འགྲོ་
མཐུན། ལས་ཀ་ཤོར་བའི་མི་སོགས་སྤྲོ་ཚོགས་པ་ཡོད་པ་རེད། ཨ་རིའི་རུབ་ཕྱོགས་
ཚང་མ་དེ་འདྲ་རེད། དེ་དུས་མེ་འཁོར་འགྲོག་མཐུན་གི་ལས་བྱེད་པ་དག་གིས་བྱེད་
ལ་ཅི་གང་ཡང་བྱེད་ཀྱི་མ་རེད། དེང་སང་གང་འདྲ་ཡིན་མིན་ངས་མི་ཤེས། དེ་དུས་
ཉེབ་སྐྱ་ར་སི་ཁ་མངའ་སྡེ་དེ་ང་ལ་དགོས་མཁོ་མེད། གང་ཡིན་ཟེར་ན་ཆིག་སྤོང་དགུ་
བརྒྱ་སུམ་ཅུའི་དཀྱིལ་ལ་ས་ཆ་འདི་ནི་མིག་གིས་མཐོང་ཐུབ་ཚད་ལ་ས་རུལ་གི་
སྐྱོན་པ་ཞིག་མ་གཏོགས་ཅི་ཡང་མ་རེད། བྱེད་ཀྱིས་དབྱུགས་རུབ་ཐུབ་ཀྱི་མ་རེད། ས་
གཞི་ནག་པོ་རེད། སྐབས་དེ་དུས་ང་འདྲིར་ཡོད། ངའི་བསམ་ཚུལ་བྱས་ན་ཁོང་ཚོས་
ཉེབ་སྐྱ་ར་སི་ཁ་བྱིར་གདོད་མའི་མི་རིགས་ལ་སྤྲོད་ན་འགྲོག་གི་རེད། ང་འཇོ་མ་

སྤྱིར་འདིའི་ས་ཆ་ཡོད་ཚད་ཀྱི་ཁྲིའོ་ནས་ས་ངན་འདི་ལ་འཚོག་པ་ཟ། མོན་ཐ་ན་
མངའ་སྡེ་ནི་ད་ངའི་ས་ཡུལ་རེད། མི་རྒྱ་ལ་གོང་ལྷོར། ཐེངས་མ་གཅིག་ཁྱེད་ཡར་
ཕེབས་ཤོག་དང་སྟ་ཡུལ་མཐོང་གི་རེད།” ཕྱི་དྲོའི་རྗེས་ལ་ཁོང་གི་སྐད་ཆ་བཤད་རྒྱུ་
ཐང་ཆད་པའི་སྐབས་དེར་ང་གཉིད་ཁྱུག་པ་ཡིན། ཁོ་ཞི་དོ་སྤང་འདྲིན་པའི་བཤད་
མཁན་ཞིག་རེད།

ང་ཚོས་ཁ་ལག་ཟ་རྒྱུ་ཆེད་དུ་ལམ་ཁ་རུ་རྩུང་ཙམ་བཀག་པ་ཡིན། ཕུགས་རྗེ་དེ་
ཁོའི་འཁོར་ལོ་འཕར་མ་དེ་ལ་སྟོན་པ་རྒྱག་དུ་བྱིན་སོང་། ཨེ་ཏེ་དང་ང་གི་བྱིས་ནས་
བཟོས་པའི་དགོང་ཟས་འདྲ་པོ་ཞིག་ལ་རོལ་ཆེད་མར་བསྟད་པ་ཡིན། ངས་དགོང་སྐྱ་
ཆེན་པོ་ཞིག་ འཛམ་གླིང་གི་དགོང་སྐྱ་ཆེ་ཤོས་དེ་གོ་བྱུང་། བགས་སྟོག་རྗེན་པ་གོན་
པའི་ཡུལ་མི་ཞེས་ལྟ་ར་སི་ཁའི་ཞིང་པ་ཞིག་དང་མཉམ་དུ་བུ་སྟོར་ཁག་གཅིག་
དང་བཅས་དགོང་ཟས་ལ་བསྐྱབས་སོང་། ཉིན་དེར་ཁྱེད་ཀྱིས་ཁོའི་འགྲུགས་སྐད་དེ་
ཐང་ཆེན་པོའི་ཕར་རྒྱབ་དང་། སྐྱ་མདོག་གི་འཛིག་རྟེན་ཉིལ་པོའི་ཕར་རྒྱབ་ནས་གོ་
བྱུང་གི་རེད། མི་གཞན་རྣམས་ཀྱང་ཁོང་དང་མཉམ་དུ་གད་མོ་བགད་སོང་། འཛིག་
རྟེན་འདི་ན་ཁོང་གིས་དོགས་སྤང་བྱེད་དགོས་ས་གཅིག་ཀྱང་མེད་ལ། ཁོང་གིས་
མི་ཚང་མ་ལ་གུས་བརྩེ་ཆེ་ཤོས་དེ་བྱེད་ཀྱི་འདུག ངས་ང་ལ་ཁེར་བཤད་བྱས། ཨང་།
མི་འདིའི་དགོང་སྐྱ་ལ་ཉོན་དང་། འདི་ཨ་རིའི་ལུས་ཚུགས་རེད། ང་ཨ་རིའི་ལུས་
ཚུགས་ལ་ཡོད། ཁོ་སྐད་ཅོར་དང་བཅས་དགོང་ཟས་ཁང་ལ་བསྐྱབས་ཤིང་མ་ཚན་
དེའི་མིང་ནས་པོས། མོས་ཞེས་ལྟ་ར་སི་ཁའི་ནང་གི་སིལ་ཏོག་གི་བག་ལེབ་མངར་
ཤོས་དེ་བཟོས། ངས་ཞི་སྟེང་ལ་འབྲུག་སྤྱི་མངར་མོ་རི་འདྲ་པོར་བརྩེགས་ཡོད་པ་དེའི་
ཏོག་ཙམ་ཟས། “མོ། ངས་ང་རང་རྗེན་པ་ཟ་རྒྱུ་འཕེད་འདྲའི་སེམས་བཙོག་ཅིག་མ་

ཤར་གོང་ལ་ང་ལ་ཟ་རྒྱ་ཞིག་གཡུགས་དང་།” ཁོས་རང་ཉིད་འདུག་སྟེགས་ཤིག་གི་
 རྟེན་ལ་གཡུགས་ནས་ཉལ་ཉལ་ཉལ་ཉལ་བྱེད་ཞོར། “སྲན་མ་འགའ་དེའི་ནང་ལ་
 གཡུགས་དང་”ཟེར། འདི་ནི་རུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱ་གཉན་པོ་དེ་ངའི་འཁྲིམ་ལ་བསྐྱད་པ་
 ཞིག་རེད། ངས་ཁོང་གི་མི་ཚེ་དམར་རྗེན་དུ་ཤེས་ཡོད་ན་བསམས་བྱུང་ལ། དེ་འདྲའི་
 དགོད་སྐྱ་སྐྱོག་པ་དང་སྐྱད་རྒྱག་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་གཞན་ལོ་ངོ་དེ་དག་ཚང་མའི་
 རིང་ལ་དམུལ་བ་ཅི་ཞིག་བྱེད་ཀྱིན་བསྐྱད་ཡོད་དམ། ཨ་ཡོ། ངས་རང་གི་རྣམ་ཤེས་
 ལ་དེ་ལྟར་བཤད། ལྷགས་རྗེ་དེ་སྐྱར་བསྐྱབས་བྱུང་ལ། ང་ཚོ་ལྟ་རན་ད་ ཨའེ་ལན་ད་
 ལ་ཐོན་ཕྱིན་པ་ཡིན།

ཅང་མ་འགོར་བར་ང་ཚོ་དེ་ལ་འགྱོར་བྱུང་། ཁོ་ནི་རང་གི་སྐྱེས་དམན་ལེན་དུ་
 ཕྱིན་སོང་ལ། དེ་བཞིན་ཁོ་ལ་བསྐྱུགས་ཡོད་པའི་ལས་དབང་རྗེ་ཡིན་པ་དེ་ལ་གདང་
 བས་ཕྱིན་སོང་། ང་དང་ཨེ་ཉི་གཉིས་སྐྱར་ཡང་ལམ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན། བ་གཞོན་
 གཉིས་ཀྱིས་ང་ཚོ་རྒྱངས་འཁོར་ལ་སྐྱོད་བརྒྱག་སོང་། ཁོང་གཉིས་ནི་སྟེབ་སྐྱིག་བྱས་
 པའི་རྒྱངས་འཁོར་རྗེད་ཤོག་ཅིག་གི་ནང་དུ་ཡོད་པའི་ལོ་ན་ཚུང་བའི་ལྷགས་རྗེ་གོང་
 གསེབ་ཀྱི་བུ་གཉིས་རེད་ལ། ཚར་པ་སིམ་སིམ་འབབ་པའི་ཁྲོད་དུ་ལམ་ཁའི་ཡར་སྐྱོད་
 ཅིག་དུ་ང་ཚོ་བཞག་བྱུང་། དེ་ནས་རྒྱུ་པོ་གཅིག་གིས་ཚིག་གཅིག་ཀྱང་མ་བཤད་
 པར་ང་ཚོ་ཤེལ་ཐོན་སྟེ་བ་ལ་བསྐྱུལ་བྱུང་། ཁོང་གིས་ཅིའི་ཕྱིར་ང་ཚོ་ཡར་བརྒྱག་པ་
 དེ་དགོན་མཚོག་གིས་མཁྱེན་གྱི་རེད། འདི་ནས་ཨེ་ཉི་ནི་ལྷང་ཞིང་སྟོམ་ལ་ཨོ་མ་རའི་
 གདོད་མའི་མི་རིགས། གང་དུའང་འགོ་ས་མེད་ཅིང་ལས་ཀ་མེད་པ། ཅེས་ནས་སྐྱོད་
 མཁན་རྣོད་ཞིག་གི་མདུན་དུ་ལམ་གྱི་དཀྱིལ་ནས་ལུ་ལུག་མདོག་གིས་ལངས་བསྐྱད་
 འདུག ལམ་གྱི་པར་ཕྱོགས་དེར་མི་འཁོར་ལྷགས་ལམ་དང་རྒྱ་མཚོ་དེ་གྱི་རྗེ་རྒྱུམ་

ཡོད་པ་དེའི་སྐྱེད་ཏུ་“ཤེལ་ཐོན་”ཞེས་བྲིས་འདུག། “སྐྱུགས་པ་ང་།” ཨེ་རི་ཡ་མཚར་
 བཞིན་དེ་སྐྱེད་བཤད། “ང་ལྟོང་འདི་ལ་ཡོང་ལྷོང་འདུག། དེ་ནི་ལོ་མང་པོའི་སྡོན་ལ་
 རེད། དམག་འཁྲུག་སྐབས་ཀྱི་མཚན་མོ་ཞིག་ལ། མི་ཚང་མ་གཉིད་ཏུ་ཡུར་བའི་
 མཚན་མོ་བྱེ་ཤོ་ཞིག་ལ་རེད། ངས་ཐ་མག་འཐེན་བྱེར་ལྷགས་ལམ་གྱི་སྐྱུག་སྐྱུགས་
 ལ་ཐོན་པ་ཡིན། ང་ཚོ་མི་མེད་ལུང་སྟོང་ཞིག་ལ་ཡོད་པ་རེད་ལ། དཔྱུལ་བ་ནང་བཞིན་
 ལུན་ནག་རེད། ངས་ཡར་བལྟས་པ་ཡིན་ལ་ཚུ་མངོན་རྗེ་སྐྱེད་ལ་“ཤེལ་ཐོན་
 ”ཞེས་བྲིས་པ་མཐོང་བུང་། ང་ཚོ་ཞི་བདེ་རྒྱ་མཚོར་བསྐྱོད་ཀྱིན་ཡོད་ལ་མི་ཚང་མས་
 སྐར་བ་འཐེན་གྱི་འདུག་སྐྱུགས་པ་ཐ་ཆད་ཡོད་ཚད་ཀྱིས་སྐར་བ་འཐེན། ང་ཚོ་སྐར་
 ཆ་ཁ་ཤས་ལས་བསྐྱེད་ཡོད་པ་མ་རེད། རོ་སྟོལ་ཁ་སྟོན་བྱེད་པའམ་དེ་འདྲ་ཞིག་རེད།
 དེ་ནས་ཐོན་བྱིན་པ་རེད། སྐྱུགས་པ་ང་། ཤེལ་ཐོན་འདི། ཏུས་དེ་ནས་བཟུང་ང་ས་
 ཆ་འདི་ལ་མི་དགའ།” དེ་ནས་ང་ཚོ་ཤེལ་ཐོན་ཏུ་འགག་པ་རེད། ཨ་ཡོ་བ་མངའ་སྡེའི་
 རེ་མེན་པོར་ད་རི་བཞིན། ཀང་ལྟར་རྒྱངས་འཁོར་ཡོད་ཚད་ཞིང་པའི་རྒྱངས་འཁོར་
 རེད། མཚམས་རེ་ཅོམ་ལ་ཡུལ་སྐོར་བའི་རྒྱངས་འཁོར་རེ་འདུག་དེ་དག་ནི་སྐྱུག་ག་
 འདུག་ཀྱང་པོ་དག་གིས་རྒྱངས་འཁོར་བསྐོར་ཞིང་སྐྱེས་དམན་ནམས་ཀྱིས་ཡུལ་
 ལྗོངས་ལ་མཚུ་བ་སྟོན་བྱེད་པའམ་ཡང་ན་ས་བཀའ་ལ་བལྟ་ཞིང་། རྒྱབ་ལ་བསྐྱེས་ནས་
 ཡོད་ཚད་ལ་དོགས་པ་ཆེ་བའི་རོ་གདོང་གིས་ལྟ་བར་བྱེད།

44

ཆར་པ་སེམ་སེམ་པ་འབབ་ལྷགས་ཆེ་ཏུ་བྱིན་ཅིང་ཨེ་རི་ཡ་ཆམ་པ་ན་བུང་། ལོ་
 ལ་གྲོན་ཆས་ཉུང་ཏུ་ཞིག་ལས་མེད། བལ་གྱིས་བཟོས་པའི་སྟོན་ལྷང་ཤོ་རིས་མ་ཞིག་
 ངའི་རས་ཁྲུག་ལས་བཏོན་པ་ཡིན་ལ། ལོང་གིས་དེ་ལོན་སོང་། ལོང་གིས་རི་དགའ་
 ཡིན་པ་ཚོར་འདུག་ ང་ལ་ཆམ་པ་ན་བུང་། ངས་གདོང་མའི་མི་རིགས་ཀྱི་ཚོང་ཁང་

གོག་ཏོ་འདྲ་བོ་ཞིག་ནས་ཆམ་པའི་སྐྱེན་ཚུ་ཉོས་པ་ཡིན། ང་རྒྱགས་ཁང་ཆེ་ཚུང་
 འདོམ་གང་མ་ཞིག་ཏུ་ཕྱིན་ནས་ངའི་ཨ་ཞེ་ལ་རྒྱགས་ཁང་གི་བྱང་བུ་སྐོར་སྐྱར་གཅིག་
 ཅན་ཞིག་གི་སྟེང་ཡི་གེ་བྲིས་ནས་བསྐྱར་བ་ཡིན། ང་ཚོ་སྤར་ཡང་སྐྱུ་མདོག་གི་ལམ་
 ལ་ཐོན། དེར་ས་དེ་ང་ཚོའི་མདུན་ལ་འདུག “ཤེལ་ཐོན”ཞེས་ཚུ་མདོད་རྩ་རྒྱུམ་གྱི་
 སྟེང་བྲིས་འདུག རོག་ ཨའེ་ལནད་ཅེས་པའི་མེ་འཁོར་དེ་བརྒྱགས་སོང་། ང་ཚོས་
 སྤུལ་མན་གོང་ཁྱེད་གྱི་འགྲུལ་པ་རྣམས་བསྐྱོད་པའི་ངོ་གདོང་རབ་རིབ་ཅིག་མཐོང་།
 མེ་འཁོར་དེ་ང་ཚོར་འདོད་པ་ཡོད་པའི་ཁ་ཕྱོགས་དེའི་ཐང་ཆེན་བཅད་ནས་ཕྱིན་
 སོང་། ཆར་པ་ཡང་ཤུགས་དྲག་ཏུ་འབབ་མགོ་ཚུགས་སོང་།

ལམ་པར་ཕྱོགས་ནས་ཚུར་ཡོང་མཁན་སྐྱམ་ལ་རིང་བ་ཕྱུགས་ཇིའི་ཞུ་མོ་ཆེན་
 པོ་གོན་མཁན་ཞིག་གིས་རྒྱངས་འཁོར་བཀག་ནས་དེད་ཅག་ཡོད་སར་ཚུར་བསྐྱེབས་
 སོང་། ཁོང་ཉེན་རྟོག་པའི་དཔོན་པོ་འདྲ་བོ་ཞིག་འདུག ང་ཚོས་གསང་བའི་ངང་ནས་
 ང་ཚོའི་སྐྱེད་རྣམས་ག་སྒྲིག་བྱས། ཁོང་ཚུར་ཡོང་རྒྱུར་བྲེལ་འཚུབ་བྱས་མ་སོང་། “བུ་
 ཁྱེད་ཚོ་ཅིག་ལ་ཚོད་ཚོད་ལ་འགོ་གི་ཡོད་དམ་ཡང་ན་ཅིག་ལ་སྐྱེབས་ཅིས་རྒྱག་
 གི་ཡོད།” ང་ཚོས་ཁོང་གི་དྲི་བ་དེའི་ནང་དོན་མ་ཤེས། དཔྱུལ་བ། དེ་ནི་དྲི་བ་ཡག་
 པོ་ཞིག་རེད།

“ཅིའི་ཕྱིར།” ང་ཚོས་དྲིས།

“རེད། ངས་སྐོར་བསྐྱོད་སྐྱུ་མའེ་འབྲབ་སྟོན་ཚུང་ཚུང་ཞིག་བཟུང་ཡོད་པ་དེ་ལམ་
 འདི་ནས་པར་ཐེལ་ལེ་ཁ་ཤས་ཀྱི་མཚམས་ལ་བཅུགས་ཡོད། རང་ལ་སྐོར་རྟོག་འགའ་
 རེ་བཟོ་འདོད་ཅིང་ལས་ཀ་བྱེད་འདོད་ཡོད་པའི་བུ་རྒན་པ་འགའ་འཚོལ་གྱི་ཡོད།
 ང་ལ་རྒྱན་ཅིང་འཁོར་ལོ་ཡོད་ལ། ཤིང་གི་སྤྲ་གཙུས་རྒྱན་ཅིང་ཀྱང་ཡོད། ཤེས་སོང་།

ང་། ཚེད་ཆས་ཨ་ལང་པད་གོ་གཡུགས་ནས་བྱིད་ཀྱི་སྐྱལ་བ་ལེན་པ་དེའི་གྲས་དེ།
བྱ་བྱིད་ཚོས་ང་ལ་ལས་ཀ་བྱེད་ན་ཡོང་འབབ་ཀྱི་བརྒྱ་ཆ་སྲུམ་ཅུ་ལེན་ཚོག་གི་རེད།”
“ཁང་པ་དང་ལྷོ་ཆས། ?”

“བྱིད་རང་ལ་ཉལ་བྲི་གཅིག་ཐོབ་ཀྱི་རེད། ཡིན་ནའང་ལྷོ་ཆས་མེད། བྱིད་རང་
གྲོང་ལ་བྱིན་ནས་ཟད་གོས་རེད། ང་ཚོ་ཅུང་ཙམ་འགྲུལ་བཞུད་བྱེད་ཀྱི་རེད།” ང་
ཚོས་དེའི་སྐོར་ལ་ཡང་བསྐྱར་བསམ་སྒོ་བཏང་། “འདི་གོ་སྐབས་ཡག་པོ་ཞིག་རེད།”
ཁོས་དེ་ལྟར་བཤད་བྱུང་ལ། ང་ཚོས་ཐག་གཅོད་བྱེད་རྒྱ་ལ་འཚབ་འཚུབ་མེད་པར་
བསྐྱུགས་བསྐྱེད་སོང་། ང་ཚོས་ཚོལ་རྒྱུ་དུ་ཚོར་ཞིང་ཅི་བཤད་དགོས་པའང་མ་ཤེས།
ང་ཅི་སྐོར་བསྐྱོད་དང་མཉམ་དུ་འཁོར་ནས་བསྐྱེད་འདོད་མེད་མཁན་དེ་ཡིན། ང་ཅི་
འེན་མར་གྲོང་བྱིད་ཀྱི་ཐོག་ཁག་དེའི་རྩ་ལ་སླེབས་རྒྱུར་བྲེལ་བ་དཔྱུལ་བ་འདྲ་ཞིག་
ལངས་ནས་བསྐྱེད་ཡོད།

46

ངས་བཤད་དོན། “ངས་མི་ཤེས། ང་ཅི་གང་ཐུབ་ཀྱིས་མཚོན་པོར་འགྲོ་གི་ཡོད།
ང་ལ་དུས་ཚོད་ཡོད་པ་རེད་བསམ་གྱི་མི་འདུག” ཨེ་ཤིས་ཀྱང་གཅིག་པ་བཤད་སོང་།
གྲང་པོས་རང་གི་ལག་པ་གཡུགས་ཤིང་། ལྷོད་ལྷོད་ངང་རང་གི་རྒྱངས་འཁོར་ཕྱོགས་
ལ་གོམ་པ་དལ་མོར་སློས་ནས་རྒྱངས་འཁོར་བསྐོར་ཏེ་བྱིན་སོང་། དེ་དེ་རེད། ང་ཚོ་
སྐབས་གཅིག་རིང་ལ་འདི་ལ་གད་མོ་བགད་ཅིང་། ལས་ཀ་དེ་ཅི་འདྲ་ཡོང་གི་ཡིན་
མིན་གྱི་སྐོར་ནས་འགྲུལ་བརྒྱུད་སྒྲ་ཚོགས་བྱས། ང་ལ་ཐང་ཆེན་པོའི་སྐྱུན་ནག་དང་
ཐལ་རུལ་གྱི་མཚན་མོ་དང་། དེ་བཞིན་ཞེས་སྐྱ་ར་སི་ཁའི་བྱིམ་མི་རྣམས་འབྲམས་
འགོ་བ། རྒྱ་སེ་མེ་ཏོག་གི་མདངས་ཅན་གྱི་ཁོང་ཚོའི་བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དངངས་
འཚབ་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཐམས་ཅད་ལ་ལྟ་བཞིན་པའི་སྤང་བ་ཞིག་ཤར་མྱོང་། བདུད་

དཔོན་ཁོང་ནི་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་མ་འབྲས་སྟོན་མཁན་གྱི་ལག་ལེན་ཐེབ་ཆག་དེ་ཚོ་
 དང་མཉམ་དུ་ཁོང་ཅག་རྒྱ་འབྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་འདྲ་པོ་ཞིག་ངས་ཚོར་ཡོང་རྒྱ་
 དེ་ལྟར་པ་དེ་ངས་ཤེས་ཀྱི་ཡོད། ད་དུང་ཐང་ལེབ་མོའི་མཚན་མོར་དཔུངས་འཁོར་ཚེད་
 ཆས་འཁོར་བཞིན་པ་དང་། "དཀོན་མཚོག་དབང་གི་རྒྱལ་པོ། ཡུམ་ཆེན་མེ་རེ་བསྐྱོར་
 བས་ཐེབས་"ཞེས་པའི་སྐུ་གཞས་སྐུག་པོ། ང་ནི་ངའི་དམིགས་ཡུལ་ལ་སྟེག་ན་འདོད་
 ཅིང་གསེར་ཤན་འགའ་ཡོད་པའི་ཤིང་རྩ་ཞིག་གི་ནང་དུ་རྩ་རས་ཀྱི་ཉལ་གདན་སྟེང་
 ཉལ་བཞིན་ཡོད།

ཨེ་ཉི་ནི་ལམ་ཁའི་འགོ་རོགས་ཏེ་ཅང་སྤང་མེད་ཞིག་ཡིན་པ་ཤེས་བྱུང་། འཕྲུལ་
 འཁོར་བྱུང་མཚར་རྟིང་གོག་ཅིག་རྒྱད་པོ་ཞིག་གིས་བསྐྱོར་ནས་བསྐྱེད་བསྐྱུང་། དེ་ནི་
 ཏེ་ཡང་གི་རིགས་ཤིག་གིས་བཅོས་འདུག་སྐམ་ལྟར་དུ་བྱ་བཞི་རེད། འདུད་སྐམ་
 ཡིན་མིན་ལ་དོགས་པ་མི་འདུག་མོད། བྱུང་མཚར་ཞིང་སྐྱོ་འཚུབ་འཚུབ་ཀྱི་ནེབ་
 ལྟར་སེ་ཁའི་བྱིམ་བཅོས་འདུད་སྐམ་ཞིག་རེད། ཁོ་ག་ལེར་འགོ་བཞིན་འདུག་ལ་དེ་
 བས་བཀག་སོང་། ང་ཚོ་ཡར་བརྒྱགས། ཁོས་མི་གཅིག་ཁོ་ན་འབྱེད་བྱུང་བེད། རྒྱད་
 ཚ་ཚིག་གཅིག་ཀྱང་མ་བཤད་པར་ཨེ་ཉི་ནང་ལ་མཚོངས་སོང་། ངའི་བལ་གྱི་སྟོང་
 གོས་ཤོ་རིས་མ་དེ་གོན་བཞིན་པ་ལ། ག་ལེ་ག་ལེར་ངའི་མཐོང་ཡུལ་ནས་ཁྲོག་སེ་ཕྱིན་
 སོང་། རེད། ཀྱི་ཉུང། ངས་སྟོང་གོས་དེ་ལ་བདེ་མོ་བྱོས་ཞེས་པའི་འོ་ཞིག་བསྐྱུལ་བ་
 ཡིན། གང་ལྟར་ཡང་སྟོང་གོས་དེ་ལ་འདས་དོན་གྱི་ཡིད་སྟོའི་རིན་ཐང་ཁོ་ན་ཡོད་པ་
 རེད། ང་ཚོའི་སྐྱེ་གི་ཆེས་ཐབས་སྐུག་གི་ཤེལ་ཐོན་དུ་ཡུན་རིང་ཞིག་ལ། དུས་ཚོད་
 རིང་པོ། ཚུ་ཚོད་ཁ་ཤས་ཀྱི་རིང་ལ་བསྐྱུགས་པ་ཡིན། ངས་ད་ནི་མཚན་མོ་ཆགས་ཀྱི་
 འདུག་ཅེས་བསམས་བཞིན་བསྐྱུང་ཅིང་། ངོ་མ་བཤད་ན་དེ་ནི་ཕྱི་དྲིའི་སྐུ་ཐོག་ཅིག་

ཡིན་ཡང་སྐྱོན་ཅན་རེད། རྟེན་མས། རྟེན་མས། ང་རྟེན་མས་ལ་ངེ་ལྟར་སློབ་སློབ་སྐྱོད་
རྒྱ་རེད། ངས་སྐྱོད་ནས་འགྲུབ་རེ་མི་འདུག་བསམས་ཏེ་འཚོགས་པ་ཞིག་འཇུག་ཅིས་
བྱེད་པའི་སྐབས་དེར་ན་གཞོན་ཞིག་གིས་བསྐྱོར་བའི་ལྷངས་འཁོར་ཅུང་ཁ་གསལ་
ཞིག་བཀག་བྱུང་། ང་སྐྱོན་པ་ནང་བཞིན་བརྒྱུགས་པ་ཡིན།

“ཁྱེད་གང་ཏུ་འགོ་གི་ཡོད།”

“རྟེན་མས།”

“འོ་ན། ངས་ཁྱེད་རང་ལམ་ཁ་འདི་ནས་ཡར་མེལ་ལེ་བརྒྱ་ཕྲག་གཅིག་ལ་འབྱོར་
སྐབས་ཀྱི་རེད།”

“དཔེ་རེད། དཔེ་རེད། ཁྱེད་ཀྱིས་ང་བརྒྱབས་སོང་།”

“ངས་ཀྱང་ལྷངས་འཁོར་ལ་སྐྱོད་བསྐྱོད་བྱས་ཐོང་། དེའི་རྒྱ་མཚོ་ན་གྱིས་ངས་
འགོ་མི་རེ་དུས་ཉུག་ཏུ་ལེན་གྱི་ཡོད།”

“ང་ལ་ལྷངས་འཁོར་ཞིག་ཡོད་ན་ངས་ཀྱང་ལེན་གྱི་ཡིན།” དེ་ལྟར་ང་ཚོས་སྐད་
ཆ་བཤད། ཁོང་གིས་ང་ལ་ཁོའི་མི་ཚེའི་སྐོར་བཤད་བྱུང་ལ། དེ་ནི་དེ་འདྲའི་ཡིད་ཏུ་
འོང་བ་ཞིག་མ་རེད། དེ་ནས་ང་གཉིད་ཅུང་ཟད་ཁུག་མགོ་བཅུགས་སོང་། ལྷོ་ཐན་
སྐྱོད་ཅེས་པའི་གོང་ཁྱེད་ཀྱི་སྐྱེ་རོལ་ཏུ་བསྐྱོད་སྐྱོད་ལུགས་ལུགས་སོང་། དེ་ནས་ཁོང་
གིས་ང་མར་འབབ་བཅུག་པ་རེད།

ལེའུ་བཞི་པ།

ངའི་མི་ཚེ་དེ་ནང་གི་རྒྱུ་ལས་འཁོར་སྐྱུག་བརྒྱུད་ཆེ་ཤོས་དེ་མགོ་འཇུག་ས་གྲུབ་ས་ཡོད།
དོ་འབྲེན་རྒྱུ་ལས་འཁོར་རྒྱུ་ན་པང་གཅུལ་ལེབ་མོ་ཅན་གྱི་སྐྱེགས་བུའི་སྤོང་དུ་བུ་
བུག་བུའུ་ཞིག་གཅུལ་དུ་བཀའ་མས་ནས་བསྐྱད་འདུག་ལ། ལ་ལོ་པ་གཉིས་ནི་མི་མེ་
སོ་ཁ་མང་འཕྲེ་ནས་ཡིན་པའི་ཞིང་པ་སྐྱ་སེར་ལོ་གཞོན་གཉིས་རེད། ལམ་དུ་རྟེན་ཚད་
ཀྱི་རྣམ་ཤེས་[མི་]ཡོད་ཚད་ཡར་ལེན་གྱིན་འདུག་ལ། ལོ་གཉིས་ནི་བྱེད་ཀྱིས་མཐོང་
རྒྱུར་སློན་པ་འཚོར་བའི་གྲོང་གསེབ་པ་རྩིག་པོ་གད་མོ་འཚོར་འཚོར་བྱེད་མཁན་
གཉིས་རེད། གཉིས་ཀས་རས་ཀྱི་སྟོང་ཐུང་དང་དེ་བཞིན་དོར་མ་སྐྱེ་རིང་གོན་པ་ལས་
གཞན་ཅི་ཡང་མི་འདུག་གཉིས་ཀའང་མཁྲིག་མ་སློམ་པོ་དང་མི་བྱང་མོ་གཉིས་རེད་
ལ། ལམ་དུ་འཕྲད་ཚད་ཀྱི་མི་སུ་ཡིན་དང་ཅ་དངོས་གང་ཡིན་ལ་བྱེད་བདེ་མོ་ཡིན་
ནམ་ཟེར་བའི་འཇུག་དུལ་དུལ་བྱེད་པ་ཞིག་འདུག་ང་ཡར་བརྒྱུགས་ནས་“དེར་
བསྐྱད་ས་ཡོད་དམ་”ཞེས་དྲིས་པ་ཡིན། ཞོང་ཚོས། “ལོས་ཡོད། ལྡིང་ཞོག་མི་ཚང་མ་
ལ་སྟོང་ས་ཡོད་པ་རེད།” ཅས་བརྗོད་བྱུང་།

ང་དོ་འབྲེན་བང་ལེབ་སྤོང་དུ་མ་སྐྱེབས་གོང་ལ་རྒྱུ་ལས་འཁོར་སྐྱེར་སེ་ཕྱིན་སོང་།
ང་ལྡིང་མ་འཛེགས་ཤིག་བྱས་ཤིང་། དེར་སྟོང་མཁན་ཞིག་གིས་ང་འཇུག་བྱུང་། ང་
མར་བསྐྱད་པ་ཡིན། མི་ཞིག་གིས་ཚང་ངན་ཞིག་གི་ཤེལ་དམ་གྱི་མཇུག་ནས་འཇུག་
ཉིང་ལ་སྐྱད་བྱུང་། ངས་ཀེབ་རྩ་ར་སི་ཁའི་རྒྱུང་རྒྱུད་ཀྱི་སྐྱེད་བྱུངས་ཟ་ཟེར་དུ་སློབ་
པའི་ཁྲོད་ནས་ཉུབ་ཀན་ཅིག་འཕྱང་བ་ཡིན། “མོ་ལོ་ ད་དེ་རེད།” ལྷ་མོ་སྐྱེ་ལེབ་གོན་

མཁན་གྱི་བྱིས་པ་དེས་རྒྱད་བརྒྱབ་སོང་། ཁོང་ཚོས་དོ་འདེན་རྒྱུ་ལ་འཁོར་དེ་རྒྱུ་ག་
ཚད་བདུན་ཅུའི་ཐོག་སྤར་སོང་ལ་ལམ་དུ་ཡོད་པའི་མི་ཚང་མ་བསྐྱར་ནས་བྱིན་སོང་།
“ང་ཚོ་ཏེ་ མོ་ཡིན་གྲོང་ཁྱེད་ནས་བརྒྱུད་སྟེ། བྱི་ལྷུག་འདི་ལ་བསྐྱད་ནས་ཡོང་བ་ཡིན།
ཁོང་ཚོས་ནམ་ཡང་འགོག་གི་མ་རེད། གཅིན་པ་གཏོང་རྒྱུའི་ཚེད་དུ་རྒྱབས་རེར་རྒྱད་
བརྒྱབ་ནས་འབོད་དགོས་པ་རེད། དེ་མིན་ཡར་ལངས་ནས་གཅིན་པ་གཏོང་དགོས་
འཁེལ་གྱི་རེད། འཐམས་ནས་སྡོད་ཨ། སྤུན་གྲོགས། འཐམས་ནས་སྡོད།”

ངས་འགྲུལ་པའི་ཚོ་ཁག་ལ་བཞུས་པ་ཡིན། འོར་མ་ ཏ་ཁོ་ཐ་མངའ་སྡེའི་ཞིང་
པའི་བུ་ལོ་གཞོན་གཉིས་ཡོད་པ་དེས་ཞུ་མོ་ལྷེ་ལེབ་མདོག་དམར་པོ་གོན་འདུག་ལ།
དེ་ནི་འོར་མ་ ཏ་ཁོ་ཐའི་ཞིང་པའི་བུ་རྒྱམས་ཀྱིས་གོན་པའི་ཞུ་ཚད་ལྡན་དེ་རེད། ཁོང་
ཚོ་སོ་ནམ་གྱི་སྟོན་ལས་བྱེད་དུ་བྱིན་པ་རེད། འོན་ཀྱང་ཁོང་ཚོའི་རྒྱུ་པ་རྒྱམས་ཀྱིས་
ཁོང་གཉིས་དབྱར་ཁའི་རིང་ལམ་ལ་འགོ་ཚོག་པའི་གནང་བ་སྤྲད་འདུག དེ་ནས་ཨོ་
ཏ་ཡོ་མངའ་སྡེའི་ཁོ་ལོ་མ་རྒྱ་སི་ནས་ཡིན་པའི་གྲོང་ཁྱེད་ཀྱི་བུ་ལོ་གཞོན་གཉིས་འདུག
ཁོང་ཚོ་མཐོ་འབྲིང་གི་རྒྱུ་རྒྱུ་ལོའི་ཚེད་མོ་བ་རེད། རྒྱུ་བུའི་ཁོད་དུ་ཁོང་ཚོས་
འགྲིག་བྱི་རིལ་བཟུང་ཞིང་མིག་བཅུ་མས་རྒྱག་ལ། སྤྱ་དབྱེད་ལེན། ཁོང་ཚོས་དབྱར་
ཁའི་རིང་ཨ་མེ་རི་ཀའི་ཡུལ་ལྗོངས་སུ་རྒྱུ་ལ་འཁོར་སྤྲུག་བསྐྱོད་བྱེད་ཀྱིན་འདུག “ང་
ཚོ་ཞེལ་ཞེ་འོ་སི་ ཨན་རེལ་སི་གྲོང་ཁྱེད་ཀྱི་བསྐྱུས་མིང་།གྲོང་ཁྱེད་ལ་འགོ་གི་ཡོད།”
ཁོང་ཚོས་རྒྱད་བརྒྱབ་བྱུང་།

50

“ཁྱེད་ཚོས་དེ་ནས་ག་རེ་བྱེད་ཀྱི་ཡིན།”

“དཔྱུལ་བ། ང་ཚོས་ཅི་ཤེས། ཁྱེད་པར་ག་རེ་ཡོད་པ་རེད།”

དེ་ནས་གཡོ་སྐྱེ་ཚ་མདོག་གི་རྣམ་པ་ཡོད་པའི་མི་རྣམས་ལ་རིང་བ་ཞིག་འདུག
“ཁྱེད་གང་ནས་ཡིན།” ངས་ཁོ་ལ་དྲིས་པ་ཡིན་ལ། ང་ནི་འགྲུལ་སྐྱེགས་ཀྱི་སྤོང་དུ་ཁོའི་
འཁྲིམ་ལ་ཉལ་ཡོད་ཅིང་། ཡར་མར་ལ་མ་སྤོང་བར་ཚོག་གེར་སྤོང་མི་ཐུབ། འགྲུལ་
སྐྱེགས་འདི་ལ་མཐའ་རྟེན་གྱི་ཤིང་མི་འདུག ཁོང་ག་ལེར་ངའི་སྤོགས་ལ་འཁོར་ནས་
ཁ་གདངས་སོང་། “མོན་ བ་ བ།”

མཐའ་མ་དེར་སྐྱེ་ཞབས་མི་སི་སི་མི་ ཇིན་དང་ཁོང་གི་ལྷ་རྟོག་འོག་གི་བྱིས་པ་
དེ་འདུག མི་སི་སི་མི་ ཇིན་ནི་ཤ་མདོག་རྒྱང་གནག་ཅིང་ལུང་པ་འདིའི་གང་སར་མེ་
འཁོར་གྱི་དོ་འདྲེན་སྐྱེགས་སྐྱེམ་ལ་བསྐྱེད་ནས་ཕྱིན། རྒྱང་འབྲམས་ལོ་ན་སུམ་རྒྱུར་
ལོན་པ་ཞིག་རེད། འོན་ཀྱང་ཁོང་གི་གཞོན་ཉམས་དོད་ལྷགས་ལ་བལྟས་ན་ཁོ་རང་
ཉག་ཉག་ལོ་ག་ཚོད་ཡིན་མིན་བཤད་དཀའ་བ་ཞིག་རེད། ཁོང་བང་ལེབ་སྤོང་དུ་སྐྱིལ་
ཀྱང་བྱས་ཏེ་བསྐྱེད་ཅིང་། མེལ་ལེ་བརྒྱ་ཕྲག་གི་རིང་ལ་སྐྱེད་ཆ་ཚོག་གཅིག་ཀྱང་མ་
བཤད་པར་པ་རོལ་གྱི་ཞིང་ཁ་ལ་བལྟས་ནས་བསྐྱེད་སོང་། མཐར་སྐབས་ཤིག་ལ་ངའི་
སྤོགས་ལ་ཁ་འཁོར་ནས། “ཁྱེད་གང་དུ་འགོ་གི་ཡོད།” ཅེས་དྲིས་བྱུང་།

ངས་ཀྱེན་མར་ཞེས་ལན་བཏབ་པ་ཡིན།

“དེར་ངའི་སྐྱེན་མཚེད་བུ་མོ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་ངས་མོ་རང་ལོ་ངོ་འགའ་ཡི་རིང་ལ་
མཐོང་མ་བྱུང་།” ཁོའི་སྐྱེད་ནི་ཉ་ཅང་སྟོན་ཞིང་དལ། ཁོང་སྤོང་སྤོང་རེད། ཁོའི་ལྷ་རྟོག་
གི་འོག་གི་བྱིས་པ་དེ་ནི་ལོ་ན་བརྒྱུག་ལ་སོན་པའི་བྱིས་པ་མགོ་སེར་གཟུགས་རིང་
ཞིག་རེད་ལ། ཁོང་གིས་ཀྱང་རྒྱང་འབྲམས་ཀྱི་ཕྱོད་པ་ཐེད་པོ་ཞིག་གོན་འདུག དེའི་
དོན་ནི། ཐང་ལ་ཉལ་བ་དང་། མེ་འཁོར་གྱི་དོ་སྐྱེམ་གྱི་ས་རྒྱལ། ལྷགས་ལམ་གྱི་དུང་
དེགས་བཅས་ཀྱིས་ཁོང་ཚོའི་ཕྱོད་པ་རྗེད་རྒྱལ་དེ་དག་གི་མདོག་ནག་པོར་བསྐྱེད་

འདུག་ཅེས་བཤད་ཀྱིན་ཡོད། སྐྱེས་ཀྱིས་པ་དེ་ཡང་ཁ་ལྷན་སྐྱེས་པོ་ཞིག་འདུག་
ལ། བལྟས་ཚོད་ཀྱིས་ཅིག་ལས་གཡོལ་ཆེད་བྱོས་འགྲོ་གི་ཡོད་པ་དང་འདྲ། སེམས་
ཁོལ་གྱིས་བསམ་གཞིགས་བྱེད་བཞིན་མཆུ་ཉོ་ཚོན་པ་བཟོ་ཞིང་། ཐད་ཀར་མདུན་
ལ་ལྷ་བའི་རྣམ་འགྲུལ་ལ་བརྟུགས་ན་སྤྱི་ལས་གཡོལ་ཆེད་ཡིན་པ་ཤེས། མོན་པ་
ན་སྐྱེས་རིད་ཀྱིས་སྤོང་དང་བརྟུས་སྤོང་གི་འདྲུ་མ་ཞིག་དང་བཅས་ཁོང་ཚོར་
སྐབས་རེར་ཁ་བརྟུག་མོད་ཁོང་ཚོས་དེ་ལ་ཁ་ཡ་མི་བྱེད། སྐྱེས་རིད་ཁོ་ལ་ནི་བརྟུས་
བཅོས་བྱེད་རྒྱ་ལས་ཅང་མེད། ཁོང་གིས་སྤོང་གི་འདྲུ་མ་ལ་ཐད་ཀར་བལྟས་ནས་
ཁ་གདངས་ཉེ་འདྲུ་མ་དཔྱད་བྱེད་ཅིང་། སྤོང་སྤོང་རྟུགས་ཀྱི་རྣམ་པས་དེ་ལྟར་བྱེད་
པ་དེར་ང་སྐྱེས་བྱུང་།

52

“སྤོང་ལ་སྤོང་མོ་ཡོད་དམ།” ཁོས་ང་ལ་བཤད་བྱུང་།

“དཔྱད་བཤད་མེད། གཅིག་བྱས་ན་ང་ཉེན་མར་ལ་མ་སྤོང་བས་བར་ཨ་རག་ཤེས་དེམ་
ཚུང་བ་ཞིག་ཉོ་རྒྱུར་འདད་ངེས་ཅི་མ་ཡོད། སྤོང་རང་ལ་ཡོད་དམ།”

“ངས་གང་ཞིག་ནས་ཚུང་ཟད་ལེན་སྐབས་དེ་ཤེས་ཀྱི་ཡོད།”

“གང་ནས།”

“གང་ནས་ཡིན་ཀྱང་། སྤོང་གིས་རྣམ་ཡིན་ཡང་མ་གཏིག་སྤང་ལམ་ནས་མི་ཞིག་
ལ་མགོ་སྤོང་གཏོང་སྐབས་ཀྱི་རེད། སྤོང་གི་མ་རེད་དམ།”

“ལགས་རེད། སྤོང་མདོག་ཁ་བོ་རེད།”

“ང་ལ་སྤོང་རྟུག་འགའ་རེ་དངོས་གནས་མཁོ་ན་ལས་ངས་དེ་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་མེད།
ང་མོན་པ་ན་ལ་ངའི་ས་ལ་ལྷ་ཏུ་འགྲོ་གི་ཡོད། ང་ཤ་ཡིན་གྲོང་གིས་ལ་སྤོང་བས་དུས་
འགྲུལ་འཁོར་ནས་མར་འབབ་དགོས་ཤིང་། སྤོང་གིས་གཞན་ཞིག་ནས་ཡང་འགྲོ་དགོས་

ཡོད། རྫོན་ལྷན་འདི་ཚོ་ལོ་སི་ཨན་ཇེ་ལ་སི་གོང་ཁྱེར་ལ་འགོ་གི་ཡོད་པ་རེད།

“ཐད་ཀར་རེད་དམ།”

“དེར་མ་སླེབས་བར་དུ་ཐད་ཀར་རེད། བྱིང་རང་ཨེལ་ཨེལ་ལ་འགོ་འདོད་ཡོད་ན་
བྱིང་རང་ལ་རྒྱུངས་འཁོར་ཡོད་པ་རེད།”

ངས་དེའི་སྐོར་ལ་སྐྱར་ཡང་བསམ་སྒོ་བཏང་བ་ཡིན། མཚན་གང་ལ་ཞེས་ལྟ་ར་
སི་ཁ་མངའ་སྡེ་དང་མ་ཡོང་མིང་མངའ་སྡེ་འབྲེད་དུ་བཅད་ཅིང་། ཞོགས་པར་ཡུ་ཐ་
མངའ་སྡེའི་བྱེ་ཐང་དུ་བསྐྱོད། དེ་ནས་སལ་ཆེར་བྱི་རྩོ་ཅམ་ལ་ཞི་མ་ཏ་མངའ་སྡེའི་
བྱེ་ཐང་དང་། དངོས་གནས་ལོ་སི་ཨན་ཇེ་ལ་ལི་སི་གོང་ཁྱེར་ལ་ཚོད་བགམ་ཐུབ་པའི་
དུས་ཚོད་ཁ་ཤས་ཀྱི་ནང་ཚུད་ལ་སླེབས་འགོ་བའི་བསམ་སྒོ་དེས་ངའི་འཚར་གཞི་
ཡང་བརྗེ་བྲལ་བས་བྱས་སོང་། ཡིན་ན་ཡང་ང་འེན་མར་ལ་འགོ་དགོས་བྱུང་། ང་ཡང་
ཤ་ཡིན་ནས་འབབ་དགོས་པ་རེད། དེ་ནས་འེན་མར་ལ་ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་མེལ་ལེ་དུག་
ཅུའི་རིང་རྒྱུངས་འཁོར་སྐྱུག་བསྐྱོད་བྱེད་དགོས་པ་རེད།

དོ་འདྲན་རྒྱུངས་འཁོར་གྱི་བདག་པོ་ཡིན་པའི་མི་ནེ་སོ་ཐའི་ཞིང་པའི་བྱ་གཉིས་
ཀྱིས་ནོར་ད་སེ་ལེ་ཐེ་ཞེས་པའི་ས་ཆ་རུ་རྒྱུངས་འཁོར་བཀག་སྟེ་ཟས་ཟ་རྒྱུའི་ཐག་
གཅོད་བྱས་སྐབས་ང་དགའ་བྱུང་ལ། ངས་ཁོང་ཚོར་ལྟ་འདོད་ཅིག་བྱུང་། ཁོང་ཚོ་
རྒྱུངས་འཁོར་གྱི་ཁ་ལོ་བསྐྱར་ཁང་ནས་ཐོན་ཞིང་། ང་ཚོ་ཚང་མ་ལ་འཇུ་མ་དམུལ་
བྱས་བྱུང་། “གཅིན་པ་གཏོང་བར་ཡིན།” ཞེས་གཅིག་གིས་བཤད་སོང་། གཞན་དེས་
“ཁ་ལག་གི་དུས་ཚོད་ཡིན།” ཞེས་ལབ་སོང་། འོན་ཀྱང་ཁོང་ཚོ་གཉིས་ནི་སྐོར་ཁག་
འདིའི་ནང་གི་ཁ་ལག་ཉོ་སྤྱད་ཀྱི་སྐོར་མོ་ཡོད་མཁན་ཁོ་ན་ཡིན། ང་ཚོ་ཁོང་གཉིས་ཀྱི་
རྗེས་དེད་ནས་བྱུང་མེད་སྐོར་ཞིག་གིས་བཟུང་བའི་ཟ་ཁང་ཞིག་ལ་བྱིན་པ་དང་། ཁོང་

གཉིས་ཀྱིས་རང་གི་ཨ་མའི་ཐབ་ཚང་དུ་བསྐྱེབས་པ་ཇི་བཞིན་ཁ་ལག་འཕོར་ཆེན་
 ལྷན་བསྐྱེལ་བྱས་ཏེ་འབྲེལ་བའི་སྐབས་དེར་ང་ཚོ་ནི་རྣམ་རྒྱུས་བཀའ་ལེན་དང་འཆིག་
 ར་ཞིག་ལ་རོལ་བཞིན་དེར་བསྐྱད་པ་ཡིན། ཁོང་གཉིས་ནི་སྤྱོད་རེད་ལ། ཁོང་ཚོས་ལོ་
 སི་ཨན་རེལ་ལི་སི་ནས་མི་ནེ་སོ་ཐ་ལ་ཞིང་ལས་ཀྱི་འཕྲུལ་ཆས་དཔོན་གྱིན་ཡོད་པ་
 དང་། དེ་ལས་སྒྲོར་མོ་མང་པོ་བཟོ་གི་ཡོད་པ་རེད། དེར་བརྟེན་ཁོང་ཚོ་ལུས་སྤྱོད་ཀྱིས་
 རྒྱ་མཚོའི་འགྲམ་ལ་བསྐྱོད་པའི་སྐབས་སུ་སྒོང་པ་ཡིན་སྐབས་ལམ་ནས་མི་ཡོད་ཆད་
 ལེན་གྱི་ཡོད་པ་རེད། ད་བར་དུ་ཁོང་ཚོས་འགྲུལ་བཞུད་འདི་འདྲ་ཐངས་ལྗེ་ཚམ་བྱས་
 ཟེན་ཡོད་ཅིང་། ཁོང་ཚོས་དུས་ཚོད་ཉ་ཅང་སྐྱིད་པོས་བསྐྱེད་ཀྱིན་འདུག ཁོང་ཚོ་
 ཡོད་ཆད་ལ་དགའ་ཞིང་། བམ་ཡང་འཇུག་དཔུལ་བ་མཚམས་མི་འདོག ངས་ཁོང་
 ཚོ་ལ་སྐད་ཆ་བཤད་ཅིས་བྱས། ངའི་རོས་ནས་ང་ཚོའི་གྲུ་གཟིངས་ཀྱི་དེད་དཔོན་ལ་
 རྟོགས་པོ་སྐྱིག་འདོད་ཀྱིས་ཐབས་ཤེས་ཤིག་བྱས་པ་དེ་ནི་སྤོང་རྟགས་འདྲ་བོ་ཞིག་
 རེད། ང་ལ་ལན་རག་པ་ནི་དགོད་འཇུག་ཆེན་པོ་གཉིས་དང་མ་ཚོས་ལོ་རྟོག་ཐོས་
 པའི་མོ་དཀར་ཆེན་པོ་དག་ཁོ་ན་རེད།

54

སྤང་འབྲུམས་རིན་དང་ཁོང་གི་བྱིས་པ་མ་གཏོགས་མི་ཚང་མ་ཁོང་གཉིས་དང་
 མཉམ་པོར་བྲལ་དུ་འདྲོམས་ཡོད། ང་ཚོ་ཕྱིར་འཕོར་སྐབས་ཁོང་ཚོ་ད་དུང་དོ་སྐྱེལ་
 རྒྱུ་ལ་འཕོར་དུ་འུ་ལུག་ཅིང་སྐྱོ་སྤང་གི་ངང་ནས་བསྐྱད་འདུག ད་ནི་སྤོང་པ་འང་
 རུབ་བཞིན་འདུག ཁ་ལོ་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཐ་མག་འཐེན་བཞིན་འདུག མཚན་གྱི་རྒྱུང་
 བུ་ལུགས་དྲག་ཏུ་རྒྱ་བའི་ཁོད་དུ་དོད་འདྲིན་སྤང་ཨ་རག་ཤེས་དམ་གཅིག་ཉོ་རྒྱུའི་ལོ་
 སྐབས་དེ་ངས་ཤོར་དུ་མ་བརྟུག ངས་ཁོང་ཚོར་བཤད་སྐབས་ཁོང་ཚོས་འཇུག་དཔུལ་
 བྱས་བུང་། “རྒྱུགས། མཁོ་གས་པོ་བྱོས།”

“ཁྱིམ་ཅག་གིས་ཀྱང་རྒྱབ་འཕུང་འགའ་རེ་རྒྱག་ཚོག” ངས་ཁོང་ཚོར་ཁས་ལེན་
བྱས།

“མིན། ང་ཚོས་ཚང་ཚ་བ་ནས་མི་འཕུང་། རྒྱུ་རྒྱགས།”

ངས་ཨ་རག་གི་ཚོང་ཁང་ཞིག་མ་རྟེན་བར་དུ་མོན་ཐ་ན་སྐམ་པོ་དང་མཐོ་འབྲིང་
གི་བྱ་གཉིས་བཅས་ང་ཚོ་མཉམ་དུ་ལོ་ཐ་ སེ་ལེ་ཐིའི་སྲང་ལམ་དུ་འབྱམས་པ་ཡིན།
ཁོང་ཚོས་ཞལ་འདེབས་འགའ་བརྒྱབ་སོང་ལ་སྐམ་པོས་ཀྱང་བརྒྱབ་སོང་། ངས་ཤེལ་
དམ་ཆེ་བ་གཅིག་ཉོས་པ་ཡིན། སྐམ་གྱུ་བཞི་ཞིག་དང་འབྲ་བའི་ཁང་བསྟར་ཅན་གྱི་
སྲང་ལམ་ལྟེ་བ་དེའི་བཅོས་མའི་སྟོ་ཁ་ནས་གདོང་ནག་ཅིང་གཟུགས་རིང་བའི་མི་
རྣམས་ཀྱིས་ང་ཚོ་ལ་བལྟས་ནས་བཟུང་སོང་། སེམས་སྟོེ་བའི་སྲང་ལམ་རེ་རེའི་རྒྱབ་
ན་ཐང་ཆེན་པོའི་ཡུལ་སྡེ་ངས་རྒྱ་ཆེ་བ་འདུག ལོ་ཐ་ སེ་ལེ་ཐིའི་མཁའ་དབུགས་
གྱི་ནང་ནས་ངས་མ་འབྲ་བ་ཞིག་ཚོར་བྱུང་། ངས་དེ་གང་ཡིན་མ་ཤེས། སྐར་མ་ལྔའི་
ནང་ལ་ངས་དེ་ཤེས་བྱུང་། ང་ཚོ་དོ་འདྲེན་རྒྱངས་འཁོར་ལ་ལོག་ཅིང་དེ་ནས་སྤྱིར་སེ་
ཕྱིན་པ་ཡིན། ཅང་མ་འཁོར་བར་ལྷན་པ་རུབ་སོང་། ང་ཚོ་ཚང་མས་ཚང་རྒྱབ་གང་
རེ་འཕུང་བ་ཡིན། ངས་སྟོ་བྱར་དུ་བལྟས་སྐབས་སེ་ལེ་ཐིའི་སྡེ་མདོག་གི་ཞིང་ཁ་
རྣམས་ཡལ་མགོ་རྒྱགས་སོང་ལ། དེའི་ཚབ་ལ་ཁྱིམ་གྱིས་མཐའ་མཐོང་དུ་མི་བརྒྱབ་
མོད་འཁན་པའི་ཕྱི་ཤིང་དང་བྱེ་མ་ཅན་གྱི་ས་སྟོང་ཐང་ལེབ་མོ་རིང་པོ་ཞིག་མངོན་
པར་གྱུར། ང་ཉ་ལས་སོང་།

“དཔུལ་བ། འདི་ཅི་ཞིག་རེད།” ངས་སྐམ་རིད་ལ་དུ་སྐད་གྱིས་དྲིས།

“འདི་ནས་ཐང་སྟོང་གི་མགོ་རྒྱགས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། སུ། ང་ལ་ཚང་ཞིག་སྟོན་
དང་།”

“གི་ནི་དྲི།” མཐོ་འབྲིང་གི་བྱ་དེ་ཚོས་སྐད་བརྒྱབ། “ས་ཡུལ་ཁོ་ལོ་མ་ལྷ་སི།
བཞུགས་ཨ། སི་སར་ཁི་དང་བྱ་དེ་ཚོ་འདིར་ཡོད་ན་ཁོང་ཚོས་ཅི་ཞིག་ཟེར། ཨོ་དྲོ།”

མདུན་ནས་ཁ་ལོ་པ་བརྗེ་པོ་བརྒྱབ་འདུག སྤུན་གཞན་ཞིག་གིས་སྐྱེལ་འདྲེན་
རྐངས་འཁོར་དེ་རྒྱལ་ཐུབ་ཚད་ལ་བསྐྱེལ་ནས་རྒྱལ་གི་འདུག ལམ་ལའང་འགྱུར་
བ་ཕྱིན་འདུག ད་ཀྱིལ་དུ་འབར་འབྱར་ཡོད་ཅིང་མཐའ་གཉིས་འདྲམ། འགམ་ལོགས་
གཉིས་ན་ཁྱ་བཞི་ཅམ་གྱི་གཏིང་ཚད་ཡོད་པའི་རྒྱ་ཤར་འདུག དེར་བརྟེན། ལམ་གྱི་
ཕྱོགས་གཞན་དེ་ན་རྒྱ་ཡོང་མཁན་གྱི་རྐངས་འཁོར་མེད་པའི་སྐབས་སུ། སྐྱེལ་
འདྲེན་རྐངས་འཁོར་དེ་ལམ་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ནས་ཕྱོགས་གཞན་དེ་ལ་སྐྱོ་ཡུལ་ལས་
འགོངས་པའི་ངང་ནས་སར་ད་ཀྱོགས་རྒྱ་ད་ཀྱོགས་བྱེད། ང་ཚོ་མགོ་རྟིང་སྐྱོག་གི་
རེད་བསམས་བྱུང། འོན་ཀྱང་ཁོང་ཚོ་ནི་ཁ་ལོ་པ་ཏ་ཅང་ཡག་པོ་རེད། དེ་ལྟར་སྐྱེལ་
འདྲེན་རྐངས་འཁོར་འདིས་ཁ་ལོ་ར་འོ་མངའ་སྡེའི་ནང་དུ་བརྒྱུངས་ཡོད་པའི་ཞེབ་
རྩ་ར་སི་ཁའི་རྩར་སྡེ་དེ་བཅད་པ་རེད། ཅང་མ་འགོར་བར་ང་རང་དངོས་སུ་ཁ་ལོ་
ར་འོའི་ནང་དུ་མེད་ཀྱང་ཁ་ལོ་ར་འོར་སྐྱེལ་སྐྱེལ་གྱི་འགག་མཐའ་མ་དེར་ཡོད་ཅིང་།
མེལ་ལེ་བརྒྱ་ཐུག་འགའ་ཡི་ས་རོལ་གྱི་སྐྱོ་བྱུ་བ་ཕྱོགས་ན་ཡོད་པའི་འེན་མར་གོང་
ཁྱེར་དེ་ཉིད་ལ་ངས་ལྟ་བཞིན་ཡོད་པའི་ངེས་ཤེས་རྟེན་བྱུང། ང་དགའ་ནས་གི་བཏབ་
པ་ཡིན། ང་ཚོས་ཨ་རག་གི་ཤེལ་དམ་སེན་རྒྱུན་པ་ཡིན། སྐར་མ་ཚེན་པོ་འོད་
ཚེམ་ཚེམ་བྱེད་པ་རྣམས་ཕྱིར་མངོན་བྱུང་ལ། ཐག་རིང་དུ་བརྒྱུར་བཞིན་པའི་བྱེ་མའི་
རི་འབྱར་རྣམས་རབ་རིབ་དུ་གྱུར། ས་གིའི་མཐའ་བར་དུ་འཕེན་ཐུབ་པའི་མདའ་མོ་
ཞིག་ཡིན་པ་འདྲ་བའི་སྣང་བ་ཞིག་ང་ལ་ཤར་བྱུང།

དེ་ནས་སློབ་ལུ་དུ་མི་སི་སི་མི་ རིན་ནད་འཕྲོ་མས་ལས་སངས་ཤིང་སྦྱིལ་གྱུང་དུ་
བསྐྱད་ནས་ང་ལ་ཁ་འཁོར་བྱུང་། ཐག་ཉེར་བསྐྱེས་ཤིང་ཁ་གདངས་ཉེ་བཤད་རྒྱུར།
“ཐང་ཆེན་པོ་འདི་དག་གིས་ང་ལ་ཐེག་ས་སི་མངའ་སྡེ་སེམས་ལ་ཏུ་བཅུག་སོང་།”

“མྱེད་རང་ཐེག་ས་སི་ནས་ཡིན་ནམ།”

“ལགས་མེན་སྐྱེ་ཞབས། ང་སྡེ་རིན་སེལ་སྤུ་རི་སི་པེ་ནས་ཡིན།” འདི་ནི་ཁོང་
གིས་རི་ལྷར་བཤད་པའི་སྐྱ་དེ་རེད།

“བྱིས་པ་དེ་གང་ནས་རེད།”

“ཁོང་མི་སི་སི་མི་མངའ་སྡེའི་ནང་ལ་ཡོད་སྐབས་རྫོག་ཏུ་ཞིག་གི་ནང་ཚུད་པ་
རེད། བྱས་ཅང་། ངས་ཁོང་ལ་རོགས་པ་བྱེད་རྒྱའི་ཁས་ལེན་བྱས་པ་ཡིན། བྱིས་པ་འདི་
རང་ཉེད་ཁེར་རྒྱུ་གིས་ཕྱི་རོལ་ལ་འགོ་སྟོང་མི་འདུག ངས་གང་སྐབ་ཅི་སྐབ་བྱིས་
ཁོང་ལ་ལྟ་རྟོག་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད། ཁོང་ད་དུང་བྱིས་པ་རེད།” རིན་ཅི་མི་དཀར་པོ་ཞིག་
ཡིན་ན་ཡང་། མི་ནག་ཀྱང་པོའི་ངལ་དུ་བ་དང་ཡོན་ཏན་འདྲ་བོ་ཞིག་ཁོང་ལ་འདུག
པལ་ཆེར་ནེུ་ཡོག་གི་སྦྱོ་རྗེས་ལང་ཤོར་བ་ཞེས་མར་ ཏ་སེལ་ལྟ་བུའི་གཤིས་ཀ་ཞིག་
ཁོ་ལ་འདུག འོན་ཀྱང་ལྷགས་ལམ་གྱི་ཏ་སེལ། འགྲུལ་བཞུད་ཀྱི་ལྟ་སྐྱེད་མི་སྣ་ཏ་
སེལ། ལོ་རེ་རེ་བཞིན་ཕུལ་འདིར་པར་བགོད་རྒྱུར་བགོད་བྱེད་ཅིང་ཡང་པར་བགོད་
རྒྱུར་བགོད་བྱེད། དགུན་ཁར་སྦྱོ་སྟོགས་ན་ཡོད་ལ་དབྱར་ཁར་བྱང་སྟོགས་ན་ཡོད།
དེའི་རྒྱ་མཚན་ཉག་གཅིག་ནི་ཁོང་ངལ་ཞིང་མ་དུ་བ་པར་སྡོད་སྐབ་པའི་གནས་ཁང་
གཅིག་མེད་པ་དེ་རེད་ལ། འགོ་ས་གཅིག་ཀྱང་མེད་མོད་ཚང་མ་འགོ་ས་ཡིན་པའི་རྒྱ་
མཚན་གྱིས་ཀྱང་རེད། ལྷན་མའི་འོག་དང་དེ་ཡང་སྦྱིའི་ཆ་ནས་རུབ་སྟོགས་ཀྱི་ལྷན་
མའི་འོག་ནས་འགྲུལ་བཞུད་བྱེད་ཀྱིན་བསྐྱེད་པ་རེད།

“ང་ཨོག་ཏན་གྲོང་བྱིར་ལ་ཐེངས་འགའ་ལ་འགྲོ་མྱོང་ཡོད། གལ་སྲིད་བྱིང་རང་
ཨོག་ཏན་ལ་འགྲོ་འདོད་ཡོད་ན། དེར་ང་ལ་ང་ཚོ་ཡི་བ་སྐབ་སའི་གྲོགས་པོ་འགའ་
ཡོད།”

“ང་ཤ་ཡིན་ནས་ཏེན་མར་ལ་འགྲོ་གི་ཡིན།”

“དམྱལ་བ། ཉག་ཉག་ཐང་ཀར་ཐེབས་དང་། བྱིང་རང་ལ་རྒྱངས་འཁོར་འདི་འཇ་
ཉེན་མ་རྟག་པར་ཐོབ་གྱི་མ་རེད།”

འདི་ཡང་འདོད་པ་འཕམ་བའི་གདམ་ཀ་ཞིག་རེད། ཨོག་ཏན་ལ་ཅི་ཞིག་ཡོད།
“ཨོག་ཏན་ག་རེ་རེད།” ངས་དྲིས་པ་ཡིན།

“དེ་ནི་བྱ་མང་ཆེ་བ་བརྒྱད་ནས་འགྲོ་ཞིང་འདྲོ་མས་སའི་ས་ཆ་ཞིག་རེད་ལ། དེར་
བྱིང་རང་མི་སྲུ་ཡིན་ལ་སྐབ་སྐྱོ་ཡོང་གི་རེད།”

58

ང་ག་ཞོན་དུས་ལྷ་ཡི་རྗེ་ཡ་ན་མངའ་སྡེ་ནས་ཡིན་པའི་མི་གཞུགས་རིང་སྐམ་
རིད་ཅིག་དང་མཉམ་དུ་རྒྱ་མཚོ་ལ་བྱིན་པ་ཡིན་ལ། ཁོང་གི་མིང་ལ་སླེ་ལི་ཡམ་ ཉོལ་
མ་སེ་ ཉ་ཇ་རད་ཟེར་ཞིང་། མཚང་མིང་ལ་ཉ་ཇ་རད་སྐམ་རིད་རིང་པོ་ཞེས་འབོད།
ཁོང་ནི་ཆེད་དུ་བདམས་པའི་སྤྱང་འབྲམས་པ་ཞིག་རེད། ཁོང་བྱིས་པ་ཡིན་སྐབས་
སྤྱང་འབྲམས་ཤིག་ཁོང་གི་ཨ་མ་ལགས་ལ་བག་ལེབ་ཅིག་སློང་བར་ཡོང་བ་དང་།
ཨ་མས་བག་ལེབ་སྤྱད་པ་དེ་མཐོང་བ་རེད། སྤྱང་འབྲམས་སྤང་ལམ་ནས་མར་བྱིན་
པ་དང་བྱ་རྒྱུ་གིས་དྲིས་པ་རེད། “ཨ་མ། མི་དེ་སྲུ་རེད།” “ཅིའི་བྱིར། དེ་སྤྱང་འབྲམས་
ཤིག་རེད།” “ཨ་མ། ང་ཡང་ནམ་ཞིག་ལ་སྤྱང་འབྲམས་ཤིག་བྱེད་ན་འདོད།” “ཁ་
ཚུམས། དེ་ཉ་ཇ་རད་བྱིམ་ཚང་ལྟ་བུ་ལ་ཡོང་གི་མ་རེད།” འོན་ཀྱང་ཁོང་གིས་ཉེ་མ་
དེ་གཏན་ནས་མ་བརྟེན། ཁོང་ཆེན་པོ་ཆགས་དུས་ལྷ་ཡི་རྗེ་ཡ་ན་སློབ་བྱ་ཆེན་མོར་

འབྲུག་ཙམ་རིང་རྐང་ཚེད་སློ་ལོ་ཚེས་པའི་རྗེས་སུ་ཁོང་སྤྱང་འབྲུག་མས་ཆགས་པ་རེད།
རྒྱལ་ཁབ་དང་རིང་གཉིས་ཀྱིས་སྤྱང་བཤད་རེས་དང་ཐ་མག་གི་ཁུ་བ་ཤོག་སྐམ་དུ་
མཆིལ་འདེབས་བྱེད་བཞིན་མཚན་མོ་མང་པོ་མཉམ་དུ་བསྐྱལ་བ་རེད། ཉ་ཇ་རད་
རྒྱལ་རིང་རིང་པོ་དྲན་པར་བྱེད་པ་ཞིག་ཉན་ཉན་མི་སི་སི་མི་ ཇིན་གྱི་ཀུན་སྨོད་ནང་
ལ་འདུག དེ་ནས་ངས་“བྱེད་ཀྱིས་ས་ཆ་གང་ཅུང་ཞིག་ནས་མིའི་མིང་ལ་ཉ་ཇ་རད་
རྒྱལ་རིང་རིང་པོ་ཟེར་བ་ཞིག་ལ་ཐུག་རྒྱ་བྱུང་སོང་ངམ།” ཞེས་དྲིས་པ་ཡིན།

དེ་ནས་ཁོང་གིས་“གང་མོ་ཆེན་པོ་དགོད་མཁན་གྱི་མི་རིང་པོ་དེ་ཟེར་གྱི་ཡོད་
དམ།” ཞེས་ལབ་སོང་།

“ཨོ་རེད། དེ་ནི་ཁོ་ཡིན་པ་འདྲ་པོ་འདུག ཁོང་ལུ་ཡི་ཇི་ཡ་ན་མངའ་སྡེའི་ར་སི་
ཕོན་ཞེས་པ་ནས་རེད།”

“དེ་རེད། ཁོང་ལ་མཚམས་རེར་ལུ་ཡི་ཇི་ཡ་ན་རྒྱལ་རིང་ཅེས་ཀྱང་འབོད་པ་རེད།
ལགས་རེད། ང་ཉན་ཉན་རྒྱལ་ཁབ་ལ་ཐུག་ཕྱིར་ཡོད།”

“ཨི་ནས་ཁོང་གིས་ཐེག་ས་སི་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱམ་གྱི་བཟོ་ཞིང་དུ་ལས་ཀ་བྱེད་
ཕྱིར་ཡོད་པ་རེད།”

“ཉག་ཉག་ཐེག་ས་སི་ཤར་ཕྱོགས་རེད། ཨི་ནས་ད་ལྟ་ཁོང་གིས་བ་ཐུགས་འདེད་
གྱི་ཡོད་པ་རེད།”

དེ་ནི་ཉག་ཉག་བདེན་པ་རེད། ཇིན་གྱིས་རྒྱལ་རིང་དངོས་གནས་ངོ་ཤེས་སྐབ་པ་
དེ་ལ་ང་རང་ད་དུང་ཡིད་ཆེས་སྐབ་གྱི་མི་འདུག ངས་རྒྱལ་རིང་ཉ་ལམ་ལོ་མང་པོའི་
རིང་ལ་འཚོལ་བཞིན་ཡོད། “ཨི་ནས་ཁོང་གིས་ནེའུ་ཡོག་དུ་གྲ་གཟིངས་འཐེན་གྱའི་
ནང་ལས་ཀ་བྱས་ཕྱིར་ཡོད་པ་རེད་དམ།”

“ཨོ་རེད། ད་དེའི་སྐོར་ངས་མི་ཤེས།”

“ངས་བལྟས་ན་ཁྱེད་རང་གིས་རྒྱབ་སྐྱོགས་སུ་ཁོང་ངོ་ཤེས་པ་ཁོ་ན་རེད།”

“ཉག་ཉག་ཡིན་རྒྱུ་རེད། ང་ཀེའུ་ཡོག་ལ་ཁྱོད་ནས་འགོ་མ་ཐོང་།”

“ཨོ་རེད། ད་ལྟལ་བ་ང་། ཁྱེད་ཀྱིས་ཁོང་ངོ་ཤེས་པ་དེ་ལ་ང་རང་ངོ་མཚར་བྱུང་།
འདི་ལུང་པ་ཆེན་པོ་ཞིག་རེད། འོན་ཀྱང་ཁྱེད་ཀྱིས་ཁོང་ཉན་ཉན་ཤེས་པ་དེ་ངས་ཤེས་
ཀྱི་འདུག”

“ལགས་རེད། སྐྱེ་ཞབས། ངས་སྐྱམ་ཚན་འདི་ངོ་ཡག་པོ་ཤེས་ཀྱི་ཡོད། ཁོང་ལ་
སྐོར་མོ་འགའ་ཡོད་དུས་ཁོང་གིས་དེ་ལ་སེར་སྐྱ་མི་བྱེད་པར་སྦྱིན་པ་གཏོང་རྒྱུ་
དགའ། མི་སེམས་ནག་དང་རྩུབ་པོ་ཞིག་ཀྱང་རེད། ཤ་ཡེན་གྱི་ནང་དུ་སྐོར་འདི་ནང་
ཁོང་གིས་ཉེན་རྟོག་པ་གཅིག་ལ་ཁུ་ཚུར་བལྟ་ཐེངས་གཅིག་གིས་ཐང་ལ་བསྐྱེལ་
བཞག་པ་ངས་མཐོང་བྱུང་།” དེ་ནི་སྐྱམ་ཚན་ཡིན་པ་འདྲ་པོ་འདུག ཁོང་གིས་ཉག་
དུ་གནམ་ལ་ཁུ་ཚུར་བལྟ་ཐེངས་གཅིག་དེ་སྦྱོང་བརྗེས་བྱེད་ཀྱི་རེད། ཁོང་ནི་ཁུ་ཚུར་
ཅེད་མོ་བ་ཇག་ རེ་མ་སི་དང་འདྲ་པོ་ཡོད་པ་རེད། ཇག་ རེ་མ་སི་ལོ་གཞོན་ཆང་འཕྲང་
མཁན་ཞིག་དང་འདྲ་པོ་ཡོད་པ་རེད།

60

ངས་“ད་ལྟལ་བ་”ཞེས་རྒྱང་གི་ཁྲོད་དུ་ཀི་བཏབ། ཆང་རྒྱབ་གང་ཡང་འཕྲང་། ད་
ནི་ངས་ཉ་ཅང་སྦྱིད་པོ་ཚོར་གྱི་འདུག ཆང་རྒྱབ་གང་རེ་རེ་བཞིན་དོ་འདྲེན་རྒྱངས་
འཁོར་གྱི་སྐྱོགས་སུ་ར་བ་མེད་པ་དེའི་རྒྱལ་བཞིན་པའི་རྒྱང་གིས་འབྲིད་པར་བྱེད།
ཆང་གི་གཤོད་པའི་རྒྱས་པ་དེ་ཕྱིས་ནས་འཁྱེད། ཆང་གི་བཟང་བའི་རྒྱས་པ་དེ་འདི་
ཤོད་པ་ལ་ཐིམ། “ཤ་ཡེན། ང་ཡོང་གི་ཡོད།” ཅེས་དང་། “རེན་མར། ཁྱོད་ཀྱིས་རང་
གི་སུ་ལ་ལྟ་རྟོག་བྱོས་དང་།” ངས་སྐྱེལ་ལངས།

མོན་པ་ན་སྐམ་པོ་ངའི་ཕྱོགས་ལ་ཁ་འཁོར་ཅིང་ངའི་ལྷན་ལ་མཚུབ་མོ་བཅུགས་
 ཏེ། “གལ་སྲིད་ཚོད་ཀྱིས་འདི་དག་ས་འོག་ཏུ་བཅུག་པ་ཡིན་ན་དེ་ལས་ཅིག་སྐྱེ་གི་རེད་
 བསམ་གྱི་འདུག་གམ།” ཅེས་འབྲེལ་བཟོད་བྱས་སོང་། དེ་བཤད་སྐབས་ངོ་གཞན་ག་
 བས་བསྐད་འདུག་ལོས་ཡིན། སུ་གཞན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཁོང་གི་སྐད་ཆ་དེ་གོ་བ་དང་
 གད་མོ་ཤོར་སོང་། དེ་ནས་ལྷན་འདི་དག་ནི་ཨ་མེ་རི་ཀའི་ནང་གི་ཅོལ་ཚུང་གི་རྣམ་པ་
 དོད་ཤོས་ཀྱི་ལྷན་དེ་རེད། ལམ་གྱི་གནམ་གཤིས་ཆ་བ་ཆེ་སྐབས་ངས་རང་གི་རྐང་པ་
 ལ་རྩལ་ནག་མི་ཐོན་ཆེད་རྐང་བཅུགས་ནས་ལྷན་འདི་ཉོས་པ་ཡིན། དོམ་གྱི་རི་བོ་འམ་
 ལྷེ་ཡེར་ མོང་ཐན་གྱི་ཆར་པའི་ཚོད་མ་གཏོགས་ལྷན་འདི་ནི་ངའི་འགྲུལ་བལྟུང་ལ་
 འཚམས་ཤོས་ཀྱི་ལྷན་དེ་ཡིན་པ་ར་འཕྲོད་བྱུང་། དེར་བརྟེན་ང་ཡང་ཁོང་ཚོ་དང་ལྷན་
 ཏུ་བགད་པ་ཡིན། དེ་ནས་ལྷན་འདི་ད་ལྟ་ཅུང་ཟད་རྩུལ་པོ་ཆགས་ཡོད་པ་རེད། ཚོན་
 ཅན་གྱི་ཀོ་བའི་པགས་སྟེ་རྣམས་ཤིང་འབྲས་པན་ཨེལ་པོལ་སོས་པའི་དུམ་སུ་ཞིག་
 དང་འདྲ་བར་ཕྱིར་ཐོན་འདུག་ལ། དེ་ནས་ངའི་རྐང་མཚུབ་རྣམས་ཀྱང་ཕྱིར་བསྐྱོན་
 འདུག་རེད། ང་ཚོས་སྐར་ཡང་ཆང་རྒྱབ་རེ་འཐུང་བ་དང་གད་མོ་བགད་པ་ཡིན། མི་
 ལམ་དུ་བྱུང་བ་རི་བཞིན་སྟེན་ནག་གི་ནང་དུ་ང་ཚོས་ལམ་གྱི་བཞི་མདོའི་གྲོང་ཚུང་
 རྣམས་ཤུར་སེ་བསྐྱར་ནས་ཕྱིན་པ་དང་། མཚན་མོའི་ཚོད་དུ་སྐྱུགས་ཇི་དང་སོས་དལ་
 ཀྱིས་བཅས་མ་བར་བའི་བྲེང་བསྐྱར་རིང་མོ་རྣམས་བསྐྱར་ནས་ཕྱིན། ཁོང་ཚོས་མགོ་
 བོ་འཁོར་ཐངས་གཅིག་གིས་ང་ཚོར་བལྟས་ཤིང་། སྟན་ནག་གི་ནང་དུ་གྲོང་དེའི་
 མཐའ་སྟེ་གཞན་དེར་སྐྱ་མཐུད་བསྐྱོད་རིམ་བཞིན་ང་ཚོས་ཁོང་ཅག་གིས་རང་གི་བསྐྱ་
 ལ་ལག་པ་རྟེན་པའང་མཐོང་བྱུང་། ང་ཚོ་ནི་ཁྱད་མཚར་བའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཚོགས་
 ལྟེ་ཞིག་རེད། ལོ་གཅིག་གི་དུས་ཚོད་འདིའི་སྐབས་ལ་ནི་ཡུལ་འདི་ན་མི་མང་པོ་ཡོད་

ཅིང་། དེ་ནི་སྟོན་ལས་ཀྱི་སྐབས་རེད། ཏ་ཁོ་ཐའི་བྱ་གཉིས་འཚབ་འཚབ་བྱས་བྱུང་།
“ཐེངས་ཇེས་མའི་གཅིན་པ་གཏོང་བྱིར་འགོག་པའི་སྐབས་སུ་ང་ཚོ་མར་འབབ་ཀྱི་
ཡིན། འདྲིའི་གཡས་གཡོན་ལ་ལས་ཀ་ཏ་ཅང་མང་པོ་ཡོད་པ་འདྲ།” ཞེས་ཟེར།

“འདྲི་ནས་ལས་ཀ་ཚར་མ་ཐག་ཁྱེད་རང་བྱང་ཕྱོགས་ནས་བྱང་ཕྱོགས་ལ་ཡར་
འགོ་དགོས་རྒྱ་རེད།” མོན་ཐ་ན་སྐམ་པོས་བསྐབ་བྱ་བརྒྱབ། “རེད། ཏ་ན་ཏ་རྒྱལ་
ཁབ་ལ་མ་སྐྱབས་བར་དུ་སྟོན་ལས་ཀྱི་ཇེས་ལ་རྒྱགས།” བྱ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་སྤང་མེད་
ལྟ་བུའི་ངང་ནས་མགོ་ལྷོག་བྱས་ཤིང་ཁོའི་བསྐབ་བྱ་དེ་འདྲའི་དང་ལེན་བྱས་མ་སོང་།

སྐབས་འདྲིར་ཐོར་མའི་བྱ་སྐྱ་སེར་ལ་ཆ་བཞག་ན་སྟོན་སྤངས་ལ་འགྱུར་བ་མེད་
པར་བསྐྱད་འདུག་ཅིང་། མཚམས་མཚམས་ལ་རྒྱག་བཞིན་པའི་ལྷན་ནག་ནང་གི་
ཐང་པོ་ཆེའི་སྟེང་དུ་རིན་གྱིས་ནི་རང་གི་ནང་པའི་སྟོན་གྱི་སྐྱེལ་གྱུང་ལས་པར་བསྐྱེས་
ཤིང་། ཤ་ཆ་བོའི་སྟོན་སུ་དེའི་རྩ་བར་ཆིག་འགའ་རེ་བཤད། བྱ་དེས་མགོ་བོ་ལྷེ་
ལྷེ་བྱས། རིན་གྱིས་ཁོང་ལ་ལྟ་རྟོག་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད་ལ། ཁོང་གི་འཇིགས་དངངས་དང་
ཁོང་གི་སེམས་ཁམས་གཉིས་ཀ་ལ་ལྟ་རྟོག་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད། ངས་དཔྱལ་བ་འདྲི་གཉིས་
ཀྱིས་ཅི་ཞིག་བྱེད་ཀྱི་ཡིན་པ་དང་གང་ལ་འགོ་རྒྱ་ཡིན་པའི་སྟོན་ལ་བསམ་སྟོབས་བྱང་
བ་ཡིན། ཁོང་ཚོ་ལ་ཐ་མག་མི་འདུག་ ངས་ངའི་བག་ཆ་དེ་ཁོང་ཚོར་བསྟོར། དེ་ནི་ང་
ཁོང་ཚོར་དགའ་བས་ཡིན། ཁོང་ཚོས་དེ་ལ་རིན་གཤོང་དང་རིན་འབྲུག་གི་རྩམ་འགྱུར་
བསྟན། ཁོང་ཚོས་བསྐྱངས་མ་སོང་། ངས་སྐྱ་མཐུད་ནས་སྤུལ་བ་ཡིན། མོན་ཐ་ན་སྐམ་
པོ་ལ་རང་གི་བག་ཆ་ཡོད་མོད་ཁོས་རྩ་ནས་བསྟོན་མ་སོང་། ང་ཚོས་སྤར་ཡང་བཞི་
མདོའི་གོང་ཞིག་བསྐྱར་ནས་སོང་ཞིང་། བྱེ་ཐང་གི་འདུ་མེ་ལྷེ་བ་ཀྱི་ཚོགས་ཤིག་དང་
མཚུངས་པར་རབ་རིབ་ཀྱི་ཁྲོད་དུ་འདུས་པའི་མི་སྐམ་ལ་རིད་པའི་གཟུགས་རིང་

རིན་གྱི་དོར་མ་ཁྱོད་མཁམ་གྱི་སྤེང་བསྟར་གཞན་ཞིག་བསྐྱར་ནས་སོང་། དེ་ནས་ཏ་
 ལས་པའི་སྐབས་ནས་གི་ཁྲོད་དུ་ལོག་པ་དང་། ང་ཚོ་རྒྱལ་ཕྱོགས་ཀྱི་མཐོ་སྐང་གི་རི་
 འབྲུར་མཐོན་པོ་དག་གི་སྟེང་དུ་འགོ་སྟོན་གྱིང་། ཁོང་ཚོས་བཤད་དོན་ལྟར་ན་མེལ་ལེ་
 གཅིག་ལ་ཁྱུ་གང་ཅམ་རེ་མཐོ་རུ་སོང་ཡོད། དེའི་ཚོད་ཀྱིས་སློབ་རྒྱུ་རྗེ་ཉུང་ཡིན་
 པའི་ཉེར་ལེན་གྱིས་ང་ཚོའི་སྟེང་གི་སྐྱར་ཚོགས་ནི་གཙང་ཞིང་གསལ། ཕྱོགས་གང་
 ནའང་ཤིང་སྟོང་གཅིག་གིས་ཀྱང་དམའ་ས་ན་ཡོད་པའི་སྐྱར་མ་མཐོང་བ་མི་འགོག་
 ང་ཚོ་རྒྱལ་རིམ་བཞིན་ཐེངས་ཤིག་ངས་ལམ་ཆེན་གྱི་འབྲིས་ནས་འཁམ་པའི་རྩ་ལྷུ་མ་
 གྱི་ཁྲོད་དུ་བ་སྐྱང་གདོང་དཀར་ཞིག་མཐོང་བྱུང་། ང་ཚོ་ནི་ལྷགས་ལམ་སྟེང་གི་མི་
 འཁོར་ཞིག་ལ་བསྟན་ཡོད་པ་དང་མཚུངས། དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱལ་ཚད་བཟོན་ལ་དེ་ལྟ་བུར་
 གྲང་མོར་བརྒྱལ་ལ།

རིམ་གྱིས་ང་ཚོ་གོང་ཞིག་ལ་བསྐྱབས། རྗེ་དལ་ལ་ཕྱིན། མོན་ཐ་ན་སྐམ་པོས་“ཨོ།
 གཅིན་པ་གཏོང་བར་རེད།” ཅེས་བཤད། འོན་ཀྱང་། མི་ནི་སོ་ཐ་བ་དེ་ཚོས་བཀག་མ་
 སོང་། དེ་བརྒྱུད་ནས་ཤར་རྒྱལ་ཕྱིན་སོང་། “དམུལ་བ། ངས་གཅིན་པ་གཏོང་དགོས་
 འདུག” སྐམ་པོས་དེ་ལྟར་བཤད།

“གཞོགས་ཅིག་ནས་ཐོངས།”མི་གཞན་ཞིག་གིས་བརྗོད།

“ཨོ་རེད། ངས་གཏོང་གི་ཡིན།” ཁོང་གིས་དེ་ལྟར་བཤད་ཅིང་། ང་ཚོ་ཚང་མས་
 ཁོང་ལ་བཞུས་ནས་བསྟན་ཅིང་། ཁོ་ག་ལེར་སྟེགས་བུའི་རྒྱབ་དུ་ཅོག་སྤུར་རུར་ནས་
 ཀྱང་བ་གཉིས་མཐའ་སྟེ་ནས་མར་མ་བསྐྱར་བར་དུ་རང་གི་ཐུབ་ཚོད་ཀྱིས་དམ་
 པོར་འབྲུར་བཞིན་ཕྱིན་སོང་། མི་ཞིག་གིས་ཁ་ལོ་བསྐྱར་བཞིན་པའི་སྐབས་གཉིས་ལ་
 འདི་སྟོན་རྒྱུའི་ཚེད་དུ་སྐེུ་ཁྱུང་བརྒྱུངས་སོང་། ཁ་རྒྱུར་འཁོར་རིམ་བཞིན་ཁོང་ཚོའི་

འཇུམ་ཆེན་དེ་བསྟན་སོང་། མར་ཟགས་ཉེན་ཡོད་པའི་བར་དེར་སྐྱམ་རིང་གིས་མགོ་
 འཇུགས་གྲབས་བྱེད་སྐབས་ཁོང་ཚོས་དོ་སྲུལ་རྒྱུ་ལ་འཁོར་དེ་རྒྱལ་ཚད་ཚུ་ཚོད་
 གཅིག་ལ་མེལ་ལེ་བདུན་ཅུའི་ཐོག་ཡོད་པ་ནས་མར་དུ་གྲགས་ཚུར་དུ་གྲགས་བྱེད་
 མགོ་བརྒྱུ་མས་སོང་། ཁོ་རྒྱལ་ལ་དར་གཅིག་ཅམ་རིང་འགྲེལ་སོང་། ང་ཚོས་ཉ་ཆེན་
 གཡོར་མོ་ཞིག་གིས་ཚུ་གྲེན་ལ་སྟོར་བ་མཐོང་བྱུང་། ཁོ་རྒྱལ་ལ་འགྲེལ་བ་ནས་ཡར་
 རྫོང་པའི་འབད་བརྗེན་བྱས། ཁ་ལོ་པས་རྒྱུངས་འཁོར་མར་བསྐྱོར་ཚུར་བསྐྱོར་
 བྱས། ཁོང་ཅལ་སྐྱ་ཞིག་དང་བཅས་རྒྱུར་ལ་འགྲེལ་ཞིང་རང་གི་ལུས་སོ་ཡོངས་རྫོན་
 པ་བཟོས། སྐྱ་ཆེན་པོའི་ཁོད་དུ་ཁོང་གིས་མགོ་ཡོམ་འཁོར་བཞིན་སྤྲིགས་དམོང་བྱེད་
 པ་དེ་གོ་ཐུབ་ཅིང་། དེ་ནི་རི་བོ་ས་གིའི་ངོས་ནས་མི་ཞིག་གིས་ཚོ་ངོ་འདོན་པ་དང་
 མཚུངས། “དམུལ་བ། ... དམུལ་བ་ ...” ང་ཚོས་འདི་རྐང་བཅུགས་ནས་བྱེད་གྲིན་
 ཡོད་པ་དེ་ཁོང་གིས་ཁྱོད་ནས་ཤེས་མེད། ཁོང་གིས་དྲང་སྲོང་ཐོབ་དང་མཚུངས་པར་
 དཀའ་སྲུག་ལྷུག་ལྷུངས་སོང་། དེ་ལྟར་ཁོང་གིས་བཏང་ཚར་བ་དང་ཁོ་ནི་རྫོན་པ་ལྷེ་རེད།
 ད་ཁོང་གཟུགས་སོ་ཡོམ་ཡོམ་བྱེད་ཞོར་ཉ་ཅང་ཐབས་སྟོ་པོའི་རྣམ་པ་དེ་བརྒྱུང་ནས་
 ཕྱིར་ཡོང་དགོས་པ་རེད། སྐྱ་སེར་གྱི་བུ་སེམས་སྲུག་ཅན་དེ་མ་གཏོགས་མི་ཚང་མ་གད་
 མོ་ཐོར་གྱི་འདུག མི་ནི་སོ་ཐ་བ་གཉིས་ནི་ཁ་ལོ་རྒྱུར་ཁང་དུ་སྐྱད་ཆེན་པོས་དགོང་
 བཞིན་འདུག ངས་ཁོང་ལ་ཆང་གི་ཤེལ་དམ་སྲུད་ནས་སེམས་གསོ་བྱས་པ་ཡིན།

64

“དམུལ་བ་ཅི་རེད།” ཁོང་གིས་དྲིས། “ཁོང་ཚོས་འདི་རྐང་བཅུགས་ནས་བྱེད་གྲི་
 འདུག་གམ།”
 “མི་རེད། འོས་ཡིན།”

“ཨོ་རེད། དམུལ་བ་ང་། ངས་དེ་ཤེས་མ་བྱུང་། བེབ་ལྟ་ར་སི་ཁའི་ནང་དུ་ངས་
དེ་ལྟར་བྱེད་ཐབས་ཤིག་བྱས་ཐོང་ཡང་དགའ་སྐྱབས་འདི་འདྲའི་བྱེད་ཀ་ཙམ་ཡང་མ་
བྱུང་།”

སྒོ་བྱར་དུ་ང་ཚོ་ཨོ་ལྷ་ལ་ལ་གོང་ལྷོ་ལ་འབྱོར་སོང་། འདི་ནས་ཁ་ལོ་སྐྱར་ཁང་
དུ་སྒྲོད་མཁན་ཚོས་“གཅིན་པ་གཏོང་བར་ཡིན།” ཞེས་སྐད་བརྒྱབ་བྱུང་། དེ་ཡང་
ཏ་ཅང་དགའ་བའི་རྣམ་འགྲུམ་གྱི་ཐོག་ནས་ལབ་སོང་། རྣམ་རིད་རྒྱུ་ལའོས་གྱི་
འཁྲིམ་ནས་གདོང་ནག་པོར་ལངས་འདུག་ཅིང་། ལོ་སྐབས་ཤོར་བ་དེ་ལ་སྒོ་པམ་
གྱིས་འགྲོད་བཞིན་འདུག ཇ་ཁོ་ཐ་ཡི་བྱ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཚང་མ་ལ་བདེ་མོ་ཞུས་
ནས་ཕྱིན་སོང་ལ། ཁོང་ཚོས་འདི་ནས་མགོ་བཅུགས་ཏེ་བཅས་མ་བར་རྒྱ་ཡིན་པ་རེད་
བསམས་འདུག ང་ཚོས་ཁོང་གཉིས་གོང་གི་སྒྲེ་མོ་ན་ཡོད་པའི་སྐྱེལ་ཁང་གི་ཕྱོགས་
སུ་ཡལ་བ་ལ་བལྟས། དེར་སྒོག་སྒོན་སྐར་འདུག་ཅིང་། ཇིན་གྱི་དོར་མ་གོན་མཁན་
གྱི་མཚན་སྐད་བས་བཤད་པ་ལྟར་ན་ལས་ཀ་བ་རྣམས་དེར་ཡོད་པར་བཤད། ངས་ཐ་
མག་ཉོ་དགོས་བྱུང་། ཇིན་དང་བྱ་མགོ་སེར་གཉིས་ཀྱིས་རང་གི་རྐང་པ་བརྒྱུངས་སྐད་
ངའི་རྗེས་དེད་ནས་ཡོང་སོང་། ང་འཇོམ་སྤིང་འདྲིར་ཡོད་དགའ་བའི་ས་ཆ་ཞིག་ལ་
ཕྱིན་པ་ཡིན། དེ་ནི་ས་གནས་དེའི་ན་རྒྱུང་ཕོ་མོ་རྣམས་ཀྱི་ཆེད་དུ་བཅུགས་པའི་ཐང་
ཆེན་གྱི་རྒྱ་མངར་ཚོང་ཁང་ཁེར་རྒྱུང་འདྲ་བོ་ཞིག་རེད། ཁོང་ཚོ་སྐྱེད་བྱུངས་རོལ་
ཆའི་རྒྱ་སྐམ་གྱི་རོལ་དབྱུངས་དང་བསྐྱབ་ནས་གཞས་འབྲབ་གྱི་འདུག ཁ་ཤས་འདུག
ང་ཚོ་ནང་ལ་འཇུལ་བ་དང་ཁུ་སིམ་མེར་འདུག ཇིན་དང་སྐྱ་སེར་བྱ་གཉིས་ཀྱིས་སུ་
ལའང་མ་བལྟས་པར་དེར་ལངས་ནས་བསྐད་སོང་ལ། ཁོང་ཚོ་ལ་དགོས་པ་ནི་ཐ་
མག་གཅིག་ཕུ་རེད། དེར་བྱ་མོ་མཛེས་མ་འགའ་ཡང་འདུག དེའི་ནང་གི་གཅིག་གིས་

སྒྲ་སེར་གྱི་བྱ་ལ་མིག་བརྗེས་བརྗེས་མོང་མོང་ཁོང་གིས་དེ་རྩ་ནས་མཐོང་མ་སོང་། གལ་
སྲིད་ཁོང་གིས་དེ་མཐོང་ན་ཡང་དེ་ལ་ཁ་ཡ་བྱེད་གྱི་མ་རེད། ཁོ་ཅི་ཉ་ཅང་སེམས་སྦྱག་
ཡོད་པ་མ་ཟད། ལྷ་འབྲུམས་འདུག

ངས་ཁོང་གཉིས་ལ་ཐ་མག་བག་ཆ་རེ་ཉེས་པ་ཡིན། ཁོང་ཚོས་ང་ལ་སྤྲུགས་ཇི་
ཆེ་ལབ་སོང་། རོ་འདྲེན་སྤངས་འཁོར་དེ་འགྲོ་ཚོག་ཚོག་རེད། ད་ནི་མཚན་དཀྱིལ་
ལ་ཉེ་ཞིང་གང་། ཇི་ན་ནི་རང་གི་མཚན་མོ་སྤྲུད་ནས་བཟངས་དགའ་བའི་ཚོད་ཅམ་
ཞིག་ལ་ཡུལ་འདིའི་ཡར་མར་ལ་སྤྱིན་ཡོད་པ་རེད། ཁོང་གིས་བཤད་རྒྱ་ལ་ད་ནི་ང་
ཚོ་ཚང་མ་རྩ་རས་ཆེན་པོ་དེའི་འོག་ཏུ་འཇུག་ནས་བརྒྱུ་མས་ནས་བསྐྱེད་ན་ཡག་ཤོས་
རེད། གཞན་ང་ཚོ་འབྲུག་པ་ཆགས་གྱི་རེད་ཟེར། ལྷུང་བྱ་རྣམས་འབྲུག་དར་ལྗང་གང་
ཞིང་ན་བར་ཅག་སྒྲ་སྒྲོག་ང་ཚོ་རས་ལྷག་ཏུ་འཇུག་ཞིང་ཆང་གི་ལྷག་མ་དང་མཉམ་
དུ་རྒྱོན་པོར་བསྐྱེད་པ་ཡིན། ང་ཚོ་ཐང་མཐོ་སར་འདྲེགས་རིམ་བཞིན་སྐར་ཚོགས་
ཀྱང་རེ་གསལ་ལ་འགྲོ་བ་འདྲ་པོ་འདུག ད་ལྟ་ང་ཚོ་སྤོ་མིང་མངའ་སྡེའི་ནང་དུ་
ཡོད། ང་གན་རྒྱལ་དུ་ཉལ་ཞིང་ཉ་ལས་པའི་ནམ་མཁའ་ལ་ཐད་ཀར་ཅེར་གྱིས་བལྟས་
ཤིང་། ངས་བསྐྱུལ་བཞིན་པའི་དུས་ཚོད་ཀྱི་གཟི་བརྗིད་སྒྲོམ་བཞིན། མཐའ་མ་དེར་
ཡིད་སྦྱོར་བའི་དོམ་གྱི་རི་བོ་[ཡི་གནས་རྒྱལ་]ནས་ཅི་ཅམ་གྱི་ཐག་རིང་ས་ཞིག་ལ་ང་
བསྐྱེད་ས་རྒྱལ་བསམས་ཤིང་། དེ་བཞིན་ཀེན་མར་གོང་ཁྱིའ་ལ་སྤྱོད་ས་དུས་ང་ལ་ཅི་
ཞིག་འབྱུང་རྒྱུ་ཡིན་པ་དེ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཡང་། གང་འདྲ་ཞིག་ཆགས་ནའང་
དེའི་སྐོར་གྱི་བསམ་སྒྲོལ་འཚབ་ཤ་འགའ་རེའང་འཕར། དེ་ནས་མི་སི་སི་སི་ ཇི་ན་
ལགས་གྱིས་གཞས་ཤིག་ལེན་མགོ་བཙུགས་སོང་། ཁོང་གིས་གཞས་དེ་སྦྱོན་འདྲེབས་
ལྷན་ལ་སྤྲུད་མའ་བ། གཙང་པོའི་འབྲུད་ཚོས་ལྷན་པ་ཞིག་གི་ནང་ནས་སྤངས་པ་རེད།

སྤྱི་གཞུང་གི་སྐབས་བདེ་པོ་ཞིག་རེད། འདི་ལྟར། “ང་ལ་བྱ་མོ་ན་རྒྱུང་མཛེས་མ་
ཞིག་ཡོད། བྱ་མོ་ན་རྒྱུང་བརྒྱུག་ལོ་ཡིན། བྱ་མོ་འདི་ནི་ཁྱེད་ཀྱིས་མཐོང་ཚུང་གི་ཁྱོད་
ནས་མཛེས་ཤོས་དེ་ཡིན།” ཚིག་འདིའི་ནང་དུ་ཁོ་རང་རི་འབྲེའི་ཐག་རིང་ལ་ཕྱིན་པ་
དང་། རི་ལྟར་ཁོང་གིས་བྱ་མོ་དེ་ལ་སྐར་ཡང་ཐུག་རྒྱུའི་རེ་བ་བརྒྱབ་ཚུལ། འོན་ཀྱང་
ཁོང་གིས་བྱ་མོ་དེ་གཏན་དུ་བོར་ཟེན་ཚུལ་སྐོར་གྱི་ཚིག་གཞན་པ་ཡང་བརྒྱག་ནས་
བསྐྱར་སྒྲོམ་བྱེད་ཀྱིན་འདུག།

ངས། “རིན། དེ་ནི་སྤྱི་གཞུང་སྐབས་དེ་རེད།” ཅེས་བརྗོད་པ་ཡིན།

“དེ་ནི་ངས་ཤེས་པའི་ཁྱོད་ནས་སྐར་བ་འགོ་ཤོས་དེ་ཡིན།” འདྲུམ་དཔུལ་ཞིག་
དང་བཅས་ལབ་བྱུང་།

“ཁྱེད་རང་གང་དུ་འགོ་བའི་ཡུལ་དེ་ལ་སྤྱི་བས་པའི་རེ་བ་ཡོད་ལ། བསྤྱི་བས་དུས་
སྤྱིད་པོ་གནང་རོགས།”

“ངས་དྲག་པར་ཅིག་བསྐྱེད་ནས་ཕྱོགས་བཟང་ངན་གང་ཡིན་ཡང་དེར་བསྐྱེན་
ནས་འགོ་གི་ཡོད།”

མོན་ཐ་ན་སྐྱེས་རིད་གཉིད་ལྷག་འདུག། ཁོ་གཉིད་སང་པ་དང་ང་ལ་བཤད་རྒྱུར།
“ཨ་རོ། ནག་རིལ། ཁྱེད་རང་ཤེན་མར་ལ་མ་ཕྱིན་གོང་ལ་དོ་དགོང་ཁྱེད་དང་བེད་
གཉིས་མཉམ་དུ་ཤ་ཡེན་ལ་ཉུལ་ན་གང་འབྲེའདུག།”

“ལོས་ཡིན།” ང་ནི་ར་བཟེ་ནས་གང་ཞིག་ཡིན་ཡང་དེ་བྱེད་ཚོག་པའི་ཚོད་ལ་
བསྤྱི་བས་འདུག།

སྐྱེལ་འབྲེན་རྒྱུ་ལ་འཁོར་ཤ་ཡེན་གོང་ཁྱེད་གྱི་མཐའ་ལ་བསྤྱི་བས་སྐྱབས་ས་
གནས་རྒྱུ་འབྲེན་ཁང་གི་སྐོག་སྐོན་དམར་པོ་གནས་ལ་ཡོད་པ་དེ་མཐོང་བྱུང་།

སྐྱོ་བྱུང་དུ་ང་ཚོ་ལམ་ཚེན་གྱི་བྱུང་ལམ་གཉིས་ནས་འདུས་ཡོང་བའི་མི་ཚོགས་ཀྱི་
 འཚང་ཁ་ཚེན་པོ་ཞིག་ལ་གདོང་ལྷུག་བརྒྱབ་ནས་འགོག་བཞིན་འགོ་བཞིན་བྱེད་
 གྱིན་འདུག “དཔུལ་བ། འདི་ནི་རུབ་ཕྱོགས་ཚོད་པོ་ཡི་བདུན་ཕྲག་ཅེས་པ་དེ་རེད།”
 སྐམ་རིད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བཤད། ཚོང་པའི་ཚོགས་ཚེན་པོ་སྟེ། འདུར་རྟ་དང་ལྷུགས་རྗེའི་
 ལྷ་མོ་ཚེན་པོ་གོན་མཁན་གྱི་ཚོང་པ་རྒྱགས་པ་རྣམས་དང་། དེ་དག་གི་སྐྱ་ལྗོངས་ལྷུགས་
 རྗེ་མའི་གྲོན་ཆས་ཅན་རྒྱགས་པ་རྣམས་ཤིག་གྱི་ཤིང་ལེབ་ཀྱིས་བཟོས་པའི་བྱུར་
 ལམ་སྟེང་དུ་འཚང་ཁའི་ངང་འུར་ཆེལ་ལེར་བསྐྱོད་ཅིང་། དེ་ནས་མར་ཐག་རིང་
 བའི་ས་ན་ཤ་ཡེན་གྱི་གོང་ཁྱེར་གསར་པ་དེའི་སྐྱད་པ་རིང་པོ་ཅན་གྱི་སྲང་ལམ་གྱི་
 68 སྐོག་སྐོན་རྣམས་འདུག འོན་ཀྱང་དུས་སྟོན་གྱི་ལྟོ་བ་དེ་གོང་ཁྱེར་རྟོང་པ་ལ་གཏང་
 འདུག མི་མདའ་སྟོང་པ་རྣམས་ཁ་གྲག་པར་བྱེད། ཚང་ཁང་རྣམས་ནི་སྲང་ལམ་ལ་
 ལྷུག་ལྷུག་བར་གྱི་འཚང་ཁ་བརྒྱབ་ནས་འདུག ང་ལ་ཡ་མཚན་པོ་བྱུང་ཞིང་། དེ་
 དང་དུས་མཉམ་དུ་དེ་ལ་ཁེལ་དགོད་ཀྱི་ཚོར་བ་ཞིག་ཀྱང་བྱུང་སྟེ། དེ་ནི་ངས་རུབ་
 ཕྱོགས་མཐོང་བའི་གོ་སྐབས་དང་པོ་འདིའི་སྐབས་སུ་ཁོང་ཚོས་སྐོབས་པ་བྱེད་པའི་
 གོམས་སྟོལ་འདི་རྒྱན་འདིན་བྱེད་རྒྱའི་ཚེད་དུ་བཅུགས་པའི་ཚོ་མེད་པའི་ཅ་ལག་དེ་
 ཚོ་མཐོང་བ་རེད། ང་ཚོ་སྐྱེལ་འདྲེན་རྒྱུ་དང་འཁོར་ནས་བབས་ཏེ་བདེ་མོར་བཞུགས་
 བཤད་དགོས་བྱུང་ཞིང་། མི་ནི་སོ་ཐ་བ་གཉིས་ནི་འདིར་བསྐྱད་ནས་འཁོར་འདོད་མི་
 འདུག་ལ། ཁོང་ཚོར་ཁ་གྱེས་པ་དེ་ནི་ཡིད་སྦྱོར་བ་ཞིག་རེད། ངས་ཁོང་ཚོའི་སུ་གང་
 ཡང་བསྐྱར་དུ་གཏན་ནས་མཐོང་རྒྱ་མིན་པ་དེ་ངོས་ཟེན་བྱུང་། འོན་ཀྱང་དེ་ནི་འགོ་
 ལྷུགས་རེད། “དོ་དགོང་ཁྱེད་ཀྱི་རྒྱབ་འཁྱུག་ནས་དར་ཆགས་གྱི་རེད།” ངས་ཉེན་བར་

བཏང་བ་ཡིན། “དེ་ནས་སང་ཉིན་ཉིན་གུང་རྒྱབ་ལ་རྐྱབ་དེ་བྱེ་ཐང་གི་ཁྲོད་དུ་འབར་
ནས་འཚོག་གི་རེད།”

“ང་ཚོ་མཚན་གྱི་གང་ངར་འདི་ལས་ཐར་ན་ག་རེ་ཡིན་ན་ཡང་ང་ལ་སྒྲོན་མི་
འདུག” ཇི་ན་གྱིས་བཤད་བྱུང་། དེ་ནས་སྐྱེལ་འདེན་སྐྱངས་འཁོར་དེས་འཚང་ཁའི་
དགྱིལ་ནས་སར་རང་གི་ལམ་ཁ་འཐེན་ཏེ་བྱིན་སོང་ལ། སྐྱངས་འཁོར་རྒྱབ་གྱི་རྩ་
རས་གྱི་ནང་དུ་བརྟམས་ཡོད་པའི་བྱིས་པ་རྣམས་གྱི་ཁྱད་མཚར་བའི་རྣམ་པ་ལ་དོ་
སྣང་སྒྲོད་མཁན་གཅིག་ཀྱང་མི་འདུག ཁོང་ཚོས་ཉལ་ཆས་གྱི་ནང་བརྟམས་ཡོད་
པའི་བྱིས་པ་རྣམས་དང་འདྲ་བའི་གྲོང་དེ་ལ་ཅེར་ནས་བསྐྱད་འདུག ངས་དེ་ཚོ་
མཚན་མོའི་ཁྲོད་དུ་ཡལ་བར་གྱུར་བ་ལ་བསྐྱས་པ་ཡིན།

ལེའུ་ལྷ་པ།

ང་མོ་ན་ཐ་ན་སྐྱམ་རིད་དང་མཉམ་དུ་ཡོད་ཅིང་། ང་ཚོ་ཆང་ཁང་ན་མས་ལ་ཉུལ་མགོ་
བརྒྱུ་མས་པ་ཡིན། ངའི་ལག་ཏུ་སྒྲོར་མོ་བདུན་ཙམ་ཡོད། དེའི་ནང་ནས་ལྷ་ནི་སྐྱགས་
རྟགས་བསྟན་ནས་མཚན་མོ་དེར་ཚུད་ཟོས་སུ་བཏང་བ་རེད། དང་ཐོག་ང་ཚོ་ཆང་
ཁང་ནང་དང་། ཆང་ཁང་གི་སྒོ། སྲང་ལམ་ལྷུང་གི་བཟོད་ལམ་བཅས་སུ་རྩ་ཐང་
བདག་པོ་རྒྱུ་མས་དང་། སྐྱམ་གྱི་ལས་ཀ་བ། ལྷགས་རྗེའི་ཤོན་པ་སྐྱམ་པའི་འགྲུལ་པ་
རྒྱུ་མས་དང་ལྷན་དུ་འཁོར་ནས་བསྟན་པ་ཡིན། དེ་ནས་སྐབས་ཤིག་གི་རིང་ངས་སྐྱམ་
རིད་པོར་བ་རེད། ཁོང་ཨ་རག་དང་སྤི་རག་ལ་བརྟེན་ནས་སྲང་ལམ་དུ་ཚུང་བྱུང་
འཁྱོར་གྱིས་འབྲུམས་བཞིན་ཡོད་ཅིང་། ཁོང་ནི་དེ་འདྲའི་ཆུང་འཕྲུང་ཞིག་རེད། ཁོང་
གི་མིག་ནི་རབ་རིབ་ཏུ་གྱུར་ཅིང་། སྐར་མ་གཅིག་གི་ནང་ཆུད་ལ་ཁོང་གིས་ཁྱོན་ནས་
ངོ་མི་ཤེས་པའི་མི་ཞིག་ལ་དོན་དག་རྒྱུ་མས་ཤོད་ཀྱི་རེད། ང་ནི་སྤི་པན་ཁ་ཆའི་ཟ་ཁང་
ཞིག་གི་ནང་ལ་འཇུ་ལ་བ་ཡིན། ཞབས་ཁུ་མ་དེ་ནི་མིག་སེ་ཁོ་ནས་རེད་ལ་མངོས་མ་
ཞིག་འདུག ངས་ཟ་མ་ཟོས་པ་ཡིན། དེ་ནས་ངས་མོ་རང་ལ་དམིགས་ནས་བྱུང་འཛིན་
གྱི་རྒྱབ་ཏུ་བརྗེ་དུང་གི་ཚོག་འགའ་བྲིས་པ་ཡིན། སྤི་པན་ཁ་ཆའི་ཟ་ཁང་འདི་ནི་སྤོང་
པ་རེད། མི་ཚང་མས་ས་ཆ་གཞན་དུ་ཆང་འཕྲུང་གི་ཡོད། ངས་མོ་ལ་བྱུང་འཛིན་དེ་
ལྟག་རྒྱབ་སྒྲོག་རོགས་ལབ་པ་ཡིན། མོས་དེ་བཞགས་ནས་གད་མོ་བགད་སོང་། དེ་ནི་
མོ་རང་ངའི་མཉམ་དུ་ཡོང་ནས་མཚན་མོ་ལ་ལྷ་བར་འགྲོ་རྒྱུར་ང་ལ་འདོད་པ་ཡོད་
ཚུལ་སྒྲོར་གྱི་སྟན་དག་ཚུང་ཚུང་ཞིག་ཡིན།

“ང་ལ་འདོད་པ་ཡོད། གསར་བུ། འོན་ཀྱང་ང་ངའི་དགའ་རོགས་མཉམ་བུ་
འདྲོམས་ཆད་བྱས་ཡོད།”

“ཁྱེད་ཀྱིས་ཁོང་འདོད་མི་ཐུབ་བམ།”

“མིན། མིན། ངས་མི་ཐུབ།” མོས་ཡིད་སྦྱོར་མདོག་གིས་ལབ་བྱུང་ལ། མོས་བཤད་
སྟངས་དེ་ལ་ང་དགའ་བྱུང་།

“དུས་ཚོད་གཞན་ཞིག་ལ་ང་འདིར་ཡོང་གི་ཡིན།” ངས་དེ་ལྟར་བཤད་ཅིང་། དེ་
ལ་“སྲ། ཉམ་ཡིན་ཡང་།” ཞེས་ལན་བཏབ་བྱུང་། ཡིན་ན་ཡང་མོ་ལ་ལྟ་རྒྱུའི་ཆེད་
དུང་དེར་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། སྐར་ཡང་འཚོག་ཇ་པོར་པ་གང་འཐུང་བ་ཡིན། མོའི་
དགའ་རོགས་དེ་རྒྱ་གར་གཞིན་ནང་དུ་བསྐྱེབས་སོང་ལ། མོ་ག་དུས་ལས་ཀ་གོལ་
ཀྱིན་ཡོད་མེད་ཤེས་འདོད་འདུག མོས་ཟ་ཁང་དེ་མཚོགས་པོར་སློབ་རྒྱུ་རྒྱུའི་ཆེད་དུ་
བྲེལ་བ་འཇུབ་འཇུབ་བྱས་སོང་། ང་ཕྱི་ལོགས་ལ་ཐོན་དགོས་བྱུང་ཞིང་། ང་ཐོན་དུས་
མོ་ལ་འདྲོམ་ཞིག་བསྟན་པ་ཡིན། ཕྱི་ལོགས་ན་ཆང་འཐུང་རྒྱགས་པ་རྣམས་ནི་ར་
རེ་བཟེ་དང་སློབ་རྒྱུ་པ་རེ་མཐོར་འགོ་བ་དེ་མ་གཏོགས། ཅི་ཅམ་རྒྱུད་པོ་ཆགས་སྲིད་
པ་དེ་ཅམ་ཀྱིས་རྒྱུད་པོ་ཡིན་པའི་དོན་དག་རྣམས་འབྱུང་བཞིན་འདུག དེར་གདོད་
མའི་མི་རིགས་ཀྱི་སྡེ་དཔོན་རྣམས་ཀྱིས་མགོའི་དབུ་རྒྱན་ཆེན་པོ་གོན་ཏེ་རྒྱ་ཞིང་། ར་
བཟེ་ནས་གདོད་དམར་པོར་གྱུར་བ་རྣམས་ཀྱི་ཁྲོད་དུ་ཁོང་ཚོ་དངོས་གཞན་གཟེ་
བརྗོད་ལྟར། དེ་དང་མཉམ་དུ་སྐྱམ་རིད་འབྱུང་འབྱོར་གྱིས་འགོ་བ་མཐོང་བྱུང་ལ། ང་
ཁོང་དང་ལྷན་འདྲོམས་བྱས་པ་ཡིན།

ཁོང་གིས་བཤད་རྒྱུ། “ངས་མོན་པ་ན་ན་ཡོད་པའི་ངའི་པ་རྒན་ལ་ཤོག་བྱང་
ཞིག་བྲིས་པ་ཡིན། ཁྱེད་ཀྱིས་ཡིག་སྐྱམ་ཞིག་བཙལ་ནས་འདི་སྐབས་ཐུབ་ཀྱི་ཨོ་འདུག”

དེ་ནི་རི་རྒྱལ་ལྷན་མཚར་ཞིག་རེད། ཁོང་གིས་ང་ལ་ཤོག་བྱང་དེ་རྒྱད་ནས་ཆང་ཁང་
 ཞིག་གི་སྒོ་ལེབ་པར་གཡུག་ཚུར་གཡུག་བྱེད་པ་དེ་བརྒྱད་ནས་འབྱར་འབྱོར་གྱིས་
 ཕྱིན་སོང་། ངས་ཤོག་བྱང་དེ་སྒངས་ནས་ཡིག་སྐམ་ཡོད་ས་ལ་ཕྱིན་པ་ཡིན། དེ་ནས་
 དེ་ལ་འབྱུག་ལྷ་ཞིག་བྱས་པ་ཡིན། “བརྗེ་བའི་པ་རྒྱན་ལགས། ང་རེས་གཟུང་ལྷག་པའི་
 ཉེན་ཁྲིམ་ལ་འབྱོར་གྱིན་ཡོད། ང་བདེ་མོ་སྦྱིད་པོ་ཡིན་ལ་ཁྱེད་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཡིན་
 པའི་རེ་བ་ཡོད། རི་ཆར་ད་གྱིས།” ཞེས་བྲིས་འདུག དེས་ང་ལ་ཁོང་གི་སྐྱོར་ལ་བསམ་
 སློབ་གཞན་པ་ཞིག་འཁོར་དུ་བརྟུག་བྱུང་། ཁོང་ཁོང་གི་ས་ལ་རི་འདྲའི་ཤ་ཚའི་གུས་
 ཞབས་ཡོད་པ་ཞིག་རེད་ཨང་། ང་ཆང་ཁང་ལ་ཕྱིན་ནས་ཁོང་དང་མཉམ་དུ་བསྐྱོད་
 པ་ཡིན། ང་ཚོས་སུ་མོ་གཉེས་བདམས་ཤིང་། གཅིག་ནི་རྣམ་མེད་མངོས་མ་གཞིན་རུ་མ་
 ཞིག་རེད། གཞན་དེ་ནི་རྣམ་སྤྲུག་ནག་ཅན་གྱི་རྒྱགས་པ་ཞིག་རེད། ཁོ་ཚོ་ནི་ངོ་གནག་
 ཅིང་གྲིན་པ་རེད། འོན་ཀྱང་ང་ཚོས་ཁོང་གཉེས་དང་ལྷན་དུ་བྱེད་ན་འདོད། ང་ཚོས་
 ཁོང་གཉེས་སྒོ་རྒྱག་བཞིན་པའི་མཚན་ཚོགས་ཁང་གོག་པོ་ཞིག་ལ་འཁྲིད་པ་ཡིན།
 དེར་ངས་རང་གི་སྐྱོར་མོ་གཉེས་ལྷག་ཡོད་པ་དེ་ཁོང་ཅག་གི་ཨ་རག་སི་ཁོ་ཆེ་དང་
 རེད་གཉེས་ལ་སྤྱི་རག་ཉོ་རྒྱུའི་ཆེད་དུ་སྦྱོད་པ་ཡིན། ང་ནི་ར་བཟེ་བཞིན་འདུག་ལ།
 འདད་རྒྱག་ས་མེད། ཆང་མ་འབྲིག་གི་རེད། ངའི་ཡོད་ཆད་དང་དམིགས་ལུལ་ཆང་
 མ་སྐྱ་མེད་མ་རྒྱུང་རྒྱུང་དེ་ལ་ཁ་ཕྱོགས་སོང་། ཕྱོགས་དེ་ལ་ངའི་སྟོབས་ལྷགས་ཡོད་
 ཆད་སྦྱོད་ནས་འཕྲོ་ན་འདོད་བྱུང་། ང་མོ་ལ་འབྱུང་ཅིང་། ངས་མོ་ལ་བཤད་འདོད་
 སྦྱེས། མཚན་ཚོགས་ཁང་སྐོ་བརྒྱབ་སོང་ལ། ང་ཚོ་ཆང་མ་སྲང་ལམ་གོག་པོ་ས་
 རུལ་གྱིས་ཁེངས་པ་དེར་འབྲམས་ཉུལ་བྱས་པ་ཡིན། ངས་ནམ་མཁའ་ལ་ཡར་བལྟས་
 པ་ཡིན། གཙང་ཞིང་ཡིད་དུ་འོང་བའི་སྐར་ཚོགས་ནི་ད་དུང་བསྐྱོད་འདུག་ལ་འོད་

ཆེམ་ཆེམ་བྱེད། བྱ་མོ་ཚོས་སྤྱི་སྤྱོད་རྒྱུ་ལ་འཁོར་གྱི་འབབ་ཚིགས་ལ་འགོ་འདོད་བྱེད།
 ང་ཚོ་ཕྱིན་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་ཡིན་ངོ་མ་ནི། བྱ་མོ་དེ་ཚོ་ས་གནས་དེར་ཁོང་ཚོ་ལ་
 རྒྱག་བཞིན་པའི་མཉན་པ་འགའ་ལ་སྤྱག་འདོད་པ་རེད། དེ་ནི་བྱ་མོ་རྒྱགས་པ་དེའི་
 ཚ་བོ་ཞིག་རེད་ལ། མཉན་པ་དེ་ལ་གྲོགས་པོ་འགའ་ཡང་མཉན་དུ་འདུག ངས་སྐྱ་
 སེར་མ་ལ་བཤད་པ་ཡིན། “ག་རེ་བྱུང་སོང་།” མོས་བཤད་རྒྱུར། མོ་རང་ནི་ག་ཡེན་
 གྱི་ལྷོ་ཕྱོགས་ས་མཚམས་དེ་བརྒྱལ་ཅོམ་གྱི་ཁ་ལོ་ར་འོ་ན་ཡོད་པའི་རང་གི་བྱིམ་དུ་
 འོག་འདོད་ཡོད་ཟེར། “ངས་ཁྱེད་རང་སྤྱི་སྤྱོད་རྒྱུ་ལ་འཁོར་ནས་འབྲིད་འགོ་”དེ་
 ལྟར་ལབ་པ་ཡིན།

“མིན། སྤྱི་སྤྱོད་རྒྱུ་ལ་འཁོར་རྒྱུ་ལམ་སྤེལ་དུ་འགོག་གི་རེད། ང་གཅིག་ཤུར་
 ད་ལྟལ་བ་རྩ་ཐང་དེ་བརྒྱལ་ནས་འགོ་དགོས་པ་རེད། ངས་ད་ལྟལ་བ་དེ་ལ་བལྟས་
 བྱས་ཕྱི་ངོ་མིལ་པོ་བསྐྱལ་བ་ཡིན། ང་དོ་དགོང་དེའི་སྤེལ་དུ་གོམ་པ་བརྒྱབ་ནས་འགོ་
 འདོད་ཟེད།”

“ཨོ། ཉོན་དང་། ང་ཚོས་རྩ་ཐང་གི་མེ་ཉོག་ཁྲོད་དུ་གོམ་བཤོད་སྤྱིང་རྗེ་མོ་ཞིག་
 བྱེད།”

“དེ་ལ་མེ་ཉོག་ཡོད་པ་མ་རེད།” མོས་དེ་ལྟར་བཤད། “ང་ཞེ་ལུ་ཡོག་ལ་འགོ་ན་
 འདོད། ང་ས་ཚེ་འདི་ལ་ཨ་ཐང་ཚད་འདུག ག་ཡེན་མ་གཉོགས་འགོ་ས་མི་འདུག་
 ལ། ག་ཡེན་ལ་ཅི་གང་ཡང་མི་འདུག”

“ཞེ་ལུ་ཡོག་ལ་ཅི་གང་ཡོད་པ་མ་རེད།”

“ད་ལྟལ་བ། ཅི་གང་ཡང་ཡོད་མ་རེད་ཨོ།” མོས་མཚུ་ཉོ་གཞུས་ནས་དེ་ལྟར་བཤད་
 སོང་།

སྤྱི་སྤྱོད་རྒྱུ་ལོར་འབབ་ཚིགས་སུ་མི་ཚོགས་ཀྱིས་སྤོའི་བར་དུ་འཚང་ཁ་
 བརྒྱབ་འདུག མི་རིགས་སྣ་ཚོགས་པ་ནམས་སྤྱི་སྤྱོད་རྒྱུ་ལོར་ལ་སྐྱབ་བཞིན་
 སའམ་ཡང་ན་དེར་འཁོར་ནས་བསྐྱད་འདུག གདོད་མའི་མི་རིགས་ཀྱང་མང་པོ་
 ཡོད་པ་དེ་ཚོས་ཅེར་མིག་གིས་ཡོད་ཚད་ལ་ལྟ་བར་བྱེད། བྱ་མོ་དེས་ངའི་སྐད་ཆའི་
 འཕྲོ་བཅད་ནས་མཉན་པ་དེ་དང་རོགས་པ་ཚོའི་མཉམ་དུ་བྱིན་སོང་། སྐམ་རིད་
 རྒྱབ་སྐྱེགས་ནར་མོའི་སྟེང་དུ་གཉིད་སྟོག་རྒྱག་གིན་འདུག ང་མར་བསྐྱད་པ་ཡིན།
 སྤྱི་སྤྱོད་རྒྱུ་ལོར་འབབ་ཚིགས་ཀྱི་ཐང་ནི་ལུང་པའི་ནང་གི་གང་དུ་ཡིན་ཡང་
 གཅིག་པ་རེད། རྟག་པར་ཐ་མག་གི་དུད་སྟེ་དང་མཆིལ་མས་ཁེངས་ཡོད་ལ། དེ་དག་
 གིས་སྤྱི་སྤྱོད་རྒྱུ་ལོར་འབབ་ཚིགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པའི་ཡིད་སྟོོ་བའི་ཚོར་བ་ཞིག་
 ལྟར་བར་བྱེད། ང་རང་ཆེས་དགའ་སའི་བྱི་ལོགས་ཀྱི་རྒྱབས་ཆེ་བའི་གཞི་རྒྱ་ཅན་དེ་
 མ་གཏོགས་དར་ཅིག་རིང་འདི་ནི་ཞེ་ཞེ་ལྷུ་མར་ཁ་གྲོང་ཁྱེད་དུ་ཡོད་པ་དང་ཁྱད་པར་
 མི་འདུག ངའི་འགྲུལ་བཞུད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་མ་དདུལ་གཙང་མ་གཙང་རྒྱང་
 བཟོས་ལྷགས་དེ་ལ་ཉ་ཅང་འགྱེད། སྐར་མ་རེ་རེ་བྱས་ཏེ་རྒྱུད་ཟོས་སུ་མི་གཏོང་བ་
 དང་། དུས་ཚོད་དམ་འཛིན་མ་བྱས་པར་རྒྱུད་ཟོས་སུ་བཏང་བ། བྱ་མོ་རོག་ནག་འདི་
 དང་ལྷན་དུ་འཁོར་ནས་བསྐྱད་པ། ངའི་སྟོར་མོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་བེད་སྤོད་བྱས་པ་
 འདི་ལ་ཉ་ཅང་འགྱེད། དེས་ང་ཡིད་མམ་བཅུག་བྱང་། ང་ཡུན་རིང་པོར་གཉིད་ལྷག་
 མེད་ལྟམས་དམོད་མོ་འདོན་རྒྱ་དང་ཅ་ཅོ་སྟོག་རྒྱ་ལ་ང་ཉ་ཅང་ཐང་ཆད་འདུག ང་
 ཉལ་དུ་བྱིན་པ་ཡིན། ངས་འགྲུལ་བཞུད་རས་ལྷག་སྐས་མགོར་བྱས་ཏེ་རྒྱབ་སྐྱེགས་
 ལྟེང་བསྐྱམས་ཏེ་ཉལ་བ་ཡིན། དེའི་འགྲུལ་པ་བརྒྱ་ཕྱག་མང་པོ་དང་འབབ་ཚིགས་

ཀྱི་ལུང་རྒྱ། གཉིད་ལམ་འདྲ་བའི་ཤུབ་རྒྱའི་ཁོད་དུ་ང་ཞོགས་ཀའི་ཚུ་ཚོད་བརྒྱད་
པ་བར་དུ་གཉིད་ཤོར་འདུག

ང་སང་དུས་ངའི་མགོ་ཤུགས་དག་ཏུ་ན་གི་འདུག ལྷན་རིད་ཕྱིན་ཚར་འདུག
པལ་ཆེར་མོན་ཐ་ན་ལ་ཕྱིན་ཡོད་ཀྱི་རེད། ང་ཕྱི་ལོགས་ལ་ཕྱིན་པ་ཡིན། དེར་གནམ་
སྟོན་པོའི་འོག་ཏུ་ངས་ཆེས་ཐོག་མར་ཐག་རིང་གི་རོ་ཁི་རི་རྒྱད་མཐོན་པོ་དེའི་ཚེ་མོ་
གངས་ཀྱིས་གཡོགས་པ་མཐོང་བུང་། ངས་དབུགས་རིང་ཞིག་བཏང་བ་ཡིན། ང་གང་
མཚོགས་ཀྱི་མར་ལ་སླེབས་དགོས་འདུག ཐོག་མར་ངས་ཞོགས་ཇ་ཐོས་པ་ཡིན། དེ་
ནི་འཚོག་ཇ་དང་བག་ལེབ་སྲེག་མ། རྩོད་གཅིག་བཅས་ཡོད་པའི་ཞོགས་ཇ་དཀྱུས་
མ་ཞིག་ཡིན། དེ་ནས་ངས་གོང་དེ་བཅད་ནས་ལམ་ཆེན་ལ་ཕྱིན་པ་ཡིན། "ལུབ་ཕྱོགས་
ཚོད་པོ་"ཞེས་པའི་དུས་སྟོན་དེ་དུང་ཚར་མི་འདུག དེར་ཕུགས་རིགས་ལ་ཞོན་པའི་
ཞོན་ཚལ་འགན་བསྐྱར་ཞིག་འདུག མཚོངས་ཤིང་གི་ཚོར་རྒྱག་པ་དེ་དག་ཡང་བསྐྱར་
མགོ་འདུགས་གལས་བྱེད་ཀྱིན་འདུག ངས་དེ་དག་རྒྱབ་ཏུ་བསྐྱར་བ་ཡིན། ང་ནི་དེད་
ཀྱི་རྟེན་མར་ཀྱི་ཤོག་ཁག་མཇལ་ན་འདོད། ང་ལུགས་ལམ་བརྒྱལ་སའི་ཟམ་པ་ཞིག་
བརྒྱད་ནས་མར་ཕྱིན། སྤྱིལ་ཁང་མང་པོ་ཡོད་ས་ཞིག་ལ་བསླེབས། དེར་རྒྱ་ལམ་དེ་
ཕྱོགས་གཉིས་སུ་གྱུས་འདུག་ལ། དེ་གཉིས་ཀ་རྟེན་མར་ལ་རེད། ངས་རི་བོ་རྣམས་
ལ་ལྟ་ཐུབ་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེའི་ཉེ་ས་ན་ཡོད་པའི་ལམ་དེ་བདམས་པ་ཡིན། དེའི་
ཕྱོགས་སུ་རང་ཉིད་ལ་མཛུབ་སྟོན་བྱས་པ་ཡིན། ཁེ་ན་ཐེ་ཁང་མངའ་སྡེ་ནས་ཡིན་
པའི་ན་གཞོན་ཞིག་གི་རྒྱངས་འཁོར་ལ་འཕྲལ་དུ་འདུག་རྒྱ་བྱུང་སོང་། ཁོང་ནི་ཤར་
ཕྱོགས་ཀྱི་ཚོམ་སྒྲིག་པ་ཞིག་གི་སུ་ཡིན་པ་དང་། རྒྱངས་འཁོར་རྙིང་གོག་ཅིག་བསྐོར་
ཏེ་རི་མོ་འབྲི་བཞིན་ལུང་པའི་ཡུལ་སྐོར་ལ་འགོ་གི་འདུག ཁོང་གིས་རྒྱད་ཆ་མང་

པོ་བཤད་ཀྱི་འདུག ང་ཅི་ཆང་འཕྲུང་བ་དང་ས་བབ་མཐོ་བའི་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་ནས་
ན་བྱུང་། རྣམ་ཐུང་གཅིག་ལ་ཉལ་མ་ངས་རང་གི་མགོ་དེ་སྐྱེ་བུ་ལྷན་གྱི་སྤྱི་བསྐྱོད་ས་
དགོས་པ་འདྲ་ཞིག་བྱུང་། འོན་ཀྱང་ཁོང་གིས་ང་ལ་ལོ་རྒྱུས་འོང་མོན་དང་སྤྱི་བསྐྱོད་
ནས་མར་འབབ་ཏུ་བཅུག་དུས། ངས་སྐྱེས་ཡང་རྒྱུ་ལྷན་འདྲ་ཞིག་ཆོར་བྱུང་ལ།
མཐའ་ན་ང་རང་གི་འགྲུལ་བཞུད་སྐོར་གྱི་གནས་ཚུལ་ཁོང་ལ་བཤད་མགོ་བཅུགས་
པ་རེད། ཁོང་གིས་ང་ལ་བཟུང་གིས་པར་ཤོག་ལབ་བྱུང་།

ལོང་མོན་དེ་ཉལ་མ་ལྷན་གྱི་ལྷན་པོ་ལྷན་གྱི་ལྷན་པོ་ལྷན་གྱི་ལྷན་པོ་
གི་ཉལ་མི་འདུག དེ་ནི་སྐྱེ་བུ་ལྷན་གྱི་སྤྱི་བསྐྱོད་ལ་བཤད་པ་རེད། ངས་དེའི་ལས་
བཅར་བ་ལ་ང་ས་གིར་ཉལ་མེད་གམ་དྲིས་རྣམས་ཁོས་ལོས་ཆོག་ཟེར། བྱས་ཅང་།
ངས་རང་གི་བལ་གྱི་སྐྱོད་ལྷན་གྱི་སྤྱི་བསྐྱོད་ལ་བཤད་པ་རེད། དེའི་སྐྱོད་ཏུ་རང་གི་རོ་གདོང་སྐྱོད་
ཞིང་གུ་མོ་ལ་གཅིག་བྱིས་བཏོན། དེ་ནས་ཉི་མ་ཆ་པོའི་འོག་ཏུ་མིག་ལ་གཅིག་གིས་
ཡུད་ཅམ་གྱི་རིང་ལ་ཁ་བས་གཡོགས་པའི་རོག་ལི་རི་རྒྱུད་ལ་བཞུགས་པ་ཡིན། ང་
ཆུ་ཆོད་གཉིས་ཀྱི་རིང་ལ་གཉིད་སྐྱིད་པོར་ལྷན་བྱུང་། མ་སྐྱིད་པ་གཅིག་རང་གཅིག་
ཡོད་པ་ནི་མཚམས་རེར་ཡོང་བའི་ལོ་ལྷན་པོའི་ཡུལ་གྱི་ཤོག་མ་དེ་རེད། དེ་ནས་ད་ང་
ལ་ལོ་རྒྱུས་འོང་མོན་པ་རེད་དོ། དགའ་སྐྱོད་ལེངས་ཏེ་བསམ་སྐྱོད་བཏང་བཤད་ཀྱི་འདུག
དམུལ་བ། དམུལ་བ། དམུལ་བ། ངས་དོན་དེ་འགྲུབ་ཀྱི་འདུག ངའི་ཤར་ལྷོགས་ཀྱི་
མི་ཆེ་སྐྱོན་མའི་སྐོར་གྱི་མི་ལམ་སྐོར་ཐག་འདྲ་བོས་ལེངས་པའི་གཉིད་སྐྱིད་ཅིག་གི་
རྗེས་སུ་ང་ཡར་ལངས་པ་ཡིན། ལྷན་གྱི་སྤྱི་བསྐྱོད་ཀྱི་བྱུང་བའི་གསལ་བྱོད་ཏུ་བྱིན་ནས་
ལྷན་བྱས་ཤིང་། ལ་ལོ་ལྷན་པོའི་ལོ་ལྷན་པོའི་ལོ་ལྷན་པོའི་ལོ་ལྷན་པོའི་ལོ་ལྷན་པོའི་
འོད་འཆོར་བའི་ངང་གོམ་ལ་ཆེན་པོར་བསྐྱུར་བ་ཡིན། ལམ་གྱི་ལང་པ་ཞེས་པའི་ཟེང་

76

ཁང་ཞིག་ནས་ངའི་ཚ་ཞིང་མནར་བའི་གོང་པའི་ནང་དུ་འབྱུག་དར་འགའ་ལྷུང་
ཆེད་བཅུད་ཅན་གྱི་ལོ་མ་དགུགས་མ་གར་པོ་ཞིག་སྒངས་པ་ཡིན།

སྣབས་ལེགས་པ་ཞིག་ལ། ཁ་ལོ་ར་རོའི་བུ་མོ་ཏ་ཅང་མངོས་མ་ཞིག་གིས་ལོ་མ་
དེ་བསྐྱབས་པ་རེད་ལ། མོ་རང་ཏ་ཅང་འཇུ་མ་དམུལ་དམུལ་བྱེད་མཁན་ཞིག་གྱང་
རེད། ང་ནི་ཏ་ཅང་དགའ་བྱུང་ལ། མདང་དགོང་གི་དེའི་ཚབ་ལ་སན་བྱུང་། ངས་
ལེར་བཤད་བྱས་པ་ཡིན། ཨ་མ་མ། རེན་མར་དེ་ག་འདྲ་ཡིན་ནམ། དེ་ནས་ང་ལ་མ་
ཚ་པོ་དེའི་སྒྲང་ལ་བུད་ཅིང་། སོ་ལོ་སོ་ལྷ་ཅམ་ཡིན་པའི་རེན་མར་གྱི་ཚོང་པ་ཞིག་
གིས་བསྐྱོར་བའི་སྒྲངས་འཁོར་གསར་པ་གསར་རྒྱང་ཞིག་ལ་བསྐྱད་ནས་ཕྱིན་པ་
ཡིན། ཁོང་རྒྱུག་ཚད་བདུན་ཅུའི་ཐོག་འདུག ངའི་གང་སར་ཚ་ཤར་བརྒྱུགས། ངས་
སྐར་མ་བརྗེས་ཏེ་མེལ་ལེའི་གངས་ཀ་ནས་འཐེན། ངའི་མདུན་ཕྱོགས་ཀྱི་ཐག་རིང་
ན་ཡོད་པའི་ཨེ་སེ་ཐེ་སི་ཞེས་པའི་གོང་སྤེའི་སྤྱི་གྲིང་གི་གངས་རིའི་འདབས་ན་ཆགས་
པའི་གསེར་མདོག་གི་གོ་ཞིང་གཡོ་བ་དེ་ཚོའི་རྒྱབ་ནས། ངས་མཐའ་མ་དེར་རེན་
མར་རྒྱན་ཆེན་དེ་མཐོང་རྒྱ་ཡིན་པ་རེད། དེའི་མཚན་མོ་དེར་ང་རང་རེན་མར་གྱི་
ཚང་ཁང་ཞིག་དུ་ཤོག་ཁག་གི་མི་ཚང་མ་དང་སྟན་དུ་ཡོད་པའི་འཆར་སྣང་ཞིག་
བསྐྱོམས་པ་ཡིན། ཁོང་ཚོའི་མིག་ལ་ང་ནི་བཀའ་ཚིག་ནག་པོ་སྤེལ་སྤྲད་ས་གཞིའི་
ཁྱོན་ལ་ཞབས་ཐང་གིས་ལེབས་པའི་ལུང་སྟོན་སྤྲུལ་མ་དེ་དང་འདྲ་བར་བྱང་མཚར་
དང་རྟེན་རྒྱལ་ཞིག་ཡིན་རྒྱུ་རེད། ང་ལ་ཡོད་པའི་བཀའ་ཚིག་ཉག་ཅིག་ནི་“ཨ་མ་
མ”ཞེས་པ་དེ་རེད། མི་དེ་དང་དེད་གཉིས་ཀྱིས་རང་རང་གི་མི་ཚོའི་ནང་གི་འཆར་
གཞིའི་སྐོར་ལ་ཁ་བརྟུན་སྤྱིད་ལ་རིང་བ་ཞིག་བྱས་པ་ཡིན། ཅང་མ་འགོར་བར་ང་ཚོ་
ནི་རེན་མར་གྱི་ཕྱི་རོལ་ན་ཡོད་པའི་གིང་རྟོག་སྤེབ་ཚོང་གི་ཁྲོམ་ར་བརྒྱད་ནས་

འགོ་བཞིན་འདུག་ལ། དེར་དུང་ལུང་དང་། དུ་བ། ལྷགས་ལམ་ར་བ། ས་ཕག་དམར་
པོ་ཅན་གྱི་ཁང་པ་བཅས་འདུག། དེ་ནས་ཐག་རིང་བ་ཞིག་ན་གོང་ཁྱིམ་གྱི་
རྩོ་རྒྱ་བོའི་ཁང་བཞེགས་ནམས་འདུག། ད་ཆ་ང་ནི་ཏེན་མར་ལ་ཡོད་པ་རེད། ཁོང་
གིས་ང་ལམ་ཁ་ལ་རི་མར་ཞེས་པའི་སྟེང་ནས་འབབ་ཏུ་བཅུག་སོང་། འཇིག་རྟེན་
འདིའི་སྟེང་གི་ཉ་ལས་པའི་འཇུམ་དུལ་ཆེ་ཤོས་ཤིག་དང་བཅས་ལ་རི་མར་ལམ་
ཁའི་སྟེང་གི་ཕམ་པའི་མི་རབས་ཀྱི་ལྷགས་ཇི་ནམས་དང་སྤང་ཚན་ནམས་ཀྱི་ཁྲོད་
དུ་གོམ་ཁ་བསྐྱར་བ་ཡིན།

ལེན་རྒྱལ་པ།

སྐབས་དེ་དུས་ངས་ད་ལྟ་ངོ་མཉམ་པ་ཇི་བཞིན་ཁྱེད་ངོ་མཉམ་གྱི་མེད། ངས་ཐོག་མར་བྱེད་
འདོད་པ་ནི་ཆ་ཁྱེད་ཁིང་ལ་འབྲེལ་བ་བྱེད་རྒྱ་དེ་ཡིན། ངས་འབྲེལ་བ་བྱས་པ་ཡིན།
ངས་ཁོང་གི་བྱིས་ལ་ཁ་པར་བཏང་ནས་ཁོང་གི་ཨ་མ་དང་སྐད་ཆ་བཤད་པ་ཡིན།
མོས་ “ཅིའི་ཕྱིར། སལ། བྱེད་གྱིས་ཁྱེད་མར་ན་ཅི་ཞིག་བྱེད་གྱིན་ཡོད།” ཅེས་བཤད་
སོང་། ཆ་ཁྱེད་ཅི་སྐྱེས་ཁྱི་བྱ་སྐྱམ་རིང་ཅིག་ཡིན་ལ། ཁོང་ལ་ཁྱད་མཚར་བའི་གདོན་
འབྲེལ་སྐྱབ་པའམ་ལྟ་བུ་བྱེད་འདོད་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། དེ་ནི་ཁོང་གིས་མིའི་
རིགས་རིག་པ་དང་ཨ་རིའི་གདོད་མའི་མི་རིགས་ཀྱི་གདོད་མའི་ལོ་རྒྱུས་སློབ་འདོད་
གྱི་དོ་སྣང་ཡོད་པ་དེ་དང་ཆ་འབྲེལ་བ་ཞིག་རེད། ཁོའི་གསེར་མདོག་སྐྱ་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་
འོག་ཏུ་སྐྱ་དེ་སྣོད་པོ་དང་ཏ་ལམ་འོ་མའི་མདངས་ལྟར་དཀར་སེང་བ་ཞིག་དང་བཅས་
འབྱར་དུ་ཐོན་ཡོད། ཁོ་ལ་རྒྱབ་སྟོགས་པའི་འདོན་ཐང་ལྟ་བུ་པའི་མངོས་ཉམས་དང་
གཟེངས་ཇི་དེ་ཡོད་ལ། ཁོང་གིས་ལམ་གྱི་མགོ་ན་ཁང་རྒྱུས་སུ་གཞུགས་འབྲེལ་ཅིང་།
རྐང་ཅིང་སློ་ལོ་འང་ཅུང་ཟད་ཅེ་བ་རེད། ཁོང་གིས་སྐད་ཆ་བཤད་དུས་སྐྱ་སྐད་འདར་
ནས་ཐོན་ཡོང་། “སལ། ཐང་ཆེན་པོའི་གདོད་མའི་མི་རིགས་ཀྱི་སྐྱོར་ལ་ང་དགའ་བའི་
དོན་དག་ནི་དུས་རྒྱུན་དུ་ཁོང་ཚོས་མགོ་ལྷགས་བཀོག་པའི་གངས་ཀ་ལ་སློབས་པ་
ཆེན་པོས་ངོམ་བཤད་བྱས་རྗེས་ངོ་ཆ་ནས་ཤི་འགྲོ་བ་དེ་རེད། རྒྱ་ཞབས་རོག་སི་ཐོན་གྱི་
དེབ་“རྒྱུང་རིང་རྒྱབ་སྟོགས་ལུལ་གྱི་མི་ཆོ”ཞེས་པའི་ནང་དུ་གདོད་མའི་མི་ཞིག་གིས་
མགོ་ལྷགས་ཏུ་ཅང་མང་པོ་སྤངས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ངོ་ཆ་ནས་གདོད་པ་དམར་པོ་

ཁག་ཏུ་གུར་བ་དང་། རྫོག་ཏུ་ཡིབ་ནས་རང་གི་བྱས་རྗེས་ལྟམས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁངོ་མ་ཕྱིར་
ཁོང་ཐང་ཆེན་པོའི་ཁྲོད་དུ་ཆེས་མགྲོགས་པོར་བརྒྱགས་པ་རེད། དལུལ་བ། དེས་ང་
ལ་ཟ་འཕྱུག་བསྐྱངས་སོང་།”

གཉིད་འབབ་པའི་ཏེན་མར་གྱི་ཕྱི་དྲོ་དེར་ཆ་ཏེ་ཡི་ཨ་མ་ལགས་ཀྱིས་ཁོང་རྟེན་
འདུག་ཁོང་གིས་ས་གནས་ཀྱི་འགྲེམས་སྟོན་ཁང་ཞིག་ཏུ་གདོད་མའི་མི་རིགས་ཀྱི་
སྡེ་པོ་བཟོ་སྐྱངས་སྟོར་ལ་ལས་ཀ་བྱེད་ཀྱིན་འདུག ངས་ཁོ་ལ་ཁ་པར་བཏང་པ་ཡིན།
ཁོང་བསྐྱབས་བྱུང་། རི་བོའི་ཁྲོད་དུ་གདོད་མའི་མི་རིགས་ཀྱི་ཅ་དངོས་སྟོན་ཆེད་
འགྲུལ་བཞུད་བྱས་ཚུངས་བའི་སྐབས་འཁོར་རྟེན་པ་སྟོ་གཉིས་ཅན་གྱི་སྟོར་ད་རྟགས་
ཅན་དེ་བསྟོར་ནས། ང་དེའི་ནང་དུ་སྐྱངས་བྱུང་། ཁོང་གིས་རིན་གྱི་དོར་མ་ཞིག་གོན་
ཞིང་གད་མོ་འཆེར་འཆེར་བྱས་ནས་སྐྱངས་འཁོར་འབབ་ཆེགས་ལ་བསྐྱབས་བྱུང་།
ང་ནི་ངའི་འགྲུལ་བཞུད་རས་ཁྲུག་སྟེང་བསྐྱད་ཅིང་། ཤ་ཡེན་གྱི་སྤྱི་སྟོན་སྐྱངས་འཁོར་
འབབ་ཆེགས་སུ་ང་དང་མཉམ་དུ་ཡོད་པའི་མཉམ་པ་དེ་རང་ལ་སྐྱད་ཆ་བཤད་
ནས། རྒྱ་མེར་མ་དེ་ལ་ཅི་ཞིག་བྱུང་བའི་སྟོར་ཁོང་ལ་དྲིས་ནས་བསྐྱད་ཡོད། ཁོང་ཉ་
ཅང་ཉོབ་འདུག་ལ། ང་ལ་ལན་བརྒྱབ་མ་སོང་། ཆ་ཏེ་དང་ངེད་གཉིས་ཁོང་གི་སྐྱངས་
འཁོར་རྒྱུ་བའི་ནང་ལ་འདྲུལ་ཞིང་། ཁོང་གིས་ཐོག་མར་བྱེད་དགོས་པའི་ལས་ཀ་
ནི་མངའ་སྡེའི་སྤྱི་ཁང་དུ་ཕྱིན་ནས་ས་ཁྲ་འགའ་ལེན་དགོས་འདུག དེ་ནས་སྟོབ་
ལྷའི་དགོ་ཆུན་རྟེན་པ་ཞིག་ལ་ཐུག་དགོས་པ་རེད། དེ་དང་དེ་སོགས་རེད། དེ་ནས་
ངས་གང་བྱེད་འདོད་པ་ཉག་གཅིག་ནི་སྤྱི་རག་ཅིག་འཕྲུང་རྒྱ་དེ་རེད། ངའི་སེམས་
ཀྱི་སྤྱུག་ན་ཡོད་པ་ནི་ཉན་པ་ཚོད་པོ་ཅིག་སྟེ། ཏེན་གང་དུ་ཡོད། ཏེན་གྱིས་ད་ཅི་
ཞིག་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད། རྒྱ་མཚན་ཁྲུང་མཚན་འགའ་ཞིག་ལ་བསྐྱད་ནས་ཆ་ཏེ་ལགས་

ཀྱིས་ད་ནས་བཟུང་སྟེ་རྟེན་དང་གོགས་པོ་བྱེད་རྒྱ་མེད་པའི་ཐག་གཅོད་བྱས་པ་རེད།
མཐའ་ན་ཁོང་གིས་རྟེན་གང་དུ་བསྐྱད་ཡོད་མེད་ཀྱང་མི་ཤེས།

“ཁར་ལོ་ མག་སི་འདྲིར་འདུག་གམ།”

“ལགས་འདུག” འོན་ཀྱང་ད་ལྟ་ཁོང་གིས་ཁོང་ལ་འང་སྐད་ཆ་བཤད་ཀྱིན་ཡོད་
པ་མ་རེད། འདི་ནི་ཆ་རྟེ་ཁིང་སྤྱིའི་ཆ་ནས་ང་ཚོའི་ཤོག་ཁག་ནས་ཕྱིར་འཐེན་བྱེད་
པའི་མགོ་འཇུགས་དེ་རེད། ངས་ཉིན་དེའི་ཕྱི་རྫོང་ཁོའི་ཁང་པའི་ནང་དུ་གཉིད་སྤང་
ཞིག་རྒྱག་རྒྱ་བྱས་ཡོད། ཡ་གིའི་ཁོལ་རྒྱག་སི་འབྲེད་ལམ་སྟེང་ན་ཐིམ་ ལྷེ་རེ་ལ་སྟོད་
ཤག་ཅིག་ཡོད་པ་དེ་ང་ལ་སྐྱག་བཞིན་ཡོད་ཚུལ་དང་། རོ་ལ་ནད་ མེ་ཚོར་ཡང་དེར་
སྟོད་བཞིན་པ། ཁོང་ཡང་ང་དེར་འཛོམས་ཕྱིར་སྐྱག་བཞིན་ཡོད་པའི་སྐད་ཆ་འདུག
ངའི་མཚོང་སྐང་ལ་འདི་ན་རྟོག་རྒྱས་འདྲ་བོ་ཞིག་ཡོད་པ་ཚོར་བྱུང་། རྟོག་རྒྱས་དེ་
ནི་ཤོག་ཁག་གི་ནང་སྐོར་ཁག་གཉིས་སུ་གྲུས་འདུག་སྟེ། ཆ་རྟེ་ཁིང་དང་། ཐིམ་ ལྷེ་རེ།
རོ་ལ་ནད་ མེ་ཚོར། དེ་དང་མཉམ་དུ་རའོ་ལིན་སི་མིང་གི་དཀྱིལ་ལོད་པ་རེད། ཁོང་
ཚོས་སྤྱིའི་ཆ་ནས་ རྟེན་ མོ་རི་ཡར་ཐི་དང་། ཁར་ལོ་ མག་སི་གཉིས་ལ་ཁ་ལ་མི་བྱེད་
རྒྱུའི་མོས་མཐུན་བྱས་འདུག ང་ནི་ཁྱད་མཚར་བའི་དམག་འཁྲུག་འདིའི་དཀྱིལ་དུ་
འཕངས་འདུག།

འདི་ནི་སྤྱི་ཚོགས་སྟོད་ལམ་གྱི་དམག་འཁྲུག་ཅིག་རེད། རྟེན་ནི་ལ་རི་མར་ལམ་
ཁའི་སྟེང་གི་ཆེས་སྤང་བོ་སྤང་ནག་ཆང་རྒྱལ་ཞིག་གི་བྱ་རེད། རྟེན་ནི་རོ་མ་བཤད་ན་
སྤྱིའི་ཆ་ནས་ལ་རི་མར་ལམ་ཁ་དང་དེའི་གཡས་གཡོན་ནས་འཚར་ལོངས་བྱུང་བ་
རེད། ཁོང་གིས་རང་གི་ཨ་པ་སྟོད་གོལ་ཡོང་ཆེད་ལོ་ན་དུག་ཡིན་དུས་ཐིམ་སུ་ཁང་ལ་
འཁྲུག་ཀྱིས་བྱས་སྟོང་ཡོད་པ་རེད། ཁོང་གིས་ལ་རི་མར་ལམ་ཁའི་སྤང་ལམ་དག་ཏུ་

སྐྱོད་མོ་བརྒྱུ་བ་ཅིང་། དེའི་སྐྱོད་མོ་ཡང་གོགས་པོ་སྤིང་པ་ཞིག་དང་ལྟན་དུ་ཤེལ་དམ་ཆག་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཁྲིད་དུ་སྐྱུག་བཞིན་པའི་རང་གི་ས་ལ་ཁུ་སིམ་མེར་འབྱེད་མྱོང་ཡོད་པ་རེད། དེ་ནས་རྒྱུ་འཚར་ལོངས་བྱུང་དུས། ལྷེ་ལེ་ནར་མ་ལམ་ཁའི་སྣང་དུ་ཡོད་པའི་སོལ་ཁང་དག་ལ་འཁོར་མགོ་བརྩུགས་པ་རེད་ལ། རྒྱུ་མར་གྲོང་བྱེད་ནང་དུ་རྒྱངས་འཁོར་བརྒྱས་ནས་ཨང་དང་སོ་ཆགས་པ་དང་། བཅོས་སྐྱུར་ཁང་ལ་བྱིན་པ་རེད། ལོ་བརྒྱ་གཅིག་ནས་བརྒྱ་བདུན་བར་དུ་ཁོང་ནམ་རྒྱུ་བཅོས་སྐྱུར་ཁང་དུ་ཡོད་པ་རེད། ཁོང་གི་ཆེད་མཁས་ཅི་རྒྱངས་འཁོར་བརྒྱ་བ་དང་། ཕྱི་དྲིའི་ཆ་ལ་མཐོ་སློབ་གོལ་ནས་ཡོང་གི་ཡོད་པའི་བུ་མོ་འཚོལ་བ། དེ་དག་རྒྱངས་འཁོར་ལ་བརྒྱག་ནས་རི་མགོར་འགོ་བ། དེ་ལ་འབྲིག་པ་སློབ་པ། ཚུར་ལོག་ནས་གྲོང་བྱེད་ནང་གི་མགོན་ཁང་སྣོད་པ་གང་རག་རག་གི་ལྷུས་གཞིང་དུ་ཉལ་བ་བཅས་རེད། ཁོང་གི་ཨ་ས་ནི་སྐྱབས་གཅིག་ལ་ལས་ལ་བཅོམ་ཞིང་བཀུར་འོས་པའི་ལྷགས་ཀྱིན་གྱི་མགར་བ་ཞིག་རེད། དེ་ནས་རྒྱུ་ཆང་འཕྲང་བའི་ཆང་རྒྱལ་ཞིག་ཆགས་པ་རེད། དེ་ནི་ཨ་རག་གི་ཆང་རྒྱལ་ལས་ཀྱང་སྐྱུག་ག་རེད། དེ་ནས་མེ་འཁོར་གྱི་དོ་སྐྱེལ་ལ་ལྷགས་ནས་དགུན་ཁར་ཐྲིག་ས་སི་ལ་བྱིན་ཞིང་དབྱར་ཁར་རྒྱུ་མར་ལ་ཚུར་ལོག་པའི་ལས་ཀ་ལ་ཕབ་པ་རེད། རྒྱུ་ལ་ཁོང་གི་ཨ་མ་འདས་པའི་སྐྱོགས་ཀྱི་སྐྱུན་ཞིག་ཡོད་པ་རེད། ཨ་མ་ནི་ཁོང་རྒྱང་དུས་ནས་གྲོངས་པ་རེད། འོན་ཀྱང་ཁོང་ཚོ་རྒྱུ་ལ་མི་དགའ་བ་རེད། རྒྱུ་གྱི་གོགས་པོ་ཉག་གཅིག་ནི་སོལ་ཁང་གི་བུ་དེ་ཚོ་རེད། ཨ་མེ་རི་ཀའི་དྲང་གྲོང་གི་རིགས་གསར་པ་ཞིག་དང་འདྲ་བའི་ཉལ་ས་པའི་ངར་ལྷགས་ཡོད་པའི་རྒྱུ་དང་དེ་བཞིན་ཁར་ལོ། དེ་ནས་སོལ་ཁང་གི་ཤོག་ལག་དང་བཅས་པ་ནི་ལོ་དེའི་རྒྱུ་མར་གྱི་ས་ལོག་གཞོན་འདྲེ་རྣམས་རེད། འདི་དག་ཆེས་ཡིད་དུ་འོང་བའི་ངང་

ནས་མཚོན་ཆེད་དུ་ཁར་ལོ་ལ་གླ་རནད་ལམ་ཁའི་སྟེང་དུ་འོག་ཁང་གི་སྟོང་ཤག་
ཅིག་ཡོད་པ་རེད། ང་ཚོ་ཚང་མ་དེར་འཛོམས་ཤིང་ཞག་མ་མང་པོར་ནམ་ལངས་
ལངས་བར་དུ་སྟོང་གི་རེད། དེ་ནི་ཁར་ལོ་དང་ཁྱི་བ། ང་། རྩོམ་གྱི་ནམ་ལ། ཞེ་ཁྱི་ཉེན་
ལེལ། རོ་ཡེ་རྩོན་སོན་རེད། འདིའི་གྲས་གི་གཞན་མང་པོ་ནི་རྗེས་ནས་ཡོང་གི་རེད།

ཁྱེན་མར་གྱི་ངའི་སྤྱི་རྩོ་སོག་མ་དེར་ང་ཚོ་ཁེང་གི་ཁང་མིག་དུ་གཉིད་ལྷག་
པ་ཡིན་ལ། དེ་དུས་ཁོང་གི་ཨ་མས་འོག་ཁང་དུ་མོའི་བྱིས་ལས་རྣམས་བྱེད་པར་བྱིན་
སོང་། ཚེ་ལགས་གིས་དཔེ་མཛོད་ཁང་དུ་ལས་ཀ་བྱས་པ་རེད། ལྷ་བདུན་པའི་ནང་
མཐོ་སྐང་གི་ཐང་ཆེན་འདིར་སྤྱི་རྩོར་ཚ་བ་ཆེ། ཚེ་ཡི་མའི་གསར་བཏོད་དེ་མེད་
པ་ཡིན་ན་ང་གཉིད་ལྷག་ཡོད་གི་མ་རེད། ཚེ་ཡི་མ་ནི་མི་གཉིས་བཟང་པོ། ལོ་ན་
བདུན་ཅུའི་ནང་ཡོད་པ། ལོ་ལོ་ན་དང་ཉམ་ཐག་སྐམ་པོ་དང་ངང་རིང་། དགའ་སྣང་
སྟོང་སྟོང་ཅིག་དང་མཉམ་དུ་སྦྱང་འཆད་པ། སྦྱང་ཡང་ཡག་པོ་ཡིན་པ། དེ་ཡང་[ཆིག་
སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ]བརྒྱད་ཅུ་གྲ་གངས་གི་ནང་ལ་ཁོང་ལོར་ཐ་ཇ་ཁོ་ཐམས་ལྷང་ཇ་ཁོ་
ཐའི་རྩལ་ཐང་གི་བྱིས་དུས་མི་ཆེ་སྟེ། དེ་དུས་ཉི་མ་བསྐྱལ་སྐད་ཁོང་རྟེན་ལ་སྐལ་སྟོང་དུ་
ཞོན་པ་དང་། དབྱུག་པ་འབྱེད་ནས་ཁྱི་སྦྱང་དེད་པའི་སྐོར་རེད། བྱིས་སུ་ཁོང་ཨོག་ལ་
ཉོ་མ་མང་འཕྲེའི་སྟོང་སྟེའི་ས་ཁུལ་དུ་གོང་གསེབ་སྟོབ་གྲའི་དགེ་ཆེན་དུ་གྱུར་ཅིང་།
མཐའ་མ་དེར་ཁྱེན་མར་གྱི་ཅ་ལག་མང་པོའི་ཚོང་པ་ཞིག་ཆགས་པ་རེད། ཁོང་ལ་
ད་དུང་ཁོང་གི་ལས་ཁུངས་རྟེན་པ་དེ་སྲང་ལམ་གཤམ་ན་རྒྱངས་འཁོར་འཇུག་
ཁང་ཞིག་གི་སྟེང་དུ་ཡོད་ཅིང་། ལས་ཅོག་སྟེང་ཁེབས་ཅན་དེ་དུང་དེར་ཡོད་ལ།
དེའི་མཉམ་དུ་འདས་དུས་གི་སྐོར་མོ་བཟོ་བྱེད་དང་དགའ་སྣང་གི་ཤོག་གུ་རུལ་གྱིས་
ཁེངས་པ་གངས་ལས་འདས་པ་འདུག ཁོང་གིས་དམིགས་བསལ་གྱི་གང་སྟོག་ཅིག་

གསལ་བཏོད་བྱས་འདུག རྩོམ་གྱི་སྐབས་སུ་འཁོར་དུས་མ་ཞིག་སྐྱེའུ་ལྷན་གྱི་ཕྱི་སྐྱོམ་
 ལ་བརྟུག་ཅིང་། གང་ལྟར་བྱེད་ཆོག་གི་སྐབས་འཁོར་གྱི་འདུག་མ་ཚམས་གྱི་མདུན་
 གྱི་ཐག་འབྲེལ་བརྒྱུད་ནས་ཚུ་འབྲུག་སྐྱེལ་བརྟུག་འདུག དེའི་གྲུབ་འབྲས་ནི་སྐབས་
 འཁོར་ནས་ལྷ་བཞི་ཡི་ནང་ཚུད་ལ་ཏུ་ཅང་ཡག་པོ་འདུག དེ་ནས་ཚུ་དེ་ཉི་མ་ཚ་བོའི་
 རྩོད་དུ་སྐྱེས་པ་ཆགས་ཡོད་བཟོ་འདུག་ལ། ཁང་པའི་འོག་གི་མ་ཁང་ནི་རྒྱུན་ལྡན་
 བཞིན་ཚ་བོ་རེད། འོན་ཀྱང་ང་ནི་སྐབས་འཁོར་གྱི་འོག་དེ་ག་རང་དུ་ཆ་ཉི་ལགས་གྱི་
 ཉལ་ཁྲིའི་སྐྱེད་ཉལ་ཡོད་ལ། དེ་དང་ཆབས་གཅིག་ཇར་མན་གྱི་སྐྱེད་དག་མ་ཁང་
 ལྟ་སྐྱེའི་དབུ་བརྒྱན་ཞིག་གིས་ང་ལ་ཅེར་འདུག ང་བདེ་པོའི་ངང་ནས་གཉིད་དུ་
 ཡུར་ཞིང་། ལྟར་མ་ཉི་ལུའི་རྗེས་སུ་འབྲུག་ནས་འཆི་བར་གཏུགས་སྐབས་ང་གཉིད་
 སད་བྱུང་། ངས་ཉལ་ཆས་གོན་པ་ཡིན་མོད་དུང་འབྲུག་གི་འདུག་མཐའ་མ་དེར་
 ཏུ་ཅང་གྲང་ཆེ་སྐབས་ང་གཉིད་ལྷན་སྐྱེད་ཀྱི་མི་འདུག དེ་ནས་ང་འོག་ཁང་ལ་
 ཕྱིན་པ་ཡིན། མདུན་པོ་དེས་ཞོར་གི་གསལ་བཏོད་དེས་ལས་ཀ་རི་འདྲ་བྱེད་མིན་དེས་
 སོང་། དེས་དཔུལ་བ་ལས་ཀ་ཡག་པོ་བྱེད་གྱི་འདུག་ཅེས་ལབ་པ་ཡིན། དེ་ནི་འོས་
 ཤིང་འཚམས་པ་ཞིག་རེད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན། ང་མི་དེ་ལ་དགའ། ཞོར་གི་རྒྱན་པ་
 ལྟོ་པོ་འདུག “ངས་སྐྱོན་མར་ནག་ཐིག་གསུབ་བྱུང་ཅིག་བཟོས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནས་
 བཟུང་ཤར་ཕྱོགས་གྱི་བཟོ་བྱ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱ་བཟུང་བྱས་འདུག ད་ལྟོ་འོ་
 རོ་འགའ་ཡི་རིང་ལ་ངས་དེའི་ཐོག་ནས་ཚུར་ལེན་རྒྱུའི་ཐབས་ཤེས་བྱེད་མཁས་ཡིན།
 ང་ལ་ཁྲིམས་རྩོད་པ་བཟང་པོ་ཞིག་སྐྱེས་ཀྱི་སྐབས་འཁོར་གྱི་སྐྱོར་མོ་ཞིག་ཡོད་ན། ...”
 འོན་ཀྱང་ཁྲིམས་རྩོད་པ་བཟང་པོ་ཞིག་སྐྱེས་དུས་ཚོད་ཡོལ་ཚར་འདུག དེ་ནས་
 རང་གྲིམ་དུ་ཡིད་ལྷན་བཞིན་བསྐྱེད་འདུག དེའི་དགོང་མོར་ཞོར་གི་ཨ་མས་བཟོས་

པའི་དགོང་ཟས་ཏེ་ལས་པ་ཞིག་ང་ཚོས་ཟས་པ་ཡིན། ལཱ་བའི་ཤ་བསྐྱེགས་པ་དེ་ནི་
ཆ་ཤི་ལགས་ཀྱི་ཨ་ཁུལ་དེ་མགོ་ནས་མེ་མདའ་བརྒྱབ་ནས་བསད་པ་ཞིག་རེད། འོན་
ཀྱང་ཤིན་ལྟོ་ལྟོ་ཡོད་པ་རེད།

ལེའུ་བདུན་པ།

དེའི་རྗེས་ཀྱི་ཉེན་བར་ཉི་ཅི་ལྟར་ཚོམ་པ་པོ་ཏ་སྟོལ་ལུ་སི་མེལ་ད་སི་ཡིས་བཤད་
 པ་ལྟར། “ཡོང་ངེས་པའི་ཉེན་ཁ་དང་འབྲུད་པ་”ཞེས་པ་ལྟར་དང་སྟོན་པ་རེད། ང་
 རོ་ལན་ད་མེ་རོར་དང་ལྟན་དུ་ཐིམ་སྟེ་རེ་ཡི་གྲོགས་པོ་ཚོར་བདག་པའི་སྡོད་ཤག་
 དངོས་གནས་ཆེ་ཉམས་དོད་པ་དེར་སྤར་བ་ཡིན། ང་ཚོ་རེ་རེ་ལ་ཉལ་ཁང་རེ་ཡོད་
 ཅིང་། འབྲུག་དར་གྱི་སྐམ་གྱི་ནང་དུ་ཟ་མ་བརུག་པའི་ཐབ་ཚང་རྒྱུང་རྒྱུང་ཞིག་
 འདུག དེ་ནས་ཚོམས་ཆེན་ཏ་ཅང་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་དེར་མེ་རོར་རང་ཉིད་ཀྱིས་
 དར་གོས་ཀྱི་ནང་ལུ་གོན་ནས་ཚོམ་པ་པོ་ཉེ་མིང་མེའི་ལུགས་སོལ་ཅན་གྱི་སྤྱང་སྤྱང་
 རྗེས་མ་རྣམས་འབྲི་ཞིང་། ཁོང་ནི་རྒྱུང་རྒྱུལ་ཞིག་དང་གདོང་པ་དམར་པོ་ཡོད་ཚད་
 ལ་ཚིག་པ་ཟ་མཁན་གྱི་རྒྱགས་རིལ། མཚན་མོའི་སྐབས་སུ་མི་ཆེ་ངོ་མས་ཁོང་ལ་
 རྩོ་སྤྱང་གིས་གཏུགས་པའི་ཚོ་ན་འཇིག་རྟེན་འདིའི་ཆེས་ཡིད་དུ་འོང་ཞིང་བག་སྲོ་
 བའི་འཇུ་མ་དེ་སྟོན་སྤུབ་མཁན་ཞིག་རེད། དེ་ལྟར་ཁོང་ནི་རང་གི་ཅོག་ཅེའི་འགུ་
 དུ་བསྟུང་ཅིང་། ངས་ནི་རས་ཀྱི་དོར་མ་གཅིག་སུ་གོན་ནས་མཐུག་ཅིང་འཇུ་མ་པའི་
 ས་གདན་སྟེང་དུ་ཡར་སྡིང་མར་སྡིང་བྱས་པ་ཡིན། ཁོང་གིས་ཐེངས་དང་པོར་ཤེན་
 མར་ལ་སྐྱབས་མཁན་གྱི་མི་ཞིག་གི་སྟོར་ལ་སྤྱང་ཞིག་བྲིས་ཚར་ཅམ་རེད། མི་དེའི་
 མིང་ལ་སྡིལ་ཟེར། ཁོང་གི་འགྲུལ་རོགས་ནི་མིང་ལ་སམ་ཟེར་བའི་མི་སྟོན་གྱི་
 བ་ཞིག་དང་ཁུ་སིམ་པོ་ཞིག་རེད། སྡིལ་ནི་ཤེན་མར་གོང་ཁྱེར་ལ་ཆ་རྒྱས་ལེན་ཆེད་
 ཕྱི་རོལ་དུ་ཕྱིན་ཅིང་། སྤྱི་རྒྱལ་པ་འདྲ་པོའི་རིགས་དང་ལྟན་དུ་འཁོར་ནས་བསྟུང་། དེ་

ནས་ཁོང་ཚུར་མགོན་ཁང་ལ་ལོག་ཡིད་སྐྱོ་བའི་ངང་ནས་བཤད་རྒྱུ། “སམ། ཁོང་ཚོ་
 འདི་ན་ཡང་འདུག” ཅེས་བཤད། སམ་གྱིས་སྐྱོ་བ་དང་བཅས་སྐུའུ་ཁྱེད་གི་ཕྱི་རོལ་
 ལ་བལྟས་ནས་འདུག “ལགས་འདུག” སམ་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད། “ངས་ཉ་གོ་གི་ཡོད།”
 ད་གནད་དོན་ནི་སམ་གྱིས་འདི་དག་ཤེས་རྒྱུ་ལ་ཕྱི་རོལ་ལ་ཕྱིན་ནས་བལྟ་དགོས་ཀྱི་
 ཡོད་པ་མ་རེད། རྒྱ་རྒྱལ་པ་འདྲ་བོའི་རིགས་ནི་ཨ་མེ་རི་ཀའི་ས་ཆ་གང་ས་གང་ས་ལ་
 ཡོད་ཅིང་། དེ་དག་གིས་ཨ་མེ་རི་ཀའི་རྒྱུ་ལྷན་ཁྲིམ་འདི་བ་ཀྱིན་ཡོད་པ་རེད། མེ་ཚོར་
 དང་རེད་གཉིས་བཟང་ས་ཡག་པོ་ཡིན་ལ། ཁོང་གིས་ང་ནི་རྒྱ་རྒྱལ་པ་འདྲ་བོའི་རིགས་
 ལས་ཆེས་རྒྱུང་རིང་ཤོས་ཀྱི་དངོས་པོ་དེ་ཡིན་པར་བསམས་ཡོད་པ་རེད། མེ་ཚོར་ནི་ཉེ་
 མིང་མེ་ཇི་བཞིན་རྒྱན་ཆང་ཡག་པོ་ལ་དགའ་བ་རེད། ཁོང་གིས་ཉེ་ཆར་པ་རན་སི་
 རྒྱལ་ཁབ་ལ་བསྐྱོད་པའི་སྐོར་དགའ་སྟོབས་ཀྱིས་རྗེས་འབྲལ་བྱས་སོང་། “ཨོ། སམ། རེད་
 གཉིས་རྒྱན་ཆང་བཟང་པོ་པའི་ཉོན་ཏེ་སི་ན་རྒྱ་ཞེས་པ་དང་བཅས་རྩ་སེ་ལ་ཡུལ་གྱི་
 ས་མཐོ་ས་ཞིག་ལ་སྐྱོད་ཐུབ་པ་ཡིན་ན། དེ་ནས་ཁྱེད་ཀྱིས་དོ་འདེན་ལྷགས་སྐྱམ་མ་
 ཡིན་པའི་དོན་དག་གཞན་པ་ཡོད་པའང་ཤེས་ཀྱི་རེད།” ཅེས་ཟེར།

“ངས་དེ་ཉ་གོ་གི་ཡོད། འོན་ཀྱང་ང་ནི་དོ་འདེན་ལྷགས་སྐྱམ་དེ་དག་ལ་དགའ་
 བའི་རྒྱན་གྱིས་རེད། ང་ནི་དེ་དག་གི་སྤྱིང་དུ་འཁོད་པའི་ཡི་གེ་རྣམས་སྐོག་རྒྱུར་དགའ་
 ཞིང་དཔེར་ན། ‘མི་སུ་རི་ཞི་བདེ་རྒྱ་མཚོ།’ ‘རྒྱ་བས་ཆེ་བའི་བྱང་ཕྱོགས།’ ‘རོག་ཨའི་
 ལནད་ལམ་བུ་ལྟ་བུ་རེད། དཀོན་མཆོག་མཁྱེན། མེ་ཚོར། ང་འདི་ལ་རྒྱུང་ས་འཁོར་
 རྒྱུག་བསྐྱོད་བྱེད་བཞིན་ཡོང་བའི་རིང་ལ་བྱུང་བའི་གནས་ཚུལ་ཆང་མ་ངས་ཁྱོད་
 ལ་ཤོད་ཐུབ་ན།”

རའོ་ལིན་སིའི་བྱིམ་མི་རྣམས་ཁང་ཤར་འགའ་ཞིག་གི་ཕ་རོལ་ན་བསྐྱད་ཡོད།
 འདི་ནི་དགའ་སློང་ལྷན་པའི་བྱིམ་ཚང་ཞིག་རེད། གཞོན་ཉམས་ཅན་གྱི་ཨ་མ་ནི་ས་
 ལྷོང་གི་མཚོན་ཁང་ཞིག་རལ་ཞིག་གི་ཆ་ཤས་དབང་བའི་སྦྱིན་བདག་ཅིག་རེད། མོ་
 ལ་བྱ་ལྷ་དང་བྱ་མོ་གཉིས་ཡོད། བྱ་སྟོན་པོ་ནི་རའོ་རའོ་ལིན་སི་རེད་ལ། ཁོང་ནི་
 བྱིམ་གྱི་རྩེ་ལོ་བྱིས་དུས་ཀྱི་ལྷོགས་པོ་རེད། རའོ་ལིས་སྐད་བརྒྱབ་ནས་ང་ལེན་དུ་
 བསྐྱེད་བསུ་བྱེད། ང་ཚོ་སྐྱབ་མ་ཐག་ནས་འདྲིས་པོ་ཆགས་སོང་། ང་ཚོ་ཁོལ་སྐྱབ་སི་
 སྲང་ལམ་སྟེང་གི་ཚང་ཁང་རྣམས་ལ་སྦྱིན་ནས་ཚང་འཕུང་བ་ཡིན། རའོ་ལི་སྲིང་
 མོ་གཅིག་ནི་མིང་ལ་སྟེ་ཟེར་བའི་སྐྱ་སེར་མངོས་མ་ཞིག་ཡིན་ལ། མོ་ནི་དྲ་བའི་སློ་
 ལོ་ཅེ་ཞིང་། ལུབ་སྟོགས་ཀྱི་སྐྱ་རྒྱབས་ལ་ཞོན་མ་ལན་གྱི་མངོས་མའི་སྐྱང་བརྟན་དེ་
 རེད། མོ་ནི་བྱིམ་གྱི་རྩེ་ལོ་དགའ་རོགས་རེད། དེ་ནས་མེ་ཚོར་ལ་ཆ་བཞག་ན་ཁོང་ནི་
 རེན་མར་འདི་ལམ་ཁར་འཁེལ་བ་ཅམ་ཞིག་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྟོན་ཤག་སྐྱས་མ་
 ཞིག་གི་ནང་དུ་ངོ་མ་ཉམས་བྱས་ནས་བསྐྱད་དེ། བྱིམ་གྱི་རྩེ་ལོ་སྲིང་མོ་སྟེ་བྱི་མཉམ་དུ་
 བྱི་ལ་འགོ་གི་འདུག བྱ་མོ་མེད་མ་ལན་གྱི་མི་དེ་ནི་ང་གཅིག་ལྟེད། ངས་མི་ཚང་མ་
 ལ་དྲིས་པ་ཡིན། “རེན་གང་དུ་ཡོད་པ་རེད།” ཁོང་ཚོས་འདྲུ་མ་ཞིག་དང་བཅས་ངན་
 ལྷོགས་ཀྱི་ལན་བརྒྱབ་བྱུང་།

88

དེ་ནས་མཐའ་མ་དེར་དོན་དག་དེ་བྱུང་སོང་། ཁ་པར་གྱི་སྐད་གསུང་བྱུང་ལ་དེ་
 བྱི་ཁར་ལོ་མག་སི་རེད། ཁོང་གིས་ང་ལ་ཁོང་གི་འོག་ཁང་གི་སྟོན་ཤག་དེའི་ཁ་བྱང་
 སྐད་བྱུང་། ངས་ལབ་པ་ཡིན། “བྱིད་ཀྱིས་རེན་མར་ན་ཅི་ཞིག་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད། ངོ་མ་
 ཅི་ཞིག་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད། གནས་ཚུལ་ག་རེ་འདུག”

“ཨོ། ངས་བྱིད་ལ་མ་བཤད་བར་དུ་སྐྱབས་ཨ།”

ང་བྲེལ་བའི་ངང་ནས་ཁོང་ལ་ཐུག་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡིན། ཁོང་གིས་མེ་སི་ཞེས་པའི་
སྣེ་འདྲོམས་ཚོང་ཁང་ཞིག་ཏུ་མཚན་གྱི་ལས་ཀ་བྱེད་ཀྱིན་འདུག རའེ་རའོ་ལིན་སི་
སྟོན་པས་ཚང་ཁང་ཞིག་ནས་ཡར་ཁོང་ལ་ཁ་པར་བཏང་འདུག མི་ཞིག་ཤི་ཟེན་པའི་
གནས་ཚུལ་བཤད་དེ་ཁང་ག་ཉེར་པ་འགའ་ཁར་ལོ་འཚོལ་དུ་བརྒྱགས་ཤིང་། ཁར་
ལོས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཤི་བའི་མི་དེ་ནི་ང་ཡིན་པ་རེད་བསམས་འདུག དེ་ནས་རའོ་ལིན་
སི་ཡིས་ཁ་པར་ཐོག་བཤད་རྒྱུར། “སལ་ཁེན་མར་ལ་བསྐྱབས་འདུག”ཅེས་ལབ་ནས་
ངའི་ཁ་པར་དང་ཁ་བྱང་སྦྱད་འདུག

“ད་ཁེན་ག་པར་ཡོད་པ་རེད།”

“ཁེན་ཁེན་མར་ལ་ཡོད་པ་རེད། ངས་ཁྱེད་ལ་བཤད་རྒྱུ་ཡིན།” དེ་ནས་ཁོང་གིས་
ང་ལ་བཤད་དོན། ཁེན་གྱིས་དུས་གཅིག་ལ་སུ་མོ་གཉིས་ལ་འཁྲིག་སྟོན་བྱེད་ཀྱིན་
འདུག དེ་གཉིས་ཀྱི་གཅིག་ནི་ཁོང་གི་བཟའ་ཟླ་དང་པོ་མེ་རི་ལུ་རེད་ལ། མོས་
མགོན་ཁང་ཞིག་གི་ཁང་མིག་ཅིག་ཏུ་ཁོང་ལ་བསྐྱབས་བསྐྱོད་ཡོད་པ་རེད། གཞན་
དེ་ནི་ཁ་མེལ་རེད། ཁོང་གི་སུ་མོ་གསར་པ་དེ་ཡང་མགོན་ཁང་ཞིག་གི་ཁང་མིག་ཅིག་
ཏུ་ཁོང་ལ་བསྐྱབས་བསྐྱོད་ཡོད། “འདི་གཉིས་ཀྱི་བར་ནས་ང་ཚོའི་ཚར་མེད་པའི་དོན་
དག་གི་ཚེད་དུ་ངའི་རྩ་ལ་རྒྱག་གི་ཡོད་པ་རེད།”

“དེས་ན། དོན་དག་ག་རེ་རེད།”

“ཁེན་དང་རེད་ཀྱིས་ཏ་ལས་པའི་ལས་རིམ་ཞིག་གི་མགོ་བརྒྱུ་ཡོད། ང་ཚོས་
མཐའ་གཅིག་ཏུ་དང་མོ་དང་བཞག་དང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ང་ཚོའི་སེམས་ནང་གི་
ཡོད་ཚད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་བཤད་རྒྱའི་ཐབས་ཤེས་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད། ང་ཚོས་སྐྱོན་
རྩིས་སྟེན་རྩི་པ་རིན་ཞེས་པ་དེ་བཟུང་པ་ཡིན། ང་ཚོ་སྦྱིལ་གྱིང་བྱས་ཏེ་གདོང་པན་

ཚུན་ལ་བསྟན་ནས་ཉལ་མིའི་སྤྱི་བུ་བསྟན་པ་ཡིན། ངས་མཐའ་མ་དེར་རྟོན་ལ་
 བསྐྱབས་པ་ནི། ཁོང་གིས་ཅི་ཞིག་འདོད་པ་དེ་བྱེད་ཐུབ་པ་སྟེ། རྟོན་མར་གྲོང་ཁྱིམ་གྱི་
 སྤྱི་ཁྱབ་པ་ཆགས་པ་འཕམ། སྐོར་མོ་ས་ཡའི་བདག་མོ་ཞིག་ལ་གཉེན་སྲིག་པ། ཡང་ན་
 བ་རན་སིའི་སྟན་པ་ལ་རིམ་གྱི་སྟན་པ་ཆེས་སྐྱབས་ཆེན་དེ་ཆགས་
 རྒྱ་ཡིན་པ་བཅས་རེད། འོན་ཀྱང་ཁོང་གི་རྟོན་པར་སྐྱབས་འཁོར་ཚུངས་ཀྱི་རྒྱུག་
 འགན་ལ་ལྟ་རྒྱུ་རྒྱུག་འགོ་གི་འདུག ང་ཁོང་དང་མཉམ་དུ་འགོ་གི་ཡོད། ཁོང་
 མཚོང་ལྡིང་བྱེད་ཅིང་སྐྱབས་བསྐྱབས་ནས་དགའ་འགོ་གི་འདུག རྒྱུ་གྱིས་ཤེས་པ་རེད།
 སལ། རྟོན་གི་དངོས་གནས་དེ་འདྲའི་དོན་དག་ལ་འཁོར་ནས་སྤོང་གི་འདུག” མག་
 སི་ཡིས་འདྲིའི་སྐོར་ལ་ཁོང་གི་བསམ་སྟོན་དང་སེམས་བསམ་པའི་གཏིང་ནས་“ཉང་ ...”
 ཞེས་ཟེར།

90

“ཁོང་གི་དུས་ཚོད་རེའུ་མིག་ག་རེ་རེད།” ངས་དྲིས་པ་ཡིན། རྟོན་གྱི་མི་ཚེའི་ནང་
 དུས་ཚོད་རེའུ་མིག་ཅིག་ཡོད་ཡོད་པ་རེད།

“དུས་ཚོད་རེའུ་མིག་གི་འདྲི་རེད། ང་ཚུ་ཚོད་བྱེད་ཀའི་སྟོན་ལ་ལས་ཀ་ནས་ཡོང་
 བ་ཡིན། དུས་ཚོད་དེའི་རིང་ལ་རྟོན་གྱིས་མགོ་ན་ཁང་ཞིག་དུ་མེ་རི་ལུ་ལ་རྒྱ་བསྐྱབས་
 བསྐྱབས་ཡོད་པ་རེད། ང་ལ་གྲོན་པ་བརྗེས་པ་དང་གོན་རྒྱའི་དུས་ཚོད་སྤྱད་གྱི་
 ཡོད་པ་རེད། གཅིག་ཉག་ཉག་ལ། ཁོང་མེ་རི་ལུ་ནས་ཁ་མེལ་ལ་རྒྱུགས་འགོ་གི་རེད།
 ཁོང་གཉེས་གྱི་སྐྱབས་ཀྱང་ག་རེ་འབྱུང་བཞིན་པ་དེ་མི་ཤེས་པ་ནི་བཤད་ག་ལ་དགོས།
 དེ་ནས་མོ་ལ་ཐེངས་གཅིག་རྒྱ་གི་རེད་ལ། ང་གཅིག་དང་བྱེད་ཀ་ལ་སྐྱབས་རྒྱུ་དུས་
 ཚོད་སྤོང་གི་ཡོད་པ་རེད། དེ་ནས་ཁོང་མཉམ་དུ་ཡོང་གི་རེད། ཐོག་མར་ཁོས་ཁ་
 མེལ་ལ་ཁྱེད་ལ་འཐེན་དགོས་རེད། མོ་གི་ངའི་སྐྱབས་ལ་འཚིག་པ་ཟ་མགོ་རྒྱུགས་ཟེར་

ཡོད་པ་རེད། དེ་ནས་ང་ཚོ་འདིར་ཡོང་ནས་ཞོགས་ཀའི་ཚུ་ཚོད་དུག་པ་བར་དུ་སྐད་
 ཆ་བཤད་གྱི་རེད། རྒྱ་ནག་ལྷན་བྱས་ན་ང་ཚོས་འདི་ལས་མང་བའི་དུས་ཚོད་བསྐྱེད་གྱི་
 ཡོད། ཡིན་ན་ཡང་། འདི་ཉ་ཅང་རྟོག་འདིང་ཆེ་ཅུ་འགྲོ་གི་འདུག ཁོང་ལ་དུས་ཚོད་
 བྱི་དཀོན་པོ་རེད། དེ་ནས་ཚུ་ཚོད་དུག་པ་ལ་ཁོང་མེ་རི་ལུ་ཡོད་ས་ལ་ལོག་གི་རེད། དེ་
 བས་སང་ཉིན་ཁོང་ཡར་རྒྱལ་མར་རྒྱལ་བྱས་ཉིན་གང་བོའི་དུས་ཚོད་བསྐྱེད་ཏེ་
 ཁོང་ཚོའི་བཟའ་འཁོར་ལ་དགོས་ངེས་ཀྱི་ཡིག་ཆ་མཁོ་སྐྱབ་བྱེད་གྱི་རེད། མེ་རི་ལུ་
 ཡིས་དེ་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱེད་གྱི་ཡོད་པ་རེད། འོན་ཀྱང་བར་སྐབས་འདིར་ཚུ་རྒྱལ་རྒྱ་
 ལ་ལུ་ཚུགས་རྒྱལ་གི་ཡོད་པ་རེད། མོས་བཤད་རྒྱ་ལ་མོ་རང་ཁོང་ལ་དགའ་བཟེད། ལ་
 མེལ་ཡང་དགའ་གི་ཡོད་པ་རེད།”

དེ་ནས་ཁོང་གིས་ང་ལ་འིན་ཇི་ལྟར་ལ་མེལ་ལ་མུག་ཚུལ་བཤད་བྱུང་། པོལ་
 ཁང་གི་བྱ་རོ་ཡེ་ རོན་སོན་གྱིས་མོ་རང་ཆང་ཁང་ཁང་ཞིག་ནས་རྙེད་དེ་མགོན་ཁང་ལ་
 འཁྲིད་བྱིན་པ་རེད། ལྷོ་བས་པའམ་ང་རྒྱལ་གྱིས་རང་གི་ནམ་རིག་གི་མགོ་མནན་ཏེ།
 ཡར་ཡོང་ནས་མོ་ལ་ལྟ་རྒྱུའི་ཆེད་དུ་ཁོང་གིས་རང་གི་ཤོག་ཁག་ཡོངས་རྫོགས་སྐད་
 བཏང་པ་རེད། མི་ཚང་མ་དེར་བསྐྱད་ནས་ལ་མེལ་ལ་སྐད་བཤད་པ་རེད། འིན་གྱིས་
 ཅི་ཡང་མ་བྱས་མོད་གོ་སྐབས་དེ་བཙལ་བ་རེད། དེ་ནས་མི་ཚང་མ་ཕྱིན་ཚར་བ་དང་།
 འིན་གྱིས་ལ་མེལ་ལ་ལུར་ཙམ་ཞིག་བལྟས་ཏེ། ཁོང་གི་མཁྲིག་མ་བསྟན་ནས། “བཞི་
 ”ཞེས་པའི་བརྗེས་པ་རེད། (དེའི་དོན་ནི་ཁོང་ཚུ་ཚོད་བཞི་པ་ལ་ཚུར་ལོག་གི་ཡིན་
 ཟེར་བ་དེ་རེད།) དེ་ནས་ཕྱི་ལོགས་ལ་ཕྱིན་པ་རེད། གསུམ་པ་ལ་རོ་ཡེ་ རོན་སོན་ལ་
 ལྷོ་ལུགས་བརྒྱབ་ཡོད་པ་རེད། བཞི་པ་ལ་འིན་ལ་སྐོ་བྱས་པ་རེད། ང་དེ་ག་རང་ཕྱི་
 ལ་ཕྱིན་ནས་སྐོན་པ་དེ་ལ་ལྟ་འདོད་སྐྱེས་བྱུང་། ད་དུང་ཁོང་གིས་ང་ལ་ཅིག་འཚོལ་

ཞེས་ཁས་ལེན་བྱས་ཡོད་པ་རེད་ལ། ཁོང་གིས་ཁོ་མཉམ་གྱི་བྱ་ཚོར་མ་ཤེས་གྱི་རེད།
 ཁར་ལོ་དང་ངེད་གཉིས་ཁོ་མཉམ་གྱི་མཚན་མོར་ལམ་ཁ་གོག་པོ་རྣམས་བརྐྱད་
 བས་ཕྱིན་པ་ཡིན། རྒྱང་ནི་སྣོད་འངམ་རེད། སྐར་ཚོགས་ནི་ཤིན་ཏུ་མངོས། རྫོང་ལྷོ་ག་
 བཏིང་བའི་སྲང་ལམ་རེ་རེའི་ཡོན་ཏན་ནི་ཉ་ཅང་ཆེ་བ་འདུག་ཅིང་། དེ་ལ་ངས་ང་
 བེ་མི་ལམ་ཞིག་ཏུ་ཡོད་པ་རེད་བསམས་བྱུང་། ང་ཚོ་ཁོ་དང་ཁ་མེལ་གཉིས་ཚོད་པ་
 བརྐྱབ་ནས་བསྐྱད་སའི་ཁང་པ་སྐྱམ་མ་ཞིག་ལ་བསྐྱབས་སོང་། དེ་ནི་ཤིང་གི་རྒྱངས་
 འཁོར་འཛོག་ཁང་དག་གིས་མཐའ་བསྐྱོར་བའི་ས་ཕག་དམར་པོ་ཅན་གྱི་ཁང་རྒྱུང་
 ཞིག་རེད་ལ། ར་སྐྱོར་གྱི་རྒྱབ་ནས་སྣོད་རྒྱན་དག་ཡར་འབྱེད་འདུག་པ་ཚོ་ས་
 གདན་བཏིང་བའི་ཐེམ་སྐྱམ་ནས་ཡར་ཕྱིན། ཁར་ལོ་ཡིས་སློང་རྒྱང་ཞིང་། དེ་ནས་ཁོ་
 ཡིབ་རྒྱའི་ཆེད་དུ་རྒྱབ་ལ་བརྐྱགས་སོང་། ཁ་མེལ་ལ་ཁོང་མཐོང་དུ་འདུག་འདོད་
 མེད་པ་རེད། ང་སྐྱོའི་ཐད་དུ་ལངས་བསྐྱད་པ་ཡིན། ཁོ་མཉམ་གྱི་ལུང་ལྷོ་ག་ལྷོ་
 ཕྱིས་སོང་། ངས་ཉལ་ཁྲིའི་སྣོད་ནས་སྐྱ་བག་མ་ཞིག་མཐོང་བྱུང་ལ། འོ་མའི་མདངས་
 དང་ལྡན་པའི་བརྒྱ་ཤ་སྣོད་རྣམས་ལ་འཕྲུག་པོ་ཞིག་གིས་གཡོགས་འདུག་ཅུང་
 མཚར་སྦྱང་གིས་ཡར་བཞུས་བྱུང་།

92

“ཅིའི་ཕྱིར། སའའ་འལ།” ཁོ་མཉམ་དེ་ལྟར་ལབ་བྱུང་། “རེད། ད། ... ཨང་ ...
 ཨང་ ... ལགས་རེད། འོས་ཡིན། རྒྱུང་བསྐྱབས་པ་རེད། རྒྱུང་། རྒྱ་སྐྱུག་རོགས་གཅེས་
 རྒྱུང་མཐར་ལམ་ལ་བྱུང་པ་རེད། རེད། ད། འདིར་སྣོས་དང་། ང་ཚོས་ངེས་པར་དུ།
 ལགས་རེད། ལགས་རེད། གང་མགྲོགས་མགྲོགས། ང་ཚོས་ངེས་པར་དུ། ང་ཚོས་
 དངོས་གནས་ངེས་པར་དུ། ད་ ཁ་མེལ་ ...” ཁོ་རང་མོའི་སྐྱང་ལ་འཁོར། “སལ་འདིར་
 འདུག་འདི་ནི་འདུ་ཡོག་གི་ངའི་གོགས་པོ་རྒྱུང་པ་དེ་རེད། འདི་ནི་ཁོང་གི་ཁོ་མཉམ་

གྱི་ཞག་མ་དང་པོ་དེ་རེད། ངས་ཡིན་གཅིག་མིན་གཅིག་ཁོང་གྱི་ལོགས་ལ་འབྲིང་ནས་
བུ་མོ་ཞིག་དང་སྐྱིག་དགོས་རེད།”

“ཡིན་ན་ཡང་། ཟློང་ཚུར་ག་དུས་ལོག་གི་ཡིན།”

ཁོང་གིས་ཚུ་ཚོད་ལ་བལྟ་བཞིན་“ད་དང་པོ་དང་བཅུ་བཞི་ཉག་ཉག་རེད། ང་
གསུམ་པ་དང་བཅུ་བཞི་ཉག་ཉག་ལ་ཚུར་ལོག་གི་ཡིན། རེད་གཉིས་ཐུན་མོང་གི་
སིམ་པའི་འཛོག་སྒྲོམ་གྱི་ཆེད་དུ། སིམ་པའི་འཛོག་སྒྲོམ་སྐྱིད་པོ་ངོ་མ། སྤྱིང་སྤྱུག་དེ་
ནས་ཁྱེད་གྱིས་ཤེས་པ་ལྟར། ངས་ཁྱེད་ལ་བཤད་ཅིང་ང་ཚོས་མོས་མཐུན་བྱས་པ་ལྟར།
མཚན་གྱི་དགྱིལ་ལ་བྲིམས་ཚོད་པ་རྐང་གཅིག་དེ་ལ་ཐུག་དུ་འགྲོ་དགོས་ཡོད་པ་རེད།
འདི་བྱང་མཚར་པོ་འདྲ་ཞིག་འདུག་ལྟེ་ངས་ཁྱེད་ལ་ཁ་ཚང་ཞིག་འབྲེལ་བཤད་
བརྒྱབ་པ་ལྟར་རེད།” (འདི་ནི་ཁོང་ཁར་ལོ་དང་ཐུག་རྒྱུའི་དུས་ཚད་བྱས་ཡོད་པ་དེ་
འགོ་བས་བྱད་རེད་ལ། ཁར་ལོ་ད་དུང་ཡང་གྱི་རོལ་ན་ཡིབ་འདུག) “དེར་བརྟེན། ད་
སྐར་མ་འདིའི་ནང་ཚུད་ལ་ངས་ཀྱོན་པ་གོན་དགོས། རྟོར་མ་གོན་ཏེ། མི་ཚོའི་ཁྲོད་
དུ་འགྲོ་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་གྱི་རོལ་གྱི་མི་ཚེ་རེད། སྲང་ལམ་དང་གཞན། ང་ཚོས་
མོས་མཐུན་བྱས་པ་བཞིན། ད་ནི་དང་པོ་དང་བཅོ་ལྔ་རེད། ཚུ་ཚོད་རྒྱུག་གི་འདུག
རྒྱུག་གི་འདུག་……”

“ཨོ་ལ། འགྲིག་གི་རེད། ཉེན། ཡིན་ན་ཡང་ཐུགས་རྗེས་གཟིགས། གསུམ་པ་ལ་
ཚུར་སྐྱབས་རྒྱ་དེ་ཉན་ཉན་བྱེད་རོགས།”

“སྤྱིང་སྤྱུག་ ངས་ཁྱེད་ལ་ལབ་པ་བཞིན་ཡིན། གསུམ་པ་མ་རེད། གསུམ་པ་དང་
བཅུ་བཞི་རེད། འདི་དྲན་པར་གྱིས། ང་ཚོ་གཉིས་ང་ཚོའི་སྤྲོ་སྤྲོག་གི་ཆེས་ལ་མཚན་
པའི་གཏིང་ཚད་དང་གཏིང་ཟབ་ཤོས་གྱི་ཁྲོད་དུ་དྲང་པོ་དྲང་རྒྱང་ཞེ་ཡིན། བརྗེ་བའི་

སློང་ལྷག” དེ་ནས་ཁོང་པར་ཕྱིན་ནས་མོ་ལ་ཐེངས་འགའ་ཤས་ལ་འོ་བསྐྱལ་སོང་།
ཅིག་པའི་སྟེང་ན་ཁ་ཐེལ་གྱིས་བྲིས་པའི་རྟེན་གཅེར་བུ་ཡིན་པའི་རི་མོ་ཆེས་ཆེ་བའི་
མུར་ད་བྲུངས་དེ་དང་ཚང་མ་ཡོད་པ་ཞིག་འདུག ང་ཉ་ལས་སོང་། ཡོད་ཚད་ཆེས་
སྦྱོན་པ་རེད།

ང་ཚོ་མཚན་གྱི་ཁྲོད་དུ་བྲེལ་འཚུབ་གྱིས་ཕྱིན་ཅིང་། སྲང་ལམ་ཞིག་ཏུ་ཁར་ལོ་
ཡང་འདོམས་བྱུང་། དེ་ནས་ང་ཚོ་རྟེན་མར་གྱི་ཐོག་སེ་ཁོའི་གྲོང་སྡེའི་དགྲིལ་དགྲིལ་
ན་ཡོད་ཅིང་། ངས་མཐོང་མ་ཚུངས་པའི་གྲོང་ཁྲུང་གྱི་སྲང་ལམ་ཆེས་ཀྱག་གྲོག་དང་
ཁྱད་མཚར་བ། ཆེས་གུ་དོག་པོ་དེ་བརྒྱུད་ནས་མར་ཕྱིན་པ་ཡིན། གཉིད་གྱིས་གཡོ་
འགུལ་བྲལ་བར་བྱས་པའི་སྲང་ལམ་དུ་ང་ཚོས་སྐད་ལྟགས་ཆེན་པོས་ཁ་བརྟེན་བྱས་
པ་ཡིན། “སལ། ང་ལ་སྐར་མ་འདི་རང་ལ་ཁྱེད་ལ་སྐྱུག་བཞིན་པའི་བུ་མོ་དེ་ཉིད་
ཡོད། གལ་སྲིད་མོ་ལ་ལས་ཀ་ཐེང་ན།” རྟེན་གྱིས་རང་གི་རྒྱ་ཚོད་ལ་ལྷ་བཞིན་དེ་
ལྟར་བཤད། “རི་ཐ་ རྗེ་ཐེན་ཁོར་ད་ཅེས་པའི་ཟ་ཁང་གི་ཞབས་ཁུ་མ་ཞིག་རེད་ལ་བུ་མོ་
བཟང་མོ་ཞིག་ཡིན། མོ་ལ་འབྲིག་སྦྱོང་གི་དཀའ་ངལ་འགའ་ཞིག་གི་ཐང་ནས་ཅུང་
འགག་བསྐྱད་པ་ཡོད་པ་དེ་དག་ངས་སེལ་ཐབས་བྱས་ཡོད་ལ། ཁྱེད་གྱིས་དེ་སྐྱབ་སྐྱབ་
གྱི་རེད། ཁྱོད་འགྲིག་གི་རེད། བ་ཚན་དྲིན་ཆེན་ཁྱོད། བྱས་ཅང་། ང་ཚོ་དེ་ལ་འབྲལ་
དུ་འགོ། ང་ཚོས་རང་གི་སྤྱི་རག་འབྱུང་འགོ། མ་རེད། ཁོང་ཚོ་རང་ཉིད་ལ་ཅུང་ཟད་
ཡོད་པ་རེད། དུལ་ལ།” རང་གི་ལག་པས་གཞུ་བཞིན་དེ་ལྟར་བཤད་སོང་། “དོ་
དགོང་ངས་མོའི་སྲིང་མོ་མེ་རི་ལ་བཞོད་དགོས་གྱི་འདུག”

94

“ག་རེ།” ཁར་ལོ་ཡིས་དྲིས་སོང་། “ངའི་བསམ་པ་ལ་ང་ཚོ་ཁ་བརྟེན་དུ་འགོ་
གི་ཡོད་པ་རེད།”

“རེད། རེད། རྗེས་ལ།”

“ཨོ། རེན་མར་གྱི་ཁྱ་སིམ་མེ་བ་འདི་ཚོ་ཡ།” ཁར་ལོ་ཡིས་གནམ་ལ་སྐད་བརྒྱབ།

“ཁོང་ནི་འདིག་རྟེན་འདིའི་མི་སྣང་བ་འགོ་ཤོས་བཟང་ཤོས་དེ་མ་རེད་དམ།”

རེན་གྱིས་ངའི་ཚེབས་མ་ལ་ཁྱ་ཚུར་གཞུ་བཞིན་བཤད། “ཁོང་ལ་ལྟོས་དང་། ཁོང་ལ་
ལྟོས་དང་།” དེ་ནས། རེན་ལོག་གི་ས་ཆ་གང་ས་ལ་ཁོང་གིས་བྱེད་པ་དེ་ངས་མཐོང་
ཚོལ་བ་ལྟར། ཁར་ལོ་ཡིས་མི་ཚེའི་སྲང་ལམ་ཁྲོད་དུ་རང་གི་སྤྱི་ལུ་བློ་གར་འབྲས་
མགོ་ཚུགས་སོང་།

ད་ངས་གང་ཞིག་བཤད་ཐུབ་པ་ནི། “རེད། དམུལ་བ། བྱེད་གྱིས་རེན་མར་ན་ཅི་
ཞིག་བྱེད་གྱིན་ཡོད།”

“སང་ཉིན། སལ། ངས་བྱེད་ལ་ལས་ཀ་ཞིག་གང་ནས་ཐོབ་པ་དེ་ཤེས་གྱི་ཡོད།”

རེན་གྱིས་རང་གི་ཚོང་ལས་འདྲ་བོའི་སྐད་གདངས་ལ་བསྐྱར་ནས་བཤད་བྱུང་། “བྱས་
ཅང་། མེ་རི་ལུ་ནས་ཚུ་ཚོད་གཅིག་གི་དུས་ཡུན་ཡོད་པ་དེ་བྱུང་མ་ཐག་ངས་བྱེད་
འབོད། བྱེད་གྱི་སྤྱོད་ཤག་ལ་ཐང་ཀར་ཡོང་ནས་མེ་ཚོར་ལ་མཚམས་འདྲི་ལུས་ཉ།
བྱེད་གྲོང་བྱེད་འགྲུལ་འཁོར་ལ་བཞག་ནས་ (དམུལ་བ། ང་ལ་རྒྱུ་ལས་འཁོར་མེད།)
ཁ་མར་སྒོ་ཞེས་པའི་ཁྲོ་མར་ལ་འབྲིད་གྱི་ཡིན། དེར་བྱེད་གྱིས་དེ་མ་ཐག་ལས་ཀ་བྱེད་
མགོ་བརྒྱུ་མས་ཚོག་གི་རེད་ལ། གཟའ་པ་སངས་ལ་ཡོང་ནས་སྐྱ་ཆ་ལེན་གྱི་རེད། ང་ཚོ་
ཚང་མ་དངོས་གནས་སྤང་བོ་སྤང་ནག་ཆགས་ཡོད། ངས་བདུན་ཕྲག་མང་པོའི་རིང་
ལ་ལས་ཀ་བྱེད་ཡོང་བྱུང་མ་སོང་། གཟའ་པ་སངས་གྱི་དགོང་མོར་ཐེ་ཚོམ་ཡིད་གཉིས་
མེད་པར་ང་ཚོ་གསུམ། ཤོགས་པོ་རྙིང་པ་གསུམ། ཁར་ལོ་དང་། རེན་དང་། སལ་
བཅས་ངེས་པར་དུ་རྒྱུ་ལས་འཁོར་ཚུང་གས་གྱི་རྒྱུག་འགན་ལ་འགོ་དགོས། དེའི་ཚེད་

དུ་ངས་ངོ་ཤེས་པའི་གོང་ལྷུང་དགྲིལ་གྱི་མི་ཞིག་ལས་ང་ཚོ་ལ་རྒྱུ་ལས་འཁོར་ཞིག་ལེན་
ཐུབ། ...” ལ་སོགས་པ་བཤད་ནས་མཚན་གྱི་དགྲིལ་ལ་བསྐྱེབས་སོང་།

ང་ཚོ་ཞབས་ཁུ་མ་སྐྱུན་གཉིས་སྣོད་སའི་ཁང་པ་དེ་ལ་བསྐྱེབས་སོང་། ངའི་ཚེད་
དུ་ཡིན་པའི་བྱ་མོ་དེས་ནི་ད་དུང་ལས་ཀ་བྱེད་ཀྱི་འདུག རིན་གྱིས་འདོད་པའི་བྱ་
མོ་དེ་ནང་ལ་འདུག ང་ཚོ་མོའི་འཕོ་ལ་སྟེགས་སྟེང་བསྐྱེད་པ་ཡིན། དུས་ཚོད་འདི་
ལ་ངས་རའེ་རའོ་ལེན་སི་ལ་ཁ་པར་གཏོང་རྒྱ་བྱས་ཡོད། ངས་བཏང་བ་ཡིན། ཁོང་
འཕྲལ་དུ་བསྐྱེབས་སོང་། སློ་ནས་ཡར་འདྲུལ་དུས་ཁོང་གིས་སྟོད་ཐུང་ཐུང་སོང་།
འོག་འདུག་ཐུང་སོང་། དེ་ནས་ངོ་ལྷོན་ནས་མི་ཤེས་པའི་མི་ཡན་པ་མེ་རི་སྟེ་ཐིན་
ཁོར་ད་ལ་འཕྱུད་མགོ་བཅུ་མས་སོང་། ཐང་ལ་ཤེལ་དེམ་འགྲིལ་ཏེ་འགྲོ། ཚུ་ཚོད་གསུམ་
པར་བསྐྱེབས། རིན་ནི་ཁ་མེལ་དང་མཉམ་དུ་སླ་འཁྱམས་གྱི་སིམ་པའི་དུས་ཚོད་དེ་
བསྐྱེད་སྟེད་བརྒྱུགས་ནས་ཕྱིན་སོང་། ཁོང་ཚུར་དུས་ཐོག་ལ་བསྐྱེབས་སོང་། སྲིང་
མོ་གཞན་པ་དེ་བསྐྱེབས་བྱུང་། ད་ང་ཚོ་ཚང་མ་ལ་རྒྱུ་ལས་འཁོར་གཅིག་དགོས་ཀྱི་
འདུག དེ་ནས་ང་ཚོས་འུར་ཟེང་ཆེ་ཐག་ཚོད་ཅིག་རྒྱག་གི་འདུག རའེ་རའོ་ལེན་
སི་ཡིས་རྒྱུ་ལས་འཁོར་ཡོད་མཁན་གྱི་ཁོང་གི་ཤོགས་པོ་ལ་ཁ་པར་བཏང་སོང་།
ཁོང་བསྐྱེབས་སོང་། ང་ཚོ་ཚང་མ་དའི་ནང་ལ་བརྒྱུ་ལས་ རྒྱབ་གྱི་རྒྱབ་སྟེགས་ན་
ཁར་ལོ་ཡིས་རིན་དང་མཉམ་དུ་རང་གི་དུས་ཚོད་བྱས་པའི་ཁ་བརྒྱ་དེ་བྱེད་ཅིས་
བྱེད། འོན་ཀྱང་ཏ་ཅང་མགོ་རྟོག་ཆེན་པོ་འདུག “ཚང་མ་ངའི་སྣོད་ཤག་ལ་འགྲོ།”
ངས་སྐྱད་བརྒྱབ། ང་ཚོ་ཕྱིན་པ་ཡིན། རྒྱུ་ལས་འཁོར་པ་གིར་བཀག་མ་ཐག་ཏུ་ང་ཕྱི་
ལོགས་ལ་མཚོངས་ནས་སྟེད་སྟེད་འགོ་བོ་ས་ལ་བརྒྱུགས་ཏེ་ལངས་པ་ཡིན། ངའི་
ལྟེ་མིག་ཡོད་ཚད་མར་ཟགས་ཏེ་གཏན་ནས་མ་རྟེན། ང་ཚོས་སྐྱད་བརྒྱབ་ནས་ཁང་

པའི་ནང་དུ་བརྒྱལ་ས། རོ་ལ་ནང་ མེ་ཚོར་གྱིས་དར་གོས་གྱི་ནང་ལུ་དེ་གོན་ནས་ང་
ཚོའི་ལམ་ནས་ལངས་ཏེ་བཀག་སོང་།

“ཐིམ་ རྗེ་རེའི་སྡོད་ཤག་ལ་སྡོད་པ་འདི་འདྲ་བྱས་ནས་འགོ་ས་མེད།”

“ག་རེ” ང་ཚོས་སྐད་བརྒྱབ། མགོ་འཕྲོམས་འདུག རའོ་ལིན་སི་ནི་ཞབས་ལྷ་
མ་གཅིག་དང་ལྷན་དུ་རྩ་ནང་ལ་འགྲེལ་འགྲོ་གི་འདུག མེ་ཚོར་གྱིས་ང་ཚོ་ནང་ལ་
འཇུག་དུ་མ་བརྟུག ང་ཚོས་ཐིམ་ རྗེ་རེ་ལ་ཁ་པར་བཏང་ནས་སྡོད་འཛོམས་ཡོད་
སྟོར་ངེས་གཏན་བཟོ་རྒྱུ་ཡིན་པ་མ་ཟད། ཁོང་ཡང་སྐད་གཏོང་དགོས་ལུགས་གྱི་
མནའ་བསྐྱལ་བ་ཡིན། དེ་དག་གྲེད་རྒྱའི་ཚབ་ལ་ང་ཚོ་སྐར་ཡང་འེན་མར་གོང་ཁྱིར་
དགྱིལ་གྱི་འཁོར་ས་དག་ལ་བརྒྱལ་ས་ཕྱིན་པ་ཡིན། སྡོ་བྱར་དུ་ང་རང་སྲང་ལམ་སྟེང་
ལེར་རྒྱང་ཡིན་པ་ངས་ཤེས་ཤིང་ང་ལ་སྟོར་མོ་མི་འདུག ངའི་སྟོར་མོ་མཐའ་མ་དེ་
ཡང་རྫོགས་ཚར།

ང་ཁོལ་རྒྱག་སི་སྲང་ལམ་ནས་ཡར་མེལ་ལེ་ལཱའི་རིང་ལ་གོམ་པ་བརྒྱབ་ནས་
རང་གི་སྡོད་ཤག་གི་ཉལ་གྱི་བདེ་མོ་ལ་ཕྱིན་པ་ཡིན། མེ་ཚོར་གྱིས་ང་ནང་ལ་འཇུག་
དུ་འཇུག་དགོས་འཁེལ་སོང་། འེན་དང་ཁར་ལོ་གཉིས་གྱིས་ཐབ་ཚུན་ལ་སྡིང་སྟོན་
རེས་གྲེད་གྱིན་ཡོད་དམ་བསམས་བྱུང་། དེ་ངས་རྗེས་ནས་ཤེས་རྒྱུ་རེད། འེན་མར་གྱི་
མཚན་མོ་ནི་གང་། ང་ནི་གཉིད་དུ་བདེ་བར་ལུར།

ལེའུ་བརྒྱད་པ།

98

དེ་ནས་མི་ཚང་མས་རྒྱ་ཆེ་བའི་རི་འཛོགས་ཤིག་གི་འཆར་གཞི་འགོད་མགོ་བརྩམས་སོང་། འདི་ནི་ཞོགས་ཀ་དེར་མགོ་བརྩམས་པ་དང་། དེ་ཡང་དོན་དག་རྣམས་རྟོག་འཛིང་དུ་བརྒྱུར་བའི་ཁ་པར་ཞིག་དང་འབྲེལ་ནས་བྱུང་བ་རེད། ངའི་ལམ་གྲོགས་ཨེ་ཏི་ཡིས་འོ་ལ་ཚོད་བྱས་ཏེ་ཁ་པར་ཞིག་བཏང་བ་དང་། ཁོང་གིས་ངས་ཁོ་ལ་བཤད་པའི་མིང་འགའ་ཞིག་དྲན་པ་སོས་འདུག ད་ནི་ང་ལ་ངའི་སྟོན་ཐུང་ཕྱིར་ཐོབ་པའི་གོ་སྐབས་ཤིག་ཡོད་པ་རེད། ཨེ་ཏི་ནི་ཁོ་ལ་རྒྱལ་སི་ལམ་ཁའི་འབྲིས་ན་ཡོད་པའི་ཁང་པ་ཞིག་ཏུ་ཁོང་གི་དགའ་རོགས་སུ་མོ་དང་ལྷན་དུ་བསྐྱེད་འདུག ཁོང་གིས་གང་ཞིག་ནས་ལས་ཀ་ཐོབ་མིན་གྱི་སྐོར་ངས་ཤེས་གྱི་ཡོད་མེད་ཏེ་གོ་འདོད་པ་རེད། རིན་གྱིས་ཤེས་གྱི་རེད་བསམས་ནས་ངས་ཁོང་ལ་ཚུར་ཤོག་ལབ་པ་ཡིན། མེ་ཚོར་དང་ངེད་གཉིས་ཞོགས་ངའི་ཐོག་རྒྱུ་བསྐྱེད་པའི་སྐབས་དེར་རིན་གྲེལ་འཚུབ་གྱིས་བསྐྱེད་པས་སོང་། རིན་ནི་ས་ལའང་སྟོན་གྱི་མི་འདུག “ང་ལ་དོན་དག་སྟོང་སྤྲུག་མང་པོ་བསྐྱེད་རྒྱ་ཡོད། ངོ་མ་བཤད་ན་ཁྱེད་རང་ཁར་མ་རྩོལ་འབྲིང་རྒྱའི་དུས་ཚོད་ཏེ་ཅང་དགོན་པོ་ཡིན། འོན་ཀྱང་། ད་འགོ་ཁོ་རེ།”

“ངའི་ལམ་གྲོགས་ཨེ་ཏི་ལ་སྐྱེགས་དང་།”

མེ་ཚོར་གྱིས་ང་ཚོས་བྲེལ་འཚུབ་གྱི་རྟོག་ཏུ་དེ་དགོད་ཕྱོ་པོར་མཐོང་འདུག ཁོང་སྟོན་སྟོན་གྱིས་ཚོམ་འབྲི་རྒྱའི་ཆེད་དུ་རིན་མར་ལ་ཡོང་བ་རེད། ཁོང་གིས་རིན་ལ་ཆེས་ཀྱས་བཀུར་བྱས་སོང་། རིན་གྱིས་དེ་ལ་ཁ་ཡ་བྱས་མ་སོང་། མེ་ཚོར་གྱིས་འདི་

འདྲ་བའི་ཚུ་ལ་གྱིས་ཁྲིམ་ཆ་བཤད་ཀྱི་འདུག “སྐྱེ་ཞབས་མོ་རི་ཡར་ཐིེ་ལགས།
 བྱིད་ནི་དུས་གཅིག་ལ་བུ་མོ་གསུམ་དང་ལྷན་དུ་གཟིམས་གནང་གི་ཡོད་སྐོར་ངས་གོ་
 བྱུང་བ་དེ་ག་རེ་རེད།” ཁྲིམ་ཆ་དང་པ་ས་གདན་སྟེང་དུ་བཞག་པ། “ཨོ། རེད། ཨོ་རེད།
 དེ་ནི་འགོ་སྐྱེས་དེ་རེད།” དེ་ནས་ཁོང་གི་ཚུ་ཚོད་ལ་བལྟས་ཤིང་། མེ་ཚོར་གྱིས་མཇལ་
 རངས་པའི་འཇུ་རུབ་ཅིག་བྱས་སོང་། ང་ཁྲིམ་དང་མཉམ་དུ་རྒྱུག་ནས་འགོ་རྒྱུར་རོ་ཆོ་
 བྱུང་། མེ་ཚོར་གྱིས་ཁོང་གི་སྟོད་པ་དེ་སྐོབ་པ་དང་སྐྱུགས་པ་ཞིག་ཡིན་པའི་ལྷ་ཚུགས་
 བྱས། ཁོང་དེ་འདྲ་ཡིན་ག་ལ་སྲིད། ངས་གང་ལྟར་དོན་དེ་མི་ཚང་མ་ལ་བདེན་དཔང་
 ར་སྟོན་བྱེད་འདོད་སྐྱེས་བྱུང་།

ང་ཚོ་ཨེ་ཁྲིམ་ལ་ཐུག་བྱུང་། ཁྲིམ་གྱིས་ཁོ་ལའང་ཁ་ལ་བྱས་མ་སོང་། དེ་ནས་ང་ཚོ་
 ཁོང་ཁྱིམ་གྱི་འགྲུལ་འཁོར་ལ་བསྐྱད་ནས་ཁྲིམ་མཉམ་གྱི་ཉིན་གུང་གི་ཆོ་གདུགས་ཁོད་
 ལས་ཀ་འཚོལ་བར་བྱིན་པ་ཡིན། ང་ནི་དེའི་སྐོར་ལ་བསམ་སྟོག་ཏེ་རྒྱ་ཚམ་ལའང་
 མ་དགའ། ཨེ་ཁྲིམ་གྱིས་རྒྱན་ལྷན་བཞིན་སྐྱེད་ཆ་དང་སྐྱེད་ཆ་བཤད་ནས་བསྐྱད་སོང་།
 ང་ཚོས་ཁྱོད་མ་ནས་ང་ཚོ་གཉི་ག་སྐྱེ་རྒྱུ་ཡིན་པར་མོས་མཐུན་བྱེད་མཁན་གྱི་མི་ཞིག་
 རྟོན་བྱུང་ལ། ལས་ཀ་དེ་ཞོགས་ཀའི་ཚུ་ཚོད་བཞི་པ་ལ་མགོ་ཚུགས་ཏེ། དགོང་མོའི་ཚུ་
 ཚོད་དུག་པ་བར་དུ་བྱེད་དགོས་རེད། མི་དེས་བཤད་རྒྱུར། “ང་ནི་ལས་ཀ་ལ་དགའ་
 བའི་བུ་དེ་ཚོ་ལ་དགའ་པོ་ཡོད།”

“བྱིད་ལ་བྱིད་རང་ལ་དགོས་པའི་མི་དེ་ཐོབ་ཡོད།” ཨེ་ཁྲིམ་གྱིས་ལྟར་བཤད་མོད།
 ང་ནི་རང་ཉིད་ཀྱི་སྐོར་ལ་ཉན་ཉན་ཞིག་མི་འདུག “ང་ད་གཉིད་ལྷག་གི་མིན་ལ་ ... །”
 ངས་ཐག་གཅོད་བྱས། ད་དུང་བྱེད་ལྷོང་སྟོ་བའི་དོན་དག་ཏུ་ཅང་མང་པོ་འདུག

ཞོགས་ཀ་རྗེས་མ་དེ་ལ་ཨེ་ཏེ་ལས་ཀར་ཕྱིན་པ་རེད། ང་ཕྱིན་མེད། ང་ལ་ཉལ་གྱི་
 ཡོད། མེ་རྩོམ་གྱིས་འབྲུག་རྒྱལ་གྱི་ནང་དུ་ཁ་ལག་ཉོས་སོང་། དེ་ནས་དེ་ལ་བརྗེ་ལེན་
 གྱི་ཚུལ་དུ་ངས་ཁ་ལག་བཟོས་ཤིང་སྣོད་ཆས་བཀྲུས་པ་ཡིན། དུས་སྐབས་འདི་ལ་ང་
 བློ་འདོད་ཡོད་ཚད་གྱི་ནང་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན། དགོང་མོ་གཅིག་ལ་རའོ་ལིན་སིའི་ཁང་
 པར་སྟོན་མོ་ཆེན་པོ་ཞིག་བཏང་བ་རེད། རའོ་ལིན་སིའི་ཨ་མ་འགྲུལ་བཀུད་ཅིག་ལ་
 ཕྱིན་འདུག རའོ་ རའོ་ལིན་སིས་ནི་ཁོང་གིས་ངོ་ཤེས་པའི་མི་ཚང་མ་བོས་ནས་ཁོང་
 ཚོར་ཨ་རག་འབྱེད་ཤོག་ཅེས་ལབ་འདུག་ལ། དེ་ནས་ཁོས་བུ་མོ་འཚོལ་ཕྱིར་རང་
 གི་ཁ་བྱང་གི་ལག་དེབ་བསྟོན་པ་རེད། ཁོང་གིས་སྐད་ཆ་མང་ཆེ་བ་དེ་ང་ལ་བཤད་
 དུ་བཅུག་པ་རེད། བུ་མོ་ཉ་ཅང་མང་པོ་བསྐྱབས་འདུག རྒྱུ་གིས་ད་ལྟ་ཅི་ཞིག་བྱེད་
 གྱིན་ཡོད་པ་ཤེས་སྲིད་ངས་ཁར་ལོ་ལ་ཁ་པར་བཏང་བ་ཡིན། རྒྱུ་གི་ཁར་ལོའི་ཁང་
 པ་ལ་ཞོགས་ཀའི་ཚུ་ཚོད་གསུམ་པ་ལ་ཡོང་གི་འདུག སྟོན་མོ་ཚར་བའི་རྗེས་ལ་ང་
 དེར་ཕྱིན་པ་ཡིན།

100

ཁར་ལོའི་སྣོད་ཤག་འོག་ཁང་ཅན་དེ་ནི་སྟོན་མོ་རྣམས་ལམ་ཁའི་སྟེང་ན་ཡོད་ཅིང་།
 དེ་ལྟའི་སྟོན་མོ་ཁང་ཞིག་གི་འཁྲིམ་ན་ཡོད་པའི་ས་སྐོང་དམར་པོ་ཅན་གྱི་ཁང་རྩིང་སྟོན་
 ལ་གཏོང་བ་ཞིག་རེད། རྒྱུ་སྲིད་ལམ་ནས་མར་ཕྱིན་ཏེ་རྩོམ་སྐྱེས་ལམ་འགའ་ནས་
 བབས། ཤིང་གི་སྟོན་རྩིང་ཞིག་བྱེས། དེ་ནས་དོང་ཁང་ལྟ་བུ་ཞིག་བཀུད་ནས་ཁོང་
 གི་ཉལ་སའི་སྟོན་ལ་བསྐྱབས། ཁང་མིག་དེ་ལྟ་བུ་སྟེང་དུ་སྟོང་ཞིག་གི་ཁང་མིག་
 དང་འབྲེལ་གྱི་ཉལ་གྱི་གཅིག་ ཡང་ལྟ་སྲིད་བ་ཞིག་ ལྷན་བཤེར་འཇགས་པའི་རྩོམ་
 ཚིག་པ། དེ་ནས་ཁོ་རང་གིས་བཟོས་པའི་མི་ཞིག་གི་སྐབས་འཕྲལ་གྱི་འབག་སྐྱེ་སྟོན་
 བུའི་ཞེད་སྣང་ཚོ་པོ་ཞིག་བཅས་འདུག ཁོང་གིས་ང་ལ་རང་གི་སྟོན་པའི་བསྐྱབས་

པ་རེད། དེ་ལ་“རྟེན་མར་གྱི་ཡི་ལྷུག”ཅེས་བཏགས་འདུག ཞོགས་ཀར་ཁར་ལོས་ང་
 གཉིད་དགོགས་བྱུང་། ཁོང་གིས་རང་གི་སྡོད་ཤག་གི་ཕྱི་ལོགས་གྱི་སྤང་ལམ་དུ་
 “སྤྱག་རོན་སྡོད་ངན་དག་གིས་”སྐད་ངན་འབྱེན་པ་གོ་འདུག་ལ། “སྡོ་བའི་བྱིའུ་རྒྱུང་
 སྐད་སྟོན་”ཅེས་གྱིས་ཡལ་གའི་སྡོང་དུ་མགོ་བོ་གྲུག་ནས་ཡོད་པ་མཐོང་འདུག དེ་
 དག་གིས་རང་གི་ཨ་མ་དབ་བརྟུག་འདུག ཞོང་ཁྱེད་གྱི་སྡོང་དུ་སྐྱུ་མདོག་ཅིག་གིས་
 གཡོགས་འདུག་ལ། རི་བོ་རྣམས་ཏེ། ཞོང་ཁྱེད་གྱི་སྡོགས་གང་ནས་ཡིན་ཀྱང་རུབ་ཏུ་
 བཞུས་ན་མཐོང་སྐབ་པའི་མངོས་ཤིང་བརྗིད་པའི་རོག་ཁི་རི་རྒྱུད་དེ་ནི་“ཤོག་གྲུའི་
 ལྡེར་བཟོ་”ཞིག་རེད། འཇིག་རྟེན་སྲིད་པོ་འདི་སྡོན་པ་དང་ཀྱུག་ཀྱུག་ ཏ་ལས་པའི་
 རྒྱུད་མཚར་ཞིག་རེད། ཁོང་གིས་རྟེན་ནི་འཇའ་ཚོན་གྱི་བྱུང་མ་བྱིས་པ་ཞིག་ཤོར་རྗེས་
 སྤུ་བཅས་པའི་བྱུ་ཞིག་ཡིན་པའི་ཚུལ་དང་། ཁོང་གིས་སྤྱུག་བསྐལ་གྱིས་གཟེར་བའི་
 མི་རེ་ཨེ་བ་སི་ཞེས་པའི་ལྷ་དའི་ཚུལ་གྱིས་མནར་གཅོད་སྤངས་པ་བྱིས་ཡོད། ཁོང་གིས་
 རང་ཉིད་ནི་སྤྱི་རིག་གི་གཏམ་རྒྱུད་དུ་ཡོད་པའི་རྒྱལ་པོ།“ཨོ་ཏ་པ་སི་ཨེ་ཏི”ཡིན་
 པའི་ཚུལ་བསྟན་ཅིང་། དེས་ནི་“སྤེའུ་ཁྱུང་གི་ཤེལ་སྡོ་ནས་འབྱིག་བྱི་རིལ་འབྱང་
 ”དགོས་པ་རེད། རང་གི་ས་འོག་གི་སྡོད་ཤག་འདིར་ཁོང་གིས་བསམ་གཞིགས་ན་ན་
 མོ་བྱས་ཤིང་། ཁོང་ལ་ཉིན་རེ་རེ་ལ་བྱུང་བའི་དོན་ཚང་མ་འབྲི་དེབ་ཆེན་པོ་ཞིག་
 སྡོང་དུ་བྱིས་ཡོད་ཅིང་། རྟེན་གྱིས་ཅི་བྱས་སམ་ཅི་བཤད་ཚང་མ་བྱིས་ཡོད་པ་རེད།

རྟེན་དུས་ཚད་ལྷར་བསྐྱེད་བསྐྱེད་བྱུང་། “ཚང་མ་ཁ་ཏུ་ཁ་སྤྱུག་ཡིན།” ཁོང་གིས་དེ་
 ལྷར་བསྐྱེད་སྤྱོད། “ང་མེ་རི་ལུ་ལ་བཟའ་འཐོར་བྱེད་གྱི་ཡིན་ལ། ཁ་མེལ་ལ་གཉེན་སྤྱིག་
 གི་ཡིན། དེ་ནས་མོ་མཉམ་དུ་སུ་ལྷ་རན་སི་སི་ཁོ་ལ་བྱིན་ནས་སྡོད་རྒྱུ་ཡིན། འོན་
 ཀྱང་འདི་ནི་སྡོན་ལ་ཁྱེད་དང་ང་། བརྗེ་བའི་ཁར་ལོ་བཅས་ཐེག་ས་སི་ལ་བྱིན་ནས་

མོལ་དང་སྐྱུ་ལེ་སྟེ། ཡིད་དུ་འོང་བའི་སྟག་སྟག་དེ་བཅའ་ལ། ང་ལོ་ལ་ཁྱོད་ནས་ཐུག་མ་གྱིང་ན་ཡང་ཁྱོད་གཉིས་ཀྱིས་ཐེངས་མང་པོར་ཁོའི་སྐྱོར་བཤད་སོང་། དེ་ནས་ང་སུ་ལྷ་རྒྱ་ལེ་སྟེ་ལོ་ལ་འགྲོ་གི་ཡིན།”

དེ་ནས་ཁོང་ཚོ་ལས་ཀའི་སྐྱོད་ལ་བབ་སོང་། སྐྱེལ་གྱུང་བྱས་ནས་ཉལ་ཁྲིའི་སྐྱང་ལ་བསྐྱེད་ཅིང་། སུ་ཚུན་ལ་ཐད་ཀར་བསྐྱེད། ང་འཁྲིས་ཀྱི་རྒྱུ་སྟེགས་ཤིག་གི་སྟེང་དུ་ཚོགས་འཁུམས་ཀྱིས་བསྐྱེད་ཡོད་ཅིང་དེ་ཚོ་ཚང་མ་མཐོང་བྱུང་། ཁོང་ཚོས་བསམ་མོ་སྐྱེ་རྟོག་མ་ཞིག་ནས་མཐོ་བཅུགས་ཤིང་དེའི་སྐྱོར་གྲོས་བསྐྱེད་བྱས། ལས་དོན་བྲེལ་འཛུབ་ཀྱི་ཁྱོད་ནས་བརྟེན་པར་གྱུར་བའི་བསམ་མོ་སྐྱེ་རྟོག་མ་གཞན་ཞིག་པན་ཚུན་ལ་བྱེད་སྐྱེལ་བྱས། རིག་གིས་དགོངས་དག་ལྷན་མོད། འོན་ཀྱང་ཁོང་གིས་དཔེ་མཚོན་བཞག་སྟེ། བསམ་ཚུལ་སྐྱེ་རྟོག་མ་དེ་ལ་སྐྱེད་མ་འཛིན་བྱེད་རྒྱུ་འདྲ་འགྲིག་པར་མ་ཟེན། བསམ་མོ་སྐྱེ་རྟོག་མ་དེ་ལ་སྐྱེད་ཡང་འཁོར་བྱུང་བའི་ཁས་ལེན་བྱས་སོང་།

102

ཁར་ལོ་ཡིས་བཤད་རྒྱུར། “ང་ཚོས་མ་ཇི་སྲིད་ལམ་བཟུལ་བའི་སྐྱབས་དེར་ངས་ཁྱེད་ལ་བཤད་འདོད་བྱུང་བ་ནི། ཁྱེད་སྐྱེད་མ་འཁོར་རྒྱུ་ལྲས་དེ་རིགས་ལ་དགའ་ནས་སྐྱོ་འཛུབ་འཛུབ་བྱེད་པ་དེ་ལ་ངས་ཅི་ཞིག་ཚོར་བའི་སྐྱོར་ཡིན། དེ་ནས་ཀྱི་འདུག་གམ། སྐྱབས་དེ་དུས་ཁྱེད་ཀྱིས་དོར་མ་ལྷུག་ལྷུག་ཅན་གྱི་སྐྱོང་ཆུང་དེ་བསྐྱེད་ནས་ཁོང་ཁྱེད་ཀྱི་ས་དང་ཉ་ཅང་འདྲ་པོ་འདུག་ཅེས་ལབ་པ་དེ་དེ་ནས་ཀྱི་འདུག་གམ།”

“ལགས་རེད། ལགས་རེད། ངས་ལོས་དེ་དུས་དེ་ཅུམ་ཞིག་མ་རེད། འོན་ཀྱང་དེས་ང་རང་རང་གི་སྐྱོང་བརྟེན་ཞིག་མཐོ་འཛུགས་སུ་བཅུག་སོང་། རོ་མའི་རྒྱུ་བྱོན་གྱི་དོན་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ངས་ཁྱེད་ལ་བཤད་དགོས། ངས་དེ་བརྟེན་པར་འགྱུར་ངེས་མོད། ད་ཁྱེད་ཀྱིས་ང་དེ་དེ་ནས་དུ་བཅུག་བྱུང་། ...” གནད་དོན་གསལ་པ་གཉིས་བསྐྱེད་མ་པ་

རེད། ཁོང་ཚོས་དེའི་ཐོག་ཞིབ་བསྐྱར་བྱས་སོང་། དེ་ནས་ཁར་ལོ་ཡིས་རྟིན་ལ་ཁོང་
བྱང་པོ་ཡིན་མིན་དང་ལྷག་པར་དུ་ཁོང་སེམས་ཀྱི་གཉིང་ནས་ཁོང་དང་ལྷན་དུ་བྱང་
མོ་བྱང་བཞག་ཡིན་མིན་དྲིས་སོང་།

“ཅིའི་ཕྱིར་ཁྱེད་ཀྱིས་དྲི་བ་འདི་སྐྱར་ཡང་འདྲི་གི་ཡོད།”

“ངས་ཤེས་འདོད་པའི་དོན་དག་མཐའ་མ་གཅིག་འདུག་...”

“འོན་ཀྱང་། བཅེ་བའི་སལ། ཁྱེད་ཀྱིས་ཉན་བཞིན་འདུག་ཁྱེད་དེར་བསྐྱད་ཡོད་
པ་རེད། ང་ཚོས་སལ་ལ་འདྲི། ཁོང་གིས་ག་རེ་བཤད་ཀྱི་རེད།”

དེ་ནས་ངས་ལབ་པ་ཡིན། “ཁར་ལོ། དོན་དག་མཐའ་མ་དེ་ནི་ཁྱེད་ཀྱིས་རྟོན་མི་
ཐུབ་པའི་དོན་དེ་རེད། མི་སུས་ཀྱང་དོན་དག་མཐའ་མ་དེ་རྟོན་ཐུབ་ཀྱི་མ་རེད། ང་
ཚོས་ཆེས་མཐའ་མཐུག་དུ་གནད་དོན་དེ་འདྲི་བ་ཐུབ་པའི་རེ་བ་ཞིག་གིས་ང་ཚོ་འཚོ་
གནས་བྱས་ཏེ་བསྐྱད་ཡོད་པ་རེད།”

“མ་རེད། མ་རེད། མ་རེད། ཁྱེད་ཀྱིས་ངོ་མ་སྐྱག་པ་ཚོ་མེད་པ་དང་བརྟམས་སྐྱང་
པ་ཕོ་ལ་རྒྱེ་ཡི་རིང་ལུགས་ནས་ཆེ་ཉམས་ཅན་གྱི་བཅེ་དུང་བཤད་ཀྱི་འདུག” ཁར་
ལོས་དེ་ལྟར་བཤད།

དེ་ནས་རྟིན་གྱིས་བཤད་རྒྱུ། “ངས་དེ་བཤད་བསམས་པ་ཁྱོད་ནས་མེད། འོན་
ཀྱང་ང་ཚོས་སལ་ལ་ཁོང་གི་བསམ་ཚུལ་བཤད་འདུག་ ངོ་མ་བཤད་ན་ཁར་ལོ་ཁྱེད་
ཀྱིས་ཁོང་པ་གིར་བསྐྱད་ནས་ང་ཚོ་ལ་ལྷ་རྟོག་བྱེད་པ་དེའི་ནང་ལ་གཟི་བཞིན་འདྲ་
བོ་ཞིག་ཡོད་པར་བསམ་གྱི་མི་འདུག་གཟ། ལྷག་སྐྱབ་ཀྱི་ཕ་འདིས་རྒྱལ་ཁབ་འདི་
འཕྲིད་དུ་བཅད་ནས་ས་པ་གི་ནས་འདྲིར་ཡོང་བ་རེད། ལྷོགས་རྟོང་སལ་གྱིས་ལབ་

མི་ཡོང་། འགྲོ་བའི་སྐྱེས་སྐོར་སྐྱེས་སྐོར་ལ་མི་ཡོང་།”

“ངས་མི་ལའང་པའི་དོན་མ་རེད།” ངས་དོ་རྟོགས་ཀྱིས་ “ངས་ཁྱེད་གཉིས་གང་ལ་
འགྲོ་བ་དང་ཅི་ཞིག་བྱེད་ཅིས་ཡོད་པ་དེ་ཉེ་གོ་གི་མི་འདུག འདི་ནི་མི་སུ་ཞིག་ལ་ཡིན་
ནའང་ཐལ་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན་པ་ངས་ཉེ་གོ་གི་ཡོད།”

“ཁྱེད་ཀྱིས་བཤད་ཚད་སྟོན་བཟོད་རེད།”

“འོ་ན། ཁྱེད་ཀྱིས་བྱེད་ཅིས་ཀྱི་དོན་དེ་ག་རེ་རེད།”

“ཁོ་ལ་ཤོད།”

“མིན། ཁྱེད་ཀྱིས་ཁོ་ལ་ཤོད།”

“བཤད་རྒྱུ་ཞིག་ཅི་ཡང་ཡོད་པ་མ་རེད།” ངས་གང་མོ་ཤོར་བཞིན་དེ་ལྟར་ལའང་
ངས་ཁར་ལོའི་ལྷ་མོ་གོན་ཡོད། ངས་ལྷ་དེ་རང་གི་མིག་གི་མཚམས་བར་དུ་འཐེན་
ནས། “ང་གཉིད་ན་འདོད།” ཅེས་བཤད་པ་ཡིན།

“སྣང་རྗེས་ལ། ཉག་ཏུ་གཉིད་ན་འདོད།” ང་ལྟ་སེམས་མེར་བསྐྱད། ཁོང་ཚོས་ཡང་
བསྐྱར་མགོ་བརྒྱུ་མས་སོང་། “བྱ་ཤ་སྟེག་མ་དེའི་རིན་ལ་སྟོན་རྒྱུའི་ཆེད་དུ་ཁྱེད་ཀྱིས་
ངའི་སྐྱར་མ་ལྷ་དེ་གཡར་ནས་ ...”

“མ་རེད་ཁོ་རེ། མི་པན་(ཀྱི་སྐྱེལ་པ་དེའི་ཚབ་ལ་སྐྱར་པ་)རེད། ཅན་གྱི་འདུག་
གལ། ཞེག་ས་སེའི་སྐྱར་མ་ཞེས་པའི་ཟ་ཁང་དུ།”

“ང་ནི་དེ་གཟུང་མིག་དམར་ཞེས་པའི་ཟ་ཁང་དང་འབྲུགས་འགྲོ་གི་འདུག ཁྱེད་
ཀྱིས་སྐྱར་མ་ལྷ་གཡར་དུས་ཁྱེད་ཀྱིས་བཤད་རྒྱུ་ལ། ད་ཉོན། ཁྱེད་ཀྱིས། ‘ཁར་ལོ། འདི་
ནི་ངས་ཁྱེད་ལ་དབང་ཡོད་བྱེད་ཐེངས་མཐའ་མ་དེ་ཡིན།’ ཞེས་ཁྱེད་དང་མཉམ་དུ་

བཅོན་པོ་དབང་ཡོད་ཚོན་ནས་མི་བྱེད་རྒྱུ་ངས་མོས་མཐུན་བྱས་པ་དེ་དངོས་གནས་
ཡིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་བཤད་སོང་།”

“མིད། མིད་མིད། ངས་དེ་ལྟར་བསམས་མིད། ངའི་བརྗེ་བའི་གྲོགས་པོ། གལ་
སྲིད་ཁྱེད་ལ་འདོད་པ་ཡོད་ན་ང་ལ་ཡང་བརྒྱུར་ཉོན་དང་། མཚན་མོ་དེར་མེ་རི་ལུ་
ཞི་ཁང་མིག་དེར་དུ་བཞིན་འདུག དེ་ནས་ང་ཁྱེད་ལ་འཁོར་ཉེ་ངའི་ལྷག་བསམ་
ཚོལ་མེད་གྱི་གདངས་འཕར་མ་ཞིག་བསྟན་ཉེ་ཁྱེད་ལ་བར་བསྟན་ཅིང་། དེ་ནི་ཆེད་
མངགས་གྱིས་བྱས་པ་ཞིག་ཡིན་པ་མ་ཟད། དེ་ལ་དེའི་ཀུན་སྲོང་ཡང་ཡོད་པ་ང་
ཚོ་གཉིས་ཀས་ཤེས། ངའི་ཆ་ནས་རྣམ་འགྲུར་བསྟན་ནས་ ... ཡིན་ན་ཡང་། ལྷགས་
ལ། མོ། དེ་མ་རེད།”

“དེ་དེ་མིན་པ་ནི་ཉ་ཅང་གསལ་པོ་རེད། གང་ཡིན་ཟེར་ན། ཁྱེད་གྱིས་དེ་བརྗེད་
པ་རེད། འོན་ཀྱང་། ངས་ཁྱེད་ལ་ཁག་དགྱི་བྱེད་མཚམས་འདྲིལ་ ངས་བཤད་པ་ནི་
'ལགས་རེད་ཅེས་པ་དེ་ཡིན།' དེ་ལ་སོགས་པ་བཤད་ནས་མཚན་གང་ལ་ཁོང་ཚོས་
རྟེན་ཆ་འདི་ལྟར་བཤད་སོང་། རྒྱ་རེངས་ཤར་དུས་ངས་ཡང་བལྟས་པ་ཡིན། ཁོང་ཚོས་
ཞོགས་ཀའི་དོན་དག་གི་མཐའ་མ་དེ་ལ་སྡོམ་རྒྱག་གི་འདུག “ངས་ཁྱེད་རང་ལ་ང་
དེ་རིང་ཞོགས་ཀའི་ཚུ་ཚོད་བཅུ་པ་ལ་མེ་རི་ལུ་ལ་ཐུག་དགོས་ཤིང་། དེའི་རྒྱ་མཚན་
གྱིས་ང་གཉིད་ལྷག་དགོས་འདུག་ཅེས་བཤད་དུས། ཁྱེད་གྱིས་ང་ལ་བཤད་མ་ཐག་
པའི་གཉིད་གྱི་དགོས་མཁོ་མེད་ལྷགས་རྟོར་ལ་ལན་རྒྱག་རྒྱའི་ཆེད་དུ་ཡིན་གཅིག་
བྱེད་དགོས་པའི་གདངས་དེ་འབྱེད་ཡོང་མོད། འོན་ཀྱང་། བསམ་སློབ་ཐོངས་དང་། རོ་
མ་བཤད་ན་ང་ལ་དངོས་གནས་དང་གནས་གསལ་པོ་དང་ཡང་དག་པའི་ཐོག་ནས།
གང་ཡིན་ཡང་རུང་བ་ཅི་ཡང་མེད་པ་འདི་ཁོ་ན། འདི་ཁོ་ནའི་རྒྱ་མཚན་ཐོག་ནས་

དང་གཉིད་དགོས་ཀྱི་འདུག དེ་ངོ་མ་ཡིན། ཁོ་རེ། ངའི་མིག་བརྩམས་འགྲོ་གི་
འདུག དེ་དག་ནི་དམར་པོ་ཚ་ལམ་ལམ་བྱེད། གཟེར་རྒྱག་ ཐང་ཚད། སམ་འདུག ...”

“ཨོ་ཙྰ། བྱིས་པ།” ཁར་ལོས་དེ་ལྟར་བཤད།

“དངོ་མ་ང་ཚོ་གཉིད་ལྷག་དགོས་འདུག ད་འཕུལ་འཁོར་འདི་མཚམས་འདོག་
བྱེད།”

“ཁྱེད་ཀྱིས་འཕུལ་འཁོར་མཚམས་འདོག་བྱེད་ཚོག་གི་མ་རེད།” ཁར་ལོས་རང་
གི་སྐད་ལྷགས་ཆེ་ཤོས་དེའི་ཐོག་ནས་སྐད་བརྒྱབ་སོང། བྱ་སྐད་དང་པོ་གྲག་བྱུང།

“དངས་ལག་པ་ཡར་བཀྲགས་དུས་” རེན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད། “ང་ཚོས་སྐད་
ཚ་བཤད་མཚམས་འདོག་ ང་ཚོ་གཉིས་ཀས་ཡང་དག་པ་དང་དགག་བྱ་ཅི་ཡང་
མེད་པའི་ཐོག་ནས་ཏ་གོ་དོན་གསལ་ལ་ང་ཚོས་དངོས་གནས་ཁ་བརྗེད་བྱེད་མཚམས་
འདོག་རྒྱ་ཡིན་ལ་ང་ཚོ་ངོ་མ་ཉལ་རྒྱ་ཡིན།”

“ཁྱེད་རང་གིས་འཕུལ་འཁོར་དེ་དེ་འདྲ་བྱས་ནས་མཚམས་འདོག་ཚོག་གི་མ་
རེད།”

“འཕུལ་འཁོར་མཚམས་ཞོག་” ངས་ལབ་པ་ཡིན། ཁོང་ཚོས་ང་ལ་བལྟས་བྱུང།

“སྐབས་འདིའི་དུས་ཀུན་ཏུ་ཁོ་གཉིད་སང་ནས་ཉན་བཞིན་བསྐད་འདུག ཁོ་རེ།
སལ། ཁྱེད་ཀྱིས་ག་རེ་བསམ་སྡོད་ཀྱིན་ཡོད།” ངས་ཁོང་ཚོ་ལ་བཤད་དོན། ཁྱེད་ཅག་
ནི་ཏ་ལས་པའི་སྡོམ་པ་སྡོམ་ཏག་གཉིས་རེད། འདི་ནི་རྒྱ་ཚོད་འཁོར་ལའི་མ་ལག་ཅིག་
ཁ་ལོར་རྡོའི་གླར་ཐོད་རི་རྩེ་ལ་ཏན་ཏན་བསྐྱབས་ཟེན་མོད། འོན་ཀྱང་འཛིག་ཉེན་
ཐོག་གི་ཆེས་མཉེན་ཆ་ཅན་གྱི་རྒྱ་ཚོད་འཁོར་ལོ་དའི་མ་ལག་ཆེས་རྒྱུང་བའི་བྱེད་
སྐོལ་ལྟ་བཞིན་པའི་མི་ཞིག་དང་འདྲ་བར་ངས་མཚན་རྩིས་བོར་ཁོང་ཚོར་མཉན་

ནས་བསྐྱད་པ་ཡིན་བསམས་བྱུང་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན། ཁོང་ཚོ་གད་མོ་བགད་བྱུང་།
ངས་ཁོང་ཚོ་ལ་མཚུབ་མོ་བཅུགས་ནས་བཤད་དོན། “གལ་སྲིད་ཁྱེད་གཉིས་ཀྱིས་མུ་
མཐུད་འདི་ལྟར་བྱས་ན་ཁྱེད་གཉི་ག་སྐྱོ་འགོ་གི་རེད། འོན་ཀྱང་ཁྱེད་གཉིས་མུ་མཐུད་
ནས་བསྐྱོད་སྐབས་ཅི་བྱུང་བ་དེ་ང་ལ་བཤད་རོགས་གནང་།”

ང་ཕྱི་ལོགས་ལ་ཕྱིན་ཏེ་གོང་ཁྱེད་ཀྱི་འགྲུལ་འཁོར་ལ་བསྐྱད་ནས་ངའི་སྡོད་ཤག་
ལ་ཕྱིན་པ་ཡིན། ཐང་ཆེན་པོའི་ཤར་ཕྱོགས་ནས་རྒྱབས་ཆེ་བའི་ཉི་མ་ནམ་མཁར་
འཕགས་རིམ་བཞིན་ཁར་ལོ་ མག་སི་ཡི་ཤོག་གུའི་ལྗེར་བཞོ་ལྟ་བུའི་རི་བོ་རྣམས་
དམར་པོར་གྱུར་འདུག།

ལེན་དགུ་པ།

དགོང་མོར་ང་ནི་རི་འདྲོགས་ཀྱི་འགྲུལ་བཞུད་དེ་ལ་ཞུགས་ཡོད་ལ། ངས་ཤིན་དང་
 ཁར་ལོ་ཉེན་ལཱའི་རིང་ལ་མཐོང་མ་བྱུང་། རྗེས་རའོ་ལིན་སི་ལ་ཁོ་མོའི་ལས་ཀའི་རྒྱུན་
 བདག་གི་རྒྱངས་འཁོར་གཟུང་མཇུག་འདིར་སྦྱོད་ཚོགས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དང་། ང་ཚོས་
 རྒྱུན་པ་ཆ་ཅན་ཉོས་ནས་རྒྱངས་འཁོར་གྱི་སྐུ་ལུང་ལ་དབྱེད་པ་ཡིན། དེ་ནས་གོང་
 རྒྱུང་དཀྱིལ་ཞེས་པའམ་ཡང་ན་སུ་ཐི་རལ་སི་ཐི་ཞེས་པ་ལ་བྱིན་ཅིང་། རའོ་རའོ་
 ལིན་སི་ཡིས་རྒྱངས་འཁོར་བསྐྱོར་གྱི་ཡོད། ཐིམ་གྱི་རྗེ་ལོ་ལྷོ་ལྷོ་དུ་བསྐྱེད་
 ཡོད་ཅིང་། རྗེས་མཇུག་ན་ཡོད། འདི་ནི་ངས་རོག་ཁི་རི་རྒྱུད་ཀྱི་ནང་དོས་མཐོང་པ་
 ཐེངས་དང་པོ་ཡིན། གོང་རྒྱུང་དཀྱིལ་ཞེས་པ་དེ་ནི་གཏོར་ཁ་སྡོག་སའི་གོང་རྗེས་ཞེས་
 ཡིན་ལ། རྒྱལ་ཐོག་གི་རིང་ས་འདི་ནི་འདིག་ཉེན་སྤོང་གི་"ཕུག་ཤོས་ཀྱི་ཐེལ་ལེ་བྱ་
 བཞི་མ"ཞེས་གྲགས་པ་རེད། དེར་དབྱེད་ཀྱི་རྗེ་ལེབ་འཇུག་མེད་ཡོད་པ་དེ་མི་ཁྱོད་
 འཐོང་པོ་ཞིག་གིས་རི་ལ་ཕུག་སྐབས་རྗེས་པ་རེད། ཁོང་ཚོ་ཞག་མ་གཅིག་གིས་ཕུག་
 པོར་རྒྱར་ཅིང་། གཡང་གཟུར་བའི་ལུང་ལྷག་ཅིག་དུ་ཁོང་ཚོའི་རྒྱུལ་ཁང་རྣམས་ཡོད་
 པ་དེའི་དཀྱིལ་དུ་རྫོས་གར་ཁང་རྒྱུང་ལ་སྤྲིང་རྗེ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་རེད། གཞས་མ་དང་
 འཇུབ་སྟོན་མ་ལི་ལི་ཨན་ར་སལ་དང་། དེ་བཞིན་ཕུ་རོབ་ཀྱི་རྫོས་གར་མཁན་གྲགས་
 ཅན་རྣམས་ཀྱང་འདིར་ཡོང་བ་རེད། དེ་ནས་ཨ་རིའི་རུབ་ཕྱོགས་གསར་བའི་ངར་
 རྒྱུགས་ཅན་གྱི་ཚོང་དོན་ལྷན་ཚོགས་ལྟ་བུ་ཞིག་གིས་ས་ཆ་འདི་བསྐྱར་གསོ་བྱེད་རྒྱུའི་
 ཐག་གཅོད་མ་བྱས་བར་དུ་སུ་ཐི་རལ་སི་ཐི་འདི་མི་མེད་ལུང་སྟོང་ཚགས་པ་རེད།

དེ་དག་གིས་རྫོགས་ཀར་ཁང་དེ་རི་ལེགས་སུ་བཏང་ཞིང་། ལོ་རེ་རེའི་དབྱར་གྱི་སྐབས་
 སུ་རྒྱལ་ས་དང་གོང་ཁྲིང་གྱི་མི་གྲགས་ཅན་རྣམས་ཡོང་ནས་འབྲལ་སྟོན་བྱས། དེ་ནི་
 མི་ཚང་མ་ལ་ཁྱད་གསལ་ཆེན་པོ་ཞིག་རེད། ལྷ་སྐོར་བ་རྣམས་ནི་གང་ས་ནས་ཡོང་
 ཞིང་། མཐའ་ན་རྟོ་ལི་སྤྱད་གྱི་མི་སྣ་གྲགས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་ཡོང་བ་རེད། ང་ཚོས་རིའི་
 རོས་ལ་ཡར་བསྐྱར་ཞིང་། ལམ་ཁ་དོག་པོ་རྣམས་ནི་ཆེ་ཆེ་ཉི་རྟོང་པ་ལྟ་བུའི་འགྲུལ་
 པས་ཁེངས་ཏེ་འགག་བསྐྱད་འདུག ངས་མེ་ཚོར་གྱི་སྦྱང་ནང་གི་“སམ”དེ་བྲན་བྱང་
 ལ། མེ་ཚོར་བདེན་པ་རེད། མེ་ཚོར་ཁོང་རང་ཉིད་ཀྱང་དེར་བསྐྱེབས་འདུག་ཅིང་། མི་
 ཚང་མས་རང་གི་སྤྱི་ཚོགས་འབྲེལ་གཏུགས་ཀྱི་འཇུག་ཆེན་པོ་དེ་བསྟན་ཅིང་། ཆེས་
 ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་ཅིག་གིས་ཡོད་ཚད་ལ་འོ་འོ་དང་ཨང་ཨང་ཟེར་བཞིན་འདུག
 “སལ” ཞེས་ཁོས་རྒྱན་ཤོར་ནས་ངའི་དབྱང་པ་ནས་འཇུག་ཏེ། “གོང་སྤེ་རྟིང་པ་འདི་
 ལ་ཅིག་ལྟོས་དང་། འདི་ལོ་བརྒྱ་ མ་རེད་དམུལ་བ་ ལོ་བརྒྱད་ཅུ་དང་དུག་ཅུའི་གོང་
 ལ་རི་འབྲ་ཡིན་པ་དེར་བསམ་སྟོ་ཞིག་ཐོངས་དང་། ཁོ་ཚོར་རྫོགས་ཀར་ཡོད་པ་རེད།”

“འོ་རེད།” ངས་ཁོང་གི་རྟོག་སྦྱང་གི་མི་སྣ་ཞིག་གི་ལད་རྫོགས་བྱས་ཏེ་དེ་ལྟར་བཤད།
 “ཡིན་ན་ཡང་། ཁོང་ཅག་འདི་ན་འདུག།”

“ཕྱི་སྤྱུག་དེ་ཚོ།” ཁོས་དམོད་མོ་བོར། འོན་ཀྱང་ཁོང་གིས་ལྷེ་ལྷེ་སྤེ་རེ་རང་གི་
 མཆན་དུ་བརྒྱུད་ནས་རང་གིས་སྦྱིད་པོ་གཏོང་བྱིར་སར་ཕྱིན་པོང་།

སྤེབ་རའོ་ཡིན་སེ་ནི་ལྷོང་རྒྱས་ཆེ་བའི་སྐྱ་སེར་མ་ཞིག་རེད། མོས་གོང་སྤེའི་
 ཟུར་ན་ཡོད་པའི་གཏེར་འདོན་པའི་ཁང་རྩིང་ཞིག་ཤེས་ཤིང་། དེར་གཟུང་མཇུག་གི་
 རིང་ལ་ང་ཚོ་གསར་བུ་རྣམས་ཉལ་ན་འགྲིག་པ་རེད། ད་ང་ཚོས་བྱེད་དགོས་པ་ནི་
 གཙང་མ་བཟོ་རྒྱ་ཚམ་ཞིག་རེད། ད་དུང་ང་ཚོས་ས་འདི་འདྲ་སྟོན་མོ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞིག་

གཏོང་ཐུབ་པ་འདུག འདི་ནི་སྤྱི་ལ་ཁང་རྙིང་པ་ཞིག་ལ་ནང་གི་ཅ་དངོས་རྣམས་ས་རྩུལ་སོར་སོ་གང་ཅམ་གྱིས་གཡོགས་པ་ཞིག་རེད། འདི་ལ་བྱམས་ར་ཡོད་པ་དང་རྒྱུ་བ་ན་རྒྱ་དོང་ཞིག་འདུག བྱི་མ་སྟེ་རེ་དང་རའེ་རའོ་ལིན་སི་གཉིས་གྱིས་སྤུ་དུང་བརྗེས་ནས་གཙང་མ་བཟོ་མགོ་བརྗེས་སོང་ལ། དེ་ནི་ཁོང་གཉིས་གྱིས་དེའི་སྤྱི་དོང་དང་མཚན་གྱི་ཆ་ལ་བྱས་པའི་ལས་ཀ་མང་ཆེ་བ་དེ་རེད། འོན་ཀྱང་ཁོང་གཉིས་ལ་སྤྱི་རག་ཤེལ་དམ་གྱི་ཚོ་བ་ཞིག་ཡོད་ལ། ཚང་མ་འགྲིག་ཡོད་པ་རེད།

ང་ལ་ཆ་གཞག་ན། སྤྱི་དོང་རྟེན་པའི་མཚན་དུ་སྐྱོར་བ་དང་བཅས་སྒྲོས་གར་ཁང་དུ་སྐྱེ་མགོན་ལ་འགོ་རྒྱུའི་དུས་ཚད་བཞོས་ཡོད། ངས་བྲིས་གྱི་ཁྱོན་པ་ཆ་དེ་གོན་པ་ཡིན། ཉི་མ་འགའ་ཞིག་སྟོན་དེ་ག་རང་ལ་ང་སྤྱང་པོ་འདྲ་པོ་ཞིག་བྱས་ནས་ཀེ་བ་མར་ལ་ཡོང་བ་རེད། ད་ནི་ངས་ཁྱོན་པ་ཆ་ཞིག་གོན་ནས་ཉག་ཉག་གཙང་སེང་ངེར་ཡོད་ཅིང་། ཁྱོན་པ་ལེགས་པོ་སྐྱས་པའི་མངོས་མ་སྐྱ་སེར་མ་ཞིག་དའི་མཚན་དུ་བཟུང་ནས་གནམ་རྒྱུ་སྟོན་གྱི་འོག་དུ་སྐྱེ་མགོན་རྣམས་ལ་གྲས་འདུད་ལྷ་བཞིན་སྲེང་མོལ་བྱེད་ཀྱི་ལོད། གལ་སྲིད་མི་སི་སི་སི་ཇིན་གྱིས་ང་མཐོང་ན་ཁོང་གིས་ག་རེ་ལ་བ་ཡོང་བས་མས་པ་ཞིག་སྤྱེས།

སྒྲོས་གར་དེ་སྤྱི་རེལ་ལི་ཡ་ཟེར་བའི་ཕི་མང་འཕྲབ་སྟོན་ཞིག་རེད། འཕུན་སྐྱེ་ཅན་གྱི་དོའི་འོག་གི་སྟུན་དོང་ཞིག་ནས་གཤམ་ཡོང་བའི་མོ་སྐྱད་ཅིག་གིས་“ཇི་འདྲའི་ཡིད་སྟུག་པ་ལ”ཞེས་དུ་སྐྱད་བརྒྱབ་བྱུང་། ང་དའི་ཆེད་དུ་དུས་པ་ཡིན། དེ་ནི་ངས་མི་ཆོ་ཞེས་པ་འདི་ཇི་ལྟར་མཐོང་ལུགས་དེ་ཡང་རེད། ང་སྒྲོས་གར་ལ་ཡིད་དབང་ལྷགས་ཐག་ཚོད་ནས་སྐབས་ཤིག་གི་རིང་ལ་ངའི་སྐྱོན་པའི་མི་ཆོའི་གནས་སྟངས་དེ་ཡང་བརྗེད་འདུག་ལ། ང་ནི་ངར་མན་གྱི་འོལ་དབྱངས་སྟེབ་སྐྱོར་པ་སྐྱེ་ཞབས་སྟོ་ཕོ་མན་

གྱི་རྒྱབས་ཆེ་བའི་སྐྱོད་བྱངས་དང་། ཁ་ཆེ་ཡུལ་གྱི་རི་མོ་བ་སྐྱུ་ཞབས་རམ་གླ་རན་ཁི་
ཡི་སྐྱུང་ནང་གི་གདངས་དབྱངས་ལྷག་པོ་དེའི་ཁྲོད་དུ་བོར་འདུག

“ཨོ་རེད། སལ། ལོ་འདིའི་འཁྲབ་སྟོན་ཐང་ཁྱེད་རང་རྒྱུ་ལྟར་དུ་བོར་འདུག” གྱི་
ལོགས་གྱི་སྲང་ལམ་དུ་ཁྱེད་ལྟར་ཁྱེད་ཀྱི་འོ་ལ་གྱིས་སློབས་པ་དང་བཅས་དྲིས་བྱུང་། ཁོ་
འོ་སྐྱོས་གར་ཚོགས་པ་ལ་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ཞིག་རེད།

“རྒྱུ་ལྟར་ཡིད་སྐྱེད་ལྟར་ལྟར་དུ་འདྲེལ་བ་ཡོད་པ་ཞིག་རེད།” ངས་དེ་ལྟར་བཤད། “འདི་ནི་ཉལ་ལས་
པའི་ཡག་པོ་འདུག”

“འདིའི་རྒྱུ་ལྟར་གྱིས་བྱེད་དགོས་པ་ནི་བྱེད་རང་འཁྲབ་སྟོན་པའི་ཚོགས་
མི་རྣམས་ལ་ཐུག་རྒྱ་དེ་རེད།” ཁོང་རང་ཉིད་གཞུང་འབྲེལ་གཏམ་བཤད་གྱི་སྐྱེད་
གདངས་ཤིག་གི་སྟེང་ལ་བྱིན་སོང་། འོན་ཀྱང་སྐབས་ལོགས་པ་ཞིག་ལ། འོན་དག་
གཞན་མང་པོའི་བྲེལ་བའི་ཁྲོད་ནས་འདི་བརྗོད་འདུག་ལ། ཁོང་ལལ་སོང་།

སྟེན་དང་དེད་གཉིས་གཉེར་འདོན་པའི་སྐྱེལ་ཁང་ལ་ལོག་པ་ཡིན། ངས་རང་
གི་སྐྱོན་པ་སྤུང་ཅིང་། སུ་གཞན་དང་སྟོན་དུ་གཅོད་མ་བཟོ་བ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན།
དེ་ནི་གཞི་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལས་ཀ་ཞིག་རེད། རོ་ལན་དང་མེ་རྩོད་ནི་གཅོད་མ་བཟོས་ཚར་
བའི་མདུན་ཁང་གི་དཀྱིལ་དུ་བསྐྱེད་ཅིང་རོགས་རམ་བྱས་མ་སོང་། ཁོང་གི་མདུན་
དུ་ཡོད་པའི་ཚོགས་ཚོ་རྒྱུ་རྒྱུ་དེའི་སྟེང་དུ་ཁོང་གི་སྐྱེ་རག་ཤེལ་དམ་དང་མིག་ཤེལ་
འདུག ང་ཚོས་ཚོ་བའི་ནང་ལ་རྒྱ་འབྱོར་ཞིང་ལྷགས་མ་བཟུང་སྟེ་ཡར་རྒྱུག་མར་རྒྱུག་
བྱེད་བཞིན་པའི་སྐབས་དེར་ཁོང་གིས་རྒྱུ་རྒྱུ་དོན། “འོ། གལ་སྲིད་མཚམས་
ཤིག་ལ་ཁྱེད་རང་དང་མཉམ་དུ་ཡོད་ནས་སིན་ཇོ་ལོ་རྒྱུ་ཚང་འཕྲུང་སྟེ། ས་རན་
སིའི་རྒྱན་འོ་ལ་ཡུལ་གྱི་འོ་ལ་མོ་བ་རྣམས་ལ་མཉམ་ན། དེ་ནས་ཁྱེད་རང་གིས་འཚོ་

བ་བསྐྱུལ་གྱི་ཡོད་པ་རེད། དེ་ནས་དབྱར་ཁའི་རིང་མོར་མཁུ་འི་ཡུལ་ཡོད་པ་རེད།
རྒྱུ་ཚང་ས་སྒོ་ཚི་དང་། ཨ་རག་ཁལ་བ་འོ་སི་རྟིང་གསུམ་སྐྱུལ་ལེགས་ཡོད་པ་རེད།
ལེམ། ཤོག་ཁོ་རེ། ཁོང་གིས་མཚོང་རྒྱ་མེད་པའི་རང་གི་ཤོགས་པོ་ལ་དེ་ལྟར་སྐྱུལ་
“རྒྱུ་ཚང་དེ་རྒྱའི་ནང་ནས་ཡར་བཏོན་ཤོག ང་ཚོས་ཉ་འཛིན་པའི་རིང་དེར་རྒྱུ་
ཚང་གང་མོ་ངེས་ཅན་ཞིག་ཆགས་ཡོད་མེད་ལ་བཞུ།” འདི་ནི་ཚོམ་པ་པོ་ཉེ་མིང་མེ་
ཡི་ཤུགས་རྒྱུ་ཤད་ཀར་བསྐྱེབས་པ་ཞིག་རེད།

ངས་མྱང་ལམ་དུ་ཡོད་པའི་བུ་མོ་ཚོ་སྐྱད་བཏང་བ་ཡིན། “རྫོང་གནས་འདི་
གཙང་སྐྱ་བྱེད་པའི་རོགས་པ་བྱེད་དུ་ཤོག མི་ཚང་མ་དོ་དགོང་གི་རྩོན་མོ་ལ་གདན་
ཞུ་བྱས་ཡོད་དོ།” ཁོང་ཚོ་བསྐྱེབས་སོང་། ང་ཚོ་ལ་ལས་ཀ་བྱེད་མཁུ་གྱི་རུ་ཁག་
ཚེན་པོ་ཞིག་ཐོབ་སོང་། མཐའ་མ་དེར་རྫོས་གར་རུ་ཁག་གི་གཞས་པ་རྣམས་ཚུར་
ཡོང་ཞིང་རོགས་བྱས་སོང་། དེའི་མང་ཆེ་བ་ནི་བྱིས་པ་རེད། ཉི་མ་རུབ་སོང་།

112

ང་ཚོའི་ཉེ་མ་དེའི་ལས་ཀ་ལྟུབ་པ་རེད། བེམ་དང་། རའོ་ལིན་སི། ང་བཅས་ཀྱིས་
དགོང་མོ་གལ་ཆེན་དེའི་ཆེད་དུ་རྣམ་པ་འདོན་རྒྱུའི་ཐག་བཅད། ང་ཚོ་གོང་སྡེའི་
པར་སྐྱོགས་ཀྱི་སྐྱ་གཏོང་གི་ཁང་པ་དེར་བྱིན་པ་ཡིན། དེར་རྫོས་གར་པ་གྲགས་ཅན་
རྣམས་བསྐྱད་འདུག མཚན་གང་ལ་ང་ཚོས་དགོང་རྫོའི་ལྷང་མོའི་མགོ་འཇུགས་དེ་
གོ་བྱུང་། “ཉག་ཉག་རེད།” རའོ་ལིན་སིས་དེ་ལྟར་བཤད། “སྐྱ་གྱི་དང་ལག་བྱིས་
འདི་ཚོ་འགའ་ཞིག་བཟུང་དང་། ང་ཚོ་རྒྱང་རི་ཡག་ལ་གཏོང་།” ང་ཚོས་ད་དུང་སྐྱ་
ཤད་དང་། རི་ཞིམ་ཤེལ་དམ་ཁོ་ལོན་ཞེས་པ། བཞར་རྩེ་འགའ་བཅས་འབྱེད་ཞིང་།
དེ་དག་ལྷུར་ནས་སྐྱས་ཁང་དུ་འཇུག་བ་ཡིན། ང་ཚོས་གཟུགས་པོ་བསྐྱེད་ཤིང་སྐྱ་
གཞས་སྐངས། བེམ་ རྗེ་ལེ་ཡིས་འདི་ལྟར་ལབ་གྱིན་བསྐྱད། “རྫོས་གར་པ་གྲགས་ཅན་

ཚོའི་ལྷན་ཁང་དང་། ལག་ཁྱིམ་དང་། བཞར་ཚེ་དང་། རྫོག་གི་སྤྱི་བཅས་བེད་སྤྱོད་
བྱེད་པ་འདི་ལག་པོ་མི་འདུག་གམ།”

འདི་ན་ཏ་ལས་པའི་མཚན་མོ་ཞིག་རེད། སན་ཕྱི་རལ་ སེ་ཕྱི་ཞེས་པའི་གྲོང་འདི་
ནི་མེལ་ལེ་གཉིས་ཀྱིས་མཐོ་བའི་རི་རྩེ་ན་ཡོད་ཅིང་། འདིར་ཐོག་མར་རྫ་དུག་གིས་
ཁྱེད་རང་ར་བཟེ་འགོ་གི་རེད་ལ། དེ་ནས་ཐང་ཆད་ཀྱི་རེད། དེ་ནས་ཁྱེད་ཀྱི་སྤྱོད་ཀྱི་
ཏུ་ཚ་བ་ཡོང་གི་རེད། སྲང་ལམ་ནག་ཁྱེད་དང་དོག་པོ་དེའི་གཤམ་ནས་སྤོངས་གར་
ཁང་གི་མཐའ་སྤོང་དུ་ཡོད་པའི་སྤོང་འོད་ནམས་དང་འཕྲད་བྱུང་། དེ་ནས་གཡམས་
ཏག་ཏག་ལ་དཀྱིགས་དུས་ཆང་ཁང་རྙིང་པ་སྤོང་ལེབ་རང་འགྲུལ་གཡམས་མོ་ཅན་དང་
འཕྲད་བྱུང་། ལྷ་སྤོང་བ་མང་ཆེ་བ་ནི་སྤོང་གར་ཁང་དུ་འདུག ང་ཚོས་ཆེས་ཆེ་བའི་
སྤོང་རག་ཤེལ་མོར་དང་བཅས་མགོ་བཅུགས་པ་ཡིན། རྫོང་ལྷོང་རོལ་ཆ་གཏོང་མཁན་
ཞིག་འདུག རྒྱབ་སྤོང་པ་རོལ་ན་རྫོང་འོད་ཀྱི་འོག་དུ་རི་བོའི་དོགས་གསལ་བ་ཞིག་
འདུག ངས་ཡུ་འོ་ཞེས་དགའ་བའི་ཀི་ཞིག་བཏབ་པ་ཡིན། མཚན་མོ་ནི་བསྐྱེད་སྤོང་
འདུག

དེ་ནས་ང་ཚོ་བྲེལ་འཇུག་གིས་གཏེར་འདོན་པའི་སྤྱིལ་ཁང་ལ་ལོག་པ་ཡིན།
སྤོང་མོ་ཆེན་པོ་དེའི་ཆེད་དུ་ཆང་མ་གྲ་སྤྱིག་རེད་འདུག བྱ་མོ་གཉིས་ཏེ་སྤོང་དང་སྤོང་
ཕྱི་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱ་མ་དང་སྤོང་མའི་ཞོར་ཟས་ཤིག་བསྐོལ་འདུག དེ་ནས་ང་ཚོས་གཞི་
ནས་གཞས་འབྲབ་ཅིང་སྤོང་རག་འཕྲད་མགོ་བཅུགས་པ་ཡིན། སྤོང་གར་ཆར་མོང་།
བྱ་མོ་ལོ་གཞོན་གྱི་སྤོང་ཁག་ཆེན་པོ་ཞིག་ང་ཚོའི་ས་ཆ་ལ་འཚངས་ནས་བསྐྱེད་སྤོང་
མོང་། རའོ་ལིན་སི་དང་ཕྱིམ། ང་བཅས་ཀྱིས་ང་ཚོའི་མཚུངས་ལ་སྤོང་ལྷོང་ལྷོང་གྲས་པ་རེད།
ང་ཚོས་ཁོང་ཅག་འཇུག་ཤིང་གཞས་འབྲབ། གཞས་འབྲབ་པ་ཅོམ་ཞིག་ལས་རོལ་

དབྱངས་ཡོད་པ་མ་རེད། ས་ཆ་དེ་ཁེངས་སོང་། མི་ཚོས་ཤེལ་དམ་འཁྲུང་ནས་ཡོད་པ་
 མགོ་བརྒྱུ་མས་སོང་། ང་ཚོ་ཆང་ཁང་ལ་འགོ་ཕྱིར་བརྒྱུགས་ནས་ཕྱིར་ཅིང་བརྒྱུགས་
 བས་ཚུར་ལོག་ མཚན་དེ་ནི་དེ་རྩོད་དང་དེ་རྩོད་ལ་འགོ་བཞུགས་འདུག ངས་ཁྱི་དང་
 ཁར་ལོ་གཞིས་ཀྱང་འདིར་ཡོད་ན་ཞེས་རེ་བ་བརྒྱབ་པ་ཡིན། དེ་ནས་ཁོང་ཅག་ནི་
 འདིའི་གསལ་ལ་མི་ཚུད་ཅིང་རྒྱུད་པོ་མིན་པ་དེ་ཤེས་བྱུང་། ཁོང་ཚོ་ནི་སྤྲོད་དོང་གི་རྩོད་
 དང་རབ་རིབ་ལ་འགོགས་པའི་མི་དེ་དང་འདྲ་པོ་ཡོད་ཅིང་། ས་འོག་ནས་ཡར་ལངས་
 ཏེ། ཨ་མེ་རི་ཀའི་ཡུལ་གྱི་རྒྱུབ་སྤྱོད་སྤེལ་མ་ཁབ་ཏེ། བམ་པའི་མི་རབས་གསར་པ་རེད་
 ལ། ང་ཡང་དེའི་ཁྲོད་ལ་ག་ལེར་འརྱུ་ལ་གྱིན་ཡོད།

རྫོས་གར་རུ་ཁག་གི་བྱ་དེ་ཚོ་བསྐྱབས་སོང་། ཁོང་ཚོས་“མངོས་མ་ཨ་ཁྱི་ལིན་
 “ཞེས་པའི་སྐྱ་གཞས་གཏོང་མགོ་རྒྱུགས་སོང་། ཁོང་ཚོས་ད་དུང་ཚིག་དུམ་དཔེར་
 བ་“ང་ལ་སྤྱི་རག་སྤོད་དང་།” ཞེས་པ་དང་། “ཕྱིད་ཀྱི་གདོང་པ་ཕྱིར་བརྒྱུན་ནས་ག་
 རེ་བྱེད་གྱིན་ཡོད།”ལྟ་བུ་སྐྱབས་སོང་། ངས་འགྲག་སྐད་རིང་ལ་མཐོ་བ་ཞིག་གིས་
 “སྤྱི་ཁྱི་ལེའོ”དང་། “ཨོ་ཅི་ང་། ཇི་འདྲའི་ཡིད་སྤྲོད་པ་ལ།” ཞེས་པ་སྐྱབས་པ་ཡིན།
 བུ་མོ་རྣམས་ནི་ཉ་ཅང་ཡག་པོ་འདུག ཁོང་ཚོ་རྒྱབ་རའི་ནང་དུ་ཕྱིན་ཏེ་ང་ཚོའི་སྤྱི་
 ལ་འབྱར་ནས་བསྐྱད་བྱུང་། ཁང་མིག་གཞན་དག་གི་ནང་ལ་ཉལ་བྱི་ཡོད་ཅིང་དེ་
 དག་ནི་གཙང་མ་བཅོས་མེད་པའི་ས་རྒྱལ་ཅན་རྣམས་རེད། ང་ལ་དེའི་གཅིག་གི་སྤྱིང་
 དུ་བསྐྱད་པའི་བུ་མོ་ཞིག་ཡོད་ཅིང་མོ་དང་མཉམ་དུ་སྐད་ཆ་བཤད་ནས་བསྐྱད་ཡོད།
 མོ་བུར་དུ་རྫོས་གར་རུ་ཁག་གི་སྐྱ་བ་གཞོན་ལུ་རྣམས་ཏོབ་རྒྱུག་ཆེན་པོས་བསྐྱབས་
 བྱུང་། དེ་ཚོས་ཚུལ་ལྡན་གྱིས་འཁྲིག་སྤོད་བརྟེན་ཐབས་མེད་པར་བུ་མོ་རྣམས་ལ་
 འརྱུས་ཤིང་འོ་བསྐྱལ་སོང་། བ་གཞོན་དང་ར་བཟུ། ཟ་ང་བཟུང་དེ། དག་འརྫོས་ཁེངས་

པ་དེ་དག་གིས་ང་ཚོའི་སྟོན་མོ་འཕྲོ་བརྒྱལ་ལ་བཏང་སོང་། སྐར་མ་ལྗེའི་ནང་ཚུད་ལ་
བུ་མོ་གཅིག་ཀྱང་སྟལ་མི་འདུག་ལ། སྤེལ་གཤེལ་དམ་གྱི་གཏུགས་སྐྱོད་ཅ་ཅོས་
ཁེངས་པ་དང་བཅས་སྟོབ་ཆེན་གྱི་བུ་ཤ་སྟལ་གི་སྦྱིད་སྦྱུག་དང་མཚུངས་པའི་སྟོན་
མོ་ཆེན་པོ་དེ་མགོ་བཙུགས་སོང་།

རའེ་དང་། བྲིམ། ང་བཅས་ཀྱིས་ཆང་ཁང་ལ་སྟེག་རྒྱུའི་ཐག་གཅོད་བྱས་པ་ཡིན།
མེ་ཚོར་ཕྱིན་ཚར་འདུག རྟེབ་དང་རྟེ་བྲི་ཡང་ཕྱིན་ཚར་འདུག ང་ཚོ་མཚན་གྱི་ཁྲོད་
དུ་འབྱུང་འབྱོར་གྱིས་ཕྱིན་ཅིང་། རྫོས་གར་ལ་ལྷ་མཁན་རྣམས་ནི་ཆང་ཁང་དག་གི་
ཆང་སྟེགས་ནས་རྟེག་པའི་བར་དུ་བཙོར་ནས་འདུག མེ་ཚོར་གྱིས་མགོ་བོ་རྣམས་གྱི་
སྟེང་ནས་སྐད་རྒྱག་གི་འདུག དགའ་འཚུབ་འཚུབ་གྱི་ཏེན་མར་ ཁྱི་ ཏེ་ཏེ་ལ་མིག་ཤེལ་
ཅན་དེས་མི་ཆང་མ་ལ་ལག་པ་གཏོང་བཞིན་“ཕྱི་ངོ་བདེ་ལེགས། བྱེད་རང་བདེ་པོ་
ཡིན་ནམ།” ཞེས་བརྗོད་བཞིན་འདུག མཚན་གྱི་དཀྱིལ་ལ་བསྐྱབས་དུས་ཁོང་གིས་
“ཕྱི་ངོ་བདེ་ལེགས། བྱེད་རང་བདེ་པོ་ཡིན་ནམ།” ཞེས་བརྗོད་གྱིན་འདུག སྐབས་
གཅིག་ལ་ཁོང་སྐྱ་མགོན་ཞིག་དང་ལྷན་དུ་མར་གང་ཞིག་ལ་ཕྱིན་པ་ངས་མཐོང་
བྱུང་ལ། དེ་ནས་ལོ་ན་ལྷ་བཙུ་ཅམ་ཡིན་པའི་བུད་མེད་ཅིག་དང་ལྷན་དུ་རྒྱུར་ལོག་
བྱུང་། དེའི་རྗེས་ལ་ཁོང་གིས་སྲང་ལམ་དུ་སྐྱ་བ་གཞོན་ཅུ་འགའ་ལ་སྐྱད་ཆ་བཤད་
གྱིན་འདུག དེའི་རྗེས་ལ་ཁོང་གིས་ང་ལྟེ་ཡིན་པ་ངོ་མ་ཤེས་པའི་ངང་ནས་ང་ལ་ལག་
པ་བཏང་ཞིང་། “ལོ་སར་བཟང་། ངའི་བྲུ།” ཟེར། ཁོང་ཆང་རག་གིས་ར་བཟི་བ་ནི་མ་
རེད། ཁོང་དགའ་ས་དེའི་ཐོག་ནས་ར་བཟི་བ་རེད། དེ་ནི་མི་ཚོགས་ཀྱིས་ཁེངས་པ་
དེ་རེད། མི་ཆང་མས་ཁོང་ངོ་ཤེས་པ་རེད། “ལོ་སར་བཟང་།” ཁོང་གིས་སྐད་བརྒྱབ།
མཚན་མས་མཚན་ལ། “སྟོན་པ་ཡེ་ཤུའི་འབྲུངས་སྐར་བཟང་།” ཟེར། ཁོང་གིས་དུས་

ཚུཅ་ཉམས་འདི་འདྲ་ལབ་གྱི་རེད། ལྟོན་པ་ཡི་ཤུའི་འཇུངས་སྐྱེར་གྱི་སྐྱབས་ལ་ཁོང་གིས་ གཤོན་འདྲེདེ་དུས་ལྟོན་ལ་བཟུ་གིས་བདེ་ལེགས་ཞེས་བརྗོད་པ་རེད།

ཆང་ཁང་དུ་མི་ཆང་མས་བཅེ་བལྟར་ལུ་སའི་ལྷུ་སྐྱད་བར་མ་ལེན་མཁན་ཞིག་ ཡོད་ལ། རེན་མར་ རོལ་གྱིས་ང་ལྷུ་བ་དེ་ལ་སྤུག་ཚུར་ལུ་ཚུགས་བྱས་བྱུང་། དམ་དེ་ ལ་གཡོལ་ཐབས་བྱེད་གྱིན་ཡོད། ཁོང་གི་མིང་ལ་ རོན་ལུན་རིའོ་ཟེར་བའམ་དེ་འདྲ་ ཞིག་རེད། ཁོང་གི་ཆུང་མའང་ཁོང་དང་ལྷན་དུ་འདུག། ཁོང་ཚོ་ཅོག་ཅེ་ཞིག་ཏུ་ འོ་ཞོ་ཉམས་བསྐྱད་འདུག། ཆང་ཁང་དེར་ད་དུང་ཡར་རིན་མེ་ན་ཚུལ་ཁབ་ཉམས་ཡིན་ པའི་ཡུལ་སྐྱོར་བ་འདྲ་བོ་ཞིག་ཀྱང་འདུག། རོལ་ལུན་སི་ཡིས་སྡོད་ས་བཟོ་ཆེད་ཁོང་ ལ་འདུད་ཚུགས་ཅིག་བཏང་བ་རེད། ཁོང་ཚུར་འཁོར་ཉམས་གཤེ་གཤེ་བཏང་སོང་། རོལ་ ལུན་སི་ཡིས་ཁོང་གི་ཆང་མོར་ངའི་ལག་ཏུ་བཞག་ཅིང་། ལུ་ཚུར་གཅིག་གིས་ཁོང་ ཟངས་ཤན་ཅན་གྱི་ཆང་སྟེགས་སྟེང་མར་བསྐྱེལ་བཞག་སོང་། མི་དེ་སྐབས་ཤིག་ ལ་བཟུལ་འདུག། སྐྱད་ཅོར་ཚུགས་གི་འདུག། ང་དང་ཕྱིམ་གཉིས་གྱིས་མཚུགས་པོར་ རོལ་ལུན་སི་ལྷུང་འཐེན་པ་ཡིན། དེར་ཟིང་ཆ་ཉ་ཅང་ཆེ་ཞིང་། མཐའ་ན་ཉེན་རྟོག་ དཔོན་པོས་ཀྱང་ཕམ་མཁན་དེ་འཚོལ་ཚུ་ལའང་མི་ཚོགས་གྱི་དཀྱིལ་བཤགས་ཉམས་ འགོ་སྤུབ་གྱི་མི་འདུག། ལུ་གང་གིས་ཀྱང་རོལ་ལུན་སི་རོས་འདྲིན་བྱེད་སྤུབ་མ་སོང་། ང་ཚོ་ཆང་ཁང་གཞན་ལ་བྱིན་པ་ཡིན། ལུན་ཉམས་གེར་ཡོད་པའི་སྲང་ལམ་ཞིག་ཏུ་ མེ་རོར་བོ་མ་པ་འཁྱོར། “དལྱལ་བ། འོན་དག་ག་རེ་འདུག། འདྲིང་སོང་ངམ། ང་ལ་ བརྗོད་ཚུགས།” ལྷོགས་ཡོངས་ཉམས་དགོད་སྐྱོ་ཆེན་བོ་བསྐྱབས་སོང་། རི་འདྲིདེ་གཞི་ བདག་གིས་ག་རེ་བསམས་གྱི་ཡོད་དམ་སྐྱམ་པ་བྱུང་། དེ་ཉམས་ཡར་བསྐྱས་པ་ཡིན། ལྷ་ འོད་གྱི་འོག་ཉམས་གསོམ་སོང་རྣམས་མཐོང་བྱུང་ལ། གཏེར་འདོན་པ་ཚན་པོ་རྣམས་

གྱི་གདོན་འདྲེ་མཐོང་བྱུང་། དེའི་སྐོར་ལ་བསམ་གཞིགས་བྱས་པ་ཡིན། མཚན་མོ་
 འདི་ལ་ཨ་རིའི་དགྲིལ་གྱི་བར་བཅད་འདིའི་ཤར་ཕྱོགས་གྱི་ཟུན་པའི་ཚིག་པ་ནིལ་
 བོར་ང་ཚོས་ལུང་གྲོག་འདིར་སྐྱད་བརྒྱབ་པ་འདི་ལས་གཞན་མཚན་མོ་ཁུ་སིམ་མེར་
 འདུག་རྒྱུ་བྱས་ཤུག་སྐྱོག་དེ་ནས་བར་བཅད་འདིའི་ཕྱོགས་གཞན་དེ་ན་ཅུབ་
 ཕྱོགས་གྱི་ལུང་གཤོངས་ཆེན་པོ་དེ་ཡོད་ལ། ཆེས་ཆེ་བའི་མཐོ་སྐྱད་དེ་ནི་སི་ཐིམ་
 རྫོང་སི་མི་རིང་སི་ཞེས་པའི་གྲོང་ཁྱེར་བར་དུ་བརྒྱུད་ཤིང་། དེ་ནས་མར་བབས་
 ཏེ། ལ་ལོ་ར་འོ་མངའ་སྡེའི་རྩལ་གྱི་བྱེ་ཐང་དང་ཡུ་ཐ་མངའ་སྡེའི་བྱེ་ཐང་དུ་འབྲིད།
 རི་སྐྱེའབས་འདིར་ས་གཞི་སྟོབས་ཆེན་པོ་འདིའི་ཐོག་གི་ཨ་མེ་རི་ཀ་བ་ར་བཟི་དང་
 རྩོན་པ་ང་ཚོས་དུ་བ་བཏང་ཁིང་ཚོ་ངེ་བཏོན་པའི་སྐབས་འདི་ལ་དེ་དག་ཚང་མ་ཟུན་
 བག་གི་ཁོང་དུ་འདུག ད་ནི་ང་ཚོ་ཚང་མ་ཨ་མེ་རི་ཀའི་སྡེར་ཐོག་ན་ཡོད་ཅིང་། ང་
 ཚོས་བྱེད་སྲུབ་ཚད་ནི་གི་འདེབས་རྒྱ་དེ་རེད། དེ་ཡང་མཚན་མོ་ནིལ་བོར་ཡིན་རྒྱ་
 རེད། ཐང་ཆེན་པོའི་ཤར་ཕྱོགས་གྱི་གནས་ག་གེ་མོ་ཞིག་ན་སྐྱ་ལོ་དཀར་པོ་ཡིན་པའི་
 རྒྱད་པོ་ཞིག་གིས་བཀའ་ལུང་འབྲེར་ནས་ང་ཚོའི་ཕྱོགས་སུ་གོམ་པ་སྟོ་བཞིན་ཡོད་ཀྱི་
 རེད་ལ། དུས་ཚོད་ངེས་མེད་ལ་འདིར་འབྱོར་ནས་ང་ཚོ་ཁུ་སིམ་མེར་འདྲིལ་གི་རེད།
 རའོ་ཡིན་སི་ཡིས་རང་ཉིད་འདྲིང་སའི་ཚང་ཁང་དེ་ལ་སྐར་ཡང་འགྲོ་རྒྱུ་ཡིན་
 པའི་ལུ་རྒྱུགས་བརྒྱབ་བྱུང་། ཐིམ་དང་ངེད་གཉིས་དེ་ལ་མི་དགའ་མོང་ཁོང་དང་ལྟན་
 དུ་ཕྱིན་པ་ཡིན། ཁོང་སྐྱོད་བར་མའི་སྐྱ་བ་ཏ་ཅུན་ཟེ་འོ་ཡོད་ས་ལ་ཕྱིན་ཏེ་ཨ་རག་
 ཤེལ་པོར་གང་ཁོང་གི་གདོང་པ་ལ་བཞོས་པ་རེད། ང་ཚོས་ཁོང་གྱིར་དུད་པ་ཡིན།
 རྫོས་གར་རུ་ལག་གི་སྐྱ་རྒྱུད་འགྲུགས་མ་ཡིན་མཁན་གྱི་སྐྱ་བ་གཞོན་ཅུ་ཞིག་ང་ཚོའི་
 མཉམ་དུ་བསྐྱེབས་སོང་། ང་ཚོ་སན་ཐི་རལ་སི་ཐིའི་ཚང་ཁང་དཀྱུས་མ་ཞིག་ལ་ཕྱིན་

པ་ཡིན། འདི་ནས་རའེ་ཡིས་ཞབས་ཞུ་མ་ལ་སྤྲད་འཚོང་མ་ཞེས་ལབ་པ་རེད། གདོང་
ནག་པའི་ཁྱོད་སྐོར་ལག་ཅིག་ཚང་ཁང་དུ་བང་བསྐྱེགས་ནས་བསྤྲད་འདུག་ལ། ཁོང་
ཚོ་ནི་ཡུལ་སྐོར་བ་རྣམས་ལ་ཁོང་ཁྱོད་ལངས་འདུག དེའི་གས་ཀྱི་གཅིག་གིས་བཤད་
དོན། “ངས་གངས་ཀ་བརྩ་ཐམ་པའི་བར་བགངས་པའི་ནང་ཚུད་ལ་གསར་བུ་ཁྱེད་
ཅག་འདི་ནས་ཕྱི་རོལ་ལ་ཐོན་ན་ཡག་གི་རེད།” ཟེར། ང་ཚོ་ཐོན་པ་ཡིན། ང་ཚོ་
གོམ་པ་འཁྱོར་བཞིན་སྐྱིལ་ཁང་དུ་ལོག་ཅིང་དེ་ནས་ཉལ་བ་ཡིན།

ཞོགས་ཀ་ལ་ང་གཉིད་སད་པ་དང་འགྲེ་ལོག་ཅིག་བརྒྱབ་པ་ཡིན། གདན་ན་ནས་
ཡར་ས་རུལ་གྱི་སྒྲིན་པ་ཚེན་པོ་ཞེག་འཕྱར་སོང་། ངས་སྐྱེད་ཁུང་ལ་བརྟུན་འཐེན་
ཞེག་བྱས་པ་ཡིན། དེ་ལ་འདྲེན་མ་བརྒྱབ་འདུག ཐིམ་ ལྷེ་རེ་ཡང་ཉལ་ཁྲིའི་སྤྲོད་ན་
འདུག ང་ཚོས་སྐོ་ལུད་དང་ཉལ་སྤྲོད་བརྒྱབ་བྱུང་། ང་ཚོའི་ཞོགས་རྩ་ནི་སྤྲོད་པ་གི་
ཚང་ལྷག་གིས་ལྷབ་ཡོད། ལྷེབ་རང་གི་མགོན་ཁང་ནས་ཚུར་ལོག་ཅིང་ང་ཚོ་ཐོན་
རྒྱུའི་ཚེད་དུ་ཅ་ལག་བསྐྱེད་གསོག་བརྒྱབ་པ་ཡིན།

ཡོད་ཚད་བརྟེན་འགྲོ་རྒྱ་ཡིན་པའི་སྤྲོད་བ་ཞེག་སྤྲོད། ང་ཚོ་རྒྱངས་འཁོར་
ཡོད་ས་ལ་མར་འགོ་དུས་སྤྲོད་དེ་མོའི་གདོང་པ་ས་ལ་འཁེལ་ནས་འགྲེལ་སོང་།
བུ་མོ་དེ་སྤྲོད་ཇེ། དངངས་འཚབ་སྐྱེས་འདུག མོའི་སྤྲོད་དང་ཐིམ། ང་བཅས་ཀྱིས་
མོ་ཡར་བསྐྱངས་པ་ཡིན། ང་ཚོ་རྒྱངས་འཁོར་དུ་འདྲུལ། མེ་རྩོར་དང་སྤྲོད་ཞེ་གཉིས་
ཀྱང་བསྐྱབས་སོང་། རེན་མར་ལ་ལོག་པའི་སྐོ་བའི་འགྲེལ་བཞུད་མགོ་ཚུགས་སོང་།

སྐོ་བུར་དུ་ང་ཚོ་རི་བོ་ནས་མར་བབ་ཅིང་། རེན་མར་ཡུལ་གྱི་རྒྱ་ཚེ་བའི་ཐང་ལ་
མར་བལྟས། མེ་ཐབ་ཅིག་དང་འདྲ་བར་ཚ་བ་སྤྲོད་སོང་། ང་ཚོས་གཞས་གདོང་མགོ་
བརྩམས། ང་ནི་སན་ སྤྲོད་ནི་སི་ཁོ་གོང་ཁྱེད་ལ་འགོ་རྒྱུའི་འཚབ་ཤ་ལངས་འདུག

ལེན་བརྒྱུ་པ།

དེའི་མཚན་མོར་ངས་ཁར་ལོ་རྒྱུད་བྱང་ལ། ང་རང་ཡ་མཚར་བའི་དོན་ཞིག་ནི། སན་
ཕྱི་རལ་སི་ཕྱི་ལ་ཕྱིན་པ་ཡིན་ཞེས་བཤད་པ་དེ་རེད།

“ཁྱེད་ཅག་གིས་ག་རེ་བྱས་པ་ཡིན།”

“ཨོ། ང་ཚོས་ཆང་ཁང་ན་མས་བསྐྱོར་བ་ཡིན། དེ་ནས་ཁྱེད་གྱིས་རྒྱུ་རྒྱུ་ལས་འཁོར་
ཞིག་བརྒྱས་པ་རེད། ང་ཚོས་རི་རོགས་ཀྱི་དྲུག་གསལ་ལས་ནས་རྒྱ་ཚོད་གཅིག་ལ་མེལ་
ལེ་བརྒྱད་ཅུའི་རྒྱུ་ཚད་ཀྱིས་བསྐྱོར་ཏེ་ཚུར་ལོག་པ་ཡིན།”

“ངས་ཁྱེད་ཅག་མཐོང་མ་སོང་།”

“ང་ཚོས་ཁྱེད་རང་དེར་ཡོད་པ་ཤེས་མ་བྱུང་།”

“ཨོ་རེད། ཁོ་རེ། ང་སན་རྩ་རན་སི་སི་ཁོ་ལ་འགོ་གི་ཡིན།”

“ཁྱེད་གྱིས་དོ་རུབ་ཁྱེད་ལ་རི་ཕྱ་ལྷོག་བྱས་འདུག”

“ཨོ་རེད། དེས་ན་ང་འགོ་གི་མིན།” ང་ལ་སྐྱོར་མོ་མེད། ངས་ཨ་ནེ་ལས་སྐྱོར་མོ་
ལྟ་བུ་སྐྱོར་ཆེད་མཁའ་ལམ་ཡི་གེ་ཞིག་བསྐྱུར་ཡོད། དེ་ནི་ངས་སྐྱོར་མོ་སྐྱོར་བཅངས་
མཐའ་མ་དེ་ཡིན་ལ། དེའི་རྗེས་ང་གྲུ་གཟིངས་དེ་ལ་སྐྱོབས་མ་ཐག་ཏུ་མོ་ལ་སྐྱོར་མོ་
ཕྱིར་ཐོབ་རྒྱ་ཡིན་ཚུལ་བཤད་ཡོད།

དེ་ནས་ང་རི་ཕྱ་ལྷོག་ཁོར་ལ་ཐུག་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡིན་ལ། མོ་རང་ངའི་སྤྲོད་
ཤག་ཏུ་འབྲིད་ཕྱིན་པ་ཡིན། ཁང་མིག་མདུན་གྱི་ནག་ཁུང་དེར་ཁ་བརྒྱུ་རིང་པོ་ཞིག་
བྱས་པའི་རྗེས་སུ་མོ་རང་ངའི་ཉལ་ཁང་ཏུ་ལེན་བྱས་སོང་། ཁོ་མོ་ནི་བུ་མོ་རྒྱུང་

ཚུང་སློང་རྗེ་མོ་ཞིག་རེད་ལ། ག་རྒྱུ་མོ་མེད་ཅིང་རླུ་མེད་པ་ཞིག་དང་། འཕྲིག་
 རྒྱུད་བྱེད་རྒྱུ་ཏུ་ཅང་རྒྱག་བསྐྱད་མཁུ་ཞིག་རེད། ངས་མོ་ལ་འཕྲིག་རྒྱུད་ནི་ཡིད་
 ཏུ་འོང་བ་ཞིག་རེད་ཅེས་ལབ་པ་ཡིན། ངས་མོ་ལ་དེ་ཉིད་ར་སྣོད་བྱེད་འདོད་སྐྱེས།
 འོན་ཀྱང་ངས་ནི་ཏུ་ཅང་ངང་སྐྱག་གཏུན་ནས་བྱེད་མ་ཐུབ་ཅིང་ར་སྣོད་བྱས་པ་གང་
 ཡང་མེད། མོས་ནག་ཁུང་ནས་ཤུགས་རིང་ཞིག་འཐེན་སོང་། “བྱེད་ཀྱིས་མི་ཆོ་འདིར་
 ག་རེ་འདོད་ཀྱི་འདུག” ངས་དྲིས་པ་ཡིན། ང་ནི་དྲི་བ་དེ་བུ་མོ་རྣམས་ལ་དུས་རྟག་
 ཏུ་འདྲི་རྒྱུར་ལོབས་འདུག

“ངས་ཏུ་གོ་གི་མེད།” མོས་དེ་ལྟར་བཤད། “ཞབས་ཞུ་མའི་ལས་ཀ་གཉེར་བ་ཞིན་
 འགོ་ཐུབ་པའི་ཐབས་ཤེས་ཤིག་བྱས་ན།” མོས་སྐུལ་སྐྱིད་ཞིག་བྱས། ངས་རང་གི་ལག་
 120 པས་མོའི་ཁ་བཀའ་ཅིང་། སྐུལ་སྐྱིད་མ་བྱེད་ཅེས་ལབ་པ་ཡིན། ང་ནི་མི་ཆོའི་སྐོར་
 ལ་རྗེ་འདུའི་སྐོར་སྐྱོད་ལྡན་པ་དང་ང་ཚོ་མཉམ་དུ་བྱེད་ཐུབ་པའི་དོན་དག་རྣམས་ཀྱི་
 སྐོར་མོ་ལ་ཤོད་པའི་ཐབས་ཤེས་བྱས། དེ་ལྟར་བཤད་ཅིང་། ཡང་ཉེན་གཉེས་ཀྱི་རྗེས་
 བས་ཤེན་མར་བསྐྱུར་ནས་འགོ་རྒྱུའི་འཆར་གཞི་སྐྱིག་བཞིན་ཡོད། མོ་རང་ཐང་ཆད་
 མདོག་གིས་ཁ་ཕར་འཁོར་སོང་། ང་ཚོ་གན་རྒྱལ་དུ་མར་ཉལ་ཅིང་མིག་གིས་གན་མ་
 ལ་བལྟས་ཏེ། དཀོན་མཆོག་གིས་ཆོ་སྟོན་ཏུ་ཅང་ཡིད་སྐྱོ་བ་ཞིག་བསྐྱུན་སྐབས་ཁོང་
 གིས་བྱུག་ལས་ག་རེ་གནང་ཡོད་དམ་ཞེས་བསམ་སྐོ་བཏང་བ་ཡིན། ང་ཚོས་སྡི་
 རི་སི་ཁོ་ཕོང་ཁྱེར་ཁས་བྱ་སྐྱེད་མེད་ཁོ་ཕོང་ཁྱེར་གྱི་བསྐྱེད་མེད་། རྒྱུར་མཁུ་གྱི་
 མཆོག་། དུ་འདྲོམས་རྒྱུའི་འཆར་གཞི་རོབ་ཅམ་བསྐྱིགས་པ་ཡིན།

ང་ཤེན་མར་དུ་སྣོད་པའི་དུས་ཚོད་དེ་མཇུག་སྐྱིལ་ལ་ཉེ། གོ་མ་བཤོད་ཀྱིས་མོ་
 རང་བྱིམ་ལ་བསྐྱུལ་བའི་སྐབས་དེར་ངས་དེ་ཚོར་སྐབ་ཀྱི་འདུག བྱིར་ལོག་ཡོང་།

དུས། སྤང་པོ་སྐོར་ཞིག་དང་མཉམ་དུ་ཡེ་ཤུའི་ལྷ་ཁང་རྗེ་པ་ཞིག་གི་མདུན་གྱི་རྩའི་
 རྟེན་དུ་བརྒྱུད་པ་ཉེ་ཉལ་བ་ཡིན། ཁོང་ཚོའི་ཁ་བརྒྱུད་པ་སྤང་པ་ལང་ལམ་ལ་ཞུགས་
 རྒྱུའི་འདོད་པ་བསྐྱེད་པ་ལོང་། མཚམས་རེ་ལན་རེར་ཁོང་ཚོའི་གསལ་གྱི་གཅིག་ཡར་
 ལངས་ཉེ་ལམ་འགྲོ་བ་ལ་སྐར་མ་གང་རེ་སྐོང་། ཁོང་ཚོས་བྱང་ཕྱོགས་ན་བཅས་མ་
 བར་བའི་ལས་ཀ་ཡོད་པའི་སྐོར་བཤད་བྱུང་། དེ་ནི་རྩོམ་འཇམ་པ་ཞིག་རེད། ང་
 ཕྱིན་ནས་རི་བོ་སྐར་ལང་འབྲིད་དེ། མོ་ལ་སྐར་ཆ་ཆེས་མང་པོ་ཞིག་བཤད་རྒྱ་དང་།
 ཐངས་འདིར་མོ་ལ་དངོས་གནས་འབྲིག་སྐྱོད་ཅིག་བྱས་ཉེ། མོ་རང་ལ་ཡོད་པའི་མོ་
 ཡི་འདིགས་སྤང་དེ་ཞི་བར་བྱས་ན་འདོད་བྱུང་། ཨ་མེ་རི་ཀའི་ཡུལ་གྱི་བྱ་དང་བྱ་མོ་
 རྣམས་ལ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་དེ་འདྲའི་སེམས་སྐྱོ་བའི་དུས་ཚོད་ཅིག་ཡོད་པ་རེད། ཉམས་
 རྩུང་གིས་དགོས་འདུན་བཏོན་པ་ནི། ཁོང་ཚོས་ཚུལ་ལྷན་གྱི་སྐྱོན་འགྲོའི་ཁ་བརྒྱུད་
 མ་བྱས་པར་དེ་མ་ཐག་ཏུ་འབྲིག་སྐྱོད་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་དེ་རེད། སེམས་འགྲུག་
 ཐབས་གྱི་ཁ་བརྒྱུད་མ་རེད། དངོས་གནས་སྐྱོད་གཏམ་ཐད་ཀར་བཤད་པ་དེ་རེད། མི་
 ཚོ་ནི་དམ་པའི་རང་བཞིན་རེད་ལ། འགྲུལ་སྐྱོད་རེ་རེ་ནི་རིན་པོ་ཆེ་རེད། ངས་ཀྱི་
 ལས་དང་རིའོ་སྐར་ལྷན་ཅིག་པའི་མེ་འཁོར་ཨ་མ་དེ་རི་བོའི་ཁོད་དུ་བརྒྱུག་རྒྱ་ཡིན་
 པའི་གཏམ་ཐོས་བྱུང་། ངས་རང་གི་ལས་དབང་རྒྱུད་དུ་བརྐྱེད་ན་འདོད།

མེ་རྩོར་དང་ངེད་གཉིས་སྐྱོ་བཞིན་མཚན་གྲུང་བར་དུ་ཁ་བརྒྱུད་བྱས་བསྐྱེད་
 པ་ཡིན། “བྱེད་གྱིས་ཨ་སྐྱི་རི་ལའི་རི་བོ་ལྗང་ཁུ་ཞེས་པའི་དེབ་དེ་བསྐྲུགས་རྩུང་ངམ།
 དེ་ནི་[རྩོམ་པ་པོ་]ཉེ་མིང་མེའི་[རྩོམ་]ཡག་ཤོས་དེ་རེད།” ང་ཚོས་མན་ཚུན་ལ་ཁ་
 རྩོ་བཀའ་ཤིས་ལབ་པ་ཡིན། ང་ཚོ་སྐྱི་རི་སི་ཁོ་ཏུ་འཛོམས་རྒྱ་ཡིན་པ་རེད། ངས་སྤང་
 ལམ་དུ་ཤིང་སྐོང་ནག་པོ་ཞིག་གི་འོག་ནས་རའོ་ལིན་སི་མཐོང་བྱུང་། “བདེ་མོ་བྱོས།

རེད། ང་ཚོ་ཡང་བསྐྱར་གཏུག་མཇུག་གི་རེད།” ང་ཁར་ལོ་དང་ཁྱི་འཚོ་ལ་དུ་བྱིན་
 པ་ཡིན། ཁོང་ཚོ་མཐོང་ས་ན་མི་འདུག། རིམ་ རྗེ་རེ་ཡིས་ལག་པ་གནམ་ལ་གཡུགས་
 བས་“ད་ཚུལ་འགོ་གི་ཡོད་དམ། རྒྱུ།” ཞེས་ལབ་སོང། ང་ཚོས་ཐབ་ཚུན་ལ་ “རྒྱུ།” ཞེས་
 འཛོད། “ཡོད།” ངས་ལན་བྱིན། དེའི་ཉི་མ་རྗེས་མ་འགའ་ཡི་རིང་ལ་ང་འཇམ་གྱི་
 གཡུགས་གཡོན་ལ་འབྱུངས་པ་ཡིན། ལ་རི་མར་ལམ་ཁའི་སྐྱོད་དུ་ཡོད་པའི་སྐྱོད་ཚོ་བ་
 ཡོད་ཚད་དེ་གཅིག་བྱས་ན་ཁྱི་ མོ་རི་ཡར་ཐིམ་པ་ཡིན་པའི་སྐྱོད་བ་སྐྱེར། ལྷགས་
 ཁྱི་མགར་བ་ཁོང་ལ་ཁྱི་ མོ་རི་ཡར་ཐི་རྒྱན་བ་ཞེས་ཁོང་ཚོས་འཛོད་གྱིན་འདུག།
 ང་མི་བྱད་དང་རྒྱ་མཐོན་ཁང་ལ་བྱིན་པ་ཡིན། དེར་པ་བྱ་གཉིས་བསྐྱོད་སྐྱོད་ཡོད་པ་
 རེད་ལ། དགོང་མོ་གཅིག་ལ་ཁོང་ཚོ་དང་མཉམ་དུ་སྐྱོད་མཁན་འཁོར་ལོ་ཅན་གྱི་བང་
 ལེབ་སྐྱོད་གི་མི་རྒྱུད་པ་མེད་པ་ཞིག་གིས་ཁོང་འདྲིགས་དང་ངས་དང་བཅས་གཉིད་
 ལས་དགོགས་པ་རེད། ཁོང་གིས་གསར་བྱ་ལ་རེག་སྐྱོད་རང་གི་འཁོར་ལོ་ཐེབ་ཆག་
 དེ་ཚོས་སྐྱོད་ཆེན་པོར་སྐྱོག་བཞིན་ཞེས་ལའི་སྐྱོད་ནས་ཡོང་བ་རེད། ལམ་ཁ་བཙོ་ལྷ་
 པ་དང་ཁར་ཐི་སི་ལམ་ཁའི་ལུང་ནས་ངས་རྒྱུད་པ་བྱུང་བའི་མི་འདྲུ་རྒྱུད་བྱུད་མེད་རྒྱུད་
 རྒྱུད་ཞིག་གིས་ཚགས་པར་བཙོང་གི་ཡོད་པ་མཐོང་བྱུང། ང་ཁར་ཐི་སི་ལམ་ཁའི་
 རྐྱོད་གི་ཁང་གོག་སྐྱོད་པོ་རྣམས་དང་། རིན་གྱི་དོར་མ་དང་སྐྱོད་སྐྱོད་དམར་པོ་གོན་
 པའི་ན་རྒྱུད་བྱིས་པ། རྒྱ་གོ་མའི་ཤུན་སྐྱོགས། རྐྱོག་བཞིན་ཁང་གི་བྱ་འདུག། མི་མདའ་
 འཕེན་ཁང་བཅས་བསྐོར་ནས་བྱིན་པ་ཡིན། འོད་ཆེན་ཆེན་གྱི་སྐྱུང་ལམ་དེའི་ས་རོལ་
 བ་སྐྱོད་ནས་འདུག། སྐྱོད་ནས་འདུག། སྐྱོད་ནས་འདུག། སྐྱོད་ནས་འདུག། སྐྱོད་ནས་འདུག།
 ས་སྐྱོད་ཅམ་ལ་ངས་ཁར་ལོ་སྐྱོད་བྱུང། ངས་ཁོང་གི་ཆེས་ཆེ་བའི་འབྲི་དེབ་
 དེ་ནས་ཉོག་ཅམ་བསྐྱུགས་ཤིང་དེར་ཉལ་བ་ཡིན། ཞོགས་པའི་སྐྱབས་ལ་ཆར་སིམ་

12.2

སེམ་འབབ་ཅིང་གནས་སྐྱེ་བོ་རེད། ལྷ་དྲུག་ཅན་གྱི་ཨེ་ཏི་ ཏན་ལེལ། མངོས་ཉམས་
 ཅན་གྱི་བྱིས་པ་རོ་ཡེ་ རོན་སོན། རོལ་ཚེད་མཁས་པ་རྐང་གཙུག་ཐོམ་ སི་ནར་ཁ་
 བཅས་མཉམ་དུ་བསྐྱེབས་སོང་། ཁར་ལོ་ མག་སི་ཡིས་ཁོང་ཚོ་ལ་རང་གི་འདིག་རྟེན་
 འདིག་ཅིང་སློབ་པའི་སྟུན་ངག་རྣམས་བསྐྱབས་སྐྱབས་ཁོང་ཅག་གཡམ་གཡོན་དུ་
 བསྐྱད་དེ་ཁ་སྐྱེངས་པའི་འདུམ་དང་བཅས་ཉན་སོང་། ང་ནི་རང་གི་རྒྱབ་སྟེགས་
 རྟེང་འབྲུམས་ཤིང་ཨ་ཐང་ཆད་འདུག །ཨོ་རེད། ཏེན་མར་གྱི་བྱིའུ་ཡ།” ཁར་ལོས་
 རྐང་ཆེན་པོས་བཤད། ང་ཚོ་བར་སྐྱིག་ནས་ཐོན་ཞིང་། གད་སྟེགས་མེར་སྲེག་གི་
 དུ་བ་ག་ལེར་མཆེད་པའི་བར་གྱི་ཏེན་མར་གྱི་སྐྱོན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྲང་ལམ་རོ་
 གཅུལ་བཏིང་བ་ཞིག་བརྒྱད་ནས་ཡར་བྱིན། “སྟོན་མ་ངས་སྲང་ལམ་འདི་ནས་རང་
 གི་སྟོ་ལོ་ཡར་བསྐྱེལ་ཚུང་།” ཆ་ཏི་ ཁིང་གིས་ང་ལ་ལབ་ཚུང་ཡོད། ངས་ཁོང་གིས་
 དེ་ལྟར་བྱེད་པ་ལ་ལྟ་འདོད་སྐྱེས། ཁོང་ཚོ་ཚང་མ་བྱིས་པ་ཡིན་དུས་གྱི་ལོ་བཅུའི་སྟོན་
 གྱི་ཏེན་མར་དེ་ངས་མཐོང་ན་འདོད་ཅིང་། རོག་ཁི་རི་རྒྱད་དུ་སེའུ་སྟོང་པོའི་མེ་ཏོག་
 བཞད་པའི་དབྱིད་དུས་གྱི་ཞོགས་ཀ་ཉི་འོད་འཆོར་བའི་སྐབས་ཤིག་ལ། ཤོག་ཁག་
 གི་མི་ཡོངས་ཀྱིས་རང་རང་གི་སྟོ་ལོ་རྣམས་དགའ་སྟོན་ལྡན་ཞིང་རེ་བ་ཁེངས་པའི་
 སྲང་ལམ་དུ་ཡར་བསྐྱེལ་བ་མཐོང་ན་འདོད། དེ་ནས་ཏེན་མི་རྟེན་རྒྱལ་དང་རྫོང་པོ་
 སེམས་ཁམས་གྱི་སྟོ་སྟོན་གྱི་ཁོད་དུ་འདུར་རྒྱག་བྱེད་བཞིན་ཡོད།

རོ་ཡེ་ རོན་སོན་དང་དེད་གཉིས་ཆར་པ་སེམ་སེམ་གྱི་ནང་དུ་གོམ་པ་བརྒྱབ་
 ཅིང་། ང་ཨེ་ཏི་ཡི་གོགས་མོའི་ཁང་པར་བྱིན་ཏེ་ངའི་བལ་གྱི་སྟོན་སྐྱོང་ཤོ་རིས་ལ། ཞེབ་
 ལྷ་ར་སི་ཁ་མང་འ་སྟེའི་"ཤེལ་ཐོན་"གྱི་སྟོན་སྐྱོང་དེ་ལེན་དུ་བྱིན་པ་ཡིན། སྟོན་སྐྱོང་
 དེར་འདུག་ལ། སྟོན་སྐྱོང་ཞིག་གི་སྐྱེལ་བསྐྱེད་ཅང་ཆེ་བས་བཅིངས་ཏེ་འདུག རོ་

ཡི་རྩོམ་མོན་གྱིས་སྐྱེ་རི་སི་ཁོ་གྲོང་ཁྱེར་ཁུ་རན་སི་སི་ཁོ་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་བསྐྱེས་
 མིང་། ཏུ་དང་ལ་ཐུག་གི་ཡིན་ཞེས་བཤད་བྱུང་། མི་ཚང་མ་སྐྱེ་རི་སི་ཁོ་ལ་འགྲོ་གི་
 འདུག་དང་ཕྱིན་ཅིང་དེའི་སྐོར་མོ་འབྱོར་ཡོད་པ་ཤེས་བྱུང་། ཉེ་མ་ཤར་བྱུང་། དེ་ནས་
 བྱིམ་གྱི་རྩེ་དང་དང་ལྷན་ཏུ་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་འགྲུལ་འཁོར་ལ་བསྐྱེད་ནས་སྤྱི་སྤྱོད་རྒྱང་ས་
 འཁོར་འབབ་ཚེགས་ལ་ཕྱིན་པ་ཡིན། དས་རང་གི་སྐོར་མོ་ལྷ་བཅུའི་སྤྱི་དུང་གི་བཏང་
 རྟེན་སུ་སྐྱེ་རན་ཁུ་རན་སི་སི་ཁོ་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་བསྐྱེས་མིང་། ལ་འགྲོ་བའི་འཛིན་
 བྱང་ཉེས་པ་ཡིན། ཉེན་རྒྱུ་བ་གྱི་རྒྱ་ཚོད་གཉིས་པ་ལ་སྤྱི་སྤྱོད་རྒྱང་ས་འཁོར་ལ་ཞུགས་
 པ་ཡིན། བྱིམ་གྱི་རྩེ་ཡིས་བདེ་མོ་ཞེས་ལག་པ་གཡུགས་སོང་། སྤྱི་སྤྱོད་རྒྱང་ས་འཁོར་
 དེ་སྤྱི་དུང་གིས་ཁེངས་ཤིང་སྤྱོད་སྤྱོད་ཅན་གྱི་རྟེན་མར་གྱི་སྤང་ལམ་དག་ནས་ཕྱིར་ཐོན་
 མོང་། “དཀོན་མཆོག་དང་རྒྱུ་ལོག་དགོས། དོན་དག་གཞན་པ་ཅི་ཞིག་འབྱུང་མིན་
 ལ་བལྟ་དགོས།” དས་རང་ལ་ཁས་ལེན་བྱས། མཐའ་མཐུག་ཏུ་རྟེན་ལ་ཁ་པར་བཏང་
 བའི་སྐྱབས་སུ་རྟེན་གྱིས་བཤད་དོན་ལ། ཁོང་དང་ཁར་ལོའང་རྒྱ་མཚོའི་ཁ་རུ་དང་
 དང་ལྷན་འཛོམས་བྱེད་སྤིད་ཟེར། དས་དེ་ལ་བསམ་སྒོ་བཏང་ཞིང་། རྟེན་མར་ཏུ་
 བསྐྱེད་པའི་དུས་ཚོད་ཉིལ་པོའི་རིང་དས་རྟེན་ལ་སྐྱར་མ་ལྷ་ལས་ལྷག་ཁ་བདད་བྱས་
 མེད་པ་དེ་ཤེས་བྱུང་།

ལེན་བརྩ་གཅིག་པ།

ང་རེ་མི་རྣོན་ཁོར་ལ་ལྷག་རྒྱུ་བདུན་པ་ལ་གཉིས་ཀྱིས་འགྲངས་འདུག རེན་མར་
གོང་ཁྲེན་ནས་རྗེ་རི་སི་ཁོ་གོང་ཁྲེན་བར་གྱི་སྤྱི་སྤྱོད་རྒྱངས་འཁོར་གྱི་འགྲུལ་བཞུད་
དེ་ལ་མཚོན་ན། ང་རྗེ་རི་སི་ཁོ་ལ་རྗེ་ཉེར་སོང་བ་དང་བསྐྱབ་ནས་ངའི་ནམ་ཤེས་
འི་ལ་པོ་དེ་ལ་མཚོང་སྤོང་བྱས་པ་མ་གཏོགས་གཞན་གནས་ཚུལ་ཅི་ཡང་མི་འདུག
གཡེན་ལ་བསྐྱབས་བྱུང་། ཐངས་འདིར་གྱི་རྩོལ་རེད། དེ་ནས་ཐང་ཆེན་པོ་བརྒྱད་
ནས་ལུབ་ཏུ་སོང་ཞིང་། མཚན་གྲུང་ལ་ཁ་རེ་སི་ཁོ་ཞེས་པའི་ས་ཆ་དེར་ཨ་རིའི་ཤར་
ལུབ་གྱི་ཀློང་མཚམས་སུ་གྲགས་པ་དེ་བཟུལ་ཞིང་། དེ་ནས་རྩ་ལྷང་ལ་རྩ་རྩོར་
བྱང་གྱིས་ཁིངས་པའི་གོང་ཁྲེན་སོལ་ད་ ལེག་ སི་ཐེ་ལ་སྐྱུ་རེངས་ལ་བསྐྱབས། དེ་ནི་
རེན་གྱི་སྤྱི་སྤྱོད་ཡིན་མི་སྲིད་པ་ལྟ་བུའི་ས་ཆ་དེ་རེད། དེ་ནས་ཚ་བ་ཆེ་བའི་ཉི་མའི་
འོག་ཏུ་ནི་མ་ཏ་མང་འཕྲེའི་ཕྱོགས་སུ་བསྐྱོད་ཅིང་། ས་ཏུ་བདུས་རེ་ལོ་གོང་ཁྲེན་དང་
དེའི་འོད་ཆེས་ཆེས་གྱི་རྒྱ་མིའི་སྲང་ལམ་བརྒྱད་ཅིང་། དེ་ནས་ནི་མ་ཏ་མང་འཕྲེའི་སེ་
ཨ་ར་སི་རི་རྒྱུད་ཏུ་ཡར་བྱིན། ཐང་གིང་དང་། རྣར་མ། རི་དོགས་གྱི་སྤྱི་ལ་ཁང་དག་
གིས་རྗེ་རི་སི་ཁོའི་བརྗེ་དུང་མཚོན་ཡོང་གི་འདུག རྒྱབ་གྱི་རྒྱབ་སྤྲེགས་ན་ཡོད་པའི་
བུ་མོ་རྒྱུང་རྒྱུང་ཞིག་གིས་དུ་དག་གིས་རང་གི་ཨ་མ་ལ་བརྗོད་དོན། “ཨ་མ་ལོ། ང་
ཚོ་ཁྱིམ་ནས་ཐར་ལག་ཁི་གོང་ལ་ག་དུས་འཕྱོར་གྱི་རེད།” དེ་ནས་ཐར་ལག་ཁི་གོང་དེ་
ཉིད་དེ། ཁྱིམ་གྱི་སྤྱང་བ་སྤྱང་བའི་ཐར་ལག་ཁི་གོང་བརྒྱད་དེ་རི་བོ་ནས་ཐུར་དུ་བབས་
ཏེ་སྤག་ཁེ་ར་མེན་ཐོ་ཡུལ་གྱི་ཐང་ལ་བབས། དས་ང་ནི་ཁ་ལི་རྩོར་ནི་ལ་མང་འཕྲེའི་

ནང་དུ་ཡོད་པ་སྐོར་བྱེད་པའི་ལྟར་། རྩོམ་པ་ལའི་སྣང་བའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་
སྣང་སྒྲིལ་སྣང་དེ་ལ་ཁྱེད་གྱིས་འོ་བསྐྱུལ་ཐུབ། ལྷན་ཏེ་ལའི་སྣང་བའི་དེ་ཚོ་ཡོད། སྣང་
མང་བའི་སྐད་ལེན་མེད་ཚེ་ལོ་ལོ་བཞུད་ཆུ་ལམ་ཆེས་ཆེ་བའི་སྣང་བའི་སྣང་བའི་སྣང་
ཡང་རི་བོའི་ཚོགས་སྲུ་བྱུགས་ལྷན་། ཡར་ལ་བྱིན། མར་ལ་བབས། དེ་ནས་སྐོར་བྱེད་
དུ་གཞི་རྒྱ་ཆེ་བའི་མཚོ་དོགས་དེ་མངོན་ཞིང་། (དེ་ནི་ས་སྣང་གྱི་གོང་ཚམ་ལ་རེད།)
གཞིང་མ་སད་དུ་ཡོད་པའི་རྩི་རི་སི་ལོའི་སྐོག་སྤེང་གིས་མར་དོས་བརྒྱན་འདུག
ཨོག་ལནད་མཚོ་དོགས་གྱི་ཟམ་པ་དེའི་སྣང་བའི་འཕྲུལ་འཕྲུལ་མར་ནས་ཐོན་ཆེས་གྱི་ཆེས་
ཐོག་མར་ང་གཞིང་མཐུག་པོ་ཞིག་ལྷན་ཅིང་། དེར་བརྟེན་མར་ལད་སྣང་ལམ་དང་
ལམ་ཁ་བཞི་པར་ཡོད་པའི་རྩི་སྐོར་སྣང་སྣང་འཁོར་འབབ་ཆོགས་སྲུང་ལ་སྐོར་དཔེ་གྱི་
ཐོག་ནས་འདུད་རྒྱག་བཏང་སོང་། དེ་ནི་ང་རང་ལེན་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ལྷན་
པའི་ཨ་ཞེའི་ཁང་པ་ནས་བརྒྱུ་བའི་སྣང་བའི་སྣང་སྣང་སྣང་སྣང་སྣང་སྣང་སྣང་སྣང་སྣང་
དོན་དངོས་ཆེས་དྲན་ལ་འདུད་རྒྱག་བཏང་བ་ཞིག་རེད། ང་ནི་ངལ་དུ་བ་གྱིས་མནར་
བའི་གདོན་འདྲེ་ཞིག་དང་འདྲ་བར་བྱི་ལོགས་ལ་འབྱུངས་ལྷན་། དེ་ནས་རྩི་རི་སི་ལོ་
གོང་ལྷན་ཡིད་འོང་མ་ནི་འདྲིར་འདུག རིང་ཞིང་སྐྱུ་བའི་སྣང་ལམ་རྣམས་ལ་འགྲུལ་
འཁོར་གྱི་སྐོག་སྣང་དང་བཅས་པ་ཚང་མ་མདོག་དགའ་པོ་དང་སྐྱུག་པའི་ལྷན་དུ་
གནས་བཅས་འདུག ངས་སྣང་ལམ་འགའ་ལ་གོམ་པ་སྐོས་པ་ཡིན། ས་སྣང་གྱི་
སྐྱུགས་ལ་(མི་ཤོན་ལམ་ཁ་དང་ལམ་ཁ་གསུམ་པ་རུ)སྣང་བོ་ཁྱེད་མཚར་དག་གིས་
ང་ལ་སྐྱར་མ་བསྐྲུངས་སོང་། ངས་གཞན་ཞིག་ནས་རོལ་དབྱངས་ཐོས་བྱུང་། “ལོ་རེ།
ངས་འདི་ཚོ་ཚང་མ་ལ་ཆེས་ནས་རོལ་གྱི་རེད་དོ།། འོན་ཀྱང་ད་ནི་ངས་རེ་མི་སྣོན་
ལོར་འཚོལ་དགོས་པ་རེད།”

དེ་མི་སྣོད་སའི་མིལ་གྲོང་ཁྱེད་ཀྱི་ལྷུང་པ་འདིའི་ནང་གི་སྦྱིལ་ཁང་ཕྱོགས་གཅིག་
 ཏུ་བསྐྱོམས་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དམག་འཁྲུག་གི་སྐབས་སུ་མཚོ་དམག་གི་ར་
 རྒྱུ་ཏུ་ལས་ཀ་བྱེད་མཁན་རྣམས་ཀྱི་ཆེད་ཏུ་བརྒྱབ་པའི་ཁང་བཟོའི་ལས་འཆར་
 གྱི་སྦྱིལ་ཁང་རྣམས་རེད། དེ་ནི་གཡང་གཟར་བའི་ལྷུང་ཤར་ཞིག་ཏུ་ཡོད་ཅིང་ལྷུང་
 པའི་ངོས་ཚང་མ་ནགས་ཚལ་ཡིན། དེར་ལས་འཆར་འདིའི་མི་རྣམས་ཀྱི་ཆེད་ཏུ་
 བརྒྱབ་པའི་ཚོམས་ཁང་དང་། སྐྱ་བཞར་ཁང་། དམིགས་བསལ་ཚོང་ཁང་སོགས་
 ཡོད། དེ་ནི་ཨ་མེ་རི་ཀའི་ནང་གི་རང་འགྲུལ་གྱིས་མི་རིགས་དཀར་ནག་མཉམ་ཏུ་
 སྣོད་པའི་སྡེ་བ་གཅིག་ལུ་དེ་དེ་ལ་ཁོང་ཅག་གིས་ཀྱང་དེ་སྐད་ཟེར། འདི་ནི་དུས་དེ་
 ཚུན་ནས་ངས་མཐོང་ཚྱོད་མེད་པའི་ས་ཆ་ཉ་ཅང་སྡོམ་ཉ་ཅང་ཉ་ཅང་ཚོད་པ་དེ་
 རེད། དེ་མི་ཡི་སྦྱིལ་ཁང་གི་སྡོམ་སྡེ་དེ་ཏུ་ཁོང་གིས་བདུན་ཕྲག་གསུམ་གྱི་གོང་ལ་སྦྱར་
 བའི་ཡིག་ཚུང་ཞིག་འདུག།

སལ་ སར་ཏེ་སི། (འདི་ནི་ཡིག་ཆེན་གྱིས་ཆེན་པོར་བྲིས་འདུག)
 གལ་སྲིད་ཁྱིམ་ན་སུའང་མེད་ན་སྡེ་འུ་ཁྱེད་ནས་ཡར་འཇུ་ལ་རོགས།
 དེ་མི་སྣོན་ཁོར་གྱིས།
 ཞེས་མིང་ཉགས་བརྒྱབ་འདུག།

དང་ནི་ཡིག་ཚུང་དེ་ཆར་རྒྱང་གིས་སྐྱ་པོར་བརྒྱར་འདུག།
 ང་ཡར་འཇོགས་ནས་ནང་ཏུ་བྱིན། ཁོ་དེ་ལ་འདུག རང་གི་གྲོགས་མོ་ལི་ཨན་
 དང་མཉམ་ཏུ་ཉལ་ནས་འདུག ཁོང་གིས་ང་ལ་རྗེས་ནས་བཤད་པ་ལྟར་ན་ཉལ་ཁྱི་

དེ་ནི་ཁོང་གིས་མོང་འདྲེན་གྱི་གཟིངས་ཤིག་ནས་བརྒྱུ་པ་རེད། མོང་འདྲེན་གྱི་
གཟིངས་ཤིག་གི་གྲུ་དཔོན་ལས་རོགས་ཤིག་གིས་མཚན་གྱི་དཀྱིལ་ལ་ཉལ་ཁྲི་དང་
བཅས་འདྲེན་ནས་གྲུ་འོག་ཤིག་ཏུ་ཕྱིན་ཅིང་། གྲུ་རྒྱུ་ལ་ལྷགས་ཀྱིས་འཐེན་
བཞིན་འབད་བཞིན་མཚོ་རོགས་སུ་ཡོང་བཞིན་པ་དེ་ཡིད་ལ་སློམས་དང་། འདིས་
རེ་མི་སློན་ཁོང་དེ་སུ་ཡིན་གྱི་འགྲེལ་བཤད་རྒྱུ་རྒྱུ་ཞེས་ལས་མི་རྒྱག།

སམ་རྣ་རྣ་འོང་ལྷོང་ལྷོང་ལྷོང་ལྷོང་ལྷོང་ལྷོང་ལྷོང་ལྷོང་ལྷོང་ལྷོང་ལྷོང་ལྷོང་ལྷོང་ལྷོང་
མཁན་གྱི་མཚན། དུ་བྱུང་བའི་དོན་དག་ཚང་མའི་ནང་དང་འདྲེན་ལ་བའི་རྒྱ་མཚན་
དེ་གང་རེད་ཟེར་ན། དེ་ནི་གཤམ་ནས་འབྱུང་བའི་དོན་དག་གཞན་པ་ཡོད་ཚད་ལ་
འབྲེལ་ཡོད་པ་ཞིག་རེད། ལོ་མང་པོའི་སློན་ལ་དང་དང་རེ་མི་སློན་ཁོང་གཞིས་སློབ་
ཆེན་གྱི་རྒྱུ་སློབ་གྲུ་ཞིག་ནས་ཐུག་པ་རེད། འོན་ཀྱང་ད་ཆོ་གཞིས་དངོས་གནས་
མཉམ་དུ་སྐྱེལ་བའི་དོན་དེ་ནི་དའི་རྒྱུ་མ་ཟུར་པ་དེ་ཡིན། རེ་མི་ཡིས་ཐོག་མར་མོ་
རྟེན་པ་རེད། མཚན་མོ་གཅིག་ལ་ཁོང་དའི་སློན་ཤག་གི་ཉལ་ཁང་དུ་བསྐྱེདས་ནས་ད་
ལ་བཤད་དོན། “ས་ར་ཤེ་སྤི་ ཡར་ཡོངས། རོལ་དབྱངས་སྐྱེ་སྐྱེ་པ་རྒྱུ་པོ་དེ་ལྟེང་ལ་
ཐུག་དུ་བསྐྱེདས་ཡོད།” ཟེར། ང་ཡར་ལངས་ཤིང་དོར་མ་ཐོན་པའི་སྐབས་དེ་ལ་སློར་
སྐར་འགའ་ཞིག་ཐང་ལ་ཟུགས་སོང་། དེ་ནི་ཕྱི་རྒྱའི་རྒྱུ་ཚོད་བཞི་པ་རེད་ལ། སློབ་གྲུ་
ཆེན་མོར་ཡོད་པའི་སྐབས་སུ་ད་དུས་ཉལ་བསྐྱེད་ཀྱིན་ཡོད། “ཡ་ཡ། ཡ་ཡ།
ལྟེང་གི་གསེར་ས་ཆ་གང་ས་གང་ལ་མ་སློར་དང་། ང་ལ་འདྲིག་རྟེན་འདིའི་ནང་གི་
བུ་མོ་རྒྱུ་རྒྱུ་ཡག་ཤོས་དེ་རྟེན་བྱུང་། དོ་ལྷན་དང་མཉམ་དུ་ཐང་ཀར་སེང་གའི་
ཐུག་ལ་འགྲོ་གི་ཡིན།” དེ་ནས་མོ་ལ་ཐུག་རྒྱུ་ད་དུང་ནས་ཕྱིན་པ་རེད། བདུན་ཐུག་
གཅིག་གི་རྗེས་ལ་མོ་རང་དང་མཉམ་དུ་འགྲོ་གི་ཡོད་པ་རེད། རེ་མི་ནི་གཟུགས་རིང་

ཞིང་མདོག་སྐྱུག་པའི་པ་རན་སིའི་མི་ལྟ་ན་སྐྱུག་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། (ཁོང་ནི་པ་རན་སིའི་
 མར་སེལི་གོང་ཁྱེད་གྱི་ལོ་ན་ཉི་ཤུར་སོན་པའི་ནག་ཚོང་རྒྱག་མཁན་ཞིག་དང་འདྲ་སེ་
 ཡོད།) ཁོང་པ་རན་སིའི་མི་ཡིན་སྟབས་ཁོང་གིས་ཨ་མེ་རི་ཀའི་རི་རི་སྐྱ་བའི་ལོག་སྐྱད་
 གྱིས་སྐྱད་ཆ་བཤད་དགོས། ཁོང་གི་དབྱིན་རིའི་སྐྱད་ནི་སྐྱུག་སྐྱུམ་ཚོགས་ཤིང་། ཁོང་གི་
 པ་རན་སིའི་སྐྱད་ཀྱང་སྐྱུག་སྐྱུམ་ཚོགས་པ་རེད། ཁོང་གྱོན་པ་ལྟ་བུ་དོད་ཅིང་གཙང་
 སེང་ངར་གོན་རྒྱུར་དགའ་ཞིང་། ལྷག་པར་སློབ་ལྷན་ཆེན་མོའི་ཁོར་ལུག་ཏུ་དེ་འདྲ་རེད།
 ཁོང་སྐྱ་སེར་མ་རྒྱུག་མདོག་ཁ་བོ་དག་དང་མཉམ་དུ་འགོ་བ། སྐྱོར་མོ་པངས་མེད་དུ་
 བཀོལ་བ་བཅས་ལ་དགའ། ཁོང་གིས་ང་ལ་ཁོའི་སྐྱ་མོ་དང་མཉམ་དུ་ཕྱིན་པ་དེ་ལ་
 ཁག་དགྱི་ནམ་ཡང་མི་བྱེད་པ་ཞིག་མ་རེད། འོན་ཀྱང་གནད་དོན་གཅིག་གིས་ང་ཚོ་
 རྟག་ཏུ་མཉམ་དུ་སྐྱེལ་འདུག མི་དེ་ནི་ང་ལ་སེམས་པ་དཀར་ཞིང་ང་ལ་བཅེ་དུང་ངོ་
 མ་ཞིག་ཡོད། ཅིའི་ཕྱིར་ཡིན་པ་དགོན་མཚོག་གིས་མཁྱེན་གྱི་རེད།

ཞོགས་ཀ་དེ་ལ་ཁོང་མིལ་གོང་ཁྱེད་དུ་ཐུག་དུས། ཁོང་གིས་ལོ་ན་ཉི་ཤུའི་དཀྱིལ་
 དུ་ཡོད་པའི་ཕོ་གསར་རྣམས་ལ་འབྱུང་བའི་ཡིད་སྐྱག་ཅིང་སློབ་མའ་གྱི་དུས་སྐབས་
 ཤིག་སྐྱེལ་བཞེན་འདུག ཁོང་སྐྱ་གཟིངས་ལ་སྐྱུག་བཞེན་གཡས་གཡོན་ལ་འཁོར་
 བས་བསྐྱད་འདུག་ཅིང་། ཁོང་ལ་འཚོ་བ་འཁྱོལ་ཐབས་སུ་ལུང་ཤུར་དེའི་པར་
 ངོས་ན་ཡོད་པའི་དམག་ཁང་ཞིག་གི་དམིགས་བསལ་སྐྱུང་དམག་གི་ལས་ཀ་ཞིག་
 འདུག ཁོའི་དགའ་རོགས་ལི་ ཨན་ནི་ཁ་ཚ་ཞིང་ཉེན་ལྡར་ཁོང་ལ་གཤེག་ཤེག་གཏོང་།
 ཁོང་ཚོས་གཟུང་འཁོར་ཉིལ་པོར་སྐར་མ་རྒྱན་ཆད་གོན་རྒྱུང་གིས་བསྐྱེལ་ཞིང་།
 གཟུང་སྐྱེན་པའི་ཉེན་ཕྱི་ལ་ཕྱིན་ཏེ་རྒྱ་ཚོང་གསུམ་གྱི་ནང་ལ་སྐྱོར་མོ་ལྷ་བརྒྱུ་སྟོར་
 གྱི་འདུག དེ་མི་ཡིས་སྐྱེལ་ཁང་གི་གཡས་གཡོན་ནས་དོར་མ་སྐྱུང་སྐྱུང་གོན་ཞིང་། དེ་

དང་མཉམ་དུ་དམག་ཞུ་ཐེབ་ཆག་ཅིག་མགོ་ལ་གོན་འདུག་ལི་ཨན་གྱིས་སྐྱོ་འཛིན་
ཐེབ་ལྷགས་གྱིས་རང་གི་སྐྱོ་གོར་རྒྱུ་དུ་བསྐྱེད་ཏེ་ཡར་མར་ལ་འགོ་དེ་ལྟར་ཆས་
སྐྱེས་ཏེ་ཁོང་ཚོས་གཟུང་འཁོར་ཡོངས་ལ་ཕན་ཚུན་ལ་གཤེ་རེས་བྱེད་གྱིན་འདུག་དང་
སྐྱེས་ནས་ད་བར་དུ་ངས་དེ་འདྲའི་གཤེ་ཚིག་མང་པོ་ཞིག་གོ་རྒྱུ་དེ་མེད། འོན་ཀྱང་
གཟུང་སྐྱེན་པའི་མཚན་མོར་ཁོང་ཚོས་ཕན་ཚུན་ལ་ཏ་ཅང་བསྐྱེད་པའི་འདུམ་སྟོན་
ཅིང་། ཏོ་ལི་ལུང་གི་སྐོག་བརྟན་གྱི་མི་སྣ་ལམ་སྟོང་ཅན་གཉིས་གྲོང་ལ་བསྐྱོད་པ་
དང་འདྲ་བར་འགོ་བ་རེད།

རེ་མི་གཉིད་སང་དེ་ང་སྐྱེའུ་ལྱང་ནས་ཡོང་བ་མཐོང་སོང་། ཁོང་གི་གད་མོ་སྟེ།
འཛམ་གླིང་ཐོག་གི་གད་མོ་ཆེ་ཤོས་དེས་ངའི་རྣ་བ་འོན་བརྟུག་སོང་། “ཨའའའ། ས་
ར་རེ་སི། ཁོ་སྐྱེའུ་ལྱང་ནས་ནང་ལ་ཡོང་གི་འདུག ཁོང་གིས་ལམ་སྟོན་གྱི་ཡི་གེ་ལྟར་
ངི་མ་ངི་བཞིན་བྱེད་གྱི་འདུག བྱིད་གང་དུ་བྱིན་པ་ཡིན། བྱིད་བདུན་གཉིས་གྱིས་
རྗེས་ལུས་ཐེབས་འདུག” ཁོང་གིས་ངའི་རྒྱུ་ལ་ཐལ་ལྷག་ཅིག་གཞུས། ཁོང་གིས་
ལི་ཨན་གྱི་རྩིབས་མ་ལ་ལུ་རྒྱ་རྒྱས་སོང་། ཁོང་རྩིག་པ་ལ་བསྐྱེས་ནས་གད་མོ་
ཤོར་ཏེ་སྐྱད་བརྒྱབ་སོང་། ཁོང་གིས་ཅོག་ཅེ་ལ་གཞུས་པ་དེ་བྱིད་གྱིས་མིལ་གྲོང་བྱིད་
གྱིས་ཆ་གང་ནས་ཡིན་ཡང་གོ་སྐྱབ་གྱི་རེད། དེ་ནས་ཆེས་མཐོ་ལ་རིང་བའི་“ཨའའའ་
ཏ”ཡི་བྲག་ཆ་དེས་ལུང་ལྟར་འགོངས། “ས་ར་རེ་སི།” ཁོས་སྐྱད་བརྒྱབ། “མེད་དུ་མི་
རུང་བའི་ས་ར་རེ་སི་སྐྱབ་མོང་མ་ཡིན་པ་གཅིག་སུ་དེ།”

ང་སོ་ས་ལི་ཐོ་ཞེས་པའི་ཉ་པའི་གྲོང་རྒྱུང་རྒྱུང་ཞིག་བརྒྱུད་ནས་ཡོང་མ་ཐག་ཡིན།
དེ་ནས་ངས་ཐོག་མར་བཤད་པའི་སྐྱད་ཆ་ནི། “སོ་ས་ལི་ཐོ་ལ་ཨི་ཏ་ལིའི་མི་མང་པོ་
ཡོད་གྱི་རེད།” ཅེས་པ་དེ་ཡིན།

“སོ་སོ་ལི་ཁྲོ་ལ་ཨི་ཏ་ལིའི་མི་མང་པོ་ཡོད་ཀྱི་རེད།” ཁོང་གིས་སྐད་ལྟགས་ཡོད་ཚད་ཀྱི་ཐོག་ནས་སྐད་བརྒྱུག་ “ཨའའའའའ་ཏ།” ཁོང་གིས་རང་ཉིད་ལ་བསྐྱེད་མར་གཞུགས། ཁོང་ཉལ་ཁྲིའི་སྣང་ལྗང་། ཁོང་ཐང་ལ་ལྗང་གྲབས་བྱས་སོང་། “པ་ར་ཏེ་སི་ཡིས་ད་ལྟ་ཅི་ཞིག་བཤད་པ་དེ་གོ་བྱུང་ངམ། པ་གིར་ཨི་ཏ་ལིའི་མི་མང་པོ་ཡོད་ཀྱི་རེད་ཨོ། ཨའའའའ་ ཏའའའའ། རྟོའོ། ཨ་མ་མ། འོ་འོ།” ཁོང་ནི་ལ་ཐུག་དམར་པོ་ཞིག་དང་མཚུངས་པར་དམར་པོར་གྱུར་ཅིང་གད་མོ་ཤོར། “འོ། བྱེད་ཀྱིས་ང་བསད་སོང་། པ་ར་ཏེ་སི། བྱེད་ནི་འཇམ་སྤིང་སྣང་གི་མི་དགོད་བོ་ཤོས་དེ་རེད། ད་བྱེད་འདིར་ཡོད། མཐར་བྱེད་འདི་ལ་བསྐྱེད་པ་ཡོད། ཁོ་སྤེའུ་ཁུང་བརྒྱད་ནས་བསྐྱེད་པས་སོང་། བྱེད་ཀྱིས་མཐོང་སོང་། ལི། ཨན། ཁོང་གིས་ལམ་སྟོན་ཡི་གེ་དེའི་ཁ་ལ་མཉན་ནས། ཨི་ནས། སྤེའུ་ཁུང་བརྒྱད་ནས་བསྐྱེད་པས་སོང་། ཨའའའ་རྟོའོ།”

བྱེད་མཚར་བ་ཞིག་ནི་རེ་མི་ཡི་བྱིམ་མཚེས་དེ་ལ་མིང་ལ་སྐྱེ་ཞབས་སི་ནོ་ཟེར་བའི་མི་ནག་ཅིག་བསྐྱེད་འདུག་ལ། ངས་ཡི་ཤུའི་གསུང་རབ་ཀྱི་མནའ་བསྐྱེད་ཚོགས་ཁོང་གི་གད་མོ་ནི་འཇིག་རྟེན་འདིའི་སྣང་གི་གད་མོ་ཆེ་ཤོས་འདི་ལས་གཞན་ཞིག་མེད་པར་པ་དེ་རེད། སྐྱེ་ཞབས་སི་ནོ་ལགས་ཀྱི་གད་མོ་དེ་ནི་ཟས་ཀྱི་ཅོག་ཅེའི་ཐང་ནས་ཁོང་གི་རྩུང་མ་རྒྱན་མོ་དེས་རང་དགར་ཅིག་བཤད་པའི་སྐབས་ནས་མགོ་བཅུགས་ཤིང་། དེ་ནས་ཁོ་ཡར་ལངས་པ་རེད། ཡིན་རྗེས་མི་དང་པ་འགག་ནས་ཅིག་པ་ལ་བསྐྱེད་ཤིང་། ལྟ་ལུལ་ལ་ཡར་བཞུགས། དེ་ནས་མགོ་བཅུགས་པ་རེད། ཁོང་གོ་མ་པ་འཕྲོར་ཏེ་སྐོ་བརྒྱད་ནས་སོང་ཞིང་། བྱིམ་མཚེས་ཀྱི་ཅིག་པ་ལ་བསྐྱེད། ཁོང་དེ་དང་མཉན་ཏུ་བཟུང་ཞིང་། གྲིབ་ནག་གི་འོག་ཏུ་མིལ་གོང་བྱེད་ཀྱི་ཕྱོགས་གང་སར་འཕྲོར་འགྲོས་ཀྱིས་སོང་། རང་གི་དགའ་འབོད་ཀྱི་ང་རོའི་སྐྱེ་ཡིས་གནོད་སྐྱེན་མ་བོས་ཤིང་།

གཞོན་སྤྱི་མའི་ཚོ་འཕུལ་གྱིས་སྐྱེ་འདི་བྱུང་བ་ཡིན་པེས། ཁོང་གིས་རྒྱབ་ཟས་ཟས་
ཚར་ཡོད་མེད་ངས་མ་ཤེས། རེ་མི་ཡིས་མ་ཤེས་པའི་ངང་ནས་ཡ་མཚན་གྱི་མི་སྐྱེ་
ཞབས་སེ་ཚོ་ལགས་གྱི་ཚ་ནས་ཁོ་ལ་འགོས་སྲིད་པ་ཞིག་རེད། རེ་མི་ལ་ལས་ཀའི་མི་
ཚོ་དེ་ལ་དཀའ་ངལ་ཞིག་ཡོད་པ་དང་ཁ་ཚ་བའི་བྱུང་མེད་ཅིག་དང་ལྟན་དུ་བརྟེན་དུང་
གི་མི་ཚོ་ལ་དཀའ་ངལ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ལྟ་ནའང་། དམའ་མཐའ་ལའང་ཁོང་གིས་
འཇམ་སྲིད་གི་མི་སྐྱེ་ཡིན་ལས་བཟང་བའི་གད་མོ་ཞིག་ཁོང་གིས་སྦྱངས་འདུག ངས་
སྐྱེ་རི་སེ་ཁོ་གོང་ཁྱེར་དུ་ང་ཚོས་གཏོང་རྒྱ་ཡིན་པའི་སྦྱིད་པོ་དེ་ཚང་མ་མཐོང་བྱུང་།

ང་ཚོའི་བར་གསལ་ཁ་ཞིག་བྱས་པ་ནི། རེ་མི་ཁང་མིག་གི་མར་ངོས་ན་ཡོད་
པའི་ཉལ་ཁྲིའི་སྟེང་དུ་ལི་ ཨན་དང་མཉམ་དུ་ཉལ་བ་དང་། ང་སྟེན་ཁྱེད་འཁྲིས་གྱི་
སྟེན་ཁྲིའི་ཐོག་ཉལ། ངས་ལི་ ཨན་ལ་ལག་པ་འཆང་མི་ཚོག་པ་དེ་རེད། རེ་མི་ཡིས་
ཐངས་ཤིག་འདི་དང་འབྲེལ་ནས་གཏམ་བཤད་ཅིག་བྱས་སོང་། “ངས་ལྟ་གི་མི་འདུག་
བསམས་པའི་སྐབས་ལ་ཁྱེད་གཉེས་ཚེས་ནས་བསྐྱད་པ་དེ་འདྲ་ང་ལ་མཐོང་འདོད་
མེད། ཁྱེད་གྱིས་རོལ་དབྱངས་སྟེན་སྦྱོར་པ་རྒྱན་པ་ལ་དབྱངས་ཉ་གསར་པ་སྟོབ་སྟབ་
གྱི་མ་རེད། འདི་ནི་ང་རང་གི་གཏམ་དཔེ་ངོ་མ་ཞིག་ཡིན།” ངས་ལི་ ཨན་ལ་བལྟས་
པ་ཡིན། མོ་ནི་ཡིད་དུ་སྐྱུག་པའི་ལུས་ཐོངས་ཅན་ཞིག་དང་། སྐྱང་སྦྱིའི་མདོག་དང་
ལྡན་པའི་སེམས་ཅན་ཞིག་རེད། འོན་ཀྱང་ཁོ་མོའི་མིག་གི་ནང་དུ་ངེད་གཉེས་ཀ་
ལ་གཏད་པའི་ཁོང་ཁྱོད་འདུག མོའི་ཉམ་འདུན་ནི་མི་སྐྱུག་པོ་ཞིག་ལ་གཉེན་སྲིག་རྒྱ་
དེ་རེད། མོ་ནི་ཨོ་རེ་སྟོན་མངའ་སྡེའི་གོང་གསེབ་རྒྱང་རྒྱང་ཞིག་ནས་ཡོང་བ་རེད།
མོ་ནི་རེ་མི་དང་མཉམ་དུ་ཐངས་གཅིག་བྱིན་པའི་ཉེ་མ་དེ་ལ་ཆེས་འཕྲོད་འདུག
ཁོང་གིས་ངོ་མ་སྟོན་གྱི་ཉེ་མ་ཚེན་པོའི་གས་གྱི་གཅིག་ལ། ཁོང་གིས་མོ་ལ་སྟོང་མོ་

བརྒྱ་མཉམ་གཅིག་པེད་སྐྱོད་བྱས་པ་རེད། མོ་རང་གིས་མོ་ལ་པ་ལུལ་གྱི་རྒྱ་ལོར་ཐོབ་
 བྱུང་བསམས་པ་རེད། དེའི་ཚབ་ལ་ཁོ་མོ་ནི་སྦྱིལ་ཁང་འདིར་འཁོར་ནས་ཡོད་ཅིང་།
 གཞན་ན་ཅི་ཡང་མེད་པའི་ཉེར་ལེན་གྱིས་མོ་རང་ཁོའི་མཉམ་དུ་སྐྱོད་དགོས་འཁེལ་
 བ་རེད། མོ་ལ་སྤྱི་རི་སི་ཁོ་གོང་ཁྱེར་དུ་ལས་ཀ་ཞིག་ཡོད་ཅིང་། བཞི་མདོ་ཁ་ནས་མོས་
 རྟེན་འདྲེན་ཅེས་པའི་སྦྱི་སྐྱོད་རྒྱུ་ལ་འཁོར་ལ་བསྐྱེད་ནས་ཉེན་ལྟར་དེ་ལྟར་འགོ་
 དགོས་པ་རེད། ཁོ་མོ་རེ་མི་ལ་ལངས་པའི་ཁོང་ཁོ་དེ་གཏན་ནས་ཞིག་མེད་པ་རེད།

ང་ནི་སྦྱིལ་ཁང་དུ་བསྐྱེད་ནས་རྟོ་ལི་ལུང་གི་སྒོ་ག་བརྟན་བཟོ་བྲུ་ཞིག་ལ་སྦྱང་དོ་
 མ་ཡག་པོ་ཞིག་འབྲི་རྒྱ་བྱས་པ་ཡིན། རེ་མི་ནི་རང་གི་རོལ་ཆ་མཛུ་བ་བཟུ་བ་རྒྱུད་མང་
 ངམ་ཉར་ལི་ཞེས་པ་མཚན་འོག་དུ་བརྟུག་ནས་གཞན་གྱི་སྦྱི་རི་རང་མོ་སི་སྤྱོར་ལེ་
 བར་ཞེས་པ་ནས་མར་འཕུར་རྒྱ་ཡིན་པ་དང་ང་ཚོ་ཚང་མ་བྱུག་པོ་བཟོ་རྒྱ་ཡིན་པ་
 རེད་ལ། ལི་ ཨན་ཡང་ཁོང་དང་མཉམ་དུ་འགོ་རྒྱ་དང་། ཁོང་གིས་མིང་གྲགས་
 ཅན་གྱི་སྒོ་ག་བརྟན་འཁྲབ་འཁྲིད་པ་དང་དེ་བཞིན་[བཞད་གད་པ་གྲགས་ཅན་]ཏེ་
 རྒྱལ་ལི་ཡུ་སི་ སྤྱི་ལོ་སི་ལགས་གྱི་སྤོ་ཉེའི་གོགས་པོ་ཡིན་པའི་རང་གི་གོགས་པོའི་
 ས་དེ་ལ་ཁོ་མོ་དོ་སྐྱོད་བྱེད་རྒྱ་ཡིན་པ་རེད། དེར་བརྟེན། བདུན་མཉམ་དང་པོའི་རིང་
 ལ་ང་རང་མིལ་གོང་ཁྱེར་གྱི་སྦྱིལ་ཁང་དུ་བསྐྱེད་ཅིང་། བེའུ་ཡོག་གི་སྒྲོར་ལ་ཡིད་
 ལུག་སྦྱེས་པའི་སྦྱང་ཞིག་འབད་པ་ཆེན་པོས་འབྲི་བཞིན་ཡོད་ལ། སྦྱང་འདིས་རྟོ་ལི་
 ལུང་གི་སྒོ་ག་བརྟན་འཁྲབ་འཁྲིད་པ་ཞིག་ཡིད་ཚིམ་པར་བྱེད་རྒྱ་རེད་བསམས་བྱུང་།
 དེ་ནས་སྦྱང་དེ་ལ་རྟོག་ཁྲ་ཞིག་ཡོད་པ་ནི་སྦྱང་དེ་ཉ་ཅང་ཡིད་སྦྱོར་བཞིག་ཡིན། རེ་མི་
 ཡིས་སྦྱང་འདི་སྒོ་ག་རྒྱ་དཀའ་ལེ་བྱུང་ཞིང་། དེར་བརྟེན་བདུན་མཉམ་འགའི་རྗེས་ལ་
 ཁོང་གིས་སྦྱང་འདི་འཁྱེར་ནས་རྟོ་ལི་ལུང་ལ་བྱིན་པ་རེད། ལི་ ཨན་ནི་དེ་སྒོ་ག་རྒྱ་པར་

བཞག་མོ་རང་ང་ཚོ་ལ་ཤིན་ཏུ་ཤོས་ཤིང་ཉ་ཅང་ཉོབ་འདུག་ངས་ཚར་ཤོད་ཆེ་པའི་
 རྒྱ་ཚོད་མང་པོ་བསྐྱལ་ནས་འཚིག་ཇ་འཕྲུང་ཞོར་དང་ཚོལ་བ་ཆེན་པོས་སྤྱང་འབྲི་
 ཞོར་བྱས་པ་ཡིན། མཐར་ངས་རེ་མི་ལ་འདི་འབྲི་རྒྱ་མིན་ཞིང་ང་ལ་ལས་ཀ་དགོས་
 ལབ་པ་ཡིན། ང་མ་མག་གི་ཆེད་དུ་ཁོང་ཚོ་ལ་བརྟེན་དགོས་འཁེལ་ཡོད། གློ་མམ་པའི་
 རྣམ་འགྲུར་ཞིག་ཁོང་གི་ཚོད་པ་ལ་བསྐྱེད་སྲོལ་སོང་། ཁོང་ནི་དོན་དག་ལྷན་མཚར་བ་
 རྣམས་ཀྱི་ཐད་ནས་དུས་ཉུག་ཏུ་གློ་མམ་བསྐྱད་པ་ཞིག་ཡིན། ཁོང་ལ་གསེར་དང་
 འབྲ་བའི་སེམས་ཤིག་ཡོད།

ཁོང་གིས་དམག་ཁང་ནང་དུ་སྤྱང་དམག་གི་ལས་ཀ་ཁོ་ལ་ཡོད་པ་འབྲ་བ་ཞིག་
 ང་ལ་བཀོད་སྤྲོད་བྱས་འདུག་ང་ནི་དགོས་ངེས་པའི་བརྒྱུད་རིམ་དེ་བརྒྱུད་ཅིང་། ང་
 ཡ་མཚན་པ་ཞིག་ལ་བྱི་ཕྱག་འདི་ཚོས་ང་ལ་ལས་ཀ་སྤྱད་སོང་། ས་གནས་ཉེན་རྟོག་
 པའི་དཔོན་པོ་དེས་ང་ལ་ལས་ཀའི་འདོགས་ཉུགས་དང་དབྱུག་པ་ཞིག་སྤྱད་ནས་དམ་
 འབུལ་བྱེད་དུ་བརྟུག་སོང་། ད་ནི་ང་ཉེན་རྟོག་པ་དམིགས་བསལ་གསལ་ཤིག་ཡིན། རིན་
 དང་ཁར་ལོ། མོལ་ད་ ལྷུལ་ ལི་བཅས་ཀྱིས་འདིའི་སྐོར་ལ་ཅི་ཞིག་བསམས་ཡོང་བྱ་
 བྱུང་། ང་རང་གི་སྤོང་ཕྱང་ནག་པོ་དང་ཉེན་རྟོག་པའི་ལྷ་མོ་གཉིས་ཀྱི་མཉམ་དུ་ངས་
 མཚོ་དམག་གི་དོར་མ་སྡོན་པོ་ཞིག་གོན་དགོས་འདུག་བདུན་ཕྱག་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་
 རིང་ལ་ངས་རེ་མི་ལ་དོར་མ་གོན་དགོས་བྱུང་། ཁོང་ནི་གཟུགས་པོ་རིང་ཞིང་། དེའི་
 ཁར་བསུན་སྤང་གི་རྒྱུན་གྱིས་ཁ་བས་ལ་རྒྱུས་པ་ལས་བྱུང་བའི་གྲོད་པ་ལྷག་ཡོད་
 པ་རེད། ངའི་ལས་ཀའི་མཚན་མོ་དང་པོ་དེ་ལ་ང་ནི་[དབྱིན་རིའི་བཞུགས་པ་]ཆར་
 ལི་ ཆབ་ལིན་དང་འབྲ་བར་[དོར་མ་]ལྷག་ལྷག་གིས་བྱིན་པ་ཡིན། རེ་མི་ཡིས་ང་ལ་
 གློག་སྡོན་ཞིག་དང་རང་གི་[ཕྱང་མདའ་] ༡༧ རང་འགྲུལ་ཉུགས་ཅན་དེ་སྤྱད་བྱུང་།

“མྱེད་ལ་མེ་མདའ་འདི་གང་ནས་ཐོབ་བྱུང་།”

“ན་ནིང་དབྱར་ཁར་ང་རྒྱ་མཚོའི་ཁ་ལ་རྒྱུར་ཡོང་བའི་སྐབས་སུ་ང་ནེབ་ལྷ་ར་སི་
ཁ་མངའ་སྡེའི་འོར་ཤེ་མེ་ལེ་ཤེ་ཞེས་པའི་གོང་ཁྱེད་དུ་མེ་འཁོར་ནས་རྒྱང་པ་བརྒྱུད་ས་
ཕྱིར་ཕྱི་ལོགས་ལ་ཐོན་པ་ཡིན། ངས་སྤེལ་ཁུང་ནས་མཐོང་བ་ནི་སྤུན་མོང་མ་ཡིན་
པའི་མེ་མདའ་རྒྱུང་རྒྱུང་འདི་རེད། དེ་མ་ཐག་ངས་ཉོས་པ་ཡིན་ལ་ཕྱིར་མེ་འཁོར་གྱི་
རྗེས་མ་ཟེན་ཅོམ་བྱས་སོང་།”

དེ་ནས་འོར་ཤེ་མེ་ལེ་ཤེ་ཞེས་པ་དེ་ང་ལ་མཚོན་ན་བྱུ་དེ་ཚོའི་མཉམ་དུ་ཨ་རག་
ཉོས་པ་ཡིན་སྐོར་ཁོ་ལ་བཤད་ཅེས་བྱས་པ་ཡིན། ཁོང་གིས་ངའི་རྒྱུབ་ལ་ཐལ་ལྷག་
ཅིག་གཞུགས་ཏེ་ང་ནི་འཛམ་གླིང་ཁྲོད་ཀྱི་མི་སྣུང་བ་སྦྱིད་ཤོས་དེ་རེད་ཟེར།

སློག་སློབ་དེས་ངའི་ལམ་ཁ་གསལ་པོར་བཟོས་པ་དང་བཅས་ང་ལུང་ཤར་དེའི་
ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་གྲུབ་གཟར་པོའི་ངོས་ལ་ཡར་འགོས་པ་ཡིན། དེ་ནས་རྗེ་རི་སི་ཁོ་ལ་
འགོ་མཁན་གྱི་རྒྱུངས་འཁོར་བསྐྱེད་མར་ཡོང་བཞིན་པའི་ལམ་ཚེན་སྤེང་ལ་ཐོན།
ང་ངོས་གཞན་པ་དེ་ནས་ཉ་ལམ་འགྲེལ་གྲུབས་བྱེད་བཞིན་མར་བབས་ཤིང་། ལུང་
ཤར་གྱི་མཐེལ་དུ་བསྐྱེད་སྤོང་། དེར་རྒྱ་ཐུན་ཞིག་གི་འཁྲིལ་ན་ཞིང་ཁང་རྒྱུང་རྒྱུང་ཞིག་
བསྐྱེད་ས་འདུག་ལ། ལས་ངན་པའི་ཞག་མ་རེ་རེར་ཁྱི་གཅིག་གིས་ང་ལ་རྒྱག་བྱུང་།
དེ་ནས་ཁ་ལི་སློར་ནི་ཡའི་ཤིང་སྤོང་སྤྲུག་ཚའི་མདོག་ཅན་དེའི་འོག་དུ་ཡོད་པའི་
དདུལ་མདོག་གི་ལམ་ཁ་རྩལ་གྱིས་ཁེངས་པ་དེ་བརྒྱུད་པའི་མཁྲོགས་བགོད་ཅིག་
རེད། ལམ་ཁ་དེ་ནི་རྩོ་རོ་སློག་བརྟན་གྱི་རྟགས་ Z དང་འབྲེལ། ལམ་ཁ་དེ་ནི་ཁྱེད་
གྱིས་རྩལ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་རྗེའི་ B རྟགས་ཅན་གྱི་སློག་བརྟན་མ་དདུལ་རྒྱུང་གས་
དག་གི་ནང་མཐོང་བའི་ལམ་ཁ་ཡོད་ཚད་དང་འབྲེལ་བོ་འདུག ངས་ནག་ཁུང་ནང་དུ་

རང་གི་མི་མདའ་ཕྱིར་བཏོན་ནས་ཨ་རིའི་ཕྱགས་རྩི་འབྲེལ་ལྗོངས་། དེ་ནས་ཡང་བསྐྱར་
 དེ་ལྟར་འབྱུང་ཞིག་ལ་འདྲེགས། དེར་དམག་ཁང་ཡོད་པ་རེད། དམག་ཁང་འདི་དག་
 བེ་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་འདུགས་སྐྱབ་ལས་ཀ་བ་རྣམས་སྡོད་སའི་འབྲེལ་ལེལ་གྱི་ཁང་པ་རེད།
 ཚུར་ཡོང་མཁན་གྱི་མི་རྣམས་རང་གི་སྲུ་གཟིངས་ལ་སྐྱེག་བཞིན་དེར་བསྐྱད་འདུག
 ཁོང་ཚོའི་མང་ཆེ་བ་ནི་ཉེ་ཅོང་གི་མཚོ་སྒྲིང་། ཨོ་ཁི་ན་མ་ལ་འགོ་མཁན་རེད། ཁོང་
 ཚོའི་མང་ཆེ་བ་ནི་ཅིག་ལས་གཡོལ་ཆེད་བྲོས་འགོ་མཁན་རེད་ལ་དེ་ནི་རྒྱུ་དུ་ནས་
 ཁྲིམས་ལས་གཡོལ་ཆེད་རེད། ཨ་ལ་ལྷ་མ་མངའ་སྡེ་ནས་ཡིན་པའི་མི་རྒྱུབ་པོའི་སྐྱོར་
 ཁག་འདུག་ལ། བེ་ལུ་ཡོག་གི་མི་ཁྲམ་པ་རྣམས་ཀྱང་འདུག ས་ཆ་གང་ས་གང་གི་མི་
 རྣམ་པ་སྐྱ་ཚོགས་འདུག དེ་ནས་ཁོང་ཚོས་ཨོ་ཁི་ན་མ་ལ་ནང་དུ་ལོ་ངོ་གཅིག་ཉིལ་
 པོར་ལས་ཀ་བྱེད་རྒྱ་ལྷིན་པ་དེ་ངི་ཅམ་གྱིས་འདྲིགས་ཡིར་བ་ཞིག་ཡིན་པ་ཆ་ཚང་
 བར་ཡག་པོ་ཤེས་པའི་རྒྱུ་གྱིས་ཁོང་ཚོས་ཆང་འབྲུང་། དམིགས་བསལ་སྲུང་དམག་
 གི་ལས་འགན་ནི་ཁོང་ཚོས་དམག་ཁང་དེ་གཏོར་གྱི་ཡོད་མེད་ལ་ལྟ་རྒྱ་རེད། གཙོ་
 ཁང་དའི་ནང་ལ་ང་ཚོའི་དབྱུས་ལས་ཁུངས་ཡོད་ཅིང་། དེ་ནི་ཤིང་ཆས་ལ་མ་བྱུང་
 གི་རྩིག་ཀྱང་ཅན་གྱི་ལས་ཁུངས་ཁག་ཅིག་རེད། འདིར་ང་ཚོ་ཅོག་ཅེ་སྟེང་ཁེབས་
 ཅན་ཞིག་གི་མཐའ་འཁོར་དུ་བསྐྱད་ནས། ང་ཚོའི་འཕྲོངས་ནས་རང་རང་གི་མི་
 མདའ་རྣམས་པར་ཚུར་སྐྱོར་ཞོར་དང་སྐལ་སྦྱིང་བྱེད་ཅིང་། ཉེན་རྟོག་པ་ཁན་གས་
 གྱིས་རྒྱུང་གི་རིགས་བཤད་བྱུང་།

136

རེ་མི་དང་ངེད་གཉིས་མ་གཏོགས་སྐྱོར་ཁག་འདི་ནི་ཉེན་རྟོག་པའི་སྐྱེལ་ལེལ་སེམས་
 ཁམས་ཡོད་པའི་ཚྭ་གའི་སྐྱོར་ཁག་ཅིག་རེད། རེ་མི་ནི་འཚོ་བ་འཚྭ་ལ་ཐབས་ཅམ་
 ཞིག་འཚོལ་གྱིན་ཡོད་པ་རེད་ལ། ང་ཡང་དེ་བཞིན་རེད། འོན་ཀྱང་མི་འདི་ཚོ་ནི་

འདི་ན་བཟུང་བྱེད་རྒྱུ་སློ་ཞིང་གོང་སྤེའི་ཉེན་རྟོག་དཔོན་པོ་ནས་བརྒྱུགས་བརྗོད་
 ལེན་འདོད། ཁོང་ཚོས་ད་དུང་གལ་སྲིད་བྱེད་ཀྱིས་སྐྱབ་བ་གཅིག་གི་ནང་ལ་མ་མཐའ་
 ལའང་[འདི་ན་བཟུང་]གཅིག་རེ་མ་བྱས་ན་བྱེད་རང་ལས་ཀ་ལས་ཕྱིར་འབྱུང་བྱེད་ཀྱི་
 རེད་ཅེས་བཤད་བྱུང་། ངས་འདི་ན་བཟུང་བྱེད་པའི་འབྱུང་འགྱུར་དེ་ལ་ཤུགས་རིང་
 ཞིག་འཐེན་པ་ཡིན། རོ་མ་ཅི་ཞིག་བྱུང་བ་རེད་ཅེ་ན། དམུལ་བ་ ཚང་མ་རྒྱུད་ལ་ཤོར་
 བའི་མཚན་མོ་དེར་ང་ནི་དམག་ཁང་དེར་ཡོད་པའི་མི་གཞན་པ་སུ་ཡིན་དང་འདྲ་
 བར་ར་བཟི་འདུག།

འདི་ནི་ལས་ཀའི་དུས་ཚོད་དེ་བརྒྱུགས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་རྒྱ་ཚོད་དུག་གི་རིང་ལ་
 ང་གཅིག་སུ་ཡིན་དུས་ཀྱི་མཚན་མོ་ཞིག་རེད། ས་ཚང་འདི་ན་ཡོད་པའི་ཉེན་རྟོག་པ་
 གཅིག་སུ་རེད་ལ། དམག་ཁང་དུ་ཡོད་པའི་མི་ཚང་མ་མཚན་མོ་དེར་ར་བཟི་ཡོད་
 པའི་སྐང་བ་སྟེར། དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི་ཁོང་ཅག་གི་སྲུ་གཟིངས་དེ་སང་ཞོགས་ཐོན་
 འགོ་རྒྱ་རེད། སྲུ་པ་ཚོས་སྲུ་གཟིངས་ཀྱི་སྲུ་དར་ཡར་མ་བསྐྱེད་ས་གོང་གི་ཞག་མ་
 སྟོན་མ་དེ་དང་མཚུངས་པར་ཁོང་ཚོས་ཚང་འབྱུང་སོང་། ངས་ལས་ཁུངས་སུ་རྒྱང་
 པ་ཅོག་ཅེའི་ཐོག་བཞག་སྟེ་བསྟུང། ངས་ཨོ་རེ་སྟོན་དང་ཡར་བྱུང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡུལ་ཡུང་
 བསྐོར་བའི་ལག་དེབ་སྟོན་པོ་ཞེས་པའི་གསལ་བརྒྱུགས་སྟོག་བཞིན་པའི་སྐབས་དེར།
 སྤྱིའི་ཆ་ནས་སྲུ་སེམ་མེར་ཡོད་པའི་མཚན་མོ་འདིར་ཟང་ཟིང་གི་སྤྱིར་སྐྱེ་ཆེན་པོ་ཞིག་
 ཡོད་པ་ཤེས་བྱུང་། ང་ཕྱི་ལོགས་ལ་ཕྱིན་པ་ཡིན། རོ་མ་དམུལ་བ། ས་ཚང་འདིའི་སྤྱིལ་
 ཁང་ཚང་མའི་ནང་སྟོག་འོད་སྤར་འདུག མི་དེ་ཚོས་རྒྱན་རྒྱག་ཅིང་ཤེལ་དམ་རྣམས་
 གཅོག་བཞིན་འདུག དེ་ནི་ང་ལ་མཚན་ན་ཤི་དང་གསོན་གྱི་མཚན་ལ་བསྐྱེབས་

པའི་དོན་ཞིག་རེད་འདུག ངས་སློབ་པ་བཅུ་འབྲུམ་ནས་ལུས་ཚ་ཤོས་ཀྱི་སློབ་པ་ལྟེན་
ཏེ་བརྒྱུད་ས་པ་ཡིན། ཅིག་གིས་སློབ་པ་རྒྱུ་ཚམ་ཞིག་བྱས་པུང་།

“ཁྱོད་ལ་ག་རེ་དགོས།”

ངས་བཤད་དོན། “ངས་དོ་རྒྱལ་དམག་ཁང་འདི་བསྐྱེད་གི་ཡོད། གསལ་བྱ་ཁྱོད་
ཚོས་གང་ཐུབ་ཅི་ཐུབ་ཀྱིས་ཁུ་སེམ་སེམ་བྱེད་དགོས་པའི་ཁུ་ལ་རེད།” དེའམ་ཡང་ན་
དེ་འདྲའི་སྐད་ཆ་ཐབས་ཆག་འགའ་བརྗོད་པ་ཡིན། ཁོང་ཅག་གིས་ངའི་གདོང་ལ་
སློབ་པ་བྱས་པ་བརྒྱུད་ས་པ་རེད། ངས་རང་གི་སྐྱེ་ལ་གཏད་པའི་སློབ་པ་འདི་གི་ལ་ལྟ་བུ་
ལངས་བསྐྱེད་པ་ཡིན། དེ་ནི་ཨ་རིའི་རྒྱལ་ཕྱོགས་པའི་སློབ་པ་ཀྱི་སློབ་པ་བརྒྱུད་ས་པ་
འདྲ། ང་རང་ཉིད་ཀྱིས་བཙན་པོ་བྱེད་པའི་དུས་ལ་བབ་པ་རེད། ངས་ཡང་བསྐྱེད་སློབ་
བརྒྱུད་ས་པ་ཡིན། ཐེངས་འདིར་ཁོང་ཚོས་སློབ་པ་འདི་ཕྱེས་སོང་། “ཉོན།” ངས་ལ་བ་
པ་ཡིན། “ང་འདིར་ཡོང་ནས་ཁྱེད་ཅག་ལ་བསྐྱེད་པོ་བཟོ་འདོད་ཟེད། འོན་ཀྱང་། ཁྱེད་
ཅག་གིས་ཚད་ལས་བཟུལ་པའི་སྐད་ཅོར་བརྒྱུད་པ་དའི་ལས་ཀ་ཤོར་འགྲོ་གི་རེད།”

“ཁྱོད་སུ་ཡིན།”

“ང་འདིའི་སྐྱེད་དམག་ཅིག་ཡིན།”

“དེ་སྐྱེད་ཁྱོད་མཐོང་མ་ཁྱོད་།”

“ཨོ་རེད། ངའི་ལས་ཀའི་འདོགས་རྟགས་འདིར་ཡོད།”

“ཁྱེད་ཀྱི་རྒྱལ་ལ་ཡོད་པའི་མེ་མདའ་ཐུང་བ་དེ་དང་མཉམ་དུ་ཁྱེད་ཀྱིས་ཅི་ཞིག་
བྱེད་ཀྱིན་ཡོད།”

“འདི་དའི་མིན།” ངས་དགོངས་དག་ཞུས། “ངས་འདི་གཡམ་བ་ཡིན།”

“ཆང་ཞིག་འཐུང་། སྤྲིག་པ་འཁོར།” ངས་འཐུང་རྒྱུར་སེམས་སྤྲུལ་མ་བྱས། ངས་
གཉིས་འཐུང་བ་ཡིན།

ངས་ལབ་པ་ཡིན། “ཨོ་ཡ། བྱ་ཁྱེད་རང་ཚོ། བྱ་སེམས་མེར་སྣོད། བྱ་ཁྱེད་རང་ཚོ།
ང་དམུལ་བར་འགྲོ་གི་ཡིན་པ་ཁྱེད་ཅག་གིས་ཉ་གོ་གི་རེད།”

“དེ་འགྲིག་གི་རེད། བྱིས་པ།” ཁོང་ཚོས་དེ་ལྟར་བཤད། “ཁྱེད་རང་རང་གི་སྐྱོར་
སྐྱོད་ལ་སོངས། ཁྱེད་ལ་འདོད་པ་ཡོད་ན་ཡང་བསྐྱར་གཅིག་འཐུང་དུ་ཤོག།”

ཅམ་པ་འདི་འདྲ་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་ང་སློ་ཡོད་ཚད་ལ་བྱིན་པ་ཡིན། ཅང་མ་
འགོར་བར་ང་ཡང་མི་གཞན་པ་ནམས་དང་འདྲ་བར་ར་བཟེ་འདུག རྒྱ་རིངས་ཤར་
དུས་སྤྱི་བུ་ཚུ་ཅན་གྱི་དར་ཤིང་ཞིག་གི་སྤྲོད་དུ་ཨ་མེ་རི་ཀའི་རྒྱལ་དར་བསྐྱེངས་
རྒྱ་དེ་ངའི་ལས་འགན་རེད། དེ་ནས་ཞོགས་པ་འདི་ལ་ངས་དར་ཆ་མགོ་རྟོང་སློག་
ནས་བསྐྱེངས་ཤིང་དེ་ནས་བྱིས་དུ་ཉལ་བར་བྱིན། ང་དགོང་མོར་ལས་ཀ་ལ་ཚུར་
ལོག་དུས་ཉེན་རྟོག་པ་རོ་མ་དག་ལས་སྤངས་ནང་དུ་གདོང་ནག་གེར་བསྐྱད་འདུག།

“ཤོད་དང་གྲོགས་པོ། གཡས་གཡོན་འདིའི་མདང་དགོང་གི་སྐྱད་ཅོར་དེ་ཚོ་ག་
རེ་རེད། ལུང་ཤུར་གྱི་སར་ངོས་ཀྱི་ཁང་པ་དག་གི་ནང་སྣོད་མཁན་གྱི་མི་རྣམས་ཀྱིས་
བྱས་པའི་སྐྱོན་བརྗོད་ལྟ་གཏུགས་ང་ཚོ་ལ་ཡོད།”

“ངས་ཉ་གོ་མ་བྱུང་།” ངས་དེ་ལྟར་ལབ། “ད་ལྟའི་ཆ་ལ་རུང་བྱ་སེམས་མེར་ཡོད་
པ་འདྲ་པོ་འདུག།”

“རུ་ཁག་ཡོངས་སུ་རྗོགས་པ་ཐོན་ཚར་བ་རེད། མདང་དགོང་ཁྱེད་ཀྱིས་འདིའི་
གཡས་གཡོན་སྤྲིམས་མཐུན་དུ་འདྲིན་དགོས་པའི་སྤྲུལ་རེད། ཉེན་རྟོག་དཔོན་པོས་
ཁྱེད་ལ་བཀའ་བཏོན་གཏོང་གི་འདུག དེ་ནས་ད་དུང་དོན་གཞན་ཞིག་ཡོད། ཁྱེད་

གྲིས་ཨ་མེ་རི་ཀའི་རྒྱལ་དར་མགོ་རྟེན་སློབ་ནས་གཞུང་གི་དར་ཤིང་ཐོག་བསྐྱེད་ས་
ན། བྱེད་རང་བཙོན་ཁང་ལ་འགོ་སླིད་པ་དེ་ཤེས་གྱི་ཡོད་དམ།”

“མགོ་རྟེན་སློབ་ཨ།” ང་དངོས་གནས་སྐྱབ་བྱུང་། ངས་མགོ་རྟེན་སློབ་པ་དེ་ཤེས་
མེད་པ་ནི་བཤད་ག་ལ་དགོས། འཕྲུལ་འཁོར་ཞིག་དང་འདྲ་བར་ངས་ཞོགས་པ་རེ་རེ་
བཞིན་[དར་ཆ་སྐྱེད་བ་]བྱེད་གྱི་ཡོད་པ་རེད།

“ལགས་རེད། སྐྱེ་ཞབས།” ཉེན་རྟོག་པ་རྒྱགས་པ་དེས་དེ་ལྟར་ཟེར། ཁོང་གིས་
ཨལ་ཁ་ཐ་ར་རྩི་ཞེས་པའི་མཚོ་སྐྱིད་བཙོན་ཁང་དུ་སྐྱུང་དམག་བྱས་ཏེ་མི་ལོ་ཉེ་ལུ་
བསྐྱལ་ཡོད་པ་རེད། “དེ་འདྲ་བྱས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་བྱེད་རང་བཙོན་ཁང་ལ་འགོ་
སླིད་པ་རེད།” གཞན་རྣམས་གྲིས་གདོང་ནག་གེར་མགོ་ལྗོག་བརྒྱབ་སོང་། ཁོང་ཅག་
ནི་དུས་ཉག་ཏུ་རྒྱབ་ས་ལ་བཙུགས་ནས་སྡོད་ཅིང་། རང་གི་ལས་ཀ་ལ་སློབས་པ་
བརྒྱུང་ཡོད། ཁོང་ཅག་གིས་རང་གི་མེ་མདའ་བརྒྱུང་ནས་དེའི་རྫོང་ལ་ཁ་བརྒྱབ་བྱས།
ཁོང་ཚོ་ནི་ཅིག་ལ་མེ་མདའ་རྒྱག་རྒྱར་ཟ་འཕྲུག་འཕར་གྱི་ཡོད་པ་རེད། རེ་མི་དང་ང་།

140

ཨལ་ཁ་ཐ་ར་རྩི་ལ་ཕྱིན་པའི་ཉེན་རྟོག་པ་དེ་ནི་གོད་པ་ལྷག་ཡོད་ཅིང་རང་ལོ་
དུག་ཅུའི་ན་ཚོད་ཅན་གྱི་ལས་འབྲུར་བ་ཞིག་རེད། འོན་ཀྱང་། རང་གི་མི་ཚེ་གང་
པོའི་རིང་ལ་རང་གི་རྣམ་ཤེས་སྐྱམ་པོ་ལ་ཟས་བཅུད་སྐྱུང་སའི་ཁོར་ལྷག་དེ་ཐག་རིང་
དུ་འདྲོག་མ་རུས་པ་རེད། མཚན་མོ་རེ་རེ་བཞིན་ཁོང་གིས་རང་གི་ ༡༩༩༥ ལོའི་
ལྷངས་འཁོར་སློང་ད་ཉགས་ཅན་དེ་བསྐྱོར་ཞིང་། དུས་ཚོད་ཉག་ཉག་ལ་འབྱོར་ཐོ་
འགོད། དེ་ནས་ཅོག་ཅེ་སྟེང་ཁེབས་ཅན་གྱི་འཁྲིས་སུ་བསྐྱུང། ང་ཚོ་ཚང་མས་མཚན་
རེ་རེ་ལ་རྫོང་བསྐྱོད་དང་། དུས་ཚོད། ག་རེ་བྱུང་མིན་ལ་སོགས་པ་དག་དགོས་པའི་
འགོངས་ཤོག་སྐབས་བདེ་དེ་ལ་ཁོང་གིས་སྐྱབ་བསྐྱལ་ཆེན་པོས་དཀའ་ལས་རྒྱག་དེ་

ནས་ཁོ་ཚེག་པ་ལ་བསྐྱེས་ནས་སྤྱང་བཤད་པ་རེད། “ཟླ་བ་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་ལ་བྱེད་
 འདིར་ཡོད་ན་ང་དང་སི་ལེ་ཇི་(ནི་ཉེན་རྟོག་པ་གཞན་པ་དེ་རེད། རྒྱལ་ས་སི་མངའ་
 ལྗོངས་ཀྱི་དབུང་དམག་བྱེད་འདོད་མོད་ད་ལྟའི་ལས་དབང་འདིས་འདོད་པ་ཁེངས་དགོས་
 བྱུང་བའི་ན་གཞོན་ཞིག་རེད།)གཉིས་ཀྱིས་ཁང་བསྟར་ G རྟགས་ཅན་ནང་དུ་གསར་
 བྱུང་བའི་ཞིག་འཛིན་བཟུང་བྱས་ཤིང་། བྱེད་ཀྱིས་ཁྲག་འཐོར་བ་དེ་མཐོང་དགོས་
 འདུག ངས་དོ་དགོང་བྱེད་རང་མར་འཁྲིད་ནས་བྱེད་ལ་ཚེག་པར་ཁྲག་འཐོས་ཡོད་པ་
 དེ་སྟོན་ཡོང་། ང་ཚོས་ཁོང་ཚེག་པ་གཅིག་ནས་གཞན་ལ་འཕམ་བཟུག་པ་ཡིན། ཐོག་
 མར་སི་ལེ་ཇི་ཡིས་ཁོ་ལ་གཞུས་ཤིང་། དེ་ནས་ངས་གཞུས་པ་ཡིན། དེ་ནས་ཁོང་གཉེན་
 ཆག་པ་དང་ཁུ་སིམ་མེར་བྱིན་སོང་། མི་འདིས་ཁོང་བཙོན་ཁང་ནས་སྟོད་མཚམས་ང་
 ཚོ་གསོད་ཀྱི་ཡིན་ཞེས་མནའ་བོར་སོང་། ཉེན་སྲུང་ཚུ་ལི་བཙོན་འཇུག་ཉེས་ཆད་
 །རྟག་པ་རེད། ད་ནི་ཉེ་མ་དུག་ཚུ་རེད། ཁོང་བསྐྱེབས་མ་སོང་།” ད་འདི་ནི་སྤྱང་གི་
 གནད་དོན་ཆེན་པོ་དེ་རེད། ཁོང་ཅག་གིས་དེའི་སེམས་ལ་དེ་འདྲའི་འཇིགས་སྐྱང་
 བཞག་པ་དེས་དེ་ཚུར་ཡོང་ནས་ཁོང་ཚོ་གསོད་ཚུ་ལ་ཆེས་སྐྱག་པ་ཞིག་བཟོས་པ་རེད།

ཉེན་རྟོག་པ་རྒྱུ་ཤོས་ལྷ་མཚུང་ནས་ཨལ་ཁ་ཐར་རྗེའི་བཙོན་ཁང་གི་འཇིགས་
 སྐྱང་དེ་དག་དགའ་སྐྱང་གིས་རྗེས་དྲན་བྱས་སོང་། “ང་ཚོས་ཁོང་ཚོ་དམག་མིའི་ཚུ་
 ཁག་ཅིག་དང་འདྲ་བར་ཞོགས་རྗེ་ལ་ཚུ་སྐྱིག་བཏང་ནས་སྟོད་འཇུག་གི་ཡོད། མི་
 གཅིག་གིས་ཀྱང་གོམ་ཁ་འཚོལ་མིད། ཚང་མ་ཚུ་ཚོད་འཁོར་ལོའི་འཁོར་བསྐྱོད་དང་
 འདྲ། བྱེད་ཀྱིས་དེ་མཐོང་དགོས། ང་དེར་ལོ་ཉེ་ཤུའི་རིང་སྤྱང་དམག་ཡིན། རྟོག་རྩ་
 གཅིག་ཀྱང་བྱུང་མ་ལྟོང་། བྱེད་ཚོས་ང་ཚོ་ནི་ལས་ཀ་ལ་གཟུབ་ནན་ཡིན་པ་དེ་ཤེས་
 ཀྱི་རེད། མི་མང་པོས་བཙོན་པ་རྣམས་སྤྱང་སྐབས་འཇམ་པོ་[སེམས་སྟོ་མོ་]ཆགས་

འགོ་གི་འདུག་ལ། དེ་དག་ནི་རྒྱུན་ལྡན་ནས་རྣམས་དཔེ་ནང་སྤྱང་འགོ་མ་ལག་གསུམ་རེད།
ད་ཕྱིད་ཀྱིས་ཕྱིད་ལ་བསམ་སྒོ་སྤོངས། ངས་ཕྱིད་ལ་དོ་སྣང་ག་རེ་བྱས་ཡོད་པ་དེ་ལས་
ཕྱིད་ནི་མི་དེ་ཚོ་ལ་ཅུང་སྤྱིང་རྗེ་ཆེ་དྲགས་པ་ཞིག་ཡིན་པའི་སྤྱང་བ་ཞིག་ང་ལ་འཁོར་
བྱུང་།” ཁོང་གིས་རང་གི་རྒྱ་ཚེ་ཡར་བཀྲགས་ཤིང་ང་ལ་མིག་གིས་གཅོས། “ཁོང་ཚོས་
དེའི་ཁེ་སྐོར་ལེན་གྱི་རེད། ཏཱ་གོ་སོང་ང་།”

ངས་དེ་ཤེས། ང་ནི་ཉེན་རྟོག་པ་ཞིག་ལ་དགོས་པའི་མི་དེ་མ་རེད་ཅེས་ལབ་པ་
ཡིན།

“འོ་རེད། འོན་ཀྱང་དེ་ནི་ཕྱིད་ཀྱིས་གང་ལ་སྟོན་ཞུ་སྟེ་ལའི་ལས་ཀ་དེ་རེད། ད་
ཕྱིད་ཀྱིས་ཕྱོགས་གཅིག་གམ་ཡང་ན་གཞན་དེ་ལ་རང་གི་སེམས་ཐག་ཚོད་པ་ཞིག་
ཕྱིད་དགོས། དེ་མིན་ཕྱིད་གང་ལའང་སླེབས་གྱི་མ་རེད། དེ་ནི་ཕྱིད་ཀྱི་ལས་འགན་
རེད། ཕྱིད་ཀྱིས་མནའ་ཚིག་བོར་ཡོད། ཕྱིད་ཀྱིས་དེ་འདྲའི་རིགས་ལ་སྟོང་ཡངས་ཤོར་
བ་བྱེད་མི་རུང་། ཁྲིམས་ལུགས་དང་བརྗེ་སྲུང་ནི་ལག་བསྟར་དགོས་ངེས་ཤིག་རེད།”

ངས་ག་རེ་བཤད་དགོས་པ་ཡང་མ་ཤེས། ཁོང་བདེན་པ་རེད། འོན་ཀྱང་ངས་གང་
ཕྱིད་འདོད་ཡོད་ཚད་དེ་ནི་མཚན་མོའི་ཁོད་དུ་འཇུག་ནས་སོན་ཏེ་ས་ཆ་ཞིག་ལ་ཡལ་
རྒྱ་དང་། ཕྱིན་ནས་ཀྱང་ཡལ་ལུང་འདིའི་ས་ཆ་གང་ས་གང་ལ་མི་རྣམས་ཀྱིས་ག་རེ་
ཕྱིད་གྱི་ཡོད་མེད་ཤེས་རྒྱ་དེ་རེད།

ཉེན་རྟོག་པ་གཞན་པ་སི་ལེ་ཇི་ནི་གཟུགས་པོ་རིང་ལ་ཤ་ཤིང་རྒྱས་པ། སྐྱ་ནག་ལ་
དམག་མིའི་སྐྱ་ལྟར་ཐུང་ཐུང་བཞུར་བ་ཞིག་རེད། སྤྱི་ཚུར་ཚེད་མོ་བ་ཞིག་གིས་ལག་
པ་ཡ་གཅིག་གིས་གཞན་དེ་ལ་སྤྱི་ཚུར་གཞུ་བ་དང་མཚུངས་པར་འཚབ་བའི་འཚུབ་
བའི་ཞིག་ཁོའི་སྐྱེ་ནས་འཕར་ལྡིང་བྱེད་གྱི་འདུག་ཁོང་གིས་དུས་རབས་རྣམས་ཀྱི་པའི་ཐོག་

ས་སི་མངའ་སྡེའི་ཡུལ་དམག་ཅིག་དང་འདྲ་བར་རྒྱིག་ཆས་རྒྱས་འདུག ཁོང་གིས་
 མདེལ་འཆིང་སྐྱེ་རགས་དང་མཉམ་དུ་སྤྱང་མདའ་མདེལ་འཁོར་ཅན་དམའ་བོར་
 བཏགས་ཤིང་། ཀོ་བའི་ཡིན་པ་འདྲ་བའི་དར་ལྷག་སྤྱང་སྤྱང་ཞིག་འཕྱེར་ཡོད། མནར་
 གཙོད་དོང་ཁང་གསོན་པོ་ཞིག་དང་འདྲ་བར་ཀོ་བའི་ཅ་ལག་མང་པོ་གང་ས་གང་
 ལ་དབྱངས་ཡོད་དེ་དཔེར་ན། འོད་འཆོར་བའི་སྐྱམ་དང་། རྟོད་གོས་རིང་པོ། ལྷ་
 མོ་ལྷེ་ལེབ་མ། ཚང་མ་རེད། འོན་ཀྱང་འདྲུར་རྟ་མ་རེད། ཁོང་གིས་དུས་རྟག་རྟ་
 ལ་འགྲོགས་ཤུགས་དོམ་ཞིང་། ངའི་འདོམས་ལ་ལག་པ་བརྒྱངས་ནས་ང་ལྟར་མོར་
 ཡར་འགྲོགས། རྟོབས་ཆེ་ཆུང་གི་ཐོག་ནས་བཤད་ན་ངས་འདྲིན་སྤངས་གཅིག་པ་
 རང་བྱས་ཏེ་ཁོང་ཐོག་ཁང་ལ་ཐད་ཀར་གཡུགས་སྤུབ་པ་འདུག ངས་དེ་ཡག་པོ་ཤེས།
 འོན་ཀྱང་ངས་དེ་ཁོང་ལ་ཤེས་སུ་མ་བརྟུག གང་ཡིན་ཟེར་ན། ཁོང་གིས་ང་དང་འདྲུ་
 རེས་འགན་བསྐྱར་བྱེད་གི་རེད་སྟེ་ནས་སྐྱབ་གི་འདུག སྤུ་འདི་འདྲའི་མཉམ་དུ་
 འདྲུ་རེས་འགན་བསྐྱར་བྱས་དུས་མེ་མདའ་བརྒྱབ་སྟེ་མཇུག་བསྐྱེལ་གི་རེད། ཏན་
 ཏན་ཁོང་མེ་མདའ་རྒྱག་རྒྱར་ཡག་ག་ཡོད་གི་རེད། ང་ལ་མི་ཆེའི་རིང་མེ་མདའ་ཡོད་
 མ་ལྟོང་། མཐའ་ན་མེ་མདའ་ལ་མདེལ་བརྟུག་སྐབས་ཀྱང་དེས་ང་སྐྱབ་ཏུ་འདུག་གི་
 འདུག ཁོ་ཞི་འདྲིན་བརྒྱུད་བྱེད་རྒྱ་ལ་སྐྱོས་འདུག དགོང་མོ་གཅིག་ལ་ང་ཆོ་གཉིས་
 གཅིག་སྤར་མཉམ་དུ་ལས་ཀ་ལ་ཡོད། ཁོང་རྒྱུང་ལངས་ནས་གདོང་དམར་བོར་
 ལྱུར་ཏེ་ཚུར་ལོག་བྱུང་།

“ངས་པ་གིར་སུ་ཁ་ཤས་ཡོད་པ་དེ་ཆོར་ཁུ་སིམ་མེར་སྡོད་ལབ་པ་ཡིན་མོད། ཁོང་
 ཆོས་ད་དུང་རྐྱང་ཅོར་རྒྱག་གི་འདུག ངས་ཁོང་ཆོར་ཐེངས་མ་གཉིས་ལ་ལབ་པ་ཡིན།
 ངས་མི་རྣམས་ལ་གོ་སྐབས་ཐེངས་མ་གཉིས་རེ་སྡོད་གི་ཡོད། ཐེངས་མ་གསུམ་མེད།

ལྷོད་ངའི་མཉམ་དུ་ཤོག་དང་། ང་པ་གིར་ཕྱིར་སོང་ནས་ཁོང་ཚོ་འདྲིན་བཟུང་བྱེད།
“ཨོ་རེད། ཁོང་ཚོར་གོ་སྐབས་གསུམ་པ་དེ་ང་ལ་སྟོན་ཚུགས་དང་།” ངས་ལབ་པ་
ཡིན། “ངས་ཁོང་ཚོར་ཁ་བརྟེན་བྱེད་ཀྱི་ཡིན།”

“ལགས་མིན། རྒྱ་ལབས། ངས་མི་ཞིག་ལ་གོ་སྐབས་ཐངས་གཉིས་ལྷག་གཏན་
ནས་སྤྲད་མ་ཚོལ་།” ངས་ཤུགས་རིང་འཐེན།

ད་འདྲི་རེད། ང་ཚོ་བསུན་གཙོ་བོ་བའི་ཁང་པ་དེ་ལ་ཕྱིན་པ་ཡིན། སི་ལེ་
ཇི་ཡིས་སྟོན་ཕྱིས་སོང་ལ། མི་ཚང་མ་བང་སྒྲིགས་ཤིག་ཅེས་ལབ་སོང་། དེ་ནི་ངོ་ཚ་བ་
ཞིག་རེད། ང་ཚོའི་ཁྲོད་ཀྱི་མི་ཚང་མ་རེ་རེ་བཞེན་ངོ་ཚ་གི་ཡོད་པ་རེད། འདྲི་ཨ་
མེ་རི་ཀའི་སྤྱང་དེ་རེད། མི་ཚང་མས་རང་རང་ལ་དོན་འདྲི་སྐབ་འོས་པོ་ཡོད་པ་རེད་
བསམས་པ་དེ་སྐབས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། དེས་ན་གལ་སྲིད་མི་སྟོར་ཁག་གཅིག་གིས་
སྐད་ཤུགས་ཚེན་པོས་ཁ་བརྟེན་བྱས་ཤིང་མཚན་མོར་ཆང་འཕྱང་ན་ག་རེ་ཡོད་པ་རེད།
འོན་ཀྱང་སི་ལེ་ཇིས་དོན་ཞིག་ཁུངས་སྐྱེལ་བྱེད་འདོད་པ་རེད། ཁོང་ཚོ་ཁོང་གི་སྟེང་
དུ་མཚོང་རྒྱ་ཡིན་ཤིག་གིས་ང་མཉམ་དུ་འཁྲིད་ཡོང་པ་རེད། ཁོང་ཚོ་ནི་སྤྱན་རེད་ལ་
ཚང་མ་ཨ་ལ་སྟེ་མ་མང་འཕྲེ་ནས་རེད། ང་ཚོ་ཕྱིར་སྟོན་གཞི་ཁང་ལ་སྟོན་སྟོན་གྱིས་གོ་མ་
པ་བརྒྱབ་པ་དང་། སི་ལེ་ཇི་མཉམ་དུ་ན་ཡོད་ཅིང་ང་རྒྱབ་ན་ཡོད།

144

བུ་དེ་ཚོའི་གསུ་གྱི་གཅིག་གིས་ང་ལ་བཤད་དོན། “འཕོངས་ཀྱི་རྟ་དང་སེམས་
ངན་རྒྱབ་ནག་དང་འབྲ་བའི་མི་དེ་ལ་ང་ཚོའི་ཐོག་གུ་ཡངས་བྱེད་རོགས་ཤོད་དང་།
འདྲི་ལ་བསྟན་ནས་ང་ཚོ་ཕྱིར་འཕྱད་བྱེད་སྲིད་ཅིང་། ཨོ་ཁི་ན་མ་ལ་གཏན་ནས་
མི་སྒྲིབས་པའང་སྲིད་པ་རེད།”

“ངས་ཁོང་ལ་ཁ་བརྟེན་བྱེད།”

ལྷ་རྟོག་ཁང་ནས་ངས་སི་ལེ་ཇི་ལ་འདི་བསྐྱར་ཤོག་ལབ་པ་ཡིན། ཁོང་གིས་མི་
ཚང་མས་ཐོས་པའི་ཐོག་ནས་གདོང་དམར་པོར་གྱུར་ཏེ་བཤད་དོན། “ངས་མི་སྲུ་ཡིན་
ཅུང་གོ་སྐབས་གཉིས་ལས་ལྷག་མི་སྟོན།”

“དགོན་མཚོག་ག་རེ་ཡོད་པ་རེད།” ཨ་ལ་སྐྱ་མ་བ་དེས་བཤད། “དེས་ཁྱད་པར་ག་
རེ་བཟོ་གི་རེད། ང་ཚོའི་ལས་ཀ་ཤོར་གྱིད་པ་རེད།” སི་ལེ་ཇིས་ཅི་ཡང་བཤད་མ་སོང་།
འདི་ན་བརྩུང་གི་འགྲུབ་ཤོག་དེ་བརྒྱུད་ས་སོང་། ཁོང་གིས་དེ་ཚོའི་གསུམ་གྱི་གཅིག་རང་
གཅིག་འདི་ན་བརྩུང་བྱས་ཤིང་། དེ་ནས་གོང་སྒེའི་ལྷུ་ལ་ཞིབ་རྒྱུད་ས་འཁོར་སྐད་བཏང་
སོང་། ཁོང་ཚོ་བསྐྱབས་ནས་ཁོ་པར་འབྲིད་སོང་། སྐྱུན་གཞན་པ་དེ་ཚོ་གདོང་ནག་གིར་
པར་ཕྱིན་སོང་། “ཨ་མས་ག་རེ་ཟེར་ཡོང་།” ཁོང་ཚོས་དེ་ལྟར་བཤད་བྱུང་། ཁོང་ཚོའི་
གསུམ་གྱི་གཅིག་ང་ཡོད་ས་ལ་ཚུར་བསྐྱབས་བྱུང་། “ཁྱེད་ཀྱིས་ཐེག་ས་སའི་བྱི་ཕྱུག་དེ་ལ་
ཤོད། ངའི་སྐྱུན་སང་ཉིན་དགོང་མོར་བཅོམ་ཁང་ནས་མ་སྟོད་ན་ཁོང་ལ་ཁོང་གི་རྒྱུབ་
དེ་བཟོ་བཅོས་བརྒྱབ་པ་ཞིག་རག་གི་རེད།” ངས་བཏང་སྟོ་མས་ཀྱི་ནམ་པ་ཞིག་གི་ཐོག་
ནས་སི་ལེ་ཇི་ལ་བཤད་པ་ཡིན། ཁོང་གིས་ཅི་ཡང་བཤད་མ་སོང་། སྐྱུན་དེ་ལས་སྐྱ་པོར་
སྟོད་བཞག་སོང་ལ་དེ་ནས་ཅི་ཡང་བྱུང་མ་སོང་། མིའི་སྐྱོར་ཁག་དེ་གྲུ་གཟིངས་ནས་
པར་བཏང་སོང་། མི་རྒྱུད་པོ་གསར་པ་སྐྱོར་ཞིག་འབྱོར་བྱུང་། གལ་སྲིད་འདི་རེ་མི་སྟོན་
ཁོར་གྱི་ཚེད་དུ་མིན་ན་ང་ལས་ཀ་འདི་ལ་ཚུ་ཚོད་གཉིས་ཀྱང་བསྐྱད་ཡོད་ཀྱི་མ་རེད།

འོན་ཀྱང་རེ་མི་སྟོན་ཁོར་དང་ང་གཉིས་གཅིག་སྲུ་ཞག་མ་མང་པོ་ཞིག་ལ་ལས་
ཀ་ལ་བསྐྱད་པ་ཡིན། དེ་ནི་ཡོད་ཚད་མཚོང་གྲིང་གྲེད་པའི་སྐབས་དེ་རེད། ང་ཚོས་
དགོང་དྲོའི་སྐྱོར་བསྐྱོད་ཐངས་མ་དང་པོ་དེ་སྟོད་སྟོད་ངང་བྱས། རེ་མི་ཡིས་སྐོ་ལྷགས་
མ་བརྒྱབ་པ་ཞིག་ཐོབ་རེ་བྱས་ནས་སྐོ་ཡོད་ཚད་ལ་གཏང་འཐེབ་བྱས་ཏེ་སྐོ་ལྷགས་

བརྒྱབ་ཡོད་མེད་ལ་བལྟས་ཤིང་། “ངས་རྐྱལ་ལ་མ་ལས་པའི་བྱི་ཞིག་རྒྱུད་སྲིད་བྱས་
 ཤིང་། དེས་མི་འདི་ཚོའི་ཁང་མིག་ལ་བྱིན་ནས་ཁོང་ཚོའི་སྲ་བྲུག་ལས་སྐོར་མོ་རྣམས་
 འབྱེད་ཡོད་བའི་བསམ་སློ་ཞིག་ང་ལ་འཁོར་ནས་ལོ་མང་པོ་ཡིན། ངས་བྱི་དེ་ལ་
 སྐོར་མོ་ལྗང་བྱས་མ་གཏོགས་གཞན་ཅི་ཡང་མི་འབྱེད་བའི་སྤྱོད་བཟང་སྤྱོད་དགོས་
 ལ། ངས་ཁོང་ལ་ཉེ་མ་གང་ལ་དེའི་རི་མ་སྒྲོམ་དུ་འཇུག་དགོས། གལ་སྲིད་འདིར་མི་
 ཞིག་གི་རུས་པས་བྱེད་བྱབ་པའི་དབང་དུ་བཏང་ན། ངས་ཁོ་ལ་སྐོར་མོ་ཉེ་ཤུ་ཅན་ཁོ་
 བ་ལེན་པའི་སྤྱོད་བཟང་སྤྱོད་དགོས།” དེ་མི་ནི་སྐོག་གཡོ་ངན་བྱས་ཀྱི་མཛོད་ཅིག་
 ཡིན། ཁོང་གིས་བྱི་དེའི་སྐོར་གཟུང་འཁོར་འགའ་ཡི་རིང་ལ་བཤད་བྱུང་། ཐེངས་མ་
 གཅིག་རང་གཅིག་ལ་ཁོང་གིས་སྐོ་ལྷགས་བརྒྱབ་མེད་པའི་སྐོ་ཞིག་རྙེད་པ་རེད། ང་
 འཆར་གཞི་དེ་ལ་དགའ་མ་སོང་། དེར་བརྟེན་ང་ལ་ལྷན་སྐྱབས་ཁང་ནས་མར་ག་ལེར་བྱིན་
 པ་ཡིན། དེ་མིས་འཇབ་འཇབ་ཀྱིས་སྐོ་དེ་བྱེས་སོང་། ཁོང་དམག་ཁང་གི་སྤྱི་བྱབ་དོ་
 དམ་པ་དང་གདོད་ལྷག་བརྒྱབ། དེ་མི་ནི་མི་དེའི་གདོད་ལ་འཚིག་པ་ཟ། ཁོང་གིས་
 ང་ལ་བྲིས། “བྱི་དེའི་རྣམ་པར་ཤོད་པའི་ལྷ་རུ་སྐུའི་རྩོམ་པ་པོ་དེའི་མིང་ལ་ག་རེ་
 ཟེར། རང་གི་ལྷ་མ་གྱི་ནང་དུ་ཚགས་པར་སྤྲུགས་ཤིང་། གད་སྐྱེགས་སྤོད་ནས་རྙེད་
 པའི་དུད་ཁུང་དབྱིབས་ཀྱི་ལྷ་མོ་དེ་ལོན་ནས་ཡར་མར་འགོ་མའན་གྱི་མི་དེ།” འདི་
 ངས་ཁོང་ལ་[བརྒྱུན་སྤྱད་པ་]ཎོ་ས་ཐོབ་སེ་ཁེ་ལི་ལི་སྐོར་ལ་གང་བཤད་པ་དེ་ལ་སྐོ་
 བཏགས་པ་ཞིག་རེད། “ཨོ། དེ་ནི་ དེ་ནི་ ཎོ་ས་ཐོབ་སེ་ཁེ་རེད།” ལྱི་བྱབ་ལྷ་རྙོག་པ་
 ས་གིའི་གདོད་པ་དེ་འདྲ་ཡོད་མའན་གྱི་མི་འདིས་མིང་གཅིག་རང་གཅིག་བཟུང་
 ཚོག་པ་རེད་ལ། མིང་དེ་ནི་ཎོ་ས་ཐོབ་སེ་ཁེ་རེད། ཁོང་གིས་སྐོ་ལྷགས་མ་བརྒྱབ་པའི་
 སྐོ་ཉག་གཅིག་རྙེད་པ་དེ་ནི་ཎོ་ས་ཐོབ་སེ་ཁེ་ལ་བདག་པ་རེད། མི་ཞིག་གིས་ཁོང་གི་

སྒོའི་ལྷགས་ལྷ་ག་ལེར་བསྐྱོར་དུས་འོ་ས་ཐོབ་སེ་ཁི་ནི་གཉིད་ལྷག་བསྐྱད་ཡོད་ཅིང་།
རང་གི་ཉལ་དུས་ཀྱི་ཀྲོན་པ་ཤོན་ནས་ཡར་ལངས། རྒྱན་ལྷན་ལས་ལྷབ་གཉིས་ཀྱིས་
མདོག་ངན་པའི་ཚུལ་ཞིག་གིས་སྒོ་ཁར་བསྐྱེབས། རེ་མི་ཡིས་སྒོ་ཕྱིས་དུས་ཁོང་གིས་
མགོ་འཐོམས་པའི་གཏུམ་སྒྱོད་དང་ཞེ་སྐང་གི་རྒྱག་ཁྲག་གིས་གཡོགས་པའི་རོ་གདོང་
ཐང་ཆད་པ་ཞིག་མཐོང་བ་རེད།

“འདིའི་དོན་དག་ག་རེ་རེད།”

“ངས་སྒོ་འདི་ལ་གཏད་འཐེན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ངས་འདི་ཕྱིས་རས་ཕྱགས་
མ་འཛོག་ཁང་རེད་བསམས་བྱུང་། ངས་ཕྱིས་རས་ཕྱགས་མ་ཞིག་འཚོལ་གྱིན་ཡོད།”

“ཨོ་རེད། ཨང་།”

ང་མདུན་དུ་གོམ་པ་སྒྲོས་ནས་བཤད་དོན། “མི་གཅིག་གིས་ཐོག་ཁང་གི་བྱམས་
ཁང་དུ་བསྐྱུགས་འདུག ང་ཚོས་དེ་འབྲི་དགོས་འདུག”

“འདི་ཕྱིས་རས་ཕྱགས་མ་ཁང་མ་རེད། འདི་ངའི་ཁང་པ་རེད། འདི་འབྲའི་གནས་
ཚུལ་ཡང་བསྐྱར་བྱུང་ན་ངས་ཁྱེད་གཉིས་ལ་བརྟུན་དཔུང་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་དུ་འཇུག་
གི་ཡིན་ལ། ཕྱིར་འབྲུང་བྱེད་ཀྱི་ཡིན། ཁྱེད་ཅག་གིས་ངས་བཤད་པ་གསལ་པོར་གོ་
སོང་ངམ།”

“མི་གཅིག་གིས་ཐོག་ཁང་བསྐྱུགས་འདུག” ངས་ཡང་བསྐྱར་བཤད།

“འབྲིད་རས་ཕྱགས་མའི་ཁང་དེ་བྱམས་ཁང་གི་མ་གིར་ཡོད་པ་རེད། མ་གིར་
ཡོད་པ་རེད།” ཁོང་གིས་མཚུབ་མོས་བསྟན་ཅིང་ང་ཚོ་ཕྱིན་ནས་འབྲིད་རས་ཕྱགས་
མ་ལེན་རྒྱའི་བར་དུ་བསྐྱུགས་ནས་བསྐྱད་སོང་། ང་ཚོས་ཕྱགས་མ་གྲངས་ཤིང་། སྒྲིབ་
ཞད་དང་བཅས་ཐོག་ཁང་ལ་འབྱེད་ཕྱིན་པ་ཡིན།

ངས་འདི་བཤད་པ་ཡིན། “དགོན་མཚོག་ དམུལ་བ་ རེ་མི། བྱིད་ཀྱིས་དུས་ཉག་
ཏུ་ང་ཚོ་རྟོག་བྱའི་ནང་དུ་འདོག་གི་འདུག། བྱིད་ཀྱིས་ཅིའི་ཕྱིར་མཚམས་འདོག་བྱེད་
ཀྱི་མིན། ཅིའི་ཕྱིར་བྱིད་ཀྱིས་དུས་ཉག་ཏུ་རྒྱུན་མ་རྒྱག་དགོས་རེད།”

“འདིག་རྟེན་འདིས་ང་ལ་ཅ་ལག་འགའ་ཆད་ཡོད་པ་རེད། དེ་རེད། བྱིད་ཀྱིས་
རོལ་དབྱངས་སྒྲུབ་སྦྱོར་པ་ཀན་པ་ལ་དབྱངས་རྟ་གསར་པ་སློབ་བྱས་ཀྱི་མ་རེད། བྱིད་
ཀྱིས་སྐྱ་མཐུད་ནས་སྐད་ཆ་དེ་འདྲ་བཤད་ན། ངས་བྱིད་ལ་འོ་ས་ཐོབ་སི་ཁི་ཞེས་
འབོད་མགོ་ཚུམ་གྱི་ཡིན།”

རེ་མི་ནི་བྱིས་པ་རྒྱུ་རྒྱུ་ཞིག་དང་འདྲ་བོ་ཡོད་པ་རེད། ཁོང་གི་འདས་པའི་
གནས་སྐབས་ཤིག་ལ། ཁོང་པ་རན་སི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ནང་དུ་ཁེར་རྒྱུད་གི་སློབ་གྲུའི་ཉི་
མ་དེ་དག་གི་རིང་ལ། ཁོང་ཅག་གིས་ཁོང་གི་ཡོད་ཚད་འབྱེར་ཡོད་པ་རེད། ཁོང་གི་ཕ་
ཚབ་དང་མ་ཚབ་གཉིས་ཀྱིས་ཁོང་སློབ་གྲུའི་ནང་བརྒྱུག་ཅིང་དེར་བསྐྱར་ནས་བཞག་
པ་རེད། ཁོང་ལ་སྐབས་ཚོད་ལོག་ཅིང་། སློབ་གྲུ་གཅིག་ནས་གཞན་ལ་ཕྱིར་འདུད་བྱས་
ཡོད་པ་རེད། ཁོང་མཚན་མོའི་སྐབས་སུ་པ་རན་སིའི་ལམ་ཁ་དག་ཏུ་གོམ་པ་བརྒྱབ་
ནས་ཁོང་གི་ཉེས་མེད་ཀྱི་ཚིག་གི་མཛོད་ནས་དམོད་མོའི་ཚིག་དག་གསར་སྐྱབ་བྱས་
པ་རེད། ཁོང་ནི་རང་གིས་བོར་བྲིན་པ་ཡོད་ཚད་ཕྱིར་ལེན་དུ་ཆས་ཡོད་པ་རེད་ལ།
ཁོང་གིས་བོར་བ་དེར་ཚད་ཅིག་ཡོད་པ་མ་རེད། དོན་འདིས་ཁོང་ཇི་སྲིད་ནམ་འཚོའི་
བར་དུ་འདྲི་རྒྱ་ལྷོ་ཡིན་པ་རེད།

148

དམག་ཁང་གི་ཐབས་ཚད་ནི་ང་ཚོའི་ག་གཟན་རེད། མི་སུས་ཀྱང་ལྷ་གི་ན་མེད་
པ་ཏན་ཏན་བཟོ་ཕྱིར་ང་ཚོས་གཡས་གཡོན་ལ་བལྟས་པ་ཡིན། ལྷག་པར་དུ་ང་ཚོའི་
ཉེན་རྟོག་པའི་ཤོགས་པོ་དག་གིས་ང་གཉིས་ལ་སོ་ཉུལ་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད་མེད་ལ་བལྟས་

པ་ཡིན། དེ་ནས་ང་ཚོ་གསུང་བཟུང་ཅིང་། རེ་མི་ཡིས་ཁོང་གི་རྐང་པ་ངའི་ཕྱག་པ་རེ་
 རེ་ལ་བཞག་ཅིང་། དེ་ནས་ཁོང་ཡར་འཛེགས་པ་རེད། ཁོང་གིས་སྐེའུ་ཁྱེའུ་བྱེས་སོང་།
 ཁོང་གིས་དགོང་རོ་དག་ཏུ་དེ་ལ་བརྟགས་པའི་དུས་ནས་བཅེས་ན། སྐེའུ་ཁྱེའུ་དེ་
 ལ་སློ་ལྷགས་གཏན་ནས་བརྒྱབ་མེད་པ་རེད། ཁོང་རྟབ་རྟབ་པོར་སྐེའུ་ཁྱེའུ་བརྒྱད་
 དེ་གོ་བྱེའི་ཚོག་ཅེའི་སྟེང་དུ་མར་བབས། ང་ནི་རུང་ཚལ་ལྷན་ཞིག་ཡིན་ལ་ཡར་
 མཚོངས་ཏེ་ནང་དུ་གོག་ནས་འཇུག། དེ་ནས་ང་ཚོ་ཚུ་མངར་མོའི་འཕྱལ་རྒྱ་ལ་བྱིན་
 པ་ཡིན། འདིར་ང་བྱིས་པ་རྒྱང་དུའི་སྐབས་ཀྱི་མི་ལམ་ཞིག་མངོན་འགྱུར་བྱས་
 པ་ཤིས་ཏེ། ངས་ཚོག་ལེ་འེའི་འབྲུག་སྤྱིའི་ཁ་བྱེས་ཤིང་། ངའི་མཁྱིག་མ་མར་ནང་དུ་
 བཅུགས། འབྲུག་སྤྱི་ཚོར་བ་གང་ཡར་བརྩམས་ཤིང་དེ་ལྷག་པ་ཡིན། དེ་ནས་ང་ཚོ་ལ་
 འབྲུག་སྤྱིའི་སྐམ་རག་པ་དེའི་ནང་དུ་བརྒྱུངས་ཤིང་། ཚོག་ལེ་འེའི་སྤེ་ཁྱེ་ཁྱེའུ་
 ལྷགས། མཚོ་མས་མཚོ་མས་ལ་སིལ་སིལ་བ་མགོ་ཡང་སྟོར་བ་ཡིན། དེ་ནས་ཐབ་
 ཚང་ནང་གི་ཡར་མར་ལ་བྱིན་ཅིང་། འབྲུག་པའི་སྐམ་རྒྱུ་ཁ་བྱེས་ཏེ་ང་ཚོའི་སྤོ་
 ལྷག་ནང་ལ་བརྩུག་ནས་བྱིས་ལ་འབྱེར་བྱེད་པ་ག་རེ་འདུག་བལྟས་པ་ཡིན། ངས་
 ལན་མང་པོར་གྲང་ཤ་བསྐྱེགས་མའི་དུམ་བུ་ཞིག་བཅད་ནས་དེ་ཤོག་གའི་ལག་བྱིས་
 ཀྱིས་བརྩམས་ཀྱི་ཡོད། “བྱིད་ཀྱིས་སྤིད་འཛིན་ལུ་རུ་མན་ཀྱིས་ཅི་ཞིག་བཤད་པ་དེ་
 ཤེས་ཀྱི་ཡོད་དམ།” རེ་མི་ཡིས་བཤད། “ང་ཚོས་ངེས་པར་འཚོ་ཐབས་ཀྱི་གོང་ཚད་
 མར་གཅོག་དགོས།”

དགོང་མོ་གཅིག་ལ་ཁོང་གིས་སྐམ་ཚེན་པོ་ཞིག་གི་ནང་དུ་བཟུངས་འགོངས་
 བཞིན་པའི་བར་དེར་ངས་ཡུན་རིང་ཞིག་ལ་བསྐྱེགས་པ་ཡིན། དེ་ནས་ང་ཚོས་སྐེའུ་
 ཁྱེའུ་ནས་དེ་འབྱེར་བྱེད་ཀྱི་མི་འདུག རེ་མི་ཡིས་ཅ་ལག་ཚང་མ་སྐམ་ནས་བཏོན་

ཉེ་རང་རང་གི་གནས་ལ་འཛོག་དགོས་བྱུང་སོང་། མཚན་གྱི་ཕྱི་ཆ་ཞིག་ལ་ང་ཚོ་
 ལས་ཀ་གྲོལ་དུས་ས་ཆ་དེ་ན་ང་རང་ཁོང་རྒྱུ་ཡིན། བྱུང་མཚན་བཞིག་བྱུང་སོང་།
 ངས་ཤ་བ་ཞིག་ལ་ཐུག་གི་རེད་སྟེ་མ་པའི་རེ་བ་ཞིག་གིས་ལུང་ལུང་དེའི་རྒྱུ་ལམ་
 རྒྱུ་ལ་ཞིག་བརྒྱུད་ནས་ལོ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཡོད། (རེ་མིས་འདྲིའི་གཡས་གཡོན་ནས་
 ཤ་བ་མཐོང་འདུག་ལ། མཐོང་ན་ ༡༩༩༢ ལོར་ཡང་ལུང་ལ་འདྲི་ས་རྒྱུ་ཅིག་རེད།)
 དེ་དུས་ངས་ཐུན་ལྷན་གི་ནང་ནས་དངངས་འཚབ་གྱི་སྐྱོ་ཞིག་གོ་བྱུང་། དེ་ནི་ཉེ་
 སྐྱོ་དང་ཉེ་སྐྱོ་ཞིག་རེད། ངས་དེ་ནི་ཐུན་ལྷན་གི་ནང་དུ་ང་ལ་གཟུགས་ནས་ཡོང་
 བའི་རི་དྲུགས་བསེ་རུ་ཞིག་རེད་བསམས་བྱུང་། ངས་རང་གི་མེ་མདའ་ལ་འདུས་
 པ་ཡིན། ལུང་ལུང་གི་རབ་རིབ་ཁྲོད་དུ་གཟུགས་པོ་རིང་པོ་ཞིག་མངོན་བྱུང་། དེ་ལ་
 མགོ་ཉ་ཅང་ཆེན་པོ་ཞིག་འདུག་སྟེ་བྱུང་ངས་དེ་ནི་ཟ་ཆས་ཀྱི་སྐྱེས་ཆེན་པོ་ཞིག་
 རང་གི་སྐྱེས་པར་འབྲེལ་བཞིན་པའི་རེ་མི་ཡིན་པ་ཤེས་བྱུང་། ཁོང་གིས་དེའི་ཆེས་ཆེ་
 བའི་རྒྱུད་ཀྱིས་པ་སུ་ཨ་ཨ་ལ་ཟེར། ཁོང་གིས་གང་ཞིག་ནས་ཐབ་ཚང་གི་ལྗེ་མིག་རྒྱུད་
 འདུག་མདུན་གྱི་སྐོ་བརྒྱུད་ནས་རང་གི་ཟ་ཆས་རྣམས་འབྲེལ་ཡོང་འདུག་ ངས་ལ་བ་
 པ་ཡིན། “རེ་མི། ངས་ཁྲིད་རང་ཁྲིམ་ན་ཡོད་པ་རེད་བསམས་བྱུང་། དཔུལ་བ། ཁྲིད་
 ཀྱིས་ག་རེ་བྱེད་གྱི་ཡོད།”

150

ཁོང་གིས་ལན་དུ། “པ་ར་ཤེ་སི། སྲིད་འདྲིན་ལུ་རུ་མན་གྱིས་ཅི་ཞིག་གསུངས་
 པ་དེ་ངས་ཁྲིད་ལ་ཐོངས་ཁ་ཤས་ལ་ལབ་ཚར། ང་ཚོས་ངེས་པར་འཚོ་ཐབས་གྱི་གོང་
 ཚད་མར་གཅོག་དགོས།” ཞེས་ཟེར། ངས་ཁོང་ནག་ལུང་དུ་པ་སུ་ཨ་ཨ་ལ་ཟེར་
 བཞིན་ཕྱིན་པ་གོ་བྱུང་། ང་ཚོའི་སྤྱི་ལ་ཁང་དུ་འགོ་སའི་རྒྱུ་ལམ་ཐོབ་ཆག་རི་ལ་ཡར་
 འགོ་སའི་ལུང་ལ་མར་འབབ་པ་དེའི་སྐོར་ངས་ཁྲིམ་ཚར། ཁོང་གིས་ཟ་ཆས་རྣམས་

ལྷ་རིང་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཁྲིད་དུ་སྤྲོས་ཏེ་ངའི་ཚ་ལ་བསྐྱབས་བྱུང་། “སལ། ང་གཅིག་ཕྱི་སྐྱོད་ཀྱི་མི་འདུག ངས་དེ་དུམ་བུ་གཉིས་ལ་བཏོ་གི་ཡིན། རྒྱུ་རང་གིས་ང་ལ་ རོགས་པ་བྱེད་དགོས་འདུག” ཟེད།

“ཡིན་ན་ཡང་། ང་ལས་ཀའི་སྐང་ལ་ཡོད།”

“རྒྱུ་རང་གིས་པའི་ལྷ་ལ་དེར་ངས་གནས་ཁང་ལ་སྒྲིག་གང་ཡིན་ས་ནས་རྗེ་སྤྱི་གྲོ་ ལ་འགོ་བཞུགས་འདུག ང་ཚོས་གང་བཟང་གང་སྤྲོས་ཀྱིས་འགྲིག་པ་ཞིག་བྱེད་དགོས་ པ་རེད། དེ་མ་གཏོགས་གང་ཡང་ཡོད་པ་མ་རེད།” ཁོང་གིས་རང་གི་གདོང་པ་བྱིས་ ཤིང་། “ཨ་ཡོ། སལ། ངས་རྒྱུ་ལ་བསྐྱུར་བཤད་ཡང་བཤད་བྱས་པ་ནི་ང་ཚོ་གྲོགས་ བོ་རེད། ང་ཚོ་འདིའི་ནང་དུ་མཉམ་ཞུགས་ཡིན། འདི་ལ་ཡར་དཀྲོགས་མར་དཀྲོགས་ ཡོད་པ་མ་རེད། རྩོམ་ཐོབ་སི་ཁི་ཅན་དེ་ཚོ་དང་། ཉེན་རྟོག་པ་དེ་ཚོ་ ཡི་ ཞན་ཅན་དེ་ ཚོ། འཛིག་རྟོག་འདིའི་ནང་གི་གདོང་གི་མགོ་སྐྱོགས་སྐྱམ་པོ་ཚང་མ་ང་ཚོའི་པགས་ པ་ལ་བསྐྱབས་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད། མི་སུ་ཞིག་གིས་ཀྱང་ང་ཚོའི་ཐོག་ལ་སྐྱོག་བྱས་ གང་ཡང་འཐེན་དུ་མི་འདུག་རྒྱ་ནི་ང་ཚོ་ལ་རག་ལས་པ་རེད། ཁོང་ཚོའི་སྤྱི་བྱང་ བྱང་དུ་དཔུང་པ་བཅོག་པ་དེས་མ་ཚད་གཞན་པ་ཡང་ཆེས་མང་པོ་ཡོད་པ་རེད། དེ་ གྲན་པར་གྱིས་ཨ། རྒྱུ་གྱིས་རོལ་དབྱངས་སྒྲིབ་སྒྲོར་པ་རྒན་པ་ལ་དབྱངས་རྟ་གསར་ པ་སྒྲིབ་བྱས་ཀྱི་མ་རེད།”

མཐར་ངས་དྲིས་པ་ཡིན། “ང་ཚོས་གང་ཞིག་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ནའང་དེ་ནི་ང་ཚོ་གྱི་ ལ་འདོན་རྒྱུའི་ཆེད་རེད་དམ།” ང་ཚོས་བདུན་ཕྲག་བཅུའི་རིང་ལ་འདི་འདྲའི་རིགས་ བྱེད་ཀྱིན་ཡོད། ངས་བདུན་ཕྲག་གཅིག་ལ་སྐྱོར་མོ་ལྷ་བཅུ་ང་ལྷ་བཅོ་གི་ཡོད་ལ། ངས་རང་གི་ཨ་ནེ་ལ་ཆ་སྐྱོམ་གྱིས་སྐྱོར་མོ་བཞི་བཅུ་རེ་གཏོང་གི་ཡོད། རྒྱབས་འདི་ལ་

ཁྱོད་བསྐྱེམས་ནས་དགོང་རྩོག་ཅིག་རང་གཅིག་སུ་ ལྷ་རབ་སི་སི་ཁོའི་གོང་ཁྱེར་
དུ་བསྐྱུལ་བ་ཡིན། ངའི་མི་ཆེ་ནི་སྤྱིལ་ཁང་ནང་དང་། དེ་བཞིན་རེ་མི་ཡིས་ལི་ ཨན་ལ་
ཚོད་པ་བརྒྱབ་པའི་ནང་། མཚན་དགྲིལ་གྱི་དམག་ཁང་བཅས་གྱི་ཁོད་དུ་བདུམ་ཡོད།

རེ་མི་ནག་ཁུང་ནང་དུ་སྐམ་གཞན་པ་ཞིག་ལེན་དུ་བྱིན་སོང་། ངས་ཁོང་དང་
ལྷན་དུ་ལམ་རྒྱུང་། Z རྣམ་པ་ཅན་དེར་དཀའ་ལས་བརྒྱབ་པ་ཡིན། ང་ཚོས་ཟ་ཆས་
རྣམས་མེལ་ལེ་གཅིག་གིས་ཡར་མཐོ་བའི་ལི་ ཨན་གྱི་ཐབ་ཚང་དུ་བརྩེགས་པ་ཡིན།
མོ་གཉིད་སད་ཅིང་མིག་སྤར་སྤར་བྱས་སོང་།

“ཁྱེད་གྱིས་སྲིད་འཛིན་ཏུ་རུ་མན་གྱིས་ཅི་ཞིག་གསུངས་པ་དེ་མཁྱེན་ནམ།” མོ་
དགའ་འདུག ངས་སློབ་བྱར་དུ་དོས་ཟེན་པ་ནི་ཨ་མེ་རི་ཀའི་ཡུལ་གྱི་མི་ཚང་མ་ལྷན་
སྐྱེས་གྱི་རྒྱན་མ་རེད། ང་རང་རང་ལ་དེའི་ཤན་འགོས་གྱི་འདུག མཐའ་ན་ངས་ཀྱང་
སློབ་དེ་རྣམས་ལ་སློབ་ལྷགས་བརྒྱབ་ཡོད་མེད་ལ་ལྷ་མགོ་བརྩུགས། ཉེན་རྟོག་པ་གཞན་
རྣམས་ནི་ང་ཚོ་ལ་དོགས་པ་ཟ་མགོ་བརྩམས་ཡོང་གི་འདུག ཁོང་ཚོས་དེ་ང་ཚོའི་
མིག་ནས་མཐོང་བ་རེད། ཁོང་ཚོས་ང་ཚོའི་སེམས་ན་གང་ཡོད་པ་དེ་ནོར་སོ་མེད་
པའི་རྣམ་དགོད་གྱིས་ཤེས་གྱི་འདུག ལོ་མང་བོའི་ཉམས་ཚུང་གིས་ཁོང་ཅག་ལ་རེ་
མི་དང་ངའི་དགའ་ཕྱོགས་དེ་བསྐྱབས་འདུག

152

ཉེན་གུང་ལ་རེ་མི་དང་ངས་མེ་མདའ་འབྱེར་ཏེ་རི་མགོར་བྱིན་ཅིང་བྱ་སྲེག་པ་ལ་
མེ་མདའ་རྒྱག་རྩེས་བྱས། རེ་མི་འཇབ་ནས་ཡར་ཐག་ཐོག་གི་སྐྱ་སློག་པའི་བྱ་ཚོགས་
དེ་དང་ཁྱེད་གསུམ་གྱི་ནང་ཚུད་ལ་བྱིན་ཏེ་སྤང་མདའ་ ༡༡ ཉགས་ཅན་དེ་འབར་བརྩུག་
ཁོང་གིས་ཐོག་མ་སོང་། ཁོང་གི་ཏ་ལས་པའི་དགོད་སྤྲིའི་གང་རྒྱངས་དེ་ཁ་ལི་རྫོར་ནི་

ཡའི་ནགས་ཚལ་གྱི་སྐྱེད་དང་ཨ་མེ་རི་ཀའི་སྐྱེད་ནས་མཆེད། “ཁྱེད་དང་ངེད་གཉིས་
ཕྱིན་ནས་ངང་ལག་གི་རྒྱལ་པོ་ལ་མངལ་རྒྱུའི་དུས་ཚོད་བསྐྱབས་འདུག”

དེ་ནི་རེས་གཟུང་སྐྱེན་པ་རེད། ང་ཚོས་གཟུང་སྐྱབས་བརྒྱབ་ནས་མ་གཏོག་པའི་བཞི་མདོ་
ལའི་རྒྱ་རྒྱོད་རྒྱངས་འཁོར་འབབ་ཚེགས་ལ་ཕྱིན་པ་ཡིན། ང་ཚོ་སན་རྒྱ་རྒྱུ་སི་སི་
ལོ་གོང་ཁྱེད་ལ་བརྒྱུད་ཅིང་གྲང་ལམ་རྣམས་སུ་འཆམ་འཆམ་བྱས་པ་ཡིན། རེ་
མའི་དགོད་རྒྱ་ཚེན་པོ་དེས་ང་ཚོ་གང་དུ་ཕྱིན་ས་ཚང་མ་རུ་ཁེངས་པར་གྱུར། “ཁྱེད་
ཀྱིས་ངང་ལག་གི་རྒྱལ་པོའི་སྐྱོར་ལ་སྦྱང་ཞིག་ངེས་པར་འབྲི་དགོས།” ལོས་ང་ལ་
བརྗ་བཏང་། “རོལ་དབྱངས་སྐྱེབ་སྐྱོར་པ་རྒྱན་པའི་སྐྱེད་དུ་རྒྱས་བཏང་ནས་བརྗོད་
གཞི་གཞན་ཞིག་གི་སྐྱང་ལ་འབྲི་བ་དེ་འདྲ་མ་གྱེད་ཨ། ངང་ལག་གི་རྒྱལ་པོ་ནི་ཁྱེད་
ཀྱི་ཤ་གཟན་རེད། ས་གིར་ལངས་ཡོད་པ་དེ་ངང་ལག་རྒྱལ་པོ་རེད།” ངང་ལག་རྒྱལ་
པོ་ནི་སྲང་རྒྱར་ཞིག་ལ་བསྐྱད་པའི་ངང་ལག་འཚོང་མཁན་གྱི་རྒྱན་པོ་ཞིག་རེད།
ང་ཉ་ཅང་ཉོབ་བྱུང་། འོན་ཀྱང་རེ་མི་ཡིས་སྤུ་མཐུད་ནས་ངའི་ཚིབས་མ་ལ་ཁུ་ཚུར་
གཞུ་ཞིང་། མཐའ་ན་ངའི་གོང་བ་ནས་འདུས་ཏེ་མཉམ་དུ་དྲུད་སོང་། “ཁྱེད་ཀྱིས་
ངང་ལག་གི་རྒྱལ་པོའི་སྐྱོར་ལ་འབྲི་དུས་ཁྱེད་ཀྱིས་མི་ཚེའི་ནང་གི་མི་ཡི་འདོད་དོན་
རྣམས་ཀྱི་སྐྱོར་འབྲི་གི་ཡོད་པ་རེད།” ངས་ཁོང་ལ་ངས་ངང་ལག་གི་རྒྱལ་པོའི་སྐྱོར་ལ་
ཚ་འདོག་དཔུལ་བ་ཅི་ཡང་མེད་ལའང་པ་ཡིན། “ཁྱེད་ཀྱིས་ངང་ལག་གི་རྒྱལ་པོའི་གལ་
ཚེའི་རང་བཞིན་ཤེས་པ་ཞིག་མ་སྦྱངས་བར་དུ་ཁྱེད་ཀྱིས་ཙ་བ་ཉིད་ནས་འཛིག་རྟེན་
འདིའི་ནང་གི་འགོ་བ་མའི་འདོད་དོན་རྣམས་ཀྱི་སྐྱོར་ལ་ཅི་ཡང་ཉ་གོ་གི་མ་རེད།” རེ་
མི་ཡིས་བཅོན་པོའི་ངང་ནས་དེ་ལྟར་བཤད་བྱུང་།

མཚོ་འགག་ཏུ་དོ་འདྲེན་སྐྱབས་སྐྱོན་རྒྱུ་ལྡན་པ་བཅའ་འཁོར་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་
 རྩོད་ཚད་མཚོ་ཁའི་གཡེངས་ཐོ་ཏུ་བེད་སློང་བྱས་ཡོད་འདུག་དེ་མི་ནི་དེ་ལ་ལྷ་བཏང་
 བས་འགོ་རྒྱུར་ཡོངས་སུ་ཆས་འདུག་དེར་བརྟེན་གྱི་དོ་ཞིག་ལ་ལི་ཨན་གྱིས་ཉེན་
 ལུང་ཟ་མ་གྲ་སྒྲིག་བྱས་ཤིང་། ང་ཚོས་སྐྱ་གཟིངས་ཤིག་གཡེངས་ཏེ་དེར་ཕྱིན་པ་ཡིན།
 དེ་མི་ཡིས་ཡོ་བྱད་འགའ་འཁྲེར་ཡོང་འདུག་ལི་ཨན་གྱིས་རང་གི་གྲོན་པ་ཚང་མ་
 འཕུད་ནས་སྐྱ་གཟིངས་ཀྱི་རབ་གསལ་དུ་མར་ཉལ་ནས་ཉེ་མར་ལྡོས་སོང་། ངས་སྐྱའི་
 མཛུགས་སྐྱེ་ནས་མོ་ལ་བལྟས་པ་ཡིན། དེ་མི་ནི་འོག་གི་ཅི་ཅི་ཡང་རྒྱག་མར་རྒྱག་བྱས་
 བསྐྱད་པའི་ཚུ་སྐོལ་ཁང་ལ་ཕྱིན་ནས་མཐོང་ས་ན་མི་འདུག་ཁོང་གིས་དེ་ན་མེད་པའི་
 ཟངས་ལེབ་ཅིག་འཚོལ་ཆེད་ཐོ་བས་གཞུ་བ་དང་བརྟེན་མཁོ་བཅུ་མས་སོང་། ང་
 རྒྱུ་ལྡན་ཏུ་གྱུར་བའི་ལས་བྱེད་པའི་ཟས་ཁང་དུ་བསྐྱད་པ་ཡིན། དེ་ནི་སྐྱ་གཟིངས་
 རྒྱུ་ལྡན་པ་རྒྱུ་ལྡན་པ་ཞིག་རེད་ལ། ཤིང་ལ་བསྐོས་རིས་དང་། ལྷན་རྒྱུར་གྱི་ཤིང་སྐྱེ་བཅས་
 མངོས་ཆ་དོད་པོར་བསྐོས་པ་ཞིག་རེད། འདི་ནི་[བརྟེན་སྐྱེད་པ་]ཇུག་ལོན་ཤོན་གྱི་
 སན་སྐྱེ་རན་སི་སི་ཁོ་གོང་ཁྲེར་གྱི་གདོན་འདྲེ་དེ་རེད། ངས་ཉེ་འོད་འོག་གི་སྐྱི་ཐབ་ཏུ་
 མི་ལམ་མིས། གཉེར་ཁང་དུ་ཅི་ཅི་བརྒྱགས། གནའ་སྐྱེ་མོ་སྐྱེ་མོ་ཞིག་ལ་མིག་སྐྱེན་པོ་
 ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚོའི་དེད་དཔོན་ཞིག་གིས་འདིར་ཟས་ལ་རོལ་ཡོད་པ་རེད།

154

ང་འོག་གི་སྐྱ་གཟིངས་ཀྱི་སྐྱོ་བའི་ནང་དུ་དེ་མི་ལ་ལྷ་བཏང་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡིན། ཁོང་གིས་
 ཡོད་ཚད་འཐེན་ནས་སྐྱོད་ཏུ་གཏོང་གི་འདུག་ "ཅི་ཡང་མི་འདུག་ ངས་ཟངས་ཡོད་
 གྱི་རེད་བསམས་བྱུང་། མ་མཐའ་ལའང་སྐྱེ་བ་རྒྱུ་ལྡན་པ་གཅིག་གཉིས་ཤིག་ཡོད་
 གྱི་རེད་བསམས་བྱུང་། རྒྱུ་ལྡན་པ་ཞིག་ཞིག་སྐྱ་གཟིངས་འདི་བལྟས་འདུག" ལོ་
 མང་པོའི་རིང་ལ་སྐྱ་གཟིངས་དེ་མཚོ་འགག་ཏུ་བསྐྱབས་བཞག་ཡོད་པ་རེད། ཟངས་

དེ་དག་ནི་མི་ཞིག་གི་ལག་པས་བརྐྱས་འདུག་ཅིང་ལག་པ་དེ་ད་ཆ་ལག་པ་ཞིག་ཀྱང་
མ་རེད།

ངས་རེ་མི་ལ་བཤད་དོན། “སྐྱུག་པ་ནང་དུ་མཆེད་ཅིང་འདིས་ཆག་སྐྱོན་གསལ་
ཁྱེད་ཀྱིས་མཚོ་ཁའི་གཡེངས་ཐོ་ཡི་དུང་སྐད་སྒྲིའོ་ཞེས་པའི་སྐད་མཐོན་པོར་གོ་བའི་
དུས་སུ་ཞག་མ་ཁ་ཤས་ལ་ང་གྱུ་གཟིངས་རྙིང་པ་འདིར་ཉལ་ན་འདོད།”

རེ་མི་རྟང་སངས་ཤིང་ཁོང་གིས་ང་ལ་ཡི་རངས་བྱེད་པ་དེ་ལྟ་བུ་གཉེས་ཀྱིས་
འཕར་སོང་། “སལ། གལ་སྲིད་ཁྱེད་ལ་དེ་བྱེད་པའི་སློ་སློབས་ཡོད་ན་ངས་ཁྱེད་ལ་
སྒོར་མོ་ལྡོ་སྒྲོད། གཅིག་བྱས་ན་འདི་ལ་རྒྱ་མཚོའི་དེད་དཔོན་རྙིང་པ་དེ་ཚོའི་གདོན་
འདྲེ་འཁོར་གྱི་ཡོད་པ་ཁྱེད་ཀྱིས་ངོས་མི་ཟིན་ནམ། ངས་ཁྱེད་ལ་སྒོར་མོ་ལྡོ་སྒྲོད་པ་
ཅམ་དུ་མ་ཟད། ངས་གྱུ་བཏང་ནས་ཁྱེད་འཁྲིད་ཅིང་། ཉེན་གུང་གི་ཟས་ཀྱི་སྒྲིག་བྱེད།
ཁྱེད་ལ་ཉལ་ཐུལ་དང་ཞག་སྒྲོན་ཡང་གཏོར།”

“མོས་མཐུན་བྱས་པ་ཡིན།” ངས་དེ་ལྟར་བཤད། རེ་མི་ཡང་ལི་ ཨན་ལ་བཤད་དུ་
བརྐྱུགས། ང་གྱུའི་དར་ཤིང་ཞིག་ནས་མར་མཚོངས་ཏེ་མོའི་སྤེང་ལ་འབབ་སྤྲིང་འདོད།
འོན་ཀྱང་ངས་རེ་མི་ལ་ཁས་ལེན་བྱས་པ་བཅི་སྲུང་བྱས་པ་ཡིན། ངས་རང་གི་མིག་
དེ་ཁོ་མོ་ལས་མར་བསྐྱོར་བ་ཡིན།

སྐབས་འདིར་ང་ལྷོ་རི་སི་ཁོ་གོང་ཁྱེད་ལ་སྲར་ལས་ཀྱང་མང་བར་འགོ་རྒྱུའི་
མགོ་རྒྱུགས། ངས་ཐབས་ཤེས་ཡོད་ཚད་སྲུང་ནས་སུ་མོ་ཞིག་ལ་འཁྲིག་ཐབས་བྱས།
མཐའ་ན་ངས་མཚན་མོ་གཅིག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་སུ་མོ་ཞིག་དང་མཉམ་དུ་ནམ་
མ་ལངས་བར་དུ་སྤྲིང་གའི་སྤྲེགས་སུ་ཞིག་གི་སྤེང་ནས་ལམ་སྤོང་མེད་པར་བརྐྱུལ་
བ་ཡིན། མོ་ནི་མི་ལེ་སོ་ཐ་མངའ་སྤེ་ནས་ཡིན་པའི་སྐྱ་སེར་མ་ཞིག་རེད། ས་འདི་ན་

མཚན་མཐུན་འབྲིག་སྐྱོད་པ་མང་པོ་ཡོད་པ་རེད། ཐེངས་མ་འགའ་ལ་ངས་མི་མངའ་
 འབྲེར་ནས་སན་རྩ་རན་གྲོང་བྱིར་ལ་བྱིན་པ་ཡིན། ཚང་ཁང་ཞིག་ནས་མཚན་
 མཐུན་འབྲིག་སྐྱོད་པ་ཞིག་ངའི་ཚ་ལ་བཅར་སྐྱབས། དཀོན་མཆོག་ངས་རང་གི་མི་
 མངའ་བྱིར་བཏོན་ནས་བཤད་དོན། “ཉེ་ཉེ་བྱིད་ཀྱིས་བཤད་དགོས་པ་དེ་ག་རེ་རེད།”
 ཁོང་གྲོས་སོང་། ངས་ཅིའི་བྱིར་དེ་ལྟར་བྱས་པ་དེ་ལྟོན་ནས་ཤེས་མ་སོང་། ངས་ཨ་མེ་
 རི་ཀའི་ས་ཆ་གང་ས་གང་ནས་མཚན་མཐུན་འབྲིག་སྐྱོད་པ་རྣམས་དོ་ཤེས་གྱི་ཡོད།
 དེ་ནི་སན་རྩ་རན་སི་སི་ཁོ་གྲོང་བྱིར་ཁེར་རྒྱུ་དང་དེ་བཞིན་ང་ལ་མེ་མངའ་ཞིག་
 ཡོད་པ་དེས་བྱས་པ་རེད། ངས་དེ་མི་གཅིག་ལ་སྟོན་དགོས་པ་རེད། ང་རྒྱན་ཆ་ཚོང་
 ཁང་ཞིག་གི་འབྲིས་ནས་བྱིན་ཅིང་། སློ་བུར་དུ་ངས་སྐྱེའུ་ཁུང་ལ་མེ་མངའ་བརྒྱབ་
 བས་ལག་གཏུབ་དང་མཇུབ་དགེས་གྱི་རིགས་སྐྱས་ལེགས་རྣམས་བཏོན། བརྒྱལ་ས་
 བས་དེ་དག་གི་ཨན་ལ་སྤྱད། དེ་ནས་ང་ཚོ་མཉམ་དུ་ནི་མ་ཏུ་མངའ་སྡེ་ལ་བྲོས་འགོ་
 འདོད་གྱི་འདོད་པ་ཞིག་འཕར་སོང་། ང་མྱི་རི་སི་ཁོ་བརྒྱན་ནས་འགོ་རྒྱའི་དུས་ཚོད་
 རན་འདུག་ཅིང་། ཡང་ན་ང་སྐྱོ་འགྲོ་གི་རེད།

156

ངས་ད་ལྟ་ཐེག་ས་སི་མངའ་སྡེའི་གཙང་འགྲམ་གྱི་ཆ་གསེང་ཞིག་ཏུ་ཨོལ་ད་
 ལྷལ་གྱི་སྤྱིལ་ཁང་ན་ཡོད་པའི་རེན་དང་ཁར་ལོ་ལ་ཡི་གེ་རིང་པོ་ཞིག་བྲིས་པ་ཡིན།
 ཁོང་ཚོས་བཤད་ན་དོན་དག་འདི་དང་དེ་སྐབས་མ་ཐག་ཏུ་ང་དང་འདྲོམས་བྱིར་
 སན་རྩ་རན་སི་སི་ཁོ་ལ་ཡོང་ཚོག་ཚོག་ཡིན་ཟེར། བར་འདིར་ང་དང་རེ་མི། ལི་ཨན་
 བཅས་གྱི་ཡོད་ཚད་དེ་ལ་མགོ་བརྟེན་སོང་། ཕྱི་ལྷ་དགུ་པའི་ཆར་པ་བསྐྱབས་བྱུང་
 ལ། དེ་དང་མཉམ་དུ་གཏམ་བཤད་རིང་མོ་ཡང་བསྐྱབས་བྱུང་། རེ་མི་ནི་ཁོ་མོ་དང་
 ལྟན་དུ་ཉོ་ལི་སྤྱད་ལ་མར་འཕུར་ཞིང་། ངའི་ཡིད་སྐྱོ་བའི་སྐོག་བརྟན་ཐབས་ཆག་

དེའི་མ་ཡིག་འབྲེར་ཡོད་པ་རེད། ཅི་གང་ཡང་བྱུང་མ་སོང་། མིང་གསལ་ཅན་གྱི་
འབྲེལ་བྲིད་པ་དེ་ནི་ར་བཟེ་ཡོད་ཅིང་ཁོང་ཚོ་ལ་དོ་སྣང་སྲུང་མི་འདུག ཁོང་ཚོས་
མ་ལི་རླུའི་མཚོ་འགམ་གྱི་ཁོང་གི་ཁང་པ་དེར་བསྐྱུགས་ནས་བསྐྱད་ཅིང་། སྐྱེ་མགོན་
གཞན་པ་ཚོའི་མདུན་ནས་ཁོང་ཚོས་འཛིང་རེས་བྱེད་མགོ་བརྩམས་འདུག དེ་ནས་
ཁོང་ཚོ་ཕྱིར་འཕུར་ཡོང་བ་རེད།

མཐའ་མའི་རྟེན་གཞོན་དེ་ནི་རྒྱལ་འགུག་དགུ་ཐང་ཞིག་རེད། རེ་མིས་རང་
གི་སྒྲོར་མོ་ཡོད་ཚད་བསགས་ནས་སྒྲོར་བརྒྱ་སྒྲོར་ཞིག་ཡོད་ཅིང་། ཁོང་གི་གྲོན་པ་
འགའ་ཡིས་ང་ལ་གཟབ་འཚོར་རྒྱལ་ཏུ་བརྟུག་པ་དང་། ལི་ ཞན་ཁོང་གི་མཚན་ཏུ་
བརྒྱུང་ནས་ང་ཚོ་མཚོ་འགག་སར་བཀལ་ཏེ་རི་ཆེ་མོན་དགོན་བྱེད་གྱི་འཁྲིལ་ན་ཡོད་
པའི་གསེར་གྱི་སྒོ་ཞེས་པའི་རྒྱལ་འགུག་དགུ་ཐང་ལ་ཕྱིན་པ་ཡིན། ཁོང་རྗེ་འབྲེལ་
སེམས་བཟང་ཞིག་ཡིན་པ་བྱེད་ཅག་ལ་སྒོན་རྒྱུ། ཁོང་གིས་ང་ཚོས་བརྒྱུས་པའི་ཟ་
ཆས་ནམས་གྱི་བྱེད་ཀ་ཅན་ཏུ་ཅང་ཆེ་བའི་ཤོག་ཐུམ་རྒྱ་རྒྱུག་ཅིག་གི་ནང་ཏུ་རྒྱུགས་
ཤིང་། ཁ་ལི་སྒྲོར་ནི་ཡའི་ཉི་འོད་འོག་ཏུ་ཟས་ལྷག་ལ་བསྐྱབས་ཏེ་ང་ཚོ་དང་འབྲེལ་
བའི་རི་ཆེ་མོན་དགའུང་གི་རྟོགས་རམ་ཁང་པ་ཞིག་ཏུ་ཡོད་པའི་ངོ་ཤེས་ལྷུགས་
ས་མ་སྒྲོ་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ལ་འབྲེར་སོང་། ང་ཚོ་ཡང་ཁོང་དང་ལྷན་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡིན།
དེར་གྲོན་པ་རྟེན་རྒྱལ་ཅན་གྱི་བྱིས་པ་འགའ་འདུག མོ་ནི་ཁོང་གིས་ངོ་རྩུང་ཅན་ཤེས་
པའི་ལྷ་པ་འགའ་ཡི་སྲིད་མོ་ཞིག་རེད། བྱད་མེད་དེས་རེ་མི་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུས་སོང་།
“དེའི་སྒྲོར་ལ་དགོངས་པ་མ་བཞེས་རྟོགས། ལྷམ་སྐྱེ་ཁར་ཐར།” རེ་མི་ཡིས་ཏུ་ཅང་
མཛེས་ཤིང་གསལ་ཞབས་གྱི་གདངས་གྱིས་བཤད། “འདི་ཡོང་བའི་ས་ཆ་དེ་ན་ད་དུང་
ཆེས་མང་པོ་འདུག”

དེ་ནས་ང་ཚོ་རྒྱལ་འགྲན་དུ་ཐང་ལ་ཆས་པ་ཡིན། ཁོང་གིས་ཐོབ་རེ་བྱས་ནས་
 ཡིད་ཆེས་དཀའ་བའི་སྒོར་མོ་ཉི་ཤུ་ཅན་གྱི་རྒྱན་པོ་བཅུ་གསུམ་སོང་། རྒྱལ་ཐངས་བདུན་
 པའི་སྒོར་ལ་ཁོང་ལག་སྟོང་དུ་གྱུར་འདུག ང་ཚོའི་བཟའ་རིམ་གྱི་སྒོར་མོ་མཐའ་མ་དེ་
 གཉིས་ཀྱང་ཁོང་གིས་རྒྱན་པོ་གཞན་ཞིག་ལ་བཞག་པ་དང་། དེ་ཡང་ཤོར་སོང་། ང་ཚོ་
 ཕྱིར་ལམ་སུན་ རྒྱ་རན་སི་སི་ཁོ་ལ་རྒྱུ་ལ་འཁོར་སྐྱུག་བསྐྱོད་བྱེད་དགོས་བྱུང་། ང་
 ཡང་བསྐྱར་ལམ་ལ་བྱུང་ཡོད། རྒྱ་ཞབས་ཤིག་གིས་རང་གི་མངོན་ཉམས་དོད་པོའི་
 རྒྱུ་ལ་འཁོར་དུ་ང་ཚོ་སྟོད་དུ་བཅུག་སོང་། ང་ཁོང་དང་ལྷན་དུ་མཐུན་ན་བསྐྱད་
 ཡོད། རེ་མི་ཡིས་དུ་ཐང་གི་སྤོངས་ཆའི་འདུག་སྐྱེགས་གྱི་རྒྱབ་ལོགས་ནས་རང་གི་
 དུལ་ཁུག་བོར་བ་ཡིན་ལུགས་གྱི་རྒྱུང་ཞིག་བཤད་ཅིས་བྱེད་ཀྱིན་འདུག “དོན་ངོ་
 མ་ནི་” ངས་བཤད་པ་ཡིན། “ང་ཚོའི་སྒོར་མོ་ཡོད་ཚད་རྒྱལ་འགྲན་ལ་ཤོར་བ་རེད་
 ལ། ཕྱིན་ཚད་དུ་ཐང་དུ་རྒྱལ་བསྐྱོད་བྱེད་རྒྱུ་འདུག་སྟོན་འགོག་བྱས་ཡོད་པ་རེད།
 ད་ནས་བཟུང་ང་ཚོ་རྒྱན་པོ་ཞིག་ལ་ཞུ་འགོ། ཞེ་རེད། རེ་མི།” རེ་མི་ངོ་ཚ་ནས་འབར་
 འདུག མི་དེས་མཐར་ཁོ་ནི་གསེར་གྱི་སྟོའི་དུ་ཐང་གི་ལས་བྱེད་པ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་
 ངོས་ལེན་བྱས་སོང་། ཁོང་གིས་ང་ཚོ་བརྗོད་ཉམས་ཅན་གྱི་ཕོ་བྲང་མགོན་ཁང་ཞེས་
 པ་ནས་འབབ་དུ་བཅུག་སོང་། ང་ཚོས་ཁོ་རྒྱན་སྐྱེས་སྐོག་སྟོན་གྱི་ཁྲོད་དུ་ཡལ་བར་
 གྱུར་བ་ལ་བཞུགས། ཁོང་གི་སྐྱེ་ཁུག་ནི་སྒོར་མོས་ཁོངས་ཡོད་ལ་ཁོས་རང་གི་མགོ་བོ་
 གནམ་ལ་བཀྲགས།

158

“ཨ། ཨ།” རྒྱ་རེ་སི་ཁོའི་དགོང་དྲོའི་སྲང་ལམ་ཁྲོད་ནས་རེ་མིས་ཡིས་སྐྱད་བརྒྱབ།
 “པ་ར་ཏེ་སི་ནི་རྒྱལ་འགྲན་དུ་ཐང་ལ་སྐྱེད་འདོད་བྱེད་མཁན་གྱི་མི་དེའི་མཉམ་
 དུ་རྒྱུ་ལ་འཁོར་ལ་བསྐྱད་པ་རེད། ཁོང་རྒྱན་པོ་ཞིག་བྱེད་རྒྱུའི་མནའ་བསྐྱུལ་གྱི་

འདུག ལི་ ཨན། ལི་ ཨན་ལ།” ཁོང་གིས་མོ་རང་ལ་ཁུ་ཚུར་གཞུས་ཤིང་སྤྱིར་བཏགས་
བྱས། “ཉན་ཉན་འཇིག་རྟེན་སྤོང་གི་མི་སྣང་བ་སྦྱིད་ཤོས་དེ་ཡིན་པ་རེད། སོ་ས་ལི་
ཐོ་གྲོང་བྱིར་དུ་ཨི་ཏ་ལིའི་མི་མང་པོ་ཡོད་ཀྱི་རེད། ཨོ་རྟོ།” ཁོང་གད་མོ་དགོད་ཕྱིར་
སློག་སྤོང་ཞིག་ལ་འཁྱུད་འདུག།

དགོང་མོ་དེར་ལི་ ཨན་གྱིས་ང་གཉིས་ལ་མིག་ལོག་བལྟས་པ་དང་དུས་མཚུངས་
སུ་ཆར་པ་འབབ་མགོ་ཚུགས་སོང་། བྱིས་འདི་ལ་སྒོར་མོ་སྐར་གཅིག་ཀྱང་མེད། ཆར་
པས་ཐོག་ཁེབས་ལ་ཐག་སྐྱས་བརྟུངས་སོང་། “ཆར་པ་འདི་བདུན་ཕྲག་གཅིག་ལ་
ཆད་རྒྱ་མ་རེད།” རེ་མིས་བཤད་ཅིང་། ཁོང་གིས་རང་གི་མཛེས་པའི་ལྷོན་ཆས་ཆ་
ཅན་དེ་སྤུད་ཡོད་ཅིང་། སྐར་ཡང་རང་གི་མདོག་ཉེས་པའི་དོར་མ་ཐུང་བ་དང་།
དམག་ལྷ་ལྷེ་ལེབ། T དབྱིབས་ཀྱི་ལོག་འདུག་བཅས་གོན་འདུག། ཁོང་གི་མིག་ཆེན་
པོ་སྐྱག་ཅིང་སྦྱོ་བ་དེ་དག་གིས་ཐང་གི་ཤིང་ལེབ་ལ་ཅེར་ནས་འདུག། མེ་མདའ་དེ་
ཅོག་ཅོའི་སྤོང་དུ་བཞག་འདུག། ཕྱོགས་གང་ཅུང་ཞིག་ན་ཆར་ཤོད་ཅན་གྱི་མཚན་
གང་ལ་སྐྱ་ཞབས་སི་ནོ་ནི་གད་མོས་འགྲེལ་བསྟན་པ་ང་ཚོས་གོ་སྐབས་ཀྱི་འདུག།

“ང་ཉི་མུག་དེ་ལ་ཐང་ཆད་ཅིང་ཉོབ་ཡོད་གི་འདུག” མོས་ཐོལ་ཐོལ་ལ་བཤད།
མོ་ནི་རྟོག་བྱ་བཟོ་རྒྱུ་ལ་ཆས་རྩིན་འདུག། མོས་ཁོང་ལ་བརྟུས་སྐྱུལ་གྱི་འདུག། ཁོ་ནི་
རང་གི་དེབ་ནག་པོ་དེའི་ནང་ལ་མགོ་འཁོར་ནས་འདུག་ལ། དེའི་ནང་དུ་ཁོང་ལ་སུ་
ལོན་ཆད་པའི་མི་རྣམས་ཀྱི་མིང་ཡོད་ཅིང་། དེ་ཡང་མང་ཆེ་བ་ལྟ་བུ་དག་ཡིན། ཁོང་
ཚོའི་མིང་དེ་དག་གི་ལྷུར་དུ་ཁོས་གཤེ་ཞིང་སྦྱོ་བའི་ཚིག་དག་སྐྱག་ཆ་དམར་པོས་
བྲིས་འདུག། དེབ་དེའི་ནང་ང་ཡང་ཚུད་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཉི་མ་དེ་སྤོང་བས་མི་ཡོང་ངམ་སྐྱམ་
ནས་ང་ནི་སྦྱི་གཡའ་བ་ཞིག་རེད། ཉེ་ཆར་ནས་ངས་རང་གི་ཨ་ནེ་ལ་སྒོར་མོ་ཆེས་

མང་པོ་གཏོང་བཞིན་ཡོད་སྟབས་ངས་བདུན་གཅིག་གི་རིང་ལ་ཟ་ཆས་སྟེང་དུ་སྒྲོར་
 བཞི་ལྡེ་ཙམ་མ་གཏོགས་གཏོང་གི་མེད། སྲིད་འཛིན་ལྷ་རུ་མཐོན་གྱིས་བཤད་པ་ལྟར་
 ལག་ལེན་འདེབས་སྲིད་སྒྲོར་རྟོག་འགའི་རིན་པ་ཞིག་ལ་སྟོན་བརྒྱབ་པ་ཡིན། འོན་
 །ཀྱང་། རེ་མི་ཡིས་དེ་ནི་ངའི་ཚུལ་མཐུན་གྱི་ཆ་བཤོས་ཤིག་མ་རེད་དྲན་འདུག དེའི་
 རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཟ་ཆས་ཉོས་པའི་བྱུང་འཛིན་ཉེ་ཅ་དངོས་རེ་རེའི་གོང་ཚད་བཤོད་
 པའི་བྱུང་འཛིན་ནར་མོ་རིང་པོ་དེ་དག་ལྷན་ཁང་གི་རྩིས་ངོས་ལ་འགའ་རྒྱུའི་མགོ་
 བརྒྱགས་ཤིང་། དེ་ནི་ངས་མཐོང་ཞིང་ངས་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་རེད། ལི་ ཨན་ལ་ནི་རེ་
 མི་ཡིས་སྒྲོར་མོ་སྐས་གྱིན་ཡོད་པར་ཡིད་ཆེས་སྐྱེས་འདུག་ལ། འདིའི་ཐད་ནས་ངས་
 ཀྱང་དེ་འདྲ་བྱེད་གྱི་ཡོད་པར་བསམས་འདུག ཁོ་མོས་ཁོ་གཡུག་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཉེན་
 བརྗེ་གཏོང་གི་འདུག

160

རེ་མིས་མཚུ་ཉོ་བྱུག་བྱུག་བྱས་ཏེ་ “ཁྱེད་གང་དུ་འགོ་བསམས་གྱི་འདུག”

“རིམ་མི།”

“རིམ་མི་ཞེ། རྒྱལ་འགན་དཀྱུ་ཐང་གི་དདུལ་གཉེར་དེ་ཞེ། སལ། ཁྱེད་གྱིས་གོ་
 སོང་ངམ། ལི་ ཨན་ཐོན་འགོ་གི་རེད་ལ། རྒྱལ་འགན་དཀྱུ་ཐང་གི་དདུལ་གཉེར་ལ་
 ཨ་ལོང་བསྐྱོན་གྱི་རེད། གཅེས་མ། ཁྱེད་གྱིས་ཉན་ཉན་སྐྱགས་མ་འཁྱེར་ཡོང་རྒྱུ་མ་
 བརྗེད་མ་གཏོགས། བདུན་སྐྱག་འདི་ལ་ངའི་སྒྲོར་མོ་བརྒྱ་དེ་སྲུང་ནས་ཉ་རྒྱུས་གྱིས་
 གོ་ཆག་ཏེ་ཅང་མང་པོ་ཟ་རྒྱ་ཡིན་པ་རེད།”

དོན་དག་དེ་དེ་སྐྱུག་ལ་བྱིན་ཅིང་། ཆར་པའི་གད་རྒྱུངས་སྒྲོག་ ལི་ ཨན་ནི་ཐོག་
 མར་ཁང་པ་འདི་ལ་སྟོན་ལ་བསྐྱད་པ་རེད། དེར་བརྟེན་མོས་ཁོ་ལ་ཅ་ལག་བསྐྱུ་
 གསོག་བརྒྱབ་སྟེ་ཐོན་ཞིག་ཅེས་བཤད། ཁོས་ཅ་ལག་བསྐྱུ་གསོག་རྒྱལ་མགོ་བརྒྱུམས།

ངས་རང་ཉིད་བྱང་མེད་རླུང་རྒྱལ་མ་རྒྱུ་པོ་དེ་དང་མཉམ་དུ་ཆར་ཞོད་ཆེ་བའི་སྤྱི་ལ་
 ཁང་འདིར་ཁེར་རྒྱང་དུ་ཡོད་པའི་སྣང་བ་ཞིག་བསྐྱོན་མཁོ། ངས་བཤོལ་འདེབས་བྱས།
 རེ་མི་ཡིས་ལི་ ཨན་ལ་འབྲུང་རྒྱག་བཏང་། མོ་མེ་མདའི་སྣང་དུ་ཤོར་གྲབས་བྱས། རེ་མི་
 ཡིས་མེ་མདའ་ང་ལ་སྤྲད་ཅིང་དེ་སྤྲེལ་ཤིག་ཟེར། མེ་མདའི་ནང་དུ་མདེལ་བརྒྱན་ཅན་
 གྱི་མདེལ་སྐྱམ་ཅིག་འདུག ལི་ ཨན་གྱིས་སྤྲད་རྒྱག་མགོ་བརྩམས་སོང་ལ། མཐར་
 ཉེན་རྟོག་པ་ཞིག་འཚོལ་ཆེད་ཆར་གོས་གོན་ནས་འདམ་འབག་གི་ཁྲོད་དུ་སྤྱིར་
 ཐོན་སོང་། དེ་ནི་ང་ཚོའི་ཤོགས་པོ་རྣེད་པ་ཨལ་ཁ་ཐ་ར་རྩི་དེ་མིན་ན་ཉེན་རྟོག་པ་
 གཞན་སུ་ཡོད། ལྷབས་ལེགས་པ་ཞིག་ལ་ཁོང་བྱིམ་དུ་མི་འདུག མོ་རང་རྫོན་པ་
 རྫོན་རྒྱང་ཆགས་ནས་རྒྱུར་ལོག་བྱུང་། ངས་རང་གི་སྤྱི་ལ་མོ་གཉིས་གྱི་བར་དུ་རང་གི་
 མགོ་པོ་སྤྲེལ་ནས་ང་འདུག་སའི་རྒྱར་དེར་ཡིབ་པ་ཡིན། དཀོན་མཆོག་མཚུལ། རང་
 གི་བྱིམ་ནས་མེལ་ལེ་སྣོང་སྤྲུག་གསུམ་གྱི་པ་རོལ་འདིར་ངས་ཅི་ཞིག་བྱེད་གིན་ཡོད།
 ང་ཅིའི་སྤྱིར་འདིར་ཡོང་དགོས་བྱུང་བ་རེད། རྒྱ་ནག་ཏུ་འགྲོ་བའི་ངའི་གྲུ་གཟིངས་
 དལ་མོ་དེ་གང་དུ་ཡོད།

“དོན་དག་གཞན་ཞིག་གི་བཅོམ་ཁྲོད།” ལི་ ཨན་གྱིས་སྤྲད་བརྒྱབ། “དོ་རུབ་ནི་
 ངས་བྱིད་ལ་བྱིད་རང་གི་སྤྱི་ལ་མེར་ལང་བའི་སྤྲད་པ་དང་སྐོང་། བྱིད་རང་གི་སྤྱི་ལ་
 མེར་ལང་བའི་ལུག་ཤ་ལྷ་རེ་རྒྱ་གར་བའི་ལུགས་ལྷར་བཅོས་པ་]བཅོམ་ཐེངས་མཐའ་
 མ་དེ་ཡིན། དེ་ནས་བྱིད་རང་རང་གིས་བྱིད་ཀྱི་སྤྱི་ལ་མེར་ལང་བའི་ཤོད་པ་འགྲུངས་
 པར་བྱོས་ལ། ངས་མཐོང་ས་དེ་ཉིད་དུ་ཚོན་པོ་དང་སྐོན་པོ་ཆགས་པ་བྱོས།”

“དེ་འགྲིག་གི་རེད།” རེ་མི་ཡིས་ཁུ་སིམ་མེར་བཤད། “དེ་ནི་ཉག་ཉག་འགྲིག་གི་
 རེད། ང་བྱིད་དང་འགྲོགས་དུས་ངས་མེ་ཏོག་རྒྱ་སེ་དང་རླབ་བའི་འོད་དཀར་ལྷ་སུའི་

ཁོར་ཡུག་ཅིག་ལ་རེ་བ་བརྒྱབ་མེད་ལ། ང་དེ་རིང་གི་ཉེ་མ་འདི་ལ་ཡ་མཚན་སྐྱེས་མ་
 སོང་། ངས་བྱེད་གྱི་ཆེད་དུ་དོན་འགའ་ཞིག་སྐྱབ་པའི་ཐབས་ཤེས་བྱས་པ་ཡིན། ངས་
 བྱེད་རང་གཉིས་ཀ་ལ་ངས་གང་ཐུབ་ཐུབ་བྱས་པ་ཡིན། བྱེད་གཉིས་ཀས་ང་ས་ལ་སྤུང་
 དུ་བརྟུག་སོང་། ང་ནི་བྱེད་གཉིས་ཀ་ལ་ཉ་ཅང་ཉ་ཅང་ཡིད་པམ་ནས་ཡོད།” ཁོང་
 གིས་ཉ་ཅང་སྐྱག་བསམ་ཚོལ་མེད་གྱི་ངང་ནས་སྐྱ་མཐུད་སོང་། “ང་ཚོ་མཉམ་དུ་
 ཅིག་ཡོང་གི་རེད་ལ། བཟང་པོ་ཅིག་དང་མཐར་འབྲེལ་བ་ཅིག་ཡོང་གི་རེད་བསམས་
 བྱུང་། ངས་ཐབས་ཤེས་བྱས་པ་ཡིན། ང་དོ་ལི་སྤུད་ལ་འཕུར་བ་ཡིན། ངས་སལ་ལ་
 ལས་ཀ་ཞིག་བཅལ་བ་ཡིན། ངས་བྱེད་ལ་ཉོན་ཆས་སྡིང་རྗེ་པོ་ཉོས་པ་ཡིན། ངས་བྱེད་
 རང་སལ་ རྩ་རན་སི་སི་ཁོ་གོང་བྱེད་གྱི་མི་ཡག་ཤོས་རྣམས་ལ་ངོ་སྤོད་བྱེད་པའི་
 ཐབས་ཤེས་བྱས་པ་ཡིན། བྱེད་གྱིས་མཉམ་ཡོད་པ་མ་རེད། བྱེད་རང་གཉིས་ཀས་ང་
 ལ་ཡོད་པའི་རེ་བ་རྐྱེད་ཤོས་དེ་ལ་ཉན་རྒྱ་ཡང་ཁས་མ་སྲུངས་པ་རེད། ངས་དེ་དག་
 གི་ལན་པ་ཅི་ཡང་ལྷོས་མེད། ད་ལྟོ་ངས་ལ་མཐའ་མ་ཅིག་ལྷོ་བྱེད་ཡིན། དེ་ནས་རེ་
 བ་ཞིག་གཏན་ནས་ལྷོ་བྱེད་མིན། ངའི་ས་ཚབ་དེ་རེས་གཟུང་སྟེན་པའི་ཉེན་སལ་ རྩ་
 རན་སི་སི་ཁོ་ལ་འབྱོར་གྱི་ཡོད། ངས་ལྷོ་བྱེད་ཀྱི་བྱེད་གཉིས་འདི་མཉམ་དུ་ཡོང་ནས།
 ངས་ཁོང་ལ་བྱིས་པ་ཇི་བཞིན་ཡིན་པ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་ཞིག་སྟོན་ཐབས་བྱེད་རོགས།
 ཚིག་གཞན་ཞིག་ནས་བཤད་ན། ལི་ ཨན། བྱེད་འདི་གོགས་མོ་རེད། སལ། བྱེད་
 འདི་གོགས་པོ་རེད། ངས་གཟུང་སྟེན་པའི་མཚན་མོ་ལ་དམིགས་ནས་སྟོར་མོ་བརྒྱ་
 ཞིག་བསྐྱི་རྒྱུའི་གྲ་སྐྱིག་བྱས་ཚར་ཡོད། ངའི་ཨ་ས་ཡི་དུས་ཚོད་སྐྱིད་པོ་ཡོང་བ་དང་།
 ངའི་སྐོར་ལ་སེམས་ཁུལ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་ཐོག་ནས་སར་འགོ་སྐྱབ་པ་ཞིག་ལ་ངས་
 རེ་བ་རྒྱག་གི་ཡོད།”

འདིས་ང་ལ་མཚར་བརྒྱུ་བྱུང་། རེ་མི་ཡི་ཕ་ཚབ་ནི་ཁྱེད་དུ་འཕགས་པའི་སྐྱེན་
 པ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། ཁོང་གིས་[དབྱིན་རིའི་རྒྱལ་ས་]ལོན་ཾོན་དང་། [ཕ་རན་སིའི་
 རྒྱལ་ས་]པ་རི་སི། [ཨོ་སི་ཐིའི་ཡའི་རྒྱལ་ས་]མེ་ན་བཅས་སུ་སྐྱེན་གྱི་ལག་ལེན་བྱས་
 ཡོད། “ཁྱེད་ཀྱིས་ཁྱེད་རང་གི་ཕ་ཚབ་ཀྱི་སྣང་དུ་སྐོར་མོ་བརྒྱ་བེད་སྟོན་གཏོང་གི་ཡིན་
 ཞེས་ང་ལ་བཤད་ཅིས་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད་དམ། ཁྱེད་ལ་ཡོད་འགྱུར་གྱི་སྐོར་མོ་ལས་ཆེས་
 མང་བ་ཞིག་ཁོ་ལ་ཡོད་པ་རེད། ཁྱེད་སུ་ལོན་གྱི་ནང་དུ་ལྷུང་རྒྱ་རེད། ཁོ་རེ།”

“དེ་འགྲིག་གི་རེད།” རེ་མི་ཡིས་རང་གི་ཕམ་ཁ་ཤོར་བའི་སྐད་གདངས་དང་ལྟན་
 ཏུ་ཁྱེད་སིམ་མེར་བཤད། “ངས་ཁྱེད་རང་ལ་ཆེས་མཐའ་མཐུག་གི་དོན་ཞིག་ལུ་རྒྱ་
 ཡིན། དེ་ནི་ཁྱེད་ཀྱིས་མ་མཐའ་ལ་འང་ཚང་མ་འགྲིག་བསྐད་ཡོད་པའི་རྣམ་པ་ཞིག་
 འདོན་ཐབས་དང་། རྣམ་འགྱུར་ཡག་པོ་ཞིག་སྟོན་ཐབས་གནང་རོགས་ལུ་རྒྱ་རེ་
 ཡིན། ང་ནི་ངའི་ཕ་ཚབ་ལ་དགའ་ཞིང་ཁོང་ལ་གུས་ཞབས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ཁོང་ནི་
 རང་གི་བཟའ་རྒྱ་ན་རྒྱུང་དེ་དང་མཉམ་དུ་ཡོང་གི་ཡོད། ང་ཚོས་ངེས་པར་དུ་ཁོང་
 ལ་གུས་ཞབས་ཡོད་ཚད་སྟོན་དགོས་པ་ཡིན།” རེ་མི་ནི་དངོས་གནས་འཛུམ་སྐྱིང་
 སྟེང་གི་སོ་སྟོ་གའི་རང་བཞིན་འདོམས་ཤོས་ཀྱི་མི་དེ་ཡིན་པའི་དུས་སྐབས་ཡོད་པ་
 རེད། ལི་ ཨན་ནི་སེམས་འགྲུལ་ཐེབས་འདུག་ ཁོང་གི་ཕ་ཚབ་ལ་ཐུག་རྒྱུར་རེ་བ་
 བྱས་འདུག་ ཁོ་མོས་ཁོའི་བུ་མ་བྱུང་ཡང་། ཁོ་ནི་གཅིག་བྱས་ན་བཟའ་རྒྱར་འོས་པ་
 ཞིག་རེད་བསམས་པ་རེད།

གཟའ་སྟེན་པའི་མཚན་མོ་ནི་ཉེ་བར་གཏུགས་སོང་། ངས་འདྲིན་བརྒྱུང་འདང་
 རེས་མ་བྱས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ལས་ཀ་ནས་བྱིར་འདུད་མ་བྱས་ཀྱི་གོང་ཅོམ་ལ་
 ངས་ཉེན་ཉོག་པ་དང་ལྷན་དུ་ལས་ཀ་བྱེད་པ་དེ་མཚམས་བཞག་ཚར། འདི་ནི་ངའི་

རེས་གཟུང་སློབ་པའི་དགོང་མོ་མཐའ་མ་དེ་ཆགས་རྒྱ་ཡིན་པ་རེད། རྫོན་ལ་རེ་མི་
 དང་ལི་ཨན་གཉིས་ནི་ཁོའི་པ་ཚབ་ལ་ཐུག་རྒྱུ་ཆེད་དུ་མགོན་ཁང་ཞིག་གི་ཁང་
 མིག་ཏུ་ཕྱིན་པ་རེད། ང་ལ་འགྲུལ་བཞུད་ཀྱི་སྐོར་མོ་ཡོད་ཅིང་། འོག་ཁང་དུ་ཡོད་
 པའི་ཆང་ཁང་ནས་ར་བཟེ་སོང་། དེ་ནས་ང་ཁོང་ཚོར་ཐུག་ཏུ་ཡར་ཕྱིན་པ་ཡིན།
 དཔུལ་བ་ཕྱི་པོ་རེད། ཁོང་གི་ཨ་པས་སློ་བྱས་སོང་། ཁོང་ནི་སྣ་འགལ་མིག་ཤེལ་གོན་
 པའི་གཞུགས་རིང་ཁྱད་དུ་འཕགས་པ་ཞིག་འདུག “ཨའ།” ངས་ཁོང་མཐོང་ནས་དེ་
 སྐད་བརྗོད་། “མོན་ཞི་འུར་ རྫོན་ཁོར། བྱེད་བདེ་མོ་ཡིན་ན། ཇི་སྲིད་ ཉམ་ཉམ་” ངས་
 སྐད་བརྒྱབ་ནས་བཤད། དེ་ནི་ངས་ས་རན་སིའི་སྐད་དུ་“ང་བཟེ་འདུག ངས་ཆང་
 འཐུང་ཡོད།” ཅེས་བཤད་ཅིས་རེད། འོན་ཀྱང་ས་རན་སིའི་སྐད་ཀྱི་ནང་དུ་དེ་ལ་གོ་
 བ་ཅི་ཡང་ཡོད་པ་མ་རེད། ཞེས་ཆེ་དེ་མགོ་འཛོམས་འདུག ངས་རེ་མིའི་འཆར་གཞི་
 དཀྱུགས་ཚར་སོང་། ཁོང་གིས་ང་ལ་གདོང་དམར་པོ་བསྟན་བྱུང་།

164

ང་ཚོ་ཟ་ཁང་རྒྱུག་པོ་ཞིག་ལ་ཟ་མ་ཟ་བར་ཕྱིན་པ་ཡིན། དེ་ནི་ནོར་ཁྱི་སློབ་ཆེན་མ་
 མཚོ་འགྲུམ་བྱང་མ་ཞེས་པ་ན་ཡོད་པའི་ཨལ་སྐྱ་རད་ཅེས་པའི་ཟ་ཁང་དེ་རེད། དེར་
 རེ་མི་ལས་ངན་ཁོས་ང་ཚོ་མི་ལྔ་ཡི་ཆང་དང་ཆང་མ་ལ་སྐོར་མོ་ལྔ་བཅུ་ཉག་ཉག་
 བཏང་སོང་། ད་སྐུག་ཤོས་དེ་བསྐྱབས་བྱུང་། གྱི་མ། ཨལ་སྐྱ་རད་ཟ་ཁང་གི་ཆང་འཐུང་
 ས་ལ་སྐོད་མཁན་དེ་ནི་ངའི་གྲོགས་པོ་རོ་ལན་དང་ མེ་རོར་མ་གཏོགས་གཞན་སྲིད་ཡིན།
 ཁོང་འཇོན་མཁན་ནས་བསྐྱབས་མ་ཐག་པ་ཡིན་པ་དང་། སན་ རྫོན་སི་སི་ཁོའི་ཆགས་
 པར་ཁང་ཞིག་ཏུ་ལས་ཀ་ཐོབ་ཡོད། ཁོང་ར་བཟེ་འདུག ཁོང་གིས་མཐའ་ན་ཁ་སྲུ་
 ཡང་བཞུར་མི་འདུག ངས་ཤེལ་སོར་ཆེན་པོ་ཞིག་ངའི་མཚུ་རྟོ་ལ་ཡར་བཀྱགས་པའི་
 སྐབས་དེར་ཁོང་རྒྱུག་ནས་ཚུར་ཡོང་ཞིང་ངའི་རྒྱབ་ལ་གཞུགས། ཞེས་ཆེ་རྫོན་ཁོར་གྱི་

འབྲིས་ཀྱི་འདུག་སྟེགས་སྟེང་མར་བཟུང། དེ་ནས་སྐྱར་བཞིན་མི་དེའི་ཁུ་ཐང་དཀར་
ཡོལ་གྱི་སྟེང་ནས་ཚུར་བསྐྱེས་ནས་ང་ལ་སྐྱད་ཆ་བཤད་སོང་། རེ་མི་ནི་ཉུང་དམར་
རི་བཞིན་དམར་པོ་ལྟར་འདུག།

“ཁྱེད་ཀྱིས་རང་གི་གྲོགས་པོ་ངོ་སྟོན་བྱེད་རྒྱ་མིན་ནམ། སལ།” ཁོང་གིས་འཇུ་མ་
སྟོ་པོ་ཞིག་དང་བཅས་བཤད།

“སན་ རྒྱ་རན་སི་སི་ཁོའི་ཨར་གླ་སི་ཞེས་པའི་ཚགས་པར་ཁང་གི་རོ་ལན་མེ་
ངོར།” ངས་གདོང་གཏག་ནས་བཤད་ཚེས་བྱས། ལི་ ཨན་ནི་ང་ལ་ཁོང་ཁྱོས་འབར་
འདུག།

མེ་ངོར་གྱིས་སྐྱེ་ཞབས་དེའི་རྣ་བ་ལ་གཏད་ནས་སྐྱད་ཆ་བཤད་མགོ་བཙུགས་
སོང་། “ཁྱེད་ཀྱིས་མཚོ་འབྲིང་དུ་ཕ་རན་སིའི་སྐད་སྟོབ་ཁྱེད་བྱེད་རྒྱ་དེར་རི་འབྲ་
དགའ།”ཁོས་སྐད་བརྒྱབ།

“དགོངས་པ་མ་ཚོམས། འོན་ཀྱང་ངས་མཚོ་འབྲིང་དུ་ཕ་རན་སིའི་སྐད་སྟོབ་
ཁྱེད་བྱེད་ཀྱི་མེད།”

“ཨོ། ངས་ཁྱེད་རང་གིས་མཚོ་འབྲིང་དུ་ཕ་རན་སིའི་སྐད་བསྐྱབས་པ་རེད་
བསམས་བྱུང་།” ཁོང་གིས་ཆེད་མངགས་གྱིས་མ་རབས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། ཁོང་
གིས་ཀེབ་མར་གོང་ཁྱེད་དུ་ང་ཚོ་ལ་སྟོན་མོ་གཏོང་དུ་མ་བཙུག་པའི་མཚན་མོ་དེ་
བྱུང་ཚོད་ངས་དེ་ལ་འཁོན་འཛིན་མ་བྱས།

ངས་མི་ཚང་མ་ལ་འཁོན་འཛིན་མ་བྱས། ངས་གཡུགས་བཞག་པ་ཡིན། ང་བཞི་
འདུག ངས་ཨེམ་ཆི་ལགས་ཀྱི་རྒྱུང་མ་ན་གཞོན་དེར་རྒྱ་སེ་མེ་ཏོག་དང་རྒྱ་བའི་འོད་
དཀར་ལྟ་བུའི་མཛའ་འབྲེལ་གྱི་སྐོར་ལ་སྐྱད་ཆ་བཤད་མགོ་བཙུགས། ང་ཏུ་ཅང་བཞི་

ཡོད་སྐབས་ང་སྐར་མ་གཉིས་རེའི་ནང་ཚུད་ལ་སུའི་གསང་སྟོན་ལ་འགོ་དགོས་འདུག
 དེ་ལྟར་འགོ་བ་ཡང་ང་ཨམ་ཚེ་སྟོན་ཁོར་གྱི་པང་ནས་མཚོང་དགོས་གྱི་འདུག ཚང་མ་
 འཁོར་ཞིག་ཏུ་འགོ་བཞེན་འདུག ང་སུན་ རྒྱ་རན་སི་སི་ཁོར་སྟོན་རྒྱ་དེ་མཚུག་ཚོགས་
 ཡོང་གི་འདུག རེ་མི་ཡིས་སྐར་ཡང་ང་ལ་སྐད་ཆ་ཚོན་ནས་བཤད་གྱི་མ་རེད། དེ་
 བྱི་ཏུ་ཅང་འཛིགས་ཡེར་བ་ཞིག་རེད། གང་ཡིན་ཟེར་ན་ང་ཞི་རེ་མི་ལ་དགའ་ཞིང་།
 འཛིག་རྟེན་འདིའི་སྟེང་ན་ཁོང་ཇི་འདྲའི་ལྷག་བསམ་ཚོལ་མེད་དང་སྐྱེས་སུ་རྒྱབས་
 ཚེན་ཞིག་ཡིན་པ་ཤེས་མཁན་གྱི་མི་ཚེས་ཉུང་ཤས་ཤིག་ཡོད་པ་དེའི་གསུང་གྱི་གཅིག་
 བྱི་ང་ཡིན། ཁོང་འདི་ལས་སངས་རྒྱལ་ལ་ལོ་མང་པོ་འགོར་ངེས་རེད། ངས་ཨ་མེ་རི་
 ཀ་འཕྲིད་དུ་བཅད་དེ་ལམ་ཁ་རྒྱག་པའི་དམར་ཐིག་གི་འཆར་གཞི་བཟོ་བཞེན་ཞེས་
 ཇར་ཇིའི་པ་ཐེར་སོན་གོང་ལྱུང་ནས་ཁོང་ལ་བྲིས་པའི་ཡི་གེའི་ནང་གང་ཡོད་པ་དེ་
 དང་བསྐར་ན་འདི་དག་ཚང་མ་ཇི་འདྲའི་གོད་ཆག་ཅིག་རེད། འདིར་ང་ཞི་ཨ་མེ་
 རི་ཀའི་མཐའ་སྡེ་ལ་བསྐྱེད་པས་ཤིང་ས་གཞི་གང་ཡང་ལྷག་མེད། ད་ཕྱིར་ལོག་ས་མ་
 གཏོགས་འགོ་ས་གང་ཡང་མེད། མ་མཐའ་ལའང་ངའི་འགྲུལ་བཞུད་དེ་གོར་གོར་
 ཅན་ཞིག་བྱེད་རྒྱའི་ཚོད་སེམས་བརྒྱང་ཞིང་། དེ་ཡང་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཐག་གཅོད་བྱས་
 པ་ནི། ང་པར་ཕྱོགས་རྟོ་ལི་ལྷུད་ལ་འགོ་རྒྱུ་དང་། དེ་ནས་ལོག་འགོ་བའི་ལམ་ཁ་ཐེག་
 ས་སི་མངའ་སྡེ་བརྒྱུད་དེ་འདམ་ཚལ་ན་ཡོད་པའི་ཤོག་ཁག་ལ་བཞུ་རྒྱུ་རེད་ལ། དེའི་
 འཕྲོས་རྣམས་དཔྱལ་བ་ཅི་བཤད་དགོས།

166

མེ་རོར་ཞི་ཨལ་རྒྱ་རན་ཟ་ཁང་ལས་བྱིར་འདུད་བྱས་སོང་། གང་ལྟར་ཡང་དགོང་
 ཟས་ཚར་ཡོད་ལ་ང་ཁོང་དང་ལྷན་དུ་བྱིན་པ་ཡིན། དེ་བྱི་རེ་མི་ཡིས་བསམ་འཆར་
 བཏོན་པ་ཞིག་རེད། ང་མེ་རོར་དང་མཉམ་དུ་ཆང་འཕྲད་དུ་བྱིན་པ་ཡིན། ང་ཚོ་ཨ་

ཡེ་རོན་ མོ་མིའམ་སྤྲུགས་སྤང་ཞེས་པའི་ཆང་ཁང་གི་ཅོག་ཅེ་ཞིག་ལ་བསྟན་ཅིང་། མི་
རྩོམ་གྱིས་བཤད་དོན། “སྐྱེ་ཞབས་སེམ། ང་ཆང་ཁང་གི་ལྷ་མོ་མཚའ་མཐུན་འབྲིག་
སྟོན་བྱེད་མཐུན་གྱི་མོ་ལ་འདུག་པའི་ཐ་སྟོན་ཅིག་དེ་ལ་དགའ་གི་མི་འདུག”

“རེད་ལགས། སྐྱེ་ཞབས་ཇག” ངས་ལབ་པ་ཡིན།

“སེམ།”ཞེས་དེ་ལྟར་བཤད། “ང་ཡར་ལངས་ནས་ཁོ་དྲན་པ་འཇོར་བྱ་འདུག་
བསམ་གྱི་འདུག”

“མ་འདུག ཇག” ངས་ཚེ་མ་པ་པོ་ཉེ་མིང་མེད་ལད་སྐྱོས་ཤིག་བྱས་ཏེ་མཐུན་
ནས་བཤད་དོན། “འདི་ནས་བལྟས་ནས་འདུག དེ་ནས་ཅི་བྱུང་ལ་བལྟ།” མཐར་ང་
ཚོ་ལམ་བུར་ཞིག་ཏུ་འཁྱོར་འགོས་གྱིས་འགོ་དགོས་ཆགས་སོང་།

ཞོགས་ཀའི་སྐབས་སུ་རེ་མི་དང་ཡི་ ཨན་གཉེས་གཉིད་ལྷག་ནས་བསྟན་བྱས།
སྤྱི་ལ་ཁང་གི་རྒྱབ་ན་ཡོད་པའི་རྟན་ཤིག་སི་ཉགས་ཅན་གྱི་ཁྱུས་སྐམ་བྱེད་རེ་མི་དང་
ངེད་གཉེས་གྱིས་བཟུ་རྒྱུ་དུས་སྤིག་ཡོད་པའི་རྩོན་ཆས་མང་པོ་བཅིགས་ཡོད་པ་
དེ་ལ་ཡིད་སྐྱོ་བ་ཞིག་བཅས་བལྟས་ཤིང་། (དེ་ནི་ནམ་རྒྱུན་ལྱི་དཀར་མིན་པའི་བྱུང་
མེད་གྱི་ཁྲིད་དང་དེ་བཞིན་སྐྱེ་ཞབས་སི་ལོ་ལགས་གྱི་གད་མོ་རྒྱ་མ་གད་ལ་ཁང་པ་
དང་བཅས་ཉེ་འོད་འོག་གི་ལས་ཀ་སྦྱིད་པོ་དེ་འདྲ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཡོད།) ངས་ཐོན་རྒྱུ་
ཐག་གཅོད་བྱས་པ་ཡིན། ང་སྤྱི་རོལ་གྱི་བྱམས་ལ་ཕྱིན་པ་ཡིན། “མ་རེད། དམུལ་བ།”
ངས་རང་ལ་ཁེར་བཤད་བྱས། “ང་རི་བོ་པ་གིར་མ་འཇོགས་གོང་ལ་མི་ཐོན་རྒྱུ་ཁས་
ལེན་བྱས་ཡོད།” དེ་ནི་སྟོག་གྱུར་ཡ་མཚའ་ཞིག་གི་ངང་ནས་ཞི་བདེ་རྒྱ་མཚོའི་ཕྱོགས་
སུ་ཡོད་པའི་ལྷང་ཤར་གྱི་རོས་ཆེ་བ་དེ་ཡིན།

དེར་བརྟེན་དུ་ཡང་བརྒྱུ་ཉི་མ་གཅིག་ལ་བསྟན་པ་ཡིན། གཟུང་ཉི་མ་རེད། ཚེ་
 རྒྱལ་ཁོངས་ལྷན་ཁུངས་ཡོད། ཉི་མ་དེ་ནི་ཏུ་ཅང་མངོན་སྲོལ་ལྡན་པ་ཞིག་རེད། ཚུ་ཚོ་ད་
 གཟུང་པ་ལ་ཉི་མའི་མདོག་དམར་པོར་གྱུར། ང་འི་ལ་འདྲེགས་མགོ་བརྒྱུ་མཁའ་
 ཚུ་ཚོ་ད་བཞི་པའི་སྤོང་རི་ཚེར་བསྐྱེད་བྱུང། ལ་ལི་སྒྲོར་ནི་ཡའི་ཡུལ་གྱི་ཡིད་དུ་
 འོང་བའི་སྤོང་བལ་གྱི་སྤོང་བྱུང། ཚི་ཤིང་སྤོང་སྤོང་དག་གིས་རི་དོགས་ཡོངས་སུ་
 ཞིངས་འདུག་རི་ཚེར་ཉི་མ་ན་དོ་དང་རྣ་ལས་གཞན་ཤིང་སྤོང་མི་འདུག་མཚོ་དོགས་
 གྱི་སྤོང་སྤོངས་ན་སྤོངས་ཚོགས་རྣམས་རྣམས་ལ་གཡེངས་འདུག་འདབས་གྱི་རི་འབྲུང་ལ་
 ཤས་གྱི་པ་རོལ་ན་ཞི་བདེ་རྒྱ་མཚོ་ཡོད་ཅིང་། སྤོང་ཞིང་རྒྱ་ཚེ་ལ། དེ་དང་ལྷན་དུ་སྤོང་
 སི་ཁོང་ན་སྤོང་གྱི་འབྲུང་ཁུངས་ཏེ། རྒྱ་དྲུགས་ཅན་གྱི་ཡུངས་རིལ་གྱི་ཚལ་ཞིང་
 དུ་གྲགས་པ་ནས་སྤོང་དཀར་གྱི་ཚོགས་ཤིག་ཚུར་མཚེད་གྱིན་འདུག་ཚུ་ཚོ་ད་གཅིག་
 གི་རྗེས་ནས་དེ་དག་དཀར་མདོག་ལྡན་པའི་བརྟེན་དུང་གི་གྲོང་ཁྱེར་འདི་གཡོགས་པའི་
 སྤོང་དུ་གསེར་གྱི་ཟམ་པ་བརྒྱུད་ནས་རྒྱ་བར་བྱེད་ཅིང་། སོ་གསར་ཞིག་གིས་རང་གི་
 དགའ་ལོགས་སུ་མོད་ལག་པ་ནས་འདུས་ཤིང་། རང་གི་སྤོང་ཁུངས་ཏེ་རྒྱ་བར་ཆང་མངར་
 མོ་སྤོང་ཞི་ཡི་ཤེལ་དམ་ཞིག་བརྟེན་པ་དང་བཅས་རྒྱུང་ལམ་དཀར་ཞིང་རིང་བ་དེ་
 བརྒྱུད་ནས་ཡར་གཤེད་འགོས་གྱི་རེད། དེ་བཞིན་མངོན་མ་རྣམས་སྤོང་ལམ་དཀར་པོ་
 རྣམས་སུ་ལངས་ཏེ་རང་གི་སོ་གསར་ལ་སྤོང་བཞིན་ཡོད་ལ། ཁོད་ཐོག་སྤོང་རིང་པོ་
 དང་། མཚོ་འགག་ཞེས་སྤོང་ལ་ཇེ་རོ་དང་། མར་ཁད་སྤོང་ལམ། དེ་བཞིན་རི་འབྲུང་
 གྱི་ཚོགས་བརྟེན་གཅིག་བཅས་ཡོད་པ་རེད།

168

ང་མགོ་ཡོམ་འཁོར་འཁོར་བར་དུ་སྒྲོར་ར་བརྒྱབ་ཅིང་། ང་ནི་མི་ལམ་ཞིག་རི་
 བཞིན་གཡེང་གཟུང་པོའི་དོས་ནས་དྲང་མོར་མར་སྤོང་འགོ་གི་རེད་བསམས་བྱུང།

མོ། ང་དགའ་སའི་བྱ་མོ་དེ་གང་དུ་ཡོད། ངའི་སེམས་ལ་འཁོར་བྱུང་། ངས་གཤམ་
ན་ཡོད་པའི་འཇིག་རྟེན་རྒྱུ་རྒྱུ་དེའི་ཕྱོགས་གང་སར་བཅའ་བ་ཅི་བཞིན་ངས་
ཕྱོགས་ཡར་མར་ལ་བསྟམས། དེ་ནས་ངའི་མདུན་ན་ཡོད་པ་ནི་གཏོས་ཆེན་པོར་འབྱར་
ཞིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་བདག་གི་ཨ་མེ་རི་ཀའི་གྲིང་རྗེན་པ་དེ་ཡིན་ལ། དེ་ནས་མར་ཐག་རིང་
ས་ཞིག་ན་ཞེ་ཏུ་ཡོག་ཚོད་པོ་དེས་རང་གི་ས་རུལ་གྱི་སྲིན་པ་དང་སྐྱངས་པ་སྐྱུག་པོ་
གནམ་ལ་སྟོར་བཞིན་ཡོད། ཤར་ཕྱོགས་ལ་མཚོན་ན་མདོག་སྐྱུག་ཅིང་དམ་པ་ཡིན་
པའི་རྣམ་པ་ཞིག་ཡོད་ལ། ཁ་ལི་རྫོར་ནི་ལ་ལ་མཚོན་ན་ལྷང་སྟོང་དང་ཡང་ན་གྲོན་
པ་སྐྱམ་སའི་ཐག་གང་ངས་དང་མཚུངས་པར་དཀར་པོ་རེད། མ་མཐའ་ལ་ཡང་དེ་
དུས་ངས་དེ་ལྟར་བསམས་བྱུང་།

ལེའུ་བརྩུ་གཉིས་པ།

ཞོགས་པར་རེ་མི་དང་ལི་ ཞན་གཉིས་གཉིད་ལྷག་པའི་སྐབས་དེར་ངས་ལུ་སིམ་མེར་
བསྐྱ་གསོག་བརྒྱབ་ཅིང་། ང་ཚུར་ཡོང་སྐབས་དང་འདྲ་བར་སྐུ་ལྷང་ནས་ཐོན་ཕྱིན་
པ་ཡིན། དེ་ནས་རང་གི་འགྲུལ་བཞུད་ལྷག་མ་དང་བཅས་མིལ་གྲོང་ཁྱེར་བཞག་ཏེ་
ཕྱིན་པ་ཡིན། མིང་ལ་ཨེ་ཏེ་མའེ་རལ་ སྐྱི་རི་ལྷེའམ་ཡང་ན་རིན་མེད་ཀྱི་གྲུ་དཔོན་ཞེས་
འབོད་པའི་གྲུ་གཟིངས་རྙིང་རལ་འབྲེའ་ལོར་མ་དེའི་ནང་དུ་ང་ཞག་མ་གཅིག་ཀྱང་
བསྐྱད་མ་ཐོང་། རེ་མི་དང་དེད་གཉིས་ཀྱིས་ཕན་ཚུན་བོར་སོང་།

ཨོག་ལནད་གྲོང་ཁྱེར་དུ་ཤིང་རྟའི་འཁོར་ལོ་ཞིག་མདུན་དུ་བཞག་ཡོད་པའི་
ཆང་ཁང་ཞིག་ཏུ་སློང་མོ་བ་རྣམས་དང་ལྟན་དུ་ངས་སྤི་རག་ཅིག་འཕུང་བ་ཡིན། དེ་
ནས་ང་སྤར་ཡང་ལམ་ལ་བྱུང་བ་ཡིན། ང་སྐྱི་རི་སི་ནོ་གྲོང་ཁྱེར་ལ་འགོ་བའི་ལམ་ལ་
སྐོབས་ཆེད་དུ་ངས་ཨོག་ལནད་འབྲེད་དུ་བཅད་ནས་གོམ་པ་བརྒྱབ་པ་ཡིན། རྒྱངས་
འཁོར་ལ་སྐྱུག་ཐེངས་གཉིས་ཀྱིས་ང་ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་མེལ་ལེ་བཞི་བརྒྱའི་ས་ན་ཡོད་པའི་
རྩེ་ཁར་སི་རྩེའད་ཅེས་པའི་གྲོང་ཁྱེར་ལ་འབྲིད་སོང་། སྐྱུག་ཐེངས་དང་བོར་ཐུག་པའི་
ཁ་ལོ་པ་དེ་ནི་སྐྱོན་པ་ཞིག་རེད། ལུས་སྒོབས་ཆེ་ཞིང་སྐྱ་སེར་ཅན་གྱི་གསར་དུ་ཁོས་
ཤུགས་ཚད་སྤར་བའི་རྒྱངས་འཁོར་ཞིག་གཏོང་གི་ཡོད། “རྐང་མཚུབ་འདི་མཐོང་གི་
འདུག་གམ།” ཁོང་གིས་རྒྱག་ཚད་དེ་བརྒྱད་ཅུ་ལ་སྤར་རིམ་བཞིན་ང་ལ་བཤད་བྱུང་
ལ། ལམ་ཁ་ལ་ཡོད་ཚད་རྒྱབ་དུ་བསྐྱར་ནས་སོང་། “དེ་ལ་སྒོས་དང་།” དེ་ནི་མ་དགུས་
ཀྱིས་གཤོགས་འདུག “ད་ནངས་ཞོགས་པར་གཏུབས་ཚར་ཅོམ་ཡིན། རྒྱ་ཕུག་ཚོས་

ང་སྒྲུབ་ཁང་དུ་སྡོད་འདོད་བསྟན་བྱུང་། ངས་རང་གི་ལྷག་མ་བསྟུ་གསོག་བརྒྱབ་ནས་
 ཐོན་པ་ཡིན། ཀྱང་མཚུབ་ཅིག་ལ་ཉང་སངས་རྒྱ་ཅི་ཡོད།” ལགས་རེད། རོ་མ་རེད།
 ངས་རང་ལ་ཁོར་བཤད་བྱས། ངས་ཕྱི་ལོགས་སུ་བལྟས་བལྟས་ལ་བསྐད། བྱེད་ཀྱིས་
 ཁ་ལོ་པ་སློན་པ་འདི་འདྲ་མཐོང་ལྱོད་ཡོད་པ་མ་རེད། ཁོང་གིས་ཅི་ཡང་མ་འགོར་
 བར་ཐེ་རེ་སི་གོང་བྱེད་ལ་བསྐྱུལ་བཞག་སོང་། ཐེ་རེ་སི་ནི་མེ་འཁོར་ལྷགས་ལམ་གྱི་
 གོང་ཞིག་རེད། ལྷགས་ལམ་ལས་བཟོ་བ་དག་གིས་ལྷགས་ལམ་འབྲིས་གྱི་ཟ་ཁང་དུ་
 རོ་གདོང་ནག་གེར་དགོང་ཟས་ཟ་གི་འདུག། མེ་འཁོར་རྣམས་ནི་ལུང་ཤུར་བཅད་
 བས་སྒྲིར་སེ་འགོ། ཉི་མ་ནི་དམར་ཞིང་དལ་བའི་ངང་རུབ། ལུང་པ་འདིའི་རོ་མཚར་
 བའི་མིང་རྣམས་གྲོལ་བྱུང་ལ། དེ་དག་ནི་མན་ཁྲི་ཁ་དང་མེ་ཏ་ར་། ད་དུང་དེའི་ལྷག་
 མ་རྣམས་རེད། གང་མཚུགས་ས་སྡོད་བསྐྱེབས་ཤིང་། ཚ་ལུ་མའི་སྡོང་ར་དང་རྒྱ་ཀྱི་
 བའི་ཚལ་ཞིང་རིང་མོ་རྣམས་གྱི་སྟེང་དུ་རྒྱུན་འབྲུམ་དམར་པོའི་མདོག་གི་ས་སྡོད་
 ཅིག་དང་། ལུ་མེན་མདོག་གི་ས་སྡོད་ཅིག་ཤར་སོང་། རྒྱུན་འབྲུམ་བཅོར་བའི་མདོག་
 དུ་ལྟར་པའི་ཉི་མ་དེ་ནི་རྒྱུན་ཚང་གླར་གླར་ཏེ་ཡི་མདོག་དང་འབྲེས་ཤིང་། ཞིང་ཁ་
 རྣམས་ལ་ནི་བརྗེ་དུང་དང་སི་པན་རྒྱལ་ཁབ་གྱི་མཚར་སྐྱུང་གི་ཁ་དོག་ལྷན། ངས་
 སྐྱེའུ་ལུང་ནས་མགོ་བོ་ཕྱིར་བརྒྱུངས་ཏེ་བྱི་ངད་ལྗང་བའི་རྒྱང་རྒྱབ་པའི་དབྱུགས་རིང་
 ཞིག་གྲངས་པ་ཡིན། དེ་ནི་ཉིན་གང་པོའི་རིང་གི་ཆེས་ཡིད་དུ་འོང་བ་དེ་རེད། ལྷོན་
 པ་དེ་ནི་སའོ་ཐེན་ པ་སི་སྟེག་གམ་ལྷོ་ཕྱོགས་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་འབོད་པ་དེའི་ལྷགས་
 ལམ་ལས་ལུངས་གྱི་ལས་བཟོ་བ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། སྟེ་རེ་སི་འོ་ལ་གནས་བཅས་
 ཡོད་ཅིང་། ཁོའི་པ་རྒྱན་ཡང་ལྷགས་ལམ་ལས་བཟོ་བ་ཞིག་རེད། ཁོང་གིས་ཨོག་
 ལན་དམེ་འཁོར་འདོག་སའི་ར་རྟོར་དུ་མེ་འཁོར་གྱི་ལས་ཀ་བྱེད་སྐབས་རང་གི་རྒྱང་

མཚུ་བཤོར་བརྟུག་འདུག ངས་རི་ལྷོ་ཡིན་པའི་ཚུལ་དཔེ་དཔེ་ཞིག་ཤེས་མ་སོང་།
 ཁོང་གིས་ང་ཟེང་ཆ་ཆེ་བའི་རྒྱུ་རྒྱུ་ལོ་ལོ་བར་དུ་བསྐྱུལ་ཅིང་། ཞོང་དེའི་ལྷོ་ལྷོ་གསལ་སུ་
 འབབ་དུ་བརྟུག་སོང་། ང་ལྷོ་གསལ་ལམ་འཁྲིལ་ན་ཡོད་པའི་ཟ་ཆས་ཚོང་ཁང་རྒྱུ་དུ་
 ཞིག་ལ་ཁོ་ཁོ་ལ་ཞེས་པའི་ཚུ་མངར་མོ་ཞིག་མཚོ་གསལ་འཕུང་བྱེད་དུ་ཕྱིན་པ་ཡིན།
 དེར་ཡིད་ལྷོ་གསལ་པའི་ཨར་མེ་ནི་ཡའི་ལོ་གཞོན་ཞིག་མེ་འཁོར་གྱི་དོ་སྐྱེ་དམར་པོ་
 དག་དང་ལྷན་དུ་བསྐྱེད་སོང་། ལྷོ་གསལ་དེ་མ་ཐག་ལ་མེ་འཁོར་གྱི་ཨ་མ་ཞིག་ལྷོ་རི་
 རིར་བསྐྱེད་སོང་། ངས་རང་ལ་ཁེར་བཤད་བྱས་པ་ཡིན། རེད། རེད། ཚོམ་པ་པོ་ས་
 རོ་ཡན་གྱི་ཞོང་སྤེ་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན།

172

ང་ལྷོ་ལ་འགོ་དགོས། ང་ལམ་ལ་བུད། དོ་སྐྱེལ་རྒྱུ་ལྷོ་གསལ་འཁོར་གསལ་པ་གསལ་
 རྒྱུ་ཞིག་གིས་ང་ཡར་བྲངས་བྱུང་། ཁོང་ནི་ཐེག་ས་སི་མངའ་སྡེའི་ལུ་བུ་ལྷོ་གསལ་
 རྒྱུ་ལྷོ་གསལ་ཡིན་པ་དང་། འདུད་འཁོར་གྱི་ཚོང་ལས་གཉེར་གྱི་འདུག “འདུད་འཁོར་
 འདུད་འཁོར་ཉོ་འདོད་དམ།” ཁོང་གིས་ང་ལ་དྲིས་བྱུང་། “ནམ་ཡིན་ཡང་། ང་ལ་འདྲི་
 རྒྱུ་ལྷོ་གསལ་” ཁོང་གིས་ང་ལ་ལུ་བུ་ལྷོ་གསལ་ལྷོ་གསལ་དུ་ཡོད་པའི་ཁོང་གི་ཨ་མའི་སྐོར་གྱི་
 ལྷོ་གསལ་བཤད་བྱུང་། “ཞག་མ་གཅིག་ལ་དེད་ཚང་གི་རྒྱུ་པོ་ཡིས་ཉེན་གཅིག་གི་ཡོང་
 འབབ་རྒྱུ་ལས་མཚོད་སྐྱེད་ལྷོ་གསལ་དུ་བཞག་ཅིང་། དེ་ནས་བཞུད་ཐག་ཚོད་བཞུད་
 པ་རེད། དེ་ནས་ག་རེ་བྱུང་བ་རེད་ཟེར་ན། མཚན་མོར་རྒྱུ་ལྷོ་གསལ་བསྐྱེད་སོང་།
 རོ་ལྷོ་གསལ་གྱི་སྐོར་བཞུད་དང་གཞན་རྒྱུ་ལྷོ་གསལ་འཁྲུང་ཏེ། མཚོད་སྐྱེད་གཞོར་ཏེ་ལ་ཕྱེས། ཐོག་
 གུ་རྒྱུ་ལྷོ་གསལ་དུ་གསལ་ལྷོ་གསལ་ལྷོ་གསལ་ལྷོ་གསལ་ལྷོ་གསལ་དེ་ནས་ཐོན་པ་རེད། ལྷོ་
 མོ་སྐོར་གཅིག་དེ་ནི་མཚོད་སྐྱེད་ལྷོ་གསལ་གྱི་སྐོར་དེ་ག་རང་དུ་བཞག་ཡོད་པ་རེད། འདུད་འཁོར་
 དེའི་སྐོར་ལ་ག་རེ་བསམ་གྱི་འདུག”

ཁོང་གིས་ང་ལྷོ་ཁར་སི་ཁྲིལ་ད་ཅེས་པ་ནས་འབབ་ཏུ་བརྟུག་ དེ་ནས་འགྲུལ་
 བརྒྱད་ཀྱི་མགོ་བརྟུགས། གནམ་གཤིས་རྗེ་གྲང་ལ་ཕྱིན། ངས་ཨོག་ལ་ནད་ནས་སྒྲོར་
 མོ་གསུམ་སྤྱད་དེ་ཉོས་པའི་དམག་མིའི་ཆར་ལུ་སྤྲབ་པོ་དེ་གོན་ཞིང་ལམ་ཁའི་སྤྱོད་
 ཏུ་འདར་སིག་བརྒྱབ། ང་ནི་སི་པན་ཡུལ་གྱི་ཉམས་དང་ལྷན་པའི་རྒྱུ་ཏེ་འོར་བུ་
 བཞིན་འོད་འཕྲོ་བ་ཞིག་སྤྲོས་པའི་འགྲུལ་ཁང་ཞིག་གི་མདུན་ཏུ་ལངས་ནས་བསྐྱད་
 ཡོད། ཨེལ་ཨེལ་འགོ་མཁན་གྱི་རྒྱུ་ལས་འཁོར་རྣམས་རྒྱུག་རེས་ཀྱིས་ཕྱིན་སོང་། ངས་
 སྤྱོད་འཚུབ་འཚུབ་ཀྱི་ངང་ནས་ལག་བརྗེ་བསྟན། གྲང་ངར་ཏ་ཅང་ཆེ། ང་མཚན་
 ད་ཀྱིལ་བར་ཏུ་ལུ་མཐུད་ནས་རྒྱ་ཚོད་གཉིས་རིང་ལ་དེར་ལངས་ནས་བསྐྱད་པ་ཡིན་
 ལ། དམོད་ཚིག་བོར། དམོད་ཚིག་བོར། དེ་ནི་སྤར་ཡང་ཨ་ལོ་བ་མངའ་སྤྱེའི་སི་ལུ་
 ཨར་ཐེ་དང་འདྲ་བུང་། ལོ་སི་ ཨན་རེལ་སི་གོང་ཁྱེར་ལ་འགོ་རྒྱུའི་མེལ་ལེ་ལྷག་མ་
 རྣམས་ལ་སྤྱི་སྤྱོད་རྒྱུ་ལས་འཁོར་ལེན་ཆེད་སྒྲོར་གཉིས་ལྷག་ཅམ་སྤོད་རྒྱ་ལས་
 གཞན་ཐབས་ཅི་ཡང་མི་འདུག ང་ལམ་ཆེན་བརྒྱུད་ནས་ཕྱིར་ལྷོ་ཁར་སི་ཁྲིལ་ད་དང་
 དེ་ནས་འབབ་ཚིགས་ལ་ཕོ་མ་པ་བརྒྱབ་པ་ཡིན། དེ་ནས་རྒྱབ་སྟེགས་ནར་མོ་ཞིག་གི་
 སྤྱོད་ཏུ་མར་བསྐྱད་པ་ཡིན།

ངས་འདྲིན་བྱང་ཉོས་ཡོད་ཅིང་། ཨེལ་ཨེའི་སྤྱི་སྤྱོད་རྒྱུ་ལས་འཁོར་ལ་རྒྱུག་བཞིན་
 ཡོད་པའི་སྐབས་དེར་སྤོ་བུར་ཏུ་དོར་མ་ལྷུག་ལྷུག་གོན་པའི་མེག་སི་ཁོའི་བུ་མོ་རྒྱུང་
 རྒྱུང་སྤྱོད་རྗེ་ཤོས་དེ་ངའི་མཚོང་ས་ལ་རྒྱུར་བསྐྱབས་སོང་། ཁོ་མོ་ནི་ད་ལྟ་རང་རྒྱུང་
 དབུགས་ཀྱིས་སྤོད་ཆད་དལ་བར་བྱེད་པའི་ཤུག་སྤྱོད་ཆེན་པོ་ཞིག་དང་བཅས་འབྱོར་
 མ་ཐག་པའི་སྤྱི་སྤྱོད་རྒྱུ་ལས་འཁོར་ཞིག་གི་ནང་ལ་འདུག དེས་ནི་ངལ་གསོའི་སྤོད་
 མཚན་ཤིག་གི་སྤྱོད་ཏུ་འགྲུལ་པ་རྣམས་མར་འབབ་འཇུག་གི་འདུག ཁོ་མོའི་བུ་

མ་གཉིས་ལེགས་པར་འབྱར་དུ་དོད་ཅིང་། ཁོ་མོའི་བརྒྱ་ཚུར་ཚུར་གཉིས་ཀྱིས་མིག་
 དབང་འཕྲོག་ ཁོ་མོའི་སྐྱ་ལོ་ནི་རིང་ཞིང་ནག་ལ་འོད་འཚོར། ཁོ་མོའི་མིག་ནི་ཉ་
 ཅང་སྡོ་ལ་དེའི་ནང་དུ་ཞུམ་པའི་ཉམས་ཤིག་མངོན་འདུག ངས་ང་རང་ཁོ་མོའི་སྐྱ་
 སྐྱོད་རྒྱངས་འཁོར་དུ་ཡོད་ན་བསམས་བྱུང་། ཆེས་ཆེ་བའི་འཛམ་གླིང་འདིའི་ནང་དུ་
 ང་དགའ་སའི་བུ་མོ་དེ་ལམ་གྱི་ཕྱོག་ཕྱོགས་སུ་འགོ་བཞུགས་ཡོད་པ་ངས་མཐོང་ཐངས་
 དེ་རེ་ལ་བྱུང་བ་དེ་བཞིན་རྒྱག་གཟེར་ཞིག་གིས་ངའི་སྤིང་ལ་བྱུག་རྒྱང་སྐྱོག་པས་ཨེལ་
 ཨེ་ཡི་སྐྱི་སྐྱོད་རྒྱངས་འཁོར་ཞེས་བོས་སོང་། ངས་རང་གི་ཞུགས་པ་འཁྱུར་ཏེ་ནང་དུ་
 འཇུག་མེད་ཁོའི་བུ་མོ་དེ་མིན་པ་གཞན་སུ་ཞིག་སྐྱི་སྐྱོད་རྒྱངས་འཁོར་ནང་དུ་
 ཡོད། ང་མོ་རང་གི་ཕྱོག་ཕྱོགས་ཉག་ཉག་ལ་བསྐྱེད་ཅིང་། དེ་མ་ཐག་ཏུ་མོ་འགྲུག་
 ཐབས་ཀྱི་མགོ་བཅུགས། ང་ནི་ཉ་ཅང་ཁེར་རྒྱང་དང་ཉ་ཅང་སྐྱག་པོ། ཉ་ཅང་ཐང་
 ཆད་པ། ཉ་ཅང་འདར་སིག་སིག་ ཉ་ཅང་སོངས་པ། ཉ་ཅང་པམ་པ་ཞིག་ཡིན། དེ་
 བས་ངའི་སྐྱོབས་པ་སྟེ། བུ་མོ་ཡན་པ་ཞིག་ལ་འབྲེལ་གཏུགས་བྱེད་པར་དགོས་ངེས་
 པའི་སྐྱོབས་པ་དེ་ཡར་བསྐྱངས་ཤིང་དེའི་ལས་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་། སྐྱི་
 སྐྱོད་རྒྱངས་འཁོར་དེ་ལམ་ལ་ཞུགས་པ་དང་དུས་མཚུངས་སུ། ངས་སྐྱབ་ནག་དེའི་
 བྱང་དུ་བརྒྱ་ཤ་ལག་པས་རྟེན་བཞིན་སྐར་མ་ལྔ་བསྐྱུལ་བ་ཡིན།

174

ཁྱེད་ཀྱིས། ཁྱེད་ཀྱིས། ཡང་མིན་ན་ཁྱེད་ཤི་གི་རེད་ཨོ། དམུལ་བ་སྐྱེན་པ། ཁྱེད་
 ཀྱིས་མོ་ལ་སྐྱད་ཆ་ཤོད། ཁྱེད་ལ་ཅི་ཞིག་མ་འགྲིག་པ་རེད། ད་ཁྱེད་རང་ཁྱེད་རང་ལ་
 ཐང་ཆད་མི་འདུག་གམ། ངས་ངས་ཅི་ཞིག་བྱེད་ཀྱིན་པ་མ་ཤེས་གོང་དེར་ང་ནི་
 བར་སྟོང་ནས་པར་མོའི་ཕྱོགས་ལ་བསྐྱེས་ནས་འདུག (མོ་རང་རྒྱབ་སྐྱོགས་སྟེང་དུ་

གཞིང་ཁྱུ་ཐབས་བྱེད་ཀྱིན་འདུག། དེ་ནས་ངས་ལབ་པ་ཡིན། “ལྷ་མ་རྒྱུང་ལགས།
ཁྱེད་ཀྱིས་ངའི་ཆར་ལྷ་འདི་སྤོང་མགོའི་རྩལ་དུ་སྦྱོང་འདོད་དམ།”

མོས་ཡར་བལྟས་ཤིང་འདྲ་མ་ཞིག་དང་བཅས། “མིན། བཀའ་རིན་ཤིན་ཏུ་ཆེ།
ཞེས་བཤད་བྱུང་།

ང་ཕྱིར་བསྐྱེད་ཅིང་འདར་སིག་རྒྱལ། ངས་དུད་སྤེ་ཞིག་ལ་མེ་སྤྲར། མོས་བསྐྱེ་
བའི་བྱར་མིག་རྒྱུང་སྦྱོང་བ་ཞིག་དང་བཅས་ང་ལ་ལྷ་ལྷ་བར་དུ་ངས་བསྐྱུགས་པ་ཡིན།
དེ་ནས་འབྲུལ་དུ་ཡར་ལངས་ཤིང་མོའི་ཕྱོགས་སུ་བསྐྱེས་ནས། “ལྷ་མ་རྒྱུང་ལགས། ང་
ཁྱེད་དང་མཉམ་དུ་བསྐྱེད་ན་འགྲིག་གམ།”

“ཁྱེད་ལ་འདོད་པ་ཡོད་ན།”

དེ་ནས་ངས་དེ་ལྟར་བྱས་པ་ཡིན། “གང་དུ་འགྲོ་གི་ཡོད།”

“ཨེལ་ཨེ།” མོ་རང་གིས་“ཨེལ་ཨེ།”ཞེས་བཤད་སྐྱངས་དེ་ལ་ང་དགའ་བྱུང་།
ང་ནི་རྒྱབ་མཐའི་མཚོ་འབྲུལ་དུ་ཡོད་མཁན་གྱི་མི་ཚང་མས་“ཨེལ་ཨེ།”ཞེས་བཤད་
སྐྱངས་དེ་ལ་དགའ། བརྒྱ་བཤད་སྟོང་བཤད་གྱི་མདོ་དོན་ལ་འདི་ནི་གསེར་གྱི་གོང་
ཁྱེར་ཉག་ཅིག་དེ་རེད།

“ང་ཡང་དེ་ལ་འགྲོ་གི་ཡོད་ལ།” ངས་སྐྱད་བརྒྱབ། “ཁྱེད་ཀྱིས་ང་ཁྱེད་དང་མཉམ་
དུ་སྦྱོང་དུ་བརྟུག་པ་དེ་ལ་ང་ཉ་ཅང་དགའ་པོ་བྱུང་། ང་ནི་ཉ་ཅང་ཁེར་རྒྱུང་རེད་ལ།
དམྱལ་བ་འགྲུལ་བཞུད་ཆེས་མང་པོ་བྱས་ནས་བསྐྱེད་པ་ཡིན།” དེ་ནས་ང་ཚོས་
ང་ཚོའི་གནས་རྩལ་རྣམས་བཤད་བཞིན་བསྐྱེད་པ་ཡིན། མོའི་གནས་རྩལ་ནི་འདི་
རེད། རྗེ་རི་སི་ལོ་ལོ་སྤོང་ཕྱོགས་སུ་བྱེ་ནས་ཞེས་པའི་ས་ཆ་དེར་མོ་ལ་ཁྱོད་ཀྱི་ཞིག་དང་
བྱིས་པ་ཞིག་འདུག། ཁྱོད་གས་མོ་ལ་གཙུག་རྒྱུང་བྱས་སྐབས་མོ་རང་གིས་ཁོ་གཡུགས་

འདུག ད་ལྟ་བར་རྒྱ་བས་ཤིག་གི་རིང་ལ་རང་གི་སྲིང་མོ་དང་ལྷན་དུ་སྡོད་སྐབས་
 ཨེལ་ཨེལ་འགྲོ་གི་ཡོད་པ་རེད། མོས་རང་གི་བྱ་རྒྱུ་རྒྱུ་དེ་གི་མི་མེད་པ་དང་ལྷན་
 ཏུ་བཞག་འདུག གྲིམ་མི་རྣམས་ནི་རྒྱ་བ་འབྲུམ་འཕྲོག་མཁན་ཡིན་ལ་རྒྱ་བ་འབྲུམ་
 སྲིད་ཚལ་གྱི་སྲིལ་ཁང་ཞིག་ཏུ་སྡོད་ཀྱི་འདུག མོ་རང་སེམས་ཁྱུར་གྱིས་ནོན་པ་དང་
 རྒྱུང་ལང་རྒྱ་ལས་གཞན་ཅི་ཡང་བྱེད་རྒྱ་མེད་པ་རེད། དས་ལམ་སེང་ལག་པས་མོ་
 ལ་འཇུག་འདོད་ཀྱི་ཚོར་བ་ཞིག་སྐྱེས། ད་ཚོས་ཁ་བརྟུན་བྱས་ཤིང་ཁ་བརྟུན། མོས་
 ད་དང་མཉམ་དུ་སྐྱད་ཆ་བཤད་རྒྱུར་དགའ་བྱུང་བེད། ཅང་མ་འགོར་བར་མོ་རང་
 བེའུ་ཡོག་ལ་འགྲོ་སྐབས་ན་བསམས་བྱུང་བེད། “གཅིག་བྱས་ན་ད་ཚོ་འགྲོ་སྐབས་ཀྱི་རེད་
 ཡ།” ད་བཤད་པ་ཡིན། སྲི་སྲོད་སྐབས་འཁོར་ནི་ལྷོ་རེ་མི་མིན་ཞེས་པའི་ལ་དེ་ལ་
 སྲིར་སྐྱོད་དང་བཅས་འདྲེགས་ཤིང་དེ་ནས་ཁ་ཆེལ་ལེར་ཡོད་པའི་སྐོག་འོད་ཀྱི་ཁོད་
 ཏུ་མར་བབས། དམིགས་བསལ་གྱིས་མོས་མཐུན་བྱས་པ་དེ་འདྲ་མེད་པར་ད་ཚོས་
 ལག་པ་ནས་འདྲུ་མགོ་བརྒྱུ་དེ་དང་འདྲ་མཚུངས་སུ་ཁྱེད་སེམ་མེར་ཡིད་དུ་འོང་
 ཞིང་ཡང་དག་པའི་དང་ནས་ཐག་གཅོད་ཅིག་བྱས་པ་ནི་ཨེལ་ཨེལ་ཏུ་ད་འདྲེ་མགོ་ན་
 ཁང་དུ་བསྐྱེད་པས་དུས་མོ་ཡང་དའི་འཁྲིམ་ལ་ཡོད་རྒྱ་ཡིན་པ་དེ་རེད། ད་ནི་མོ་རང་གི་
 ཡོད་ཚད་ལ་འདོད་རྣམས་དུག་ཏུ་འཕར་ཞིང་། དའི་མགོ་དེ་མོ་རང་གི་སྐྱོ་ལོ་སྡོང་རྩེ་
 མོ་དེའི་སྡོང་ལ་བསྐྱེས་པ་ཡིན། མོའི་དཔུང་པ་རྒྱུང་རྒྱུང་གཉིས་ཀའས་ད་སྲོད་ཏུ་བཅུག་
 བྱུང་། དས་མོ་ལ་འཇུག་ཅིང་མོ་ལ་འཇུག། མོ་དེ་ལ་དགའ་འདུག།

176

“ད་ནི་བརྟུན་དུང་ལ་དགའ།” མོས་མིག་བརྒྱུ་མས་ནས་དེ་ལྟར་བཤད་བྱུང་། དས་
 མོ་ལ་ཡིད་དུ་འོང་བའི་བརྟུན་དུང་ཞིག་ཁས་ལེན་བྱས་པ་ཡིན། དས་མོ་ལ་ཅེར། དེད་
 ཅག་གི་གནས་ཚུལ་ནི་བཤད་བྲིན། དེའི་དོད་དུ་ད་ཚོ་སྲིམ་སེམ་དང་འབྲུང་འགྱུར་

གྱི་འཆར་སྣང་སྣང་རྗེ་པོའི་བསམ་སློབ་ཁྲོད་དུ་འཇུག་པ། དེ་ནི་དེ་འདྲའི་ལས་སྐྱོ་བོ་
 ཞིག་རེད། འདིག་རྟེན་འདིའི་སྣང་གི་བྱ་ཚོ་མི་ཆེ་བའི་བ་རྣམས་དང་། ལྷེ་ཐེ་བའི་བ་
 རྣམས། མེ་རི་ལུ་བའི་བ་རྣམས། རི་ཐ་བའི་བ་རྣམས། ལ་མེ་ལ་བའི་བ་རྣམས། ཨིན་
 རི་བའི་བ་རྣམས་ཁྲོད་ཚོས་བདག་པོ་བརྒྱབ་ཚོགས། འདི་ནི་དེའི་བྱ་ཚོ་སྟེ། དེའི་འདོད་
 ཐོག་ལ་འབབ་པའི་མོ་གཤིས་དེ་རེད། དམ་ཚོ་ལ་དེ་ལ་བ་ཡིན། དམ་སྤྱི་སྤྱོད་རྒྱུ་རྒྱུ་
 འཁོར་འབབ་ཚོགས་སུ་མོ་ལ་བལྟས་བསྟན་པ་མཐོང་བུར་ཞེས་མོས་དོས་ལེན་བྱས་
 བུང་། “དམ་ཁྲུང་རང་ནི་སློབ་ཚེན་གྱི་བྱ་སྣང་རྗེ་པོ་ཞིག་འདུག་བསམས་བུང་།”

“ཨོ། ད་སློབ་ཚེན་གྱི་བྱ་ཞིག་ཡིན་ཡ།” དམ་ཚོ་ལ་ཡིན་ལུགས་བཤད། སྤྱི་སྤྱོད་
 རྒྱུ་རྒྱུ་འཁོར་རྟོ་ལི་སྤྱད་ལ་བསྐྱབས་བུང་། འཁྲབ་འཁྲིད་པ་སོ་ལི་མཐོན་གྱི་འགྲུལ་
 བཞུད་ཅེས་པའི་སློག་བརྟན་དུ་རྫོལ་ མག་ཁི་རི་ཡ་ཁོང་དགོང་ཟས་ཞིག་གི་སྐྱབས་
 མར་རོ་ནི་ལ་ ལེག་ལ་ཐུག་དུས་གྱི་ས་སྲོད་དེ་དང་མཚུངས་པའི་སྐྱུ་ཞིང་བཙོག་པའི་
 ས་སྲོད་དེར་མོ་རང་དའི་པང་དུ་གཉེད་དུ་ཡུར། དམ་རྩམ་སེམས་གྱིས་སྤེལ་ཁུང་གི་
 ཕྱི་རོལ་ཏུ་བལྟས་ཤིང་། འདམ་ཞལ་བྱས་པའི་ཁང་པ་དང་། ༡་ལའི་སྣང་པོ། རྒྱུ་རྒྱུ་
 འཁོར་སྐྱོར་བཞིན་ཟ་མ་ལེན་བྱས་པའི་ཟ།ཁང་། ཡོངས་སུ་སྤྱོས་པའི་དངོས་པོ། རྟིང་
 རྒུལ་དུ་གྱུར་པའི་སྤྱིད་པའི་ཞིང་ཁམས་སམ་ལྟས་གནང་བའི་ཞིང་ཁམས། མཚར་དུ་
 ཆེ་བའི་ཨ་མེ་རི་ཀའི་ཡུལ་མཐའ་བཅས་ཡིན། ད་ཚོ་མེན་ལམ་ཁའི་སྣང་ནས་སྤྱི་སྤྱོད་
 རྒྱུ་རྒྱུ་འཁོར་ལས་མར་བབས། དེ་ནི་ཁན་ས་སི་སི་ཐེ་གོང་ཁྲུང་རམ་ཆེ་ལ་གོ་གོང་
 ཁྲུང་། ཡང་ན་སྟོ་སི་ཐོན་གོང་ཁྲུང་ནང་གི་སྤྱི་སྤྱོད་རྒྱུ་རྒྱུ་ལས་མར་འབབ་ས་དང་ཁྲུང་
 པར་གང་ཡང་མེད་དེ། དེ་ནི་ས་ཕག་དམར་པོ། བཙོག་པ། མི་རྣམས་འབྲུམས་ཏེ་འགོ་

གཤམ་པོ་ལྷན་སྐྱེས་པའི་སྐོར་དུ་གྲོང་ཁྱིམ་འགྲུལ་འཁོར་ཆུང་མཁའ་ལྷན་གྱིས་ཅུར་སྐྱེས་འདོན་པ།
གྲོང་ཁྱིམ་ཆེན་པོའི་རྒྱ་རྒྱུ་བཅས་རེད།

དེ་ནས་ལོ་རྒྱུ་རྒྱ་རྒྱུ་ལྷན་སྐྱེས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་གྱུར། ཅིའི་ཕྱིར་ཡིན་པ་ངས་མ་
ཤེས། ང་ལ་སྐོར་ལྷན་སྐྱེས་པའི་ཆུང་མཁའ་ལྷན་གྱི་འགྲུལ་སྐྱོད་ལྷན་སྐྱེས་མཁོ་བཅུགས་
སོང་ཞིང་། མིང་ལ་ཐེ་རེ་སའམ་ཡང་ན་ཐེར་རེ་ཟེར་བའི་བུ་མོ་འདི་ནི་སྐྱེས་བཏང་
གི་སྐྱེས་བཙུང་མ་ཚུངས་ཆུང་ཆུང་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། ཁོ་མོས་ཨེལ་ཨེལ་འགྲུལ་འཁོར་ནང་
གི་ང་ཚོའི་ད་ལྟའི་ལྷན་སྐྱེས་འགྲུལ་འདི་ལྷན་སྐྱེས་པའི་རིགས་ཀྱི་དུས་ཚད་བཟོ་བ་བརྒྱུད་ནས་
བུ་ཞིག་གི་སྐོར་མའི་དོན་དུ་སྐྱེས་སྐྱོད་རྒྱུ་འཁོར་དུ་ལས་ཀ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཅིང་། དེར་
ཁོ་མོས་ཐོག་མར་སྐོར་པ་དེ་ཞོགས་ཇ་ཟ་ས་ཞིག་ལ་འབྲིང་ཅིང་། དེར་ཁོ་མོའི་ཚོང་
བདག་བརྒྱུགས་ཡོད་པ་དང་། དེ་ནས་ཁོ་ལ་རང་གི་མེ་མདའམ་ཡང་ན་ཅ་ལག་ག་རེ་
ཡིན་ཡང་དེ་དག་ལེན་སྐྱབ་སའི་མགོན་ཁང་ངེས་ཅན་ཞིག་ལ་སྐོར་པ་དེ་འབྲིང་
འགོ་བའི་སྐྱོད་བཞིག་སྐྱེས། ངས་མོ་ལ་བསམ་སྐོར་འདི་གཏན་ནས་མ་བཤད། ང་ཚོས་
ཞོགས་ཇ་ཟ་ས་ཤིང་ཚོང་བདག་ཅིག་གིས་ང་ཚོར་བལྟས་བསྐྱེད་སོང་། ཐེར་རེ་ཡིས་
ཁོང་ལ་གསང་བའི་མིག་བརྒྱུག་གིན་ཡོད་པའི་དོགས་པ་སྐྱེས། ང་མང་ཆད་འདུག
ཐག་རིང་ཞིང་ཞེན་པ་ལོག་པའི་ལུས་འདི་རྒྱ་རྒྱུ་འགྲུལ་པ་དང་ཁྱེད་མཚར་བའི་
སྐྱོད་བཞིག་སྐྱེས་བུང་། འདིགས་དངངས་ཀྱི་འགྲུལ་སྐྱོད་འདིས་ངའི་སེམས་ཡོངས་
སུ་བརྒྱུང་ཞིང་། ང་ལ་ཚོལ་ཆུང་དང་བསམ་མེད་ཀྱི་ལས་ཀ་བྱེད་དུ་བརྒྱུག་སོང་།
“ཁྱོད་ཀྱིས་ས་གིའི་མི་དེ་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་དམ།” ངས་དྲིས་པ་ཡིན།

“ཁྱེད་ཀྱིས་མི་སུ་ལ་ཟེར་ཀྱི་ཡོད། ལྷོད་སྐྱེས་” ངས་དོན་དེ་ཅུམ་འདོག་བྱས་པ་
ཡིན། མོ་ནི་གང་ཞིག་བྱས་ཀྱང་དལ་ཞིང་འགག་ནས་འདུག མོས་ཁ་ལག་ཟ་རྒྱ་

ལའང་ཡུན་རིང་པོ་འགོར་སོང་། མོས་ག་ལེར་བསྐྱད་ཅིང་གནམ་ལ་ཅེར། ཐ་མག་
 ཅིག་འཐེན། དེ་ནས་རྒྱན་ཆ་བཤད་བསྐྱད་སོང་། ང་ནི་ངལ་ཞིང་དུབ་པའི་འདྲེ་ཞིག་
 དང་འདྲ། མོས་བྱས་ཚད་ལ་དོགས་པ་སྐྱེས། མོས་དུས་ཚོད་ཀྱི་ཚེད་དུ་འགྱུར་གི་
 འདུག་ཅེས་བསམ་སློབ་བཏང་། དེ་དག་ཚང་མ་ནད་ཅིག་ལ་འོས་ཤིང་འཚམས་པ་
 རེད། ང་ཚོས་ལག་པ་ལ་ལག་པ་བཞག་ནས་སྲུང་ལམ་དུ་མར་བསྐྱོད་སྐབས་ང་
 ལ་རྩལ་ནག་ཐོན་གྱི་འདུག ང་ཚོར་འཕྲད་པའི་མགོན་ཁང་དང་པོ་དེར་ཁང་མིག་
 ཅིག་འདུག ངས་དོས་མ་ཟེན་གོང་ལ་ངས་ངའི་རྒྱབ་ཀྱི་སྒོ་དེའི་སྒོ་ལྷགས་རྒྱག་བཞིན་
 འདུག་ལ། མོ་ཉལ་ཁྲིའི་སྟེང་བསྐྱད་ནས་ལྷམ་སྲུང་གྱི་འདུག ངས་སྟོད་འཇམ་གྱིས་མོ་
 ལ་འོ་བསྐྱུལ། མོས་མ་ཤེས་ན་ཡག་ཤོས་རེད། ང་ཚོ་དང་ལྷག་པར་དུ་ངའི་འཚབ་སྐྱང་
 རྟོད་ལ་འབབ་ཕྱིར་ཨ་རག་དགོས་པ་དེ་ངས་ཤེས་བྱུང་། ང་ཁང་པའི་གལ་བསྟར་བརྩ་
 གཉིས་ལྷག་གི་གང་སར་འཚབ་རྒྱག་གིས་བཅའ་ཞིང་། ཚགས་པར་གྱི་སྟེགས་སྒོ་མ་
 རྟེང་དུ་ཨ་རག་ཤེལ་དམ་བཞི་ཆ་ཅན་ཞིག་མ་རྟེད་བར་དུ་བྲེལ་འཚུབ་བྱས་པ་ཡིན།
 དེ་ནས་ངས་བྱུགས་ཡོད་ཚད་བཀོལ་ནས་ཕྱིར་བརྒྱགས་པ་ཡིན། རེར་རེ་སྤྲུལ་ཁང་
 ལ་བསྐྱད་ནས་མོའི་གདོང་པ་བཟོ་བཞིན་འདུག ངས་རྩ་བརྩུང་སའི་ཤེལ་སོར་ཞིག་
 གི་ནང་དུ་ཆང་གང་སྤྲུགས་ཤིང་ང་ཚོས་རྩུབ་འཕུང་བྱས་པ་ཡིན། ཨོ། འདི་ནི་མངར་
 ཞིང་ཞེས་ལ། ངའི་སྤྲུག་ཉམས་ཆེ་བའི་འགྲུལ་བསྐྱོད་ཉིལ་པོའི་རིན་ཐང་ཡོད་པ་ཞིག་
 རེད། ང་ཤེལ་སྒོའི་མདུན་དུ་མོའི་རྒྱབ་ནས་ལངས་བསྐྱད་ཅིང་། དེ་ལྟར་ང་ཚོས་སྤྲུལ་
 ཁང་ནང་དུ་བྲོ་ཅེས་པ་ཡིན། ངས་ཤར་ཕྱོགས་ན་ཡོད་པའི་དེད་ཀྱི་གོགས་པོ་ཚོའི་
 རྒྱོར་བཤད་མགོ་བརྒྱུམས།

ངས་བཤད་རྒྱུར། “ངས་ངོ་ཤེས་པའི་མིང་ལ་འོ་རི་ཞེས་འབོད་པའི་བུ་མོ་བཟང་
མོ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ལ་བྱིད་ངེས་པར་དུ་སྤྱག་དགོས་རེད། མོ་ནི་སྐྱེད་མར་གཞུགས་རིང་
ཁྱེད་ཀྱི་ཅན་ཞིག་ཡིན། གལ་སྲིད་བྱིད་རང་ནི་འུ་ཡོག་ལ་ཡོང་ན། མོས་བྱིད་ལ་གང་
ནས་ལས་ཀ་རྙེད་ས་དེ་སྟོན་གྱི་རེད།”

“སྐྱེད་མར་གཞུགས་རིང་ཁྱེད་ཀྱི་ཅན་དེ་སྟོན་རེད།” མོས་དོགས་པ་དང་བཅས་
ངོས། “བྱིད་ཀྱིས་མོའི་སྐོར་ང་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་བཤད་གྱི་ཡོད།” མོའི་སེམས་པ་དང་མོ་
དེའི་ནང་དུ་ང་ལྟ་བུའི་རིགས་ཀྱི་དགའ་བ་དང་འཚབ་སྐྱང་གི་སྐད་ཆ་དེ་རྒྱུད་
སྤེལ་གྱི་མེད་པ་རེད། ངས་དེ་གཡུགས་བཞག་པ་ཡིན། མོ་ཁྱུས་ཁང་ནང་དུ་ར་བཟེ་
བའི་མགོ་བརྒྱམས་སོང་།

“ཉལ་སའི་ནང་དུ་ཤོག” ངས་དེ་ལྟར་བཤད་བསྐྱེད་པ་ཡིན།

“སྐྱེད་མར་གཞུགས་རིང་ཁྱེད་ཀྱི་ཅན། ཉེ། དེ་ནས་ངས་བྱིད་རང་སློབ་གྲྭ་ཆེན་
མོའི་སློབ་མ་སྟིང་ཇེ་པོ་ཞིག་རེད་བསམས་སོང་། ངས་བསྐྱེས་གོས་སྟིང་ཇེ་པོ་དེ་གོན་
པའི་བྱིད་རང་མཐོང་བྱུང་ལ། དེ་ནས་ངས་རང་ཉིད་ལ་ཁོང་སྟིང་ཇེ་པོ་མི་འདུག་གས་
ཞེས་ཁེར་བཤད་བརྒྱབ་པ་ཡིན། ད་ངས་ཁྱོད་མཐོང་སོང་། ཁྱོད་སྟིང་ཇེ་པོ་མི་འདུག་
གཏན་ནས་མི་འདུག་གོ། ཁྱོད་ནི་དཔུལ་བ་སྐད་འཚོང་མའི་ཚོང་བདག་ཅིག་ཡིན་
རྒྱུ་རེད། ཁྱོད་དེ་ཚོ་དང་འདྲ་པོ་འདུག།”

“བྱིད་ཀྱིས་ཅི་ཞིག་བཤད་གྱི་ཡོད། ངས་ཁྱོད་ནས་ཉ་གོ་གི་མི་འདུག།”

“དེར་ལངས་ནས་མ་སྟོང་། སྐྱེད་མར་གཞུགས་རིང་ཁྱེད་ཀྱི་ཅན་དེ་ལྷུ་སྐྱེ་མ་
རེད་ཅེས་ང་ལ་ཤོད་དང་། གང་ཡིན་ཟེར་ན། ངས་ལྷུ་སྐྱེ་ཞིག་གི་སྐོར་ཐོས་དུས་
ངས་དེ་སྟེ་ཡིན་ཤེས་གྱི་ཡོད། དེ་ནས་བྱིད་རང་། བྱིད་རང་ནི་ང་ལ་སྤྱག་ཚད་ཚང་མ་

རི་བཞིན་སྒྲིབ་འཛོལ་མའི་ཚོང་བདག་དོ་མ་ཞིག་རེད། མི་ཚང་མ་སྒྲིབ་འཛོལ་མའི་
ཚོང་བདག་རེད།”

“ཐེང་རེ། ཉེན་དང་། ང་སྒྲིབ་འཛོལ་མའི་ཚོང་བདག་ཅིག་མིན། ངས་ཡེ་ཤུའི་
གསུང་རབ་དཔང་ལ་བཅུགས་ནས་མནའ་བསྐྱལ། ང་སྒྲིབ་འཛོལ་མའི་ཚོང་བདག་
ཅིག་མིན། ག་རེ་བྱས་ནས་ང་སྒྲིབ་འཛོལ་མའི་ཚོང་བདག་ཅིག་བྱེད་དགོས་རེད། ངའི་
སེམས་འཁོར་ས་ཉག་ཅིག་ནི་བྱེད་རང་ཡིན།”

“དུས་ལུན་ནི་ལ་པོར་ངས་ང་རང་བུ་ཡག་པོ་ཞིག་ལ་ཐུག་བྱུང་བསམས་སོང་། ང་
ཏ་ཅང་དགའ་བུང་། ངས་ང་ལ་འཇུག་དེ་ལེར་བཤད་བྱས་པ་ཡིན། ཨང་། སྒྲིབ་འཛོལ་
མའི་ཚོང་བདག་མ་ཡིན་པའི་བུ་ཡག་པོ་ཞིག་རེད་ཨང་།”

“ཐེང་རེ།” ངས་རང་གི་སྒྲོ་སྒོག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་བཅས་རེ་སྐྱལ་ཞུས་
པ་ཡིན། “སྐྱགས་རྗེས་གཟིགས་ང་ལ་མཉན་ནས་ང་ཤེས་པ་ཞིག་གཞོངས་དང་། ང་
སྒྲིབ་འཛོལ་མའི་ཚོང་བདག་ཅིག་མིན།” རྒྱ་ཚོད་གཅིག་གི་སྡོན་ལ་ངས་མོ་རང་སྒྲིབ་
འཛོལ་མ་ཞིག་རེད་ཅན་པ་རེད། དེ་དེ་འདྲའི་སྐྱོ་པོ་ཞིག་རེད། རྒྱ་སེམས་ཀྱིས་ཁེངས་
པའི་ང་ཚོའི་སེམས་གཉེས་ཀྱི་ལོ་ས་བསྐྱོལ་བ་རེད། ཨོ། རྒྱུ་གཡའ་བའི་མི་ཚོ་ཞིག་
ངས་ལྷ་བ་འཐེན་ཅིང་སྐྱག་སྐྱད་བརྒྱབ། དེ་ནས་ང་ཁོང་ཁྱོད་ལ་ངས་ཤིང་། ངས་མེག་
སི་ཁོའི་སྒྲིབ་འཛོལ་མ་སྐྱོན་མ་རྒྱུང་རྒྱུང་ཞིག་ལ་ལྷ་བ་འཐེན་གྱིན་ཡོད་པ་དེ་དོས་
ཟིན་བུང་། ངས་མོ་ལ་འང་ལ་བ་པ་ཡིན། ངས་མ་ཤེས་གོང་དེ་ལ་ངས་མོའི་བསེལ་
ལྷམ་དམར་པོ་ཡར་བྲངས་ཤིང་ལྷུས་ཁང་གི་སྐོ་ལ་གཡུགས་འདུག་ཅིང་། ངས་མོ་ལ་
རྒྱགས་ཤིག་ལ་བ་པ་ཡིན། “དེ་ལྟར་བྱོས། ཐོན་ཞིག” ང་གཉིད་ལྷུག་ནས་དེ་བརྗེད་པར་
བྱེད་དགོས། ང་ལ་ནི་ང་རང་ཉིད་ཀྱི་མི་ཚོ་སྟེ། དུས་གཏན་གྱི་ང་རང་རང་གི་སྐྱོ་ཞིང་

ལྷན་པོ་ཡིན་པའི་མི་ཚོ་དེ་ཡོད། ལྷན་ཁང་ནང་དུ་ཉ་ཅང་ལྷ་སྲིམ་མེར་འདུག ངས་
གྲོན་པ་བྱུང་དེ་ཉལ་སར་འཇུག་པ་ཡིན།

ཐེང་རེ་ཡི་མིག་གཉིས་ནས་དགོངས་དག་གི་མིག་ཚུ་དང་བཅས་ལྷན་ཁང་ནས་
ཕྱིར་ཐོན་སོང་། མོའི་དྲང་ཞིང་ལྷན་མཚར་བའི་སེམས་ཚུང་ཚུང་དེས་སྤང་འཚོང་
མའི་ཚོང་བདག་ཅིག་ཡིན་ན་བྱུང་མེད་ཅིག་གི་ལྷན་རྒྱུ་རྣམས་སྒྲིའི་དོས་ལ་མི་འཕེན་
པ་དང་། མོ་རང་ལ་རྒྱལ་ས་ཤིག་མི་ལ་བ་པའི་བདེན་པ་དེ་གཏུན་འཁེལ་བྱས་འདུག
སྒྲིང་རྗེ་བའི་ལྷ་སྲིམ་ཞིག་དང་གྲུས་བཀྲར་ལྷ་བའི་རྣམ་པ་ཞིག་གི་ལོག་ནས་མོས་
རང་གི་གྲོན་པ་རྣམས་འདུད་ཅིང་། མོའི་ལྷན་པོ་ཚུང་ཚུང་དེ་ངའི་འཁྲིམ་གྱི་ཉལ་
ཆས་ལོག་ཏུ་བཅུག་སོང་། དེ་ནི་རྒྱན་འབྲུམ་ནང་བཞུགས་སྤྱོད་ལོག་ཤིང་། ངས་མོའི་
ལྷན་པོ་ནས་བྱིས་པ་བཏོན་པའི་མ་ལུ་ཡོད་སའི་གོང་པ་ཤ་ཚ་མོ་དེ་མཚོང་བྱུང་ལ།
མོའི་དབྱི་མགོ་གཉིས་དེ་ཆེས་སྤོ་བོ་ཡིན་སྟབས་གཤམ་ནས་ཁ་མ་ཕྱེས་བར་བྱིས་
པ་ཞིག་འདོན་མ་ཐུབ་པ་རེད། མོའི་རྒྱང་པ་གཉིས་ནི་དབྱུག་པ་ལྷ་མོ་གཉིས་དང་
མཚུངས། མོ་ནི་ལྷ་བཞི་དང་སོར་བརྒྱད་ཅན་རེད། ངལ་ཞིང་དུ་བ་པའི་ཞོགས་ཀའི་
མངོས་སྤྱོད་ལྷན་པོ་དང་མོ་ལ་ཆགས་པ་སྤྱད་པ་ཡིན། དེ་ནས་ཨ་ཐང་ཆད་པའི་ལྷ་
དང་ལྷ་མོ་གཉིས་ལྷ་བྱ་ཞིག་ཅི་བྱ་གཏོལ་མེད་གྱི་ཚུལ་གྱིས་ཨེལ་ཨེའི་གོང་ལྷན་གྱི་
བང་ཁྲི་ཞིག་གི་སྤོང་དུ་ལྷན་པ་དང་། ཁོང་ཚོས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་མི་ཚོའི་ནང་གི་བར་ཐག་
ཉེ་ཤོས་དང་ཉ་ཅང་ཞེས་ཤོས་གྱི་དངོས་པོ་དེ་རྟེན་པ་རེད། ང་ཚོ་གཉིད་ལ་ཤོར་ཞིང་ཕྱི་
དྲོའི་འབྲི་པོ་བར་དུ་གཉིད་དུ་ཡུར་འདུག

ལཱུ་བཙུ་གསུམ་པ།

བཟང་ངན་གང་ལྟར་ཡང་དེའི་རྗེས་ཀྱི་ཉི་མ་བཙུ་ལཱུ་འི་རིང་ལ་ང་ཚོ་མཉམ་དུ་ཡོད།
ང་ཚོ་གཉིད་ལས་སང་པ་དང་། ང་ཚོས་ནེའུ་ཡོག་ལ་སྐངས་འཁོར་སྐྱབ་བསྐྱོད་ཀྱིས་
འགོ་རྒྱུའི་ཐག་བཅད་ཅིང་། མོ་ནི་ནེའུ་ཡོག་གོང་ཁྱེར་དུ་ངའི་དགའ་རོགས་ཆགས་རྒྱ་
ཡིན་པ་རེད། ངས་ཁྱིམ་དང་མེ་རི་ལྷ། དེ་མིན་གྱི་མི་གཞན་ཚང་མ་དང་ལྷན་དུ་ཆེས་
ཚོད་པའི་རྣམས་འདིང་གི་དུས་སྐབས་ཤིག་སྟེ་དུས་སྐབས་གསར་པ་ཞིག་གི་འཆར་
སྐྱང་ཞིག་བསྐྱོམས་པ་ཡིན། ཐོག་མར་ང་ཚོས་འགྲུལ་བཞུད་འདིའི་ཆེད་དུ་སྒྲོར་མོ་
གསོག་སྐྱད་ལས་ཀ་བྱེད་དགོས་ཡོད། ཐེང་རེ་ལ་ནི་ང་ལ་ཡོད་པའི་སྒྲོར་མོ་ཉི་ཤུ་དེ་
སྐྱད་ནས་འཕྲུལ་དུ་མགོ་འཇུགས་རྒྱར་འདོད་པ་འདུག ང་དེ་ལ་དགའ་མ་བྱུང་
ལ། དེ་ནས་དམུལ་བ་སྟེན་པ་ཞིག་དང་འདྲ་བར་ངས་དཀའ་ངལ་དེའི་སྒྲོར་ལ་ཉིན་
གཉིས་ལ་བསམ་གཞིགས་བྱས་པ་ཡིན། དུས་མཚུངས་སུ་ངེད་ཀྱི་སྒྲོར་མོ་བཙུ་ལྷག་
ཅོམ་ལས་མ་ལུས་པའི་བར་དུ། སྤྱི་ཐབ་དང་ཆང་ཁང་དག་ཏུ། ངས་རང་གི་མི་ཆེའི་
ནང་དེ་སྟོན་མཐོང་མ་ཚོང་བའི་ཨེལ་ཨེའི་ཆགས་པར་སྟོན་པ་དེ་ཆོའི་སྟེང་གི་ལས་
ཀ་བ་སྤྱི་བའི་བྱུང་བསྐྱབས་རྣམས་བསྐྱབས་ཤིང་བསྐྱད། ང་ཚོ་གཉིས་ནི་ང་ཚོའི་
མགོན་ཁང་གི་ཁང་མིག་རྒྱང་རྒྱང་དེར་ཉ་ཅང་སྤྱིད། ང་གཉིད་ལྷག་མི་སྐབ་པའི་
རྒྱུན་གྱིས་མཚན་གྱི་དཀྱིལ་ལ་ང་ཡར་ལངས་ཤིང་། ཉལ་རས་དེ་གཅེས་སྐྱབ་མའི་
སྐྱབ་པ་སྐྱབ་པོ་གཅེར་བུ་དེའི་སྟེང་གཡོགས་ནས། ཨེལ་ཨེ་ཡི་མཚན་མོ་ལ་རྟོག་
ཞིབ་བྱས། འདི་ནི་རི་འདྲའི་གདུག་རྒྱུབ་ཆེ་ཞིང་ཆ་བ་ཆེ་ལ། ཉེན་བརྒྱའི་དུང་སྐྱད་

སྒྲོག་པའི་མཚན་མོ་ཞིག་རེད་ཨང་། སྲང་ལམ་གྱི་ཕར་ཕྱོགས་དེ་ག་རང་ལ་རྣོག་ཏུ་
 བྱུང་འདུག སྐྱ་གཏོང་ཁང་གོག་རྗེས་རལ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ནི་གོང་ཚག་ལྟ་བུ་ཞིག་གི་
 གནས་ཚུལ་འདུག འོག་དེར་ཉེན་རྒྱུ་པའི་རྒྱུ་ལོངས་འཁོར་བ་གཤམ་མོང་ལ། ཉེན་
 རྒྱུ་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱ་མདོག་དཀར་སྐྱ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་པོ་ཞིག་ལ་འདྲི་བཅུད་བྱེད་
 གྱིན་འདུག ཁང་པའི་ནང་ལོགས་ནས་དུ་ཚོར་འདོད། ངས་དེད་གྱི་མགོན་ཁང་གི་
 བེ་འོན་སྒྲོག་སྒྲོན་གྱི་སིར་སྐྱ་དང་ཆབས་གཅིག་ཏུ་ཡོད་ཚད་གོ་བྱུང་གྱི་འདུག ངའི་
 མི་ཚོར་འདི་ལས་སེམས་སྒྲོ་བ་ཞིག་ཡོད་མ་གྱིང་། ཞལ་ཞལ་ནི་ཨ་མེ་རི་ཀའི་གོང་ཁྱེད་
 རྣམས་ཀྱི་ཆེས་གདུག་རྒྱུ་ཅན་དང་ཆེས་ལེར་རྒྱུད་དེ་རེད། བེ་འོན་ལ་དགུན་ལའི་
 རྣམས་སྐྱ་དཀོན་མཆོག་ཆེས་སྐྱུག་པའི་གྲང་ངར་ཡོད་མོད། སྲང་ལམ་འགའ་ཞིག་
 གི་ཕྱོགས་ག་གེ་མོ་ན་བྱུང་མཚན་པའི་སྐྱུ་གོགས་ཀྱི་ཚོར་བ་ཞིག་ཡོད་པ་རེད། ཞལ་
 ཞལ་གོང་ཁྱེད་ནི་ནགས་ཚལ་སྐྱུག་པོ་ཞིག་རེད།

184

མེན་ལམ་ལའི་སྒོ་ཕྱོགས་དེ་ན་སྒྲོག་འོད་སྐྱ་ཚོགས་དང་རྒྱུ་པོ་སྐྱ་ཚོགས་
 འདྲོམས་པའི་བསྐྱོར་བསྐྱོད་སྐྱ་མའི་འཁྲབ་སྒྲོན་གྱི་སྐར་ཆེས་ཡག་པོ་ཞིག་འདུག
 དེར་ཐེར་རེ་དང་དེད་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱ་མ་ཚ་པོ་ཞེས་པའི་ཁ་ཟས་དང་ལྟན་དུ་འཆམ་
 འཆམ་བྱས་པ་ཡིན། འདྲར་རྟ་ལུ་རིང་གོན་པའི་ཉེན་རྒྱུ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཏ་ལམ་སྲང་
 རྒྱུ་པོད་ཚད་ན་མི་རྣམས་སྒྲོག་བཤེར་བྱེད་གྱིན་འདུག ལུང་པ་འདིའི་ཏ་ཅང་པམ་
 ཤོས་ཀྱི་མི་རྣམས་ནི་རྒྱུ་གྱི་རྒྱུ་པ་ལམ་དག་ན་འདྲོམས་འདུག དེ་དག་ཚང་མ་ནི་ཁ་
 ལི་རྒྱུ་པ་ནི་ཡའི་སྒོ་ཁུལ་གྱི་སྐར་མ་སྒྲོད་ལ་འཇམ་པ་དག་གི་འོག་ཏུ་ཡོད་ལ། རྒྱར་
 མ་དེ་དག་ཀྱང་དངོས་གནས་ཞལ་ཞལ་གོང་ཁྱེད་དེ་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱེ་ཐང་གི་སྐར་ཆེན་
 པོ་འདིའི་འོད་སྐྱུག་པོའི་འཁོར་ལོ་ཞིག་གི་ནང་དུ་ཐིམ་འདུག ཁྱེད་ཀྱིས་རྒྱུད་བུའི་

བླ་འཇུག་པའི་ཇི་ཇི་མ་དང་། ལྷའི་ཇི་མ། རས་སོ་མ་ར་ཇ་བཤད་གྱི་ཡོད། དེ་དང་
 མཉམ་དུ་སི་སྐྱེ་ཅན་གྱི་སྐྱེ་མའི་ཇི་མ་དང་ཆང་གི་ཇི་མ་བཅས་ཚོར་སྐབ་གྱི་
 འདུག་སྒྲི་རག་ཆང་ཁང་རྣམས་ནས་སྐབ་ཅེས་པའི་རོལ་དབྱངས་ཆེས་ཚོད་པོ་དེ་
 མཚེད་ཡོང་ལ། དེ་དག་ནི་ཨ་མེ་རི་ཀའི་མཚན་མོ་ཡི་སྐྱུགས་རྗེ་རྣམས་ཀྱི་བྱོ་དང་བྱོ་
 རིགས་སྐྱ་སྐྱ་སྐྱ་ཞེས་པ་སོགས་རིགས་ཡོད་ཚད་གྱི་རོལ་དབྱངས་སྐྱ་འཛོམས་དང་
 འདྲིས་འདུག་མི་ཚང་མ་ནི་སྐྱ་ཞབས་ཏེ་སེལ་ཡིན་པ་ལྟར་སྣང་། སྐབ་བྱོའི་ལྷ་མོ་ཚོད་
 ལེབ་གོན་ཞིང་ཨག་ཚོམ་ཅན་གྱི་མི་ནག་ཚོད་པོ་རྣམས་འཁྲིས་ནས་དགོད་བཞིན་
 ཕྱིན་སོང་ལ། དེ་ནས་ནེ་འུ་ཡོག་ནས་འཕྲིད་ལམ་ ༦༦ པ་བརྒྱད་དེ་ཐང་ཀར་ཡོང་
 བའི་སྐྱ་རིང་རྒྱལ་སྟོང་པམ་པར་གྱུར་བ་རྣམས་དང་། དེ་ནས་ཐ་མག་སྐྱག་ཆ་ལག་ཏུ་
 བཟུང་ནས་པ་ལ་ཇ་ཞེས་པའི་སྐྱི་སྒྲིང་གི་སྟོད་སྟེགས་ལ་འགྲོ་བཞིན་པའི་བྱེ་ཐང་གི་
 ཅིག་ཀྱང་ཁམ་པ་རྣམས། དེ་ནས་ལེ་ཤུའི་ཚོས་ལྷགས་མེ་ཐོ་ཤི་སི་ཤིའི་ཚོས་དཔོན་
 སུ་སྐྱང་ལྷག་ལྷག་ཅན་རྣམས་དང་། དེ་ནས་མཚམས་མཚམས་ལ་རང་བྱུང་གྱིས་པ་
 ཞེས་འབོད་པའི་དྲང་སྟོང་རྒྱ་ཡོད་པ་བསེལ་སྐྱམ་གོན་པ་བཅས་ཕྱིན་སོང་། ང་དེ་
 ཚོ་ཚང་མ་ལ་སྐྱག་ན་འདོད་ཅིང་མི་ཚང་མ་ལ་སྐྱད་ཆ་བཤད་ན་འདོད། འོན་ཀྱང་
 རེར་རེ་དང་ང་གཉིས་མཉམ་དུ་སྟོར་རྟོག་ཅིག་འཚོལ་བ་ལ་ཏེ་ཅང་གེལ་ནས་ཡོད།

ང་ཚོ་ཏོ་ལི་སྐྱད་ལ་ཕྱིན་ཏེ་སྐང་ལམ་སན་སེ་ཤི་དང་མིན་བསྐྱེལ་མཚམས་ན་
 ཡོད་པའི་སྐྱེན་ཚོང་ཁང་ཞིག་ནས་ལས་ཀ་བྱེད་ཐབས་བྱས། ད་ཆ་འདི་ན་གནས་ཚུལ་
 ཡ་མ་བཟུང་ཞིག་འདུག་ལ། མཚོ་རོགས་གྱི་བྱོང་སྟེ་ནས་ཡོང་བའི་རྐངས་འཁོར་རྟོང་
 གོག་དག་ལས་མར་བབ་པའི་བྱིམ་མི་འཕོར་ཆེན་ཞིག་རྒྱར་གྱི་རྐང་ལམ་གྱི་གཡུ་
 གཡོན་དུ་ལངས་ནས་བསྐྱད་དེ་སྟོག་བརྟན་འཁྲབ་མཁན་གྲགས་ཅན་འདྲ་བོ་ཞིག་

མཐོང་རྒྱུ་ཅེར་བཞིན་འདུག མྱོག་བརྟན་འཕྲབ་མཁལ་དེ་ཁྱོད་ནས་བསྐབས་མ་
 མོང་། རྒྱངས་འཁོར་ལེ་མོ་བཟུན་ཞིག་འགོ་དྲུས་ཁོང་ཚོ་དགའ་སྤང་གིས་དཀྲོགས་
 བས་དེ་ལ་བརྒྱལ་ཏེ་མགོ་སྐྱུར་ནས་བལྟས། མིག་ཤེལ་ནག་པོ་གོན་པའི་མི་སྣ་ཞིག་
 རྒྱན་ཆས་སྤྲས་པའི་སྐྱ་སེར་མ་ཞིག་དང་སྟན་དུ་ནང་ལ་བསྐྱད་འདུག "འོན་ཨ་མེ་
 ཚེ་རེད། འོན་ཨ་མེ་ཚེ་རེད།" "མ་རེད། རྩོམ་རི་སྤྲོད་རེད། རྩོམ་རི་སྤྲོད་རེད།"
 ཁོང་ཚོས་ཕན་ཚུན་ལ་ལྟ་བཞིན་འཐོམ་མེར་ཡར་འགོ་མར་འགོ་བྱེད། ཉོ་ལི་སྤྱད་
 ལ་ཕྱུགས་རྗེ་འཕྲབ་དུ་ཡོང་བའི་མཚན་མཐུན་འབྲིག་སྤྱོད་པའི་བྱ་རྒྱུག་པོ་འགའ་
 དེས་རང་གི་མཇུག་ཅེ་སྟེང་རྗེ་མོ་དེས་རང་གི་མིག་སྤྱོད་པ་བཟོ་བཞིན་གཤམ་
 གཡོན་དུ་གོམ་བཤོད་བྱས་མོང་། འཇིག་རྟེན་སྟེང་གི་སྤྲོད་རྒྱུ་ལྷན་དུ་མོ་ཡིད་དུ་འོང་
 མོས་འགའ་ཡིས་དོར་མ་སྤྱུག་སྤྱུག་གོན་ཏེ་རྒྱུར་བསྐབས་མོང་། ཁོང་ཚོ་ནི་གྲགས་
 ཅན་འཕྲབ་སྟོན་པ་བྱེད་རྒྱུའི་ཚེད་རྒྱུར་ཡོང་ཞིང་། ཁོང་ཚོ་ནི་མཐའ་མ་དེར་རྒྱངས་
 འཁོར་ནང་ནས་སྟོག་བརྟན་ལྟ་བུ་འཁོར་བའི་སྟོག་བརྟན་ཁང་གི་ལས་ཀ་ཞིག་ལ་སྤྱང་
 བ་རེད། ཐེར་རེ་དང་དེད་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱངས་འཁོར་ནང་ནས་སྟོག་བརྟན་ལྟ་བུ་འཁོར་
 པའི་སྟོག་བརྟན་ཁང་དག་གི་ནང་དུ་ལས་ཀ་སྐོབ་ཐབས་བྱས། ཕྱོགས་གང་ནའང་
 རེ་བ་མི་འདུག ཉོ་ལི་སྤྱད་ ཉོ་ལི་མར་ད་ལམ་ཚེན་ནི་དགའ་སྤང་གིས་ཁེངས་པའི་
 རྒྱངས་འཁོར་གྱི་སྐད་སྒྲ་དང་བཅས་ཏེ་ཅང་བཟང་། རྒྱངས་འཁོར་བརྒྱུན་རྒྱུང་
 གས་རིགས་ནི་མ་མཐའ་ལའང་སྐར་མ་རེའི་ནང་ཐེངས་རེ་ཡོད་ཅིང་། མི་ཚང་མ་ཏེ་
 ལའི་ཤིང་སྟོང་ཐག་རིང་ཤོས་དེ་དང་དེའི་ཕར་རྒྱབ་གྱི་ཕྱོགས་ལ་རྒྱུགས་ཏེ་འགོ་བཞིན་
 ཡོད་ལ། ཕར་རྒྱབ་དེ་ནི་བྱེ་ཐང་དང་སྟོང་པ་སྟོང་རྒྱུང་ཡིན། ཉོ་ལི་སྤྱད་གྱི་རྩོམ་རི་ཡིན་
 རྒྱུད་པ་དེ་དག་ནི་ཟ་ཁང་རྒྱུག་པོ་དག་གི་མཐུན་དུ་ལངས་ཏེ། བེའུ་ཡོག་གི་རེ་ཁོབ་

གྱི་མཚོ་འགམ་དུ་ཡོད་པའི་སྒྲིལ་འཇུག་གི་མེ་མོ་བ་དག་གིས་བྱེད་
 པ་དེ་བཞིན་ཚོད་པ་རྒྱལ་གྱི་འདུག་ལྷན་པར་གཅིག་ཅི་འདི་ལ་ཁོང་ཅག་གིས་གྲོན་
 ཆས་ཆ་འགྲིག་ཡང་མོ་དག་གོན་ཅིང་། ཁ་བར་ནི་ཚུལ་འཚོས་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་རེད།
 གཞུགས་རིང་ཞིང་རྒྱལ་རིང་ཅན་གྱི་ཚོས་ཤིད་པ་དག་འདར་འདར་གྱིས་བྱིན་སོང་།
 རྒྱུ་ཚོར་རྒྱལ་པའི་བུད་མེད་རྒྱལ་པ་དག་གིས་དེ་བ་རྒྱུང་རྒྱུང་གི་འགྲུབ་བསྟར་
 དག་ལ་བང་རྒྱུ་ཆེད་སྒྲོལ་མཚད་ལམ་ཆེན་འབྲེད་དུ་བཅད་དེ་བརྒྱལ་སོང་། ངས་
 གྲགས་ཆེན་རེ་རེ་ཁོ་ལོན་ན་ཡིས་སྒྲིལ་ཁ་མོ་ཐོར་ཞེས་པའི་རྒྱུང་འཁོར་བཅོང་
 ས་ནས་རྒྱུང་འཁོར་ཞེག་ཉོ་བཞིན་པ་མཐོང་བུང་ལ། ཁོང་གིས་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཤེལ་
 སྒྲིལ་ཆེད་པའི་ནང་ལོགས་སུ་རང་གི་ཨ་ར་མཐུག་པོ་དེ་ལ་མཚུབ་མོས་བྱུང་བྱུང་
 བྱེད་བཞིན་འདུག ཐེར་རེ་དང་དེད་གཞིས་གྱིས་གོང་ལྷོང་དུ་གྱུ་གྱི་སྤྱི་ཐབ་ཅིག་དུ་
 ཁ་ལག་ཟས་ཤིང་། དེ་ལ་བྲག་ཕྱུག་ཅིག་གི་རྣམ་པ་ཡོད་པའི་རྒྱན་སྐྱས་བྱས་འདུག་
 ལ། ལྷགས་གྱི་བྱིའུ་འི་ཉི་ཞེས་འཕོད་པ་རྣམས་གང་ས་ནས་འབྱར་དུ་ཐོན་ཡོང་། ལྷ་
 སྲུང་དང་ལྷ་བ་ཅན་གྱི་ཚུ་ལྷ་སྤེལ་བ་ལྷན་ཞེས་པའི་འཕོངས་རིས་རྩོམ་ཆོས་ཆེན་
 པོ་དག་འདུག མི་རྣམས་གྱིས་ཐབ་ཚུ་དག་གི་གཡས་གཡོན་ནས་ཡིད་སྦྱོར་བའི་ཟས་
 ལ་རོལ་ཅིང་། མཚོའི་སྤྱུག་བསྐལ་དང་ལྷན་དུ་ཁོང་ཚོའི་དོ་གདོང་དག་ནི་ལྷང་
 ལྷ་རེད། ཞེལ་ཞེ་ནང་གི་ཉེན་རྟོག་པ་ཚང་མ་ནི་[ཕྱག་མོ་ཟུན་མོས་སྐྱས་པའི་]མོ་
 གསར་རྒྱུ་པོ་སྤྱོད་ལོ་ཞེས་གྲགས་པ་དང་འདྲ་ལ། རོ་མ་བཤད་ན་ཁོང་ཚོ་ནི་ཞེལ་
 ཞེལ་སྒོག་བརྟན་འཁྲབ་དུ་ཡོང་བ་རེད། མི་ཚང་མ་དང་། མཐའ་ན་ང་ཡང་ཞེལ་ཞེ་
 ལ་སྒོག་བརྟན་འཁྲབ་དུ་ཡོང་བ་རེད། ཐེར་རེ་དང་དེད་གཞིས་གྱིས་མཐའ་ན་རེ་བ་
 ཅོམ་ཡང་མེད་ནའང་རང་རང་གི་སམ་པའི་རང་བཞིན་ལ་འདྲིགས་སྤང་གཏན་ནས་

མེད་མཁའ་གྱི་པམ་པའི་མི་རབས་དེའི་ཆང་སྟེགས་ཞབས་ལུ་བའི་བྱ་རྣམས་དང་བྱ་
མོ་མངོས་མ་རྣམས་ཀྱི་ཁྲོད་དུ་མེན་ལམ་ཁའི་རྩོ་སྟོགས་སུ་ལས་ཀ་འཚོལ་རྒྱ་དེ་
ཉུང་ལ་བཏང་བ་ཡིན། ང་ཚོ་ལ་ད་དུང་སྒོར་མོ་བརྩ་ཡོད།

“ཁོ་རེ། ང་ངའི་སྲིང་མོའི་ཚ་རུ་གྲོན་པ་ལེན་དུ་འགོ་རྒྱ་ཡིན་ལ། དེ་ནས་ང་ཚོས་
འེལ་ཡོག་ལ་རྒྱངས་འཁོར་སྐྱུག་བསྐྱོད་བྱེད།” རེར་རེ་ཡིས་དེ་ལྟར་ལབ་སོང་། “ཁོ་རེ།
འགོ་དེ་ནི་འདི་བྱེད། བྱིད་ཀྱིས་གཞས་འབྲབ་མ་ཤེས་ན། ངས་བྱིད་ལ་འབྲབ་སྐྱངས་
སྟོབ།” ཚིག་མཐའ་མ་དེ་མོ་རང་གི་གཞས་ཚིག་ཅིག་རེད་ལ་རྟག་པར་གཞས་དེ་ལེན་
བསྐྱད་ཀྱི་འདུག ང་ཚོ་ཨ་ལ་མེ་ཏུ་འབྲེད་ལམ་གྱི་རྒྱབ་ལོགས་ཤིག་ན་ཡོད་པའི་
མེག་སི་ཁོའི་སྦྱིལ་ཁང་རྒྱང་རྒྱང་རྣམས་ཀྱི་ཁྲོད་ན་ཡོད་པའི་མོའི་སྲིང་མོའི་ཁང་པར་
བརྒྱགས་པ་ཡིན། ངས་མེག་སི་ཁོའི་ཐབ་ཚང་འགའ་ཡོད་པའི་རྒྱབ་ཀྱི་སྲང་ལམ་སྟན་
ནག་ཅན་དེར་བརྒྱགས་པ་ཡིན། གང་ཡིན་ཟེར་ན། མོའི་སྲིང་མོས་ང་མི་མཐོང་བའི་
རུས་བཏྲང་ཡོད་པ་རེད། བྱི་འགའ་བརྒྱགས་ནས་བྱིན་སོང་། དེར་སྟོག་སྟོན་རྒྱང་
རྒྱང་ཡོད་པ་དག་གིས་ཅི་ཅི་ཅན་གྱི་སྲང་ལམ་རྒྱང་རྒྱང་དེ་མཐོང་བར་བྱེད། འཇམ་
ཞིང་རྩོ་བའི་མཚན་མོ་འདྲིར་ཐེར་རེ་དང་མོའི་སྲིང་མོ་གཉིས་ཀྱིས་ཁ་རྩོད་རྒྱག་པ་དེ་
ངས་གོ་སྐབ་ཀྱི་འདུག ང་ནི་གང་ཡིན་ཡང་གྲ་སྐྱིག་ཨང་གསར་ཡིན།

188

ཐེར་རེ་བྱིར་ཐོན་བྱུང་ལ། ངའི་ལག་པ་ནས་འཇུས་ཏེ་འབྲེད་ལམ་དཀྱིལ་མའམ་
སན་ཐེ་རལ་ ཨེ་སྤེ་འེལ་ལ་སྲིད་སོང་། དེ་ནི་ཨེལ་ཨེ་ཡི་ཤ་མདོག་ཅན་ཏེ་མི་དཀར་
མེན་པའི་མི་རིགས་འཛོམས་སའི་ལམ་ཁ་ལྟེ་བ་དེ་རེད། དེ་ནི་རི་འབྲའི་ས་ཚ་རྒྱོད་
པོ་ཞིག་རེད། བྱ་ཁང་རྣམས་ནི་རོལ་དབྱངས་སྐྱ་སྐྱམ་ནང་ལ་འཇུག་སྐབ་ཅོམ་ཞིག་གི་
ཚད་རེད་འདུག་ལ། རོལ་དབྱངས་སྐྱ་སྐྱམ་གྱིས་བྱུ་ལུ་ཞེས་པའི་སྐྱོ་བའི་རོལ་དབྱངས་

དང་། ལྷབ་རོལ་དབྱངས། རམ་སི་རོལ་དབྱངས་མ་གཏོགས་ཅི་ཡང་མི་སྒྲོག་ང་ཚོ་ལྷ་
 གཏོང་ཁང་པ་ཞིག་ལ་སྐྱམ་འདྲེགས་རྫོང་པོ་དེ་བརྒྱུད་ནས་ཡར་སོང་བ་དང་། རྗེར་
 རེ་ཡི་གྲོགས་མོ་མར་གྱུ་རི་ན་ཡི་སྤོད་ཤག་ལ་བསྐྱབས་བྱུང་། གྲོགས་མོ་འདིས་ཐེར་རེ་
 ལ་སྤྲོད་གོས་ཤིག་དང་ལྷམ་ཆ་གཅིག་ཆད་ཡོད་པ་རེད། མར་གྱུ་རི་ན་ནི་དཀར་ནག་
 འདྲེས་མའི་བུ་མོ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཞིག་རེད། མོའི་ཁྱོད་ཀྱི་ནག་པོ་སོལ་བ་འདྲ་པོ་ཞིག་
 དང་བཟང་པོ་ཞིག་རེད། ང་ལ་སྤེ་ལེན་ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱེད་ཕྱིར་ཁོང་འཕྲལ་དུ་བྱི་ལ་
 བརྒྱུགས་ནས་ཨ་རག་ཤེལ་དམ་བཞི་ཆ་གཅིག་ཅན་ཞིག་འཁྲུང་ཡོང་སོང་། ངས་དེའི་
 རིན་གྱི་ཆ་ཞིག་སྤོང་ཐབས་བྱས་མོད་ཁོང་གིས་མིན་ལ་བ་བྱུང་། ཁོང་ཚོར་བྱིས་པ་
 ཚུང་ཚུང་གཉིས་འདུག བྱིས་པ་ཚོས་ཉལ་ཁྲིའི་སྤེང་ནས་མཚོང་སྤིང་རྒྱག་གི་འདུག་
 ལ། དེ་ནི་ཁོང་ཅག་གི་རྩེད་མོ་རྩེ་ས་དེ་རེད། ཁོང་ཚོས་ལག་པ་གཉིས་ཀྱིས་ང་ལ་
 འཕྱུད་ཅིང་། ཡ་མཚན་བཞིན་ང་ལ་བལྟས། སན་ཐེ་རལ་ཨེ་སི་ཞེ་ཏུ་ཡི་ལམ་ཁ་དེར་
 སྤིར་སྐྱ་གྲག་པའི་མཚན་མོ་རྫོང་པོ་སྤྲེ། ཇི་ངོ་རོལ་གཞས་པ་འཏམ་སི་ཡི་རོལ་དབྱངས་
 “འཕྲེད་ལམ་དཀྱིལ་མའི་ཞབས་བྲོ་”ཞེས་པ་དེ་བྱི་རོལ་ནས་ལྷིར་སྐྱ་དང་སྤིར་སྐྱ་དང་
 བཅས་སྒྲོག་པའི་མཚན་མོ་དེ་རེད། ཁོང་ཚོས་ཚོམས་ཆེན་གྱི་ནང་ནས་སྐྱ་དབྱངས་
 ལེན་ལ། ཁོང་ཚོའི་སྤོང་ཁུང་ནམས་བརྒྱུད་ནས་དབྱལ་བ་ཡ་མེད་བྱེད་པ་དང་བྱི་
 རོལ་དུ་བལྟ་བ་དང་བཅས་སྐྱ་དབྱངས་ལེན། ཐེར་རེ་ལ་མོའི་ཁྱོད་པ་རག་བྱུང་ལ་ང་
 ཚོས་བདེ་མོ་ཞེས་ལབ་པ་ཡིན། ང་ཚོ་བྱ་ཁང་ཞིག་ལ་མར་བྱིན་ཅིང་། རོལ་དབྱངས་
 རྒྱ་སྐྱམ་སྤེང་ནས་རོལ་ཆའི་འཁོར་ཐག་ཅིག་བཏང་བ་ཡིན། མི་ནག་གཉིས་ཀྱིས་ངའི་
 རྣ་བ་ལ་ངའི་ཉལ་མེད་སྐྱོར་ལྷབ་བཤད་བྱས་བྱུང་། ངས་འགྲིག་གི་རེད། འཁྲུང་ཤོག་
 ལབ་པ་ཡིན། གསང་བའི་འབྲེལ་ཐག་དེ་བསྐྱབས་ཤིང་འོག་ཁང་གི་གསང་སྤོང་

ལ་འགོ་དགོས་པའི་བར་བརྒྱབ་བྱུང་། དེར་ང་གྲིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་གཡས་གཡོན་དུ་
ལངས་བསྐྱོད་དུས་ཁོས་བཤད་རྒྱུར། “དེ་ལེན་རོགས། དེ་ལེན་རོགས།” ཟེར།

“ག་རེ་ལེན་རོགས།” ངས་ལབ་པ་ཡིན།

ཁོང་ལ་ངའི་སྐོར་མོ་ནི་རག་ཡོད། ཁོས་ཐང་ལ་མཚུབ་སྟོན་བྱེད་རྒྱུར་སྐྱབ་འདུག
དེ་ན་ཐང་ཞིག་མི་འདུག འོག་ཁང་ཙམ་ཞིག་རེད། དེ་ན་སྐྱབ་པ་སྐྱབ་པོའི་དུམ་བུ་
ཞིག་དང་འདྲ་བ་ཞིག་བཞག་འདུག ཁོང་གིས་རྒྱ་མཚོར་མེད་པར་གཟབ་གཟབ་
བྱེད་ཀྱི་འདུག “ངས་ང་རང་རང་ལ་ལྟ་སྟོང་བྱེད་དགོས་ཡོད། བདུན་པ་སྟོན་མ་ལ་
དོན་དག་རྣམས་ཡག་པོ་མི་འདུག”ཟེར། ངས་སྐྱབ་པ་དེ་ཡར་བྲངས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་
ཤོག་གུ་སྐྱབ་པོའི་སིག་གྱར་ཐ་མག་ཅིག་རེད། དེ་ནས་ཐེར་རེ་ཡོད་ས་ལ་པར་བྱིན་པ་
ཡིན། དེ་ནས་ང་ཚོ་སྐྱོ་རྣམས་ཀྱིས་ལྷོས་པར་བྱེད་སྐྱོད་མགོན་ཁང་གི་སྡོད་ཤག་ལ་བྱིན་
པ་ཡིན། ཅི་ཡང་བྱུང་མ་སོང་། དེ་ནི་རྣམས་ ཇར་ཉམ་ཉགས་ཅན་གྱི་ཐ་མག་ཅིག་རེད།
ང་ནི་ངའི་སྐོར་མོའི་ཐང་ནས་གུང་པོ་བྱས་ཡོད་ན་ཅི་མ་འདྲུང་སྟུམ།

190

ཐེར་རེ་དང་ངེད་གཉིས་ཀྱིས་ཐག་ཚོད་པའི་ཐོག་ནས་ཅི་ཞིག་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན་པ་དེ་
ལ་མཐའ་མའི་ཐག་གཅོད་བྱས་པ་ཡིན། ང་ཚོར་ལྟག་ཡོད་པའི་སྐོར་མོ་དེ་ལ་བརྟེན་
ནས་ནེུ་ཡོག་ལ་རྒྱངས་འཁོར་སྐྱབ་བསྐྱོད་ཀྱིས་འགོ་རྒྱུའི་ཐག་གཅོད་བྱས་པ་
ཡིན། མཚན་མོ་དེར་མོས་རང་གི་སྲིང་མོ་ལས་སྐོར་མོ་ལྟ་བུར་སྐྱབ་འདུག ང་ཚོར་སྐོར་
མོ་བརྟེན་གསུམ་མམ་དེ་ལས་ཉུང་བ་ཞིག་ཡོད། སྐར་ཡང་ང་ཚོའི་ཉིན་རེའི་ཁང་
ལྷ་སྐྱོད་དུས་མ་རན་པའི་གོང་དེར་ང་ཚོས་བསྐྱབ་གསོག་བརྒྱབ་ཅིང་། རྒྱངས་འཁོར་
དམར་པོ་ཞིག་ཏུ་བསྐྱོད་ནས་ཁ་ལི་སྐོར་ནི་ལ་མངའ་སྡེའི་ཨར་ཁ་ཏེ་ལ་གོང་བྱེད་
ལ་བྱིན་ཅིང་། དེ་ན་གངས་ཀྱིས་རི་རྩེ་གཡོགས་པའི་རི་པོ་རྣམས་ཀྱི་གཤམ་ན་སན་

ཐ་ ཨ་ནི་ཐ་ཞེས་པའི་རྟ་རྒྱལ་ས་ར་བ་ཡོད། ད་མཚན་མོ་རེད། ང་ཚོ་ནི་ཨ་མེ་རི་ཀའི་
 སྤིང་ཕྱན་གྱི་ཚྭོགས་ལ་ཁ་བསྐྱོར་ཡོད། མི་འབོར་ཆེ་བའི་རྫོང་གི་བྱི་རོལ་ཏུ་ཐོན་ཆེད།
 ང་ཚོས་ལག་པ་འདུ་རེས་ཀྱིས་ལམ་ཁ་ནས་མེལ་ལེ་འགའ་ལ་མར་གོམ་པ་བརྒྱབ་
 པ་ཡིན། དེ་ནི་གཟའ་སྟེན་པའི་མཚན་མོ་ཞིག་རེད། ང་ཚོས་ལམ་ཟུར་གྱི་སློག་སློན་
 ཀ་བ་ཞིག་གི་འོག་ཏུ་མཐེ་བོང་བསྐྱེངས་བཞེན་ལངས་བསྐྱད་པ་ཡིན། མྱོ་བུར་དུ་
 བྱིས་པས་ཁེངས་པའི་རྒྱངས་འཁོར་ལ་དར་བུར་གསུམ་ཅན་འཕུར་བསྐྱོད་བྱེད་པ་
 དག་གིས་སྐད་བརྒྱབ་ནས་བསྐྱེབས་སོང་ལ། “གི་ནི་ནི། གི་ནི་ནི། ང་ཚོ་ཐོབ་སོང་། ང་
 ཚོ་ཐོབ་སོང་།” ཁོང་ཚོ་ཚང་མས་གི་བཏབ་ནས་བཤད་སོང་། དེ་ནས་ཁོང་ཚོས་འདྲ་
 གཉིས་ལ་ཨ་རོ་ཞེས་སྐད་བརྒྱབ་ཅིང་། ལམ་ཁ་རུ་བུ་དང་བུ་མོ་ཞིག་ཡོད་པ་མཐོང་བ་
 ལས་བུང་པའི་དགའ་སློ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཐོབ་འདུག དེ་འདྲ་བའི་ན་གཞོན་རྒྱང་རྒྱང་གི་
 གདོང་པ་དང་བཤད་སྟོལ་ཡོད་པ་ལྟར་གྱི་“གཞོན་པའི་མགྱོན་རྐྱང་”ཀྱིས་ཁེངས་པའི་
 རྒྱངས་འཁོར་བརྒྱ་སྐོར་མང་པོ་བྱིན་སོང་། ང་དེ་ཚོའི་བྱིས་པ་ཡོད་ཆད་ལ་ཁོང་ཁྱོ་
 ལངས། ཁོང་ཚོ་མཐོ་འབྲིང་གི་གཞོན་ཅུ་ཚུང་ཚུང་ཡིན་པ་དང་། གཟའ་ཉི་མའི་བྱི་
 རྩོ་ལ་ཁོང་ཚོའི་ས་མས་སྤང་ཤ་སྲེག་མ་གཏུབས་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ལ་བརྟེན་ནས།
 ལམ་དུ་ཡོད་པའི་མི་ཞིག་ལ་ཨ་རོ་ཞེས་སྐད་བརྒྱབ་ནས་ཁོང་ཚོས་ཁོང་ཚོ་སུ་ཡིན་
 བསམ་གྱི་ཡོད་པ་རེད། རང་ལ་བཅེ་དུང་བུང་ན་བསམས་པའི་བུ་ཞིག་དང་ལྟན་དུ་
 གནས་བབ་སྐྱོ་པོ་ལ་ལྷུང་བའི་བུ་མོ་ཞིག་ལ་བརྟན་བཅོས་བྱས་ནས་ཁོ་ཚོས་ཁོ་ཚོ་
 སུ་ཡིན་བསམ་གྱི་ཡོད་པ་རེད། ང་ཚོས་ང་ཚོའི་ལས་དོན་ལས་གཞན་རྩལ་གཏོགས་
 བྱེད་ཀྱིན་མེད། དེ་ནས། ང་ཚོ་ལ་རྒྱངས་འཁོར་རྩིན་ཆེན་ཞིག་རག་མ་བུང་། ང་ཚོ་
 སྐར་ཡང་གོང་སྟེ་ལ་ལོག་དགོས་འཁེལ་སོང་། ཆེས་སྤྲུག་ཤོས་ཤིག་ནི་ང་ཚོ་ལ་འཆིག་

ང་དགོས་ཤིང་། རྒྱུ་ཕྱིས་ནས་ཡོད་ས་གཅིག་རང་གཅིག་ཡོད་པ་དེ་ནི་མཚོ་འབྲིང་གི་
ཚུ་མངར་མོའི་ཚུ་སྐམ་ཞིག་ཡིན་ལ། ང་ཚོ་དེ་ལ་འགོ་དགོས་པའི་ལས་ངན་ལ་འབྲང་
བྱུང་། བྱིས་པ་ཚང་མ་དེར་འདུག་ཅིང་ཁོང་ཚོས་ང་ཚོ་བྱ་གྱི་འདུག་དེ་ནི་ཁོང་ཚོས་
ཐེར་རེ་ནི་མེག་སི་ཁོའི་བྱ་མོ་ཞིག་དང་། མེག་སི་ཁོའི་བྱ་མོ་རྒྱུ་ལ་ཤོར་བ་སྟེ། བ་ཚུ་
ཁོའམ་མེག་སི་ཁོའི་ཇག་ཚང་གི་བྱ་མོ་རྒྱུ་ལ་ཤོར་བ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། མོའི་དགའ་
རོགས་ནི་དེ་ལས་ཀྱང་སྐྱུག་ག་ཡིན་པ་མཚོང་བ་རེད།

མོས་རང་གི་མངེས་པའི་སྣ་དེ་ཡར་བཀྱགས་ནས་པར་བྱིན་སོང་ལ། ང་ཚོ་སྐྱབ་
ནག་ཁོད་དུ་ལམ་ཚེན་གྱི་ཚུ་ཡུར་རྒྱུད་ཡར་འབྲམས་པ་ཡིན། ངས་ཁྱུག་མ་རྣམས་
འཁྱུར་བ་ཡིན། ང་ཚོས་གནམ་དོ་གྲང་བའི་མཚན་མོ་དེའི་སྐྱུག་པ་རྩལ་གྱིན་ཡོད།
མཐར་འཇུག་གིས་མོ་དང་ལྟན་དུ་ཞབ་མ་འཕར་མ་ཞིག་ལ་འཇིག་རྟེན་འདི་ནས་ཡིབ་
རྒྱུ་དང་ཞོགས་པ་ཇི་ཆགས་ལ་ལྟ་རྒྱ་མིན་པའི་ཐག་གཅོད་བྱས་པ་ཡིན། ང་ཚོ་ལམ་
ཁའི་འགྲུལ་ཁང་ཞིག་གི་སྟེ་ལེན་ཁུ་ས་ལ་བྱིན་ཅིང་། རྒྱོད་མོ་བཞི་ཅམ་སྟེད་དེ་ཁང་
མེག་ཆ་འགྲིག་སྦྱིད་པོ་ཞིག་གྲས་པ་ཡིན། དེར་སྐྱུས་ཁང་དང་སྐྱུས་ཆས་ཨ་ཇོར། ཚིག་
དོས་གྱི་རྒྱུང་འབྲིན་སོགས་ཚང་མ་འདུག། ང་ཚོས་སན་རྒྱུན་ལ་དམ་པོར་འཇུག་
པ་ཡིན། ང་ཚོས་གཟབ་ནན་གྱི་ཐོག་ནས་ཁ་བརྒྱུ་རིང་པོ་བྱས་ཤིང་། དེ་ནས་སྐྱུས་
བརྒྱུ། དེ་ནས་སྐོག་སྐྱར་ནས་དང་ཡང་སྐོག་བསད་དེ་དོན་དག་རྣམས་ལ་གྲོས་མོལ་
བྱས་པ་ཡིན། དོན་དག་ཅིག་ར་འཕྲོད་བྱུང་། ངས་དོན་དག་ཅིག་ལ་མོ་རང་གི་ཡིད་
སེམས་འགྲུགས་ཐབས་བྱེད་གྱིན་ཡོད། མོས་དེ་ཁས་ལེན་བྱས་སོང་། ང་ཚོས་ནག་
ཁྱུང་དུ་དབྱགས་ཐེངས་གཅིག་གིས་གྲོས་མཐུན་དེ་མཇུག་སྟོན་བྱས་ཤིང་། དེ་ནས་
ལུ་གུ་རྒྱུང་རྒྱུང་རྣམས་དང་འབྲ་བར་ང་ཚོ་དགའ་བྱུང་།

ཞོགས་པ་དེ་ལ་ང་ཚོས་ང་ཚོའི་འཆར་གཞི་གསར་པ་དེ་ནན་ཏན་གྱིས་ལག་
 བསྟར་བྱས་པ་ཡིན། ང་ཚོ་སྤྱི་སྤྱོད་རྒྱངས་འཁོར་ལ་བསྐྱད་ནས་སྤེལ་ས་སྤྱི་ལཱ་
 འགོ་རྒྱ་དང་། དེ་ནས་རྒྱ་ལ་འབྲུམ་འཕྲོག་པའི་ལས་ཀ་བྱེད་རྒྱ་ཡིན། དེའི་བདུན་
 སྟོན་ཁ་གས་ཀྱི་རྗེས་ལ་ང་ཚོ་ནེ་ལུ་ཡོག་ལ་ཚུལ་མཐུན་གྱིས་འགོ་རྒྱ་ཡིན། དེ་ནི་སྤྱི་
 སྤྱོད་རྒྱངས་འཁོར་ཕྲོག་ནས་འགོ་རྒྱ་དེ་རེད། དེ་ནི་ཉ་ལས་པའི་ཕྱི་རོལ་ཞིག་རེད། རྩེ་
 རེ་དང་མཉམ་དུ་སྤེལ་ས་སྤྱི་ལཱ་བསྐྱོད་ཅིང་། དེད་གཞིས་རྒྱུ་ལ་བསྟེན་ཤིང་
 རྟོད་རྟོད་བྱས་ཏེ་ཁ་བརྒྱས། གོང་གསེབ་ཀྱི་ཡུལ་སྤོངས་བསྐྱར་ནས་ཕྱི་ལ་
 བསྟེན་ཤིང་། ང་ཚོར་སེམས་ཁུལ་བྱེད་དགོས་ས་ཅི་གང་ཡང་མེད། ང་ཚོ་སྤེལ་ས་སྤྱི་
 སྤྱོད་ལ་ཕྱི་རོལ་འབྱེད་ཞིག་ལ་བསྟེན་བསྐྱོད་བྱུང་། འཆར་གཞི་ནི་གོང་དེའི་ཤིང་ཏོག་
 ལྟེན་ཚོང་བྱེད་ས་ཡོད་ཚད་ལ་འགོ་རྒྱ་དེ་རེད། རྩེ་རེ་ཡིས་ང་ཚོ་ནི་ལས་ཀ་བྱེད་སའི་
 བྱར་གྱི་ནང་རྟོད་ཚོགས་གི་རེད་ཟེར། བྱར་གྱི་ནང་བསྐྱད་ཅིང་ཁ་ལི་སྒྲོར་ནི་ཡི་
 གནམ་ངོ་གུང་བའི་ཞོགས་པ་ལ་རྒྱ་ལ་འབྲུམ་འཕྲོག་པའི་བསམ་སློབ་དེས་ང་ལ་འགྲིག་
 འདུག་སྟུང་པ་ཞིག་བྱུང་། འོན་ཀྱང་དེ་ན་ཡོད་ཚོགས་པའི་ལས་ཀ་ཞིག་མི་འདུག་ལ་
 འཕྲོགས་སེང་ངེར་བྱུང་། མི་ཚང་མས་ང་ཚོ་ལ་གུངས་ལས་འདས་པའི་ལམ་སྟོན་
 བྱས་བྱུང་ལ་ལས་ཀ་སློབ་པ་ཞིག་མ་བྱུང་། གང་ལྟར་ཡང་ང་ཚོས་རྒྱ་མིའི་ཟ་ཁང་
 ཞིག་ཏུ་ཁ་ལག་ཟས་ཏེ་རྒྱངས་ཤུགས་སྤར་པའི་ལུས་པོ་དང་བཅས་ལམ་ལ་ཆས། ང་
 ཚོས་མེ་སི་མིའམ་ཡང་ན་ལྟོ་སྤོགས་ཞི་བདེ་རྒྱ་མཚོར་འབོད་པའི་མེ་འཁོར་ལྷགས་
 ལམ་བཅད་ནས་མེག་སི་ཁོའི་གོང་པ་ཞིག་ལ་ཕྱིན། རྩེ་རེ་ཡིས་རང་གི་སྤྱན་མཚེད་
 དང་ལྟན་དུ་ལས་ཀ་ལ་དམིགས་ནས་སྐྱད་ཆ་འཚབ་འཚུབ་ཅིག་བཤད་སོང་། ད་ནི་
 མཚན་མོ་རེད། མེ་སི་ཁོའི་མི་རིགས་ཀྱི་གོང་པ་འདིའི་སྲང་ལམ་རྒྱུང་རྒྱུང་དེ་ནི་སྟོག་

ང་དང་འབྲ་འབྲ་འཐུང་ནས་བསྐྱེད་ཅིང་། ང་ལ་ཆང་ལྷུང་ཞོར་ཁ་བརྗེད་སྐང་ལ་
 ཤར་སེ་ཕྱིན་ནས་ནམ་གྲུང་ལ་བསྐྱེད་སེང་། ང་ཚོ་གིང་གི་སྤྱི་སྤྱི་མ་དེ་དག་ལས་
 འགྲུལ་བསྐྱོད་ཁྱོད་ནས་བརྒྱབ་མེད། མཚམས་རེར་སྤོང་མོ་བ་རེ་འབྲིས་ནས་འགྲོ་
 བེང་། མེག་སི་ལོའི་ཨ་མ་རྣམས་ཀྱིས་བྱིས་པ་དག་འབྲིང་ནས་འགྲོ། ཉེན་རྟོག་པའི།
 བསྐྱོར་བསྐྱོད་སྐྱེད་སེང་འཁོར་བསྐྱེད་སེང་ལ་ཉེན་རྟོག་པ་ཕྱིར་ཐོབ་ནས་གཅིན་པ་
 བཏང་སོང་། འོན་ཀྱང་དུས་ཚོད་མང་ཆེ་བར་ང་ཚོ་གཉེས་ཁེར་རྒྱང་ཡིན་ལ། ད་ནི་
 བན་ཚུན་གྲུས་རྒྱུང་དུ་ཅང་དཀའ་མོ་ཞིག་དུ་འགྱུར་བ་ཆགས་ཆགས་ཀྱི་བར་དུ་
 ང་ཚོའི་རྣམ་ཤེས་གཉེས་པ་ཚུན་བསྐྱེད་སེང་བསྐྱེད་སེང་འཁོར་འཁོར་དུ་བྱས། བསྐྱེད་
 ལ་ང་ཚོ་ཡར་ལངས་ཏེ་ལམ་ཆེན་གྱི་ཕྱོགས་ལ་ཕྱིན་པ་ཡིན།

ཐེར་རེ་ལ་བསམ་སྒོ་གསར་པ་ཞིག་འདུག ང་ཚོ་མོའི་པ་ཡུལ་ས་བརྗེ་ན་ལ་ཞེས་
 པའི་གོང་ཁྲིའི་ལ་སྐྱེད་སེང་འཁོར་སྐྱེད་སེང་བསྐྱོད་བྱེད་རྒྱ་དང་། དེར་མོའི་སྐྱེན་གྱི་སྐྱེད་སེང་
 འཁོར་འཛོག་ཁང་དུ་སྤོང་རྒྱ་རེད། ང་ལ་ནི་ག་རེ་ཡིན་ན་ཡང་འགྲིག་གི་འདུག མོ་
 རང་དཀའ་སྐྱེད་ཁྲིའི་དུ་ཡོད་པའི་བྱེད་མེད་ཅིག་ཡིན་པའི་རྣམ་པ་ཐོབ་ཆེད་ངས་ཐེར་
 རེ་ལམ་ཁའི་སྤྱིང་དུ་ངའི་ཁྲུག་མའི་ཐོག་ལ་སྤོང་བཅུག་པ་ཡིན། དེ་མ་ཐག་དུ་དོ་
 འབྲེན་སྐྱེད་སེང་འཁོར་ཞིག་བཀག་བྱུང་། ང་ཚོ་གད་མོ་འཚེར་འཚེར་གྱིས་དེའི་ཕྱོགས་
 ལ་རྒྱུགས་ནས་ཕྱིན་པ་ཡིན། མི་དེ་ནི་མི་བཟང་པོ་ཞིག་རེད། འོན་ཀྱང་དོ་འབྲེན་
 སྐྱེད་སེང་འཁོར་དེ་ནི་ཐེབ་ཆག་ཅིག་རེད། དེ་སྤྱིར་སྤྱིར་དང་བཅས་ལུང་པའི་ཁྲུན་ལ་ཡར་
 ལུར་སོང་། ང་ཚོ་ས་བརྗེ་ན་ལ་གོང་ཁྲིའི་ལ་ནམ་མ་ལངས་པོང་གི་ཞོགས་ཀ་སྤྱི་བོའི་
 དུས་ཤིག་ལ་འབྱོར་བྱུང་། ཐེར་རེ་གཉེད་པའི་སྐྱེད་སེང་དེ་ལ་ངས་རྒྱན་ཆང་དེ་འཐུང་
 ཚར། ང་ནི་ངོ་མ་བཟུང་འདུག ང་ཚོ་མར་བབས་ཤིང་། ཨེ་སི་མི་མེ་འཁོར་འཐུག་

འགོག་ས་ཚིག་ས་ཤིག་སྟེ། ལ་ལི་སྐྱོར་ནི་ཡའི་གྲོང་སྡེ་རྒྱུང་རྒྱུང་ཞིག་གི་ལོ་མས་ཁེངས་
 པའི་གྲོང་དགེལ་གྱི་བཞི་མདོ་ཁུ་སིམ་པོ་དེར་འབྲམས་པ་ཡིན། ང་གཉིས་ཁོ་མོའི་
 ལྷུན་གྱི་གོགས་པོ་འཚོལ་དུ་བྱིན་པ་ཡིན། ཁོང་གིས་ཁོ་མོའི་ལྷུན་གང་དུ་ཡོད་པ་ང་
 ཚོ་ལ་བཤད་རྒྱ་ཡིན་པ་རེད། མི་སུ་ཡང་བྱིམ་ན་མི་འདུག་ནམ་ལངས་མགོ་བརྩམས་
 རིམ་བཞིན་ང་གྲོང་དགེལ་གྱི་བཞི་མདོའི་སྤང་ཐོག་དུ་གན་རྒྱལ་དུ་ཉལ་ཞིང་། ཚིག་
 འདི་དག་བརྒྱར་བཤད་ཡང་བཤད་བྱས་ནས་བསྟུན་པ་ཡིན། “སོ་མ་ར་ཇོའི་ཁྲོད་དུ་
 ཁོང་རི་ལྟར་བཟེ་ཡོད་པ་དེ་བྱེད་གྱིས་ང་ལ་མི་བཤད་དམ། ཨ་བཤད། སོ་མ་ར་ཇོའི་
 ཁྲོད་དུ་ཁོང་རི་ལྟར་བཟེ་བར་འགྱུར།” འདི་ནི་ “མི་དང་ཅི་ཅི” ཞེས་པའི་སྟོག་བརྟན་དུ།
 ཁྲོག་བརྟན་འབྲལ་མཁན་ལྟར་སྟེ་སི་མེ་རེ་རྒྱུ་གྱིས་རྩ་ཐང་གི་འགོ་བ་ཞིག་ལ་ལ་
 བརྟེད་བཞིན་པ་ལས་བྱུང་བ་རེད། རྩར་རེ་ཡིས་ཁོང་དགོད་ཅིག་བྱས་སོང་། ངས་
 ཅི་ཞིག་བྱས་པ་ཚང་མ་མོ་ལ་འགྲིག་བསྟུན་འདུག་ ང་དེར་ཉལ་ནས་ཡེ་ཤུའི་སྟེ་
 ལང་ནས་བྱུང་མེད་རྣམས་བྱིར་ཐོན་ཐོན་བར་དེ་འདྲ་བྱས་བསྟུན་ནའང་མོས་དེ་ལ་
 ཡ་བྱེད་གྱི་མ་རེད། འོན་ཀྱང་མཐའ་མ་དེ་ལ་ངས་མོ་རང་གི་ལྷུན་ལ་བརྟེན་ནས་ང་
 ཚོ་གང་རྒྱར་འགྲིག་འགྲོ་བའི་ཐག་གཅོད་བྱས་ཤིང་། མོ་རང་ལྷགས་ལམ་འབྲིས་གྱི་
 མགོན་ལང་རྒྱུང་པ་ཞིག་ལ་འབྲིད་པ་ཡིན་ལ། ང་ཚོ་རྒྱུད་པོ་བྱས་ནས་ཉལ་བ་ཡིན།
 ཉེ་འོད་འཚོར་ཞིང་གསལ་བའི་ཞོགས་པ་དེ་ལ་འབྲེར་རེ་སྟེ་པོར་ལངས་ཏེ་མོའི་
 ལྷུན་འཚོལ་དུ་བྱིན་སོང་། ང་ཉིན་གྲུང་བར་དུ་ཉལ་ཞིང་། ངས་སྟེའུ་ཁུང་ནས་བྱི་
 རོལ་ལ་བལྟས་སྐབས། མོ་བྱར་དུ་ཨ་སི་ སི་མེ་འཁོར་དོ་སྐམ་ཅན་ཞིག་བརྒྱུད་
 བཞིན་ཡོད་པ་མཐོང་བྱུང་ལ། དེའི་ནང་གི་དོ་འདྲེན་པང་གཅལ་ལེབ་ལེབ་ཅན་

ནམས་ཀྱི་སྤྲེང་དུ་སྤྲང་པོ་བརྒྱ་ཕྲག་མང་པོ་ཉལ་ནས་དགའ་ཚོར་གྱི་ངོས་ནས་སྐྱོར་
 ལག་བྱས་ཏེ་སྤྲེང་མགོ་ལེན་ཆེད་རིལ་ནས་འགྲོ་བ་དང་། བཞད་གང་ཅན་གྱི་ཚགས་
 པར་ནམས་ཁོང་ཅག་གི་སྣ་བའི་སྤྲེང་གཡོགས་འདུག ལ་ཤས་ཀྱིས་མེ་འཁོར་
 མཐའ་ལྷགས་ཀྱིས་འབྲུང་ཡོང་བའི་ཁ་ལི་རྫོང་ནི་ཡའི་རྒྱན་འབྲུམ་བཟང་པོ་དག་
 ལུང་བཞིན་འདུག “དཔྱལ་བ།” ངས་ཀྱི་བཏབ། “ཉོ་ཉོ་འདི་ནི་ལྷས་གནང་བའི་ས་ཆ་
 དེ་རེད།” ཁོང་ཚོ་ཚང་མ་སྤྲི་རི་སི་སི་ཁོ་གོང་ཁྲེར་ནས་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད་ལ། བདུན་
 སྲག་གཅིག་གི་ནང་ཚུད་ལ་ཁོང་ཚོ་དེ་འདྲའི་ཉམས་ཆེན་པོ་བྱས་ཏེ་ཕྱིར་ལོག་གི་རེད།

ཐེང་རེ་ནི་མོའི་སྤྱན་དང་ཁོང་གི་གྲོགས་པོ། མོའི་བྱིས་པ་བཅས་དང་མཉམ་དུ་
 བསྐྱེད་བས་བྱུང་། མོའི་སྤྱན་དེ་ནི་མེག་སི་ཁོའི་སྤྲེང་ཤར་ཚོད་པོ་ཏ་ཅང་སྤང་བར་འགྲོ་བ་
 ཞིག་དང་ཆང་ལ་དགའ་ནས་སྤྲོ་འགྲོ་བའི་གསར་བུ་དཔེ་ཡག་པོ་ཞིག་འདུག ཁོང་
 གི་གྲོགས་པོ་ནི་སལ་ཆེར་[མེག་སི་ཁོའི་མིའི་]སྤྲེང་གདངས་མེད་པར་དབྱིན་རི་སྐད་
 བཤད་མཁན་མེག་སི་ཁོའི་མི་ལྷག་ལྷག་ཆེན་པོ་ཞིག་འདུག་ལ། སྐད་ཆ་ཞིང་དགའ་
 ཏུ་འདུག་རྒྱུར་ཆེས་སེམས་ཁྲུང་ལེན་མཁན་ཞིག་རེད། ཁོང་གིས་ཐེང་རེ་ལ་རེ་བའི་
 མིག་འཛིན་པ་དེ་ངས་མཐོང་བུའི་ཀྱི་འདུག མོའི་བྱིས་པ་ཚུང་ཚུང་དེའི་མིང་ལ་རྩོ་
 བེ་ཟེར་ཞིང་ལོ་བདུན་རེད། མིག་ནག་ཅིང་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཞིག་འདུག ལགས་རེད།
 དང་ཚོ་འདིར་ཡོད་ལ་ཉི་མ་ཚོད་ཅིང་རྒྱལ་པོ་གཞན་ཞིག་གི་མགོ་རྒྱུགས་པ་རེད།

ཁོ་མོའི་སྤྱན་གྱི་མིང་ལ་རིག་ཁེ་ཟེར། ཁོ་ལ་རྒྱངས་འཁོར་ ༡༩༩༡ ལོའི་ཤ་མེ་
 རྟགས་ཅན་ཞིག་འདུག ང་ཚོ་དའི་ནང་དུ་བརྒྱུད་ས་ཤིང་ས་ཆ་ངོ་མི་ཤེས་ས་ཞིག་ལ་
 ཕྱིན་པ་རེད། “ང་ཚོ་གང་དུ་འགྲོ་གི་ཡོད།” ངས་དྲིས། སྤྱན་གྱི་གྲོགས་པོ་དེས་འགྲེལ་
 བརྗོད་བྱས་སོང་ལ། ཁོང་གི་མིང་ཕོན་རྩོ་རེད། དེ་ནི་མི་ཚང་མས་ཁོང་ལ་འབོད་པའི་

མིང་དེ་རེད། ཁོང་ལ་རྒྱ་མ་ཞིག་སློབ་གྲྭ་འདུག དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཡིན་པ་ངས་ཤེས་བྱུང་།
 ཁོང་གི་ཚོང་ལས་དེས་ཞིང་པ་རྣམས་ལ་དུད་འགྲོའི་ལུང་བཅོང་གི་ཡོད་ཅིང་། ཁོང་
 ལ་དོ་འདེན་རྒྱུ་ལས་འཁོར་ཞིག་ཡོད་པ་རེད། རིག་ཁེ་ལ་དུས་རྟུག་ཏུ་དུལ་ལྷན་ཏུ་
 སློར་མོ་གསུམ་བཞི་རེ་ཡོད་ཡོད་པ་རེད་ལ། དོན་དག་རྣམས་ཀྱི་ཐང་ནས་སྤང་བ་
 སྤྱིད་སྤྱིད་རེད། ཁོང་གིས་དུས་རྒྱུན་ནས་བཤད་རྒྱ་ལ། “དེ་འགྲིག་འདུག ཁོ་རེ། ད་
 དེ་རེད། ད་དོ་རེད། ད་དོ་རེད།” ཟེར། དེ་ནས་སྤྱིན་པ་རེད། ཁོང་གིས་རྒྱུ་ལས་འཁོར་
 གོ་བ་དོ་རྒྱུང་པ་དེ་རྒྱ་ཚོང་གཅིག་ལ་རྒྱག་ཚད་བདུན་ཅུའི་ཐོག་བསྐོར་བ་རེད། ང་
 ཚོ་སྤྱི་རི་མི་ཚོ་གོང་ལྷོ་བསྐལ་ནས་མ་ཏེ་ར་ལ་ཞིང་པ་འགའ་ཞིག་ལ་ལུང་གི་སློར་
 ལ་སྤྱད་ཆ་བཤད་དུ་སྤྱིན་པ་རེད།

198

རིག་ཁེ་ལ་ཤེལ་དམ་ཞིག་འདུག “དེ་རིང་ང་ཚོས་འཐུང་། སང་ཉིན་ང་ཚོས་ལས་
 ཀ་བྱེད། ད་དོ་རེད། ཁོ་རེ། ལུབ་ཅིག་རྒྱོབ་སྟེ། ཐེང་རེ་རྒྱུ་ལས་འཁོར་རྒྱབ་ཏུ་མོའི་བྱ་
 དང་ལྟན་དུ་བསྟན་འདུག ངས་ཁ་སྤྱིར་འཁོར་ནས་མོ་ལ་བལྟས་པ་ཡིན། ས་ལུལ་དུ་
 འགྱུར་བའི་དགའ་སྤང་གི་ཤ་མདོག་དེ་མོའི་གདོང་ནས་མཐོང་བྱུང་། ཁ་ལི་སྤྱོར་ནི་
 ཡའི་ལུལ་གྱི་རྒྱ་བཅུ་པའི་ཡིད་དུ་འོང་བའི་གོང་མཐའི་ལུལ་རྒྱུངས་ལྗང་ཐིང་དེ་བ་
 དེ་སྤྱོད་འཚུབ་འཚུབ་ཀྱིས་བསྐྱར་གྱིན་འདུག ང་ལ་ཡང་བསྐྱར་གསུགས་པོའི་གཏིང་
 བས་ངར་ལྷགས་ཤིག་བསྐྱེད་སྤྱོད་འདུག། འགྲོ་ཚོག་ཚོག་ཡིན།

“ཁོ་རེ། ང་ཚོ་ད་གང་དུ་འགྲོ་གི་རེད།”

“ང་ཚོ་གཡས་གཡོན་ལ་ལུང་རྒྱགས་ཡོད་པའི་ཞིང་པ་ཞིག་འཚོལ་དུ་འགྲོ་སང་
 ཉིན་དོ་འདེན་རྒྱུ་ལས་འཁོར་བསྐོར་ནས་ཚུར་ཡོང་ནས་དེ་དག་ལེན། ཁོ་རེ། ང་ཚོས་
 སློར་མོ་མང་པོ་བཟོ་གི་རེད། ཅི་གང་གི་དོན་ལའང་སེམས་སྤུལ་མ་བྱེད།”

“ང་ཚོ་ཚང་མ་དོན་འདིའི་ནང་དུ་མཉམ་པོ་ཡིན་ལ།” རོན་ཇོ་ཡིས་སྐད་བརྒྱབ།
 དེ་འདྲ་ཡིན་པ་འདྲ་ཞིག་མཐོང་བྱུང་། ང་ཚོ་གྲུགས་གང་དུ་སོང་ན་ཡང་མི་ཚང་མ་དོན་
 དེའི་ནང་དུ་མཉམ་པོ་རེད། ང་ཚོ་མྱེ་རི་སི་ནོ་གོང་ཁྲུང་གི་སྲང་ལམ་སློབ་པ་དེ་ཚོ་
 བརྒྱད་ནས་བརྒྱགས་ཤིང་དེ་ནས་ལྷང་པའི་གྲུག་ལ་ཡར་བྱིན་ནས་ལམ་རྒྱུད་སྤེང་ན་
 ཡོད་པའི་ཞིང་པ་འགའ་ཡོད་ས་ལ་བྱིན། རོན་ཇོ་རྒྱུད་ས་འཁོར་ལས་བབས་ཏེ་མེག་སི་
 ལོའི་ཞིང་པ་རྒྱུད་པོ་འགའ་དང་ལྷན་དུ་མགོ་ཉོག་པོའི་སྐད་ཆ་བཤད་བྱུང་། དེ་ནས་
 ཅི་ཡང་མ་ལོན་པ་ནི་བཤད་ག་ལ་དགོས།

“ང་ཚོར་དགོས་པ་ནི་འཕྲུང་རྒྱ་ཞིག་རེད།” རིག་ཁེ་ཡིས་སྐད་བརྒྱབ། དེ་ནས་
 ང་ཚོ་ལམ་མདོའི་ཚང་ཁང་ཞིག་ལ་བྱིན་པ་ཡིན། ཨ་མེ་རི་ཀ་བ་རྣམས་ཀྱིས་དུས་
 རྟག་དུ་གཟུང་ཉེ་མའི་ཕྱི་རྩོར་ལམ་མདོའི་ཚང་ཁང་དུ་ཚང་འཕྲུང་། ལོང་ཚོས་རང་
 གི་བྱིས་པ་འཁྲིད་ཡོང་། ལོང་ཚོས་ཚང་རིགས་གང་ཡིན་སྐོར་ནས་ཅ་ཅོ་སློག་ཅིང་
 འཁྲུག་འཛིང་ཤོར། ཚང་མ་འགྲིག་གི་རེད། མཚན་མོ་བསྐྱེབས་དུས་བྱིས་པ་རྣམས་
 ཀྱིས་དུ་མགོ་རྩོམ་ལ། ས་མ་རྣམས་ར་བཟེ་ཡོད། ལོང་ཚོ་གོམ་པ་བྱུང་རྒྱུར་རེ་བྱས་ཏེ་
 བྱིས་ལ་ལོག་ ཨ་མེ་རི་ཀའི་ས་ཆ་གང་ས་གང་དུ་ང་ནི་ལམ་མདོའི་ཚང་ཁང་དུ་བྱིན་
 ཏེ་བཟུང་ཚང་གང་བོ་ཅན་རྣམས་དང་ལྷན་དུ་ཚང་འཕྲུང་ལྱོད་ཡོད། བྱིས་པ་རྣམས་
 ཀྱིས་མ་རྩོས་ལོ་ཉོག་བརྩོས་མ་དང་ཡུངས་རིལ་ལེབ་མོ་བརྩོས་མ་དག་ཟ་ཞིང་རྒྱབ་
 ཏུ་སྐྱེ། ང་ཚོས་འདི་དག་བྱས་པ་ཡིན། རིག་ཁེ་དང་ང་དང་རོན་ཇོ་དང་ཐེར་རེ་བཅས་
 མར་བསྐྱད་ནས་ཚང་འཕྲུང་ཞིང་རོལ་དབྱངས་དང་ལྷན་དུ་སྐད་བརྒྱབ་ནས་སྐད་ཆ་
 བཤད། བྱིས་པ་རྒྱུད་རྒྱུད་རོན་ཏེ་རོལ་དབྱངས་སྐྱ་སྐྱམ་གྱི་གཡས་གཡོན་དུ་བྱིས་པ་
 གཞན་དང་ལྷན་དུ་འཁོར་ནས་བསྐྱད། ཉེ་མ་དམར་པོ་ཆགས་པའི་མགོ་བརྩམས།

དོན་དག་ཅི་ཡང་འགྲུབ་མེད་པ་རེད། བརྒྱབ་དགོས་པའི་དོན་དག་ག་རེ་ཡོད་པ་རེད།
“མ་ཉ་ན།སང་ཉིན།” རིག་ཁེ་ཡིས་བཤད། “མ་ཉ་ན། ཁོ་རེ། ང་ཚོས་བྱེད་ཐུབ་ཀྱི་རེད།
མི་རག་ད་དུང་གཅིག་འཐུང་། ཁོ་རེ། ད་དོ་རེད། ད་དོ་རེད།”

ང་ཚོ་འཁྲོད་བཞིན་ཕྱིར་ཐོན་ཅིང་རྒྱངས་འཁོར་དུ་འཇུག་ལ། ང་ཚོ་ལམ་ཆེན་གྱི་
ཆང་ཁང་ཞིག་ལ་ཕྱིན། ཐོན་རྗེ་ཞི་གཟུགས་ཆེ་ཞིང་རྒྱན་མཐོ་ལ། དབང་ཤེད་ཅན་གྱི་
རིགས་ཤིག་ཡིན་ལ། ཁོང་གིས་སན་མག་ཞིན་ལུང་པའི་མི་ཚང་མ་ངོ་ཤེས་ཀྱི་འདུག
ལམ་ཆེན་སྐྱོང་གི་ཆང་ཁང་ནས་ང་གཅིག་ཤུ་ཁོང་དང་མཉམ་དུ་རྒྱངས་འཁོར་ལ་
བསྐྱད་དེ་ཞིང་པ་ཞིག་འཚོལ་དུ་ཐོན་པ་ཡིན། དེའི་ཚབ་ལ་ང་ཚོ་མེག་སི་ཁོའི་གྲོང་
པ་མེ་ཏེ་ར་ལ་བསྐྱེབས་འདུག སུ་མོ་རྣམས་ལ་རོལ་བཞིན་ལྟ་བཞིན་ཁོང་དང་རིག་ཁེ
གཞིས་ལ་ཅིག་ཡེན་རྒྱུ་འཐུང་ཐབས་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་འདུག དེ་ནས་རྒྱན་འབྲུམ་གྱི་རྫོངས་
འདིའི་སྐྱོང་དུ་ས་རྒྱལ་རྒྱུག་པོ་ཞིག་འཐིབས་པ་དང་ཆབས་གཅིག ངས་ང་རང་གྲོན་
པའི་ཚུལ་གྱིས་རྒྱངས་འཁོར་དུ་བསྐྱད་ཡོད་པ་ཤེས་བྱུང་ལ། དུས་མཚུངས་སུ་ཁོས་
ཐབ་ཆང་ཞིག་གི་སྒོ་འགྲམ་དུ་མེག་སི་ཁོའི་རྒྱན་པོ་ཞིག་དང་ལྷན་དུ་རྒྱན་པོ་དེའི་
ཁང་རྒྱབ་གྱི་ར་སྒོར་དུ་བཏབ་པའི་ཚུ་ཀུ་བ་ཞིག་གི་གོང་ཚད་སྒོར་ནས་ཚོད་པ་
རྒྱག་བཞིན་འདུག ང་ཚོ་ལ་ཚུ་ཀུ་བ་དེ་ཐོབ་བྱུང་། ང་ཚོས་ས་ཆ་དེ་ག་རང་ལ་ཟས་
པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཤུན་པ་རྣམས་རྒྱན་པོ་དེའི་འདམ་གྱིས་གཡོགས་པའི་རྒྱང་ལམ་སྐྱོང་
ལ་གཡུགས་པ་ཡིན། སུ་མོ་མངོས་མ་རྒྱུང་རྒྱུང་སྒྲ་ཚོགས་པ་ཞིག་སྟན་ནག་ཆགས་
བཞིན་པའི་སྲང་ལམ་ནས་མར་འགྲོ་བཞིན་འདུག “དཔུལ་བ་ང་ཚོ་གང་དུ་ཡོད་པ་
རེད།” ཅེས་བཤད།

“ཁོ་རེ། སེམས་ཁྲལ་མ་བྱེད།” མོན་ཇོ་མི་ཚེན་གྱིས་བཤད། “སང་ཉིན་ང་ཚོས་སྐོར་མོ་ཉ་ཅང་མང་པོ་བཟོ་གི་རེད། དོ་དགོང་ང་ཚོས་སེམས་ཁྲལ་བྱེད་གི་མིན།” ང་ཚོ་ཕྱིར་ལོག་ནས་ཁྲེར་རེ་དང་མོའི་སྐུན། བྱིས་པ་བཅས་གྲངས་ཏེ། ལམ་ཚེན་གྱི་སློབ་སློབ་ལོག་ཏུ་སླི་རི་སི་ནོ་ལ་སྐངས་འཁོར་བསྐོར། ང་ཚོ་ཚང་མ་གྲོད་པ་ལྷོགས་ནས་མི་འགོ་གི་འདུག ང་ཚོ་སླི་རི་སི་ནོ་གོང་ཁྱེར་གྱི་སྐྱུགས་ལམ་སྟེང་དུ་འཕར་སྒྲིང་ཞིག་བྱས་ནས་སོང་ཞིང་། སླི་རི་སི་ནོའི་མེག་སི་ཁོའི་གོང་སྒྲིང་སྐང་ལམ་ཚོད་པོ་དེ་བཞུལ། རྒྱ་མི་ཁྱད་མཚར་དག་གིས་སྐུ་ཁྲུ་ཁྲུང་ནས་མགོ་ཕྱིར་བཞུན་ཏེ་གཟུང་ཉི་མའི་མཚན་མོའི་སྐང་ལམ་ལ་རོལ་སྐྱོང་བྱས། མེག་སི་ཁོའི་གསར་མོ་སྐོར་དང་སྐོར་གྱིས་དོར་མ་ལྷུག་ལྷུག་གོན་ཏེ་འགྱིང་ཉམས་གྱིས་བྱིན། རོལ་དབྱངས་སྐྱ་སྐྱམ་དག་ནས་མམ་སྟོའི་རོལ་དབྱངས་བསྐྱུགས། [འདྲའི་དུས་སྟོན་]ཉ་ལོ་མེན་དང་འདྲ་བར་སློབ་སློབ་གྱི་སྒྲིང་བ་བསྟར་འདུག ང་ཚོ་མེག་སི་ཁོའི་ཟ་ཁང་ཞིག་ལ་བྱིན་ཏེ། མེག་སི་ཁོའི་ཁ་ཟས་ཐགོ་དང་། སྐན་མ་ཚེན་པོ་མེན་ཚོ་འཐག་མ་བག་ལེབ་སྐབ་སྐབ་གྱི་ནང་བཏུམས་པ་བཅས་ཟས་པ་ཡིན། དེ་ཉ་ཅང་ཞིམ་པོ་བྱུང་། ངས་ང་དང་ཞེའུ་ཇར་ཇི་མཚོ་འགམ་གྱི་བར་ན་ལངས་པའི་ང་རང་གི་འོད་འཚར་བའི་སྐོར་མོ་ལྷ་ལོར་དེ་ཤག་སེ་བཏོན་ནས་ཁྲེར་རེ་དང་ང་གཉིས་གྱི་ཟས་རིན་ལ་སྐྱད་པ་ཡིན། ད་ང་ལ་སྐོར་མོ་བཞི་ཡོད། ཁྲེར་རེ་དང་ངེད་གཉིས་གྱིས་སྐན་ཚུན་ལ་བཞུས།

“གཅེས་མ། དོ་དགོང་ངེད་གཉིས་གང་དུ་ཉལ་རྒྱ་རེད།”

“ངས་མི་ཤེས།”

རིག་ཁེ་ནི་ར་བཟེ་འདུག ད་ནི་ཁོང་གི་ཁ་ནས་ཐོན་ཚད་ནི། རྐྱད་འདམ་པོ་ཞིག་དང་ཐང་ཚད་པ་ཞིག་གི་ནང་ནས་ “ད་དོ་རེད། ཁོ་རེ། ད་དོ་རེད། ཁོ་རེ།” ཟེར་བ་དེ་

རེད། འདི་ནི་ཉེ་མ་རིང་པོ་ཞིག་ལྟར། ང་ཚོའི་སྲུ་གཅིག་གིས་ཀྱང་ཅི་ཞིག་འབྲུང་
 བཞིན་པའམ། ཡང་ན། དཀོན་མཆོག་བཀའ་རྒྱུ་ཅན་གྱིས་ཅི་ཞིག་ཐག་གཅོད་བྱས་
 ཡོད་པ་དེ་མི་ཤེས། རོ་ནི་རྒྱུ་རྒྱུ་རྟེན་རྗེ། ངའི་པང་དུ་གཉིད་ཤོར་འདུག ང་ཚོས་
 ཕྱིར་སའ་ལྷོ་ནལ་ལ་རྒྱུ་རྒྱུ་འཁོར་བ་སྐྱོར་བ་ཡིན། ལམ་དུ་ལམ་ཆེན་ ༧༧ རྟགས་ཅན་
 གྱི་ལམ་གྱི་ཁང་པ་ཞེས་པའི་ལམ་ཁའི་མགོན་ཁང་ཞིག་ཏུ་སློབ་བྱུང་དུ་བཀག་སོང་།
 རིག་ཁེ་ཡིས་མཐའ་མཐུག་གི་སློབ་པ་གཅིག་ཉེ་འདོད་པ་རེད། ལམ་ཁང་དེའི་རྒྱབ་
 བ་འབྲུད་འཁོར་དང་། ལྷན་དུ་དུང་འགྲུལ་ཁང་གི་རྒྱམ་པ་ཅན་གྱི་ཁང་མིག་རྟེན་
 ལོག་ཁ་ཤས་འདུག ངས་དེའི་གོང་ཚད་རྣམས་པ་ཡིན་ལ་དེ་ལ་སློབ་རྒྱུ་གཉིས་རེད།
 ངས་ཐེངས་ལ་དེ་ལྟར་འདུ་རེད་རྣམས་པ་ཡིན། མོས་འགྲིག་གི་རེད་ཟེར། གང་ཡིན་ཟེར་
 བ། ང་ཚོ་ལ་ད་ལྟ་རང་གི་ལག་ན་བྱིས་པ་ཡོད་ཅིང་ཁོང་བདེ་ཞིང་སྲིད་པ་ཞིག་བཟོ་
 དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། གདོང་ནག་གེར་ཡོད་པའི་ཨོག་ཁེའམ་ཨོག་ལ་རྟོ་མའི་མི་
 རྣམས་ཕྱགས་རྗེའི་རོལ་དབྱེད་སྲུ་ལག་ཅིག་གི་རོལ་དབྱེད་སྲུ་ལ་འཁོར་ཡོད་པའི་
 ཆང་ཁང་དེ་ནས་སློབ་པ་འགའ་འབྲུང་རྗེས་ཐེངས་ལ་དང་། རོ་ནི་བཅས་འགྲུལ་
 ཁང་གི་ཤག་ལ་ཕྱིན་ཅིང་། ཉལ་ཁེ་ལ་འཛེགས་རྒྱུའི་གྲ་སྒྲིག་བྱས་པ་ཡིན། སོན་རོ་
 བེ་གཡས་གཡོན་ལ་འཁོར་ནས་བསྐྱད་བྱུང་ལ་ཁོང་ལ་ཉལ་ས་མི་འདུག རིག་གེ་ནི་
 རྒྱུ་འབྲུམ་སྤོང་པའི་རྒྱུ་ལ་ཁོང་གི་རྩ་པའི་ཁང་པར་ཉལ་སོང་།

202

“སོན་རོ་ རྒྱུ་གང་དུ་བསྐྱད་ཀྱི་ཡོད།” ངས་རྣམས་པ་ཡིན།

“སྤོང་ས་མེད། ཁོ་རེ། ང་རོ་ལོ་གཟུགས་ཆེན་མ་དང་ལྷན་དུ་སྤོང་རྗེས་བྱས་ཡོད་
 མོད་མོས་མདང་དགོང་དུ་ལ་བསྐྱད་བྱུང་། ང་ལའི་དོ་འདྲེན་རྒྱུ་ལ་འཁོར་ལེན་དུ་
 འགོ་རྒྱུ་ཡིན་ལ། དོ་ལུ་དེར་ཉལ་རྒྱུ་ཡིན།” རྒྱུ་མངས་སྤྱི་འཇུག་གི་སྒྲིག་བྱུང་། ཐེངས་

རེ་དང་ངེད་གཉིས་གྱིས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྐར་མ་ལ་ཅེར་གྱིས་བལྟས་ཤིང་འོ་བསྐྱལ། “མ་
ཉ་ན” མོས་བཤད་སོང་། “སང་ཉིན་ཚང་མ་འགྲིག་འགྲོག་རེད། ཁོ་རེ། ཁྱེད་གྱིས་
དེ་ལྟར་མི་འདོད་དམ། ལྷིང་སྤྱད་སལ།”

“ཡིན་དང་ཡིན། གཅེས་ལོ་མ། མ་ཉ་ན།” དེ་ནི་དུས་རྒྱུ་ཏུ་མ་ཉ་ན་རེད། བདུན་
ཕྱག་རྗེས་མ་དེའི་རིང་ལ་ཚིག་འདི་ནི་ངས་གང་ཐོས་ཚད་དེ་རེད། མི་ཉ་ན། ཡིད་དུ་
འོང་བའི་མིང་ཚིག་ཅིག་དེའི་གོ་དོན་ནི་པལ་ཆེར་ལྷ་ཡུལ་ལ་གོ་བ་རེད།

ངོ་ནི་རྒྱུང་རྒྱུང་དེ་གྲོན་པ་ཚང་མ་དང་བཅས་ཉལ་བྱིའི་སྤྲེང་མཚོངས་སོང་ལ།
དེ་ནས་གཉིད་ཀྱི་ལྷན་སོང་། ཁོང་གི་ལྷན་ནས་ཕྱི་ལ་བཞོས་བཞག་པ་དེ་ནི་མ་ཏེ་ར་ཡུལ་
གྱི་བྱེ་མ་རེད། རྒྱུ་རེ་དང་ང་གཉིས་མཚན་དགྱིལ་ལ་ཡར་ལངས་ཏེ་ཉལ་གདན་ནས་
བྱེ་མ་དེ་དག་གྱིར་སྤྱད་སལ་ཡིན། ཞོགས་ཀར་ང་ཡར་ལངས་ཏེ་ལྷན་བརྒྱབ་ཅིང་། དེ་
ནས་ས་ཆ་དེའི་གཡས་གཡོན་ལ་གོ་མ་པ་བརྒྱབ་པ་ཡིན། ང་ཚོ་ནི་ས་ལྷོ་ནལ་གྲོང་ཁྱིམ་
ནས་མེལ་ལེ་ལྷ་ཙམ་གྱི་མཚམས་ན་སྤྱོད་བལ་གྱི་ཁིང་ཁ་དང་རྒྱན་འབྲུམ་གྱི་སྤོང་ར་
ཡོད་ས་ཞིག་ལ་འདུག ངས་སྐར་ས་འདིའི་སྤྱོད་བཤག་ཨ་ཅེ་རྒྱགས་པ་དེ་ལ་གྱུར་དེ་
ཚོའི་གསལ་ན་སྤོང་པ་ཡོད་མེད་རྒྱུས་པ་ཡིན། ཉིན་གཅིག་ལ་སྤོང་གཅིག་རེ་ཡིན་པའི་
གོང་ཁེ་ཤོས་གྱི་གྱུར་དེ་སྤོང་པ་རེད། ངས་སྤོང་རྗོག་གཅིག་གཡུགས་ནས་དེའི་ནང་
ལ་སྤོང་པ་ཡིན། དེར་ཉལ་བྱི་གཅིག་དང་ཐབ་གཅིག་གྱུར་གྱི་ཀར་རྒྱུག་གི་སྤྲེང་ལ་
དཔུངས་པའི་མེ་ལོང་ཆག་ཏོ་ཞིག་འདུག དེ་ནི་ཡིད་སྤོང་བ་ཞིག་རེད། ང་ནང་ལ་རྒྱུར་
ནས་འགོ་དགོས་བྱུང་ཁིང་། བདུ་དུ་བསྐྱེབས་དུས་ངའི་གཅེས་སྤྱད་དང་ངའི་གཅེས་
ལོ་མ་གཉིས་འདུག ང་ཚོ་རིག་ཁེ་དང་ཕོན་རྗོག་གཉིས་གྱི་དོ་འདྲན་རྒྱུངས་འཁོར་

ཡོང་རྒྱུ་ལ་བསྐྱབས་པ་ཡིན། ཁོང་ཚོ་སྤྱི་རག་གི་ཤེལ་དམ་དང་བཅས་བསྐྱབས་བྱུང་
ལ། ང་ཚོས་གྲུར་གྱི་ནང་དུ་ར་བའི་རྒྱུའི་སྲིད་འཐུང་མགོ་བརྩམས་པ་ཡིན།

“ལུང་ག་རེ་བྱས་སོང་།”

“དེ་རིང་ཕྱིས་དྲགས་པ་རེད། སང་ཉིན་ཁོ་རེ། ང་ཚོས་སྒོར་མོ་ཉ་ཅང་མང་པོ་བཟོ་
གི་རེད། དེ་རིང་ང་ཚོས་སྤྱི་རག་འགའ་འཐུང་། བྱེད་ཀྱིས་དེ་ལ་ཅི་ཟེར། ཆང་ཡིན་
ནམ།” ང་ལ་མཚུ་བ་སྒོན་བྱེད་དགོས་ཡོད་པ་མ་རེད། “ད་དོ་རེད། ད་དོ་རེད།” རིག་
ཁེ་ཡིས་སྐད་བརྒྱབ་ནས་བཤད། ལུང་དཔོར་འདྲེན་གྱི་ཐོག་ནས་སྒོར་མོ་བཟོ་བའི་ང་
ཚོའི་འཆར་གཞི་དེ་ནམ་ཡང་ལག་ལེན་ལ་འཁེལ་རྒྱ་མིན་པ་དེ་ངས་མཐོང་བའི་
མགོ་རྒྱུགས་སོང་། དོ་འདྲེན་རྒྱུ་ལ་འཁོར་དེ་ནི་གྲུར་གྱི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་བཞག་འདུག་དེ་
ལ་ཐོན་རྩོམ་གྱི་རི་མ་ལ་གི་འདུག།

204

དེའི་དགོང་མོར་ཟེལ་བ་ཆགས་པའི་ང་ཚོའི་གྲུར་གྱི་ནང་དུ་མཚན་མོའི་རྒྱང་
འངམ་པོ་དང་བཅས་ཐེར་རེ་དང་དེད་གཉིས་ཉལ་དུ་བྱེན་པ་ཡིན། ང་ནི་གཉིད་ལ་
ཤོར་རྒྱུར་གྲ་སྐྱིག་ཡིན་པའི་སྐབས་སུ་མོས་བཤད་རྒྱུར། “ད་བྱེད་ཀྱིས་ང་ལ་ཆགས་
པ་སྦྱོང་འདོད་དམ།” ཟེར།

ངས། “རྩོ་ནི་ཡོད་མ་རེད་དམ།” ཞེས་དྲིས།

“ཁོང་གིས་ཅི་ཡང་བསམ་གྱི་མ་རེད། ཁོང་གཉིད་འདུག” འོན་ཀྱང་རྩོ་ནི་གཉིད་
མི་འདུག ཁོང་གིས་ཅི་ཡང་ལབ་མ་སོང་།

ཉིན་རྗེས་མ་ལ་སུ་དེ་ཚོས་ལུང་འདུད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་འཁོར་བསྐྱོར་ནས་བསྐྱབས་
བྱུང་། དེ་ནས་ཁོང་ཚོ་ཨ་རག་ཅིག་འཚོལ་དུ་པར་བྱེན་ནས་ཚུར་ལོག་སོང་ལ། ང་
ཚོས་གྲུར་གྱི་ནང་དུ་དུས་ཚོད་ཞེ་དྲགས་སྦྱིད་པོ་བསྐྱལ་བ་ཡིན། དེའི་མཚན་མོར་

མོན་རྩོམ་གྱི་རྩོམ་ཏུ་ཆེས་གང་མོ་འདུག་ཟེར་ཞིང་། བ་ལྷུག་གི་སྤྱི་བའི་རྩི་མ་
ཅན་གྱི་རས་མཐུག་པོའི་ཕྱི་ར་ཞིག་གིས་བརྟམས་ནས་ང་ཚོའི་གུར་གྱི་ཐང་དུ་ཉལ་
སོང་། ཐེར་རེ་ཁོང་ལ་ཁྱོད་ནས་མི་དགའ། མོས་བཤད་ན་ཁོང་ནི་མོའི་ཉེ་སར་བཅར་
རྒྱུའི་དོན་དུ་མོའི་སྤྱན་ལ་འཁོར་ནས་བསྐད་ཡོད་པ་རེད་ཟེར།

ཐེར་རེ་དང་ང་གཉིས་ལ་སྐྱ་གེ་ཡོང་རྒྱ་ལས་གཞན་ཅི་གང་ཡང་ཡོང་གི་མི་འདུག
དེར་བརྟེན་ཞོགས་ཀ་ལ་ང་ལུང་པའི་གཡས་གཡོན་ལ་ཕྱིན་ནས་སྤྱིན་བལ་འཕྲོག་
པའི་ལས་ཀ་བཅའ་བ་ཡིན། མི་ཚང་མས་ང་ལ་ང་ཚོའི་སྐར་དེའི་ལམ་ཆེན་གྱི་ས་
རོལ་དུ་ཡོད་པའི་ཞིང་ས་ལ་རྒྱགས་ཟེར། ང་ཕྱིན་པ་ཡིན། ཞིང་པ་དེ་ཐབ་ཚང་ནང་
དུ་རང་གི་བྱུང་མེད་དང་ལྷན་དུ་འདུག ཁོང་གི་རོལ་དུ་བསྐྱེབས་ནས་ངས་བཤད་
པའི་གཏམ་རྒྱུད་ལ་མཉམ་སོང་། དེ་ནས་ཁོང་གིས་སྤྱིན་བལ་བཏོགས་པ་རྒྱ་མ་བརྒྱ་
བརྒྱ་ལ་སྐོར་མོ་གསུམ་གསུམ་ལས་སྐོར་གྱི་མིན་ཞེས་བརྗོད་ནས་བྱས་བྱུང་། ངས་ང་
རང་རང་གིས་ཉེན་རེ་ལ་མ་མཐའ་ལའང་རྒྱ་མ་སུམ་བརྒྱ་རེ་འཕྲོག་གི་ཡོད་པ་ཞིག་
བསྐྱོམས་པ་ཡིན། ཁོང་གིས་རས་གྱི་སྐྱེ་མོ་རིང་པོ་འགའ་རྩ་ཁང་ནས་བཏོན་ཏེ་
སྤྱིན་བལ་འཕྲོག་པ་དེ་སྐྱེ་རེངས་ཤར་བ་ནས་མགོ་འདུགས་དགོས་བརྗོད་བྱུང་། ང་
དགའ་ནས་ཐེར་རེའི་རྩ་ལ་བརྒྱགས་ཏེ་ཕྱིན་པ་ཡིན། ལམ་ཁ་དུ་རྒྱན་འབྲུམ་ཅན་
གྱི་དོ་འབྲེན་རྒྱངས་འཁོར་ཞིག་ལམ་ན་ཡོད་པའི་རྒྱག་ཚད་གཅོག་བྱུང་གིས་འབྲུར་
ཞིག་གི་སྟེང་ནས་ཕྱིན་སོང་ལ། ལམ་གྱི་རྩོ་གཅའ་ཚ་བོའི་སྟེང་རྒྱན་འབྲུམ་ཡག་པོ་
ཆག་པ་འགའ་གཡུགས་བཞག་སོང་། ངས་དེ་ཚོ་ཡར་སྐྱངས་ཏེ་བྱིས་ལ་འབྲེར་བ་
ཡིན། ཐེར་རེ་དགའ་སོང་། “རྩོ་ནི་དང་ང་བྱིད་དང་མཉམ་དུ་ཡོད་ནས་རོགས་བྱེད།”

“ཉུན། དེ་འདྲ་བྱེད་མི་དགོས།” ཞེས་ལབ་པ་ཡིན།

“ཉེན་ཨ། ཉེན་ཨ། སློན་བལ་འཕྲོག་རྒྱ་ནི་ཏ་ཅང་དགའ་བ་ཞིག་ཡིན། དམ་ཁྲོད་
ལ་རི་ལྷར་འཕྲོག་ཚུལ་སྟོན།”

ང་ཚོས་རྒྱན་འབྲུམ་མོས་ཤིང་། དེ་ནས་དགོང་རྡོར་རིག་ཁེས་བག་ལེབ་ལེབ་མོ་
གཅིག་དང་ཉེམ་སྐར་སྐར་གྱི་ཤ་རྒྱ་མ་གང་འཁྲུང་ནས་བསྐྱབས་བྱུང་ལ་ང་ཚོ་ལ་སློ་
སྦྱིད་ཅིག་བྱུང་སོང་། ང་ཚོའི་འཁྲིས་གྱི་ཤུར་ཆེ་བ་དེའི་ནང་ཨོག་ལ་ཉོ་མ་ནས་ཡིན་
པའི་སློན་བལ་འཕྲོག་མཁན་ཁྲིམ་ཚང་རྒྱལ་པོ་ཞིག་འདུག ཨ་ཕྱེས་དེ་ནི་ཉེན་གང་
ལ་རྒྱབ་སྐྱོད་སྐྱོད་ལ་བསྐྱད་ནས་སྡོད་གྱི་འདུག་ལ། ཁོང་ནི་ལས་ཀ་བྱེད་རྒྱུར་
ལོ་ན་ཆེས་ཆས་དྲགས་པ་རེད། བྱ་དང་བྱ་མོ། དེ་དག་གི་བྱིས་པ་བཅས་རྒྱ་རེངས་
ཤར་དུས་ལམ་ཆེན་བརྒྱལ་ཉེ་ངའི་ཞིང་པའི་ཞིང་ཁ་བར་དུ་བང་བསྐྱིགས་ཉེ་ལས་
ཀ་བྱེད་དུ་འགོ། ཉེན་རྗེས་མའི་རྒྱ་རེངས་གྱི་སྐྱབས་ང་ཁོང་ཚོ་དང་མཉམ་དུ་བྱིན་པ་
ཡིན། རྒྱ་རེངས་གྱི་སྐྱབས་སུ་བེལ་པ་ཡོད་རྒྱུན་སློན་བལ་ནི་སྤྱིད་ཆེ་བ་འདུག ཁྲིང་
གྱིས་བྱི་དོ་ལས་སྐྱོར་མོ་མང་བ་བཟོ་བྱུང་གྱི་འདུག་ཅེས་ཁོང་ཚོས་ང་ལ་བཤད་བྱུང་།
དེ་ལྟར་ལང་ཁོང་ཚོས་རྒྱ་རེངས་ནས་ཉི་ལུབ་བར་དུ་ཉེན་གང་ལ་ལས་ཀ་བྱས་སོང་།
༡༩༩༠ ལོ་གངས་གྱི་ནད་ཡམས་ཆེན་པོ་ཞེས་པའི་དུས་སྐབས་སུ་ཨ་ཕྱེས་དེ་ནི་བ་ལྷ་
ར་སི་ཁ་མངའ་སྡེ་ནས་དོ་འདྲེན་རྒྱུ་ལ་ཁོར་ལོབ་ཉོ་ཞིག་གི་ནང་དུ་ཁྲིམ་ཚང་གང་
བོ་དང་བཅས་ཡོང་བ་རེད། ནད་ཡམས་དེ་ནི་མོན་པ་ན་མངའ་སྡེའི་ཕྱགས་རྗེ་དེས་
ང་ལ་བཤད་པའི་ས་རྒྱལ་གྱི་སློན་པ་དེ་དང་གཅིག་པ་གཅིག་རྒྱུང་རེད། དུས་དེ་ནས་
བརྒྱུང་ཁོང་ཚོ་ཁ་ལི་སྐྱོར་ནི་ཡར་བསྐྱད་བསྐྱད་རེད། ཁོང་ཚོ་ནི་ངལ་ཚོལ་ལ་དགའ།
ལོ་བརྒྱའི་རིང་ལ་རྒྱུད་པོ་དེའི་བྱ་དེས་རང་གི་བྱིས་པའི་ཁ་གངས་བཞི་ལ་སྐར་འདུག
དེ་ཚོའི་གས་གྱི་འགའ་ནི་སློན་བལ་འཕྲོག་བྱུང་པའི་ལོ་ཚང་ལ་བསྐྱབས་འདུག དུས་

ཡུན་དེའི་རིང་ལ་ཁོང་ཚོ་ནི་སླིན་བདག་ས་མོན་ ལེག་རི་ཡི་ཞིང་སའི་ནང་གི་དབུལ་
སོ་དབུལ་ནག་ཅིག་ནས་གྱར་ཡག་ག་ཞིག་གི་ནང་དུ་འཇུ་མ་དུ་སྐུལ་བའི་བརྗེ་མཐོང་
ཡོད་པ་འདྲ་སོ་ཞིག་གི་བར་དུ་ཡར་རྒྱས་བྱིན་པ་རེད། ཁོང་ཚོས་རང་གི་གྱར་གྱི་ནང་
དུ་ཉ་ཅང་སློབས་པ་ཆེན་པོ་བྱེད་ཀྱི་འདུག།

“ཡང་བསྐྱར་ནེབ་ལྷ་ར་སི་ཁ་ལ་ནམ་ཡང་ལོག་གི་མེན་ནམ།”

“ཉུན། དེ་ན་ཅི་ཡང་མེད། ད་ང་ཚོས་འདོད་པ་ནི་འདྲུང་འཁོར་ཞིག་ཉོ་རྒྱུ་དེ་
ཡིན།”

ང་ཚོ་སྐྱར་ནས་སླིན་བལ་འཕྲོག་མགོ་བརྒྱུ་མས་པ་ཡིན། དེ་ནི་ཡིད་དུ་འོང་བ་
ཞིག་རེད། ཞིང་ཁའི་ས་རོལ་ན་གྱར་རྣམས་ཡོད་ལ། དེའི་རྒྱབ་ན་སླིན་བལ་གྱི་ཞིང་
ས་སྐྱུག་སོ་ཡོད་པ་དེ་དག་ནི་མཐོང་ཐུབ་ཚད་ཀྱི་རི་འདབས་ངོས་ཀྱི་རྒྱ་ཤར་སྐྱུག་
སོ་ཡོད་སའི་བར་དུ་བརྒྱུ་མས་འདུག དེ་ནས་ཞོགས་སུང་ཁོད་དུ་ཁ་བའི་ལྷ་མོ་ལོན་
པའི་སི་ཨ་ར་སི་རི་རྒྱུད་འདུག ལས་ཀ་འདི་ནི་[ཨེལ་ཨེ་ཤོང་ལྷུང་གྱི་]རྩོམ་ཕྱོགས་ཀྱི་
མེན་སྲང་ལམ་དུ་སློང་ཆས་བཟུ་བ་ལས་ཉ་ཅང་ཡག་ག་རེད། འོན་ཀྱང་ངས་སླིན་
བལ་འཕྲོག་པའི་སྐོར་ལ་ཅི་ཡང་མི་ཤེས། ངས་སླིན་བལ་དཀར་ལོག་དེ་རྩོག་སྐྱ་ཅན་
གྱི་སྐྱབས་ལས་བྱིར་འདོན་རྒྱུ་ལ་དུས་ཚོད་ཉ་ཅང་མང་སོ་བཏང་། གཞན་རྣམས་ཀྱིས་
དེ་གཤམས་ཐེངས་གཅིག་གིས་བྱེད་ཀྱི་འདུག ད་དུང་མཇུ་བ་མོའི་སྐྱེ་མོ་རྣམས་ནས་
ཁྱེད་མོན་མགོ་བརྒྱུགས། ང་ལ་ལག་ཤུབས་དགོས་ལ་ཡང་ན་ཉམས་སྤོང་མང་བ་
དགོས། ད་དུང་མི་ནག་རྒན་རྒྱུ་བཟུང་ཚོ་གཉིས་ཀྱང་ང་ཚོ་དང་མཉམ་དུ་འདུག།
ཁོང་ཚོ་ནི་རང་གི་མེས་སོ་རྣམས་ཀྱིས་ཨ་རིའི་མི་སེར་ནང་འཇུག་ཅེས་པའི་དམག་
འཇུག་དེའི་སྡོན་གྱི་ཨ་ལ་རྣམ་མངའ་སྡེའི་ནང་དུ་སྤོང་བརྒྱུ་ལྷན་པུས་ཡོད་པ་དེ་བཞིན།

དཀོན་མཆོག་མཁྱེན་ཡང་ན། དཀོན་མཆོག་གིས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་ཤོད་བག་
 ཅིག་གིས་སྨིན་པལ་བཏོགས་སོང་། ཁོང་ཚོ་རང་གི་སྤང་བསྟར་བརྟུང་ནས་ཉག་ཉག་
 བྱིན་ཅིང་། མར་སྐྱར་ཅིང་ཡིད་སྟུག་ ཁོང་ཚོའི་ཁྱུག་མ་ངེ་མཐོར་བྱིན། དའི་རྒྱབ་ལ་
 ཟུག་གཟེར་ལངས་མགོ་ཚུགས། འོན་ཀྱང་ས་གཞི་དེའི་ནང་དུ་ཕྱས་མོ་འཇུགས་པ་
 དང་ཡིབ་པ་ནི་ཡིད་སྨོན་བཞིག་རེད། གལ་སྲིད་ངས་ངལ་གསོ་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཚོར་
 ཡོད་ན། ངས་ངའི་གདོང་པ་དེ་སྐྱུག་མདོག་ལྟན་པའི་ས་གཞི་ནི་པོའི་སྐྱས་མགོའི་ཐོག་
 ལ་བཞག་ནས་ངལ་གསོ་བྱས་པ་ཡིན། བྱིའུ་རྒྱམས་ནི་རམ་འདེགས་ཤིག་རེད། ངས་
 རང་གི་མི་ཚེའི་བྱ་བ་དེ་རྟེན་བྱུང་བསམས་སོང་། ཚ་ཞིང་ཁུ་སིམ་པའི་ཉིན་གུང་གི་
 རྒྱབས་སུ་ཐེར་རེ་དང་རྫོ་ནི་གཉིས་ཀྱིས་ཞིང་ཁའི་པ་རོལ་ནས་ང་ལ་ལག་བཅུག་
 བཞིན་བསྐྱབས་བྱུང་ལ། ང་ལ་རོགས་འདེགས་བྱས་བྱུང་། རྫོ་ནི་ཚུང་ཚུང་དེ་ང་ལས་
 མཐོགས་པ་མེད་ན་ང་དཔུལ་བར་སྐྱེས། ཐེར་རེ་ནི་ང་ལས་ལྡབ་ཀྱིས་མཐོགས། ཁོང་
 ཚོས་ངའི་སྐྱུན་བྲངས་ནས་ལས་ཀ་བྱས་སོང་ལ། ངའི་ཁྱུག་མ་ལ་ལྷུག་རྒྱུའི་སྨིན་
 བལ་གྱི་སྤང་པོ་རྒྱམས་ང་ལ་བཞག་བྱུང་། ཐེར་རེ་ཡིས་བཏོགས་པ་དེ་ནི་ལས་ཀ་བ་
 ཞིག་ལ་རན་པའི་སྤང་པོ་ཞིག་རེད་ལ། རྫོ་ནི་ཡི་དེ་ནི་བྱིས་པའི་ཚུལ་གྱི་སྤང་པོ་ཚུང་
 ཚུང་ཞིག་རེད། ངས་སྐྱོ་གདུང་དང་བཅས་དེ་དག་སྐྱེ་མོའི་ནང་ལ་བརྒྱུད་པ་ཡིན།
 ཁོང་ཚོའི་དོན་དག་ནི་སར་ཞོག་རང་གི་རྒྱབ་ལ་ཡང་བདག་སྐྱོར་བྱེད་མི་བྱལ་པའི་
 ང་ནི་རྒྱུད་པོ་གང་འདྲ་ཞིག་རེད། ཁོང་ཚོས་ཕྱི་རྫོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ངའི་མཉམ་དུ་
 བསྐྱལ་སོང་། ཉི་མ་དམར་པོ་ཚགས་པ་དང་ཚབས་ཅིག་ང་ཚོ་ལྟན་ཅིག་དུ་ངལ་ཞིང་
 དུབ་པའི་འགྲོས་ཀྱིས་བྱིན། ཞིང་སྤེ་དུ་ངས་རང་གི་ཁྱུར་པོ་དེ་རྒྱ་མའི་སྤེང་དུ་ཕབ་པ་
 ཡིན། དེ་ལ་རྒྱ་མ་ལུ་བཅུ་འདུག་ ང་ལ་སྐོར་མོ་གཅིག་དང་རྒྱར་མ་ལུ་བཅུ་ཐོབ་བྱུང་།

དེ་ནས་ངས་ཨོག་ལེའི་བུ་དེ་ཚོ་ལས་རྐང་འཁོར་ཞིག་གཡར་ཏེ། དེ་ལ་འོན་ནས་ལམ་
 ལ་ ༧༧ བརྒྱད་དེ་མར་ལམ་མདོའི་ཟ་ཆས་ཚོང་ཁང་ཞིག་ལ་ཕྱིན་པ་ཡིན། དེར་ངས་
 བསྐོལ་ཟེན་པའི་ཐུག་པ་སེ་པ་སྟེ་ཕྱི་དང་ཤ་རིལ་བུ་ཅན་གྱི་ལྷགས་ཀིབ་འགའ་དང་།
 བག་ལེབ། མར། འཚིག་ཇ། དེ་ནས་མངར་ཟས་འཁྱུར་ར་བཅས་ཉོས་ཏེ་དེའི་ལྷག་
 མ་རྣམས་རྐང་འཁོར་གྱི་ལག་ཡུའི་སྟེང་བསྐོན་ནས་ཚུར་ལོག་པ་ཡིན། ཞེལ་ལེ་ལ་
 འགོ་མཁན་གྱི་རྒྱུངས་འཁོར་རྣམས་ནི་ཤུར་སེ་ཕྱིན་སོང་ལ། སྤྱི་རི་སེ་ཁོ་ལ་འགོ་
 མཁན་གྱི་བུ་ཞིག་གིས་ངའི་གཞུག་ལ་བརྟུས་གཅེར་བྱས་སོང་། ངས་དམོད་ཚོ་བོར་
 ཞིང་དམོད་ཚོ་བོར། ངས་སྐྱབ་ནག་གི་ནམ་མཁའ་ལ་ཡར་བལྟས་ཏེ་མི་ཚེའི་ནང་
 ལམ་སྟོང་ཡག་ག་དང་། ང་དགའ་སའི་མི་རྒྱུང་རྒྱུང་དེ་ཚོར་ཅི་ཞིག་བྱེད་ཐུབ་པའི་
 ལོ་རྒྱུས་ཡག་ག་ཞིག་གི་ཚེད་དུ་དཀོན་མཚོག་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ཡིན། ཡ་གི་
 གནམ་ནས་སྐྱས་ཀྱང་ང་ལ་ལ་ལ་བྱེད་གྱི་མི་འདུག ངས་དེ་ཉ་ལོ་དགོས་ཡོད་པ་རེད།
 ངའི་རྣམ་ཤེས་རྒྱུར་འགྲུག་མཁན་དེ་ཕྱིར་རེ་རེད། ལྱར་གྱི་ཐབ་ཀའི་སྟེང་ནས་ཚོས་ལ་
 ལག་ཚ་པོ་བཟོས་སོང་ལ། དེ་ནི་ངའི་མི་ཚེའི་ནང་གི་སྟོ་ཆས་ཆེས་ཞིམ་ཤོས་གས་གྱི་
 གཅིག་ཡིན། ང་ནི་སྟོགས་ཡོད་ལ་ཐང་ཆད་ཡོད། མི་ནག་རྒྱུད་པོ་སྤྱིན་བལ་འཕོག་
 མཁན་ཞིག་དང་འདྲ་བར་ཤུགས་རིང་ཞིག་འཐེན་ཏེ་ང་ཉལ་ཁྱིའི་སྟེང་གན་རྒྱལ་
 དུ་ཉལ་ནས་ཐ་མག་ཅིག་འཐེན་པ་ཡིན། གནམ་ངོ་གྲང་བའི་མཚན་མོ་འདྲིར་གྱི་
 རྣམས་བྱུག་སོང་། རིག་ཁེ་དང་ཕོན་རྩོ་གཉིས་དགོང་རྩོའི་རྒྱུས་སུ་ཡོང་རྒྱ་དེ་ཡང་
 མཚམས་བཞག་སོང་། ང་ནི་དེ་ལ་འདོད་པ་ཚིམ་པ་བྱུང་། རྩེར་རེ་ངའི་འཁྱིས་ནས་
 ཚོག་ཤུར་བསྐྱད་སོང་། རྩོ་ནི་ངའི་བྱང་ཁའི་ཐོག་བསྐྱད་སོང་། ཁོང་ཚོས་ངའི་འབྲི་
 དེབ་གྱི་སྟེང་དུ་དུད་འགྲུའི་རི་མོ་བྱིས་སོང་། སྤྱི་གཡའ་བའི་ཐང་ཆེན་གྱི་སྟེང་དུ་ང་

བེ་ཁོང་ལ་གྲ་སྒྲིག་ཨང་གསར་ཡིན། མཚན་མོ་གཅིག་ལ་ཨོག་ཁེ་མི་དེ་ཚོ་ལམ་
 ཁང་དེར་སྒྲོམ་བཞག་སོང་། མི་ཞིག་ཤིང་སྡོང་ཞིག་ལ་བཀྲིགས་ནས་དབྱུག་པ་ཞིག་
 གིས་གཅར་རླང་ཚད་མེད་བྱས། ལྷབས་དེར་ང་གཉིད་ཡོད་ཅིང་ངས་དེའི་སྐོར་གོ་
 བ་ཚམ་ཡིན། ཏུས་དེ་ནས་བཟུང་། གལ་སྲིད་ང་ཚོ་སྟེ། མེག་སི་ཁོ་ཡི་མི་རྣམས་ཀྱིས་
 ཁོང་ཚོའི་འདུད་འཁོར་གྱི་སྐར་ལ་གཞོན་སྡེལ་གྱི་ཡོད་པའི་བསམ་སྒྲོལ་འཁོར་ན་ང་ལ་
 དགོས་མཁོ་ཡོད་པ་རེད་བསམས་ནས། ངས་དབྱུག་པ་ཆེན་པོ་ཞིག་ང་དང་མཉམ་དུ་
 བྱར་གྱི་ནང་ལ་འབྱེད་ཡོད། ཁོང་ཚོས་ང་ལྷོ་མེག་སི་ཁོའི་མི་ཞིག་རེད་བསམས་ཡོད་
 ཅིང་། རྟོགས་གཅིག་ནས་བལྟས་ན་ང་ཡིན་པ་ནི་བཤད་མ་དགོས་པ་རེད།

འོན་ཀྱང་ད་ནི་རྒྱ་བ་བརུ་པ་རེད་ལ་མཚན་གྱི་སྐབས་གནས་འོ་ཉ་ཅང་གང་དུ་
 འགོ་བཞེན་འདུག ཨོག་ཁེ་བྱིམ་ཚང་ལ་མེ་ཐབ་ཅིག་ཡོད་ཅིང་དགུན་ཁའི་རིང་སྡོད་
 རྒྱུའི་འཆར་གཞི་བཏིང་འདུག ང་ཚོ་ལ་བྱར་གྱི་སྐྱ་ཆ་ཚད་ཡོད་པ་ལས་གཞན་ཅི་
 ཡང་མེད། ཐེར་རེ་དང་དེད་གཉིས་ཀྱིས་སེམས་འགྲོད་གདུང་དང་བཅས་ང་ཚོ་ཐོན་
 དགོས་པ་དེ་ཐག་གཅོད་བྱས་པ་ཡིན། “བྱིད་ཀྱི་བྱིམ་ཚང་ལ་མར་ལོག་འགོ་རོགས།”
 ངས་དེ་ལྟར་བཤད། “དཀོན་མཆོག་གི་ཆེད་དུ། བྱིད་བྱིས་པ་རྗེ་ནི་འབྲུ་བོ་ཞིག་དང་
 མཉམ་དུ་བྱར་གྱི་གཡས་གཡོན་ལ་འབྲུམས་ནས་སྡོད་མི་འོས། ལྷིང་རྗེ་བྱིས་པ་
 རྒྱུང་རྒྱུང་འདི་གང་འདུག” ངས་མོའི་ཨ་མའི་བསམ་སྒྲོལ་ལ་སྒྲོན་བརྗོད་བྱེད་ཀྱིན་
 ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཐེར་རེ་ཏུས་སོང་། ངས་དེ་འབྲུ་བྱེད་འདོད་ནས་མིན།
 རྒྱ་མདོག་ལྡན་པའི་བྱི་རྩོ་ཞིག་ལ་ཕོན་རྩོ་ཡིས་དོ་འབྲེན་རྒྱངས་འཁོར་བསྐོར་ནས་
 ཡོང་སྐབས། ང་ཚོས་གནས་སྤངས་འདིའི་སྐོར་ནས་མོའི་བྱིམ་མི་ལ་ཐུག་རྒྱུའི་
 ཐག་གཅོད་བྱས་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་ང་ནི་ངེས་པར་མཐོང་དུ་འཇུག་མི་རུང་ལ། རྒྱུན་

འབྲུམ་སྒྲོང་རའི་ནང་དུ་ཡིབ་དགོས་ཀྱི་ཡོད། ང་ཚོ་ས་ལྷོ་ནལ་གྲོང་ཁྱིམ་ལ་བསྐྱོད་
 མགོ་ཚུགས། དོ་འདྲིན་རྒྱུ་ལ་འཁོར་དེ་ཆག་སོང་། དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ཆར་པ་
 ངག་དུ་འབབ་མགོ་ཚུགས། ང་ཚོས་དམོད་མོ་གཏོང་ཞོར་རྒྱུ་ལ་འཁོར་སྟོང་གོག་
 དེའི་ནང་དུ་བསྟུན། ཐོན་ཇོ་ཕྱིར་ཐོན་ནས་ཆར་པའི་ཁྲོད་དུ་བཤང་བ་འདོར་བའི་
 ལས་ཀ་བསྐྱབས་སོང་། གང་ལྟར་ཡང་ཁོ་ཅི་མི་ཟུན་ཡག་པོ་ཞིག་རེད། ང་ཚོས་པན་
 ཚུན་ལ་སྒྲོ་སྒྲིད་ཆེན་པོ་གཞན་གཅིག་ལས་ལེན་བྱས། ང་ཚོ་ས་ལྷོ་ནལ་གྲོང་ཁྱིམ་གྱི་
 མེག་སི་ཁོའི་གྲོང་དུ་ཡོད་པའི་ཆང་ཁང་གོ་བཏོད་ཞིག་ལ་ཕྱིན་པ་ཡིན། ཆང་རིགས་
 ལྷ་ཚོགས་འཕྲུང་ནས་ཚུ་ཚོད་གཅིག་བསྐྱུལ། སྤྱིན་བལ་ཞིང་སའི་ངེད་ཀྱི་ལས་ཀ་དེ་
 བྱི་ད་ཆ་ཡོངས་སུ་འབྲུབ་པ་རེད། ང་རང་གི་མི་ཚོ་ཡིས་ང་ཕྱིར་འབོད་པའི་འཐེན་
 ལྷགས་དེ་ངས་ཚོར་ཐུབ་ཀྱི་འདུག ངས་ཨ་ཞེ་ལ་སྐར་མ་གཅིག་ཅན་གྱི་ཤོག་བྱང་
 ཞིག་བཏང་ནས་སྐར་ཡང་སྟོར་མོ་ལྟ་བུ་བསྐྱབས།

212

ང་ཚོས་རྒྱུ་ལ་འཁོར་བསྐྱོར་ནས་ཐེར་རེ་ཡི་བྱིམ་ཆང་གི་སྦྱིལ་ཁང་ལ་ཕྱིན། དེ་
 བྱི་ཟུན་འབྲུམ་སྒྲོང་ར་དག་གི་བར་དུ་རྒྱ་བའི་ལམ་ཁ་རྒྱུང་པའི་སྟེང་དུ་ཆགས་འདུག
 ང་ཚོ་དེར་བསྐྱེདས་དུས་སྟུན་ནག་རེད། ཁོང་ཚོས་མེལ་ལའི་བཞི་ཆ་གཅིག་ཅན་
 བས་ང་འབབ་བརྟུག་ནས་ཁོང་ཚོ་སྒྲོ་འབྲུམ་བར་དུ་ཕྱིན་སོང་། སྒྲོ་ནས་སྒྲོག་འོད་
 ཕྱི་ལོགས་ལ་འཕྲོས་འདུག་ལ། ཐེར་རེ་ཡི་སྐྱུན་གཞན་དུག་པོས་རྒྱུད་མངས་སྟེ་ཐར་
 དགོལ་བཞིན་སྐྱུ་གཞས་གཏོང་གི་འདུག ཆད་པོ་དེས་རྒྱན་ཆང་འཕྲུང་གི་འདུག ལྷ་
 གཞས་ཀྱི་གདངས་དབྱངས་བར་ནས་ཁོང་ཚོས་ཁ་རྒྱུད་རྒྱག་བཞིན་པ་དེ་ངས་གོ་ཐུབ།
 ཁོང་ཚོས་མོ་ལ་སྐྱད་འཚོང་མ་ཞེས་འབོད་ཅིང་། དེ་ནི་ཁོ་མོས་རང་གི་པན་ཐོགས་
 མེད་པའི་ཁྲོ་ག་གཡུགས་པ་དང་། ཞེལ་ཞེལ་ཕྱིན་ནས་ཇོ་བོ་ཁོང་ཚོ་ལ་བསྐྱར་བའི་

རྒྱ་མཚོ་གྱིས་རེད། མདུན་པོ་དེས་སྐད་ཅེས་རྒྱག་གི་འདུག འོན་ཀྱང་། འཛིག་རྟེན་
 འདིའི་རྒྱབ་སྐྱོད་ཆེན་གྱི་ཨི་ཨི་ལ་ལུ་ལུ་གྱི་ཞིང་པའི་ཁྲོད་དུ་ཁོ་མོས་དུས་ཅུག་ཏུ་བྱེད་པ་
 རི་བཞིན། སེམས་སྐྱོ་ཞིང་མདོག་སྐྱུག་པོའི་ཨ་མ་རྒྱགས་པ་དེ་ལ་རྒྱལ་ཁ་སྐོབ་སོང་།
 རྩེ་རེ་སྐར་ཡང་བྱིས་ལ་ལོག་ཡོང་བཅུག་སོང་། སྐབས་དེ་ཚོས་མཚོ་མཐུན་འབྲིག་
 སྐྱོད་པའི་སྐྱུ་གཞས་མཚོ་གས་པོར་གཏོང་མགོ་ཚུགས་སོང་། ང་ནི་གང་ཞིང་རྒྱང་མ་
 ཚར་གྱི་ཁྲོད་དུ་འཁྲུགས་ནས་བསྐྱོད་ཅིང་། ལྷང་པ་འདིའི་རྒྱ་བཅུ་པའི་ནང་གི་རྒྱ་
 འཁྲུགས་སྐྱོད་ར་སྐྱོ་ཉམས་ཅན་དེ་དག་གི་ངོས་སུ་ཡོད་ཚད་ལ་བལྟས་པ་ཡིན། གཞས་
 མ་རྩི་ལེ་རྟོ་ལེ་རྟོ་ལེ་གཞས་བཏང་བ་རི་བཞིན་ “བཅེ་བ་ཅན་གྱི་མི།” ཞེས་པའི་
 གཞས་གྲགས་ཆེན་དེས་ངའི་སེམས་བརྩུང་འདུག ལྷ་ལུ་མ་རྣམས་ཀྱི་ཁྲོད་དུ་ངས་
 ང་རང་རང་གི་གཞས་སྐྱུ་འཁྲུགས་སྐྱོན་དེ་བྱས་པ་ཡིན། “ཉེན་ཞིག་ལ་ང་ཚོ་སྐྱུག་གི་
 རེད། དེ་ནས་ཁྱེད་ཀྱིས་ངའི་མིག་རྒྱ་ཡོངས་རྫོགས་སྐྱེམ་པར་བྱེད། མངར་ཞིང་རྒྱང་
 བའི་དོན་རྣམས་ངེད་ཀྱི་ན་བར་ལུབ་ལུར་སྐྱོག་ འཁྲུང་ཅིང་འོ་བསྐྱུལ། ཨོ། ང་ཚོ་ལ་
 ཅི་ཞིག་ཆད་ཡོད་པ་རེད། བཅེ་བ་ཅན་གྱི་མི། ཨོ། ཁྱེད་གང་ཞིག་ཏུ་བཞུགས་ཡོད་ ...”
 དེ་ནི་སྐྱོག་སྐྱོན་གྱི་འོད་འཇམ་པོ་ཞིག་གི་འོག་ཏུ་བྱུང་མེད་ཅིག་གིས་རང་གི་སོ་རྒྱོག་
 དེའི་སྐྱུ་ལོ་ལ་བྱིལ་བྱིལ་བྱེད་པ་དང་འདྲ་བར། རྒྱབ་སྐྱོད་བའི་ཞི་འཇམ་གྱི་གདངས་
 དབྱངས་དང་རྩིལ་ལེ་ཡིས་གཏོང་སྐྱངས་དེ་ཏུ་ལས་པ་ཡིན་པའི་ཚོད་ཀྱིས་ཚིག་འཁྲུ་
 རྣམས་ཅི་ཡང་མ་རེད། རྒྱང་བུ་སྐྱུགས་ཀྱིས་ལྡང་། ང་གང་བྱུང་།

ལྟེན་རེ་དང་སོན་རྟོ་གཉིས་ཚུར་བསྐྱེབས་བྱུང་། ང་ཚོ་དོ་འདྲེན་རྒྱངས་འཁོར་
 རྒྱུང་གོག་དེའི་ནང་འཚོ་བ་འཚུབ་ཀྱིས་འཇུལ་ཏེ་རིག་ཁེ་ལ་སྐྱུག་པར་བྱིན་པ་ཡིན།
 རིག་ཁེ་ནི་ང་ཚོ་སོན་རྟོ་ལེ་བྱུང་མེད་འོ་སེ་གཞུགས་ཆེན་མ་དང་ལྷན་དུ་སྐྱོད་གྱི་

ཡོད། ང་ཚོས་སྤང་ལམ་གོ་བའི་དེ་ནང་ནས་ཁོ་ལ་རྒྱུ་རྒྱུ་ལྟེང་གི་དུང་བརྗེ་བརྗེ་བ་
པ་ཡིན། རོ་སེ་གཞུགས་ཆེན་མས་ཁོང་གི་ལ་བསྐྱེད་སོང་། ཡོད་ཚད་འཛིག་འགྲོ་གི་
འདུག མཚན་མོ་དེར་ང་ཚོ་དོ་འདེན་རྒྱུ་རྒྱུ་ལྟེང་གི་དུང་ཉལ་བ་ཡིན། རྩེར་རེ་ཡིས་
ང་ལ་དམ་པོར་འཐམས་འདུག ཡིན་དང་ཡིན། ང་ལ་མ་འགྲོ་ཞེས་ལབ་བྱུང་། མོས་
རྒྱན་འབྲུམ་འཕྲོག་པའི་ལས་ཀ་བྱེད་རྒྱ་ཡིན་ལ། ང་ཚོ་གཉིས་ལ་འདང་དེས་པའི་སྒྲོར་
མོ་བཟོ་རྒྱ་ཡིན་ཟེར། བར་སྐབས་སུ་ང་ཚོ་གཉིས་ཁོང་ཚོའི་བྲིམ་ཚང་ནས་མ་གཏི་
ལམ་ན་ཡོད་པའི་ཞིང་པ་ཉེ་ཆེལ་ཆེན་གྱི་རྩ་ཁང་དུ་སྡོད་ཆོག་གི་རེད། ང་ཅི་ཉེན་
གང་ལ་རྩ་ཡི་ཁྲོད་དུ་བསྐྱེད་ནས་རྒྱན་འབྲུམ་ཟུ་ལས་གཞན་ལས་ཀ་བྱེད་རྒྱ་གང་
ཡང་ཡོད་མ་རེད་ཟེར། “བྲིད་དེ་ལ་དགའ་འཇམ།”

214

ཞོགས་ཀ་དེ་ལ་ང་ཚོ་དོ་འདེན་རྒྱུ་རྒྱུ་ལྟེང་གི་གཞན་ཞེས་གི་ནང་དུ་འཛོག་སྐྱེད་
མོའི་བུ་སྐྱེད་རྣམས་བསྐྱེད་བྱུང་། ཁྲོད་མཐའི་ཡུལ་སྡོངས་འདིའི་ཕྱོགས་གང་ས་ན་
ཡོད་པའི་མེག་སི་ཁོ་ཡི་མི་སྡོད་པའི་མང་པོས་རྩེར་རེ་དང་དའི་སྒྲོར་ཤེས་གི་ཡོད་པ་དེ་
ངས་སྐོ་བྱུང་དུ་ངོས་ཟིན་སོང་། དེ་ནི་ཉན་ཉན་ཁོང་ཚོ་ལ་སྐོ་བའི་བཟེ་དུང་གི་
བརྗེད་གཞི་ཞིག་ཆགས་བསྐྱེད་ཡོད་ཀྱི་རེད། བུ་སྐྱེད་དེ་རྣམས་ནི་ཉ་ཅང་གུས་ཞབས་
ཅན་ཡིན་པ་མ་ཟད་དངོས་གནས་བག་སྐོ་བ་ཤ་སྐྱེད་རེད། ང་དོ་འདེན་རྒྱུ་རྒྱུ་ལྟེང་གི་
གི་སྡོད་དུ་ཡར་ལངས་ནས་དམག་འཁྲུག་གི་སྐབས་སུ་ང་ཚོ་ས་ཆ་གང་དུ་ཡོད་པ་
དང་དམག་སྐར་གང་ནས་ཡིན་པའི་སྒྲོར་ནས་བཅམས་ཉེ་བཞན་གང་དང་བཅས་
པའི་ཁ་བརྗེད་བྱས། ཚང་མ་བསྐྱེད་ནས་བུ་སྐྱེད་ལྔ་འདུག་ཅིང་དེ་ཚོ་རེ་རེ་བཞིན་ལག་
པོ་འདུག ཁོང་ཚོ་ནི་ཁོ་མོའི་བྲིམ་མོའི་ཁྲོད་ནས་མོའི་མིང་པོ་དང་འདྲ་བར་དོན་
མེད་རྣོག་ཟེང་སྐོར་མཁན་གི་ཕྱོགས་ཁག་དེ་མ་ཡིན་པར་ཕྱོགས་ཁག་གཞན་པ་དེ་

རེད། འོན་ཀྱང་ང་ཅི་རིག་ཁེ་ཚོད་པོ་དེ་ལ་དགའ། ཁོང་གིས་ནེ་ལུ་ཡོག་ནས་ང་དང་
འཛོམས་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་མནའ་བསྐྱུལ་སོང་། ཁོང་ནེ་ལུ་ཡོག་ཏུ་བསྐྱད་ནས་ལས་དོན་
ཚང་མ་མ་ཉ་ན་[སང་ཉིན་]བར་དུ་འཛོག་གི་ཡོད་པ་ཞིག་ངའི་སེམས་ལ་ཤར་བུང་།
ཁོང་ཅི་ཉིན་དེར་ས་ཆ་ཞིག་གི་ཞིང་ཁ་ཞིག་ཏུ་ར་བཟེ་འདུག

ལམ་མདོ་ནས་ང་དོ་འདེན་རྒྱུ་ལ་འཁོར་ནས་མར་བབས། བུ་སྐྱུན་དེ་ཚོས་ཐེར་
རེ་བྱིས་ལ་བསྐྱུལ་སོང་། ཁོང་ཚོས་ཁང་པའི་མདུན་ནས་ང་ལ་གསང་བར་འཛི་ལག་
བར་བརྒྱབ་བུང་། ས་མ་གཉིས་བྱིས་ལ་མི་འདུག ཁོང་ཚོ་རྒྱན་འབྲུམ་འཕྲོག་ཏུ་
ཕྱིན་པ་རེད། དེར་བཞུག་ང་ལ་ཕྱི་རྫོ་དེར་བྱིས་དེར་རང་དབང་བུང་བ་རེད། དེ་ཅི་ཤག་
བཞི་ཅན་གྱི་སྐྱེལ་ཁང་ཞིག་རེད། བྱིས་མི་ཡོངས་ཚོགས་འདིར་ཇི་ལྟར་སྡོད་སྐབས་པ་
བུང་བ་དེ་ངའི་རྫོ་ཡུལ་ལ་ཤོང་གི་མི་འདུག བྱིས་གཞོན་གི་སྡེ་བ་སྤང་ནས་འཕྱར་
གྱི་འདུག བྱི་གཞས་གྱི་ཚིག་འདིའི་ནང་བསྟན་པ་ཇི་བཞིན་འདི་ལ་ཚགས་དྲ་མི་
འདུག “སྡེ་ལུ་ཁུང་དེ་ཚག་འདུག ཚར་པ་དེ་ནང་ལ་བབས་བུང་།” ད་ཐེར་རེ་བྱིས་
ན་ཡོད་ཅིང་སླ་ང་ནམས་གྱི་གཡས་གཡོན་དུ་ཅག་ཅིག་ལ་མགོ་འཁོར་ནས་འདུག
མའི་སྲིང་མོ་གཉིས་ཀྱིས་ང་ལ་ཁོང་དགོད་བྱས་སོང་། བྱིས་པ་རྒྱུང་རྒྱུང་ནམས་གྱིས་
ལམ་ཁའི་སྡེ་རྒྱན་རྒྱག་བཞིན་འདུག

ལུང་པ་འདིའི་ངའི་མཐའ་མཐུག་གི་ཕྱི་རྫོ་དེ་ལ་སྐྱིན་གསེབ་ནས་ཉི་མ་དམར་
པོར་མདོན་ཡོང་དུས། ཐེར་རེ་ཡིས་ང་ཞིང་པ་ཉེ་སྡེལ་སྡེལ་སྟར་གྱི་རྩ་ཁང་ལ་འབྲིང་
བུང་། ཞིང་པ་ཉེ་སྡེལ་སྡེལ་སྟར་ལ་ལམ་གྱི་ཡར་སྡེ་ན་ཞིང་ཁ་གཤིན་པོ་ཞིག་འདུག
ང་ཚོས་ཤིང་གི་སྡེ་སྐྱེས་རྒྱུ་མཉམ་མཉམ་དུ་བཞག མོས་བྱིས་ནས་ཉལ་ཆས་འབྲེར་ཡོང་
འདུག རྩ་ཁང་གི་ཕྱོག་ཁེབས་གྱི་ཤིང་སྡེ་ན་ཆེས་ཆེ་ཞིང་སྐྱ་མང་བའི་[སྡོམ་ཆེན་

བོའམ་ཤྲོམ་ཚུན་ཐོན་རན་ཏུ་ལ་ཟེར་བ་ཞིག་འདྲ་བ་ནས་བསྐྱེད་པ་དེ་མ་གཏོགས་
 ང་ནི་ཚང་མ་འགྲིག་བསྐྱེད་ཡོད། ཐེང་རེ་ཡིས་ངས་དེ་ལ་གཞོན་མ་བསྐྱེད་ན་དེས་
 ང་ལ་གཞོན་པ་བྱེད་གྱི་མ་རེད་ཅེས་ལབ་བྱུང་། ང་གན་རྒྱལ་དུ་ཉལ་ནས་དེ་ལ་ཅེར།
 ང་དུར་ས་ཡོད་ས་ལ་ཕར་ཕྱིན་ནས་ཤིང་སྤོང་ཞིག་ལ་འདྲེགས། ཤིང་སྤོང་གི་སྤོང་
 བས་ངས་“གནས་སྤོན་པོ་”ཞེས་པའི་གཞུང་བཏང་བ་ཡིན། ཐེང་རེ་དང་རྫོལ་གཉེས་
 རྩེ་སྤོང་དུ་བསྐྱེད་སོང་། ང་ཚོས་རྒྱུན་འབྲུམ་ཚོས་པ་ཡིན། ཁ་ལི་སྤོང་ནི་ཡའི་ནང་དུ་
 བྱིང་གྱིས་རྒྱུན་འབྲུམ་བསྐྱེད་དེ་དེའི་ཁུ་བ་འདི་བ་ནས་ཤུན་པགས་དེ་མཆིལ་འདེབས་
 གྱིས་གཤམ་གྱི་རེད། རོ་མ་གྲ་རྒྱས་པོ་ཞིག་རེད། ས་ཏུ་བ་བྱུང་། ཐེང་རེ་ཕྱི་རྫོལ་ཁ་ཟས་
 གྱི་ཚང་དུ་བྱིས་ལ་ཕྱིན་ཅིང་། རྒྱ་ཚོའི་དགུ་པའི་སྤོང་བོ་བཆེ་བའི་བག་ལེབ་སྲབ་
 སྲབ་དང་སྲན་མ་འཐག་མ་ཞིག་འཁྱེར་ཏེ་རྩ་ཁང་ལ་བསྐྱེད་སྲབ་བྱུང་། ངས་འོད་ཡོང་
 སྲད་རྩ་ཁང་གི་ཨར་འདམ་གྱི་ཐང་ལ་བུད་ཤིང་གི་མེ་བསྐྱོན་པ་ཡིན། ང་ཚོས་ཤིང་
 གི་སྤོང་སྐྱེས་གྱི་སྤོང་ནས་ཆགས་པ་སྤྱད། ཐེང་རེ་ཡར་ལངས་ནས་ཕར་སྐྱེལ་ཁང་ལ་
 བརྒྱལ་ཏེ་ཕྱིན་སོང་། མོའི་པ་ཡིས་མོ་ལ་རྒྱན་རྒྱག་གི་འདུག ངས་རྩ་ཁང་ནས་
 ཁོའི་རྒྱན་པོ་སྐྱབ་གྱི་འདུག མོས་ང་རང་རྫོན་པོར་འདུག་ཆེད་རྒྱ་གམ་དབྱིབས་གྱི་
 རྩོན་པ་ཞིག་བརྒྱན་བྱུང་། དེ་ངའི་སྤུག་པའི་སྤོང་གཤམ་གས་ཤིང་། རྒྱ་འོད་འོག་གི་
 རྒྱུན་འབྲུམ་སྤོང་ར་བརྒྱད་འདྲ་བ་སྤོང་ཕྱིན་ནས་ཅི་ཞིག་འབྱུང་གི་ཡོད་མེད་ལ་བརྟུན།
 ང་རྒྱུན་འབྲུམ་སྤོང་བོའི་སྤོང་བརྒྱན་ཞིག་གི་མཐའ་བར་དུ་འདྲ་བ་ནས་སོང་སྤོང་ས་
 རྫོན་མོའི་སྤོང་དུ་སྤུས་མོ་བཅུ་གས་པ་ཡིན། མོའི་སུ་སྤུས་མ་ཡིས་མི་སྤུན་གྱི་རྒྱན་
 དུ་གདངས་སྤོན་པའི་སྤུ་དབྱེད་ས་ལེན་གྱི་འདུག ཁང་སྤོང་རྒྱུ་རྒྱུ་དེའི་སྤོང་ཚོང་
 བ་རྒྱན་ཚོགས་རྩམས་དབྱེད་ས་ནས་བསྐྱེད་འདུག་ལ། ཐབ་གྱི་སྤུ་གྱུའི་དུད་ཁུང་ནས་

དུ་བ་མཆེད་ཡོང་གི་འདུག ང་ལ་སྲན་མ་འཐག་མ་དང་དམར་ཚའི་རི་མ་ཁ་གི་
 འདུག ཆད་པོ་དེས་ངར་རྐང་རྒྱག་གི་འདུག སྲན་རྣམས་ཀྱིས་སྲུ་གཞས་ལེན་གྱིན་
 འདུག ཨ་མ་དེ་ཁུ་སེམ་མེར་འདུག རོ་ནི་དང་བྱིས་པ་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་ཉལ་ཁང་
 དུ་གད་མོ་དགོད་བཞིན་འདུག ཁ་ལི་སྒྲོར་ནི་ཡའི་བྱིས་ཞིག་སྟེ། ང་ནི་རྒྱན་འབྲུམ་གྱི་
 སྒོར་རའི་ནང་དུ་ཡིབ་ནས་དེ་དག་ཚང་མ་ལ་རོལ་ཚུང་བྱེད་གྱི་ཡོད། ངས་སྒྲོར་མོ་ས་
 ཡ་རི་བ་འདྲ་ཞིག་ཚོར་བྱུང་ལ། ང་ནི་ཨ་མེ་རི་ཀའི་མཚན་མོ་རྒྱུད་པོ་དེ་ལ་འགྲུལ་
 བཞུད་བྱེད་གྱིན་ཡོད་པ་རེད།

ཐེར་རེ་ཡིས་སྒོ་ཁྲོག་སེ་བརྒྱབ་སྟེ་ཕྱིར་ཐོན་སོང་། ངས་སྲན་ནག་འཐིབས་པའི་
 ལམ་གྱི་སྟེང་ནས་མོ་ལ་ནན་འདྲི་བྱས་པ་ཡིན། “དོན་དག་ག་རེ་བྱུང་སོང་།”

“ཨོ། ང་ཚོ་དུས་རྟག་དུ་འདྲི་བྱ་ཡོད། ཁོང་གིས་ང་སང་ཉེན་ལས་ཀ་ལ་འགོ་
 བ་བསམ་གྱི་ཡོད་པ་རེད། ཁོང་གིས་ང་འབྲུམས་ནས་བསྐྱད་འདུག་འདོད་མེད་ཅེས་
 ལབ་སོང་། སལ་གཅེས་ལོ། ང་ལྗེད་དང་མཉམ་དུ་ནེའུ་ཡོག་ལ་འགོ་བ་འདོད།”

“འོན་ཀྱང་། ཇི་ལྟར།”

“ངས་མི་ཤེས། སྟིང་སྟུག ངས་ལྗེད་རང་བླན་གྱི་རེད། ང་ལྗེད་ལ་དགལ།”

“འོན་ཀྱང་ང་ཐོན་དགོས་པ་རེད།”

“ལགས་རེད། ལགས་རེད། ང་ཚོ་ཡང་བརྒྱུར་ཐང་ལ་ལན་གཅིག་མར་ཉལ། དེ་
 བས་ལྗེད་ཐོན་ཞིག” ང་ཚོ་རྩ་ཁང་དུ་ལོག ངས་སྒྲོམ་ཆན་གྱི་འོག་དུ་མོ་ལ་ཆགས་པ་
 སྟུང། སྒྲོམ་ཆན་དེས་ག་རེ་བྱེད་གྱིན་ཡོད་དམ། མེ་ཤི་བ་དང་དུས་མཚུངས་སུ་ང་ཚོ་
 ཤིང་གི་སྟེ་སྐམ་སྟེང་དུ་རྒྱབས་ཐོག་ཅིག་ལ་གཉེད་པ་ཡིན། བམ་གུང་ལ་མོ་སྐར་ལོག་
 འདུག་ཅིང་། མོའི་པ་ནི་ར་བཟི་འདུག ངས་ཁོང་གིས་ངར་རྐང་སྒྲོག་པ་གོ་བྱུང་ལ།

དེ་ནས་ཞོག་ཞིང་ལ་ཤོར་བ་དང་དུས་མཚུངས་སུ་འཇམ་ཐིང་ངེར་འདུག་གཞིང་དུ་
ཡུར་བའི་གོང་མཐའི་ཡུལ་སྡེ་ངས་འདིའི་སྟེང་དུ་སྐར་ཚོགས་རྣམས་སྤངས་འདུག་
ཞོགས་པའི་སྐབས་ལ་ཞིང་པ་ཉེ་སྤྱིལ་སྤྱིན་སྟར་གྱིས་ཉ་རའི་སྒོ་ནས་སྐྱེ་བརྒྱུངས་
ཏེ། “སོ་གསར། བྱིད་བདེ་མོ་ཡིན་ནམ།” ཞེས་བཤད་བྱུང་།

“ང་བདེ་མོ་ཡིན། ང་འདིར་བསྐད་པ་དེ་འགྲིག་ཡོད་པའི་རེ་བ་ཡོད།”

“འགྲིག་དང་འགྲིག་བྱིད་མེག་སེ་ཁོའི་བྱ་མོ་འཆལ་མོ་དེ་དང་མཉམ་དུ་འགྲོ་གི་
ཡོད་དམ།”

“མོ་ནི་བྱ་མོ་ཉ་ཅང་ཡག་པོ་ཞིག་རེད།”

“ཉ་ཅང་མཛེས་མ་ཞིག་ཀྱང་རེད། ངས་བལྟས་ན་སྤང་བོག་དེ་ར་བ་ནས་
མཚོངས་པ་རེད། མོའི་མིག་ལ་སྒྲོ་ཐིག་པལ་འདུག” ང་ཚོས་ཁོང་གི་ཞིང་ཁའི་སྐོར་
ནས་ཁ་བརྗེ་བྱས།

218

ཐེར་རེ་ཡིས་ང་ལ་ཞོགས་རྗེ་འབྱེད་ནས་བསྐྱེབས་བྱུང་། ངས་རང་གི་རས་ཁྲག་
དེར་བསྐྱུ་གསོག་ཟིན་ནས། སབ་ལྷི་ནལ་གོང་བྱིར་ནས་ངའི་སྐོར་མོ་སྤངས་མ་ཐག་ཏུ་
འེའུ་ཡོག་ལ་འགྲོ་ཚོག་ཚོག་ཡིན། ད་ཆ་ངའི་སྐོར་མོ་ནི་ས་དེ་ན་ང་ལ་སྐྱུག་བཞིན་པ་
ངས་ཤེས་ཡོད། ངས་ཐེར་རེ་ལ་ང་ཐོན་གྱི་ཡིན་ལའང་པ་ཡིན། མོས་མཚན་གང་ལ་དེའི་
སྐོར་བསམ་སྒོ་བཏང་ནས་བསྐད་པ་དང་དེ་ལ་སྒོ་ཐག་ཀྱང་ཚོད་འདུག་རྒྱན་འབྲུམ་
སྟོང་རའི་ནང་དུ་མོས་ཚོར་བ་མེད་པའི་ཐོག་ནས་ང་ལ་འོ་བསྐྱུལ་ཞིང་། ཞིང་ཁའི་
སྤོང་བསྟར་ནས་མར་གོམ་པ་བརྒྱབ། བརྗེ་དུང་ནི་ཤི་འདྲིང་ཞིག་ཡིན་སྟབས། དེའི་
སྤང་དུ་གོམ་ཁ་བརྒྱ་གཉིས་བསྐྱུར་མཚམས་ང་ཚོས་ཁ་བསྐྱུར་ཅིང་། ཚེས་མཐའ་
མཇུག་ལ་སུ་ཚུན་ལ་བལྟས་པ་ཡིན།

“མིར་རེ། བེའུ་ཡོག་ལ་མངལ་ཡོང།” ངས་དེ་ལྟར་བཤད། མོ་རང་ནི་སྤྱན་དང་
 ལྷན་དུ་སྐྱབ་བ་གཅིག་ནས་བེའུ་ཡོག་ལ་སྐྱབ་འཁོར་བསྐྱོར་ནས་ཡོང་ཅིས་བྱས་
 ཡོད་པ་རེད། འོན་ཀྱང་ང་ཚོ་གཞིས་ཀས་མོ་རང་བསྐྱེབས་མི་ཐུབ་པ་དེ་ཤེས་ཀྱི་ཡོད།
 ལྷ་བརྒྱུ་ཡི་མཚམས་ནས་ངས་མོ་ལ་བལྟ་སྲིད་ཁ་ཕྱིར་འཁོར་བ་ཡིན། མོ་རང་གིས་
 ངའི་ཞོགས་ངའི་སྡེར་མ་ལག་པ་ཡ་གཅིག་དུ་བརྒྱབ་ནས་སྲིད་སྲིད་ཁང་ལ་གོམ་པ་
 བརྒྱབ་ནས་བསྟུན་སོང། ངས་རང་གི་མགོ་སྐྱར་ཞིང་མོ་ལ་བལྟས་པ་ཡིན། མོ་རེད།
 འདིག་རྟེན་འཁོར་བའི་ལས་འདི། ང་སྲིད་ཡང་ལམ་ལ་ཐོན།

ངས་སྐྱར་ཀའི་ཤིང་སྡོང་ནས་ཟགས་པའི་སྐྱར་ཀ་ནག་པོ་དེ་བཟུང་བཞིན་ལམ་ཆེན་
 བརྒྱད་ནས་ས་ལྗོན་ལ་ཤོང་བྱིང་གི་ཕྱོགས་ལ་གོམ་པ་བརྒྱབ། ང་ཨེ་སི་སི་ལྷགས་ལམ་
 ལྟེང་དུ་སོང་ནས་ལྷགས་ལམ་ལྟེང་དུ་གོམ་པ་སྟོམ་སྟོམ་གིས་བྱིན་པ་ཡིན། ངས་ཚུ་
 མཛོད་སྟེགས་བུ་དང་བཟོ་བྱ་ཞིག་བརྒྱུར་ནས་སོང། འདི་དོན་དག་ཅིག་གི་མཚུལ་
 གྱིལ་རེད། བེའུ་ཡོག་ནས་བསྐྱར་བའི་ངའི་སྐོར་མོ་ལེན་ཆེད་མེ་འཁོར་ལྷགས་ལམ་
 གི་ཉར་ཁང་ལ་བྱིན་པ་ཡིན། དེ་སྐོར་བརྒྱབ་འདུག ངས་དམོན་ཆོག་པོར་ཞིང་སྐྱག་
 རྒྱུའི་སྐད་དུ་སྐྱས་སེམ་སྟེང་བསྟུན་པ་ཡིན། འདི་ན་བྱང་བཅོང་མཁལ་དེ་ཚུར་སྐྱེབས་
 བས་ང་ཡར་སྐྱད་བཏང་བྱང། སྐོར་མོ་འབྱོར་འདུག་ལ། ངའི་ཨ་ཞེ་ཡིས་ཡང་སྐྱར་
 ངའི་སྐྱིད་ལྷག་པའི་རྒྱབ་དེ་བརྒྱབས་པ་རེད། “ལོ་རྗེས་མ་ལ་དབྱུག་པའི་སྐོར་ལོའི་
 འཛམ་སྐྱིང་འགན་བསྐྱར་དེ་སྲུ་ལ་ཐོབ་ཀྱི་རེད།” འདི་ན་བྱང་བཅོང་མཁལ་རྒྱད་པོ་
 སྐྱམ་སེད་དེས་དྲིས། སྐོར་བྱང་དུ་ངས་ལོས་བེན་པ་ནི་ད་ཆ་སྟོན་ཁ་རེད་ལ། ང་རང་
 བེའུ་ཡོག་ལ་སྐྱར་ལོག་གི་ཡོད་པ་དེ་རེད།

ང་ལུང་པ་འདིའི་རིང་ཞིང་སྐྱོ་བའི་རྒྱ་བརྩུ་བའི་འོད་ཀྱི་འོག་ཏུ་ལྷགས་ལམ་རྒྱད་
 ཏུ་གོམ་པ་སློས་ཤིང་། ཨ་སི་ཅི་ལྷགས་ལམ་ཐོང་འཁོར་ཡོང་གི་ཡོད་པའི་རེ་བ་ཞིག་
 བརྩུང་། དེས་ན་ང་ཡང་རྒྱལ་འབྲུམ་ཟ་བའི་སློང་མོ་བ་དང་ལྷན་དུ་བསྐྱད་ནས་ཁོང་
 ཚོ་དང་མཉམ་དུ་བཞད་གད་ཀྱི་ཚགས་པར་སློག་ཐུབ་ཀྱི་རེད་ཟེན། དེ་བསྐྱབས་མ་
 སོང་། ང་དེ་ནས་ཐོན་ཏེ་ལམ་ཚེན་སྟེང་ལ་བུད། དེ་མ་ཐག་རྒྱངས་འཁོར་རྒྱག་བསྐྱོད་
 བྱས་པ་ཡིན། དེ་ནི་ངའི་མི་ཚེའི་ནང་གི་ཆེས་མཚོགས་ཤོས་དང་རྒྱུད་ཅོར་ཆེ་ཤོས་ཀྱི་
 འགྲུལ་བཞུད་དེ་རེད། ཁ་ལོ་པ་ནི་ཁ་ལི་སྐོར་ནི་ཡའི་ལྷགས་ཇིའི་རོལ་དབྱངས་ཚོགས་
 པ་ཞིག་གི་མ་ཡི་ལིན་རྒྱུད་མངས་པ་ཞིག་རེད། ཁོང་ལ་རྒྱངས་འཁོར་གསར་པ་གསར་
 རྒྱུད་ཞིག་འདུག རྒྱ་ཚོད་གཅིག་ལ་རྒྱག་ཚད་མེལ་ལེ་བརྒྱད་ཅུའི་སྟེང་བསྐོར་སོང་།
 “ངས་རྒྱངས་འཁོར་བསྐོར་དུས་ཆང་འཐུང་གི་མེད།” ཁོས་དེ་ལྟར་བཤད་ཅིང་ང་ལ་
 ཆང་དམ་ཞིག་སྤྲད་སོང་། ངས་ཏུབ་འགའ་བཏུང་རྗེས་ཆང་དམ་ཁོ་ལ་སྤྲད། “ད་ཅི་
 བུང་ན་བུང་།” ཁོས་དེ་ལྟར་བཤད་རྗེས་ཆང་འཐུངས་སོང་། ང་ཚོས་ས་ལྷོ་ནུབ་གོང་
 བྱིར་ནས་ཨེལ་ཨེ་བར་དུ་མེལ་ལེ་ ༡༥༠ ལྷག་ལ་ཏ་ལས་པའི་རྒྱ་ཚོད་བཞི་ཁོ་ནས་
 བསྐྱུལ་བཞག་སོང་། ཁོང་གིས་རྟོ་ལི་ལུད་ཀྱི་ཁོ་ལི་མ་རྟོ་ལ་སློག་བརྟན་གྱི་མཉུན་དེ་ག་
 རང་དུ་འབབ་བརྩུག་སོང་། ང་ནི་བརྒྱུགས་ནས་ཕྱིན་ཏེ་ངའི་རྩོམ་ཡིག་མ་སྐོལ་བ་དེ་
 ཚུར་ལེན་རྒྱའི་དུས་ཚོད་འདད་ཅོམ་གྱི་སྐབས་ལ་བསྐྱབས་འདུག དེ་ནས་ངས་མི་ཚོ་
 ལྷག་གོང་བྱིར་ལ་འགོ་རྒྱའི་རྒྱ་སྐྱོད་རྒྱངས་འཁོར་གྱི་འཛིན་བྱང་ཉོས་པ་ཡིན། ང་པར་
 བེའུ་ཡོག་བར་དུ་འགོ་རྒྱར་འདད་ངེས་པའི་སྐོར་མོ་མི་འདུག ང་མི་ཚོ་ལྷག་ལ་འགྱོར་
 དུས་དེའི་སྐོར་ལ་སེམས་ཁུལ་བྱེད་ན་འགྲིག་གི་རེད་བསམས་བྱུང་།

སྤྱི་སྤྱོད་རྒྱངས་འཁོར་དེ་རྒྱ་ཚོད་བརྟུ་པ་ལ་ཐོན་གྱི་ཡོད་ཅང་། ངས་ཉོ་ལི་ལྷུང་
 ལ་འབྲམས་ཉལ་བྱེད་རྒྱར་རྒྱ་ཚོད་བཞི་འདུག ཐོག་མར་ངས་བག་ལེབ་ཆག་པ་ཞིག་
 དང་རྒྱ་མ་ས་ལ་མི་ཞེས་པ་ཉོས། དེ་ནས་ལུང་པ་འདི་ཡར་བཟལ་རྒྱའི་དོན་དུ་ང་རང་
 རང་ལ་བག་ལེབ་གྱི་དཀྱིལ་དུ་རྒྱ་མ་བརྟུག་པའི་ཤ་གཙུང་བག་ལེབ་བརྟུ་བཟོས་པ་
 ཡིན། ང་ལ་སྒོར་མོ་གཅིག་ལྷག་འདུག ང་རང་ཉོ་ལི་ལྷུང་གྱི་རྒྱངས་འཁོར་འདོག་
 ས་ཞིག་གི་ཨར་འདམ་གྱི་རྩེག་པ་དམའ་པོ་ཞིག་གི་སྤེང་དུ་བསྐྱད་ནས་ཤ་གཙུང་བག་
 ལེབ་དེ་དག་བཟོས་པ་ཡིན། ངས་ཚོལ་རྒྱུང་གི་ལས་ཀ་འདི་ལ་དཀའ་ལས་བརྒྱབ་
 དུས་ཉོ་ལི་ལྷུང་གྱི་སྒོག་བརྟན་སྒོ་འབྱེད་གྱི་ཁེ་ལེག་སྒོག་འོད་ཅེས་པའི་འོད་གྱི་ཟེར་
 མ་བཀག་ཆེ་བ་དག་ནི་གནམ་མཁའ་སྤེ། སྤྱིར་ཚན་གྱི་བྱུ་མཐའི་མཚོ་འགམ་
 གྱི་མཁའ་ལ་ལྷུག་པར་གྱུར། ངའི་མཐའ་འཁོར་དུ་གསེར་གྱི་མཚོ་འགམ་གོང་ཁྱེར་
 སྤོན་པ་འདིའི་ལུང་སྤྱོད་དག་འདུག དེ་ནས་འདི་ངའི་ཉོ་ལི་ལྷུང་གྱི་མི་ཚེའི་བྱ་བ་དེ་
 ཡིན་ལ། འདི་ནི་ཉོ་ལི་ལྷུང་ནང་གི་ངའི་མཚན་མོ་མཐའ་མ་དེ་ཡིན། ངས་ནི་རྒྱངས་
 འཁོར་འདོག་སའི་གསང་སྤོད་ཅིག་གི་རྒྱབ་ཏུ་རང་གི་པང་དུ་བག་ལེབ་བཞག་ནས་
 དེ་ལ་ལུངས་ཀར་གྱི་ལྷེ་གུ་འབྱུག་བཞིན་ཡོད།

ལཱུ་བཙུ་བཞི་པ།

སྐྱུ་རེངས་ཤར་དུས་ངའི་སྐྱི་སྐྱོད་རྒྱངས་འཁོར་དེ་ཨ་རི་རྩོ་ནའི་བྱེ་ཐང་དུ་རྒྱག་གིན་
འདུག ཨིན་ཏེའོ། ལྷོ་ལི་ཐེ། ས་ལོ་མེ། (འདིར་བློ་འཁྲབ་པ་རེད།) རྒྱ་ཆེ་བའི་ས་གནི་
རྣམ་པོ་དེ་སྐྱོ་སྐྱོགས་ཀྱི་མེག་སི་ལོའི་རི་རྒྱུད་བར་དུ་བརྒྱངས་འདུག དེ་ནས་ང་ཚོ་
བྱང་སྐྱོགས་ལ་ད་ལྟོགས་ནས་ཨ་རི་རྩོ་ནའི་རི་བོ་དག་དང་། རྗེ་ལག་སི་ཐབ་གྲོང་
ཁྱིམ་དང་། གཡང་གཟར་གྱི་གོང་སྡེ་དག་ལ་བསྐྱོར་བ་རེད། ངས་རོ་ལི་ལུང་གི་ལོ་
སྟོན་ཤིག་ནས་བརྒྱུས་པའི་དེབ་ཅིག་ང་དང་ལྷན་དུ་ཡོད་པ་དེ་ནི་ [པ་རན་སིའི་
ཚོམ་པ་བོ་]ཨི་ལན་རྫོང་ཉེ་ལི་བརྒྱམས་སྐྱུང་ “ལ་རྣ་རན་མེལ་ལེ”ལྟེ་རྒྱབས་ཆེ་
བའི་མེལ་ལེ་ཞེས་པ་དེ་ཡོད། འོན་ཀྱང་དེ་ལས་ང་ཚོ་བསྐྱོད་རིམ་བཞིན་ངས་ཨ་
མེ་རི་ཀའི་ཡུལ་སྡོངས་ཀྱི་བཀོད་པ་སྟོག་ན་འདོད། འཕར་ལྗིང་རེ་རེ་དང་། ཡར་
འཕགས་ཐངས་རེ་རེ། ཐད་ཀར་རྒྱག་ཐངས་རེ་རེའི་ཁྲོད་ནས་ངའི་རྗེས་སུ་ཆགས་
པའི་བྲན་གདུང་དེ་རྒྱོག་གྱུར་བར་བརྒྱུད། ལུན་གནག་པའི་མཚན་མོ་ཞིག་ལ་ང་
ཚོས་འཕྲུ་མེག་སི་ལོ་མངའ་སྡེ་བཅད་དེ་སོང་། སྐྱུ་མདོག་ལྷན་པའི་སྐྱུ་རེངས་ཤིག་ལ་
ཐེག་ས་སི་མངའ་སྡེའི་ཁལ་ཉར་དགོང་ཁྱིམ་རེད། བྱང་ངར་ཆེ་བའི་གཟུང་ཉེ་མའི་སྐྱི་
རྩོར་ང་ཚོ་ཨོག་ལ་རོ་མ་མངའ་སྡེའི་ཐང་ལེབ་མོའི་གོང་སྡེ་གཅིག་ནས་གཉིས་བརྒྱད་
དེ་སོང་ཞིང་། མཚན་ལ་བསྐྱེབས་སྐབས་ཁན་ས་སི་མངའ་སྡེ་རེད། སྐྱི་སྐྱོད་རྒྱངས་
འཁོར་དེ་འཕུར་བཞིན་འདུག ང་ལྷོ་བ་བཙུ་པའི་ནང་བྱིམ་ལ་ལོག་གི་ཡོད་ལ། ལྷོ་
བ་བཙུ་པའི་ནང་མི་ཚང་མ་བྱིམ་ལ་ལོག་གི་ཡོད་པ་རེད།

ང་ཚོ་སུད་ ལུ་སི་གོང་ཁྱེར་ལ་ཉིན་གུང་བསྐྱབས་བྱུང་། ངས་མི་སི་སི་པི་གཙང་
 འགམ་དུ་གོམ་བཤོད་ཅིག་བྱས་པ་ཡིན་ལ། བྱང་ཕྱོགས་མོན་ཐོ་ན་མངའ་སྡེ་ནས་མར་
 བྱུང་ཡོང་བའི་ཤིང་ཆ་སྟེ། ང་ཚོའི་མི་ལམ་གྱི་སྤྱིང་འདྲིའི་ལོ་རྒྱུས་རིང་བའི་གཏམ་
 རྒྱུད་གྱི་ངོ་བོ་ཅན་གྱི་ཤིང་ཆ་དག་ལ་བལྟས་པ་ཡིན། རྟགས་རིས་དང་བཅས་པའི་
 རྒྱངས་གུ་རྟེན་པ་དག་ལ་ནི་རྟགས་རིས་མང་དུ་སྐབས་ཤིང་། གནམ་གཤིས་ལ་བརྟེན་
 བས་ཉམས་འདུག་པ་དེ་དག་འདམ་ཉོག་ཚོད་དུ་ལུས་ཏེ་ཅི་ཅི་དག་གིས་ཚང་བྱས་
 འདུག། མི་སི་སི་སི་ལུ་ལྗོངས་གྱི་སྟེང་གྱི་དོའི་སྤྱིན་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་ཞིག་གིས་གཡོགས་
 པར་གྱུར། མཚན་གྱི་སྐབས་སུ་སྤྱི་སྤྱོད་རྒྱངས་འཁོར་དེ་ཞིན་ཏེ་ཡ་ན་མངའ་སྡེའི་
 མ་ཚེས་ལོ་ཉོག་གི་ཞིང་ཁ་བརྒྱད་ནས་བརྒྱགས་ཤིང་། འདྲེ་དང་འདྲ་བའི་སྐྱེན་པའི་
 སྤང་པོ་དེ་དག་ལྷ་བའི་འོད་གྱིས་གསལ་ལེར་བཏང་བྱུང་ལ། ད་ནི་འདྲའི་དུས་སྟོན་
 ཏེ་ལོ་མེན་ལ་ཉེ། ངས་བྱ་མོ་ཞིག་ལ་ངོ་ཤེས་བསྐྱེད་ཤིང་། ང་ཚོ་ཞིན་ཏེ་ཡ་ན་མོ་
 ལི་སི་གོང་ཁྱེར་ལ་སྐྱབས་གྱི་བར་དུ་འོ་བསྐྱུལ་བཞིན་ཡོང་བ་ཡིན། མོ་ནི་ཐག་རིང་
 མི་མཐོང་མཁན་ཞིག་རེད། ང་ཚོ་ཁ་ལག་གི་ཆེད་དུ་མར་བབ་དུས་ངས་མོ་རང་
 གི་ལག་པ་ནས་འདུས་ཏེ་ཉིན་གུང་ཁ་ལག་གི་སྟེགས་བུ་ལ་འབྲིད་དགོས་བྱུང་སོང་།
 མོས་ངའི་ལྗོ་ཆས་ཉོས་སོང་ལ། ངའི་ཤ་གཙུང་བག་ལེབ་ཚང་མ་ད་ནི་ཚར་ཡོད། དེའི་
 བརྗེ་ལེན་གྱི་ཚུལ་དུ་ངས་མོ་ལ་སྤྱང་རིང་པོ་དག་བཤད་པ་ཡིན། མོ་རང་ལ་ཤིང་འོན་
 མངའ་སྡེ་ནས་ཡོང་གི་ཡོད་ལ། དེར་མོས་དབྱར་ཁའི་རིང་ཀུ་ཤུ་བཏོགས་ནས་
 བསྐྱུལ་འདུག་མོའི་བྱིས་ནི་ཞེས་ཡོག་སྟོན་གྱི་ཞིང་ས་ཞིག་ན་ཡོད་པ་རེད། མོས་ང་ལ་
 དེ་ལ་ཤོག་ཅེས་མགོན་འབོད་བྱས་བྱུང་། གང་ལྟར་ཡང་ང་ཚོས་ཞེས་ཡོག་གི་མགོན་
 ཁང་ཞིག་ཏུ་ཐུག་རྒྱུའི་དུས་ཚད་ཅིག་བཟོས་པ་ཡིན། མོ་རང་ཨོ་ཏེ་ཡོ་མངའ་སྡེའི་

ཁོ་ལོ་མ་གླ་སི་གྲོང་ཁྱེར་ནས་མར་བབས་སོང་། ང་ནི་མི་ཚེ་གླ་གྲོང་ཁྱེར་བར་དུ་
 གཉིད་ལྷག་པ་ཡིན། ང་ནི་ལོ་མང་པོ་མང་པོ་ཞིག་གི་ནང་ལ་བྱུང་མ་གྱིང་བའི་ཚོད་
 གྱིས་ཐང་ཆད་འདུག ངས་ད་དུང་ནེ་ལུ་ལོག་བར་དུ་མེལ་ལེ་སུམ་བརྒྱ་དུག་ཅུ་རེ་
 ལུ་ལ་རྒྱངས་འཁོར་སྐྱེག་བསྐྱོད་བྱེད་དགོས་པ་རེད་ལ་ངའི་སྒྲོར་ལྷག་ཏུ་སྒྲོར་སྐར་
 གཅིག་འདུག ང་མི་ཚེ་གླ་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་མཐའ་ཏུ་ཐོན་ཆེད་མེལ་ལེ་ལུ་ལ་གོ་མ་པ་
 བརྒྱབ་པ་ཡིན། དེ་ནས་རྒྱངས་འཁོར་ལ་སྒྲོད་ཐངས་གཉིས་ཏེ། ཀུ་ཤུའི་དོ་འདྲེན་
 རྒྱངས་འཁོར་ཞིག་དང་དོ་འདྲེན་རྒྱངས་འཁོར་གྱིས་འདུད་འཁོར་ཆེན་པོ་དུད་པ་
 ཞིག་བཅས་གྱིས་ང་སྦྱིད་པའི་སྟོན་མཁུག་གི་དབྱར་ཐུང་ཞེས་གྲགས་པའི་ནམ་དུས་
 འདིའི་ཆར་ཞོད་ཅན་གྱི་མཚན་མོ་ཞིག་ལ་ཉ་རི་སི་གླ་གྲོང་ཁྱེར་དུ་བསྐྱུལ་བྱུང་། ང་
 དེ་བརྒྱད་ནས་ཐད་ཀར་ཕྱིན་པ་ཡིན། ང་གྲིམ་ལ་སླེབས་ན་འདོད།

224

འདི་ནི་སས་ཁི་མེ་ཉ་ན་གཅང་པོའི་གདོན་འདྲེའི་མཚན་མོ་ཞིག་རེད། གདོན་
 འདྲེ་དེ་ནི་གཉེར་མ་མང་ཞིང་འཁྱམས་པའི་རྒྱུ་ལོ་རྒྱུ་རྒྱུ་ཤོག་ལྷག་འཁྱེར་མཁུག་
 ཞིག་རེད་ལ། ཁོང་གིས་ཁོང་“ཁ་ན་ཇེ”ལ་འགོ་གི་ཡོད་ཅེས་ཟེར། ཁོང་གིས་ང་ལ་
 ཡ་གིར་ང་ཚོས་གཅང་པོ་བརྒྱལ་བྱུང་སའི་ཟམ་པ་ཞིག་ཡོད་ཅེས་བཤད་ནས་ཁོའི་
 རྗེས་ལ་ཤོག་ཅེས་ང་ལ་བཀོད་པ་གཏོང་བཞིན་གོ་མ་པ་ཉ་ཅང་མཚོགས་པོར་སྒྲོས་ཏེ་
 འགོ་ཁོང་ནི་ལོ་ན་དུག་ཅུ་སྒྲོར་ན་ཡོད་ཅིང་། ཁོང་གིས་མཚམས་མ་ཆད་པར་ཁོང་
 གིས་ཟོས་པའི་ལྷོ་ཆས་ཀྱི་སྒྲོར་བཤད་ཅིང་། ཁོང་ཚོས་ཁོང་ལ་མངར་ལུར་གོར་མོ་
 ལ་[འབྲུག་རྒྱུའི་]མར་རི་ཅམ་རྒྱུད་ལུགས། བག་ལེབ་གཏུབས་མའི་དུམ་བུ་འཕར་མ་
 རི་ཅམ་གྱིས་མང་པོ་རྒྱད་ལུགས། མེ་རེ་ལན་མང་འཕྲེའི་རོགས་སྒྲོར་ཁང་པ་ཞིག་
 གི་སྒོ་བྱམས་ནས་རྒྱུད་པོ་ཞིག་གིས་ཁོང་རི་ལྷར་བོས་ལུགས་དང་གཟའ་མཁུག་དེར་

ཁོང་གནས་དེར་སྡོད་རྒྱུ་ལོ་མཐོན་འཕོད་རི་ལྟར་བྱས་ལུགས། ཁོང་མ་ཐོན་གོང་
 ལ་ཁོང་གིས་རི་ལྟར་རྒྱ་རྒྱུ་མོའི་ལྷུས་ཡག་པོ་ཞིག་བརྒྱབ་ལུགས། མར་རིན་ཀེ་ལ་
 མངའ་སྡེའི་ལམ་རྒྱུར་ཞིག་ཏུ་རི་ལྟར་ལྷ་མོ་གསར་པ་གསར་རྒྱུར་ཞིག་རྟེན་ལུགས།
 དེ་ནི་ཁོང་གི་མགོ་ལ་ཡོད་པ་དེ་རེད། ཁོང་རི་ལྟར་གོང་སྡེ་རེའི་རྒྱ་བྲམ་དམར་པོའི་
 རོགས་ཚོགས་ལ་བྱིན་ལུགས་དང་། དེར་ཁོང་གིས་དམག་ཆེན་དང་པོའི་སྐབས་ཀྱི་
 ཁོང་གི་བྱས་རྗེས་བསྟན་རབས། རི་ལྟར་ཏེ་སི་རྟག་གོང་ཁྱེད་ཀྱི་རྒྱ་བྲམ་དམར་པོའི་
 རོགས་ཚོགས་དེ་ནི་མིང་དོན་མཚུངས་པའི་རིན་ཐང་མེད་རབས། ཁོང་གིས་རི་ལྟར་
 འཁོར་བ་དགའ་ངལ་ཅན་འདི་ལ་བདག་བྱས་སྤངས་སོགས་བཤད་སོང་། འོན་ཀྱང་
 ངས་ཤེས་བྱུང་ཚོད་བྱས་ན། ཁོང་ནི་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་ས་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་རྒྱུ་
 བཤོད་ཀྱིས་བསྐོར་ཞིང་། རྒྱ་བྲམ་དམར་པོའི་རོགས་ཚོགས་ཀྱི་ལས་ཁང་རྣམས་ལ་
 གཏུགས་གིང་། མཚམས་རེར་ལམ་ཁ་ལྷེ་བའི་རྒྱུར་ཞིག་ཏུ་རྒྱར་མ་རེ་སྡོད་མཁན་
 ཀྱི་བྱེད་ཚད་ལྡན་ཡིན་པའི་སྡོད་མོ་བ་རྒྱུ་ཐང་གི་རིགས་འདྲ་པོ་ཞིག་རེད། ང་
 ཚོ་ནི་སྡོད་མོ་བ་འདྲ་འདྲ་ཡིན། ང་ཚོ་ཡིད་གདུང་བའི་སམ་ཁི་སེ་ཏུ་ན་གཙང་པོའི་
 རྒྱུད་ཏུ་མེལ་ལེ་བདུན་ལ་གོམ་བཤོད་བྱས། འདི་ནི་སྤྱི་གཡའ་བའི་གཙང་པོ་ཞིག་
 རེད། འདི་ལ་རྩ་སྤུང་གིས་གཡོགས་པའི་གཡའ་གཟར་པོ་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་
 པ་དེ་དག་ནི་རྒྱས་མེད་པའི་གཙང་པོ་ཞིག་གི་སྤྱི་ཡིས་ཁེངས་པའི་གདོན་འདྲེ་ཞིག་
 དང་འདྲ་བར་ཡོན་པོར་གནས་འདུག ལུན་ནག་གི་མཚན་མོས་ཡོད་ཚད་གཡོགས་
 འདུག མཚམས་མཚམས་ལ་གཙང་པོའི་པ་རོལ་གྱི་མེ་འཁོར་ར་སྐོར་ནས་མེ་འཁོར་
 ཨ་མ་དམར་པོ་ཞིག་གི་འབྲུག་འོད་ཀྱིས་སྤྱི་གཡའ་བའི་གཡའ་གཟར་དེ་མཐོང་བར་
 བྱེད། མི་རྒྱུང་དེས་ཁོ་ལ་སྐྱེ་རགས་ཡག་པོ་ཞིག་ཁོའི་ཕོག་ལུག་ཏུ་ཡོད་ཟེར་ཞིང་། ཁོང་

གིས་དེ་ཕྱིར་འདོན་རྒྱུ་ཡི་ཆེད་དུ་ང་ཚོ་ས་ལ་བརྒྱད་པ་ཡིན། “ང་ལ་གང་ཞིག་ན་སློལ་
རགས་ལག་པོ་ཞིག་ཡོད་དམ། མེ་རེ་ལ་ནད་མངའ་སྡེ་ལྷོ་རེ་ཤིང་རིག་གྲོང་གྲུང་
ལ་རག་བྱུང་། དེ་ལྟལ་བཤུ་དང་ས་ཅེ་ལག་དེ་སྡེ་རེ་རིག་ལྷག་གི་མདུན་ཅོག་ཅིག་གི་
སྡེ་ནས་ལུས་པ་ཡིན་ནམ།”

“ཞིང་གིས་སྡེ་རེ་རིག་ཟེར་གྱི་ཡོད་དམ།”

“མ་རེད། མ་རེད། མར་རིན་ཅི་ཡི་ཡི་སྡེ་རེ་རིག་སེ་སྒྲག་རེད་དོ།” ཁོང་གིས་དུས་
རྟག་དུ་མེ་རེ་ལ་ནད་མངའ་སྡེ་ལྷོ་རེ་ཤིང་རིག་དང་། མར་རིན་ཅི་ལ་མངའ་སྡེ་ལྷོ་
རེ་ཤིང་རིག་ལྷག་གི་སློང་བཤད་གྱིན་འདུག ཁོང་ལམ་ཁའི་ནང་དུ་ཚུར་ཡོང་མཁན་
གི་རྒྱུངས་འཁོར་གྱི་གདོང་ལ་གཏད་ནས་གོ་མ་པ་སློང་སོང་ལ། རྒྱུངས་འཁོར་གིས་
བརྒྱབས་ལ་ཁད་པ་ཐེངས་འགའ་བྱུང་སོང་། ངས་ལམ་གྱི་ཚུ་ཡུར་རྒྱུད་དུ་ངལ་འགྲོས་
བསྟེན་པ་ཡིན། ངས་གང་མཚོགས་མི་ཚུང་སྟོན་པ་ཉམ་ཐག་འདི་མཚན་མོར་སྤུར་དུ་
ལྷུང་སྟེ་ཤི་གི་རེད་བསམས་པ་ཞིག་བྱུང་། ང་ཚོས་ཟམ་པ་དེ་གཏན་ནས་མ་རྟོན། ངས་
མེ་འཁོར་ལྷགས་ལམ་གྱི་སྡེ་རེ་ལོད་ས་ཞིག་དུ་ཁོང་བརྒྱུར་བ་ཡིན། གང་ཡིན་
ཟེར་ན་ང་ཅི་གོ་མ་བཤོད་གྱི་རྒྱུན་པས་རྩལ་ནག་གིས་ཁེངས་འདུག་ལ། ངས་སྟོད་
སྤུང་བརྗེས་ཤིང་སྡེ་ལོག་སྟོད་སྤུང་གཉིས་གོན་པ་ཡིན། ལམ་གྱི་འགྲུལ་ཁང་ཞིག་
གིས་ངའི་སྟོ་སྒྲུག་གི་ངལ་ཚོལ་དེ་ལ་འོད་སྤང་བྱིན། བྱིས་ཚང་ཞིག་གི་མི་ཚང་མས་
ངས་ཅི་ཞིག་བྱེད་གྱིན་ཡོད་པ་ཤེས་འདོད་ནས། ལུན་ནག་གི་ལམ་ཁ་ནས་མར་གོ་མ་
པ་བརྒྱབ་ནས་བསྟེན་བས་བྱུང་། དེ་དག་ལས་ཀྱང་ཡ་མཚན་པ་ཞིག་ནི། བན་སེལ་
མ་ཅི་ཡི་ལུང་ལྷག་མི་དཀར་སྟོད་ལུལ་ཤིག་ཁང་པ་འདི་ནས་རོལ་དབྱངས་སྒྲ་སྒྲ་
བར་མ་དགོལ་མཁན་ཞིག་གིས་ཆེས་བཟང་བའི་མི་ནག་གི་སྟོ་གཞན་ཤིག་དགོལ་

གྱིན་འདུག ངས་དེ་ལ་ཉན་ཅིང་ཤུགས་རིང་ཞིག་འཐེན་པ་ཡིན། དེ་ནས་ཆར་པ་
 ཤུགས་ཆར་འབབ་མགོ་ཚུགས། མི་ཞིག་གིས་ང་ལ་ཕྱིར་དྲི་སི་གླག་བར་དུ་རྒྱངས་
 འཁོར་ལ་སྡོད་དུ་བརྟུག་ཅིང་། ང་ལ་ལམ་འོར་ཐེབས་ཡོད་པ་རེད་ཅེས་བཤད་བྱུང་།
 མོ་ལྟར་དུ་ལམ་གྱི་ཡིད་སྦྱོར་བའི་སློབ་སྡོད་ཞིག་གི་འོག་དུ་སྤང་ཚུང་སྡིང་རྗེ་བའི་ཉམ་
 ཐག་ཁེར་རྒྱུད། མཚམས་རེར་ལན་རེར་བོར་བའི་བུ་ལས་ངན། ད་ཆ་སྐར་གང་མེད་
 པའི་སྦྱོན་པ་གདོན་འདྲེ་དབུལ་པོ་དེས་མཐེ་བོང་ཕྱིར་བསྟན་ནས་བསྐྱད་པ་མཐོང་
 བྱུང་། ངས་ངའི་ཁ་ལོ་པ་ལ་དེའི་སྤྱང་བཤད་པ་ཡིན། ཁོས་རྒྱངས་འཁོར་བཀག་ནས་
 བྱད་པོ་དེ་ལ་བཤད་རྒྱུར།

“སློབ་དང་། ཁྲོགས་པོ། རྒྱང་རང་རུབ་ཕྱོགས་ལ་འགོ་གི་འདུག ཤར་ཕྱོགས་ལ་
 མ་རེད།”

“ཨ་རོ།” འདྲེ་ལྷུག་དེས་བཤད། “ངས་འདིའི་གཡས་གཡོན་གྱི་ལམ་ཁ་ཤེས་གྱི་མ་
 རེད་ཅེས་བཤད་ཆོག་གི་མ་རེད། ང་ལོ་མང་པོའི་རིང་ལ་ལུང་པ་འདིར་གོ་མ་བགོད་
 བྱེད་གྱི་ཡོད། ང་ཁེན་ཏེ་ལ་འགོ་གི་ཡོད།

“འོན་ཀྱང་། འདི་ཁ་ན་ཏ་རྒྱལ་ཁབ་ལ་འགོ་སའི་ལམ་ཁ་མ་རེད། འདི་མི་ཚོ་གླག་
 དང་ཆེ་ཁ་གོ་ལ་འགོ་སའི་ལམ་ཁ་རེད།” མི་ཚུང་དེ་ང་ཚོ་ལ་ཞེན་པ་ལོག་ནས་ཕར་
 ཕྱིན་སོང་། ངས་ཁོ་རང་མཐོང་ཐེངས་མཐའ་མ་དེ་ནི་ཁོང་གི་ལྷ་བ་ལྷ་བ་དུ་གཤུགས་
 པའི་ཤོག་དཀར་གྱི་ལྷག་མ་ཚུང་ཚུང་དེ་ལྷ་ངམ་གྱི་རི་རྒྱུད་ཨ་ལ་གེ་ནི་ཞེས་པའི་ལྷ་
 པའི་ཁྲོད་དུ་ཡལ་བར་གྱུར་བ་དེ་རེད།

སས་ཁི་ཐེ་ཏ་ན་གཙང་པོའི་གདོན་འདྲེ་དེས་ང་ལ་བྱང་ཚོས་འདི་མ་བསྟན་
 གྱི་བར་དུ་ངས་ཨ་མེ་རི་ཀའི་ཡུལ་གྱི་ཚོན་པོ་ཡོད་ཚད་རུབ་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་རེད་

བསམས་བྱུང་། མ་རེད་ལགས། ཤར་ཕྱོགས་ན་ཡང་ཚོད་པོ་ཞིག་ཡོད། ཚོད་པོ་དེ་
 བྱི་སྲིད་འཛིན་ལྷན་ རྒྱ་རན་ཁི་ལིན་ཁོང་སྐྱགས་པ་ཡིན་སྐབས་སྲུང་གིས་འབྲེན་
 པའི་ཤིང་རྟའི་ནང་དལ་འགྲོས་བྱས་པའི་ཚོད་པོ་དེ་དང་གཅིག་མཚུངས་རེད། དེ་
 མཚུངས་སུ་དེ་ཞིང་འཛིན་ཚོར་ཇི་ ས་ཤིང་འོན་གདོད་མའི་མི་ལ་འབབ་མཁན་
 གྱི་སྟེག་ཤར་ཚོད་པོ་ཡིན་དུས་ཀྱི་ཚོད་པོ་དེ་དང་གཅིག་མཚུངས་རེད། ཨ་མེ་རི་ཀ་
 པའི་དུས་རབས་བཙོ་བརྒྱད་པར་སྐྱེས་པའི་ཨ་མེ་རི་ཀ་པའི་ས་ཁམས་ལྷུལ་ཞིབ་པ་
 ༡་ཉལ་སྟོན་གྱིས་པན་སིལ་མ་ནི་ཡའི་ཁུལ་གྱི་སྟོག་སྟོན་འོག་དུ་སྲུང་བཤད་ནས་
 ཨ་མེ་རི་ཀའི་དཀྱིལ་ཤར་དུ་ཡོད་པའི་ཨ་པ་ལ་ཆེན་རི་རྒྱུད་དུ་ཡོད་པའི་སྟབས་འབྲང་
 འགག་དེ་རྟེན་པར་བྱེད་རྒྱུའི་ཁས་ལེན་བྱས་སྐབས་དང་། པན་སིལ་མ་ནི་ཡ་མངའ་
 ལྗེའི་ལྷ་རད་སྟོར་དང་ས་ཁུལ་དུ་ལྷགས་ལམ་གསར་བཙོ་བྱས་སྐབས། མི་རྣམས་ཀྱིས་
 ཤིང་ཁང་རྣམས་སུ་འཁྱུན་སྐྱོད་དང་བཅས་ལྷགས་ལམ་བརྒྱུངས་པའི་སྐབས་དང་
 གཅིག་པ་རེད། སྐབས་དེ་དུས་མི་དཀྱུས་མ་རྣམས་ལ་ཨ་རི་ཚོ་ན་ལྷ་བུའི་རྒྱ་ཆེ་བའི་
 ས་ཆ་མེད། འོན་ཀྱང་། པན་སིལ་མ་ནི་ཡ་མངའ་ལྗེའི་ཤར་ཕྱོགས་དང་། མེ་རི་ལན་
 མངའ་སྟེ། སར་རིན་ནི་ཡ་མངའ་སྟེ་བཅས་ཀྱི་རྩ་སྲུང་གིས་ཁེངས་པའི་ས་ཚོད་རྣམས་
 དང་། ལྷ་ངན་གྱིས་ཁེངས་པའི་གཙང་པོ་དཔེར་ན་སས་ཁི་སེ་ཉ་ན་གཙང་པོ་དང་།
 མ་ནོ་ལྷ་ཉེ་ལ་གཙང་པོ། སོ་ཐོ་མག་གཙང་པོ། མོ་ནོ་ཁི་སི་གཙང་པོ་བཅས་ཀྱི་ཁྲོད་
 དུ་འཁྲོག་པའི་ལམ་སྟེན་དེ་ཚོ། ཨར་འདམ་ནག་པོ་ཅན་གྱི་ལམ་དེ་ཚོ་ཡོད་པ་རེད།

228

ཉ་རི་སི་སྟེག་གོང་ཁྲེང་གི་མཚན་མོ་དེར་ང་མེ་འཁོར་འབབ་ཚིགས་ཀྱི་སྟོད་
 ལྟེགས་ཤིག་གི་སྟེང་ལ་ཉལ་དགོས་འཁེལ། སྐྱ་རེངས་ཀྱི་སྐབས་སུ་འབབ་ཚིགས་ཀྱི་
 རོ་དམ་པ་དག་གིས་ང་ཕྱིར་འབྱུང་བྱས་བུང་། ཁྲེང་ནི་རང་གི་ཨ་མའི་རྩ་ནས་ཟས་

རང་གྲུབ་དང་གོས་རང་གྲུབ་ཏུ་བསྐྱད་དེ་ཡོད་ཚད་ལ་ཡིད་ཆེས་བྱེད་པའི་གྱིས་པ་
 གློ་འབབ་ཅིག་ནས་མི་ཆེའི་མགོ་རྒྱུགས་པ་དེ་བདེན་པ་མ་རེད་དམ། དེ་ནས། བྱིད་
 བྱིས་བྱིད་རང་ཅི་ལས་ངན་དང་། ལྷག་གིས་མཐར་བུ། དབུལ་ཤོ། ཞར་བ་དང་གཅེར་
 བྱ་བཅས་ཡིན་པ་དང་། དེ་ནས་འཇིགས་ཡེར་ཞིང་ལྷ་ངན་འཁྱུར་བའི་གདོན་འབྲེ་
 ཞིག་གི་གདོང་རིས་དང་ལྷན་དུ། བྱིད་བྱིས་མཚན་མོའི་མི་ལམ་འཁྱུགས་པ་ལྷ་སུའི་
 མི་ཆེའི་ཁྲོད་དུ་འདར་སིག་རྒྱག་པའི་རྒྱལ་སྤྱི་བྱེད་ལ་[ཡོད་ཚད་ལ་ཡིད་མི་ཆེས་
 པའི་]ཐེ་ཚོམ་ཟ་མཐའ་ཚོའི་ཉི་མ་འདི་ཡོང་གི་རེད། ང་འབབ་ཚིགས་ཀྱི་བྱི་རོལ་ཏུ་
 འཁྱོར་བཞིན་འདར་བཞིན་གྱིན་ཅིང་། ངའི་རང་ལུས་ལ་རང་དབང་མི་འདུག ངས་
 ཞོགས་པ་དེར་གང་ཞིག་མཐོང་ཐུབ་ཚད་དེ་ནི་དུར་ཁང་གི་དཀར་མདོག་རི་བཞིན་
 དཀར་སང་རེར་འདུག ང་རང་ལྷོགས་ཤི་ཐེབས་ཀྱིན་འདུག ང་ལ་གང་ཡོད་པ་ནི་
 རྫོད་བརྒྱད་ཁེ་ལོ་རིའི་རྣམ་པར་ཡོད་ཅིང་། དེ་ནི་རྒྱ་བ་མང་པོའི་གོང་ལ་ངས་ནེབ་རྩ་
 ར་སི་ལ་མངའ་སྡེའི་ཤེལ་ཐོན་གྲོང་ཁྱེར་ནས་ཉོས་པའི་ཆམ་པའི་སྐྱེན་ཁུའི་ལྷག་ལུས་
 དེ་རེད། ངས་དེའི་ཀ་རའི་ཆ་ལེན་གྱིར་འཇིག་པ་ཡིན། ངས་སློང་མོ་རྒྱག་ལུགས་མ་
 ཤེས། ང་གོང་མཐའ་ལ་སླེབས་ཐུབ་ཅོམ་གྱི་བྱུངས་ལྷགས་ཤིག་དང་བཅས་གོང་ཁྱེར་
 དེ་འཁྱུར་འཁྱོར་གྱིས་བརྒྱལ། ང་ད་དུང་ཞག་མ་གཅིག་ལ་ཉ་རི་སི་རྒྱག་གོང་ཁྱེར་ལ་
 བསྐྱད་པ་ཡིན་ན་ང་འཇིན་བཟུང་བྱེད་རྒྱ་ཡིན་པ་དེ་ངས་ཤེས། དམོད་མོ་ཕོག་པའི་
 གོང་ཁྱེར་རེད་ལ། ང་ལ་ལྷ་མཐུད་བསྐྱོད་པའི་རྒྱུངས་འཁོར་ཞིག་ཐོབ་པ་དེ་ནི་བྱུངས་
 ཟད་པའི་རྒྱམ་རིད་ཀྱི་མི་ཞིག་གི་རེད་ལ། ཁོང་ནི་འཕྲོད་བསྟེན་གྱི་ཆེད་དུ་བཟུང་
 བཏུང་ཚོད་འཇིན་གྱི་ལྷོགས་ཀྱི་ཐེབས་འདུག་རྒྱ་ལ་ཡིད་ཆེས་བྱེད་མཐའ་ཞིག་རེད།
 ཁོང་ཤར་ལྷོགས་ལ་བརྒྱགས་པ་དང་ཆབས་ཅིག་ཏུ། ངས་ཁོང་ལ་ང་ནི་ལྷོགས་གྱིར་

འཆི་ཉེན་འདུག་ཅེས་བཤད་སྐབས་ཁོས་“འགྲིག་གི་རེད། འགྲིག་གི་རེད། བྱིང་ལ་
 དེ་ལས་ཡག་ཅིག་ཡོད་པ་མ་རེད། ང་རང་རང་གིས་ཀྱང་ཉེན་གསུམ་ལ་སློབ་ཟེང་།
 ང་ནི་མི་ལོ་བརྒྱ་དང་ལྔ་བརྒྱ་ལ་འཚོ་རྒྱ་ཡིན།” ཞེས་བཤད་སོང་། ཁོང་ནི་སྐྱམ་ནས་
 རུས་པ་ལ་ཐུག་ཅིང་། མ་ཉེན་ཤིང་སྐྱུག་པའི་ཨ་ལུང་པད་ཀོ་ཞིག་རྒྱག་པ་ཆག་ཏོ་ཞིག
 གྱོ་འཚུབ་མེ་བ་ཞིག་བཅས་རེད། ང་ལ་ནི་“ད་ཟ་ཁང་འདི་ལ་བཀག་ནས་ཕག་ཤ་
 གཙེ་བས་མ་དང་སྲན་མ་འགའ་ཟེའོ།” ཞེས་ལབ་མཁན་གྱི་སྐྱུག་བདག་རྒྱགས་པ་
 ཞིག་དང་ལྷན་དུ་རྒྱངས་འཁོར་ལ་སྡོད་རྒྱ་རག་སྲིད་ཡོད་པ་རེད། མ་རེད། ང་ལ་ནི་
 ཞོགས་པ་དེ་ལ་འཕྲོད་བསྟེན་གྱི་ཆེད་དུ་སྤངས་འདྲིན་བྱས་པའི་སྟོགས་གྱི་ལ་ཡིད་
 ཆེས་བྱས་པའི་སྟོག་རྒྱུང་ཅན་འདི་དང་ལྷན་དུ་འགོ་དགོས་འཁེལ་ཡོད་པ་རེད། མེལ་
 ལེ་བརྒྱ་ཕྲག་ཅིག་གི་རྗེས་སུ་ཁོང་ང་ལ་སྤྱིང་རྗེ་སྐྱེས་སོང་། ཁོང་གི་རྒྱངས་འཁོར་
 གྱི་རྒྱབ་ནས་བག་ལེབ་དང་མར་གྱི་སནད་མི་ཆེ་བག་ལེབ་རྒྱངས་སོང་། དེ་དག་ནི་
 ཁོང་གི་ཚོང་ལས་པའི་དཔེ་མཚོན་ཚོང་རྗེས་ཀྱི་ཁྲོད་དུ་སྐས་འདུག་ ཁོང་གིས་ཕན་
 སེལ་མ་ནི་ཡའི་ཁྲུལ་དུ་རྒྱ་སྐྱུག་གི་ཅ་དངོས་བཅོང་གི་འདུག་ ངས་བག་ལེབ་དང་
 མར་དེ་ལྟར་མིད་བཏང་། དེ་མ་ཐག་ང་གད་མོ་ཤོར་མགོ་བརྩམས། ཁོང་གིས་ཨ་
 ལེན་ཁོང་གོང་ཁྲིར་དུ་ཚོང་ལས་བྲིལ་བསྐྱུགས་བྱས་སྐབས་ང་ནི་རྒྱངས་འཁོར་དུ་
 ཁེར་རྒྱང་དུ་ཁོ་ལ་སྐྱུག་ཅིང་། ང་གད་མོ་བགད་ཅིང་གད་མོ་བགད། དཀོན་མཚོག
 ང་ནི་མི་ཆེ་ལ་ཐང་ཆད་གྱི་འདུག་ འོན་ཀྱང་སྟོན་པ་དེས་ང་པ་ཡུལ་འཛུགས་ཡོག་ལ་
 བསྐྱུལ་བ་རེད།

230

སློབ་ལྟར་ངས་ང་རང་ཁྲེམ་སི་ཁི་མེར་བཞི་མདོན་ཡོད་པ་ཤེས་བྱུང་། ངས་ཨ་མི་
 རི་ཀའི་སྲིད་དུ་མེལ་ལེ་སྡོང་ཕྲག་བརྒྱད་བསྐོར་ཅིང་། སྐར་ཡང་ཁྲེམ་སི་ཁི་མེར་ལ་

འགྲོར་ཡོད་ལ། དེ་ཡང་ཉག་ཉག་འཚང་ཁ་ཆེ་བའི་ཚུ་ཚོད་ཀྱི་དགྲིལ་ལ་འཁེལ་
 འདུག་ཅིང་། དེད་ཀྱི་ལམ་འགྲོ་བའི་མིག་ཉམ་རྒྱུ་དེས་མཐོང་བ་ནི། བེའུ་ཡོག་གི་
 ཆེས་སློན་པ་དང་ཉ་ལས་པའི་ང་རོ་ཆེན་པོའི་ཁྲོད་དུ། དེའི་མི་གུངས་ས་ཡ་དང་ས་
 ཡ་ཡིས་ཁོང་ཚོའི་རང་ཁོངས་ནས་སྒྲོར་རྟོག་གཅིག་གི་ཆེད་དུ་དུས་གཉན་དུ་འཚང་
 ཁ་རྒྱག་ཅིང་། དེ་ཡང་མི་ལམ་སློན་པ་སྟེ། འདུ་བ་དང་། ལེན་པ་དང་། སྤོད་པ་དང་།
 རྒྱགས་རིང་འཐེན་པ་དང་། ཤི་བ་དང་བཅས་རེད་ལ། དེ་ཡང་མཐར་གཏུགས་ན་ཁོང་
 ཚོ་ལོང་ ལའེ་ལན་དགོང་ཁྱེར་གྱི་དུར་སའི་ཞིང་ས་མི་སྤྱུག་པ་དེ་རྣམས་སུ་དུར་འདུག་
 བྱེད་ཐུབ་ཅམ་རེད། ས་གཞིའི་ངོས་ཀྱི་ཁང་བཅེགས་མཐོན་པོ་དག་སྟེ། ས་གཞིའི་ངོས་
 ཀྱི་མཐའ་གཞན་པ་དེ་ནི་ཤོག་སྒྲོར་གྱི་ལ་མེ་རི་ཀ་སྤྱེས་ས་དེ་རེད། ང་ས་འོག་མེ་འཁོར་
 གྱི་སྒོ་འགམ་དུ་ལངས་ཤིང་། མངོས་ཤིང་རིང་བའི་དུད་སྟེ་ཞིག་ཡར་ལེན་རྒྱའི་སྒོ་
 སློབས་འདང་དེས་ཤིག་བསྐྱེད་ཅིས་བྱས་ཤིང་། ང་མར་སྐྱར་ཐངས་རེ་བཞིན་མི་ཚོགས་
 རྒྱ་ཆེན་པོ་དེ་གྲེལ་འཚུབ་ཀྱིས་འགོ་ཞིང་། དུད་སྟེ་དེ་ངའི་མཐོང་ཡུལ་ནས་ལལ་བར་
 བྱེད་ལ། མཐར་དེ་ནི་བཅོར་བཞག་འདུག ང་ལ་སྤྱི་སྤྱོད་རྒྱངས་འཁོར་བརྒྱད་ནས་
 བྱིམ་ལ་ལོག་རྒྱའི་སྒྲོར་མོ་མེད། བྱིམ་ སི་ཁི་མེར་གྱི་བཞི་མདོ་ནས་བེའུ་ཇར་རིའི་ས་
 བེར་སོན་གྲོང་ཁྱེར་བར་དུ་མེལ་ལེ་འགའ་རེ་ཅམ་ཡོད་པ་རེད། ངས་ལིན་ལུན་སྤྱུག་
 ལམ་བརྒྱུད་ནས་ཕ་ཤིང་འོན་ཟམ་པའི་སྟེང་ནས་པར་བེའུ་ཇར་རིའི་ནང་དུ་གོམ་པ་
 རྒྱག་བཞིན་པ་དེ་བྱེད་ཀྱི་ཡིད་ལ་འཆར་ཐུབ་བམ། ད་ནི་ས་སྤོད་རེད། ཉ་སེལ་གང་
 དུ་ཡོད་དམ། ངས་བཞི་མདོ་ནས་ཉ་སེལ་བཅའ་བ་ཡིན། ཁོང་དེ་ན་མི་འདུག ཁོང་
 བེ་རིག་ཁར་སི་མཚོ་སྤིང་ཞེས་པའི་བཙོན་ཁང་དུ་ཡོད། འིན་གང་དུ་ཡོད། མི་ཚང་མ་
 གང་དུ་ཡོད། མི་ཚོ་གང་དུ་ཡོད། ང་ལ་འགྲོ་སའི་བྱིམ་ཞིག་ཡོད་ཅིང་། ང་ལ་སྤོད་ས་

ཞིག་ནས་མགོ་བོ་ཐང་ལ་བཞག་ནས་ཤོར་བའི་ཤོར་ཚེས་དང་ཐོབ་པའི་ཐོབ་ཚེས་རྒྱག་
ས་ཞིག་ཡོད། ཐོབ་ཤོར་དེ་ནི་གང་ཞིག་ན་ཡོད་པའང་ངས་ཤེས་ཀྱི་ཡོད། ངས་སྤྱི་སྤྱོད་
རྒྱངས་འཁོར་གྱི་ཆེད་དུ་རྩུང་ཟད་ཅིག་སློང་དགོས་པ་ཆགས་སོང་། མཐར་ཟུར་དེ་ན་
ལངས་བསྐྱད་པའི་སྤྱི་རིག་གི་ཚོས་དཔོན་ཞིག་ལ་བསྐྱབས་པ་ཡིན། ཁོང་འཆབ་སྐྱང་
དང་བཅས་ཁ་སར་འཁོར་བཞིན་ང་ལ་སྐར་མ་ཉི་ཤུ་ཚ་ལྷ་སྤྱད་བྱུང་། ང་དེ་མ་ཐག་ཏུ་
སྤྱི་སྤྱོད་རྒྱངས་འཁོར་ཕྱོགས་ལ་བརྒྱགས་པ་ཡིན།

ང་བྱིམ་ལ་འབྱོར་བ་དང་ངས་འབྲུག་སྐྱམ་དུ་ཡོད་ཆད་ཚོས་པ་ཡིན། ངའི་ཨ་
ཞེ་ཡར་ལངས་ནས་ང་ལ་བལྟས་སོང་། “སྤྱིང་རྗེ་གཅེས་ལྷུག་སལ་མ་ཐོར་།” མོས་
ཨི་ཎ་ལིའི་སྐད་དུ་བཤད། “བྱིང་རང་སྐྱམ་འདུག་བྱིང་རང་སྐྱམ་འདུག་དུས་ཚོད་
འདིའི་ཡུན་ལ་བྱིང་རང་གང་དུ་ཕྱིན་པ་ཡིན།” ངས་སྣོད་གོས་གཉིས་དང་བསྐྱེས་
གོས་གཉིས་གོན་ཡོད། ངའི་རས་ཁྲག་ནང་དུ་སྤྱིན་བལ་ཞིང་ས་ནས་རལ་བའི་
དོར་མ་དང་། ངའི་བསེལ་སྐྱམ་རལ་པོ་དེའི་སྐྱག་ལུས་རྣམས་ཡོད། ངའི་ཨ་ཞེ་དང་
ངེད་གཉིས་ཀྱིས་ངས་ཁ་ལི་སྣོར་ནི་ཡ་ནས་བཏང་བའི་སྣོར་མོ་དེ་སྤྱད་ནས་སློག་
གི་འབྲུག་སྐྱམ་གསར་པ་ཞིག་ཉོ་རྒྱའི་ཐག་གཅོད་བྱས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་བྱིམ་འདིའི་
འབྲུག་སྐྱམ་ཆེས་ཐོག་མ་དེ་ཆགས་ཀྱི་ཡིན་པ་རེད། མོ་ཉལ་དུ་ཕྱིན་སོང་། མཚན་
འབྱེ་པོ་ལ་ང་གཉིད་ཁྲག་ཐུབ་ཀྱི་མི་འདུག་ ངས་ཉལ་ཁྲིའི་སྤོང་ནས་ཐ་མག་འཐེན་
པ་ཡིན། ངས་ཕྱིད་ཀ་བྱིས་ཚར་བའི་སྤྱང་ཚོམ་གྱི་མ་ཕྱི་དེ་ཅོག་ཅའི་སྤོང་ན་འདུག
དེ་ནི་ཟླ་བ་བཅུ་པ་རེད། སྐར་ཡང་བྱིམ་དུ་ཡོད་ཅིང་ལས་ཀ་བྱེད་རྒྱ་ཡིན། ཆེས་ཐོག་
མའི་ཡང་རྒྱང་དག་གིས་སྤུ་ཁྲང་གི་ཤེལ་ངོས་ལ་བརྟུན་སོང་། ང་དུས་ཚོད་ཉག་
ཉག་ཅིག་གི་ནང་ལ་བསྐྱེབས་པ་རེད། རེན་ངའི་བྱིམ་ལ་ཡོང་ནས་ང་ལ་སྐྱག་བཞིན་

ཞག་མ་ཁ་ཤས་ལ་ཉལ་འདུག་ཅིང་། ཕྱི་ངོ་རྣམས་སུ་ཨ་ནེས་ལོ་མང་རིང་གི་ངའི་བྱིམ་
 མིའི་གྲོན་པ་ཡོད་ཚད་བྲེས་ཏེ་བསྐྱེད་གདན་ཞིག་སླེ་བཞིན་པའི་རྣམས་སུ། ལོང་
 གིས་ཨ་ནེ་ལ་ཁ་བརྟེན་བྱས་ནས་དུས་ཚོད་བསྐྱེད་འདུག། བསྐྱེད་གདན་དེ་ནི་ད་ཆ་
 ལྷུ་བ་སྟེ་ངའི་ཉལ་ཁང་གི་ཐང་ལ་བཏོངས་འདུག་ཅིང་། གདན་དེའི་བྱང་རིམ་རིང་མོ་
 དང་མཚུངས་པར་རང་གི་བྱང་ཚོས་གྱིས་སྤྱུག་ཅིང་སྟེ་འཛོམས་ཤིག་རེད། དེ་ནས་ང་
 མ་འབྱོར་གོང་གི་ཉེན་གཤིས་ཀྱི་སྟོན་ལ་ལོང་སན་རྣམས་སེ་སེ་ལོ་ལ་འགོ་རྒྱུའི་ཆེད་
 དུ་འདི་ནས་ཐོན་འདུག་ཅིང་། སལ་ཆེར་པན་སེ་མེན་ནི་ལ་དང་ཨོ་ཏ་ཡོ་གང་རུང་
 ཞིག་ཏུ་ངེད་ཀྱི་ལམ་བསྐྱེད་ནས་ཕྱིན་ཡོད་པ་རེད། དེ་རུ་ལོ་རང་ལ་རང་གི་མི་ཆེ་
 ཡོད་ཅིང་། ཁ་མེལ་གྱིས་སྟོན་ཤག་ཅིག་སྐྱེས་ཚར་ཅམ་རེད། ང་རང་མིལ་གོང་བྱིར་
 ལ་ཡོད་རྣམས་དེར་ངས་མོ་རང་འཚོལ་རྒྱུའི་བསམ་སྟོན་ལོ་ནས་འཁོར་མི་འདུག་ད་
 ནི་འབྱིས་དྲགས་པ་རེད་ལ། ད་དུང་ཁྱེད་ལ་འང་ལྷུ་རྒྱུ་མ་བྱུང་བ་རེད།

༩༩

བམ་པོ་གཉིས་པ།

ལེན་དང་པོ།

ངས་ཀྱི་སྐྱེ་ཡང་མ་མཐོང་བར་ལོ་གཅིག་ལྷག་ཕྱིན་སོང་། ང་རྟག་ཏུ་བྱིས་ལ་
བསྟན་ནས་ངའི་དེབ་དེ་ཚར་བར་བྱས་ཤིང་། ཇི་ཅའེ་ཐོབ་ཐང་གི་བྱིས་པ་གཞི་ཞེས་
པའི་འབབ་དདུལ་སྦྱད་ནས་སློབ་གྲུ་ལ་འགྲོ་མགོ་བརྩམས་ཡོད། ༡༩༥༡ ལོའི་ཡེ་
ལྷའི་འཁྲུངས་སྐྱེས་ལ་ང་དང་ཨ་ཞེ་གཞིས་ཀྱིས་ལག་རྟགས་སྦྱིད་ཆེ་བ་འབྱེད་ཏེ་མར་
རིན་ཀི་ཡ་ན་ཡོད་པའི་ངའི་སྐྱེས་ལ་ལྷག་ཏུ་མར་བྱིན་པ་ཡིན། ངས་ཀྱི་ལ་ཡིག་
འབྲེལ་བྱས་ནས་བསྟན་ཅིང་། ཁོང་གིས་ཁོང་སྐྱེས་ཡང་ཤར་ཕྱོགས་ལ་ཡོང་གི་ཡིན་
ཞེས་བཤད་བྱུང་། ངས་ཁོང་ལ་གལ་སྲིད་ཁོང་ཡོང་རྒྱ་བྱུང་ན། ཡེ་ལྷའི་འཁྲུངས་
སྐྱེས་དང་ལོ་མར་གྱི་བར་དེར་ང་ཀི་མར་རིན་ཀི་ཡའི་ཤེ་སི་ཐ་མེན་དང་ཆོག་འདི་ལ་
ཡེ་ལྷའི་བཀའ་ཆེན་ཞེས་པའི་དོན་ཡང་ཡོད། ལྷུང་པ་པོའི་མཚན། ས་ཁུལ་ནས་
རྟེན་གྱི་རེད་ཅེས་ལབ་པ་ཡིན། ཉེན་ཞིག་ང་ཚོའི་ལྷོ་ཁུལ་གྱི་གཞེན་ཉེ་རྩམས་ཤེ་སི་ཐ་
མེན་ས་ཁུལ་དུ་སློབ་ཁྲམས་གྱི་གཡས་གཡོན་དུ་བསྟན་ཅིང་། རང་གི་མིག་ལམ་ན་ལྷོ་
ཕྱོགས་ཡུལ་གྱི་གཤེན་ས་རྟེན་སོང་དེ་ཡོད་མཁན་གྱི་ཚྭ་ག་དང་སྦྱེས་དམན་སྐྱེས་རིད་
རྩམས་ཀྱིས་སྐྱེད་མགོ་དམའ་མོ་དང་སྐྱེད་སྐྱེད་ཀྱི་པའི་ཁོད་ནས་གནམ་གཤེས་
དང་སྟོན་ཐོག་དེ་ནས་སྦྱིར་བཏང་གི་ཉོབ་པའི་གཏམ་རྒྱུད་དེ། ལུ་ལ་བྱིས་པ་སྦྱེ་བ་
དང་། ལུ་ལ་ཁང་པ་གསར་པ་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐོར་ལ་ཁ་བརྟེན་བཞེན་པའི་
སྐབས་ལ། འདམ་གྱིས་གཡོགས་པའི་རྒྱངས་འཁོར་ ༡༩༥༩ ལོའི་ཉེད་སོན་རྟགས་
ཅན་ཞིག་ཁང་པའི་མདུན་གྱི་འདམ་གྱི་ལམ་ཁའི་སྟེང་བཀག་བྱུང་། དེ་སྐབས་ཡིན་

མིན་ངས་གཏན་ནས་མ་ཤེས། ངལ་ཞིང་དུ་བ་པའི་མོ་གསར་ཤ་ཤེད་ཅན། གོས་རྒྱལ་
ཅན། འདྲི་བས་ཅན་གྱི་སྣོད་གོས་གོན་པ། ལ་སྐྱ་བཞུར་མེད་པ། མིག་དམར་པོ་ཅན་
ཞིག་སྣོ་བྱམས་སུ་བསྐྱེད་པས་ནས་སྣོ་རིལ་དགོལ་སོང་། ངས་སྣོ་བྱེས་པ་ཡིན། དེ་མ་
ཐག་ངས་ཁོང་ནི་རྒྱུ་ཡིན་པ་དོས་ཟེན་བྱུང་། ཁོང་ནི་ས་ཡ་གིའི་སན་སྐྱ་རན་སི་སི་
ལོ་ཤོང་བྱེད་ནས་མར་རིན་ནི་ཡའི་ནང་གི་ངའི་སྐྱ་རོ་ལོ་ཡི་ཁང་པ་ལ་བསྐྱེད་པས་
པ་རེད། དེ་ཡང་ཉལ་ས་པའི་དུས་ཚོད་སྐྱང་སྐྱང་ཞིག་གི་ནང་ལ་རེད། གང་ཡིན་ཟེར་
ན། ངས་ཁོང་ལ་ང་གང་དུ་ཡོད་པའི་ཡི་གེ་མཐའ་མ་དེ་བཏང་ཚར་ཅོམ་ཡིན། རྒྱང་ས་
འཁོར་གྱི་ནང་ལ་མི་གཉིས་གཉིད་ཡོད་པ་དེ་ངས་མཐོང་སྐབས་ཀྱི་འདུག “དགོན་
མཚོག་ ང་དམུལ་བར་སྐྱེས། རྒྱུ་ལྷན་འཁོར་ནང་ལ་སྐྱེ་ཡོད།”

236

“བདེ་པོ། བདེ་པོ། ལྷོགས་པོ། ས་གི་མེ་རི་ལྷ་དང་ ཨེ་རྒྱུ་ཁེ་ལྷ་ལྷེད། ང་ཚོ་ལ་
ད་ལྟ་རང་བྱེད་སྐྱེད་སྐྱེད་ཞིག་དགོས། ང་ཚོ་ཐང་ཚད་ནས་རོ་ཡིན།”

“ཡིན་ན་ཡང་། རྒྱུ་འདི་འདྲའི་མཚོགས་པོར་ས་འདི་ལ་རི་ལྷར་འབྱོར་རམ།”
“ཨོ། ལྷོགས་པོ། ཉེན་སོན་རྒྱང་ས་འཁོར་ས་གི་དེ་རྒྱུག་གི་ཡ།”
“ལྱེད་ལ་དེ་གང་ནས་ཐོབ་བྱུང་།”

“ངའི་གསོག་དུལ་སྐྱེད་ནས་ཉོས་པ་ཡིན། ངས་མི་འཁོར་སྐྱེས་ལ་མ་ལ་ལས་
ཀ་བྱས་ནས་བསྐྱེད་ཅིང་། རྒྱ་རེའི་ནང་སྣོར་བཞི་བརྒྱ་རེ་བཟོ་གི་ཡོད།”

དེའི་རྗེས་ཀྱི་ཚུ་ཚོད་དེ་ནི་མགོ་འཐོམས་ཐག་ཚོད་པའི་དུས་ཤིག་རེད། ངའི་
སྣོ་བྱེས་ཀྱི་གཉེན་ཉེ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱུ་དང་། མེ་རི་ལྷ། ཨེ་རྒྱུ་ཁེ་ལྷ་རྣམས་སུ་
ཡིན་དང་ག་རེ་ཡིན། དེ་བཞིན་ག་རེ་འབྱུང་བཞིན་ཡོད་པའི་སྣོར་ལ་ཅི་གང་ཡང་མ་
ཤེས་ཤིང་། ཁོང་ཚོ་ནི་སྐྱེན་མདོག་གིས་ཅེར་ཉེ་འདུག ངའི་སྐྱ་རོ་ལོ་དང་ངའི་ཨ་ཞེ་

གཉིས་ཤོས་བསྐྱར་བྱེད་ཆེད་ཐབ་ཚང་དུ་སྐྱབ་སོང་། ལྷོ་སྐྱོགས་ཀྱི་ཁང་པ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་
 འདིའི་ནང་ཚང་མ་བསྐྱོམས་ན་མི་བརྒྱ་གཅིག་འདུག དེ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། ད་དུང་
 ངའི་སྐྱབ་ཀྱིས་ཁང་པ་འདི་ནས་སྡོར་རྒྱུའི་ཐག་གཅོད་བྱས་ཚར་ཙམ་རེད་ལ། བང་
 ཚས་ཀྱི་སྐྱེད་སྡོར་ཟེན། ཁོང་དང་ཁོང་གི་རྒྱུ་མ། དྲིས་པ་བཅས་ཁེ་སི་ཐ་མེན་དག་གོང་
 དང་ཐག་ཉེ་ས་ཞིག་དུ་སྡོར་གྱིན་ཡོད། ཁོང་ཚོས་འགྲུལ་ཁང་གི་ནང་ཚས་གསར་པ་
 ཚ་ཞིག་ཉོས་ཡོད་ཅིང་། རྟིང་པ་དེ་ནི་འུ་ཇར་རིའི་མ་ཁེར་སོན་གྱི་ངའི་ཨ་འེའི་ཁང་པ་
 ལ་འཁྱེར་དགོས་རེད། ཡིན་ན་ཡང་ངེ་ལྟར་འཁྱེར་རྒྱ་ཡིན་མིན་ད་དུང་ཐག་ཚོད་ཡོད་
 པ་མ་རེད། རེན་གྱིས་འདི་གོ་མ་ཐག་ཁོང་གིས་རྒྱུ་འཁོར་འཁོར་ཉུང་སོན་གྱི་ཐོག་ནས་
 འཁྱེར་རོགས་ཞུ་རྒྱུའི་ཁས་ལེན་བྱས་སོང་། ཁོང་དང་ངེད་གཉིས་ཀྱིས་བང་ཚས་དེ་
 ཚོ་རྒྱུག་ཐངས་གཉིས་བྱས་ཏེ་མ་ཁེར་སོན་ལ་དཔོན་རྒྱ་ཡིན་པ་དང་། ཐངས་གཉིས་
 པའི་མཉུག་དེར་ངའི་ཨ་འེ་རྒྱུ་འཁྱེད་ཡོད་རྒྱ་བྱས་པ་རེད། འདིས་ང་ཚོ་སྡོར་མོ་
 མང་པོ་དང་དགའ་ངལ་མང་པོ་ལས་སྐྱོབ་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། དེ་ལ་མོས་མཐུན་བྱས་པ་
 རེད། ངའི་ཨ་སྐྱ་ཡིས་ཟས་བཤམས་པའི་ཅོག་ཅེ་སྐྱིག་ཅིང་། ངལ་ཞིང་དུ་བ་པའི་
 འགྲུལ་བཞུད་པ་གསུམ་ཟས་ཟ་སྐྱེར་མར་བསྐྱད་སོང་། མེ་རི་ལུ་ནི་འུ་མར་ནས་ད་
 བར་གཉིད་ལྷག་མི་འདུག ད་ཆ་མོ་ནི་ངེ་རྒྱས་དང་ངེ་ཡག་ལ་སྐྱབ་འདུག་ཏུ་བྱུང་།

ངས་ཤེས་གསལ་ལ། ༡༩༤༧ ལོའི་སྟོན་ཁ་ནས་བཟུང་སྟེ་རེན་ནི་ཁ་མེལ་དང་
 ལྟན་དུ་སན་ ལྷ་རན་སི་སི་ཁོ་གོང་ཁྱེར་དུ་སྐྱིད་པོ་བྱས་ནས་བསྐྱད་ཅིང་། ཁོང་ལ་
 མེ་འཁོར་ལྷགས་ལམ་དུ་ལས་ཀ་ཞིག་ཐོབ་པ་དང་ཁོང་གིས་སྡོར་མོ་ཉ་ཅང་མང་པོ་
 བཟོས་འདུག ཁོང་ནི་མིང་ལ་ཨ་མི་ མོ་རི་ཡར་ཁེ་ཞེས་འབོད་པའི་བུ་མོ་སྟེ་རྟེན་རྗེ་མོ་
 ཞིག་གི་ཨ་པར་གྱུར་འདུག ཉིན་ཞིག་ལམ་ཁ་ནས་མར་ཤོམ་པ་རྒྱུག་བཞིན་པའི་

སྐབས་སུ་སྐྱོ་བུ་དུ་ཁོང་སྐྱོན་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཆགས་འདུག ཁོང་གིས་ ༡༩༩༩ ལོའི་
ཉུང་མོན་རྒྱུ་ལོངས་འཁོར་ཞིག་བཅོང་རྒྱུ་ཡོད་པ་མཐོང་བ་དང་། རང་གི་བསམ་གསལ་
དདུལ་ཡོངས་རྒྱུ་གསལ་ལེན་རྒྱུའི་ཆེད་དུ་དདུལ་ཁང་ལ་བརྒྱུགས། དེ་མ་ཐག་ཁོས་
རྒྱུ་ལོངས་འཁོར་དེ་ཉོས་འདུག ཨི་ཏི་ ཏན་ལེལ་ཁོང་དང་མཉམ་དུ་ཡོད། ད་ཁོང་ཚོ་
སྤང་པོ་རེད། ཏིན་གྱིས་ཁ་མེལ་གྱི་འཛིགས་དོགས་ཞི་ཏུ་བཅུག་ཅིང་། ལྷ་གཅིག་གི་
ནང་ཚུད་ལ་ཁོ་སྤང་ལོག་རྒྱུ་ཡིན་ཚུལ་བཤད་འདུག “ང་ཞེ་ཏུ་ཡོག་ལ་ཕྱིན་ནས་
སལ་ཚུར་འབྲིད་ཡོང་གི་ཡིན།” མོ་རང་ལ་འཆར་གཞི་འདི་སྤང་བ་འགྲོ་པོ་ཞིག་
བྱུང་མི་འདུག

“འོན་ཀྱང་འདི་ཚོ་ཚང་མའི་དགོས་དོན་ག་རེ་རེད། བྱིད་གྱིས་ང་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་
འདི་འདྲ་བྱེད་གྱི་ཡོད།”

238

“གང་ཡང་མིན། གང་ཡང་མིན། ལྷིང་སྤྱད་ཨང་། ཉུང་། སལ་གྱིས་ང་ལ་མར་
ཡོང་ནས་ཁོང་ལེན་རོགས་ཞེས་རེ་བ་ལུས་ཤིང་ལྷ་རྒྱུ་ལྷན་བརྒྱབ་བྱུང་། དེ་ནི་ཡིན་
གཅིག་མིན་གཅིག་ངས་བྱེད་དགོས་རྒྱུ་ཞིག་རེད། འོན་ཀྱང་། ང་དེའི་འགྲེལ་བཤད་
གྱི་ནང་ལ་འགྲོ་གི་མིན། ངས་བྱིད་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་ཡིན་པ་བྱིད་ལ་བཤད། ... མ་རེད།
ཉོན་དང་། ངས་ཅིའི་ཕྱིར་ཡིན་པ་བྱིད་ལ་བཤད།” དེ་ནས་ཁོང་གིས་མོ་ལ་རྒྱ་
མཚན་རྣམས་བཤད་པ་རེད། རྒྱ་མཚན་དེ་ནི་འབྲེལ་མེད་གོ་རྒྱུ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་པ་
ནི་བཤད་མ་དགོས་པ་རེད།

མི་ཚེན་གཞུགས་རིང་ཨི་ཏི་ ཏན་ལེལ་གྱིས་ཀྱང་མེ་འཁོར་རྒྱུགས་ལམ་ལ་ལས་
ཀ་བྱས་འདུག ལས་ཀ་བ་པོན་ཆེ་ཉུང་འཕྲི་བྱས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་ཁོང་དང་ཏིན་གཞིས་
ཆ་ལས་ཡུན་རྒྱུན་པའི་རྩ་འཛིན་སྤྱི་གཞི་དང་འགལ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ལས་

ཀ་ནས་སྤང་འདུག ཨེ་ཏི་ཅི་མིང་ལ་སྐྱ་ལ་ཐི་ཡ་ཞེས་འབོད་པའི་བྱ་མོ་ཞིག་ལ་ཐུག་
 ཡོད་ཅིང་། མོ་རང་གི་བསགས་དུལ་ལ་བཞེན་ནས་སུ་སྐྱ་རན་སི་སི་ཁོ་གྲོང་
 རྒྱུ་དུ་སྤོང་གིན་ཡོད། བསམ་མེད་འཆལ་པོ་འདི་གཉིས་ཀྱིས་བྱ་མོ་དེ་ཤར་ཕྱོགས་
 ལ་འབྲིང་དེ་འགྲོ་སོང་གི་འགན་ལེན་དུ་འདུག་ཆུའི་ཐག་གཅོད་བྱས་འདུག ཨེ་
 ཏི་ཡིས་མོ་ལ་འཇམ་མཁས་དང་ལྷ་སྐྱལ་བྱས། མོ་ཅི་ཁོང་དང་གཉེན་སྲིག་མ་བྱས་
 པར་ལྟན་དུ་འགྲོ་ཆུ་མིན་པ་རེད། རླང་འཚུབ་ཅིག་དང་འདྲ་བའི་ཉིན་འགའི་ནང་
 དུ་ཏིན་གཡས་གཡོན་ལ་བརྒྱགས་ནས་དགོས་དེས་ཀྱི་ཡིག་ཆ་རྣམས་བསྐྱབས་པ་
 དང་བཅས། ཨེ་ཏི་ ཏན་ལེལ་གྱིས་སྐྱ་ལ་ཐི་ཡ་ལ་གཉེན་བསྲིགས་པ་རེད། ཡེ་ཤུའི་
 འཁྲུངས་སྐར་གྱི་ཉི་མ་འགའ་ཞིག་གི་སྡོན་ལ་ཁོང་ཚོ་སུ་སྐྱ་རན་སི་སི་ཁོ་ནས་ཆུ་
 ཚོད་གཅིག་ལ་མེལ་ལེ་བདུན་ཅུའི་རྒྱག་ཚད་ཀྱི་སློབ་ནས་སོན་འདུག་ཅིང་། དེ་
 བས་ཨེལ་ཨེ་དང་ཁ་བ་བྲལ་བའི་ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་ལམ་ཁ་བ་སྐྱོགས་པ་རེད། ཨེལ་ཨེ་ནས་
 ཁོང་ཚོས་འགྲུལ་བཞུད་ལས་ཁྲུངས་ཤིག་ནས་བྱ་པ་ཞིག་ཡར་བརྟུག་ཅིང་། སྐོར་མོ་
 བཙོ་ལུའི་རིན་པ་ཡོད་པའི་རྩོ་སྐྱམ་གྱི་ཆེད་དུ་མཉམ་འབྲིང་བྱས་འདུག ཁོང་ཨིན་
 ཏི་ཡ་ན་མངའ་སྡེ་ལ་འགྲོ་མཁན་རེད། ཁོང་ཚོས་ད་དུང་སྐྱེས་དམན་ཞིག་དང་མོའི་
 བྱ་མོ་སྐྱེན་མ་གཉིས་ཡར་བརྟུག་ཅིང་། སྐོར་མོ་བཞི་ཡི་རྩོ་སྐྱམ་གྱི་རིན་ལ་ཨ་རི་ཚོ་
 བ་མངའ་སྡེ་བར་དུ་འབྲིང་འདུག ཏིན་གྱིས་བྱ་མོ་སྐྱེན་མ་དེ་ཁོའི་མཉམ་དུ་མདུན་
 དུ་སྤོང་དུ་བརྟུག་ཅིང་། མོ་ལ་རོལ་ཕྱོད་བྱས་འདུག དེ་དོན་ཁོང་གིས། “ཏ་ཅང་ཡག་
 པོ། ཁོ་རེ། ཨོ། ཇི་འདྲའི་བྱ་མོ་མཛེས་མ་སྤྲིང་སྐྱུག་རྒྱུང་རྒྱུང་ཞིག་ཨོ། ང་ཚོས་ཁ་བརྗེ་
 བྱས། མའི་སྐོར་ལ་ཁ་བརྗེ་བྱས། དེ་ནས་ཕྱེ་ཐང་དེ་ལྷ་ཡུལ་ཞིག་ཆགས་པའི་སྐོར་
 དང་། མོའི་ནེ་ཚོ་དེས་སི་པན་ལུང་པའི་སྐྱང་གིས་དམོད་ཚིག་པོར་བའི་སྐོར་བཤད་

240

པ་རེད།” ཅེས་བཤད་པ་ལྟར་རེད། འགྲུལ་པ་འདི་ཚོ་འབབ་བརྒྱུ་རྗེས་ཁོང་ཚོ་ཕྱི་
 མཐུད་ནས་ཕྱི་ལོ་ལྟོ་ལྟོ་སྤྲོད་ཐོབ་ཐོབ་ཕྱིན། ལམ་ཁའི་རིང་ཡོད་ཚད་ལ་ཨེ་ཤི་ཡི་
 རྒྱུ་མ་གསར་པ་སྣ་ལ་ཕྱི་ལ་ཁྲུ་ལེལ་གྱིས་མོ་ཞི་ཐང་ཆད་འདུག་ཅིང། མགོན་
 ཁང་ཞིག་གི་ནང་དུ་ཉལ་ན་འདོད་ཅེས་སྟོན་ཏེ་བཤད་བསྟན་འདུག གལ་སྲིད་དེ་
 འདྲ་བྱས་པ་ཡིན་ན་ཁོང་ཚོས་མོ་ཞི་ཐང་ཆད་མེད་ཅིང་ཞི་ཐང་ཆད་ཅིང་ཞི་ཐང་ཆད་
 བའི་སྟོན་སྟོན་ལ་བཏོད་སྟོད་བཏང་ཚར་འགོ་གི་རེད། ཞག་མ་གཞིས་ལ་མོས་བཅའ་པོ་
 བྱས་ཏེ་མགོན་ཁང་ཞིག་གི་ནང་དུ་བསྟན་ཅིང། སྟོན་མོ་བརྒྱ་སྟོན་ཞིག་འགྲུལ་ཁང་
 ལ་སྟོན་བ་རེད། ཁོང་ཚོ་ཕྱི་ལོ་ལྟོ་ལྟོ་སྤྲོད་ཐོབ་ཐོབ་ཕྱིན་ཏེ་དང་འདྲ་བྱས་ལོ་
 འདྲུག་མགོན་ཁང་གི་སྟོན་ལེན་ལེན་ལྟ་ལྟ་དུ་ཨེ་ཤི་ཡི་དང་འདྲ་བྱས་ལོ་
 འདྲུག་མགོན་ཁང་གི་སྟོན་ལེན་ལེན་ལྟ་ལྟ་དུ་ཨེ་ཤི་དང་འདྲ་བྱས་ལོ་
 འདྲུག་མགོན་ཁང་གི་སྟོན་ལེན་ལེན་ལྟ་ལྟ་དུ་ཨེ་ཤི་དང་འདྲ་བྱས་ལོ་
 འདྲུག་མགོན་ཁང་གི་སྟོན་ལེན་ལེན་ལྟ་ལྟ་དུ་ཨེ་ཤི་དང་འདྲ་བྱས་ལོ་
 འདྲུག་མགོན་ཁང་གི་སྟོན་ལེན་ལེན་ལྟ་ལྟ་དུ་ཨེ་ཤི་དང་འདྲ་བྱས་ལོ་

ཨེ་ཤི་ཁྲུ་ལེལ་ཞི་གཟུགས་རིང་། སྟོན་པོ། བསམ་མེད་ཀྱི་མི་ཞིག་ཡིན་ལ། འདི་
 གྱིས་ཁོང་ལ་ཅི་ཞིག་བྱེད་རོགས་ལ་བ་ན་མཐའ་གཅིག་དུ་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན་པའི་མི་ཞིག་
 རེད། འདི་ལ་ཞི་སྐབས་འདིར་བཟང་སྟོན་ཡིན་མིན་གྱི་སྟོན་ལ་བསམ་རྒྱུ་འདྲུག་
 ཚོད་ལྟོན་ནས་ཡོད་པ་མ་རེད། ཁོང་ཞི་ཞེས་མེད་ལེན་ལེན་ལྟ་ལྟ་དུ་ཨེ་ཤི་ཡི་སི་
 སི་བརྒྱུད་ནས་བར་རྒྱུག་འཐེན་གྱི་ཡོད། དེ་དུས་ཁོང་ལ་སྟོན་པོ་དུ་རང་གི་སྟོན་ལྟོག་
 རྒྱུ་མ་དང་མོ་མེ་རི་ལྟ་སྟོན་ལེན་ལེན་ལྟ་ལྟ་དུ་ཨེ་ཤི་ཡི་སི་སི་བརྒྱུད་ནས་
 པ་རེད། མོ་ཞི་ཐང་ཆད་མེད་ཅིང་ཞི་ཐང་ཆད་ཅིང་ཞི་ཐང་ཆད་ཅིང་ཞི་ཐང་ཆད་ཅིང་
 ཚོས་བྱས་མིན་ལ་མ་སྟོན་པར། ཁོང་གིས་རྒྱུ་མེད་ལེན་ལེན་ལྟ་ལྟ་དུ་ཨེ་ཤི་ཡི་
 ལ་བརྒྱུད། དགོང་དྲོད་སྐབས་སུ་འདི་མེད་ཅིང་ཞི་ཐང་ཆད་ཅིང་ཞི་ཐང་ཆད་ཅིང་

བརྒྱལ་བ་ཉེ་སོང་ནས་མེ་རི་ལུ་མགོན་ཁང་ཞིག་ནས་རྟེན། ཁོང་ཚོས་ཚུ་ཚོད་བརྒྱུ་
 རིང་ལ་སྒྲོན་པ་ལྟར་ཆགས་པ་སྤྲད། དོན་དག་ཚང་མ་སྐར་ཡང་ཐག་གཅོད་བྱས་པ་
 བྱི་ཁོང་ཚོ་མཉམ་དུ་སྡོད་རྒྱུ་དེ་རེད། མེ་རི་ལུ་བྱི་རྒྱུ་དོ་མ་དགའ་སའི་བུ་ཚོ་གཅིག་
 ལུ་དེ་རེད། མོའི་གདོང་པ་མཐོང་དུས་ཁོ་བྱི་འགྲོད་གཏུང་གིས་མནར་བར་གྱུར་ཅིང་།
 རྩོན་མ་ལྟར། མོ་དང་འཕྲད་པའི་དགའ་བདེའི་སྤྲད་དུ་མོའི་བུས་མོའི་ཐད་ནས་མོ་ལ་
 ལུ་བ་འཐེན་ཞིང་སྐྱ་མཁུན་ལུས། མོས་རྒྱུ་ཤེས་ཡོད། མོས་ཁོའི་སྐྱ་ལ་བྱིལ་བྱིལ་བྱས་
 ཤིང་། མོས་ཁོང་བྱི་སྒྲོན་པ་ཞིག་ཡིན་པ་ཤེས་ཡོད། ལྷ་པ་དེའི་ཁོང་ཁོ་ཞི་བར་འཇུག་
 སྤང་རྒྱུ་ལོ་ལ་ཁང་གི་གྲོགས་པོའི་ཤོག་ལག་གིས་རྟག་ཏུ་ཆང་འཕྲུང་སའི་ཆང་
 ཁང་རྟེང་གི་མགོན་ཁང་ཞིག་ཏུ་ཁོ་བུ་མོ་ཞིག་དང་བསྐྱིགས་པ་རེད། འོན་ཀྱང་གྲུ་པ་
 དེས་བུ་ཚོ་མ་སྤངས་པ་རེད། དངོས་གནས་བྱས་ན་མཚན་མོ་དེར་གོས་པ་བརྒྱབ་ནས་
 ཐོན་ཕྱིན་པ་རེད། ཁོང་ཚོས་ཁོང་སྐར་གཏན་ནས་མ་མཐོང་བ་རེད། ཁོང་ཨིན་ཏེ་ལ་
 བ་ལ་སྤྱི་སྤྱོད་རྒྱངས་འཁོར་ཐོག་ནས་བསྐྱོད་ཡོད་འདུག

རྒྱུ་དང་། མེ་རི་ལུ། ཨེ་རི་ རྒྱ་ཁེལ་བཅས་རྒྱུ་མར་གྱི་ལམ་རིང་། ཁོལ་སྐྱག་
 སི་བརྒྱུད་དེ་ཤར་ཕྱོགས་ཁབ་ས་སི་མངའ་སྡེའི་ཐང་ཆེན་ཕྱོགས་ལ་སྤྱིར་སེ་བརྒྱལ་ས།
 ཁ་བའི་རྒྱང་འཚུབ་ཆེན་པོ་ཞིག་གིས་ཁོང་ཚོའི་རྗེས་ཚོད་པ་རེད། མི་སྲུ་རི་མངའ་
 སྡེའི་ནང་མཚན་མོའི་སྐབས་སུ་རྒྱུ་ཞིན་གྱིས་སྤྲེད་གྱིས་གྱིས་བརྒྱལ་ས་པའི་རང་གི་མགོ་
 དེ་སྤྲེལ་ལུང་ནས་ཕྱིར་བཏོན་ཞིང་། གངས་ཤེལ་གོན་ཉེ་རྒྱངས་འཁོར་བསྐྱོར་དགོས་
 ལུང་འདུག དེའི་རྒྱ་མཚན་བྱི་རྒྱངས་འཁོར་གྱི་མདུན་ཤེལ་དོས་སུ་འབྱུག་དར་སོར་
 གང་གིས་གཡོགས་འདུག དེས་ཁོང་བྱི་གངས་ཀྱི་དཔེ་ཆའི་ཁོད་དུ་དོན་ཞིག་འཚོལ་
 བཞིན་པའི་གྲུ་པ་ཞིག་དང་འབྲེལ་བ་བཟོས། ཁོང་གིས་སེམས་ལ་ཅི་ཡང་མ་འཁོར་བའི་

ངང་ནས་རང་གི་མེས་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེས་ལུལ་གྱི་རྫོང་དེ་བརྒྱུད་ནས་སོང་། ཞོགས་ཀའི་སྐབས་སུ་རྒྱ་མཚན་འཁོར་དེ་འབྲུག་དར་ཅན་གྱི་གྲུབ་ལམ་ཞིག་ནས་འབྲེད་ཅིང་ལམ་རྒྱུ་གྱི་རྒྱ་ལུང་དུ་ལྷུང་། ཞིང་པ་ཞིག་གིས་ཁོང་ཚོ་ཕྱིར་འཐེན་པའི་རོགས་པ་བྱས། རྒྱ་མཚན་འཁོར་སྐྱེད་པ་ཞིག་གིས་མེས་རྒྱེ་སི་གོང་ཁྱེད་བར་དུ་བཞོན་བརྒྱུག་པ་ཡིན་ན་སྟོར་མོ་གཅིག་སྟོན་པའི་ཁས་ལེན་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁོང་ཚོས་རྒྱ་མཚན་འཁོར་འགོར་འགྲུངས་བྱེད་དགོས་འཁེལ། མེས་རྒྱེ་སི་གོང་ཁྱེད་དུ་ཁོང་རང་གི་ཁང་པའི་ནང་ལ་ཕྱིན་ནས་སྟོར་མོ་གཅིག་དེ་འཚོལ་ཆེད་གཡས་གཡོན་དུ་སྟོན་སྟོན་ངང་འཁོར་ཞིང་། དེ་ནས་ར་བཟི་འདུག་ལ། དེ་ནས་སྟོར་མོ་དེ་རྟེན་གྱི་མི་འདུག་ཅེས་ལབ་འདུག་ཁོང་ཚོ་མུ་མཐུད་དེ་ཐེན་ནེ་སི་མངའ་སྡེ་འབྲེད་ཀྱིས་བཅད་ཅིང་། རྒྱ་མཚན་འཁོར་གྱི་འཁོར་རྟེན་རྣམས་ལ་ནི་བརྒྱུད་སྟོན་གྱིས་ཉེས་པར་བྱས་འདུག་ཀྱི་ཉེས་རྒྱུ་ཚད་དགུ་བརྒྱུད་མོག་ནས་བསྟོར་ཡོང་ཡོད་ཅིང་། ད་ཆ་ཁོང་ནི་ཡུན་བརྒྱུད་པའི་རྒྱུ་ཚད་བདུན་ཅུ་ལྟའི་ཐོག་སྟོན་དགོས་འཁེལ་གྱི་ཡོད། དེ་མིན་རྒྱ་མཚན་འཁོར་ཉིལ་པོ་རི་རོགས་ཀྱི་ཐུར་དུ་འགྲིལ་འགྲོ་གི་རེད། ཁོང་ཚོས་དགུན་དགྲིལ་གྱི་དུད་མདོག་གི་རི་རྒྱུད་ཆེན་པོ་གྱི་རིད་སི་མོག་ཁི་མོང་ཐན་ཞེས་པ་བཅད། ཁོང་ཚོ་ངའི་སྐྱེད་གྱི་སྟོ་འགམ་དུ་འབྱོར་སྐབས་ཁོང་ཚོས་བྱི་རིལ་དང་ཕུར་སྐམ་གྱི་ཁམ་ཟས་འགའ་ལས་གཞན་རྒྱ་ཚོད་སུམ་ཅུའི་རིང་ལྟོ་ཆས་ཟས་མེད་པ་རེད།

242

ཁོང་ཚོས་ཀྱི་ལྷར་སྟོགས་ཤིང་གིས་ལྟོ་ཆས་ཟས་ཤིང་། ལག་དུ་སའད་མི་ཆེའི་བག་ལེབ་བརྒྱུད་ལྟེ་སྐྱེད་འཁོར་ལོ་ཆེན་པོ་དེའི་མདུན་དུ་ལངས་ནས་ངས་ཉོས་མ་ཐག་པའི་སྐབས་ཅེས་པའི་རོལ་དབྱངས་ཚོད་པོ་ཞིག་གི་འཁོར་ཐག་“རྫོན་རྒྱུག་པ་”ཞེས་པ་དེར་ཉན་བཞིན་མཁོ་སྐྱེད་ནས་མཚོང་སྡིང་བྱེད་གྱིན་འདུག་རོལ་དབྱངས་

དེ་ནི་ཉན་མཁན་གྱི་སྐད་ཅིར་གྱིས་འཁོར་ཐག་ལ་ཏུ་ལས་པའི་སྐྱོ་འཚུབ་འཚུབ་
 གྱི་སྐྱ་ཚེན་པོ་ཡོད་པར་བྱས་པ་ཞིག་དང་། རོལ་མོ་བ་ཀེག་སི་ཐར་སྐྱོར་རྟོན་དང་།
 མར་ཏལ་གྱི་རེ་གཉིས་གྱིས་དབུགས་ཡོད་ཚད་གྱིས་འབྲུད་པ་ཞིག་རེད། ཨ་རིའི་
 ལྷོ་ཕྱོགས་པ་རྒྱལ་གྱིས་ཕན་ཚུན་ལ་ཅེར་ཏེ་དངངས་འཚབ་ཅིག་གི་ཁྲོད་ནས་མགོ་
 བོ་གཡུག་བཞིན་འདུག “གང་སྐྱར་ཡང་སལ་ལ་གྲོགས་པོའི་རིགས་གང་འདྲ་ཡོད་པ་
 རེད།” ཁོང་ཚོས་ངའི་སྐྱུན་ལ་བཤད། ཁོང་གིས་དེ་ལ་ལན་འདེབས་མ་རུས། ལྷོ་ཕྱོགས་
 པ་རྒྱལ་སྐྱོ་འཚུབ་འཚུབ་ལ་གཏན་ནས་མི་དགའ་ཞིང་། རིན་གྱི་རིགས་འདྲ་བོ་ལ་
 མི་དགའ། ཁོང་གིས་དེ་དག་ལ་ཁ་ལ་གཏན་ནས་མ་བྱས། རིན་གྱི་སྐྱོ་འཚུབ་འཚུབ་དེ་
 མེ་ཏོག་ལྷན་མཚར་ཞིག་གི་ནང་དུ་བཞད་འདུག ཁོང་དང་ང་། མེ་རི་ལྷ། ཏན་ལེལ་
 བཅས་རྒྱུངས་འཁོར་ཏུ་སོན་ཏུགས་ཅན་དེ་སྦྱིད་བསྐོར་ཅིག་བྱེད་ཆེད་ཁང་པ་ནས་
 ཕྱིར་ཐོན་ཐོན་བར་དུ་ངས་དེ་ངོས་ཟེན་མ་བྱུང་། དེ་དུས་ང་ཚོ་ཚེས་ཐོག་མར་ནང་
 ཚགས་ཡིན་ལ། ང་ཚོས་རང་གིས་ཅི་བཤད་འདོད་པ་བཤད་ཚོག་གི་ཡོད། རིན་གྱིས་
 ཁ་ལོའི་འཁོར་ལོ་བཟུང་ཞིང་། རྒྱུངས་འཁོར་འགག་གཉིས་པའི་སྐྱེང་བཞག་རྒྱུངས་
 འཁོར་འགོ་བཞིན་སྐྱར་མ་གཅིག་ལ་བསམ་སྒོ་བཏང་། སྐྱོ་བུར་དུ་ཅིག་ཐག་གཅོད་
 གྱི་ཡོད་པ་འདྲ། དྲག་ཏུ་ཁྲོས་པའི་ཐག་གཅོད་ཅིག་གི་ནང་དུ་རྒྱུངས་འཁོར་དེ་ལམ་
 བས་པར་བརྒྱུག་རྒྱ་ཡོད་ཚད་གྱིས་བརྒྱུགས་སོང་། “ད་འགྲིག་སོང་། བྱིས་པ་ཚོ།” ཁོས་
 དེ་ལྟར་བཤད་ཅིང་སྐྱ་ལ་སྤར་སྤར་བྱེད་ཞོར་མར་སྐྱར་ནས་ཇོ་དྲག་ཉེན་བརྗེའི་ལྷེ་
 མིག་ལ་རེག་སྐམ་རྒྱུང་ནས་ཐ་མག་སྤངས། གཞུགས་པོ་རྒྱུབ་མདུན་ལ་ཡོ་ཡོ་བྱས།
 ཁོང་གིས་དེ་དག་བྱས་པ་དང་དུས་མཚུངས་སུ་རྒྱུངས་འཁོར་བརྒྱུག་ཏུ་བརྒྱུག་སོང་།
 “ང་ཚོས་བདུན་སྟེན་རྗེས་མའི་ནང་ཅི་ཞིག་བྱེད་རྒྱ་ཡིན་པ་དེ་ཐག་གཅོད་པའི་དུས་

ཚོད་ལ་བསྐྱབས་སོང་། གནད་འགག་རེད། གནད་འགག་རེད། ཨང་ཉང་།” ཅེས་
 གྱིས་འཐེན་པའི་མིང་རྟོགས་ལ་གཡོལ་ནས་སོང་། དེའི་ནང་དུ་མི་ནག་རྒྱུ་པོ་
 ཞིག་བསྐྱད་ནས་དལ་བཟོད་བྱེད་ཀྱིན་འདུག “ཨོ་རེད།” ཇི་ནི་གྱིས་རྒྱུ་བརྒྱུ། “ཨོ་
 རེད། ཁོང་ལ་རོལ་དང་། ད། ཁོང་གི་སྐྱེའམ་རྣམ་ཤེས་ལ་བསམ་སློབ་ཞིག་ཐོངས། ཅུང་
 བཀག་ནས་བསམ་སློབ་ཞིག་ཐོངས།” ང་ཚོ་ཚང་མ་ཁ་བྱེད་འཁོར་ཉེ་ངལ་དུ་བ་གྱིས་
 བསྐྱོད་བཞིན་པའི་མི་ནག་རྒྱུ་པོ་དེ་ལ་ལྟ་རྒྱུའི་ཚེད་དུ་ཁོང་གིས་རྒྱུ་ལ་འཁོར་ཇི་
 དལ་ལ་བཏང་སོང་། “ཨོ་རེད། ཁོང་ལ་རོལ་སྐྱོང་ཡག་པོ་བྱོས། ད། ཁོང་གི་སེམས་ནང་
 ལ་བསམ་སློབ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ཤེས་རྒྱུ་ངས་རང་གི་ལྷན་པོ་ཡོད་ཚད་བཀོལ་ན་འདོད།
 ང་ཁོའི་སེམས་ནང་དུ་འཇུག་ནས་ཁོའི་བྱི་སྐྱུག་གི་སེམས་དེས་ད་ལོའི་ཕག་ཤ་དང་ལ་
 ལྷན་གི་ལྷན་པའི་སྐྱོར་ལ་ཅི་ཞིག་བསམ་སློབ་གཏོང་གི་ཡོད་མེད་སྐྱོར་དེ་ཤེས་རྟོགས་
 བྱས་ན་འདོད། སལ། བྱེད་ཀྱིས་འདི་མི་ཤེས་མོད་ཐེངས་ཤིག་ང་ལོ་བཅུ་གཅིག་ཡིན་
 དུས་ཨར་ཁན་ས་མངའ་སྡེའི་ཞིང་པ་ཞིག་དང་མཉམ་དུ་ལོ་ཉེས་པོ་གཅིག་ལ་བསྐྱད་
 པ་ཡིན། ང་ལ་བྱིས་ལས་ཆེས་ངན་དོན་ཡོད་ཅིང་། ཐེངས་ཤིག་ངས་རྟོག་པོ་ཞིག་གི་
 པགས་པ་བཟུང་གོས་བྱུང་། ཆིག་སྟོང་དགུ་བརྒྱ་བཞི་བཅུ་ཞེ་གསུམ་ལོའི་ཡེ་ཤུའི་
 རྒྱུས་རྒྱུར་ནས་བཅེས་ན། ལོ་ལྔའི་གོང་ལ། རྟེན་གྱི་མིན་དང་དེད་གཉིས་ཀྱིས་བརྒྱ་
 ཅིས་བྱས་པའི་རྒྱུ་ལ་འཁོར་གྱི་བདག་པོ་དེས་མེད་འབྱུང་ནས་དེད་གཉིས་དེད་
 པའི་དུས་དེ་ནས་བཟུང་ང་ཨར་ཁན་ས་མངའ་སྡེ་ལ་བྱིན་མེད། ངས་འདི་དག་ཚང་མ་
 བྱེད་ལ་བཤད་དོན་ནི་ངས་སྟོབས་ལྷན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་བཤད་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་ཅེས་བྱེད་ལ་སྟོན་
 ཀྱི་ཡོད། ངས་ཤེས་ཡོད་ཟེར་གྱིན་ཡོད། ཁོ་རེ། ངས་སྟོབས་ལྷན་ལ་དགའ་བས་རོལ་གྱིན་
 ཡོད། ངས་དེ་བྱི་གསལ་ནང་གསལ་ཤེས་ཀྱི་ཡོད། བྱེད་རང་གིས་དེའི་སྐྱོར་ལ་བྱིས་

པའི་ཡི་གེ་དག་ཚང་མར་རོལ་སྤོང་བྱས་པ་ཡིན། མོ་རེད། མོ་རེད། ཁོང་གིས་དེ་ལྟར་
 བཤད་ཅིང་། རྗེས་འདེད་པ་མཚམས་བཞག་ཅིང་། དེ་ནས་སྤངས་འཁོར་ཡོངས་སུ་
 བཀག་སོང་། དེ་ནས་སློབ་བྱ་སྤངས་འཁོར་རྒྱལ་ཚད་བདུན་ཅུའི་ཚོགས་སྐྱེས་ཡང་
 འཕར་བུ་བཅུག་ཅིང་། ཁོང་གི་ཁོག་སྒོད་ཁ་ལོའི་འཁོར་ལོའི་སྤོང་བསྐྱེས། ཁོང་ནན་
 ཏན་གྱིས་མདུན་ལ་ཅེར། མེ་རི་ལུ་བག་ལེབས་པའི་ངང་ནས་འཇུག་དཔུལ་བྱས། འདི་
 བེ་འཚར་ལོངས་བྱུང་བའི་རྒྱ་གསར་པ་དང་སྤིང་པོ་དེ་རེད། ངས་ཁེར་བཤད་
 འདི་ལྟར་བྱས། དཀོན་མཆོག་མཁུན། ཁོང་འགྱུར་འདུག ཁོང་མི་དགའ་བའི་དོན་
 རྣམས་བཤད་པའི་སྐབས་སུ་ཁོང་གི་མིག་ནས་ཁོང་ཁོ་མཆེད། ཁོང་སློབ་བྱ་བུ་སྦྱིད་
 པོ་ཆགས་པའི་སྐབས་སུ་སྦྱིད་པའི་འོད་སྤྲང་ཆེན་པོ་ཞིག་གིས་དེའི་ཚབ་བྱེད། མི་
 ཚོ་འཚོ་བར་བྱེད་པ་དང་འགྲུལ་བཞུད་ཀྱི་ཆེད་དུ་ཁོང་གི་ཙུ་རྒྱས་རེ་རེ་ནས་འཕར་
 འཐེན་བྱེད། “མོ། ཁོ་རེ། ངས་ཁྱེད་ལ་བཤད་ཐུབ་པའི་དོན་དེ་དག་ནི།” ཁོང་གིས་ང་
 ལ་མཇུག་མོ་བཅུགས་ཏེ་བཤད། “མོ། ཁོ་རེ། ང་ཚོས་ངེས་པར་དུ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་
 དུས་ཚོད་ཅིག་འདོན་དགོས་ཀྱི་འདུག ཁར་ལོ་ལ་ཅི་ཞིག་བྱུང་བ་རེད། སང་ཉིན་
 ཞོགས་ཀའི་བྱ་བ་དང་པོ་དེ་ལ། སྤིང་སྐྱུག་ཚོ། ང་ཚོ་ཚང་མས་ཁར་ལོ་མཐོང་ཐུབ་
 ཀྱི་རེད། ད་མེ་རི་ལུ། ང་ཚོས་ནེའུ་ཡོག་གི་ཉིན་གུང་གི་ཁ་ལག་དེ་བཟོ་ཆེད་དུ་ག་
 དང་བག་ལེབ་ལེན། སལ། ཁྱེད་ལ་སྒོར་མོ་ག་ཚོད་ཡོད། ང་ཚོས་ཚང་མ་རྒྱབ་ཀྱི་
 རྒྱབ་སྐྱོགས་སྤོང་ལ་འཇོག་གི་ཡིན། ལྷམ་སྐྱེ་མི་ཡི་ནང་ཆས། ང་ཚོ་ཚང་མ་མདུན་གྱི་
 རྒྱབ་སྐྱོགས་སྤོང་འབྱར་ནས་བར་ཐག་ཉེ་བར་བསྐྱེད་དེ་ང་ཚོ་ནེའུ་ཡོག་ལ་རྒྱུག་པའི་
 དུས་སུ་སྤོང་བཤད་ནས་འགྲོ། མེ་རི་ལུ། སྤིང་སྐྱུག་བཟོ་མངོས་མ། ཁྱེད་ངའི་འཁྲིམ་ལ་
 སྤོང་། དེའི་རྗེས་ལ་སལ། དེ་ནས་ཨོ་ཏེ་སྤོང་ཁྱེད་འགྲམ་ལ་སྤོང་། ཨོ་ཏེ་གཟུགས་ཆེན་

གྱིས་རྒྱུ་འགོག་གི་རེད་ལ། དེ་ལ་ནི་ཐེངས་འདིར་ཁོང་གིས་ལུ་བ་དེ་བེད་སྤྱོད་ཆེད་
 འབྲེལ་ཡོང་ཡོད་པ་རེད། དེ་ནས་ང་ཚོ་ཚང་མ་མི་ཚོ་སྤྱིད་པོ་ཞིག་ལ་འགོ་གང་ཡིན་
 ཟེར་ན་ད་ནི་དུས་ཚོད་རེད་ལ། ང་ཚོ་ཚང་མས་དུས་ཚོད་ཅེས་པ་དེ་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་དོ།”
 ཁོང་གིས་ཤུགས་ཆེན་པོས་འགྲམ་པ་ལ་སྤར་སྤར་བྱས། ཁོང་གིས་རྒྱུངས་འཁོར་
 སར་དཀྱུགས། དོ་འབྲེལ་རྒྱུངས་འཁོར་གསུམ་བསྐྱར། ཁོང་ཐེ་སི་ཐ་མེན་གྲོང་ཁྱེར་
 གྱི་ནང་ལ་བརྒྱུགས། ཕྱོགས་ཚང་མ་ལ་བལྟ་སྐབས་རང་གི་མགོ་བོ་མ་འགྲུལ་བར་
 མིག་འབྲས་གཉིས་ཀྱིས་མཐའ་སྐྱོར་(གྱི་གཞུང་དབྱིབས་ ༡༥༠ ཚད་)ཉིལ་པོ་ན་ཡོད་
 ཚད་ཚང་མ་མཐོང་། ཡ། ཁོང་གིས་ཅི་ཡང་མ་འགོར་བར་རྒྱུངས་འཁོར་འཛོགས་
 ཞིག་རྟེན་པར་གྱུར། ང་ཚོས་རྒྱུངས་འཁོར་བཞག་ ཁོང་རྒྱུངས་འཁོར་ནས་ལྷིང་། ཁོང་
 ཁོའི་ངང་ནས་མི་འཁོར་འབབ་ཚིགས་ལ་བྲེལ་འཛུབ་ཀྱིས་བསྐྱོད། ང་ཚོ་ཁ་སྐྱེངས་
 བཞིན་ཁོའི་རྗེས་སུ་སྐྱེག་ ཁོང་གིས་ཐ་མག་ཉོས། ཁོང་ནི་རང་གི་འགྲུལ་བསྐྱོད་དག་
 གི་ཁོད་དུ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་སྐྱོན་པ་རེད། ཁོང་གིས་དོན་དག་ཡོད་ཚད་དུས་གཅིག་
 ལ་བྱེད་ཀྱིན་པའི་སྤང་བ་སྟེར། དེ་ནི་ཁོང་གིས་མགོ་དེ་ཡར་ནས་མར་དང་པར་ནས་
 ཚུར་ལ་གཡུག་པ། ལག་པ་ཤུགས་ཀྱིས་གཡུག་པ། མགྲོགས་པོར་གོམ་པ་སྟོ་བ། རྫོང་
 པ། སྐྱེལ་གྲུང་བྱེད་པ། སྐྱེལ་གྲུང་བཞིག་པ། ཡར་ལངས་པ། ལག་པ་སྤར་བ། རང་
 གི་དོར་མའི་ཁ་ལ་སྤར་བ། དོར་མ་འཐེན་པ། གནམ་ལ་བལྟས་ནས་“ཨང་”ཟེར་བ།
 ཕྱོགས་ཚང་མ་མཐོང་སྐྱོད་སྐྱོད་དུ་མིག་གཉིས་ལུམ་ལ་ཁད་བྱས་ཏེ་ལྟ་བ། ད་དུང་
 སྐབས་དེ་དག་ལ་ཁོང་གིས་ངའི་རྗེས་མ་ནས་འཇུག་ཏེ་ཁ་བརྟེན་བྱེད། ཁ་བརྟེན་བྱེད།
 ཐེ་སི་ཐ་མེན་གྲོང་ཁྱེར་དུ་གནམ་འོ་གྲང་། འདིར་ནམ་རྒྱའི་དུས་ཚིགས་དང་
 མི་མཐུན་པའི་གངས་བབས། ཁོང་གིས་ T དབྱིབས་ཅན་གྱི་སྟོང་གོས་ཤིག་དང་པལ་

ཆེར་སྤང་གྲུབས་ཡོད་སྐྱམ་སྟེར་བའི་དོར་མ་རིང་ལ་སྐྱེ་རགས་ཀྱང་གོལ་ཡོད་པ་དེ་
 མ་གཏོགས་གྲོན་པ་ཅི་ཡང་མ་གོན་པར་མེ་འཁོར་སྤྲུགས་ལམ་གྱི་རྒྱུད་དུ་བསྐྱེད་ས་
 པའི་རིང་ལ་སྐྱེ་བའི་ལམ་ཆེན་ལྟེ་བ་དེར་ལངས་ཏེ། དེ་དག་ཚང་མ་ཅ་མེད་གཏོང་
 གྲུབས་ཡོད་པའི་ཚུལ་དུ་བསྐྱེད། ཁོང་གིས་སྐྱེ་བསྐྱེད་ས་ནས་མེ་རི་ལུ་ལ་སྐྱེད་ཆ་
 བཤད་དུ་ཡོང། དེ་ནས་མོའི་མདུན་དེ་རང་དུ་རང་གི་ལག་པ་གཡུག་བཞིན་ཁོ་
 ཕྱིར་བཞེད། “ཨོ། རེད། ངས་ཤེས་བྱུང་། ངས་ཁྱེད་རང་ཤེས། ངས་ཁྱེད་རང་ཤེས། སྤྱིང་
 སྤྱུག་ལགས།” ཁོང་གི་དགོད་སྐྱེ་དེ་ཅི་སྐྱོན་པའི་དགོད་སྐྱེ་རེད། སྐྱེད་དམའ་མོ་ཞིག་
 བས་མགོ་བརྟུགས་ཏེ་མཐོན་པོ་ནས་མཇུག་སྒྲིལ། དེ་ཅི་རུང་མཐུགས་པ་དང་ཉི་ཉི་
 ཟེར་བ་དང་མཚུངས་པ་ཅམ་ལས། དེ་མིན་རུང་འཕྲིན་ཐོག་གི་སྐྱོན་པའི་དགོད་སྐྱེ་
 དང་མཚུངས། དེ་ནས་ཚོང་པ་འདྲ་པོའི་སྐྱེད་གདངས་ཤིག་གི་ཐོག་ལ་བབས་ནས་
 རྫོད་གྱི་འདུག ང་ཚོ་གོང་ཁྱེད་དཀྱིལ་དུ་ཡོང་རྒྱུ་ལ་དགོས་དོན་གང་ཡང་མེད་མོད་
 ཁོང་གིས་དགོས་དོན་རྙེད་པ་རེད། ཁོང་གིས་ང་ཚོ་ཚང་མ་གྲེལ་བ་འཚུབ་འཚུབ་
 བཟོས་ཤིང་མེ་རི་ལུ་ལ་བྱ་ཆས་ཉོ་བརུག ང་ལ་ཚགས་པར་ཞིག་ནས་གནམ་གཤིས་
 རྫོན་བརྟོག་དུ་བརུག ཨེ་རྒྱུ་ལ་ལོ་མའི་ཐ་མག་སིག་གླར་ཞེས་པ་ཉོ་བརུག
 རྒྱུ་ཅི་སིག་གླར་ཐ་མག་འཐེན་རྒྱུ་ལ་དགའ། ཁོང་གིས་ཚགས་པར་བརྒྱུང་ནས་ཐ་
 མག་འཐེན་ཞོར་གྱུར་པ། “ཨོ། བེད་ཁོ་གྱི་ང་ཚོའི་ཨ་མེ་རི་ཀའི་སྐྱེད་ས་གནས་
 འགམ་ཆག་དེ་ཚོས་ང་ཚོ་སྤོང་མ་བདེ་བ་ཇི་མང་ལ་གཏོང་འཆར་བྱེད་གྱི་འདུག་
 ཨ། ཉམ། བླ། ཉམ།” ཅེས་གྱུར། དེ་ནས་པར་ལྷིང་ནས་འབབ་ཚེགས་གྱི་ཕྱི་རོལ་ནས་
 ཕྱིན་མ་ཐག་པའི་བྱ་མོ་ནག་མོ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ལ་ལྟ་བུ་བརྒྱགས། “མོ་ལ་སྟོན།” ཁོས་
 དེ་སྟེར་བཤད་ཅིང་། མཇུག་མོ་འཁྲོག་ཏེ་དེས་སྟོན་བཞིན་ལངས་ནས་བསྐྱེད་ཅིང་།

མེན་འཇུམ་ཞིག་དང་བཅས་རང་ལ་མཇུབ་སྟོན་བྱས་ཏེ། “བྱ་མོ་ནག་རིལ་མངོས་མ་
སྟོང་རྗེ་མོ་དེ། ཨ། ཉང་།” ཟེར། ང་ཚོ་སྐྱངས་འཁོར་ལ་བསྐྱད་ཅིང་ངའི་སྐྱུན་གྱི་ཁང་
པ་ལ་འཕུར་བྱིན་པ་ཡིན།

ང་ཚོ་བྱིར་བྱིམ་ལ་འཇུལ་སྐབས་ཡེ་ཤུའི་སྐྱེས་སྐར་གྱི་སྟོང་པོ་དང་། ལག་རྟགས་
ནམས་མཐོང་བྱུང་ལ། བྱ་ཤ་བསྐྱེགས་པའི་རྗེ་མ་ཁ་བ་དང་། ངའི་སྐྱུན་མཆེད་ནམས་
གྱི་ཁ་བར་ལ་མཉན་པའི་དུས་དེར། ངས་གྲོང་མཐའ་འདྲིར་ཁྱ་སེམ་པོའི་ཡེ་ཤུའི་སྐྱེས་
སྐར་ཞིག་བཏང་ཡོད་ཀྱི་རེད་བསམས་པ་ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་ད་ནི་འབྱུང་དེ་ངའི་སྐྱང་
ལ་སྐྱར་ཡང་བསྐྱེབས་ཡོད་པ་རེད་ལ། འབྱུང་དའི་མིང་ལ་ཁྱིན་ མོ་རི་ཡར་ཁྱི་ཟེར། ང་
ནི་ལམ་ཁའི་གཡས་གཡོན་དུ་ཐོལ་རྒྱུག་གཞན་ཞིག་བྱེད་རྒྱུར་ཆས།

ལེའུ་གཉིས་པ།

ང་ཚོས་ངའི་སྐྱུན་གྱི་ནང་ཆས་དེ་དག་རྒྱངས་འཁོར་གྱི་རྒྱབ་ཏུ་བཞུགས་ཤིང་། ས་
རུབ་དུས་ཐོན་ཕྱིན་པ་ཡིན། ཚུ་ཚོད་སུམ་ཅུའི་ནང་ཚུད་དེ། བྱང་དང་ལྗོ་ལ་མེལ་
ལེ་ཆེག་སྟོང་ཐམ་པ་ཡོད་པའི་ས་ལ་ཚུ་ཚོད་སུམ་ཅུའི་ནང་ཕྱིར་སླེབས་རྒྱུའི་ཁས་
ལེན་བྱས་ཤིང་། དེ་ཡང་རྟེན་གྱི་འདོད་པར་བབས་པའི་བྱེད་ཕྱོགས་དེ་རེད། འགྲུལ་
བཞུད་དེ་ནི་དཀའ་ལས་ཁག་པོ་ཞིག་རེད་ལ། ང་ཚོ་སུས་ཀྱང་དེ་ཤེས་མེད། རྒྱངས་
འཁོར་གྱི་ཚ་སློག་གིས་ཚ་རྟོང་མི་གཏོང་ལ། དེའི་རྗེས་འབྲེལ་གྱིས་མདུན་གྱི་ཤེལ་
སྒྲིའི་སྟེང་སྐྱུག་པ་དང་འབྲུག་དར་ཆགས་སོང་། རྟེན་གྱིས་རྒྱངས་འཁོར་རྒྱུག་ཚད་
བདུན་ཅུའི་ཐོག་བསྐྱོར་ཞོར་དེ་དག་གྱོན་རྒྱུལ་ཞིག་གིས་འབྲིད་ཆེད་དང་ལམ་ཁ་
མཐོང་བའི་ཨི་ཁུང་ཞིག་བཟོ་ཕྱིར་ལག་པ་ཕྱི་རོལ་ཏུ་བརྒྱུངས་དང་རྒྱུང་བཞིན་
འདུག “ཨ། ཨི་ཁུང་དམ་པ།” རྒྱན་ཡངས་པའི་རྒྱངས་འཁོར་ཉུང་སོན་གྱི་ནང་དུ་ང་
ཚོ་བཞི་པོ་མདུན་དུ་སྟོན་རྒྱུར་ས་ཆ་གང་འདོད་འདོད་ཅིག་འདུག ཉལ་ཆས་གཅིག་
གིས་ང་ཚོའི་བང་ཁ་གཡོགས་ཡོད། རྒྱང་འཕྲིན་གྲག་གི་མི་འདུག འདི་ནི་ཉིན་ལྔའི་
སྟོན་ལ་ཉེས་པའི་རྒྱངས་འཁོར་གསར་རྒྱང་ཞིག་རེད་ལ། དེ་ཆག་ཚར་འདུག ད་
དུང་རྒྱངས་འཁོར་གྱི་སྐར་རིན་ལས་སྟོན་ཐངས་དང་པོ་ཅམ་ཞིག་ལས་སྐྱད་མེད་པ་
རེད། ང་ཚོ་བྱང་ཕྱོགས་མ་ཤིང་འོན་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་ལམ་ཁ་ ༡༠། བི་སྟེང་ནས་ཕྱིན་
པ་ཡིན། དེ་ནི་འགྲུལ་འཁོར་དེ་ཅམ་མང་པོ་མེད་པའི་ཕྱོགས་གཉིས་ཀྱི་བགྲོད་ལམ་
ཅན་གྱི་ལམ་ཚེན་དང་མོ་ཞིག་རེད། དེ་ནས་རྟེན་གྱིས་སྐད་ཆ་བཤད་སོང་ལ། གཞན་

སུས་ཀྱང་བཤད་མ་སོང་། ཁོང་གིས་ཁོང་ཁྲིའི་ངང་ནས་ནམ་འགྲུང་བསྟན་ཅིང་།
རང་གི་བཤད་དོན་དེ་སྟོན་ཆེད་མཚམས་རེར་ང་ཡོད་ས་བར་དུ་བསྟེན་ཡོང་གི་འདུག
མཚམས་རེར་ཁོང་གི་ལག་པ་དེ་ལ་ལོའི་འཁོར་ལོའི་སྟེང་ན་མི་འདུག་མོད། ལྷངས་
འཁོར་དེ་དྲང་མོ་མངའ་འདྲ་པོ་ཞིག་བྱས་ནས་རྒྱལ་གྱི་འདུག་ཐེངས་གཅིག་ལའང་
གཅུལ་དུ་བཀའ་མས་པའི་ལམ་ཆེན་དེའི་དཀྱིལ་གྱི་དཀར་ཐིག་འཐེན་པ་དེ་ལས་བཀའ་
མེད་ཅིང་། དཀར་ཐིག་དེས་ང་ཚོའི་ལྷངས་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་གཡོན་མ་ལ་མཚུ་
སྟེར་བར་བྱེད།

དེ་ནི་མཐའ་གཅིག་དུ་དོན་སྟོང་མེད་པའི་གནས་སྟངས་ཤིག་གིས་ཁྱེད་ཡོང་
དུ་བརྟུག་པ་རེད་ལ། དེ་མཚུངས་རྒྱ་མཚན་མེད་པའི་ཐོག་ནས་ང་ཁོང་དང་མཉམ་
དུ་སྦྱོར་བ་ཞིག་ཡིན། ཉེའུ་ཡོག་གོང་ཁྱེར་དུ་ང་ཞི་སྟོབ་གྲར་འགོ་བཞེན་མིང་ལ་ལུ་
སིལ་ཞེས་འབོད་པའི་སུ་མོ་ཞིག་གི་མཉམ་དུ་བཞེད་དུང་ལ་རོལ་བཞེན་བསྟན་པ་ཡིན།
སུ་མོ་དེ་ནི་སྤང་ཚེའི་མདོག་གི་སྒྲ་ལོ་ཅན་གྱི་སྟེང་སྟུག་ཨི་ཎ་ལི་ཡི་སུ་མོ་མངོས་མ་
ཞིག་ཡིན་ཞིང་། ང་དངོས་གནས་མོ་ལ་གཉེན་སྲིག་འདོད་བྱུང་། ལོ་ངོ་དེ་དག་ཚང་
མའི་ཡུན་ལ་ངས་རང་ཉིད་གཉེན་སྲིག་འདོད་སའི་སུ་མོ་ཞིག་འཚོལ་བཞེན་ཡོད།
ངས་རང་ཉིད་ལ་སུ་མོ་དེས་རྒྱུང་མ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡོང་གི་རེད་ཅེས་མ་དྲིས་པར་
སུ་མོ་ཞིག་ལ་ཐུག་ཐུག་གི་མི་འདུག ངས་ཁྱེད་དང་མེ་རི་ལུ་གཉེས་ལ་ལུ་སིལ་གྱི་
སྟོར་བཤད་པ་ཡིན། མེ་རི་ལུ་ཡིས་ལུ་སིལ་གྱི་གནས་ཚུལ་ཚང་མ་ཤེས་འདོད་ཅིང་།
མོ་རང་སུ་མོ་དེ་ལ་ཐུག་ན་འདོད། ང་ཚོ་རི་ཆར་མོན་དགོང་ཁྱེར་དང་རྒྱལ་ས་ལ་ཤིང་
འོན། རྟོལ་ཕྱི་མོར་གོང་ཁྱེར་བཅས་བརྒྱུད་ནས་ཡར་སྐྱོལ་ཁྱེ་ལ་ཁྱེ་ལ་གོང་ཁྱེར་ལ་རྒྱུང་
ཤུགས་ཆེ་བའི་གོང་གསེབ་གྱི་ལམ་ཞིག་ནས་བརྒྱུགས་ཤིང་སྐད་ཆ་བཤད་པ་ཡིན།

250

“ང་བྱ་མོ་དེ་ལ་གཉེན་སྒྲིག་ན་འདོད།” ངས་ཁོང་ཚོར་བཤད་པ་ཡིན། “དེ་ལྟར་བྱས་
པས་ང་ཚོ་གཉིས་ཀྱི་ཚོན་མ་ཆགས་བར་དུ་མོ་དང་ལྷན་དུ་བདག་གི་སྐྱོན་གྱི་
ངལ་གསོ་བརྒྱབ་ཆོག་འཚབ་བ་འཚུབ་བེ་འདི་དག་ཚང་མ་དང་ཡར་ལྗིང་མར་ལྗིང་
འདི་འདྲ་ནམ་ནམ་ཞར་ཞར་ལ་བྱེད་རུང་གི་མ་རེད། ང་ཚོ་ས་ཆ་ཞིག་ལ་ཕྱིན་ནས་
ཅིག་རྟེན་དགོས་བྱེད་ཀྱི་རེད།”

“ཨ། ད་ཁོ་རེ།” རེན་གྱིས་བཤད། “ལོ་མང་པོའི་རིང་ལ་བྱིས་ཚང་དང་གཉེན་
སྒྲིག་གི་སྐྱོར་དང་། བྱེད་ཀྱི་ནམ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱོར་ནས་བཟང་ཞིང་ཡ་མཚན་ཆེ་བའི་དོན་
དག་དེ་ཚང་མའི་ཐད་ནས་ངས་བྱེད་རང་ལ་རོལ་ཕྱོད་བྱས་ཏེ་བསྐྱད་པ་ཡིན།” དེ་ནི་
སྐྱོ་བའི་མཚན་མོ་ཞིག་ལ་རེད་ལ། ད་དུང་དགའ་དགའ་སྦྱིད་སྦྱིད་ཀྱི་མཚན་མོ་ཞིག་
ཀྱང་རེད། རྗེ་ལི་ཤེལ་སྦྱི་ཡའི་གྲོང་ཁྱེད་དུ་ང་ཚོ་གྲུང་བཟུང་བའི་འདུག་འཁོར་
ཞིག་གི་ནང་དུ་ཕྱིན་ནས། ང་ཚོའི་ལྷོ་ཆས་ཀྱི་སྐྱོར་མོ་མཐའ་མ་དེ་བཀོལ་ནས་ཉེ་
ལྷུར་ལྷུར་བག་ལེབ་བོས་པ་ཡིན། དེ་ནི་ཞོགས་ཀའི་རྒྱ་ཚོད་གསུམ་པ་རེད་ལ། དེའུ་
གཉེར་དེས་ང་ཚོས་སྐྱོར་མོའི་སྐྱོར་བཤད་པ་དེ་གོ་འདུག་ཅིང་། གལ་སྲིད་ཁོ་དང་
མཉམ་དུ་ཡོང་ནས་རྒྱབ་ཀྱི་སྐྱོད་ཆས་དེ་ཚོ་བཟུ་རྒྱ་རྒྱ་བྱས་པ་ཡིན་ན། ཉེ་ལྷུར་
ལྷུར་དེ་ཚོ་རིན་མེད་དུ་སྐྱོད་རྒྱ་ཡིན་པར་མ་ཟད། འཚོག་ཇ་མང་བ་སྐྱོད་རྒྱ་ཡིན་ཞེས་
བཤད་བྱུང་། གང་ཡིན་ཟེར་ན་ཁོའི་རྒྱན་ལྷན་གྱི་ལས་ཀ་བདེ་ཡོང་མི་འདུག་ ང་ཚོ་
དེ་ལ་མཚོངས་བཞག་པ་ཡིན། ཨེ་ཤི་ ར་ན་ཞེས་གྱིས་ཁོང་ནི་སྐྱོན་མ་སྐྱོན་མ་སྐྱོན་གྱི་
འཚོལ་བའི་གཏིང་རྒྱལ་བ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་བཤད་ནས། ཁོང་གི་ལག་པ་རིང་པོ་དག་
སྐྱོད་ཆས་ཁོད་དུ་བསྐྱེད་སོང་། རེན་ཡར་ལངས་ནས་ལག་ཕྱིས་ཤིག་དང་བཅས་
སྐྱོད་ཆས་རྒྱང་བཞིན་འདུག་ མེ་རི་ལུ་ཡིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་བྱས་སོང་ལ། མཐར་ཁོང་

གཉེས་ཀྱིས་སྤྲོད་དང་ཚལ་སྤྲོད་གི་ཁྲོད་དུ་འོ་སྐྱེལ་མགོ་བརྩུགས་སོང་། དེ་ནས་ཁོང་
 ཚོ་གཉེས་ཁང་གི་ཟུར་གྱི་ནག་ཁུང་དུ་ཕྱིར་བཞུགས་བྱས་སོང་། དེའུལ་གཉེས་ནི་དེ་
 སྤྲོད་དང་ཨེ་ཏེ་གཉེས་ཀྱིས་སྤོད་ཆས་བཟུངས་པ་དེ་སྤྲོད་དུ་འདོད་པ་ཁེངས་པ་བྱུང་
 འདུག ང་ཚོས་དེ་དག་སྐར་མ་བཙེ་ལཱའི་ནང་ལ་གྱུབ་སོང་། ཉི་མ་ཤར་བ་དང་ང་ཚོ་
 བེའུ་རར་དེ་མངའ་སྡེ་བརྒྱུད་ནས་རྒྱལ་བཞིན་ཡོད་ལ། དེ་དང་ཆབས་ཅིག་ཐག་རིང་
 གི་ཁ་བས་གཡོགས་ཡོད་ས་དེ་ནས་བེའུ་ཡོག་གོང་ཁྲོེ་གྱི་དུད་སྡེ་རྒྱ་རྒྱ་ཆེ་བ་ཞིག་ང་
 ཚོའི་ཐོད་དུ་ཡར་ལང་ཡོང་གི་འདུག ཏེ་ཀྱིས་བལ་གོས་ཐིག་གིས་རང་གི་རྩ་བ་ལ་
 རྫོད་འཛིན་སྤྲད་དཀྱིས་འདུག ཁོང་གིས་ང་ཚོ་ནི་བེའུ་ཡོག་འབར་གང་བྱེད་ཆེད་
 ཡོང་བཞིན་པའི་ཨ་རབ་པའི་རོལ་དབྱངས་རུ་ཁག་ཅིག་ཡིན་ཞེས་བེད། ང་ཚོ་ལིན་
 252 བྱེད་སྐྱུག་ལམ་ནས་སྤྱིར་སེ་ཕྱིན་ཅིང་། རྩམ་སི་སི་བི་སེར་རམ་བཞི་མདོ་ལ་པར་
 དཀྱོགས་པ་ཡིན། མེ་རི་ལུ་ཡིས་དེ་ལ་བལྟས་ན་འདོད་པ་རེད།

“ཨོ། དཔུལ་བ། ངས་ཉེ་སེལ་རྙེད་ན་བསམ་གྱི་འདུག མི་ཚང་མས་ཁོང་རྙེད་
 གྱི་ཨེ་འདུག་ལྟོས་ལ་རིག་པ་བསྐྱེམས་ཉེ་འཚོལ།” ང་ཚོས་ཟུར་གྱི་རྐང་ལམ་རྩམས་
 སུ་རྒྱུལ་ཞིབ་བྱས། “ཉེ་སེལ་སྤོར་ཏོ་བོར་བ་དེ། ཨོ། ཁོང་ཐེག་ས་སི་མངའ་སྡེའི་ནང་
 མཐོང་ཡོད་དགོས་གྱི་རེད།”

དེ་ལྟར་ན། དེ་ནི་ཏེ་ན་ལ་ཆ་བཞག་ན། ཉིན་བཞི་ཡི་ནང་རྒྱུད་ལ། སྤྱི་རི་སི་ཁོ་
 གོང་ཁྲོེར་ནས་མེལ་ལེ་སྤོར་ཐུག་བཞི་ཡི་རིང་ལ་ཨ་རི་རྩོ་ན་མངའ་སྡེ་བརྒྱུད་ཅིང་།
 དེ་ནས་ཡར་ཏེན་མར་གོང་ཁྲོེར་དང་། དེ་དང་ཆབས་ཅིག་འགྲུལ་བཞུད་རྒྱུ་ཚུངས་ཆགས་
 རིགས་གངས་ལས་འདས་པ་ཞིག་བྱས་ཉེ་ཡོང་བ་རེད་ལ། འདི་ནི་མགོ་འདུགས་གྱི་
 རྣམས་ཙམ་ཞིག་རེད།

ལེའུ་གསུམ་པ།

ང་ཚོ་པ་ཐེར་སོན་གྲོང་ཁྱེད་ཀྱི་ངའི་ཁང་པ་ལ་ཕྱིན་ནས་གཉིད་ལྷག་པ་ཡིན། ཕྱི་
རྫོང་འབྲི་པོའི་རྒྱབ་ས་སུ་ང་འི་གཉིད་ལས་སང་མཁན་སྣ་ཤོས་དེ་རེད། རྟེན་དང་
མེ་རི་ལུ་གཉིས་དང་གྱི་ཉལ་ཁྲིའི་སྤྲང་ཉལ་ཡོད་ལ། ཨེ་རྟེན་དང་དེད་གཉིས་ངའི་ཨ་
འེའི་ཉལ་ཁྲིའི་སྤྲང་ཉལ་ཡོད། རྒྱ་ལྷན་སྤྲུལ་སྤྲུལ་ལྷོ་སྤྲུལ་དེ་དག་ཕྱིར་ཐོན་པ་དང་བཅས་
ངལ་ཞིང་དུ་བ་པའི་རྟེན་གྱི་གཟུགས་པོ་གྲོང་པོ་དེ་ཐང་ལ་གཅེས་དུ་བཀྲམས་ཏེ་
འདུག འོག་ཐོག་དུ་ཡོད་པའི་སྤྲུལ་ཚོང་ཁང་བརྒྱུད་ནས་ངལ་ཁ་པར་ཞིག་འབྱོར་
སོང་། ང་མར་བརྒྱགས་ནས་ཕྱིན་པ་ཡིན་ལ། དེ་འི་འེའུ་ཨོར་ལེན་སི་གྲོང་ཁྱེད་ནས་
རེད། དེ་འི་འེའུ་ཨོར་ལེན་སི་གྲོང་ཁྱེད་ལ་སྤར་ཚར་བའི་ཨོལ་དང་སྤུལ་ལི་ནས་རེད།
ཨོལ་དང་སྤུལ་ལི་ཡིས་རྒྱུད་གདངས་མཐོ་ཞིང་རྫོག་དྲ་བཤད་པའི་དག་གི་ཐོག་ནས་
སྤྲོན་བརྗོད་བྱེད་ཀྱི་འདུག དེ་འི་བུ་ཨེ་རྟེན་ཅེ་རན་ལེལ་འཚོལ་བའི་ཕྱིར་དུ་བུ་མོ་སྣ་ལ་
ཐེ་ཡ་རན་ལེལ་ཟེར་བའི་བུ་མོ་ཞིག་ཁོང་གི་བྱིས་ལ་འབྱོར་ཚར་ཅམ་ཡིན་པ་འདྲ་
ཞིང་། སྤུལ་ལ་འི་མི་འདི་དག་སུ་ཡིན་མིན་གྱི་སྐོར་ཅི་ཡང་ཤེས་ཀྱི་མེད་པ་རེད། ངས་
སྤུལ་ལ་བཤད་ནས་མོ་ལ་རན་ལེལ་འི་རྟེན་དང་ངའི་མཉམ་དུ་ཡོད་པ་དང་། ཕལ་
ཚེར་ང་ཚོ་ཨ་རིའི་རྒྱབ་ཕྱོགས་མཚོ་འགམ་ལ་བསྐྱོད་པའི་ལམ་དུ་མོ་རང་ཡར་ལེན་
རྒྱ་ཡིན་པ་རེད ཅེས་ཏན་ཏན་བཤད་རོགས་ཞེས་མངགས་པ་ཡིན། དེ་ནས་བུ་མོ་
དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཁ་པར་ཐོག་ནས་རྒྱུད་ཆ་བཤད་སོང་། མོས་ཨེ་རྟེན་གང་འདྲ་ཡོད་པ་ཤེས་
འདོད་འདུག་ལ། མོས་འི་ཁོང་གི་སྤྱིད་སྤྱུག་གི་སྐོར་ལ་ཏ་ཅང་སྤོག་ཡེང་བྱས་འདུག

“ཁྱེད་རང་ལྟ་སོན་གྲོང་ཁྱེད་ནས་ཞེ་ལྷོ་ཨོ་ལེན་སི་གྲོང་ཁྱེད་ལ་རི་ལྷོ་ར་
བསྐྱེབས་སོང་།” ངས་དྲིས་པ་ཡིན། མོས་སྒྲོ་མོའི་ཆེད་དུ་བྱིས་ལ་ཏར་འཕྱིན་བཏང་
ཞིང་དེ་ནས་སྤྱི་སྤྱོད་སྒྲངས་འཁོར་སྒྲངས་འདུག མོ་རང་ཨེ་རི་ལ་དགའ་སྟོབས་ཁོང་
གི་རྗེས་ཆོད་རྒྱུར་སེམས་ཐག་བཅད་ནས་ཡོང་འདུག ང་ཐོག་ཁང་དུ་བྱིན་ནས་
མི་ཆེན་ཨེ་རི་ལ་ལབ་པ་ཡིན། ཁོང་རོ་མ་མི་ལྟ་འདྲ་བ་ཞིག་རེད། རྒྱུ་སྟོགས་སྟེང་
སེམས་ཁྲུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཞིག་གིས་བསྟན་སོང་།

“ཡ། ལགས་སོ། ད།” རེན་སྒོ་བུར་དུ་གཉེན་སང་ཅིང་ཉལ་ཁྲི་ནས་རྒྱུར་ལྷིང་
ཞོར་བཤད། “ད་ང་ཚོས་ངེས་པར་དུ་བྱེད་དགོས་པ་དེ་ནི་ལམ་སངས་ལ་ལག་ཟླ་རྒྱ་
རེད། མི་རི་ལུ་ཐབ་ཚང་ལ་བརྒྱུགས་ནས་ག་རེ་ཡོད་མེད་ལ་སྟོས་དང་། སལ། ཁྱེད་
དང་ང་གཉིས་འོག་ལ་བྱིན་ནས་ཁར་ལོ་ལ་ཁ་པར་རྒྱུག ཨེ་རི། ཁྱེད་ཀྱིས་ཁང་པའི་
ནང་བསྐྱར་སྤྱོད་བྱེད་རྒྱུ་གང་འདུག་སྟོས་དང་།” ང་རེན་གྱི་རྗེས་དེད་ནས་འོག་
ཐོག་ལ་བརྒྱུགས་པ་ཡིན།

254

སྤྱན་ཚོང་ཁང་གི་བདག་པོ་དེས་“ཁྱེད་རང་ལ་ཁ་པར་གཞན་པ་ཞིག་བསྐྱེབས་
སོང་། ཁ་པར་འདི་ནི་སན་རྒྱ་རན་སི་སི་ཁོ་ནས་རེད་ལ། རེན་མོ་རི་ཡར་ཕྱི་ཞེས་
འབོད་པའི་བྱ་ཞིག་ལ་རེད། ངས་འདི་ན་མིང་དེ་འདྲ་ཅན་གྱི་མི་ཞིག་མེད་ཅེས་ལབ་
པ་ཡིན།” ཅེས་བཤད་བྱུང་། དེ་ནི་སྤྱིང་སྤྱོད་མ་ཁ་མེལ་གྱིས་རེན་ལ་ཁ་པར་གཏོང་གི་
ཡོད་པ་རེད། སྤྱན་ཚོང་ཁང་གི་མི་དེའི་མིང་ལ་སམ་ཞེས་འབོད་ལ། གཟུགས་རིང་
ལ་མི་གཤིས་སྟོད་སྟོད་ཡིན་པའི་ངེད་ཀྱི་གྲོགས་པོ་ཞིག་ཡིན། ཁོང་གིས་ང་ལ་བལྟས་
ཏེ་མགོ་ལ་འཕྲུག་སོང་། “དགོན་མཚོག་ཁྱེད་ཀྱིས་ཅི་ཞིག་རྒྱུ་བ་ཀྱི་ཡོད། རྒྱལ་སྤྱིའི་
སྤྱད་འཚོང་ཁང་ཞིག་གཉེར་གྱི་ཡོད་དམ།”

རྟོན་གྱིས་སྐྱོ་འཚུབ་འཚུབ་གྱིས་ཁོང་དགོད་ཅིག་ཤོར་སོང་། “ཁོ་རེ། བྱིད་སྤང་
 བར་འགོ་གི་འདུག་ལ།” ཁོང་ཁ་པར་སྐྱིལ་ཁང་ལ་སྤིང་ནས་སུན་རྒྱ་རན་སི་སི་ཁོ་
 ལ་ཁ་པར་རིན་པ་དེ་སྤྱད་སྟེ་གཞན་ནས་སྤོད་པའི་ཐབས་ལམ་སྤྱད་ནས་ཁ་པར་
 ཞིག་བཏང་སོང་། དེ་ནས་ལོང་ཨའི་ལན་དྲུག་བྱིད་ན་ཡོད་པའི་ཁར་ལོ་ལ་ཁ་
 པར་བཏང་ནས་ཚུར་ཤོག་ལབ་སོང་། ཚུ་ཚོད་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཁར་ལོ་བསྐྱེབས་
 བྱུང་། མཚམས་འདྲིར་རྟོན་དང་དེད་གཉིས་གཅིག་སུ་མར་རིན་ཅི་ལ་ལ་བྱིན་ནས་
 ཅ་ལག་ལྷག་མ་སྐངས་ཤིང་། ཨ་ཞེ་ཚུར་འབྲིད་ཡོང་རྒྱའི་གྲ་སྒྲིག་བྱས་པ་ཡིན། ཁར་
 ལོས་སྟན་ངག་རང་གི་མཚན་འོག་ཏུ་བརྟུག་ནས་བསྐྱེབས་སོང་ལ། ལྷབས་བདེའི་
 རྒྱུ་བྱུག་ཅིག་གི་སྟེང་བསྐྱད་དེ་མིག་ཁྲ་རིལ་རིལ་གྱིས་ང་ཚོ་ལ་བལྟས་སོང་། རྒྱར་
 མ་སུམ་རུའི་རིང་ལ་ཁོང་གིས་གང་ལྟར་ང་ཚོ་ལ་རྒྱད་ཆ་ཚིག་གཅིག་ཀྱང་བཤད་
 མ་སོང་ལ། ཁོང་གིས་རང་ཉིད་ང་ཚོའི་གྲས་སུ་ཞུགས་རྒྱུར་ཡང་མོས་མཐུན་བྱས་
 མ་སོང་། རྟོན་མར་གྱི་ཡི་ལྷག་དེ་ནས་བཟུང་ཁོང་རྗེ་འཇམ་ལ་བྱིན་འདུག་ལ། དེ་
 བེ་ཏེ་ཁར་གྱི་ཡི་ལྷག་ཅེས་པ་དེས་བྱས་པ་རེད། ཨ་སྐྱེ་རི་ཁའི་ཏེ་ཁར་མཚོ་འགག་
 ཏུ་ཁོང་གིས་རྒྱ་རིང་པོ་བཞག་ཅིང་། བྱིས་པ་རྒྱུད་རྒྱུད་དག་དང་སྟན་ཏུ་སྤང་ལམ་
 རྒྱུད་བཤག་ལ་ཞུལ་བ་དང་། བྱིས་པ་དེ་ཚོས་ཁོང་ལྷ་བ་འདྲེ་བ་ཞིག་ལ་འབྲིད་ཅིང་།
 དེས་ཁོང་ལ་ལུང་བསྟན་བརྒྱབ་ཡོད་འདུག ཁོང་གིས་ཏེ་ཁར་གོང་བྱིད་ཀྱི་རྒྱུ་བ་སྟེ་
 དང་འདྲ་བའི་མཚོ་འགག་དང་རྒྱའི་སྐྱིལ་ཁང་ཡོད་པའི་ལམ་ཁ་རྒྱབ་པོ་དག་གི་
 པར་སྐངས་འདུག ཚུར་ལོག་ཡོང་དུས་སྟན་ངག་པ་ཏར་ད་ཁེ་རན་དང་འདྲ་བར་སུ་
 གཞིངས་ནས་མཚོངས་གུབས་བྱས་འདུག རྟོན་ནི་རོལ་དབྱངས་སྐྱེས་རྒྱུད་ཞིག་དང་
 བཅས་ཐང་ལ་བསྐྱད་ཅིང་། དེ་ནས་བཏང་བའི་གཞས་རྒྱུད་“བཙེ་དུང་བཟང་པོ་ཞིག་”

ཅེས་པ་ལ་ཉ་ལས་པའི་མཚར་སྣང་ཞིག་དང་བཅས་མཉན་སོང་ལ། “འཁོར་ཞིང་འོད་
ཆེན་ཆེན་གྱི་ཚོང་རྒྱུ་ལྷན་ལྷན་། འོ། ཉེན། ང་ཚོ་ཚང་མས་འཁོར་བའི་ཚོང་རྒྱུ་
འདིའི་གསང་བའི་སྐོར་མ་ཤེས་བར་དུ་ང་ཚོ་ཚང་མ་མཉན་དུ་མར་བསྐྱར་ནས་
རོལ་དབྱངས་སྐྱམ་ཆུང་འདིའི་དགྲིལ་ལ་ལྷ། ཀི་དྲི་དྲི།” ཞེ་རྟེ་ རྟེན་ཁེལ་ཡང་ཐང་ལ་
བསྐྱད་ཡོད་ཅིང་། ཁོང་གི་ལག་ཏུ་ངའི་རྩ་དབྱུག་ཡོད་པ་དེ་སྐོར་བུར་དུ་རོལ་དབྱངས་
སྐྱམ་ཆུང་གི་འགྲོས་དང་བསྐྱར་ནས་ང་ཚོས་གོ་སྐྱབ་ཅོམ་གྱི་རྟེག་པ་ཆུང་ཆུང་རེས་
རྒྱང་མགོ་བརྒྱུ་སོང་། མི་ཚང་མས་རང་རང་གི་དབྱུགས་བཀག་ནས་མཉན་སོང་།
“ཐིག་ཐིག་ ཐིག་ཐིག་ ཐིག་ཐིག་” རྟེན་གྱིས་ལག་པ་ཡ་གཅིག་གིས་རང་གི་ན་བསྐྱོར་
ཅིང་། ཁ་གདངས་ཉེ་བསྐྱད་ནས་ “ཨོ། ཀི་དྲི་དྲི།” ཞེས་བཤད།

256

ཁར་ལོས་ཐིག་ཕྱིས་མ་བརྩུ་མ་གྱིས་སྐྱོན་ཉགས་ཚ་བའི་སྐོར་སྐྱོད་འདི་ལ་བལྟས།
མཐར་ཁོང་གིས་རང་གི་དུས་མོ་ལ་ལག་པས་གཞུས་ཉེ། “ང་ལ་གསལ་བསྐྱེད་ཐིག་
བྱེད་རྒྱ་ཡོད།” ཅེས་ཟེར།

“ཡོད་དམ། ཡོད་དམ།”

“ཞེ་ཉེ་ཡོག་ཏུ་བསྐྱོད་པའི་འགྲུལ་བཞུད་དེའི་ནང་དོན་ག་རེ་རེད། ད་ལྟ་བྱེད་ལ་
མ་རབས་གྱི་བྱ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད། ངས་བཤད་དོན་ནི། ཁོ་རེ། བྱེད་རང་གང་དུ་ཐེབས།
ཨ་མེ་རི་ཀའི་ནང་དུ་མཚན་མོའི་དུས་སུ་འོད་འཚར་བའི་རྒྱངས་འཁོར་ཞིག་གི་ནང་
དུ། བྱེད་རང་གང་དུ་ཐེབས།”

རྟེན་གྱིས་ཁ་གདངས་བཞིན་དུ་“བྱེད་གང་དུ་ཐེབས།” ཞེས་པ་ལ་ད་ལྟོས་བྱས་
སོང་། ང་ཚོ་དེར་བསྐྱད་ཅིང་ཅི་ཞིག་བཤད་དགོས་པའང་མ་ཤེས་ལ། ད་ནི་དོན་དག་
ཅིག་གི་སྐོར་ལ་བཤད་རྒྱ་ཅི་ཡང་མི་འདུག ད་བྱེད་དགོས་པ་ཉག་ཅིག་ཡོད་པ་

བེ་འགོ་རྒྱ་དེ་རེད། རྟེན་པར་སྤོང་ཞིང་། ང་ཚོ་མར་རིན་ཅི་ཡ་ལ་པར་འགོ་ཚོག་
 ཚོག་ཡིན་ཞེས་བཤད་སོང་། ཁོང་གིས་སྤྱི་བརྒྱུ་བསྐྱེད་སོང་ལ། ངས་ཁྱིམ་དུ་ལྷག་པའི་
 ཟ་ཆས་ཡོད་ཚད་དང་བཅས་ཏེ་འབྲས་ཀྱི་སྤྱི་མ་ཚེན་པོ་ཞིག་གཡོས་སྦྱོར་བྱས་པ་
 ཡིན། མེ་རི་ལུ་ཡིས་རྟེན་གྱི་རྒྱ་འབོབ་བཅོམས་སོང་། དེ་ནས་ང་ཚོ་ཐོན་རྒྱུའི་གྲ་
 སྐྱིག་ཨང་གསར་རེད། རྟེན་དང་ཁར་ལོ། དེ་ནས་ང་ཚོ་ཚང་མ་འཕུ་ཡོག་ལ་བརྒྱུགས་
 ཤིང་། ལོ་གསར་གྱི་གནམ་གང་དགོང་མོའི་རྗེས་ཚོད་པ་བྱས་ཏེ་རྒྱ་ཚོད་སྐྱེ་ཆུང་
 བ་ཚུད་ལ་ཁར་ལོར་ཤུག་རྒྱུའི་ཁས་ལེན་བྱས། ད་ནི་མཚན་མོ་རེད། ང་ཚོས་ཐེམ་
 སི་སི་ལི་མེར་བཞི་མདོ་ནས་ཁོ་བསྐྱར་ཅིང་། གོང་ཆེ་བའི་སྐྱུག་ལམ་དེ་བརྒྱད་ནས་
 སྤར་ཡང་འཕུ་རར་རི་ལ་བྱིན་པ་དང་དེ་ནས་ལམ་ལ་བྱུང་བ་རེད། རྟེན་དང་རེད་
 གཞིས་ཀྱིས་སྤངས་འཁོར་བསྐོར་རེས་བྱས་ཏེ་རྒྱ་ཚོད་བཅུའི་བར་མར་རིན་ཅི་ཡ་
 ལ་བསྐྱེབས་སོང་།

“ད་འདི་ནི་ལོ་མང་པོའི་རིང་ལ་ང་ཚོ་གཞིས་ཁེར་རྒྱ་དུ་ཁ་བརྟེན་པའི་
 གནས་བབ་ཅིག་བྱུང་བའི་དུས་ཚོད་ཐོག་མ་དེ་རེད།” རྟེན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་བྱུང་།
 དེ་ནས་ཁོང་གིས་མཚན་གང་ལ་སྐད་ཆ་བཤད་བྱུང་། མི་ལམ་ཞིག་དང་མཚུངས་
 པར་ང་ཚོ་གཉིད་དུ་ཡུར་བའི་རྒྱལ་ས་མ་ཤིང་འོན་དང་དེ་བཞིན་མར་རིན་ཅི་ཡ་
 མངའ་སྡེའི་གོང་མཐའ་དག་བརྒྱད་དེ་ལོག་ཅིང་། ཉི་ཤར་གྱི་སྐབས་སུ་ཨ་ཕོ་མ་ཐོག་
 སི་གཙང་པོ་བརྟེན། རྒྱ་ཚོད་བརྒྱད་པའི་སྤྱི་དུ་ངའི་སྐྱེ་བའི་སྤྱི་སྤྱོད་ལ་བསྐྱེབས་
 པ་རེད། དེ་ནས་དུས་ཚོད་འདིའི་རིང་ཡོངས་ལ་རྟེན་ནི་རང་གིས་མཐོང་ཚད་དང་།
 རང་གིས་བཤད་ཚད། ང་ཚོ་བརྒྱད་པའི་སྐབས་ཡོད་ཚད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཡོད་ཚད་
 ལ་ཉ་ཅང་དགའ་སྤང་ཚེན་པོ་སྐྱེས་འདུག་ཁོང་ནི་ཡིད་ཆེས་ངོ་མ་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་

རང་གི་མགོ་འཁོར་ཞིང་སླ་འབྲམས་འདུག། “ད་ནི་མི་སུ་ཞིག་གིས་ཀྱང་ང་ཚོ་ལ་
 དཀོན་མཆོག་ཡོད་པ་མ་རེད་ཅེས་བཤད་མི་སྤྱབ་པ་ནི་ཨ་ཅང་ཅང་རེད། ང་ཚོ་ནི་
 ཆ་ལུགས་དང་རྣམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཞིག་བརྒྱད་ཟིན་པ་རེད། སལ། རྒྱུད་རྒྱུས་
 རྩན་གྱི་འདུག་གམ། ང་ཐོག་མར་ནེའུ་ཡོག་ལ་ཡོང་བའི་སྐབས་དེ་རྩན་གྱི་འདུག་
 གམ། དེ་དུས་ངས་ཆ་རྟེ་ཁིང་ནས་ནི་ཆའི་རིང་ལུགས་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་འདུན་བྱུང་བ་
 རེད། དེ་ནས་ད་བར་དུ་དུས་རིེ་འདྲའི་རིང་པོ་འདས་པ་དེ་རྒྱུད་རྒྱུས་ཤེས་གྱི་འདུག་
 གམ། ཚང་མ་འགྲིག་བསྐྱད་ཡོད་པ་རེད་ལ། དཀོན་མཆོག་ཡོད་པ་རེད། ང་ཚོས་
 དུས་ལུན་དེ་ཤེས་གྱི་ཡོད། རྟེ་རིག་གི་དུས་སྐབས་ནས་བཅེས་པའི་ཡོད་ཚད་ལ་ལུང་
 བསྟན་འོ་རོ་བསྐྱད་ཡོད་པ་རེད། རྒྱུད་རྒྱུས་ཐིག་རིག་པ་དང་ཐིག་རིག་
 པའི་གཞུང་ལུགས་གྱི་བསམ་གཞིགས་བྱེད་སྐབས་དེའི་ཐོག་ནས་བསམ་སློབ་གཏོང་
 སྤྱབ་གྱི་མ་རེད། དེ་ནི་ཡོད་ཚད་དེ་རེད།” ཁོང་གིས་རང་གི་མཛུབ་མོ་རྣམས་ལྷ་ཚུར་
 གྱི་ནང་དུ་བརྟུག་འདུག་ཅིང་། རྒྱངས་འཁོར་དེ་ལམ་གྱི་ཐིག་ཤར་ལ་འབྱར་ཅིང་ཐད་
 ཀར་བསྐྱོད། “དེ་ནས་དེ་ཙམ་ཞིག་མ་རེད། ད་དུང་རྒྱུད་དང་ངེད་གཉིས་ཀྱིས་དཀོན་
 མཆོག་ཡོད་པ་ཤེས་པ་དེའི་སྐོར་ལ་ངས་འགྲེལ་བཤད་རྒྱག་པའི་དུས་ཚོད་ཡོད་མི་
 སྤྱབ་པ་དེ་ཡང་ངེད་གཉིས་ཀས་ཤེས་གྱི་ཡོད།” སྐབས་ཤིག་ལ་ངས་མི་ཚའི་རྟོག་འཛིང་
 གི་སྐོར་ལ་སྤྱུག་སྐྱད་བརྒྱབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ངའི་ཁྱིམ་ཚང་འདི་རིེ་འདྲའི་དབུལ་
 པོ་ཡིན་རབས་དང་། དབུལ་པོ་ཡིན་ཁར་བུ་མོ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་པའི་ལུ་སིལ་ལ་ངས་
 རོགས་པ་བྱེད་འདོད་ཅི་ཙམ་ཡོད་རབས་བཤད་པ་ཡིན། “སྟོན་དང་། རྟོག་འཛིང་དེ་
 ཚོ་ནི་དཀོན་མཆོག་ཡོད་པ་སྟོན་པའི་སྤྱི་སྡེ་གྱི་མིང་ཚིག་ཅིག་རེད། ད་དོན་དག་
 ནི་སླ་འབྲམས་ནས་འདུག་མི་རུང་བ་དེ་རེད། ང་མགོ་ཡོམ་འཁོར་འགོ་གི་འདུག་”

ཁོང་གིས་རང་གི་མགོ་ལ་དམ་པོར་འདྲུ་བཞིན་བཤད། ཁོང་ཚོ་མ་པ་པོ་དང་འབྲལ་
 མཁན་གྲགས་ཅན་སྟོ་རོ་ཚོ་ མག་སི་ཐ་མག་ལེན་དུ་འགོ་བ་དང་མཚུངས་པར་དེ་
 འདྲའི་རླུང་འཚུབ་འཚུབ་ཅིག་དང་། ལྷ་བའི་སྟོན་ཐུང་གི་མཚུག་སྟེ་དེ་འཕུར་བཞིན་
 ས་ལ་འབྱར་ནས་འགོ་བ་ཞིག་གི་ཚུལ་དུ་རྒྱངས་འཁོར་ནས་ཕྱི་རོལ་དུ་བརྒྱགས།
 འོན་ཀྱང་ཁོ་ལ་ལྷ་བའི་སྟོན་ཐུང་གི་མཚུག་སྟེ་བསྐྱར་བ་དེ་མེད། “སལ། རེན་མར་
 བསྐྱར་དོན་དག་མང་པོ། མོ། དོན་དག་དེ་ཚོའི་སྐོར་ལ་ངས་བསམ་སྒོ་བཏང་།
 བསམ་སྒོ་བཏང་། ང་ནི་དུས་རྟག་དུ་བཅོས་བསྐྱར་སྒོ་བ་ལྟའི་ནང་བསྐྱད་པ་རེད། ང་ནི་
 བ་གཞོན་གོ་མེད་ཅིག་དང་། ང་རང་གི་གོ་གནས་དེའི་སེམས་ཁམས་སྟོན་ཚེད་རྒྱངས་
 འཁོར་བརྒྱབ་བརྒྱད་ནས་རང་ཉིད་བསྟན་པ་རེད་ལ། དེ་ནི་ལྟང་མོའི་ཚེད་དུ་བྱས་
 པའི་མགོ་སྟོང་གི་བྱ་བ་ཞིག་རེད། ད་དེད་ཀྱི་བཅོན་ཁང་གི་དཀའ་ངལ་རྣམས་ནི་
 ཏུ་ལམ་ཐད་ཀར་བྱང་པོ་ཆགས་ཡོད་པ་རེད། ངས་ཤེས་ཚོད་ལྟར་བྱས་ན་ང་སྐྱར་ཡང་
 བཅོན་ཁང་ལ་བྱོན་ནས་འགོ་གི་མ་རེད། དེའི་ལྷག་མ་རྣམས་ནི་ངའི་འོར་འཁྲུལ་མ་
 རེད།” ང་ཚོས་ལམ་དུ་ཡོད་པའི་རྒྱངས་འཁོར་རྣམས་ལ་རྩོམ་པའི་བྱིས་པ་ཞིག་
 བསྐྱར་ནས་སོང་། “དེ་ལ་བསམ་སྒོ་སྐོངས་དང་།” རེན་གྱིས་བཤད། “ཉིན་མ་གཅིག་
 ཁོང་གིས་རྩོམ་པའི་འཕངས་ཏེ་མི་ཞིག་གི་རྒྱངས་འཁོར་གྱི་མཚུན་ཤེལ་གཅོག་གི་རེད་ལ། མི་
 དེ་རྒྱངས་འཁོར་བརྒྱབས་ནས་ཤི་གི་རེད། དེ་ནས་འདི་དག་ཚང་མ་བྱིས་པ་རྒྱུད་རྒྱུད་
 དེའི་སྐྱེན་རྩ་ལ་བརྟེན་ཡོད་པ་རེད། ངས་ཅི་བཤད་པ་དེ་གོ་གི་འདུག་གཤམ། དཀོན་
 མཚོག་ཡོད་མེད་ལ་རྩོད་པ་ཡོད་པ་མ་རེད། ལམ་ཁ་འདི་བརྒྱད་ནས་ང་ཚོ་བསྐྱོད་
 པ་ཡིན་ན། འུ་གཉིས་ཀྱི་དོན་དག་ཚང་མ་ལ་བདག་བྱེད་འགོ་གི་ཡོད་པ་དེ་ལ་ང་ལ་
 སྒོ་དོགས་སྐྱུ་ཅམ་མེད་ལ། མཐའ་ན་བྱེད་ཀྱིས་རྒྱངས་འཁོར་བསྐོར་སྐབས་བྱེད་

འཁོར་ལོ་ལ་སྐྱབ་པ་དེ་ལ་ཡང་བདག་བྱེད་འགྲོ་གི་རེད།” (ང་རྒྱལ་མ་འཁོར་བསྐྱོར་
 རྒྱུ་ལ་མི་དགའ་ཞིང་གཟབ་གཟབ་ནན་གྱིས་རྒྱལ་མ་འཁོར་བསྐྱོར་བ་ཡིན།) “དོན་
 དག་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་མཉམ་དུ་ཡོང་གི་རེད་ལ། བྱེད་རང་ལམ་ཁ་ནས་མར་ལྷུང་
 གི་མ་རེད། ང་གཉིད་ལྷག་ཐུབ་ཀྱི་རེད། ད་དུང་ང་ཚོས་ཨ་མེ་རི་ཀ་ཤེས་ཀྱི་ཡོད། ང་
 ཚོ་ནི་ས་ཡུལ་ལ་ཡོད། ང་ཨ་མེ་རི་ཀ་འི་ས་ཆ་གང་ཡིན་ལ་བྱིན་ནས་ང་ལ་འདོད་
 པ་གང་ཡོད་པ་དེ་ལེན་ཚོག་གང་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་ནི་ས་ཆ་གང་དུ་ཡིན་ཡང་གཅིག་
 པ་རེད་ལ། ངས་འགྲོ་བ་མི་ཞེས་པ་འདི་ཤེས་ཀྱི་ཡོད། ངས་ཁོང་ཅག་གིས་ཅི་བྱེད་པ་
 ཤེས་ཀྱི་ཡོད། ང་ཚོས་གོ་ཤེས་བསམ་ཤེས་བྱས་ཏེ་ཕྱོགས་ཚང་མའི་ཏ་ལས་པའི་ཀྱག་
 ཀྱོག་རྣོག་འདྲིང་ཅན་དེའི་ཁྲོད་དུ་འགྲོ་གི་རེད།” ཁོང་གིས་བཤད་པ་དེའི་ནང་
 དུ་ཁ་གསལ་པོ་གཅིག་ཀྱང་མེད་མོད། འོན་ཀྱང་ཁོང་གིས་ཅི་ཞིག་བཤད་ཅེས་བྱས་
 པ་དེས་གང་ལྟར་ཡང་དག་པ་དང་གསལ་ལེ་བ་ཞིག་བཟོས་བྱུང་། ཁོང་གིས་“ཡང་
 དག་པ་” ཞེས་པའི་ཚིག་འདི་ཡང་ཡང་བེད་སྟོན་བྱེད་ཅིང་། ངས་ཀྱི་ནི་གསང་ཚོས་
 ཉམས་ལེན་པ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་ཡོང་རྒྱུ་དེ་མི་ལམ་དུ་འང་མིས་མ་ལྟོང་། འདི་དག་ནི་
 ཁོང་གི་གསང་ཚོས་ཉམས་ལེན་རིང་ལུགས་ཀྱི་ཉིན་ཐོག་མ་རྣམས་རེད་ལ། འདིས་
 ཁོང་ནི་རང་ཉིད་ལྱིས་སུ་བྲགས་ཅན་འབྲབ་སྟོན་པ་དང་ཚོམ་པ་པོ་སྐྱེ་ཞབས་ཏེ་
 ལྟོལ་ཡུ་མི་སྐྱེལ་དུ་སི་ལགས་ཀྱི་འཕགས་པའི་བྱེད་ཚོས་བྱེད་མཚར་བ་དང་རྙིང་རྩལ་
 ཡིན་པ་དེར་འབྲིད་རྒྱུ་ཡིན་པ་རེད།

260

མཐའ་ན་ཉིན་དེའི་མཚན་མོར་ང་ཚོས་ནང་ཆས་རྣམས་རྒྱབ་ཏུ་བཞག་ནས་
 སྐར་བྱང་ཕྱོགས་ནི་ལུ་ཡོག་ལ་རྒྱག་པའི་སྐྱབས་སུ་ངའི་ཨ་ནི་ལགས་ཀྱིས་ཀྱང་ངོ་
 མཚར་བའི་ཉན་འདོད་དེ་ཅམ་མེད་པ་ཞིག་དང་བཅས་ཁོང་ལ་མཉན་པ་རེད། ད་

ཆ་ངའི་ཨ་ཞེ་ལགས་རྒྱངས་འཁོར་དུ་ཡོད་ཅིང་། རྟེན་ཅི་སུ་སྐྱོད་ཅིང་། སྐྱབས་ཀྱི་ཁོང་གི་ལས་ཀའི་སྐོར་བཤད་རྒྱུ་ཐོག་བབས་སོང་། ང་ཚོས་ལྷགས་ལམ་
 ར་སྐོར་རེ་བརྒྱད་ནས་བརྒྱུད་ཐངས་རེ་རེ་ཁོང་གིས་ནམ་འགྲུར་སྟོན་པ་དང་བཅས་
 མེ་འཁོར་འགོག་སྡོམ་ལས་ཀ་བ་དག་གིས་ཅི་ཞིག་བྱེད་པའི་ཞིབ་ཆ་རེ་རེ་ནས་བཤད་
 ཅིང་། མཐའ་ན་སྐྱབས་ཤིག་ལ་ཁོང་རྒྱངས་འཁོར་གྱི་སྤྱོད་ལ་དུ་མཚོངས་ནས་ངེ་ལྟར་
 མེ་འཁོར་འགོག་སྡོམ་ལས་ཀ་བ་ཞིག་གིས་རྒྱར་དུ་བསྐྱད་ནས་འདྲོམས་མདོ་དེ་ནས་
 འགོ་ཚོགས་པའི་བར་རྒྱག་སྐྱངས་ང་ལ་བསྟན་བྱུང་། ངའི་ཨ་ཞེ་ལགས་རྒྱབ་ཀྱི་རྒྱབ་
 རྟེགས་ལ་སྤྱིན་ནས་གཉིད་ལྷག་སོང་། ཞོགས་པའི་ཚུ་ཚོད་བཞི་པའི་སྟངས་རྒྱལ་ས་མ་
 ཤིང་འོན་དུ་རྟེན་གྱིས་སྐྱར་ཡང་སྤྱི་རི་སི་ཁོར་ཡོད་པའི་ཁ་ལེལ་ལ་རིན་བསྐྱུའི་ཁ་པར་
 ཞིག་བཏང་སོང་། དེ་ནས་ཅང་མ་འགོར་བར་ང་ཚོ་མ་ཤིང་འོན་ནས་ཕྱིར་ཐོན་པ་དང་
 དུས་མཚུངས་སུ་ཉེན་བརྒྱུད་དུང་སྐྱོབ་བཞིན་པའི་ཉེན་རྟོག་པའི་རྒྱངས་འཁོར་
 ཞིག་གིས་ང་ཚོའི་མདུན་རྒྱངས་སོང་། རོ་མ་བཤད་ན་ང་ཚོ་ནི་རྒྱག་ཚད་སུམ་ཅུ་
 ཅུ་གྱི་སྟངས་ལ་འགོ་བཞེན་ཡོད་མེད་ལ་མ་ལྟོས་པར་ང་ཚོ་ལ་རྒྱག་ཉེས་འདྲིན་བྱང་
 རྒྱད་སོང་། ཁ་ལི་སྐོར་ནི་ཡའི་རྒྱངས་འཁོར་ཨང་བྱང་ཡོད་པ་དེས་བྱས་པ་རེད། “ཁྱེད་
 ཅག་ཁ་ལི་སྐོར་ནི་ཡ་ནས་ཡོང་བ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཁྱེད་ཅག་གིས་ཅི་འདོད་
 ལྟར་བརྒྱགས་ཏེ་སོང་ཚོགས་པར་འདོད་དམ།” ཉེན་རྟོག་པ་དེས་དེས།

ང་རྟེན་དང་ལྟན་དུ་ཉེན་རྟོག་པའི་ཅོག་ཅེ་ལ་སྤྱིན་ཏེ་ཉེན་རྟོག་པ་ལ་ང་ཚོ་ལ་
 སྐོར་མོ་མེད་ལྷགས་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད་རྒྱག་ཐབས་བྱས་པ་ཡིན། ཁོང་ཚོས་གལ་སྲིད་ང་
 ཚོས་སྐོར་མོ་ཐབས་འཚོལ་མ་བྱས་ཚེ། རྟེན་མཚན་མོ་དེར་བཅོལ་ཁང་དུ་སྤོང་དགོས་
 པ་རེད་ཅེས་བཤད་བྱུང་། ངའི་ཨ་ཞེ་ལ་སྐོར་མོ་བཅོལ་ཡོད་པ་ནི་སྐོས་མ་དགོས། མོ་

ལ་ཁྱོད་བརྗོད་སྐོར་མོ་ཉི་ཤུ་འདུག དེ་ནས་འདི་ནི་ངོ་མ་འགྲིག་འགྲོ་གི་རེད། དེ་
ནས་ངོ་མ་བཤད་ན་ང་ཚོས་ཉེན་རྟོག་པ་རྣམས་དང་ཚོད་པ་བྱེད་བཞིན་པའི་སྐབས་
དེར། ཉེན་རྟོག་པ་གཅིག་རྒྱུ་ལས་འཁོར་རྒྱུ་ལྟ་བུ་བཏུ་བམས་ནས་བསྐྱད་ཡོད་པའི་ངའི་
ཨ་ཞེ་ལ་ལྟ་ཚམ་བྱེད་དུ་བྱིན་སོང་ལ། མོས་ཁོང་མཐོང་བ་རེད།

“སེམས་ཁྲལ་མ་བྱེད་ཨ། ང་རྒྱལ་རྒྱལ་སྐྱེད་མེད་ཅིག་མིན། གལ་སྲིད་བྱེད་
འདིར་ཡོང་ནས་རྒྱུ་ལས་འཁོར་ལ་སྲོག་བཤེར་བྱེད་འདོད་ན། བྱེད་རྒྱུ་གནང་རྒྱལ་ས་
གནང་། ང་ངའི་ཚ་བོ་དང་ལྷན་དུ་བྱིས་ལ་ལོག་གི་ཡོད། དེ་ནས་ནང་ཆས་འདི་དག་
ནི་བརྒྱུས་པ་ཞིག་མིན། དེ་དག་ངའི་ཚ་མོའི་རེད་ལ། མོ་རང་ལ་བྱིས་པ་ཞིག་སྐྱེས་
ཚམ་ཡིན་པ་དང་། ཁང་པ་གསར་པ་ཞིག་ཏུ་སྲོར་གྱིན་ཡོད།” འདིས་གསང་ཉུལ་
བ་དེ་ཉོན་འཐོར་དུ་བརྟུག་ཅིང་། ཁོང་སྐར་ཡང་ཉེན་རྟོག་ལས་སུངས་ལ་བྱིན་སོང་།
ངའི་ཨ་ཞེ་ལགས་ཀྱིས་ཀྱི་ཆེད་དུ་སྲོར་མོ་དེ་སྲོད་དགོས་རྒྱུ་རེད་ལ། དེ་མིན་ང་
ཚོ་མ་ཤིང་འོན་དུ་འགག་ནས་སྲོད་རྒྱུ་རེད་ལ། ང་ལ་ཁ་ལོ་པའི་ལག་བྱེད་མེད། ཀྱིས་
ཀྱིས་སྲོར་མོ་དེ་བྱིས་སྲོད་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་ཁས་ལེན་བྱས་སོང་། ངའི་ཨ་ཞེ་ལགས་ལ་ཡིད་
ཚིམ་པའི་ཡ་མཚན་པ་ཞིག་བྱུང་བ་ནི་ཀྱིས་ལོ་གཅིག་དང་བྱེད་ཀ་ཉག་ཉག་གི་
རྗེས་ལ་དདུལ་དེ་ཉག་ཉག་སྐྱེད་སོང་། ངའི་ཨ་ཞེ་ལགས་ནི་ཡིད་སྐྱོ་བའི་འཇིག་
རྟོན་འདིའི་ནང་འཁོར་བའི་སྐད་མེད་བཀུར་འོས་པ་ཞིག་རེད་ལ། མོས་འཇིག་རྟོན་
འདི་ཡག་པོ་ཤེས་གྱི་ཡོད་པ་རེད། མོས་ང་ཚོ་ལ་ཉེན་རྟོག་པ་དེའི་སྲོར་བཤད་དོན།
“ཁོང་ཤིང་སྲོད་ཞིག་གི་རྒྱུ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནས་ང་སྐྱེད་དང་འདྲ་བོ་ཡོད་པ་ལ་ལྟ་ཐབས་བྱེད་
གྱི་འདུག ངས་ཁོང་ལ་ལབ་པ་ཡིན། བྱེད་ལ་འདོད་པ་ཡོད་ན་རྒྱུ་ལས་འཁོར་ལ་སྲོག་
བཤེར་བྱེད་རྒྱལ་ས་ལབ་པ་ཡིན། ང་ལ་ངོ་ཚ་དགོས་པ་ཅི་ཡང་མེད།” མོས་ཀྱིས་ལ་ངོ་

ཚ་དགོས་པའི་དོན་ཞིག་ཡོད་པ་དང་། དེ་མཚུངས་སུ་རྒྱུ་དང་མཉམ་དུ་འགྲོགས་པའི་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་ནས་ང་ལ་ཡང་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་ལ། རྒྱུ་དང་དེད་གཉིས་ཀྱིས་སེམས་སྡུག་པོའི་ངང་ནས་ངོས་ལེན་བྱས་པ་ཡིན།

ངའི་ཨ་ནེ་ལགས་ཀྱིས་ཐེངས་ཤིག་ལ། ཇི་སྲིད་པོ་ཚྭ་ག་རྣམས་ཀྱིས་རང་རང་གི་བྱུང་མེད་རྣམས་ཀྱི་རྐང་པར་ཕྱག་འཚལ་ཏེ་དགོངས་དག་མ་ལྟུང་པ་དེ་སྲིད་དུ། འཇིག་རྟེན་འདིར་ཞི་བདེ་ཞིག་གཏན་ནས་ཡོད་གི་མ་རེད་ཅེས་བཤད་ཚུངས། འོན་ཀྱང་རྒྱུ་དང་འདི་ཤེས་འདུག་ལ། ཁོང་གིས་འདི་ཐེངས་མ་མང་པོར་བཤད་བྱུང་། “ངས་ལྷ་སྐྱལ་བྱས་པ་ཡིན། ངས་མེ་རི་ལུ་ལ་ཚོད་ཉོག་དེ་ཚོ་ཚང་མ་ཕར་གཡུགས་ནས། དེད་གཉིས་བར་ཀྱི་དུས་གཏན་གྱི་བརྗེ་དུང་ཡང་དག་པའི་ཞི་འཇམ་གྱིས་ཕན་ཚུན་གོ་ཤེས་ཡག་པོ་ཞིག་ཡོད་རྒྱུར་ལྷ་སྐྱལ་བྱས་པ་ཡིན། མོས་འདི་ཤེས་ཀྱི་འདུག་ལ། མོའི་སེམས་ནི་དོན་ཞིག་གི་སྐང་ལ་འཁྲོགས་འདུག མོ་ང་ལ་སེམས་ཤོར་འདུག ང་མོ་ལ་ཅི་ཅམ་དགའ་བ་དེ་མོས་ཤེས་ཀྱི་མི་འདུག མོས་ངའི་ལས་ངན་གྱི་ཆག་སློ་དེ་སྐྱིག་བཞིན་འདུག”

“དོན་དག་ངོ་མ་ནི་ང་ཚོས་རང་གི་བྱུང་མེད་དེ་ཤེས་ཀྱི་མི་འདུག ང་ཚོས་ཁོང་ཅག་ལ་ཉེས་འགུལ་བྱེད། དེ་དག་ནི་ང་ཚོའི་ནོར་འཇུག་རེད།” ངས་དེ་ལྟར་ལབ་པ་ཡིན།

“འོན་ཀྱང་དེ་ནི་དེ་འདྲའི་ལས་སླ་བོ་ཞིག་མ་རེད།” རྒྱུ་དང་ཉེན་བར་བརྒྱབ། “ཞི་བདེ་ནི་སློ་བུར་དུ་ཡོང་གི་རེད་ལ། ང་ཚོས་དེ་ཡོང་དུས་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་པ་མ་རེད། གོ་སོང་ངམ། ཁོ་རེ།” རྒྱུ་དང་ཉེས་ལྷ་ཚུགས་དང་སློ་ཉམས་དང་བཅས་རྒྱངས་འཁོར་དེ་ཞེས་ཇར་རིའི་མངའ་སྡེའི་ནང་དུ་དེད་ཅིང་། རྒྱུ་རེངས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཁོང་རྒྱབ་དུ་

གཞིན་ལྷག་པའི་དུས་སུ་ངས་ཕ་ཁྱེད་མོན་གྲོང་ཁྱེད་དུ་བསྐྱོད་བའི་ལོ། ང་ཚོ་ཞོགས་
པའི་ཚུ་ཚོད་བརྒྱད་པའི་སྟེང་གིས་ལ་འགྲོར་བྱུང་ལ། མེ་རི་ལུ་དང་ཨེ་རི་ ཏན་ལེ་
གཞིས་ཀྱིས་ཐལ་མོར་ནས་དུད་སྟེ་འཐེན་བཞིན་གཡས་གཡོན་དུ་འཁོར་བསྐྱད་
འདུག རིན་དང་ང་ཚོ་ཐོན་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཁོང་ཚོས་ཁ་ལག་གཅིག་ཀྱང་ཟས་མི་
འདུག ངའི་ཨ་ལེ་ལགས་ཀྱིས་ཟ་ཆས་ཉོས་ཤིང་ཉ་ལས་པའི་ཞོགས་རྩ་ཞིག་བཟོས་
བྱུང་།

ལེན་བཞི་པ།

ད་ནི་འུ་བ་ཕྱོགས་པ་གསུམ་གྱིས་མན་ཏེ་ཐབ་གྲོང་ཁྱེར་རང་དུ་སྡོད་ཤག་ཅིག་འཚོལ་
རྒྱུའི་དུས་ལ་བབས་པ་རེད། ཡོག་ཅེས་པའི་ལམ་ཆེན་སྟེང་ན་ཁར་ལོ་ལ་སྡོད་ཤག་
ཅིག་ཡོད་ཅིང་ཁོང་ཚོ་དགོང་མོ་དེ་ལ་དེར་སྡོར་རྒྱ་རེད། རིག་དང་ངེད་གཉིས་ཉིན་
གང་ལ་གཉིད་པ་རེད་ལ། ༡༩༤༩ ལོའི་གནམ་གང་གི་དགོང་མོར་ཁ་བ་ཆེན་པོ་ཞིག་
གིས་བསུས་པ་དང་དུས་མཚུངས་སུ་ང་ཚོ་གཉིད་སངས། ཨེ་ཏི་ཏེ་ཏེ་ལེ་ལེ་ལེ་
སྟབས་བདེའི་རྒྱབ་སྟེགས་སྟེང་དུ་བསྟན་ནས་ལོ་སྡོད་མའི་ལོ་སར་སྟོར་བཤད་གྱིན་
འདུག། “ང་ཚོ་ཁ་གོ་ལ་ཡོད་ལ་ང་སྤང་པོ་སྤང་ནག་ཡིན། ང་ལོར་ཐ་ ཁ་ལར་ལི་ཞེས་
པའི་ལམ་ཁའི་སྟེང་གི་མགོན་ཁང་གི་སྡོད་ཤག་དེའི་སྟེན་ཁུང་འགྲམ་དུ་བསྟན་ཡོད།
དེ་ནས་འོག་ཁང་ན་ཡོད་པའི་བག་ལེབ་བསྟེགས་ཁང་ནས་ངེ་མ་ཆེས་ཞིམ་ཤོས་དེ་
ངའི་སྣུ་ལ་མཆེད་ཡོང་སོང་། ང་ལ་སྐར་མ་གང་ཡང་མེད་མོད་ང་འོག་ཁང་ལ་བྱིན་
ནས་བུ་མོ་དེ་ལ་སྐད་ཆ་བཤད་པ་ཡིན། མོས་ང་ལ་བག་ལེབ་ཅིག་དང་འཚིག་ཇའི་
མངར་ཟས་ཤིག་རིན་མེད་དུ་སྤྲད་བྱུང་། ང་ཚུར་རང་གི་སྡོད་ཤག་ཏུ་ལོག་ཅིང་དེ་དག་
ཚོས་པ་ཡིན། མཚན་གང་ལ་ང་རང་གི་སྡོད་ཤག་ཏུ་བསྟན་པ་ཡིན། ཐེངས་ཤིག་ལུ་ཐ་
མངའ་སྟེའི་རྒྱར་མིང་ཐོན་གྲོང་ཁྱེར་དུ་ང་ཨེ་ཏི་ཏེ་སྟེང་དང་མཉམ་དུ་ལས་ཀ་ལ་བྱིན་
པ་ཡིན། ཁྱེད་གྱིས་ཏེ་
ངོ་ཤེས་གྱི་རེད། ང་ངའི་ཉལ་སའི་ནང་ལ་ཡོད་ཅིང་སྟོ་བྱར་དུ་བྱུར་དེ་ན་འོད་གྱི་སྟེང་
བས་མཐའ་བསྟོར་བའི་ངའི་ཨ་མ་གི་བོ་དེ་ལངས་བསྟན་པ་མཐོང་བྱུང་ལ། ངས་

‘ཨ་མ་’ ཞེས་ལབ་པ་དང་། མོ་ཡལ་སོང་། ང་ལ་རྟག་པར་འཇུག་སྐྱོད་ཡོང་གི་ཡོད།”
ཨེ་ཏི་ རྒྱ་ཁེལ་གྱིས་མགོ་བོ་ལྷོག་བཞིན་དེ་ལྟར་བཤད།

“ཁྱེད་གྱིས་ལྟ་ལ་ཐི་ཡའི་སྐྱོར་ལ་ཅི་ཞིག་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན།”

“ཨོ། ང་ཚོ་ནེ་ལུ་ ཨོར་ལེན་སི་གོང་ཁྱེད་ལ་སླེབས་དུས་ང་ཚོས་ལྟ་ཚོགས་ ཁྱིས་དེ་ལྟར་མི་བསམས་སམ། ཨང་།” ཁོང་བསྐྱབ་བྱའི་ཆེད་དུ་ང་ལ་ཁ་འཁོར་མགོ་
བརྒྱུ་མས་སོང་། རྒྱ་གཅིག་དུ་ཁོང་ལ་འདང་ངེས་པ་ཞིག་མ་རེད། འོན་ཀྱང་ཁོང་
ནི་ལྟ་ལ་ཐི་ཡལ་བརྟེན་དུང་ཆགས་ཟིན་ཡོད་ལ། དེའི་སྐྱོར་ལ་བསམ་སློབ་གཏོང་བཞིན་
ཡོད།

“ཁྱེད་གྱིས་ཁྱེད་རང་ལ་ཅི་ཞིག་བྱེད་རྒྱུ་ཡོད།” ངས་དྲིས་པ་ཡིན།

“ངས་མི་ཤེས།” ཁོང་གིས་བཤད། “ང་ནི་ཅི་ཞིག་བྱུང་བ་དེའི་མཉམ་དུ་འགོ་ང་མི་
ཆོ་ལ་སྐྱོ་སྐྱང་ཡོད།” ཁོང་གིས་རྒྱ་ཆོག་གྲུབ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་དག་བསྐྱར་
སྐྱོས་བྱས་སོང་། ཁོང་ལ་ཁ་སྐྱོགས་ཤིག་ཡོད་པ་མ་རེད། ཁོང་གིས་ཆེ་ལ་གོ་གོང་ཁྱེད་
གྱི་མཚན་མོ་དེ་དང་། ཁེར་རྒྱུང་གི་སྣོད་ཤག་དེའི་ནང་གི་འཆིག་ཇའི་མངར་ཟས་ཆ་
པོ་དེའི་སྐྱོར་རྗེས་དེ་བྱེད་བཞིན་བསྐྱད་སོང་།

ཕྱི་རོལ་ན་ཁ་བ་འཚུབ་བཞིན་འདུག་ ནེ་ལུ་ཡོག་ན་སྟོན་མོ་ཆེན་པོ་ཞིག་ང་ཚོའི་
ལག་སྟེན་ཡོད་ལ། ང་ཚོ་ཚང་མ་འགོ་རྒྱུ་ཡིན། རྒྱ་གཅིག་ཁོང་གི་དོ་སྐྱོམ་ཆག་ཏོ་དེ་
བདག་བྱས་ནས་རྒྱུ་ལོ་ལྟར་དུ་བཞག་སོང་། དེ་ནས་ང་ཚོ་ཚང་མ་དགོང་མོ་གལ་
ཆེན་དེའི་ཆེད་དུ་ཐོན་པ་ཡིན། བདུན་ཕྱག་རྗེས་མའི་ནང་ངའི་སྐྱུན་ངའི་ཨ་ནེ་ལ་
ལྟ་སྐྱོར་བྱེད་དུ་ཡོང་རྒྱུ་ཡིན་པའི་བསམ་སློབ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས། ངའི་ཨ་ནེ་ལགས་
ནི་སྐྱེད་བསྐྱད་འདུག་ མོ་ཆགས་པར་དང་མཉམ་དུ་བསྐྱད་ཅིང་། ཐེམ་སི་ཁི་མེར་

བཞི་མདོ་ནས་གཏོང་བའི་གནམ་གང་དགོང་མོའི་མཚན་དགུལ་གྱི་རྒྱུང་བསྐྱུགས་ལ་
 བསྐྱུགས་ནས་བསྐྱུང་འདུག ང་ཚོ་འབྲུག་དར་གྱི་སྤེང་དུ་འབྲེད་བཞིན་ཞེས་ལོག་ལ་
 བརྒྱུགས་པ་ཡིན། ང་ནི་རྟོན་གྱིས་རྒྱུངས་འཁོར་བསྐྱོར་སྐྱབས་སྐྱུག་སྐྱུང་ཕྱོན་ནས་
 མི་འདུག ཁོང་གིས་རྒྱུངས་འཁོར་དེ་གནས་སྤངས་གང་འདྲ་ཞིག་གི་འོག་དུ་འང་
 སྤངས་འཛིན་བྱེད་ཐུབ། རྒྱུང་འཛིན་དེ་བསྐྱུར་བཅོ་བྱས་ཟིན་ཡོད་ལ། ད་ཆ་མཚན་
 མོའི་རིང་ལ་ང་ཚོར་ངར་ལྷུང་རྒྱུར་སྐྱབ་ཅེས་པའི་རོལ་དབྱངས་རྒྱུང་པོ་རྣམས་ཡོད།
 ངས་འདི་དག་ཚང་མས་གང་ཞིག་ལ་འཕྲིད་བཞིན་པ་དེ་མི་ཤེས་ལ། ང་ལ་འབྲུད་པར་
 གང་ཡང་མེད།

སྐྱབས་དེ་ཅམ་ཞིག་ལ་དོན་འབྲུད་མཚར་ཞིག་གིས་ང་ལ་གཅོས་མགོ་བརྩམས་
 མོང་། དེ་ནི་འདི་རེད། ངས་ཅིག་བརྗེད་ཡོད་པ་རེད། རྟོན་མ་སྤེལས་གོང་དེ་ལ་ངས་
 དོན་དག་ཅིག་ལ་ཐག་གཅོད་བྱེད་གྲུབས་ཡོད། ད་ནི་ཐག་གཅོད་དེ་ངའི་སེམས་ནས་
 གསལ་ཐིང་ངར་བསྐྱུང་ཚར་འདུག་མོད། ད་དུང་ངའི་སེམས་ཀྱི་རྩ་མོ་ན་ལུས་འདུག
 ངས་མཚུབ་མོས་སེ་གོལ་གཏོགས་བཞིན་དེ་དྲན་ཐུབ་པའི་འབད་བརྩོན་བྱས་པ་
 ཡིན། མཐའ་ན་ངས་དེའི་སྐྱོར་བཤད་པ་ཡིན། དེ་ནས་མཐའ་ན་ངས་དེ་ནི་ཐག་གཅོད་
 རོ་མ་ཞིག་ཡིན་ནམ་ཡང་ན་ངས་བརྗེད་པར་གྱུར་པའི་བསམ་སྒོ་ཅམ་ཞིག་ཡིན་
 པའང་བཤད་ཐུབ་གྱི་མི་འདུག དེས་ང་ལ་གཅོས་ཤིང་ང་ལ་མཚར་སྤང་རྒྱུ་ཅུ་བརྒྱུག་
 ལ་ཡིད་སྐྱོ་ཅུ་བརྒྱུག དེ་ནི་དུར་གོས་གོན་པའི་འགྲུལ་བཞུད་པ་ཞིག་ལ་འབྲེལ་བ་
 ཡོད། ཐིངས་ཤིག་ཁར་ལོ་མཁུ་སི་དང་ངེད་གཉིས་རྒྱུབ་སྤེལས་གཉིས་ཀྱི་སྤེང་ཁ་སྐྱོད་
 དུ་ཤུས་མོ་དང་ཤུས་མོ་སྐྱུར་ཏེ་མཉམ་དུ་བསྐྱུང་ཅིང་། ངས་ཁོ་ལ་ང་ལ་བྱུང་བའི་མི་
 ལམ་ཞིག་བཤད་ཅིང་། དེ་ནི་ཨ་རབ་གྱི་མི་འབྲུད་མཚར་བ་ཞིག་གིས་བྱེ་ཐང་དུ་ང་དེད་

ནས་ཡོང་བ་དང་། ངས་དེ་ལས་གཡོལ་ཐབས་བྱས་མོད། མཐའ་མ་དེར་ང་རང་“སྤང་
 གྲོལ་ཅན་གྱི་གྲོང་ཁྱེར་”དེར་མ་འགྱུར་གོང་ཅམ་ལ་ཁོང་གིས་ངའི་རྗེས་ཚོད་པ་རེད།
 “འདི་སྤང་རེད།” ཁར་ལོས་དེས་པ་རེད། ང་ཚོས་དེའི་སྐོར་ལ་བསམ་གཞིགས་བྱས་པ་
 ཡིན། ངས་དེ་ནི་དུར་གོས་གོན་པའི་ང་རང་ཉིད་ཡིན་པའི་བསམ་ཚུལ་བཏོན་པ་ཡིན།
 དེ་ནི་འདི་མ་རེད། དོན་ཞིག་གམ་མི་ཞིག་ ཡང་ན་སྤང་གྲོང་ཁྱེར་དུང་ཞིག་གིས་ང་ཚོ་
 ཚང་མ་མི་ཚེའི་བྱེ་ཐང་གི་ཁྲོད་དུ་དེད་ནས་འགོ་ཁྲིང་། ང་ཚོ་ལྷ་ཡུལ་ལ་མ་སྤྲོད་པས་
 གོང་དེར་ང་ཚོའི་རྗེས་ཚོད་རྒྱུའི་ལམ་ལ་ཞུགས་འདུག ད་ལྟོ་ངའི་ལ་སྤང་ཡང་བསམ་
 གྲོ་བཏང་བ་ཡིན་ན། རང་བཞིན་གྱི་ཆ་ནས་འདི་ནི་འཆི་བ་ཉིད་རེད། ལྷ་ཡུལ་
 གྱི་སྤོན་དེར་འཆི་བས་ང་ཚོའི་རྗེས་ཚོད་གྱི་རེད། ང་ཚོ་གསོན་པའི་ཉི་མ་ནམས་གྱི་
 རིང་ལ་ང་ཚོས་རེ་འདོད་ཆེན་པོ་བྱེད་ཅིང་། དེས་ང་ཚོར་ལྷགས་རིང་འདོན་པ་དང་།
 268 འཇུག་སྤང་གྲོང་ཁྱེར་དུ་འདུག་ཅིང་། ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་ཞེ་མེར་བ་སོགས་སྤང་ཚོགས་
 ཉམས་སྤང་གྲོང་ཁྱེར་དུ་འདུག་པའི་དོན་གཅིག་ནི། སལ་ཆེར་ཨ་མའི་མངལ་གྱི་སྐྱབས་སྤང་
 ཉམས་སྤང་གྲོང་ཁྱེར་བའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཞིག་བསྐྱབ་བྱེད་པ་དེའི་དུས་པ་ཉིད་ཡིན་ལ།
 དེ་ཉིད་འཆི་བའི་སྐྱབས་སྤང་བསྐྱབ་བྱེད་རྒྱ་ལས་ལམ་ཁ་གཞུན་མེད་པ་རེད།
 (འོན་ཀྱང་ང་ཚོ་འདི་ངོས་ལེན་བྱེད་རྒྱུར་མི་དགའ་བ་རེད།) འོན་ཀྱང་སྤང་གྲོང་གི་མི་
 འདོད། ལས་རིམ་གྱི་བྲེལ་བ་ཆེ་བའི་སྐྱབས་སྤང་འདི་སེམས་གྱི་གཏོང་ཞིག་ནས་འདིའི་
 སྐོར་ལ་བསམ་གྲོ་གཏོང་བཞིན་བསྐྱད་པ་ཡིན། ངས་འདི་འདྲི་ལ་བཤད་པ་ཡིན་ལ།
 ཁོང་གིས་དེ་མ་ཐག་དུ་འདི་ནི་འཆི་བ་ཡང་དག་པ་ཞིག་ལ་རེ་སྤོན་བྱེད་པ་ཅམ་ཞིག་
 ཡིན་པར་ངོས་འདོན་བྱས་སོང་། ང་ཚོ་ཚང་མས་གསོན་པའི་མི་ཚེ་འདིའི་ནང་སྤང་

ཡང་དེ་ལ་འབྲེལ་བ་བྱེད་དགོས་པ་གང་ཡང་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་ནི་ངོ་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་རྒྱུ་གིས། གཞི་ནས་ངས་ཁོང་ལ་མོས་མཐུན་བྱས་པ་ཡིན།

ང་ཚོ་ནེ་ལུ་ཡོག་གི་ངའི་ཤོགས་པོའི་ཤོག་ཁག་དེ་འཚོལ་དུ་བྱིན་པ་ཡིན། འདི་ནང་མེ་ཏོག་སྒྲོ་འཚུབ་བེ་དག་བཞད་འདུག ང་ཚོ་ཤོག་མར་ཐོམ་སེའི་བྱ་རུག་གི་ཁང་པར་བྱིན་པ་ཡིན། ཐོམ་ནི་སེམས་ངལ་ཅན་ཞིག་དང་ལྷ་བཟོ་དོད་པོ། ཡིད་དུ་འོང་བ། སེར་སྣ་མེད་མཁན། མགུ་སླ་པོ་ཞིག་བཅས་ཡིན་ལ། མཚམས་རེ་ལན་རེ་ཅམ་ལ་ཁོང་ལ་སྒོ་བྱར་དུ་སེམས་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་འཕྱར་ཡོང་བ་རེ་ཡོད་ཅིང་། མི་སུ་ལའང་ཚིག་གཅིག་ཀྱང་མ་བཤད་པར་བྱིར་རྒྱགས་འགོ་གི་རེད། མཚན་མོ་འདི་ལ་ཁོང་ཉ་ཅང་སྲིད་འདུག “སལ། བྱིད་ཀྱིས་དངོས་གནས་ལ་མཚན་ཆེ་བའི་མི་འདི་དག་གང་ཞིག་ནས་རྙེད་བྱུང་། ངས་འདི་དག་དང་མཚུངས་པའི་མི་ཞིག་གཏན་ནས་མཐོང་མ་ཐོང་།”

“ངས་འདི་ཚོ་རུབ་ཕྱོགས་ནས་རྙེད་བྱུང་།”

དེན་ལ་རང་གི་སྣང་བ་སྲིད་སྲིད་བསྐྱབས་འདུག ཁོང་གིས་ངེ་ངི་གཞུས་འཁོར་ཞིག་སྒྲ་སྒྲ་ལ་བཞག་ཅིང་། མེ་རི་ལུ་ལ་འཇུས་ཏེ་དམ་པོར་བཟུང་། རོལ་དབྱངས་ཀྱི་འདེགས་འཛོག་དང་བསྐྱོངས་ནས་མོ་ལ་འབྱར་ནས་འཕར་ལྡིང་བྱས། མོས་ཀྱང་དེ་མ་ཐག་དུ་བྱིར་འཕར་ལྡིང་བྱས། དེ་ནི་བཅེ་དུང་ངོ་མའི་བོ་འཁྲབ་པ་ཞིག་རེད། ཨི་ཡན་མག་ཨར་ཐར་རང་གི་ཤོག་ཁག་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་དུ་བསྐྱབས་བྱུང་། ལོ་སར་གྱི་གཟུང་མཇུག་དེ་མགོ་བཅུགས་སོང་ལ། མཚན་གསུམ་དང་ཉིན་གསུམ་གྱི་རིང་སུ་མཐུད་པ་རེད། ཤོག་ཁག་ཆེན་པོ་དེ་ཉང་སོན་རྒྱངས་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་འཇུལ་ཞིང་། གངས་ཀྱིས་གཡོགས་པའི་ནེ་ལུ་ཡོག་གི་ལམ་ཁ་རྣམས་སུ་འབྲེད་ཞོར་སྟོན་མོ་

གཅིག་ནས་སྟོན་མོ་གཞན་ལ་ཕྱིན་པ་རེད། ངས་སྟོན་མོ་ཆེ་ཤོས་དེ་ལ་ལུ་སིལ་དང་
མོའི་གྲིང་མོ་གཉིས་འབྲིང་པ་ཡིན། ལུ་སིལ་གྱིས་རྟེན་དང་མེ་རི་ལུ་མཐོང་སྐབས་
མོའི་གདོང་རེ་ནག་ལ་ཕྱིན་སོང་ལ། ཁོང་ཚོས་ང་ལ་སྐྱགས་པའི་སྐྱོ་འཇུབ་འཇུབ་
དེ་མོས་ཚོར་བ་རེད།

“ཁྱེད་ཁོང་ཅག་དང་ལྷན་དུ་ཡོད་དུས་ང་ཁྱེད་ལ་དགའ་གི་མི་འདུག”

“ཨོ། དེ་ནི་འགྲིག་གི་རེད། དེ་ནི་སྤང་བ་སྦྱིད་སྦྱིད་ཅམ་ཞིག་རེད། མི་ཆེ་ཐངས་
མ་གཅིག་རེད། ང་ཚོས་དུས་ཚོད་སྦྱིད་པོ་གདོང་གི་ཡོད།”

“མ་རེད། འདི་སེམས་སྐྱོ་བ་ཞིག་རེད། ང་དེ་ལ་དགའ་གི་མི་འདུག”

དེ་ནས་མེ་རི་ལུ་ཡིས་ང་ལ་ཆགས་པ་སྦྱོད་མགོ་བཅུགས་སོང་། མོས་བཤད་ན་
རྟེན་ནི་ཁ་མེལ་དང་མཉམ་དུ་སྡོད་དུ་འགོ་རྒྱུ་རེད་ལ། ང་ཁོ་མོ་དང་ལྷན་དུ་འགོ་
རྒྱུར་འདོད་པ་ཡོད་ཟེར། “ང་ཚོ་ལྷན་དུ་སུ་ལྷ་རན་སི་སི་ཁོ་གོང་བྱིར་ལ་ལོག་
འགོ་ ང་ཚོ་མཉམ་དུ་སྡོད་ཀྱི་ཡིན་ལ། ང་ནི་ཁྱེད་རང་ལ་བུ་མོ་བཟང་མོ་ཞིག་བྱེད་
ཀྱི་ཡིན།” འོན་ཀྱང་ངས་རྟེན་ནི་མེ་རི་ལུ་ལ་དགའ་བ་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་ལ། ལུ་སིལ་
ལ་ཕྱག་དོག་སྦྱོང་ཆེད་མེ་རི་ལུ་ཡིས་འདི་ལྟར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པའང་ངས་ཤེས་ཀྱི་ཡོད།
ང་ལ་དེ་དག་ལས་ཅི་གང་ཡང་མི་དགོས། དེ་ལྟར་ནའང་ང་ནི་སྤྲིང་སྐྱག་སྐྱ་སེར་མ་
འདི་ལ་སེམས་ཤོར་བུང་། མེ་རི་ལུ་ཡིས་ང་ཟུར་ཞིག་ལ་དེད་ནས་ཆགས་པའི་འདོད་
པ་བརྟན་ཅིང་། བཅོན་གྱིས་ང་ལ་འོ་བསྐྱལ་བ་དེ་ལུ་སིལ་གྱིས་མཐོང་སྐབས། མོས་
རྟེན་གྱིས་ཕྱི་རོལ་གྱི་རྒྱངས་འཁོར་ནང་དུ་འགོ་ཞེས་པའི་སྐྱལ་མ་དེ་དང་ལེན་བྱས་
སོང་། འོན་ཀྱང་ཁོང་ཚོས་སྐྱད་ཆ་ཅམ་བཤད་ནས་བསྐྱད་ཅིང་། ངས་རྒྱངས་འཁོར་
གྱི་འཐེན་སྐམ་དུ་བཞག་ཡོད་པའི་ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་ལྷ་འོད་ཅེས་པའི་ཆང་དཀར་དེ་ཅུང་

ཟད་འཐུང་སོང་། ཡོད་ཚད་འདྲེས་པར་གྱུར་ཅིང་ཚང་མ་བཞིག་འགོ་གི་འདུག
 ངས་ལུ་སིལ་དང་འབྲེལ་བ་བྱས་པ་དེ་ཉ་ཅང་ཡུན་རིང་པོར་མི་གནས་པ་དེ་ཤེས་
 གྱི་ཡོད། མོས་ང་ནི་མོའི་འདོད་པ་ལྟར་ཡོང་ན་འདོད། མོ་ནི་རང་ལ་སྐྱུག་པོ་གཏོང་
 མཁན་གྱི་སྲུ་ཁའི་དོ་པོ་བ་ཞིག་ལ་གཉེན་བསྐྱེབས་ཡོད། གལ་སྲིད་མོ་རང་ཚོ་གཉིད་
 དང་བཟའ་འཁོར་བྱས་པ་ཡིན་ན། ང་མོ་ལ་གཉེན་སྲིག་རྒྱ་དང་མོའི་སྲུ་གུ་བུ་མོ་
 དེ་ཡང་ལེན་རྒྱ་བཅས་ཚང་མ་ལ་འདོད་པ་ཡོད། འོན་ཀྱང་མཐའ་ན་བཟའ་འཁོར་
 བྱེད་རྒྱ་ལའང་འདང་ངེས་པའི་སྒྲོར་མོ་མེད་ཅིང་། དོན་དག་ཚང་མ་རེ་བ་བྲལ་བ་
 ཞིག་རེད་ལ། དེ་ཅམ་དུ་མ་ཟད། ལུ་སིལ་གྱིས་ང་ཅི་འདྲ་ཡིན་པ་གཏན་ནས་ཤེས་གྱི་
 མ་རེད་ལ། གང་ཡིན་ཟེར་ན་ང་ནི་དོན་དག་ཆེས་མང་པོ་ལ་དགའ་ཞིང་། ང་ཉ་ཅང་
 མགོ་འཛོམས་ནས་ཡོད། ང་ཐང་ཚད་ནས་རོ་མ་ཆགས་བར་དུ་ནམ་མཁའ་ནས་
 འཇགས་བཞིན་པའི་སྐར་མ་གཅིག་ནས་གཞན་ཞིག་ལ་རྒྱུག་བཞིན་སེམས་གཤེད་
 ཞིང་མགོ་ཡོམ་འཁོར་ཉེ་བསྐྱེད་ཡོད། འདི་ནི་མཚན་མོ་དེ་རེད་ལ། དེས་ཁྱེད་ལ་ཅི་
 ཞིག་བྱེད་གྱི་འདུག ང་ལ་ནི་ང་རང་གི་མགོ་འཛོམས་དེ་མ་གཏོགས་གཞན་སྲུ་གང་
 ལ་ཅི་གང་ཡང་འདུལ་རྒྱ་མེད།

སྒོན་མོ་རྣམས་ནི་ཉ་ལས་པའི་ཆེན་པོ་འདུག རུབ་གྱི་སྲང་ལམ་དགུ་བརྒྱ་གོ་
 གངས་སྟེང་གི་འོག་ཁང་གི་སྡོད་ཤག་ཅིག་དུ་མ་མཐའ་ལའང་མི་བརྒྱ་སྟོར་ཞིག་
 འདུག ཚ་སྟོག་གི་འཁྲིས་ན་ཡོད་པའི་བཅད་ཁང་ཚུང་ཚུང་དག་གི་ནང་དུ་མི་
 རྣམས་འཚང་ཁ་བརྒྱབ་ནས་འདུག ཟུར་རེ་རེ་དང་། ཉལ་ཁྲི་དང་འབོལ་སྟེགས་རེ་
 རེ་ན་དོན་དག་ཅིག་འབྱུང་བཞིན་འདུག འོན་ཀྱང་འཁྲིག་པའི་འཆལ་སྡོད་མ་རེད།
 རྒྱང་འཕྲིན་གྱི་སྲུ་གཞན་ཚོ་དང་སྡོད་འཚུབ་འཚུབ་གྱིས་སྐད་རྒྱག་པ་དང་བཅས་

སེམས་ལྷོ་མོ་ཚམ་ཞིག་རེད། མཐའ་ན་འདི་ན་རྒྱ་མིའི་བྱ་མོ་ཞིག་གྲང་འདུག
 རྒྱ་མོ་ཚོམ་པ་པོ་དང་འཁྲབ་མཁན་གྲགས་ཅན་སྟོ་རོ་ཚོ་ མག་སི་ཇི་བཞིན་སྐོར་
 ལག་གཅིག་ནས་གཞན་ལ་རྒྱག་ཅིང་མི་ཚང་མ་ལ་རོལ་ལྷོང་བྱེད་ཀྱི་འདུག ལྷན་བས་
 རེར་མི་མང་བ་ལེན་ཕྱིར་ང་ཚོ་ཕྱི་རོལ་ཏུ་རྒྱུང་ས་འཁོར་ཡོད་ས་ལ་བརྒྱགས། ཏ་མོན་
 བསྐྱེད་བས་བྱུང་། རྒྱ་མོ་ཚོ་བྱུང་ས་ཀྱི་དཔའ་རྒྱལ་གཙོ་བོ་དེ་ཡིན་པ་ཇི་བཞིན། ཏ་
 མོན་ནི་ངའི་ཞེ་འཕྲོ་ཡོག་གི་ཤོག་ལག་དའི་དཔའ་རྒྱལ་དེ་རེད། ཁོང་ཚོ་གཞིས་འབྲུང་
 མ་ཐག་ནས་ཡན་ཚུན་ལ་དགའ་མ་སོང་། ཏ་མོན་གྱི་ཤོགས་མོས་སྐོ་བྱུར་དུ་ཁོང་
 གི་མ་མགལ་ལ་ཤུགས་ཆེན་པོས་ཐལ་ལྷུག་གཞུས་སོང་ལ། ཁོང་འཁྲུང་འཁྲོར་གྱིས་
 ལངས་ཏེ་བསྐྱེད་སོང་། མོས་ཁོ་རང་བྱིས་ལ་འཁྲུང་སོང་། ང་ཚོའི་ཚགས་པར་ལས་ཀ་
 བའི་ཤོགས་པོ་སྐྱོན་པ་འགའ་ཞིག་ལས་ལྷུངས་ཤོལ་ནས་ཆང་གི་ཤེལ་དམ་འཁྲུང་ཏེ་
 བསྐྱེད་བས་བྱུང་། ཕྱི་རོལ་ཏུ་ཏུ་ལས་པའི་ཁ་བ་བྱུ་ཡུག་ལ་མཚན་པོ་ཞིག་འཚུབ་བཞིན་
 འདུག ཨེ་ཏེ་ ཏ་ན་ཞེལ་ནི་ལུ་སིལ་གྱི་སྲིང་མོ་ལ་ཐུག་པ་དང་། མོ་དང་ལྷན་དུ་ལལ་
 བར་གྱུར། ཨེ་ཏེ་ ཏ་ན་ཞེལ་ནི་བྱུང་མེད་ལ་ཐུག་དུས་ཏུ་ཅང་མི་འཇམ་པོ་ཞིག་ཡིན་པ་
 དེ་བཤད་རྒྱ་ངས་བརྗེད་འདུག ཁོང་ནི་གཞུགས་པོའི་རིང་ཚད་ལྷུ་དུག་དང་སོར་བཞི་
 ཅན་ཞིག་ཡིན་ལ། ཞི་དུལ་ཅན་དང་འདྲིས་བདེ་བོ། མོས་མཐུན་བྱེད་བདེ་བོ། གཞི་
 འཇམ་པོ། སྐྱོ་སྣང་ཅན་ཞིག་ཡིན། ཁོང་གིས་བྱུང་མེད་རྣམས་ལ་ལུ་བ་གོན་རོགས་
 བྱེད་པ་ཡིན། དེ་ནི་དོན་དག་རྣམས་ཇི་ལྟར་སྐྱབ་ཚུལ་དེ་ཡིན་པ་རེད། ཞོགས་ཀའི་
 རྒྱ་ཚོད་ལྷ་པའི་སྤེང་ང་ཚོ་ཚང་མ་[སྤོད་ཤག་མང་བའི་]ཁང་བཅེགས་ཤིག་གི་རྒྱབ་ར་
 བས་བརྒྱགས་ཏེ། སྐྱོན་མོ་ཚེན་པོ་ཞིག་གཏོང་བཞིན་པའི་སྤོད་ཤག་ཅིག་གི་སྤེལ་ལྷུང་
 བརྒྱད་ནས་ནང་དུ་འགོས་པ་ཡིན། རྒྱ་རེངས་ཤར་དུས་ང་ཚོ་སྐར་ཡང་ཐོམ་སེའི་

ལྷ་རྒྱལ་གི་ཁང་པ་ལ་བསྐྱབས་བྱུང་། མི་རྒྱལ་གྱིས་རི་མོ་འབྲི་བ་དང་སྤྱི་རག་རྙིང་
 པ་རྒྱལ་འཕུང་བཞིན་འདུག ང་ནི་འབོལ་སྟེགས་སྟེང་དུ་བྱ་མོ་མིང་ལ་མོ་ན་ཞེས་
 པ་ཞིག་མཚན་དུ་བཟུང་ནས་གཉིད་ལུག་པ་ཡིན། ཁོ་ལོ་མ་རྟེན་ལ་སློབ་ཆེན་གྱི་ཆང་
 ཁང་རྙིང་པ་དེ་ནས་མི་ཚོགས་ཕོན་ཆེན་པོ་ཞིག་བང་སྤྱིག་ནས་བསྐྱབས་བྱུང་། མི་
 ཚེའི་ནང་གི་ཡོད་ཚད་དང་མི་ཚེའི་དོག་དོང་ཚང་མ་བཞུའ་ཚན་ཅན་གྱི་ཁང་མིག་
 དེར་རྗེས་བཞུན་འདུག ཨི་ཡན་ མག་ཨར་ཐར་གྱི་ཁང་པ་ཏུ་སྟོན་མོ་དེ་ལུ་མཐུང་
 པ་རེད། ཨི་ཡན་ མག་ཨར་ཐར་ནི་མིག་ཤེལ་གོན་མཁུན་གྱི་ཏུ་ལས་པའི་མི་ཡག་པོ་
 ཞིག་རེད་ལ། སློ་སྤང་དང་བཅས་མིག་ཤེལ་ནས་ནན་ཏན་གྱིས་ལྷ་བར་བྱེད། རིན་
 གྱིས་ད་ལྟའི་སྐབས་ལ་བྱེད་པ་རི་བཞིན་ཁོང་གིས་ཡོད་ཚད་ལ་“རེད་ཡ།” ཅེས་བརྗོད་
 པ་འདི་སློབ་རྒྱུའི་མགོ་བཙུགས་འདུག་ལ། དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་མཚམས་བཞག་མ་སོང་།
 རོལ་མོ་བ་ཤེག་སི་ཐར་སྟོར་འོན་དང་ཐར་ཏལ་སྟེ་རེ་ཡིས་འབྲུང་པའི་རོལ་དབྱངས་
 “རོན་རྒྱག་པ་”ཞེས་པའི་སྒྲ་དབྱངས་རྟོན་པོ་དེ་དང་བསྐྱབས་ནས། རིན་དང་རེད་
 གཉིས་གྱིས་འབོལ་སྟེགས་ཤིག་གི་སྟེང་ནས་མེ་རི་ལུ་འཕེན་རེས་འཛིན་རེས་ཚེས་
 པ་ཡིན་ལ། མོ་ནི་ཚེད་ཆས་ཨ་ལད་པད་ཀོ་རྐུང་རྐུང་ཞིག་ཀྱང་མ་རེད། རིན་གྱིས་
 རྐངས་འཁོར་བསྐྱོར་ནས་མི་ཐང་བ་ལེན་པའི་དུས་ཚོད་ལ་མ་སྐྱབས་བར་དུ། སྟོད་
 གོས་འོག་འདུག་མེད་པར་དོར་མ་ཅམ་ཞིག་གོན་ནས་རྐང་རྐང་མར་གཡམས་གཡོན་
 ལ་འགོ་བར་བྱེད། ཡོད་ཚད་བྱུང་བ་རེད། ང་ཚོས་རྟོན་ཅིང་སྟོག་གྱུར་གྱི་བདེ་བ་ལ་
 རོལ་མཁུན་རོ་ལོ་སྟེ་རེབ་རྟེད་བྱུང་ལ། ལོང་ ཨའེ་ལན་དང་མཚོ་སྤིང་གོང་ཁྲེང་གི་ཁོང་
 གི་བྱིམ་དེར་མཚན་མོ་ཞིག་བསྐྱུལ་བ་ཡིན། རོ་ལོ་ནི་རང་གི་ཨ་ནི་དང་ལྷན་དུ་ཁང་
 པ་ཡག་པོ་ཞིག་ཏུ་སྟོད་གྱིན་ཡོད་པ་དང་། མོ་རང་གི་དུས་ཁང་པ་དེ་ཁོང་གི་ཡིན་པ་

རེད། དེ་ལྟ་ནའང་མོས་ཁོང་གི་འདོད་པ་གང་ལ་ཡང་བསྐྱབ་ཐབས་མི་བྱེད་ཅིང་།
 ཁོང་གི་གྲོགས་པོ་རྣམས་ལ་མི་དགའ་བ་རེད། ཁོང་གིས་ཁྲིན་དང་། མེ་རི་ལྷ། ཨེ་ཏེ།
 ང་བཅས་ཡོད་པའི་ཤོག་ཁག་གོས་རྩིང་རྩལ་ཅན་འདིར་འབྲིད་ཡོད་ཅིང་། ལུར་ཟིང་
 ཆེ་བའི་སྟོན་མོ་མགོ་བཅུགས་པ་རེད། ལྷོང་ཐོག་ནས་ཨ་ཅེ་དེས་འཇུབ་འགོ་བྱེད་ཅིང་།
 ཉེན་རྟོག་པ་ལ་ཁ་པར་གཏོང་རྒྱ་ཡིན་པའི་འདིགས་སྐྱལ་བྱས་སོང་། “ཨོ། ཁ་ཇུ་མས།
 མོར་ཉོ་ཁྱོད།” ལྷོ་རེབ་གྱིས་སྐད་བརྒྱབ་སོང་། ངས་ནི་ཁོང་ཇི་ལྟར་མོ་དང་ལྟན་དུ་འདི་
 འདྲ་བྱས་ནས་སྟོད་ཐུབ་གྱིན་ཡོད་དམ་བསམས་བྱུང་། ངས་མི་ཆེ་འི་ནང་མཐོང་སྲོང་
 ཚད་ལས་ཀྱང་མང་བའི་དེབ་ཚོགས་ཤིག་ཁོང་ལ་འདུག དཔེ་མཛོད་ཁང་གཉིས་
 ཏེ། ཁང་མིག་གཉིས་གྱི་ནང་དུ་ཚིག་ངོས་ཚུགས་བཞི་གའི་ཐང་ནས་བྱ་འདབ་བར་
 དུ་བརྒྱུད་ས་བཞག་འདུག དེབ་ཀྱང་དཔེར་ན་ཅིག་ཅིག་གི་གཏམ་རྒྱུད་དམ་ཡང་ན་
 གཞན་གྱི་དེབ་ཐོང་བཅུ་ཅན་སོགས་རེད། ཁོང་གིས་ཨེ་ཏེ་ལིའི་རྩོམ་པ་པོ་ལྟར་ཁྲི་ལི་
 རྫོས་གར་འབྲབ་ཅིང་། ཁོང་གིས་ཉལ་དུས་ཀྱི་གྲོན་པ་རྒྱབ་ངོས་ཆེས་ཆེར་རལ་ཡོད་
 པ་ཞིག་གོན་ནས་དེ་དག་འབྲབ་སྟོན་བྱེད། ཁོང་གིས་དོན་གང་ཞིག་ལའང་སྣང་བ་
 གང་ཡང་འདོག་གི་མ་རེད། ཁོང་ནི་རང་གི་མཆོམ་འོག་དུ་དུས་རབས་བཅུ་བདུན་
 པའི་གཞས་ཀྱི་མ་ཡིག་ངོ་མ་ཞིག་བཅུག་སྟེ། རྐང་རྒྱག་བཞིན་ནི་འུ་ཡོག་གི་གཙང་
 འགམ་ནས་འབྲར་འབྲོར་གྱིས་མར་འགོ་མཁན་གྱི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཞིག་རེད། ཁོང་
 བེ་སྟོམ་ཆེན་པོ་ཞིག་དང་འདྲ་བར་སྲང་ལམ་རྣམས་སུ་གོག་གི་རེད། ཁོང་གི་དགའ་
 ལྷང་དེ་བདུད་ཀྱི་འོད་ཞགས་ཤིག་གི་རྣམ་པར་རང་གི་མིག་གཉིས་ནས་བྱིར་མཆེད།
 ཁོང་གིས་རང་གི་སྟེ་དེ་གཟུང་ཤིང་འདར་འདར་ཅན་གྱི་དགའ་བདེ་ཚད་མེད་ཅིག་
 གི་ཁྲོད་ནས་བསྐྱར་བར་བྱེད། ཁོང་གི་ལྷེ་ཏིག་ ཁོང་གིས་གཟུགས་པོ་གཟུ་གིས་རྒྱག

ཁོང་ཡོམ་ཡོམ་བྱེད། ཁོང་གིས་དུ་ཅིར་རྒྱག། ཁོང་གིས་ངར་རྐྱད་སློབ། ཁོང་རེ་བྲལ་
 གྱི་ངང་ནས་རྒྱབ་ལ་འབྱེད། ཁོང་གི་ལ་ནས་ཚིག་གཅིག་ཀྱང་འདོན་དཀའ་ལ། ཁོང་
 བེ་མི་ཆེ་ལ་ཏ་ཅང་སློབ་སྦྱང་འཕེལ་ཡོད། འི་ན་ཅི་མགོ་བོ་སྦྱར་བཞིན་ཁོང་གི་མདུན་དུ་
 ལངས་ནས་“ལགས་རེད། ... ལགས་རེད། ... ལགས་རེད།” ཅེས་ཡང་ཡང་བསྐྱར་སློབ་
 བྱེད། ཁོང་གིས་ང་རྩེ་ཞིག་ལ་འབྲིད་ནས། “རོ་ལོ་ ལྷེ་ལེབ་དེ་ནི་རྒྱབས་ཆེ་ཤོས་དང་
 ཡོད་ཚད་ཀྱི་ཞོད་ནས་ངོ་མཚར་ཆེ་ཤོས་དེ་རེད། འདི་ནི་ངས་བྱིད་རང་ལ་གང་ཞིག་
 བཤད་རྒྱུ་ལེ་ཐབས་ཤེས་བྱེད་པ་དེ་རེད་ལ། འདི་ནི་ང་སུ་ཞིག་ཆགས་འདོད་པའི་མི་དེ་
 རེད། ངས་ཁོང་དང་འབྲེ་བོ་བྱེད་ན་འདོད། ཁོང་ལ་མགོ་འཁོར་རྒྱ་བྱོན་ནས་ཡོད་
 པ་མ་རེད། ཁོང་ཕྱོགས་ཚང་མ་ལ་འགོ་ཞིང་། ཁོང་གིས་ཚང་མ་བྱིར་འདོན་གྱི་རེད།
 ཁོང་གིས་དུས་ཚོད་ངོས་ཟེན་གྱི་ཡོད་ལ། སར་ཚུར་འབྲུམས་སྡོད་རྒྱ་མ་གཏོགས་
 ཁོང་ལ་བྱེད་རྒྱ་ཅི་གང་ཡོད་པ་མ་རེད། ཁོ་རེ། ཁོང་ནི་མཐའ་མཐུག་གི་ཐོབ་བྱ་དེ་
 རེད། བྱིད་ཀྱིས་ལྷོས་དང་། གལ་སྲིད་བྱིད་རང་གིས་དུས་ཉལ་ཏུ་ཁོང་དང་འབྲེ་བར་
 བྱས་ན་བྱིད་རང་ལ་མཐའ་མ་དེར་དེ་ཐོབ་གྱི་རེད།”

“ག་རེ་འཐོབ་གྱི་རེད།”

“དེ་ཡ། དེ། ངས་བྱིད་ལ་བཤད་གྱི་ཡིན། ད་ལྟ་དུས་ཚོད་མེད། ང་ཚོ་ལ་ད་ལྟ་
 དུས་ཚོད་མེད།” འི་ན་གྱིས་རོ་ལོ་ ལྷེ་རེབ་ལ་རྩུང་མང་བར་ལྷ་ཆེད་བྱིར་བརྒྱགས་སོང་།
 རྒྱབས་ཆེན་གྱི་ཇི་ཇི་རོ་ལོ་དབྱངས་ཀྱི་ཚོལ་རོ་ལ་ཆ་གཏོང་མཁན་ཇོར་ཇི་ཤེ་
 རིང་ནི་ཉལ་ཉལ་རོ་ལོ་ ལྷེ་རེབ་དང་འབྲེ་བོ་འདུག་ཅེས་འི་ན་གྱིས་བཤད་བྱུང་། འི་ན་
 དང་དེད་གཉེས་གཟུང་མཐུག་རིང་ལ་སློའ་འཚུབ་འཚུབ་ཅིག་གི་རྒྱབས་སུ་སྡོད་ད་
 ལ་ནད་ཅེས་པའི་ཇི་ཇི་རོ་ལོ་དབྱངས་ཚོགས་ཁང་ཞིག་ལ་ཤེ་རིང་ལ་ལྟ་བུ་བྱིན་པ་ཡིན།

ས་ཆ་དེ་སྟོང་པ་སྟོང་རྒྱུ་རེད། རྒྱ་ཚོད་བརྒྱ་པ་རེད། ང་ཚོ་ནི་སྣང་མོ་བ་ཐོག་མ་
 རེད། ཤེས་པ་བསྐྱབས་བྱུང་ལ། ཞུ་བ་རེད། ཁོང་ནི་རང་གི་རྣམ་སྟོང་རོལ་ཆའི་མཐེབ་
 གཞོང་བར་དུ་ལག་འཇུག་བྱས་ཏེ་འཁྲིད་སོང་། ཁོང་ནི་དབྱིན་རིའི་མི་གཟི་བརྟེན་ཅན།
 ལོང་བ་དཀའ་པོ་ཞིང་དེར་ཡོད་པ། ཤ་ཁ་རྒྱུང་ཁེངས་ཤིང་སྐྱ་སེར་པོ་ཞིག་རེད། རྗེ་
 མི་སྐྱ་སྐྱུན་གཏོང་མཁན་དེ་ཁོང་གི་ཚྭོགས་ལ་གྲུས་ཞབས་ཆེན་པོས་བསྟེན་ཤིང་།
 རོལ་དབྱུངས་རྒྱུང་བའི་འདེགས་འཛོག་བསྐྱུད་མར་བསྐྱབས་པ་དང་དུས་མཚུངས་
 སུ་ཁོང་གིས་སྐྱུན་ཆ་ཆེ་བའི་སྐྱ་གཞས་དང་པོ་བཏང་བའི་སྐབས་སུ་སྟོན་མཇུག་
 གི་མཚན་མོའི་ཆར་རྒྱུང་འདྲེས་མའི་བསེལ་རྒྱུང་འཇམ་པོ་དེ་ཁོང་གི་མཐའ་སྐྱོར་
 དུ་བསྐྱབས་བྱུང་། ར་རྒྱུང་མཁན་ཁོ་ཅེས་བཟུང་། རྗེ་མི་འི་ནི་རང་གི་མཁྲིག་མས་ར་
 དབྱུག་པེར་སྟེ་ཅན་དག་འཇུག་རྗེས་བྱིད་བཞིན་པ་དེ་ལས་གཞན་འགྲུལ་བསྐྱོད་གང་
 ཡང་མེད་པར་བསྟན་འདུག དེ་ནས་ཤེས་པ་རོལ་ཆ་གཏོང་མགོ་བཙམས་སོང་
 ལ། ཁོང་གི་སྟོ་སྐྱུང་འཕེལ་བའི་གདོང་ནས་འཇུག་ཞིག་ལང་བཞིན་རྣམ་སྟོང་རོལ་ཆའི་
 རྒྱུ་སྟེགས་སྟེང་དུ་པར་རྒྱུར་ཡོམ་མགོ་བཙམས་ཤིང་། ཐོག་མར་དལ་ཞིང་། དེ་ནས་
 རོལ་དབྱུངས་ཀྱི་འདེགས་འཛོག་འཕར་བ་དང་ཁོང་ཡང་རྗེ་མཁྲིགས་ཀྱིས་ཡོམ་མགོ་
 བཙམས་སོང་། ཁོང་གི་རྒྱུང་པ་གཡོན་མ་དེ་འདེགས་འཛོག་རེ་རེའི་སྐབས་སུ་འཕར་
 རྟིང་རེ་བྱེད་ཅིང་། ཁོང་གི་སྐྱེ་དེ་འཁྲོག་པོར་ཡོམ་མགོ་བཙམས། ཁོང་གིས་རང་གི་
 གདོང་དེ་མཐེབ་གཞོང་གི་ལྗེ་མིག་ལ་མར་སྐྱུན་གྲབས་བྱས་ཤིང་། རང་གི་སྐྱ་ལོ་རྣམས་
 རྒྱུ་བ་དུ་བསྟན། ཁོང་གི་སྐྱ་ཤད་བརྒྱུ་བ་པའི་སྐྱ་དེ་ཁ་ཐོར་བར་གྱུར། ཁོང་ལ་རུལ་རྒྱ་
 ཐོན་མགོ་བཙམས། རོལ་དབྱུངས་རེ་མཐོར་སོང་། རྗེ་མི་སྐྱ་སྐྱུན་གཏོང་མཁན་དེའི་
 རྟོན་བརྒྱུར་ཅིང་། རྒྱ་སྐྱུན་དེ་རྗེ་མཁྲིགས་ནས་རྗེ་མཁྲིགས་ཀྱིས་བརྒྱུངས། དེ་ནི་རྗེ་

མགྲོགས་ཇི་མགྲོགས་ཡིན་པ་འདྲ་ཞིག་ཚོར་ཞིང་། དེ་འདྲ་ཞིག་རེད། ཤེ་རིང་གིས་
 རང་གི་ཚོ་སྤོང་རོལ་ཆའི་རྒྱུད་མངས་གཏོང་མགོ་བཙམས་ཤིང་། དེ་དག་ནི་ལྷན་ཅིང་
 རྒྱབས་ཆེ་བའི་རང་བཞིན་སེམ་སེམ་དུ་འབབ་པ་ཞིག་གི་ཁོད་ནས་ཚོ་སྤོང་རོལ་ཆ་
 ལས་མཆེད་པར་གྱུར། བྱེད་གྱིས་ཁོང་ལ་རྒྱུད་སྐྱེད་རེ་རེ་བཞིན་བང་སྐྱིག་པའི་དུས་
 ཚོད་མེད་པའི་རྒྱུད་གྱིས་རེད་སྟམ་པར་བྱེད། དེ་དག་ནི་རྒྱ་མཚོ་རི་བཞིན་མཆེད་
 ཅིང་དེ་ནས་ཡང་མཆེད་པར་གྱུར། མི་རྣམས་གྱིས་ཁོང་ལ་“ལོངས་ཡ།” ཞེས་སྐད་
 བརྒྱབ་བྱུང་། རིན་ལ་རྩལ་རྒྱ་ཐོན་བཞིན་འདུག་ལ། རྩལ་རྒྱ་དེ་དག་ཁོང་གི་གོང་
 བ་ནས་མར་བལྟར་ཡོང་གི་འདུག། “ཁོང་འདི་ན་འདུག་གོ། དེ་ཁོང་རེད་དོ། དཀོན་
 མཚོག་བགེས་པོ་ཡ། དཀོན་མཚོག་བགེས་པོ་ཤེ་རིང་ཡ། ཨོ་རེད་ཡ། ཨོ་རེད་ཡ། ཨོ་
 རེད་ཡ།” དེ་ནས་ཤེ་རིང་གིས་ཁོང་གི་རྒྱབ་ན་ཡོད་པའི་མི་སྣུན་པ་དེ་ཤེས་ཚོར་བྱུང་
 ཡོད་ལ། ཁོང་གིས་རིན་གྱི་ཁ་ནས་ཐོན་པའི་ཉལ་སྐྱ་དང་དམོད་ཚིག་རེ་རེ་བཞིན་
 གོ་ཐུབ་ཅིང་། ཁོང་གིས་དེ་དག་མཐོང་མི་ཐུབ་མོད་ཚོར་ཐུབ་གྱི་ཡོད། “དེ་རེད།” རིན་
 གྱིས་བཤད། “ལགས་རེད།” ཤེ་རིང་འཇུག་དཔྱལ་བྱས་ཤིང་ཡོམ་ཡོམ་བྱས། ཤེ་རིང་
 རྩལ་རྒྱའི་ཐེགས་པ་འཇོགས་བཞིན་ཚོ་སྤོང་རོལ་ཆ་ནས་ཡར་ལངས་སོང་། འདི་དག་
 བེ་ཁོང་ཉིད་ཚོང་འབྲེལ་ཅན་དང་སྐམ་ཚུགས་ཅན་མ་ཚགས་གོང་གི་ ༡༩༤༩ ལོའི་
 ཁོའི་རྒྱུད་ཉལ་དང་བའི་ཉིན་མོ་དག་གི་སྐབས་རེད། ཁོང་བྱིན་ཚར་བའི་རྗེས་ལ་རིན་
 གྱིས་ཚོ་སྤོང་རོལ་ཆའི་རྒྱབ་སྟེགས་སྤོང་པ་དེ་ལ་མཇུབ་མོ་བཙུགས་སོང་། “དཀོན་
 མཚོག་གི་རྒྱབ་སྟེགས་སྤོང་པ།” ཁོང་གིས་བཤད། ཚོ་སྤོང་རོལ་ཆའི་སྤོང་དུ་ར་ཅོའི་
 རི་མོ་ཞིག་བབས་འདུག དེའི་གསེར་མདོག་གི་གྲིབ་གཟུགས་གྱིས་ར་རྣམས་གྱི་རྒྱབ་
 ལོགས་ན་ཡོད་པའི་རྩྭ་པའི་རོས་སུ་བྱིས་པའི་བྱེ་ཐང་གི་འགྲུལ་པའི་རི་མོ་དེའི་

རྒྱུད་དུ་བྱུང་མཚར་བའི་སྣང་བརྟན་ཞིག་བསྐྱུན་འདུག དཀོན་མཆོག་ཕེབས་ཚར་
སོང་ལ། དེ་ནི་ཁོང་ཕེབས་ཤུལ་གྱི་ཁྱུ་སིམ་དེ་རེད། འདི་ནི་ཚར་ཞོད་ཅན་གྱི་མཚན་
མོ་ཞིག་རེད། དེ་ནི་ཚར་ཞོད་ཅན་གྱི་མཚན་མོ་དེའི་གསང་བ་སྒྲོག་གྱུར་དེ་རེད། འིན་
ནི་མཚར་སྣང་གིས་མིག་འཕྱར་འདུག རྩོམ་འཇུག་འཇུག་འདིས་ནི་གང་དུ་འང་མི་
བསྐྱེབས། ངས་ང་ལ་ཅི་ཞིག་འབྱུང་བཞིན་པ་དེ་མ་ཤེས། རྩོམ་གྱི་ལྷན་ལྷན་འདི་ནི་ང་
ཚོས་འཐེན་བཞིན་པའི་ང་དེ་[ཉལ་མ་]ཁོ་ན་ཡིན་པ་ཤེས་བྱུང་ལ། འིན་གྱིས་ནི་ལུ་
ཡོག་ནས་རྩུང་ཟུང་ཅིག་ཉོས་འདུག དེས་ང་ལ་དོན་དག་ཚང་མ་སྐྱེབས་གྲབས་ཡོད་
པ་དང་། དེ་ཡང་ཁྱེད་གྱིས་ཡོད་ཚད་ཤེས་པ་དང་། ཡོད་ཚད་ནི་ནམ་ནམ་ཞར་ཞར་ལ་
ཐག་ཚོད་ཟིན་པའི་སྐབས་ཤིག་ཡིན་པའི་བསམ་སྒྲོའི་འཁོར་དུ་བརྟུག་བྱུང་།

ལེན་ལྷ་པ།

ང་ངལ་གསོ་སྤྲད་མི་ཚང་མ་ལྷུ་དུ་བརྒྱུར་ནས་བྱིས་ལ་བྱིན་པ་ཡིན། ངའི་ཨ་མ་
ལགས་ཀྱིས་ང་རྟོན་དང་ཁོང་གི་ཤོག་ལག་དང་ལྷན་དུ་འཁོར་ནས་ངེད་ཀྱི་དུས་ཚོད་
འསྲོ་བསྐྱབ་ལ་གཏོང་གི་འདུག་ཟེར། དེ་ཡང་འགྲིག་མེད་པ་དེ་ངས་ཉ་གོ་གི་ཡོད།
མི་ཚེ་ནི་མི་ཚེ་རེད། བཟང་པོ་ནི་བཟང་པོ་རེད། ང་ལ་འདོད་པ་ཡོད་པ་ནི་ད་དུང་
ཡང་བརྒྱུར་ཨ་རིའི་རྒྱབ་སྟོན་ལ་ཆེས་བཟང་བའི་འགྲུལ་བཞུད་ཅིག་བྱེད་རྒྱ་
དང་། རྫོབ་ལྷ་ཚེག་མོའི་དབྱིད་ཀའི་རྫོབ་སྐབས་ཀྱི་རྗེས་ཚོད་པ་བྱས་ཏེ་ཚུར་ལོག་
རྒྱུ་དེ་ཡིན། དེ་ནི་ངའི་འགྲུལ་བཞུད་ཡག་པོ་ཞིག་ཆགས་རྒྱུ་རེད་ཨང་། ལྷངས་
འཁོར་ལ་སྤོད་རྒྱུ་ཁོ་ནའི་ཆེད་དང་། དེ་བཞིན་རྟོན་ཀྱིས་གཞན་ཅི་ཞིག་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན་
པ་ལ་བལྟ་བ། མཐའ་མ་དེ་ལ། ད་དུང་རྟོན་ནི་རྗེས་སུ་ཁོ་གོང་གྲེང་ལ་རྒྱུང་མ་ཁ་
མེལ་ལ་བྱིར་འཁོར་རྒྱུ་ཡིན་པའང་ཤེས་སྟབས། ངས་མེ་རི་ལུ་དང་མཉམ་དུ་འབྲེལ་བ་
ཞིག་འདྲིན་འདོད་པ་བཅས་ལ་བརྟེན་ནས་ང་མཉམ་དུ་བྱིན་པ་ཡིན། ང་ཚོ་འཁྲུག་
སྐྱོན་པའི་གྲིང་འདི་སྐར་ཡང་བཀལ་རྒྱུར་གྱ་སྒྲིག་ཡིན། ངས་རང་གི་དམག་སོགས་
དི་ ཨའི་ཞེས་པའི་དདུལ་འདྲིན་བརྗེས་ཤིང་། ཁོའི་སྐྱེས་དམན་ལ་གཏོང་རྒྱའི་ཆེད་དུ་
རྟོན་ལ་སློར་མོ་བཙོ་བརྒྱད་སྤྲད་པ་ཡིན། མོ་ནི་ཁོ་བྱིས་དུ་ཚུར་ལོག་རྒྱུ་ལ་སྐྱབ་
ཡོད་ཅིང་སློར་རྩོག་གཅིག་ཀྱང་མེད། མི་རི་ལུ་ཡི་སེམས་ན་ཅི་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ངས་མི་
ཤེས། ཨེ་རྟེ་ ར་ཁ་ཁེལ་ནི་དུས་རྒྱུན་བཞིན་རྗེས་ལ་འབྲངས་རྒྱུང་རེད།

ང་ཚོ་མ་ཐོན་གོང་ནས་ཁར་ལོ་ལོ་སྤོང་ཤག་ཏུ་དུས་ཡུན་རིང་ཞིང་སྤྱིད་པའི་ཉིན་
 མང་པོ་བསྐྱུལ་ཡོད། ཁོང་གིས་སྤྱི་ཚུལ་གྱི་གྲོན་པ་གོན་ནས་གཡས་གཡོན་དུ་གོ་མ་
 པ་རྒྱག་བཞིན་རུང་བྱུང་མཚར་བའི་གཏམ་བཤད་བྱས་སོང་། “ད་ངས་བྱིད་ཅག་གི་
 སྐམ་མདོག་གི་བཟང་ཆ་དེ་བྱིད་ཅག་ལས་སྤངས་ཏེ་འདོར་ཚིས་བྱེད་ཀྱི་མེད། འོན་
 །ཀྱང་བྱིད་རང་སྲུ་ཡིན་པ་དང་བྱིད་རང་གིས་ཅི་ཞིག་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན་པ་དེ་ཐག་གཅོད་
 པའི་དུས་ཚོད་བསྐྱེད་པའི་ཚོར་སྣང་ཞིག་ང་ལ་བྱུང་སོང་།” ཁར་ལོ་ལོ་སྤོང་
 ལས་སྤངས་ཤིག་གི་ནང་དུ་ཡི་གེ་གཏགས་མཁན་གྱི་ལས་ཀ་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད། “ཉིན་
 གང་ལ་ཁང་པའི་གཡས་གཡོན་དུ་བསྐྱོད་ནས་འདུག་པ་འདི་དག་ཚང་མ་ཅི་ཞིག་
 ལ་དམིགས་པ་ཡིན་པ་དེ་ངས་ཤེས་ན་འདོད། ལ་བརྗེ་འདི་དག་ཚང་མ་ཅི་ཞིག་རེད།
 བྱིད་ཚོས་ཅི་ཞིག་བྱེད་རྒྱུའི་འཆར་གཞི་གཏོང་གི་ཡོད། རྒྱུ་བྱིད་ཀྱིས་ཅིའི་ཕྱིར་
 ལ་མེལ་གཡུགས་ནས་མེ་རི་ལུ་ལ་འགྲོགས་པ་ཡིན།” ཁོང་དགོད་ཅིག་ལས་ལན་མི་
 འདུག “མེ་རི་ལུ། བྱིད་ཅིའི་ཕྱིར་ཨ་མེ་རི་ཀའི་ཡུལ་དུ་འདི་ལྟར་འགྲུལ་བཞུད་བྱེད་
 ཀྱི་ཡོད་ལ། བྱུ་བ་འདིའི་སྐོར་ལ་བྱིད་ཀྱི་བྱུད་མེད་རང་བཞིན་གྱི་ཀུན་སྐོང་དེ་དག་ག་
 རེ་རེད།” གཅིག་པ་རེད། ལན་མི་འདུག “ཨ་ཤེ་ རྒྱུ་བྱིད་ཀྱིས་ཅིའི་ཕྱིར་རང་
 གི་ཚུང་མ་གསར་པ་དེ་ཕུ་སོན་གོང་བྱིད་ནས་བསྐྱར་བ་ཡིན། བྱིད་ཀྱི་རྒྱུ་བྱིད་ཚོ་
 ལུག་ནས་འདིར་བསྐྱོད་དེ་ཅི་ཞིག་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། བྱིད་ཀྱི་བྱིས་གང་དུ་ཡོད། བྱིད་ཀྱི་
 ལས་ཀ་ག་རེ་རེད།” ཨ་ཤེ་ རྒྱུ་བྱིད་ཀྱི་མེལ་ལ་མེལ་གཅིག་དུ་འཐོམ་ནས་མགོ་བོ་སྤྱད་
 བྱས་འདུག “སལ། བྱིད་ཇི་ལྟར་མགོ་སྤྱོད་མེད་པའི་ཉི་མ་འདི་འདྲ་བ་དག་གི་ནང་དུ་
 ལྷུང་ཡོང་བ་རེད། བྱིད་ཀྱིས་ལུ་སེལ་ལ་ཅི་ཞིག་བྱས་པ་ཡིན།” ཁོང་གིས་རང་གི་སྤྱི་
 གོས་དེ་བསྐྱར་སྤྱི་ཚུལ་གྱི་བྱས་ཤིང་ང་ཚོ་ཚང་མ་ལ་གདོང་གཏང་དེ་བསྐྱོད། “ཅག་

རྒྱལ་གྱི་ཉེན་དེ་ཚོ་ད་དུང་རྗེས་ནས་ཡོང་གི་རེད། བྱིད་ཚོ་བཞེན་སའི་དབུགས་སྐང་དེས་བྱིད་ཅག་ཡུན་རིང་ལ་སྐྱོར་མི་བྱུང། དེ་ཚམས་དུ་མ་ཟད། དེ་ནི་འཆར་སྐང་གི་དབུགས་སྐང་ཞིག་རེད། བྱིད་ཅག་ཚང་མ་རུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚོ་འགམ་ལ་འཕུར་འགོ་གི་རེད་ལ། རང་གི་འདོགས་ཐག་གི་ལྗིད་རྗོད་འཚོལ་བྱུར་གོམ་པ་འཁྱོར་བཞིན་བྱུར་ལོག་ཡོང་གི་རེད།”

ཉེ་མ་འདི་དག་གི་རིང་ལ་ཁར་ལོ་ཡིས་སྐད་ཀྱི་གདངས་ཤིག་གསར་ཚོམ་བྱས་ཡོད་ཅིང་། དེ་ནི་ཁོང་གིས་མིང་དུ་བཏགས་པའི་“རྡོ་ཡི་སྐད་སྒྲ”ཞེས་འབོད་པ་དེ་དང་འདྲ་བོ་ཡོང་བའི་རེ་བ་བྱེད་ལ། བསམ་སློབ་མཐར་གཏུགས་ན་མི་རྣམས་ལ་རྡོ་ཡི་གོ་རྟོགས་ཐོབ་ནས་ཉ་ལས་སུ་འདུག་རྒྱ་དེ་རེད། “བྱིད་ཀྱིས་ལྷ་མོའི་སྟེང་དུ་འབྲུག་ཅིག་སྟོགས།” ཁོང་གིས་སྐད་བརྒྱབ། “བྱིད་ཡ་གིའི་སྟོན་གཡལ་ན་པ་མང་དང་ལྟན་དུ་ཡོད་པ་རེད།” ཁོང་གི་སྐྱོས་ཟེན་པའི་མིག་གིས་ང་ཚོ་ལ་རིག་རིག་ལྟ། “ཏ་ཁར་གྱི་ཡི་ལྷུག་” བས་བརྒྱུང་ཁོང་ནི་རང་ཉིད་ཀྱིས་“དམ་པའི་ཡི་ལྷུག་”གམ་ཡང་ན་“ཉར་ལོམ་གོང་སྟེའི་ཡི་ལྷུག་”ཅེས་འབོད་པའི་དུས་ངན་ཞིག་བརྒྱད་དེ་ཡོང་ཡོད། དེ་ཡང་ཁོང་དབྱར་དཀྱིལ་གྱི་སྐབས་སུ་ཉར་ལོམ་གོང་སྟེ་ས་ཁུལ་དུ་བསྐྱེད་ཡོད་ལ། མཚན་མོ་ཞིག་ལ་རང་ཉིད་ཁེར་རྒྱུང་ཡིན་པའི་སྟོང་ཤག་ཏུ་གཉིད་ལས་སང་ཅིང་། “རྒྱབས་ཆེ་བའི་འཕྱུལ་འཁོར་དེ་”ནམ་མཁའ་ནས་མར་བབས་པ་ཐོས། སྐབས་དེ་ལ་ཁོང་“རྒྱའི་འོག་ཏུ་ཡོད་པའི་”ལམ་ཁ ༡༣༥ པའི་སྟེང་དུ་ཉ་མོ་གཞན་པ་རྣམས་དང་ལྟན་དུ་གོམ་པ་བརྒྱབ། དེ་དག་ནི་ཁོང་གི་ལྷན་པ་དེ་སངས་རྒྱས་པའམ་གོལ་བར་བྱེད་པའི་དོན་དུ་ཡོང་བའི་བསམ་སློབ་འོད་སྐྱང་འཕྱར་བ་ཞིག་རེད། ཁོང་གིས་མེ་རི་ལུ་རང་གི་པང་ཁར་སྟོང་དུ་བརྒྱག་ཅིང་། མོ་རང་དུལ་བར་འཇུར་རྒྱའི་བཀའ་རྒྱ་བཏང་།

ཁོང་གིས་ཁྱི་ལ་“ཁྱི་ཅིའི་ཕྱིར་མར་བསྐྱད་ནས་ལྷོད་ལྷོད་མི་བྱེད་པ་ཡིན། ཁྱི་
 ཅིའི་ཕྱིར་མར་ཚུར་མཚོང་ལྡིང་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད།” ཅེས་བཤད་སོང་། ཁྱི་ནི་གཤམ་
 གཡོན་དུ་བརྒྱགས་ཤིང་། འཚོག་ཇའི་ནང་དུ་ཀར་ལྷུག་བཞིན། “ལགས་རེད། ལགས་
 རེད། ལགས་རེད།” ཟེར། མཚན་གྱི་སྐབས་སུ་ཨེ་ཏེ་ ཏན་ཁེལ་ནི་ཐང་གི་སྐྱེས་འབོལ་
 རྣམས་ཀྱི་སྤྲོད་དུ་ཉལ་སོང་། ཁྱི་དང་མེ་རི་ལུ་གཉིས་ཀྱིས་ཁར་ལོ་ཉལ་བྱི་ནས་མར་
 འཕུད་རྒྱག་བཏང་སོང་། ཁར་ལོ་ནི་ཐབ་ཚང་དུ་སྐྱབ་སྐྱབ་ཅིག་འཕུང་བཞིན། རྗོ་
 ཡིས་ལུང་དུ་བསྐྱབ་པ་རྣམས་སྐྱར་སྐྱར་དུ་ཅིག་འདོན་བཞིན་ཡར་ལངས་བསྐྱད་སོང་།
 ང་ཉིན་འགའ་ལ་ཡོང་ནས་ཚང་མ་ལ་བལྟས་པ་ཡིན། ཨེ་ཏེ་ ཏན་ཁེལ་གྱིས་ང་ལ་
 བཤད་རྒྱུར། “མདང་ལུབ་ང་ཐང་ཀར་ཐེམ་ སི་ཁི་མེར་བཞི་མདོར་གོམ་པ་བརྒྱབ་
 ཅིང་། ང་དེར་བསྐྱེབས་མ་ཐག་དུ་ངས་སློབ་བྱུར་དུ་དོས་ཟེན་པ་ནི་ང་ནི་འདྲེ་ཞིག་
 རེད། འདྲེ་དེ་ནི་ལམ་ཟུར་གྱི་རྒྱུ་ལམ་དུ་གོམ་བཤོད་བྱེད་པའི་ང་རང་རང་གི་འདྲེ་
 རེད།” ཟེར། ཁོང་གིས་འགྲེལ་བརྗོད་གང་ཡང་མེད་པར་མགོ་བོ་དྲག་དུ་སྐྱོག་བཞིན་
 ང་ལ་འདི་དག་བཤད་སོང་། རྒྱ་ཚོད་བརྩ་ཅོམ་གྱི་རྗེས་ལ་མི་གཞན་ཞིག་གི་ཁ་བརྒྱུ་
 ད་ཀྱིལ་ལ་ཨེ་ཏེ་ཡིས། “ཨོ་རེད། དེ་ནི་ལམ་ཟུར་གྱི་རྒྱུ་ལམ་ན་གོམ་བཤོད་བྱེད་པའི་
 ངའི་འདྲེ་རེད།” ཅེས་བཤད་སོང་།

282

སློབ་བྱུར་ཞིག་ལ་ཁྱི་དྲང་བོ་དྲང་རྒྱུང་གི་ངང་ནས་ངའི་ཕྱོགས་ལ་བསྐྱེས་ཏེ་
 བཤད་རྒྱུར། “སལ། ང་ལ་ཁྱོད་ལ་འདྲི་རྒྱ་ཞིག་ཡོད། དེ་ནི་ང་ལ་མཚོན་ན་གལ་ཆེན་
 བོ་ཞེ་དྲགས་ཡིན། ཁྱི་གྱིས་དེ་ལ་ཅི་བསམ་མམ་ཞེས་ངས་བསམ་སློབ་གཏོང་བཞིན་
 ཡོད། ང་ཚོ་ནི་གྲོགས་པོ་རེད། མ་རེད་དམ།” ཟེར།

“ལོས་ཡིན། ཉིན།” ལོང་ངོ་ཚ་ནས་གདོང་མདོག་འགྲུར་གྲབས་བྱས་སོང་།
 མཐར་ལོང་གིས་དེ་བཤད་བྱུང་ལ། ལོང་གིས་ངས་མེ་རི་ལུ་ལ་ཅིག་བྱེད་དགོས་པར་
 འདོད། ངས་ལོང་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་མ་དྲིས། གང་ཡིན་ཟེར་ན་ལོང་
 གིས་མེ་རི་ལུ་ནི་ཚྭ་ག་གཞན་ཞིག་གི་མཉམ་དུ་གང་འདྲ་ཡིན་པ་དེ་ལ་བལྟ་བར་
 འདོད་པ་དེ་ངས་ཤེས་ཀྱི་ཡོད། ལོང་གིས་བསམ་འཆར་དེ་བཏོན་དུས་ང་ཚོ་རི་བཟེ་ཡི་
 ཆང་ཁང་དུ་བསྐྱད་ཡོད་ལ། དེའི་སྡོན་དུ་ང་ཚོས་ཐེམ་སི་སི་ལི་མེར་བཞི་མདོར་གོ་མ་
 བཞོན་གྱིས་ཉེ་སེལ་བཅའ་ཉེ་རྒྱ་ཚོད་གཅིག་བསྐྱལ་བ་ཡིན། རི་བཟེ་ཆང་ཁང་དེ་ནི་
 ཐེམ་སི་སི་ལི་མེར་བཞི་མདོའི་མཐའ་འཁོར་གྱི་སྐང་ལམ་དག་གི་ཉེས་ཅན་པའི་ཆང་
 ཁང་དེ་རེད་ལ། དེས་ལོ་རེའི་ནང་དུ་མིང་བརྗེ་བར་བྱེད། བྱིད་དེའི་ནང་དུ་འཇུ་ལ་ན་
 བུ་མོ་གཅིག་ཀྱང་མི་མཐོང་། མཐའ་ན་བཅད་ཁང་རྣམས་ན་ཡང་མེད། ལྟོད་གོས་
 དམར་པོ་ནས་ཀྱོན་གོས་ལྷག་ལྷག་ཏུ་ཉེ་ཞེས་འབོད་པའི་བར་གྱི་ཀྱོན་གོས་ཉེ་ ཉེས་
 ཅན་པའི་ཀྱོན་པ་སྣ་ཚོགས་པ་ཡོད་ཚད་གོན་པའི་ལོ་གསར་གྱི་རུ་ཚོགས་ཆེན་པོ་
 ཅམ་ཞིག་ཡོད། དེ་ནི་ད་དུང་སྤྲད་འཚོང་བའི་ཆང་ཁང་ཞིག་ཀྱང་ཡིན་ཉེ། ལམ་
 ཆེན་བརྒྱུད་པའི་མཚན་མོ་ལ་ཡིད་སྡོད་བཞིན་པའི་རྒྱ་མོན་མཚན་མཐུན་འཕྲིག་
 ལྟོད་པ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་འཚོ་བ་འཁྲོལ་བར་བྱེད་མཁན་གྱི་བུ་དེ་རྣམས་ཡོད།
 ཉིན་གྱིས་མི་རེ་རེའི་གདོང་པ་ལ་བལྟ་ཆེད་རང་གི་མིག་བལྟམས་ལ་ལང་དུ་བྱས་
 ཉེ་ལྟ་བཞིན་ནང་དུ་འཇུ་ལ། དེར་མཚན་མཐུན་འཕྲིག་ལྟོད་པ་མི་ནག་རྒྱོད་པོ་དང་།
 མེ་མདའ་ཉར་བའི་གདོང་ནག་གེ་བ། གྱི་བརྒྱུད་བའི་ཉ་བ། བཟུགས་པོ་སྐམ་ལ་ལ་
 ཡ་མི་བྱེད་མཁན་གྱི་ཕན་ཐོགས་མེད་པའི་མི། དེ་ནས་མཚམས་མཚམས་ལ་ལོ་ན་
 དར་ལ་བབ་ཅིང་གྱོན་པ་ལེགས་པར་བགོས་ཤིང་། རྒྱན་པོ་ཞིག་གི་རྒྱལ་འཛིན་པའི་

གསང་ཉལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱེད་རང་དོན་དང་ཕྱེད་གཞུང་དོན་བྱས་ཏེ་འཁོར་བཞིན་
 པ་སོགས་འདུག དེ་ནི་རྒྱུ་ལྡན་གྱིས་རང་གི་རེ་བ་བཤད་སའི་ས་ཆ་འོས་ཤིང་འཚམས་
 པ་ཞིག་རེད། རྗེས་ལས་ཀྱི་འཆར་གཞི་སྣ་ཚོགས་པ་ཞིག་རི་བཟེ་ཆང་ཁང་དུ་མགོ་
 ཚོམ་པར་འགྱུར། བྱིད་ཀྱིས་དེ་དག་མཁའ་དབྱུགས་ལས་ཚོར་བྱབ་ཅིང་། ལྷོ་རྒྱུ་བ་
 ཀྱི་འབྲིག་སློབ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ཤིག་དེ་དག་དང་མཉམ་དུ་མགོ་བཙུགས་ཡོང་།
 མཛོད་སྐམ་གཏོར་མཁན་རྣམས་ཀྱིས་ཆང་ཁང་དེར་སྲང་ལམ་བརྟུ་བཞི་པའི་སྣང་
 གི་མཛོད་ཁང་ཞིག་འཛོམས་སྐྱེའི་གྲོས་གཞི་འདོན་པ་ཅུ་མ་ཞིག་མ་ཡིན་པར་ཁོང་ཚོ་
 མཉམ་དུ་འང་ཉལ་བར་བྱེད། འབྲིག་སློབ་ཞིབ་འཇུག་པ་ཞིན་སེ་ཡིས་བྱ་འགའ་ཞིག་
 ལ་བཅར་འདྲི་བྱེད་བཞིན་ཚུ་ཚོད་མང་པོ་རི་བཟེའི་ཆང་ཁང་དུ་བསྐྱལ་བ་རེད་ལ།
 ༡༩༥༥ ལོར་ཁོང་གི་ལས་རོགས་ཤིག་དེར་ཡོང་དུས་ང་ཡོད་ལ། ཉེ་སེལ་དང་ཁར་ལོ་
 ལ་བཅར་འདྲི་བྱས་སོང་།

284

རྒྱུ་དང་དེད་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱངས་འཁོར་བསྐྱོར་ཏེ་སློབ་ཤག་ལ་ལོག་པ་དང་།
 མེ་རི་ལུ་ཉལ་བྱིའི་སྣང་ན་འདུག རྒྱུ་ཞེས་ཀྱིས་རང་གི་གདོན་འདྲེ་དེ་ནི་ལུ་ཡོག་
 གི་གཡས་གཡོན་དུ་འབྲིད་བཞིན་ཡོད། རྒྱུ་ཀྱིས་ང་ཚོས་གང་ཞིག་ཐག་བཅད་པ་
 དེ་མོ་ལ་བཤད་སོང་། མོས་མོ་རང་དེ་ལ་དགའ་བྱུང་བེད། ང་ནི་ང་རང་ཉིད་ལ་ཉན་
 ཉན་ཞིག་མི་འདུག་མོད། ངས་དེ་ལྟར་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་ཚུ་ལ་རློབ་ཅིག་བྱེད་དགོས་པ་
 རེད། ཉལ་བྱི་དེ་ནི་མི་ཤི་བོ་གཟུགས་པོ་ཆེན་པོ་ཞིག་གི་ཉལ་བྱི་ཞིག་ཆགས་ཡོད་
 པ་རེད་ལ། དཀྱིལ་ན་ཀོང་ཀོང་ཆགས་འདུག མེ་རི་ལུ་དེར་ཉལ་ཞིང་། མོའི་ཕྱོགས་
 རེ་རེ་ན་རྒྱུ་དང་དེད་གཉིས་ཀྱིས་ཉལ་གདན་གྱི་མཐའ་གཉིས་ཀྱིན་དུ་བསྐྱེངས་

པ་དེ་མར་མནན་ནས་ཉལ་ཡོད་ལ། ཅི་ཞིག་བཤད་དགོས་པ་མ་ཤེས། “ཚོ་དུམ་ལ་བ།
ངས་འདི་བྱེད་ཐུབ་ཀྱི་མི་འདུག” ངས་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ཡིན།

“བྱེད་རོགས་གནང་། ཁོ་རེ། བྱེད་ཀྱིས་ཁས་ལེན་བྱས་པ་རེད།” རེབ་ཀྱིས་བཤད།

“མེ་རི་ལུ་ལ་གང་འདྲ་ཡོད་པ་རེད།” ངས་དྲིས། “ཡིན་ད། མེ་རི་ལུ། བྱེད་ཀྱིས་

ཅི་བསམས།”

“བྱེད་རོགས་གནང་།” མོས་བཤད།

མོས་ང་ལ་འཇུག་བྱུང་ལ་ངས་རྒྱུ་ལོ་རྒྱུ་ལ་འདི་ན་ཡོད་པ་བརྗེད་ཐབས་བྱས།
ལོང་ལྷན་ནག་ཏུ་བསྐྱེད་ནས་རྒྱ་རྒྱུ་རེ་རེ་ལ་ཉན་བཞིན་ཡོད་པ་ཐེངས་མ་རེ་རེ་
བཞིན་ངས་ཤེས་ཡོད་དུས། ང་གད་མོ་ཤོར་རྒྱ་ལས་གཞན་ཅི་ཡང་བྱེད་ཐུབ་ཀྱི་མི་
འདུག འདི་ནི་ཉ་ཅང་འཇིགས་ཡིར་བ་ཞིག་རེད།

“ང་ཚོ་ཚང་མ་ངེས་པར་དུ་ལྷོད་ལ་འབབ་དགོས།” རེབ་ཀྱིས་བཤད།

“ངས་འདི་བྱེད་ཐུབ་ཀྱི་མ་རེད་བསམས་ནས་སེམས་འཚབ་ལང་གི་འདུག ཅིའི་
ཕྱིར་བྱེད་རྒྱུ་མ་གཅིག་གི་རིང་ལ་ཐབ་ཚང་དུ་མི་འགོ་བ་ཡིན།”

རེབ་ཐབ་ཚང་དུ་བྱེད་སོང་། མེ་རི་ལུ་ནི་ཉ་ཅང་ཡིད་དུ་འོང་མོད་ངས་མོའི་རྗེ་
ལམ་དུ་འདི་རྒྱུ་ལྷན་ཐུབ་བཤད་བྱས་པ་ཡིན། “སན་ རྒྱ་རན་སི་སི་ཁོར་ང་ཚོ་གཉིས་
དགའ་རོགས་མ་ཚགས་བར་དུ་སྐྱེག་རོགས་གནང་། ངའི་སེམས་འདི་ལ་འཁོར་
ཐུབ་ཀྱི་མི་འདུག” ངས་བཤད་པ་དེ་དངོས་གནས་རེད་ལ། མོས་ཀྱང་དེ་ཤེས་འདུག
དེ་ནི་ས་གཞི་ཆེན་མོའི་བྱིས་པ་གསུམ་གྱིས་འདས་པའི་དུས་རབས་མང་པོའི་སྤྱིད་
ལྷན་ཡོད་ཚང་མ་དུ་སྤྱད་ས་ཏེ་མཚན་མོའི་རྒྱབ་སུ་དོན་དག་ཅིག་ཐག་གཅོད་
བྱེད་རྒྱུའི་འབད་བརྩོན་བསྐྱེད་པ་ཞིག་རེད། ལྷོད་ཤག་ཏུ་ཡ་མཚན་པའི་ལུ་སིམ་མེ་

བ་ཞིག་འདུག ང་ཚོ་ན་ཁ་ཁྱེད་ལ་ལག་ལྷན་ལྷན་ཏེ་མེ་རི་ལུ་ཡོད་མ་ལ་སོང་ཞེས་
 ལབ་པ་ཡིན་ལ། ང་འབོལ་སྟེགས་ལ་བྱིན་པ་ཡིན། ངས་ཁྱིམ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་
 ཁོད་དུ་ལབ་བརྗོད་འབྱེད་བཞིན་དུ་ཚོར་རྒྱལ་བཞིན་སྐྱུ་ལ་བཞིན་པ་དེ་གོ་ཐུབ་ཀྱི་
 འདུག བཙུན་ཁང་དུ་ལོ་ལྷ་ལ་བསྟན་པའི་མི་འབའ་ཞིག་གིས་དེ་འདྲའི་སྣོ་འཚུབ་
 འཚུབ་ཡིན་ཁར་ཨ་ཆད་ལུ་ཐུག་གི་སྟེ་མོ་ལ་འགོ་ཐུབ་ལ། མིའི་ལུས་པོ་གང་ཞིག་ནས་
 འཐོབ་པའི་འབྲུང་ལྷངས་འཇམ་པོ་དའི་སྣོ་འགམ་དུ་ལུ་གསོལ་བྱེད་ཅིང་། མི་ཆེའི་
 བདེ་བ་ཆེན་པོ་འབྲུང་གནས་དེ་ལུས་པོས་ཆ་ཆ་ཚང་བར་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བ་དང་ལྷན་དུ་
 སྣོ་འགོ་བ་དང་། ཁོང་ཇི་ལྟར་ཡོང་བའི་ལམ་སུ་དེ་ལ་སྐྱར་ཡང་ལོག་པའི་ཐབས་ལམ་
 དེ་མིག་བཙུམས་ནས་འཚོལ་གྱི་རེད། འདི་ནི་བཙུན་ཁང་ནང་དུ་ལོ་མང་པོའི་རིང་
 ལ་འཁྲིག་སྟེད་སྟོང་བའི་པར་ལ་བལྟས་པ་དང་། གྲགས་ཆེ་བའི་དུས་དེབ་ཀྱི་ནང་དུ་
 བྱུང་མེད་ཀྱི་ལུ་མ་དང་བརྒྱུ་ཤ་ལ་བལྟ་བ། ལྷགས་ཀྱི་ཁང་པའི་མཁྲིགས་པའི་རང་
 བཞིན་དང་། དེ་ན་མེད་པའི་བྱུང་མེད་ཀྱི་འཇམ་པའི་རང་བཞིན་ལ་དབྱེ་ཞིབ་བྱས་
 པའི་འབྲས་བུ་རེད། བཙུན་ཁང་ནི་རང་ཉིད་ཀྱིས་རང་ཉིད་ལ་འཚོ་གནས་བྱེད་
 རྒྱུའི་ཐོབ་ཐང་ཁས་ལེན་བྱས་ས་དེ་རེད། ཁྱིམ་གྱིས་རང་གི་ཨ་མའི་རོ་གདོང་མཐོང་
 རྒྱུང་མེད་ལ། བུ་མོ་གསར་པ་རེ་རེ་དང་། ལྷུང་མ་གསར་པ་རེ་རེ། བྱིས་པ་གསར་པ་
 རེ་རེ་ནི་ཁོང་གི་ཡང་བའི་ཉམས་སྦྱང་གི་ཁ་སྟོན་ཞིག་རེད། ཁོང་གི་ས་གང་དུ་ཡོད་
 པ་རེད། ལྷགས་ཁྱིམ་གྱི་མགར་བ། མེ་འཁོར་གྱི་དོ་སྐྱམ་ལ་བསྟན་ནས་འགོ་ཞིང་།
 ལྷགས་ལམ་གྱི་གཡོས་སྟོར་ཁང་དུ་མ་བྱན་གྱི་གཡོག་པོའི་ཚུལ་དུ་ལས་ཀ་བྱེད་ལ།
 མཚན་མོར་ར་བཟི་བས་ཁེངས་པའི་སྲང་ལམ་དུ་འཁྱོར་ཅིང་ཐང་ལ་འགྲེལ་བ་དང་།
 རོ་སོལ་བཞེགས་པའི་སྐང་དུ་ཐང་ཆད་དེ་ཉལ་བ། ལུ་བ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚུ་ལུར་རྣམས་ཀྱི་

ནང་དུ་རང་གི་སོ་སེར་པོ་རྣམས་རེ་རེ་བཞིན་འཐོར་བར་བྱས་པའི་སྐོང་མོ་བ་ཀྱང་
 པོ་རྒྱན་མོ་རི་ཡར་ཐིག་གང་དུ་ཡོད་པ་རེད། རྒྱན་ལ་ནི་རང་གི་མེ་རི་ལུ་དང་མཉམ་དུ་
 བརྗེ་དུང་ཁ་གང་བ་དེ་ནས་འཆི་བ་ཡང་མངོས་སྒྲུག་ལྡན་པ་ཞིག་གི་དོ་བོར་འཆི་
 རྒྱུའི་ཐོབ་ཐང་བརྒྱ་ཆ་བརྒྱ་ཡོད་པ་རེད་ལ། ངས་དེ་ལ་བར་ཆད་གཏོང་མི་འདོད་ཅིང་།
 ངས་དེ་ལ་རྗེས་འདེད་ཅེས་ཞིག་གཏོང་ན་འདོད་དོ།

སྐྱེ་རངས་ཤར་དུས་ཁར་ལོ་ཚུར་ལོག་ནས་རང་གི་ལྷས་ཆས་ཀྱི་གྲོན་པ་གོན་
 སོང་། ཉེན་འདི་དག་གི་རིང་ལ་ཁོང་གཉིད་ཚྭ་ནས་ལྷག་གི་མི་འདུག །“ཨ་ཡོ།”
 ཁོང་ལ་དུ་སྐྱད་ཤོར། ང་ཚོས་བྱེད་བཞིན་པའི་རྒྱབ་སྐྱོར་ཆེན་ཀྱི་རྣམ་པ་ཞིག་སྟེ། ཐང་
 གཅུལ་སྟེང་ན་བྱུགས་ཟེས་ལྟེ་ལྷ་ཡོད་པ་མ་ཟད། དོར་མ་དང་གྲོན་པ་རྣམས་གང་སར་
 གཡུགས་ཤིང་། དུད་སྟེ་དང་སྟོད་ཆས་རྫོང་པོ། ཁ་བྱེས་པའི་དེབ་སོགས་ཀྱི་ཟང་ཟིང་
 ལ་བཞེན་ནས་ཁོང་གི་སྤྲེའུ་འབྲམས་འགོ་གི་འདུག ཉེན་རེ་རེ་ལ་འཇིག་རྟེན་ནི་འཁོར་
 ཉེ་འགོ་རྒྱར་འཁུན་སྒྲོག་ཅིང་། ང་ཚོས་ང་ཚོའི་མཚན་གྱི་སྟོབ་སྦྱོང་འཇིགས་ཡེར་
 བ་དེ་བྱེད་བཞིན་ཡོད། རྒྱན་དང་མཉམ་དུ་དོན་ཞིག་གི་སྐོར་ལ་འདིང་རེས་བྱས་ནས་
 མེ་རི་ལུ་ལ་སྟོ་ཐིག་དང་ནག་ཐིག་ཐེབས་འདུག་ཅིང་། རྒྱན་གྱི་གདོང་པ་ལ་སྟེར་
 འབྲད་བྱས་འདུག ད་ཐོན་འགོ་རྒྱུའི་དུས་ཚོད་རེད།

ང་ཚོས་ངེད་ཀྱི་བྱིས་ལ་རྒྱངས་འཁོར་བསྐྱོར་ཞིང་། ང་ཚོའི་ཤོག་ཁག་ཡོངས་ལ་
 མི་བརྒྱ་ཡོད། དེ་ནི་ངའི་སྟོད་ལྷག་ལེན་རྒྱ་དང་། བེའུ་མོར་ལེན་སི་གོང་ལྷེར་ན་ཡོད་
 པའི་ཨོལ་ད་རྒྱལ་ ལི་ལ་ཁ་པར་གཏོང་རྒྱུའི་ཆེད་དུ་རེད། དེ་ཡང་ལོ་མང་པོའི་གོང་ལ་
 ཚོམ་འབྲིའི་སྟོབ་སྦྱོང་བྱེད་ཆེད་རྒྱན་དའི་སྟོ་ཁར་ཡོང་དུས། རྒྱན་དང་ངེད་གཉིས་
 ཀྱིས་ཐོག་མར་ཁ་བརྗེ་བྱས་སའི་ཆང་ཁང་དའི་ཁ་པར་ནས་ཁ་པར་གཏོང་ཆེད་རེད།

མེལ་ལེ་བརྒྱ་ཕྱག་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་ཕ་རོལ་གྱི་རླུལ་གྱི་རྣོག་ཏུ་བཤད་པའི་སྐད་ཅོར་དེ་
 ང་ཚོས་གོ་བུང་། “བྱ་ཁྱེད་རང་ཚོས་སྐུ་ལ་ཐེ་ཡ་ ཏན་ཁེལ་ལ་ངས་འདི་ནས་ཅི་ཞིག་
 བྱེད་དགོས་པ་དེ་ཤོད་དང་། མོ་འདིར་བསྐྱེབས་ནས་ད་བདུན་ཕྱག་གཉིས་ཕྱིན་སོང་།
 མོ་ནི་རང་གི་ཁང་མིག་ཏུ་ཡིབ་ནས་སྡོད་ཅིང་། ང་དང་ཇི་ནེ་སུ་ཡིན་ལ་སྐད་ཆ་
 བཤད་རྒྱུར་དགག་བྱ་བྱེད། ཨི་ཏེ་ ཏན་ཁེལ་ཟེར་བའི་མི་དེ་ཁྱེད་ཅག་དང་ལྷན་དུ་
 ཡོད་དམ། དགོན་མཚོག་མཁྱེན། ཁོ་མར་འབྲིད་ཡོང་ནས་མོ་འབྲེལ་ཞིག་ མོ་རང་ང་
 ཚོའི་ཉལ་ཁང་ཡག་ཤོས་དེར་ཉལ་གྱི་ཡོད་ལ། སྐོར་མོ་རྫོགས་ཟེན་པ་དེ་གསལ་ཐག་
 ཚོད་རེད། འདི་མཐོན་ཁང་མ་རེད།” ཁོང་གིས་ཁ་པར་ཐོག་ནས་རླུལ་ལ་བྱ་སྐད་དང་
 ཨོ་ཅི་བརྗོད་བཞིན་སེམས་ཁྲལ་མ་བྱེད་ལབ་སོང་། དེར་ཏེན་དང་། མི་རི་ལྷ། ཁར་
 ལོ། ཏན་ཁེལ། ང་། ཨི་ཡན་ མག་ཨར་ཐར། ཁོང་གི་སྐྱེས་དམན། ཐོམ་ སེའི་རླུ་
 རུག་ དགོན་མཚོག་མཁྱེན། གཞན་སུ་ཡོད། ཚང་མས་སྤི་རག་འཐུང་ཞོར་འཐོམས་
 བསྐད་པའི་རླུལ་གྱི་ཐོག་ལ་ཁ་པར་བརྒྱད་ནས་སྐད་ཅོར་རྒྱག་ཅིང་། རླུལ་ལ་མཚོན་
 བ་དོན་དག་གང་ཡིན་གྱི་ཐད་ནས་མགོ་འཐོམ་རྒྱུ་ལ་ནི་ཏ་ཅང་མི་དགའ་མཁན་ཞིག་
 ཡིན། “ཨོ་རེད།” ཁོང་གིས་བཤད། “གལ་སྲིད་ཁྱེད་རང་འདིར་སྐྱེབས་པ་ཡིན་ན།
 ཁྱེད་རང་འདིར་སྐྱེབས་དུས་དེར་གོ་རྣོགས་ཡག་ག་ཞིག་ཡོན་སྲིད།” ཟེར། ངས་ངའི་
 ཨ་ནེ་ལ་བདེ་མོ་ཞུས་ཤིང་བདུན་ཕྱག་གཉིས་ཀྱི་ནང་ལ་རྒྱུར་ལོག་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཁས་
 ལེན་བྱས་ཏེ། ཁ་ལི་རྫོར་ནི་ཡ་ལ་ཐོན་ཕྱིན་པ་ཡིན།

ལེའུ་རྒྱལ་པ།

ང་ཚོའི་འགྲུལ་བཞུད་ཀྱི་མགོ་འདུགས་དེ་ནི་ཟང་ཟིང་དང་མཚར་སྣང་ཅན་ཞིག་རེད།
འདི་ལ་རབ་རིབ་ཀྱི་གཏམ་རྒྱུད་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོང་རྒྱུ་ཡིན་པ་དེ་ངས་མཐོང་ཐུབ་ཀྱི་
འདུག "གི་ཉི་ཉེ།" འི་ཁྱིམ་སྐྱོད་བརྒྱུ། "ང་ཚོ་འགོ་གི་ཡོད་དོ།" དེ་ནས་ཁོང་ཁ་
ལོའི་འཁོར་ལོ་སྟངས་ཏུ་བསྐྱེས་ཤིང་། ལྷངས་འཁོར་ནི་དང་མོ་མདའ་ལྷར་བསྐྱོར་སོང་
ལ། ཁོང་ནི་རང་གི་རང་བྱུང་མ་བཅོས་པའི་ཁོར་ལུག་དེ་ལ་སྐར་ལོག་འདུག་ཅིང་།
མི་ཚང་མས་དེ་མཐོང་ཐུབ་ཀྱི་འདུག ང་ཚོ་ཚང་མ་དགའ་བྱུང་ལ། ང་ཚོས་མགོ་
འཛོམས་དང་དོན་མེད་ཀྱི་བྱ་བ་ནམས་རྒྱབ་ཏུ་བསྐྱར་ནས་དུས་ཚོད་འདིའི་རང་
ཅག་གི་དམ་པའི་བྱ་བ་ཉག་ཅིག་དེ་སྐྱབ་བཞིན་ཡོད་པ་ངོས་ཟིན་བྱུང་ལ། དེ་ནི་
ལམ་ལ་བསྐྱོད་པར་བྱེད་པ་དེའོ། དེ་ནས་ང་ཚོ་བསྐྱོད་པ་རེད། འེའུ་ཇར་རིའི་མངའ་
སྡེའི་ས་ཆ་ཞིག་ཏུ་ང་ཚོས་ཡ་མཚན་པའི་ལམ་བུ་དཀར་པོ་ཞིག་གི་སྟེང་དུ་མདའ་
ཚེ་དང་བཅས་"ལྷོ་ཕྱོགས་"ཞེས་དང་། ཡང་མདའ་ཚེ་དང་བཅས་"བུ་ཕྱོགས་"ཞེས་
བྲིས་པ་ཞིག་འཕྲུག་སེ་བསྐྱར་ཅིང་། ང་ཚོ་ལྷོ་ཕྱོགས་རྟགས་ཅན་གྱི་ལམ་ལ་ཕྱིན་པ་
ཡིན། འེའུ་ ཨོར་ལེན་སི་གོང་ཁྲིར་ཡ། དེ་ནི་ང་ཚོའི་གྲང་པའི་ནང་དུ་རི་མོར་བཞོས་
ཡོད། འི་ཁྱིམ་མིང་བཏགས་པའི་ "བ་མོས་གཡོགས་པའི་འེའུ་ཡོག་གོང་བཅོག་"གི་
གངས་དང་རྫོང་པོ་ནས་ཡོང་སྟེ། མཐར་ཨ་མེ་རི་ཀའི་ལུང་མདོ་རྟིང་རྒྱལ་དུ་གྱུར་
པ་དེ་ན་ཡོད་པའི་འེའུ་ ཨོར་ལེན་སི་རྟིང་སོང་དེའི་ལྷང་མདོག་གི་སྐྱེས་དངོས་དང་
གཙང་པོའི་རི་མ་བར་དུ་དང་། དེ་ནས་བུ་ཕྱོགས་རེད། ཨེ་འི་ནི་རྒྱབ་ཀྱི་རྒྱབ་སྟེགས་

སུ་བསྐྱད་ཡོད་ལ། མེ་རི་ལུ་དང་རྟེན། ང་བཅས་མཉུན་གྱི་རྒྱབ་སྐྱོལ་སུ་བསྐྱད་ཡོད།
 ང་ཚོས་མི་ཚེའི་དགའ་སློང་དང་བཟང་ཚའི་སྐོར་གྱི་ཁ་བརྒྱུད་སྐོར་གྱི་འཕྲིན་ལོག་དེ་བྱས་པ་ཡིན།
 རྟེན་སྐོར་བྱུང་དུ་རིེ་འདམ་ལ་བྱིན་སོང་། “ད་དམུལ་བ། རྒྱུད་ཅག་ཚང་མས། འདིར་
 ལྷོས་དང་། ང་ཚོས་ངེས་པར་དུ་ཚང་མ་འགྲིག་ཡོད་པ་དང་། འདིར་སེམས་སྒྲུལ་བྱེད་
 དགོས་པ་སྤྱི་ཅམ་ཡང་མེད་པ་འདི་ཁས་ལེན་བྱེད་དགོས་པ་རེད། རོ་མ་བཤད་ན། ང་
 ཚོས་ཅི་གང་ལའང་སེམས་སྒྲུལ་རོ་མ་བྱེད་གྱིན་མེད་པ་དེ་ང་ཚོས་ཤེས་པའི་དོན་ཡིན་
 པ་དེ་ང་ཚོས་ངོས་ཟིན་པ་ཞིག་དགོས་པ་རེད། ང་བདེན་པ་ཨེ་རེད།” ང་ཚོ་ཚང་
 མས་མོས་མཉུན་བྱས་པ་ཡིན། “ད་འདི་རེད། ང་ཚོ་ཚང་མ་མཉམ་དུ་ཡོད། ... ང་
 ཚོས་ནེའུ་ཡོག་དུ་ཅི་ཞིག་བྱས་པ་རེད། དེ་བརྗེད་འདུག” དེར་ང་ཚོ་ཚང་མ་ལ་རང་
 290 རང་གི་ཁ་འདྲིང་ཡོད་པ་རེད། “དེ་དག་ནི་མེལ་ལེ་རེ་རེ་དང་འདོད་འདུན་རེ་རེས་
 ང་ཚོའི་རྒྱབ་ལ་བསྐྱར་ཡོད། ང་ཚོ་ཨོལ་ད་ ལུལ་ ལི་ལ་ལུག་ཆེད་དང་ཚོ་ནེའུ་ ཨོར་
 ལེན་སེའི་ཕྱོགས་ལ་འགོ་བཞེན་ཡོད། ལྷང་བ་རྒྱུད་རྒྱུད་ཡོང་གི་མ་རེད་དམ། རྒྱུད་
 གྱིས་རྒྱ་རྒྱུད་བར་མའི་རོལ་དབྱངས་པ་རྒྱན་པོ་འདིས་དབྱུགས་ཡོད་ཚད་གྱིས་འདུད་
 པ་ལ་ཉན་རྒྱ་མེན་ནམ།” ལོང་གིས་རྒྱངས་འཁོར་འདར་འདར་བར་དུ་རྒྱུད་འཕྲིན་
 གྱི་རྒྱ་རིེ་མཐོར་བཏང་། “དེ་ནས་རྒྱུད་སྐྱོབས་སྐྱོབས་བར་དུ་འདི་ལ་མཉམ་ནས་དོན་
 རོ་མའི་ངལ་གསོ་དང་ཤེས་ཡོན་འདུགས་པར་བྱེད།” ཟེར།

ང་ཚོ་སྤྱི་གཞུག་དང་བསྐྱེད་པས་ནས་མཚོང་སྤྲིང་བྱས་ཤིང་། ལོང་ལ་མོས་མཉུན་
 བྱས། ལམ་གྱི་ཡང་དག་པ་དེ་རེད། ལམ་ཚེན་གྱི་དཀྱིལ་དུ་དཀར་ཐིག་འཐེན་ཡོད་པ་
 དེ་ང་ཚོའི་མཉུན་ལམ་ལ་འབྱར་བ་དང་འདྲ་བར་རྒྱངས་འཁོར་གྱི་མཉུན་གྱི་འཁོར་
 ལོ་ལ་འབྱུང་འདུག རྟེན་གྱིས་དབྱུན་གྱི་མཚན་མོ་ལ་ T དབྱིབས་ཅན་གྱི་སྤོང་གོས་

ཅན་དང་བཅས་པའི་ཤ་ཤིང་རྒྱས་པའི་སྐྱེ་དེ་མདུན་དུ་བསྐྱེས་ནས་རྒྱངས་འཁོར་
 འཕུར་བརྒྱུག་སྒོལ་ཐིམོར་གྲོང་ཁྱེར་བརྒྱུད་ནས་འགོ་སྐབས་ཁོང་གིས་རྒྱངས་འཁོར་
 གྱི་འཚང་ཁའི་ཉམས་སྤོང་ལེན་ཆེད་ངས་བསྐྱོར་དགོས་པའི་ཡུ་གཞིས་ཀྱིས་འོ་བསྐྱུལ་
 དེ་ནི་འགྲིག་བསྐྱད་པ་ཞིག་རེད། འོན་ཀྱང་ཁོང་དང་མེ་རི་ལུ་གཞིས་ཀྱིས་འོ་བསྐྱུལ་
 ཅིང་ཆགས་སྦྱོད་ལ་འཇུག་བཞིན་དུའང་ཁ་ལོའི་འཁོར་ལོ་ལ་འཇུག་ནས་བསྐྱད་
 སོང་། དེ་ནི་སྦྱོན་པ་རང་རེད། རྒྱང་འཕྲིན་ནི་སྐད་མཐོ་ཤོས་དེའི་ཐོག་ཡོད་ལ། རིན་
 ཀྱིས་རྒྱངས་འཁོར་གྱི་མདུན་ཅོག་སྤེང་དུ་ཨི་ཤུང་ཆེན་པོ་ཞིག་མ་བཅོས་བར་དུ་རྒྱ་
 རྒྱལ་དུ་བརྒྱུངས་སོང་། ངས་ཀྱང་བརྒྱུངས་པ་ཡིན། རྒྱངས་འཁོར་ཉང་སོན་ཏེ། རྒྱ་
 བཀའ་ལ་བསྐྱོད་པའི་གྲུ་གཟིངས་དལ་པོ་ལྟ་བུ་འདིས། སྤྱིང་རྗེ། རང་གི་ཕམ་ཉེས་དང་
 ཕམ་ཁ་ལེན་བཞིན་འདུག།

“རི་འབྲའི་སྦྱིད་པོ་རེད་ལ།” རིན་གྱིས་སྐད་བརྒྱབ། “ད་མེ་རི་ལུ་ འོ་མ་ཉོན་ཨ།
 སྤྱིང་སྤུག ང་ནི་དུས་གཅིག་ལ་དོན་ཚང་མ་བྱེད་འཕེར་བའི་མི་ཚོད་ཅིག་ཡིན་པ་དེ་
 བྱེད་ཀྱིས་ཤེས་པ་རེད། ང་ལ་རྗོགས་མཐའ་མེད་པའི་ལུས་པ་ཞིག་ཡོད། ད་སན་ རྩ་
 རན་སི་སི་ཁོར་ང་ཚོ་གཞིས་ངེས་པར་དུ་མཉམ་དུ་སྡོད་དགོས་པ་རེད། ངས་རྒྱུན་ལྟན་
 གྱི་མེ་འཁོར་སྐྱམ་རྒྱུང་འཕམ་མ་ཐེང་བསྐྱར་འཛོགས་དེའི་སྤྱི་ཚོ་དེ་བུ་བྱེད་རང་ལ་
 སྡོད་ས་ཡག་པོ་ཞིག་ཤེས། ཉེ་མ་གཞིས་རེ་ལས་མི་འགོར་བར་ང་བྱིམ་ལ་འབྱོར་ཡོང་
 ལ། ཐེངས་རེ་ལ་རྒྱ་ཚོད་བརྒྱ་གཞིས་ཀྱི་རིང་ལ་ཡིན། མོ་རེ། སྤྱིང་སྤུག ང་ཚོས་རྒྱ་ཚོད་
 བརྒྱ་གཞིས་ཀྱི་ཡུན་ལ་ཅི་ཞིག་བྱེད་སྲུབ་པ་དེ་བྱེད་ཀྱིས་ཤེས། བར་སྐབས་ཅི་ཡང་མ་
 བྱུང་བ་དང་འབྲེ་བར་ང་ཁ་མེལ་གྱི་ཁང་པ་ལ་ཐང་ཀར་སྡོད་དུ་འགོ་མོས་ཤེས་ཀྱི་
 མ་རེད། ང་ཚོས་དེ་བྱེད་སྲུབ་ཀྱི་རེད་ལ། སྡོན་ལའང་དེ་བྱས་པ་རེད།” དེ་ནི་མེ་རི་ལུ་

ལ་འགྲིག་བསྐྱད་འདུག མོ་ནི་དངོས་གནས་ཁ་མེལ་གྱི་མགོ་ལྷགས་བཀོག་ཏུ་ཆས་
 འདུག མྱེ་རི་སི་ཁོ་གོང་ཁྱེར་དུ་མེ་རི་ལུང་ལ་འཁོར་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ང་ཚོའི་མོས་མཐུན་
 དེ་ཡོད་པ་རེད། འོན་ཀྱང་ད་ནི་ངས་ཁོང་ཚོ་མཉམ་དུ་སྡོད་རྒྱུ་ཡིན་པ་དེ་མཐོང་མགོ་
 བརྩུགས་སོང་ལ། མྱིང་འདིའི་སྡེ་གཞན་པ་དེ་རུ་ང་ནི་ངའི་རྒྱུ་ལྷན་གྱི་སྐང་ལ་ཁེར་རྒྱང་
 དུ་འཛོག་རྒྱུ་ཡིན་པ་རེད། འོན་ཀྱང་དེ་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་བསམ་སློབ་གཏོང་། གསེར་གྱི་
 ས་གཞི་ཡོད་ཚད་རང་གི་མདུན་སྟོགས་སུ་ཡོད་དུས་དང་། ཁྱེད་རང་ཡ་མཚན་དུ་
 འདུག་རྒྱུར་སྡོད་དཔག་མི་ཐུབ་པའི་དོན་དག་སྣ་ཚོགས་པ་མང་པོ་ཞིག་ཡིབ་ནས་
 བརྒྱུགས་ཡོད་ཁར། ཁྱེད་རང་ནི་དེ་དག་མཐོང་རྒྱུ་ལ་གསོན་ཡོད་པ་ཚོར་ནས་དགའ་
 བ་སྐྱེ་འདུག་དུས་འདིར་ངས་དེ་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་བསམ་སློབ་གཏོང་།

292

ང་ཚོ་རྒྱལ་ས་མཁའ་འོག་ལ་སྐྱེ་རིངས་ཤར་དུས་འཁྱོར་བྱུང་། ཉི་མ་དེ་ནི་སྲིད་
 འཛིན་ཉེ་རེ་ ལུ་རུ་མན་གྱི་སྐབས་གཉིས་པའི་ལས་ཁུར་མཛད་སྒྲིའི་ཉི་མ་རེད། ང་
 ཚོ་ང་ཚོའི་གྲུ་གཟིངས་ལོག་པོ་དེའི་ནང་ནས་བརྒྱུགས་ཉེ་སོང་རིམ་བཞིན། བན་
 སིལ་མ་ནི་ཡའི་ལམ་ཆེན་རྒྱུད་དུ་དམག་དཔུང་གི་སྟོབས་ལུགས་བང་སྐྱིག་ནས་རྒྱ་
 ཆེར་བཤམས་འདུག དེར་མཚོན་ཆའི་གནམ་གྱུ་ B29 ཉུགས་ཅན་དང་། མཚོ་གྲུ་
 PT ཉུགས་ཅན། མི་སྟོགས། དེ་ལ་སོགས་པའི་དམག་ཆས་རིགས་ཡོད་ཚད་ཅིག་
 ཡོད་པ་དེ་དག་ཁ་བས་གཡོགས་པའི་རྩེའི་ཁོད་དུ་དམར་གསོད་བྱེད་པོ་ཞིག་དང་
 མཚུངས། མཐའ་མ་དེར་རྒྱན་ལྷན་གྱི་སྟོག་སྟོབ་གྲུ་རྒྱུང་དུས་མ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ནི་
 སྤྱིང་རྗེ་ཞིང་གྲོན་པ་འབྲུ་པོ་ཞིག་འདུག དེ་ལ་ལྟ་ཕྱིར་འེན་གྱིས་རྒྱངས་འཁོར་རྗེ་དལ་
 ལ་བཏང་། ཁོང་གིས་འཚོར་སྣང་གི་ངང་ནས་མགོ་བོ་གཡུག་པར་བྱེད། “མི་འདི་ཚོས་
 ག་རེ་བྱེད་གྱི་ཡོད་པ་རེད། ཉེ་རེ་ནི་གོང་ཁྱེར་འདིའི་ས་ཆ་ཞིག་ན་གཉིད་དུ་ཡུར་

བཞིན་ཡོད། ... ཀྱང་པོ་བཟང་པོ་ཉེ་རེ་ ... ང་ནང་བཞིན་མི་སྲུ་རི་ནས་ཡིན་པའི་མི་
དེ་ ... དེ་ནི་ཉན་ཉན་ཁོང་རང་ཉིད་ཀྱི་གྲུ་གཟིངས་ཡིན་རྒྱུ་རེད།”

འི་བར་ཀྱི་རྒྱབ་སྐྱོལ་སྤྱོད་དུ་ཉལ་བར་བྱེན་ཅིང་། འཇ་ཁེལ་གྱིས་རྒྱངས་
འཁོར་བསྐྱོར་བ་རེད། ང་ཚོས་ཁོ་ལ་རྒྱངས་འཁོར་གཟབ་གཟབ་གཏོང་རྒྱུར་ཆེད་
མངགས་ལམ་སྟོན་བྱས་པ་ཡིན། ང་ཚོས་སྲུང་བ་འཐེན་ནས་ཅང་མ་འགོར་བར་ཁོང་
གིས་རྒྱངས་འཁོར་གྱི་འཁོར་རྟེན་སྟོན་ཅན་ཡོད་བཞིན་དུའང་རྒྱལ་ཚད་བརྒྱུད་ཅུའི་
བར་དུ་དེད། དེ་ཅམ་དུ་མ་ཟད་ཉེན་རྟོག་པ་ཞིག་གིས་རྒྱངས་འཁོར་བསྐྱོར་མཁུ་
ཞིག་དང་ལྷན་དུ་ཚོད་པ་རྒྱག་བཞིན་པའི་ས་ཆ་ཞིག་ཏུ་ཁོང་གིས་རྒྱངས་འཁོར་སྲུམ་
བསྐྱུར་གྱིས་བརྒྱགས་པ་དང་། ལམ་སྤོང་བཞི་ཅན་གྱི་ལམ་ཚེན་གྱི་ལམ་སྤོང་བཞི་
པའི་སྤེང་དུ་ཁ་སྐྱོགས་ནོར་བའི་ལམ་ལ་འགོ་བཞེན་ཡོད། ཉེན་རྟོག་པ་དེས་རང་
གི་ཉེན་དུང་གི་བརྟོགས་ནོར་བའི་ལམ་ལ་འགོ་བཞེན་ཡོད། ཉེན་རྟོག་པ་དེས་རང་
བཀག་བྱུང་། ཁོང་གིས་ང་ཚོས་ཁོང་གི་རྒྱུ་དེད་ནས་འབབ་ཚིགས་ལས་ཁུངས་ལ་
ཤོག་ཟེར། དེར་ཉེན་རྟོག་པ་སེམས་ནག་ཅིག་འདུག་པ་དེ་འཕྲད་མ་ཐག་ནས་འི་
ལ་དགའ་མི་འདུག་ལ། ཁོང་གིས་འི་གྱི་གང་ས་ནས་བཅོན་ཁང་གི་དྲི་མ་ཚོར་ཐུབ་
གྱི་འདུག་ཁོང་གིས་ང་དང་མེ་རི་ལུ་ལ་ཁེར་རྒྱུ་དུ་འདྲི་ཅད་བྱེད་སྲིད་ལས་རོགས་
རྣམས་བྱི་རོལ་ཏུ་མངགས་བྱུང་། ཁོང་ཚོས་མེ་རི་ལུ་ལོ་ག་ཚོད་ཡིན་པ་ཤེས་འདོད་
འདུག་ལ། བྱུང་མེད་འཁྲིག་སྤྱོད་ཆེད་དཔོར་འདྲེན་འགོག་པའི་མེན་ཞེས་པའི་ཁྲིམས་
གཞིའི་ཐོག་ནས་ཅིག་བཟོ་རྒྱུའི་འབད་བཅོན་བྱེད་གྱི་འདུག་འོན་ཀྱང་མོ་ལ་རང་གི་
གཞེན་སྐྱིག་གི་འདྲིན་ཡིག་འདུག་ དེ་ནས་ཁོང་ཚོས་ང་ཟུར་ཞིག་ལ་འཁྲིད་ནས་མི་
རི་ལུ་དང་མཉམ་དུ་སྲུ་ཞིག་ཉལ་གྱི་ཡོད་མེད་དེ་ཤེས་འདོད་བྱས། “མོའི་ཁྲོ་ག་”ངས་

ཚུང་ལས་སྐྱོད་པོའི་ངང་ནས་དེ་ལྟར་བཤད། ཁོང་ཚོ་ལ་ཤེས་འདོད་འཕར་འདུག ཅིག་
འགྲིག་མི་འདུག ཁོང་ཚོས་དེ་བུ་འགའ་ཞིག་ལ་ན་གཉིས་ལ་དེས་ཤིང་ང་ཚོའི་ཁ་ནས་
ཅིག་ཤོར་འགྲོ་བའི་རེ་བ་བྱས་ཏེ། ལྷུས་ཀ་ཞན་པའི་འདུ་ཞིབ་ཐབས་ལ་མ་འགའ་ཞིག་
ཚོད་ལྟ་བུས་སོང་། ངས་ལ་བ་པ་ཡིན། “ས་གཤིའི་མི་དེ་གཉིས་ནི་ཁ་ལི་སྐྱོར་ནི་ཡའི་
ལྷགས་ལ་མ་གྱི་ལས་ཀ་ལ་ལོག་འགྲོ་གི་ཡོད་པ་རེད། འདི་གཟུགས་སོ་ཐུང་བ་དེའི་
ཚུང་མ་རེད། ང་ནི་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོ་ནས་བདུན་ཕྲག་གཉིས་ཀྱི་གྲུང་གསེང་ལ་ཡོང་
བའི་ཁོང་ཅག་གི་གྲོགས་སོ་ཞིག་ཡིན།”

ཉེན་ཚྭ་པ་དེ་འདྲུམ་ལངས་ནས་“ཡིན་ནམ། དེ་ལྟལ་ལྷག་འདི་དངོས་གནས་
ལྱིད་ཀྱི་ཡིན་ནམ།” ཟེར།

294

མཐར་ནང་དུ་ཡོད་པའི་སེམས་ནག་དེས་རྒྱུ་ལ་སྐྱོར་མོ་ཉི་ཤུ་ཅུ་ལྡེ་ལི་ཆད་
པ་བཅད་སོང་། ས་ས་གཤིའི་མཚོ་འགུམ་བར་དུ་འགྲོ་རྒྱུའི་ཆེད་དུ་ང་ཚོ་ལ་སྐྱོར་མོ་
བཞི་བཅུ་མ་གཏོགས་མེད་ཅེས་ཁོང་ཚོར་བཤད་པ་ཡིན་མོད། ཁོང་ཅག་ལ་མཚོན་
ན་དེ་ཡིས་ལྱང་པར་གང་ཡང་བཟོ་གི་མི་འདུག་ཅེས་བཤད་བྱུང་། རྒྱུ་ལྷིས་དེ་ལ་
ངོ་རྒྱུ་ལ་བྱས་སྐྱབས་ཉེན་ཚྭ་པ་སེམས་ནག་དེས་ཁོང་སྐྱར་ཡང་ཕན་སེམས་མ་ནི་
ཡ་མང་འ་ཕྲེ་ལ་འབྲིང་དེ། ཁོང་ལ་དམིགས་བསལ་ཉེས་པ་ཞིག་འགྲུབ་རྒྱུ་ཡིན་པའི་
ཉེན་བརྗོད་བྱུང་སོང་།

“ཉེས་པ་ག་རེ།”

“ཉེས་པ་ག་རེ་ཡིན་པ་དེ་ལ་བསམ་སློབ་གཏོང་། མི་གྲུང་པོ། དེའི་སྐྱོར་ལ་སེམས་
ཁལ་མ་བྱེད།”

ང་ཚོས་ཁོང་ཅག་ལ་སྒོར་མོ་ཉེ་བུ་ཅ་ལྟ་སྒོར་དགོས་འཁེལ་སོང་། འོན་ཀྱང་དེའི་
 རྩོན་ལ་ཞེ་རྒྱུ་རྒྱ་ཁེལ་མ་རབས་དེས་ང་བཙོན་ཁང་ལ་འགྲོ་ཚོག་ཅེས་བཤད་བྱུང་།
 རྒྱུ་ལྱིས་དེ་ཡང་འགྲིག་པའི་བསམ་ཚུལ་བཟུང་། ཉེན་རྒྱོག་པ་ཏ་ཅང་ཁོང་ཁྱོད་ལངས་
 ཏེ་བཤད་རྒྱུར། “གལ་སྲིད་ཁྱེད་ཀྱིས་རང་གི་རོགས་པ་བཙོན་ཁང་ལ་འགྲོ་བུ་བཅུག་
 བ། ངས་ད་ལྟ་རང་ཁྱེད་རང་ཕན་སེལ་སྤོ་ཡི་ལ་མངའ་སྡེ་ལ་འཁྲུངས་འགྲོ་གི་ཡིན།
 དེ་གོ་སོང་ངམ།” ཟེར། ང་ཚོ་ཚང་མས་བྱེད་འདོད་པ་ནི་འདི་ནས་ཐོན་འགྲོ་བུ་དེ་རེད།
 “མར་ཇི་ན་ནི་ཡའི་མངའ་སྡེའི་ནང་དུ་སྐྱར་ཡང་རྒྱུག་ཉེས་འདི་བྱུང་ཞིག་རག་ན།
 ཁྱེད་ཀྱི་སྒྲུང་ལ་ཁོར་ཤོར་གྱི་རེད།” ཉེན་རྒྱོག་པ་སེམས་ནག་དེས་གྲུས་ཁའི་ཁ་རྩུང་གི་
 ཚུལ་དུ་དེ་ལྟར་བཤད། རྒྱུ་ལྱི་གཏོང་དམར་པོ་ཚགས་འདུག ང་ཚོས་ཁྱུ་སེམ་མེར་
 རྒྱངས་འཁོར་བསྐྱོར་ནས་ཕྱིན་པ་ཡིན། དེ་ནི་ང་ཚོ་ལས་འགྲུལ་བཞུད་ཀྱི་སྒོར་མོ་རྒྱ་
 འཁྲུངས་བྱེད་པའི་མགོན་ཤོག་ཅིག་དང་མཚུངས། ཁོང་ཚོས་ང་ཚོ་ལ་སྒོར་མོ་མེད་པ་
 དང་། ལམ་དུ་གཉེན་ཉེ་མེད་པ། ཡང་ན་སྒོར་མོའི་ཆེད་དུ་ཏར་འཕྲིན་གཏོང་ས་མེད་
 པ་དེ་ཤེས་གྱི་ཡོད། ཨ་མེ་རི་ཀའི་ཉེན་རྒྱོག་པས་ཁོང་ཚོ་སྐྱག་མི་དགོས་སའི་ཨ་མེ་རི་
 ཀ་བ་དེ་ཚོ་ལ་ཡིག་ཆ་དང་ཉེན་བརྒྱུད་གཏོང་བ་བརྒྱུད་ནས། དེ་ཚོའི་ཐོག་ལ་སེམས་
 ཁམས་ཀྱི་གཡུལ་འགྲེད་ཅིག་ལ་འཁྲུག་ཡོད་པ་རེད། དེ་ནི་མིག་ཚུར་རི་ཡའི་ཉེན་རྒྱོག་
 དཔུང་ཁག་ཅིག་རེད། དེས་རྒྱུང་བའི་འཕྲུལ་བའི་སྐྱེའུ་ལྱུང་ནས་ཕྱི་རོལ་དུ་སྐྱོག་ལྟ་བུ་
 ཅིང་། ཡོད་ཚད་ལ་འདི་ཅད་བྱེད་ན་འདོད་ལ། རང་གི་འདོད་པར་འབབ་པའི་ནག་
 ཉེས་ཤིག་མེད་པ་ཡིན་ན་ནག་ཉེས་རྒྱུན་བཟོ་བྱེད་ཐུབ་ཀྱི་རེད། ས་རན་སའི་རྩོམ་པ་
 པོ་ལུ་སི་ རྒྱར་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་སེ་ལི་ན་གྱིས། “ནག་ཉེས་ཀྱི་ཚིག་གྲུབ་དགུ། ཉེབ་སྐྱང་གི་
 སུང་པོ་གཅིག” ཅེས་བཤད་ཡོད། རྒྱུ་ལྱི་ཏ་ཅང་རྒྱང་ལངས་ཡོད་ཅིང་། ཁོང་ལ་མེ་

མདའ་ཞིག་སྐོབ་མ་ཐག་ཏུ་ཚུར་མར་རིན་ཏེ་ཡི་མངའ་སྡེ་ལ་ལོག་ནས་ཉེན་རྟོག་པ་
དེ་ལ་མེ་མདའ་རྒྱག་འདོད་སྤྲོས་འདུག

“སུ་སེལ་སྤྲོ་ཞི་ཡ།” ཁོང་གིས་སྤྲོགས་སྐྱོད་བརྒྱབ། “ངས་ཉེས་འགོལ་དེ་ག་
རེ་ཡིན་པ་ཤེས་ན་བསམ་གྱི་འདུག གཅིག་བྱས་ན་སྤྱོད་རེད། ངའི་སྒྲོར་མོ་ཡོད་ཚད་
འཕྲོག་ནས་ང་ལ་སྤྱོད་ཉེས་པ་འགོལ་གྱི་རེད། དམུལ་བ། མི་འདི་ཚོ་ལ་དམུལ་བ་
ལས་སྤྲོ་མོ་འདུག ད་དུང་ཁྱེད་ཀྱིས་རྟོག་བྱས་ན་ཁོང་ཚོ་ཕྱིར་ཐོན་ནས་ཁྱེད་
རང་ལ་མེ་མདའ་རྒྱག་གི་རེད།” ང་ཚོས་དེ་བཞེད་པར་བྱས་ནས་རང་རང་སྤྱིད་པོ་
བྱེད་རྒྱ་ལས་གཞན་བྱེད་རྒྱ་ཅི་ཡང་མི་འདུག ང་ཚོ་རི་ཆེ་མོན་དང་ཁྱེད་བརྒྱད་
ཚར་སྐབས་ང་ཚོས་དེ་དག་བཞེད་མགོ་བརྩམས་ཤིང་། དེ་ནས་ཅང་མ་འགོར་བར་
ཚང་མ་འགྲིག་འདུག

296

ད་ང་ཚོ་ས་པ་གི་བར་དུ་འགོ་རྒྱུ་ལ་སྒྲོར་མོ་བཅོ་ལྷ་ཡོད། ང་ཚོས་རྒྱངས་འཁོར་
སྤྱོད་བརྒྱུད་པ་ཡར་བྱེད་ཤིང་དོ་སྤྲོས་གྱི་ཆེད་དུ་ཁོང་ཚོ་ལས་སྐྱར་མ་སྒྲོར་དགོས་གྱི་
རེད། མར་རིན་ཏེ་ཡའི་ས་ཚོད་ཀྱི་ཁྲོད་དུ་ང་ཚོས་སྤྱོད་དུ་མི་ཞིག་ལ་མ་དུ་གོ་མ་
བཞོད་བྱེད་པ་མཐོང་བུང་། རྒྱུ་ཞི་རྒྱངས་འཁོར་འགོག་ས་ཞིག་ལ་བརྒྱགས་སོང་།
ངས་རྒྱབ་ལ་བལྟས་ཤིང་། ཁོང་ནི་རྒྱང་པོ་ཞིག་རེད་ལ་ཕམ་ཆེར་སྐྱར་མ་གཅིག་ཀྱང་
ཡོད་མ་རེད་ལ་བ་པ་ཡིན།

“ང་ཚོས་སྤྱང་བ་སྤྱིད་སྤྱིད་ཅམ་གྱི་ཆེད་དུ་ཁོང་ཡར་ལེན་འཛོག་” རྒྱུ་ཞི་སྤྱོད་
མོ་དང་བཅས་བཤད། མི་དེ་ནི་གྲོན་པ་རྒྱལ་པོ་དང་མིག་ཤེལ་གོན་པའི་སྤྱོན་པའི་
རིགས་དེ་རེད་ལ། ལམ་ཟུར་གྱི་རྒྱུ་ཡུར་ཞིག་ནས་རྟོག་ཅིང་འདམ་གྱིས་གཤོགས་པའི་
རྒྱབ་ཤོག་ཅན་གྱི་དེབ་ཅིག་སྤོག་བཞིན་འགོ་གི་འདུག ཁོང་རྒྱངས་འཁོར་ལ་འཇུ་ལ་

བ་དང་ལམ་སེང་དེབ་སློབ་པ་ལ་ཞུགས་སོང་། ཁོང་ནི་ཉ་ལས་པའི་རྫོང་པོ་དང་མ་
 པགས་ཀྱིས་གཡོགས་པ་ཞིག་རེད། ཁོང་གིས་བཤད་ན་ཁོང་གི་མིང་ནི་ཉེ་མན་སོ་
 ལོ་མོན་[མཆན།] སོ་ལོ་མོན་ཞེས་པ་ནི་ཡ་ལུ་ད་པའི་རྒྱལ་སྲས་མཁས་པ་ཞིག་དང་
 ཚོས་སྟོན་པ་པོ་ཞིག་གི་མིང་ལའང་འདྲུག་ཡིན་པ་དང་། ཨ་མེ་རི་ཀའི་ས་ཆ་སྲིལ་
 པོར་རྐང་བཀོད་བྱས་ཤིང་། ཡ་ལུ་ད་པའི་བྱིམ་ཚང་གི་སློབ་བརྗེས་པའམ་མཚམས་
 མཚམས་ལ་སློལ་རྐང་པས་གཞུགས་ཏེ་སློར་མོ་སྟོན་ཅིག་ཅས་སློང་བཞིན་ཡོད་ཟེར།
 “ང་ལ་ཟ་རྒྱུའི་ཆེད་དུ་སློར་མོ་སྟོན་དང་། ང་ནི་ཡ་ལུ་ད་པའི་མི་ཡིན།”

ཁོང་གིས་བཤད་ན་བྱེད་ཐབས་དེ་བཟང་ཞིང་དེའི་འབྲས་བུའང་སླིན་ཡོང་གི་
 འདུག་ཟེར། ང་ཚོས་ཁོང་ལ་དེབ་གང་ཞིག་སློབ་གི་ཡོད་མེད་དྲིས་པ་ཡིན། ཁོང་གིས་
 ཤེས་ཀྱི་མི་འདུག་ཁོང་གིས་དེབ་ཀྱི་ཁ་བྱང་ལ་ལྟ་རྒྱུའི་ངལ་བ་བྱས་མ་སོང་། ཁོང་གིས་
 ས་ཆ་ཚོད་ལ་ཤོར་བ་ཞིག་གི་ནང་ནས་ས་དེ་ལ་དབང་བའི་ཡ་ལུ་ད་པའི་ཚོས་བྲིམས་
 ཀྱི་གསུང་རབ་ཐོར་ར་ངོ་མ་ཞིག་རྟེན་པར་གྱུར་བ་ལྟ་བུ་དང་ནམ་པ་འདྲ་བའི་ཐོག་
 བས་དེབ་ཀྱི་ཚིག་འབྲུ་ཚམ་ལ་ལྟ་བཞིན་འདུག།

“མཐོང་སོང་ངམ། མཐོང་སོང་ངམ། མཐོང་སོང་ངམ།” ཇི་བུ་ཀྱིས་ངའི་རྩིབས་
 མ་ལ་མཛུབ་མོ་འདྲུགས་བཞིན་བཅོར་རྟེན་བརྒྱབ། “དེ་སྤང་བ་སྦྱིད་སྦྱིད་རེད་ཅེས་
 ངས་ལ་བ་པ་ཡིན། མི་ཚང་མ་སྦྱིད་སྦྱིད་རེད། ཁོ་རེ།” ང་ཚོས་སོ་ལོ་མོན་ས་གི་ཁྲི་
 སི་ཐ་མེན་དང་། [ཡི་ཤུའི་བཀའ་ཚེམས་]ཅེས་པའི་མིང་ཐོགས་པའི་གོང་ཁྲུང་བར་དུ་
 ཁྲུང་བ་ཡིན། ངའི་སྤྱན་ནི་ད་ཆ་གོང་དེའི་ཕྱོགས་གཞན་པ་དེའི་ཁང་པ་གསར་པ་
 ཞིག་དུ་ཡོད། ད་ང་ཚོ་སྤྱི་ཡོད་གོང་དུ་ཀྱིལ་ནས་མེ་འཁོར་ལྷགས་ལམ་དང་ཆབས་
 ཅིག་མར་བརྒྱུད་ཡོད་པའི་མདོག་སྐྱུ་ལ་རིང་བའི་ལམ་དེར་བསྐྱབས་ཡོད་ཅིང་།

གདོང་ནག་གི་བའི་ལྟོ་ཕྱོགས་པ་ནམས་ནི་ལྷགས་ཆས་ཚོང་ཁང་དག་དང་། ལྷན་པ་ལྟ་དང་བཅུ་ཞེས་པའི་གོང་རྒྱུ་ཚོང་ཁང་ཁང་གི་མདུན་ན་མཚོང་མ་ལྷིང་གིས་འགོ་བཞེན་འདུག།

སོ་ལོ་མོན་གྱིས་བཤད་རྒྱུར། “ཁྱེད་ཅག་གིས་སྐྱ་མཐུན་ནས་འགྲུལ་བཞུད་བྱེད་རྒྱུར་སྐྱོར་མོ་ཉོག་ཅམ་ཞིག་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་ངས་ཤེས་ཀྱི་འདུག ཁྱེད་ཅག་གིས་ང་ལ་སྐྱབས་དང་། ངས་ལ་རུ་ད་པའི་བྱིས་ཚང་ཞིག་ནས་སྐྱོར་མོ་འགའ་སྐོང་དུ་འགོ་ས་ཐག་རིང་དཔེར་ན་ཨ་ལ་སྐྱ་མ་མངའ་སྡེ་བར་དུ་ང་ཁྱེད་ཅག་དང་སྐྱན་དུ་འགོ་གི་ཡིན།” ཟེར། རེན་ནི་སྐྱིད་དགས་ནས་ཏ་ཅང་དགའ་འདུག ཁོང་དང་དེད་གཉིས་རྒྱུ་ལ་འཁོར་ནང་དུ་གྲུང་བའི་གིག་བཞུད་ལེབ་དང་ལྷ་རའི་ལྷ་ལྷ་ཉོ་དུ་སྐྱེ་ལོགས་ལ་བརྒྱུགས་པ་ཡིན། མེ་རི་ལྷ་དང་ཨེ་རི་གཉིས་རྒྱུ་ལ་འཁོར་ནང་དུ་བརྒྱུགས་ནས་བསྐྱད་སོང་། ང་ཚོས་ཐེ་སི་ཐ་མེན་ཅེས་པའི་གོང་ཁྱེད་དུ་ཉེ་མན་སོ་ལོ་མོན་རྒྱུར་ལོག་རྒྱུ་ལ་རྒྱ་ཚོང་གཉིས་ཀྱི་རིང་བརྒྱུགས་ནས་བསྐྱད་པ་ཡིན། ཁོང་གིས་གོང་དའི་ས་གང་ཞིག་ཉུ་རང་གི་བག་ལེབ་ཀྱི་ཚེད་དུ་འདུར་རྒྱུ་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད་པ་རེད། འོན་ཀྱང་ང་ཚོས་ཁོང་མཐོང་ཐུབ་ཀྱི་མི་འདུག ཉེ་མ་དམར་པོར་འགྱུར་མགོ་བརྒྱུ་མས་སོང་ལ། ད་འཕྱི་པོ་རེད།

298

སོ་ལོ་མོན་ཁྱོད་ནས་བསྐྱབས་མ་བྱུང་། དེར་བརྟེན་ང་ཚོ་ཐེ་སི་ཐ་མེན་གོང་ཁྱེད་ནས་ཐོན་ཕྱིན་པ་ཡིན། “ད་ཁྱེད་ཀྱིས་ལྷོས་དང་། དཀོན་མཚོག་ཡོད་པ་རེད། གང་ཡིན་ཟེར་ན། ང་ཚོས་ཅི་ཞིག་བྱེད་ཐབས་བྱས་མིན་ལ་མ་ལྷོས་པར་ང་ཚོ་གོང་འདིརི་ནང་འཁོར་དགོས་པ་ཞིག་ཡོད་བསྐྱད་ཀྱི་འདུག ཁྱེད་ཀྱིས་གོང་འདི་ལ་ཡོད་པའི་ཡེ་ཤུའི་གསུང་རབ་ཀྱི་མིང་ལ་མཚན་དེ་མཐོང་གི་རེད་ལ། ཡེ་ཤུའི་གསུང་རབ་ཀྱི་

མི་སྣ་ཡ་མཚན་པོ་དེས་སྐྱར་ཡང་ཐེངས་གཅིག་ང་ཚོ་འདྲིས་འགོག་པ་ཞིག་བཟོས་
 པ་རེད། རྒྱུགས་གང་ས་གང་དུ་དོན་ཚང་མ་སྐྱེལ་ཡོད་པ་རེད་ལ། དེ་ཡང་ཚར་པ་
 ཡིས་གཅིག་ལ་གཅིག་བརྟེན་གྱི་རྣམ་པས་འདིག་རྟེན་སྤེལ་པོའི་མི་ཚང་མ་སྐྱེལ་ཡོད་
 པ་དང་མཚུངས་པ་རེད།” རེན་གྱིས་འདི་འདྲའི་ཐོག་ནས་ཁ་བརྟེན་སོང་ལ། ཁོང་
 དགའ་བ་དང་སྐྱོ་བས་ཁེངས་འདུག ཁོང་དང་རེད་གཉིས་གྱིས་སྐོ་བུར་དུ་ལུང་པ་
 ཡོངས་རྒྱུགས་ནི་ཉ་ལྷིས་ཤིག་དང་འདྲ་བར་ང་ཚོའི་ཚེད་དུ་ཁ་བྱེས་པ་མཐོང་བུང་ལ།
 དེ་ན་སྐྱེད་འདུག དེ་ན་སྐྱེད་འདུག དེ་ན་སྐྱེད་འདུག ལ་བརྟེན་གསལ་པ་ཡིན། ང་
 ཚོས་རྒྱངས་འཁོར་སྐྱེད་བསྐྱོད་པ་གཞན་ཞིག་ཡར་སྐྱེད་པ་ཡིན། འདི་ནི་སེམས་
 སྐྱེད་ཅན་གྱི་ན་གཞོན་ཞིག་རེད་ལ། ཁོང་གིས་བཤད་པ་ལྟར་ན། ཁོང་ལ་ཨ་ལེ་ཞེ་ཞིག་
 ཡོད་པ་དེས་སྐྱེ་ཡེ་ཐ་སྤེལ་གོང་ཁྱེད་གྱི་སྐྱེ་ལོ་དེ་མ་ཐག་ན་ཡོད་པའི་བྱང་ཁ་རོ་ལི་ན་
 མངའ་སྡེའི་ཁྱེད་གོང་ཁྱེད་དུ་ཟ་ཆས་ཚོང་ཁང་ཞིག་བདག་ཉར་བྱས་ཡོད་ཅེས་ཟེར།
 “ང་ཚོ་དེ་ལ་འབྱོར་སྐྱབས་ཁྱེད་ཀྱིས་མོ་ལས་སྐྱོར་གཅིག་སྐོང་བུབ་བམ། ཉག་ཉག་
 རེད། འགྲིག་གི་རེད་ལ། ད་འགོ་ལ།” ཚུ་ཚོད་གཅིག་གི་ཡུན་ལ་ས་སྐོང་གི་སྐྱབས་སུ་
 ང་ཚོ་ཁྱེད་ལ་བསྐྱེད་བས་བུང་། ང་ཚོས་བྱིས་པ་འདིས་རང་གི་ཨ་ལེ་ཟ་ཆས་ཚོང་ཁང་
 ཡོད་ཅེས་བཤད་ས་དེ་ལ་རྒྱངས་འཁོར་བསྐྱོར་བ་ཡིན། དེ་ནི་བཟོ་བྱ་ཞིག་གི་རྩིག་པ་
 ལ་མཚུག་གཏང་པའི་ལམ་ཁ་རྒྱང་རྒྱང་ཡིད་སྐྱོ་བ་ཞིག་འདུག དེར་ཟ་ཆས་ཚོང་ཁང་
 འདུག འོན་ཀྱང་དེ་ན་ཨ་ལེ་མི་འདུག ང་ཚོས་བྱིས་པ་དེས་ཅི་ཞིག་བཤད་ཀྱིན་ཡོད་
 མེད་ལ་ཡ་མཚན་ནས་བསྟན། ང་ཚོས་ཁོང་ས་ཐག་གང་ཅམ་གྱི་བར་དུ་འགོ་གི་ཡོད་
 སྐོར་དྲིས་མོད་ཁོང་གིས་ཤེས་ཀྱི་མི་འདུག དེ་ནི་བསྐྱེད་བྱིད་ཆེན་པོ་ཞིག་རེད། སྐོན་མ་
 སྐོན་མ་ཞིག་ལ་ཁོང་ལམ་ཕན་བརྟེན་དེ་འགྲུལ་བཞུད་བྱས་སྐྱབས་ཤིག་ལ། ཁོང་གིས་

ཁྱེད་གྲོང་གྲུང་གྱི་ཟླ་ཆས་ཚོང་ཁང་དེ་མཐོང་ཚུང་ཡོད་པ་རེད། དེ་ནི་ཁོང་གི་འཇུགས་
 ཤིང་ཚ་བ་འཕར་བའི་སེམས་ཀྱི་ནང་དུ་ཐོག་མར་ཐོན་པའི་སྤྱད་དེ་རེད། ང་ཚོས་
 ཁོང་ལ་རྒྱ་མའི་ཟ་མ་རྒྱ་མ་ཚ་བོ་ཞེས་པ་པ་དེ་ཉོས་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་རྟམ་གྱིས་ང་
 ཚོས་ཁོ་རང་ང་ཚོ་དང་མཉམ་དུ་འབྲིད་ཐུབ་ཀྱི་མི་འདུག གང་ཡིན་ཟེར་ན་ང་ཚོ་ལ་
 གཞིད་འཇུག་སའི་ས་ཆ་དང་། རྫོང་སྤྱི་ཉོག་ཅམ་ཉོ་ཐུབ་མཁན་གྱི་སྤྱད་ས་འཁོར་སྤྱི་ག་
 བསྐྱོད་པ་སྤོད་ས་དགོས་ཞེས་ལབ་སོང་། འདི་ནི་ཡིད་སྐྱོ་བ་ཞིག་རེད་མོད་དོན་དངོས་
 རེད། མཚན་མོ་ཆགས་སྐབས་ང་ཚོས་ཁོང་ཁྱེད་གྲོང་གྲུང་དུ་བསྐྱར་ནས་ཕྱིན་པ་ཡིན།

རྟམ་དང་མེ་རི་ལུ། ཞེ་རྟམ་བཅས་གཞིད་འཇུག་པའི་སྐབས་སུ་ངས་ལྟོ་ཁར་ལེ་ནའི་
 མངའ་སྡེ་ཡོངས་དང་། དེ་ནས་རྡོ་རི་ཡ་མངའ་སྡེའི་མ་ཁོན་གྲོང་གྲུང་བཀལ་བཀལ་
 བར་དུ་སྤྱད་ས་འཁོར་བསྐྱོར་བ་ཡིན། མཚན་མོར་ཁེར་རྒྱང་ཡིན་སྐབས་ང་རང་རང་
 གི་བསམ་སྲོའ་འཁོར་བྱུང་ལ། སྤྱད་ས་འཁོར་དེ་ལམ་ཚ་ཆེན་ནམ་དམ་པ་འདིའི་སྤྱད་གི་
 དཀར་ཐིག་འཐེན་པ་ལ་སྐྱར་ནས་ཕྱིན་པ་ཡིན། ངས་ཅི་ཞིག་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ང་གང་
 དུ་འགོ་གི་ཡོད། ངས་མཉོགས་པོར་ཤེས་ཀྱི་རེད། མ་ཁོན་གྲོང་གྲུང་བཞག་རྗེས་ང་ནི་
 ཐང་ཆད་ནས་རོ་རེད་ལ། སྤྱ་མཐུད་དུ་འགོ་རྒྱུའི་ཆེད་དུ་རྟམ་གཞིད་ལས་བསྐྱངས་
 པ་ཡིན། ང་ཚོས་སྤྱད་འགམ་ཆེད་སྤྱད་ས་འཁོར་ནས་ཕྱིར་ཐོན་པ་ཡིན། མོ་སྤྱད་དུ་
 བཀལ་འཇུག་ནང་དུ་ང་ཚོའི་མཐའ་འཁོར་དུ་རྒྱ་དོན་པོ་དང་། ལུང་གི་རྗེ་མ་སོས་པ་ཁ་
 བ་དང་། རྩ་ལྗང་འཁྲུའི་རྗེ་དང་མཆེད་པ་དེ་ཤེས་པའི་དགའ་ཚོར་གྱིས་ང་ཚོ་གཉིས་ཀ་
 ཚོུས་འདུག “ང་ཚོ་ལྟོ་སྤྱིགས་ན་འདུག ང་ཚོས་དགུ་ཁ་ཁ་བསྐྱར་འདུག” གསལ་ལ་
 མི་གསལ་བའི་ཉེ་ཤར་དེས་ལམ་འགམ་ན་ཡོད་པའི་ལྗང་གཞོན་རྩམས་མངོན་པར་
 བྱས། ངས་དཔུགས་རིང་ཞིག་སྤྱད་པ་ཡིན་ལ། མེ་འཁོར་ཨ་མ་ཞིག་པར་སྤྱིགས་ཀྱི་

300

ནག་ཁྱུང་ཁྱོད་དུ་སྒྲིབ་སེ་སྒྲིབ་སོང་། དེ་ནི་མོ་སྒྲེལ་གྲོང་བྱིར་ལ་འགྲོ་གི་འདུག ངས་
རང་གི་སྣོད་མུང་མུང་ཅིང་དགའ་བ་རྒྱས། མུར་ལ་མེལ་ལེ་བརྒྱ་སྐོར་ཡོད་ས་ཞིག་
ནས་འེབ་གྱིས་རྒྱངས་འཁོར་གྱི་མེ་བསད་ནས་བསྐོར་བ་དང་། ལྷུ་མ་ལྷུག་ས་ཚོགས་
ཤིག་ལ་སྒྲིབ། དེར་ལས་བྱ་བ་དེ་མདུན་ཅོག་སྣང་དུ་གཉིད་སྒྲུག་པོར་ལྷུག་པ་མཐོང་
བ་དང་། ཕྱིར་ཐོན་ནས་ལུ་སིམ་མེར་སྒྲུ་མ་སྣོད་བརྒྱུད་པ་ཤིང་། ཅོང་བར་མ་བསྐྱུགས་
པ་དེ་མཐོང་རྗེས། ང་ཚོའི་གནས་སྐོར་གྱི་ཆེད་དུ་སྐོར་མོ་ལྗེའི་རིན་གྱི་སྒྲུ་མ་སྣོད་
ཁེངས་པ་དང་བཅས་ཨ་རབ་ཡུལ་གྱི་མི་ཞིག་དང་མཚུངས་པར་ག་ལེར་ཐོན་པ་ཡིན།

ང་གཉིད་དུ་ཡུར་ཞིང་། གཉིད་སད་དུས་ཆེས་དགའ་སྡོ་ཅན་གྱི་རོལ་དབྱངས་
དང་མེ་རི་ལུ་དང་འེབ་གཉིས་གྱིས་ཁ་བར་བྱེད་བཞིན་པ། ཆེས་རྒྱ་ཆེན་གྱི་ལྗང་ཐང་
ཞིག་བསྐྱར་བཞིན་བརྒྱགས་པ་མཐོང་བུང་། “ང་ཚོ་གང་དུ་ཡོད།”

“སྣོ་ལོ་རི་ཏ་མངའ་སྡེའི་སྣོད་ལྷན་དེ་བཞག་ཚར་ཅམ་ཡིན། ཁོ་རེ། དེའི་མིང་ལ་
སྣོ་ལོ་མེ་ཐོན་གྲོང་བྱིར་ཞེས་ཟེར།” སྣོ་ལོ་རི་ཏ་ཡ། ང་ཚོ་མུར་དུ་རྒྱ་མཚོའི་འགྲམ་གྱི་
ཐང་དང་མོ་སྒྲེལ་གྲོང་བྱིར་ལ་རྒྱག་བཞིན་འདུག ཡར་གྱི་ནམ་མཁའི་མཐོང་ན་མེག་
སི་ཁོའི་མཚོ་ལྷུག་ནས་ཆེས་ཆེར་འཕགས་པའི་སྒྲིབ་པ་དེ་ཚོ་འདུག ང་ཚོས་ཨ་མེ་རི་
ཀའི་བྱང་དོས་གྱི་ཁ་བ་བཅོག་པའི་ཁྱོད་དུ་ཡོད་པའི་མི་ཚང་མ་ལ་བདེ་མོ་བྱས་ཞེས་
བཤད་པ་ནས་བརྗེས་ན་རྒྱ་ཚོད་སྒྲུ་མ་ལུ་སྣོ་གཉིས་ཅམ་ཞིག་རེད། ང་ཚོ་སྒྲུ་མ་ལྷུག་
ས་ཚོགས་ཤིག་དུ་བཀག་པ་ཡིན་ལ། དེར་འེབ་དང་མེ་རི་ལུ་ཡིས་སྒྲུ་མ་གྱི་རྩ་ཀར་
དག་གི་གཡས་གཡོན་ནས་མན་ཚུན་རྒྱབ་ལ་ལུར་རེས་གྱི་ཚེད་མོ་བརྗེས་སོང་། ཏན་
ཞེས་ནང་ལོགས་ལ་སྒྲིབ་ནས་ཐ་མག་བག་ཆ་གསུམ་འབད་མེད་གྱིས་བརྒྱས་ནས་
བསྐྱེབས་བུང་། ང་ཚོའི་ཐ་མག་རྗེས་ཡོད། མཚོ་རྒྱབས་འཕེལ་འགྲིབ་དང་མཚུངས་

སེམ་ལམ་ཆེན་རིང་པོ་ཞིག་བརྒྱུད་ནས་ང་ཚོ་མོ་སྤེལ་གྲོང་ཁྱིམ་དུ་བརྒྱུགས་ཤིང་། ང་
 ཚོས་རང་གི་དགུན་ལྷ་རྣམས་ལུང་ཅིང་སྟོ་ཕྱོགས་ཀྱི་གནམ་གཤིས་དོ་ཚད་ལ་རེལ་བ་
 ཡིན། འདི་ནི་འཛིན་གྱིས་རང་གི་མི་ཚེའི་ལོ་རྒྱུས་བཤད་མགོ་བརྩམས་སྐབས་རེད་ལ།
 དེ་དུས་མོ་སྤེལ་གྲོང་ཁྱིམ་བརྒྱུད་ཆེས་ལམ་གྱི་བཞི་མདོ་ཞིག་ཏུ་རྒྱུངས་འཁོར་འཚང་
 ལ་བརྒྱབ་པའི་བར་ཆད་ཅིག་ལ་འཕྲད་པའི་སྐབས་རེད། ཁོང་གིས་དེ་དག་ལ་བསྐྱོར་
 བས་འགོ་རྒྱུའི་ཚབ་ལ་ཐད་ཀར་སྐྱུམ་ལྷག་ས་ཚིགས་ཤིག་གི་སྟོ་འགུམ་བརྒྱུད་ནས་
 སོང་སྟེ། རྒྱུངས་འཁོར་དེ་དག་གི་དཀྱིལ་གཤགས་ནས་ཐད་ཀར་ཕྱིན་ཅིང་། དེ་
 ཡང་སྤྱིང་ཆེན་འདིའི་མེལ་ལེ་བདུན་ཅུའི་རྒྱུག་ཚད་བརྟན་པོ་དེ་མ་སྟོན་པར་ཕྱིན་
 པ་རེད། ལ་མཚའ་བ་ནས་ཁ་གདངས་ཉེ་ཡོད་པའི་རོ་གདོང་རྣམས་ལྷུ་དུ་བརྒྱུར། དེ་
 མ་ཐག་ཁོང་སྤྱང་བཤད་པ་ལ་ཞུགས་སོང་། “འདི་ངས་ཁྱེད་ལ་བཤད་ཀྱི་ཡིན་ལ། རོ་
 མ་ཡིན། ང་ལོ་དགུ་ཡིན་དུས། འཛིན་མར་གྱི་ཁར་ལོ་སྟོན་སའི་སྤང་ལམ་དེ་ག་རང་
 སྟེ། ལྷ་རནད་ལམ་ཁའི་སྟེང་ན་ཡོད་པའི་རོད་ཅེས་པའི་ཞིག་གསོ་ཁང་གི་རྒྱབ་ཏུ་ངས་
 མིང་ལ་མི་ལི་མེ་སྟེར་ཞེས་འབོད་པའི་སུ་མོ་ཞིག་དང་མཉམ་དུ་འབྲིག་སྟོན་བྱས་པ་
 ཡིན། འདི་ནི་ངའི་ས་ཡིས་ད་དུང་སི་མིད་མགར་ཁང་དུ་ལས་ཀ་ཏོག་ཅོམ་བྱེད་བཞིན་
 ཡོད་པའི་སྐབས་རེད། ངའི་ཨ་ཞེ་ཡིས་སྤེལ་ཁུང་ནས་སྐད་བརྒྱབ་པ་དེ་དམ་གྱི་འདུག
 ‘ཞིག་གསོ་ཁང་གི་རྒྱབ་མ་གི་ན་ཁྱེད་ཀྱིས་ག་རེ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།’ མོ། སྤྱིང་སྐྱུག་མེ་
 རི་ལྷ། གལ་སྲིད་ངས་ཁྱེད་དེ་དུས་དོ་ཤེས་ཡོད་ན། ཨ་མ་མ། ཁྱེད་ལོ་དགུ་ཡིན་དུས་
 ཉན་ཉན་རི་འདྲའི་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཞིག་ཡིན་ན།” ཁོང་སྟོ་འཚུབ་འཚུབ་ཀྱིས་གད་
 མོ་བགད། ཁོང་གིས་རང་གི་མཛུ་བ་མོ་མོའི་ཁ་ནང་བརྟུག་ཅིང་དེ་ནས་ལྷེ་ལྷག་བྱས།

ཁོང་གིས་མོའི་ལག་པ་འཐེན་ནས་རང་གི་གཟུགས་པོ་གང་སར་བྱིལ་བྱིལ་བྱས། མོ་
དེར་བསྐྱད་བསྐྱད་ནས་ལྷོད་ལྷོད་ཀྱིས་འཇུ་མ་དམུལ་བྱས་སོང་།

གཟུགས་པོ་ཆེ་ལ་རིང་བའི་ཨེ་ཏི་ཏཱ་ལེལ་གྱིས་སྐྱེའུ་ཁུང་གི་བྱི་རོལ་ལ་བརྟམས་
ནས་བསྐྱད་ཅིང་རང་ཉིད་ལ་ཁེར་བཤད་བྱེད་བཞིན་འདུག། “ལགས་རེད། རྒྱ་ཞབས།
ངས་ནི་ང་རང་མཚན་དེའི་གདོན་འདྲེ་རེད་བསམས་བྱུང་།” ཁོང་གིས་ད་དུང་
ཞེའུ་ཨོར་ལེན་སི་གོང་ཁྱེར་ནས་སྐྱེལ་ཁྱིལ་ཏཱ་ལེལ་ཏཱ་ལེལ་གྱིས་ཅི་ཞིག་བཤད་ཡོང་རྒྱ་
ལ་བསམ་སྒོ་གཏོང་བཞིན་འདུག།

ཏིན་གྱིས་སྐྱ་མཐུད་ནས་བཤད་སོང་། “ཐེངས་མ་གཅིག་ང་ཞེའུ་མེག་སི་ཁོ་
མངའ་སྡེ་ནས་ཨེལ་ཨེ་གོང་ཁྱེར་བར་དུ་ཐད་ཀར་ལྷགས་ལམ་བོང་འཁོར་ཞིག་ལ་
བསྐྱད་ནས་བྱིན་པ་ཡིན་ལ་ང་ལོ་བརྒྱ་གཅིག་རེད། མི་འཁོར་ཟུར་ལམ་མམ་ལམ་
འཕར་མ་ཞིག་ནས་ངའི་ཨ་པ་བོར་སོང་། ང་ཚོ་ཚང་མ་སྤང་བའི་བྱ་ཚོགས་ཤིག་
གི་ནང་དུ་ཡོད། ང་ནི་མིང་ལ་སྟེག་རེ་ཏིའམ་དམར་པོ་ཆེན་པོ་ཞེས་འབོད་པའི་མི་
གཅིག་དང་མཉམ་དུ་ཡོད། ངའི་པ་ནི་མི་འཁོར་གྱི་བོང་སྐྱམ་ཆེན་པོ་ཞིག་གི་ནང་དུ་
ར་བཟེན་ནས་བསྐྱད་ཡོད་ལ། མི་འཁོར་དེ་འགོ་མགོ་བརྒྱམས་སོང་། ང་དང་སྟེག་རེ་ཏི་
གཉིས་ཀྱིས་རྗེས་ཚོད་མ་སོང་། དེ་ནས་ངས་རྒྱ་བ་མང་པོའི་རིང་ལ་ངའི་ཨ་པ་མཐོང་
མ་སོང་། ང་ནི་བོང་འཁོར་དེ་བརྒྱད་ནས་ས་པ་གི་ཁ་ལི་སྒྲོན་ནི་ལ་མངའ་སྡེའི་བར་
དུ་བྱིན་ཅིང་རོ་མ་འཐུར་ནས་འགོ་ཞིང་། བྲལ་རིམ་དང་པོའི་བོང་འཁོར་ཞིག་དང་བྱེ་
ཐང་ཁ་བྱེས་པ་དེ་སྐྱེས་ཡང་ཁ་རྒྱུག་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་བ་ཐེབ་ཅིག་རེད། ས་པ་གིའི་
བར་དུ་ང་འཁོར་སྐྱམ་གྱི་མཐུད་མཚམས་སྟེང་ནས་བྱིན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་རྒྱ་འདྲའི་
ཉེན་ཁ་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན་པ་ཁྱེད་གྱི་སེམས་ལ་ཤར་བྱུང་གི་རེད། ང་དེ་དུས་བྱིས་པ་

ཞིག་རེད་ལ་ངས་ཉེན་ཁ་དེ་མ་ཤིས། མཚན་ལ་གཅིག་ཏུ་བག་ལེབ་ཅིག་བརྟུག་ཅིང་།
ལག་པ་གཞན་དེས་མེ་འཁོར་འགོག་ལྷགས་ཀྱི་ཡུ་བ་ལ་འཇུང་ནས་ཡོང་བ་རེད།
འདི་ནི་སྤྱང་ཞིག་མ་རེད། རོ་མ་རེད། ང་ཨེལ་ཨེལ་འབྱོར་དུས་ང་ནི་འོ་མ་དང་འོ་
སྤྱི་ལ་རྒྱུ་ཡོད་ཅིང་། ང་ལ་དཀར་ཚུའི་བཟོ་ཁང་ཞིག་ཏུ་ལས་ཀ་ཞིག་ཐོབ། དེ་
ནས་ཐོག་མར་ངས་བྱས་པ་ནི་ངས་འོ་སྤྱི་མཐུག་པོ་བཞི་ཚདེ་གཉིས་འཐུང་ཞིང་དེ་
ནས་བརྟུགས་པ་རེད།”

“སྤྱིང་རྗེ། ཇིག།” མེ་རི་ལུ་ཡིས་དེ་སྤྱང་བཞོད། མོས་ཁོང་ལ་འོ་བསྐལ་སོང་། ཁོང་
གིས་སྤོབས་པ་ཚེན་པོས་མདུན་ལ་ཅེར་འདུག་ཁོང་ནི་མོ་ལ་དགའ།

སྤྱི་བྱར་དུ་ང་ཚོས་མཚོ་འགག་གི་རྒྱ་མཚོའི་རྒྱ་སྡོན་པོའི་རྒྱ་དུ་རྒྱངས་འཁོར་
བསྐྱོར་བཞིན་འདུག་ལ། དེ་དང་དུས་མཚུངས་སུ་རྒྱ་དུ་འཕྲིན་ཐོག་གལ་འགངས་
ཅན་གྱི་སྤོན་པ་འདྲ་པོ་ཞིག་མགོ་བརྟུགས་སོང་། དེ་ནི་ནེ་འུ་ཨོར་ལེན་སི་ནས་བཏང་
བའི་བྱ་པོ་འམ་ཚིག་ཁན་རྗེ་རྗེ་དང་སྤྱུ་པོ་རོལ་དབྱངས་ཀྱི་འཁོར་ཐག་སྤྲེལ་སྤྱོད་
རོལ་མོ་བའི་ལྷན་མོ་ཞིག་རེད་ལ། རྗེ་རྗེ་ཡི་འཁོར་ཐག་རྒྱུད་པོ། མི་ནག་གི་འཁོར་
ཐག་དག་དང་མཉམ་དུ་འཁོར་ཐག་རོལ་དབྱངས་སྤྲེལ་སྤྱོད་བས་ “དོན་དག་གང་
ཞིག་གི་སྐོར་ལའང་སེམས་བྲལ་མ་བྱེད་ལ།” ཟེར། མཚན་གྱི་སྐབས་སུ་ང་ཚོས་སྤོ་
སྤྱང་དང་བཅས་ནེ་འུ་ཨོར་ལེན་སི་གོང་ཁྱེར་དེ་ང་ཚོའི་མདུན་དུ་མཐོང་བྱུང་། ཇིག་
གྱིས་འཁོར་པོའི་སྤྱང་ནས་རང་གི་ལག་པ་སྤུར་སོང་། “ད་ནི་ང་ཚོའི་སྤྱང་བ་སྤྱིད་
སྤྱིད་དེ་ཐོབ་ཀྱི་རེད་དོ།” ས་སོད་གྱི་སྐབས་སུ་ང་ཚོ་ནེ་འུ་ཨོར་ལེན་སི་གོང་ཁྱེར་གྱི་
མིར་གླ་ཅན་གྱི་སྤང་ལམ་དུ་འཇུ་ལ་གྱིན་ཡོད། “ཨོ། མི་འདི་ཚོའི་རྗེ་མ་ལ་སྤོ་མས་
དང་།” ཇིག་གྱིས་རང་གི་གདོང་པ་སྤེལ་བྱུང་གི་ལྱི་རོལ་ཏུ་བཏོན་ནས་རྗེ་མ་སྤོ་མ་

བཞིན་སྐད་བརྒྱབ་བྱུང་། “ཨོ། དཀོན་མཆོག་མི་ཚེ་ལ།” ཞོང་གིས་གོང་ཁྱེར་འགྲུལ་
 འཁོར་ཞིག་བརྒྱུར་ནས་བརྒྱགས། ཞོང་གིས་རྒྱངས་འཁོར་འཚབ་རྒྱུག་གིས་བསྐྱོར་
 ཞིང་ཕྱོགས་ཚང་མ་ལ་བསྟམ་ནས་བུ་མོ་བཅོལ། “མོ་ལ་སྟོན་དང་།” བེའུ་ཨོར་ལེན་
 སེའི་རྒྱང་བུ་ནི་ཉ་ཅང་རི་མ་ཞིམ་ལ། དེ་ནི་ལག་ཕྱིས་ཁྲ་ཁྲ་འཇམ་པོ་ཞིག་ནས་ཡོང་
 བ་དང་འདྲ་ཞིང་། ཁྱེད་ཀྱིས་གཙང་པོའི་རི་མ་སྟོན་ཐུབ་ཅིང་། དངོས་གནས་མི་དང་
 འདམ། བུ་རམ། དེ་མཚུངས་གོ་ལའི་ཚ་ཡུལ་གྱི་དབྱུགས་བཏང་བ་སྣ་ཚོགས་པ་ཚང་
 མ་སྟོན་ཐུབ་པ་འདུག སྐོ་བུར་དུ་བྱང་གི་དགུན་ཁའི་འབྲུག་པ་སྐྱམ་པོ་དང་ཁ་བལ་
 བའི་ཁྱེད་ཀྱི་སྣ་ཁུང་གིས་སྟོན་ཐུབ་པ་འདུག ང་ཚོས་རྒྱབ་སྟེགས་ནས་གནམ་གླིང་
 ས་གླིང་བྱས། “དེ་ནས་མོ་ལ་རོལ་དང་།” རེན་གྱིས་བུད་མེད་གཞན་ཞིག་ལ་འཇུབ་
 མོ་བཅུགས་ནས་སྐད་བརྒྱབ། “ཨོ། ང་ནི་བུད་མེད་ལ་དགའ། དགའ། དགའ་ལོ།།
 ངས་ནི་བུད་མེད་དག་ནི་ཡ་མཚན་པ་རེད་བསམས་ཀྱི་འདུག་གོ། ང་ནི་བུད་མེད་
 ལ་དགའ་ལོ།།” ཞོང་གིས་སྐེའུ་ཁུང་ནས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་མཆིལ་མ་འཕངས། འཁུན་སྐྱ་
 བསྐྱུགས། ཞོང་གིས་རང་གི་མགོ་བོ་ཤེད་ཀྱིས་བསྐྱམས། ཆེས་ཡང་དག་པའི་དགའ་
 ལྷང་དང་ངལ་དུབ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞོང་གི་དབྲལ་བ་ནས་རྩལ་རྒྱའི་ཐིགས་པ་ཆེན་
 པོ་རྣམས་མར་ཟགས།

ང་ཚོས་རྒྱངས་འཁོར་དེ་ཨལ་ཇར་སི་ས་ཚོགས་ཀྱི་མཚོ་གྱའི་སྟེང་ཡར་བཀྱགས་
 ཤིང་། དེ་མ་ཐག་ང་ཚོ་གྲུ་གཟིངས་བརྒྱུད་ནས་མི་སི་སི་མི་མི་གཙང་པོ་བརྒྱལ་བཞིན་
 པ་ཤེས་བྱུང་། “ང་ཚོ་ཚང་མ་ངེས་པར་དུ་ཕྱིར་ཐོན་ནས་གཙང་པོ་དང་མི། དེ་བཞིན་
 འཇིག་རྟེན་གྱི་རི་མ་ལ་རོལ་བར་བྱེད།” རེན་གྱིས་དེ་སྐད་བརྗོད་ཞོར་རང་གི་མིག་
 ཤེལ་ནག་པོ་དང་ཐ་མག་འཚབ་འཚུབ་ཀྱིས་སྤངས་ཤིང་། སྐམ་རྒྱུང་ནང་གི་ཚེད་ཆས་

གྱི་མི་ཞིག་དང་མཚུངས་པར་རྒྱངས་འཁོར་གྱི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་སྡོད་། ང་ཚོ་རྗེས་ལ་ཕྱིན་
 པ་ཡིན། ང་ཚོ་གྲུ་གཟིངས་གྱི་ར་བའམ་ཁ་བད་ལ་འཁེན་ནས་ཆག་གྲུམ་ཤོར་བའི་
 རྣམ་ཤེས་ལ་མནར་གཅོད་སོག་པ་དང་འདྲ་བར། ཨ་མེ་རི་ཀའི་ས་དཀྱིལ་ནས་མར་
 བཟུང་བའི་གཙང་པོ་རྣམས་གྱི་ཡབ་ཆེན་སྐྱུག་པོ་སྟེ། མོན་ཐ་ན་མངའ་སྡེའི་ཤིང་
 དུམ་དང་། ཏ་ཁོ་ཐ་མངའ་སྡེའི་འདམ་རྫོག་ ཨ་ཡོ་བ་མངའ་སྡེའི་ལུང་པ། དེ་བཞིན་
 འབྲུག་དར་གྱི་ཤོད་དུ་གསང་བ་དེ་མགོ་ཚུགས་སའི་རྫོར་ཁ་སིའམ་ཡང་ན་ཚེབ་མུར་
 གསུམ་ཞེས་གསལ་བའི་གཙང་པོར་ཐེམ་པའི་ཅ་ལག་རྣམས་འཁུར་ནས་འགོ་བ་ལ་
 བཏུས། ང་ཚོའི་ཕྱོགས་གཅིག་ན་དུད་རྒྱིན་འཁྲིགས་པའི་འཕྲུ་ཨོར་ལེན་སི་གོང་
 བྱིར་དེ་རྒྱང་ཐག་བཞེད་བཞིན་བྱུལ་དུ་ལུས་ཤིང་། རྟིང་ཞིང་རྟིང་པའི་ཨལ་རར་སི་
 གོང་ཚོར་བསྐྱོད་པའི་གྲུ་གཟིངས་དང་ཆབས་ཅིག་ཏུ་དེའི་ཤིང་དུམ་ཅན་གྱི་འདྲེན་
 ཐག་གིས་ང་ཚོ་ཕྱོགས་གཞན་དེ་ལ་དྲངས་སོང་། མི་ནག་རྣམས་གྱིས་ཉེ་མ་ཚ་བའི་ཕྱི་
 རོ་འདྲིར་གྲུ་གཟིངས་གྱི་མེ་ཐབ་ཏུ་བྱུང་ཤིང་བསྐྱེན་ཉེ་ལས་ཀ་བྱེད་བཞིན་འདུག་ལ།
 ཐབ་དེ་དག་ནི་འབར་ནས་དམར་པོ་གྱུར་པ་དེས་ང་ཚོའི་རྒྱངས་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་
 ལ་རྒྱུ་མ་ཁ་རུ་བརྟུག་སོང་། རྟེན་ནི་དེ་དག་ལ་དགའ་ནས་ཚ་བའི་དཀྱིལ་ནས་ཡར་
 སྡོད་མར་སྡོད་བྱས་སོང་། ཁོང་གིས་རང་གི་དོར་མ་སྐྱུག་སྐྱུག་དེ་གོད་པའི་འོག་ནས་
 མར་སྡེད་ཅམ་དབྱངས་པ་དང་བཅས་གྲུ་གཟིངས་གྱི་ཐོག་ཁ་དང་བྲུམས་ར་རྣམས་
 སུ་ཡར་རྒྱུག་མར་རྒྱུག་བྱེད། དེ་མ་ཐག་ངས་ཁོང་གྲུ་གཟིངས་གྱི་འཕུར་ཟམ་སྟེང་དུ་
 དགའ་སྐྱང་གིས་ཡོད་པ་མཐོང་བྱུང་ལ། ཁོང་ག་ཤོག་པ་དང་བཅས་འཕུར་རྒྱ་རེད་
 བསམས་པ་ཞིག་བྱུང་། ངས་གྲུ་གཟིངས་གྱི་གང་ས་གང་ནས་ཁོང་གི་དགོད་རྒྱ་རྒྱོན་
 པ་དེ་ཐོས་བྱུང་། “ཉེ་ ཉེ་ ཉེ་ ཉེ་ ཉེ།” མེ་རི་ལུ་ཡང་ཁོང་དང་མཉམ་དུ་འདུག་ཁོང་

གིས་སྐད་ཅིག་ཅམ་གྱི་ནང་ཚུད་ལ་ཚང་མ་བསྐྱོར་གྲུབ་ནས་ཁ་ཚང་བའི་སྤྱང་ཞིག་
དང་བཅས་ཚུར་ལོག་ཅིང་། མི་ཚང་མས་རྒྱུ་རྒྱུ་ཡི་སྐྱོ་སྐྱོག་བཞིན་འགྲོ་གྲུབས་བྱེད་
བཞིན་པའི་སྐབས་སུ་ཁོང་རྒྱུ་རྒྱུ་འཁོར་ནང་དུ་མཚོངས་སོང་། དེ་ནས་ང་ཚོས་ས་ཆ་
དོག་མོ་ནས་རྒྱུ་རྒྱུ་འཁོར་གཉིས་གསུམ་བསྐྱར་ནས་ཤུར་སེ་ཕྱིན་པ་ཡིན། དེ་ནས་ང་
ཚོ་ཨེལ་འཛེར་སེ་གྲོང་ཚོའི་ནང་དུ་རྒྱུག་རེས་བྱེད་ཀྱིན་འདུག།

“ག་བ་ལ། ག་བ་ལ།” རེན་གྱིས་སྐད་རྒྱག་བཞིན་འདུག།

ང་ཚོས་སྐྱུམ་ལྷུག་ས་ཚོགས་ཤིག་རྒྱ་ཁྲི་ཤིག་བྱས་དེ་ལྷུ་ལ་གང་དུ་ཡོད་མེད་འདི་
བཅུད་བྱེད་རྒྱའི་ཐག་གཅོད་བྱས་པ་ཡིན། ཉེ་རུབ་ཀྱི་གཙང་པོ་ཞི་འཇམ་དེའི་ནང་དུ་
བྱིས་པ་རྣམས་སྡེད་མོ་རྩེ་བཞིན་འདུག། བྱ་མོ་རྣམས་ཀྱིས་ལག་བྱིས་ཁྲ་རིས་མ་དང་
རས་ཀྱི་སྟོད་གོས་གོན་ཞིང་། བརྒྱ་དང་བྱིན་པ་རྣམས་རྩེན་པར་འགྲོ་བཞིན་འདུག།
ཡོད་ཚད་ལ་བཟུ་རྒྱའི་ཚེད་དུ་རེན་ནི་སྲང་ལམ་བརྒྱུད་ནས་ཡར་བརྒྱགས། ཁོང་
གིས་ཕྱོགས་ཚང་མ་ལ་བལྟས། ཁོང་གིས་མགོ་པོ་སྟོག་སྟོག་བྱས། ཁོང་གིས་རང་གི་
གྲོད་པ་སྤར་སྤར་བྱས། མི་ཆེན་ཨེ་རེ་ནི་རྒྱུ་རྒྱུ་འཁོར་དུ་བསྐྱད་ནས་རང་གི་ལྷ་མོས་
མིག་བཀའ་སྟེ་རེན་ལ་གང་མོ་འཚོར་བཞིན་བསྐྱད། ང་ནི་རྒྱུ་རྒྱུ་འཁོར་གྱི་འཁོར་
ལོའི་སྟེང་ཁེབས་ལ་བསྐྱེས་ནས་བསྐྱད། མེ་རི་ལུ་ནི་སྤུང་མེད་ཀྱི་གསང་སྟོན་དུ་བྱིན་
སོང་། སྟོན་སྤུང་གིས་ཁེབས་པའི་གཙང་འགྲམ་ནས་ཆེས་ལྷ་བའི་མི་རྣམས་ཀྱིས་
དབྱུག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉ་འདྲིན་ས་ནས་དང་། དེ་བཞིན་རྩེ་དམར་དུ་འགྲོ་བཞིན་
པའི་ས་ཆའི་རྒྱུད་དུ་གཉིད་དུ་ལུར་བའི་གཙང་པོ་བརྒྱུད་པའི་ཡོད་ས་དེ་ནས། ཉ་ཆེན་
གཡོར་མོ་ཞིག་དང་འདྲ་བའི་གཙང་པོ་ཆེན་པོ་དེ་རང་གི་གཙང་པོའི་ཨ་མ་དེ་དང་
ཆབས་ཅིག་རྒྱ་མིང་མེད་ཀྱི་སྤྱིར་སྐྱོ་ཞིག་དང་བཅས་ཨེལ་འཛེར་སེ་གྲོང་སྟེའི་མཐའ་

འཁོར་དུ་སྐྱུལ་བཞིན་འབྲིལ་ནས་གུ་གུས་འབབ། གཙང་འགམ་གྱི་ཨེལ་འཛེ་སི་གྲོང་
ཚོ་ཉོབ་ཉོ་དེ་ཞི་རང་གི་སྐྱབ་མ་རྣམས་དང་སྐྱིལ་ཚུང་རྣམས་དང་བཅས་ཉིན་གཅིག་
ཚུ་བོས་འཁུར་འདོད་བྱེད་པ་དང་མཚུངས་སོ།། ཉེ་མ་གསེག་ནས་འཕྲོ་ཞིང་། སྐྱབ་མ་
དག་གིས་གཤོག་རྗེས་བྱེད། ཆེས་མི་སྲུག་པའི་གཙང་པོས་འཁུན་སྐྱེ་འབྲིན།

གཙང་པོའི་ཚུ་རགས་གྱི་འབྲིས་ན་ཡོད་པའི་གྲོང་ཚོའི་བྱེ་རོལ་གྱི་
མོལ་ད་ ལྷུལ་ ལི་ཡི་ཁང་པར་བྱིན་པ་ཡིན། དེ་ནི་འདམ་ཚུའི་ཞིང་ཁ་ཞིག་འབྲིད་དུ་
བཅད་པའི་ལམ་ཞིག་གི་སྐྱོང་ན་འདུག ཁང་པ་དེ་ནི་ཁང་རྙིང་གོག་ཉོ་ཞིག་རེད་ལ།
དེའི་མཐའ་འཁོར་དུ་ཚུ་ལ་དཔུངས་བཞིན་པའི་བྱམས་ར་དང་དེའི་སྤེ་ན་ལྷང་སྤོང་
འདུག ཚུ་རྣམས་ནི་འདོམ་བྱེད་ཅམ་གྱིས་ཡར་འཕགས་ཤིང་། ར་སྐོར་རྙིང་གོག་
རྣམས་འཁྱོར། ལྷུགས་ཁང་རྙིང་གོག་དེ་ཚོ་བརྗོད་པའི་འདུག མཐོང་ས་ན་མི་གཅིག་
ཀྱང་མི་འདུག ང་ཚོས་ལྷུས་ལ་རྒྱངས་འཁོར་བསྐོར་བ་ཡིན་ལ། རྒྱབ་གྱི་བྱམས་ར་ན་
ལྷུས་གཞོང་ཆེན་པོ་འགའ་ཡོད་པ་མཐོང་བུང་། ང་བྱི་ལོགས་ལ་ཐོན་ནས་སྐོར་འགམ་
དུ་ལྷ་བར་བྱིན་པ་ཡིན། རེན་ ལི་ཡིས་མོའི་ལག་པ་ཐོང་པའི་ངོས་ལ་བཞག་ནས་ཉི་
མ་ལ་ལྷ་བཞིན་ལངས་ནས་བསྐྱད་འདུག་ལ། ངས་“རེན” ཞེས་བོས། “ང་ཡིན། ང་
ཚོ་ཡིན།”

308

མོས་ཤེས་འདུག “རེད། ངས་ཤེས་ཡོད། ལྷུལ་ནི་ད་ལྷ་འདི་ན་མེད། ས་གི་ན་ཡོད་
པ་དེ་མེའམ་ཡང་ན་དེ་འདྲ་བ་ཞིག་མ་རེད་དམ།” ང་ཚོ་གཉེས་ཀས་ཉི་མའི་ཕྱོགས་
ལ་བལྟས།

“བྱིད་གྱིས་ཉི་མ་ལ་ཟེར་གྱི་ཡོད་དམ།”

“ག་བ་ག་བ། ངས་ཉི་མ་ལ་ཟེར་གྱི་མིང། ངས་ཕྱོགས་དེ་ནས་ཉེན་ཁའི་ཅོང་བར་
 ཞིག་གོ་བྱུང་། བྱིང་གིས་ཡ་མཚན་ཅན་གྱི་འོད་ཅིག་མི་ཤེས་སམ།” དེ་ནི་ཞེ་ལུ་ ཞོར་
 ལེན་སི་གོང་བྱིང་གི་ཕྱོགས་ན་འདུག རློན་པ་རྣམས་ཀྱང་བྱང་མཚར་པོ་ཞིག་རེད།
 “ངས་ཅི་ཡང་མཐོང་གི་མི་འདུག” ངས་བཤད་པ་ཡིན།

རེན་གྱིས་ཐུར་དུ་ཁ་ཕྱོགས་ནས་དྲི་མ་བསྐྱམས། “གྲོགས་པོ་རྙིང་པ་མ་ར་ཏེ་
 སི།” ཟེད།

དེ་ནི་ལོ་ངོ་བཞིའི་རྗེས་སུ་ང་ཚོས་སུ་རྒྱན་ལ་འཚམས་འདྲི་བྱེད་ལུགས་དེ་
 རེད། རེན་ནི་ཞེ་ལུ་ཡོག་ཏུ་ང་དང་ངའི་རྒྱུང་མའི་སྐྱེན་དུ་བསྐྱད་ཚུང་བ་རེད། “ཨོ་དེ་
 བས་གླ་ལ་ཐེ་ཡ་ ཏན་ལེལ་འདྲིར་ཡོད་དམ།” ངས་དྲིས། རེན་གྱིས་ད་དུང་རང་གི་
 མེ་དེ་འཚོལ་བཞེན་འདུག ཉེན་དེ་དག་གི་སྐྱབས་ལ་ཉེན་རེར་སྐྱབ་བཟུང་ཏེ་རིན་
 ཞེས་པའི་སྐྱོ་སྐྱེན་གྱི་ཤོག་ཐུང་གསུམ་རེ་བཅུ་ཡོད། སྐྱོན་མ་གོར་ཞིང་མངོས་ལ་
 ངར་མན་གྱི་མའི་རྣམ་པ་ཡོད་པ་དེ་དེ་ནི་སྐྱོ་ཞིང་དམར་ལ་རྩོམ་པོ་ཆགས་འདུག
 ཞེ་ལུ་ ཞོར་ལེན་སི་གོང་བྱིང་ནས་མོ་ལ་ཕོ་ལི་ཡོ་ཞེས་པའི་རྩ་བུ་ཕོག་ཅིང་རྩུང་
 ཟད་འཐེང་བཞེན་འདུག ཁ་སྐྱེད་ས་བཞེན་དུ་ཏེན་དང་ཤོག་ཁག་དེ་རྒྱངས་འཁོར་
 བས་ཕྱིར་ཐོན་ཅིང་། ཁང་པ་དེ་ཏ་ལམ་རང་གི་བྱིས་འདྲ་པོ་བྱས། གླ་ལ་ཐེ་ཡ་ ཏན་
 ལེལ་ནི་རང་ལ་མཚན་གཅོད་གཏོང་མཁན་གྱི་མི་དེ་ལ་ཐུག་རྒྱུའི་ཆེད་དུ་ཁང་པའི་
 རྒྱབ་གྱི་རང་གི་གཏན་འཇགས་གྱི་སྡོད་གནས་ནས་ཕྱིར་ཐོན་ཡོང་སོང་། གླ་ལ་ཐེ་ཡ་
 བྱི་བྱ་མོ་གཟུབ་ནན་ཅན་ཞིག་རེད། མོ་ནི་མདོག་ཤོར་ཞིང་མིག་རྒྱ་ནི་གང་ས་གང་ལ་
 ཡོད་པའི་བཟོ་འདྲ་ཞིག་འདུག མི་ཆེན་ཨེ་ཏེ་ཡིས་རང་གི་སྐྱོ་ལོའི་བར་ནས་ལག་
 པ་བཏང་སྟེ་འཚམས་འདྲི་བྱས་སོང་། མོས་ཁོ་ལ་ཅེར་ནས་བསྐྱད་སོང་།

“ཁྱེད་གང་དུ་ཕྱིན་པ་ཡིན། ཁྱེད་ཀྱིས་ང་ལ་འདི་ཅིའི་སྲིང་བྱས་པ་ཡིན།” དེ་ནས་
མོས་ཤིན་ལ་མིག་ལོག་ཅིག་བཏུས་སོང་ལ། མོས་གནད་དོན་གྱི་འབྲུང་ཁུངས་དེ་ཤེས་
ཡོད། ཤིན་ཀྱིས་དེ་ལ་ཁ་ལ་ཁྱོད་ནས་བྱས་མ་སོང་ལ། ཁོང་གིས་ད་ལྟ་ཉིད་ལ་འདོད་
པ་ནི་ཟ་མ་རེད། ཁོང་གིས་ཇི་ན་ལ་ཟ་མ་ཡོད་མེད་དྲིས་སོང་། དེ་མ་ཐག་དུ་ཟང་ཟིང་
གི་མགོ་རྒྱུགས་སོང་།

རྒྱལ་ལས་ངན་དེ་རང་གི་འཇིགས་སའི་ཤ་མེ་ཞེས་པའི་རྒྱུངས་འཁོར་བསྐྱོར་ནས་
བསྐྱེད་བས་བྱུང་ལ། རང་གི་ཁང་པར་སློབ་པ་ཚོས་བཅན་འཇུག་བྱས་པ་མཐོང་སོང་།
འོན་ཀྱང་ཁོང་གིས་ང་ལ་ངས་ལོ་མང་རིང་མཐོང་མ་ཚུངས་པའི་འཚམས་འདྲི་བག་དྲོ་
པོ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཞིག་བྱས་སོང་། ཁོང་གིས་རང་གི་མཐོ་སློབ་ཀྱི་གྲོགས་པོ་ཞིག་དང་
ལྟན་དུ་འཇིགས་སའི་མངའ་སྡེའི་ནང་དུ་སྲན་མ་མིག་ནག་མ་འདེབས་ལས་བྱས་པ་ལས་
བཟོས་པའི་སྐྱོར་མོ་སྤྱད་ནས་ཀེའུ་ཨོར་ལེན་སའི་ཁང་པ་འདི་ཉོས་པ་རེད། གྲོགས་པོ་
དེའི་ཡ་ནི་ཚ་རྒྱས་ཉམས་པའི་ནད་པོ་ལ་སློབ་པ་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། ཁོང་གི་ཡོད་
པ་དང་དེའི་བྱུང་དུ་མ་ཞོར་འཁོར་ཆེན་བཞག་པ་རེད། རྒྱལ་རང་ཉིད་ལ་རང་གི་
ཕྱི་མ་ཚང་ནས་བདུན་པུག་རེར་ཨ་སྐྱོར་ལྟ་བུ་ཐམ་པ་རེ་ཐོབ་ཀྱི་ཡོད་པ་དེའི་མང་
ཆེ་བ་ཞིག་རང་ཉིད་ཀྱི་ཉལ་ཐ་ལང་ཤོར་དེའི་ཐོག་སྤྱད་པ་མ་གཏོགས་ཡོང་འབབ་
འདི་ནི་དེ་ཅམ་སྐྱོ་བ་ཞིག་མ་རེད། ཁོང་གི་རྒྱུང་མ་ལང་ཏ་ཅང་གོང་ཆེན་པོ་རེད་ལ།
བདུན་པུག་རེའི་ནང་དུ་ཉལ་ཐའི་ཤེལ་ཐུམ་སྐྱོར་མོ་བརུ་ལ་རི་བ་ཅམ་རེ་འགམ་
བཞིན་འདུག། ཁོང་ཚོའི་ཟས་རིན་ནི་ཡུལ་ལུང་འདིའི་ནང་གི་ཆེས་གོང་རྒྱུང་ཤོས་
དེ་རེད། ཁོང་ཚོས་ཟས་ཟ་བ་ནི་ཉིན་མོའི་སྐར་མ་ཅམ་རེད་ལ། ཁོང་ཚོའི་བྱིས་པས་
ཀྱང་དེ་བཞིན་རེད། ཁོང་ཚོས་དེ་ལ་ཁ་ལ་བྱེད་ཀྱིན་མེད་པའི་སྤང་བ་སྟེང་། ཁོང་

310

ཅག་གཉིས་ལ་བྱིས་པ་རོ་མཚར་བ་གཉིས་འདུག དེ་ནི་ལོ་བརྒྱུད་ཅན་གྱི་རྩོམ་པ་རྒྱུ་ལོ་གཅིག་ཅན་གྱི་བྱིས་ཚུང་རའེ་གཉིས་རེད། རའེ་ནི་ལྷ་ས་ཀྱི་གཡས་གཡོན་དུ་གཅེར་
 དུར་རྒྱལ་ཅིསང་། འཇའ་ཚོན་གྱི་བྱིས་ཚུང་ཟེར་བའམ་ཡང་ན་མངལ་ཐེངས་གཅིག་
 མོར་བའེ་རྗེས་སུ་མངལ་འཁོར་བར་གྱུར་པའེ་བྱིས་པ་སྐྱེ་སེར་ཞིག་རེད། ལྷུལ་གྱིས་
 ཁོང་ལ་“གཅན་གཟན་ཚུང་ཚུང་”ཞེས་འབོད་ཅིང་དེ་ནི་ཨ་རིའི་སློབ་གཞན་འབྲེལ་
 མཁན་དང་ཚོམ་པ་པོ་གྲགས་ཅན་ཏེ་སློལ་ཡུ་སི་རྗེལ་དུ་སི་ལ་དམིགས་ནས་བཏགས་
 པ་ཞིག་རེད། ལྷུལ་གྱིས་ལྷ་ས་བར་དུ་རྒྱངས་འཁོར་བསྐོར་ཏེ་བསྐྱེབས་ནས། རང་གི་
 རུས་པ་དུམ་བུ་རེ་རེ་བཞེན་གྱིས་རྒྱངས་འཁོར་གྱི་ཕྱི་རོལ་དུ་བཏོན། ཐང་ཆད་པའེ་
 ངང་ནས་ཚུར་ཡོང་ཞིང་། མིག་ཤེལ། ཕྱིང་ལྷ། གྲོན་པ་ཆ་ཅན་རྙིང་རྩལ་བཅས་གོན་
 ཞིང་། རིང་ཞིང་སྐྱམ་ལ་ཁྱད་མཚར་བ་ཞིག་འདུག་ཅིང་། ལ་ཉུང་ཚིག་ཉུང་གི་ཐོག་
 བས་བཤད་རྒྱུར། “སལ། རྒྱ་མཚན་ཅིའི་ཕྱིར་ཁྱེད་གཞི་ནས་འདིར་བསྐྱེབས་པ་རེད།
 ད་ལྱིམ་ལ་འགོ་དེ་ནས་ཅིག་ཐུངས་དང་།” ཟེར།

ཨོལ་ད་ ལྷུལ་ ལི་ཡི་སྐོར་བཤད་ན་མཚན་གང་པོ་འགོར་རྒྱ་རེད། ཁོང་ནི་སློན་མ་
 དགེ་ཚུན་ཞིག་རེད་ཅེས་བཤད་ནས་འཐུས་པར་བྱེད། ཁོང་གིས་དུས་ཚོད་ཡོད་ཚད་
 སློབ་སློང་གི་ཆེད་དུ་བཏང་བའེ་རྒྱུན་གྱིས་ཁོང་ལ་དགེ་ཚུན་ཞིག་གི་ཐོབ་ཐང་ཆ་ཚང་
 བ་ཡོད་པ་རེད་ཅེས་བཤད་ཚོག་ལ། ཁོང་གིས་གང་སྐྱུངས་པའེ་དོན་དག་དེ་ཚོ་ནི་“མི་
 ཚེ་ཡི་བདེན་པ་རྣམས་”ཡིན་པར་འདོད་ཅིང་བཤད་ལ། དེ་དག་ནི་ཁོང་གིས་དགོས་
 མཁོ་ཉག་ཅིག་ལ་བརྟེན་པ་ཅན་མ་ཡིན་པར། ཁོང་གི་འདུན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱུངས་
 པ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན་པ་རེད། ཁོང་ལོ་ན་གཞོན་པའེ་སྐྱབས་སུ་ཁོང་གིས་རིང་ལ་སྐྱམ་
 པའེ་གཟུགས་པོ་དེ་ཨ་མ་རེ་ཀའི་རྒྱལ་ཁབ་ཡོངས་སུ་རྗོགས་པ་དང་། དེ་བཞེན་ཡུ་

རོ་བ་ཀྱི་ལུང་པ་སལ་ཆེ་བ། ཨ་སྒྲི་རི་ཁ་བྱང་མ་བཅས་ལ་བྱུང་ཡོད་པ་རེད་ལ། དེ་
 ཡང་ཅི་ཞིག་འབྱུང་བཞིན་པ་ལ་བལྟ་རྒྱུ་ཆེད་དུ་རེད། ༡༧༩༠ སོ་གྲངས་ནང་ཁོང་
 གིས་ཡུ་རྫོ་སི་ལ་མི་ཡ་རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་ཨུ་རུ་སུའི་སྐྱེ་བྱུང་གི་ལྷན་ཞུགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་
 བསྐྱུར་ལས་ཐར་རྒྱ་ཁོ་ནའི་ཆེད་དུ་གཉེན་སྲིག་པ་རེད། ༡༧༩༠ སོ་གྲངས་ནང་དུ་སྐྱེ་
 འཛིགས་ཤིང་ཚོད་པོ་ཅན་གྱི་རྣམ་ཐོག་ཅིག་སན་ཚུན་ལ་བསྐྱེས་ནས་བསྐྱུང་པའི་
 རྒྱལ་སྤྱིའི་ཉལ་ཐའི་སྐྱོར་ཁག་དང་ལྷན་དུ་ཡོད་པའི་འབྲེ་པར་འདུག་ལ། ད་དུང་ཁོང་
 གིས་ས་ན་མའི་ཞུ་མོ་གོ་ཏེ་ཨ་ལ་ཇར་སི་གོང་ཚོའི་སྲང་ལམ་ལ་ལྟ་བཞིན་པའི་
 པར་གཞན་རྣམས་ཀྱང་འདུག ཁོང་གིས་ཨུ་རུ་སུའི་སྐྱེ་བྱུང་གི་ལྷན་དེ་ཡང་བསྐྱུར་
 གཏན་ནས་མ་མཐོང་བ་རེད། ཁོང་ནི་ཆེ་གོ་གོང་ཁྲེར་དུ་གཏོར་བཞིག་གཏོར་
 མཁན་ཞིག་རེད་ལ། ཞེ་ལུ་ཡོག་ཏུ་ཆང་ཁང་གི་ཞབས་ཞུ་བ་ཞིག་དང་། ཞེ་ལུ་མར་
 ཁ་གོང་ཁྲེར་དུ་བྱིམས་ཁང་གི་ཞབས་ཞུ་བ་ཞིག་རེད། པ་རི་སི་གོང་ཁྲེར་དུ་འཆིག་
 ར་འཐུང་སའི་ཅོག་ཅེ་དེ་ཚོར་བསྐྱུང་ནས་གདོང་ནག་པོའི་ཡ་རན་སའི་མི་རྣམས་
 འགོ་བཞེན་པ་ལ་བལྟས་བསྐྱུང་བ་རེད། ལྷ་རིག་གི་རྒྱལ་ས་ཨེ་ཐེན་གོང་ཁྲེར་དུ་ཁོང་
 གིས་རང་གི་ཨ་རག་ཨོ་བཟོ་ཞེས་པ་འཐུང་ནས། རང་གིས་མིང་འདོགས་བྱས་པའི་
 འཛམ་གླིང་སྤོང་གི་མི་མདོག་ངན་ཤོས་དེ་ཚོ་ལ་ཡར་བལྟས་པ་རེད། ཐར་ལི་རྒྱལ་ཁབ་
 ཀྱི་ཨི་སི་ཐན་རྒྱལ་གོང་ཁྲེར་དུ་ཁོང་གིས་ཉལ་ཐ་ལང་ཤོར་བ་དང་ས་གདན་ཚོང་
 པ་དག་གི་དཀྱིལ་གཤམ་ནས་བདེན་པ་རྣམས་འཚོལ་བྱིར་རང་གི་ལམ་བཅའ་
 བ་རེད། དབྱིན་ཡུལ་གྱི་མགོ་ཁང་དག་ཏུ་ཁོང་གིས་ཇར་མན་གྱི་རྩོམ་པ་པོ་སི་སང་
 ག་ལར་དང་། ས་རན་སའི་རྩོམ་པ་པོ་མར་ལི་ཏི་ས་ཏི་ཡི་བརྒྱམས་ཚོས་བསྐྱབས་པ་
 རེད། ཆེ་ཁ་གོ་གོང་ཁྲེར་དུ་ཁོང་གིས་ཐར་ལི་ཡུལ་གྱི་ལྷན་ཁང་ཞེས་པ་ཞིག་བཙོས་

རྒྱུའི་འཆར་གཞི་བཟོས་ཤིང་། བར་དེར་ཅིག་འཕུང་རྒྱུའི་ཆེད་དུ་སྐར་མ་གཉིས་ལས་
 གུང་རིང་བ་ཞིག་འགོར་འགྲངས་བྱས། དེ་ནས་སྒྲོར་མོ་གཉིས་ཙམ་ལག་དུ་ཐོབ་སྟེ་
 སྲོས་ནས་འགོ་དགོས་འཁེལ་བ་རེད། ཁོང་གིས་འདི་དག་ཚང་མ་ཉམས་སྲུང་ཐོབ་རྒྱ་
 ཁོ་ནའི་ཆེད་དུ་བྱས་པ་རེད། ད་ནི་ཁོང་གི་མཐའ་མཇུག་གི་སྟོབ་སྲུང་ནི་སྦྱོར་སྦྱོར་གྱི་
 གོམས་གཤིས་དེ་རེད། ད་ཆ་ཁོང་ནི་ཉུ་ཨོར་ལེན་སི་གོང་ཁྱེར་དུ་བསྐྱེད་ཅིང་། ཡིད་
 རྒྱུན་དཀའ་བའི་མི་རྒྱལ་དང་ལྷན་དུ་སྲང་ལམ་རྒྱལ་ཉུལ་ཏེ་འགོ་ཞིང་། འབྲེལ་
 བ་བྱེད་སའི་ཆར་ཁང་རྒྱལ་ཉུལ་བར་བྱེད།

ཁོང་སྟོབ་བྱ་ཆེན་མོ་ན་ཡོད་སྐབས་ཀྱི་སྦྱང་བྱུང་མཚར་ཞིག་ཡོད་པ་དེས་ཁོང་
 གི་སྒྲོར་གྱི་དོན་དག་གཞན་ཞིག་སྟོན་པར་བྱེད། དེ་ཡང་སྦྱོར་འགྲེལ་ལ་རང་གི་གཟུབ་
 འཚོར་གྱིས་བརྒྱན་པའི་རང་གི་ཤག་དུ་གྲོགས་པོ་རྒྱལ་ཆར་འཕུང་དུ་ཡོང་ཡོད་
 དུས། སྒོ་བྱུང་དུ་རང་གི་གསོས་མའི་སེམས་ཅན་གྱི་སྟེ་དེ་བརྒྱུགས་ནས་ཇ་ལ་རོལ་
 བཞིན་པའི་མཚན་མཐུན་འཁྲིག་སྟེད་པ་མངོས་ཉམས་ཅན་ཞིག་གི་རྐང་ཚིགས་ལ་
 སོ་བཟུང་པ་དང་། མི་ཚང་མས་སྐད་ཅོར་དང་བཅས་གྱི་སྟེ་དེ་སྟོའི་སྦྱོར་ལ་དེད་པ་
 རེད། ཨོལ་ད་ ལྷུལ་ཡར་མཚོངས་ཏེ་རང་གི་མེ་མདའ་བྲངས་ནས་“ཁོ་ལ་ཁྲམ་པ་ཅིག་
 ཟུན་དེའི་དྲི་མ་སྐར་ཡང་ཁ་གི་འདུག” ཅེས་བཤད་དེ། ཚིག་པ་ལ་མེ་མདའ་བརྒྱབ་
 བས་ཨི་ཁུང་ཆེན་པོ་ཞིག་བཏོད་པ་དེར་ཅི་ཅི་ལྷ་བཅུ་ཤོང་བ་ཡོད་པ་རེད། ཚིག་
 པའི་སྟེང་དུ་ཁང་རྟེན་ཁེར་ཐོག་མ་མདོག་ངན་ཞིག་གི་པར་བཤམས་འདུག ཁོང་
 གི་གྲོགས་པོ་རྒྱལ་གྱིས་“ཁྱེད་གྱིས་ཅིའི་ཕྱིར་མདོག་ངན་པ་གི་དེ་དེར་བཤམས་
 ཡོད།” ཅེས་དྲིས། དེ་ལ་ལྷུལ་གྱིས་ “ང་དེ་ལ་དགའ་དོན་ནི་དེ་མདོག་ངན་ཡིན་པའི་
 རྒྱུན་གྱིས་ཡིན།” ཞེས་བཤད་པ་རེད། ཚིག་སྟེང་དེའི་ནང་ན་ཁོང་གི་མི་ཚོ་ཡོད་ཚད་

འདུས་ཡོད། ཐེངས་གཅིག་ངས་ནེའུ་ཡོག་གི་ལམ་ཁ་དུག་ཅུ་པའི་དབུལ་གྲོང་ན་ཡོད་
 པའི་ཁོང་གི་ཁང་པའི་སྒོ་བརྒྱུངས་པ་ཡིན། ཁོང་གིས་ཏྲ་རྒྱུག་ལྟ་མོ་བའི་ལྷ་མོ་ཞིག་
 དང་འོག་ཏུ་ཅི་ཡང་མེད་པར་སྟོད་འགག་ཅིག་གོན་ཞིང་། ལྷམ་པའི་དོར་མ་ཐིག་ཤར་
 ཅན་རིང་པོ་ཞིག་གོན་ནས་སྒོ་ཕྱེས་སོང་ལ། རང་གི་ལག་པར་ཚལ་སྤང་ཞིག་བཟུང་
 བ་དེའི་ནང་དུ་བྱེད་ཡི་ཆེད་དུ་བཟོས་པའི་རྒྱམ་འབྲས་ཡོད་པ་དང་། རྒྱམ་འབྲས་
 རྣམས་ཕྱེ་མར་བཟོས་ཏེ་ཐ་མག་གི་ནང་དུ་བརྟམས་པའི་འབད་བཙོན་བྱེད་ཀྱིན་
 འདུག། ཁོང་གིས་གཉིད་སྤོང་གི་སྒོ་སྤོང་ལྡེ་ལུ་བསྐོལ་ནས་ལྷུར་ལུ་ནག་པོ་བཟོ་རྒྱུའི་
 ཚོད་ལྷ་བྱས་མོད་དེ་ནི་དེ་འདྲིའི་ཡག་པོ་ཞིག་མ་ཡོང་། ཁོང་གིས་ཤེག་སི་པེར་གྱི་དེབ་།
 པར་དུ་ཉར་ནས་དུས་ཚོད་རིང་པོ་བསྐྱུལ་ཞིང་། ཁོང་ལ་“འཆི་བ་མེད་པའི་སྤྲན་ངག་
 པ” ཞེས་འབོད། རེའུ་ཨོར་ལེན་སི་གོང་ཕྱིར་དུ་ཁོང་གིས་རང་གི་པར་དུ་མ་ཡན་མི་
 རིགས་ཀྱི་བརྗེ་ཡིག་བཟུང་ནས་དུས་ཚོད་མང་པོ་བསྐྱུལ་མགོ་བཙུགས་པ་རེད། དེ་
 བུས་ཁོང་ཁ་བརྗེ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་ནའང་དེབ་དེ་དུས་རྟག་ཏུ་ཁ་ཕྱེས་ཕྱེས་བཞག་
 ཡོད་པ་རེད། ཐེངས་གཅིག་ངས་དྲིས་པ་ཡིན། “ང་ཚོ་ཤི་དུས་ང་ཚོ་ལ་ག་རེ་ཡོང་
 གི་རེད།” ཁོང་གིས་བཤད་རྒྱུར། “ཕྱིད་རང་ཤི་དུས་ཕྱིད་རང་ཤི་བ་རེད། དེ་ག་རེད།”
 ཁོང་གི་ཤག་ཏུ་ཁོང་ལ་ལྷགས་ཐག་ཁ་ཚང་གཅིག་ཡོད་པ་དེ་ནི་ཁོང་གི་སེམས་ཁམས་
 བརྟག་དཔུང་པ་དང་ལྷན་དུ་བེད་སྟོད་བྱས་པ་ཡིན་ཟེར། ཁོང་ཚོས་སེམས་ཁམས་
 བརྟག་དཔུང་ལ་ཚོད་ལྷ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། ཨོལ་ད་ ལྷུལ་ལ་མི་གཤིས་མི་འདྲ་བ་
 བདུན་ཡོད་པ་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་བ་དང་། དེ་དག་རེ་རེ་ནས་མཐར་ཁོང་སྤོན་པ་གཏུམ་
 ངག་ཅན་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཏེ་ལྷགས་ཐག་གིས་སྒྲོག་ཏུ་བཅིངས་དགོས་པ་ཆགས་ཆགས་
 ཀྱི་བར་དུ་དེ་སྤྲུག་ནས་དེ་སྤྲུག་ལ་འགོ་བཞིན་ཡོད་པ་རེད། ཁོང་གི་མི་གཤིས་ཚེ་གས་

དེ་ནི་དབྱིན་རིའི་སྐྱེ་བྱུང་ག་ཅིག་ཡིན་པ་དང་། སྐྱུག་ཤོས་དེ་ནི་སྐྱེན་པ་རེད། བར་ཤིང་དུ་
ཁོང་ནི་གྲལ་བསྟར་ཞིག་ན་ཡངས་པའི་མི་ནག་རྒྱུད་པོ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། མི་གཞན་
ཚང་མ་དང་ལྟན་དུ་སྐྱུག་བཞིན་ “ཁ་ཤས་ནི་བྱི་ཕྱུག་རེད། རེས་འགའ་ནི་མ་རེད། དེ་
ནི་བཟོ་མས་གངས་དེ་རེད།” ཅེས་སྒྲོག་པར་བྱེད།

རྒྱལ་ལ་ཨ་མེ་རི་ཀའི་སྡོན་གྱི་དུས་དང་། ལྷག་པར་དུ་སྦྱི་ལོ་ ༡༩༡༠ ལོ་ཡི་སྐོར་ལ་
སེམས་ཁམས་སྟེ་མོའི་ཚམས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་རེད་ལ། དེ་དུས་སྐྱེན་པའི་སྐྱེན་ཡིག་མེད་
པར་སྐྱབ་ཚོང་ཁང་ནས་ཉལ་ཐའི་རྒྱག་འཛོམས་སྐྱབ་མོར་སྐྱབ་ཞེས་པ་ཉོ་བྱུང་ལ།
ཏུ་མི་ཚམས་ཀྱིས་སྡོད་གྱི་སྐྱེའུ་ཁྱེད་ཚམས་སུ་ཉལ་ཐ་འཐེན་པ་དང་། ཡུལ་ལུང་
འདི་ལ་རྒྱབ་པོ་དང་། འཛིང་རེས། རང་དབང་བཅས་འབེལ་འབེལ་ལྷུག་ལྷུག་ཡོད་
ལ། མི་ཚང་མ་ལ་རང་དབང་གི་རིགས་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཡང་ཡོད་པ་རེད། ཁོང་ཉ་
ཅང་ཁོང་ཁོ་ལངས་ས་དེ་ནི་མ་ཤིང་འོན་གྱི་གཞུང་འཛིན་ལམ་ལུགས་རེད། དེའི་
འོག་ནས་རང་དབང་རིང་ལུགས་པ་དག་རེད་ལ། དེ་ནས་ཉེན་རྟོག་པ་ཚམས་རེད།
ཁོང་གིས་རང་གི་དུས་ཚོད་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པ་དེ་མི་གཞན་ལ་ཁ་བརྟེན་དང་འཆད་
ཤིང་གྱིས་བསྐྱུལ་བ་རེད། རིན་ཁོང་གི་ཞབས་གྱི་ཐད་ནས་བསྐྱད་ཅིང་། ངས་ཀྱང་
དེ་བཞིན་བྱས་པ་ཡིན། རིན་གྱིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་བྱས། ཁར་ལོ་ མག་སི་ཡིས་ཀྱང་དེ་
བཞིན་བྱས་ཡོད། ང་ཚོ་ཚང་མས་ཁོང་ལས་སྦྱངས་ཡོད་པ་རེད། ཁོང་གི་སྐྱེ་ལོ་དཀའ་
སྐྱེ་དང་དམིགས་བསལ་གྱི་བྱུང་ཚོས་མེད་པའི་མི་ཞིག་ཡིན་པས་ཁྱེད་གྱིས་སྤང་ལམ་
ནས་ངོས་ཟིན་གྱི་མ་རེད། འོན་ཀྱང་ཁྱེད་གྱིས་ཞིབ་དུ་བལྟས་ན་ཁོང་གི་རྒྱུད་ཅིང་རིང་
པའི་མགོ་སྐོགས་ལ་བྱུང་མཚར་བའི་གཞོན་ཉམས་ཡོད་པ་ཞིག་སྟེ། དེ་ཡང་སྤུལ་དུ་
བྱུང་ཞིང་བྱུང་དུ་འཕགས་པའི་མེ་ལྷེ་དང་། ཡ་མཚན་ཆེ་བ་དང་བཅས་པའི་ཁན་

ས་སིའི་ཚོས་དཔོན་ཞིག་དང་འདྲ་བ་དེ་མཚོང་ཡོང་། ཁོང་གིས་ཡུ་རོབ་ཀྱི་མེ་ན་སློབ་
 གུ་ཚེན་མོར་སྐྱབ་སློབ་སྦྱོང་བྱས་པ་རེད། མིའི་རིགས་རིག་པ་ལ་སློབ་སྦྱོང་བྱས་ཡོད་
 ཅིང་དེ་བ་ཡོད་ཚད་བསྐྱགས་ཡོད་པ་རེད། ད་ནི་རང་གི་མི་ཚོའི་བྱ་བཞག་གི་སྟེང་དུ་
 འབབ་བཞིན་པ་སྟེ། མི་ཚོ་དང་མཚན་མོའི་སྲང་ལམ་རྣམས་སུ་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་རང་
 བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་དེ་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་རྒྱ་དེ་རེད། ཁོང་རང་གི་རྒྱབ་སྟེགས་སྟེང་བསྐྱད་
 ཅིང་། རེན་གྱིས་ཁོང་ལ་ཨ་རག་སྐྱུར་མའི་བརྒྱུང་བ་ཞིག་འབྱེད་ཡོང་། ཁོང་གི་རྒྱབ་
 སྟེགས་ཀྱིས་ཉིན་དང་མཚན་གཉིས་ཀ་ལ་གི་བ་མ་ཞིག་རྟག་དུ་འཁོར་བར་བྱེད་ཅིང་།
 དེ་ནི་ཁང་པ་དེའི་ཁོང་སྟོན་སའི་བྱུར་དེ་རེད། ཁོང་གི་པང་དུ་མ་ཡན་མི་རིགས་ཀྱི་
 བརྗེ་ཡིག་གི་དེ་བ་དང་། དབྱུགས་མདའ་ཞིག་ཡོད་ལ། དབྱུགས་མདའ་དེ་ཁོང་གིས་
 མཚམས་རེར་ཡར་བཀྲགས་ནས་ཚོུས་སྐྱབ་བེན་བཟེ་ཁྱི་རིན་གྱི་སྐྱུ་གུ་རྣམས་ཁང་
 པའི་པར་ངོས་སུ་འཕེན། ང་ཡར་རྒྱག་མར་རྒྱག་བྱས་ཤིང་གསར་པ་རེ་ཡར་འདོག་
 གི་ཡོད། ང་ཚོ་ཚང་མས་ཆང་འཐུང་ཞིང་དེའི་ཞོར་ནས་ང་ཚོས་ཁ་བརྗེ་བྱས། ལུལ་
 ལ་ང་ཚོའི་འགྲུལ་བཞུད་འདིའི་རྒྱ་མཚན་ཤེས་འདོད་འཔར་འདུག ཁོང་གིས་ང་ཚོ་
 ལ་ནན་གྱིས་བལྟས་ཤིང་རང་གི་སྣ་དབྱུགས་བཏང་ཞིང་། ཚུ་རྩ་སྐྱམ་པོ་ཞིག་གི་ནང་
 གི་རྒྱ་དང་མཚུངས་པར་“ཐི་སྐྱམ་”ཟེས།

316

“ཁྱི་ན། ད་ཚོ་ད་རྒྱུར་མ་གཅིག་ལ་ཁུ་སིམ་མེར་བསྐྱད་ནས་བྱེད་འདི་ལྟར་ལུང་པ་
 མར་བཀལ་ནས་ཅི་ཞིག་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད་པ་དེ་ང་ལ་ཤོད་དང་།”

ཁྱི་ན་གྱི་གདོང་མདོག་དམར་པོར་ལྷུང་ཅིང་། “ཨོ་རེད། དེ་ཅི་འདྲ་ཡིན་པ་དེ་བྱེད་
 ཀྱིས་ཤེས་པ་རེད།” ཟེས།

“སལ། ཁྱོད་རྒྱ་མཚོའི་པར་འགྲམ་ལ་ཅིའི་བྱིར་འགོ་གི་ཡོད།”

“ཉི་མ་ཁ་ཤས་ཀྱི་རིང་ཅམ་ལ་ཡིན། ང་སློབ་གྲུ་ལ་ཚུར་ལོག་གི་ཡོད་”

“ཨི་ཟི་ རྒྱ་ཁེལ་ལ་དོན་དག་ག་ལེ་ཡོད་པ་རེད། ཁོང་མི་ག་འདྲ་ཞིག་ཡོད་པ་
རེད།” སྐབས་ཐོག་དེ་ལ་ཨི་ཟི་ཉལ་ཁང་དུ་སྟ་ལ་ཐི་ཡ་དང་ལྷན་དུ་འགྲིག་ཐབས་བྱེད་
ཀྱི་ཡོད་ལ། དེ་ལ་དུས་ཚོད་མང་པོ་དགོས་མ་སོང་། ང་ཚོས་བླུ་ལ་ཨི་ཟི་ རྒྱ་ཁེལ་
ཀྱི་སློར་ལ་ཅི་ཞིག་བཤད་དགོས་པ་མ་ཤེས། ང་ཚོས་ང་ཚོའི་སློར་ལ་ཅི་ཡང་ཤེས་ཀྱི་
མེད་པ་མཐོང་བ་དང་། ཁོང་གིས་ཉལ་ཐའི་དུམ་བསྐལ་གསུམ་ཕྱིར་བཏོན་ནས། ད་
འཐེན་ཞིག་ ཕྱི་རྒྱའི་ཁ་ཟས་མཚོགས་པོར་བཅོས་ཚར་ཀྱི་རེད་ཟེར།

“བྱིང་ལ་ཟས་ཀྱི་དང་ག་སྟེར་མཁན་འཇིག་རྟེན་ན་འདི་ལས་ལྷག་ཅིག་ཡོད་པ་
མ་རེད། ངས་ཐེངས་གཅིག་ལ་ཉལ་ཐ་དང་ལྷན་དུ་གྲུང་ཟས་ལ་འགྲུལ་འཁོར་ཀྱི་རྒྱུར་
སྟར་བག་ལེབ་འཇིགས་ཡེར་བ་ཞིག་ཟས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་འདིའི་སྟེང་
གི་ཆེས་ཞིམ་ཤོས་དེ་དང་འདྲ་བོ་མཐོང་བྱུང་། ང་བདུན་སྟག་སྟོན་མར་རྟའོ་སི་ཐོན་
གོང་ཁྱེར་ནས་ཚུར་འཁོར་ཅམ་ཡིན་ལ། ང་ཚོའི་སྟན་མ་མིག་ནག་མའི་སློར་ལ་
ཀེལ་ལ་ཐུག་དུ་ཕྱིན་པ་ཡིན། ཞོགས་པ་གཅིག་ལ་ང་འགྲུལ་ཁང་ཞིག་ནང་དུ་གཉིད་
ཁྱུག་ཡོད་སྐབས་སློ་བུར་དུ་ཉལ་ཁྲི་ནས་སར་གཡུགས་པ་རེད། ད་ལྟལ་བ་སྐྱགས་པ་
དེས་ངའི་འཁྲིས་ཀྱི་ཤག་དེ་ནས་རང་གི་ཚུང་མ་ལ་མེ་མདའ་བརྒྱབ་ཚར་འདུག མི་
ཚང་མ་མགོ་འཐོམས་འཐོམས་ཀྱིས་ཡར་ལངས་འདུག མི་དེ་རང་གི་རྒྱངས་འཁོར་
དུ་འཇུལ་ནས་སར་བསྐྱོར་ནས་ཕྱིན་སོང་། རང་གི་མེ་མདའ་དེ་ཉེན་རྟོག་དཔོན་
ཀྱི་ཆེད་དུ་ཐང་ལ་བརྒྱུར་འདུག ཁོང་ཚོས་མཐར་རྟའོ་མ་གོང་ཁྱེར་དུ་ཁོང་བརྒྱུང་
འདུག་ལ་བཟེ་ནས་བྱི་རེད། མི་རྣམས་ནི་མེ་མདའ་མེད་པར་རྒྱལ་ཁབ་འདིའི་
ཡར་མར་ལ་འགོ་རྒྱ་ནི་བདེ་འཇགས་ཤིག་མ་རེད།” ཁོང་གིས་རང་གི་སྟོང་གོས་ཡར་

བརྗེས་ནས་རང་གི་མུང་མདའ་འཁོར་ལོ་མ་ང་ཚོ་ལ་བསྟན་སོང་། དེ་ནས་ཁོང་གིས་
 རང་གི་འཐེན་སྐྱམ་ཁ་བྱས་ནས་མཚོན་ཆ་ལྷག་མ་རྣམས་ང་ཚོ་ལ་བསྟན་སོང་། བེད་
 ཡོག་ཏུ་ཐེངས་གཅིག་ཁོང་ལ་མེ་མདའ་འཕུལ་འཁོར་མ་རྒྱུ་གསལ་གྱིན་པའི་ལྷན་
 འཛུགས་ཀྱི་འོག་ཏུ་ཡོད། “ང་ལ་ད་ལྟ་དེ་ལས་ཀྱང་ཡག་ག་ཞིག་ཡོད། དེ་ནི་རྩ་མཚན་གྱི་
 དབུགས་མདའ་ཤེན་ཐོན་ཅེས་པ་དེ་རེད། མཛེས་པོ་འདི་ལ་སྟོན་དང་། མདེལ་སྐྱམ་
 གཅིག་མ་གཏོགས་མེད། ངས་མི་བརྒྱ་རྩེ་ཞིག་མེ་མདའ་འདིས་བསྐྱེད་ཐུབ་ལ། ད་
 ཏུང་བོས་འགོ་རྒྱུད་དུས་ཚོད་འབེལ་པོ་ཡོང་གི་རེད། རྟོག་ཏུ་གཅིག་རང་གཅིག་ཡོད་
 པ་ནི་ང་ལ་མདེལ་སྐྱམ་གཅིག་ལས་མེད།”

318

“ཁྱེད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་ང་དེ་ན་མེད་པའི་སྟོན་ལམ།” ཐབ་ཚང་
 བློ་བཟང་གིས་དེ་ལྟར་བཤད། “ཁྱེད་ཀྱིས་དེ་ནི་དབུགས་ཀྱི་མདེལ་སྐྱམ་ཡིན་
 པ་རྒྱུ་ལྟར་ཤེས།” ལྷན་གྱིས་སྣ་དབུགས་བཏང་། ཁོང་གིས་མོའི་ཅེས་རྒྱུ་ལྷན་གྱི་
 རྩ་མཚན་ལོ་ནས་མི་སྟོན་མོད་ཁོང་གིས་ཐོས་ཡོད། རང་གི་རྒྱུང་མ་དང་ལྷན་དུ་ཁོང་
 གི་འབྲེལ་བ་དེ་ནི་ཉ་ཅང་ཁྱད་མཚན་ཤོས་ཤིག་ཡིན་ཏེ། ཁོང་ཚོས་མཚན་གྱི་འཕྲི་
 པོ་བར་དུ་ཁ་བརྒྱབ་བྱེད་ཅིང་། ལྷན་གྱིས་རང་གི་ས་ཆ་དང་གོ་བབ་བཟུང་ནས་སྟོན་
 རྒྱུ་དགའ་ལ། ཁོང་ཐད་ཀར་རང་གི་སྟོན་འདམའ་བའི་གདངས་ལ་ཕྱིན། མོས་
 དེ་འགོག་ཅེས་བྱས་མོད་གཏན་ནས་བྱེད་མ་ཐུབ། སྐྱེད་པའི་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཁོང་ཐད་
 ཚད་ཅིང་། དེ་ནས་དེ་ནས་ལ་བརྒྱབ་བྱས་ཤིང་ཁོང་གིས་མཉན། རང་གི་སྣ་དབུགས་
 ལེན་ཞིང་ཐ་སྐྱེད་སྟོན་ མོ་ནི་མི་དེ་ལ་དགའ་ནས་སྟོན་འདུག འོན་ཀྱང་སེམས་པ་
 སྟོན་འཕྲུབ་འཕྲུབ་ཀྱི་རྣམ་པ་འདྲ་བོ་ཞིག་གི་ནང་ནས་རེད། འདི་ན་གཡོ་བྱས་དང་
 འཁྱུང་འཁྱུང་གི་རྣམ་པ་ཞིག་གཏན་ནས་མི་འདུག ཁ་བརྒྱབ་ཅམ་བྱེད་ཅིང་། ང་ཚོ་

སུ་གང་གིས་ཀྱང་གཏན་ནས་ཤེས་དཀའ་བའི་གཏིང་ཟབ་གྱི་མཛོལ་འབྲེལ་ཞིག་
 འདུག ཁོང་ཚོ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ཡ་མཚན་པོའི་ངང་ནས་གནག་ཅིང་ཤ་ཚ་མེད་
 པའི་དོན་དག་ཅིག་ཡོད་པ་ནི། ངོ་མ་བཤད་ན་བཤད་གང་གྱི་ཚམས་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། དེ་
 ཡང་ཁོང་ཚོས་རང་ཉིད་ཀྱི་གསང་བའི་བརྗོད་སྟངས་ཤིག་ལ་བརྟེན་ནས་ཕན་ཚུན་ལ་
 བརྗེས་ལ་བར་བྱེད། བརྗེས་དུང་ནི་ཡོད་ཚད་དེ་རེད་ལ། རེན་ནི་སྤུལ་ལས་རྒྱང་ཐག་ལྷོ་
 བརྗེས་ལས་བརྗེས་ཉེ་གཏན་ནས་མི་སྣོད་ཅིང་། ཁོང་གིས་བཤད་པའི་ཚིག་འདྲུག་ཅིག་
 ཀྱང་མ་ཆད་པར་གོ་དེ་ཡང་ཁོང་གིས་སྐད་ཉེ་ཅང་དམའ་མོ་ཞིག་གིས་ཁ་བརྗེས་བྱེད།

རེན་དང་རེད་གཉིས་ཀྱིས་ང་ཚོའི་ནེའུ་ ཨོར་ལེན་སི་ཡི་དོ་གལ་ཆེ་བའི་མཚན་
 མོའི་སྐོར་དེ་སྐད་བརྒྱབ་ནས་བཤད་ཅིང་། སྤུལ་གྱིས་ང་ཚོ་འཁྲིད་ནས་བསྟན་ན་
 བསམས། ཁོང་གིས་འདི་ལ་དགག་བྱ་ཞིག་གཞུགས། “ནེའུ་ ཨོར་ལེན་སི་ཡི་ཉེ་ཅང་
 ཉོབ་ཏོར་གྲོང་ཞིག་རེད། མི་ནག་གི་སྤེལ་ལ་འགྲོ་རྒྱུ་ནི་ཁྲིམས་དང་འགལ་བ་རེད།
 ཆང་ཁང་རྒྱམས་ནི་ཆེས་གདུག་རླུབ་ཅན་གྱི་ཉོབ་ཏོར་རེད།”

ངས་ལབ་པ་ཡིན། “གྲོང་འདི་ན་ཆང་ཁང་འཚམས་པོ་ཉན་ཉན་ཡོད་ཀྱི་རེད།”

“ཆང་ཁང་འཚམས་པོ་དེ་ཨ་མེ་རི་ཀའི་ནང་ལ་ཡོད་པ་མ་རེད། ཆང་ཁང་
 འཚམས་པོ་དེ་ང་ཚོའི་མཐོང་ཐོས་ཀྱི་རྒྱ་ལས་ཕ་རོལ་དུ་བྱིན་ཚར་བའི་དོན་ཞིག་
 རེད། ཆིག་སྤོང་དགུ་བརྒྱ་དང་བརྒྱའི་ལོ་ལ་ཆང་ཁང་ནི་མི་རྒྱམས་ལས་ཀའི་སྐབས་
 དང་ལས་ཀ་གྲོལ་བའི་སྐབས་སུ་འགྲོ་ས་དེ་རེད་ལ། དེར་ཡོད་ཚད་ནི་ཅོག་སྟེགས་
 ཉེ་ཅང་རིང་པོ་དང་ཟངས་ཀྱི་མཐའ་རྒྱན། མཆིལ་མ་འཕེན་སའི་རྗེ་ལྷུམ། རོལ་
 དབྱངས་ཀྱི་ཆེད་དུ་རྗོད་སྤེད་རོལ་ཆ་གཏོང་མཁན། མི་ལོང་འགའ། ཆང་ནི་ལྗོད་དང་
 བཅས་རྒྱབ་པོར་རེ་ལ་སྐར་མ་བརྒྱ་རེ་དང་ཆབས་ཅིག་སྤྱི་རག་ཤེལ་པོར་གང་ལ་

སྐར་མ་ལྷ་རེ་བཅས་རེད། ད་ལྟ་ཁྱེད་ལ་སྤྲུགས་རིགས་ཀོ་རོ་མི་ཡུམ་དང་། ར་བཟེ་
བའི་བྱང་མེད། མོ་ལ་འཇུག་པའི་མོ། འདྲིང་ལ་དགའ་བའི་ཆང་ཞབས་པ། བྲིམས་
དང་རང་གི་ཀོ་བའི་རྒྱབ་སྟེགས་ལ་སེམས་ཁྲལ་བྱེད་ཅིང་། མོ་འགམ་དུ་འཁོར་
ནས་མྱོད་པའི་སྤྱིན་བདག་སློབ་འཆབ་ཅན། ད་དུང་དུས་ཚོད་མ་ཡིན་པ་ལ་ཚོད་མེད་
པའི་སྐད་ཅོར་མང་པོ་ཡོད་ཅིང་། མི་ཡན་པ་ཞིག་བསྐྱབས་དུས་ཏེ་ཅང་ཁུ་སིམ་མེ་
ཡིན་པ་བཅས་རག་གི་རེད།”

ང་ཚོས་ཆང་ཁང་གི་སྐོར་ལ་ཁ་ཚོད་བརྒྱབ། “འགྲིག་གི་རེད།” ཁོང་གིས་བཤད།
“དོ་རྒྱབ་ངས་ཁྱེད་ཅག་ནེའུ་ ཨོར་ལེན་སི་གོང་ཁྱེད་ལ་འབྲིད་འགོ་ དེ་ནས་ངས་ཅི་
ཞིག་བཤད་པ་དེའི་དོན་གང་ཡིན་པ་དེ་སྟོན།” དེ་ནས་ཁོང་གིས་ཆེད་མངགས་གྲིས་
ང་ཚོ་ཆང་ཁང་ཉོབ་ཤོས་དེ་ལ་འབྲིད་པ་རེད། ང་ཚོས་རེན་ནི་བྲིས་པ་རྣམས་དང་སྟན་
དུ་བཞག ཕྱི་དྲོའི་ཁ་བཟས་ནི་བོས་བྲིན། ཨོར་ལེན་སི་ཡི་ཚགས་པར་ཐམ་
སི་ མི་ཁ་ཡུན་ཞེས་པ་དེའི་དགོས་མཁོའི་གསལ་བསྐྱབས་རིགས་སྟོག་བཞིན་འདུག
ངས་མོ་རང་ལ་ལས་ཀ་ཞིག་འཚོལ་གྱིན་ཡོད་དམ་དེས་པ་ཡིན། ཨོས་འདི་ནི་ཚགས་
པར་གྱི་ཆེས་དོ་སྣང་འཕེལ་སའི་ཆ་ཤས་དེ་རེད་ཅེས་པ་ཅམ་ཞིག་ལན་དུ་སྟུག། ལུལ་
ནི་གོང་ཁྱེད་ལ་འགོ་རྒྱུའི་དོན་དུ་ང་ཚོ་དང་སྟན་དུ་རྒྱངས་འཁོར་ལ་བསྐྱད་སོང་ལ།
དེ་མ་ཐག་ཁ་བརྒྱལ་ཞུགས་སོང་། “སྟོད་སྟོད་བྱོས། རིན། ང་ཚོ་དེ་ལ་སྐྱེའམ་གྱི་རེད།
ང་ལ་རེ་བ་ཡོད། ཨོ། ས་གིར་འགྲུལ་སྐྱེལ་གྱ་གཟིངས་འདུག ཁྱེད་ཀྱིས་ང་ཚོ་ཐང་ཀར་
གཙང་པོའི་ནང་དུ་བསྐྱལ་དགོས་མ་རེད།” ཁོང་གིས་སྐྱ་མཐུད། རིན་རེ་སྟུག་ལ་བྱིན་
འདུག་ཅེས་ང་ལ་གསང་གཏམ་དུ་བཤད་བྱུང་། “ཁོང་ནི་རང་གི་སྐུལ་བྱུང་གི་ལས་
དབང་ངམ་རྒྱང་རྒྱུའི་སྟོགས་ལ་འགོ་གི་ཡོད་པའི་སྣང་བ་ཞིག་འདུག དེ་ནི་བཙན་

320

ཤེད་ཅན་གྱི་སེམས་འཚོལ་པོ་དེ་དྲག་རྒྱབ་དང་སེམས་ཁམས་འཚོལ་བ། འགན་ཁུར་
 མེད་པ་བཅས་ཀྱི་ཆང་པོར་ཞིག་དང་ལྟན་དུ་འདོམས་ཡོད་པ་དེ་རེད། ཟེར། ཁོང་གི་
 མིག་གི་རྩར་ཞིག་ནས་ཀྱི་ལ་བ་ལྟས་སོང་། “གལ་སྲིད་ཁྱེད་མི་རྩོན་པ་འདི་དང་ལྟན་
 དུ་ཁ་ལི་རྩོར་ནི་ཡ་ལ་ཕྱིན་པ་ཡིན་ན་ཁྱེད་གཏན་ནས་སླེབས་ཀྱི་མ་རེད། ཁྱེད་ཅིའི་
 ཕྱིར་ཤེས་ཨོར་ལེན་སི་གོང་ཁྱེད་དུ་དང་དང་ལྟན་དུ་མི་རྩོད་པ་ཡིན། ང་ཚོས་པར་གྱི་
 རིད་ཐི་ན་གོང་ཁྱེད་དུ་རྟ་ཆལ་ཆེ་ཞིང་། ངའི་ར་རྩོར་དུ་ལྟོད་ལྟོད་ཁྱེད། ང་ལ་གྱི་སྤྱིང་
 རྩེ་པོ་ཆ་གཅིག་ཡོད་ལ་ངས་འབེན་ཞིག་བཟོ་བཞིན་ཡོད། གལ་སྲིད་དེང་སང་འདི་
 ཁྱེད་ཀྱི་འདོད་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་ན། གོང་ཁྱེད་དཀྱིལ་ན་མངོས་མ་སྤྱིང་སྤྱུག་འགའ་ཡང་
 ཡོད།” ཁོང་གིས་སྣ་དབྱུགས་སྤངས། ང་ཚོ་འགྲུལ་སྐྱེལ་གྱུ་གཟིངས་སྤྱིང་དུ་ཡོད་ཅིང་།
 ཀྱི་ར་བ་དེ་ལ་བསྐྱེས་སྤྲངས་འཁོར་ནས་མཚོངས་སོང་། ང་ཁོའི་རྩེས་ལ་ཕྱིན་
 པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་རྒྱལ་སྤངས་འཁོར་དུ་བསྐྱེད་ནས་སྣ་དབྱུགས་བཏང་སོང་། ཐི་
 རྩེམ། མཚན་མོ་དེ་ལ་གཙང་པོ་སྐྱུག་པོ་དེའི་སྤྱིང་དུ་ཡ་མཚན་ཆེ་བའི་སྐྱུག་པ་འདྲེ་
 འདྲ་པོ་ཞིག་དང་ལྟན་དུ་རྒྱུར་གཡིང་པའི་ཤིང་ཆ་ནག་པོ་དེ་ཚོ་འདུག དེ་ནས་ལམ་
 ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཤེས་ཨོར་ལེན་སི་གོང་ཁྱེད་ཀྱི་འོད་ནི་ལི་སང་མདོག་དུ་གསལ་ལེར་
 མཚོད་ཅིང་། དེའི་རྩར་སྤྱི་ན་མདོག་གནག་པའི་གྲུ་གཟིངས་འགའ་རེ་འདུག དེ་
 དྲག་ནི་སྐྱུག་པའི་ཁོད་ཀྱི་འདྲེ་ཅན་གྱི་གྲུ་གཟིངས་ཏེ། ཚུམ་པ་པོ་སེ་རེ་ནོའི་བརྒྱམས་
 རྒྱང་དུ་འཁོད་པའི་སི་བན་ཡུལ་གྱི་བཟོ་ལུགས་ཉེས་ཐོག་ཅན་ལ་རྒྱུ་ཆས་སྤྲས་
 པའི་ཐོག་ཁང་བཅས་འདུག དེ་ནས་ཐག་ཉེར་བཅར་སྐབས་དེ་དྲག་ནི་སི་སྤྱི་རེན་
 རྒྱལ་ཁབ་དང་། པ་ན་མ་རྒྱལ་ཁབ་ནས་ཡོང་བའི་ཐོང་སྐྱེས་སྤྱིང་གོག་ཅམ་ཞིག་ཡིན་
 པ་མཐོང་བྱུང་། མཚན་མོའི་སྐྱུག་པའི་ནང་དུ་འགྲུལ་སྐྱེལ་གྱུ་གཟིངས་ཀྱི་མེ་ཡིས་

འོད་མཆོད་པར་བྱས་ཤིང་། ལྷར་བཞིན་མི་ནག་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱོད་བྱངས་ལེན་བཞིན་
 ལྷགས་ཁེམ་བཟུང་ནས་ལས་ཀ་བྱེད་ཀྱིན་འདུག། བཀྲ་མོན་གཟུགས་རིང་རྣམས་རིང་
 ཏུ་བཟར་དུ་ཀྱིས་སྐབས་གཅིག་ལ་ཨལ་ཇར་སི་གྲོང་ཚོའི་ཤུ་གཟིངས་ནང་དུ་བདག་
 གཉེར་བའི་ཚུལ་དུ་ལས་ཀ་བྱས་ཚྱོང་ཞིང་། འདིས་ང་ལ་མི་སི་སི་མི་རིན་ཡང་དྲན་
 དུ་བརྟུག་སོང་། གཙང་པོ་དེ་ནི་ཨ་མེ་རི་ཀའི་དཀྱིལ་ནས་མར་ལུང་ཡོང་རིམ་བཞིན་
 རྒྱར་ཚོགས་ཀྱི་འོད་ལ་བརྟེན་ནས་ངས་ཤེས་སོང་ངོ་།། ངས་ད་བར་དུ་ཤེས་པ་ཡོད་
 ཚད་དང་ཤེས་པར་འགྱུར་བ་ཡོད་ཚད་ནི་གཅིག་ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་པ་དེ་ངས་སྦྱོན་
 པ་བཞིན་ཤེས་སོང་ངོ་།། ཡང་ཡ་མཚན་པ་ཞིག་བཤད་རྒྱུ་ལ། ང་ཚོས་སྤུལ་ལི་དང་
 ལྷན་དུ་འགྲུལ་བསྐྱོད་ཤུ་གཟིངས་བརྒྱུད་ནས་བརྒྱལ་བའི་མཚན་མོ་དེ་ལ། ང་ཚོའི་
 རྩོན་དེ་མ་ཐག་ལ་ཡིན་ནམ་ཡང་ན་ང་ཚོའི་རྗེས་དེ་མ་ཐག་གང་ཅུང་ཞིག་ལ་བྱུ་མོ་
 ཞིག་གྱའི་བྱམས་ར་ལས་མར་མཚོངས་ཏེ་རང་གི་བརྒྱབ་འདུག། ང་ཚོས་ཉིན་རྗེས་
 མའི་ཚགས་པར་སྟེང་ནས་དེ་མཐོང་བྱུང་།

322

ང་ཚོ་ཨོལ་དུ་སྤུལ་དང་ལྷན་དུ་པ་རན་སའི་གྲོང་ཚོའི་ཆང་ཁང་ཉོབ་ཏོ་ཆང་མ་
 ལ་ཕྱིན་ཅིང་། བཀྲ་མོན་སྤྱིར་བྱིས་ལ་ལོག་པ་ཡིན། མཚན་མོ་དེ་ལ་མེ་རི་ལུ་ཡིས་དེ་བ་
 ཀྱི་ནང་འཁོད་ཚད་དམ་ཡང་ན་ཡོད་ཚད་ཆང་མ་སྤྱད་སོང་ལ། མོས་ཉལ་ཐ་དང་།
 གཉིད་སྤོབ་སྦྱོ་རྗེས་རིལ་བུ་སྟོབ་སྟོལ། ལྷན་བཟུང་ཁྱི་རིན་སྦྱོ་སྤོབ། ཆང་རག་བཅས་
 ལ་འཐེན་སྦྱོད་བྱས་སོང་། མཐའ་ན་མོས་ཨོལ་དུ་སྤུལ་ལས་སོ་མ་ར་ཇོའི་ཏུབ་གང་
 བསྐྱེད་སོང་མོད། ཁོང་གིས་མོ་ལ་དེ་མ་སྤྱད་པ་ནི་བཤད་ག་ལ་དགོས། ཁོང་གིས་མོ་
 ལ་ཆང་རག་སྤྱར་མ་ཞིག་སྤྱད་སོང་། རིགས་སྤྱོ་ཚོགས་པའི་རྗེས་རྣམས་ཀྱི་ཁོད་དུ་མོ་
 རང་ཏུ་ཅང་བྱིང་བར་གྱུར་ནས། ད་གཡོ་འགྲུལ་མེད་པར་གྱུར་ཅིང་། ང་དང་མཉམ་

དུ་བྱམས་ཀྱི་རབ་གསལ་དུ་སློབ་མདོག་གིས་ལངས་ནས་བསྐྱད་མོང་། ལྷལ་ལ་
 ཡོད་པ་དེ་ནི་ཉ་ལས་པའི་བྱམས་ར་ཡག་པོ་ཞིག་རེད། དེ་ནི་ཁང་པའི་ཁོར་མོ་ཡུག་ཏུ་
 ཡོད་ཅིང་། ལྷང་སྤོང་དང་ལྷན་དུ་སྐྱབ་པའི་འོད་དང་བཅས་བསྐྱལ་བ་བཟང་བའི་དུས་
 ལུ་མཐོང་ལྗོང་ཡོད་པའི་སྣོ་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞིས་ཁང་ཆེན་པོ་ཞིག་དང་མཚུངས། ཁང་
 པའི་ནང་རེན་གྱིས་སྤོང་ཁང་ངམ་ཆོམས་ཁང་དུ་ཚགས་པར་གྱི་གསལ་བསྐྱགས་
 རྣམས་སློབ་བཞིན་བསྐྱད་མོང་ལ། ལྷལ་ལྷུས་ཁང་དུ་འདྲུལ་ནས་ཉལ་ཐའི་སྐྱབ་ཁབ་
 གཙགས་བཞིན་འདུག དེ་ཡང་རང་གི་སྐྱེ་ཐག་ནག་པོ་སྤིང་པ་དེ་ཅུ་ལམ་བསྐྱམས་
 པའི་ཆེད་དུ་སོ་བར་དུ་དམ་པོར་བཟུང་ཞིང་། ཨི་བྱུང་སྤོང་ཕྱག་ཅན་གྱི་རང་གི་
 ལག་ངར་སྐྱག་གིས་གཙམ་པ་དེར་ཁབ་གཙགས་བྱེད་བཞིན་འདུག ཨེ་ཁྱི་ཁབ་ལམ་
 བྱི་ལྷལ་དང་རེན་གཉིས་ཀྱིས་གཏན་ནས་བེད་སྤོང་བྱས་མ་ལྗོང་བའི་ཉལ་ཁྱི་ཆེན་པོ་
 དེར་ལྷལ་ཐེ་ཡ་དང་ལྷན་དུ་རྐང་ལག་བརྒྱངས་ནས་བསྐྱད་འདུག ཁྱི་ཀྱིས་རང་གི་
 ཉལ་ཐ་བསྐྱལ་བཞིན་འདུག ང་དང་མེ་རི་ལུ་གཉིས་ཀྱིས་སྣོ་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱེ་དག་གི་
 ལད་མོ་བྱས་པ་ཡིན། “ལྷམ་སྐྱེ་ལུ་ལགས། ཅིའི་ཕྱིར་དོ་རུབ་བྱེད་ནི་ཉ་ཅང་ཡིད་དུ་
 འོང་ཞིང་སྤོང་དུ་སྐྱག་པ་ཞིག་ཏུ་མཐོང་གི་ཡོད་པ་རེད།”

“ཅིའི་ཕྱིར། ལྷགས་རྗེ་ཆེ། སྐྱེ་ཞབས་ཁ་རའོ་སྤོང་ད། བྱེད་ཀྱིས་བཀའ་མོལ་ཡག་
 པོ་གནང་པ་དེ་ཚོ་ལ་ངས་ཉན་ཉན་ཡི་རངས་ལྷ་བ་ཡིན།”

བྱམས་ར་ཀྱག་ཀྱི་དེའི་ཉེ་སྤོང་གི་སྣོ་རྣམས་ནི་གཅིག་རྗེས་གཉིས་མཐུད་ཀྱིས་
 ཕྱིས་བསྐྱད་ཀྱི་འདུག་ལ། ཨ་མེ་རི་ཀའི་མཚན་མོ་འདིའི་ང་ཚོའི་སྤོང་གར་གྱི་ཚོགས་
 མི་རྣམས་ཀྱིས་གཞན་རྣམས་གང་དུ་ཡོད་པ་ལ་ལྷ་ཆེད་ཕྱི་ལོགས་ལ་ཐོན་ཐོན་ལ་
 བསྐྱད་ཀྱི་འདུག མཐར་ཐེད་ཀྱིས་ཚུ་རགས་སྤོང་ནས་པར་གོམ་བཤོད་རིང་པོ་ཞིག་

བྱས་པ་ཡིན། ང་ཞི་འདམ་ཉོག་གི་གཙང་འགྲམ་དུ་བསྐྱད་ནས་མི་སི་སི་མི་གཙང་པོ་
 ལ་རོལ་འདོད་བྱུང་། འོན་ཀྱང་དེའི་ཚབ་ལ་ངས་རང་གི་སྣ་ཁུང་ལྷགས་སྐྱེད་གྱི་ར་བ་
 ལ་སྐྱུར་ནས་གཙང་པོ་ལ་ལྟ་དགོས་བྱུང་། བྱིད་གྱིས་མི་དམངས་རྣམས་ཁོང་ཅག་གི་
 གཙང་པོ་དང་ལོགས་སུ་བགར་དུས་བྱིད་ལ་ག་རེ་ཐོབ་གྱི་རེད། “སྲིད་གཞུང་གི་ལས་
 ཀ” ཞེས་ད་ ལྷལ་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད། ཁོང་གིས་ཚོམ་པ་པོ་ཁབ་ཁ་ཡི་བརྩམས་ཚོས་
 རང་གི་པང་དུ་ཉར་ནས་བསྐྱད་འདུག་ལ། ཁོང་གི་སྤང་ཐོད་ན་སྐྱོན་མེ་འབར་བཞིན་
 འདུག། ཁོང་གིས་སྣ་དབུགས་ཤིག་བཏང་། “ཐི་ལྷམ་”། ཁོང་གི་ཁང་ཤོག་དེས་ཆག་སྐྱོ་
 སྐྱོག་ དེ་ནས་མཚན་མོའི་གཙང་པོ་ནག་པོ་ཆེན་པོའི་ནང་དུ་མོན་ཐ་ན་མངའ་སྡེའི་
 ཤིང་དུམ་རྣམས་འཁོར་ཉེ་འགོ་བཞིན་འདུག། “དེ་ནི་སྲིད་གཞུང་ལས་ཅི་ཡང་མ་རེད།
 དེ་ནས་སྲི་མཐུན་དེ་ཚོ་རེད། དམིགས་བསལ་གྱིས་སྲི་མཐུན་དེ་ཚོ་རེད།” འོན་ཀྱང་
 དགོད་སྐྱ་ནག་པོ་སྐར་ཡང་ཡོང་གི་རེད།

ལེའུ་བདུན་པ།

ཞོགས་ཀ་སྲ་པོ་གསལ་ཆ་ལེར་ཡོད་པའི་སྐབས་ལ་ང་ཡར་ལངས་དུས། ལྷལ་དང་
 རེན་གཉིས་ཁང་རྒྱབ་ཀྱི་ར་སྐོར་དུ་མཐོང་བྱུང་། རེན་གྱིས་རང་གི་སྐྱམ་ལྷལ་ས་
 ཚིགས་ཀྱི་ཀྲོན་པ་རྣམས་གོན་ཏེ་ལྷལ་ལ་རོགས་པ་བྱེད་ཀྱི་འདུག ལྷལ་གྱིས་ཤིང་
 དུམ་རུལ་བ་མཐུག་པོ་ཆེས་ཆེན་པོ་ཞིག་རྟེན་ཡོད་པ་དང་། ཐོ་བའི་ལྷལ་གྱི་བཀོལ་
 བས་དེའི་ནང་ལ་བཏབ་ཡོད་པའི་འཛོལ་མ་རྒྱུད་གས་རྣམས་ལུ་ཐུག་གི་རྣམ་པ་ཞིག་
 གིས་འགོག་བཞིན་འདུག ང་ཚོས་འཛོལ་མ་ལ་ཅེར་ནས་བསྐྱད་ཅིང་དེར་འཛོལ་མ་
 ཏུ་ཅང་མང་པོ་ཡོད་པ་དག་ནི་འབྲུ་སྲིན་དང་མཚུངས།

“ངས་འདིའི་ནང་ནས་འཛོལ་མ་འདི་དག་ཚང་མ་ཕྱིར་བཏོན་ཚར་དུས། ངས་
 ང་རང་ལ་ཤིང་གི་ཆ་སྟེགས་ཤིག་བཟོ་རྒྱུ་ཡིན་ལ། དེས་ལོ་ངོ་སྟོང་ཕྲག་གཅིག་ལ་
 འདང་གི་རེད།” ལྷལ་གྱིས་དེ་སྐད་ལའང་ཅིང་བྱིས་པ་དང་འདྲ་བའི་དགའ་སྣང་གིས་
 རུས་གོག་ཡོད་ཚད་འདར་སིག་སིག་བྱེད་ཀྱི་འདུག “ཅིའི་ཕྱིར་རེད་སལ། དེང་སང་
 མི་རྣམས་ཀྱིས་བཟོས་པའི་ཆ་སྟེགས་དག་ནི་ལྷ་བ་དུག་གི་རྗེས་ནས་ཅ་ལག་ཅག་
 ཅིག་གི་སྡེད་ཀྱི་འོག་ནས་གས་ཆག་དུ་འགོ་བའམ་ཡང་ན་སྦྱིའི་ཆ་ནས་འཐོར་འགོ་
 བ་དེ་བྱེད་ཀྱིས་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་ངམ། ཁང་པ་ཡང་དེ་མཚུངས་རེད་ལ། ཀྲོན་པ་འདང་
 དེ་མཚུངས་རེད། བྱི་ཐུག་འདི་ཚོས་འགྲིག་གི་རིགས་གསར་བཏོད་བྱས་ཡོད་པ་རེད་
 ལ། དེས་ཁོང་ཚོས་བསྐྱལ་པ་ཇི་སྲིད་བར་དུ་འདང་པའི་ཁང་པ་བཟོ་བྱས་ཀྱི་རེད། ད་
 དུང་འཁོར་ལོ་རྣམས་བཟོ་བྱས་ཀྱི་རེད། ལྷ་མའི་འཁོར་ལོ་སྟོན་ཅན་རིགས་ལམ་ཁའི་

སྣང་ཚ་བོ་ཚགས་ནས་གད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལོ་རེ་རེར་ཨ་མི་རི་ཀ་བ་རྒྱམས་ཀྱིས་
 མི་གངས་ས་ལ་མང་པོས་རང་གསོད་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད་པ་རེད། ཁོང་ཚོས་གཏན་ནས་
 གད་རྒྱ་མེད་པའི་འཁོར་ལོ་བཟོ་ཐུབ་ཀྱི་རེད་ལ། སོ་བགྱའི་ཕྱེ་རྫས་ཀྱང་དེ་མཚུངས་
 རེད། ཁོང་ཅག་གིས་གསར་བཏོད་བྱས་པའི་འགྲིག་ཅི་རིལ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ཁོང་ཅག་
 གིས་སུ་གད་ལའང་མི་སྟོན་ཅིང་། དེ་ཉིད་བྱེད་བྱིས་པའི་སྐབས་སུ་བལྟ་བུ་ཡིན་ན་
 བྱེད་ཀྱི་མི་ཚེའི་སྟག་མའི་ཡུན་ཡོངས་ལ་སོ་ནད་ཡོང་གི་མ་རེད། རྒྱུན་པ་ལའང་དེ་
 མཚུངས་རེད། ཁོང་ཚོས་དུས་གཏན་དུ་འདད་ངེས་ཀྱི་རྒྱུན་པ་བཟོ་ཐུབ་ཀྱི་རེད། ཁོང་
 ཚོས་ཚོང་ཚོག་གོང་ཁེ་པོའི་རིགས་བཟོ་རྒྱའི་འདམ་ཁ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། དེ་ལྟར་
 བྱས་སྐབས་མི་ཚང་མ་ལས་ཀ་ལ་བྱིན་ནས། ལས་ཀའི་རྒྱ་ཚོད་འཁོར་ལོ་ལ་འབྱོར་
 ཉགས་བཏོད་ཅིང་། རང་རང་སོ་སོ་གདོང་ནག་གོ་བའི་སྤྱི་མཐུན་ཚོགས་པ་དག་ཏུ་
 སྤྲིག་འུགས་བྱས་ཏེ། དཀའ་ལས་ཚོལ་བཞིན་པའི་སྐབས་དེར་རྒྱལ་ས་ལ་ཤིང་འོན་
 དང་རྒྱལ་ས་མོ་སོ་ཁོའི་གོང་ཁྲིར་དུ་ཁེ་སྟོགས་ཆེན་པོ་དེ་ལེན་བཞིན་ཡོད་པ་རེད།”
 ཁོང་གིས་རང་གི་ཤིང་དུམ་རུལ་བ་ཆེན་པོ་དེ་ཡར་བསྐངས་སོང་། “བྱེད་ཀྱིས་འདིས་
 ཚ་སྟེགས་སུལ་དུ་བྱུང་བ་ཞིག་ཡོང་བར་མི་འདོད་དམ།”

326

དེ་ནི་ཞོགས་ཀ་སྤེལ་ཞིག་རེད་ལ། ཁོང་གི་རུས་ཤུགས་ནི་རུས་ཤུགས་ཀྱི་ཚེ་ན་
 འདུག མི་ཉམ་ཐག་འདིས་ཁོང་གི་འབྱུང་ཁམས་ཀྱི་ནང་དུ་གད་སྟེགས་ཆེས་མང་
 པོ་སྐྱེངས་ཡོད། ཁོང་གིས་ཉི་མའི་གྲང་ལ་སྟོན་མེ་སྐར་བ་དང་བཅས་རང་གི་ཉི་མ་
 རེའི་ཆ་ཤས་ཆེས་ཆེན་པོ་ཞིག་རྒྱབ་སྟེགས་སྟེང་དུ་སྟོད་པ་ཅམ་ཞིག་ལས་མི་ཐུབ་
 མོད། ཞོགས་པའི་སྐབས་ལ་ཁོང་ནི་སུལ་དུ་བྱུང་བ་ཞིག་རེད། ཁོང་གིས་འཕེན་ལ་གྱི་
 འཕེན་མགོ་བརྒྱམས་སོང་། ཁོང་གིས་བཤད་པ་ལྟར་ན་ཕུ་ནི་སི་ཡ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཕུ་ནི་

མི་གོང་ཁྱེར་དུ་ཨ་རབ་གྱི་མི་ཞིག་གིས་སྤོ་བཞི་བརྩེའི་མཚམས་ནས་གི་འཕངས་ཏེ།
 མི་ཞིག་གི་མིག་ལ་ཕོག་པ་བྱེད་ཐུབ་པ་མཐོང་བྱུང་བེད། འདིས་ཁོང་རང་གི་ཨ་ཞེའི་
 རྣོར་བཤད་འདོད་ལང་དུ་བརྩུག་ཅིང་། ཨ་ཞེ་ནི་སྤྱི་ལོ་ཆིག་སྟོང་དགུ་བརྒྱ་ལྷམ་མུ་
 ར་གངས་ནང་ལ་ཨ་མྱེ་རི་ཁའི་ཡུལ་གྱི་ཁ་སེ་རྩ་གོང་ཁྱེར་ལ་བྱིན་པ་རེད། “མོ་རང་སྤེ་
 བྱིད་པ་ཞིག་གིས་འབྲིད་པའི་ལྷ་སྟོར་ཚོགས་པ་ཞིག་དང་མཉམ་དུ་ཡོད། མོའི་མཚུབ་
 རྩུང་སྟེང་དུ་རྡོ་རྗེ་པ་ལམ་གྱི་མཚུབ་དགྲིས་ཤིག་གོན་ཡོད། མོ་རང་རྣམ་མ་གཅིག་
 ལ་ངལ་གསོ་རྒྱལ་སྤྲད་ཚེག་པ་ལ་བསྟེན། ཨ་རབ་པ་ཞིག་བརྒྱུགས་ནས་ཡོང་ཞིང་།
 མོས་དུ་རྣམ་མ་ཤོར་གོང་ལ་མོའི་མཚུབ་དགྲིས་ཅན་གྱི་མཚུབ་ལྷ་དེ་བཅང་དེ་འབྱེར་
 བ་རེད། ཨོ་ངའི་སྤྲིང་གི་གཅེས་ལོ། མོས་དེ་མ་ཐག་ལ་རང་གི་མཚུབ་ལྷ་ཐ་རྩུང་མེད་པ་
 ཤེས་པ་རེད། ཉེ་ཉེ་ཉེ་ཉེ།” ཁོང་གད་མོ་བགད་པའི་རྣམས་ལ་ཁོང་གི་མཚུབ་ཉོ་གཉེས་
 མཉམ་དུ་བཅིར་ཞིང་གད་མོ་དེ་ཆེས་གཏིང་རིང་སའི་གོང་པ་ནས་ཡར་བསྐྱབས་སུ་
 བརྩུག་ དེ་ནས་རང་གི་ཤུས་མོ་གཉེས་ལ་རྟེན་བྱས་ཏེ་གད་མོ་ལྷབ་འཇུར་དུ་བྱས།
 ཡུན་རིང་པོ་ལ་གད་མོ་བགད། “ཉེ་ རེན།” ཁོང་གིས་སྤྱོ་སེམས་འཁོལ་པོའི་ངང་ནས་
 རྣམ་བརྒྱལ། “ངས་ཀྱི་དང་སལ་ལ་ཁ་སེ་རྩ་གོང་ཁྱེར་དུ་བྱུང་བའི་ངའི་ཨ་ཞེའི་རྣོར་
 དེ་བཤད་གྱིན་ཡོད།”

“ངས་གོ་བྱུང་།” མོས་རྡོད་འཇམ་དང་མཛེས་སྤྲུག་ལྡན་པའི་མཚོ་སྤྲུག་གི་ཞོགས་
 པ་དེ་ལ་ཐབ་ཚང་གི་སྟོ་འགམ་ནས་དེ་ལྟར་བཤད། རྟེང་དུ་རྒྱ་ཆེ་བའི་སྤྱིན་པ་མཛེས་
 ཤིང་སྤྲུག་པ་དག་གཡེངས་འདུག་ལ། ལུང་གཤོང་གི་སྤྱིན་པ་དག་གིས་འོ་བྱེད་ལ་རྟེང་
 ཞིང་གོག་པོའི་གནས་དམ་པ་ཨ་མེ་རི་ཀའི་ཁ་ནས་ཁ་བར་དང་། རྣང་ཚེ་ནས་རྣང་
 ཚེ་བར་གྱི་རྒྱ་ཆེ་བའི་རང་བཞིན་དེ་ཚོར་དུ་འཇུག་སྟོབས་དང་ལུས་པ་ཚང་མ་གྱི་

ལྷུལ་རེད། “མོད་དང་། ངས་ཁྱེད་ལ་ཁེལ་གྱི་ཨ་པའི་སྐོར་བཤད་ཚུང་ཡོད་དམ། ཁོང་
 བྱི་ཁྱེད་ཀྱི་མི་ཆེད་རིང་མཐོང་ཚུང་མེད་པའི་མི་སྣ་དགོད་བྱོ་ཤོས་དེ་རེད། ཁོང་ལ་
 སེ་རེ་སེ་སེ་ཞེས་པའི་ཚ་རྒྱས་ཀྱི་ནད་ཅིག་ཡོད་ཅིང་། དེས་རང་གི་སྤྲད་པའི་མདུན་
 རོས་ཟས་ནས་ཚར་འགོ་ཞིང་། ནད་དེ་ཡོད་སྟབས་སེམས་ལ་གང་ཞིག་འཁོར་ནའང་
 དེའི་འགན་ཁུར་ཡོད་པ་མ་རེད། ཁོང་ལ་ཐེག་ས་སེ་མངའ་སྡེའི་ནང་དུ་ཁང་པ་ཞིག་
 ཡོད་ལ། ཤིང་བཟོ་རྒྱུ་ཀྱིས་ཉེན་མཚན་རྒྱ་ཚོད་ཉེར་བཞིའི་རིང་དེ་ལ་བྱར་ཁང་
 གསར་པ་ཞིག་རྒྱག་བཞིན་ཡོད། ཁོང་མཚན་དཀྱིལ་ལ་ཡང་མཚོངས་ཡོང་གི་རེད་
 ལ། དེ་ནས་‘དགོན་མཚོག་དམུལ་བ། ང་ལ་བྱར་ཁང་མི་དགོས། དེ་ཚོ་པ་གིར་སྐྱོལ་
 ཞོག་ཟེར་གྱི་རེད། ཤིང་བཟོ་རྒྱུ་ཀྱིས་ཚང་མ་མར་བཞིག་ནས་ཡང་བསྐྱར་མགོ་
 བས་བསྐྱར་བཟོ་བྱེད་དགོས་བྱུང་བ་རེད། སྐྱེ་རིངས་ཤར་དུས་ཁོང་ཚོས་བྱར་ཁང་
 གསར་པ་དེར་ཐོ་བས་བསྐྱུན་བཞིན་པ་མཐོང་གི་རེད། དེ་ནས་རྒྱ་པོ་དེ་ལ་ཡང་
 ཉོབ་འགོ་གི་རེད་ལ། ‘དགོན་མཚོག་དམུལ་བ། ང་མེན་མངའ་སྡེ་ལ་འགོ་འདོད་
 ཡོད།’ ཟེར་གྱི་རེད། དེ་ནས་ཁོང་རང་གི་སྤངས་འཁོར་ལ་འཇུལ་ནས་རྒྱ་ཚོད་
 གཅིག་ལ་མེལ་ལེ་བརྒྱའི་རྒྱག་ཚད་ཀྱི་ཐོག་ནས་རྒྱགས་འགོ་གི་རེད་ལ། བྱའི་གཤོག་
 པ་རྒྱ་ཆེར་སྐྱར་བ་དག་གིས་ཁོང་གི་དོ་སྐྱེལ་འགྲུལ་འཁོར་གྱི་རྗེས་དེད་ནས་མེལ་ལེ་
 བརྒྱ་ཕྲག་ལ་འགོ་གི་རེད། ཁོང་གིས་ཐེག་ས་སེའི་མངའ་སྡེའི་གོང་ཞིག་གི་དཀྱིལ་དུ་
 སྤངས་འཁོར་འགོག་གི་རེད་ལ། དེ་ཡང་ཕྱིར་ཐོན་ནས་ཨ་རག་ཅུང་ཟད་ཉོ་རྒྱུའི་ཆེད་
 ཅམ་ཞིག་ལ་རེད། ཁོའི་མཐའ་འཁོར་གྱི་ཕྱོགས་གང་ས་ན་ཡོད་པའི་སྤངས་འཁོར་
 པ་རྒྱུ་ཀྱིས་ཁོང་ལ་དུང་བར་སྐྱོག་གི་རེད་ལ། ཁོང་ཚོང་ཁང་ནས་ཕྱིར་རྒྱགས་
 ཡོང་གི་རེད་ལ། ‘དེ་དགོན་མཚོག་དམུལ་བ་ཡང་མ་རེད། བྱི་ཕྲག་ལྷུ་ཚོགས་ཁྱེད་ཚོ་’

ཁོང་གི་ལྷེ་ཉིག་འདུག བྱེད་ལ་ཙ་རྒྱུས་ཀྱི་ནད་ཡོད་དུས་བྱེད་ཀྱི་མཚུ་རྟོ། མ་རེད་
 ལྷེ་ཉིག་གི་རེད། དགོང་མོ་གཅིག་ལ་ཁོང་སིན་སིན་ན་ཅི་གོང་བྱེད་དུ་ཡོད་པའི་ངའི་
 ཁང་པ་ལ་བསྐྱེབས་བྱུང་། ཁོང་གིས་རྒྱངས་འཁོར་གྱི་དུང་བར་བརྒྱབ་བྱུང་ལ། ‘ད་
 ཕྱི་ལ་ཤོག་དང་། ང་ཚོ་ཐེག་ས་སི་ལ་ཀེལ་ལ་བལྟ་རུ་འགོ་བཟེད། ཁོང་མེན་མངའ་ལྷེ་
 བས་པར་ལོག་འགོ་གི་འདུག ཁོང་གིས་ཁང་པ་ཞིག་ཉེས་ཡོད་ཟེར། ལོ་སློབ་ལྷ་ཆེན་
 མོར་ཡོད་སྐབས་ང་ཚོས་ཁོང་གི་སློར་ལ་རྒྱུང་ཞིག་བྲིས་པ་ཡིན། རྒྱུང་དེར་སྐྱི་གཡའ་
 པའི་ལྷ་གཟིངས་ཆག་ཏོ་ཞིག་དང་། མཚོའི་ནང་དུ་མི་རྣམས་ཉེན་སྲོལ་ལྷ་གཟིངས་ཀྱི་
 རྒྱར་རྣམས་ལ་འཐམས་བཞིན་ཡོད་པ་དང་། དེ་ནས་རྒྱང་པོ་འདིས་གྱི་ཆེན་པོ་ཞིག་
 བརྒྱང་ནས་ཁོང་ཚོའི་མཚུ་བ་མོ་རྣམས་གཏུབ་བཞིན་ཡོད། ‘པར་རྒྱལ་ལ། བྱི་སྐྱུག་
 ལྷ་ཚོགས་བྱེད་ཚོ། འདི་ ངའི་དམུལ་བ་ ལྷ་ཆེངས་རེད། ལོ་ཁོ་འཇིགས་སུ་རུང་
 བ་ཞིག་རེད། ངས་བྱེད་ཅག་ལ་ཉེན་གང་ལ་ཁོང་གི་སློར་གྱི་རྒྱུང་བཤད་སྐབས། ཤོད་
 དང་། འདི་ཉེ་མ་ཡག་པོ་ཞིག་མ་རེད་དམ།”

ཉན་ཉན་ཡག་པོ་ཞིག་རེད། རྒྱ་རགས་ནས་ཆེས་འཇམ་ཤོས་ཀྱི་རྒྱུང་བུ་ལྷང་ཡོང་
 ལ། དེ་ནི་འགྲུལ་བཞུད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་རིན་དུ་རི་བ་ཞིག་རེད། ང་ཚོ་སྐྱུལ་གྱི་
 རྗེས་དེད་ནས་ཆ་སྐྱོགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་ཚིག་པའི་ཚད་འཇལ་སྤྲད་ཁང་པའི་ནང་དུ་ཡར་
 འཇུལ་བ་ཡིན། ཁོང་གིས་ང་ཚོར་ཁོང་གིས་བཟོས་པའི་ཟས་ཁང་གི་ཚོག་ཅེ་དེ་བལྟ་
 བྱུང་། དེ་ནི་སོར་དུག་ཅན་གྱི་ཤིང་མཐུག་པོ་ཞིག་ལས་བཟོས་འདུག “འདི་ནི་ལོ་རོ་
 ལྷོང་ལྷག་མང་པོར་འདད་བའི་ཚོག་ཅེ་ཞིག་ཡིན།” ལྷུལ་གྱིས་རང་གི་སྐྱམ་ལ་རིང་
 པའི་གདོང་དེ་སློལ་འཇུབ་བེར་ང་ཚོའི་ཕྱོགས་ལ་སྐྱེས་བཞིན་བཤད་བྱུང་། ཁོང་གིས་
 ཚོག་ཅེའི་སྤེང་ལ་བརྒྱངས་སོང་།

དགོང་རྫོང་གི་སྐབས་སུ་ཁོང་ཚོགས་ཅི་འདི་ལ་བསྐྱེད་ཅིང་། རང་གི་ལ་ཟས་ལེན་
 བཞིན་ཅུས་པ་རྣམས་ཞི་མི་རྣམས་ལ་གཡུགས། ཁོང་ལ་ཞི་མི་བདུན་ཡོད། “ང་ཞི་མི་
 ལ་དགའ་པོ་ཡོད། ངས་ཞི་མིའི་གས་ནས་ཁྱེད་ཀྱི་སྤྱི་དུ་བཟུང་བའི་སྐབས་
 སུ་སྐད་རྒྱག་མཁན་རྣམས་ལ་ང་ལྟག་ཏུ་དགའ།” ཁོང་གིས་དེ་གང་འདྲ་ཡིན་སྟོན་
 རྒྱུར་སུ་ཚུགས་བྱས། མི་ཞིག་ཁྱེད་ཁང་ནང་ན་འདུག “ཨོ་རེད།” ཁོང་གིས་བཤད།
 “ད་ང་ཚོས་དེ་སྟོན་སྐབས་ཀྱི་མ་རེད། འདི་བཤད་ཚོགས་ ང་ངའི་འཁྲིམ་གྱི་ཁྱིམ་མཚོས་
 རྣམས་དང་འཁྲུག་འདྲིང་ཞིག་བྱས་ནས་བསྐྱེད་ཡོད།” ཁོང་གིས་ང་ཚོར་ཁྱིམ་མཚོས་
 རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་བཤད་བྱུང་ལ། དེ་དག་ནི་ཁྱིམ་མི་མང་བའི་ཁྱིམ་ཚང་ཞིག་ཡིན་པ་དང་།
 བྱིས་པ་འཚུབ་པོ་ཡོད་པ་དེ་དག་གིས་ར་བ་གོ་བ་ཉོ་དེའི་སྤྱི་བཤད་ཚུར་འོ་ཉི་དང་
 རའི་གཉེས་དང་། མཚམས་མཚམས་ལ་ཨོལ་ད་ ལྷལ་ལ་རྩོམ་ལེན། ཁོང་གིས་དེ་ཚོར་
 དེ་འདྲ་མ་བྱེད་ཅེས་བཤད། དེ་ནས་རྒྱ་པོ་དེ་ཕྱིར་བརྒྱགས་ཡོང་ནས་པོར་ཆེ་སྟེ་
 སྐད་ནས་དོན་ཞིག་བཤད་བཞིན་སྐད་བརྒྱབ། ལྷལ་ཁྱིམ་དུ་འཇུག་ཞིང་རང་གི་མི་
 མངའ་དང་བཅས་ཚུར་ལོག་ སྐབས་དེར་ཁོང་སྐྱེས་ཚུགས་ཀྱིས་ཅུང་འཕྲོག་ཡོད་
 ཅིང་། ཁོང་གི་ལྷ་སྤྱོད་འདི་དེའི་འོག་ཏུ་གདོང་ལ་ཏ་ལས་པའི་འཇུག་ཞིག་ལངས་
 ཡོད་ལ། ཁོང་སྐྱེས་བཞིན་པའི་སྐབས་དེར་ཁོང་གི་གཟུགས་པོ་ཡོད་ཚད་སྐྱེས་ལྟར་
 དང་། དེ་བཞིན་བག་ཡོད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཞིག་ཏུ་འཕྲུག་ལྡེམ་བྱེད་བཞིན་ཡོད་ལ། འདི་
 བེ་སྤྱི་བཤད་འོག་ཏུ་མདོག་འཇ་ཞིང་། སྐྱེས་ལ་རིང་བ། ཁེར་རྒྱུང་གི་བཞུགས་
 པ་ཞིག་རེད། པོར་ཆེ་སྟེ་ལྷལ་གྱི་མི་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་སྤྱང་དེ་ནི་ཉན་ཉན་མི་ལམ་ལྟས་
 ངན་ལས་བྱུང་བ་ཞིག་ཏུ་བསམས་ཡོད་ཀྱི་རེད།

330

ལས་ཀ་ཞིག་བྱེད་རྒྱུ་ལྟར་དུ་ང་ཚོས་ལྷན་པ་གཙང་མ་བཟོས་པ་ཡིན། དེར་
 ལྷལ་གྱིས་རང་གི་ཆེས་ཡིད་དུ་མི་སྐྱབ་པའི་བྱིམ་མཚེས་ནམས་དང་ལོགས་སུ་བགར་
 རྒྱུ་ཆེད་དུ་ཉ་ལས་པའི་ར་བ་ཞིག་བཟོ་བཞིན་འདུག་ལ། དེ་ནི་གཏན་ནས་སྐྱབ་
 ཚར་གྱི་མ་རེད། དེའི་ལས་འགན་ནི་ཆེས་སྤྱིད་དུགས་པ་རེད། ང་ཚོ་ལ་ར་བ་དེ་དི་
 ཅམ་མཁྲེགས་པོ་ཡིན་པ་དེ་སྟོན་རྒྱུར་ཁོང་གིས་དེ་མར་ཚུར་བསྐྱལ་སོང་། རྫོང་འུར་
 དུ་ཁོང་ཐང་ཆད་ནས་ཁྱེད་མེས་མེས་ཆགས་པ་དང་བྱིམ་དུ་འཇུག་སོང་ལ། དེ་ནས་
 རང་གི་ཤུང་ཟས་སྟོན་གྱི་ཉལ་ཐའི་སྐྱབ་སྐྱབ་གྱི་ཆེད་དུ་ཁྱེད་ཁང་དུ་ཡལ་བར་
 ལྷུང། ཁོང་གི་མིག་མདངས་ཤོར་བ་དང་ཞི་འཇམ་དུ་ལྷུང་ནས་སྤྱིར་སྟོན་ཞིང་། འབར་
 བཞིན་པའི་སྟོན་མའི་འོག་དུ་བསྐྱད། གྱིབ་མ་ས་ལ་བབས་པ་དེའི་རྒྱབ་དུ་ཉི་འོད་
 གྱིས་ལྷན་མེད་གྱི་ངང་ནས་གཅེ་བར་བྱེད། “ཤོད་དང་། འོགས་པོ། ཁྱེད་ཅག་གིས་
 ཅིའི་ཕྱིར་ངའི་སྟོག་གི་བྱུངས་བྱུགས་གསོག་ཆས་ལ་ཚོད་ལྷ་མི་བྱེད་དམ། རང་གི་
 རུས་པ་ལ་ཁྱེད་པོ་ཅམ་སྟོན་དང་། ང་རྟག་དུ་ཡར་རྒྱུག་ཅིང་། རྒྱུ་ཚོད་གཅིག་ལ་
 མེལ་ལེ་དགུ་བཅུའི་རྒྱུག་ཚད་གྱི་ཐོག་ནས་ཐག་ཉེ་ཤོས་གྱི་སྤྱད་འཚོང་ཁང་ལ་འགོ་
 གི་ཡོད། ཉོར། ཉོར། ཉོར།” འདི་ནི་ཁོང་དངོས་གནས་དགོད་གྱིན་མེད་པའི་སྐྱབས་
 ལྷ་ཁོང་གི་“གད་མོ་”ཡི་གད་མོ་དེ་རེད། སྟོག་བྱུངས་གསོག་ཆས་དེ་ནི་སྐྱམ་དུས་
 མ་ཆེན་པོ་ཞིག་རེད་ལ། དེའི་ནང་དུ་མི་ཞིག་རྒྱབ་སྐྱོགས་ཀྱི་སྤྱོད་དུ་བསྐྱད་ན་ཤོང་བ་
 ཅམ་འདུག་སྟེ། དེར་ཤིང་ལེབ་གྱི་རིམ་པ་ཞིག་དང་། དེ་ནས་ལྷགས་གྱི་རིམ་པ་ཞིག་དེ་
 ལྷན་ཤིང་ལེབ་གྱི་རིམ་པ་གཞན་ཞིག་བཅས་འདུག་དེའི་ནང་གི་སྟོག་བྱུངས་དག་ནི་
 རྒྱུད་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ནས་བསྐྱུགས་ཡོད་ཅིང་། མའི་གཟུགས་པོ་ལ་རྒྱན་སྐྱབ་ལས་
 བརྒྱལ་བ་ཞིག་ཐིམ་སྤྱད་སྟོག་བྱུངས་དེ་དག་འདང་ངེས་གྱི་དུས་ལྷན་ལ་འཇུ་བཟུང་

བྱེད་དགོས་པ་རེད། ཨོ་སི་མེ་རི་ཡ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཚོམ་པ་པོ་རེག་ལྟར་ན། རྫོག་རྒྱངས་
 དེ་དག་ནི་ཆེ་རྫོག་གི་རྒྱང་གཞིར་གྱུར་པའི་བར་སྤང་གི་རྩལ་སྤན་འདར་བཞིན་པ་
 དག་ཡིན་པ་དང་། མི་རྒྱལ་ལ་རྫོག་རྒྱངས་རྫོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གཉན་འབྲས་ཀྱི་
 བདེ་འབྱུང་བཞིན་ཡོད་པར་བཤད། ཨོ་ལད་ ལྷུལ་གྱི་སེམས་ལ། གཤམ་སྲིད་ཁོང་གིས་
 ལྷུང་པའི་ཤིང་དེ་ཆོ་ཡང་གང་ལྟར་ཅི་ལྟར་གྱིས་རང་བྱུང་གི་ཤིང་ཞིག་ལྷུང་པ་ཡིན་
 བ་རྫོག་རྒྱངས་གསོག་ཆས་དེ་ཡག་ཏུ་འགོ་གི་རེད་བསམས། དེར་བརྟེན་ཁོང་གིས་
 རང་གི་རྩལ་འཕྲོར་ཉམས་ལེན་གྱི་སྦྱིལ་ཁང་དུ་འདམ་ཚལ་གྱི་རྩ་ལུང་པོ་མ་དང་
 ཡལ་འདབ་རྒྱམས་བསྐྱམས་པ་རེད། ལྷན་དེ་ལྟས་ར་བདེ་མོ་དེའི་ཉི་མ་ཆ་བོའི་ནང་
 བསྐྱེད་སྤོངས་ལ་བཞག་ཅིང་། ལྷོ་འཁྱུ་བ་མེ་བའི་སྐྱུ་རྩལ་ཡོ་ཆས་གྱིས་སྦྱས་པའི་བགས་
 བཤུའི་འབྲུལ་འཁོར་ཞིག་དེ་ལ་སྦྱར་ཅིང་བརྒྱན་པར་བྱས། ཨོ་ལད་ ལྷུལ་གྱིས་རང་
 གི་ལྷོན་པ་ལྟར་དེ། དེའི་ནང་དུ་སྡོད་དུ་ཕྱིན་ཅིང་། རང་གི་ལྷེ་བའི་སྤོང་ཐད་དུ་ལྷོ་བ་
 འདུག “ཤོད་དང་། སལ། ཉེན་གྲུང་ཁ་ལག་གི་རྗེས་ལ་ཁྱེད་དང་རེད་གཉིས་པ་གིའི་
 ལྷེད་ཅི་ན་གོང་ཁྱེད་ཀྱི་རྒྱན་པ་འཛོམས་ས་དེར་རྟ་རྟེན་བྱེད་དུ་འགོ་” ཁོང་ནི་ལྷུང་དུ་
 འཕགས་པ་རེད། གྲུང་ཟས་ཀྱི་རྗེས་སུ་རང་གི་རྒྱབ་སྟེགས་སྤོང་དུ་གཉིད་ལྷུང་ཞིག་
 བརྒྱབ་སོང་ལ། དབྱུགས་མདའ་དེ་ཁོང་གི་པང་དུ་ཡོད་ཅིང་། བྱིས་རྒྱུང་རའེ་ནི་ཁོང་
 གི་སྐྱེ་ལ་འཁྱུང་དེ་གཉིད་ལྷུག་བཞིན་འདུག དེ་ནི་ས་སུ་གཉིས་ཀྱི་གཟུགས་བརྟན་
 ཡིད་དུ་འོང་བ་ཞིག་རེད་ལ། ས་དེ་ནི་ཉན་ཉན་རང་གི་སྦྱས་བྱེད་རྒྱ་ཞིག་འཚོལ་བ་
 དང་དེའི་སྐོར་བཤད་རྒྱ་ལ་སྦྱག་སྐབས་ནམ་ཡང་ཉེབ་ཏུ་མི་འདུག་མཁན་གྱི་ས་
 ཞིག་རེད། ཁོང་སྐོར་སུར་གྱི་ཡ་མཚན་ཞིག་དང་བཅས་གཉིད་སད་དེ་ང་ལ་ཅེར། ཁོང་
 གིས་ང་སུ་ཡིན་དོས་ཟེན་རྒྱ་ལའང་སྐར་མ་གཅིག་འགོར་བར་གྱུར། “སལ། ལྷུང་རང་

རྒྱལ་མཐའ་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་འགོ་གི་ཡོད།” ཁོང་གིས་དྲིས་བྱུང་ལ་ཅི་ཡང་མ་འགོར་བར་
སྐར་གཉིད་ལོག་སོང་།

ཕྱི་དྲོར་ང་ཚོ་སྡེ་རི་ནི་ན་གོང་ཁྱེར་ལ་ཕྱིན་པ་ཡིན་ལ། ང་དང་རྒྱལ་གཅིག་ཕྱི་
ཡིན། ང་ཚོས་ཁོང་གི་ཤ་མེ་རྟགས་ཅན་གྱི་རྒྱངས་འཁོར་རྟིང་པ་དེ་བསྐྱོར་ཅིང་། རིན་
གྱི་ཉེད་སོན་རྟགས་ཅན་ནི་དམའ་ཞིང་བརྗིད་ཉམས་ཆེ། རྒྱལ་གྱི་ཤ་མེ་རྟགས་ཅན་
ནི་མཐོ་ཞིང་སྡེར་སྐྱ་ཆེ། དེ་ནི་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༡༠ ལོ་དང་འདྲ། རྒྱན་པ་འཛོམས་ས་དེ་ནི་
རྒྱ་ཁའི་ཉེ་ས་ཞིག་ལ་རྒྱགས་རིགས་ཁྱེད་ལོ་མི་ཡམ་དང་ཀོ་བས་བཟོས་པའི་ཆང་ཁང་
ཆེན་པོ་ཞིག་གི་ནང་དུ་ཡོད་ལ། ཆང་ཁང་དེའི་རྒྱབ་ནས་འདྲུལ་ན་ཉེ་ལས་པའི་
ཚོགས་ཁང་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད། ཚོགས་ཁང་དེའི་ཕྱི་ལུང་པའི་དོས་སྤྱི་བྱང་བྱང་ཨང་
རྟགས་རྣམས་སྐར་འདུག ལུ་ཡི་རྩི་ཡ་ན་མངའ་སྡེའི་མི་རྣམས་ཀྱིས་ལག་དྲུ་རྒྱག་
ཅུལ་འགོངས་ཤོག་བཟུང་སྟེ་འཁོར་ནས་འདུག རྒྱལ་དང་དེད་གཉིས་ཀྱིས་སྤྱི་རག་
ཅིག་འཐུང་ཞིང་། རྒྱལ་སྟོན་སྟོན་གྱིས་འཕུལ་འཁོར་གྱི་སྐམ་རྒྱུང་ཡོད་ས་ཞིག་ལ་
ཕྱིན་ཏེ། དེའི་ནང་དུ་སྐོར་མོ་ཕྱེད་ཀ་ཅན་ཞིག་འཕངས། སྤེལ་ཁུང་གྱུ་བཞི་མ་རྣམས་
ནས་ཤར་ཡོང་བ་ནི། “ཇག་པོད་[རྒྱན་པ་རྩེ་མོ་ཐོབ།]” “ཇག་པོད་[རྒྱན་པ་རྩེ་མོ་ཐོབ།]”
“ཇག་པོད་[རྒྱན་པ་རྩེ་མོ་ཐོབ།]” དེ་ནས་མཐའ་མ་དེར་“ཇག་པོད་[རྒྱན་པ་རྩེ་མོ་
ཐོབ།]” ཅེས་པ་དེ་ཤར་ནས་ཅུང་ཟད་བཟུང་རྗེས་སྐར་“སེལ་ཏོག་”ཅེས་པར་གྱུར་སོང་།
ཁོང་ལ་ཅུང་ཅམ་མ་གཏོགས་ཐོབ་གྲབས་བྱེད་བཞིན་སྐོར་མོ་བརྒྱ་སྐོར་དང་དེ་ལས་
མང་བཤོར་བ་རེད། “དམྱལ་བ།” རྒྱལ་གྱིས་སྐད་བརྒྱབ། “ཁོང་ཚོས་འདི་དག་བསྐྱར་
སྤྱིག་བྱས་འདུག ཁྱེད་གྱིས་དེ་ཉིད་དུ་མཐོང་བུབ་གྱི་འདུག ང་ལ་རྒྱན་པ་རྩེ་མོ་ཐོབ་
བཞིན་དུའང་འཕུལ་འཁོར་གྱིས་སྐར་བརྗིད་སོང་། ཨོ་རེད། ད་ཁྱེད་གྱིས་ཅི་ཞིག་བྱེད་

གྱི་རེད།" ང་ཚོས་རྒྱལ་ཁབ་ལ་འགོ་བཙུག་པའི་བརྟུག་དབྱུང་བྱས། ངས་ལོ་མང་པོའི་
རིང་ལ་རྟ་རྒྱལ་གྱི་ཚེད་མོ་བཅུས་མ་ཚོང་ལ། མིང་ཚིག་གསར་པ་དེ་རྣམས་གྱིས་མགོ་
འཛོམས་སོང་། དེར་རྟ་ཞིག་གི་མིང་ལ་རྟ་མོ་ལྟར་མོ་བཟ་ཡང་ན་པ་ཟུག་ཞེས་པ་ཞིག་
ཡོད་པ་དེས་ང་ལ་མེད་པའི་སྐོར་བསམ་གཞིགས་བྱེད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཉིང་འཇིག་
ཞིག་གི་ནང་དུ་བསྐྱུལ། ངའི་པ་ལོ་ལ་དང་མཉམ་དུ་རྟ་རྒྱལ་ཁབ་རྒྱུ་ཚེད་
བཅུས་ཚོང་། ངས་དེའི་སྐོར་དེ་མོ་ལ་དུ་རྒྱལ་ལ་འཆད་བྱུང་བའི་བྱེད་སྐབས་ཁོང་གིས་
"མོ་རེད། ངས་རྟ་མོ་རྟོ་ལྟར་མོ་ལ་འཆད་ལྟ་བུ་བྱེད་ཀྱི་ཡིན།" ཟེད།

མཐར་འཇུག་ཁོང་ལ་"རྟ་མོ་ལྟར་མོ་ལ་འཆད་ལྟ་བུ་བྱེད་ཀྱི་ཡིན།" ཞེས་
བཤད་པ་ཡིན།

334

ཁོང་སྐྱར་མ་གཅིག་གི་རིང་ལ་ལ་མཚན་ནས་བསྐྱུང་ཅིང་། ཁོང་གི་གསལ་
བའི་མིག་སྡོན་པོ་གཉིས་ནི་གཉིད་མ་སད་གྱིས་ངའི་མིག་ལ་གཏད་ནས་བསྐྱུང་
འདུག་སྐབས་ངས་ཁོང་གིས་ཅི་ཞིག་བསམ་གྱིན་ཡོད་པ་དང་ཁོང་གང་དུ་ཡོད་
པ་དེ་བཤད་ཐུབ་མ་སོང་། དེ་ནས་ཁོང་པར་བྱིན་ནས་རྟ་མོ་རྟོ་ལྟར་མོ་ལ་རྒྱུ་
པ་བཅུགས་སོང་། རྟ་མོ་ལྟར་མོ་ལ་དེ་ཡང་ཐོབ་ཆ་གཅིག་དང་ཤོར་ཆ་ལྔ་
བཅུའི་ཚད་གཞི་དེ་ནས་ཐོབ་སོང་།

"དཔྱལ་བ།" རྒྱལ་གྱིས་བཤད། "ངས་འདི་ལས་ཡག་ག་ཞིག་ཤེས་དགོས་ཡོད།
ང་འདི་ལ་ཉམས་ཚུང་བྱུང་ཡོད། མོ། ང་ཚོས་ཉམས་ཚུང་ལས་བསྐྱུང་བྱ་བ་ཞིག་
ལ་ལེན་རྒྱ་རེད།"

"བྱིད་གྱིས་ཅི་ཞིག་བཤད་གྱིན་ཡོད།"

“ངས་རྟེན་མོ་གི་སྐོར་ལ་བཤད་གི་ཡོད། བྱེད་ལ་མ་འོངས་ལུང་བསྟན་གི་
 འཆར་སྣང་ཞིག་བསྐྱབས་པ་རེད། དུ། མ་འོངས་འཆར་སྣང་། དམུལ་བ་སྐྱེན་པ་ཁོ་
 བས་མ་འོངས་འཆར་སྣང་ལ་དོ་སྣང་བྱེད་གི་མ་རེད། ཉ་རྒྱུག་རྒྱན་པོ་བ་རྟེན་པ་
 ཞིག་ཡིན་པའི་བྱེད་གི་པ་དེས་སྐྱད་ཅིག་གི་རིང་ལ་རྟེན་མོ་མོ་མོ་མོ་མོ་མོ་མོ་
 ཡོད་པའི་བར་བསྟན་མེད་པ་བྱེད་གིས་རི་ལྟར་ཤེས། རྟེན་མིང་དེས་བྱེད་གི་སེམས་ལ་
 ཚོར་བ་ཞིག་བསྐྱབས་པ་རེད་ལ། ཁོང་གིས་བརྗོད་རྒྱུར་མིང་དེ་སྐྱད་པ་རེད། བྱེད་
 གིས་ང་ལ་དེའི་སྐོར་བཤད་དུས་ངས་དེ་ལྟར་བསམ་མོ་བཏང་བསྟན་ཡོད། མི་སྲུ་རི་
 མང་འ་སྟེ་ན་ཡོད་པའི་ངའི་ཚ་བོས་ཐེངས་ཤིག་རང་གི་ཨ་མ་བྲན་པའི་མིང་ཅན་གི་
 རྟེན་ཞིག་ལ་རྒྱན་བཅུགས་ཤིང་། རྟེན་དེ་ཐོབ་པ་དང་། གཟེངས་རྟགས་ཆེན་པོ་རག་པ་
 རེད། དེ་རིང་གི་རྩོད་ཡང་དེ་དང་གཅིག་པ་གཅིག་རྒྱུང་བྱུང་བ་རེད།” ཁོང་གིས་མགོ་
 བོ་གཡུགས་སོང་། “ཡ། ད་འགྲོ་འདི་ནི་བྱེད་དང་མཉམ་དུ་ངས་རྟེན་མོ་རྒྱན་པ་ཆེ་བ་
 མཐའ་མ་དེ་ཡིན་ལ། མ་འོངས་འཆར་སྣང་འདི་དག་ཚང་མས་ངའི་སེམས་དཀྱུག་
 གི་འདུག” ཁོང་གི་ཁང་པ་རྟེན་པ་དེ་ལ་སྐྱར་ལོག་དུས་སྐྱེད་པའི་ཁོང་ནང་དུ་ཁོང་
 གིས། “མིའི་རིགས་ཀྱིས་ཉེན་ཞིག་ང་ཚོ་ནི་ཤི་བོ་རྣམས་དང་འཇིག་རྟེན་གཞན་པ་ལ་
 འབྲེལ་བ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་རུང་། དངོས་གནས་པན་ཚུན་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་དེ་
 ཤེས་ཡོང་གི་རེད། གཤམ་སྲིད་ང་ཚོས་སེམས་ཀྱི་འདུན་པ་འདྲང་ངེས་པ་ཞིག་བཟུང་
 བའི་དབང་དུ་བཏང་ན། ད་ལྟར་ཚོས་འབྱུང་འབྱུར་གི་ལོ་ངོ་བརྒྱ་ཕྱག་གི་ནང་ཚུད་
 ལ་ཅི་ཞིག་འབྱུང་རྒྱུ་ཡིན་པ་དང་། ལོ་ངོ་ཚགས་སྐྱ་ཚོགས་པ་ཡོད་ཚད་ཅིག་སྟོན་འགོག་
 གི་ལག་ལེན་རིམ་པ་ཞིག་བྱེད་ཐུབ་པ་དེ་བཤད་ཚོད་ཐིག་པ་ཞིག་རེད། མི་ཞིག་ཤི་བ་
 ཡིན་ན་ཁོང་གིས་སྐྱད་པའི་ནང་གི་རྣམ་པ་འགྱུར་བ་ཞིག་ཉམས་སུ་ལྷོད་གི་རེད་ལ།

ད་ལྟ་ང་ཚོས་དེའི་སྐོར་ལ་ཅི་ཡང་མི་ཤེས་པ་རེད། འོན་ཀྱང་གལ་སྲིད་ཚན་རིག་པ་
རྣམས་ཀྱིས་བརྗོད་གཞི་འདིའི་སྣང་དམིགས་པ་གཏོང་བྱུང་པ་ཡིན་ན། ཉིན་ཞིག་དེ་
དག་གསལ་ཐེང་དེར་ཆགས་ཀྱི་རེད། བྱི་ཕྱག་ཚོ་ནི་ད་ལྟ་ཁོང་ཚོས་འཇམ་སྲིང་འདི་
གཏོར་བྱུང་མིན་ལྟ་རྒྱུ་ཅམ་ཞིག་ལ་དོ་སྣང་ཞུགས་བསྟན་ཡོད་པ་རེད།”

ང་ཚོས་དེའི་སྐོར་རྗེས་ལ་བཤད་པ་ཡིན། མོས་སྣ་དབྱགས་ཤིག་བཏང་སོང་། “དེ་
ནི་ང་ལ་སྐོར་ཞུགས་འདྲ་པོ་ཞིག་འདུག” མོས་ཐབ་ཚང་དུ་གདང་བརྒྱབ་སོང་། ལྷུ་ལ་
རང་གི་ཕྱི་དྲིའི་[ཉལ་ཐའི་]སྐྱེན་བཅོས་སྟངས་དུ་ལྷུ་ཁང་དུ་འཇུག་སོང་།

ཕྱི་ལོ་ཀྱི་ལམ་ཁའི་སྣང་ན་ཁོ་དང་མེ་ཁོ་འདྲ་བའི་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་
དང་ལྟན་དུ་ལག་ཅེད་སློ་ལོ་ཅེད་བཞིན་འདུག སྐོག་སྟོང་ཞིག་གི་སྣང་དུ་ཐོ་བ་ཞིག་
ལ་འཛོར་མ་བཏབ་འདུག ང་མཉམ་ཞུགས་བྱས་པ་ཡིན། དེ་ནས་ང་ཚོ་ལྷུ་ཚུལ་
པའི་ཚུལ་རིགས་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན། ཁོ་ཀྱིས་བརྒྱ་ཆ་བརྒྱ་ཆ་དང་ཉལ་ལས་སུ་བརྟུག་སོང་།
ཁོང་གིས་མེ་ཁོ་དང་དེད་གཉིས་ལ་ལྷགས་ཀྱི་དབྱུག་པ་ཞིག་ཞེད་པའི་མཚམས་ནས་
འཛིན་དུ་བརྟུག་ཅིང་། ཁོང་དེར་ལང་བཞིན་དུ་རང་གི་རྒྱུ་མཐིལ་ལག་པས་བརྒྱང་
སྟེ་དེའི་སྣང་ནས་ལྡིང་སོང་། “ཡར་ལྷོགས། བྱིས་དང་།” ང་ཚོས་བྲང་ཁའི་མཐོ་ཚད་
ལ་མ་བསྐྱབས་བར་དུ་ཡར་བཀྱགས་ནས་ཕྱིན་པ་ཡིན། ད་དུང་ཁོང་ལས་སྐོར་པོ་ཞིག་
བྱས་ནས་དེའི་སྣང་ནས་མཚོངས་སོང་། དེ་ནས་ཁོང་གིས་བརྒྱགས་ཏེ་རྒྱུང་མཚོངས་
བྱེད་པ་ལ་ཚོད་ལྟ་བུ་སོང་ལ། མ་མཐའ་ལའང་ལྷ་ཉི་ཤུའམ་དེ་ལས་མང་བ་ཞིག་ལ་
མཚོངས་སོང་། དེ་ནས་ང་དང་ཁོང་ལྟན་དུ་ལམ་ནས་མར་རྒྱུག་འགྲན་བྱས་པ་ཡིན།
ང་རྒྱུག་བྱུང་པ་ནི་རྣམ་མ་བརྟུང་དང་རྣམ་ཆ་ལྡེའི་ནང་ལ་མི་ཁྲར་བརྒྱ་རེད། ཁོང་གིས་
རྒྱུང་དང་འདྲ་བར་ང་བརྒྱུར་ནས་ཕྱིན་སོང་། ང་ཚོ་རྒྱུག་བཞིན་པའི་རྣམས་དེར་ང་

ལ་རྒྱུ་ཉི་ལོང་གི་མི་ཆེ་གང་པོར་དེ་ལྟར་རྒྱུག་བཞིན་པའི་འཆར་སྣང་རྣོ་འཚུབ་བེ་
 བ་ཞིག་བྱུང་ལ། དེ་ཡང་རུས་རྒྱུགས་འབྱུང་དུ་དོད་པའི་གདོང་དེ་མི་ཆེ་ལ་བསྐྱེགས་
 ཤིང་། ལོང་གི་ལག་རར་གཉིས་ནི་བརྒྱུད་སྐྱེམ་བྱེད་བཞིན་འདུག ལོང་གི་དཔལ་
 བ་ན་རྒྱལ་རྒྱུ་འཇགས་བཞིན་འདུག ལོང་གི་རྒྱུང་པ་གཉིས་ནི་རྣོ་རོ་ཆོ་མག་སི་ལྟར་
 དུ་འཇུག་འགོས་བྱེད་བཞིན་འདུག་ལ། “ཨོ་རེད། ཨོ་རེད། ལོ་རེ། རྒྱུང་ཉན་ཉན་རྒྱུག་
 སྤུབ་གྱི་རེད།” ཅས་སྐད་རྒྱག་པར་བྱེད། འོན་ཀྱང་མི་སྲུ་ཡིན་ཡང་ལོ་ནང་བཞིན་
 མཚོགས་པོར་རྒྱག་མི་སྤུབ་ཅིང་། དེ་ནི་དོན་དངོས་རེད། དེ་ནས་རྒྱལ་གྱིས་གྱི་ལ་ཤས་
 བརྒྱུད་ནས་ཕྱི་རོལ་དུ་བསྐྱེབས་སོང་ལ། སྤུབ་ནག་གི་སྲུང་ལམ་ཞིག་དུ་དངངས་
 འདར་སློང་བའི་གནས་རྒྱལ་བྱུང་སྐབས་ཇི་ལྟར་ཡ་ལན་རྣོད་རྒྱལ་ང་ཆོ་ལ་སྟོན་
 མགོ་བརྒྱུགས་སོང་། ངའི་ཆ་ནས་ལོང་ལ་ཐབས་བྱས་ཡག་པོ་ཞིག་བསྟན་པ་ཡིན། དེ་
 བྱི་ཞིང་གི་དག་ལྷའི་མདུན་དུ་མར་ས་ལ་འགྲེལ་ནས། དེ་ནས་རང་གི་རྒྱུང་པས་ལོང་
 བསྐྱེམས་ཏེ་ལོ་ལག་པ་གཉིས་གྱི་སྤྱིང་དུ་ཡར་གཏུས་ལོག་བྱེད་དུ་བརྒྱུག་དེ་ནས་ལོང་
 གི་མཁྱེལ་མ་གཉིས་ནས་བརྒྱུད་སྤྱོད། འདུ་རེས་གྱི་རྣམ་གྲངས་ནེལ་སོན་ཞེས་པ་ལག་
 པ་གཉིས་རྒྱལ་བྱེལ་སྲུ་འཐེན་པ་དེ་བསྟན་པ་ཡིན། ལོང་གིས་དེ་ནི་རྒྱུང་བཟང་པོ་
 ཞིག་རེད་ཅེས་བཤད་བྱུང་། ལོང་གིས་རང་གི་ཉི་ཉོང་ལྷགས་གྱི་ལག་སློང་དྲག་རྩལ་
 རུ་རེ་རྒྱུ་ལི་རྣམ་པ་འགའ་བསྟན་བྱུང་། འུས་རྒྱུང་རྩོ་རྩོ་ཡིས་རང་གི་ཨ་མ་སློ་བྱུམས་
 སྲུ་བོས་ནས་ “མི་སྤེན་རྟགས་ཆ་བོ་འདི་ཆོ་ལ་སྟོས་དང་།” ཞེས་བཤད་སོང་། མོ་ནི་དེ་
 འདྲའི་ཉ་ཅང་ཡིད་དུ་འོང་བེད་གསོན་ཉམས་དོད་པའི་ཅ་ལག་རྒྱུང་རྒྱུང་ཞིག་རེད་
 ཨང་། རྒྱུ་གྱིས་རང་གི་མིག་ལོ་མོ་ལས་གཡོལ་སྤུབ་གྱི་མི་འདུག

“ཨ་ལ་ལ། མོ་རང་འཚར་ལོངས་ཡོང་བར་དུ་སྐྱུགས་དང་། མོའི་མིག་སྤྱིང་རྗེ་པོ་
འདི་དང་བཅས་ནེདུ་ ཨོར་ལེན་སི་གོང་ཁྱིའི་ཁ་ཞེལ་ལམ་བརྟུན་ནས་མར་འགོ་བ་
དེ་མཐོང་གི་འདུག་གམ། ཨོ། ཨ།” ཁོང་གིས་སོ་བར་ནས་ལུ་སྐྱ་བརྟུག་།

ང་ཚོས་ཀྱང་ཁོ་ལ་བཟའ་ཚོ་གཉིས་དང་བཅས་ནེདུ་ ཨོར་ལེན་སི་གོང་ཁྱིའི་
དགྲིལ་དུ་གོམ་བགོད་ཀྱིས་ཉེ་མ་རྒྱུ་ཅིང་འབྲུག་པོ་ཞིག་བསྐྱུལ་བ་ཡིན། རིན་ཅི་
ཉེ་མ་དེ་ལ་སེམས་འབྲུགས་འདུག་ ཁོང་གིས་ར་སྐོར་ནང་དུ་ཡོད་པའི་ཐིང་དང་ཨེན་
ཨོ་ཉུགས་ཅན་གྱི་ཚོང་འདེན་མེ་འཁོར་མཐོང་མ་ཐག་དུ་ཁོང་གིས་ཐེངས་མ་གཅིག་
གིས་ཡོད་ཚད་ཚང་མ་ང་ལ་སྟོན་ཅིས་བྱས་སོང་། “ང་ཁྱིའི་དང་འགྲོགས་ལུན་མ་ཚར་
གོང་དུ་ཁྱིའི་རང་མེ་འཁོར་འགོག་སྟོན་པའི་ལས་ཀ་བཞིག་བྱེད་ཀྱི་རེད།” ཟེེ། ཁོང་
དང་ང་། ཨོ་ཏི་ ཀྱང་ཁོ་ལ་བཅས་སྐྱུགས་ལམ་བརྟུན་ནས་བརྟུགས་ཏེ་རང་རང་གི་
ས་ནས་ཚོང་འཁོར་སྟེང་དུ་ལྷིང་། མེ་རི་ལུ་དང་ལྷ་ལ་ཐི་ཡ་གཉིས་སྐྱེངས་འཁོར་དུ་
སྐྱུག་བཞིན་བསྟུན། ང་ཚོ་མེ་འཁོར་ལ་བསྟུན་ནས་སྐྱུགས་ལམ་བསྟོལ་མཁན་དང་
དར་ཆ་བ་རྣམས་ལ་ལག་པ་གཡུག་བཞིན་མེལ་ལེ་བྱེད་ཀ་ཅོམ་གྱི་རིང་ལ་སྐྱུ་སྟེགས་
ཟམ་པའི་ཁྲོད་དུ་བྱིན་པ་ཡིན། ཁོང་ཚོས་ང་ལ་རི་ལྟར་རྒྱག་བཞིན་པའི་མེ་འཁོར་གྱི་
ཚོང་སྐྱུ་ནས་ཚུ་ལ་མཐུན་གྱིས་མར་འབབ་ཚུ་ལ་བསྟུན་བྱུང་། ཀྱང་པ་གཅིག་ཐོག་
མར་ས་ལ་བཞག་སྟེ་མེ་འཁོར་སྟོད་ནས་འགོ་བརྟུག་ཅིང་དེ་ནས་བསྐོར་བཞིག་
བརྟུག་ཏེ་རྒྱང་པ་གཞན་པ་དེ་ས་ལ་འཛོག་དགོས་པ་རེད། ཁོང་ཚོས་ང་ལ་འབྲུག་
སྐྱུ་ཅན་གྱི་ཚོང་སྐྱུ་སྟེ། འབྲུག་དར་གྱི་ཁང་མིག་དེ་བསྟུན་བྱུང་ལ། དགུན་ཁའི་
མཚན་མོ་གང་ཡིན་ལ་ཐེང་བསྟུན་སྟོང་པ་ཡིན་པས་དེར་བསྟུན་ན་བཟང་བ་བསྟུན་
བྱུང་། “ངས་ནེདུ་ མིག་སི་ཁོ་གོང་ཁྱིའི་ནས་ཨེལ་ཨེ་གོང་ཁྱིའི་བར་དུ་བྱིན་པའི་སྐོར་

ཁྱེད་ལ་བཤད་པ་དེ་དྲན་གྱི་འདུག་གམ།” རེ་བྱིས་སྐད་བརྒྱབ་ནས་བཤད། “འདི་
ནི་ང་ཇི་ལྟར་འབྱར་བསྐད་པའི་ཚུལ་ ...” ཟེད།

ང་ཚོ་ཚུ་ཚོ་ད་གཅིག་གིས་རྗེས་ལུས་ཐེབས་ནས་བྱ་མོ་རྣམས་ཡོད་ས་ལ་ལོག་
པ་ཡིན་ལ། ཁོང་ཚོ་ཁོང་ཁྱོད་ལངས་ཡོད་པ་ནི་བཤད་ཅི་དགོས། ཨི་ཏི་དང་སྐ་ལ་ཁྱི་
ཡ་གཉིས་ཀྱིས་འེའུ་ ཨོར་ལེན་སི་གོང་ཁྱེད་དུ་ཁང་མིག་ཅིག་སྤངས་ཏེ་ལས་ཀ་བྱས་
ནས་སྡོད་རྒྱའི་ཐག་གཅོད་བྱས། འདི་ནི་རྒྱལ་ལ་འགྲིག་བསྐད་ཡོད་པ་རེད་ལ། ཁོང་
ནི་རྒྱ་ཚོགས་གང་པོར་ཞེ་སུན་འདུག གདན་བྱ་དོ་མ་དེ་ནི་ང་རང་ཁེར་རྒྱུ་དུ་
ཡོང་རྒྱའི་ཚེད་དུ་རེད། རེ་བྱི་དང་མེ་རི་ལུ་གཉིས་ཉལ་སའི་མདུན་གྱི་ཁང་མིག་དེའི་
ཐང་ན་རེམ་གྱི་ལྷོ་ཁུ་དང་འཚོག་རྩོམ་ལུ། སྤྱོད་རྣམས་སྤོན་ནིའི་སྤྱུ་ལུ་སྤོང་པ་བཅས་
གང་སར་བཀའ་མས་ནས་འདུག དེ་ལས་ཀྱང་འདི་ནི་རྒྱལ་གྱི་ལས་ཀ་བྱེད་སའི་ཁང་
མིག་དེ་ཡིན་པ་དང་། ཁོང་གིས་རང་གི་ཆ་སྤོགས་བཟོ་བའི་ལས་ཀ་བྱེད་མི་ཐུབ་
པ་རེད། རེ་བྱི་དོས་ནས་སྤྱོད་ནས་ཡར་མར་ལ་རྒྱུག་རྒྱུག་དང་ཡར་སྤོང་མར་
སྤོང་བྱས་པ་དེས་ཉམ་རྒྱུང་རེན་ནི་སེམས་འཁྲུག་ཏུ་བརྟུག་འདུག ང་ཚོ་ནི་རིད་གྱི་
རི་ ཨའེ་དདུལ་འཇིན་རྗེས་མ་དེ་འབྱོར་རྒྱུ་ལ་སྤྲོད་ནས་བསྐད་ཡོད་ཅིང་། ངའི་ཨ་
ནེ་ལགས་ཀྱིས་ང་ལ་བསྐྱར་གྱི་ཡོད་པ་རེད། དེ་ནས་ང་ཚོ་གསུམ་སྤོན་རེ་བྱི་དང་མེ་རི་
ལུ། ང་བཅས་ཐོན་རྒྱུ་ཡིན། དདུལ་བྱང་འབྱོར་དུས་ང་ནི་རྒྱལ་གྱི་ཁང་པ་ཏ་ལས་པ་
འདི་ཚེས་སྤོ་བྱར་དུ་བསྐྱར་རྒྱུར་ཏ་ཅང་མི་དགའ་བ་དེ་ངས་ཤེས་བྱུང་། འོན་ཀྱང་
རེ་བྱི་ལ་ནི་ངར་ལྷགས་ཡོད་ཚད་འདོམས་ཡོད་ལ་འགྲོ་ཚོག་ཚོག་རེད།

ཡིད་སྤོད་ཞིང་དམར་མདངས་ཅན་གྱི་ས་སྤོད་ཅིག་ལ་ང་ཚོ་མཐའ་མཐུག་དེར་
སྤངས་འཁོར་ནང་དུ་བསྐད་ཅིང་། རེ་བྱི་དང་ཏོ་ཏོ། བྱ་རྒྱུང་རའེ། ལུལ། ཨི་ཏི། དེ་

ནས་ལྟ་ལ་ཐི་ཡ་བཅས་འདྲམ་དམུལ་བཞིན་ལྷ་སྤང་མཐོན་པོར་སྐྱེས་པའི་ཁོད་དུ་
 ལངས་ནས་བསྐྱད་འདུག དེ་ནི་ཐེབས་སྐྱེལ་རེད། མཐའ་མ་དེ་ལ་འེན་དང་ལྷུལ་
 གཉིས་སྒོར་མོའི་ཐོག་ནས་མན་ཚུན་ལ་གོ་ནོར་ཐེབས་བྱུང་། འེན་གྱིས་སྒོར་མོ་བསྐྱི་
 བ་འདོད་ཅིང་། ལྷུལ་གྱིས་དེ་ནི་ཡོང་ཐབས་མེད་པ་ཞིག་རེད་ཅེས་བཤད། ཚོར་བ་
 བྱི་སྐྱར་ཡང་ཐེག་ས་སེ་ན་ཡོད་སྐབས་གྱི་ཉེན་མ་དེ་ཚོ་དང་འདྲ། བྲམ་པ་འེན་གྱིས་
 ཚད་མཐོན་པོ་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་མི་རྣམས་ཁོང་ལས་རྒྱང་བཞེད་པའི་དགའ་དུ་སྐྱུར་
 བཞིན་འདུག ཁོང་ནི་སྐྱོ་འཚུབ་འཚུབ་གྱིས་གད་མོ་བགད་ཅིང་ཡ་མེད་བྱས་སོང་།
 དེ་ནས་ཁོང་གིས་དོར་མའི་འདོམ་ཁ་ལ་སྤར་སྤར་བྱས་ཤིང་། རང་གི་མཚུབ་མོ་དེ་
 མེ་རི་ལུ་ཡི་གྲོན་པའི་ནང་བཅུག མོའི་དུས་མོའི་བར་དུ་ལྷ་སྐྱོད་དང་བཅས་ལྷག ལ་
 བས་ལུ་བ་ཐོན་བཞིན་བཤད་རྒྱུར། “སྤྱིང་སྤྱག མཐའ་མ་འདིར་གཏན་ཚིགས་རིག་
 པའི་མཐར་ཐུག་པའི་འགྲེལ་བཤད་དམ། ཡང་ན་ཁྱེད་གྱིས་དམིགས་སུ་བཀར་འདོད་
 པའམ། ཆེས་མཛེས་པོའི་ཐོག་ནས་འགྲེལ་འདོད་པ། རྗེས་སུ་དབྱ་འདོད་པ་དེའི་
 བརྗེ་ཚད་གང་ཡང་རུང་བ་དེ་ལས་བརྒལ་བའི་ཐོག་ནས་ཁྱེད་དང་དེད་གཉིས་བར་
 དུ་ཡོད་ཚད་དང་པོ་ཡིན་པ་དེ་ཁྱེད་གྱིས་ཤེས་ལ་ངས་ཀྱང་ཤེས། ...” དེ་ལ་སོགས་
 པ་དང་བཅས་རྒྱངས་འཁོར་བརྒྱགས་ཏེ་ཐོན་ཞིང་ང་ཚོ་སྐྱར་ཡང་ཁ་ལི་སྐྱོར་ནི་ལ་
 མངའ་སྡེའི་ཕྱོགས་ལ་བསྐྱོད་པ་ཡིན།

ལེའུ་བརྒྱད་པ།

ཁྱེད་རང་གིས་རྒྱངས་འཁོར་བསྐྱོར་ཏེ་མི་ནམས་དང་རྒྱང་བཤེད་པ་དང་། ཁོང་ཚོ་
 ཐང་བདེ་མོའི་སྤོང་དུ་རྒྱང་བཤེད་ནས་མཐར་དེ་དག་གི་གཟུགས་པོ་སྤོང་མོ་ནམས་
 ཡལ་བར་གྱུར་བ་མཐོང་བའི་ཚོར་བ་དེ་ནི་ཅི་ཞིག་རེད། དེ་ནི་ཆེས་ཆེ་བའི་སའི་གོ་
 ལ་འདིས་ང་ཚོ་འཕར་སྤོང་བྱེད་དུ་འཇུག་གི་ཡོད་པ་རེད་ལ། དེ་ནི་གྲུས་ཁའི་བདེ་
 མོ་རེད། འོན་ཀྱང་ང་ཚོ་ནི་གནམ་སྟོན་པོའི་འོག་གི་རྒྱང་བཤེད་ཚོད་པོ་རྗེས་མ་
 དེའི་ཕྱོགས་ལ་སྤོང་གིན་ཡོད།

ང་ཚོ་ཨ་ལ་ངར་མི་གོང་ཚོའི་སྟོག་འོད་བརྒྱན་ཞིང་ཚ་བ་ནམས་བརྒྱད་དེ་བཤོད་
 ཅིང་། རྒྱར་འགྲུལ་སྐྱེལ་གྱུ་གཟིངས་ལ་བསྟན། འདམ་རྒྱུ་འཐོར་བའི་ཕྱོགས་ལ་འོག་
 ཅིང་། གཙང་པོའི་རྒྱད་དུ་ཡོད་པའི་གྲུ་གཟིངས་རྙིང་གོག་དེ་ཚོ་ལ་གཡོལ། ཁེ་ནལ་
 ལམ་ལ་བུད། དེ་ནས་ཐོན་པ་རེད། ལྷུག་མདོག་ལྡན་པའི་ལུན་པའི་ཁྲོད་དུ་མངའ་
 ལྡེའི་རྒྱལ་ས་སྟེ་ཐོན་རོག་གླི་ཡི་ཕྱོགས་ཀྱི་ལམ་སྤོང་གཉིས་ཅན་གྱི་ལམ་ཆེན་དུ་བུད་
 ཅིང་། དེ་ནས་ལུབ་ཕྱོགས་སུ་དཀྱོགས། ཐོར་ད་ ཨ་ལན་གོང་ཁྲེན་སྟེ། གང་དུ་ལུན་ཁྲོད་
 ཀྱི་ཟིལ་བའི་ཟེགས་མའི་ཁྲོད་དུ་གཙང་པོ་ནས་མཆེད་པའི་ཚར་རྒྱུ་ཚང་མ་དང་རྒྱ་
 སེ་མེ་ཏོག་ནམས་ཡོད་ཅིང་། གང་དུ་སྤོང་པ་ཅན་གྱི་སྟོག་འོད་སེར་པོ་ཞིག་གི་
 ཁྲོད་དུ་ང་ཚོས་ལམ་གོར་མོ་ཞིག་གི་མཐའ་ནས་བསྐྱོར་བ་ཡིན་ལ། སྟོ་བུར་དུ་ཟམ་
 པ་ཞིག་གི་འོག་དུ་བེམ་གཟུགས་ནག་གི་བ་ཆེན་པོ་དེ་མཐོང་བུང་ལ། རྒྱར་ཡང་

རྣམ་ཐོང་ལྷན་སྐྱེས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ལ་ཡིན། མི་སི་སི་མི་གཙང་པོ་འདི་ཅི་ཞིག་རེད་ཟེར་
 བ། དེ་ནི། མཚན་མོའི་ཆར་པའི་ནང་ནས་འཁྲུང་ཡོང་བའི་འདམ་གྱི་གོང་བུ་ཞིག་
 མི་སུ་རིའི་གཙང་འགྲམ་གྱི་གྲམ་པ་རུར་ནས་སྐྱུང་ཡོང་བའི་ཚུ་མིགས་གྱི་སྐྱེ་འང་མ་
 པོ་ཞིག་གཙང་པོའི་རྣམ་ཐོང་ལྷན་སྐྱེས་པའི་ཆུང་གདན་བཅུ་ཉེ་མུར་དུ་འབབ་པའི་ཚུའི་རྒྱ་
 བ་ཞིག་སྐྱེ་བའི་ཚོགས་སྐྱེག་པོ་ལ་ཞལ་འདེབས་སུ་ལ་བ་ཞིག་སྐྱུང་པ་དང་གིང་སྤོང་།
 ཚུ་རགས་རྣམས་མཐའ་མེད་པ་བརྒྱུད་པའི་འགྲུལ་བཞུད་རིང་མོ་ཞིག་སྟེ། མུར་ནས་
 མུར་དུ་འབབ་ཅིང་། དེ་ཡང་སྟོང་གྱི་མེམ་སྟེ་སི་གོང་ཁྲུང་ནས་ལྷོ་རིམ་མེམ་གོང་ཁྲུང་།
 ཡུ་འོ་ར་གོང་ཁྲུང་། མིག་སི་ལྷར་ག་གོང་ཁྲུང་། བ་ཆི་བཟེ་གོང་ཁྲུང་། མོར་ད་ཨ་ལ་བ་
 འབབ་ཚོགས། མོར་ད་ཨོར་ལེན་སི་འབབ་ཚོགས། རེལ་ཐ་འབབ་ཚོགས་བཅས་
 བརྒྱུད་ཅིང་། དེ་ནས་ཕོ་ཐུག་དང་། མི་ལོ་སི། མཚན་མོའི་ཁྲོད་གྱི་མཚོ་འགག་ཆེན་
 པོ་བཅས་བརྒྱུད་ནས། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལ་ཐིམ་འགོ་བཞག་རེད་དོ།

342

རྒྱུང་འཕྲིན་ལས་རིམ་ནི་ཡ་མཚན་ཆེ་བའི་ལས་རིམ་ཞིག་གི་སྟེང་དུ་ཡོད་པའི་
 དུས་སྐབས་དེར། ངས་སྐུའུ་ཁུང་གི་བྱི་རོལ་དུ་བལྟས་པ་དང་དུས་མཚུངས་སུ་བྱུང་བུ་
 ཞིག་མཚོང་བྱུང་ལ། དེར་ “ཁུ་པར་རམ་ཡང་ན་གིང་བཟོ་རྣམས་ཅན་གྱི་ཚོན་བེད་
 རྟོན་བྱོལ།” ཞེས་བྲིས་འདུག་ལ། “ལགས་སོ། ངས་བྱེད་གྱི་ཡིན།” ཞེས་ལབ་པ་ཡིན། ང་
 ཚོས་བསྐྱེད་པའི་འདུན་གྱི་མཚན་མོ་དེའི་ལུ་ཡི་རི་ཡ་ན་མངའ་སྡེའི་ཐང་བེད་མོ་
 རྣམས་བཅད་དེ་བྱིན་ཅིང་། དེ་ཡང་ལོ་ལྷེལ་གོང་པ་དང་། ཡུ་ལོ་སི་གོང་ཁྲུང་། ལ་ཨིན་
 རར་གོང་ཚོ། དེ་ནས་ཀྱི་ལི་མིན་སི་གོང་ཁྲུང་དང་། དེ་ནས་ང་ཚོ་ས་ལྷོ་གཙང་པོའི་
 རྩོགས་སུ་བསྐྱེད་པའི་དུས་རུབ་རྩོགས་གྱི་གོང་གསེབ་གོབ་ཉེ་རྣམས་ནི་འདམ་གཞུང་
 ཞིག་དང་ཇི་མཚུངས་རེད། ཨོལ་ད་ ཨོ་མེ་ལུ་ས་སི་གོང་ཁྲུང་དུ་ཀྱི་ལི་སྐྱེས་རྗེ་སྐྱེས་ལེན་

པའི་རྒྱལ་བ་དེར་དང་བཀའ་ལེན་དང་ཕྱུ་ར་ཉོ་སྤྲོད་ཟེ་ཆས་ཚོང་ཁང་ཞིག་ཏུ་འཇུག་པ་
 དེ་ནི་སྤྱི་ལ་ཁང་ཞིག་རེད། བྱིས་མི་རྣམས་ཀྱིས་ཁང་རྒྱུ་བ་ན་སྤྱི་དོའི་ཁ་ཟས་
 ཟ་བཞིན་པ་ངས་གོ་སྐྱབ་ཀྱི་འདུག ངས་རྒྱུ་ར་མ་གཅིག་ལ་བསྐྱུགས་པ་ཡིན། ཁོང་
 ཚོས་སྤྱི་ལ་ཕྱུ་ར་ལ་བཟང་བྱས་སོང་། ངས་བཀའ་ལེན་དང་ཕྱུ་ར་འབྱེད་ཉེ་སྤོ་ནས་
 ཕྱི་རོལ་ལ་བྱོས་ཡོང་བ་ཡིན། ང་ཚོ་སྤྱི་རི་སི་ལོ་གོང་ཁྱེད་ལ་སྤྱི་བས་རྒྱུ་ར་འདྲ་ཅན་
 ཀྱི་དདུལ་ལས་མེད། བར་དེར་འཛིན་གྱིས་སྤྱི་ལ་ཕྱུ་ར་ས་ཚོགས་ནས་ཐ་མག་སྤྱི་ལ་
 གཅིག་འབྱེད་ཡོང་འདུག་ལ། ང་ཚོ་ལ་འཛིན་འགྲུལ་བཞུད་ཀྱི་དངོས་ཚོག་འཛོམས་ཡོང་
 དེ་རྗེས་སྤྱི་ལ་དང་སྤྱི་ལ་ཐ་མག་ཁ་ལག་བཅས་ཡོད། ང་ཚོ་ཁྱེད་རྒྱུ་ར་ལིན་མིན་མི་ཤེས།
 ཁོང་གིས་རྒྱུ་ར་འཁོར་དེ་ལམ་ཁ་ནས་ཐད་ཀར་ཁ་སྤྱི་ལ་ཕྱུ་ར་སོང་།

སི་ཐར་ཁ་སི་ཞེས་པའི་གོང་པ་དང་ཐག་ཉེ་ས་ཞིག་ནས་ང་ཚོས་མཐུན་ཕྱོགས་
 ཀྱི་ནམ་མཁར་ཉ་ལས་པའི་འོད་དམར་པོ་མཆེད་པ་ཞིག་མཐོང་བུང་ལ། ང་ཚོས་དེ་
 ཅི་ཞིག་ཡིན་མིན་གྱི་སྤོང་ལ་བསམ་སྤོང་བྱས་པ་ལྟར་། ལུག་སྤྱི་ལ་ཞིག་གི་ནང་ཚུད་ལ་ང་
 ཚོས་དེ་བསྐྱུར་ནས་འགོ་བཞུག་འདུག དེ་ནི་ནགས་ཚལ་གྱི་རྒྱུ་བ་ན་ཡོད་པའི་མེ་
 ལྷེ་རེད་ལ། ལམ་ཚེན་གྱི་སྤོང་རྒྱུ་ར་འཁོར་མང་པོ་བཀག་ནས་བཞག་འདུག དེ་ནི་
 ཉན་ཉན་ཉ་ཤ་སྤྱི་ལ་འཛོམས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་རྒྱུ་རེད། ཕྱོགས་གཞན་ཞིག་
 བྱས་ན་དེ་ནི་ཅི་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ཡིན་སྤྱི་ལ་རེད། རེ་ལྟ་སི་མེལ་གོང་ཚོ་དང་བར་
 ཐག་ཉེ་དུས། ལུང་པ་ནི་ལྟ་མཚར་ཞིང་ནག་པོ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་འདུག དེ་མ་ཐག་ང་
 ཚོ་ནི་འདམ་གྱི་ཚལ་དུ་འདུག

“ཁོ་རེ། ང་ཚོས་འདམ་གྱི་ཚལ་འདི་རུ་མི་ནག་ཚེན་པོ་ཞིག་གིས་སྤྱི་ལ་རོལ་
 དབྱངས་ཀྱི་སྤོང་གཞན་སྤོང་བཞིན། སྤྱི་ལ་གྱི་ཤ་ཁུ་ཆང་རག་བཅོན་པོ་འཐུང་བཞིན།

ང་ཚོ་ལ་བརྟེན་ཆུག་བཞིན་པའི་རྗེ་རྒྱལ་ཁོངས་ལོ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་འཕེལ་རྒྱུ་ལཱ་གཞི་བཟོ་བའི་ལཱ་གཞི་
ཡིན་ན། དེ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་པ་ཁྱེད་ཀྱི་ཡིད་ལ་འཆར་ཐུབ་བཅ།

“ལོ་ལྷན་ཚོགས་ལ།”

འདིའི་གཤམས་གཡོན་ན་གསང་བ་སྐྱོག་གུར་ཡ་མཚན་པ་འདུག རྒྱལ་ཁོངས་ལོ་ལྷན་
ཚོགས་ཀྱི་ཚལ་ནས་ཡར་བཀུགས་པའི་འདམ་གྱི་ལམ་ཞིག་གི་སྐྱེད་དུ་འགྲོ་བཞིན་
ཡོད་ལ། ལམ་དེའི་སྐྱོགས་གཉིས་ཀ་ཐུར་དུ་དཔུངས་ཤིང་། འཕྲི་ཤིང་དང་ལྷན་དུ་ཐུར་
དུ་དཔུངས་འདུག ང་ཚོས་འདྲེ་དང་འདྲ་བའི་གཞུགས་བརྟན་ཞིག་བརྒྱུར་ཅིང་། དེ་
ལྟར་སྐྱོད་ཐུག་པའི་མཐའ་ལ་བཞུགས་ཀྱི་མི་ནག་ཅིག་རེད་ལ། ཁོང་གིས་རང་གི་ལག་པ་
གཉིས་ཀྱི་དུ་སྐྱེད་མདོག་གི་ནམ་མཁའ་ལ་བཞུགས་བརྟན་འདུག ཁོང་གིས་
ཉན་ཉན་སྐྱོན་ལམ་འདེབས་པའམ་ཡང་ན་དམོན་མོ་འབོར་བ་ཞིག་ཡིན་པ་རེད། ང་
ཚོ་དེའི་ཐད་ནས་བརྒྱུགས་ཏེ་སོང་ཞིང་། ཁོང་གི་མིག་དབང་དཀར་པོ་དེ་མཐོང་ཆེད་
ངས་རྒྱལ་ཁོངས་ལོ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་སྐུ་ལྷན་ནས་ཕྱིར་བཞུགས་པ་ཡིན། “ཨོ་ཡ་མཚན།” རྗེ་གིས་བཤད།
“སྐྱོགས་ཨ། ཡག་ཤོས་ནི་ང་ཚོས་ལུང་པ་འདིའི་ནང་ནས་མ་བཀག་ན་རེད།” མཚན་མས་
ཤིག་ན་ང་ཚོ་བཞི་མདོ་ཞིག་ནས་འགག་ཅིང་གང་ལྟར་ཡང་རྒྱལ་ཁོངས་ལོ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ལཱ་གཞི་
རེད། རྗེ་གིས་མཐུན་གྱི་སྐོག་བསད་སོང་། འཕྲི་ཤིང་གི་ནགས་ཚལ་ཆེན་པོ་ཞིག་
གིས་ང་ཚོའི་མཐའ་བསྐྱོར་ནས་འདུག་ལ། དེའི་སྐོག་ནས་སྐྱེད་ཐུངས་མདོག་མ་ས་ཡ་
མང་པོ་རུར་བ་པམ་ཆེར་བོ་ཐུབ་པའི་ཚོད་དུ་འདུག ང་ཚོས་མཐོང་ཐུབ་པ་ནི་ཉེད་
སོན་ཉུགས་ཅན་གྱི་རྒྱལ་ཁོངས་ལོ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་སྐོག་འོད་དམར་པོའི་མཐེབ་
འཛིན་ཅན་ཞིག་རེད། མེ་རི་ལུ་སྐྱེད་ནས་འག་སྐྱེད་བརྒྱུ་སོང་། ང་ཚོས་མོ་སྐྱེད་
དུ་འདུག་བསམས་ནས་སྐྱོ་འཇུབ་འཇུབ་ཀྱི་གད་མོ་ཤོར་མགོ་བརྒྱུ་སོང་། ང་ཚོ་ཡང་

344

སྐྱུག་བྱུང་། ང་ཚོ་སྐྱུལ་གྱི་འདུ་ཁང་ཆེན་པོ་འདི་དང་། འདམ་ཉོག་གིས་ཁེངས་ཤིང་
 བྱུང་དུ་དབྱེངས་པའི་ཕྱུག་ནག་འདི་ལས་གྱི་རོལ་དུ་ཐོན་ན་འདོད་ཅིང་། རྒྱས་མངའ་
 ཆེ་བའི་ཨ་མེ་རི་ཀའི་ས་གཞི་དང་བྱུགས་ཚོག་གི་གྲོང་པ་རྣམས་སུ་སྤར་བརྒྱུག་ན་
 འདོད། ལྷུང་བུའི་ཁྲོད་དུ་སྐྱུམ་དང་ཚུ་འབྲིལ་གྱི་རི་མ་འདུག འདི་ནི་ང་ཚོས་སློག་མི་
 བྱུང་བའི་མཚན་མོ་དེའི་ཟེན་བྲིས་རེད། འུག་པས་སྐྱད་ཅོར་བརྒྱབ། ང་ཚོས་འདམ་
 གྱི་ལམ་ཁ་གཅིག་གི་སྤོང་དུ་འགྲོ་རྒྱུའི་གདམ་ཀ་བྱས་ཤིང་། ཅི་ཡང་མ་འགོར་བར་
 ང་ཚོས་གདོན་ཚུན་ས་སྤྲིན་གཙང་པོ་དེ་བཞུལ་བཞིན་འདུག་ལ། གཙང་པོ་དེ་ནི་
 འདམ་བུའི་ཚལ་འདི་དག་ཚང་མ་བཟོ་མཁན་དེ་རེད། ང་ཚོར་ངོ་མཚར་དུ་བརྒྱག་
 པ་དང་བཅས་ང་ཚོའི་མདུན་དུ་སློག་སྤོང་གི་བཀོད་པ་ཆེན་པོ་ཞིག་མཐོང་བར་གྱུར།
 “ཐོག་ས་སི་མངའ་སྤེའོ། འདི་ཐོག་ས་སི་རེད་ལ། སྐྱུམ་གྱི་གྲོང་པ་སྤྱི་འཛིན་དེད་ལ།”
 སྐྱུམ་གྱི་རི་མ་ཅན་གྱི་ལྷུང་བུའི་ཁྲོད་ཀྱི་གྲོང་ཁྲིམ་དང་འབྲ་བར། ཆེས་ཆེ་བའི་སྐྱུམ་གྱི་
 ར་སྐྱུབས་དང་། སྐྱུམ་བཙག་ས་དག་རབ་རིབ་དུ་མངོན་པར་གྱུར།

“ང་ཚོ་ས་གི་ནས་ཐོན་པ་དེ་ལ་ང་རང་དགའ་བུང་།” མི་རི་ལུ་ཡིས་བཤད། “ད་
 བྱི་ཡ་མཚན་པའི་ལྷུང་འཕྲིན་ལས་རིམ་ཅུང་རྗེ་མང་དུ་གཏོང་ལ།”

ང་ཚོ་སློ་མོན་གྲོང་ཁྲིམ་བརྒྱུད་ནས་བརྒྱུགས་ཤིང་། ལི་སྤར་ཐི་གྲོང་ཁྲིམ་ནས་
 ཐི་རིན་ལི་ཐི་གཙང་པོ་བཅད། དེ་ནས་ཐད་ཀར་ཉའོ་སི་ཐོན་གྲོང་ཁྲིམ་ལ་བསྐྱེགས་པ་
 ཡིན། ད་ནི་རྟེན་གྱིས་ ༡༩༧༢ ལོའི་རང་གི་ཉའོ་སི་ཐོན་གྲོང་ཁྲིམ་གྱི་ཉིན་མོ་དེ་དག་
 བཤད་པ་ལ་ཞུགས་སོང་། “ཉེ་སེལ། སློན་པ་ཉེ་སེལ་དེ་ལ། ང་གང་དུ་བྱིན་ས་ཚང་མ་
 བས་ངས་ཁོང་བཙལ་བ་ཡིན་མོད་ངས་ཁོང་གཏན་ནས་རྟོན་གྱི་མི་འདུག ཁོང་གིས་
 འདི་ག་ཐོག་ས་སི་མངའ་སྤེའི་ནང་དུ་ང་ཚོ་ལ་ཆེས་སེམས་ཁྲལ་བྱེད་དུ་བརྒྱུག་ཚུང་”

བ་རེད། ང་ཚོས་སྤུལ་དང་མཉམ་དུ་བཟུངས་ཀྱི་ཆེད་དུ་རྒྱུ་ལས་འཁོར་བསྐྱོར་ནས་
 སོང་བ་དང་། ཉེ་སེལ་བོར་བ་རེད། གྲོང་ཁྱེར་ནང་གི་མེ་མདའི་རྩེད་སྦྱོང་ཁང་ཚང་
 མའི་ནང་ཁོང་བཅའ་དུ་བྱིན་པ་རེད། ང་ཚོ་ཉའོ་སེ་ཐོན་གྲོང་ཁྱེར་དུ་འཇུག་བཞིན་
 ཡོད། “དུས་ཚོད་མང་ཆེ་བར་ང་ཚོས་མི་རིགས་ནག་པོ་སྡོད་སའི་ས་ཆ་འདིའི་གཡམ་
 གཡོན་དུ་ཁོང་འཚོལ་དགོས་བྱུང་བ་རེད། ཁོ་རྟེ་ཁོང་ནི་རང་ལ་ཐུག་ཚད་ཀྱི་མི་སྡོད་
 པ་རྣམས་དང་ལྷན་དུ་འཇུག་པ་འགྲོ་གི་རེད། མཚན་མོ་གཅིག་ལ་ཁོང་བོར་ཞིང་། ང་
 ཚོས་མགོན་ཁང་གི་ཤག་ཅིག་སྤངས་པ་ཡིན། རེན་གྱི་བཟ་ཚུལ་འགྲོ་བཞིན་འདུག་
 ལྟ་བུ། ང་ཚོས་མོ་ལ་འབྲུག་དར་འབྱེར་ནས་ཡོང་དགོས་པའི་ཁྲུལ་རེད། ང་ཚོས་
 ཉེ་སེལ་རྟེན་རྒྱུ་ལ་ཉེ་མ་གཉིས་འགོར་སོང་། ངས་ཀྱང་རང་ཉིད་མགོ་འཁོར་ས་ཞིག་
 རྟེན་བྱུང་ལ། ངས་ཕྱི་ངོ་དེར་ཉོ་ཆ་རྒྱག་མཁན་གྱི་བུ་མོ་བཅའ་ལ་བ་ཡིན། འདི་ག་རང་
 གྲོང་ཁྱེར་དཀྱིལ་གྱི་ཁྲོམ་ས་ཆེན་པོའི་ནང་རེད།” སྦྱོང་སེང་ངར་ཡོད་པའི་མཚན་
 མོར་འབྲུག་སེར་བསྐྱོད་པ་ཡིན། “དེ་ནས་རང་གི་སེམས་འཇུག་ཉེ་འབྲུམས་ནས་
 བསྐྱད་པའི་བུ་མོ་སྐྱེན་མ་མངོས་མ་ཞིག་རྟེན་བྱུང་ལ། མོས་ཆ་ལུ་མ་ཞིག་རྒྱ་རྩིས་བྱེད་
 གྱིན་འདུག་མོ་རང་ནི་ལ་ལོ་མིང་མངའ་སྡེ་ནས་རེད། མོའི་ལུས་པོ་དེ་ཅམ་མངོས་པ་
 དེའི་ཚོད་ཀྱིས་མོའི་སེམས་ལ་སྐྱེན་ཞད་ཆེ། མོས་སྤར་སྤར་ཞིག་བཤད་བཞིན་ཡོད་
 དུས་ངས་རྟེན་བྱུང་ལ། མོ་ཤག་ལ་འཁྲིད་བྱིན་པ་ཡིན། ལྷུལ་ནི་བཟེ་ཡོད་ཅིང་། རང་
 གི་མེག་སེ་ཁོའི་བྱིས་པ་རྣམས་ར་བཟེ་འཇུག་རྒྱར་འབད་པ་བྱེད་གྱིན་འདུག་ཁར་
 ལོ་ཡིས་སྦྱོ་རྩལ་ཉེ་རོ་འཛིན་འཇུག་སྟེ་སྟོན་དག་འབྲི་བཞིན་འདུག་ ཉེ་སེལ་ནི་མཚན་
 དཀྱིལ་བར་དུ་རིབ་རྟགས་ཅན་གྱི་རྒྱུ་ལས་འཁོར་རྩར་བྱིར་ལོག་མ་བྱུང་། ང་ཚོས་
 ཁོང་རྒྱལ་གྱི་རྒྱལ་སྟེགས་སྟེང་ཉལ་བསྐྱད་པ་རྟེན་བྱུང་། འབྲུག་པ་ཚང་མ་བཞུ་ཚར་

འདུག དེ་སེལ་གྱིས་བཤད་ན་ཁོང་གིས་གཉིད་སྤྲོད་རིལ་བུ་ལྔ་ཚམ་ཟས་པ་ཡིན་ཟེར།
 ཁོ་རེ། ངའི་སེམས་ཀྱི་འཁོར་ཕྱོགས་དང་མཚུངས་པར་ངའི་དྲན་པ་འདི་ཡང་བརྟན་པོ་
 ཡོད་པ་ཡིན་ན། ངས་བྱེད་རང་ལ་ང་ཚོས་བྱས་པའི་དོན་དག་རྣམས་ཀྱི་ཞིབ་ཆ་ཚང་མ་
 བཤད་ཐུབ་ཀྱི་རེད། ཨོ། ང་ཚོས་དུས་ཚོད་ཤེས་པ་རེད། ཡོད་ཚད་ནི་རང་ངོས་ནས་
 འགྲིག་འགོ་གི་རེད། ངས་མིག་བཅུ་མས་ན་འང་རྒྱངས་འཁོར་འདིས་རང་ངོས་ནས་
 འགྲིག་པ་ཞིག་བྱེད་འགོ་གི་རེད།”

ཏའོ་སི་ཐོན་གྲོང་ཁྱེད་ཀྱི་ཞོགས་ཀའི་ཚུ་ཚོད་བཞི་པའི་ལམ་ཁ་སྟོང་པའི་སྟེང་
 བས་སྐོ་བུར་དུ་འཕུལ་ན་ལ་ཞོན་པའི་བྱིས་པ་ཞིག་འཕུར་ནས་ཕྱིན་སོང་། ཁོའི་སྟོག་
 བྱ་དང་། ལྷ་མོའི་ཐོད་ལེབ། སྟོད་ཐུང་ནག་པོ་སྐྱམ་ཚིར་ཚིར་ཅན་བཅས་ཡོད་ཚད་
 ལ་འོད་འཚོར་བའི་རྒྱན་གྱིས་སྐྱས་ཤིང་བརྒྱན་པར་བྱས་འདུག འདི་ནི་མཚན་མོ་
 དེའི་ཐོག་ས་སི་མངའ་སྡེའི་སྟན་པ་ཞིག་རེད། བུ་མོ་ཞིག་ཁོང་གི་རྒྱལ་ལ་བྱིས་
 པ་འཁྱུར་ཁྱུག་ཅིག་དང་འདྲ་བར་འཐམས་འདུག་ཅིང་། སྐ་ལོ་འཕུར་བཞིན་མདུན་
 དུ་བསྐྱོད་ཅིང་། གཞུས་འདི་ལྟར་གཏོང་། “ཏའོ་སི་ཐོན་གྲོང་ཁྱེད། ཨོ་སི་ཐོན་གྲོང་
 ཁྱེད། རྫོང་དང་ཐོང་དང་གྲོང་ཁྱེད། ཉ་ལ་སི་གྲོང་ཁྱེད། དེ་ནས་མཚམས་མཚམས་ལ་ཁན་
 ས་སི་སི་ཐོན་གྲོང་ཁྱེད། མཚམས་མཚམས་ལ། ཆ་ཡོད་ཀྱི་ཨན་ཐོན་གྲོང་ཁྱེད། ཨ་ཏ།”
 ཁོང་གཉིས་ང་ཚོའི་མཐོང་ཡུལ་ནས་ཤུར་སེ་ཕྱིན་སོང་། “ཨེ་མ། ཁོང་གི་འཕོངས་
 ལ་ཞོན་པའི་བུ་མོ་མངོས་མ་དེ་ལ་རོལ་དང་། ད་འཕུར་འགོ།” ཉེན་གྱིས་ཁོང་ཚོའི་
 རྗེས་ཚོད་པའི་འབད་བརྗེན་བྱས། “གལ་སྲིད་ང་ཚོ་ཚང་མ་མཉམ་དུ་འདོམས་ནས་
 མངོན་འཁོར་བདེ་ལ། མཐུན་པོ་ཡོད་པ། རྗེན་པ་མེད་པ། རོ་རྒྱལ་དང་ཡང་ན་ལུས་ཀྱི་
 སྐྱུག་བསུལ་ལ་ངོས་འདིན་ཞོན་བ་སྐ་མོ་ཚམ་ཡང་མེད་པ་དེ་འདྲ་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་

འཁྲིག་སྒྲིབ་ལ་མཉམ་རོལ་རོ་མ་ཞིག་བྱུང་ན་དེ་ཡག་པོ་མ་རེད་དམ། མྱོ་འོན་
 ཀྱང་ང་ཚོས་དུས་ཚོད་ཤེས། ཁོ་ནི་རྒྱང་ས་འཁོར་སྤེང་བསྐྱར་ནས་རྒྱང་ས་འཁོར་དེད།
 ཁོང་གི་ངར་ལྷགས་ནི་ཅི་ཅམ་རྒྱབས་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ན་ཡང་ཉལོ་སི་
 རོན་གྲོང་ཁྱེད་བརྒྱུ་བརྒྱུ་མེས་རྒྱུ་ཆེན་ཅིང་། ངས་རྒྱང་ས་འཁོར་བསྐྱར་བ་ཡིན། ངས་
 ལ་ལོའི་འཁོར་ལོ་ལ་འདུས་རིམ་བཞིན་ཆར་པ་འབབ་འགོ་ཚུགས། ད་ནི་ང་ཚོ་
 རྒྱུ་ས་སི་མངའ་སྡེའི་ཐང་རྒྱ་ཆེན་པོ་དེ་ན་ཡོད་ཅིང་། ཁེན་གྱིས་བཤད་པ་བཞིན།
 “ཁྱེད་གྱིས་རྒྱང་ས་འཁོར་བསྐྱར། རྒྱང་ས་འཁོར་བསྐྱར། སང་ཉིན་ཞོགས་ཀར་ད་
 དུང་ཁྱེད་ཉིད་ཤིག་ས་སི་མངའ་སྡེའི་ནང་ཡོད་པ་རེད།” ཅེས་པ་ལྟར་རེད། ཆར་པ་
 བཤོས་སོང་། ངས་ལྷགས་ཟོག་གི་གྲོང་པ་གོག་ཏེ་ཞིག་གི་ལམ་ཆེན་ཡང་འདམ་གྱིས་
 གཤེགས་པ་ཞིག་བརྒྱུད་ནས་རྒྱང་ས་འཁོར་བསྐྱར་ཞིང་། ལམ་སྤེ་རྒྱུགས་པ་ཞིག་ལ་
 ལྷག་སོང་། “ཨ་རོ། ད་ངས་ཅི་བྱེད་དགོས་རེད།” ཁོང་ཚོ་གཉིས་གཉིད་དུ་ལྟར་འདུག
 ང་ལ་ཕྱིར་འཁོར་ཞིང་གོང་དེ་བརྒྱུད་ནས་གོག་འགོས་བྱས་པ་ཡིན། དེར་ནམ་ཤེས་
 ཀྱང་གཅིག་ཀྱང་མཐོང་ས་ན་མི་འདུག་ཅིང་། ལྷོག་སྒྲོན་རྒྱང་གཅིག་ཀྱང་མི་འདུག
 ལྷོ་བྱར་དུ་ཆར་ལྷ་གོན་པའི་རྟ་པ་ཞིག་ངའི་མདུན་གྱི་སྒྲོག་འོད་དུ་སྐྱང་བར་གྱུར།
 དེ་ནི་ཉེན་རྟོག་དཔོན་པོ་རེད། ཁོང་གིས་ལྷགས་རྒྱུ་ལྷ་མོ་ཆེན་པོ་ཞིག་གོན་འདུག་
 ཅིང་། ཆར་པ་འདྲོ་བཞིན་འདུག “ཨོ་སི་ཐོན་གྲོང་ཁྱེད་ལ་འགོ་ས་ག་ནས་རེད།” ཁོང་
 གིས་གྲས་ཞབས་དང་བཅས་ང་ལ་ལན་བཏབ་བྱུང་ལ། ང་ཕྱིན་པ་ཡིན། གོང་དེའི་ཕྱི་
 ལོགས་ནས་ཆར་པ་འདྲོ་བའི་ཁྲོད་དུ་སྒྲོ་བྱར་དུ་རྒྱང་ས་འཁོར་གྱི་མདུན་སྒྲོག་གཉིས་
 གྱིས་ཐད་ཀར་ང་ལ་འོད་བརྒྱབ་པ་མཐོང་བྱུང་། ཨོ་ཅི། ངས་ང་ནི་ལམ་ལ་ལོར་བ་དེའི་
 བྱང་ཡོད་པ་རེད་བསམས་བྱུང་། ང་ག་ལེར་གཡས་ལྷོགས་སུ་དཀྲོགས་ཤིང་། ང་རང་

འདམ་རྟོག་གི་ཁྲོད་དུ་འཁོར་བཞིན་པ་ལ་ཐུག་ ང་ལམ་དུ་སྐར་ལོག་ ད་དུང་ཡང་
 མདུན་སློག་དེ་ཚོ་ཐང་ཀར་ངའི་སྤང་དུ་བབས། མཐའ་མ་དེར་ངས་ཁ་ལོ་པ་གཞན་
 པ་རྣམས་ནི་ལམ་ཁ་འོར་བའི་སྤང་ཡོད་པ་དང་ཁོང་ཚོས་དེ་ཤེས་མེད་པ་དེ་ངོས་ཟིན་
 བྱུང་། ངས་འདམ་རྟོག་གི་ཁྲོད་དུ་རྒྱག་ཚད་སུམ་ཅུའི་སྤང་ནས་དཀྲོགས་པ་ཡིན།
 དགོན་མཚོག་མཁྱེན། དེ་ནི་ཐང་ལེབ་མོ་རེད། ཡུར་བ་མ་རེད། ཆར་པ་འདྲི་བའི་ཁྲོད་
 དུ་ནག་ཉེས་ཅན་གྱི་རྒྱངས་འཁོར་དེ་རྒྱབ་བཤེག་བརྒྱབ་སོང་། ཆེད་སྤྱོད་སློབ་མ་
 གདོད་ནག་བཞི་ཆར་ཆུ་འཐུང་བཞིན་པའི་ཞིང་ཁ་ཅུ་འདྲི་ཆུའི་ཆེད་དུ་རང་གི་
 ལས་ཀ་ལས་གཡོལ་ནས་བསྐྱབས་འདུག་ལ། ཚང་མ་ལག་པ་རྗེར་པོ་དང་སྐྱུག་པོ་
 ཡིན་པ་དང་། སྤོད་ཐུང་དཀར་པོ་གོན་འདུག་ལ། མཚན་མོའི་ཁྲོད་ནས་སྐོན་མདོག་
 གིས་ང་ལ་ཅེར་ནས་བསྐྱད་འདུག་ས་ཆ་དེས་ཆར་ཆུ་འཐུང་བ་དེ་དང་ཚུལ་མཚུངས་
 པར་ཁ་ལོ་པ་ནི་བཟེ་འདུག།

ཁ་ལོ་པ་དེས་“ཉའོ་སི་ཐོན་གྲོང་གྲུང་ལ་འགོ་ས་ག་ནས་རེད།” ཅེས་དྲིས་བྱུང་།
 ངས་རང་གི་མཐེ་བོང་རྒྱབ་ལ་བསྐྱབ་པ་ཡིན། ང་ནི་བསམ་གཞིགས་གྱི་ཁྲོད་དུ་ཉ་
 ཅང་ལ་མཚན་སྐྱེས་ཏེ་ཡོད་ཅིང་། དེ་ནི་ལམ་རྒྱར་གྱི་རྒྱང་ལམ་ཞིག་ཏུ་སློང་མོ་བ་
 ཞིག་ཁྲེད་ཡོད་ས་ལ་བསྐྱབས་ཏེ་ཡོད་ནས་ཁྲེད་གྱི་ལམ་བཀག་པ་ཇི་བཞིན། ཁོང་
 ཅག་གིས་ལམ་འདྲི་རྒྱ་ཅམ་ཞིག་གི་ཆེད་དུ་རྒྱང་བཅུགས་ནས་འདི་ལྟར་བྱས་པ་རེད་
 བསམས་བྱུང་། ཁོང་ཚོས་སྤྱོད་མདོག་གིས་རྒྱངས་འཁོར་གྱི་ཐང་ལ་བསྐྱབས་འདུག་ལ།
 དེར་ཤེལ་དམ་སྤོང་པ་དག་འཁོར་ཞིང་བརྒྱབས་ཏེ་འགོ་བཞིན་འདུག ངས་རྒྱངས་
 འཁོར་སྐར་པ་ཡིན། དེ་ནི་འདམ་རྟོག་ལྷ་གང་གི་གཏིང་དུ་རྒྱག་འདུག ངས་ཐེག་ས་
 སི་མངའ་སྤེའི་ས་ཚོད་ཀྱི་ཆར་ཞོད་ཁྲོད་དུ་བྱུགས་རིང་འཐེན།

“འིན་” ངས་བོས། “ཡར་ལོངས།”

“ག་རེ།”

“ང་ཚོ་འདམ་གྱི་ཁོད་ཏུ་འགག་འདུག།”

“ག་རེ་བྱུང་སོང་།” ངས་ཁོང་ལ་ཅི་བྱུང་བ་བཤད། ཁོང་གིས་ཚོར་ལྷགས་དྲག་
 བོས་རོགས་སྐྱོར་བྱས་བྱུང་། ང་ཚོས་ལྷམ་དང་སྟེན་གྱིས་སྟོན་བྱུང་རྟེན་པ་གོན་ཞིང་།
 རྒྱངས་འཁོར་ནས་འཚུབ་གྱིས་ཐོན་ཏེ་ཆར་རྒྱུང་ཁོད་ཏུ་སྦྱིན། ངས་རང་གི་སྟོད་
 རྒྱུབ་དེ་རྒྱངས་འཁོར་མཇུག་གི་འཁོར་ལོའི་སྟེང་ཁེབས་གྱི་སྟེང་ཏུ་བཞག་ཅིང་།
 ཡར་འཐེན་ཞིང་བཀྲལ། འིན་གྱིས་འཁོར་བཞེན་པའི་འཁོར་ལོའི་འོག་ཏུ་ལྷགས་
 ཐག་བཅུག་སྐར་མ་གཅིག་གི་ནང་ཚུད་ལ་ང་ཚོ་ནི་འདམ་གྱིས་གཡོགས། ང་ཚོས་
 350 འཛིགས་དང་ངས་འདི་དག་ཁོད་ནས་མེ་རི་ལུ་གཉིད་ལས་བསྐྱངས་ནས་ང་ཚོས་
 རྒྱངས་འཁོར་གཏད་པ་དང་དུས་མཚུངས་སུ་མོ་རང་ལ་རྒྱངས་འཁོར་གྱི་སྐྱུམ་སྟོ་
 ལ་བསྐྱབ་བཅུག་ཆར་པ་བཤོས་པའི་ཏད་སོན་རྟགས་ཅན་རྒྱངས་འཁོར་དེ་ཡར་
 བཀྲལས་ཤིང་ཡར་བཀྲལས། རྫོ་བྱུང་ཏུ་འཕར་བྱུང་ལ། ལམ་གྱི་ངོས་སུ་བྱུང་དེ་སོང་།
 དུས་ཚོད་རན་འཚམས་ཤིག་ལ་མེ་རི་ལུ་ཡིས་རྒྱངས་འཁོར་དེ་ཡར་བསྐྱོར་བྱུང་། ང་
 ཚོ་ནང་ལ་འཇུག་དེ་རེད། ལས་ཀ་དེར་སྐར་མ་སུམ་ཅུ་འགོར་ཞིང་། ང་ཚོ་ནི་ལྷོན་
 པ་སྟོན་རྒྱང་དང་ཡ་ང་བ་ཞིག་རེད།

ང་འདམ་གྱིས་གཡོགས་བཞེན་གཉིད་ལ་ཤོར། ཞོགས་པར་ང་གཉིད་སང་སྐབས་
 འདམ་ནི་སྐམ་ཚར་འདུག་ལ། ཕྱི་ལོགས་ལ་ཁ་བ་བབས་འདུག ང་ཚོ་མཐོ་སྐང་
 གི་ཐང་ཆེན་ཏུ་སྦྱི་རེ་འི་རིག་སི་རྟལ་གོང་ཁྱིམ་དང་ཐག་ཉེ་ས་ན་ཡོད། དེ་ནི་ཐོག་
 ས་སི་དང་རུབ་ཕྱོགས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཁོད་གྱི་དགུན་ཁ་སྐྱལ་ཤོས་དེ་རེད། དེ་དུས་ཁ་

བ་བུ་ཡུག་འཚུབ་པའི་ཁྲོད་དུ་སྐྱུགས་ཟོག་ནི་སྤང་མ་བཞིན་བཅོམ་པར་གྱུར་ཅིང་།
 མན་རྩ་མོ་སྤོང་ཨེ་ལ་གངས་བབས་པར་གྱུར། ང་ཚོ་ནི་ཏུ་ཅང་ཡང་
 བཞིག་རེད། ང་ཚོས་ང་ཚོ་ནི་པ་གིར་ཨེ་ཏི་ཏཱ་ལེལ་དང་མཉམ་དུ་ཞེ་ཞེ་
 སི་གྲོང་ཁྱེད་ན་ཡོད་ན་བསམས་སོང་། མེ་རི་ལུ་ཡིས་རྒྱུ་ལོར་བསྐྱོར་བཞིན་
 འདུག་ལ། ཏིན་གཉིད་ལྷག་འདུག མོས་ལག་པ་ཡ་གཅིག་གིས་ཁ་ལོའི་འཁོར་ལོ་
 ལ་འཇུག་གིང་། ལག་པ་གཞན་དེ་རྒྱབ་ཀྱི་རྒྱབ་སྐྱོགས་སྐྱོང་གི་ང་ལ་བསྐྱབས་ཡོང་
 གི་འདུག མོས་ཁ་སྐྱོན་པོས་མན་རྩ་མོ་སྤོང་དེ་ལས་ལེན་བྱས་བྱུང་། ང་
 བོ་དེའི་སྐྱོར་ལ་ཏུ་ཅང་འགམ་རྒྱུ་ཤོར་བྱུང་། ཏིན་གྱིས་རྒྱུ་ཚོད་མང་པོའི་རིང་རྒྱངས་
 འཁོར་བསྐྱོར་ཡོད་ཅིང་། རྒྱུ་ཚོད་བཅུ་པ་ལ་ངས་ཁ་ལོའི་འཁོར་ལོ་བཟུང་། འཁན་
 པའི་རྩ་མོ་ཅན་གྱི་དེ་ལྟ་འདྲར་དང་གངས་གྱིས་གཡོགས་པའི་རྩ་མོ་གྱུད་དུ་ས་
 རྒྱུ་པོའི་མེལ་ལེ་བརྒྱ་སྐྱུག་འགའ་ལ་བསྐྱོར། ཨེ་རིའི་སྐྱུགས་རྩི་རྩམས་གྱིས་ཞུ་མོ་ཐོད་
 ལེབ་དང་རྩ་ལེབས་གོན་ནས་སྐྱུགས་ཟོག་འཚོལ་དུ་འགྲོ་བཞིན་འདུག བར་བར་
 ལ་ཁང་རྒྱུང་སྐབས་བདེ་མོ་རེའི་དུད་ལྷང་ནས་དུ་བ་མཆེད་བཞིན་པ་མངོན་ཡོང་
 གི་འདུག ང་ཚོ་མེ་ཐབ་ཀྱི་འདབས་ནས་ད་རའི་བརྒྱུང་བ་དང་སྐབ་མ་ཐོབ་ཆེད་དུ་
 དེ་ཚོའི་ནང་དུ་འཇུག་རྒྱུ་བྱུང་ན་བསམས་བྱུང་།

མོ་ལོ་ར་གྲོང་ཁྱེད་དུ་སྐྱིབ་བདག་གིས་ཚོང་ཁང་གི་ཁ་གཏོང་གི་ལམ་ཁ་དེ་ཏུ་རྩ་
 ཐང་བདག་པོ་གཟུགས་ཆེན་ཞིག་ལ་ཁ་བརྗེད་བཞིན་པའི་སྐབས་དེར་ངས་སྐར་
 ཡང་སྐར་དང་བག་ལེབ་རིན་མེད་འགའ་རྒྱངས་པ་ཡིན། ཏིན་གྱིས་དེ་གོ་བ་དང་
 དགའ་བའི་སྐད་ཅོར་བརྒྱབ་སོང་ལ། ཁོང་གི་དུ་སྐྱོགས་འདུག ང་ཚོས་སྐྱོ་ཆས་ཀྱི་
 ཐོག་ལ་སྐོར་སྐོར་གཅིག་ཀྱང་གཏོང་མི་རུས། “ལགས་རེད། ལགས་རེད།” ཏིན་གྱིས་

སོ་ན་ར་ཤོང་ལྷོང་གི་ལམ་ཆེན་གཙོ་བོ་དེ་ན་ལྷོང་མ་རྒྱལ་གྱིས་འགྲོ་བཞིན་པའི་རྣམ་
 ཐང་བདག་པོ་རྣམས་ལ་ལྷ་བཞིན་བཤད། “མི་འདི་ཚོའི་རེ་རེ་ནི་དཔུལ་བ་སྒྲོར་མོ་ས་
 ཡའི་བདག་པོ་རེད། ལྷགས་ཐོག་སྒྲོང་ལྷག་དང་། ལས་ཀ་བ། ཁང་པ། ད་དུང་དཔུལ་
 ཁང་དུ་སྒྲོར་མོ་ཡོད་པ་རེད། གལ་སྲིད་ང་འདིའི་གཡས་གཡོན་དུ་བསྐྱད་ཡོད་ན།
 ང་ནི་འཁན་པའི་རྣམ་སྲིད་ལྷོད་ན་གནས་པའི་སྐྱོན་པ་སྐྱོན་ནག་ཅིག་ཡིན་རྒྱུ་རེད་
 ལ། ང་ནི་རེ་བོང་ཞིག་ཡིན་རྒྱུ་རེད། ངས་ཤིང་སྒྲོང་གི་ཡལ་ག་རྣམས་ལྷག་གི་རེད།
 ངས་ཨ་རིའི་ལྷགས་རྗེ་མོ་རྣམས་འཚོལ་གྱི་རེད། ཉེ་ཉེ་དྲེད་དཔུལ་བ། བེ། ཟེད། ཁོང་
 གིས་རང་ཉིད་ལ་གཅར། “ཨོ་རེད། འགྲིག་གི་རེད་ལ། ཨོ་ང་འདི་ལ།” ད་ནི་ང་ཚོས་
 ཁོང་གིས་ཅེ་ཞིག་བཤད་གྱི་ཡོད་པ་དེའང་མི་ཤེས་པའི་ཚོད་རེད། ཁོང་གིས་ཁ་ལོའི་
 འཁོར་ལོ་ལ་འདུས་ཤིང་ཐེག་ས་སི་མངའ་སྡེའི་རྒྱུད་གྱི་ལམ་ལྷག་མ་མེལ་ལེ་ལྷ་
 བརྒྱ་ཚམ་ལ་འཕུར་ཉེ་སོང་ཞིང་། ཐད་ཀར་ཨེལ་ བ་སོ་ཤོང་ལྷོང་ལ་བསྐྱེད་སྤྱོད་ས་མ་
 ཏུ་བ་ཚམ་ལ་དེར་འབྱོར་བ་དང་། ཨོ་བཟོ་ན་ཤོང་སྡེའི་ཉེ་ས་ཞིག་ནས་ཁོང་གི་ཕྱོད་པ་
 ཡོད་ཚད་སྲུང་ཅིང་དགའ་བའི་སྐྱད་ཚོར་རྒྱག་ཞོར་ལྷོང་ཞོར་དུ། འཁན་པའི་རྣམ་སྲིད་
 ཁོང་དུ་རྒྱག་པའི་སྐྱབས་དེ་ལ་མ་གཏོགས་ཐེངས་གཅིག་ཀྱང་བཀག་མ་སོང་། ལྷོངས་
 འཁོར་རྣམས་ནི་བརྒྱགས་ནས་ཕྱིན་མོད་ཁོང་མཐོང་མེད་པ་འདྲ་ལ། ཁོང་གོ་མ་སྲུང་
 གི་འགོས་གྱིས་ལྷོངས་འཁོར་དུ་ལོག་ཅིང་ལྷ་མཐུད་ནས་བསྒྲོར། “ད་སལ། ད་མེ་རི་
 ལ། ངས་ཁྱེད་གཞིས་གྱིས་ཀྱང་ངས་ཇི་ལྟར་བྱེད་བཞིན་པ་ལྟར་བྱས་ན་བསམས། ཁྱེད་
 ཅག་གིས་རང་ཉིད་གྱི་ཕྱོད་པའི་སྒྲོག་གྲུ་ལོལ་ཞིག་ ད་ཕྱོད་པ་ལ་ནང་དོན་ག་རེ་ཡོད་
 པ་རེད། ད་དེ་ནི་ངས་བཤད་པའི་དོན་དེ་ཡིན། ང་དང་མཉམ་དུ་ཁྱེད་ཅག་གི་ལྷོ་བ་
 ལྷོང་རྗེ་བོ་དེ་ལ་ཉེ་མ་ཤར་དུ་རྒྱགས་དང་། ཡིན་ལ།” ང་ཚོ་ལྷོང་གི་ཕྱོགས་སུ་ཉེ་མ་ལ་

ཁ་འཁོར་ནས་རྒྱུ་རྒྱུ་འཁོར་བསྐྱོར་བཞིན་ཡོད། ཉེ་འོད་དེ་མའུ་བ་ཀྱི་ཤེལ་སྒོ་བརྒྱུད་
 བས་ནང་ལ་འཕྲོས་ཡོང་གི་འདུག “ང་ཚོས་ཉེ་འོད་ལ་གདོང་གཏང་ནས་རྒྱུ་རྒྱུ་
 འཁོར་བསྐྱོར་བ་བཞིན་བྱེད་ཀྱི་ལྟ་བུ་དེ་ཁ་བྱེས་དང་།” མེ་རི་ལུ་ཡིས་ཁ་ལ་མཉམ་
 སོང་། ལྷན་རྒྱུ་མཁུ་གས་འཛིན་གྱི་རྒྱ་ལས་གྲོལ་སོང་ལ། ངས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བྱས་པ་
 དེ། མེ་རི་ལུ་ཡིས་བྱུགས་རྒྱུ་ལྟར་མོ་ཞིག་བྱིར་བཏོན་ནས་སྣང་བ་སྦྱིད་སྦྱིད་ཀྱི་
 ཆེད་དུ་ང་ཚོའི་ལུས་སྣང་ལ་བྱུགས་སོང་། མཚམས་རེ་ལན་རེར་དོ་འདེན་རྒྱུ་རྒྱུ་
 འཁོར་ཆེན་པོ་རེ་བརྒྱུགས་ཏེ་འོང་ཞིང་། ཁ་ལོ་པའི་སྣང་ཁང་མཐོན་པོའི་དེའི་ནང་
 གི་ཁ་ལོ་པས་མོ་ཞུག་གཅེར་བྱ་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་སྣང་པའི་གསེར་མདོག་གི་མཛེས་
 མ་གཅེར་མ་དེ་འབྱུག་ཅམ་མཐོང་བར་འགྱུར། ང་ཚོའི་རྒྱུ་ལ་ལྟ་བུའི་ཤེལ་སྒོའི་
 བས་ནས་ཁོང་ཚོ་ཡལ་བར་འགྱུར་རིམ་བཞིན་དོ་འདེན་རྒྱུ་རྒྱུ་འཁོར་དེ་འཁྱོར་ཅམ་
 བྱེད་པ་དེ་མཐོང་ཐུབ་ཀྱི་འདུག རྒྱ་ཆེ་བའི་འཁུན་པའི་རྩ་ལོན་གྱི་ཐང་རྣམས་ལ་ད་
 ཆ་ཁ་བ་མེད་པ་དེ་རྣམས་ཤུར་སེ་འགོ་བཞིན་འདུག གང་མཚོགས་ཀྱིས་ང་ཚོ་ནི་ལི་
 མང་མདོག་གི་ཐུག་ཅན་གྱི་མེ་ཁ་སོ་ཁན་ཡོན་གྱི་ལུང་པ་ལ་འགྱོར། ཐག་རིང་པའི་
 སྣང་པོ་དེ་མཁུ་ད་བྱིངས་སུ་ཁ་བྱེས་འདུག ང་ཚོས་ཨ་རིའི་གདོང་མའི་མི་རིགས་
 ཀྱི་ལུས་ཞིག་ལ་ཞིབ་ལྟ་བྱེད་ཆེད་རྒྱུ་རྒྱུ་འཁོར་ནས་བྱིར་ཐོན། རིན་གྱིས་གཅེར་བྱ་
 གཅེར་རྒྱུ་གས་དེ་ལྟར་བྱས་སོང་། མེ་རི་ལུ་དང་ངེད་གཉིས་ཀྱིས་བྱི་གོས་ལྷ་བ་གོན་
 པ་ཡིན། ང་ཚོས་དགའ་བའི་ཅ་ཅོ་སྒྲོག་བཞིན་རྗོ་རྗོ་དང་པ་རྣམས་ཀྱི་ཁྲོད་དུ་འབྱུངས།
 ཐང་དུ་རིན་གཅེར་བྱར་རྒྱ་བ་དེ་ལྟ་སྐྱོར་བ་འགའ་ཞིག་གིས་མཐོང་ནས་ཁོང་ཚོས་
 རང་གི་མིག་ལ་ཡིད་མི་ཆེས་པར་གྱུར་ཏེ་གོམ་ཁ་འཁྱོར།

རྟམ་དང་མེ་རི་ལུ་ཡིས་མུན་ རྟོར་ནི་ཞེས་པའི་གྲོང་སྦེའི་ཉེ་འདབས་སུ་རྒྱངས་
འཁོར་བཀག་ཅིང་། ང་གཉིད་དུ་ཕྱིན་པའི་སྐབས་སུ་ཚགས་པ་སྦུད་འདུག ཡི་སེལ་
འགྲོང་པ་དང་ཁི་ལིན་དགྲོང་པ་བརྒྱུད་ནས་རིའུ་སྐར་བཏང་གཙའ་དེ་ལྷུང་པ་ཏ་
ལས་པ་དེ་ནས་ཞེལ་ བ་སོ་གྲོང་བྱིར་ཕྱོགས་ལ་ང་ཚོ་སྤར་དུ་རྒྱལ་བཞིན་པའི་སྐབས་
སུ་ད་གཉིད་ལས་མད་བྱུང་། མེ་རི་ལུ་རྒྱབ་ཀྱི་རྒྱབ་སྦྱོངས་སྦྱང་མཚོངས། ང་མའུ་ན་
གྱི་རྒྱབ་སྦྱོངས་སྦྱང་མཚོངས། ང་ཚོ་སྐམ་མཐུད་ནས་བརྒྱལས། ང་ཚོའི་གཡོན་ཕྱོགས་
ཀྱི་རྒྱ་ཆེ་བའི་རིའུ་སྐར་བཏང་གྱི་ས་ཚའི་དོས་ན་མེག་སི་ཁོའི་ས་མཚམས་ཀྱི་ཞ་
རིའི་གདོད་མའི་མི་རིགས་འར་རུ་མ་རེ་ཡུལ་རི་བོ་དམར་སྐྱུག་གི་མདོག་ཅན་དག་
ཡོད་ཅིང་། ས་སྔོན་འཇམ་ཐིང་དེ་བཞིག་རི་བོའི་ཚེ་མོ་རྗམས་སུ་འཕྲོ་བཞིན་འདུག
ཐད་ཀའི་མའུ་ན་ཕྱོགས་ན་ཐག་རིང་བའི་ཞེལ་ བ་སོ་གྲོང་བྱིར་དང་། ཏ་དབར་རི་
བབྱེ་ཞེས་པའི་གྲོང་བྱིར་གྱི་སྐོག་འོད་རྗམས་འདུག་ཅིང་། དེ་དག་ནི་ཏ་ལས་པའི་
ལུང་པ་ཆེས་ཆེན་པོ་དེའི་ནང་བཞུགས་ནས་འདུག་ཅིང་། ལུང་པ་འདི་ནི་འཇམ་
སྲིང་གི་ལུང་པ་བེར་བ་དེ་ཡིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཕྱོགས་ཚང་མ་ན་དུས་ཚོད་གཅིག་
ལ་མེ་འཁོར་ལྷགས་ལམ་འགའ་ཞིག་ལ་ཆག་སྐྱ་སྐོག་པ་མཐོང་སྐབས་ཀྱི་རེད་ལ། ང་
ཚོ་དེའི་ནང་དུ་བབས་པར་སྐྱུར།

354

“སྦེག་ས་སེའི་ཁི་ལིན་དགྲོང་ཡ།” རྟམ་གྱིས་བཤད། ཁོང་གིས་ཁི་ལིན་དགྲོང་རྒྱང་
འཕྲིན་ལས་བྱངས་དེ་རྒྱང་འཕྲིན་ནས་ཤུག་དུ་བརྒྱལ་འདུག ལྡར་མ་བཅོ་ལྟ་རེའི་
མཚམས་སུ་དེས་སྐྱུ་གཞས་རེ་གཏོང་བར་བྱེད། དེའི་དུས་ཚོད་སྐྱུག་མ་རྗམས་ནི་
མཐོ་རིམ་སྐོབ་ཤའི་ཡིག་འབྲེལ་ལམ་ནས་སྐོབ་སྐོབ་བྱེད་ཐབས་སྐོར་གྱི་ཚོང་འབྲེལ་
བྱུང་བརྒྱགས་རེད། “ལས་རིམ་འདི་ནི་རུབ་བྱུང་གི་ས་ཆ་ཡོངས་རྒྱུགས་ལ་བརྒྱུད་

གཏོང་བྱེད་གྱི་ཡོད་པ་རེད།” རེན་དགའ་སྣང་གིས་སྐད་བརྒྱབ་ནས་བཤད། “ཁོ་རེ།
 བཅོམ་ཁང་དང་བཅོས་སྐྱར་སློབ་གྲྭ་རྣམས་སྲུང་ས་འདི་ལ་ཉིན་དང་མཚན་བྱས་ཏེ་
 མཉན་ཐོང་ཡོད། ང་ཚོ་ཚང་མས་ཡིག་འབྲེལ་བྱས་ཐོང་ཡོད་པ་རེད། གལ་སྲིད་ཁྱེད་
 རང་གིས་ཡིག་རྒྱགས་འཕྲོད་པ་ཡིན་ན། ཁྱེད་རང་ལ་མཐོ་རིམ་སློབ་གྲྭའི་ལག་བྱེད་
 དེ་རྒྱགས་ཁང་ནས་འཕྲོར་གྱི་རེད། དེའི་ངོ་བཤུས་ངོ་མ་རེད། རྒྱབ་ཁྱུལ་གྱི་སྐྱགས་
 རྩི་ན་གཞོན་ཚང་མས་དུས་ཚོད་སྡུ་བྱི་མ་གཏོགས་འདིའི་ཚེད་དུ་ཡིག་འབྲེལ་བྱེད་
 གྱི་རེད། མི་སྲུ་ཡིན་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་མ་རེད། འདི་ནི་ཁོང་ཚོས་གོ་ཚད་ཐོས་ཚད་
 དེ་རེད། ཁྱེད་གང་དུ་ཡོད་མེད་ལ་ཁྱད་པར་མི་འདུག ཁྱེད་ཀྱིས་ཁ་ལོ་ར་ཉོ་མངའ་
 ལྟེན་གྱི་ཐེངས་ལིང་གོང་བྱེད་དང་། བ་ལོ་མིང་མངའ་སྟེན་ལ་སི་ཁ་གོང་བྱེད་ནས་རྒྱང་
 འཕྲིན་ཁ་བྱེས་ན། ཁྱེད་ཀྱིས་ཐེག་ས་སི་མངའ་སྟེན་གྱི་ཁི་ལི་ནད། ཐེག་ས་སི་མངའ་
 ལྟེན་གྱི་ཁི་ལི་ནད་ཐོས་ཡོང་གི་རེད། དེ་ནས་ལོ་དབྱེད་ས་ནི་སྐྱགས་རྩིའི་གོང་གསེབ་
 པ་དང་མེག་སི་ཁོའི་རོལ་དབྱེད་ས་རེད་ལ། མཐའ་གཅིག་ཏུ་ལྷང་པ་འདིའི་ལོ་རྒྱུས་
 ཉིལ་པོའི་ནང་གི་སྐྱག་ཤོས་དེ་རེད། མི་སྲུ་གཅིག་གིས་ཀྱང་དེ་ལ་བཅོས་རྒྱ་གང་ཡང་
 མེད་པ་རེད། ཁོང་ཚོ་ལ་རྒྱང་འཕྲིན་བརྒྱུད་གཏོང་མ་ལག་ཏུ་ལས་པའི་ཆེན་པོ་ཞིག་
 འདུག ཁོང་ཚོས་ས་ཆ་ཉིལ་པོ་ཞིག་བདག་ཏུ་བཟུང་ཡོད་པ་རེད།” ང་ཚོས་ཁི་ལི་ནད་
 གྱི་སྐྱེལ་ཁང་རྣམས་གྱི་རྒྱབ་ན་ཡོད་པའི་རྒྱང་འཕྲིན་ལྷགས་སྟོང་རིང་པོ་དེ་མཐོང་
 བྱུང་། “ཨོ། ཁོ་རེ། དས་ཁྱེད་ལ་དོན་དག་རྣམས་བཤད་ཐུབ་ན་ཡ།” རེན་གྱིས་སྐད་
 བརྒྱབ་ཅིང་ཏེ་ལམ་མིག་རྒྱ་ཤོར་གྲབས་བྱེད་གྱིན་འདུག མིག་གཉིས་ནི་སྐྱེ་རི་སི་ཁོ་
 གོང་བྱེད་དང་མཚོ་འབྲས་ལ་ཕྱོགས་འདུག ང་ཚོ་ས་རུབ་དུས་ཨེལ་པ་སོ་གོང་བྱེད་
 ལ་བསྐྱབས་ཤིང་སྐྱང་པོ་སྐྱང་ནག་ཡིན། ང་ཚོས་ཡིན་གཅིག་མིན་གཅིག་དོ་སྐྱུ་

གྱི་ཚེད་དུ་སྒྲོར་མོ་ཞིག་རྣམ་དགོས་པ་རེད་ལ། གཞན་དུ་ན་ང་ཚོ་ཚ་ནས་སྐབས་གྱི་
མ་རེད།

ང་ཚོས་བྱེད་རྒྱ་ཡོད་ཚད་ཅིག་བྱས་པ་ཡིན། ང་ཚོ་འགྲུལ་བཞུད་ལས་ཁུངས་ལ་
འཚངས་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་དེ་ན་རྒྱབ་ཕྱོགས་ལ་འགོ་མཁུ་གཤམ་གྱི་ཚེད་མི་འདུག
འགྲུལ་བཞུད་ལས་ཁུངས་ནི་སྐྱུ་མ་རིན་མཉམ་སྐྱོད་བྱེད་པའི་འགྲུལ་བཞུད་གྱི་ཚེད་
དུ་འགོ་ས་དེ་རེད་ལ། ཨ་རིའི་རྒྱབ་ཕྱོགས་གྱི་ས་ཁུལ་འདིར་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་ཁྲིམས་
མཐུན་རེད། ཁྲམ་པའི་མི་སྣ་དག་གིས་འགྲུལ་པའི་དོ་སྐྱུ་མ་རྒྱུད་ལོག་དག་དང་ལྟན་
དུ་སྐྱུག་བཟུང་འདུག ང་ཚོ་སྣེ་རེ་ཉོན་དུ་སྐྱོད་རྒྱུད་ལ་འཁོར་འབབ་ཚིགས་ལ་བྱིན་
ནས་རྒྱབ་ཕྱོགས་མཚོ་འགྲམ་ལ་སྐྱི་སྐྱོད་རྒྱུད་ལ་འཁོར་བཟུང་ནས་འགོ་རྒྱུད་ཚབ་
ལ་སྒྲོར་མོ་ང་ཚོར་སྐྱོད་མཁུ་ཞིག་འགྲུག་ཨེ་ལུ་ལ་བཞུས་པ་ཡིན། ང་ཚོ་ཡང་མི་
སྐྱུ་ཡིན་ལ་འདྲི་གཏུགས་བྱ་རྒྱུར་ཡང་ཚེས་དོ་ཚ་བ་ཞིག་འདུག ང་ཚོ་སྐྱོ་མདོག་གིས་
ཡར་མར་ལ་འབྱམས་པ་ཡིན། བྱི་ལོགས་ནི་གང་མོ་རེད། སྐོབ་ལྷ་ཚེན་མོའི་བུ་ཞིག་
གིས་མེ་རི་ལུ་ཡི་ཚགས་སྐྱོད་སྐོང་བའི་གཟུགས་དེ་ལ་རྩལ་ལུ་ཐོན་ཡོང་གི་འདུག་
མོད། འོན་ཀྱང་དེས་ཁྱད་པར་གང་ཡང་བཟོ་གི་མེད་པའི་རྣམ་པ་སྟོན་ཐབས་བྱེད་
གྱི་འདུག རིན་དང་དེད་གཉིས་ལ་སྐྱོད་ཆ་དྲིས་བྱུང་མོད་ང་ཚོ་ནི་སྐྱོད་འཚོང་མའི་
བདག་པོ་མིན་པའི་ཐག་གཅོད་བྱས་པ་ཡིན། སྐོབ་བྱར་དུ་བཅོས་སྐྱུར་སྐོབ་ལྷ་ནས་
ཐོན་ཚར་ཅམ་ཡིན་པའི་བྱས་པ་ལོ་རྒྱུད་སྐྱོན་པ་སྐྱོན་པ་ཞིག་ང་ཚོ་ལ་འབྱར་ནས་
བསྐྱེབས་བྱུང་ལ། ཁོང་དང་རིན་གཉིས་སྐྱི་རྣམ་ཅིག་གི་ཚེད་དུ་བཞུགས་ནས་བྱིན་
མོད། “སེབས་ཤོག་ཁོ་རེ། མི་ཞིག་གི་མགོ་ལ་གཞུས་ནས་ཁོའི་སྐོར་མོ་ལེན་དུ་འགོ་
ལ།”

356

“ཁོ་རེ། ང་ཁྱེད་ལ་དགའ།” རེ་ཅི་གིས་སྐྱོད་བརྒྱུད། ཁོང་ཚོ་འཚུབ་སེ་ཕྱིན་སོང་།
སྐབས་གཅིག་གི་རིང་ལ་ངས་སེམས་སྤྲུལ་བྱས་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་རེ་ཅི་གིས་བྱིས་པ་
འདི་དང་མཉམ་དུ་ཞེལ་ བ་སོ་གོང་ཁྱེད་ཀྱི་སྤང་ལམ་ལ་རོལ་ནས་སྤང་བ་སྐྱིད་
སྐྱིད་ཁོ་ན་བྱེད་འདོད་འདུག མེ་རི་ལུ་དང་དེད་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱུང་ས་འཁོར་ནས་
བསྐྱུགས་པ་ཡིན། མོས་ལག་པ་གཉིས་ཀྱིས་ང་ལ་འཁྱུད་བྱུང་། ངས་ལབ་པ་ཡིན།
“དམུལ་བ། ལུ། མྱེ་རི་སེ་ཁོ་ལ་མ་སྐྱོབས་བར་དུ་སྐྱུགས་དང་།”

“ང་ལ་ཁྱེད་པར་མི་འདུག གང་ལྟར་རེ་ཅི་གིས་ང་གཡུག་གི་རེད།”

“ཁྱེད་རང་རེ་ཅི་མར་ལ་ག་དུས་འགོ་གི་ཡིན།”

“ངས་མི་ཤེས། ངས་ཅི་ཞིག་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་ལ་ཁྱེད་པར་མི་འདུག ཁྱེད་དང་
མཉམ་དུ་ཤར་ཕྱོགས་ལ་འགོ་རུང་ངམ།”

“ང་ཚོས་སྐྱེ་རི་སེ་ཁོ་གོང་ཁྱེད་དུ་སྐྱོར་མོ་འགའ་འཚོལ་དགོས་འཁེལ་གྱི་རེད།”

“ཁྱེད་ལ་གུང་ཟས་ཚོང་འཁོར་གྱི་དུལ་གཉེར་གྱི་ལས་ཀ་ཞིག་གང་ནས་ཐོབ་
པ་ངས་ཤེས། ངས་ཟ་ཁང་ཞབས་ཞུ་མ་བྱེད་ཀྱི་ཡིན། ངས་བྱ་ལོན་གྱི་ཐོག་ནས་ང་ཚོ་
སྤོད་སྐབས་འེ་མགོན་ཁང་ཞིག་ཤེས་ཀྱི་ཡོད། ང་ཚོ་མཉམ་སྤོད་མཉམ་འགྲོགས་བྱེད།
ཨོ། ང་སྐྱིད་པོ་མི་འདུག”

“ཁྱེད་རང་ག་རེ་ལ་སྐྱིད་པོ་མི་འདུག བྱ་གུ”

“ང་ནི་ཡོད་ཚད་ལ་སྐྱིད་པོ་མི་འདུག ཨོ་དམུལ་བ། ངས་ད་ནི་རེ་ཅི་འདི་འདྲའི་
སྐྱོན་པ་ཞིག་མིན་ན་བསམ་གྱི་འདུག” རེ་ཅི་གང་མོ་འཚོར་འཚོར་གྱིས་ཚུར་ལོག་
ནས་རྒྱུང་ས་འཁོར་ནང་དུ་སྤྱིང་སོང་།

“ཁོ་ཅི་རི་འདྲའི་མི་ཚོ་དཔོ་ཞིག་རེད། མོ་ཉོ། ང་ཁོ་ལ་དགའ་བྱུང་། ངས་ཁོ་དང་
 འདྲ་བའི་མི་སྣོད་ཕྲག་མང་པོ་དོ་ཤེས་ཤིང་། ཁོ་དེ་ཅག་ཚང་མ་གཅིག་པ་རེད། ཁོ་
 ཅག་གི་སེམས་ནི་རྒྱ་ཚོད་འཁོར་ལོ་དང་འདྲ་བར་གཅིག་མཚུངས་ཀྱིས་ལས་ཀ་
 བྱེད་ཀྱི་རེད། མོ་རྒྱལ་མཐའ་མེད་པའི་འཁོར་བའི་ལས། ཏུས་ཚོད་མི་འདུག ཏུས་
 ཚོད་མི་འདུག ...” དེ་ནས་ཁོ་དག་གིས་རྒྱུ་རྒྱུ་ལས་འཁོར་སྐྱེས། ལ་ལོའི་འཁོར་ལོའི་སྣོད་
 བསྐྱེས། ཞེས་པ་སོ་གྲོང་གྲུང་ནས་ལྷིང་སེ་ཐོན་སོང་། “ང་ཚོས་རྒྱུ་རྒྱུ་ལས་འཁོར་སྐྱེས།
 བསྐྱེད་པ་འགའ་ཡར་ལེན་དགོས་འཁེལ་བ་ནི་ཉལ་གཅིག་རེད། ང་ཚོས་འགའ་རེ་
 ལག་ཏུ་ཡོང་རྒྱ་རེད་བསམས། མོ་མོ། འདི་འདི། ལྟོས་ཨ།” ཁོ་དག་གིས་རྒྱུ་རྒྱུ་ལས་འཁོར་བ་
 ཞིག་ལ་སྐྱེད་བརྒྱུ་ཅིང་། དེ་བསྐྱོར་ནས་དཀྲོགས་པ་དང་། རོ་འདྲེན་རྒྱུ་རྒྱུ་ལས་འཁོར་
 ཞིག་ལ་གཡོལ་ནས་གྲོང་གྲུང་གི་རྒྱུ་ཚོད་ལས་བཀལ་ཏེ་ཚུར་འཁོར། གཙང་པོའི་
 སར་དོས་ན་ཏུ་དབར་རི་བཟི་གྲོང་གྲུང་གི་ནོར་བུ་ལྷར་ཁྲ་ལེམ་མེར་ཡོད་པའི་སྐོག་
 འོད་དང་། སྐྱོ་མདོག་གི་ས་སྐྱེས་པོ། མེག་སི་ཁོ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཆེ་དབའ་དབའ་མང་འ་
 ལྷེའི་ནོར་བུ་ལྷར་ཁྲ་ལེམ་མེར་ཡོད་པའི་སྐྱེས་ཚོགས་ཅམས་འདུག མེ་རི་ལུ་ཡིས་
 རྒྱལ་ཁབ་འདིའི་ཡར་མར་དུ་བསྐྱོད་པའི་སྐྱེས་སུ་རྒྱུ་ལ་རི་ལྷར་བལྟས་པ་དེ་དང་
 མཚུངས་པར་རྒྱུ་ལྷར་ང་བ་ཞིག་དང་བཅས་མོས་གདོང་ནག་གེར་མེག་རྒྱར་ནས་
 རྒྱུ་ལ་ལྷ་བཞིན་འདུག དེ་ཡང་མོས་ཁོའི་མགོ་པོ་གཏུབས་ནས་རང་གི་གྲོན་ཆས་
 འཛོག་ས་ལ་སྐྱེས་ན་འདོད་པའི་རྒྱུ་ལས་ཀ་ཞིག་གིས་ལྷ་ཞིང་། མོ་ནི་ཁོ་དེ་ལ་ཕྲག་
 དོག་དང་འགྲོད་གཏུང་ཅན་གྱི་བཟེ་དུང་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ནི་ཏུ་ལས་པའི་ཐོག་ནས་
 ཁོ་དང་ཉིད་ཀྱི་ཡིན་ལུགས་དང་མཚུངས་ལ། ཚང་མ་རྒྱུ་པོ་དང་། མཐོང་རྒྱུང་།
 སྐྱོན་པའི་ཕྱོགས་སུ་ཡོད་ལ། མོ་ལ་རྣམ་ཤིང་འཁོགས་པའི་འཇུ་མ་འཇུ་པོ་ཞིག་

ཡོད་མོད། ད་དུང་སྒྲིག་ཅན་གྱི་སྤྲུལ་དོག་ཅིག་ཡོད་པ་དེས་ང་ནི་མོ་ལ་སྐྱུག་པར་བྱས།
 མོས་ཤེས་པའི་བརྗེ་དུང་དེ་ལ་ནི་ནམ་ཡང་འབྲས་བུ་སྒྲིབ་མི་སྲིད། གང་ཡིན་ཟེར་ན་
 མོས་ཁོང་གི་མོའི་རང་བཞིན་གྱི་སྣངས་འདྲིན་དང་འགན་ཁུར་མེད་པའི་བསམ་སྒོ་
 དང་བཅས་པའི་ཁོང་གི་མ་མགལ་ལྟར་དུ་དབྱངས་པའི་རུས་པའི་གདོང་དེ་ལ་བལྟས་
 སྐབས། མོས་ཁོང་ནི་ཆེས་སྣོན་པ་ཞིག་ཡིན་པ་ཤེས་པ་རེད། རྟེན་གྱིས་ནི་མེ་རི་ལུ་ནི་
 སྤང་འཆོང་མ་ཞིག་ཡིན་པར་རྣོན་ཡོད་པ་དང་། ཁོང་གིས་མོ་ནི་སེམས་ཁམས་བརྟན་
 བོ་མེད་པའི་རླུན་བཤད་མཁམ་ཞིག་རེད་ཅེས་ང་ལ་ནང་གཏམ་གྱི་ཚུལ་གྱིས་བཤད་
 བྱུང་། འོན་ཀྱང་མོས་ཁོ་ལ་ལྟ་སྣངས་འདྲིའི་ཐོག་ནས་བལྟས་སྐབས་དེ་ནི་བརྗེ་དུང་
 ཡང་རེད། དེ་ནས་རྟེན་གྱིས་དེ་མཐོང་སྐབས་ཁོང་གིས་རྟག་ཏུ་རང་གི་མིག་གི་རྗེ་མ་
 དག་གིས་སྐྱེལ་ལང་འཁྲབ་ཅིང་། སོ་ནི་སྤྲི་ཉིག་བཞིན་དཀར་སེང་དེ་བ་དང་བཅས་
 རང་གི་སྐྱེལ་ལང་རང་བཞིན་གྱི་འདྲུམ་རླུན་མ་དེ་སྣོན་ཅིང་། དེ་ཡང་དུས་ལུན་ལྷང་
 ཅམ་གྱི་སྣོན་དེར་ཁོང་གིས་རང་གི་རྟག་བརྟན་འཇུར་མེད་གྱི་ཁོད་ནས་མི་ལམ་ཅམ་
 ཞིག་མི་བཞིན་ཡོད། དེ་ནས་མེ་རི་ལུ་དང་དེད་གཉིས་གང་མོ་བགད་ཅིང་། རྟེན་གྱིས་
 སྒོ་མི་བདེ་བའི་རྣམ་འཇུར་ཅི་ཡང་བསྟན་མ་སོང་ལ། སྐྱོན་རྟགས་ཀྱི་དགའ་སྣང་ཆེ་
 བའི་འདྲུམ་དམུལ་ཆེན་པོ་ཞིག་བསྟན་པ་དེས་ང་ཆོ་ལ་བཤད་པ་ནི། གང་ལྟར་ཡང་
 ང་ཆོ་ལ་རང་ཅག་གི་སྣང་བ་སྦྱིད་སྦྱིད་དེ་ཐོབ་གྱི་མི་འདུག་གམ་ཅེས་པ་དེ་རེད་ལ།
 དེ་ཉག་ཉག་སྤང་བ་སྦྱིད་སྦྱིད་རེད།

ཨེལ་ ས་སོ་གོང་ཁྱེར་གྱི་ཕྱི་རོལ་ནས་སྐྱོན་ནག་ཁོད་དུ་ང་ཆོས་གཟུགས་པོ་
 བསྐྱམས་ནས་བསྟན་པའི་མི་རྒྱུང་རྒྱུང་ཞིག་གིས་མཐེ་བོང་ཕྱིར་བསྟན་པ་མཐོང་བྱུང་།
 དེ་ནི་ང་ཆོས་རེ་སྐྱུག་བྱས་པའི་རྒྱངས་འཁོར་སྐྱུག་བསྐྱོད་པ་རེད། ང་ཆོ་ལམ་ཟུར་ལ་

བུད་ནས་ཁོང་ཡོད་ས་ལ་རྒྱབ་བཞག་བརྒྱབ། “བྱིས་པ། བྱིང་ལ་སྒྲོར་མོ་ག་ཚོད་ཡོད།”
 བྱིས་པ་དེ་ལ་སྒྲོར་མོ་མི་འདུག་ཅིང་། ཁོ་ནི་ལོ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་མ་ཡིན་ལ། མདོག་
 མོར་ཞིང་ཁྱད་མཚར་བ། ལག་པ་ཡ་གཅིག་འཚར་མེད་པའི་ཞ་བོ་ཡིན་པ་དང་དོ་སྐྱེ་
 ཡང་མི་འདུག “ཁོང་བྱིས་པ་སློབ་འབབ་ཅིག་མི་འདུག་གམ།” གཟུང་བ་ལྟ་བུ་གྱི་བག་ཚོད་
 བ་ཞིག་དང་བཅས་ཤིན་པ་ལ་འཁོར་ནས་དེ་ལྟར་བཤད། “གོགས་སོ། ཡར་ཤོག ང་
 ཚོས་བྱིང་འབྱོར་འགྲོ་གི་ཡིན།” བྱིས་པ་དེས་རང་གི་གོ་སྐབས་མཐོང་བུང་། ཁོང་གིས་
 བཤད་ན་ཁོང་ལ་ཁ་ལི་སྒྲོར་ནི་ཡ་མང་འཕྲེ་བུ་ལ་རེ་གོང་བྱིར་དུ་ཨ་ཞེ་ཞིག་ཡོད་པ་
 དང་། དེས་ཟ་ཆས་ཚོང་ཁང་ཞིག་བདག་ཏུ་བརྒྱུད་ཡོད་ལ། ང་ཚོ་དེ་གར་འབྱོར་མ་
 ཐག་ཏུ་ཁོང་གིས་ང་ཚོ་ལ་སྒྲོར་མོ་འགའ་ཡོད་ཅེས་ཟེར། ཤིན་གཤམ་མོ་དགོད་བཞིན་
 བརྒྱལ་ས་སོང་ལ། དེ་ནི་བྱང་ཁ་རོ་ལི་ན་མང་འཕྲེ་བུ་བྱིས་པ་དེ་དང་ཉ་ཅང་འདྲ་
 བོ་འདུག “རེད་ལ། རེད་ལ།” ཤིན་གྱིས་སྐད་བརྒྱབ། “ང་ཚོ་ཚང་མ་ལ་ཨ་ཞེ་ཡོད་པ་
 རེད། ཨོ་རེད། ད་འགྲོ་ས་པ་གིའི་ལམ་ཁའི་རྒྱུད་དུ་ཡོད་ཚད་ཀྱི་ཟ་ཆས་ཚོང་ཁང་
 དང་། ཨ་ཁུ་དང་ཨ་ཞེ་ཚང་མ་ལ་ལྷ་རུ་འགྲོ།” དེ་ནས་ང་ཚོ་ལ་འགྲུལ་པ་གསར་པ་
 ཞིག་ཡོད་ཅིང་། ཁོང་ནི་བྱིས་པ་ལོ་ཆུང་བཟང་བོ་ཡིན་པའང་ང་ཚོས་ཤེས་བུང་། ཁོང་
 གིས་ཚིག་གཅིག་ཀྱང་བཤད་མ་སོང་ལ། ཁོང་གིས་ང་ཚོ་ལ་ཉན་ནས་བསྐད་སོང་།
 སྐར་མ་གཅིག་གི་དུས་ལུན་རིང་ལ་ཤིན་གྱི་སྐད་ཚིག་ལ་མཉན་རྗེས་པལ་ཆེར་ཁོང་མི་
 རློན་པ་འགའི་རྒྱུ་ལ་འཁོར་དུ་བསྐད་ཡོད་པར་ཡིད་ཆེས་རྟེན་ཡོད་སྟུང་། ཁོང་གིས་
 བཤད་ན་ཁོང་ནི་ཨ་ལ་ལྷ་མ་མང་འཕྲེ་ནས་རང་གི་བྱིས་པ་ཡོད་སའི་ཨོ་རེ་རྟོན་མང་འཕྲེ་
 བའི་བར་དུ་རྒྱུ་ལ་འཁོར་སྐྱབ་བསྐྱོད་བྱིང་གི་ཡོད་ཟེར། ང་ཚོས་ཁོང་གིས་ཨ་ལ་ལྷ་
 མ་མང་འཕྲེ་ནང་ཅི་ཞིག་བྱིན་གྱིན་ཡོད་མེད་དུས་པ་ཡིན།

360

“ང་ངའི་ཨ་ཁུ་ལ་ལྟ་བུ་བྱིན་པ་ཡིན། ཁོང་གིས་ང་ལ་ཤིང་ལས་བཟོ་བྱ་ཞིག་ཏུ་
ལས་ཀ་ཡོད་ཅེས་བཤད་བྱུང་མོད་ལས་ཀ་དེ་འགྲུབ་མ་སོང་། དེར་བརྟེན་ང་གིས་ལ་
ལོག་འགོ་གི་ཡོད།”

“ཁྱིམ་ལ་འགོ་གི་ཡོད།” རེན་གྱིས་བཤད། “ཁྱིམ་ལ་འགོ་གི་ཡོད། ཨོ་རེད། ངས་
ཤེས་ཀྱི་ཡོད། ངས་ཁྱེད་རང་གིས་ལ་འབྱེད་འགོ་གང་ལྟར་ཡང་པ་གི་རྩི་རི་སི་ཁོ་གོང་
ཁྱེད་བར་དུ།” འོན་ཀྱང་ང་ཚོ་ལ་སྒྲོར་མོ་གཅིག་ཀྱང་མེད། དེ་ནས་ང་ལ་བསམ་མཁོ་
འཁོར་བ་ནི་ངས་ཨ་རི་ཚོ་ན་མངའ་སྡེའི་ཕུ་སོན་གོང་ཁྱེད་ཏུ་ཡོད་པའི་གོགས་པོ་
རྟིང་པ་ཉལ་ཉིང་སྐྱམ་ནས་སྒྲོར་མོ་ལྡེ་བསྐྱེ་བྱི་རེད་དེ་བུ་བྱུང་། དེ་མ་ཐག་རེན་
གྱིས་དེ་ག་རང་ཐག་ཚོད་པ་ཡིན་ལ་ང་ཚོ་ཕུ་སོན་གོང་ཁྱེད་ལ་འགོ་གི་ཡིན་ཟེར། ང་
ཚོ་བྱིན་པ་ཡིན།

མཚན་མོའི་སྐབས་སུ་ང་ཚོས་ནེའུ་མེག་སི་ཁོ་མངའ་སྡེའི་ལ་སི་ཁི་རི་སི་སི་
གོང་ཁྱེད་བསྐྱར་ཅིང་། སྐྱེ་རེངས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཨ་རི་ཚོ་ན་མངའ་སྡེ་ལ་འབྱོར་བྱུང་།
ང་གཉིད་མཐུག་པོ་ཞིག་ལས་སང་དུས་མི་ཚང་མ་ལྷུག་ནང་བཞུགས་གཉིད་དུ་ཡུར་བ་
མཐོང་བྱུང་ལ། རྒྱངས་འཁོར་གང་ཞིག་ལ་བཞག་ཡོད་པ་ནི་སུས་ཤེས། དཀོན་མཆོག་
མཐུན། གང་ཡིན་ཟེར་ན་རྒྱངས་པས་གཡོགས་པའི་སྡེའུ་ཁུང་ནས་ངས་བྱི་རོལ་
མཐོང་བྱུང་གི་མི་འདུག ང་རྒྱངས་འཁོར་གྱི་བྱི་རོལ་ཏུ་སོན་པ་ཡིན། ང་ཚོ་རི་ཚོགས་
གྱི་ཁོད་ན་འདུག་སྟེ། མཁའ་དབྱིངས་ནས་ཉི་ཅེ་འཆར་བ་དང་། རྒྱུང་བྱིང་སྐྱེ་བྱང་མོ།
རི་དོགས་དམར་པོ། ལུང་པ་དག་གི་ནང་དུ་ལྡང་མདོག་གི་རྩྭ་ཐང་། ཟེལ་བ། གསེར་
མདོག་གི་རྩྭ་པ་འཕྲོ་བཞེན་པ་བཅས་འདུག་ལ། ས་གཞིའི་དོས་སུ་རི་ཅིག་ལྟོ་རྒྱར་
གྱི་ཁུང་བྱུང་དང་། ཚེར་མའི་སྡོན་པ་ལག་ཁྲ་སི། མེ་སི་ཁི་འེ་ཞེས་པའི་སྡོང་པོ་བཅས་

འདུག ད་ནི་ངས་རྒྱུ་ལའོར་བསྐྱོར་བའི་དུས་ལ་བབས་པ་རེད། ངས་འི་ན་དང་
 བྱིས་པ་གཉིས་པར་འབྲུང་རྒྱུ་བཏང་ཞིང་། ལྷུ་མ་རྒྱུ་མོས་སུ་མི་འགོ་སྤང་རྒྱུ་
 འཁོར་གྱི་ཐེན་སྒྲིག་ལོ་ཆས་ནང་དུ་རྒྱུང་སྤེན་ཞིང་། རྒྱུ་མ་འཁོར་གྱི་མེ་བསད་ནས་རི་
 རོགས་ནས་ཐུར་དུ་ཕྱིན། ཐབས་ལམ་འདི་རྒྱུད་ནས་ང་ཨ་རི་རྩོ་ན་མངའ་སྡེའི་རྒྱན་
 སོན་གྲོང་ཁྱེར་ལ་ཕྱིན་པ་ཡིན། སྐྱོར་མོ་བཞིའི་རིན་ཐང་ཅན་གྱི་རོ་ཁོ་རྟགས་ཅན་གྱི་
 རྒྱ་ཚོད་གོར་མོ་ཞིག་ངའི་སྐྱེས་སྐར་གྱི་ལག་རྟགས་ལ་སྤྱད་པ་དེ་ང་ལ་ཡོད་པ་སེམས་
 ལ་འཁོར་བྱུང་། ལྷུ་མ་ལྷུག་ས་ཚིགས་ནས་མི་དེ་ལ་སྟེན་སོན་གྲོང་ཁྱེར་དུ་གཏང་མ་
 ཚོང་ཁང་ཞིག་ཡོད་མེད་ཁོང་གིས་ཨེ་ཤེས་དྲིས་པ་ཡིན། དེ་ནི་ལྷུ་མ་ལྷུག་ས་ཚིགས་
 གྱི་འཁྲིམ་དེ་ག་རང་ལ་འདུག ངས་སྐོ་བརྒྱུ་ལ་ཡིན་ལ། མི་ཞིག་མལ་ཁྲི་ལས་
 ཡར་ལངས་སོང་། དེ་ནས་སྐར་མ་གཅིག་གི་ནང་རྒྱུད་ལ་ང་ལ་རྒྱ་ཚོད་གྱི་རིན་སྐོར་
 མོ་གཅིག་ཐོབ་བྱུང་། དེ་ནི་ལྷུ་མ་སྐར་གྱི་ནང་དུ་ཕྱིན་སོང་། ད་ནི་ང་ཚོ་ལྷ་སོན་གྲོང་
 ཁྱེར་བར་དུ་ལྷུ་མ་གྱིས་འདང་པ་ཡོད། འོན་ཀྱང་སྐོ་བྱུར་དུ་ཐུང་མདའ་བཏགས་པའི་
 ཉེན་རྟོག་དམག་མི་ཆེན་པོ་ཞིག་མངོན་བྱུང་ལ། ངས་རྒྱུ་མ་འཁོར་བསྐྱོར་ནས་འགོ་
 གཤམས་བྱེད་གྱི་ཡོད་པ་དང་དུས་མཚུངས་སུ་ཁོང་གིས་ངའི་ཁ་ལོ་པའི་ལག་ཁྱེར་ལ་ལྷ་
 གི་ཡིན་ཟེར། “རྒྱུ་མ་སྐྱེགས་རྒྱུ་ལ་བསྐྱུང་པའི་མི་དེ་ལ་ལག་ཁྱེར་ཡོད་པ་རེད།” ངས་
 དེ་ལྟར་བཤད་པ་ཡིན། འི་ན་དང་མེ་རི་ལུ་གཉིས་ཉལ་ཐུལ་གྱི་འོག་དུ་མཉམ་དུ་ཉལ་
 ཡོད། ཉེན་རྟོག་པས་འི་ན་ལ་ཕྱི་རོལ་དུ་ཐོན་ཞིག་ལ་བ་སོང་། སྐོ་བྱུར་དུ་ཁོང་གིས་མི་
 མངའ་ཕྱིར་བཏོན་ནས་ “ཁྱེད་ཀྱི་ལག་པ་གཉིས་ཡར་རྒྱུ་ལས།” ཞེས་སྐད་བརྒྱུ་སོང་།

362

“ཉེན་རྟུལ་པ་[ཉེན་རྟོག་པ་ལགས།]” འི་ན་གྱིས་ཆེས་འགྲུལ་བསྐྱོད་བྲལ་ཞིང་
 ཐེན་རྟགས་གྱི་གདངས་ཤིག་གིས་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ངས་གོ་བྱུང་། “ཉེན་རྟུལ་པ། ངས་

དོར་མའི་ཁ་ལ་ཐེབ་སྒྲོག་རྒྱལ་རྒྱ་ཅམ་ཞིག་བྱེད་གྱི་ཡོད།” ཐ་ན་ཉེན་རྟོག་པ་དེའང་
ཏུ་ལམ་གང་མོ་ཤོར་གྲབས་བྱས་སོང་། ཇི་ནི་ཕྱི་ལ་ཐོན་ཞིང་། འདམ་གྱིས་གཡོགས་
ཤིང་ལྷོན་པ་རྩལ་པོ། འདྲིབས་ཅན་གྱི་སྟོང་གོས་གོན་པ། ལྟོད་པ་ཕུར་ཕུར་བྱེད་པ།
དམོད་ཆེག་འབོར་བ། ཁོང་གི་ཁ་ལོའི་ལག་ཁྱེར་དང་རྒྱངས་འཁོར་གྱི་ཡིག་ཆ་རྣམས་
འཚོལ་བྱིར་བྱོགས་གང་ས་གང་ལ་འཚོལ་བ་བཅས་བྱེད་གྱི་འདུག ཉེན་རྟོག་པས་
ང་ཚོའི་རྒྱངས་འཁོར་རྒྱབ་གྱི་དོ་སྐྱམ་བསྐྱོགས་སོང་། ཡིག་ཆ་ཚང་མ་ཉག་ཉག་རེད།

“ངས་ལྷ་རྟོག་ཅམ་བྱེད་གྱི་ཡོད།” ཁོང་གིས་གང་མོ་འཚོར་འཚོར་བྱེད་བཞིན་
དེ་སྐྱེད་དུ་བརྗོད། “ད་ལྟེང་རང་འགོ་ན་འགྲིག་ རོ་མ་བཤད་ན་རྟེན་སོན་ནི་གོང་སྤྱོད་
ག་ཞིག་ཟིན། གལ་སྲིད་ལྟེང་ཅག་གིས་ཞོགས་ཇ་འདིར་བཟུང་ན་ལྟེང་རང་ཚོ་དེ་ལ་
དགའ་བོ་ཡོང་སྲིད་གྱི་རེད།”

“ལགས་སོ། ལགས་སོ། ལགས་སོ།” ཇི་ནི་གྱིས་ཁོ་ལ་མཐའ་གཅིག་དུ་སྤྲང་མེད་
གྱིས་དེ་སྐྱེད་བརྗོད་ཅིང་། དེ་ནས་རྒྱངས་འཁོར་བསྐྱོར་ཏེ་བྱིན་སོང་། ང་ཚོ་ཚང་མས་
སྒོ་བདེ་བའི་དབུགས་རིང་སྤངས་པ་ཡིན། གསར་བུའི་ཤོག་ལག་དག་གིས་ལག་ན་
སྐར་མ་གཅིག་ཀྱང་མེད་པར་རྒྱངས་འཁོར་གསར་པ་རྣམས་གྱི་ནང་ནས་ཡོང་ཞིང་།
རྒྱ་ཚོད་རྣམས་གཏའ་མའི་ཚོང་བརྗེ་བྱེད་སྐབས་ཉེན་རྟོག་པ་རྣམས་ལ་དོགས་པ་ཡོང་
གི་ཡོད་པ་རེད། “ཨོ། ཁོང་ཚོས་རྟོག་པར་རྩལ་གཏོགས་བྱེད་གྱི་ཡོད་པ་རེད།” ཇི་ནི་
གྱིས་བཤད། “འོན་ཀྱང་ཁོང་ནི་སྤར་ཇི་ནི་ལ་མངའ་སྡེའི་ནང་གི་ཅི་ཅི་དེ་ལས་ཏུ་
ཅང་བཟང་བ་ཞིག་རེད། ཁོང་ཚོས་གསར་འགྱུར་གྱི་མགོ་བརྗོད་དུ་འབྲི་འོས་པའི་
འཛིན་བཟུང་དེ་འདྲ་བྱེད་ཐབས་བྱེད་གྱི་རེད། ཁོང་ཚོས་རྒྱངས་འཁོར་འགོ་ཚད་
ཚང་མ་ཆེ་ཁ་གོ་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་རྒྱ་ཚོགས་ཆེན་པོ་ཞིག་རེད་བསམས་གྱི་ཡོད་པ་རེད།

ཁོང་ཚོ་ལ་ལས་ཀ་གཞན་གྱི་ཚུ་ཅི་ཡང་མེད་པ་རེད། ང་ཚོས་ཕྱི་སོན་གྱི་ཁྱིམ་
ལ་རྒྱུ་ལས་འཁོར་བསྐྱོད།

ཕྱི་སོན་ནི་ཤིང་སྤོང་མེ་སི་ཁི་འི་ཅན་གྱི་ཡིད་དུ་འོང་བའི་ལུང་པ་ཞིག་གི་གཙང་
འགམ་དུ་ཆགས་ཡོད་ཅིང་། ཐོད་དུ་གངས་ཀྱིས་གཡོགས་པའི་ཁ་ཐ་ལི་ན་རི་རྩུད་
ཡོད། གྲོང་ཁྱིམ་དེ་ནི་འཇུགས་སྐྱོན་གྱི་ལས་ཀ་མང་པོ་ཡོད་ས་ཞིག་རེད་ལ། མི་རྣམས་
ནི་འཕྲུལ་ལུན་ཚམ་ལ་སྤོང་བའི་མི་ཚོར་པོ་འདོད་རྒྱུ་ཅན་ཅན། སྲིལ་བ་འཚུབ་འཚུབ།
མཚན་མཐུན་འཁྲིག་སྤྱོད་པ་བཅས་ཡིན་པ་དང་། ད་དུང་གྲོན་པ་སྐྱམ་སའི་ཐག་
གདང་དང་། རྒྱུ་ལས་འཁོར་གྱི་འཇུག་འཁོར་མང་ཞིང་། བསྐྱེད་ལེག་གི་དར་
དཔུངས་དང་བཅས་པའི་གྲོང་ཁྱིམ་གྱི་སྲུང་ལམ་དག་ནི་འཚང་ཁ་ཤིག་ཤིག་
རེད། དེ་དག་ཚང་མ་བསྐྱོད་ཡོད་པའི་སྤོང་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་
བོ་འཇུག་ ཉིང་གླུ་བསྐྱད་ཡོད་སའི་སྤོང་དུ་ ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་
ཁོང་དུ་ཡིད་དུ་འོང་བའི་གཙང་འགམ་གྱི་ནགས་ཚལ་རྩུད་དུ་ཡར་དཀྲོགས་ཡོད།
ང་ཚོས་ཉིང་གླུ་རང་ཉིང་གླུ་ར་ན་བསམ་གཞིགས་ཁོད་སྤུང་ནས་བསྐྱད་པ་
མཐོང་བྱུང་། ཁོང་ནི་ཚོམ་པ་པོ་ཞིག་ཡིན་ལ། ཁོང་གིས་ཞི་འཇམ་གྱི་ངང་ནས་རང་
གི་དེབ་འབྲི་ཆེད་ཨ་རི་རྩོ་ན་མང་འཕྲེ་ལ་ཡོང་ཡོད་པ་རེད། ཁོང་ནི་གཞུགས་རིང་
ཞིང་གོ་བ་ལ་རོ་ཚ་སྐྱ་བའི་བཞད་གད་སྐྱ་མཁན་ཞིག་ཡིན་ལ། ཁོང་གིས་ཁ་སར་
འཁོར་ནས་ཁྱིམ་ལ་ཤབ་ཤབ་ཅིག་འཆད་ཅིང་། དུས་རྒྱུན་ནས་དགོད་འཚོར་བའི་
དོན་ཞིག་བཤད་ཡོང་གི་རེད། ཁོང་གི་རྒྱུང་མ་དང་གྲིས་པ་གཉིས་ཀྱང་ཁོང་དང་
སྐྱོན་དུ་འདམ་གྱིས་བཅོས་པའི་ཁང་པ་དེར་ཡོད་ཅིང་། དེ་ནི་ཨ་རིའི་གདོད་མའི་མི་
རིགས་ཡིན་པའི་རང་གི་ས་ཚབ་དེས་བརྒྱབ་པའི་ཁང་རྒྱུང་ཞིག་རེད། ཁོང་གི་ཨ་

མ་ནི་ལྷ་ས་རའི་ཕར་ཕྱོགས་དེར་མོ་རང་རང་གི་ཁང་པར་བསྐྱད་ཡོད་པ་རེད། མོ་ནི་
 རྩ་མ་བཟོ་རྒྱ་དང་། སྤང་རྒྱ་བསྐྱར་རྒྱ། དེབ་སློག་རྒྱ་བཅས་ལ་དགའ་སྣང་ཅན་གྱི་
 ཨ་མེ་རི་ཀའི་བྱང་མེད་ཅིག་རེད། ཉིང་གླམ་གྱིས་ནེའུ་ཡོག་ནས་བཏང་བའི་ཡི་གེ་
 རྣམས་བརྒྱུད་ནས་རིན་གྱི་སྐོར་གོ་ཡོད་པ་རེད། ང་ཚོ་ནི་སློབ་གྲྭ་གྱི་ཚོགས་ཤིག་དང་
 མཚུངས་པར་ཁོང་གི་སྣང་དུ་མར་བབས་ཡོང་བ་རེད་ལ། མཐའ་ན་སྐྱུག་བསྐྱོད་པ་
 ཞུ་བོ་ཞེས་སྐྱེ་རྒྱུ་དང་བཅས་པའི་ང་ཚོ་ཚང་མ་སྐོགས་བསྐྱད་ཡོད། བྱེ་ཐང་གི་རྒྱུང་
 བྱ་ཏུ་ཅང་གང་མོ་དེའི་ཁོང་དུ་ཉིང་གླམ་གྱིས་བསྐྱས་གོས་སྣོད་ཐུང་ཞིག་གོན་ཅིང་ར་
 ཅོ་ཞིག་འཐེན་བཞིན་འདུག ཁོང་གི་ཨ་མ་གྱིས་བསྐྱེད་ནས་ང་ཚོ་མོའི་ཐབ་ཚང་
 དུ་ཟས་ལ་རོལ་ཆེད་མགོན་འབོད་བྱས་སོང་། ང་ཚོས་སྐྱེ་བའི་ཆེན་པོ་ཞིག་གི་ནང་དུ་
 སྐྱུག་པ་བསྐྱོད་པ་ཡིན།

དེ་ནས་ང་ཚོས་ལམ་བཞི་མདོ་ཞིག་གི་ཆང་ཚོང་ཁང་ཞིག་ལ་རྒྱུངས་འཁོར་
 བསྐྱོར་ཅིང་། དེར་ཉིང་གླམ་གྱིས་དདུལ་འཛིན་ཞིག་སྐོར་མོ་ལྷ་ཡི་དདུལ་རྒྱུང་དུ་
 བསྐྱུར་ཏེ་སྐོར་མོ་ངའི་ལག་ཏུ་བཞག་བྱུང་།

གྲུས་ཁའི་བདེ་མོ་ཐུང་ཐུང་བཞག་པ་ཡིན། “འདི་ནི་ངེས་པར་དུ་དགའ་བ་སྐྱེས་
 པ་ཞིག་བྱུང་།” ཉིང་གླམ་ཁ་ཕར་འཁོར་ནས་དེ་སྐད་བརྗོད་ཤིང་སྤོང་འགའ་ཞིག་གི་
 རྒྱབ་དང་བྱེ་མའི་ཕ་རོལ་ན་འགྲུལ་ཁང་ཞིག་གི་སྐོ་རྟགས་ནི་འོན་མེད་དུ་གྱུག་ཆེན་པོ་
 ཞིག་དམར་ཆེལ་ལེར་འབར། ཉིང་གླམ་ཚོམ་བྱིས་ནས་ཐང་ཆད་པའི་སྐབས་སུ་དུས་
 རྒྱུན་སྤི་རག་ཅིག་འཐུང་བྱིར་ས་དེར་འགོ་བ་རེད། ཁོང་ནི་ཏུ་ཅང་ཁེར་རྒྱུང་རེད་ལ།
 ནེའུ་ཡོག་ལ་ལོག་འདོད་སྐྱེས་འདུག ང་ཚོས་སྐྱུག་ནག་གི་ཁོང་དུ་ཕར་རྒྱུངས་འཁོར་
 བསྐྱོར་ཏེ་བསྐྱོད་རིམ་བཞིན་ཁོང་གི་རིང་བའི་བེམ་གཟུགས་དེ་ལལ་བར་གྱུར་བ་ལ་

ལྷ་རྒྱ་ནི་ཡིད་རྫོང་བ་ཞིག་རེད། དེ་ནི་ནེ་ལུ་ཡོག་དང་། རེ་ལུ་ ཨོར་ལེན་སི་གོང་ཁྱིར་ནང་
གི་བེམ་གཟུགས་གཞན་རྣམས་དང་མཚུངས་པ་ཅམ་སྟེ། ཁོང་ཅག་ནི་རྒྱ་ཆེ་བའི་ནམ་
མཁའི་འོག་དུ་ཤེས་མེད་ཚོར་མེད་གྱིས་ལངས་ཡོད་ཅིང་། ཁོང་ཅག་གི་སྐོར་གྱི་ཡོད་
ཚད་ནི་རྒྱ་ལ་ཐིམ་ཟེན་པ་རེད། གང་དུ་འགོ་ཅི་ཞིག་བྱེད། ཅིའི་བྱིར་བྱེད། དེ་ནས་
གཉིད་དུ་ཡུར། འོན་ཀྱང་སླེབ་པའི་ཤོག་ཁག་འདི་ནི་མདུན་སྟོགས་སུ་བསྟེན་ཡོད།

ལེན་དགུ་པ།

ལུ་སོན་གྲོང་ཁྱེད་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་དུ་ང་ཚོས་སྐྱོན་ལྟོས་ཁྱོད་ཀྱི་ལམ་ཁ་དེ་ཏུ་རྒྱུངས་འཁོར་
སྐྱུག་བསྐྱོད་པ་གཞན་ཞིག་མཐོང་། མི་འདི་ནི་ཁ་ལི་སྐྱོར་ནི་ཡ་མང་འ་སྡེའི་སྡེ་ཁར་
སི་སྐྱེལ་ད་གྲོང་ཁྱེད་ནས་ཡིན་པའི་ཨོག་ལ་རྟོ་མ་བ་ཞིག་རེད། ཁོང་གིས་རང་གི་སྐྱུང་
བཤད་བྱུང་། “དམུལ་བ་ལས་ང་ན། ང་ནི་འགྲུལ་བཞུད་ལས་སྐྱུངས་ཀྱི་རྒྱུངས་འཁོར་
དང་ཆབས་ཅིག་གླེ་ཁར་སི་སྐྱེལ་ད་ནས་ཐོན་པ་ཡིན་ལ། རྒྱུངས་འཁོར་གཞན་ཞིག་
གི་དོ་སྐྱོན་དུ་ངའི་རོལ་ཆ་གླེ་ཁར་བཞག་པ་ཡིན། དེ་དག་ཁྱོད་ནས་བསྐྱེད་མ་སོང་།
གླེ་ཁར་དང་སྐྱུགས་རྗེས་ཀྱི་གོ་སྐོར་པོ་དེ་ཚོ་བསྐྱེད་མ་སོང་། ཁྱེད་ཀྱིས་ཨ་ཤེས། ང་ནི་
རོལ་ཆ་བ་ཞིག་ཡིན་ལ། རོལ་དཔུངས་པ་རྩོད་ནི་མག་ཁོ་ཡི་“འཁོར་པའི་ཁྱོད་ཀྱི་
སོ་གསར་རྣམས་”ཞེས་པའི་རོལ་དཔུངས་ཚོགས་པ་དང་ལྷན་དུ་ཚེ་སྤྱིར་ཨ་རི་རྩོ་
ན་མང་འ་སྡེ་ལ་འགྲོ་གི་ཡོད། ཨོ་རེད། དམུལ་བ། འདྲི་ང་འདི་ཨ་རི་རྩོ་ན་མང་འ་སྡེ་
ན་ཡོད་ཅིང་རྒྱང་པོ་རྒྱང་ནག་ཡིན། ང་རང་གི་རོལ་ཆ་གླེ་ཁར་དེ་བརྒྱུས་པ་རེད། ལུ་
ཁྱེད་ཚོས་ང་སྐྱུང་ཡང་གླེ་ཁར་སི་སྐྱེལ་ད་ལ་འབྱེད་དང་། ངས་ངའི་སྐྱོན་ལས་སྐྱོར་
མོ་རྒྱངས་ཡོང་། ཁྱེད་ཅག་ལ་སྐྱོར་མོ་ག་ཚོད་དགོས།” ང་ཚོས་ནི་གླེ་ཁར་སི་སྐྱེལ་ད་
ནས་སྐྱི་རི་སི་ཁོ་གྲོང་ཁྱེད་ལ་འདང་ཅམ་གྱི་སྐྱུམ་འདོད་ཅིང་དེ་ནི་སྐྱོར་མོ་གསུམ་
ཅམ་རེད། ད་ནི་རྒྱུངས་འཁོར་དུ་ང་ཚོ་མི་ལྡོ་ཡོད། “དགོང་རྩོ་བའི་ལོགས། ལྷན་སྐྱུ་
ལགས།” ཁོང་གིས་མེ་རི་ལུ་ལ་རང་གི་ལྷ་མོ་བཀྲགས་ཅམ་བྱས་ཏེ་དེ་རྒྱུང་བརྒྱུད་དེ་
ནས་ང་ཚོ་ཐོན་པ་ཡིན།

མཚན་མོའི་དགེའུ་ལ་རི་རོགས་ཀྱི་ལམ་ཞིག་ཏུ་ང་ཚོ་ནི་གཤམ་དུ་ཡོད་པའི་
 བམ་སི་མི་རིང་སི་གོང་ཁྲེར་གྱི་སློབ་འོད་ཀྱི་སྟེང་ཐོད་ན་ཡོད་ཅིང་། སྐྱེ་རེངས་ཀྱི་
 སྐབས་སུ་ཁ་བས་གཡོགས་པའི་ལ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཁོད་དུ་ང་ཚོས་མོ་ཉ་མེ་བྱེ་ཐང་
 གི་སྤྱོད་ལ་ངལ་བས་བཤོད་པ་ཡིན། དེ་ནི་རྣམས་ཆེ་བའི་ལ་ཆེན་པོ་ཐེ་ཏ་ཆ་བི་ཞེས་
 པ་དེར་འདྲུ་ལ་ས་རེད། ཞོག་ལ་རྟོ་མ་བ་དེ་གཉིད་ལས་སད་ཅིང་དགོད་སྟོང་བའི་
 སྐྱུང་རིགས་བཤད་བྱུང་ལ། ཞེལ་སྐྱ་རད་ཤ་ཆ་རྐྱང་རྐྱང་དེ་གད་མོ་ཤོར་ནས་བསྐད་
 འདུག ཞོག་ལ་རྟོ་མ་བ་དེས་བཤད་ན། ཁོང་གིས་མི་ཞིག་ངོ་ཤེས་ཟེར་ཞིང་། མི་
 དེས་རང་གི་སྐྱེས་དམན་གྱིས་ཁོ་ལ་མེ་མདའ་བརྒྱབ་པ་དེ་བརྗེད་པར་བྱས་ཏེ་མོ་རང་
 བཅོལ་ཁང་ནས་ཕྱིར་བཏོན་ཅིང་། དེ་ཡང་ཐེངས་གཉིས་པར་ཁོ་ལ་མེ་མདའ་བརྒྱབ་
 པ་ཁོ་ནའི་རྒྱ་རུ་གྱུར་བ་རེད་ཟེར། ཁོང་གིས་སྐྱུང་འདི་ང་ཚོ་ལ་བཤད་དུས་ང་ཚོས་
 བྱད་མེད་ཀྱི་བཅོལ་ཁང་ཞིག་བསྐྱར་ནས་འགོ་བཞིན་ཡོད། མདུན་གྱི་ཡར་རོས་ན་
 ཐེ་ཏ་ཆ་བི་ལ་ཆེན་དེ་གྲུབ་ལ་འཐེན་འདུག རིན་གྱིས་ཁ་ལོའི་འཁོར་ལོ་བཟུང་སྟེ་
 ང་ཚོ་ཐང་གར་མཐོ་སྐང་སྟེ་འཛམ་སྐྱིང་གི་སྟེང་ཐོག་ཏུ་བསྐྱུལ་བྱུང་། ལུང་ཤུར་
 བས་ང་ཚོས་ཨར་འདམ་གྱི་བཟོ་གྲུ་མདོག་ངན་ཆེན་པོ་ཞིག་བསྐྱར་ཏེ་ཕྱིན་པ་ཡིན།
 དེ་ནས་ང་ཚོ་ཐུར་དུ་འབབ་མགོ་བརྒྱུམས། རིན་གྱིས་སྐྱུམ་སྟོད་མཚམས་བཞག་ཅིང་།
 རྐངས་འཁོར་གྱི་འཐེན་སྐྱིག་ཡོ་ཆས་ཁི་ལ་ཆི་ཞེས་པ་ནང་དུ་གྲངས། ལམ་ཁའི་
 ད་ཀྱོགས་གཟུར་མོ་རེ་རེ་ལ་འབད་གྱིས་བསྟོད། རྐངས་འཁོར་གཞན་རྣམས་བསྐྱར།
 སྐྱུམ་སྟོའི་རྐང་གདན་གྱི་བེད་སྟོད་མེད་པའི་ངང་ནས་རྐངས་འཁོར་བསྟོར་ཐབས་
 ཡོད་ཚད་སྟུད། ངས་དམ་དུ་འདུས། མཚམས་རེར་ལམ་ཁ་དེ་གྲུབ་དུ་རྐྱང་ཟད་རེ་
 འགོ་ཞིང་། ཁོང་གིས་རྐངས་འཁོར་གྱི་འགྲུལ་ཤུགས་ཉག་གཅིག་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་

ཅ་ནས་མེད་པའི་ཐོག་ནས་རྒྱངས་འཁོར་གཞན་རྣམས་བསྐྱར་ལ་ཁད་པ་བྱེད། ཁོང་གིས་གཤམ་ཅན་གྱི་ལ་ཆེན་ཞིག་གི་བཟང་ངན་ཡོད་ཚད་ཤེས། སའི་ཤོ་ལའི་མཐིལ་ལ་ཁ་བསྐྱར་པའི་རྫོ་རྗེས་དམའ་མོ་དེ་བསྐྱོར་ནས་ འདྲེན་གསའིག་གཡོན་ཕྱོགས་ལ་བྱེད་པའི་དུས་ལ་སྤེལ་སྟེ། ཁོང་གིས་རང་གི་ཆེས་གཡོན་ཕྱོགས་ལ་བསྐྱེས་པ་ཙམ་ཞིག་བྱེད་ཅིང་། ལག་པ་དམ་པོར་འདུས་ཏེ་རྒྱངས་འཁོར་ཡང་དེ་ལྟར་འགོ་བར་བྱེད་ཅིང་། དེ་ནས་དེ་གྲུགས་དེ་གཡམས་ཕྱོགས་སུ་འཕྱོགས་ནས་ཡོད་ཆེ། ལག་པ་གཡོན་པའི་ངོས་སུ་གཡང་གཟར་ཡོད་ཅིང་། ཁོང་གཡམས་ངོས་སུ་ཆེས་ཡོན་པར་བྱེད་ཅིང་། མེ་རི་ལུ་དང་དེད་གཞིས་ཀྱང་ཁོང་དང་ལྷན་དུ་ཡོན་པར་བྱེད་དུ་འདུག འདི་ལྟར་བྱས་ནས་ང་ཚོ་ཡར་ལྡིང་བཞིན་དང་མར་རྟེན་བཞིན་སན་མ་ཁིན་ལུང་པའི་ནང་དུ་བབས། ལུང་པ་དེ་ནི་འོག་དུ་མེལ་ལེ་གཅིག་གི་མཚམས་ན་ཡོད་ཅིང་། ཏ་ལམ་ཁ་ལི་རྫོར་ནི་ཡ་མངའ་སྤེའི་གཏིང་ཞབས་འདྲ་པོ་དེ་ཡིན་ཅིང་། ང་ཚོ་ཡོད་སའི་གནམ་གྱི་ཆ་སྟེགས་འདི་ནས་མར་བལྟས་ན་ལྗང་ཞིང་ཡ་མཚན་པ་ཞིག་རེད། ང་ཚོས་མེལ་ལེ་སུམ་ཅུའི་རིང་ལ་སྐྱུམ་གཏན་ནས་མ་བཀོལ་བར་ཡོང་བ་རེད།

སྐྱོ་བུར་དུ་ང་ཚོ་ཚང་མ་དགའ་སྣང་གིས་ཁེངས། ང་ཚོ་རྗེ་ཁར་སི་རྩིལ་ད་གོང་ཁྱེར་གྱི་མཚམས་ལ་འབྱོར་དུས་ཁིན་གྱིས་ཁོང་གིས་གོང་ཁྱེར་དེའི་རྫོར་ལ་ཤེས་ཚད་ང་ལ་བཤད་འདོད་བྱས་བུང་། ཁོང་གིས་ཁོང་སྡོད་སའི་གནས་ཚང་གི་ཁང་པ་དང་། མེ་འཁོར་ལྷགས་ལམ་གྱི་འགྲུལ་ཁང་། པོལ་ཁང་། དགོང་ཟས་ཁང་། ལུན་འབྲུམ་གྱི་ཆེད་དུ་མེ་འཁོར་ཨ་མ་ལས་མཚོང་ཡུལ་གྱི་མེ་འཁོར་བྱར་ལམ། ཁོང་གིས་ཁ་ལག་ཐོས་སའི་རྒྱ་མའི་བུ་ཁང་རྣམས། ཁོང་བུ་མོ་རྣམས་ལ་ཐུག་སའི་རྒྱི་རྒྱེད་གི་སྡོད་སྟེགས་རྣམས། ད་དུང་ཁོང་ཚོ་ད་ལ་སྐྱུག་བཞིན་བསྐྱད་ནས་བསྐྱད་སའི་ས་ཆ་

འགའ་ཞིག་བཅས་ང་ལ་བརྟན་བྱུང་། འི་བྱི་ཁ་ལི་སྒོར་ནི་ཡ་ནི་རྒྱབ་ཅིང་རྒྱལ་
 ལུ་ཅན། གལ་ཆེན་པོ། ཕྱི་ལུ་རྣམས་དང་འབྲ་བར། ཁེར་རྒྱང་པ་དང་ཤོར་མ། ལུ་ལ་
 མཐུན་མིན་པའི་བཅེ་དུང་པ་ལྟན་ཅིག་ཏུ་འཛོམས་པའི་ཡུལ། དེ་ནས་ཡུལ་གང་
 དུ་ཡིན་ཡང་མི་རྣམས་ནི་གང་ལྟར་ཡང་སེམས་ཁོང་དུ་རྒྱུང་པ་དང་། རྗེག་པོ། ལྷོག་
 བརྟན་འཁྲབ་མཁན་གྱི་གོ་ས་ཤོར་བ་དག་དང་མཚུངས་ས་དེ་རེད། “ཁོ་རེ། ལྷན་
 ཚོང་ཁང་མཐུན་གྱི་རྒྱབ་སྐྱོལ་དེ་ག་རང་གི་ལྷོག་ནས་ངས་རྒྱ་ཚོང་མང་པོ་བསྐྱུལ་
 བ་ཡིན།” ཁོང་གིས་ཡོད་ཚད་བྲན་ཡོད་དེ། ཏ་སེའི་ཤོག་བྱང་རྒྱུད་མོ་རེ་རེ་ནས་དང་།
 བྱད་མེད་རེ་རེ་ནས། ལྷོ་བའི་མཚན་མོ་རེ་རེ་ནས་བྲན། དེ་ནས་ལྷོ་བྱང་དུ་ང་ཚོས་
 ༡༩༩༢ ལོའི་ལྷོ་བ་བརྒྱ་པའི་ནང་ཐེར་རེ་དང་དེད་གཉིས་ལྷོ་འོད་ལོག་ཏུ་སྤྱང་བའི་
 ཤིང་སྐམ་སྤེང་བསྐྱད་ཅིང་རྒྱན་ཆང་འཐུང་སའི་ལྷགས་ལམ་ར་རྒྱོར་ནང་གི་ས་
 ཆ་དེ་བསྐྱར་བཞིན་འདུག དེ་ནས་ངས་ཁོང་ལ་དེ་བཤད་ཅིས་བྱས། འོན་ཀྱང་ཁོང་
 ཏ་ཅང་དགའ་བྲགས་ནས་འདུག “འདི་ནི་ཇན་ཁེལ་དང་དེད་གཉིས་ཀྱིས། ཟ་ཁང་
 འབས་ཁུ་མ་དངོས་གནས་མཛེས་མ་ཞིག་ལ་འགྲིག་ཐབས་བྱེད་བཞིན་སྔ་རྩོ་རྩིལ་
 པོ་ཞིག་ལ་སྤེ་རག་འཐུང་ནས་བསྐྱུལ་ས་དེ་རེད། མོ་རང་ལ་ཚོན་སེལ་ནས་རེད།
 མོ། མ་རེད། ཐེ་རེ་སི་ནས་རེད། རེད། ཐེ་རེ་སི་ནས་རེད། དེ་ནས་མོའི་མིང་ལ་ཞེ་སི་མེ་
 རེལ་ཇ་ཟེར། མོ། དེ་འབྲ་ཞིག་རེད། ཁོ་རེ།” མེ་རེ་ལུ་ཡིས་མོ་རང་སྤྱི་རེ་སི་ཁོ་གོང་ཁྱེར་
 དུ་འབྱོར་མ་ཐག་ཏུ་ཅི་ཞིག་བྱེད་རྒྱ་ཡིན་པའི་འཆར་གཞི་བཟོ་བཞིན་འདུག ཞེལ་སྤྱོད་
 རད་ཀྱིས་བཤད་ན་ཡ་གི་རྒྱ་ལེ་རེ་གོང་ཁྱེར་ལ་འབྱོར་དུས་ཁོང་གི་ཨ་ནས་ཁོང་ལ་
 ལྷོར་མོ་འབེལ་པོ་སྤོང་གྱི་རེད་ཟེར། མོག་ལ་ཉོ་མ་བས་ང་ཚོ་གོང་ཁྱེར་བྱི་ལོགས་གྱི་
 ལྷོང་ཁང་གི་ནང་གི་རང་གི་སྤུན་ཡོད་ས་ལ་འཁྲིད་བྱུང་།

370

ནིག་གུང་ལ་བསྐྱབས་དུས་ང་ཚོ་རྒྱ་མེ་མེ་ཉོག་གིས་གཡོགས་པའི་སྤྱིལ་ཁང་
 རྒྱང་རྒྱང་ཞིག་གི་མདུན་ལ་འབྱོར། ཞོག་ལ་རྟོ་མ་བ་དེ་ནང་དུ་ཕྱིན་ནས་བྱུང་མེད་
 འགའ་དང་ལྷན་དུ་སྐད་ཆ་བཤད། ང་ཚོ་སྐར་མ་བཙོ་ལཱི་རིང་ལ་སྤྱུག་ “མི་འདི་ལ་
 ང་ལ་ཡོད་པ་ལས་ལྷག་པའི་སྐོར་མོ་ཞིག་ཡོད་ཀྱི་མ་རེད་ཅེས་ང་ལ་བསམ་སྒོ་འཁོར་
 མགོ་ཚུགས་སོང་།” རྟེན་གྱིས་དེ་སྐད་བརྗོད། “ང་ཚོ་ལ་མགོ་འཁོར་ས་མང་བ་ཞིག་
 ཐོབ་པ་རེད། སྐྱེན་པ་ཞིག་དང་འདྲ་བའི་གཡོལ་ཐབས་དེའི་རྗེས་སུ་ཕལ་ཆེར་མི་འདི་
 ལ་སྐར་མ་གཅིག་སྐོད་མཁན་གྱི་བྱིམ་མི་སུ་ཡང་ཡོད་ཀྱི་མ་རེད།” ཞོག་ལ་རྟོ་མ་བ་
 དེ་དོ་གཞོན་ནས་ནས་ལོག་བྱུང་ལ་ང་ཚོ་གོང་ཁྱེད་དུ་འཁྲིད་སོང་།

“དཔྱལ་བ་ལས་ང་ན། ངས་སྤྱོད་དེ་རྟེན་ན་བསམ་གྱི་འདུག” ཁོང་གིས་འདྲི་
 བརྒྱུད་བྱས་སོང་། ཁོང་གིས་ཕལ་ཆེར་ཁོང་ནི་ང་ཚོའི་བཙོན་པ་ཡིན་པ་ཚོར་ཡོད་
 ཀྱི་རེད། མཐར་ང་ཚོ་བག་ལེབ་བསྐྱེད་ཁང་ཆེན་པོ་ཞིག་ལ་ཕྱིན་པ་ཡིན། ཞོག་
 ལ་རྟོ་མ་བ་དེ་རང་གི་སྤྱན་དང་ལྷན་དུ་ཕྱིར་ཐོན་བྱུང་ལ། སྤྱན་དེས་ལས་ཀའི་ལུ་བ་
 ཞིག་གོན་འདུག་ཅིང་། སར་བལྟས་ཚོད་ལ་ནང་ལོགས་ཀྱི་དོ་འདྲེན་རྒྱང་ས་འཁོར་
 ཀྱི་ཞིག་གསོ་བ་ཞིག་ཡིན་པ་འདྲ། ཁོང་གིས་སྐར་མ་འགའི་རིང་ལ་ཁོང་གི་སྤྱན་
 དང་སྐད་ཆ་བཤད་སོང་། ང་ཚོས་རྒྱང་ས་འཁོར་ནང་ནས་བསྐྱེད་པ་ཡིན། ཞོག་
 ལ་རྟོ་མ་བ་དེས་རང་གི་སྤྱན་མཆེད་ཚང་མ་ལ་རང་གི་འགྲུལ་བཞུད་ཀྱི་སྐོར་དང་།
 རང་གི་རོལ་ཆ་སྟེ་ཐར་བརྒྱུག་པའི་སྐོར་བཤད་ཀྱིན་འདུག འོན་ཀྱང་ཁོང་ལ་སྐོར་
 མོར་གཏུག་ཁོང་གིས་ང་ཚོ་ལ་སྐོར་མོ་སྤྱད་བྱུང་ལ། དེ་ནས་ང་ཚོ་རྗེ་རི་སི་ཁོ་ལ་
 འགོ་རྒྱའི་ཀྲ་སྐྱིག་ཨང་གསར་ཡིན། ང་ཚོས་ཁོང་ལ་བཀའ་དྲིན་ཆེ་ལྷན་ནས་ཐོན་
 ཕྱིན་པ་ཡིན།

ང་ཚོའི་འགོ་ས་རྗེས་མ་དེ་ནི་ལྷ་ལེ་རེ་གྲོང་ཁྱིམ་རེད། ང་ཚོ་ལུང་པའི་གྲོན་ལ་
 ལྷིར་སེ་ཕྱིན་པ་ཡིན། ང་ནི་རྒྱལ་གྱི་རྒྱལ་སྐྱེགས་སྐྱེད་བསྐྱེད་ཅིང་། ཐང་ཆད་ནས་རོ་
 ཡིན་པ་དང་། ལྷུས་ལྷུགས་ཡོངས་སུ་རྒྱུ་གས་པ་ཟད་འདུག ཕྱི་དྲོའི་སྐབས་ཤིག་ལ་ང་
 གཉིད་ཐུང་ཞིག་བརྒྱབ་པའི་རིང་དེས། འདམ་གྱིས་གཡོགས་པའི་ཉད་སོན་རྒྱངས་
 འཁོར་དེ་སའ་སྐྱེ་ན་ལ་གྲོང་ཁྱིམ་གྱི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་ཡོད་པའི་གྲུར་དེ་ཚོའི་འབྲིས་ནས་
 བརྒྱགས་འདུག་ལ། དེར་འདས་མ་ཐག་པའི་དུས་ཚོད་གྱི་ནང་དུ་ང་ས་དེར་བསྐྱེད་
 བས་ལས་ཀ་བྱས་ཤིང་། བཅེ་བ་ལ་རོལ་བ་ཡིན། རྒྱུ་ནི་ཁ་ལོའི་འཁོར་ལོའི་སྐྱེད་དུ་
 བརྟན་པོར་བསྐྱེད་ཅིང་། རྒྱངས་འཁོར་གཤམ་གྱི་འཕྲེད་ལྷུགས་རྣམས་སྐྱོ་བ་བཞིན་
 འདུག ང་ཚོ་མཐར་ལྷ་ལེ་རེ་གྲོང་ཁྱིམ་དུ་འགྲོར་སྐབས་ང་གཉིད་པོར་འདུག་ལ།
 ངས་སྐྱོན་པའི་སྤྱང་འདི་ལ་མཉམ་རྒྱུར་གཉིད་སང་བྱུང་། “སལ། ཡར་ལོངས། ཨེལ་
 རྩ་རད་གྱིས་ཁོང་གི་ཨ་ཞེའི་ཟ་ཆས་ཚོང་ཁང་རྟེན་འདུག འོན་ཀྱང་ཁྱེད་གྱིས་ཅི་
 ཞིག་བྱུང་བ་དེ་ཤེས་སམ། ཁོང་གི་ཨ་ཞེ་དེས་རང་གི་རྒྱ་གཡ་ལ་མེ་མདའ་བརྒྱབ་ནས་
 བཙོན་ཁང་ལ་ཕྱིན་འདུག ཚོང་ཁང་གི་སྐོ་བརྒྱབ་འདུག ང་ཚོ་ལ་སྐར་མ་གཅིག་
 ཀྱང་རག་མ་སོང་། དེ་ལ་བསམ་སྒོ་ཐོངས་དང་ཁོ་རེ། བྱུང་ཟིན་པའི་དོན་དེ་རྣམས་ལ་
 བསམ་སྒོ་ཐོངས་དང་། ཨོག་ལ་ཉོ་མ་བ་དེས་ཕྱོགས་ཡོངས་གྱི་རྒྱལ་ཏུ་བ་ཡོད་ཅིང་བྱ་
 འགྲུལ་རྣམས་གྱི་རྒྱལ་འདིང་འདི་དང་འདྲ་མཚུངས་གྱི་སྤྱང་ཞིག་ང་ཚོ་ལ་བཤད་པ་
 རེད། ཨོ། དམུལ་བ།” ཨེལ་རྩ་རད་གྱིས་རང་གི་སེན་མོ་ལ་སོ་འདེབས་བཞིན་འདུག
 ང་ཚོ་མ་རྟེ་ར་ལམ་ཁའི་སྤྱང་ནས་ཨོ་རེ་གྲོན་ལམ་ཁ་ལ་དཀྲོགས་བཞིན་ཡོད་ཅིང་།
 དེ་ནས་ང་ཚོས་ཨེལ་རྩ་རད་རྒྱང་རྒྱང་ལ་བདེ་མོ་བཞག་པ་ཡིན། ང་ཚོས་ཁོང་ལ་བག་
 ཤེས་པའི་སྐོན་འདུན་ལྷུས་ཤིང་། དེ་ནས་ཨོ་རེ་གྲོན་ཕྱོགས་ལ་ཁ་བྲོ་ལབ་པ་ཡིན། ཁོང་

གིས་བཤད་ན་འདི་ནི་ད་བར་བྱང་མ་ཚུང་བའི་རྒྱལ་འཁོར་འགྲུལ་བསྐྱོད་ཡག་
ཤོས་དེ་ཡིན་ཟེ།

ཨོག་ལནད་ལ་མ་སླེབས་སྔོན་གྱི་རི་འདབས་རྣམས་སུ་ང་ཚོ་རྒྱག་མགོ་བརྩམས་
པའི་དུས་དེ་ནི་རྣམ་མ་འགའ་ཞིག་གི་ཡུན་ཚད་ཅིག་ཡིན་པའི་སྣང་བ་སྟེར་ལ། སློ་
བྱར་དུ་ང་ཚོ་རི་རྩེ་ཞིག་ལ་འབྱོར་ཅིང་། ང་ཚོའི་མདུན་ཕྱོགས་ན་ཕར་བརྒྱུད་ཏེ་
ཡོད་ཅིང་། ལྷ་སྒྲུང་ཅན་གྱི་རི་བོ་བརྒྱ་གཅིག་གི་སྟེང་ན་ཡོད་པའི་དོ་མཚར་ཆེ་བའི་
སན་རྩ་རན་སི་སི་ལོ་གོང་ཁྲུ་ལོ་དེ་མཐོང་བུང་། དགོང་དོའི་རྣམས་སུ་གོང་
ཁྲུ་དེ་ནི་རྒྱབ་དུ་ཡོད་པའི་ཞི་བདེ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་སྔོ་མདངས་དང་དེ་ནས་མཆེད་
པའི་ཡུངས་རིལ་གྱི་ཚལ་ཞིང་དུ་གྲགས་པ་ནས་མཆེད་པའི་སྐྱུག་པའི་རྩྭ་པ་འཕྱར་
བཞིན། དུད་སློན་ཅན་དང་གསེར་མདོག་ཅན་ཞིག་རེད། “འདི་ན་འདུག་གོ།” རིན་
གྱིས་རྣམ་བརྒྱབ། “ཨོ་ཨོ། བསླེབས་པ་རེད་ལ། སྐྱམ་འདང་ཅམ་རེད་ལ། ང་ལ་ཚུ་
སྟོང་ལ། ད་ས་གཞི་རྫོགས་པ་རེད་ལ། ང་ཚོ་འདི་ནས་ཕར་འགོ་ས་ཡོད་པ་མ་རེད། གང་
ཡིན་ཟེར་ན་ས་གཞི་རྫོགས་པ་རེད་ལ། ད་སྟིང་སྐྱུག་མེ་རི་ལྷ། བྱིད་དང་སལ་གཉིས་
ཐད་ཀར་མགོན་ཁང་ཞིག་ལ་རྒྱགས། ངས་ཁ་མེལ་དང་མཉམ་དུ་ཉན་ཉན་གྱི་བཀོད་
སྒྲིག་རྣམས་བྱས་ཤིང་། ཕ་རན་སིའི་མི་དེ་ལ་ངའི་ལྷགས་ལམ་ལྷ་རྟོག་གི་ལས་ཀའི་
སྟོར་ལ་རྣམ་ཆ་བཤད་རྗེས། གང་མགྲོགས་ཅི་མགྲོགས་གྱིས་ཞོགས་པར་ངས་བྱིད་ལ་
འབྲེལ་བ་བྱེད་རྒྱ་ཡིན་པ་དེའི་བར་དུ་སྐྱུགས། བྱིད་དང་སལ་གཉིས་གྱིས་གོང་ཁྲུར་ལ་
འབྱོར་མ་ཐག་དུ་ལས་ཀའི་འཚོལ་བར་དང་ལས་ཀའི་འཚར་གཞི་རྣམས་གྱི་ཆེད་དུ་
དང་པོར་ཚགས་པར་ཞིག་ཉོས།” དེ་ནས་ཁོང་གིས་ཨོག་ལནད་མཚོ་འགྲམ་ཟམ་པ་
ཞེས་པའི་ཟམ་པའི་སྟེང་ནས་རྒྱུང་འཁོར་བསྐྱོར་ཞིང་། དེ་ནས་ང་ཚོ་ནང་དུ་འཇུག།

མོང་ཁྲེང་ད་གྲིལ་ན་ཡོད་པའི་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ཁང་བཅེགས་ན་མས་ནི་རང་གི་སློབ་སློབ་
 གྱི་འོད་གྲིས་འོད་འཚོར་འཚོར་བྱེད་ལ། དེས་ཁྲེང་ལ་མལ་ཏེ་མཚོ་སྤིང་གི་བྱ་བ་ཞེས་
 པའི་བཅུམས་སྐྱེད་གི་མི་སྣ་སམ་མི་པེ་ཉི་འབྲུ་དུ་འདུག ང་ཚོ་ཨོ་སྐྱེར་རེལ་སྲང་
 ལམ་གྱི་སྤོང་ནས་ལྷངས་འཁོར་ནས་ཕྱིར་འབྱུར་འཁྲུང་གིས་ཐོན་ཞིང་། འི་མ་སྣོམ་
 བཞིན་རྐང་ལག་བརྐངས་པའི་རྣམས་དེས། འདི་ནི་རྒྱ་མཚོ་ལ་མཚོ་འབྲུལ་རིང་མོ་
 ཞིག་བྱས་རྗེས་སུ་མཚོ་དོགས་སུ་འབབ་པ་དང་མཚུངས། ལ་སྐྱར་ཅན་གྱི་སྲང་ལམ་
 བྱིང་ཚོའི་རྐང་དོག་ན་འཁོར་ཅིང་། རྗེ་རི་མི་ལོའི་རྒྱ་མོང་གི་གསང་བའི་རྒྱ་ཟས་
 ཚོལ་སུའི་དེ་རླུང་བུའི་ཁྲོད་དུ་མཚེད་འདུག ང་ཚོས་ལྷངས་འཁོར་ནས་རང་གི་ཅ་
 ལག་བཏོན་ཏེ་ལམ་རྒྱར་གྱི་བཟོན་ལམ་སྤོང་དུ་བཅེགས།

374

སློ་བུར་དུ་ཉིན་གྲིས་བདེ་མོ་ཟེར་བཞིན་འདུག ཁོང་ནི་ཁ་མེལ་ལ་ཐུག་ནས་
 ཅི་ཞིག་བྱུང་བ་དེ་ཤེས་རྒྱར་འཚབ་ཤ་ལངས་འདུག མེ་རི་ལུ་དང་ངེད་གཉིས་གྲེན་
 པའི་ཚུགས་ཀ་ཞིག་གིས་སྲང་ལམ་དུ་ལངས་ནས་བསྐྱད་དེ་ཁོང་གིས་ལྷངས་འཁོར་
 བསྐྱོར་ནས་ཐོན་པ་ལ་བཞུས། “ཁོང་དེ་འདྲའི་བྱི་སྐྱག་ཅིག་ཡིན་པ་ཁྲེང་གིས་མཐོང་
 གི་འདུག་གམ།” མེ་རི་ལུ་ཡིས་དེ་རྟོག་བརྗོད། “རང་ལ་ཁེ་མན་ཡོད་པའི་རྣམས་སུ་
 ཉིན་གྲིས་ནམ་ཡིན་ཡང་ཁྲེང་རང་ག་ཡུགས་ཏེ་འགོ་གི་རེད།”

“ངས་ཤེས།” ངས་དེ་ལྟར་བཤད། ངས་ཤར་སྐྱོགས་ལ་སར་བཞུས་ཤིང་ཐུགས་རིང་
 ཞིག་འཐེན། ང་ཚོ་ལ་སྐྱོར་མོ་མེད། ཉིན་གྲིས་སྐྱོར་མོའི་སྐྱོར་ཅི་ཡང་བཤད་མ་སོང་།
 “ང་ཚོ་སྐྱོད་ས་གང་དུ་འགོ་རྒྱ་ཡིན།” བུ་དོག་པོའི་བཅེ་དུང་གི་སྲང་ལམ་དག་གི་
 ཁྲོད་དུ་ང་ཚོའི་དོ་པོ་ཟེད་པོ་དག་འབྱེར་བཞིན་གཡས་གཡོན་ལ་སྐྱུལ། མི་ཡོད་
 ཚད་ནི་འདི་འདྲ་སྟེ། ལམ་སྐྱོང་མ་བྱུང་བའི་སློབ་བརྟན་འབྲེལ་མཐན་སྟེན་མ་བཞིག་

དང་། འཕྲུབ་མཁན་གྲགས་ཅན་མ་ཟུན་འཁོགས། རྫོངས་གཉིད་ལས་སངས་པའི་
སློབ་བརྟན་འཕྲུབ་ཚབ་མི་སྣ། རྒྱངས་འཁོར་རྒྱུད་དུའི་རྒྱལ་འགུན་པ། རང་གི་སྲིད་
ཕན་མཇུག་རྫོགས་པའི་ཡིད་གཏུང་དང་བཅས་པའི་ཡ་ང་བའི་ཁ་ལི་རྫོར་ནི་ཡའི་མི་
རྣམས། མངོས་སྤྲུལ་ཅན། རང་ཤེད་ཅན། འཕྲུལ་བཤད་མཁན་གྱི་མི། མིག་ཤོར་བའི་
འགྲུལ་ཁང་གི་སྤྲ་ལེར་རྣམས། འདོད་རྗེས་ཅན། སྤྲད་འཚོང་མ་རྣམས། སུར་མཉེ་
བྱེད་པོ་དག་མགོན་པོ་སྣ་ལེན་པ་བཅས་པ་སྟེ། ཡིད་སྦྱོབའི་མི་སྣ་རྣམས་རེད་ལ། ཤོག་
ཁག་འདི་འདྲ་བ་ཞིག་དང་སྟན་དུ་མི་ཞིག་གིས་རི་ལྟར་འཚོ་བ་བསྐྱུལ་ཐུབ་གྱི་རེད།

ལེན་བརྒྱུ་པ།

གང་ལྟར་ཡང་མེ་རི་ལུ་ནི་མི་འདི་དག་དང་ལྷན་དུ་འཁོར་ནས་བསྐྱད་ཡོད་པ་རེད་
ལ། བྱོང་ཁྱེར་གྱི་སློབ་ཟུལ་སྲུངས་དང་ཐག་མི་རིང་ས་ན་ཡོད་ལ། གཏོང་སྐྱུ་བའི་
མགོན་ཁང་སྡེ་ཞབས་པ་ཞིག་གིས་བུ་ལོན་གྱི་ཐོག་ནས་ང་ཚོ་ལ་སྡོད་ཤག་ཅིག་ལེན་
དུ་བརྒྱུག་སོང་། དེ་ནི་གོམ་པ་དང་པོ་དེ་རེད། དེ་ནས་ང་ཚོས་ཁ་ལག་ཟ་དགོས་པ་རེད་
ལ། ཉམ་གུང་བར་དུ་ཟ་རྒྱ་བྱུང་ཡོད་པ་མ་རེད། དེ་ཡང་མགོན་ཁང་གི་ཤག་ཅིག་
ཏུ་ཡོད་པའི་མཚན་ཚོགས་ཁང་གི་གཞས་མ་ཞིག་ལ་སྐྱག་ཅིང་། གཞས་མ་དེས་གང་
སྟེགས་སྡེ་སྡོད་ཅིག་གི་སྟེང་དུ་གོས་དང་ལྷགས་སྐྱུད་བཀལ་ཏེ། དེའི་སྟེང་དུ་ཟས་
སྐྱེལ་ལྷགས་གྱི་སྟེང་མ་མགོ་རྟེང་སྟོག་ནས་པག་ཤའི་ལྷགས་ཀྱི་ཞིག་དང་སྐྱ་མ་
ཚ་པོ་བཟོས་པའི་དུས་ཚོད་དེ་ལ་རེད། ངས་སྟེན་ཁུང་གི་རོལ་གྱི་ནི་ལོན་སྟོག་སྟོན་
རྟེན་གྱི་པ་ལ་བལྟས་ཤིང་རང་ལ་ཁེར་བཤད་བྱས། ཀྱིན་གང་དུ་ཡོད་དམ། ཁོང་ལ་
ཅིའི་སྲིར་ང་ཚོའི་བདེ་སྐྱབ་གི་སྟོར་ལ་སྟོ་གཡེང་མེད་པ་རེད་དམ། ལོ་དེ་ལ་ང་ནི་ཁོང་
ལ་ཡིད་ཆེས་བོར་སོང་། ང་ནི་སན་རྩ་རན་སི་སི་ཁོ་བྱོང་ཁྱེར་དུ་བདུན་པམ་གཅིག་
གི་རིང་ལ་བསྐྱད་ཅིང་། ངའི་མི་ཚེའི་ནང་གི་ཕམ་པར་གྱུར་བའི་རྣམ་པ་དོད་ཤོས་དེ་
བྱུང་། མེ་རི་ལུ་དང་བེད་གཉིས་གྱིས་ཟས་དང་སྟོར་མོ་འཚོལ་བྱིར་མེལ་ལེ་མང་བོར་
འབྲམས་སྐྱེལ་བྱས་པ་ཡིན། མཐའ་ན་ང་ཚོ་མི་ཤོན་སྲང་ལམ་སྟེང་དུ་ཡོད་པའི་སྐ་
གཏོང་ཁང་པ་ཞིག་ཏུ་ཡོད་པའི་མོའི་ངོ་ཤེས་ཉ་པ་ར་བཟི་འགའ་ལ་བལྟ་དུ་བྱིན་པ་
ཡིན་ལ། ཁོང་ཚོས་ང་ཚོ་ལ་ཨ་རག་བཀྱགས་བྱུང་།

མཐོན་ཁང་དུ་ང་ཚོ་ཉེན་གཉེས་ལ་མཉམ་དུ་བསྐྱད་པ་ཡིན། ད་ཆ་རྒྱུ་མི་
 མཐོང་ས་ན་མེད་ཅིང་། མེ་རི་ལུ་མི་ངའི་ཕྱོགས་ལ་དངོས་གནས་ཀྱི་འདོད་པ་མེད་
 པ་དང་། མོས་ནི་ཁོའི་ཕྱོགས་པོ་སྟེ། ང་རང་བརྒྱུད་ནས་རྒྱུ་མི་ལ་འབྲེལ་བ་བྱེད་ཐབས་
 བྱེད་ཀྱིན་ཡོད་པ་དེ་ངས་ཤེས་བྱུང་། ང་ཚོས་སྡོད་ཤག་ཏུ་ཁ་ཚོན་བརྒྱབ་པ་ཡིན། ད་
 ཏུང་ང་ཚོས་མཚན་གང་པོ་ཉལ་ཁྲིའི་སྟེང་བསྐྱུལ་ནས་ངས་མོ་རང་ལ་ངའི་མི་ལམ་
 རྒྱུ་མི་བཤད་པ་ཡིན། ངས་མོ་རང་ལ་ཀུ་ལུ་ཤིང་ཏོག་གི་ནང་དུ་ཡོད་པའི་འབྲེལ་ཞེས་དང་
 འབྲེལ་བར། སའི་གོ་ལའི་ཁོག་ཏུ་འབྱེལ་ནས་ཡོད་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་སྐྱུལ་ཆེན་པོ་དེའི་
 རྒྱུ་མི་བཤད་ཅིང་། ཉེན་ཞེས་སྐྱུལ་དེས་རི་པོ་ཞེས་འབྲེལ་དུ་དོད་ཡོང་ཞིང་། ཏུས་དེ་
 བས་རི་དེ་ལ་སྐྱུལ་གྱི་རི་ཞེས་གྲགས་པར་འགྱུར་བ་དང་། དེ་ནས་ཐང་ཆེན་པོའི་སྟེང་
 ཏུ་རྒྱུང་བར་འགྱུར་ཞིང་། དེའི་རིང་ཚད་ལ་མེལ་ལེ་བརྒྱ་ལྷག་ཡོད་པ་དང་དེ་བརྒྱུད་
 པའི་རྒྱབས་སུ་ཡོད་ཚད་ལྷུར་མིད་བྱེད་བཞིན་འགོ་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན། ངས་མོ་ལ་
 སྐྱུལ་དེ་ནི་བདུད་ས་ཐབ་ཞེས་པ་དེ་རེད་ཅེས་བཤད་པ་ཡིན། “ག་རེ་འབྱུང་གི་རེད།”
 མོས་དུ་ངག་གིས་བྲིས་བྱུང་ལ། རྒྱབས་དེར་ང་ལ་དམ་པོར་འཇུག་འདུག།

“འཕགས་པ་ཞེས་གི་མིང་ལ་སྐྱུན་པ་སག་སི་ཞེས་འབོད་པ་ཞེས་གི་གསང་བའི་
 རྩོ་སྐྱུན་ཞེས་གིས་དེ་འཛོམས་ཀྱི་རེད་ལ། རྩོ་སྐྱུན་དེ་ནི་ཁོང་གིས་ད་ལྟའི་དུས་ཚོད་
 འདི་ཉིད་ལ་ཨ་མེ་རི་ཀའི་ས་ཆ་གང་ཞེས་ན་རང་གི་ས་འོག་གི་སྐྱུལ་ཁང་ཞེས་ཏུ་
 བསྐོལ་བཞིན་ཡོད་པ་རེད། ད་བཤད་ཏུང་བ་ཞེས་ནི་སྐྱུལ་དེ་ནི་སྐྱུག་རོན་ཆམས་ཀྱི་
 ཕྱི་ལྷན་ཞེས་རེད། སྐྱུལ་དེ་ནི་དུས་དེ་ལས་མཆེད་པའི་སྐྱུག་རོན་སྐྱུ་པོའི་ཚོགས་
 རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞེས་འབྲེལ་ནས་འགོ་ཞིང་། འཛོམས་སྤིང་ཚོན་ལ་ཞེ་བའི་འཕེལ་རྒྱབས་

འཕྱིར་ཡོང་གི་རེད།” ང་ནི་བགེས་ལྟོགས་དང་། རྫོང་པམ་གྱི་དབང་གིས་སེམས་རྣལ་
དུ་མི་གནས་པ་ཆགས་འདུག།

ཞག་མ་གཅིག་ལ་མེ་རི་ལུ་མཚན་ཚོགས་ཁང་གི་སྐྱིན་བདག་ཅིག་དང་ལྷན་དུ་
བོར་བར་གྱུར། ང་ནི་སྲང་ལམ་པར་ཕྱོགས་གྱི་ལམ་ཁ་ལར་ཁིན་དང་གླེ་རེ་གཉིས་
བསྐྱོལ་མཚམས་གྱི་སྐོ་འགམ་ཞིག་དུ་དུས་ཚད་བྱས་པ་ལྟར་མོ་ལ་བསྐྱུགས་ནས་
བསྐྱད་ཡོད་ལ། ལྟོགས་གྱི་འདུག་དེ་དུས་སྐོ་བྱར་དུ་མོ་རང་རང་གི་གྲོགས་མོ་མཚན་
ཚོགས་ཁང་གི་སྐྱིན་བདག་བྱུང་མེད་དེ་དང་། སྐྱུམ་ཞག་དོད་པོའི་མི་རྒན་ལག་ན་
དུལ་སྐྱག་ཆ་ཡོད་པ་ཞིག་དང་བཅས་སྟོད་ཤག་ཅན་གྱི་ཁང་པ་རྒྱུག་པོ་ཞིག་གི་སྐོ་
འགམ་ནས་སྤྱིར་ཐོན་སོང་། ཐོག་མའི་འཆར་གཞི་ལ་མོ་ནི་རང་གི་གྲོགས་མོ་ལ་ཐུག་
དུ་སྐྱིན་པ་རེད། མོ་ནི་རི་འདྲའི་སྐྱད་འཚོང་མ་ཞིག་ཡིན་པ་ངས་མཐོང་བྱུང་། མོས་
ང་སྐོ་འགམ་དེར་ཡོད་པ་མཐོང་ནའང་། མོས་ང་ལ་བརྟུག་རྒྱུར་ཡང་ཞེད་སྐྱོང་
བྱེད་གྱི་འདུག། མོ་ནི་རང་གི་རྐང་པ་རྒྱུང་རྒྱུང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གོམ་པ་བརྒྱབ་ཅིང་།
དེ་ནས་ཁ་རྒྱུ་ལག་རྟགས་ཅན་གྱི་རྒྱངས་འཁོར་ཞིག་དུ་འཇུག་ནས་ཁོང་ཚོ་སྐྱིན་
སོང་། ད་ནི་ང་ལ་སུ་ཡང་མེད་ལ་ཅི་ཡང་མེད།

378

ངས་སྲང་ལམ་དག་ནས་ཐ་མག་གི་དུད་སྤྲེ་སྐྱུག་བཞིན་ཡར་མར་ལ་སྐྱིན་པ་
ཡིན། མར་ཁད་ཅེས་པའི་སྲང་ལམ་སྟེང་ནས་ང་ནི་ཉ་དང་ཅག་ཅིག་ཅེས་པའི་སྐྱབས་
བདེའི་ཟ་ཁང་ཞིག་ལ་འཕྲད། ང་པར་བསྐྱོད་སྐྱབས་དེའི་ནང་ན་ཡོད་པའི་བྱུང་མེད་
དེས་ང་ལ་ལྟ་སྟངས་འདིགས་ཡེར་བ་ཞིག་གིས་བཞུགས་བྱུང་། མོ་ནི་སྐྱིན་བདག་མ་དེ་
རེད་ལ། མོས་ང་ནི་མི་མདའ་ཞིག་བརྒྱུང་ནས་ཟ་ཁང་དེ་འདྲོམས་ཆེད་ས་དེར་ཡོང་
གི་ཡོད་པ་རེད་བསམས་ཡོད་པ་འདྲ། ང་གོམ་པ་འགའ་ལ་བསྐྱོད། རྫོང་བྱར་དུ་ངའི་

སེམས་ལ་འཁོར་བ་ནི། བྱད་མེད་འདི་ནི་དབྱིན་ཇིའི་རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་ལོ་ངོ་བརྒྱ་ཕྱག་
 གཉིས་ཅམ་གྱི་གོང་ལ་ངའི་ཨ་མ་ཡིན་པ་དང་། ང་ནི་མོའི་བྱ་རྒྱུ་ཐང་གི་རྒྱལ་པ་དེ་
 ཡིན་ཞིང་། ཟ་ཁང་སྟབས་བདེའི་ནང་གི་མོའི་བྱ་རྒྱུ་ཐང་པོའི་ངལ་རྩོལ་དེ་གདོན་གྱིས་
 འཇིན་སྲད་བཅོན་ཁང་ནས་བྱིམ་དུ་ལོག་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད། ངས་བགྲོད་མཚམས་
 བཞག་བྱུར་གྱི་རྒྱུ་ལམ་སྟེང་དུ་བདེ་སྤང་ཆེན་པོ་ཞིག་གི་ཁྲོད་དུ་འགག་ནས་བསྐྱད།
 ངས་མར་ཁད་སྲང་ལམ་ལ་བལྟས་པ་ཡིན། ངས་སྲང་ལམ་དེ་ནི་དེ་ཡིན་པའམ་ཡང་
 བ་ཞེས་ཨོར་ལེན་སི་གོང་བྱེད་གྱི་ཁེ་ནལ་སྲང་ལམ་ཡིན་པའང་ཆ་མ་འཚལ། སྲང་
 ལམ་དེ་ནི་རྒྱ་བོ་ཞིག་ལ་ཐུག་པ་དང་། དེ་ཡང་ངེས་གཏན་མེད་ཅིང་གོ་ལའི་རང་
 བཞིན་གྱི་རྒྱ་བོ་ཞིག་ལ་འབྲིད་འདུག་ལ། ཞེས་ཡོག་གོང་བྱེད་གྱི་སྲང་ལམ་ཞིག་ཉིས་
 པ་ཇི་བཞིན་རྒྱ་བོ་ལ་འབྲིད་འདུག དེ་ནས་བྱེད་གཏང་དུ་ཡོད་པ་ནི་བྱེད་གྱིས་གཏན་
 བཞིན་མི་ཤེས། ངས་ནི་ཐེམ་སི་ཁེ་མེར་བཞི་མདོའི་སྟེང་གི་ཨ་ཏི་ཏུ་ཞེས་ཞིག་གི་གདོན་
 འདྲེ་དེ་སེམས་ལ་འཁོར་བྱུང་། ངའི་སེམས་འཚོལ་ནས་འཁྲུལ་སྤང་ཅན་དུ་གྱུར་
 འདུག ང་སྐར་ལོག་ནས་ཤ་རྩུག་ཟ་ཁང་རྒྱུང་རྒྱུང་དེའི་ནང་གི་རྩོམ་པ་པོ་ཏིག་ཀེན་
 གྱི་བྱུང་མཚར་བའི་མི་སྣ་དང་འབྲེལ་བའི་ལོ་ཨ་མ་ལ་མིག་ལོག་བལྟས་ན་འདོད།
 ངའི་མགོ་ནས་རྟིང་པའི་བར་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པ་སྦྱིད་འདུག དེ་ཡང་ངལ་ཡང་སྦྱི་
 ལོ་ ༡༩༥༠ ལོའི་བར་དུ་བྲན་ཐུབ་པའི་དབྱིན་ཡུལ་གྱི་བྲན་ཤེས་ཁ་ཚང་བ་ཞིག་ཡོད་
 པ་འདྲ་བོ་འདུག་ལ། ད་ཆ་ང་རང་སེན་རྩ་རན་སི་སི་ཁོ་གོང་བྱེད་ལ་ཡོད་པ་ནི་སྦྱི་བ་
 གཞན་ཞིག་དང་ལུས་པོ་གཞན་ཞིག་ཁོ་ནའི་ནང་ཡོད་པ་འདྲ། “མ་རེད།” བྱད་མེད་
 དེས་འཇིགས་ཡེར་བའི་ལྟ་སྟངས་དེ་དང་ཆབས་ཅིག་ཏུ་བཤད་པ་ལྟ་བུའི་སྤང་བ་
 སྟེན། “རྒྱུ་ཡོང་ནས་བྱེད་གྱི་བྱ་རྒྱུ་ལམ་ལ་བཅོན་པའི་ཨ་མ་ལ་ནད་ཡམས་མ་

གཏོང་། བྱི་འོ་བྱི་ལ་རྟེ། ངའི་རྩོག་དང་པོ་དང་། ང་ལ་སྤྱིང་ཟེ་ཅན་གྱི་དྲིན་ཚེན་
 ལྷི་རིག་པ་དེ་རི་བཞིན། ད་ཆ་ངའི་བྱ་ཡང་མ་རེད།” (ལྷིན་བདག་དེ་ནི་ལག་པར་སྐྱ་
 ཡིས་ཁེངས་པའི་སྐྱ་རིག་གི་མི་ཞིག་རེད།) “བྱིང་ཡག་པོ་མི་འདུག ར་བཟེ་དང་པོ་མ་
 ལ། དེ་ནས་ཟ་ཁང་རྩུང་རྩུང་ནང་གི་ངའི་ཉམ་རྩུང་བའི་ངལ་ཚོལ་གྱི་འབྲས་བུ་དེ་
 འཛོམས་པའི་ཐབས་རྟུགས་མཐའ་མ་དེ་ལ་ཁ་སྤོགས་ཡོད་པ་རེད། ཨོ། རྒྱ་བྱས་མོ་ས་
 ལ་བརྟུགས་ནས་སྒྲིག་པ་ཡོད་ཚད་དང་ཁྲིལ་མེད་གྱི་བྱ་བ་རྣམས་བཤགས་པའི་སྟོན་
 ལམ་འདེབས་པར་སོང་མ་ཚོད་ངམ། སློབ་འབྲས་པའི་བྱ་ལ། འདི་ནས་པར་རྟུགས་
 ཤིག་ངའི་སློབ་གཉན་པོ་འདི་གཏོན་གྱིས་མ་འཛིན་ཅིག ངས་བྱིང་རང་ཡག་པོ་བྱས་
 བས་བརྟེན་ཐབས་བྱས་ཡོད། མ་རྟེན་པའི་མ་ཁ་བརྒྱུར་དུ་མ་འབྲེད་ཅིག ངའི་ངལ་
 ཚོལ་གྱི་ཉམ་རྩུང་དང་ངའི་ཟད་བརྒྱར་དུ་ཕྱིན་པའི་སྟོན་རྣམས་ཁ་ཤུགས་ཐོབ་སྲད། བྱིང་
 འདིར་ཡང་བརྒྱུར་ལོག་ཡོང་ནས་ང་ལ་ལྟ་གིན་ཡོད་པ་འདི་ནི་བྱུང་མ་ཚོད་བའམ་མ་
 བྱས་པའི་ཚུལ་དུ་མཛོད་ཅིག རྒྱ་ལ། བཙམ་ལ་འདུན་ཞིང་། ལྷོགས་སྒྲིན་པ། གཏོང་
 བུག་པོ། བཟེ་བས་སྟོང་བ། སེམས་ནག་ཡིན་པ་བཅས་གྱི་ངའི་ཤ་ལས་ཆད་པའི་བྱ།
 རྒྱ་ལ།” འདིས་ང་ལ་ཨོལ་དྲ་སྐྱ་དང་སྐྱུན་དུ་སྐྱ་རི་ཁི་ན་གོང་བྱིང་དུ་རྟུ་རྟེག་ ཐོབ་
 བམ་ཡང་ན་ཡབ་ཚེན་གྱི་མ་འོངས་འཆར་སྣང་བྱུང་བ་དེ་ཡང་སེམས་ལ་འཁོར་
 དུ་བརྟུག་སོང་། དེ་ནས་ཡུན་ཅམ་གྱི་རིང་ལ་ངས་རྟུག་ཏུ་ཐོབ་འདོད་བྱས་པའི་དགའ་
 བདེའི་ཚོར་བ་དེ་ང་ལ་བསྐྱེབས་ཤིང་། འདི་ལ་མཚོན་ན། རྟུར་རྩེས་རིག་པའི་དུས་
 གྱི་འཁོར་ལོ་ལས་བརྟུག་ནས་རྟུག་བརྟུན་ནས་དུས་ལས་འདས་པའི་གྲིབ་མ་ཞིག་གི་
 བྱང་དུ་གོམ་པ་རྒྱལ་པོ་གཅིག་སྟོན་པ་ཞིག་དང་། འཆི་བའི་འདིག་རྟེན་སྐྱེ་བོ་དེ་ལ་
 རྒྱས་ཐུག་འཚལ་བ་ཞིག་རེད་ལ། གཏོན་འདྲེ་ཞིག་གིས་རང་གི་རྩི་རྩིང་གི་རྩེས་དེད་

380

ཕ་དང་ཆབས་ཅིག་ཏུ། འཆི་བའི་ཚོར་བ་རྗེན་པོ་ཞིག་གིས་ངའི་རྗེང་པ་ལ་གཞུས་ཏེ་
 འགོ་བར་བསྐྱུལ་ཞིང་། དེ་ནས་མ་བཟོས་མ་བསྐྱུན་པའི་སྣང་པའི་དབྱིངས་ཀྱི་ཅི་ཡང་
 མེད་པའི་གནས་དམ་པ་དེར་འཕུར་བར་འགྱུར་སའི་བང་ལེབ་ཅིག་སྟེ། གཤོག་པ་
 ཅན་གྱི་ལྷའི་ཕོ་ཉ་བ་ཡོད་ཚད་བབས་ནས་འཕུར་བར་འགྱུར་སའི་བང་ལེབ་དེ་ལ་
 ང་རང་ཉིད་ཀྱང་བྲེལ་བར་གྱུར། དེ་ནི་སེམས་ཀྱི་སྣང་པོ་འོད་གསལ་ལ་བ་ནས་འཚོར་
 བའི་འོད་སྣང་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་རྒྱས་པ་ལྡན་པ་དང་། ལྷ་ཡུལ་གྱི་འབྲུ་མེ་ལྷེབ་ཚོགས་
 པའི་རྩ་འབྲུལ་གྱི་ཁྲོད་དུ་ཁ་བྱེས་པར་གྱུར་པའི་མེ་དོག་པད་མའི་ཞིང་ཁམས་དཔག་
 ཏུ་མེད་པ་ཞིག་རེད། ངས་འགྲེལ་བརྗོད་བྱེད་དཀའ་བའི་སྤྱིར་སྐྱོ་ཆེན་པོ་ཞིག་གོ་བ་དེ་
 བྱི་ངའི་རྣ་བའི་ལམ་དུ་འང་མ་རེད། འོན་ཀྱང་སྤྱོད་གཞན་ཚང་མ་ན་ཡོད་ཅིང་། དེ་
 བྱི་སྐྱེ་ལ་འབྲེལ་བ་མེད་པ་ཞིག་རེད། ང་ནི་ཐེངས་མ་གྲངས་མེད་པ་ཞིག་ལ་ཤི་ཞིང་
 གྲངས་མེད་པ་ཞིག་ལ་སྐར་ཡང་སྐྱེ་བ་སྲངས་པ་དེ་ངས་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་། འོན་ཀྱང་
 དེ་དག་དམིགས་བསལ་གྱིས་མི་དྲན་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་སྐྱེ་བ་ནས་འཆི་བ་དང་དེ་ནས་
 སྐར་སྐྱེ་བའི་བརྒྱད་རིམ་དེ་ནི་འདྲེ་དང་འདྲ་བར་ཆེས་སྤོ་བ་ཞིག་དང་། ཐེངས་མ་
 ས་ཡ་མང་པོར་གཉིད་དུ་ཡུར་ཞིང་སྐར་ཡང་སང་པར་གྱུར་པ་རི་བཞིན། ཅི་ཡང་
 མེད་པའི་སྣང་ཁམས་ཀྱི་རྩ་འབྲུལ་ཞིག་དང་། སྐྱེ་འཆི་དེའི་ཆ་ཚང་བའི་རང་བཞིན་
 བྱི་ཉ་ཅང་དཀྱུས་མ་བ་ཞིག་དང་ང་ཚོ་དེའི་སྐྱོར་ལ་ཆེས་ཚོངས་པ་ཡིན་པའི་རྒྱན་
 གྱིས་རེད། རང་བྱུང་སེམས་ཞེས་པ་དེའི་བརྟན་པའི་བདག་ཉིད་དམ་རང་བཞིན་གྱི་
 རྒྱ་མཚན་ཉག་གཅིག་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་དང་འཆི་བའི་རིམ་པ་དེ་དག་བྱུང་ཡོད་
 པ་ངོས་ཟིན་བྱུང་ལ། དེ་ཡང་མེ་ལོང་དང་འདྲ་བའི་རྒྱ་བོ་གཡུང་དག་ཅིང་གཅང་བའི་
 ངོས་ཀྱི་རྒྱང་གི་བྱ་བ་དང་མཚུངས་པ་ཞིག་རེད། ངས་ཤོ་བ་མངར་ལ་གཡོ་བའི་རང་

བཞིན་ཅན་གྱི་བདེ་བ་ཞེན་པོ་ཞིག་ཚོར་བྱུང་ལ། དེ་ཡང་ཚ་ལམ་ཨ་མའམ་གཙོ་བོའི་
 བྱང་དུ་ཉེ་རོ་འུ་རྒྱུ་རྣམ་ཞེན་པོ་ཞིག་བརྒྱབ་པ་དང་མཚུངས་ཤིང་། ཕྱི་དོའི་ཕྱི་དུས་
 ཤིག་ལ་རྒྱན་ཆང་ཏུ་བ་གང་འཐུང་བ་དེས་བྱིད་རང་འདར་བརྟུག་པ་དང་མཚུངས།
 ངའི་རྒྱང་པ་སྤྱིད་སོང་། ངས་ང་ནི་དེ་མ་ཐག་དུ་ཤི་གི་རེད་བསམས་བྱུང་། འོན་ཀྱང་
 ང་ཤི་མ་སོང་ལ། ང་མེལ་ལེ་བཞི་ལ་གོམ་པ་བརྒྱབ་ཅིང་། ཐ་མག་གི་དུད་སྡེ་རིང་པོ་
 བརྟུ་བརྟུགས་ཤིང་། དེ་དག་མེ་རེ་ལུའི་མགོན་ཁང་གི་སྤོད་ཤག་ལ་འབྱུང་ཉེ་དེའི་
 བྱང་གི་ཐ་མག་གི་ལོ་མ་རྣམས་ངའི་ར་ཚོ་རྟེན་པའི་བྱང་དུ་སྤྱུགས་ཉེ་མེ་སྤོན་པ་ཡིན།
 དོན་ཅི་ཞིག་བྱུང་བ་དེ་ཤེས་རྒྱ་ལ་ང་ནི་ན་ཚོད་གཞོན་དགས་པ་རེད། རྗེ་ཏུ་ཁུང་ནང་
 བས་ངས་སན་རྒྱ་རན་སི་སི་ལོ་གོང་བྱིད་ཀྱི་ཁ་ལག་ཡོད་ཚད་ཀྱི་དྲི་མ་ཚོར། ས་གི་ན་
 རྒྱ་མཚོའི་འབྲུ་སྲིན་རིགས་ཀྱི་ཁ་ཟས་ཡོད་ས་ཡོད་ཅིང་དེར་བག་ལེབ་རྣམས་ཚ་བོ་
 ཡིན་ལ། བག་ལེབ་ཀྱི་སྡེ་བོ་རྣམས་ཟ་རུང་བའི་ཚོད་ཀྱིས་བཟང་ངོ་། དེར་ཟས་ཐོའི་
 ཤོག་བྱང་དེ་ཡང་ཟས་སུ་རུང་བའི་ཟ་མ་ཅན་གྱི་སྡེ་མོ་ཞིག་རེད་ལ། ཟས་ཐོ་དེ་ཡང་
 ཤ་སྤྱུག་ཚ་བོ་ཞིག་གི་ནང་དུ་སྤངས་ཤིང་། རྣམ་པོར་བསྐྱེད་པ་འདྲ་ཞིང་ཟ་རུང་
 བའི་ཚོད་དུ་བཟང་ངོ་། ང་ལ་རྒྱ་མཚོའི་ཟས་རིགས་ཀྱི་ཟས་ཐོའི་སྡེད་གི་ཉ་སྡོན་པོ་
 འོད་ཆེས་ཆེས་ཞིག་སྡོན་ཙམ་གནང་དང་། ངས་དེ་ཟ་གི་ཡིན། ང་ལ་རི་མོར་གྱིས་
 པའི་མར་དང་ལོབ་སི་ཏར་སྤིག་སྲིན་གྱི་སྡེར་མོ་ཡི་དྲི་མ་སྡོན་དུ་རྒྱགས་དང་། ས་
 གི་ལ་མདོག་དམར་ཞིང་མཐུག་པའི་སྤང་ཤ་ཏུ་བ་དང་བཅས་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་ཆེད་
 མཁས་ཡིན་པའི་ས་ཆ་དང་། ཡང་ན་རྒྱན་ཆང་གི་ནང་དུ་བྱ་ཤ་བསྐྱེད་པ་གཡོས་
 རྒྱུར་ལ་ཆེད་མཁས་ཡིན་པའི་ས་ཆ་ཡོད། ས་གི་ལ་ཉེས་ལྷུར་ལྷུར་གྱི་ཤ་རྣམས་སྐྱེག་
 ཐབ་ཀྱི་སྡེད་དུ་སིར་སྤྲོས་ཤིག་པ་དང་འཚོག་ཇ་ལ་སྤོར་རྣམས་ལྷ་ཙམ་ཞིག་ཡིན་པའི་ས་

ཚ་ཡོད། མོ་ད་དུང་རྒྱ་མིའི་གོང་ནས་ངའི་ཁང་མིག་ཏུ་སྤོང་ཡོང་བའི་སྐྱོ་ངལ་བརྗོད་སྲིད་
 པའི་ཚོ་མེན་སྤྱད་པའི་དྲི་མ་ཅན་གྱི་རྒྱུང་བྱ་དང་། རྒྱུང་བྱ་དེས་ལོར་ཐ་སྤྱི་ཆིའམ་མཚོ་
 ཁ་བྱང་མ་ཡི་སྤྱད་པ་སི་པ་སྤྱི་མིའི་ལྗེ་ལུ་དང་། རྗེ་ཤར་མེན་སི་ མར་སྤྱིའམ་ཉ་པའི་
 སྤོངས་ཆ་ཞེས་པའི་གོང་ཚོའི་ཀཏུ་སྤྱིག་སྤྱིན་གྱི་ཤུན་པགས་སྤྱི་མོ། ད་དུང་། རྗེ་ལ་
 མོར་གོང་སྤྱིའི་སྤྱད་པ་དབྱུག་ལ་ལོར་བཞིན་པའི་སྤོང་གི་སྤྱིབ་ཤ་བཅས་ལ་འགྲན་སྤོང་
 བར་གྱེད། དེའི་ཚོང་དུ་མར་ཁད་སྤང་ལམ་གྱི་སྤྱན་མ་སི་སྤྱན་དམར་ཞིང་ཚ་བོ་དང་།
 རྒྱན་ཚང་འཕྱང་བར་ལོས་པའི་མཚན་མོའི་ཚོང་གྱི་མཚོ་མཐའི་ཨེམ་རྒྱར་ཁ་ཏེ་རོ་
 སྤང་ལམ་གྱི་ཕྱངས་རིལ་སྤྱབ་པོ་བརྗོད་མ། མཚོ་ཁའི་སོ་སོ་ལི་ཚོ་གོང་ལྱེར་གྱི་རྒྱངས་
 བརྗོད་བརྒྱབ་པའི་འབྲུ་སྤྱིབས་ཁི་ལེམ་རྒྱམས་དེའི་ཚོང་དུ་གཡུགས་དང་། དེ་དག་ནི།
 མོ། ངའི་ སན་ རྒྱ་རན་སི་སི་ཁོ་གོང་ལྱེར་གྱི་མི་ལམ་རེད། དེའི་རྒྱང་ལ་སྤྱད་པ་སྤོན་
 དང་། སྤོགས་སྤོང་བའི་སྤྱད་པ་རྗེན་པ། འཇམ་མིང་ངའི་མཚན་མོའི་ཚོང་གྱི་ནེ་ལོན་
 སྤོག་སྤོན་གྱི་སྤྱིར་སྤྱ། མངོས་མ་རྒྱམས་གྱི་རྟིང་ཀ་མཚོ་བའི་སྤྱམ་གྱི་ཐག་སྤྱ། རྒྱ་མིའི་
 བ་ཚས་ཚོང་ཁང་གི་སྤོང་ལུང་ཐོག་གི་སྤྱད་པོན་དཀར་པོ་ ... སྤོན་དང་ ...

ལེན་བརྩུ་གཅིག་པ།

ང་དེ་ལྟར་ཡོད་དུས་འི་ཁྱིམ་ང་བརྒྱབ་མ་ལྟོ་འི་ཁྱིམ་ལ་མཁུ་བཅད་ནས་ང་
རྟེན་པ་རེད། ཁོང་གིས་ང་ཁ་མེལ་གྱི་ཁང་པ་ལ་འབྲིང་བྱུང་། “ཁོ་རེ། མེ་རི་ལུ་གང་
དུ་ཡོད།”

“སྤང་འཚོང་མ་དེ་ཕོ་ས་ཕྱིན་སོང་།” ཁ་མེལ་ནི་མེ་རི་ལུ་ཕྱིན་པའི་རྗེས་སུ་སྤོ་
བདེ་ནས་འདུག་ལ། ཀུན་སྤོད་བཟང་ལ་གུས་ཞབས་ཆེ་བའི་བུད་མེད་གཞོན་ནུ་
ཞིག་རེད། འི་ཁྱིམ་མོ་ལ་སྒོར་མོ་བཙོ་བརྒྱད་བསྐྱར་བ་དེ་དོན་ལ་ངའི་སྒོར་མོ་ཡིན་
པ་དེ་མོས་ཤེས་ཡོད། འོན་ཀྱང་། ཨོ། རྙིང་སྦྱག་མེ་རི་ལུ་ཁྱེད་གང་དུ་ཕྱིན་པ་ཡིན། ང་
ཁ་མེལ་གྱི་ཁང་པར་ཉེན་ཁ་ཤས་ལ་སྤོད་སྤོད་ཀྱིས་བསྐྱད་པ་ཡིན། ལི་གླར་ཁྱི་སྤང་
ལམ་སྤེང་གི་མོ་རང་གི་ཁང་པ་སྤེ། ཤིང་ཁང་དེའི་ཚོམས་ཁང་གི་སྤེན་ཁང་ནས་ཁྱེད་
ཀྱིས་སུ་མ་རྩེན་མི་ལོ་གོང་ཁྱེད་ཡོངས་སུ་རྗོགས་པ་མཚོང་བྱུང་ཅིང་། ཚར་ཞོད་
ཅན་གྱི་མཚན་མོར་སྤོག་དམར་པོ་དང་ལྗང་ཁུ་འབར་བཞིན་འདུག ང་དེར་ཉེན་
ཤས་ལ་བསྐྱད་པའི་རིང་དེར་འི་ཁྱིམ་ཁོང་གི་ལས་ཀའི་མི་ཚོའི་ནང་གི་ཆེས་ཁྲེལ་
དགོད་ཤོར་འོས་པའི་ལས་ཀ་དེ་བྱས་སོང་། ཁོང་ལ་བྱིམ་ཚང་རྣམས་ཀྱི་ཐབ་ཚང་དུ་
རྒྱངས་བཙོ་སྤང་རིགས་གསར་པ་ཞིག་དྲིལ་སྤོག་བྱེད་པའི་ལས་ཀ་ཞིག་ཐོབ་སོང་།
ཚོང་པ་དེས་ཁོང་ལ་ཚོད་ལྷའི་སྤང་དང་འབྲེལ་བཤད་ཡིག་ཆའི་སྤང་པོ་ཞིག་སྤང་
པ་རེད། ཉེན་མ་དང་པོ་དེ་ལ་འི་ཁྱི་ནི་ངར་ཤུགས་ཀྱིས་འབར་འདུག ཁོང་གིས་དུས་
ཚད་བཙོས་པ་རྗེ་བཞིན་ང་ཡང་ཁོང་དང་མཉམ་དུ་གོང་ཁྱེད་ཀྱི་གང་ས་གང་ལ་

རྒྱུ་ལྡན་འཁོར་བསྐྱོར་ནས་བྱིན། འཆར་གཞི་ནི་དགོང་རྫོང་གསོལ་ཚིགས་ཤིག་ལ་
 འདུ་འདོམས་ཀྱི་ངོས་ནས་གདན་འདྲེན་ཞུ་རྒྱུ་དང་། དེ་ནས་ཡར་ལངས་ནས་རྒྱུ་
 བཅོ་སྐྱོང་དེ་དཔེ་སྟོན་མགོ་འདུགས་བྱེད་རྒྱ་དེ་རེད། “ཁོ་རེ།” རིན་གྱིས་དགའ་སྣང་
 གིས་རྒྱད་བརྒྱབ། “འདི་ནི་ངས་སྐྱེ་ཞབས་སི་ན་ལ་ལས་ཀ་བྱས་པའི་དུས་ཚོད་དེ་
 ལས་ཀྱང་སྐྱོ་འཚུབ་པེ་འདུག སི་ན་ཡིས་ཨོག་ལ་འདྲེན་གྲོང་ཁྱེད་དུ་ཤེས་བྱ་ཀྱང་ཁྱབ་
 ཀྱི་དཔེ་ཆ་བཅོངས་པ་རེད། མི་སྲུང་ཀྱང་ཁོ་ལ་མིན་བཤད་ཐུབ་ཀྱི་མི་འདུག ཁོང་
 གིས་གཏམ་བཤད་རིང་པོ་བྱེད་ཅིང་། ཡར་ལྗིང་མར་ལྗིང་བྱེད། དགོང་། རྒྱད་རྒྱུག
 ཐེངས་གཅིག་ང་ཚོ་ཨོག་ལ་རྟོ་མ་བའི་མི་ཚང་ཞིག་སློབ་ནས་འཇུ་ལ་ཞིང་། དེར་མི་
 ཚང་མས་འདས་མཚོད་ལྷ་ངན་ཞིག་ལ་འགོ་རྒྱུའི་གྲ་སྒྲིག་བྱེད་ཀྱིན་འདུག སི་ན་
 ཡིས་དུས་མོ་ས་ལ་བཅུགས་ནས་འདས་པའི་རྣམ་ཤེས་དེའི་རྟོག་པ་བཤགས་པའི་
 སློན་ལམ་བརྒྱབ་སོང་། ཨོག་ལ་རྟོ་མ་བ་ཚང་མ་དུ་མགོ་བརྩམས་སོང་། ཁོང་གིས་
 ཤེས་བྱ་ཀྱང་ཁྱབ་ཀྱི་དེབ་ཆ་ཚང་གཅིག་བཅོངས་པ་རེད། ཁོང་ནི་འཇུ་མ་སྤིང་སྟེང་
 གི་ཆེས་སློན་པ་དེ་རེད། ཁོང་གང་དུ་ཡོད་ན་བསམ་གྱི་འདུག ང་ཚོ་བུ་མོ་མཛེས་མ་
 རྣམས་ཀྱི་འཁྲིལ་ལ་བཅར་ནས་ཐབ་ཚང་ནང་ནས་ཁོང་ཅག་ལ་རེག་ཚོར་བྱས་ཏེ་
 བརྒྱད་ཚུང་། དེ་རིང་མྱི་རྫོ་འདིར་ང་ལ་ཁྱིམ་སྟོན་རྒྱུ་མ་ཆེས་མཛེས་ཤོས་དེའི་ཐབ་
 ཚང་རྒྱུ་རྒྱུ་དེའི་ནང་དུ་ངའི་ལག་པ་མོའི་རྒྱབ་ནས་བཞག་སྟེ་དཔེ་སྟོན་བྱེད་རྒྱ་
 ཞིག་བྱུང་སོང་། ཨོ། ཨང་། ཨོ་ཙོ།”

“ལྷ་མཆོད་ནས་ཡིན་ལ། རིན།” ངས་བཤད། “གཅིག་བྱས་ན། ཉིན་མ་གཅིག་
 བྱེད་སུ་ རྒྱ་རན་སི་སི་ཁོ་གྲོང་ཁྱེད་ཀྱི་སྤྱི་ཁྱབ་པ་ཆགས་ཡོང་གི་རེད།” ཁོང་གིས་
 ལྟོ་ཆས་གཡོ་སའི་སྐྱོ་ང་དེའི་བསྐྱེད་ཀྱི་གཏམ་བཤད་ལ་ཚང་ཞིག་གྲ་སྒྲིག་བྱས་

འདུག ཁོང་གིས་དགོང་རྫོ་རྣམས་སུ་ཁ་མེལ་དང་རེད་གཉིས་ཀྱི་སྟེང་དུ་དེ་སྦྱོང་
བརྟན་བྱས་སོང་།

ཞོགས་པ་གཅིག་ལ། ཉེ་མ་ཡར་ཤར་ཡོང་བ་དང་དུས་མཚུངས་སུ་ཁོང་གཅེར་
བྱར་ལངས་ནས་སྐུ་ཁྲུང་ནས་སུ་རྒྱ་རན་སི་སི་ཁོ་གོང་ཁྲུང་ཡོངས་ལ་ལྟ་བཞིན་
འདུག ཁོང་ནི་ཉེན་ཞིག་ལ་སུ་རྒྱ་རན་སི་སི་ཁོ་གོང་ཁྲུང་གི་ཚོས་ལོག་པའི་གོང་
ཁྲུང་གྱི་ཁྲབ་པ་དེ་ཆགས་རྒྱ་ཡིན་པ་འདྲ་བོ་ཞིག་འདུག འོན་ཀྱང་ཁོང་གི་ངར་
ཤུགས་རྒྱུ་ལས་འདུག ཆར་ཞོད་ཆེ་བའི་བྱི་རོ་ཞིག་ལ་ཚོང་པ་དེ་རྒྱུ་ཅི་ཞིག་
བྱེད་ཀྱིན་ཡོད་མེད་ལ་ལྟ་བུ་བསྐྱབས་བྱུང་། རྒྱུ་ཅི་འབོལ་སྟེགས་སྟེང་དུ་རྒྱུང་ལག་
བརྒྱུངས་ནས་བསྐྱད་འདུག “ཁྲུང་གིས་འདི་དག་བཅོང་ཐབས་བྱས་སམ།”

“མིད།” རྒྱུ་ཅི་ཞིག་བཤད། “ང་ལ་ལས་ཀ་གཞན་ཞིག་ཡོད་གི་ཡོད།”

“ཨོ། ཁྲུང་གིས་དཔེ་མཚོན་འདི་དག་ལ་ཅི་ཞིག་བྱེད་ཅིས་ཡོད།”

“ངས་མི་ཤེས།” ཆེས་ཁུ་སིམ་མེ་བའི་ཁོད་དུ་ཚོང་པ་དེས་ཁོང་གི་སྐྱོ་མདོག་གི་
སྤང་རྣམས་ཡར་བསྐྱུགས་ཤིང་དེ་ནས་ཐོན་སོང་། ང་ནི་ཡོད་ཚད་ལ་ཉོབ་ཅིང་ཐང་
ཆད་འདུག་ལ། རྒྱུ་ཅི་ཡང་དེ་ལྟར་རེད།

འོན་ཀྱང་མཚན་མོ་གཅིག་ལ་སྐྱོ་བྱར་དུ་ང་ཚོ་མཉམ་པོར་སྦྱོན་པ་བྱེད་དུ་
བྱིན་པ་ཡིན། ང་ཚོ་སྤེའི་སི་ཁོ་གོང་ཁྲུང་གི་མཚན་ཚོགས་ཁང་རྒྱུང་རྒྱུང་ཞིག་དུ་སི་
ཡིམ་ ལྟའི་ལར་དལ་བལྟ་བུ་བྱིན་པ་ཡིན། སི་ཡིམ་ ལྟའི་ལར་དལ་ནི་སྐམ་ལ་རིང་བའི་
མི་ནག་སྐྱོ་བའི་མིག་ཆེན་པོ་ཡོད་ཅིང་། ཉུག་དུ་“འགྲིག་གི་རེད། ཨོ་རོ་ནི།” དང་། “ཨ་
རག་ལྟར་སྟོན་ཉོག་ཅམ་གང་འདྲ་ཡིན་ནམ། ཨོ་རོ་ནི་”ཞེས་བཤད་མཁན་ཞིག་རེད།
སྤེའི་སི་ཁོ་གོང་ཁྲུང་དུ་དགའ་སྐྱེད་ཅན་གྱི་ལོ་གཞོན་བྱེད་ཤེས་ཡོན་ཅན་གྱི་ཚོགས་

ཤིག་ཁོང་གི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ནས་ཁོང་གིས་སྟོན་སྟོ་ཞེས་པའི་ལག་རྒྱ་དང་རོལ་
 ཚ་སྟེ་ཐར། རྗེ་སྟེང་བཅས་གཏོང་བ་ལ་མཉམ། ཁོང་ལ་ངར་ལངས་པའི་དུས་སུ་ཁོང་
 གིས་སྟོན་ཐུང་དང་ནང་གོས་སྟོན་ཐུང་ཐུང་ཅིང་དེ་ནས་འབར་འགྲོ་གི་རེད། ཁོང་
 གི་སེམས་ལ་འཁོར་ཚད་རྣམས་བྱེད་ཅིང་བཤད། ཁོང་གིས་“ཨར་འདམ་དགྲུགས་
 ཚས། འོག་འོག” ཅེས་པའི་སྐྱེ་དབྱངས་ལེན། དེ་ནས་སྟོ་བུར་དུ་རྒྱུང་བའམ་འདེགས་
 འཛོག་དེ་རེ་དལ་དུ་གཏོང་ཞིང་། རང་གི་ལག་རྒྱའི་སྟེང་ནས་བསམ་གཞིགས་བྱེད།
 དེ་དང་ཚབས་ཅིག་རང་གི་མཚུ་བ་རྩེ་དག་གིས་རྒྱ་པགས་ལ་ཐུག་ལ་ཁད་ཅམ་དུ་
 བྱེད་སྐབས་མི་ཚང་མས་དབྲུགས་བཀག་ནས་མདུན་དུ་བསྐྱེས་ཏེ་མཉམ་པར་བྱེད།
 བྱེད་ཀྱིས་ཁོང་གིས་འདི་འདྲ་སྐར་མ་གཅིག་གཉིས་ཅམ་ལ་བྱེད་པར་འདོད་མོད་
 ཁོང་གིས་སྐྱ་མཐུད་བྱེད་པར་འགྱུར། ཁོང་གིས་རྒྱ་ཚོད་གཅིག་གི་དུས་ཡུན་ལ་ཁོང་
 གི་སེམ་མོའི་རྩེ་མོ་དང་མཉམ་དུ་གོ་དཀའ་བའི་སྐྱ་རྒྱུང་རྒྱུང་ཞིག་བཟོ་བ་དང་། དེ་
 བས་དུས་ཡུན་དེའི་རིང་ལ་རེ་རྒྱུང་ནས་རེ་རྒྱུང་ལ་བཏང་སྟེ་མཐར་བྱེད་ཀྱིས་མི་གོ་
 བའི་བར་དང་། སྟོ་སྟེས་ཡོད་པ་བརྒྱུད་ནས་རྒྱུང་འཁོར་འགྲུལ་བཞུད་ཀྱི་སྐྱ་ནང་དུ་
 མཚེད་ཡོང་། དེ་ནས་ཁོང་ག་ལེར་ཡར་ལངས་ཤིང་སྐད་སྐྱུག་སྐྱུངས་ནས་ཏ་ཅང་དལ་
 བོའི་ཐོག་ནས་འདི་བཤད་ཀྱི་རེད། “དཔེ་ཡག་པོ་ ཨོ་རོ་ནི་... འགྲིག་གི་རེད། ཨོ་རོ་
 བྱི་... བདེ་མོ་ ཨོ་རོ་ནི་... ཨ་རག་སྟར་སྟོན། ཨོ་རོ་ནི་... ཚང་མ་ ཨོ་རོ་ནི་... མདུན་
 གལ་ན་སྟོན་པའི་བུ་རྣམས་ཀྱིས་རང་གི་བུ་མོ་རྣམས་ལ་རི་ལྟར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ཨོ་རོ་ནི་
 ... མཐུ་ཏེ། ཨོ་རོ་ནི་རོ་ནི་...” ཁོང་གིས་འདི་ལྟར་སྐར་མ་བཅོ་ལྔའི་རིང་ལ་སྟོན་ཅིང་།
 ཁོང་གི་སྐད་ནི་བྱེད་ཀྱིས་མི་གོ་བའི་བར་དུ་རེ་དམའ་ནས་རེ་དམའ་ལ་འགྲོ་ཁོང་གི་
 ཡིད་སྟོ་བའི་མིག་ཚེན་པོ་དེས་ཉན་མཁན་རྣམས་ལ་ལྟ་རྟོག་བྱེད།

འི་བྱ་རྒྱུ་ལོགས་སུ་ཡངས་ཏེ་བསྐྱད་ཅིང་། “དཀོན་མཆོག་ཨོ་རེད།” ཅེས་ཟེར་
 ཞེས་ལག་པ་གཉིས་ཐལ་མོ་སྒྲོར་ཅིང་རྩལ་ནག་ཐོན་བཞིན་འདུག “སལ། སི་ལིམ་
 གྱིས་དུས་ཚོད་ཉ་ལོ་གི་འདུག ཁོང་གིས་དུས་ཚོད་ཉ་ལོ་གི་འདུག” ཟེར། སི་ལིམ་
 རྣོ་སྒྲིང་རོལ་ཆའི་འབྲིས་སུ་བསྐྱད་ནས་མཐེབ་འཛིན་གཉིས་མཐུན་སོང་། སི་ [c]
 གཉིས། དེ་ནས་ཡང་གཉིས། དེ་ནས་གཅིག་དེ་ནས་གཉིས། དེ་ནས་སྒོ་བུར་དུ་སྒྲོབས་
 ཆེ་བའི་མི་ཆེན་རོལ་དབྱངས་པ་དེ་མི་ལམ་གྱི་ཞིང་ཁམས་ནས་སང་དེ། སི་ལིམ་གྱིས་
 སི་ རེམ་ ལུ་ལུ་སི་ཞེས་པའི་རེ་རི་རོལ་དབྱངས་གཏོང་བཞིན་པ་ངོས་ཟེན་ཞིང་། ཁོང་
 གིས་རང་གི་གོང་མཚུབ་ཆེན་པོ་དེས་རྒྱད་སྐྱད་གྱི་སྟེང་དུ་མཐུན་གྱིས་གཞུགས་ཤིང་།
 ཆེས་ཆེར་གྲག་འོང་བའི་བདེ་བས་སྐྱ་དེ་མགོ་ཚུགས་སོང་ལ། མི་ཚང་མ་འགྲུལ་མགོ་
 བརྒྱུམས། སི་ལིམ་གྱིས་སྤར་མེད་གྱི་སྒོ་ཉམས་བཅས་ཡར་བལྟས་སོང་། དེ་ནས་ཁོང་
 ཆོས་རེ་རི་རོལ་དབྱངས་རྒྱ་ཚོད་ལྷུང་ག་ཅམ་རིང་ལ་བཏང་བུང་ལ། དེ་ནས་སི་ལིམ་
 ངར་བར་གྱུར་ཏེ་ལག་རྩལ་འདུགས་ཤིང་། ཁུ་ལྷ་ལུ་ལུ་གྱི་མཚོགས་རྩང་ཉ་ལས་པ་
 ཞིག་ཅེ་བཞིན་སྒྲོ་འཚུབ་འཚུབ་གྱི་དོན་མང་པོ་ཞིག་སི་པན་གྱི་སྐད་དང་། ཨ་རབ་
 གྱི་སྐད། བེ་ལུ་ཁ་སྐད། ཨི་རིབ་གྱི་སྐད། ཁོང་གིས་ཤེས་ཚད་གྱི་སྐད་རིགས་ནང་
 བས་བཤད་སོང་ལ། ཁོང་གིས་སྐད་རིགས་གངས་ལས་འདས་པ་ཞིག་ཤེས་གྱི་རེད།
 མཐར་ལེའུ་དེ་མཚུགས་སྒྲིལ་ཞིང་། ལེའུ་རེ་རེ་ལ་རྒྱ་ཚོད་གཉིས་རེ་འགོར་གྱི་རེད། སི་
 ལིམ་ ལྷའི་ལར་ད་ཕྱིན་ནས་ག་བ་ཞིག་ལ་བསྟེན་ནས་ཡངས། མི་རྣམས་ཁོང་ལ་སྐད་
 ཆ་བཤད་དུ་ཡོང་རིམ་བཞིན་ཁོང་གིས་སྒོ་ཉམས་གྱིས་མི་ཚང་མའི་མགོ་བོ་ལ་ལྷ། ཨ་
 རག་སྤར་སྟོན་ཞིག་ཁོང་གི་ལག་པའི་ནང་དུ་ལྷུང་། “སྤར་སྟོན། ཨོ་རོ་ནི། ལུགས་རེ་
 ཆེ། ཨོ་ལུ་ཏེ་...” མི་སྲས་ཀྱང་སི་ལིམ་ ལྷའི་ལར་ད་གང་དུ་ཡོད་པ་མ་ཤེས། ཐེངས་

ཤིག་རྟེན་ལ་མི་ལམ་ཞིག་བྱུང་བ་དེར་ཁོ་ལ་གྱིས་པ་ཞིག་བཅའ་བཞིན་ཡོད་པ་དང་།
 ཁོང་ཁ་ལི་སྐྱོར་ནི་ཡའི་སྐྱེན་ཁང་ཞིག་གི་སྤང་ཐང་དེར་ཉལ་བའི་སྐབས་སུ་ཁོང་གི་
 གྲོད་པ་སྡོམ་མེར་རེར་འབྱར་དུ་ཐོན། ཤིང་སྤོང་ཞིག་གི་འོག་ཏུ་མི་ནག་གི་ཚོགས་ཤིག་
 དང་མཉམ་དུ་སི་ལིམ་ ལྷའི་ལར་ད་བསྟན་ཡོད། རྟེན་གྱིས་འུ་ཐུག་པའི་ཨ་མ་ཞིག་གི་
 ལྟ་སྟངས་ཤིག་སྤྱད་ནས་རང་གི་མིག་ཁོང་ལ་བསྐོར། སི་ལིམ་གྱིས་ “ཨོ་དེ་རེད། ཨོ་རོ་
 བློ་ཞེས་བཤད། ད་ཆ་རྟེན་གྱིས་ཁོང་ལ་གཏུགས་ན་ཁོང་གིས་རང་གི་དགོན་མཚོག་
 ལ་གཏུགས་པ་རེད། ཁོང་གིས་སི་ལིམ་ནི་དགོན་མཚོག་རེད་བསམས་ཡོད། ཁོང་
 གིས་ཁོང་གི་མདུན་དུ་མགོ་བོ་སྐྱར་ཏེ་ང་ཚོ་དང་མཉམ་དུ་བཞུགས་རོགས་ཞུས།
 “ལགས་སོ། ཨོ་རོ་ནི།” སི་ལིམ་གྱིས་བཤད། ཁོང་སུ་ཞིག་གི་ཡང་མཉམ་དུ་སྡོད་སྲིད་
 མོད། ཁོང་གིས་ལྷོ་མ་ཚོས་གྱི་ཐོག་ནས་བྱེད་དང་མཉམ་དུ་ཡོད་པའི་དམ་བཅའ་
 མི་བྱེད། རྟེན་ལ་ཅོག་ཅེ་ཞིག་ཐོབ། ཆང་ཉོས། སི་ལིམ་གྱི་མདུན་དུ་གཡོ་འགུལ་མེད་
 པར་བསྟན། ཁོའི་མགོ་ཡི་ཐང་ནས་སི་ལིམ་གྱིས་མི་ལམ་རྒྱུ་ལམ་ཞིག་གིས་“ཨོ་རོ་
 བློ་ཞེས་བཤད་ཐེངས་རེ་རེ་ལ་རྟེན་གྱིས་“ལགས་རེད།” ཟེད། དེ་ལྟར་ད་ནི་མི་སྐྱོན་པ་
 འདི་གཉེས་དང་ལྟན་དུ་བསྟན་པ་ཡིན། ཅི་ཡང་བྱུང་མ་སོང་། སི་ལིམ་ ལྷའི་ལར་ད་
 ལ་མཚོན་ན་འདི་ག་ཉེན་ཉིལ་པོ་ནི་ཨོ་རོ་ནི་ཚེན་པོ་ཅམ་ཞིག་རེད།

མཚན་མོ་དེ་ག་རང་ལ་ངས་སྐྱེལ་མོར་དང་གླེ་རེ་སྤང་ལམ་གྱི་སྤྱང་དུ་ལེམ་མི་ཤེ་
 རེ་ལ་རོལ་བ་ཡིན། ལེམ་མི་ཤེ་རེ་ནི་མི་ནག་ཚེན་པོ་ཞིག་ཡིན་ལ། ཁོང་གིས་རྒྱབ་གོས་
 ལྷ་བ་དང་ལྷ་མོ། རྟེན་གྱིས་བཅས་གོན་ནས་སྐྱེ་རེ་སི་ཁོའི་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་རོལ་དབྱངས་
 ཚོམས་ཁང་དག་ལ་འོང་ཞིང་། ལྷ་གཞས་གར་སྟེགས་སྟེང་དུ་མཚོངས་ནས་གཞས་
 གཏོང་མགོ་བཟུགས་ཤིང་། ཁོང་གི་དབྲུལ་བ་ནས་ཚ་རྩམས་འབྱར་དུ་ཐོན། ཁོང་

གིས་དབྱུགས་རྒྱུ་ཅིང་དེ་ནས་རང་གི་སྒྲོ་གྲོག་གི་ཚ་རྒྱུ་ཡོད་ཚད་ནས་དྲུང་ཆེན་
 གྱི་རྒྱ་ལུ་རྒྱ་རོལ་དབྱངས་སམ་སྒྲོ་བའི་རོལ་དབྱངས་ཤིག་བྱས། ཁོང་གིས་གཞས་
 བཏང་པ་དང་མཉམ་དུ་མི་རྣམས་ལ་སྐད་བརྒྱབ། “ལྷ་ལུ་ལ་ལ་འགྲོ་རྒྱའི་ཆེད་མ་གྱི་
 རོགས། རོག་ཐོར་མེབ་མར་ཞེས་པའི་ཁྱེད་ཀྱི་བཏང་བ་ནས་མགོ་ཚུགས། ཨ་རག་
 གི་ཐོག་ནས་མཇུག་བསྐྱེལ།” ཟེལ། ཡོད་ཚད་ཀྱི་ཐད་ནས་ཁོང་གི་སྐད་རྗེ་ཆེར་འགྲོ།
 ཁོང་གིས་ཁོ་གཉེར་བསྐྱེལ། ཁོང་གིས་གཙུག་གུམ་རྒྱག། ཁོང་གིས་ཡོད་ཚད་བྱེད། ཁོང་
 ང་ཆོའི་ཅོག་ཅེའི་སྤེང་དུ་ཡོང་ཞིང་རྒྱུ་བསྐྱེས་ནས་ “ཨོ་རེད།” ཅེས་བཤད། དེ་ནས་
 ཁོང་གི་གོམ་པ་འཁྱོར་བཞིན་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྐང་ལམ་དུ་འགྲོ་ཞིང་ཆོམས་ཁང་གཞན་
 ཞིག་ཏུ་འགྲོ། དེ་ནས་ཁོ་ལྟེ་རྗེ་རྗེ་འདྲ་ཡོད་པ་རེད། སྒྲོན་པ་ཞིག་རེད་ལ་ཁོང་གིས་
 གཞས་གཏོང་ཞིང་ལག་པ་གཉེས་གཤོག་པ་བཞིན་བརྗོད་བསུ། མཇུག་ཏུ་བྱུང་མེད་ནང་
 བཞིན་སྐད་ཅོར་རྒྱག་པར་བྱེད། བྱེད་ཀྱིས་ཁོང་མཚན་མོའི་འབྲི་པོ་ལ་རེམ་སོན་ལུག་
 གི་མཚན་ཚོགས་ཁང་དུ་ཁོང་གི་མིག་གོར་མོ་ཆེན་པོ་གཉེས་དང་ཕྲག་པ་ཞེ་བོ། བར་
 ལྷང་དུ་བྱེད་མཚར་པོས་ཆེས་ཆེར་ཅེར་བ་ཞིག་དང་བཅས། རེ་རྗེ་རོལ་དབྱངས་རྒྱོད་
 པོ་དག་ལ་ཉན་བཞིན་ཐང་ཆད་ནས་ཡོད་པ་མཐོང་གི་རེད་ལ། ཁོང་གི་མཇུག་དུ་
 བཏང་བ་ཞིག་ཡོད་པ་རེད། ངས་རོལ་དབྱངས་པ་དེ་འདྲའི་སྒྲོན་པ་མཐོང་མ་རྒྱུང་།
 རྒྱ་རི་སི་ཁོའི་མི་ཚང་མས་འབྲུག་གི་འདུག་འདི་ལྟེ་སྐྱིང་ཕྲན་འདིའི་མཇུག་མཐའ་དེ་
 རེད་ལ། ཁོང་ཚོས་སྐད་བལ་འཛོག་གི་མི་འདུག་ང་ལ་ངའི་རི་ཨའི་དབྱུག་འཛོན་
 མ་འབྱོར་བར་དུ་ང་དང་འཇོན་གཉེས་རྒྱུ་དེ་ལྟ་བུའི་ཐོག་ནས་སན་རྒྱ་རན་སི་སི་ཁོ་
 རྒྱོང་ཁྱེར་ལ་སྐྱེན་ལྷུ་ལ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནས་ང་ཁྱིམ་ལ་ལོག་རྒྱུར་གྲ་སྐྱིག་ཡིན།

ང་སུ་རྒྱ་རྒྱ་སེ་སེ་ལོ་ལ་ཡོང་ནས་ག་རེ་འགྲུབ་པ་རེད། ངས་མི་ཤེས། ལ་མེལ་
 གྱིས་ང་ཐོན་ན་འདོད། རིན་ལ་ཐོན་མ་ཐོན་གང་ཡིན་ཡང་ཁྱད་པར་མི་འདུག ངས་
 བག་ལེབ་ཆག་པ་གཅིག་དང་ཤ་ཉོས་ནས། སྐར་ཡང་ལུང་པ་འདི་བཟུལ་ནས་འགོ་
 རྒྱུར་ང་རང་ལ་སུན་མི་ཆི་བག་ལེབ་བརྟུ་བཟོས་པ་ཡིན། ང་ཏ་ལོ་ཐ་མངའ་སྡེ་
 ལ་འབྱོར་བའི་དུས་ཚོད་དེ་ལ་འདི་དག་ཚང་མ་ངའི་ཐོག་ནས་རུལ་འགོ་གི་རེད།
 མཚན་མོ་མཐའ་མ་དེ་ལ་རིན་སྐྱོས་སོང་། ལོང་གིས་གྲོང་ཁྱེད་དུ་ལྱིལ་གྱི་གང་ཞིག་
 བས་མེ་རི་ལུ་རྟེན་འདུག ང་ཚོ་ལོང་གི་རྒྱུངས་འཁོར་དུ་འདྲུལ་ནས་མཚོ་འགམ་
 སར་རོས་གྱི་རི་ཆི་མོན་གྲོང་ཁྱེད་གྱི་གང་ས་གང་ལ་ཕྱིན་ནས། ལྷུ་མ་གྱི་ཁང་ཆེག་
 དག་གི་ཁྲོད་ན་ཡོད་པའི་མི་ནག་གི་རེ་རི་རོལ་དབྱངས་གྱི་སྤྱིལ་ཁང་དག་ལ་ལྷུལ།
 མེ་རི་ལུ་དེར་སྟོད་དུ་ཕྱིན་སོང་ལ། མི་ནག་ཅིག་གིས་མོ་ལ་གཅོས་ཤིང་མོའི་འོག་གི་
 རྒྱུབ་སྟེགས་དེ་སར་དུད་སོང་། གསང་སྟོན་ནང་དུ་བུ་མོ་རྣམས་གྱིས་མོ་ལ་ཆགས་
 སྟོད་གྱི་ཚེད་དུ་གཏུགས་འདུག ང་ལ་ཡང་གཏུགས་སོང་། རིན་ཅི་ལུས་ཡོངས་རྫོགས་
 ལ་རུལ་ནག་ལངས་འདུག འདི་ནི་མཐའ་མཐུག་དེ་རེད་ལ་ང་ཕྱི་རོལ་ལ་ཐོན་ན་
 འདོད།

རྒྱ་རེངས་གྱི་སྐབས་སུ་ང་ནི་ངའི་ནེའུ་ཡོག་གི་སྤྱི་སྟོན་རྒྱུངས་འཁོར་ཐོབ་ཅིང་
 རིན་དང་མེ་རི་ལུ་གཉིས་ལ་བདེ་མོ་ལབ་པ་ཡིན། ལོང་གིས་ངའི་སུན་རི་མི་ཆི་བག་
 ལེབ་འགའ་འདོད་འདུག ངས་ལོང་ཚོ་ལ་མེད་ཅེས་ལབ་པ་ཡིན། དེ་ནི་ཡིད་སྦྱོ་བའི་
 དུས་སྐབས་ཤིག་རེད། ང་ཚོ་ཚང་མས་ང་ཚོ་སུན་རྒྱུན་ལ་ཁྱོད་ནས་ཐུག་གི་མ་རེད་
 བསམས་ཡོད་པ་རེད་ལ། ང་ཚོས་དེ་ལ་ཁ་ཡ་བྱེད་གྱི་མེད།

། ཉ།

བམ་པོ་གསུམ་པ།

ལེན་དང་པོ།

༡༧༤༧ ལོའི་དབྱིང་ཀར། ངས་རི་ཨའེ་སློབ་གསོའི་མ་དངུལ་གྱི་དངུལ་བྱང་དག་
ལས་སྒོར་མོ་འགའ་ཞིག་བསགས་ཡོད་ཅིང་། ང་གཏན་སྡོད་བྱེད་དགོས་བསམས་
ནས་ཤེན་མར་ལ་སྐྱབ་པ་ཡིན། ངས་ང་རང་ནི་ཨ་མེ་རི་ཀའི་ས་དཀྱིལ་དེར་བྱིམ་
བདག་ཅིག་གི་ཚུལ་དུ་མཐོང་བྱུང་། ང་ནི་ཁེར་རྒྱུང་ཡིན། དེར་མི་གཅིག་ཀྱང་མི་
འདུག་ལྟེ་རའོ་ལིན་སི་མི་འདུག་ལ། རའོ་རའོ་ལིན་སི་མི་འདུག་ཟེམ་སྟེ་སྟེ་
ཐེ་སྟེ་རེ། རོ་ལན་ད་མེ་རྡོར། ཤེན་མོ་རི་ཡར་ཐེ། ལར་ལོ་མག་སྟེ། ཨེ་ཤེ་ཤེ་ལེལ། རོ་
ཡེ་རོན་སོན། ཐོ་མི་སི་ནར་ལ་ཡང་མི་འདུག་གུ་གང་མི་འདུག་ང་ལར་ཐེ་སི་སྲང་
ལམ་དང་ལ་རི་མར་སྲང་ལམ་དུ་སྐྱུལ་ཞིང་། ༡༧༤༨ ལོར་ང་ལ་ལས་ཀ་ཐོབ་གྲབས་
བྱས་སའི་ཤིང་ཏོག་སྟེ་ཚོང་གི་ཁྲོམ་ར་དེར་ལས་ཀ་བྱས་ཏོག་ཙམ་བསྐྱེད་པ་
ཡིན་ལ། དེ་ནི་ངའི་མི་ཚེའི་ནང་གི་ལས་ཀ་དཀའ་ལས་ལག་ཤོས་དེ་རེད། མཚམས་
ཤིག་ལ་ཉེ་ཏོང་གི་བྱིས་པ་འགའ་དང་དེད་བཅས་ཀྱིས་ཐོང་སྐྱེམ་ཉིལ་པོ་གཅིག་
མེ་འཁོར་ནས་མར་ཁྱུ་ཚད་བརྒྱ་ཡི་བར་དུ་དཔོར་འབྲེན་བྱེད་དགོས་བྱུང་ཞིང་། དེ་
ཡང་འཐེན་ཐེངས་གཅིག་གིས་སོར་གང་གི་བཞི་ཆ་གཅིག་ཙམ་འགྲུལ་བར་བྱེད་པའི་
འགྲོགས་ཆས་འཕྲུལ་འཁོར་དང་ལག་པ་སྦྱུད་ནས་རེད། ང་ཉལ་སྦྱིད་རྒྱག་བཞིན་
ཐོང་འཁོར་གྱི་འབྲུག་དར་ཅན་གྱི་ཐང་གཅུལ་ནས་ཚུ་ཀུ་བའི་དོ་སྐྱེམ་དག་འབར་
བཞིན་པའི་ཉེ་འོད་ཁྲོད་དུ་འཐེན་པ་ཡིན། དཀོན་མཚོག་མཁུག། གནམ་རྒྱ་མཚོ་
འོག་ཏུ། ཅི་ཞིག་ཆེད་དུ།

ས་སྲོད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ངས་ཤོམ་བཤོད་བྱས། ང་ནི་ཡིད་སྐྱོ་བའི་ས་གཞི་དམར་
 པོའི་སྤེང་གི་ནག་ཐིག་ཅིག་དང་མཚུངས་པ་ཚོར་བྱུང་། ང་མིན་དང་ཇོ་ར་མཚོན་ཁང་
 བརྒྱད་ནས་སོང་ཞིང་། དེར་ཆིག་སྟོང་དགུ་བརྒྱ་སུམ་ཅུ་སོ་གཏངས་ཀྱི་སྤྱ་གེ་ཆེན་པོའི་
 སྐབས་སུ་རྟེན་མོ་རེ་ཡར་ཐི་རང་གི་ས་དང་ལྷན་དུ་བསྐྱེད་ཚུང་ཡོད་པ་རེད། རྟོན་
 ཚད་རི་བཞིན་ངས་གང་ས་གང་ལ་བལྟས་ཏེ་ངའི་སེམས་ན་ཡོད་པའི་ལྷགས་རྟེན་
 ཀྱི་མགར་བ་སྤྱད་པོ་གྲགས་ཅན་དེ་བཅའ་བ་ཡིན། ཡང་ན་མོན་ཐ་ན་མངའ་སྡེའི་
 བང་གི་ས་ཆ་འདྲ་བོ་ཞིག་ཏུ་བྱེད་ཀྱིས་རང་གི་ས་ཡིན་པ་འདྲ་བའི་མི་ཞིག་རྗེད་ཀྱི་
 རེད་ལ། ཡང་ན་ད་ནི་མེད་པར་གྱུར་སའི་ས་ཆ་ཞིག་ཏུ་རང་གི་སྤྱོད་པ་པོའི་ས་དེ་
 འཚོལ་གྱི་རེད།

394

དམར་སྐྱའི་མདོག་དང་ལྷན་པའི་དགོང་རྩོ་ཞིག་ལ། སྲང་ལམ་ཉེར་བདུན་
 པ་དང་མེལ་ཐོན་སྲང་ལམ་གྱི་སྤོག་འོད་ཁྲོད་དུ་ང་རང་གི་ཚ་རྒྱས་ཡོད་ཚད་ལ་ཟ་
 འཕྲུག་ལང་བཞིན་ཤོམ་པ་བརྒྱབ་ཅིང་། ང་ནི་མི་ནག་ཅིག་ཡིན་ན་བསམ་པའི་རེ་
 རྩོན་སྐྱེ་བ་དང་། མི་དཀར་གྱི་འཇིག་རྟེན་གྱིས་ང་ལ་ཅི་ཅམ་སྤུས་ལེགས་སྤྲད་པ་དེས་
 བྱི་ངའི་དགའ་བདེའི་འདོད་པ་སྐྱོང་མི་ཐུབ་ཅིང་། མི་ཆེ་དང་དགའ་སྤྱོད་སྤྱད་བ་སྤྱིད་
 སྤྱིད། ལུན་ནག་རོལ་དབྱངས་བཅས་ལ་འདང་ངེས་པ་ཞིག་མ་རེད་ལ། མཚན་མོ་ལ་
 འདང་ངེས་པ་ཞིག་ཀྱང་མ་རེད། མི་ཞིག་གིས་སོག་གུའི་སྤེར་མའི་ནང་དུ་སི་ལྷན་
 དམར་པོ་ཚ་བོ་བཙོང་སའི་སྤྱིལ་ཁང་རྒྱང་རྒྱང་ཞིག་ཏུ་ང་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ལ། ངས་
 ཏོག་ཅམ་ཉོས་ཤིང་། ལུན་ནག་སྤོག་གུར་གྱི་སྲང་ལམ་དེ་དག་ཏུ་འཚམ་འཚམ་
 བྱེད་ཞོར་ཐོས་པ་ཡིན། ངས་ང་ནི་རྟེན་མཚན་གྱི་མེག་སི་ཁོའི་མི་ཞིག་ཡིན་ན་བསམས་
 བྱུང་ལ། མཐའ་ན་ལས་ཀ་ཚོད་མེད་དུ་བྱེད་པའི་ཉི་ཉོད་པ་ཉམ་ཐག་ཅིག་ཡིན་ན་

བསམས་བྱུང་། ང་ནི་ཡིད་སྤྲོད་ཅིང་སྒོ་པམ་པའི་“མི་དཀར་”ཞིག་ཡིན་པ་འདི་ལས་
 གཞན་གང་ཡིན་ཡང་རུང་བར་བསམས། ངའི་མི་ཚོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་རིང་ལ་
 ངས་མི་དཀར་གྱི་སྒོང་བསམ་བཟུང་ཡོད་ཅིང་། དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ངས་སུན་མ་
 བེད་ལུང་པའི་ནང་དུ་བྱ་མོ་ཡག་པོ་ཐེར་རེ་ལྟ་བུ་གཡུགས་པ་རེད། ངས་མེད་སི་
 ལོའི་མི་རྣམས་ཀྱི་བྱམས་ར་དང་མི་ནག་གི་ཁང་པ་རྣམས་བརྒྱུར་ནས་སྤྱོད་ཅིང་།
 རྒྱུ་མཉམ་ལ་འདྲེན་པ་རེ་དེར་འདུག་ཅིང་། མཚན་མས་ལན་རེར་བདེ་ཚོར་སྤྱོད་
 པའི་བྱ་མོ་སྒོག་གྱུར་པ་འགའ་ཞིག་གི་ཤུས་མོ་ནག་གོ་བ་དང་། མེདོག་རྒྱ་མེད་སྤྱོད་
 ཚལ་གྱི་སྒོ་རའི་རྒྱབ་དུ་གདོང་ནག་པོའི་ཚྭ་ག་རྣམས་འདུག་ལ། བྱིས་པ་རྣམས་ནི་
 གནའ་བོའི་གཡོ་འགུལ་ཅན་གྱི་རྒྱབ་སྤེགས་དག་གི་སྤེང་དུ་འཕགས་པ་ཞིག་དང་
 མཚུངས་པར་བསྐྱེད་འདུག བྱ་མོ་ནག་རིལ་མ་ཤོག་ཁག་ཅིག་བསྐྱེད་སོང་ལ། དེའི་
 བྱས་ཀྱི་བྱ་མོ་གཞོན་གྲས་གཅིག་ནི་ཨ་མ་ཡིན་པ་འདྲ་བའི་རྒྱན་པ་ཚོའི་བྱས་ནས་
 ཐོན་ཏེ་ངའི་ཚར་རྒྱགས་ནས་ཡོང་ནས། “ཨ་ལོ། རོ།” ཞེས་བཤད་ཅིང་། དེ་མ་ཐག་
 དུ་ང་རྩོམ་པ་མཐོང་བ་དང་ངོ་ཚ་བཞིན་པར་བརྒྱགས་སོང་། ངས་ང་ནི་རྩོམ་པ་
 བ་བསམས་བྱུང་། ང་ནི་ང་སྤྲེ་ཡིད་སྤྲོད་བའི་སལ་པ་ར་ཏེ་སི་རེད་ལ། ལྷ་མེན་མདོག་
 གི་སྤྲོད་ནག་ཅན་དང་། བཟོད་པར་དཀའ་བའི་མཚན་མོ་སྤྱིང་དུ་སྤྲོད་པ་འདི་ལ།
 འབྲམས་ཉལ་བྱེད་བཞིན་ཡོད་ཅིང་། སྤྱིད་ཅིང་སེམས་གཙང་མ། དགའ་བདེ་ཅན་
 གྱི་མི་ནག་གི་ཨ་མེ་རི་ཀ་ལ་ངས་འདིག་རྟེན་བཞེ་བརྒྱུར་སྤུབ་ན་བསམས་བཞིན་
 ཡོད། བྱིས་མཚོས་རྟིང་ཤོག་འདི་ཚོས་ང་ལ་སྲུང་ལམ་འདི་དག་ཚུང་དུས་ནས་རྒྱས་
 མངའ་ཆེ་བའི་རྟེན་དང་མེ་རི་ལུ་རྩན་དུ་བརྟུག་བྱུང་། ངས་ཁོ་ཚོ་རྟིང་ན་བསམས་
 བས་རེ་བ་ཆེན་པོ་བྱས་པ་ཡིན།

མ་གཏི་ལམ་ཁ་ཉེར་གསུམ་པ་དང་མེལ་ཐོན་སྲང་ལམ་གྱི་བསྐྱོལ་མཚམས་དེ་
 བ། གནམ་སློག་གི་འོད་མཚད་པའི་འོག་ན་སློ་ལོ་སློ་མོ་ཞེས་པ་ཅེ་བཞིན་འདུག་ཅིང་།
 སློག་དེས་རྩོལ་གྱི་རྩ་མ་ཚེན་པོ་དེ་ཡང་གསལ་ལེར་བྱས་འདུག་ཅིང་མོ་ཅེ་ཐངས་རེ་
 རེར་ལ་ཆེས་ཆེ་བའི་སློ་སྣང་ཅན་གྱི་མི་ཚོགས་ཀྱིས་སྐད་རྒྱལ་པར་བྱེད། མི་རིགས་
 དཀར་པོ་དང་ནག་པོ། མེག་སི་ཁོ་བ། གདོད་མའི་མི་རིགས་གཙང་མ་བཅས་ཀྱི་ལོ་
 གཞུན་དཔའ་རྒྱལ་ཁྲུང་མཚར་བ་རྣམས་ཅིང་ཐང་དུ་འཛོམས་ནས། སེམས་པ་སྐྱོ་རུ་
 འདུག་པའི་གཟབ་གཟབ་ནན་ནན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་ཅིང་མོ་ཅེ་བཞིན་འདུག་ཅིང་ཐང་
 གི་བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱིག་ཆས་ཀྱོན་པ་ཅམ་ཞིག་རེད། ངའི་མི་ཚའི་རིང་ཅིང་མོ་བ་
 ཞིག་གི་ངོས་ནས་མཚན་མོ་ལ་བྱིམ་མཚེས་ཀྱི་བྱིས་པ་རྣམས་དང་། སློགས་མོ་རྣམས།
 བྱིམ་མི་རྣམས་ཀྱི་མདུན་དུ་ཅིང་མོ་འདི་འདྲ་ཅེས་ཚོགས་པ་ཞིག་ང་རང་གི་ངོས་ནས་
 གཏན་ནས་བྱས་མ་ལྟོང་། དེ་ནི་དུས་རྟག་དུ་སློབ་བྱ་ཚེན་མོའི་ནང་དུ་ཡིན་ཞིང་། རྒྱ་
 ཚེ་ཞིང་། ར་བཟེ་བའི་ངོ་གདོང་ལས་བྱིས་པའི་གདོང་དང་། མིའི་སློ་སྣང་འདི་འདྲ་མ་
 རེད། ད་ནི་འཕྱིས་དྲགས་པ་རེད། ངའི་འཁྲིས་དེར་མི་ནག་རྒྱད་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་དེས་
 བྱི་མཚན་མོ་རེ་རེ་བཞིན་ཅིང་མོ་འདི་ལ་བསྐྱས་ཡོད་པ་འདྲ། ཁོང་གི་འཁྲིས་དེ་ལ་མི་
 དཀར་སྐྱང་པོ་ཞིག་འདུག་དེ་ནས་མེག་སི་ཁོའི་བྱིམ་ཚང་ཞིག་འདུག་དེ་ནས་བྱུ་མོ་
 འགའ་རེ་འདུག་དེ་ནས་བྱུ་འགའ་ཞིག་འདུག་མིའི་རིགས་ཚང་མ་ས་དེ་ལ་འཛོམས་
 འདུག་གྱི་མ། མཚན་མོ་དེའི་སློག་འོད་ཀྱི་སློ་སྣུག་དེ་ཚོ་ཡ། སློ་ལོ་འཕེན་མཁན་ན་
 གཞུན་དེ་ནི་རྟེན་དང་ཏ་ཅང་འདྲ་པོ་འདུག་རྒྱབ་སྟེགས་རྣམས་ཀྱི་ཁྲོད་ན་ཡོད་པའི་
 སྐྱ་སེར་མ་མཛེས་མ་དེ་ནི་མི་རི་ལུ་དང་ཏ་ཅང་འདྲ་པོ་འདུག་འདི་ནི་རྟེན་མར་གྱི་
 མཚན་མོ་རེད། ངས་གང་བྱས་པ་དེ་དག་ཡོད་ཚད་ནི་འཆི་བ་རེད།

འེན་མར་གྱི་ནང་དུ། འེན་མར་གྱི་ནང་དུ།
ངས་གང་བྱས་ཚད་ནི་འཆི་བ་རེད།

ལམ་ཁ་ཡར་ཕྱོགས་ན་མི་ནག་གི་བྱིམ་ཚང་ཞིག་ཁོང་ཚོའི་མདུན་སྒྲོའི་རོ་སྐས་སྟེང་
བསྟན་ནས་ཁ་བརྗེད་བྱེད་ཞོར། ཤིང་སྟོང་ནམས་བརྒྱུད་དེ། སྐར་མ་ཁྲ་ཆེན་ཆེན་གྱི་
གནམ་མཁའ་ལ་ཡར་ལྷ་བཞིན་འདུག་ལ། ཞི་འཇམ་གྱི་ངང་ནས་སྟོང་སྟོང་བྱེད་ཅིང་།
མཚམས་མཚམས་ལ་སྟེང་མོ་ལ་ལྷ་བཞིན་འདུག བར་དེར་སྤངས་འཁོར་མང་པོ་
ལམ་ཁ་ནས་ཕྱིན་སོང་ལ། སློག་དམར་པོ་ཆགས་སྐབས་ལམ་མདོ་རུ་བཀག་སོང་།
དེར་དགའ་ཞིང་སྟོོ་བའི་སྣང་བ་ཞིག་འདུག་ལ། མཁའ་རླུང་ནི་སྟོོ་པམ་དང་། “མི་
དཀར་གྱི་སྐྱུག་བཟུལ།” སོགས་གྱི་སྐོར་ལ་ཅི་ཡང་མི་ཤེས་པའི་དངོས་གནས་དགའ་
སྟོོ་ཅན་གྱི་མི་ཚོའི་འཕྲུག་ཆ་དེས་ཁེངས་འདུག མི་ནག་རྒྱུད་པོ་དེའི་ལྷ་བའི་སྟོོ་ཁྲུག་
ན་སྤྱི་རག་གི་ཤེལ་དམ་ལྷགས་འེན་ཞིག་འདུག་ཅིང་། ཁོང་གིས་དེ་ཁ་འབྱེད་པར་བྱེད།
མི་དཀར་རྒྱུད་པོ་དེས་སྐྱུག་དོག་གི་མིག་གིས་ལྷགས་འེན་དེ་ལ་བལྟས་ཤིང་། ཁོང་གིས་
སྐྱ་ཁྲུག་རྒྱ་ལག་སྟོོང་བྱས་ཏེ་ཁོང་གིས་ཀྱང་ལྷགས་འེན་ཞིག་ཉོ་སྐྱབ་མིན་ལ་བལྟས་
སོང་། ང་ནི་རི་ལྷར་ཤི་བ་རེད་ལ། ང་ས་དེ་ནས་ཐོན་པ་ཡིན།

ང་ནི་དངོས་པའི་བུ་མོ་ཕྱུག་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་ལ་སྐྱག་རྒྱ་ཕྱིན་པ་ཡིན། ཞོགས་པར་
མོས་རང་གི་དར་གོས་གྱི་ནང་འཇམ་ཤ་འབྱར་མ་ནས་སྐོར་མོ་བརྒྱ་ལོར་ཞིག་བཏོན་
ཏེ་བཤད་རྒྱུར། “ཁྱིད་ཀྱིས་སྤྱི་རི་སི་ཁོ་གོང་ཁྱེར་ལ་འགོ་རྒྱུའི་སྐད་ཆ་བཤད་བསྟན་
གྱི་འདུག དེ་འདྲ་ཡིན་ན་འདི་འབྱེད་ནས་རྒྱུགས་ཤིག་སྦྱིད་པོ་ཐོང་ས།” ཟེར། དེར་
བརྟེན་ངས་རྟོག་ཏུ་ཚང་མ་སེལ་བ་རེད་ལ། ང་རང་ལ་སྤྱི་རི་སི་ཁོ་གོང་ཁྱེར་བར་དུ་

རྩམ་རིབ་ལ་སྐོར་མོ་བརྒྱ་གཅིག་ཅན་གྱི་འགྲུལ་བཞུད་ལས་ཁྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་འཁོར་
ཞིག་ཐོབ་བྱུང་ལ། ས་གཞིའི་ངོས་ནས་འཕུར་ཕྱིན་པ་ཡིན།

མི་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱུ་ལས་འཁོར་འདི་སྐོར་བཞིན་འདུག་ལ་ཁོང་ཚོས་བཤད་པ་
ལྟར་ན་ཁོང་ཅག་ནི་སྤང་འཚོང་མའི་ཚོང་བདག་ཡིན་ཟེར། མི་གཞན་གཉིས་དེ་
ནི་ངའི་མཉམ་དུ་ཡོད་པའི་འགྲུལ་པ་རེད། ང་ཚོ་བཅོམ་ནས་བསྡད་ཅིང་ང་ཚོའི་
སེམས་དེ་དམིགས་ལུལ་གྱི་སྐང་ལ་གཏད། ང་ཚོ་བེར་ཐའོ་ཉི་ཞེས་པའི་ལ་ཆེན་པོ་
དེ་བཟུལ་ཅིང་། ཐ་སྐར་མ་གྲི་ཤོང་ཚོ་དང་། ཐོ་རོ་རྗེམ་སམ་གོང་ཚོ། ཁི་རིམ་ལིང་
གོང་ཚོ་བཅས་ཡོད་པའི་རྒྱ་ཆེ་བའི་མཐོ་སྐང་དུ་མར་བབས། དེ་ནས་རེ་རྗེད་ཨེར་སི་
ལ་ཆེན་བརྒྱད་ནས་སི་བེམ་རྫོད་སི་པི་རིང་སི་གོང་ཁྱེར་དུ་མར་བབས། དེ་ནས་ཕྱིར་
ཐོན་ཏེ་རྩལ་འཚུབ་པའི་ལམ་ཐག་མེལ་ལེ་ལྷ་བརྩའི་རིང་ད་ཀྱོགས་ཏེ་སོང་ཞིང་། དེ་
ནས་ཁ་རེག་གོང་ཁྱེར་དང་། དེ་ནས་ཨ་མ་རི་ཀའི་བྱེ་ཐང་ཆེན་པོ་ཞེས་གྲགས་པ་དེ་
ལ་ཕྱིན་པ་རེད། ང་ཚོ་ཁ་ལོ་ར་འོ་མངའ་སྡེ་དང་ཡུ་ཐ་མངའ་སྡེ་གཉིས་ཀྱི་ས་མཚམས་
བརྒྱལ་བའི་སྐབས་དེར་ངས་ནམ་མཁའ་ནས་དགོན་མཚོག་མངལ་བྱུང་། དེ་ནི་བྱེ་
ཐང་གི་གནམ་ན་ཉི་འོད་ཀྱིས་འཚིག་བཞིན་པའི་སྤྱིན་པ་ཆེན་པོ་ཞིག་གི་གཟུགས་
སུ་འདུག་ལ། ཁོང་གིས་མཚུབ་མོ་ང་ལ་བརྟུགས་ནས་“འདི་ནས་སོང་ལ་ལྷ་མཚུང་
སྤོད་ཅིག་ཁྱེད་ནི་ལྷ་ལུལ་གྱི་ལམ་ཁའི་སྤེང་དུ་ཡོད།” ཅེས་བཤད་པ་ལྟར་སྤང་། ཨོ་
རེད། གྱེ་རུད། དེ་ལས་ཀྱང་ང་རང་ནི་ནི་མ་ཉ་མངའ་སྡེའི་བྱེ་ཐང་ཁོད་དུ་བརྟུང་བ་
ལོ་ལ་ལོ་ལའི་འབྲུག་སྐམ་ཞིག་གི་འབྲིས་ན་ཡོད་པའི་པོ་ལ་ཚོག་དང་བཅའ་ཆགས་
པའི་ཤིང་རྟ་འཁོར་ལོ་རྗེད་པ་འགའ་ལ་དོ་སྤང་འཕེལ་བསྡད་ཀྱི་འདུག་ལ། དེར་སྤྱིལ་
ཁང་རྣམས་ལ་བཀལ་བའི་ནམ་རྒྱས་ཟད་པར་གྱུར་པའི་མིང་བྱུང་དེ་དག་ནི་གདོན་

གྲིས་བཟུང་བའི་བྱེ་ཐང་གི་རྒྱུང་བུའི་ཁོད་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་གཡོ་བ་དང་། མིང་བྱང་དེ་དག་གི་སྣང་དུ། “ར་ཐིལ་སི་ཞེག་སྟེལ། ཡང་ན་སྟེལ་སྟེལ་མཚུག་འདར་མ་འདིར་བསྟན་ཚུང་བ་རེད།” ཅེས་དང་། ཡང་ན། “སྟོ་རོ་ཁབ་མོད་ ཨེ་ནི། ཡང་ན་ཨེ་ནི་ཁ་ཆག་མ་འདིར་ལོ་མང་རིང་ཡིབ་ནས་བསྟན་ཚུང་བ་རེད།” ཅེས་བྲིས་ཡོད། དེ་ནས་རེད་ཡ།
 བརྒྱགས་སོང་། སོལ་ད་ ལེག་གོང་ཁྱེར་དུ་སྦྱང་འཚོང་མའི་ཚོང་བདག་གཉིས་ཀྱིས་རང་གི་བྱ་ཚོ་རྣམས་ལ་རྟོག་ཞིབ་བྱས་ཤིང་དེ་ནས་ང་ཚོ་ཐོན་ཕྱིན་པ་ཡིན། དེ་ནས་ཅང་མ་འགོར་བར་ངས་ནི་སྐྱར་ཡང་མཚན་དཀྱིལ་ཞིག་ལ། གྲགས་ཆེ་བའི་གོང་ཁྱེར་སའ་སྐྱར་བ་སི་སི་ཁོ་དེ་མཚོ་ཁ་རུ་གཅལ་དུ་བགྲམས་ཡོད་པ་ལ་ལྟ་བཞིན་འདུག དེ་མ་ཐག་ཁེན་གྱི་ཕྱོགས་ལ་བརྒྱགས་པ་ཡིན། ད་ལྟ་ཁོང་ལ་ཁང་པ་རྒྱུང་རྒྱུང་ཞིག་ཡོད་པ་རེད། ང་ནི་ཁོང་གི་སེམས་ལ་ཅི་ཞིག་འཁོར་བཞིན་ཡོད་པ་དང་ད་ལྟ་ཅི་ཞིག་འབྱུང་རྒྱུ་ཡིན་པ་དེ་དག་གི་སྐོར་ཤེས་འདོད་ཀྱིས་འཚབ་ཤ་ལངས་གྱི་འདུག་ལ། ང་ལ་ཆ་བཞག་ན་རྒྱབ་ན་ཅི་ཡང་མེད་ཅིང་། ངའི་འབྲེལ་ལམ་རྣམས་ཡོངས་སུ་ཆད་བེན་པ་དང་། ངས་དོན་གང་ཞིག་གི་སྐོར་ལའང་སྐྱག་པ་ཁ་ཡ་ཁོ་རང་བྱས་མེད། ཞོགས་པའི་ཚུ་ཚོད་གཉིས་པའི་སྟེང་ངས་ཁོང་གི་སྐོར་བརྒྱུངས་པ་ཡིན།

ལེན་གཉིས་པ།

ཁོང་གཅེར་བུ་གཅེར་རྒྱུ་བྱས་ཏེ་སྐོ་འགྲམ་དུ་བསྐྱེབས་བྱུང་ལ། སྲིད་འཛིན་གྱིས་
སྐོ་བརྒྱུངས་ནའང་ཁོང་གིས་དེ་ལ་ཁ་ཡ་བྱེད་མི་སྲིད་པའི་ཚད་རེད། ཁོང་ལ་འཇིག་
རྟེན་དམར་རྗེ་མ་དེ་ཐོབ་ཡོད་པ་རེད། “སལ།” ཁོང་གིས་ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་
གི་འཆོར་སྤང་དང་གྲུས་པ་ཞིག་གིས་བཤད། “ངས་ཁྱེད་ཀྱིས་ངོ་མ་འདི་བྱེད་ཀྱི་རེད་
བསམས་མ་བྱུང་། མཐར་ཁྱེད་ང་ལ་འཁོར་ཡོང་བ་རེད།”

“ཨོ་ཡིན།” ངས་དེ་ལྟར་བཤད། “ངའི་ཡོད་ཚད་འཐོར་སོང་། ཁྱེད་ཀྱི་དོན་དག་
རྣམས་གང་འདྲ་འདུག”

400 “ཡག་པོ་ཞེ་དྲག་མི་འདུག ཡག་པོ་ཞེ་དྲག་མི་འདུག འོན་ཀྱང་ང་ཚོ་ལ་དོན་དག་
ས་ཡ་མང་པོ་བཤད་རྒྱ་ཡོད། སལ། འུ་ཅག་གིས་དོན་དེ་བཤད་ནས་ཤེས་རྒྱུའི་དུས་ཚོད་
དེ་ད་བསྐྱེབས་པ་རེད།” ང་ཚོས་དུས་ཚོད་ལ་བསྐྱེབས་ཡོད་པར་མོས་མཐུན་བྱས་ནས་
ནང་དུ་ཕྱིན་པ་ཡིན། རྟེན་དང་ངེད་གཉིས་ཀྱིས་ཐབ་ཚང་ནང་ནས་དགའ་ལྷོ་ཆེན་
པོས་ཁ་བརྟེན་བྱེད་མགོ་བརྩམས་ཤིང་། དུས་མཚུངས་སུ་ང་འདིར་བསྐྱེབས་པ་ནི་ཁྱེད་
མཚར་བའི་གདོན་གཤུག་པ་ཅན་ཞིག་གངས་དཀར་ལྷ་མོའི་ཕོ་བྲང་ལ་འབྱོར་བ་
དང་ཅུང་འདྲ་བོ་རེད་ལ། དེས་ཐོག་ཁང་ནས་དུ་རྒྱུད་འབྱེད་ཡོང་སོང་། ངས་ཀྱི་
ལ་བཤད་པ་ཚང་མའི་ལན་ནི་རྒྱུད་ཅིང་ཤབ་ཤུབ། འདར་བཞིན་པའི་ངང་ནས་“ཨོ་
རེད”ཅེས་ཟེར། ཁ་མེལ་གྱིས་ཅི་ཞིག་འབྱུང་རྒྱུ་ཡིན་པ་དེ་ཤེས་ཀྱི་ཡོད། ངོ་མ་བཤད་
ན་རྟེན་ནི་རྒྱ་བ་འགའ་ཤས་ཀྱི་རིང་ལ་ཁྱེད་སེམ་མེ་ཡིན་པ་འདྲ་མོད། ད་ནི་ལྷ་ཡི་ཕོ་ན་

བསྐྱེབས་པ་རེད་ལ། ཁོང་སྤར་ཡང་རྫོལ་པ་ཆགས་ཀྱི་ཡིན་པ་རེད། “མོ་ལ་ཅི་ཞིག་བྱུང་
བ་རེད།” ངས་ཤུབ་བྱུར་སྐྱེས།

ཁོང་གིས། “ཁོ་རེ། མོ་ནི་ངེ་སྐྱུག་ནས་ངེ་སྐྱུག་ལ་འགོ་བཞེན་འདུག མོས་ཁོ་
གཉེར་བསྐྱེའི་དུ་སྐད་རྒྱག ང་སི་ལིམ་ ལྷའི་ལ་རད་ལ་ཐུག་ཏུ་མི་འདུག ང་ཁྱིམ་
དུ་འགྱོར་རྒྱུར་འབྱེས་ཚད་ལ་ཁོང་ཁོ་ལངས། དེ་ནས་ང་ཁྱིམ་དུ་བསྐྱད་པ་ཡིན་ན་
མོས་ང་ལ་སྐད་ཆ་བཤད་གྱི་མི་འདུག དེ་ནས་ང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་གཅན་གཟན་
རེད་ཟེར།” ཞེས་བཤད་སོང་། མོ་རང་ལྷོད་ལ་འབབ་ཏུ་འདུག་ཆེད་ཁོང་ཐོག་ཁང་
ལ་བརྒྱགས་སོང་། ཁ་མེལ་གྱིས་སྐད་བརྒྱབ་པ་ངས་གོ་བྱུང་། “ཁྱེད་རང་རླུན་རྒྱལ་
རེད། ཁྱེད་རང་རླུན་རྒྱལ་རེད། ཁྱེད་རང་རླུན་རྒྱལ་རེད།” ངས་གོ་སྐྱབས་དེ་བརྒྱང་
ནས་ཁོང་ཚོར་ཡོད་པའི་ཁང་པ་ཏ་ཅང་ཡག་པོ་དེ་ལ་བརྟུག་དཔུང་བྱས་པ་ཡིན། དེ་
ནི་བཅད་བརྒྱབ་པའི་སྤོང་ཁང་རྣམས་ཀྱི་དྲིལ་ན་ཡོད་ལ། ཐོག་ཁང་ཅན་གྱི་ཤིང་
ཁང་རྙིང་པ་འཁྱོག་པོ་ཞིག་རེད་ལ། མཚོ་འགམ་མཐོང་སའི་ར་ཤན་ཉིལ་ལམ་ལུ་རུ་
སྤུའི་རི་བོའི་སྐང་ཏག་ཏག་ལ་འདུག དེ་ལ་ཁང་མིག་བཞི་ཡོད་པ་ལས་གསུམ་སྟེང་
ཐོག་ཏུ་ཡོད་ཅིང་། འོག་ཁང་དུ་ཏ་ལས་པའི་རྒྱ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཀྱི་ས་འོག་ཁང་
པའི་ཐབ་ཚང་ཆེན་པོ་ཞིག་འདུག ཐབ་ཚང་གི་སྐོ་དེ་ཕྱིས་ན་སྤང་ཐང་གི་ར་སྐོར་
ཡོད་ཅིང་། དེར་གྱོན་པ་སྐྱམ་སའི་གདང་ཐག་རྣམས་འདུག ཐབ་ཚང་གི་རྒྱབ་ན་དོ་
ཁང་ཞིག་ཡོད་པ་དེར་ཁྱི་གྲི་ལྷམ་རྙིང་པ་རྣམས་ཡོད་ཅིང་། ལྷམ་དེ་དག་ལ་ང་ཚོ་ལྷ་
རེ་བཟོ་སི་གཙང་བོའི་ནང་དུ་རྒྱངས་འཁོར་ཏད་སོན་རྟུགས་ཅན་དེ་འགག་སྐབས་
ཀྱི་མཚན་མོ་དེའི་ཐྱིག་ས་སི་མངའ་སྤེའི་འདམ་བག་སོར་གཅིག་ཅམ་ད་དུང་ཡང་
འབྱར་ནས་འདུག རྒྱངས་འཁོར་ཏད་སོན་རྟུགས་ཅན་དེ་མེད་པ་ནི་བཤད་མ་དགོས་

པ་རེད། རྟམ་གྱིས་ལྷ་མཚན་ནས་རྟམ་ལའོར་གྱི་དུས་བཅད་སྟོན་མོ་སྟོན་བྱབ་མེད་
 པ་རེད། རྟམ་ལ་ད་ལྟ་རྟམ་ལའོར་གཅིག་ཀྱང་མི་འདུག། རྟམ་ཚོའི་བྱིས་པ་གཉིས་
 པ་དེ་ཡང་སྟེས་དབང་གིས་སྟེ་གུབས་ཡོད། ལ་མེལ་གྱིས་ཆེས་དུ་ཚོར་རྒྱག་པ་ལ་ཉན་
 པ་ནི་འཛིགས་སུ་རུང་བ་ཞིག་རེད། ང་ཚོས་དེ་ལ་མཉན་བཟོད་པ་མི་འདུག། ང་ཚོ་
 སྤྱི་རག་ཉེ་སྤྱད་བྱི་ལོགས་ལ་ཐོན་པ་ཡིན་ལ་དེ་དག་གིས་ཐབ་ཚང་ལ་འབྱེད་ཡོང་
 བ་ཡིན། ལ་མེལ་མཐར་གཉིད་དུ་ཤོར་སོང་བའམ་ཡང་ལ་སྟན་ནག་ལ་སྟོང་སེང་
 དེར་ཅེར་ནས་མཚན་མོ་བསྐྱུལ་བ་རེད། ཅི་ཞིག་མ་འགྲིག་པ་ཡིན་པ་དེའི་སྟོན་ལ་
 ངས་ཅི་ཡང་མི་ཤེས་མོད། ཐལ་ཆེར་རྟམ་གྱིས་གང་ལྟར་ཡང་མོ་རང་སྟོན་པ་བཟོས་
 བཞག་ཡོད་སྲིད་པ་རེད།

402

ང་ཐེངས་སྟོན་མ་དེར་སྟེ་རན་སི་ལོ་གོང་བྱེད་ནས་ཐོན་པའི་རྟམ་ལ་རོང་སྟམ་
 ཡང་མེ་རི་ལུ་ཡི་སྐང་ལ་སྟོན་པ་ཆགས་འདུག། རྟམ་མི་ས་ཤེར་རོ་ལམ་ཁའི་སྟེང་ན་
 ཡོད་པའི་མོའི་སྟོན་ཤག་དེར་འཁོར་ནས་རྒྱ་བ་མང་པོ་བསྐྱུལ་ཅིང་། དེར་མོ་རང་ལ་
 ཞག་མ་རེ་རེ་ལ་ནང་དུ་བྱུ་པ་མི་འདུ་བ་རེ་རེ་ཡོད་ཅིང་། དེར་རོང་གིས་མོའི་སྟོན་ཡི་
 གེ་འཕེན་སའི་ཨི་ཁུང་བརྟུད་ནས་ནང་དུ་སྟོག་ལྟ་བུས་གིང་། མོ་རང་ཉལ་ཁྲིའི་སྟེང་
 མཐོང་བྱབ་པ་རེད། དེར་རོང་གིས་ཞོགས་པ་རྟམ་ལ་མེ་རི་ལུ་བྱུ་ཞིག་དང་མཉན་
 དུ་གན་རྒྱལ་དུ་ཉལ་ནས་ཡོད་པ་མཐོང་བ་རེད། རོང་གིས་གྱི་གཡས་གཡོན་དུ་
 མོ་རང་གི་རྟམ་དེད་ནས་བྱིན་པ་རེད། རོང་གིས་མོ་རང་ནི་སྟོན་འཚོང་མ་ཞིག་ཡིན་
 པའི་དཔང་རྟམ་ཉན་ཉན་ཞིག་ཐོབ་འདོད་པ་རེད། རོང་མོ་ལ་དགའ་བ་རེད། རོང་
 གིས་མོའི་ཆེད་དུ་རུལ་ནག་བཏོན་པ་རེད། མཐར་འཁོར་ལ་ཚོང་གི་སྐབས་སུ་ལྡང་ཁུ་
 ཞེས་འབོད་པ་སྟེ། བཅོ་སྐྱང་མ་བྱས་པའི་སོ་མ་ར་ཇ་མང་ཅོམ་ཡོད་པའི་ལྡང་ཁུ་རན་

པ་འགའ་ཞིག་སྟེང་དབང་གིས་འོར་ནས་ཐོབ་པ་རེད་ལ། ཁོང་གིས་དེ་ལས་མང་སྐྱོན་
ཡོད་པའི་ཚད་དུ་འཐེན་པ་རེད།

“ཉིན་དང་པོ་དེ་ལ” ཁོང་གིས་བཤད། “ང་ཉལ་ཁྲིའི་སྣང་དུ་པང་ལེབ་ཞིག་དང་
འདྲ་བར་གཟུགས་སོ་རེངས་ནས་ཉལ་བསྐྱད་པ་ཡིན། ང་འགྲུལ་ཐུབ་ཀྱི་མི་འདུག་
ལ། སྐད་ཆ་ཚིག་གཅིག་བཤད་ཐུབ་ཀྱི་མི་འདུག ངས་མིག་ཚེན་པོར་གདངས་
ནས་གནམ་ལ་བལྟས་ཏེ་བསྐྱད་པ་ཡིན། ངའི་ལྗང་པའི་ནང་ནས་ཟེར་སྐྱ་གོ་ཐུབ་ཅིང་།
འོད་ཚམ་ཚམ་གྱི་ཁྲ་ལམ་མེ་བ་ལ་མཚན་པོ་སྣ་ཚོགས་པ་ཡོད་ཚད་ཅིག་མཐོང་བུང་
ལ་ཏ་ཅང་སྐྱིད་པོ་ཚོར་བུང་། ཉིན་གཉིས་པ་དེ་ལ་ང་ལ་ཡོད་ཚད་བསྐྱབས་བུང་། ངས་
བྱས་པ་དང་ཤེས་པ། བཤགས་པ། གོ་བ། རྣམ་རྟོག་ཏུ་ཤར་བ་སྟེ་དེ་དག་ཡོད་ཚད་ང་
ལ་བསྐྱབས་བུང་ལ། ངའི་སེམས་ཀྱི་ནང་དུ་དེ་དག་ཚང་མ་རང་བུར་གྱི་ཐོག་ནས་
གོ་རིམ་ལྡན་པའི་རྣམ་པ་ཞིག་གིས་གསར་པ་གསར་རྒྱུ་གི་ངོ་བོར་བསྐྱར་དུ་བཀོད་
སྒྲིག་བྱས་སོང་། ངས་སེམས་ནང་དུ་བབུང་བའི་ནང་གི་ཚོར་འདུ་དང་། ལྟ་མོ་ལ་
མཚན་པ་ལ་རོལ་བ་དང་། སེམ་པའི་ཚོར་བ་ཕྱོད་བ་དེ་དག་ལས་གཞན་ཅི་ལ་ཡང་
བསམ་སྟོག་ཏོང་མི་ཐུབ་པའི་རྐྱེན་གྱིས་སྟ་མཐུད་ནས། ‘ལགས་རེད། ལགས་རེད།
ལགས་རེད་’ ཅེས་བརྗོད་བཞིན་བསྐྱད་ཅིང་། དེ་ཡང་སྐད་ཚེན་པོ་མིན་པར་དངོས་
གནས་སྐད་དམའ་མོས་ ‘ལགས་རེད་’ ཅེས་བཤད་པ་ཞིག་ཡིན། ༤་ལྡང་ཁུའམ་སོ་མ་
ར་རྩ་འདི་དག་གི་སྣང་བ་དེ་ཉིན་གསུམ་པའི་བར་དུ་བསྐྱད་སོང་། དེ་ནས་ངས་ཡོད་
ཚད་ཤེས་བུང་ལ། ངའི་མི་ཚོ་ཐག་གིས་ཚོད་སོང་། ང་རང་མེ་རི་ལུ་ལ་དགའ་བ་དེ་
ངས་ཤེས་བུང་ལ། ངས་ཨ་པ་དེ་གང་ན་ཡོད་ཀྱང་བཙལ་ནས་སྐྱོབ་དགོས་པ་དེ་ཤེས་
བུང་། ངས་ཁྱེད་རང་ལའི་གྲོགས་སོ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཤེས་བུང་ལ། ངས་ཁར་ལོ་ཇི་

འདྲའི་སྐབས་ཆེ་བ་ཤེས་བྱུང་། ངས་ཕྱོགས་གང་ས་ན་ཡོད་པའི་མི་ཚང་མའི་སྐོར་གྱི་
 དོན་དག་སྟོང་ཁ་ལོང་བ་ཞིག་ཤེས་བྱུང་། དེ་ནས་ཉི་མ་གསུམ་པ་དེ་ལ་གཉིད་མ་སང་
 གྱི་གནས་སྐབས་སུ་མི་ལམ་འཁྲུག་པོ་འཇིགས་ཡེར་བ་བསྐྱེད་བསྐྱེད་ལ་འབྱུང་མགོ་
 བརྒྱུམས་སོང་ལ། དེ་དག་ནི་མཐའ་གཅིག་དུ་སྦྱི་གཡའ་ཞིང་། འཇིགས་ཡེར་བ།
 བྱད་པ་འདྲ་བ་བཅས་རེད། དེར་བརྟེན་ངས་ལག་པ་ཉེས་རྟེན་གྱིས་སུ་སྐོ་བསྐྱེད་ས་
 ཏེ་ 'ཨོ་རྟོ་ ཨོ་རྟོ་ ཨོ་རྟོ་ ཨ་རྟོ་ ཨོ་རྟོ་ ...' ཟེར་བཞིན་བསྐྱེད། བྱིས་མཚེས་རྣམས་ཀྱིས་
 ཐོས་པ་དང་སྐྱབ་པ་ཞིག་སྐྱད་བཏང་འདུག ཁ་མེལ་ནི་བྱིས་པ་དང་མཉམ་དུ་རང་
 གི་ཕྱོགས་མོ་རྣམས་ལ་ལྟ་རུ་ཕྱིན་ནས་བྱད་དུ་མེད། བྱིས་མཚེས་ཚང་མ་ལ་སེམས་
 གྲུལ་ལངས་འདུག ཁོང་ཚོ་བྱིས་ལ་འཇུག་ཞིང་། ང་ཉལ་ཁྱིའི་སྟེང་དུ་རྒྱུ་ལག་དུས་
 གཏན་དུ་མཐར་བཅད་དེ་བསྐྱེད་ཡོད་པ་རྟེན་འདུག སལ། ངས་ཇའམ་ཉལ་ཐ་དེའི་
 འགའ་ཞིག་འཁྲུང་ནས་མེ་རི་ལུ་ཡོད་ས་ལ་བརྒྱུགས་པ་ཡིན། དེ་ནས་སྐྱབ་མ་རྒྱུང་
 རྒྱུང་དེ་ལ་དོན་དག་གཅིག་པ་གཅིག་རྒྱུང་ཞིག་བྱུང་བ་དེ་ཁྱེད་ཀྱིས་ཤེས་སམ། དེ་ནི་
 ལྷང་བ་གཅིག་པ་གཅིག་རྒྱུང་། རིགས་པ་གཅིག་པ་གཅིག་རྒྱུང་། དོན་དག་ཚང་མའི་
 ཐད་ནས་མཐའ་མའི་ཐག་གཅོད་གཅིག་པ་གཅིག་རྒྱུང་། མཁར་གཅོད་ཀྱི་སྐྱེས་སྐྱེད་
 དང་མི་ལམ་འཁྲུགས་པོ་དག་ལ་འཁྲིད་འཕྲོ་བའི་རྒྱག་གཟེར་རྟོག་རྟོག་གཅིག་གི་
 བྱད་ན་གནས་པའི་བདེན་པ་ཡོད་ཚད་མཐོང་བའི་སྐོ་བཅས་རེད། ཨ་ལོ། དེ་ནས་
 ང་ནི་མོ་རང་ལ་ཏུ་ཅང་དགའ་བ་ཤེས་པས་ངས་མོ་རང་བསད་ན་འདོད། ང་བྱིས་ལ་
 བརྒྱུགས་ཤིང་མགོ་བོས་རྟེན་པ་ལ་བརྟེན་པ། ང་ཨེ་ཏེ་ ཏན་ཁེལ་ཡོད་ས་ལ་བརྒྱུགས།
 ཁོང་གྲ་ཕྱི་ལ་དང་མཉམ་དུ་སྦྱི་རི་སི་ཁོ་ལ་ལོག་ཡོད། ང་ཚོས་མེ་མཐའ་ཡོད་ས་ཤེས་
 པའི་མི་ཞིག་ཡོད་པ་དེའི་སྐོར་ངས་ཁོང་ལ་དྲིས། ང་མི་དེ་ཡོད་ས་ལ་བརྒྱུགས། ང་ལ་

མེ་མདའ་ཞིག་འཛོལ། ང་མེ་རི་ལུ་ཡོད་ས་ལ་བརྒྱལ། ངས་སྒྲིའི་ཡི་གེ་འཕེན་ཁུང་
 བས་ནང་དུ་བཞུགས། མོ་ནི་བུ་ཞིག་དང་མཉམ་དུ་ཉལ་ནས་འདུག ང་ཕྱིར་འཕེན་
 དང་འདྲིམས་ཐོན་བྱེད་དགོས་བྱུང་། ཚུ་ཚོད་གཅིག་གི་ནང་ཚུད་ནས་སྤར་ལོག་ ང་
 བས་དུ་བཅོན་གྱིས་འཇུག། མོ་རང་གཅིག་ཕྱ་རེད། དེ་ནས་མོ་རང་ལ་མེ་མདའ་
 གྲུད། ང་གསོད་རྟོགས་ལབ་པ་ཡིན། མོས་དུས་ལུན་ཆེས་རིང་པོར་མེ་མདའ་ལག་དུ་
 བཟུང་ནས་བསྐྱོད། ངས་མོ་ལ་འཆི་བ་སྤྲིང་རྗེ་མོའི་གྲོས་མཐུན་ཞིག་ལ་རེ་སྐྱུལ་བྱས།
 མོའི་འདོད་པར་མ་བབས། ངས་ང་ཚོ་གཉིས་ཀྱི་གཅིག་ནི་འཆི་དགོས་འདུག་ཅེས་
 བཤད་པ་ཡིན། མོས་མིན་ཞེས་བཤད་སོང་། ངས་རང་གི་མགོས་རྩེག་པ་ལ་བརྟུངས།
 འོ་རེ། ང་ནི་སེམས་འཁྲུགས་ནས་འདུག་ མོས་བྱེད་རང་ལ་ལབ་ཀྱི་རེད། མོས་སྐད་ཆ་
 བཤད་ནས་ང་སྒྲོད་ལ་འབབ་བརྒྱུག་སོང་།”

“དེ་ནས་ག་རེ་བྱུང་སོང་།”

“དེ་ནི་བྱེད་རང་ཕྱིན་པའི་རྗེས་རེད་ལ། ལྷ་བ་མང་པོའི་གོང་ལ་རེད། མཐར་མོ་
 རང་རྒྱངས་འཁོར་རྗེད་པ་བཅོང་མཁན་ཞིག་ལ་གཉེན་བརྒྱུགས་སོང་། ལྷེན་པ་ཁྱི་
 ལྟན་དེས་ང་རྗེད་པ་ཡིན་ན་གསོད་རྒྱུའི་ཁས་ལེན་བྱས་འདུག་ལ། དགོས་གལ་
 ལ་ཐུག་ན་ངས་ང་རང་སྲུང་སྐྱོབ་བྱས་ནས་ཁོ་གསོད་དགོས་རྒྱུ་རེད། དེ་ནས་ང་རང་
 སན་ཁོ་སྤེན་ཐིན་བཅོན་ཁང་ལ་འགོ་གི་ཡིན། གང་ཡིན་ཟེར་ན། སལ། བཀ་ཉེས་ཀྱི་
 རིགས་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་བསགས་ཆེ་ང་ནི་སན་ཁོ་སྤེན་ཐིན་ལ་མི་ཆེ་རྗེས་པོ་
 འགོ་རྒྱུ་རེད་ལ། དེ་ནི་ངའི་ལེའུ་མཐའ་མ་དེ་རེད། ལག་པ་སྐྱོན་ཅན་དང་བཅས་ཚང་
 མ་རེད།” ཅེས་ཟེར། འོང་གིས་ང་ལ་ལག་པ་བསྐྱུན་བྱུང་། ང་ནི་དགའ་སྣང་གི་འོད་
 བས་ཁོང་གི་ལག་པ་དེ་རྒྱུན་ངན་གོད་ཆག་ཅིག་གིས་མནར་ཡོད་པ་ལ་དོ་སྣང་བྱུང་།

མི་འདུག “ངས་ལྷན་པོ་གཉིས་པའི་ཚོས་ཉེར་དུག་ཉིན་གྱི་དགོང་མོའི་ཚུ་ཚོད་དུག་
 པའི་སྤང་མེ་རི་ལུ་ཡི་སྤང་པའི་སྤང་གཞུས་པ་ཡིན། རོ་མ་བཤད་ན་དེ་ནི་ཚུ་ཚོད་
 དུག་དང་སྐར་མ་བཅུའི་སྤང་རེད། གང་ཡིན་ཟེར་ན། ངས་ཚུ་ཚོད་གཅིག་དང་སྐར་
 མ་ཉི་ཤུའི་ནང་ང་རང་གི་ཟོང་འཁོར་དེའི་རྗེས་ཟེན་དགོས་པ་དེ་ངས་དུན་གྱི་འདུག
 འདི་ནི་ང་ཚོ་ཐུག་ཐེངས་མཐའ་མ་དེ་རེད་ལ། ང་ཚོས་ཡོད་ཚད་ལ་ཐག་གཅོད་བྱས་
 པའི་དུས་ཚོད་མཐའ་མ་དེ་རེད། ཞེ་ནས་འདི་ལ་ཉོན་དང་། ངའི་མཐེ་བོང་མོའི་སྤང་
 པ་ནས་ཕྱིར་དུ་གྱོགས་སོང་། མོ་ལ་མཐའ་ན་སྤོ་ཐིག་ཅམ་ཡང་མི་འདུག རོ་མ་བཤད་
 བ་མོ་གང་མོ་ཤོར་སོང་། འོན་ཀྱང་ངའི་མཐེ་བོང་ནི་མཐོག་མའི་གོང་ཅམ་དེར་ཆག་
 འདུག དེ་ནས་སྤོན་པ་ཐབས་ཆག་ཅིག་གིས་དུས་པའི་འདྲི་ན་ཐེབས་ཐིག་བཟོས་པ་
 དེ་ནི་ཉ་ཅང་དཀའ་ངལ་ཆེ་ལ། དུས་པའི་ཆག་དགྲིས་མི་འདྲ་བ་གསུམ་དགོས་པར་
 ལྷུར་ཅིང་། ལྷུ་བུ་གསུམ་ནས་མོ་མཐོག་ས་པོའི་སྤང་ནས་བསྐྱོམས་ན་ཚུ་ཚོད་ཉི་ཤུ་ཙུ་
 གསུམ་ལ་བསྐྱད་ནས་སྤོན་དགོས་བྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་རེད། དུས་པའི་ཆག་དགྲིས་
 ཐ་མ་དེ་ལ་འཐེན་འདྲི་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ནི་ངའི་མཐེ་བོང་གི་ཚེ་བརྟོལ་ནས་ཕྱིར་
 བརྒྱུད་ས་ཡོད། དེར་བརྟེན་ལྷན་པོ་བཞི་པའི་ནང་ཁོང་ཚོས་ཆག་དགྲིས་དེ་ཕྱིར་བཏོན་
 སྐབས་འདྲི་མ་དེས་ངའི་དུས་པ་ལ་སྐྱོན་བྱས་པ་དང་། དུས་པ་ལ་སྐྱེས་ནད་
 བསྐྱེད་པ་དེ་གཅོད་ནད་དུ་གྱུར་ཅིང་། ལམ་སྟོང་མེད་པའི་གཤགས་བཅོས་ཐིག་དང་།
 ལྷན་པོ་གཅིག་གི་རིང་ལ་ཆག་དགྲིས་བྱས་པའི་རྗེས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི། ལྷན་པོ་ དེའི་སྤོ་
 མོའི་ཚེ་ནས་ཤ་དུམ་བུ་ཞིག་གཅོད་དགོས་པར་གྱུར་བ་རེད།”

406

ཁོང་གིས་མ་དགྲིས་རྣམས་གོ་ལ་ནས་ང་ལ་བསྐྱབ་བྱུང་། སེན་མོའི་འོག་གི་ཤ་
 སོར་གང་གི་ཕྱེད་ཀ་ཅམ་མི་འདུག

'དེ་སྐྱེག་ནས་སྐྱེག་ཏུ་བྱིན་སོང་། ངས་ཁ་མེལ་དང་ཨེ་མེ་གཉིས་གསོ་དགོས་ཀྱི་
 ཡོད་ལ། ངས་སྐྱེ་ཡར་སི་ཐོན་ཞེས་པའི་རྒྱུ་ལས་འཁོར་ཞིག་གསོ་ཁང་ཞིག་ཏུ་ཞིག་
 གསོ་བ་ཞིག་གི་རྒྱུ་ལ་དུ་ལས་ཀ་གང་ཐུབ་ཅི་ཐུབ་ཀྱིས་མཚོགས་པོར་བྱེད་དགོས་པ་
 དང་། དེ་ཡང་རྒྱུ་ལས་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོར་ལྷན་པ་བརྒྱབ་པ་རྣམས་ཇི་བརྟན་དུ་བཟོ་
 བཞིན་ཡོད་ལ། དེའི་རྗེས་ནས་རྒྱ་མ་བརྒྱ་དང་ལྷ་བརྒྱ་ཅན་གྱི་འཁོར་ལོ་རྣམས་ཐང་
 བས་རྒྱུ་ལས་འཁོར་གྱི་སྤོང་དུ་འདྲུད་དགོས་ཡོད་པ། དེ་ཡང་ངའི་ལག་པ་སྐྱོན་མེད་པ་
 དེ་གཅིག་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ཅིང་། སྐྱོན་ཅན་དེ་བརྟན་ལྷན་ཀྱང་བྱས་ཏེ། ཡང་བསྐྱར་ཆག་
 པ་དང་སྐྱར་ཡང་བསྐྱར་སྐྱིག་བྱེད་དགོས་བྱུང་བ་དང་། དེ་ལ་གཉན་ཁ་ཆེས་ཆེར་
 རྟུགས་ཏེ་སྐྱར་ཡང་སྐྱར་པ་རེད། བྱས་ཚང་ད་ཆ་ཁ་མེལ་གྱིས་ལས་ཀ་བྱེད་པའི་རིང་
 ལ་ངས་བྱིས་པ་ལ་ལྟ་བཞིན་ཡོད། ཤེས་སོང་ངམ། ཆ་ག་ཆེ་གའི་དང་ངས་འཚབ་རིམ་
 པའི་ནང་དུ་ང་ནི་གལ་རིམ་གསུམ་པའི་ A ཞེས་པ་དམག་ཞབས་ཀྱི་ལས་ཀ་མི་འཕེར་
 བའི་རིགས་དེ་ཡོད་ལ། ཇི་ཇི་རོལ་དབྱངས་ཀྱིས་དེད་པའི་སྐྱེ་ཞབས་མོ་རི་ཡར་ཕྱི་ལ་
 མནར་གཅོད་ཐེབས་པའི་རྒྱབ་ཡོད་པ་རེད། ཁོང་གི་རྒྱུང་མས་ཉིན་ལྟར་ཁོང་གི་
 མཐེ་བོང་གི་ཆེད་དུ་འགོག་སྐྱོན་མེ་ནི་སི་ལིན་གྱི་ཁབ་རྒྱག་གི་ཡོད་པ་རེད་ལ། ཁོང་
 ལ་སྐྱོན་མི་འཕྲོད་པའི་རྒྱུན་གྱིས་དེས་མ་རུག་བསྐྱེད་བཞིན་ཡོད། ཁོང་གིས་ལྷ་བ་
 གཅིག་གི་ནང་རྒྱུད་ལ་ཨེམ་ཆེ་སྐྱེ་ཞབས་སྐྱེ་ལི་མིང་གི་སྐྱོན་ཁུར་ཚོན་ཁག་སྤོང་ཕྱག་
 ཏུག་དེས་པར་དུ་ལེན་དགོས་ཡོད། ཁོང་གི་སྐྱོན་ཁུར་དེས་བསྐྱེད་པའི་མི་འཕྲོད་པའི་
 བྱང་དེ་ལ་སྐྱོན་འགོག་སྐྱེད་དུ་ཁོང་གིས་ལྷ་བ་འདྲིར་རྒྱ་ཆོད་བཞི་རེའི་ནང་དུ་སྐྱོན་
 རིམ་བྱ་རེ་རེ་དེས་པར་དུ་ཟ་དགོས། ཁོང་གིས་མཐེ་བོང་གི་ན་རྒྱག་གཅོག་སྐྱེད་
 གཉིད་སྐྱོན་ཅན་གྱི་རྒྱག་འདོམས་སྐྱོན་འཕྱང་དགོས། ཁོང་གིས་རང་གི་རྒྱུང་པའི་

གཉན་ཁ་རྒྱས་པའི་ཚུ་སྐང་ཞིག་ལ་གཤགས་བཅོས་ངེས་པར་བྱེད་དགོས། ཁོང་གིས་
 རང་གི་སོ་གཙང་མ་བཟོ་རྒྱུ་ཆེད་དུ་གཟུང་སྒྲིབ་བ་རྗེས་མའི་ཞོགས་ཀའི་རྒྱ་ཚོད་དུག་
 པའི་སྤྲོད་དུ་ངེས་པར་ཡར་ལངས་དགོས། ཁོང་གིས་སྤྲོད་བཅོས་ཀྱི་ཆེད་དུ་རྒྱ་ལའི་
 སྤྲོད་པ་ལ་བདུན་སྟེང་ལེ་ཐངས་གཉིས་ངེས་པར་བསྟེན་དགོས། ཁོང་གིས་མཚན་
 མོ་རེ་རེ་ལ་སྐྱོ་སྤྲོད་ཀྱི་སྤྲོད་ཁུངས་ལ་འཕྲུང་དགོས། ཁོང་གིས་སྤྲོད་ཁུངས་གཙང་
 འཕྲུང་བྱེད་སྐྱོད་ལྟ་མཐུན་ནས་སྤྲོད་དུགས་ལེན་པ་དང་སྤྲོད་ཀྱི་སྤྲོད་ཀྱི་
 ལོ་ཤས་གོང་ལ་གཤགས་བཅོས་ཤིག་བྱས་པའི་རྒྱུ་ལྱིས་ཤུགས་ཉམས་པར་བྱས་ཏེ་
 དཔུང་ལའི་མཚན་ནས་མར་བརྗེས་ཡོད་པ་རེད། ཁོང་གི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལག་
 པ་དེའི་མཐེ་བོང་ཤོར་ཡོད་པ་རེད། རྟེན་མེད་མི་ཁོ་མངའ་སྤྲེད་བཅོས་རྒྱུར་སྐྱོབ་གྲུའི་
 ལོ་རྒྱུས་ཁོང་དུ་རྒྱབས་ཆེ་ཤོས་ཀྱི་གོམ་པ་བདུན་ཅུའི་བར་ཐག་ལ་འཕེན་མཐུན་དེ་
 རེད། དེ་ནས་འོན་ཀྱང་། འོན་ཀྱང་ངས་ནི་འཛིན་ཉེན་འདི་དང་བྱིས་པ་སྤྲོད་རྗེ་བ་
 འདི་རྣམས་ཉེ་འོག་ཏུ་ཆེད་མོ་ཆེ་བ་ལ་ལྟ་བུ་འདི་ལས་སྤྲོད་ཅིག་དང་འདི་ལས་བདེ་
 བ། འདི་ལས་ཡག་ག་ཞིག་གཉན་ནས་ཚོར་མ་ལྟོང་། དེ་ནས་བྱེད་རང་མཇུག་ནས་
 ཏུ་ཅང་དགའ་བྱུང་། ངའི་ལྷོགས་པོ་བཟང་པོ་ལ་མཚན་པོ་སལ་ལགས། དེ་ནས་དོན་
 ཚང་མ་འགྲིག་འགྲོ་བ་དེ་ངས་ཤེས། ངས་ཤེས། བྱེད་རང་གིས་སང་ཉེན་མཐོང་གི་རེད།
 ངའི་ཡིད་འོང་གི་སྤྲོད་རྒྱུ་མཇུག་མ་བུ་མོ་དེ། ད་ནི་མོ་རང་གཅིག་སུར་ཐངས་གཅིག་
 ལ་རྒྱར་ཆ་སྤྲོད་ཅུ་རེ་ཡར་ལངས་སྤྲོད་ཀྱི་འདུག་མོ་ལ་རྒྱ་མ་ཉེ་ཤུ་ཙུ་གཉིས་འདུག་
 མོའི་རིང་ཚད་ལ་སོར་ཉེ་ཤུ་ཙུ་འདུག་ ངས་ད་ལྟ་ཤེས་རྟོགས་བྱས་པ་ལྟར་ན་མོ་
 བྱི་བརྒྱ་ཆ་སྤྲོད་ཅུ་དང་བྱེད་ཀ་དབྱེན་ཇི་འཛིན་པེད། བརྒྱ་ཆ་ཉེ་ཤུ་ཙུ་བདུན་དང་བྱེད་
 ཀ་ཨར་རི་ཤིའི་མི་རེད། བརྒྱ་ཆ་ཉེ་ཤུ་ཙུ་ལྷ་ཇར་མན་གྱི་མི་རེད། བརྒྱ་ཆ་བརྒྱ་དང་

བཞི་ཆ་གསུམ་ཏེ་ཚིའི་མི་རེད། བརྒྱ་ཆ་བདུན་དང་ཕྱིད་ཀ་སི་ཁོ་ཚིའི་མི་རེད། བརྒྱ་
 ཆ་བརྒྱ་ཐམས་པ་ཡིད་དུ་འོང་བ་རེད།” ཟེད། ངས་བྲིས་ཚར་མ་ཐག་པའི་དེབ་དེ་ལ་
 ཁོང་གིས་དགའ་སྡང་གིས་བགྲུ་ཤིས་བདེ་ལེགས་ཞུས་སོང་། དེབ་དེ་ནི་པར་སྐྱུན་ལང་
 གིས་པར་སྐྱུན་གྱི་ཁས་ལེན་བྱས་ཡོད་པ་རེད། “ང་ཚོས་མི་ཚོ་ཤེས་གྱི་ཡོད། སལ། ང་ཚོ་
 རེ་རེ་ནས་རུང་ཅམ་རུང་ཅམ་བྱས་ཏེ་ཆས་འགོ་གི་ཡོད་པ་རེད་ལ། དོན་དག་རྣམས་
 ཤེས་བཞིན་ཡོད་པ་རེད། བྱིད་གྱིས་ང་ལ་བྱིད་གྱི་མི་ཚོའི་སྐོར་གང་བཤད་པ་དེ་ངས་
 ཡག་པོར་ཤེས་གྱི་འདུག ངས་བྱིད་གྱི་ཚོར་བ་དག་ལ་དུས་ཅུག་ཏུ་དགའ་བོ་བྱས་
 ཡོད། དེ་ནས་ངོ་མ་བཤད་ན། ངས་ངེད་གྱི་བུ་མོ་དམུལ་བ་དེ་ཚོ་དང་མཉམ་དུ་འབད་
 པ་ཆེན་པོས་ཐབས་ཤེས་བྱས་ཡོད་པ་ཇི་བཞིན། གལ་སྲིད་བྱིད་གྱིས་མོ་རང་བཅའ་
 བས་མོ་རང་བསྐྱུངས་ནས་མོའི་སེམས་དེ་བྱིད་གྱི་སྐྱོ་སྟོག་བཟོ་ཐུབ་པ་ཡིན་ན་བྱིད་ནི་
 བུ་མོ་དངོས་གནས་ཡག་པོ་ཞིག་ལ་འབྲེལ་བ་འདྲིན་ཚོག་ཚོག་རེད། སྐྱུག་པ། སྐྱུག་པ།
 སྐྱུག་པ།” ཁོས་སྐད་བརྒྱབ།

དེ་ནས་ཞོགས་པ་ལ་ཁ་མེལ་གྱིས་ང་ཚོ་གཉིས་ཀ་དང་། དོ་སྐྱམ་དང་ཡོད་ཚད་
 བཅས་ཕྱི་ལོགས་ལ་བསྐྱུང་སོང་། དོན་དེ་ནི་འདི་ལྟར་མགོ་བཅུགས་པ་རེད། ལྗོན་
 གྱི་ཤེན་མར་གྲོང་ཁྱིམ་གྱི་རོ་ཡེ་སྟེ་རོ་ཡེ་ རོན་སོན་སྤི་རག་འཐུང་ཕྱིར་ང་ཚོས་ཚུར་
 བོས་ཡོང་བ་དང་། ཤེན་གྱིས་བྲིས་པ་གཉེར་ཞོར་སྟོད་ཆས་བཀྲུས་ཤིང་། རྒྱབ་གྱི་ར་
 སྐོར་དུ་གྲོན་པ་བཀྲུས་པ་རྣམས་བསྐྱམས་པ་རེད། འོན་ཀྱང་ཁོང་ལ་དགའ་སྡང་ཆེ་
 དྲགས་པའི་རྒྱན་གྱིས་ལས་ཀ་དེ་ཚོ་སྤྲོས་དག་པོ་ཞིག་བྱས་ཡོད་པ་མ་རེད། རོན་སོན་
 གྱིས་ང་ཚོས་རེ་མི་སྟོན་ཁོར་ལ་ལྟ་ཆེད་མིལ་ སི་ཕྱི་གོང་ཁྱིམ་ལ་རྒྱངས་འཁོར་བསྐོར་
 རྒྱུའི་མོས་མཐུན་བྱས་སོང་། ཁ་མེལ་སྐྱུན་པའི་ལས་ཁུངས་གྱི་ལས་ཀ་གྲོལ་ནས་ནང་

དུ་བསྐྱེད་པས་ཤིང་། བརྟམ་བཅོས་ཐོག་པའི་བྱུང་མེད་གྱི་མི་ཚེའི་ལྟ་སྟངས་ཡིད་སྐྱོ་བ་
 དེས་ང་ཚོ་ཚང་མ་ལ་བརྟམ་བྱུང་། གདོན་གྱིས་གཅོས་པའི་བྱུང་མེད་འདི་ལ་ང་ལ་
 བེ་མོའི་བྱིས་གྱི་མི་ཚེའི་སྐོར་ནས་སེམས་ནག་པོའི་ཀུན་སྐོར་མེད་ཅེས་སྟོན་ཕྱིར།
 ངས་གང་ཐུབ་ཅི་ཐུབ་གྱིས་ཁ་སྟོན་པོའི་ཐོག་ནས་སྐྱང་ཆ་བཤད་ཅིང་འཚམ་འདྲི་
 ལྷན་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་མོས་དེ་ནི་ཁྱེད་པ་ཞིག་ཡིན་པ་ཤེས་པ་མ་ཟད། གཅིག་བྱས་ན་
 དེ་ནི་ངས་ཀྱི་ལས་སྐྱུངས་པ་ཡིན་པར་བསམས་ཤིང་། གད་མོ་འཚེར་ཅོམ་ལས་བྱས་
 མ་སོང་། ཞོགས་ཀའི་སྐབས་ལ་འདྲིལ་ཡེར་བའི་སྐྱང་ཚུལ་ཞིག་འདུག མོ་རང་
 ལོས་དུ་ཚོར་རྒྱལ་གིན་ཉལ་ཁྲིའི་སྟེང་ཉལ་འདུག འདི་འདྲ་འབྱུང་བཞིན་པའི་དགྱིལ་
 དེ་ལ་ང་རང་སློབ་དུ་གསང་སྟོན་ལ་འགྲོ་དགོས་པ་ཞིག་བྱུང་སོང་ལ། གསང་སྟོན་
 ལ་འགྲོ་སའི་ལམ་ཁ་ཉག་གཅིག་ནི་མོའི་ཁང་མིག་བརྒྱུད་རྒྱ་དེ་རེད། “རྒྱན་” ངས་
 སྐད་བརྒྱབ། “ཐག་ཉེ་ཤོས་གྱི་ཆང་ཁང་གང་དུ་ཡོད་པ་རེད།”

410

“ཆང་ཁང་ཨོ།” རྒྱན་ལ་མཚན་སྟེན་ཏེ་བཤད། ཁོང་གིས་འོག་ཁང་གི་ཐབ་ཚང་
 ལོ་ལྷན་གཞོང་དུ་ལག་པ་འཁྲུང་བཞིན་འདུག ཁོང་གིས་ང་ར་བཟེ་འདོད་ཡོད་པ་
 རེད་དྲན་འདུག ངས་ཁོང་ལ་ངའི་དཀའ་ངལ་བཤད་པ་ཡིན། ཁོང་གིས་ “ཐད་ཀར་
 ཡར་རྒྱལ་ལ། མོས་དུས་ཉག་ཏུ་དེ་འདྲ་བྱེད་གྱི་རེད།” ཅེས་ཟེར། མ་རེད། ངས་དེ་བྱེད་
 ཐུབ་གྱི་མི་འདུག ང་གྱི་ལོགས་ལ་བརྒྱལ་ནས་ཆང་ཁང་ཞིག་བཅོམ་བ་ཡིན། ང་ལྟ་
 དུ་སྐྱེའི་རི་པོའི་སྟེང་ན་ཡོད་པའི་ཁང་བསྟར་བཞིའི་གཡས་གཡོན་གྱི་ཡར་མར་ལ་
 བརྒྱལ་གས། གྲོན་པ་འཁྲུང་ས་དང་། གྲོན་པ་གཅང་མ་བཟོ་ས། ལྷ་མངར་མོའི་འཕྱུལ་
 སྐལ། མངོས་བཟོ་ཁང་སོགས་ལས་ཅི་ཡང་རྟོན་མ་བྱུང་། ང་ཁང་པ་འཁྲོག་ཏེ་རྒྱུང་
 རྒྱུང་དེ་ལ་སྐྱར་ལོག་པ་ཡིན། ངས་ཉམ་རྒྱུང་བའི་འཇུ་མ་ཞིག་དང་བཅས་ནང་དུ་

འཇུ་ལ་ནས། ང་རང་གསང་སྟོང་དུ་འཇུ་ལ་སྐབས་དེར་ཁོང་ཚོ་གཉིས་ཀྱིས་ཕན་
 ཚུན་ལ་གཤེ་རེས་བྱེད་ཀྱིན་འདུག། སྐར་མ་ཁ་ཤས་ཤིག་གི་རྗེས་ལ་ཁ་མེལ་གྱིས་ཀྱིན་
 གི་ཅ་ལག་རྣམས་སྟོང་ཁང་གི་ཐང་ལ་གཡུགས་ནས་ཁོང་ལ་ཅ་ལག་བསྐྱ་གསོག་
 རྒྱུ་བས་ཟེར་བཞིན་འདུག། ང་ལ་ཡ་མཚན་བྱང་བ་ཞིག་ཅི་ངས་སྐྱ་ལ་ཐི་ཡ་ རྟན་ཞེལ་
 གི་གཟུགས་ཚད་ཡོངས་སུ་རྗོགས་པ་ཡོད་པའི་སྐྱམ་ཚོན་རི་མོ་ཞིག་འཕོལ་སྟེགས་
 གི་སྟེང་དུ་ཡོད་པ་མཐོང་བྱུང་། སྟོ་བྱུང་དུ་ངས་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་བ་ནི། བྱུང་མེད་འདི་
 ཚོ་ཚང་མས་ཚྭ་ག་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་པའི་ངང་ཚུལ་སྐོར་ལ་ཁ་བརྟེན་བྱེད་བཞིན། ཁེར་
 རྒྱུང་དང་བྱུང་མེད་མཉམ་འཛོམས་ཀྱིས་རྒྱ་བ་མང་པོ་མཉམ་དུ་སྐྱེལ་བཞིན་བསྟན་
 པ་དེ་རེད། ངས་ཀྱི་གི་གིས་པའི་འག་སྐད་དང་ལྷན་དུ་ཁོང་གི་སྟོ་འཚུབ་འཚུབ་
 གི་དགོད་སྐྱ་དེ་ཁང་པའི་ཕར་ངོས་ནས་གོ་བྱུང་། དེའི་རྗེས་དེ་མ་ཐག་ལ་ངས་ཤེས་
 པར་གྱུར་པ་ནི། ཁོང་སྟོག་བརྟན་འབྲས་མཁན་སྐྱེ་ཞབས་སྟོ་རོ་ཚོ་མག་སི་དང་འབྲ་
 བར་ཁང་པའི་གཡས་གཡོན་དུ་འདུར་རྒྱུག་བྱེད་བཞིན་འདུག་ལ། དེ་དང་མཉམ་དུ་
 ཁོང་གི་མཐེ་བོང་ཆག་ཏེ་དེ་མ་དགུས་དཀར་པོ་ཚེན་པོ་ཞིག་གིས་བརྟམས་ཡོད་པ་
 དེ་ཕག་ཤ་ལེབ་མོ་ཞིག་དང་འབྲ་བར། ལག་པ་སྟོ་འཚུབ་འཚུབ་དུ་གཡུགས་པའི་སྟེང་
 བ་འགྲུལ་མེད་དུ་འགྲེངས་འདུག། སྐར་ཡང་ཁོང་གི་ཡ་ང་བའི་སྐྱམ་ཟེད་པོ་དེའི་ནང་
 བས་རྐང་བྱུངས་དང་སྟེང་གཡོགས་དོར་མ་རྣམས་བྱིར་ཐོན་ནས་ཡོད་པ་དེ་མཐོང་
 བྱུང་ལ། ཁོང་དེའི་སྟེང་དུ་བསྐྱར་ནས། ཁོང་གི་ལག་པ་ལ་ཐེབས་ཚད་དེའི་ནང་དུ་
 གཡུག་བཞིན་འདུག། དེ་ནས་ཁོང་ལ་རང་གི་ལག་སྐྱམ་ཐོབ་ཐོང་ལ། དེ་ནི་ཨ་མེ་རི་
 ཀའི་ནང་གི་ཕམ་ཤོས་[ཕམ་པའི་མི་རབས་ཀྱི་རྣམ་པ་དོད་ཤོས་]ཀྱི་སྐྱམ་དེ་རེད། སྐྱམ་
 དེ་ནི་ཤོག་གུས་བཟོས་པ་གང་ཞིག་ལ་དེའི་སྟེང་གི་རི་མོའི་བཀོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་

ཞི་ཀོ་བ་འདྲ་བོ་ཞིག་བསོམ་ཡོད། དེའི་སྐྱེང་དུ་ལྷགས་ཡོང་འདྲ་བོ་ཞིག་བསྐྱར་ཡོད།
 སེར་ག་ཆེན་པོ་ཞིག་སྐྱེང་ནས་མར་གས་ཡོད། རྒྱུ་གྱིས་ཐག་པ་ཞིག་ལ་བཏགས་
 འདུག དེ་ནས་ཁོང་གིས་རང་གི་མཚོ་འགྲུལ་རྒྱུ་ལྷག་སྒྲུངས་ཤིང་། དེའི་ནང་དུ་ཅ་
 ལག་བཙཅས་སོང་། ངས་རང་གི་སྟོན་པ་དང་སྒྲུངས་ཏེ་དེའི་ནང་དུ་ཅ་ལག་བཙཅས། དེ་
 བས་ཁ་མེལ་ཉལ་ཁྲིའི་སྐྱེང་ལོག་ནས་“རྩལ་རྒྱལ། རྩལ་རྒྱལ། རྩལ་རྒྱལ།” ཞེས་བརྗོད་
 བཞིན་པ་དང་དུས་མཚུངས་སུ་ངེད་ཅག་ཁང་པ་ནས་ཕྱི་རོལ་ལ་སྤྲིང་ཞིང་། ཐག་ཉེ་
 བོས་ཀྱི་སྟོག་སྐྱེད་འགྲུལ་འཁོར་ཡོད་ས་ལ་སྲུང་ལམ་བརྒྱུད་ནས་མར་བཤོད་པའི་
 ངལ་བ་བསྟེན། མི་དང་དོ་པོའི་ཉ་ཅང་པོན་ཆེན་པོ་ཞིག་དང་མཉམ་དུ་ཉ་ལས་པའི་
 མ་དགེས་བསྐྱར་བའི་མཐེ་བོང་དེ་གནས་དུ་བསྐྱེངས་ནས་འདུག

412

མཐེ་བོང་དེ་ནི་རྒྱུ་གནས་བབ་མཐེའ་མ་དེའི་མཚོན་རྟགས་སུ་གྱུར། ཁོང་
 གིས་(སྟོན་མ་ནང་བཞིན་)ཅི་གང་ལའང་ཁ་ཡ་མི་བྱེད། འོན་ཀྱང་ད་ཆ་ཁོང་གིས་
 ཡོད་ཚད་ལ་སྤྱིའི་ཆ་ནས་ཁ་ཡ་བྱེད་པ་རེད། དེའི་དོན་ནི། ཁོང་ལ་ཚང་མ་གཅིག་
 པ་རེད་ཅེས་བཤད་པ་ཡིན། ཁོང་འཇིག་རྟེན་འདི་ལ་གཏོགས་པ་རེད་ལ། ཁོང་གིས་
 དེའི་སྐྱོར་ལ་བྱེད་ཐུབ་རྒྱ་ཅི་གང་ཡང་མེད་པ་རེད། ཁོང་གིས་སྲུང་ལམ་གྱི་དཀྱིལ་
 བས་ང་བཀག་བྱུང་།

“ད་ནི་ཁོ་རེ། བྱིང་རང་སལ་ཆེར་དངོས་གནས་ཉོབ་ཡོད་པ་དེ་ངས་ཤེས། བྱིང་
 རང་གྲོང་འདི་ལ་འབྱོར་མ་ཐག་རེད་ལ། ང་ཚོ་གཉེས་ཉེ་མ་དང་པོ་ལ་ཕྱིར་བསྐྱེད་པ་
 རེད། འཇིགས་ཡེར་བའི་ཅ་ལག་གི་དོ་པོ་འདི་དག་དང་མཉམ་དུ། ང་ལ་འདི་འབབ་
 འོས་པ་ཅི་ཞིག་བྱས་པ་ཡིན་ནམ་སོགས་ལ་བྱིང་གིས་བསམ་སློབ་གཏོང་བཞིན་ཡོད་
 གྱི་རེད། ཉེ་ ཉེ་ ཉེ། འོན་ཀྱང་ང་ལ་ལྟོས་དང་། སྐྱ་མཁྱེན། སལ། ང་ལ་ལྟོས་དང་།”

ངས་ཁོང་ལ་བལྟས་པ་ཡིན། ཁོང་གིས་ ། དབྱིབས་ཀྱི་སྟོང་གོས་ཐེག་དང་། ཁོང་གི་གྲོད་པ་ནས་མར་དབྱངས་པའི་དོར་མ་ཐེད་པོ། ལྷམ་རལ་ཞིག་གོན་འདུག་ལ། ཁོང་གིས་སྐྱ་དང་སྐྱ་ར་བཟར་མེད་ཅིང་། ཁོང་གི་སྐྱ་ནམས་ནི་རྩུབ་ཅིང་འདྲིངས་འདུག་ལ། ཁོང་གི་ཐིག་གཉིས་ལ་ནི་དམར་ཐིག་ཆགས་འདུག དེ་ནས་ཏ་ལས་པའི་མ་དགེས་ཀྱིས་གཡོགས་པའི་མཐེ་བོང་དེ་ཁོང་གི་སྟིང་གའི་ཐད་དུ་བར་སྐྱང་དུ་བསྐྱེངས་ཏེ་བཟུང་འདུག (ཁོང་གིས་དེ་ལྟར་མཐེ་བོང་དེ་ཡར་འདྲིན་དགོས་པ་རེད།) དེ་ནས་ཁོང་གི་གདོང་དེ་ནི་ངས་ད་བར་མཐོང་ཚུང་མེད་པའི་སྐྱོན་ཉགས་དོད་གོས་ཀྱིས་འཇུ་མ་དམུལ་བ་ཞིག་རེད། ཁོང་གཡས་གཡོན་དུ་གོ་མ་བཟོད་བྱས་ཤིང་སྟོགས་ཚང་མ་ལ་བལྟས་སོང་།

“ངའི་ཐིག་འབྲས་གཉིས་ཀྱིས་ཅི་ཞིག་མཐོང་གི་འདུག ཞུ། གནམ་སྟོན་པོ། ལྷན་དག་པ་ཀྱེ།” ཁོང་འབྲས་འབྲས་བྱས་ཤིང་ཐིག་རྟེན་བྱས། ཁོང་གིས་རང་གི་ཐིག་ལ་ཕུར་ཕུར་བཏང་། “སྟེ་ལྷ་སྐྱེད་ལྷ་སྐྱེད་ལ་རོལ་སྟོང་དམ། ད་ནི་སྟེ་ལྷ་སྐྱེད་གི་སྟོར་ལ་ཁ་བརྟེན་བྱེད། ངས་དངོས་གནས་སྟེ་ལྷ་སྐྱེད་སྟོང་འཇུ་བ་འཇུ་བ་དེ་འདྲ་ཁ་ཤས་མཐོང་སྟོང་བ་དེ་ཚོས་ང་ལ་རྣམ་འགྲུར་བལྟན་བྱུང་། དེ་དག་གི་འགའ་ཞིག་ལ་གྲིབ་མ་འཁོར་འདུག དེ་བས་དེ་དག་གིས་ཐིག་བཙུམས་བརྒྱབ་སོང་།” ཁོང་གི་མཚོ་འགྲུལ་ཀྱི་སྟོང་པད་ལས་ས་རན་སའི་རྩོམ་པ་པོ་ཡུ་རིན་གྱི་ཡི་བརྒྱམས་སྐྱེད་“པ་རི་སི་གོང་ལྷུང་གི་གསང་བ་”ཞེས་པ་དེ་བཏོན་བྱུང་ལ། ཁོང་གི་ ། དབྱིབས་ཀྱི་སྟོང་གོས་དེའི་མདུན་སྒྲིག་སྟོར་བྱེད་བཞིན། ཤེས་སྟོན་གི་ཉམས་དང་བཅས་བསེར་བྱའི་ཁོད་ཀྱི་ལམ་ཁའི་རྩུར་ནས་སྟོག་མགོ་བརྒྱམས་སོང་། “ད་ནི་དོ་མ། སལ། ང་ཚོ་འགོ་རིམ་བཞིན་ཡོད་ཚད་ལ་རོལ་བར་བྱེད་ལ། ...” ཅི་ཡང་མ་

འགོར་བར་ཁོང་གིས་དེའི་སྐོར་བརྗོད་འདུག་ལ། གཡས་གཡོན་ལ་སྤོང་སང་ངར་
བལྟས། ང་འདིར་ཡོང་བ་ལ་ང་དགའ་བུང་། ད་ཆ་ཁོང་ལ་ང་མཁོ་བ་འདུག

“ཁ་མེལ་གྱིས་ཅིའི་ཕྱིར་བྱེད་ཕྱི་ལ་བསྐྱད་པ་རེད། བྱེད་ཀྱིས་ཅི་ཞིག་བྱེད་རྒྱ་ཡིན།”

“ཨང་།” ཁོང་གིས་བརྗོད། “ཨང་། ཨང་།” ང་ཚོས་གང་དུ་འགྲོ་རྒྱུ་དང་ཅི་ཞིག་
བྱེད་རྒྱའི་སྐོར་ལ་ང་ཚོའི་སྐྱད་པ་དགུགས། དེ་ནི་ང་ལ་རག་ལས་པ་དེ་ངས་ཤེས་བུང་།
ཉམ་ཐག ཉམ་ཐག་རྒྱུ་གདོན་འདྲེ་རང་ཉིད་འདི་ལས་ལྷག་ཅིག་ཐང་ལ་ལྷུང་མ་
ལྱོང་། ལྷོན་རྟགས་ཚ་བོའི་ཁོད་དུ་གཉན་ཁ་ཅན་གྱི་མཐེ་བོང་དང་མཉམ་དུ་ཨ་མ་
དང་བུ་ལ་ཁོང་ཚོ་ནང་སོག་པའི་མི་ཚེ་དེའི་དོ་སྐྱམ་ཟད་པོ་རྣམས་གྱིས་རང་གི་མཐའ་
བསྐོར་དེ་ཨ་མེ་རི་ཀའི་ཡུལ་གྱི་པར་རྒྱུར་ལ་བྱངས་མེད་དུ་བསྐྱོད་ཡོད་པ་སྟེ། བྱེད་
གི་དོ་སྐྱེ་རེད། “ད་ནི་ཞེ་འུ་ཡོག་ལ་གོམ་བཞོད་བྱེད་ཡ།” ཁོང་གིས་དེ་སྐྱོད་བརྗོད། “དེ་
ནས་ང་ཚོ་འགྲོ་སྐབས་ལམ་ཁའི་རིང་ཐམས་ཅད་ལ་བསྐྱར་ཞིབ་བྱེད། ཨོ་ཡ།” ངས་
སྐོར་མོ་ཕྱིར་བཏོན་ནས་བྱངས་ཀ་བརྗེས་པ་ཡིན་ལ། ཁོང་ལ་དེ་བསྟན་པ་ཡིན།

“ང་ལ་ཡོད་པ་འདི་ཡིན།” ངས་བཤད། “བསྐྱོན་ན་སྐོར་མོ་བརྒྱུད་ཅུ་ལྷག་གསུམ་
དང་སེལ་མ་ཏོག་ཅམ་འདུག དེ་ནས་གལ་སྲིད་བྱེད་རང་ང་དང་མཉམ་དུ་ཡོང་ན།
ཞེ་འུ་ཡོག་ལ་འགྲོ་ཡ། དེ་ནས་དེའི་རྗེས་ལ་ང་ཚོ་ཨི་ཏེ་ལིའི་རྒྱལ་ཁབ་ལ་འགྲོ་”

“ཨི་ཏེ་ལི་ཨེ།” ཁོང་གིས་དྲིས། ཁོང་གི་མིག་རིག་རིག་གེར་སོང་། “ཨོ་རེད། ཨི་ཏེ་
ལི། བརྗེ་བའི་སལ། ང་ཚོ་དེ་ལ་དི་ལྷར་སྐྱེབས་གྱི་རེད།”

ངས་བསམ་འཆར་འདི་བཏོན་པ་ཡིན། “ངས་སྐོར་མོ་ཏོག་ཅམ་བཟོ་གི་ཡིན། ང་
ལ་པར་སྐྱབ་ཁང་དེ་ཚོ་ནས་སྐོར་མོ་སྤོང་གཅིག་ཐོབ་གྱི་རེད། ང་ཚོ་རོམ་གོང་བྱེད་
དང་། པ་རི་སི་གོང་བྱེད་ལ་སོགས་པའི་ས་ཆ་རྣམས་སུ་བྱུང་མེད་རྒྱོན་པ་རྣམས་ལ་

རོལ་དུ་འགྲོ། ང་ཚོ་བྱུང་ལམ་གྱི་འཚོག་ཇ་ཁང་རྣམས་སུ་སྡོད། ང་ཚོས་སྤང་འཚོང་
ཁང་རྣམས་སུ་གནས་མལ་བྱེད། ཅིའི་ཕྱིར་ཨི་ཎ་ལི་ལ་མི་འགྲོ།”

“ཅིའི་ཕྱིར་ཡིན།” ཇི་ཅི་གྱིས་བརྗོད། དེ་ནས་ཁོང་གིས་ངས་དོན་འདི་ངོ་མ་བཤད་
གྱི་ཡོད་པ་ཤེས་ཤིང་། དེ་ཡང་ཁོང་གི་འགན་གྱིས་ནོན་པའི་འཁོར་བ་དེ་ལ་ང་རང་
ཉིད་གྱིས་ནམ་ཡང་འགན་ལེན་བྱས་མྱོང་མེད་པའི་རྒྱུ་གྱིས། ཆེས་ཐོག་མར་ཁོང་
གི་མིག་བྱར་ནས་ང་ལ་བལྟས་བྱུང་ལ། ལྷ་སྒྲངས་དེ་ནི་རྒྱན་མ་བཅུགས་པའི་གོང་དེ་
མ་ཐག་ལ་རང་གི་ཐོབ་ཤོར་ལ་བསམ་གཞིགས་བྱེད་པའི་ཕོ་རྒྱུ་གཞིག་གི་ལྷ་སྒྲངས་
དེ་རེད། ཁོང་གི་མིག་གི་ནང་དུ་རྒྱལ་ཁ་དང་ཁེངས་དྲེགས་ཡོད་ཅིང་། དེ་ནི་གདོན་
དང་འབྲེལ་བའི་ལྷ་སྒྲངས་ཤིག་རེད། ཁོང་གིས་ཡུན་རིང་པོར་ཅེར་བཞིན་བསྐྱད་སོང་།
ངས་ཁོང་ལ་ཕྱིར་བལྟས་ཤིང་། གདོང་དམར་པོར་གྱུར།

ངས་བཤད་པ་ཡིན། “དོན་དག་ག་རེ་འདུག” ངས་དེ་དྲིས་སྐབས་ངས་སྲིད་པོ་
ཞིག་མ་ཚོར། ཁོང་གིས་ལན་སྤང་མ་བྱུང་མོད་ལྷ་མཐུད་ནས་དོགས་ཐོན་ཅན་གྱི་
ཁེངས་དྲེགས་བྱར་མིག་དེ་ཉིད་གྱིས་བལྟས་ནས་བསྐྱད་སོང་།

ཁོང་ད་ལྟའི་དུས་འདི་ལ་དོགས་གཞི་ཡོད་དགོས་པའི་དོན་ཞིག་དེ་དུས་ཤིག་ལ་
ཨི་ཡོད་བསམས་ནས། ངས་ཁོང་གིས་མི་ཚེའི་རིང་ལ་བྱས་པ་ཡོད་ཚད་ལ་བསམ་
སློབ་པ་དང་ནས་དེ་དག་འགྲུབ་ཐུབ་པའི་འབད་བརྗོད་བྱས་པ་ཡིན། མཐའ་གཅིག་ཏུ་
མེད་ཐག་ཚོད་པའི་ཐོག་ནས་ངས་ཁོང་ལ་གང་བཤད་པ་དེ་བསྐྱར་བཤད་བྱས་པ་
ཡིན། “ང་དང་མཉམ་དུ་ཞེ་ཞུ་ཡོག་ལ་ཤོག། ང་ལ་སྒྲོར་མོ་ཡོད།” ངས་ཁོང་ལ་བལྟས།
ང་ནི་ངོ་ཚད་ལྷན་དུ་མིག་ལ་མཚེ་མ་འཁོར་བཞིན་འདུག ད་དུང་ཡང་ཁོང་གིས་
ང་ལ་ཅེར་འདུག ད་ནི་ཁོང་གི་མིག་སྤོང་པ་རེད་ལ་ང་བརྒྱུད་ནས་ལྷ་བཞིན་འདུག།

ངས་དངོས་གནས་ཁོང་དང་ཁོང་གི་དཀའ་ངལ་གྱི་སྐོར་ལ་བསམ་སྒོ་བཏང་ནས་
 ཏུས་ཚོད་འགའ་ཞིག་བསྐྱུལ་བ་དེ་ཁོང་གིས་ངོས་ཟིན་པའི་ཏུས་དེར་དེ་ནི་ང་ཚོའི་
 རྒྱུགས་པོའི་འབྲེལ་བའི་ཁྲོད་ཀྱི་གལ་གནད་ཆེ་བའི་མཚམས་དེ་སལ་ཆེར་ཡིན་ས་
 རེད། དེ་ནས་ཁོང་གིས་ནི་དེ་དག་ཉ་ལས་པའི་བྱེད་སྐོ་མང་ཞིང་སྐྱུག་གིས་གཅོས་
 པའི་སེམས་ཁམས་ཀྱི་རིམ་པ་དེར་འདྲོག་ཐབས་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད་པ་རེད། ང་ཚོ་གཉེས་
 ཀའི་སེམས་ལ་དོན་ཞིག་འཁོར་སོང་། ང་ལ་འཁོར་བ་ནི་ང་ལས་ལོ་ལྷ་ཡིས་གཞོན་
 ཞིང་། ཉེ་བའི་ལོ་ཤས་ཀྱི་རིང་ལ་ཏུས་ཚོད་བསྐྱུལ་བའི་རིང་ལ་ཁོའི་ལས་དབང་
 དེ་ངའི་ལས་དབང་ལ་འབྲེལ་ནས་ཡོད་པའི་མི་ཞིག་གི་སྐོར་ལ་སྐོ་བྱུར་ཏུ་སེམས་
 འཚབ་ལངས་པ་དེ་རེད། ཁོང་ལ་འཁོར་བ་ནི། ཁོང་གིས་རྗེས་ནས་ཅི་ཞིག་བྱས་པ་
 དེ་ཁོ་ནས་ངེས་གཏན་བྱེད་པའི་དོན་དག་ཅིག་རེད། ཁོང་ནི་ཉ་ལས་པའི་སྐོ་སྒྲུང་
 ཅན་ཏུ་གྱུར་ཅིང་ཚང་མ་འགྲིག་ཚར་སོང་ཟེར། “སྐྱ་སྒྲུངས་དེ་ཅི་རེད།” ངས་དྲིས་པ་
 ཡིན། ངས་དེ་བཤད་པ་གོ་ནས་ཁོ་ལ་ན་རྒྱག་ལངས་སོང་། ཁོང་གིས་ཁྲོ་གཉེར་བསྐྱུས་
 སོང་། རེན་གྱིས་ཁྲོ་གཉེར་བསྐྱུས་པ་ནི་ཉ་ཅང་ཉུང་ཉུང་རེད། ང་ཚོ་གཉེས་ཀས་
 དོན་ཞིག་གི་སྐོར་ལ་མགོ་ཉོག་པོ་དང་ངེས་གཏན་མེད་པ་ཚོར་བྱུང་། ང་ཚོ་གཉེས་
 ཉེ་འོད་བག་བའི་ཉེན་མོ་ཞིག་ལ་སན་ རྩ་རན་སི་སི་ཁོ་གྲོང་ཁྱིམ་ནང་ཏུ་རི་འབྱུར་
 ཞིག་གི་རྩེ་ན་ལངས་ནས་བསྐྱད་ཡོད་ལ། ང་ཚོའི་གི་བ་མ་ནི་ལམ་རྩུར་གྱི་བགོད་
 ལམ་མར་ངོས་ལ་སོག་འདུག ཁ་མེལ་གྱི་ཁང་པའི་འབྲིས་ཀྱི་བཅད་ཤག་ནས་ལྷི་
 རིག་གི་ཕོ་མོ་བརྟུ་གཅིག་བྱིར་ཐོན་ཞིང་། དེ་མ་ཐག་རང་ཉིད་ཉེ་འོད་བག་བའི་དོ་
 གཙལ་གྱི་སྤྲེང་ཏུ་བང་བསྐྱིགས་པ་དང་། གཞན་ཞིག་གིས་སྲང་ལམ་དོག་པོ་དེའི་ས་
 རོལ་ཏུ་རྒྱབ་བཤིག་བརྒྱབ་སྟེ་ཉེ་འོད་ཁྲོད་ཏུ་པར་ཆས་ཤིག་གི་སྤྲེང་ནས་ཁོང་ཅག་ལ་

འདྲུམ་དམུལ་དམུལ་བྱས་སོང་། ང་ཚོ་ནི་གནའ་བོའི་མི་འདི་རྣམས་ལ་བལྟས་ནས་ཁ་
 གདངས་ཏེ་ཡོད་ཅིང་། ཁོང་ཚོས་རང་གི་སུ་མོ་ཞིག་གི་གཉེན་སྟོན་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད་
 པ་དང་། སལ་ཆེར་ཉེ་འོད་འོག་གི་འདྲུམ་མདངས་ཅན་གྱི་མི་རབས་སྐྱུག་པོ་རྒྱན་
 མ་ཆད་པ་དེའི་སྟོང་ཕྲག་ཐམ་པ་བ་དེ་ཡིན་རྒྱུ་རེད། ཁོང་ཅག་གིས་གཟབ་འཛོར་
 གྲུས་འདུག་ཁོང་ཅག་ནི་ཉུང་མཚར་པོ་ཞིག་རེད། རེན་དང་ངེད་གཉིས་ཀ་འདི་དག་
 ཚང་མ་ལ་ལྟ་ཆེད་དུ་ཐར་ཁི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མཚོ་གླིང་སེ་མ་ར་སི་བར་དུ་ཕྱིན་ཡོད་ཀྱི་
 རེད། ང་ཚོའི་སྟེང་གི་འོད་འཛོར་བའི་བར་སྣང་དུ་མཐིང་རིལ་རྣམས་འཕུར་སོང་།

“ཨོ་རེད།” རེན་གྱིས་ཏ་ཅང་ངོ་ཚ་ཞིང་གདངས་སྟོན་མོ་ཞིག་གིས་བཤད། “ད་
 ང་ཚོ་འགོ་འཇམ།”

“ཨོ་རེད།” ངས་བཤད། “ད་ཨི་ཏ་ལི་ལ་འགོ” དེ་ནས་ང་ཚོས་ང་ཚོའི་ཁྲག་མ་
 རྣམས་ཡར་སྐངས། ཁོང་གིས་རང་གི་ལག་པ་སྟོན་མེད་པ་དེའི་སྟེང་དུ་བོང་གླམ་
 འཁྱེར་བ་དང་། ངས་ལྟག་མ་རྣམས་འཁྱེར། དེ་ནས་སློག་སྐྱེད་འགྲུལ་འཁོར་འབབ་
 ཚིགས་ལ་ཁྱར་འཁྱེར་གྱིས་བསྟོད། ཅང་མ་འགོར་བར་ཅུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་མོའི་
 གྲུང་པོ་གྲུང་ནག་དུ་གྱུར་པའི་དཔའ་རྩལ་གཉིས་རི་བོའི་ངོགས་ནས་མར་བབས་
 ཤིང་། ང་ཚོའི་རྐང་པ་དག་ནི་ཡམ་ཡོམ་བྱེད་པའི་སྟེགས་སུ་ནས་ཟུར་ལམ་གྱི་སྟེང་
 དུ་དབྱངས་བཞིན་ཡོད།

ལེན་གསུམ་པ།

ཐོག་མར་ང་ཚོ་མར་ཁད་སྲང་ལམ་དུ་ཡོད་པའི་ཆང་ཁང་ཞིག་ལ་མར་བྱིན་པ་ཡིན།
 དེ་ནས་ཆང་མ་ཐག་གཅོད་བྱས་པ་ཡིན། དེ་ཡང་ང་ཚོ་མ་ཤི་བར་དུ་མཉམ་དུ་སྡོད་
 ལྷུ་ཡིན་པ་དང་གོགས་པོ་བྱེད་ལྷུ་ཡིན་པ་དེ་རེད། རེབ་གྱིས་ནི་རང་ཉིད་ལ་རང་གི་
 བ་དྲན་དུ་བརྟུག་པའི་ཆང་ཁང་ནང་གི་སྐྱང་པོ་རྒྱན་ཚོན་རྒྱལ་ལ་ལྷ་བཞིན། ཉ་
 ཅང་ཁུ་སིམ་པོའི་ངང་ནས་མགོ་འཁོར་ཉེ་འདུག། “ངས་ཁོང་རེབ་མར་ལ་ཡོད་པ་
 རེད་བསམས་གྱི་འདུག། ཐེངས་འདིར་ང་ཚོས་ཉན་ཉན་ངེས་པར་དུ་ཁོང་རྙེད་དགོས།
 གཅིག་བྱས་ན་ཁོང་རྙེད་པའི་བཅོམ་ཁང་དུ་ཡོད་ཀྱི་རེད་ལ། གཅིག་བྱས་ན་ཁོང་སྐར་
 ཡང་རེབ་མར་གྱི་ལ་རི་མར་སྲང་ལམ་རྒྱད་དུ་ཡོད་ཀྱི་རེད། འོན་ཀྱང་ཁོང་རྙེད་
 དགོས་པ་རེད། མོས་མཐུན་ཡོད་དམ།”

418

མོ་རེད། དེ་ལ་མོས་མཐུན་བྱས་པ་རེད་ལ། འདས་པའི་སྐབས་སུ་བྱ་བ་ཞིག་བྱེད་
 ལྷུར་ཡང་སློན་དགས་ནས་བསྟན་པ་དང་། ང་ཚོས་ཚ་བ་ནས་བྱས་མ་ཚོའང་བ་ཡོད་ཚད་
 དེ་བྱེད་ལྷུ་ཡིན་པ་རེད། ང་ཚོས་ང་ཚོ་མ་ཐོན་གོང་ལ་སན་ རྩ་རན་སི་སི་ཁོའི་གོང་ཁྱེར་
 དུ་ཉེ་མ་གཉེས་རིང་རྒྱུད་པོ་གཏོང་ལྷུའི་ཁས་ལེན་བྱས་པ་ཡིན། དེ་ནས་སྒོར་མོ་གང་
 ཐུབ་ཅི་ཐུབ་གྱིས་གོན་རྒྱུད་བྱེད་སྲིད་འགྲུལ་བཞུད་ལས་ཁུངས་བརྒྱད་དེ་སྐྱུམ་རིན་
 ཆ་བཤོས་བྱེད་པའི་རྒྱངས་འཁོར་བརྒྱད་ནས་འགོ་རྒྱུའི་མོས་མཐུན་བྱས་པ་ནི་ཡིན་
 ཡིན་པ་རེད། རེབ་གྱིས་ཁོང་ལ་མེ་རི་ལུ་ཡི་དགོས་པ་གང་ཡང་མེད་ཟེར་ཟེར་མོད་ཁོང་
 ད་དུང་མོ་ལ་དགའ་འདུག། ང་ཚོ་གཉེས་ཀས་ཁོང་ལ་ནེའུ་ཡོག་ནས་གང་ལྟར་འགྲིག་
 འགོ་བའི་མོས་མཐུན་བྱས་པ་ཡིན།

རྒྱུ་གྱིས་རང་གི་ཚེད་མོ་བའི་སྟོད་གོས་ཤིག་དང་མཉམ་དུ་རུབ་གོས་ཆ་འགྲིག་
 ཐིག་དཀར་ཅན་དེ་གོན་སོང་ལ། ང་ཚོས་རང་གི་ཅ་ལག་རྣམས་སྟེ་རྟོན་ད་སྲི་སྲངས་
 འཁོར་གྱི་བཙོལ་སྐྱམ་ཞིག་ཏུ་སྒྲོར་བྱུང་བཅུ་སྟེ་དེ་བཙོལ་འདྲིལ་བྱས་པ་ཡིན། དེ་
 བས་ང་ཚོ་རོ་ཡེ་རྩོན་སོན་ལ་ཐུག་ཏུ་བྱིན་པ་ཡིན་ལ། ཁོང་ནི་ང་ཚོས་སྒྲི་རི་སི་ཁོ་གོང་
 བྱེད་དུ་ཉེན་གཉེས་ཀྱི་སྦྱིད་པོ་གཏོང་བའི་རིང་ལ་ཁ་ལོ་བ་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན་པ་རེད། རོ་ཡེ་
 ཡིས་ཁ་པར་ཐོག་ནས་དེ་ལྟར་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཁས་ལེན་བྱས་སོང་། དེ་ནས་ཅང་མ་
 འགོར་བར་ཁོང་མར་ཁད་སྲང་ལམ་དང་སྲང་ལམ་གསུམ་པའི་བྱུང་དེར་འགྱུར་ནས་
 ང་ཚོ་གཉེས་ཡར་སྐྱབས་སོང་། རོ་ཡེ་ནི་ད་ལྟ་སྒྲི་རན་སི་ཁོ་གོང་བྱེད་དུ་སྟོད་གྱི་ཡོད་
 པ་དང་། ལས་ཁུངས་ཀྱི་ལས་བྱེད་པ་ཞིག་གི་ཚུལ་གྱིས་ལས་ཀ་བྱེད་བཞིན་ཡོད་ལ།
 སྒྲ་སེར་མཛེས་མ་མིང་ལ་ཎོ་རོ་མེ་ཞེས་འབོད་པ་ཞིག་ལ་གཉེན་བསྐྱིགས་ཡོད། རྒྱུ་
 གྱིས་མོའི་སྣ་དེ་ཉ་ཅང་རིང་དུགས་འདུག་ཅེས་ང་ལ་ནང་གཏམ་དུ་བཤད་སོང་
 ལ། འདི་ནི་རྒྱ་མཚན་ཁྱད་མཚར་བ་འགའི་དབང་གིས་མོའི་སྒྲོར་ནས་ཁོང་གི་ཚོད་
 གཞི་ཆེ་ཤོས་ཀྱི་དོན་དེ་རེད། འོན་ཀྱང་མོའི་སྣ་ནི་རིང་དུགས་པ་ཞིག་གཏན་ནས་མ་
 རེད། རོ་ཡེ་རྩོན་སོན་ནི་སྐྱམ་ཞིང་ནག་ལ། གདོང་པ་གཅང་སེང་ངར་ཡོད་པའི་བྱིས་
 པ་སྟོ་འབབ་ཅིག་ཡིན་ལ། སོ་མང་གིས་ཤད་པའི་སྒྲ་དེ་ཁོང་གི་མགོའི་ངོས་གཉེས་
 བས་ཡར་བསྐྱད་ནས་སྟོད་གྱི་རེད། ཁོང་ལ་ཉ་ལས་པའི་དྲང་མོ་དྲང་རྒྱུད་གི་རྣམ་
 འགྱུར་ཞིག་དང་འཇུ་མ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་རེད། ཤེས་ཚོད་ལ་ཁོང་གི་ཚུང་མ་ཎོ་
 རོ་མེ་ཡིས་ཁ་ལོ་བ་བྱེད་རྒྱུའི་བསམ་ཚུལ་དེའི་ཐོག་ནས་ཁོང་དང་མཉམ་དུ་ཚོད་པ་
 བརྒྱབ་ཡོད་འདུག་ཅིང་། ཁོང་གིས་བྱིས་བདག་ཅིག་ཡིན་པའི་(ཁོང་ཚོ་གཉེས་ཤག་
 ཚུང་ཞིག་ཏུ་བསྟན་ཡོད།) ལངས་ཕྱོགས་ཤིག་འདྲིན་རྒྱུའི་ཚོད་སེམས་བབྱུང་འདུག

གང་ལྟར་ཡང་ཁོང་གིས་ང་ཚོ་ལ་ཁས་ལེན་བྱས་པ་ལ་འགྲུར་བ་བཏང་མ་སོང་མོད་
 དེ་ལ་བརྟེན་པའི་མཚུགས་འབྲས་ཤིག་ཡོད་པ་རེད། རང་བཞིན་གྱིས་ཏུ་ཅང་ཁ་རོག་
 ཤེར་འདུག་པ་ཞིག་གི་ནང་དུ་ཁོང་གི་སེམས་ཁམས་ཀྱི་དཀའ་ངལ་དེ་བརྟེན་འདུག
 ཁོང་གིས་ཉེན་དང་མཚན་གྱི་ཚུ་ཚོད་ཐམས་ཅད་ལ་རྟེན་དང་རེད་གཉིས་སྒྲིའི་སི་
 ཁོ་གོང་ཁྱེད་ཀྱི་གང་ས་གང་ལ་འབྲིད་ཅིང་སྐད་ཆ་ཚིག་གཅིག་གུང་བཤད་མ་སོང་།
 ཁོང་གིས་གང་བྱས་ཚད་དེ་ནི་སློབ་དམར་པོ་བརྟུན་ནས་འགྲོ་བ་དང་རྒྱུད་ལ་ཁོང་
 དེ་འཁོར་ལོ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱིང་དུ་ཤིན་ཏུ་དམ་སོར་དཀྲོགས་པ་དེ་རེད། འདི་ནི་ང་ཚོས་
 ཁོང་ལས་ཀ་ལ་བཀོལ་བ་ལ་སྟོན་པའི་བརྗོད་རེད། ཁོང་ནི་རང་གི་ཚུང་མ་གསར་པའི་
 དཀའ་ངལ་དང་ཁོང་གི་རྟེན་མར་གོང་ཁྱེད་ཀྱི་པོལ་ཁང་གི་ཤོག་ལག་དེའི་འགོ་གཙོ་
 རྟོན་པ་དེའི་དཀའ་ངལ་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་གནས་འདུག རྟེན་ནི་དགའ་འདུག་
 ལ་ཁོང་གི་རྒྱུད་ལ་ཁོང་བསྐྱོར་སྤྱོད་དེས་སེམས་ངལ་ལངས་མེད་པ་ནི་བཤད་མ་
 དགོས། ང་ཚོས་རོ་ཡེ་ལ་ཁ་ལ་གཏན་ནས་མ་བྱས་ཤིང་། རྒྱུད་ལ་ཁོང་གི་རྒྱབ་ཏུ་
 བསྐྱད་ནས་དོན་མེད་ཀྱི་ཁ་བརྗོད་བྱས་པ་ཡིན།

420

དེའི་རྗེས་མ་དེ་ནི་རེ་མི་སྟོན་ཁོར་ཞེ་རྟེན་བསམས་ནས་མིལ་གོང་ཁྱེད་ལ་འགོ་
 རྒྱུ་རེད། ཞེ་རྟེན་མའེ་རལ་སྤྱི་རི་སྤྱི་ཞེས་འབོད་པའི་གྲུ་རྟེན་དེ་ད་ལྟ་མཚོ་ལྷག་ན་མེད་
 པ་ལ་ཚུང་ལ་མཚན་སྤྱོད་བྱུང་ལ། རེ་མི་ནི་ལུང་པའི་མཐའ་ཡི་སྤྱིལ་ཁང་ཨང་གཉིས་
 པའི་སྤྲོད་ཤག་ཏུ་མེད་པ་ནི་བཤད་མ་དགོས་པ་རེད། ཁོང་གི་ཚབ་ལ་བྱུང་མེད་ནག་
 མོ་མཛེས་མ་ཞིག་གིས་སློ་བྱེས་བྱུང་ལ། རྟེན་གྱིས་མོ་དང་མཉམ་དུ་སྐད་ཆ་མང་ཅམ་
 བཤད་བྱུང་། རོ་ཡེ་རོ་ན་སོན་རྒྱུད་ལ་ཁོང་དུ་སྤྱོད་བཞིན་ཕུ་རིན་སུ་ཡི་བརྒྱམས་
 རྒྱུང་“པ་རི་སི་གོང་ཁྱེད་ཀྱི་གསང་བ་” ཞེས་པ་དེ་སློབ་བཞིན་བསྐྱད་སོང་། ངས་

མིལ་གྲོང་ཁྱེར་ལ་མཐའ་མཐུག་དུ་ཐེངས་ཤིག་བསྐྱེས་པ་ཡིན་ལ། འདས་ཟེན་པའི་
 དོན་རྒྱུ་ལ་བསྐྱེད་སྲོལ་བྱེད་ཐབས་བྱས་ན་དགོས་དོན་ཅི་ཡང་མེད་པ་དེ་ཤེས་བྱུང་།
 དེའི་ཚབ་ལ་ང་ཚོས་ཉལ་ས་ཞིག་བཀོད་སྡིག་བྱེད་ཆེད་དུ་གྲུ་ལ་ཐེ་ཡ་ ཏན་ལེལ་ལ་
 བསྐྱེད་འགོ་རྒྱུའི་ཐག་གཅོད་བྱས་པ་ཡིན། ཨེ་ཏི་ཡིས་མོ་རང་སྐྱེད་ཡང་གཡུགས་
 བས་ཏེ་མར་ལ་ཡོད་པ་དང་། མོས་ད་དུང་ཡང་ཁོ་རང་ཚུར་འགྲུག་ཐབས་ཤིག་མ་
 བྱས་ན་དཔུལ་བ་རེད། མོས་ལུང་བསྐྱེད་ཀྱི་ཤོག་བྱང་ཆག་པ་གཅིག་དང་བཅས་མི་
 ཤོན་སྲང་ལམ་སྟོན་གྱི་མོའི་ཁང་པ། ཁང་མིག་བཞི་ཅན་གྱི་བཅད་ཁང་དེའི་ནང་དུ་
 ཤར་སྐྱོགས་པའི་བཟོ་དབྱིབས་ཅན་གྱི་ས་གདན་ཞིག་གི་སྟེང་དུ་སྐྱེལ་གྲུང་བྱས་ནས་
 བསྐྱེད་ཡོད་པ་མཐོང་བྱུང་། བྱ་མོ་ཡག་པོ། ཨེ་ཏི་ ཏན་ལེལ་སྐྱབས་གཅིག་རིང་འདྲིར་
 བསྐྱེད་ཅིང་། དེ་ནས་སེམས་ཁམས་འཁྲུགས་པ་དང་ཞེ་སྐྱབས་གྱི་དབང་གིས་ཕྱིར་ཐོན་
 པའི་མཚོན་རྟགས་ཡིད་སྟོལ་བ་འགའ་ངས་མཐོང་བྱུང་།

“ཁོང་ཚུར་ལོག་གི་རེད།” གྲུ་ལ་ཐེ་ཡ་ཡིས་བརྗོད། “མི་དེས་ང་མེད་པར་རང་མགོ་
 ཐོན་གྱི་མ་རེད།” མོས་ཏེ་ན་དང་རོ་ཡེ་ རོན་སོན་ལ་མིག་ལོག་ངན་པ་ཞིག་བསྐྱེད་སོང་།
 “ཐེངས་འདྲིར་བྱེད་མཁན་དེ་ནི་ཐོ་མི་ སི་ནར་ཁ་རེད། ཁོང་མ་ཡོང་གོང་གི་དུས་ཚོད་
 རྒྱུ་ལ་ཐོའི་རིང་ལ་ཨེ་ཏི་ཏ་ཅང་བཟང་ཞིང་། ལས་ཀ་བྱས་པ་རེད་ལ། ང་ཚོ་ཕྱི་ལོགས་
 ལ་མཉམ་དུ་བྱིན་ཅིང་དུས་ཚོད་སྡིད་པོར་བསྐྱེད་པ་ཡིན། ཏེན། བྱེད་ཀྱིས་དེ་ཤེས་
 གྱི་ཡོད། དེ་ནས་ཁོང་ཚོ་སྐྱེས་ཁང་དུ་འཇུག་ནས་ཚུ་ཚོད་མང་པོར་སྟོན་ཅིང་། ཨེ་ཏི་
 སྐྱེས་གཞོན་ནང་དུ་ཡོད་ལ་སི་ནར་ཁ་རྒྱབ་སྟེགས་སྟེང་དུ་ཡོད། ཁོང་ཚོས་ཅོལ་
 ཚུང་གི་དོན་མང་པོ་བཤད་ནས་བསྐྱེད་པ་རེད།”

རྟེན་གད་མོ་ཤོར་སོང་། ལོ་མང་པོའི་རིང་ལ་ཁོང་ནི་ཤོག་ཁག་དེའི་ལུང་སྟོན་པ་
 གཙོ་བོ་ཆགས་བསྐྱད་ཡོད་པ་རེད། ད་ནི་ཁོང་ཚོས་ཁོང་གི་ཐབས་རྒྱས་རྣམས་སྦྱོང་
 བཞིན་ཡོད། རྩོ་མི་ སེ་ནར་ཁ་ཡིས་ད་ཆ་རྒྱ་བཞག་ཡོད་ཅིང་ཁོང་གི་ཆེ་ལ་སྤྱད་གིས་
 ཁེངས་པའི་མིག་དེ་གཉིས་ཨེ་རྟེ་ རྟེན་ཁེལ་འཚོལ་སྐྱད་སྦྱི་རི་སེ་ཁོ་གྲོང་ཁྱེར་ལ་ཡོང་
 བ་རེད། ག་རེ་བྱུང་བ་རེད་ཟེར་ན། (རོ་མ་ཡིན། རླུ་མེད།) རྟེན་མར་གྱི་ཆག་སྟོ་
 ཞིག་གི་ནང་ནས་ཐོ་མི་ཡི་སྲིན་མཚུ་བ་རྒྱུང་རྒྱུང་དེ་གཏུབ་དགོས་བྱུང་བ་དང་། ཁོང་
 གིས་དེ་ལས་སྟོར་མོ་སོན་ཆེ་ཅམ་སྐྱངས་པ་རེད། གནམ་ལོག་ན་རྒྱ་མཚན་གཅིག་
 ཀྱང་མེད་པར་ཁོང་ཚོས་སྟ་ལ་ཐི་ཡ་བསྐྱར་ནས་མེན་མང་ལྷེའི་སོར་དུ་ལན་གྲོང་
 ཁྱེར་ལ་བྲོས་འགོ་རྒྱུའི་ཐག་གཙོད་བྱས་འདུག་ལ། དེར་སི་ནར་ཁ་ཡི་སྤྱ་མོ་ཞིག་ཡོད་
 པ་རེད་འདུག དེར་བརྟེན་ད་ཆ་ཁོང་ཅག་ནི་ཡང་ན་རྟེན་མར་བརྒྱུད་ནས་འགོ་
 བཞིན་ཡོད་པ་རེད་ལ། ཡང་ན་སོར་དུ་ལན་ལ་འགྱོར་བྱེད་ཡོད་པ་རེད།

422

“ཐོ་མ་གྱི་སྟོར་མོ་ཚར་དུས་ཨེ་རྟེ་རྒྱུར་ལོག་ཡོང་གི་རེད།” ལྟ་ལ་ཐི་ཡ་ཡིས་མོའི་
 ཤོག་བྱང་ལ་ལྟ་བཞིན་བཤད། “དམྱལ་བ་སྐྱེན་པ། ཁོང་གིས་ཅི་གང་ཡང་མི་ཤེས་ལ་
 ཤེས་ཀྱང་མ་ལྟོང་། ཁོང་གིས་བྱེད་དགོས་ཚད་དེ་ནི་ང་ཁོང་ལ་དགའ་བཤེས་རྒྱ་དེ་རེད།”

སྟ་ལ་ཐི་ཡ་ས་གདན་སྟེང་དུ་བསྐྱད་ཅིང་། མོའི་སྐྱ་ལོ་རྣམས་ཐང་ལ་འབྲེལ་ཏེ་
 ལུང་སྟོན་གྱི་ཤོག་བྱང་རྩེ་བཞིན་པའི་སྐྱབས་སུ་ཉེ་འོད་ལོག་གི་པར་ཆས་དང་བཅས་
 པའི་སྟེ་རིག་གི་བྱ་མོ་དེ་དང་འབྲེ་བོ་འདུག ང་མོ་ལ་དགའ་བྱུང་། མཐའ་ན་ང་ཚོ་
 ཕྱི་ལོགས་ལ་ཐོན་ནས་རེ་རི་རོལ་དབྱངས་ལ་ཉན་རྒྱུའི་ཐག་གཙོད་བྱས་པ་ཡིན་ལ།
 རྟེན་གྱིས་སྐྱང་ལམ་གཤམ་དེ་ན་ཡོད་པའི་སྤྱ་དུག་གི་རིང་ཚད་ཅན་གྱི་སྐྱ་སེར་བུ་མོ་
 མ་རི་ཞེས་པ་དེ་འབྲིང་འགོ་གི་རེད།

མཚན་མོ་དེ་ལ་གླེ་ལ་ཐེ་ཡ་དང་རྟེན། ང་བཅས་མ་རི་ལེན་དུ་སོང། བུ་མོ་འདི་ལ་
 ས་འོག་གི་ཁང་ཚུང་ཞིག་དང་བུ་མོ་ཚུང་ཚུང་ཞིག་ འགོ་ཐུབ་ཅན་གྱི་རྒྱངས་འཁོར་
 རྙིང་ལོག་ཅིག་བཅས་འདུག བུ་མོ་ཚོས་རྒྱངས་འཁོར་གྱི་མེ་སྐར་ཐབས་བྱས་པ་དང་
 དུས་མཚུངས་སུ་རྟེན་དང་དེད་གཉིས་གྱིས་རྒྱངས་འཁོར་དེ་སྲང་ལམ་ནས་མར་དེད་
 པ་ཡིན། ང་ཚོ་གླེ་ལ་ཐེ་ཡའི་ཁང་པ་ལ་ཕྱིན་པ་ཡིན། དེར་མི་ཚང་མ་གཡས་གཡོན་
 དུ་བསྐྱད་སོང། མ་རི་དང་མོའི་བུ་མོ། གླེ་ལ་ཐེ་ཡ། རོ་ཡེ་ཚོན་སོན་དང་ཁོང་གི་ཚུང་
 མ་རྟོ་རོ་ཐེ་བཅས་རེད་ལ། ང་ནི་རྗེ་རི་སི་ལོ་གོང་ཁྲེར་གྱི་རྙོག་འདི་ནང་དུ་མ་འཇུ་ལ་
 བའི་ཐོག་ནས། ཟུར་ཞིག་ཏུ་ལངས་ནས་བསྐྱད་པའི་སྐྱབས་དེ་ལ་ཁོང་ཚོ་ནི་ནང་ཆས་
 གྱིས་ཁེངས་པའི་ཁྲོད་དུ་གདོང་ནག་གེར་འདུག རྟེན་ཁང་པའི་དགུལ་དུ་ལངས་
 ཤིང་སྐང་དབྱགས་ཤིག་དང་མཚུངས་པའི་རང་གི་མཐེ་བོང་དེ་བྲང་ཁའི་ལུ་མའི་
 ཐད་དུ་བསྐྱེངས་ཞོར་གདམ་མོ་འཚོར་འཚོར་བྱས། “དགོན་མཚོག དམུལ་བ།” ཁོང་
 གིས་བཤད། “ང་ཚོ་ཚང་མས་རང་གི་མཇུ་བ་མོ་ཤོར་གྱི་འདུག རྟོར། རྟོར། རྟོར། རྟོར།”

“རྟེན། ཁྲེད་གྱིས་ཅིའི་ཕྱིར་ཏེ་ཅང་སླེན་རྟགས་ཚ་བོའི་ལས་ཀ་བྱེད་གྱི་ཡོད།” གླེ་
 ལ་ཐེ་ཡས་བཤད། “ཁ་ཐེལ་གྱིས་ང་ལ་ཁ་པར་བཏང་ནས་བཤད་དོན་ལ། ཁྲེད་གྱིས་
 མོ་བསྐྱར་སོང་བེད། ཁྲེད་གྱིས་རང་ལ་བུ་མོ་ཞིག་ཡོད་པ་མི་ཤེས་སམ།”

“ཁོང་གིས་མོ་བསྐྱར་བ་མ་རེད། མོས་ཁོང་གྱི་ལ་བསྐྱད་པ་རེད།” ངས་རང་གི་
 བར་གནས་གྱི་རྣམ་པ་དོར་ནས་བཤད། ཁོང་ཚོས་ང་ལ་མིག་ལོག་བལྟས་བྱུང་ལ།
 རྟེན་གྱིས་འཇུ་མ་དམུལ་བར་བྱས། “དེ་ནས་མཐེ་བོང་འདི་ལྟར་ཡོད་པའི་མི་ཉམ་
 ཐག་འདིས་ཅི་ཞིག་བྱེད་ཐུབ་པའི་རེ་བ་རྒྱག་གི་ཡོད།” ངས་དེ་ལ་ཁ་སློན་བརྒྱབ།
 ཁོང་ཚོ་ཚང་མས་ང་ལ་བལྟས་བྱུང་ལ། ལྟག་པར་དུ་རྟོ་རོ་ཐེ་ཡེ་ཚོན་སོན་གྱིས་སེམས་

ནག་པོའི་ལྷ་སྣངས་ཤིག་དང་ཁོ་མིག་གིས་བལྟས་སོང་། འདི་ནི་འཚོམ་བུ་བའི་རུ་
ལག་ཅིག་ལས་ཅི་ཡང་མ་རེད་ལ། དེའི་ཚ་བ་ནི་ཉེས་ཅན་པ་འི་ན་སྟེ། ཉ་ལམ་ལོར་
འཇུག་ཏུ་གྱུར་བ་ཚང་མའི་འགན་འཁུའི་ཁོང་ལ་ཡོད་པ་རེད། ངས་སྐྱེའུ་ཁུང་ནས་
ཕྱི་རོལ་གྱི་འཇུག་ཆ་དོད་པའི་མི་ཤོན་སྲང་ལམ་ལ་བལྟས་པ་ཡིན། ང་སྟ་མཐུད་ཏུ་
སོང་ན་འདོད་ཅིང་། རྗེ་རི་སི་ཁོ་གོང་ཁྱེར་གྱི་རི་རི་རོལ་དབྱངས་གྲགས་ཆེན་དག་གོ་
ན་འདོད། དེ་ནས་འདི་ནི་ང་གོང་ཁྱེར་འདི་ལ་འབྱོར་ནས་ཞག་མ་གཉིས་པ་དེ་ཡིན་
པའང་མ་བརྗེད།

“འིན། མེ་རི་ལུ་ཡིས་ཁྱེད་རང་བསྐྱུར་བ་དེ་ཉ་ཅང་ཉ་ཅང་སྲུང་བུང་ཅན་རེད་
བསམ་གྱི་འདུག” ལྷ་ལ་ཁྱེ་ཡ་ཡིས་བཤད། “ཁྱེད་རང་ལ་མི་སྲུ་གང་གི་ཐད་ནས་ཀྱང་
འགན་འཁུར་གྱི་བསམ་སློབ་ཞིག་མེད་པར་ད་ཆ་ལོ་མང་པོ་འགོ་གི་ཡོད། ཁྱེད་ཀྱིས་
ཐབས་རྒྱུགས་གྱི་བྱ་བ་ཆེས་མང་པོ་བྱས་ཡོད་པ་དེའི་སྐོར་ནས་ངས་ཁྱེད་ལ་ཅི་ཞིག་
བཤད་དགོས་པའང་མི་ཤེས།”

424

ངོ་མ་བཤད་ན་དེ་ནི་གནད་འགག་རེད། ཁོང་ཚོ་ཚང་མ་གལས་གཡོན་ཏུ་
བསྐྱད་ནས་འིན་ལ་མིག་ལོག་དང་ཁྱེད་གསོད་གྱི་མིག་གིས་ལྷ་བཞིན་བསྐྱད་སོང་།
ཁོང་ཁོང་ཚོའི་དཀྱིལ་གྱི་ས་གདན་སྟེང་ཏུ་བསྐྱད་ནས་གད་མོ་འཚོར་འཚོར་བྱས།
ཁོང་གིས་གད་མོ་འཚོར་འཚོར་རང་བྱས་སོང་། ཁོང་གིས་བོ་རྒྱུང་རྒྱུང་འཁྲབ་སོང་།
ཁོང་གི་ཟླ་དགྲིས་རྣམས་ཏུས་རྟག་ཏུ་རི་བཙོག་ལ་འགོ་བཞིན་འདུག་ལ། ལྷོད་པར་
གྱུར་ཅིང་གོལ་མགོ་བརྩམས་སོང་། ང་ལ་སློབ་ཏུ་གྱི་ངོས་འདིན་ཞིག་བྱུང་བ་ནི། རང་
གི་རྒྱ་ཆེ་བའི་སྡིག་ལས་རིམ་པ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་འིན་ནི་མི་ཚོགས་དེའི་སྟོན་པ་
དང་། ཚོལ་རྒྱུང་། དེ་བཞིན་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་དེ་ཆགས་ཡོང་གི་ཡོད་པ་དེ་རེད།

“ཁྱེད་རང་ལ་ཁྱེད་རང་གི་དམུལ་བ་སྐྱིད་སྐྱིད་དེ་དང་ཁྱེད་རང་ཉིད་ལས་གཞན་
 ཟུག་པ་ལའང་སེམས་ཁྱེད་ཞིག་གཏན་ནས་ཡོད་པ་མ་རེད། ཁྱེད་ཀྱིས་གང་བསམས་
 པ་ནི་ཁྱེད་ཀྱི་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་མར་དབྱངས་པ་དེ་དང་། མི་གཞན་ལས་སྒྲོར་མོ་
 དང་སྐྱིད་པོ་ཅི་ཙམ་ལེན་ཐུབ་པ་དེ་རེད། དེ་ནས་ཁྱེད་ཀྱིས་ཁོང་ཚོ་གཡུགས་འདྲོག་
 གི་རེད། དེ་ཙམ་ཞིག་མ་ཡིན་པར་ཁྱེད་རང་གིས་དེའི་སྒྲོར་སྒྲུང་བ་ལ་འདྲོག་གི་མ་
 རེད། མི་ཚེ་ནི་གཟབ་ནན་འོས་པ་ཞིག་ཡིན་པ་དེ་ཁྱེད་ཀྱི་སེམས་ལ་འཁོར་ལྗོངས་ཡོད་
 པ་མ་རེད། དུས་ཉུག་ཏུ་ཚོལ་ཚུང་གི་ལས་ཀ་ཙམ་ཞིག་བྱེད་རྒྱུའི་ཚབ་ལ་མི་ཚེ་ལས་
 འོན་སྟེ་ཞིག་ལེན་ཐབས་ལ་བཞོན་མཁན་གྱི་མི་ཡོད་པ་རེད།”

དེ་ནི་འུ་ལ་གང་ཡིན་པ་དེ་རེད། ཚོལ་ཚུང་གི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་དེའོ།།

“ཁ་མེལ་ནི་དོ་རྒྱལ་སེམས་སྒྲོ་ནས་བུ་བཞིན་ཡོད་པ་རེད། འོན་ཀྱང་མོ་རང་གིས་
 ཁྱེད་སྐྱར་འོག་ན་བསམ་གྱི་ཡོད་པ་རེད་ཅེས་སྐྱར་མ་གཅིག་ལའང་མ་བསམས་ཤིག་
 མོས་ཁྱེད་རང་ཡང་བསྐྱར་མཐོང་འདོད་ཚུ་ནས་མེད་ཅེས་བཤད་བྱུང་ལ། མོས་ཐེངས་
 འདི་ནི་མཐའ་མའི་ཐག་གཅོད་ཡིན་ཞེས་བཤད་བྱུང་། ཁྱེད་འདིར་ལངས་ནས་ཚོལ་
 ཚུང་གི་ནམ་འཇུག་དག་སྟོན་གྱི་འདུག ཁྱེད་ཀྱི་སེམས་ན་པན་སེམས་ཤིག་ཡོད་པ་
 རེད་ཅེས་བསམ་གྱི་མི་འདུག”

འདི་བདེན་པ་མ་རེད། ངས་ཡག་ག་ཤེས་གྱི་ཡོད་ལ་ངས་ཁོང་ཚོ་ཚང་མ་ལ་
 བཤད་ཐུབ་པ་ཡོད། ངས་བཤད་ཐབས་བྱེད་པའི་དགོས་པ་གང་ཡང་མཐོང་མ་སོང་།
 ང་ཐོན་ན་འདོད་ཅིང་། ངས་ལག་པ་འུ་ལ་འཇུག་ནས་བཤད་པ་ཡིན། ཁྱེད་ཅག་
 ཚང་མས་ད་འདི་ལ་སྟོས་དང་། དོན་དག་གཅིག་མ་བརྗེད་ཨ། མི་འདི་ལ་རང་གི་སྟོག་
 ཏུ་ཡང་ཡོད་པ་རེད། དེ་ནས། དོན་གཞན་ཞིག་ནི་ཁོང་གིས་འཁང་ར་དང་སྟུག་ཡུས་

གཏན་ནས་མི་བཤད་ལ། ཁོང་གིས་བྱེད་ཅག་ཚང་མ་ལ་ཁོ་རང་ཁོ་རང་ཡིན་པའི་
ཆ་ནས་དུས་ཚོད་སྲིད་པོ་སྤུལ་ཡོད་པ་རེད། ད་དེས་ཀྱང་འདད་གི་མེད་པ་ཡིན་ན།
ཁོང་དམར་གསོད་རུ་ཁག་ལ་སོངས་ཤིག ད་དེ་ནི་གང་ལྟར་ཡང་བྱེད་ཅག་གི་འདོད་
ཐོག་ལ་རྒྱག་བཞིན་པའི་དོན་དེ་ཡིན་མདོག་ལ་བོ་རེད། ...

གང་ལྟར་ཡང་སྣ་ལ་ཐེ་ཡ་ ཇན་ཁེ་ལ་ནི་ཤོག་ཁག་དེའི་ནང་ནས་ཇེན་ལ་མི་སྐྱག་
མཁན་གཅིག་སྤེད་པའ། མོ་ནི་གདོང་སྤང་དེ་བག་སྡོད་པོས་སྡོད་སྤུབ་ཅིང་། མི་
ཚང་མའི་མདུན་དུ་ཁོ་ལ་ཁ་འདྲིང་རྒྱག་སྤུབ། སྤར་ཇེན་མར་ལ་ཡོད་དུས་ཀྱི་ཉི་མ་
དག་གི་རིང་ལ་ཇེན་གྱིས་སྤེད་མོ་རྣམས་དང་མཉམ་དུ་མི་ཚང་མ་ནག་ཁྱེད་དུ་སྡོད་དུ་
བཅུག་ཅིང་། དེ་ནས་སྐད་ཆ་བཤད། སྐད་ཆ་བཤད། སྐད་ཆ་བཤད་དེ་སྡོད་ཀྱི་རེད་ལ།
ཁོང་གི་སྐད་གདངས་ནི་སྡོན་ཆ་དང་འགྲུག་གྲགས་ལྡན་ཞིང་ཡ་མཚན་པ་ཞིག་ཡིན།
ཁོང་གིས་གང་ཞིག་བཤད་པའི་ནང་དོན་དང་དེའི་འགྲུག་གྲགས་ཚམ་གྱིས་སྤེད་
རྣམས་ཚུར་ཡོང་དུ་འདུག་ལུས་པ་ཡོད། འདི་ནི་ཁོ་རང་མོ་ལོ་བཅོམ་ལྟོ་དང་བཅུ་དུག་
ཡིན་དུས་རེད། ད་ཆ་ཁོང་གི་རྗེས་འདུག་པ་རྣམས་གཉེན་སྲིག་ཟེན་ཡོད་ཅིང་། ཁོང་
གི་རྗེས་འདུག་པ་རྣམས་ཀྱི་ཚུང་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཁོ་ཐང་ལ་སྡོད་དུ་བཅུག་ནས། འཕྲིག་
སྡོད་དང་དེ་བཞིན་ཁོ་རང་སྤེད་ཡིན་པར་བཟོ་བྱེད་ཀྱི་མི་ཚོའི་སྐོར་ལ་འདྲི་གཅོད་བྱེད་
ཀྱིན་ཡོད། ངས་སྤེད་ནས་མཉམ་པ་ཡིན།

426

“ད་ནི་བྱེད་རང་སལ་དང་མཉམ་དུ་ཤར་སྤོགས་ལ་འགྲོ་རྒྱ་རེད།” སྣ་ལ་ཐེ་ཡ་
ཡིས་བཤད། “དེ་ནས་བྱེད་དེ་ལྟར་སོང་ནས་ཅི་ཞིག་འགྲུབ་ཀྱི་རེད་བསམ་ཀྱི་འདུག་
ད་བྱེད་རང་བྱིན་ཚར་སྤེད་ལ་མེལ་བྱིས་དུ་བསྐྱེད་ནས་བྱིས་པ་གཉོར་སྡོད་བྱེད་
དགོས་པ་རེད། ཁོ་མོས་རི་ལྟར་མོའི་ལས་ཀ་དེ་འདྲིན་སྤུབ་ཀྱི་རེད། དེ་ནས་མོས་བྱེད་

རང་སྐྱེས་ཡང་མཐོང་འདོད་གཏན་ནས་མི་འདུག ངས་མོ་ལ་ལག་འགོལ་བྱེད་ཀྱི་
མེད། གལ་སྲིད་ཀྱིས་ལམ་ལ་ནས་ཨེ་ཀྱི་མཐོང་བ་ཡིན་ན། ངའི་ཚ་ལ་ལོག་ཤོག
དེ་མིན་ངས་ལོག་སོད་ཀྱི་ཡིན་ཞེས་ཤོད།”

དེ་འདྲའི་ཁ་རུ་ཁ་ཐུག་ཅིག་རེད། འདི་ནི་མཚན་མོ་སྐྱབས་ཤོས་དེ་ཡིན། ངས་ང་ནི་
ལ་ང་བའི་མི་ལམ་ཞིག་གི་ཁྲོད་དུ་ལྷན་མཚར་བའི་མིང་སྲིང་དག་དང་ལྷན་གཅིག་
ཏུ་ཡོད་པ་འདྲ་ཞིག་ཚོར་བྱུང་། དེ་ནས་ཏ་ཅང་ལ་ལུ་སིམ་པོ་ཞིག་མི་ཚང་མའི་སྣང་
དུ་ལྷུང་། སློབ་ཚད་ཀྱི་ལྷན་སྐྱེས་ཚུ་བཤད་ནས་མཐུག་བསྐྱེལ་ཡོད་ཀྱི་རེད། ད་ནི་
ཁོང་རང་ཉིད་ལུ་སིམ་མེར་འདུག འོན་ཀྱང་མི་ཚང་མའི་མཐུག་དུ་རྩལ་པོ་དང་ཆག་
གོ། སློབ་ཀྱིས་དོད་པོ་དང་བཅས་སློབ་བཞུགས་ཤིང་ཤེལ་ཏོག་གི་ལོག་ཏག་ཏག་ཏུ་ལངས་
ཤིང་། ཁོང་གི་རུས་ཚུགས་དོད་པའི་གདོད་སློབ་པ་རྩལ་ལྷན་གིས་ཡོངས་སུ་ཁེངས་
པ་དང་ཚ་རྒྱས་རྣམས་འཕར་ལྡིང་བྱེད་ཞོར། “ལགས་རེད། ལགས་རེད། ལགས་རེད།”
ཟེར་ལ། དེ་ནི་ད་ཆ་རྒྱན་ཚད་མེད་པར་ཏ་ལས་པའི་མཚང་བརྟོལ་བ་ཞིག་ཁོའི་སྣང་
དུ་བཤོ་ཡོང་གི་ཡོད་པའི་ཚུལ་དུ་སྣང་། ང་ལ་ཡིད་ཆེས་ཐེབས་པ་ཞིག་ནི་ཁོང་ཅག་
དང་། གཞན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་དོགས་པ་བྱས་པ་ལྟར། ཁོང་ཅག་སྐྱབས་ཡོད་
པ་རེད། ཁོང་ནི་མམ་པ་སྟེ། མམ་པའི་མི་རབས་ཀྱི་སྐྱོབ་དང་ཚ་བ་དེ་རེད། ཁོང་གི་
གསང་བ་དེ་ཅི་རེད། ཁོང་གིས་རང་གི་རུས་པ་ཡོད་ཀྱི་བཏོན་ནས་གསང་བ་དེ་ང་
ལ་བཤད་ཅེས་བྱས། ཁོའི་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པའི་ངའི་ལངས་ཕྱོགས་དང་ཁོང་ལ་སྐྱེད་
སྐྱོབ་བྱེད་པ། ཁོང་ལ་སྐྱོ་བས་རོལ་བ་བཅས་ལ་ཁོང་ཚོས་ཕྱག་དོག་བྱས་ཤིང་། དེ་
དག་ནི་སློབ་ཚད་ཁོང་ཚོས་ཀྱང་བྱེད་རྒྱའི་ཚོལ་བ་བསྟེན་ཕྱོད་བ་རེད། དེ་ནས་ཁོང་
ཅག་གིས་ང་ལ་བལྟས་བྱུང་། ང་ཕྱི་མི་ཞིག་གིས་རུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་མངོས་པའི་མཚན་

མོ་འདི་ལ་ཅི་ཞིག་བྱེད་གྱིན་ཡོད། བསམ་གཞིག་དེ་ལས་ང་ལ་འཇིགས་དང་ངས་སྐྱིས།

“ང་ཚོ་མི་ཏེ་ལི་རྒྱལ་ཁབ་ལ་འགོ་གི་ཡོད།” ངས་དེ་ལྟར་བཤད་ཅིང་རྟོག་བྱ་ཚང་
མ་ལས་རང་གི་ལག་པ་གཙང་མར་བཟུགས། དེ་ནས་རྒྱང་སྲིད་ཁོད་དུ་ཨ་མའི་འདོད་
པ་ཚེམ་པའི་ཚོར་བ་བྱུང་མཚར་ཞིག་ཀྱང་འདུག སུ་མོ་རྣམས་ཀྱིས་ངོ་མ་ཨ་མ་
ཞིག་གིས་རང་གི་ཆེས་སྡིང་ཉེ་ཞིང་ཆེས་འབྲམས་པོ་ཡིན་པའི་བྱིས་པ་ཞིག་ལ་ལྟ་བའི་
ལྟ་སྟངས་ཤིག་གིས་ཀྱིན་ལ་ལྟ་བཞིན་འདུག་ལ། ཁོང་གིས་ཀྱང་རང་གི་ཡིད་སྣོ་བའི་
མཐེ་བོང་དང་རང་གི་མཚང་བརྟོལ་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་དེ་ལག་
པོར་ཤེས་འདུག དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཁོང་གིས་སྐྱད་ཆ་ཚོག་གཅིག་ཀྱང་མ་བཤད་
པར། རྒྱ་ཚོད་གྱི་སྐྱ་ཚམ་གོ་བའི་ཁུ་སིམ་མེ་བའི་ཁོད་ནས། ལྡོད་ཤག་དེ་ནས་ཕྱི་རོལ་
ཏུ་གོམ་པ་སློམ་ཤིང་། དེ་ནས་ང་ཚོས་དུས་ཚོད་རན་ཡོད་པའི་སློ་ཐག་ཚོད་མ་ཐག་
པ་ལ་འོག་ཁང་དུ་ང་ཚོ་ལ་བསྐྱགས་ཐུབ་པ་འདི་བྱུང་བ་རེད། འདི་ནི་ལམ་ཟུར་གྱི་
རྐང་ལམ་སྟེང་དུ་ཡོད་པའི་གདོན་འདྲེ་དེའི་སྐོར་ལ་ང་ཚོས་ཅི་ཞིག་ཚོར་བ་དེ་རེད།
ངས་སྐུའུ་བྱུང་ནས་ཕྱི་རོལ་ལ་བལྟས། ཁོང་གིས་སྲང་ལམ་ལ་ལྟ་བཞིན་སྐོ་འགྲམ་དུ་
གཅིག་ཤུར་བསྐད་འདུག ཡིད་སྣོ་བ་དང་ཁག་དགྱི་བྱེད་པ། བསྐབ་བྱ་རྒྱག་པ། ཡ་
རབས། ལྷག་བསྐལ་སྟེ་ཡོད་ཚད་ཁོང་གི་རྒྱབ་ཏུ་བསྐྱར་ཡོད་ཅིང་། ཁོང་གི་མདུན་ཏུ་
ཡོད་པ་ནི་སྐྱེ་བོ་ཞིག་གི་ངལ་དུབ་དང་ཡང་དག་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་སྐོ་བ་རེད།

428

“ཐེབས་ཤོག ལྷ་ལ་ཐེ་ཡ། མ་རི། ད་ནི་རྗེ་རི་རོལ་དབྱངས་ཚོགས་ཁང་ལ་འགོ་
ལ། རོན་འདི་བརྗེད་དུ་འཇུག ཉིན་ཞིག་ཀྱི་ཤི་འགོ་གི་རེད། དེ་ནས་ལྷུང་ཅག་གིས་
ཁོང་ལ་ཅི་ཞིག་བཤད་ཐུབ་གྱི་རེད།”

“ཁོང་ཅི་ཙམ་གྱིས་མཚོགས་པོར་གི་ན་དེ་ཙམ་གྱིས་བཟང་།” ལྷ་ལ་ཐེ་ཡ་ཡིས་
བཤད་ཅིང་། མོས་ཉ་ལམ་ཁང་པའི་ནང་ཡོད་པའི་མི་ཚང་མའི་ཚབ་བྱས་ཏེ་བཤད།

“ཨོ་རེད། དེ་ནས།” ངས་བཤད། “འོན་ཀྱང་ད་ལྟ་ཁོང་གསོན་པོ་རེད་ལ། བྱིང་
ཅག་གིས་ཁོང་གིས་འདིའི་རྗེས་ལ་ཅི་ཞིག་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན་པ་དེ་ལ་ལྟ་འདོད་ཡོད་པ་
ངས་ཁག་ཐེག་བྱེད་ཐུབ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་ཁོང་ལ་གསང་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ང་
ཚོ་ཚང་མས་ཤེས་འདོད་ནས་སྒྲོ་འགོ་གི་ཡོད་པ་རེད། དེ་ནི་ཁོང་གི་མགོ་བོ་རྒྱ་ཆེན་
པོར་གསུམ་པར་བྱེད་པ་དེ་རེད་ལ། གལ་སྲིད་ཁོང་སྒྲོན་པ་ཆགས་པ་ཡིན་ན་སེམས་
ཁྲལ་མ་བྱེད་ཅིག དེ་ནི་བྱེད་ཀྱི་ལོ་འཁྲུལ་མ་རེད། འོན་ཀྱང་ལྷ་དཀོན་མཆོག་གི་
ལོ་འཁྲུལ་རེད།”

ཁོང་ཚོས་འདི་ལ་དགག་པ་བརྒྱབ་བྱུང་ལ། ངས་ངོ་མ་རྟེན་ཤེས་ཀྱི་མི་འདུག་
ཟེར། ཁོང་ནི་ད་བར་འདིག་ཉེན་དུ་གསོན་མ་ཚོའང་བའི་མི་ངན་ཁྲམ་པ་སྐྱུག་ཤོས་
དེ་རེད་ལ། ཉེན་གཅིག་ངས་འགྲོད་པ་སྐྱེས་བཞིན་དུ་ཚུལ་དེ་ཤེས་ཡོང་གི་རེད་ཟེར།
ཁོང་ཚོས་དེ་ཙམ་གྱིས་ངོ་རྒྱལ་བྱས་པ་དེས་ང་ཡ་མཚར་དུ་བརྟུག་བྱུང་། རོ་ཡེ་རོན་
སོན་ནི་བྱུང་མེད་ནམས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་ལངས་ཏེ། ཁོང་གིས་རྟེན་ནི་མི་གཞན་སུ་
ལས་ཀྱང་ལྷག་པ་ཞིག་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་ལ། རྟེན་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་མི་མཚར་པོ་ཙམ་ཞིག་
དང་། དེ་ལས་ཀྱང་ཡ་མཚན་ཅན་གྱི་ཁྲམ་པ་ཞིག་རེད་ཟེར། ང་རྟེན་འཚོལ་སྲིར་སྲི་
རོལ་ལ་ཐོན་པ་ཡིན་ལ། ང་ཚོས་དེའི་སྐོར་ལ་ཁ་བརྟུང་ཉུང་ཉུང་བྱས་པ་ཡིན།

“ཨོ་ཁོ་རེ། སེམས་ཁྲལ་མ་བྱེད། ཚང་མ་ཡག་པོ་དང་འགྲིག་བསྐྱེད་ཡོད་པ་རེད།”
ཁོང་གིས་རང་གི་གོད་པ་སུར་ཞིང་མཚུ་ཏོ་སྐྱུག་བཞིན་འདུག།

ལེན་བཞི་པ།

གུ་མོ་རྣམས་མར་བསྐྱབས་སོང་ལ། ང་ཚོས་སྐར་ཡང་རྒྱངས་འཁོར་དེ་སྲང་ལམ་ནས་
 སྐར་དུ་གཏོང་བ་དང་བཅས་ང་ཚོའི་མཚན་མོ་ཚེན་པོ་དེ་མགོ་བཙུགས་པ་ཡིན། “གི་
 ཉི་ཉི་ ད་འགོ་ལ།” རིན་གྱིས་སྐྱད་བརྒྱབ་བྱུང་ལ། རྗེས་སོམ་སྲང་ལམ་སྤེང་དུ་ཡོད་
 པའི་རྒྱབ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཏར་ལོམ་གྲོང་སྤེའམ་ཏར་ལོམ་རྒྱུང་བ་ཞེས་པ་ལ་ལུས་གྱིས་ཕྱིན་
 པ་ཡིན།

ང་ཚོ་ཚོད་ཅིང་རྩོ་བའི་མཚན་མོའི་ཁྲོད་དུ་མཚོངས་ཏེ་སོང་བ་དང་། བར་ཕྱོགས་
 བས་སྐྱད་གདངས་བར་མ་འདུད་མཁན་ཚོད་པོ་ཞིག་གིས་དུང་འདུད་བ་གོ་ཡོང་བ་
 དེ་དག་“ཨི་ ཡ། ཨི་ ཡ། ཨི་ ཡ།” ཟེར་ལ། དེ་ནས་དུང་གི་འཕར་ཁ་དང་བསྐྱབས་ནས་
 ལག་པ་རྟེན་ཅིང་མི་རྣམས་གྱིས་“ཡིན་ཡ། སེབས་ཤོག ཡིན་ཡ། སེབས་ཤོག ཡིན་
 ཡ། སེབས་ཤོག” ཅེས་སྐྱད་རྒྱག་གིན་འདུག རིན་ཅི་རང་གི་མཐེ་སོང་བར་སྐྱད་
 དུ་བསྐྱེངས་ནས་“བྱས་ཤིག ཁོ་རེ། བྱས་ཤིག”ཅེས་སྐྱད་རྒྱག་བཞིན་སྲང་ལམ་ཕར་
 ཕྱོགས་ལ་རྒྱག་བཞིན་འདུག མདུན་ཕྱོགས་ན་མི་ནག་སྐོར་ཞིག་གིས་རེས་གཟུང་
 སྤོན་པའི་མཚན་མོའི་ཁྲོན་ཆས་གོན་ཏེ་དགའ་བའི་ཅ་ཚོ་སྐོག་བཞིན་འདུག དེ་ནི་
 ཐང་ལ་ཤིང་ཕྱེ་སྐྱགས་ཡོད་སའི་ཚང་ཁང་ཞིག་རེད་ལ། ས་ཆ་སྐོན་པ་ཞིག་སྟེ། རོལ་
 དབྱངས་རུ་ཁག་གི་གར་སྟེགས་རྒྱང་རྒྱང་ཞིག་ཡོད་པ་དེར་མི་དེ་ཚོས་ལྷ་མོ་གོན་ཏེ་
 འཚང་ཁ་བརྒྱབ་ནས་བསྐྱད་ཅིང་། མི་རྣམས་གྱི་མགོ་བོའི་སྤེང་ནས་རོལ་ཆ་འདུད་
 བཞིན་འདུག མཚམས་རེར་ཡོམ་ཡོམ་དུ་འགོ་བའི་བུད་མེད་སྐོན་པ་རྣམས་གྱིས་

ལྷན་གོས་ཚུན་ནས་གཡམས་གཡོན་དུ་རྒྱ་ཁིང་། སྲང་ལམ་རྣམས་སུ་ཤེལ་དམ་རྣམས་
 གྱི་ཁྲོག་རྒྱ་རྒྱོག་ཟེལ་ཁང་དེའི་རྒྱབ་གྱི་ནག་ལྷང་ཁྲོད་གྱི་སྐྱུག་ལམ་དུ། འབག་བཙོག་
 གིས་གཡོགས་པའི་གསང་སྟོན་རྣམས་གྱི་རྒྱབ་ན། རྒྱེས་པོ་མོ་མང་པོ་རྩེག་པ་ལ་
 བསྐྱེས་ཏེ་ལངས་ནས། རྒྱུན་ཆང་དང་ཨ་རག་བསྐྱེས་མ་འབྲུང་ཞོར་སྐར་མ་ལ་མཆིལ་
 མ་འཕེན་པ་སྟེ། རྒྱུན་ཆང་དང་ཨ་རག་འཕེན་བཞིན་འདུག ལྷ་མོ་གོན་པའི་དུང་སྐད་
 བར་མ་འབྲུང་མཁན་དེས་ཉ་ལས་པའི་ཡིད་དབང་ཆེན་ཁིང་རང་དབང་གི་བསམ་
 སྟོའི་རྩེ་ནས་འབྲུང་གྱིན་འདུག་ལ། རོལ་དབྱངས་གྱི་དུམ་ཚན་གྱི་འདེགས་འཛོག་
 དེ་“ཨི་ཡེ” ཞེས་པ་ནས་དེ་ལས་ཀྱང་སྟོ་འཚུབ་ཆེ་བའི་ “ཨི་ རེ་ ལེ་ ཡེ” ཞེས་པ་ཞིག་
 དུ་ཕྱིན་ཅིང་། དེ་དང་མཉམ་དུ་རྩ་རའི་རེབ་སྐྱ་གྲག་ཅིང་། ཐ་མག་གི་དུད་སྐྱེས་རྣམས་
 པའི་རྩ་དེ་ནི་སྤང་སྟེ་ཅན་གྱི་མི་ནག་གཏུམ་པོ་ཞིག་གིས་བརྒྱུངས། མི་ནག་དེས་ཅི་
 གང་ལའང་ཁ་ཡ་མི་བྱེད་ཅིང་། རང་གི་ཆག་གུམ་དུ་སོང་བའི་རྩ་མ་ལ་ཉེས་པ་གཏོང་།
 བརྒྱབས་ཤིང་གཅར་ནས་སྤང་བེར་ཁིང་བརྒྱུངས། རོལ་དབྱངས་གྲག་པ་དང་སྐྱ་སྐད་
 བར་མ་བ་དེ་ལ་དེ་ཉིད་ཐོབ་འདུག མི་ཚང་མས་ཁོང་ལ་དེ་ཉིད་ཐོབ་པ་ཤེས། རེན་
 གྱིས་མི་ཚོགས་དགྱིལ་ནས་རང་གི་མགོ་པོ་བསྐྱེམས་ནས་འདུག མི་ཚོགས་དེ་ནི་
 རྒྱོན་པའི་མི་ཚོགས་ཤིག་རེད། ཁོང་ཚོ་ཚང་མས་སྐྱ་སྐད་བར་མ་བ་ལ། དེ་ལ་འཐམས་
 བས་དེ་ཉིད་འདུས་ཤིག་ཅེས་སྐད་བརྒྱབ་ཅིང་མིག་ལ་རྟོན་པོའི་ཉམས་དང་བཅས་
 སྐུལ་མ་བྱེད་བཞིན་འདུག ཁོང་ཉིད་ཚོག་ཕུར་བསྐྱང་པ་ནས་རང་ཉིད་ཡར་ལངས་
 ཤིང་། དེ་ནས་རང་གི་དུང་དང་བཅས་མར་སྐྱར་བཞིན་འདུག དེ་ནས་ཕུར་བེར་
 ལས་ཀྱང་བརྒྱལ་བའི་དུ་ཚོར་གཅོང་མ་ཞིག་གི་ཁྲོད་དུ་དེ་ཡར་འཁྲོགས་གྱིན་འདུག
 ལྷ་དུག་ཅན་གྱི་བྱུང་མེད་ནག་མོ་སྐྱམ་རིད་མ་ཞིག་གིས་ཁོང་གི་དུང་དེའི་གྲོད་པའི་

མཚམས་དེར་རང་གི་རྣམ་པ་སྐྱོར་བཞིན་འདུག ཁོང་གིས་དེས་མོ་ལ་བརླུན་ཅམ་
བྱས་ནས་“ཨི་ཨི་ཨི”ཟེར།

མི་ཚང་མ་འཁྲབ་བཞིན་སྐད་རྒྱུག་བཞིན་འདུག ལྷ་ལ་ཐེ་ཡ་དང་མ་རི་གཉིས་
ཀྱིས་སྲི་རག་ལག་དུ་བཟུང་སྟེ་རང་གི་རྒྱབ་སྟེགས་སྟེང་ཡར་ལངས་ནས་སྐྱུགས་
བཞིན་མཚོང་བཞིན་བསྐྱད་འདུག མི་ནག་སྐོར་ཞིག་སྲང་ལམ་ནས་འཕྱོར་བཞིན་
ཡར་བསྐྱེབས་ཤིང་། དེར་འཕྱོར་རྒྱ་ལའང་མཐོ་ཚུན་གྱི་སྟེང་དུ་འབྱུལ་རེས་བྱེད་གྱིན་
འདུག “ཁོ་རེ། ད་མཉམ་དུ་སྡོད་ཡུ།” འགྲགས་སྐད་ཅན་གྱི་མི་ཞིག་གིས་སྐད་བརྒྱབ་
བྱུང་ལ། ཨང་ཏང་ཞེས་པའི་འཁྲུན་སྐྱོར་ཐོ་ཞིག་གིས་ཐོན་བརྒྱུག་པ་དེ་ནི་ས་ཐག་
རིང་ཐག་ཁེ་ར་མེན་ཐོ་གོང་གིས་ནས་གསལ་པོར་གོ་ཡོད་པ་ཡོད། རིན་གྱིས་“ཨོ་ཨོ་
”ཟེར། ཁོང་གིས་རང་གི་བྱང་ཁོག་དང་གོང་པ་སྐྱར་བཞིན་འདུག ཁོང་གི་གདོང་པ་
ནས་རྒྱལ་ཚུ་འཕྱུར། ར་རྒྱང་མཁན་དེས་ར་བརྒྱངས་པ་དེ་འོག་ཁང་དུ་མཚེད་ཅིང་།
ལྷང་། གཞུས། ཁོང་གི་དམར་གསོད་གདོང་བྱང་ལྷ་སྐྱུའི་ར་དབྱུག་དེས་སྐྱར་ཅན་
གྱི་སྐད་སྐྱོར་ཞིག་སྟེ། སྟེང་ཁང་དུ་བྱེན་ལ་ར་སྐྱོར་དེ་གྲག་པར་བྱས། མི་རྒྱུགས་པ་ཆེན་
པོ་དེ་སྤངས་ཆའི་སྟེང་ནས་མཚོང་སྤྱིང་བྱེད་ཅིང་། དེས་སྤྱིངས་ཆ་དེ་ཐིམ་ཞིང་ཆག་
སྐྱོར་གྱི་ “ཨོ་ཅི” རྗེས་སྐྱོང་རོལ་ཆ་བ་དེས་སྐྱུག་གི་སྤྱིར་མོ་བཀྲལ་བ་ལྷ་སྐྱུའི་མཚུབ་མོ་
རྣམས་ཀྱིས་རོལ་ཆའི་ལྗེ་ཐིག་གཞོན་ཞིང་། དུང་སྐད་བར་མ་འབྱུང་མཁན་རྒྱབས་
ཆེན་དེས་རོལ་དབྱངས་གཞན་ཞིག་ལེན་ཆེད་དུ་དབྱུགས་ལེན་པའི་བར་དེར་རོལ་
དབྱངས་གྱི་ཆ་འགའ་རེ་མཚེད་པ་དེ་ནི་རྒྱ་མིའི་རོལ་དབྱངས་ཡིན་ལ། རྗེས་སྐྱོང་རོལ་
ཆའི་ཤིང་ཐུམ་དང་ལེར་ཁ། སྐད་པ་རེ་རེ་ནས་དེར་སེམ་མཚེད་ཡོང་། དུང་སྐད་བར་
མ་འབྱུང་མཁན་དེ་སྤྱིངས་ཆ་ནས་མར་སྤྱིང་ནས་མི་ཚོགས་ཀྱི་དཀྱིལ་ནས་ལངས་

ཏེ་ཕྱོགས་ཡས་མས་སུ་འབྱུང་ཅིང་། ཁོང་གི་ལྷ་མོ་མིག་ལ་བཀའ་འདུག་མི་ཞིག་
 གིས་ལྷ་མོ་དེ་ཡར་བསྐྱད་སོང་། ཁོང་སྐར་ཡང་ཡར་དགེ་ཞིང་རྐང་པ་བརྟེན་སྐྱོ་
 ཉམས་ཀྱི་རོལ་དབྱངས་འགྲགས་སྐྱད་ཅིག་ཐུར་དུ་བྱས་ནས་དབྱུགས་སྦངས། དེ་
 བས་དུང་ཡར་བཀྱགས་ཏེ་སྐད་མཐོ་ཞིང་རྒྱ་ཆེ་ལ། འག་སྐད་མཆེད་པ་ཞིག་བར་
 སྐང་ལ་བཏང་། རིན་ཅི་དུང་གི་གོད་པའི་ཐད་དུ་མགོ་བོ་བསྐྱར་ཏེ་ཁོང་གི་མདུན་དེ་
 ག་རང་དུ་བསྐྱད་འདུག་ལ། ལག་པ་གཉིས་རྟེན་ཞོར་མི་དེའི་དུང་གི་ལྷ་མིག་སྦྱང་དུ་
 ཇུལ་རྒྱའི་ཐིགས་པ་འཕོ་བཞིན་འདུག་མི་དེས་དེ་མཐོང་སོང་ལ། ཁོང་གི་དུང་བརྒྱད་
 བས་གད་མོ་བགད་ཅིང་། དེ་ཡང་འདར་འདར་བྱེད་པའི་གད་མོ་ཆེས་ཆོད་ཅིང་རིང་
 བ་ཞིག་རེད། མི་གཞན་ཚང་མ་ཡང་བགད་བྱུང་ལ། ཁོང་ཚོ་འབྲེལ་ནས་བསྐྱད་པ་
 དང་། མཐར་དུང་སྐད་བར་མ་བ་དེས་སྐད་ཡོད་ཚད་བཏོན་ནས་བྱས་ཤིང་ཅོག་ཤུར་
 བསྐྱད་ནས་འདེགས་འདོག་ C མཐོན་པོ་ཞིག་ཡུན་རིང་པོར་བཏང་སྟེ་བསྐྱད་པ་དང་
 མཉམ་དུ་གཞན་ཡོད་ཚད་ཚང་མ་ཡང་བཅོམ་བཞག་སོང་ལ། སྐད་ཅོར་རྣམས་རྩེ་
 མཐོར་སོང་། ངས་ནི་ཉེ་འབྲིས་ཀྱི་ཉེན་རྟོག་ལས་ཁྲུངས་ནས་ཉེན་རྟོག་པ་རྣམས་
 འཚངས་ནས་ཡོང་གི་རེད་བསམས་བྱུང་། རིན་ལ་ལྟ་བུ་འདུག་དུང་སྐད་བར་མ་
 བ་དེའི་མིག་གཉིས་ནི་ཐད་ཀར་ཁོང་ལ་ཅེར་འདུག་ ཁོང་མི་སྐྱོན་པ་ཞིག་ལ་འཕྲད་
 པ་དེས་ནི་ཁོང་ཤེས་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ཁོང་ལ་གཅེས་ཤིང་། ད་དུང་དེ་ལས་མང་
 བ་ཞིག་དང་། དེ་ན་ཡོད་པ་ལས་ཀྱང་བརྒྱལ་བའི་མང་བ་ཞིག་ཤེས་འདོད་བྱེད་ཀྱི་
 ཡོད། ཁོང་ཚོས་འདི་ལ་མཉམ་བསྐྱེབས་བྱེད་མགོ་བརྩམས་སོང་། ཡོད་ཚད་ནི་དུང་
 ལས་བསྐྱེབས་ཤིང་། ཚོག་འབྲུ་མི་འདུག་སྐད་ཅོར་དང་སྐད་ཅོར་འབའ་ཞིག་རེད།
 “སྟོན་” དེ་ནས་མར་ “སྟོན་” དེ་ནས་ཕྱེན་ལ་ “ཨའི” དེ་ནས་མར་ཆག་སྐྱོ་གྲག་དེ་ནས་

ཡར་རོལ་སྤྱོད་བྱས་ཆ་ཅན་གྱི་དྲུང་རྒྱུད་ཀྱི་ཁོང་གིས་ཡོད་ཚད་བྱས་ཤིང་། ཡར་མར་།
ཡར་རྒྱུར་། མགོ་རྟིང་སློག་པ། ཟུར་དུ་བསྟལ་བ། ཅུང་ཅམ་གསེག་པ། ཤིན་ཏུ་གསེག་
པ་དང་བཅས་པ་བྱས་ཏེ། མཐར་གན་རྒྱལ་གྱི་རྒྱལ་གྱིས་མི་ཞིག་གི་ལག་པའི་ནང་དུ་
ལྷུང་སོང་། དེ་ནས་ཚར་སོང་ལ། མི་ཚང་མ་འཚང་ཁ་ཤིག་ཤིག་གིས་“ཨོ་རེད་ལ། ཨོ་
རེད་ལ། ཁོང་གིས་དེ་བྱས་སོང་ལ།” ཞེས་རྒྱུད་བརྒྱབ། ཤིན་ཏུ་ལག་བྱིས་སྒྲངས་
ཏེ་རང་ཉིད་འཕྱིས།

དེ་ནས་དྲུང་འབྲུང་མཁན་དེ་རོལ་ཆའི་སྟེགས་བུའི་སྟེང་དུ་ཡར་ལོ་མ་པ་སྟོས་
ནས་དལ་བའི་རྒྱུ་རློ་ཞིག་འབྲུང་རྒྱུར་རེ་རྒྱལ་བྱས་སོང་། མི་རྣམས་ཀྱི་མགོ་བོའི་
སྟེང་ཐང་ནས་སྟོ་བྱེས་ཡོད་པའི་ཕྱོགས་སུ་སེམས་སྟུག་པོའི་ངང་ནས་པར་བཏྲས། དེ་
ནས་“ཞིང་གིས་མིག་བཅུ་མས་དང་།” ཞེས་པའི་སྐུ་དབྱངས་ལེན་མགོ་བཅུ་མས་སོང་།
རྒྱར་མ་གཅིག་ནང་རྒྱུད་ལ་དལ་ཅག་གེར་བྱིན་སོང་། དྲུང་འབྲུང་མཁན་འདིས་
ཕགས་པའི་སྟོང་གོས་རྒྱལ་པོ་ཞིག་དང་། སྟོང་ཐང་རྒྱ་སྟུག་སྟུག་རལ་པོ། དབྱར་ཏེ་
བརྒྱབ་མེད་པའི་དོར་མ་སྟུག་པོ་བཟུང་བེར་བ་བཅས་ལོན་འདུག འོན་ཀྱང་ཁོང་
གིས་དེ་ལ་ཁ་ལ་མ་བྱས། ཁོང་ནི་མི་ནག་རྒྱལ་སྟོང་ཞིག་དང་འདྲ། ཆེ་ལ་སྟུག་པའི་
མིག་དབང་གཉིས་ལ་སྟོ་ཉམས་ཤར་ཞིང་། ཁོང་གིས་སྒྲངས་པའི་སྐུ་གཞས་ནི་དལ་
བ་མ་བཟང་ལུན་རིང་ལ་བསམ་གཞིག་ཅན་གྱི་བར་མཚམས་རེ་དང་བཅས་འདུག
འོན་ཀྱང་གཞས་ལེན་ཐངས་གཉིས་པའི་རྒྱབས་སུ་ཁོང་ལ་སྟོ་སྟོང་རྒྱས་ཏེ་སྐྱ་སྐྱབ་
ཡོ་ཆས་ལ་འདུག རོལ་དབྱངས་སྟེགས་བུ་ནས་མར་མཚོངས་ཏེ་དེའི་ཐང་དུ་བསྐྱར།
སྐུ་གཞས་ཀྱི་ཚན་པ་ཞིག་ལེན་རྒྱུའི་ཆེད་དུ་ཁོང་གིས་རང་གི་སྟུང་ལ་བསྟུབས་ཤིང་།
དེ་ནས་ཡར་བཀྲམས་ཏེ་འབྲུང་དགོས་འདུག ཁོང་གིས་བྱུགས་ཡོད་ཚད་གྱིས་བྱས་

སྐབས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁོང་གོམ་ཁ་འབྱོར། དེ་ནས་གཞས་དལ་མོ་ལེན་ཐེངས་རྗེས་
 མ་དེ་ལེན་རན་པའི་སྐབས་སུ་གཞི་ནས་འཇགས་པར་གྱུར། “སློ་ལྷ་ལྷ་དབྱངས་
 ལེ་ཨེ་ཨེ་ཨེན་ཡ།” ཁོས་རང་གི་གདོང་དེ་གནམ་གཅལ་ལ་ཁ་གཏད་ནས་རྒྱབ་ལ་
 བསྟེན། སྐྱ་སྐྱབ་ཡོ་ཆས་རང་གི་འོག་ཏུ་བཅུག དེ་ནས་ཁོང་འདར་གསེག་བྱས་ཤིང་
 གོམ་པ་འབྱོར། དེ་ནས་ཁོང་ནང་དུ་བསྟེན་ཏེ་ཉ་ལམ་རང་གི་གདོང་དེ་སྐྱ་སྐྱབ་ཡོ་
 ཆས་ཀྱི་རོས་ལ་ལྷུང་གུབས་ཅན་བྱས། “བློ་ཨོ་ཨོ་གར་གྱི་ཆེད་དུ་དེ་མི་ལམ་འདྲ་བོ་
 ཞིག་བྱོ་ཨོ་ཨོས་དང་།” དེ་ནས་ཁོང་ཡིད་ཐང་ཆད་པའི་ངང་ནས་མཚུ་ཉོད་ཀྱོགས་པ་
 དང་མཉམ་དུ་བྱི་རོལ་གྱི་སྲང་ལམ་ལ་བལྟས། གཞས་མ་གླི་ལེ་རྟོ་ལེ་ཤེའི་གཞས་ཀྱི་
 སྲིལ་དགོད་ཅིག་ནས་ “ང་ཚོས་བརྗེ་དུང་ལ་རོ་ཨོ་ཨོ་ལ་བཞིན་”ཟེར་བཞིན་ཁོང་པར་
 ཚུར་ལ་འབྱོར། “བརྗེ་ཨེ་ཨེ་དུང་གི་གུང་ལྷུང་གསེང་།” འདིག་རྟེན་ཡོངས་རྫོགས་
 ལ་ཞེན་པ་ལོག་ཅིང་ཨ་ཐང་ཆད་པའི་སྲོད་ནས་རང་གི་མགོ་བོ་གཡུགས། “བློ་གར་
 གྱི་ཆེད་དུ་དེ་མི་ལམ་འདྲ་བོ་ཞིག་བྱོ་ཨོ་ཨོས་དང་།” “ཅིག་བཟོ་འོ།” ཟེར། ཅིག་རི་
 འདྲ་ཞིག་བཟོ་འམ། མི་ཚང་མས་བསྐྱབས། ཁོང་གིས་སྟེང་ག་གིས་“འགྲིག་བསྟན་
 པ་ལྟར་སྟངས་བཞིག” ཟེར། རྣམས་ལ་ཁོས་ཀྱིས་རོལ་དབྱངས་ཤིག་ལ་བསྐྱབ། “དེ་
 ལྟར་ན། གཅེས་ལོ། ཡིན་ད། རྒྱུད་ཀྱིས་རང་གི་ཡིད་འོང་གི་མིག་ཚུང་ཚུང་དེ་གཉིས་
 བཅུ་མས་རོགས་གནང་དང་།” ཁོང་གི་ཁ་ཤ་འདར། ཁོང་གིས་ང་ཚོ་ལ་བལྟས། ཁོ་
 རེ། ཡིད་སྟོལ་བའི་འདིག་རྟེན་སྐྱབ་པོ་འདིར་ང་ཚོས་གང་ཞིག་བྱེད་ཀྱིན་པ་དེ་དག་
 བྱི་ཅི་ཞིག་རེད་ཟེར་བ་ལྟ་བུའི་ཉམས་སྦྱང་ཞིག་གིས་འེན་དང་ང་གཉིས་ལ་བལྟས།
 དེ་ནས་ཁོང་ནི་རང་གི་སྐྱ་དབྱངས་ཀྱི་མཐའ་མཇུག་ལ་བསྐྱེབས། དེའི་ཆེད་དུ་སྲར་
 ལས་ལྟག་པའི་གཞིག་ཅིག་བྱས་ཡོད་ཤག་རེད། སྐབས་དེ་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་འདིག་རྟེན་

གང་ས་ནས་སྐྱར་སི་ཡ་ལ་འཕྲིན་[ཚོམ་པ་པོ་ཞེས་སྟེར་བེ་ ཏུ་སྟེར་རྒྱ་ཡིས་སྒྲི་ལོ་
 1977 ལོར་སྒྲེ་བོ་སྟེར་པའི་གསར་གཏོང་གི་རིན་ཐང་གྲོང་བའི་ཚོམ་ཡིག་ཅིག་གི་
 ཁ་བྱང་། སྐྱར་བ་པོའི་མཚན།ཡོད་ཚད་གཏོང་བྱབ་མོད། དེས་མི་ནམས་ལ་འགྱུར་
 བ་ཅི་ཞིག་གཏོང་བྱབ་གི་རེད། གང་ཡིན་ཟེར་ན། ང་ཚོས་ནི་སྲང་ལམ་གྱི་མི་ཐབས་
 རྟུགས་དེ་ཚོའི་ཁྲོད་གི་སམ་པའི་མི་ཚོ་སྐྱོ་བོ་དེ་ཉིད་གི་ཤིང་འབྲས་དང་སྐྱར་ཁུ་ལ་
 གཏོང་ལེན་བྱེད་བཞིན་ཡོད། དེར་བརྟེན་ཁོང་གིས་དེ་ཉིད་བཤད་པ་རེད་ལ། དེ་ཉིད་
 ལྷ་ཏུ་གྲངས་པ་རེད། “ལྱིད་གི་བཅུ་མས་རོགས་...” དེ་ནས་ཐོག་གཅེས་ལ་གཏད་ནས་
 དེ་ཉིད་ཡར་བྱས་ཤིང་། སྐར་ཚོགས་བརྒྱད་ནས་མར་ “མི་ཞིག་གཉིས་”ཟེར། ཁོང་
 འཁྲོར་བཞིན་སྡིངས་ཆ་ནས་བྱིས་པའི་ཁྲོད་ཏུ་ཡོང་། ཁོང་གསར་བུ་སྟོར་ཞིག་དང་
 ལྟན་ཏུ་བྱར་སྟེ་ཞིག་ནས་བསྐྱད་ཅིང་དེ་ཚོ་ལ་དོ་སྣང་ཅི་ཡང་མ་སྟེད། ཁོང་གིས་ས་
 ལ་བལྟས་ཤིང་ཏུས། ཁོང་ནི་ཆེས་སྐབས་ཆེན་དེ་རེད།

436

རྒྱུ་དང་དེད་གཉིས་ཁོང་ལ་སྐད་ཆ་བཤད་ཏུ་བྱིན། ང་ཚོས་ཁོང་གྲངས་འཁོར་
 ཏུ་བོས། གྲངས་འཁོར་ནང་ནས་ཁོང་གིས་སྐྱོ་བུར་ཏུ་སྐད་ཅོར་བརྒྱབ་ནས་“ཨོ་རེད་
 ལ། སྐྱིད་པོ་ཡག་པོ་ཞིག་གཏོང་རྒྱ་ལས་གཞན་པའི་ང་དགའ་ས་ཞིག་མེད་ལ། ད་ང་
 ཚོ་གང་ཏུ་འགྲོ།” ཞེས་ཟེར། རྒྱུ་ནི་རྒྱབ་སྟེགས་སྟེང་ནས་མཚོང་ལྡིང་བྱེད་ཅིང་སྐྱོ་
 འཚུབ་འཚུབ་གིས་དགོད་སྐྱོ་སྟོག “རྗེས་ལ་ཡ། རྗེས་ལ་ཡ།”ཏུང་སྐད་བར་མ་བས་
 དེ་སྐད་ཟེར། “ངས་ང་ཚོ་རྗམ་སོན་ རྟུག་ཅེས་པའི་རོལ་དབྱངས་ཆང་ཁང་ལ་ངའི་
 གསར་བུ་ལ་བསྐྱུལ་ཏུ་འཇུག ངས་སྐྱོ་དབྱངས་ལེན་དགོས། ཁོ་རེ། ང་ནི་སྐྱོ་དབྱངས་
 ལེན་ཆེད་འཚོ་བཞིན་ཡོད། ངས་ “ལྱིད་གི་མིག་བཅུ་མས་རོགས་”ཞེས་པ་འདི་བདུན་
 སྟེག་གཉིས་ལ་གྲངས་གྲངས་ལ་བསྐྱད་པ་ཡིན། ངས་སྐྱོ་གཞན་གཞན་ཞིག་གཏད་

ནས་ལེན་ན་མི་འདོད། རོ་གསར་བྱེད་ཅག་གིས་ཅི་ཞིག་བྱེད་གྱིན་ཡོད།” ང་ཚོས་ང་
ཚོ་ནི་བདུན་པ་ལྟེང་གི་ཉེས་ཀྱི་ནང་ཚུད་ལ་ནེ་ལུ་ཡོག་ལ་འགོ་གི་ཡོད་ཅེས་བཤད་
པ་ཡིན། “ཨོ་དགོན་མཚོག་ ང་དེ་ལ་འཁྱོད་ནས་བསྐྱེད་མ་སོང་། མི་ཚོས་བཤད་ན་
གོང་བྱེད་དེ་ནི་ངོ་མ་འཁྲུག་པོ་ཡོད་པ་རེད་ཟེར། འོན་ཀྱང་ང་ནི་རང་ཉིད་གང་ཏུ་
ཡོད་ས་འདི་ལ་སྐྱུག་རབས་བཤད་རྒྱ་ཅི་ཡང་མེད། ང་གཉེན་བསྐྱེད་མ་བྱེད་པ་ཡིན།
ཏུ་གོ་སོང་ང་།”

“ཨོ་རེད་དམ།” རིན་གྱིས་འཇུག་བསྟན་ནས་དེ་ལྟར་དྲིས། “དེས་ན་དོ་དགོང་
སྒྲིང་སྐྱུག་མ་དེ་གང་ཏུ་ཡོད།”

“འཁྱོད་གྱིས་ཅི་ཟེར་གྱི་ཡོད།” ཏུང་སྐྱེད་བར་མ་བ་དེས་རང་གིས་མིག་ལུས་ནས་
རིན་ལ་ལྟ་ཞོར་དེ་ལྟར་བཤད། “ང་མོ་དང་གཉེན་བསྐྱེད་མ་ཡོད་ཅེས་ངས་འཁྱོད་ལ་
བཤད་ཡོད། མ་བཤད་དམ།”

“ཨོ་རེད། ཨོ་རེད།” རིན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད། “ངས་དྲི་བ་ཅོམ་འདྲི་བ་ཞིན་ཡོད།
གཅིག་བྱས་ན་མོ་ལ་གོ་གསལ་མོ་ཡོད་སྲིད། ཡང་ན་སྲིང་མོ་ཡོད་སྲིད། འཁྱོད་གྱིས་ཤེས་
སོང་ངམ་སྐྱེད་བ་སྐྱིད་སྐྱིད་ཅིག་ ངས་སྐྱེད་བ་སྐྱིད་སྐྱིད་ཅིག་འཚོ་ལ་བཞིན་ཡོད་ཡ།”

“ཨོ་རེད། ལྷང་བ་སྐྱིད་སྐྱིད་ལ་བཟང་ཆ་གང་ཡོད། ཏུས་ཏུ་སྐྱེད་བ་སྐྱིད་སྐྱིད་
བྱས་ནས་སྐྱོད་རྒྱུ་མི་ཚོ་ནི་ཏུ་ཅང་མི་སྐྱིད་པ་རེད།” ཏུང་སྐྱེད་བར་མ་བ་དེས་མིག་
གིས་སྲུང་ལམ་ལ་ལྟ་ཞོར་དེ་ལྟར་བཤད། “སྐྱུག་ཨག་པ།” ཞོང་གིས་བཤད། “ང་ལ་
སྐྱོར་མོ་མེད། ངས་དོ་དགོང་གང་བྱེད་ལ་ཁ་ཡ་མི་བྱེད།”

ང་ཚོ་ལ་སྐྱིད་སྐྱིད་མང་ཏུ་ཡོད་ཆེད་སྐྱེད་ཡང་ནང་ཏུ་འཇུག། ང་ཚོས་སྐྱོད་རྒྱུ་
དང་མཚོང་སྐྱོར་བྱས་པའི་ཁྱེན་ལ་བཞེན་ནས་བྱ་མོ་རྣམས་ནི་རིན་དང་དེད་གཉེས་

ལ་ཏ་ཅང་ཞེན་པ་ལོག་ནས་ཐོན་ཚར་འདུག་ལ། རྩམ་སོན་ རྒྱག་ཆང་ཁང་ལ་རྒྱུ་རྒྱུ་
 ཐང་གིས་བསྐྱོད་འདུག གང་ལྟར་ཡང་སྤངས་འཁོར་ནི་ཆག་འདུག ང་ཚོས་ཆང་
 ཁང་དེ་ནས་ཏ་ཅང་འདྲིགས་ཡེར་བའི་སྣང་བ་ཞིག་མཐོང་བྱུང་སྟེ། མི་དཀར་རྒྱལ་
 སྤོང་ཕོ་དགའ་ཞིག་གིས་ཏ་ཕ་ཡེའི་སྤོང་བྱུང་ཚོན་ཁྲ་ཅན་ཞིག་གོན་ནས་ནང་དུ་ཡོང་
 འདུག་ཅིང་། ར་རྩུང་མཁན་གྱི་མི་ཚེན་དེ་ལ་ཁོང་དེར་སྤོང་དུ་འདུག་རོགས་ཟེར་
 གྱིན་འདུག རོལ་དབྱངས་པ་རྩམས་ཀྱིས་དོགས་པ་དང་བཅས་ཁོང་ལ་བལྟས་འདུག
 “འོད་ཀྱིས་འབྱུང་གི་ཡོད་དམ།” ཞེས་དྲིས། ཁོང་གིས་གཟུགས་ཕོ་འབྲུལ་བཞིན་
 བྱས་པ་ཡིན་བརྗོད་སོང་། ཁོང་ཚོས་ཕན་ཚུན་ལ་བལྟས་ཤིང་དེ་ནས། “མོ་རེད་རེད།
 དེ་ནི་མི་འདིས་བྱེད་སྤངས་དེ་རེད། སྐྱག་ཨག་པ།” ཟེར། དེ་ནས་ཕོ་ལ་དགའ་མཁན་
 དེ་རྩུང་འདི་འབྲིས་ལ་བསྐྱུད་སོང་། ཁོང་ཚོས་རོལ་དབྱངས་དར་བྱགས་ཀྱིས་འཕེལ་
 བའི་མཚམས་ཤིག་ནས་རྩུང་མགོ་བཅུགས་སོང་། ཁོང་གིས་འབྲུང་མཚར་བའི་ཕིར་
 གྱི་ར་དབྱུག་འཇམ་ཕོ་དང་ལྟན་དུ་ར་ལ་བརྟེན་མགོ་བཅུགས་ཤིང་། སྐྱེ་མཉེད་གྱི་
 བདེ་སྣང་གིས་ཚིམ་པ་ལྟ་བུའི་འོད་ནས་རང་གི་སྐྱེ་གཡུག་པར་བྱེད་ཅིང་། དེ་ནི་ཆེས་
 ལེགས་པའི་ཟས་སྣ་མངགས་ཡོད་པ་དེའི་ཁར་འབྲུང་མཚར་གྱི་སྤྱིད་སྣང་དང་ཟས་
 ཡང་མོ། དེ་བཞིན་ཉལ་ཐ་བཅས་མང་དུགས་ཡོད་པ་མ་གཏོགས་དེ་ལས་གཞན་གང་
 ཡང་མ་རེད། འོན་ཀྱང་ཁོང་གིས་ཁ་ལ་མི་བྱེད། ཁོང་གིས་བར་སྣང་ལ་སྐྱོ་སྣང་གིས་
 འཇུམ་དམུལ་བར་བྱས་ཤིང་། དབྱངས་གྱི་འདེགས་འདྲོག་སྐྱེ་མཉེད་ནས་སོང་མོད།
 འོན་ཀྱང་འཇམ་ཕོའི་དང་ནས་ལྟན་ཕོ་ལ་དབྱངས་གྱི་ཆ་སྐྱེ་མོ་ཞིག་དང་བཅས་
 ཞེས་དགོད་བྱེད་ཅིང་། སྐྱེ་སྐྱེ་མཉེད་པའི་རྒྱུ་ལྡོངས་སུ་ཆེས་ཆེ་བའི་དུང་རྒྱུད་
 ཅན་གྱི་སྐྱོ་སྐྱེ་ཕོ་གསར་ཚོས་འབྱུང་བཞིན་ཡོད་པ་དེ་ཚོས་ཁོང་གི་སྐྱོར་ཅི་ཡང་

མ་ཤེས། མི་ནག་སྟོབས་ཆེན་མཛིང་སྟོམ་རྩ་རྩུང་མཁན་དེ་མར་བསྐྱད་ནས་ཁོང་གི་
རེ་མོས་ལ་སྐྱལ། “མི་འདིས་ཅི་ཞིག་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད།” ཁོང་གིས་དེ་ལྟར་བརྗོད། “རོལ་
ཆ་ཐོངས་ཡ།” ཁོང་གིས་བཤད། “དབྱུལ་བ་འདི།” ཁོས་བཤད། “སྐྱལ་ཞག་པ།” ཁོང་
ཞེན་པ་ལོག་ནས་པར་བལྟས་སོང་།

དུང་སྐྱད་བར་མ་བའི་བུ་དེ་བསྐྱེབས་བྱུང་། ཁོང་ནི་མི་ནག་ཤ་ཁ་གང་བ་རྒྱུང་
རྒྱུང་ཞིག་རེད་ལ། ཁ་ཤི་ལག་རྒྱུངས་འཁོར་ཡ་མེད་ཅིག་འདུག ང་ཚོ་ཚང་མ་ནང་དུ་
མཚོངས། ཁོང་རྒྱུངས་འཁོར་ཁ་ལོའི་འཁོར་ལོའི་ཐོག་བསྐྱེས་ནས་ཐེངས་གཅིག་ཀྱང་
མ་བཀག་པར་ཤར་རྒྱལ་སྤྱི་རི་སི་ཁོ་ཤོང་བྱེད་བཀལ་ནས་བརྒྱལ། རྒྱུང་གཅིག་ལ་
མེལ་ལེ་བདུན་ཅུ་འཚང་ཁའི་དཀྱིལ་བཤགས་ནས་བརྒྱལ་སོང་མོད་མི་སྤྱི་ཀྱང་
ཁོ་ལ་དོ་སྣང་བྱུང་མ་སོང་། ཁོ་ནི་ཉ་ཅང་བཟང་། རྒྱུང་ལོ་སྤྱི་ལ་འདུག “མི་འདི་
ལ་རོལ་དང་ཁོ་རེ། ཁོང་ས་གིར་བསྐྱད་ནས་གཡོ་འགྲུལ་རྒྱུང་ཚམ་ཡང་གཏན་ནས་
མ་བརྒྱབ་པར་རྒྱུངས་འཁོར་དེ་ཤར་སེ་གཏོང་། དེ་ནས་ཁོང་གིས་དེ་ལྟར་བྱེད་བཞིན་
དུའང་མཚན་གང་ལ་ཁ་བརྗོད་བྱེད་ཐུབ། དོན་གཅིག་ནི་ཁོང་གིས་ཁ་བརྗོད་བྱེད་རྒྱ་དེས་
གཞོད་ཀྱི་མི་འདུག ཞོ། ཁོ་རེ། ངས་དེ་ལྟར་བྱེད་ཐུབ་ན་བསམས་པ་དེ་ཚོ། ཞོ། རེད།
མ་འགོག་ཡ། ད་འགྲོ་ཡ། ཞོ་རེད།” ཟེར། བུ་དེས་བྱུང་ཞིག་བསྐྱོར་ནས་བསྐྱེབས་ཤིང་།
ང་ཚོ་རམ་སོན་ལུག་གི་སྟོ་མདུན་ཉག་ཉག་དེར་བྱུང་ཡ། རྒྱུངས་འཁོར་ཡང་
ཁྲིགས་སེ་བཞག་འདུག ལྷ་གཏོང་རྒྱུངས་འཁོར་ཞིག་ཡར་བསྐྱེབས་བྱུང་། དེའི་ནང་
ནས་ལེ་ཤུའི་ཚོས་པ་མི་ནག་སྐྱམ་རིད་རྒྱུང་རྒྱུང་ཞིག་ཕྱིར་མཚོངས་ཡོང་ཞིང་། དེས་
སྟོར་རྟོག་གཅིག་སྐྱེ་གཏོང་བའི་ཕྱོགས་ལ་གཡུགས་རྗེས་སྐྱད་བརྒྱབ་ནས་“བུས་ཤིག་
[རྒྱལ་ཤིག]” ཟེར། དེ་ནས་ཆང་ཁང་གི་ནང་ལོགས་ལ་བརྒྱལ་ས་ཤིང་། འོག་ཁང་

གི་ཆང་ཁང་བརྒྱུད་ནས་འཇུ་ལ་ཏེ་ “བྱས་ཤིག་ བྱས་ཤིག་ བྱས་ཤིག་” ཅེས་སྐད་བརྒྱབ།
 དེ་ནས་སྤོང་ཁང་ལ་འཁྱོར་བཞིན་ཡོང་ཞིང་ཉ་ལམ་རང་གི་གདོང་པ་ས་ལ་གཏང་
 བས་བརྒྱབས་གྲབས་བྱས་སོང་། དེ་ནས་འབྲུད་རྒྱལ་གིས་སློབ་ཕྱིས་ཤིང་། དེ་ནས་ཇི་
 ཇི་རོལ་དབྱངས་འདུ་འདོམས་ཁང་དུ་ལྷུང་བར་གྱུར། ཁོང་གིས་རང་ཉིད་གང་དུ་
 ལྷུང་ན་དེར་བརྟེན་ས་ཞིག་ཡོང་ཆེད་རང་གི་ལག་པ་གཉིས་བྱིར་བཏོན་ནས་འཇུ་ལ།
 ཁོང་སྐབས་དེར་ཆང་ཁང་དེར་ཞབས་ཞུ་བའི་ལས་ཀ་བྱེད་བཞིན་པའི་ལམ་མི་ཤེ་
 རེ་ཞེས་པའི་མི་དེའི་སྤོང་ལ་ཉག་ཉག་ལྷུང་བར་གྱུར། རོལ་དབྱངས་ནི་འགད་གྲབས་
 དང་འགད་གྲབས་བྱེད་པ་ལྟར་གྲག་ལ། ཁོང་ནི་སློབ་ཕྱིས་ནས་ཡོད་ས་དེར་ཉད་དེ་
 འགྲེང་བཞིན་སྐད་བརྒྱབ་སྟེ། “རའི་ཆེད་དུ་བྱས་དང་། ཁོ་རེ། བྱས་དང་།” ཟེར། མི་
 དེ་ནི་ཅག་རིལ་གཟུགས་པོ་མུང་ཞིང་ཚུང་ལ་ཨལ་ཏོ་སེག་སི་ཞེས་པའི་རྒྱ་སྤྱིར་ཅན་
 ཞིག་ཡིན་པ་དང་། རིན་གྱིས་བཤད་པ་ལྟར་ན། རྩོམ་སི་ནར་ཁ་ཇི་བཞིན་ཁོ་ཡང་
 རང་གི་ཚོ་མོ་དང་ལྷན་དུ་བསྐྱེད་ཡོད་པ་རེད། ཁོང་ནི་ཉིན་གང་ལ་ཉལ་ནས་སྤོང་
 ཅིང་། མཚན་གང་ལ་བྱས་ནས་སྤོང་པ་དང་། མཐར་དགའ་སྟོན་གྱི་ཆེད་དུ་རྒྱལ་ཚོག་
 ཚོག་རེད་ལ། འདི་ནི་ཁོང་གིས་གང་བྱེད་པ་དེ་རེད།

440

“དེ་ཁར་ལོ་ མག་སི་རེད་འདུག” རིན་གྱིས་འུར་སྐྱ་ལས་མཐོ་བའི་སྐད་བརྒྱབ་
 བས་བཤད་བྱུང་།

རེད་འདུག་ ཚོ་མོའི་བྱ་རྒྱུང་རྒྱུང་སེག་སི་རྒྱ་སྤྱིར་ལྷན་པ་ཅན་འདི་ལ་མིག་
 འབྲས་གོར་ཞིང་འོད་འཚར་བ་དང་། རྒྱུང་ཞིང་འཁྱོགས་པའི་རྐང་པ་དང་། གོར་
 ཞིང་རྒྱམ་པའི་བྱིན་པ་བཅས་ཡོད་ལ། ཁོང་ནི་རང་གི་རྒྱ་སྤྱིར་དང་མཉམ་དུ་མཚོང་
 ཞིང་ལྡིང་བར་བྱེད་ལ། རང་གི་རྐང་པ་ཡས་མས་སུ་གཡུག་ཞོར་དུ་མིག་གཉིས་པོ་

བེ་ལྷན་མོ་བ་ལ། (ལྷན་མོ་བ་ནི་གནམ་གཅེལ་དམའ་བའི་ཁང་རྒྱ་བཞེ་མ་ལྷ་
 ལུ་མ་རྒྱ་ཅན་ཞིག་གི་ནང་དུ་ཅོག་ཅེ་བཅུ་རྒྱོད་ལ་བསྐྱད་ནས་དགོད་བཞིན་པའི་མི་
 དེ་ཚོ་རེད།) གཡོ་མེད་དུ་གཏད་ནས་འདུག་ལ། ཁོང་གིས་སྤྲུལ་སྐྱབས་དེ་ལྟར་
 བྱས། ཁོང་ནི་བསམ་སློབ་གཏོང་སྤངས་ཏེ་ཅང་སྐབས་བདེ་པོ་ཞིག་རེད། གཞས་སྒྲ་
 སྐབས་བདེ་གསར་པའི་རིགས་ཀྱིས་ཁོང་ལ་མཚན་དུ་འདུག་པ་དེའི་རིགས་ལ་
 དགའ་བོ་བྱེད། ཁོང་གིས་ “ཏ་ཏའ་ ཏ་རྗེར་ ར་ར་ ... ཏ་ཏའ་ ཏ་རྗེར་ ར་ར།” བས་ “ཏ་
 ཏའ་ ཨི་ རྩ་ རྩེ་ རྩེ་ ར་ ར། ཏ་ཏའ་ ཨི་ རྩ་ རྩེ་ རྩེ་ ར་ ར།” ཅེས་པའི་བར་དུ་བསྐྱར་
 རྒྱུ་བྱེད་ཅིང་དེ་ལ་མཚོང་སྤོང་བྱེད། ཁོང་གི་རྒྱ་སྤོང་ལ་འོ་བསྐྱལ་ཞིང་འདྲུ་མ་དཔལ་
 བྱེད། དེ་ནས་འདི་ནི་ཁོང་དང་འདི་ཐོས་པའི་མི་གཞན་ཚང་མ་ལ་མཚོན་ན་གད་མོ་
 ཐོར་བ་དང་ཤེས་རྟོགས་བྱེད་པའི་དུས་སྐབས་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡོད་ཚད་དེ་རེད། ཁོང་གི་
 གདངས་ནི་དེའི་བྱ་ནང་བཞིན་གསལ་ཞིང་། མཐོ་ཞིང་གཅོང་བ་ཞིག་རེད། ཁོང་གིས་
 ལྷ་གཉིས་ཡོད་པའི་མཚམས་ནས་ང་ཚོའི་ངོ་གདོང་ལ་གཏད་ནས་བུས་སོང་ལ། རིན་
 བེ་ཁོང་གི་མདུན་དེར་ལངས་ཤིང་། འདིག་རྟེན་གྱི་དོན་དག་གཞན་ཡོད་ཚད་བརྗོད་
 ཅིང་། མགོ་བོ་སྐྱར། ལག་གཉིས་མཉམ་དུ་རྗེབ། གཟུགས་པོ་ཡོད་ཚད་རྟེན་པའི་
 རྗོད་ནས་སྤོང་བར་བྱེད། རུལ་རྒྱ་སྤོང་དུས་རྟུག་དུ་རུལ་རྒྱ་བེ་ཁོང་གི་མནར་གཅོད་
 ཐོག་པའི་གོང་བ་བརྒྱད་ནས་ཆལ་ཆེལ་དུ་བཞུར་ཅིང་། ངོ་མ་བཤད་ན་རང་གི་རྐང་
 པའི་སྤོང་དུ་རྗོད་བྱ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ལ་འབབ་པར་བྱེད། ལྷ་ལ་མེ་ལ་དང་མ་རི་གཉིས་
 དེར་འདུག ང་ཚོས་དེ་ལྟར་ངོས་ཟེན་རྒྱ་ལ་སྐར་མ་ལྷ་འགོར་བྱུང་། ཨ་མ་མ། རྗེ་རི་
 སི་ཁོ་གོང་ལྷུང་གི་མཚན་མོ་འདི་དག་སྤོང་ཕྱིན་འདིའི་སྤྲེལ་ལོན་ལ་དོགས་ཐོན་གྱི་
 སྤྲེལ་ལོན། དོགས་ཐོན་སྤོང་བ་ཡོད་ཚད་དང་སྐྱགས་རྟུགས་ཡོད་ཚད། བདེ་མོ་བྱོས།

ལམ་མི་ཤེ་ཤེ་ཞི་ལོང་གི་སྤྱི་རྣམ་གྱི་སྤྱི་རྣམ་མ་དང་མཉམ་ཏུ་འཇུག་མེ་འགྲོ་གི་འདུག
 ལོང་གིས་བྱས་ཚད་ནི་ཆ་འགྲིག་ཆ་འགྲིག་རེད། ལོང་གིས་ཞབས་ཞུ་མར་པམ་
 པའི་མི་རབས་ཀྱི་རོལ་དབྱངས་དང་བསྐྱེབས་ནས་སྐད་བརྒྱབ། “ཨ་རོ་ད། འུ་མོ་འུ་མོ་
 ལམ་ཞིག་ཕྱེ། ལམ་ཞིག་ཕྱེ། འདི་ནི་ལམ་མི་ཤེ་ཤེ་ཡིན། རྒྱུད་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་ཡོང་གི་
 ཡོད།” དེ་ནས་ལོང་གིས་སྤྱི་རྣམ་བར་སྐད་དུ་བཀྲགས་ནས་ཞབས་ཞུ་མའི་ཟུར་ནས་
 སྤྱད་རྒྱག་གིས་ཕྱིན། དབྱངས་སྒྲོ་བརྒྱད་ནས་ཐབ་ཚད་དུ་ཤར་མེ་བརྒྱུགས། མ་བུན་
 རྣམས་དང་ལྷན་དུ་ཞབས་བྲོ་བརྒྱབ། རུལ་ནག་བཟུང་བཞིན་ཕྱིར་ལོག་ཡོང། དུང་
 འདུང་མཉམ་དེ་ནི་ལག་པས་མ་རེག་པའི་ཆང་མོར་ཞིག་མཉམ་དུ་བཞག་ནས། ཟུར་
 ཀྱི་ཚོག་ཚོ་ཞིག་དུ་འབྲལ་བསྐྱོད་ཅི་ཡང་མེད་པར། མིག་ཡ་གཅིག་ཕྱེད་བརྒྱམས་ཤིང་
 ཡ་གཅིག་གདངས་ནས་བར་སྐད་ལ་ཅེར་ཉེ་བསྐྱད་འདུག་ལ། ལོང་གི་ལག་པ་གཉིས་
 ནི་ཟུར་གཉིས་ནས་ཏུ་ལམ་ས་ལ་ཐུག་གྲབས་ཀྱིས་ཐུར་དུ་བསྐྱར་འདུག ལོང་གི་རྒྱང་
 པ་གཉིས་ནི་ལྷེ་ལེབ་མོར་བསྐྱར་ཡོད་པ་ཞིག་དང་འདྲ་བར་གཅལ་དུ་བཀྲམས་ཤིང་།
 ལོང་གི་གཟུགས་པོ་ནི་ཆེས་ཨ་ཐང་ཆད་པ་དང་། ལྷུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་བཅོར་བ། རང་
 གི་སེམས་ན་གང་ཡོད་པ་དེ་དག་གི་ངོ་བོར་རྣམས་གཉེར་ལྷ་བྱས་འཁྲམས་པར་གྱུར་
 འདུག་ལ། དེ་ཡང་དགོང་རྩོ་རེ་རེ་བཞིན་མི་འདིས་རང་ཉིད་ཡལ་བར་དོར་ནས།
 མཚན་མོར་མི་གཞན་རྣམས་ལ་རང་ཉིད་ལ་འཆི་བ་སྤེར་དུ་འདུག་པ་ཞིག་གོ། ལོང་
 གི་མཐའ་སྐྱོར་ལ་ཡོད་ཚད་ནི་རྒྱུ་ཚོགས་ཤིག་དང་འདྲ་བར་འཁོར་བར་ཕྱེད།
 དེ་ནས་ཚོ་མོ་ལགས་ཀྱི་སྐད་དག་རྒྱུང་རྒྱུང་སྟེ། ལར་ལོ་ མག་སི་རྒྱུང་རྒྱུང་དེས་ལོང་
 གི་རྩུ་འདུལ་ཅན་གྱི་འཁྲིལ་དུང་དེ་དང་ལྷན་དུ་སྤྱི་ལ་དང་འདྲ་བའི་བྲོ་འཁྲབ་ཅིང་
 མཚོང་ལྡིང་བྱས། རོལ་དབྱངས་ཉིས་བརྒྱ་སྐྱོར་ཞིག་བྱས། རེ་རེ་བཞིན་གཅིག་ལས་

གཅིག་ཆེས་འཛིགས་ཡིར་བ་ཡོད། དེ་ནས་ཁོང་གི་རར་ལྷགས་ཉམས་པའམ་ཡང་ན་
དེ་རིང་གི་ཉིན་མོར་དེ་ནས་མཚམས་འདྲིའི་མཛེན་བའི་མཛོད་ཉགས་གང་ཡང་མེད།
ཁང་པ་དེའི་ཡོད་ཚད་འདར་སེག་སེག་བྱས།

ཚུ་ཚོད་གཅིག་གི་རྗེས་ལ་རྟེན་གྱིས་རོ་ཡེ་རོ་སོན་ང་ཚོ་ལེན་དུ་ཡོང་སྲིད་
ཆང་ཁང་ཞིག་ཏུ་ཁ་པར་གཏོང་དུ་སོང་དུས། ང་ནི་ ཨ་ཁྱི་རྩོར་ཉེ་སྟེ་སན་རྩ་རན་
སེ་སེ་ཁོའི་སྐྱ་བ་ཞིག་དང་མཉམ་དུ་ལམ་ཁ་བཞི་པ་དང་སྒྲོལ་སོམ་ལམ་ཁའི་བྱར་
དེར་ལངས་ནས་སྐྱག་བསྟུན་ཡོད། སྐྱོ་བྱར་དུ་ང་ཚོས་ཉ་ཅང་བྱད་མཚར་ཞིང་སྐྱོ་
འཚུབ་འཚུབ་ཀྱི་སྐྱར་ཚུལ་ཞིག་མཐོང་བུང་བ་དེ་མ་གཏོགས། དེ་ན་ཅི་ཡང་བྱེད་
གྱི་མེད་ལ་ང་ཚོས་སྐྱད་ཆ་བཤད་ནས་བསྟུན་ཡོད། དེ་ནི་རྟེན་རེད། ཁོང་གིས་རོ་
ཡེ་རོ་སོན་ལ་ཆང་ཁང་གི་ཁ་བྱང་སྒྲོད་འདོད་པ་དང་། ཁོང་གིས་ཁ་པར་བབྱང་
ནས་སྒོད་ཅེས་བཤད་དེ་བྱི་ལོགས་ལ་བརྒྱགས་ནས་བལྟས། དེ་ལྟར་བྱེད་པ་ལ་ཡང་།
ཁོང་སྲང་ལམ་དཀྱིལ་དུ་བྱིན་ནས་སྐྱོ་བྱང་ལ་ལྟ་རྒྱུའི་ཆེད་དུ། ལུ་དུང་དཀར་པོ་ལྷང་
ལྷང་གྲོན་མཁན་གྱི་ཆང་འཕྲང་འཕྲུག་ཚོད་ཅན་ཚོའི་ཆང་ཁང་རིང་པོ་ཞིག་བརྒྱད་
ནས་སྐྱོ་འཚུབ་འཚུབ་ཀྱིས་བརྒྱགས། ཁོང་གིས་འདི་བྱས་སྐབས། བཞད་གང་པ་སྐྱོ་
རོ་ཚོ་མག་སི་དང་འབྲ་བར་ས་ལ་དམའ་མོར་བསྐྱར་ཡོད་ཅིང་། ཁོང་གི་རྐང་པས་
གདོན་འདྲེ་ཞིག་དང་འབྲ་བར་ཉ་ལས་པའི་ལྗེས་སྐྱར་དང་བཅས་ཁོང་གི་གཟུགས་པོ་
ཆང་ཁང་གི་བྱི་རོལ་ཏུ་འཁྲེང་སོང་ལ། དེ་དུས་མཚན་མོའི་ཁོད་དུ་རང་གི་རུས་ལུ་
ཅན་གྱི་མཐེ་བོང་དེ་བྱིར་འགྲངས་ནས་འདུག དེ་ནས་སྲང་ལམ་གྱི་དཀྱིལ་དེར་སྐྱོར་
བཞིག་བརྒྱབ་ནས་བསྟུན་ཅིང་། རྩོགས་གང་སར་ཡར་བལྟས་ནས་སྐྱོ་བྱང་བཅའ་སྐྱོ་
བྱང་དེ་དག་ནི་ལྷན་ནག་གི་ཁོད་དུ་མཐོང་དཀའ། ལམ་ཁ་ཏུ་ཁོང་འཁོར་ལོ་བཞིན་

ཐེངས་མང་པོར་འཁོར། དེ་ཡང་མཐེ་བོང་ཡར་བརྒྱགས་ནས། མྱོ་འཚུབ་འཚུབ་
 གྱི་ངང་ནས། འཚབ་སྣང་ལྡན་པའི་བྲ་སིམ་ཞིག་དང་འགྲོགས་ནས། བྲ་མཁའའི་
 མཐོངས་ན་འཁོར་བའི་བྲ་ངང་པ་ཆེན་པོ་ཞིག་འདྲ་བར་འཁོར་ཅམ་དང་འཁོར་ཅམ་
 བྲས། ལག་པ་གཞན་དེ་ནི་སྣང་མེད་གྱིས་རང་གི་དོར་མའི་ནང་དུ་བརྟལ་འདུག་སྲང་
 ལམ་དགྱིལ་དུ་བར་འཁོར་ཚུར་འཁོར་བརྟུ་གངས་ཤིག་བྲས་སོང་། ཨེ་ཏེ་སྒྲོར་ཉེ་
 ཡིས་འདི་བཤད་སོང་། “ང་གང་དུ་སོང་ནའང་རོལ་དབྱངས་སྟུན་མོ་སྟོང་སྟག་འབྲུད་
 གྱི་ཡོད། གལ་སྲིད་མི་རྣམས་དེ་ལ་མ་དགའ་ན་ང་ལ་བྱེད་ཐབས་ཅི་ཡང་ཡོད་པ་མ་
 རེད། ལབ་དང་ཁོ་རེ། བྱེད་གྱི་རོགས་པ་པ་གི་དེ་ནི་ཕོ་གསར་སྒྲོན་པ་ཞིག་རེད། པ་
 གིར་ཁོ་ལ་སྟོས་དང་།” དེ་ནས་ང་ཚོས་ཁོ་ལ་བལྟས། རིན་གྱིས་སྟོ་བྱང་མཐོང་བ་
 དང་དུས་མཚུངས་སུ་ཕྱོགས་གང་སར་འཇམ་ཐིང་ངེར་འདུག་འི་བྱིར་ཆང་ཁང་དུ་
 བརྒྱགས། མི་འགའ་ཕྱི་ལོགས་སུ་ཡོང་བ་དང་ཐུག་པ་དང་། ཁོང་དངོས་གནས་མི་
 གཅིག་གི་རྐང་པའི་ལོག་ནས་ཕྱིན་སོང་ལ། ཁོང་ཆང་ཁང་བརྒྱད་ནས་ཆེས་མཁྱོགས་
 པོར་ཤར་སེ་ཕྱིན་སྟབས་མི་ཚང་མས་ཁོང་དེ་མ་ཐག་དུ་མཐོང་རྒྱ་ཡང་དགའ་བ་ཞིག་
 ཆགས་སོང་། འབྲུག་ཅམ་གྱི་རྗེས་ལ། རོ་ཡེ་རྫོན་སོན་ཡང་ལྗེས་སུ་ར་འདྲ་འདྲ་ཞིག་
 དང་བཅས་བསྐྱབས་བྱང་ལ། རིན་ནི་འཇམ་ཐིང་ངེར་ལམ་གྱི་པ་རོལ་དང་། རྒྱངས་
 འཁོར་ནང་ལ་ཤར་སེ་བརྒྱགས། དེ་ནས་སྤར་ཡང་ང་ཚོ་ཐོན་ཕྱིན་པ་རེད།

444

“རོ་ཡེ། ད་འདིས་བྱེད་ཚོ་ཚང་མའི་ཚུང་མ་དང་མཉམ་དུ་སེམས་ཁུལ་ཡོང་བ་
 དེ་ངས་ཤེས་གྱི་ཡོད་མོད། ཉ་ལས་པའི་དུས་ཚོད་སྐར་མ་གསུམ་གྱི་ནང་ལ་ལམ་ཁ་
 བཞི་བརྟུ་ཞེ་དུག་དང་སྟེ་རེ་སྲང་ལམ་ལ་ང་ཚོ་ཡིན་གཅིག་མིན་གཅིག་སྐྱེ་བས་
 དགོས་འདུག དེ་མིན་ཚང་མ་ཤོར་འགྲོ་གི་རེད། ཨང་ཉང་། རེད། (སྟོ་ལུད་བརྒྱབ།)

ཞོགས་ཀ་ལ་ང་དང་སལ་གཉིས་ནི་འུ་ཡོག་ལ་ཐོན་གྱི་ཡིན་ལ། འདི་ནི་སྦྱིད་པོ་གཏོང་
རྒྱུ་འུ་ཚོའི་ཞག་མ་མཐའ་མ་མཐའ་མ་དེ་རེད། བྱེད་ལ་མི་འགྲིག་པ་མེད་པ་དེ་ངས་
ཤེས་གྱི་ཡོད།”

རེད། རོ་ཡེ་ རོན་སོན་ལ་མི་འགྲིག་རྒྱུ་ཡོད་པ་མ་རེད། ཁོང་གིས་སློབ་དམར་པོ་
རང་གིས་མཐོང་ཚད་ལ་རྒྱང་ས་འཁོར་བསྐྱོར་ནས་བརྒྱུགས་ཤིང་། སློན་སྐྱབས་ཀྱི་
ཁྲོད་ནས་བྲེལ་འཚུབ་ཀྱིས་ང་ཚོ་འབྱུང། ཐོ་རེངས་ཀྱི་སྐབས་ལ་ཁོང་གི་མ་དུ་ཉལ་
བར་བྱིན་སོང་། རིན་དང་རེད་གཉིས་ནི་མིང་ལ་ལལ་ཐར་ཟེར་བའི་མི་ནག་ཅིག་
དང་ལྟན་དུ་ལྷུས་ཤིང་། དེས་ཆང་ཁང་ནས་ཆང་མངགས་ཏེ་དེ་དག་བར་བསྐྱིགས་
ཏེ་བཤད་རྒྱུར། “མ་ལེན་སི་པོ་རིའོ་རི་རྒྱན་ཆང་ཨ་རག་བཏུང་བ་”ཞེས་ཟེར། དེ་ནི་
རྒྱན་ཆང་དམར་མོའི་ཤེལ་སོར་གང་དང་། ཨ་རག་ཤེལ་སོར་གང་། དེ་ནས་རྒྱན་ཆང་
དམར་མོ་ཤེལ་སོར་གང་བཅས་རེད། “ཨ་རག་ཐབས་ཆག་དེ་ཚོ་ལ་གྲོན་པ་མཛེས་
ཤིང་སྟེང་རྗེ་མོ་ཞིག་”ཁོང་གིས་སྐད་བརྒྱུག།

ཁོང་གིས་སྤེལ་རག་འཐུང་ཆེད་ང་ཚོ་ཁོང་གི་ཁང་པར་བོས་བྱུང་། ཁོང་ཉའོ་
ལས་ད་ལམ་ཁའི་རྒྱབ་དུ་ཡོད་པའི་ཁང་མིག་གཡར་མ་ཞིག་གི་ནང་དུ་སྡོད་ཀྱི་
འདུག ང་ཚོ་ནང་ལ་བསྐྱབས་དུས་ཁོང་གི་རྒྱུང་མ་གཉིད་དུ་ལུས་འདུག སྡོད་
ཁང་དེའི་ནང་གི་སློབ་འོད་ཉག་ཅིག་ཡོད་པ་ནི་མོའི་ཉལ་ཁྲིའི་སྟེང་སོད་ན་
ཡོད་པའི་སློབ་ཀྱི་ཤེལ་ཏོག་དེ་རེད། ང་ཚོ་རྒྱབ་སྐྱབས་ཤིག་གི་སྟེང་དུ་འཛེགས་
ནས་ཤེལ་ཏོག་དེ་ལེན་དགོས་བྱུང་ལ། དེ་དུས་མོ་ནི་འཇུག་དམུལ་བཞིན་ཉལ་
འདུག རིན་གྱིས་རང་གི་མིག་རྗེབ་བཞིན་ལས་ཀ་དེ་བྱས་པ་རེད། མོ་ནི་སལ་ཐར་
ལས་ལོ་བཅོ་ལྔ་ཅམ་གྱིས་རྒྱན་པ་རེད་འདུག་ལ། འཇིག་རྟེན་སྟེང་གི་བྱ་མོ་སྣང་

བར་འགོ་ཤོས་དེ་རེད། དེ་ནས་ང་ཚོས་མོའི་ཉལ་ཁྲིའི་སྟེང་ནས་སློབ་སྦྱང་སྒྲིལ་
 དགོས་བྱུང་། མོ་ནི་འཇུ་མ་བཞིན་འཇུ་མ་བཞིན་བསྟན། མོས་མལ་ཐར་གང་དུ་
 ཕྱིན་པ་དང་ཚུ་ཚོད་ག་ཚོད་རེད་སོགས་ཅི་ཡང་དྲིས་མ་སོང་། མཐར་ང་ཚོ་སློབ་
 སྦྱང་མཐུད་མ་དེ་སློབ་ནས་ཐབ་ཚང་དུ་བསྟན་ཅིང་། ཅོག་ཅེ་སྟབས་བདེ་པོ་དེའི་
 མཐའ་བསྐྱོར་ནས་སླི་རག་འཐུང་བ་དང་སྦྱང་བཤད་པ་ཡིན། སྦྱ་རེངས་ཤར་སོང་།
 ད་ནི་ང་ཚོ་ཐོན་རན་པ་དང་། སློབ་སྦྱང་གྱིར་ཉལ་ཁང་དུ་བསྐྱུལ་ཅིང་ཤེལ་ཏོག་སྐར་
 ཡང་བསྐར་བའི་དུས་ཚོད་དེ་རེད། སྐར་ཡང་ང་ཚོས་སློབ་པའི་ལས་ཀ་དེ་ཚོ་བསྐར་
 དུ་བྱེད་དུས་ཀྱང་མལ་ཐར་གྱི་ཚུང་མ་ནི་འཇུ་མ་བཞིན་འཇུ་མ་བཞིན་འདུག མོས་
 ཚིག་གཅིག་ཀྱང་བཤད་མ་སོང་།

446

སྦྱ་རེངས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ལམ་ལ་ཐོན་དུས་ཀྱི་འཕྲི་བཤད་རྒྱུ། “ད་ཉིད་ཀྱིས་
 ལྷོས་དང་། ཁོ་རེ། འདི་ན་ཉིད་རང་ལ་དངོས་གནས་སུ་མོ་ཞིག་འདུག ཚིག་རྒྱུབ་ཅིག་
 གཏན་ནས་མི་འདུག སློབ་བརྗོད་ཅིག་དང་འགྱུར་ལྡོག་ཅིག་གཏན་ནས་མི་འདུག
 མོའི་རྒྱུ་པོ་ནི་མི་སུ་ཡིན་དང་འགོགས་ནས་མཚན་གྱི་དུས་ཚོད་ནམ་ཡིན་ལ་བྱིམ་
 ལ་ཡོང་ཚོག་ལ། ཐབ་ཚང་ནས་ཁ་བརྟུན་ཀྱང་འཐུང་། དེ་ནས་དུས་ཚོད་ནམ་
 ཡིན་ལ་ཐོན་ཚོག་གི་འདུག འདི་ནི་མོ་ཞིག་རེད་ལ། དེ་ནི་ཁོང་གི་མཁར་བྱང་རེད།”
 ཁོང་གིས་ཁང་མིག་གཡར་མ་དེ་ལ་ཡར་མཇུ་བ་སྟོན་བྱས། ང་ཚོ་འཁྱུར་འཁྱུར་གྱིས་
 ཐོན་ཕྱིན་པ་ཡིན། མཚན་མོ་གྲགས་ཆེན་དེ་ནི་ཚར་སོང་། ཉེན་རྟོག་པའི་སྐྱེངས་
 འཁོར་ཞིག་གིས་སྐང་ལམ་འགའ་ཞིག་གི་བར་དུ་དོགས་པ་དང་བཅས་ང་ཚོའི་རྗེས་
 འདེད་བྱས་སོང་། ང་ཚོས་ལམ་ཁ་གསུམ་པའི་སྟེང་ན་ཡོད་པའི་བག་ལེབ་ཚོང་ཁང་
 ཞིག་ནས་བག་ལེབ་ལོར་མོ་སོས་པ་འགའ་ཉོས་པ་ཡིན། མདོག་སྦྱ་ཞིང་ཟད་ལོག་ཏུ་

ཕྱིན་པའི་ལམ་ཁའི་སྤྲོད་ནས་ང་ཚོས་བག་ལེབ་དེ་དག་ཟོས་པ་ཡིན། མི་གཞུགས་
 རིང་མིག་ཤེལ་གོན་པ། གྱོན་པ་སྤྱི་ལེགས་གོན་མཐུན་ཞིག་དོ་སྐྱེལ་རྒྱུ་ལས་འཁོར་
 གྱི་ཞུ་མོ་གོན་པའི་མི་ནག་ཅིག་དང་ལྟན་དུ་སྤང་ལམ་ནས་འབྱུང་འཁྱོར་གྱིས་མར་
 བསྐྱེབས་སོང་། ཁོང་གཉིས་ནི་བྱུང་མཚར་བའི་ཡ་མ་བྱུང་ཞིག་རེད། དོ་སྐྱེལ་རྒྱུ་
 འཁོར་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡར་བསྐྱེབས་སོང་ལ། མི་ནག་དེས་དགའ་སྤྱང་གིས་དེ་ལ་
 མཚུབ་མོ་བཙུགས་པ་དང་། རང་གི་སེམས་ཚོར་སྟོན་ཐབས་བྱེད་ཀྱི་འདུག མི་དཀར་
 གཞུགས་རིང་དེས་མངོན་རྒྱུ་གིས་རང་གི་སྤྲུག་རྒྱབ་ནས་པར་བལྟས་ཤིང་རང་གི་
 སྐྱོར་མོའི་གུངས་ཀ་བརྩེ་གི་འདུག “ཨོ་དེ་ཨོལ་ད་ ལྷུལ་ ཡི་རེད་ཡ།” རེ་བྱིས་གད་མོ་
 དང་བཅས་བཤད། “རང་གི་སྐྱོར་མོའི་གུངས་ཀ་བརྩེ་གི་འདུག ཡོད་ཚད་ལ་སེམས་
 བྲལ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། དེ་ནས་བྱ་གཞན་པ་དེས་ནི་དོ་འབྲེན་རྒྱུ་ལས་འཁོར་གྱི་
 སྐྱོར་དང་། དེ་ལས་གཞན་པ་ཁོང་གིས་གང་ཞིག་ཤེས་པ་དེའི་སྐྱོར་ལ་ཁ་བརྟེན་བྱས་
 བ་འདོད་པ་རེད།” ང་ཚོས་ཉོག་ཅམ་རིང་ཁོང་གི་རྗེས་དེད་པ་ཡིན།

རྗེ་རྗེ་ལོ་དབྱངས་གྱིས་བྱུང་པའི་ཨ་མེ་རི་ཁའི་སྐྱེ་རེངས་ཤར་སྐབས་ཐང་ཆད་
 པའི་རོ་གདོང་འདི་ཚང་མ་ནི་བར་སྤྱང་ན་ཡོད་པའི་ལྷའི་མེ་ཉོག་རེད།

ང་ཚོ་གཉིད་བྱུག་དགོས་ཡོད། ལྷ་ལ་ཐི་ཡ་ རུ་ལེལ་གྱི་ཁང་པ་ལ་རེ་བ་མེད།
 རེ་བྱིས་ལམ་ཁ་གསུམ་པའི་མགོན་ཁང་ཞིག་ན་རང་གི་པ་དང་མཉམ་དུ་བསྐྱེད་
 ཡོད་པའི་ལྷགས་ལམ་གྱི་འགག་སྐྱོམ་ལས་ཀ་བ་མིང་ལ་ཨར་ནི་སི་ཐི་ ལྷར་ཁ་བཟེར་
 བ་ཞིག་ཤེས་ཀྱི་འདུག ཐོག་མར་རེ་བྱ་དང་ཁོང་ཚོའི་བར་འབྲེལ་བ་ཡག་པོ་ཡོད་
 འདུག་ནའང་། ཉེ་ཆར་ནས་དེ་འདྲ་མ་རེད། དེ་ནས་འཆར་གཞི་ནི་ཁོང་ཚོའི་ཐང་
 ལ་ཉལ་དུ་འདུག་རྒྱུའི་ཆེད་ངས་ཁོང་ལ་རེ་སྐྱེལ་བྱ་རྒྱུ་དེ་རེད། འདི་ནི་སྐྱེ་གལ་ལ་

ཞིག་རེད། ངས་ཞོགས་རྒྱུ་ཟེ་ཟེ་ཁང་ཞིག་ནས་ཁོང་ཚོར་ཁ་པར་གཏོང་དགོས་བྱུང་།
 རྒྱུ་པོས་དོགས་པ་དང་བཅས་ཁ་པར་སྤངས་སོང་། ཁོང་ལ་རང་གི་བྱས་བཤད་ཡོད་
 པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁོང་གིས་ང་དོ་ཚོར་གྱི་འདུག ང་ཚོ་ཡ་མཚན་པ་ཞིག་ལ། ཁོང་
 མགོན་ཁང་གི་སྣེ་ལེན་ཞུ་ས་བར་དུ་ཡོང་ནས་ང་ཚོ་ཡར་ཡོང་བཅུག་སོང་། དེ་ནི་སྣེ་
 རི་སི་ཁོའི་མགོན་ཁང་རྗེས་ལ་མདོག་སྐྱུག་པོ་ཅན། ཡིད་སྐྱུག་པ་ཞིག་རེད། ང་ཚོ་སོག་
 ཁང་ལ་ཡར་ཕྱིན་པ་ཡིན། རྒྱུ་པོ་དེ་ནི་སེམས་བཟང་ཞིག་རེད་ལ། ང་ཚོ་ལ་ཉལ་བྲི་
 ཡོངས་རྒྱུགས་སྤྲད་བྱུང་། “གང་སྐྱར་ང་ནི་ཡར་ལངས་དགོས་པ་རེད།” ཟེར། ཁོ་སི་
 བཟོ་སྤྲད་ཐབ་ཚང་རྒྱུ་ལ་སོང་། ཁོང་གིས་རང་ཉིད་ཀྱིས་མེ་འཁོར་
 ལྷགས་ལམ་གྱི་ལས་ཀ་བྱས་སྐབས་གྱི་ཉི་མ་དེ་ཚོ་ནས་མགོ་བཅུགས་ཏེ་སྤྲད་བཤད་
 སོང་། ཁོང་གིས་ང་ལ་ངའི་པ་དེ་བྲན་བཅུག་སོང་། ང་གཉིད་དུ་མ་ཡུར་བར་ཁོང་གི་
 རྒྱུང་ལ་མཉན་བསྐྱེད་པ་ཡིན། རེན་གྱིས་ཉན་གྱི་མི་འདུག་ལ། མོ་བཀྲུས་ཤིང་ཡར་
 མར་ལ་འགྲོ་བཞིན་ཁོང་གིས་བཤད་ཚད་ལ་“མོ་རེད། དེ་རེད།” ཅེས་ཟེར། མཐར་
 ང་ཚོ་གཉིད་དུ་ཡུར། དེ་ནས་ཞོགས་ཀ་ལ་ཨར་ནི་སི་འི་ཡིས་ཀུབ་སྐྱུགས་སྣེ་ལག་གམ་
 མེ་སི་ཐར་ན་ རེ་སི་ཕོན་ཞེས་པའི་ལས་ཡུན་གཅིག་ཚར་ནས་ནང་དུ་ལོག་ཡོང་སོང་།
 རེན་དང་ངེད་གཉིས་ཡར་ལངས་པ་བཞིན་ཁོང་ཉལ་བྲིའི་སྣང་ཉལ་སོང་། དེ་ནི་རྒྱུ་
 པོ་སྐྱར་ཁ་ཡིས་རང་གི་དགའ་རོགས་བྱུང་མེད་དར་མ་སྣོད་སྐྱུག་མ་དེ་ལ་དུས་བཟང་
 ཡོད་པར་བརྟེན་གཟབ་འཚོར་སྐྱས་འདུག ཁོང་གིས་ཐེར་མ་ལྡང་སྐྱེད་ཀུབ་ལྷ་ཚོ་
 གཅིག་གོན་ཅིང་། དེ་བཞིན་རས་གྱི་སྣོད་ཞུ་ཞིག་གོན་པ་དེ་ཡང་ཐེར་མ་ལྡང་སྐྱེད་
 དེ་ནས་གོང་བའི་སྣོད་དེར་མེ་ཏོག་ཅིག་བསྐྱར་འདུག

“མྱེ་རི་སི་ཁོའི་ལྷགས་ལམ་གྱི་འཁོར་སྐྱག་ལས་བྱེད་པ་དགའ་སྣང་ཅན་རྟེན་རྒྱལ་གོག་པོ་འདི་དག་ཐབས་རྒྱལ་གིས་འཚོ་མོད། ཁོང་ཚོ་ནི་རང་བདག་གི་འཚོ་བ་རོལ་རྒྱུར་སློབ་ལེལ་འདུག” ངས་སློབ་ཁང་ནང་ནས་འེན་ལ་བཤད་པ་ཡིན། “ང་ཚོ་འདི་རུ་གཉིད་ཁྲུག་བཅུག་པ་ལ་ནི་ཁོང་དངོས་གནས་རིན་ཆེན་རེད།”

“ཨོ་རེད་ལ། རེད་ལ།” འེན་གྱིས་ཉན་གྱིན་མི་འདུག་ནའང་དེ་ལྟར་བཤད་སོང་། འགྲུལ་བསྐྱོད་ལས་ཁུངས་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་འཁོར་ཞིག་ཐོབ་ཕྱིར་ཁོང་གི་རོལ་རྒྱ་བརྒྱལ་ས་ནས་ཕྱིན་སོང་། ངའི་ལས་ཀ་ནི་སྣ་ལ་ཐེ་ཡ་ ༡ རན་ཁེལ་གྱི་ཁང་པར་བརྒྱལ་ས་ནས་ང་ཚོའི་ཁྲུག་མ་རྣམས་ལེན་རྒྱ་དེ་རེད། མོས་རང་གི་མོ་ཡིག་ཤོག་བྱང་རྣམས་བཟུང་ནས་ཐང་རུ་བསྐྱོད་འདུག།

“ཡ་དེ་ནས་བདེ་མོ་བྱོས་སྣ་ལ་ཐེ་ཡ། ངས་ཚང་མ་འགྲིག་འགོ་བའི་རེ་བ་བྱེད་གྱི་ཡོད།”

“ཨོ་འེ་རྒྱུར་ལོག་ཡོང་དུས། ངས་མཚན་མོ་རེ་བ་ཞིན་ཁོང་ཇམ་སོན་ལུག་ཚང་ཁང་ལ་འབྲིད་འགོ་གི་ཡིན་ལ། ཁོང་གི་སློབ་པའི་ལྷགས་སྲིད་དེ་ཁེངས་འཇུག་གི་ཡིན། སལ། རྒྱུད་ལྟར་ན་དེས་འགྲིག་གི་རེད་དམ། ངས་ཅི་ཞིག་བྱེད་དགོས་པ་ཤེས་གྱི་མི་འདུག”

“མོ་ཡིག་ཤོག་བྱང་གིས་ག་རེ་ཟེར་གྱི་འདུག”

“A ལྷིང་རྟགས་ནག་པོ་དེ་ནི་ཁོང་ལས་ཏུ་ཅང་ཐག་རིང་ས་ཞིག་ན་འདུག ལྷིང་རྟགས་དམར་པོའི་ཤོག་བྱང་རྣམས་ནི་རྟག་པར་ཁོང་གི་ཉེ་འཁོར་ན་འདུག བཅུན་མོ་ལྷིང་རྟགས་ཅན་རྣམས་ནམ་ཡང་ཐག་རིང་ས་ཞིག་ན་མི་འདུག དཔའ་རྒྱལ་ལྷིང་”

ནག་ཅན་འདི་མཐོང་སོང་ངམ། འདི་ནི་རྒྱུ་རེད། ཁོང་ནི་དུས་རྟག་ཏུ་ཉེ་འཁོར་ན་
འདུག”

“ཨྲ་ལོ་ལ་ ང་ཚོ་ནི་རྒྱ་ཚོད་གཅིག་གི་ནང་ཚུད་ལ་ཉེ་འཁོར་ལ་ཐོབ་འགྲོ་གི་ཡོད།”

“ཉེ་མ་གཅིག་རྒྱུ་འགྲུལ་བཞུགས་འདིའི་གྲས་ཀྱི་གཅིག་ལ་འགྲོ་གི་རེད་ལ། དེ་
ནས་གཏན་ནས་སྤྱིར་ལོག་གི་མ་རེད།”

མོས་ང་ལ་གཞུགས་པོ་བཟུ་བ་དང་སྤྱི་བཞུགས་བཞུགས་པོ་བཞུགས་པོ་ལ། དེ་ནས་ངས་
བདེ་མོ་བྱོས་ལ་བ་ཡིན། ལྷག་མ་རྣམས་འོག་ཁང་དུ་འབྱུང། དེ་ནས་སྤྱི་རི་སི་ཁོའི་
སྤྱི་གཏོང་རེ་འེ་ནི་འམ་སྐར་ལ་ཅན་ཞིག་བོས། དེ་ནི་སྤྱིར་བཏང་གི་སྤྱི་གཏོང་རྒྱ་ལ་
འཁོར་ཞིག་ཡིན་པ་དང་རྒྱ་ཚོད་ཀྱི་ལམ་ཞིག་ལ་འགྲོ་བར་བྱེད། ཞུང་གིས་སྐར་མ་
བཙོ་ལ་ཅན་སྤྱི་ཚེ་བུར་གང་ནས་ཀྱང་བོས་ཚོགས་ལ་བུར་གང་ལ་ཞིག་འགྲོ་འདོད་
ན་དེ་ལ་སྤྱི་ཚོགས་སྤྱི་ཚོད་རྒྱ་ཚོད་འཁོར་དང་འབྲ་བར་འགྲུལ་བ་གཞན་དང་ལྷན་དུ་
བཙོར་ནས་སྤོད་དགོས། འོན་ཀྱང་སྤྱིར་བཏང་གི་རྒྱ་ཚོད་འཁོར་ཞིག་གི་ནང་དུ་ཡོད་པ་དང་
འབྲ་བར་ཁ་བརྟེན་བཞུགས་པ་དང་བཞུགས་པོ་སྤྱིར་བཏང་གི་སྤྱི་རི་སི་ཁོའི་ཞུང་ནང་གི་
ཉེན་མཐའ་མ་དེ་ལ་མི་ཤོན་གྲང་ལམ་ཁ་ཞི་ཏུ་ཅང་ཟང་ཟང་ཞིག་སྤྱི་འཇུགས་སྤྱི་
ཀྱི་ལས་ཀ་དང་། བྱིས་པས་ཚེད་མོ་ཚེ་བ། ལས་ཀ་ལོ་ན་ནས་ཡོང་མཁན་གྱི་མི་ནག་
རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོད་ལ། ཐལ་རྒྱལ་དགའ་སྤྱིར་བཏང་། ཟ་ཟེར་དང་འདར་འདར་བྱེད་པའི་དེར་
སྤྱི་ཚོད་པོ་བཅས་རེད། དེ་ནི་ངོ་མ་བཤད་ན་ཨ་མེ་རི་ཀའི་ཚེས་སྤྱི་ཚོད་ཅན་གྱི་ལོ་
ཞུང་གང་ཡིན་པ་དེ་རེད། དེ་ནས་ང་ཚོའི་མགོ་ཐོད་ན་ཚེས་སྤྱི་བའི་ནམ་མཁའ་དང་།
དེ་ནས་སྤྱི་ཚོགས་པས་གཞིགས་པའི་རྒྱ་མཚོའི་སྤྱི་ཚོད་ཡོད་ལ། རྒྱ་མཚོ་ཡིས་ཚང་མ་
ལ་ལོགས་སྤོད་པར་བྱེད་སྤྱི་ཚོད་དང་དེ་ལས་ཀྱང་དགའ་སྤྱི་ཚོད་སྤྱི་ཚོད་དུ་དུས་རྟག་ཏུ་

450

མཚན་མོར་མཆད་ནས་ཡོང་བ་རེད། ང་འདི་ནས་ཐོན་རྒྱུ་ལ་ཏ་ཅང་མ་དགལ། ངའི་
སྡོད་ཡུན་ནི་ཁྱད་མཚར་བའི་རྒྱ་ཚོད་དུག་ཅུའི་རིང་ལ་རེད། ལྷོ་འཕྲུབ་འཕྲུབ་ཀྱི་
ཀིན་དང་ལྷན་དུ་ང་ནི་འཇིག་རྟེན་འདི་མཐོང་བའི་གོ་སྐབས་མེད་པར་འདུར་རྒྱག་
བྱེད་ཀྱིན་ཡོད། ཕྱི་རོའི་སྐབས་སུ་ང་ཚོ་ནི་སལ་ཁེ་ར་མེན་ཕོ་གོང་བྱེད་དང་ཤར་
ཕྱོགས་ལ་སྐར་ཡང་རྒྱག་བཞིན་ཡོད།

ལེན་ལྷ་པ།

རྒྱུ་ལེན་དེ་ནི་གཞུགས་རིང་སྐྱམ་པོ་འདྲ་བོ་[མཚན་མཐུན་འཁྲིལ་སྤྱོད་པ།
 ཞིག་གི་ཡིན་པ་དང་། ཞོང་ནི་ཁན་ས་སི་མངའ་སྡེར་ཡོད་པའི་རང་ཁྱིམ་ལ་ལོག་འགོ་
 གི་འདུག ཞོས་མིག་ཤེལ་ནག་པོ་ཞིག་གོན་འདུག་ལ། རྒྱུ་ལེན་ཏུ་ཅང་གཟུབ་
 བཞུགས་བསྐྱོར་སོང་། རྒྱུ་ལེན་དེ་ནི་འཇོན་གྱིས་ “འདྲ་བོའི་མི་ལོ་མོད་རྟགས་
 ཅན་”ཞེས་མིང་བཏགས་པ་དེ་རེད། དེ་ལ་འཐེན་ཤུགས་མི་འདུག་ལ། དངོས་གནས་
 ཤུགས་ཤིག་མི་འདུག “བྱུང་མེད་གྱི་གཤིས་ཀ་ཅན་གྱི་རྒྱུ་ལེན་” འཇོན་གྱིས་ངའི་
 རྩ་ལམ་དུ་བྱུང་བཤད་བྱས། དེར་ད་དུང་འགྲུལ་པ་གཞན་གཉིས་འདུག བཟའ་
 452 ཚང་རེད་ལ། གནས་གང་ཡིན་ལ་ཉལ་ཞིང་བཀག་ན་འདོད་མཁན་གྱི་འགྲུལ་པ་
 ལམ་ཐུང་པ་སྒྱུར་བཏང་བ་དེ་འདྲ་རེད། ང་ཚོ་འགོག་ས་དང་པོ་དེ་ནི་སག་ཁེར་མེན་
 རྩོ་གོང་ཁྱེར་ཆགས་གྱི་རེད་ལ། དེ་ནི་འཇོན་མར་ལ་འགྲུལ་བཞུད་བྱེད་པའི་ལམ་ཁའི་
 མགོ་འདུགས་ཅམ་ཞིག་ཀྱང་མ་རེད། འཇོན་དང་ཅེད་གཉིས་ནི་རྒྱུ་ལེན་རྒྱབ་གྱི་
 རྒྱུ་ལེན་གྱི་སྤྱི་བཞུད་ནས་སྐྱོད་ཆ་བཤད་ཅིང་། ཞོ་ཚོ་ལ་ཁ་ལ་མ་བྱས། “ཞོ་རེ། ད་ནི།
 མདང་དགོང་གི་རོལ་དབྱངས་པ་དེ་ལ་དེ་”འདུག ཞོང་གིས་དེ་རྟོག་པ་ནས་དེ་བཟུང་
 བས་བསྐྱེད་སོང་། ངས་དེ་འདྲའི་རྒྱུ་ལེན་རིང་ཞིག་ལ་བཟུང་ནས་འདུག་པའི་མི་ཞིག་
 གཏན་ནས་མཐོང་མ་མྱོང་།” ངས་ “དེ་”ཟེར་བ་དེའི་གོ་དོན་གང་ཡིན་ཤེས་ན་འདོད།
 “ཨོ་རེད།” འཇོན་གང་མོ་ཤོར་སོང་། “ད་ནི་ཁྱེད་གྱིས་ང་ལ་ཆེས་དཔོག་དགའ་བའི་
 དོན་དེ་འདྲི་གི་འདུག ཨོ་ལ། མི་དེ་དེ་ན་འདུག གཞན་ཚང་མ་ཡང་དེ་ན་ཡོད། ཞེ་

རེད། མི་ཚང་མའི་སེམས་ན་ཡོད་པ་དེ་དག་རོལ་དབྱངས་སུ་འབེབས་རྒྱ་ནི་ཁོ་ལ་
 རག་ལས་འདུག ཁོང་གིས་རོལ་དབྱངས་ཀྱི་བསྐྱེས་ཚིག་དང་པོ་ནས་མགོ་བཅུགས་
 སོང་། དེ་ནས་རང་གི་བསམ་སྒོ་རྣམས་བང་བསྐྱིགས། ཨང་། ཨང་། མི་རྣམས་ཀྱིས།
 ཨང་། ཨང་ཟེར། དེ་ཤེས་འདུག དེ་ནས་ཁོང་གིས་རང་གི་ལས་དབང་གི་སྤེ་མོ་བར་
 ཏུ་ཡར་བཀྲགས་སོང་ལ། དེ་དང་འདྲ་མཚུངས་ཀྱིས་འབྲུད་དགོས་པ་བྱུང་སོང་། སྒོ་
 བྱར་བྱ་རོལ་དབྱངས་ཀྱི་བསྐྱེས་ཚིག་བར་མ་ཅོམ་ནས་ཁོང་ལ་དེ་ཐོབ་སོང་། མི་ཚང་
 མས་ཡར་བལྟས་ཤིང་ཁོང་ལ་དེ་ཐོབ་པ་ཤེས་འདུག ཁོང་ཚོས་མཉམ། ཁོང་གིས་དེ་
 ཡར་བཀྲགས་ནས་འབྲེར། ཏུས་ཚོད་ནི་འགག་པར་གྱུར། ཁོང་གིས་ང་ཚོའི་མི་ཚོའི་
 དོན་སྤོང་དང་། རང་གི་ལྟེ་བའི་གཏིང་རིམ་གྱི་གཞོངས་འགྲོད། སེམས་ཀྱི་འཆར་སྒོ་
 འབྲུད་ལུགས་རྙིང་པ་རྣམས་བསྐྱར་འདྲེན་བྱེད་པ་བཅས་ཀྱིས་བར་སྤང་གི་སྤོང་ཆ་
 དེ་འགོངས་ཀྱི་འདུག ཁོང་གིས་དབྱངས་སྤེབ་སྒྱུར་གྱི་བཅད་མཚམས་སམ་ཟམ་པ་
 བཀལ་ནས་འབྲུད་དགོས་བྱུང་ཞིང་དེ་ནས་ཚུར་ཡོང་བ་དང་། དེ་ཡང་སྐབས་ཐོག་
 དེའི་འགྱུར་ཁྲུག་ཅིག་གི་ཆེད་ཏུ་རྣམ་ཤེས་གཅེར་བྱར་བྱུང་པའི་ཚོར་བ་སྐྱེད་ཅིག་
 དང་ལྟན་ཏུ་བྱས་པ་རེད་ལ། མི་ཚང་མས་དབྱངས་ཀྱི་འགྱུར་ཁྲུག་དེ་གལ་པོར་
 ཚེར་གྱུར་བ་མ་ཡིན་པར། 'དེ་' ཡིན་པ་དེ་ཤེས་ཡོད་པ་རེད།" རེན་གྱིས་དེ་ལས་ལྟག་
 ཅིག་འགྲེལ་མ་ལུས་ལ། དེའི་སྒྲོར་བཤད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཏུས་ལྟག་ཐོན་གྱིན་འདུག
 དེ་ནས་ངས་སྐད་ཆ་བཤད་མགོ་བཙུགས་པ་ཡིན་ལ། ངའི་མི་ཚོའི་ནང་འདི་
 འདྲའི་མང་པོ་ཞིག་བཤད་མ་ཚུངས། ངས་རེན་ལ་བཤད་དོན། ང་གིས་པ་ཡིན་སྐབས་
 རྒྱངས་འཁོར་ལ་བསྐྱད་ནས་འགྲོ་བྱས་ངས་འདི་ལྟར་སྒོམ་ཚུངས། ངས་ལག་ཏུ་ཐོར་བ་
 ཚེན་པོ་ཞིག་བཟུང་ཞིང་། ཤིང་སྤོང་དང་། སྒོག་སྤོང་ཡོད་ཚད་བཅད་ཅིང་། མཐའ་

བ་སྐེའུ་ལྷུང་ནས་མཐོང་བའི་རི་བོ་རྣམས་ཀྱང་དུམ་བུར་བཅད་པ་ཡིན། ཨོ་རེད་
 ཡ། ཨོ་རེད་ཡ།” ཇིག་གིས་སྐད་བརྒྱབ་ནས་བཤད། “ངས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བྱས་ཐོང་ལ་མི་
 འབྲ་ས་དེ་ཅི་ཐོར་བ་རེད། ངས་ཅིའི་ཕྱིར་ཡིན་པ་དེ་ཚོད་ལ་བཤད། ཨ་མེ་རི་ཀའི་རུབ་
 ཕྱོགས་སར་ཚུར་ལ་རྒྱང་རིང་བའི་རྒྱང་ས་འཁོར་བསྐྱོར་བསྐྱོད་བྱེད་པ་ལ་ངའི་ཐོར་
 བ་ཅི་ཏུ་ལས་པའི་རིང་པོ་ཞིག་ཡིན་དགོས་ལ། ཐག་རིང་བའི་རི་བོ་རྣམས་ཀྱི་ཐོད་
 བས་དེ་དགྲོགས་དགོས་པ་དང་། རི་བོ་དག་གི་ཚེ་མོ་དུམ་གྱིས་བཅད་ཅིང་། དེ་ལས་
 ཀྱང་ཐག་རིང་བའི་རི་བོ་རྣམས་ལ་སྟོབ་ཆེད་རིམ་པ་གཞན་ཞིག་ལ་སྐྱེབས་དགོས།
 དེ་དང་དུས་མཚུངས་སུ་ལམ་ཆེན་སྟེང་འཕྲད་པའི་སྟོག་སྟོང་ཡོད་ཚད་དེ། ལྷིང་སྐྱ་
 བྲག་པའི་རྒྱན་ལྷན་གྱི་སྟོག་སྟོང་དེ་ཚོ་བཅད། རྒྱ་མཚན་དེས་ན། ཨོ་ཁོ་རེ། ངས་ཀྱིད་
 ལ་བཤད་དགོས་ཡོད། ད། ང་ལ་དེ་ཡོད། ལ་རི་མར་ལམ་ཁ་ན་ཡོད་པའི་རྒྱང་པོ་སྟོ་
 བོ་ཞིག་དང་ངའི་ས། ང་བཅས་ལྷན་དུ་ཞེས་སྐྱ་ར་སི་ཁ་མངའ་སྡེ་ལ་འབྲུག་སོད་སྐྱང་
 ལྷག་བཅོང་དུ་ཕྱིན་པའི་སྐོར་དེ་ངས་ཀྱིད་ལ་བཤད་དགོས་ཡོད། སྐབས་དེ་ནི་ཨ་མེ་རི་
 ཀའི་ཕྱ་གེ་ཆེན་པོའི་དུས་རབས་ཀྱི་དཀྱིལ་དེར་འཁེལ་ཡོད། ང་ཚོས་སྐྱང་ལྷག་དེ་
 ཅི་ལྟར་བཟོས་ཚུལ་བཤད་ན། ང་ཚོས་རྒྱན་ལྷན་གྱི་ལྷགས་ཏུ་འཕམ་ཚགས་སྟེང་པའི་
 དུམ་བུ་རྣམས་དང་། ལྷགས་སྐྱད་དུམ་བུ་རྣམས་ཉོས་ཤིང་། ལྷགས་སྐྱད་དེ་ཉིས་རྒྱ་
 བྱས་ཉེ་གཙུག་དེ་ནས་རས་དམར་པོ་དང་སྟོན་པོའི་དུམ་བུ་ཉོས་ནས་མཐའ་རྣམས་
 བཅོམས། དེ་ཚོ་ཚང་མ་ལྷ་དང་བརྟུ་ཞེས་པའི་ཚོང་ཁང་ནས་སྐོར་སྐྱར་འགའ་ཞིག་
 གི་རིན་ཅམ་རེད་ལ། ང་ཚོས་སྐྱང་ལྷག་སྟོང་ལྷག་མང་པོ་བཟོས་པ་རེད། སྐྱང་གོག་
 བཞན་ཚོན་དེའི་རྒྱང་ས་འཁོར་སྟེང་གོག་དེའི་ནང་བཟུང་ནས་ཞེས་སྐྱ་ར་སི་ཁ་མངའ་
 སྡེའི་ས་མ་འབྲོག་གི་ཁང་པ་ཡོད་ཚད་ལ་སྐོར་རྒྱུག་གིས་རེ་རེ་ལ་སྐྱར་མ་ལྷ་རེ་བྱས་

ནས་བཅོངས་པ་ཡིན་ལ། ལྟར་ལྟ་ཅན་མང་ཆེ་བ་ནི་ཞལ་འདེབས་སམ་དཀར་ཐིག་གི་ཆེད་དུ་ང་ཚོ་སྣེ་རེ་བ་སྣོད་པ་ཅན་གྱི་སྣང་པོ་གཉིས་དང་བྱིས་པ་གཅིག་ལ་སྤྲད། དེ་ནས་དེ་དུས་ངའི་པ་ཟཊན་གྱིས་ནི་དུས་ཉག་དུ་ 'ཉ་ལི་ལུ་ཡ། [དགོན་མཚོག་བསྟོད།] ང་ནི་སྤང་པོ་ཞིག་ཡང་སྤང་པོ་ཞིག་ཡིན། ཞེས་སྤྲུ་ལེན། ད་འདི་ལ་ཉོན་དང་། སྤང་ལྷག་ཐབས་ཆག་ཡིད་སྤྲུག་པ་འདི་དག་བཅོང་ཆེད་ཆ་བའི་ནང་པར་རྒྱག་ཚུར་རྒྱག་བྱས་ཤིང་། ཉ་ལས་པའི་དཀར་ལྷུག་གི་བདུན་སྤྲུག་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཁོང་ཚོས་ཚོང་ཁེ་བའོ་སྤངས་ཀྱི་སྐོར་ནས་ཚོད་པ་བརྒྱབ་ཅིང་། ལམ་རྒྱར་ཞིག་ནས་འཁྲུག་འཛིང་ཆེན་པོ་ཞིག་བརྒྱབ་པ་རེད། དེ་ནས་ཁོང་ཚོ་འགྲིག་པ་དང་རྒྱན་ཆང་ཉོས། རྒྱན་ཆང་འཕྲུང་། ཉིན་མ་ལྟ་དང་ཞག་མ་ལྟ་ལ་མཚམས་བཞག་མ་སོང་། ལྟམས་དེར་ང་ནི་རྒྱབ་ལོགས་ན་འཁྲུགས་ནས་ཏུ་བཞིན་བསྐྱད་ཡོད། ཁོང་ཚོས་འཕྲུང་གྲུབ་པ་དང་། སྐོར་མོ་ཡོད་ཆོད་རྗེས་ཟེན་པ་དང་། ང་ཚོ་སྤང་ཡང་ལ་རི་མར་སྤང་ལམ་ནས་མགོ་འཇུགས་སྐབས་ཀྱི་རིམ་པ་དེ་ག་རང་ལ་བསྐྱེབས་འདུག དེ་ནས་ངའི་པ་ཟཊན་འཛིན་བརྒྱབ་བྱས་ཤིང་། ངས་བྲིམས་ཁང་ནས་བྲིམས་དཔོན་ལ་ཁོང་སྟོད་རོགས་ཞེས་ཅེ་སྐུལ་ཞུ་དགོས་བྱུང་སོང་། གང་ཡིན་ཟེར་ན་ཁོང་ངའི་པ་རེད་ལ། ང་ལ་ཨ་མ་མེད་པ་རེད། སལ། ངས་དོ་སྣང་གིས་ཉན་བསྐྱད་པའི་བྲིམས་ཚོད་པ་རྣམས་ཀྱི་མདུན་དུ་ལོ་བརྒྱད་ཀྱི་སྟེང་བསམ་ཤེས་ཀྱི་གཏམ་བཤད་ཉ་ཅང་ཡག་པོ་བྱས་པ་རེད། ...” ང་ཚོ་ཆ་བས་མནན། ང་ཚོ་ཤར་ཕྱོགས་ལ་འགོ་བཞིན་ཡོད། ང་ཚོ་ལ་སྟོ་སྣང་འཕེལ།

“ངས་ཁྱེད་ལ་ད་དུང་བཤད།” ངས་ལབ་པ་ཡིན། “དེ་ཡང་ཁྱེད་ཀྱིས་བཤད་བཞིན་པ་དེའི་ནང་གི་ལྷག་ཉགས་ཤིག་གི་ཚུལ་དང་། དེ་བཞིན་ངེད་ཀྱི་བསམ་ཚུལ་མཐའ་མ་དེའི་མཇུག་བསྐྱེད་ལྷིང་ངས་བཤད། བྱིས་པའི་སྐབས་ལ་ངའི་པ་ཡི་རྒྱངས་འཁོར་

དེའི་རྒྱལ་གྱི་རྒྱལ་སྤྲེགས་སྤྲེང་ཉལ་ནས་ཡོད་དུས་ང་ལ་འཆར་སྣང་ཞིག་བྱུང་། དེ་ནི་
འབྲུད་ཡོང་བའི་བར་ཆད་ཡོད་དོ་ཚོག་གི་སྤྲེང་ནས་ང་རང་ཉིད་རྟ་དཀར་པོ་ཞིག་
ལ་ཞོན་ནས་འགོ་བ་ཡིན། དེ་དག་གི་ནང་དུ་སློག་སྤོང་ལྷན་ལ་གཞོལ་བ་དང་།
ཁང་པ་རྒྱལ་གྱི་གཡས་གཡོན་དུ་འཚངས་ཏེ་འགོ་བའམ་མཚམས་རེར་ང་ཆེས་
རྗེས་ལུས་ཐེབས་འདུག་སྟེ་དུས་སྤྲེང་ནས་མཚངས་ཏེ་འགོ་བ། རི་བོ་རྒྱལ་གྱི་
སྤྲེང་ནས་བརྒྱགས་པ། མྱོ་ལུང་གི་བཞི་མདོ་འཚང་ཁ་ཅན་དེ་ཚོ་བརྒྱལ་རྒྱུར་ང་ཏ་
ལས་པའི་ཐོག་ནས་གཞོལ་ནས་འགོ་དགོས་འཁེལ་གྱི་ཡོད་པ་སོགས་འདུས་ཡོད།”

“ཨོ་རེད་ཡ། ཨོ་རེད་ཡ། ཨོ་རེད་ཡ།” རེ་བྱིས་ཆེས་སྤྲིད་སྣང་གིས་སྤྲེགས། “ང་
དང་མི་འདྲ་ས་གཅིག་ལུ་དེ་ནི་ང་རང་རང་ཉིད་བརྒྱགས་པ་ཡིན་ལ། ང་ལ་རྟ་མེད།
མྱོད་ནི་ཤར་སྤོགས་གྱི་བྱིས་པ་རེད་ལ། རྟའི་མི་ལམ་མིས་པ་རེད། ང་ཚོ་གཉིས་གྱིས་
ཤེས་གསལ་ལྟར་དེ་འདྲ་ནི་ངོ་མ་བཤད་ན་སྤོང་སེམས་དང་ཚོམ་རིག་གི་འཆར་སློ་
རེད་ལ། ང་ཚོར་དེ་འདྲ་ཡོང་གི་རེད་མི་བསམ་པ་ནི་བཤད་ག་ལ་དགོས། འོན་ཀྱང་
ངེད་གྱི་དེའི་ནང་གི་ང་ནི་གཅིག་བྱས་ན་སྤྲོ་འཚུབ་ཆེ་བའི་སྤོང་སེམས་ཅམ་ཞིག་
རེད། དངོས་གནས་རྒྱངས་འཁོར་དང་ལྷན་དུ་རྒྱུ་མང་ལ་བརྒྱགས་པ་རེད་ལ། དེ་
ཡང་ཏ་ལས་པའི་རྒྱལ་ཚད་མཚུགས་པོ་ཞིག་གི་ཐོག་ནས། མཚམས་རེར་ཚུ་ཚོད་
རེར་མེལ་ལེ་དགུ་བཅུ་ཅན་གྱི་ཐོག་ནས་བརྒྱགས་ཤིང་། རྣ་ལུང་དང་ར་སྤོང་། ཞིང་
འགྲོག་གི་ཁང་པ་ཡོད་ཚད་གྱི་སྤྲེང་ནས་བརྒྱགས་པ་དང་། མཚམས་རེར་རི་བོ་རྒྱལ་
གྱི་སྤྲེང་དུ་མཚུགས་ལྷུར་གྱིས་བརྒྱགས་ནས་རྒྱགས་སའི་ས་ཚོད་མ་ཤོར་བའི་ཐོག་
ནས་སྤར་ལོག་...”

ང་ཚོས་འདི་དག་བཤད་བཞིན་ཡོད་ལ་གཉིས་ཀ་ལ་ལྷུ་ཚུ་ཐོན་གྱིན་ཡོད། ང་
 ཚོས་མདུན་ན་ཡོད་པའི་མི་དེ་ཚོ་གཏན་ནས་བརྗེད་པ་རེད་ལ། ཁོང་ཚོས་རྒྱབ་གྱི་
 རྒྱབ་སྐྱོད་ན་ཅི་ཞིག་འབྱུང་གི་ཡོད་པ་དེའི་སྐོར་ལ་ཡ་མཚན་ནས་ཡོད་པ་རེད།
 རྒྱབ་སྐྱོད་ཀྱི་ལ་ལོ་པས་བཤད་དོན། "དཀོན་མཆོག་མཁུན། བྱིད་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱབ་
 དེར་གྱུ་གཟེངས་རྒྱུངས་འཁོར་ལ་གོ་ཤོས་འཁྱོམ་བྱེད་གྱི་འདུག" ཟེར། དངོས་
 གནས་རེད། རྒྱངས་འཁོར་དེ་ཡང་ཡོ་འཁྱོམ་བྱེད་གྱི་འདུག རིན་དང་ངེད་གཉིས་
 ཀྱིས་ང་ཚོའི་མི་ཚོ་ཉི་ལ་ཤོད་ནང་ང་ཚོའི་རྣམ་ཤེས་གྱི་ཁོད་དུ་ཡིབ་པའི་བགྲང་ལས་
 འདས་ཤིང་ཟིང་ཆ་ཆེ་བའི་ལྷའི་གནས་བབ་དག་གི་སྟོང་སངས་སངས་གྱི་མཉམ་
 གཞག་མཐའ་མ་དེ་སྤོང་ཞིང་། དེའི་ཁོད་དུ་འཚོ་བའི་ངེད་ཅག་གི་ཆེས་མཐའ་
 མཐུག་གི་དགའ་སྟོན་དེའི་དེ་ཞེས་བྱ་བ་དང་དེའི་འགྲུང་ལྷག་དང་བསྐྱུན་ནས་ཡོ་
 འཁྱོམ་བྱས་སྐབས་རྒྱངས་འཁོར་དེ་ཡང་ཡོ་འཁྱོམ་བྱེད་གྱི་འདུག

“ཨོ། ཁོ་རེ། ཁོ་རེ། ཁོ་རེ་ལ།” རིན་གྱིས་འཁྱུན་སྐྱོད་བཅས་བཤད། “དེ་ནས་
 འདི་ནི་མཐའ་ན་དེའི་མགོ་འཇུགས་ཙམ་ཡང་མ་རེད། དེ་ནས། ད་ནི་ངེད་གཉིས་
 མཐའ་མཐུག་དེར་ཤར་ཕྱོགས་ལ་ལྷན་དུ་འགོ་གི་ཡོད། ང་ཚོ་གཉིས་ལྷན་དུ་ཤར་
 ཕྱོགས་ལ་འགོ་ཕྱོང་ཡོད་པ་མ་རེད། སལ། དེ་ལ་བསམ་སྒོ་ཐོངས་དང་། ང་ཚོས་རིན་
 མར་ནས་ལྷན་དུ་སྦྱིད་སྦྱིད་གཏོང་ལ། མི་གཞན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཅི་ཞིག་བྱེད་བཞིན་
 པ་ལ་བཞུ། འོན་ཀྱང་དེ་ནི་ང་ཚོ་ལ་དེ་ཙམ་གྱིས་འབྲེལ་བ་མེད། དོན་གནད་ནི་ང་
 ཚོས་དེ་ཞེས་བྱ་བ་ཅི་ཞིག་ཡིན་པ་ཤེས་ཤིང་། ང་ཚོས་དུས་ཚོད་ཤེས། དེ་ནས་ང་
 ཚོས་ཚང་མ་དངོས་གནས་འགྲིག་བསྐྱེད་ཡོད་པ་ཤེས། དེ་ནས་ཁོང་གིས་ངའི་ཕྱི་
 དུང་ནས་བརྒྱུད་སྟེ་ལྷུ་ལ་ནག་ཐོན་བཞིན་ཤུབ་ཤུར་བཤད། “ད་ཁོད་གྱིས་མདུན་

གྱི་ཁོང་ཚོ་ལ་རོལ་དང་། ཁོང་ཚོ་ལ་སེམས་ཁུལ་ཡོད་པ་རེད། ཁོང་ཚོས་མེལ་ལེའི་
 བྱངས་ཀ་བརྗེ་གི་ཡོད་པ་རེད། ཁོང་ཚོས་དོ་དགོང་གང་དུ་ཉལ་རྒྱུ་དང་། ལྷུ་མ་རིག་
 ལ་སྐོར་མོ་ག་ཚོད་ཡིན་པ། གནམ་གཤིས། སར་རི་ལྟར་སྐྱེ་བས་རྒྱ་ཡིན་པ་སོགས་གྱི་
 སྐོར་ལ་བསམ་སྒོ་གཏོང་གི་ཡོད་པ་རེད། དེ་ནས་ཁོང་ཚོ་གང་ལྟར་ཡང་དུས་རྟུག་ཏུ་
 དེར་སྐྱེ་བས་འགོ་གི་རེད། ཤེས་སོང་ང་། འོན་ཀྱང་ཁོང་ཚོས་སེམས་ཁུལ་བྱེད་དགོས་
 པ་རེད་ལ། བཅོས་མའི་རྩ་བྱ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་དུས་ཚོད་བསྐྱེད་བྱེད་དགོས་
 པ་རེད། གཞན་དུ་ན། སློ་འཚབ་ཅན་དང་རྟོག་ཏུ་ལམ་མཁའ་དོ་མ་ཞིག་རེད། ཁོང་
 ཚོས་ཁུངས་ཐུབ་པའི་སེམས་ཁུལ་ཞིག་ལ་འབྱུར་ན་མ་གཏོགས་རང་གི་རྣམ་ཤེས་དེ་
 ཞི་བདེ་བག་སེབས་སུ་གནས་གྱི་མ་རེད་ལ། ཁོང་ཚོས་སེམས་ཁུལ་དེ་རྟེན་པ་དང་། དེ་
 དང་ཆ་མཚུངས་པའི་གདོང་གི་རྣམ་འགྲུར་ཞིག་བཟུང་ནས་འགོ་གི་རེད་ལ། རྒྱུད་
 458 གྱིས་ལྟོས་དང་། དེ་ནི་བདེ་སྦྱིད་མ་རེད། དེ་ནས་དུས་རྟུག་ཏུ་དེ་དག་ཁོང་ཚོ་དང་
 གཤིབས་ནས་འགོ་གི་རེད་ལ། ཁོང་ཚོས་དེ་ཤེས་གྱི་ཡོད་པ་རེད། དེས་ཀྱང་ཁོང་ཚོར་
 སེམས་ཁུལ་སློང་གི་རེད་ལ་མཚུགས་རྒྱ་མཐོང་པ་རེད། ཉོན་དང་། ཉོན་དང་།
 'དེ་རེད།' ཁོང་གིས་ལད་མོ་ཞིག་བྱས། "ངས་མི་ཤེས། གཅིག་བྱས་ན་ང་ཚོས་སྐྱུ་
 ལྷུག་ས་ཚིགས་ནས་སྐྱུ་མ་དེ་ལྷུག་རྒྱ་ཡོད་པ་མ་རེད། ཉེ་ཆར་ངས་རྒྱལ་ཡོངས་རྩོ་
 སྐྱུ་མ་གསར་འགྲུར་བསྐྱེད་པ་ཡིན། སྐྱུ་མ་འདི་འདྲའི་ནང་དུ་ཨོ་ཨོག་ཏུ་ཞེས་པའི་
 སྐྱུ་མ་སྐྱུ་མ་འདྲ་ལ་ཚད་གྱི་རྣམས་ཁུ་ཏུ་ལས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་རེད་ཟེར། མི་ཞིག་གིས་ང་
 ལ་བཤད་དོན་ལ་དེར་མཐའ་ན་བྱེད་བཀའ་འཁྲོལ་ཐོབ་ཅིང་ཏུ་ཅང་སྐྱུར་ཆ་ཆེ་བའི་
 མོ་མཚན་ཞིག་ཡོད་པ་རེད་ཟེར། ངས་མི་ཤེས། རེད། གང་ལྟར་ཡང་ངས་དེ་འདྲ་
 ཡོད་པ་ཞིག་ཚོར་གྱི་མི་འདུག ... ཁོ་རེ། རྒྱུད་གྱིས་འདི་ཚོ་ལ་ཅིག་རོལ་དང་།" ངས་

གོ་ཐུབ་རྒྱུ་ཆེད་དུ་ཁོང་གིས་ངའི་ཚེ་བ་མ་ལ་ཤུགས་ཀྱིས་མཛུབ་འཇུགས་བྱས་སོང་།
 ངས་གང་ཐུབ་ཐུབ་ཀྱིས་འབད་བཅོམ་བྱས་པ་ཡིན། རྒྱབ་ཀྱི་རྒྱབ་སྐྱེགས་ན་ཡོད་ཚད་
 རྗེད་། རྗེད་། ལགས་རེད། ལགས་རེད། ལགས་རེད་རེད། མཐུན་ན་བསྐྱད་པའི་མི་
 རྣམས་ཀྱིས་འདིགས་སྤང་གིས་ཇི་མ་གཙུག་ཤིང་། འགྲུལ་བཀུད་ལས་ཁུངས་ནས་
 འདི་ཚོ་མ་སྤངས་ན་ཉག་ཉག་ཡིན་སྟེ་མ་པའི་རེ་སློན་བྱེད་ཀྱི་འདུག སྐར་ཡང་འདི་
 བེ་མཐོ་བཅུགས་ཅམ་རེད།

སག་ཁེ་ར་མེན་ཐོ་གོང་ཁྱེར་ནས་འཇོན་མོ་དེས་མགོན་ཁང་ཞིག་གི་ཁང་མིག་
 ཅིག་སྒྲོག་ནས་སྤངས་འདུག་ལ། འིན་དང་དེད་གཉིས་ཡར་ནང་དུ་ཆང་འཐུང་དུ་
 ཤོག་ཅེས་བོས་བྱུང་། དེ་དུས་བཟང་ཚོ་དེ་གཉིས་སྐྱབ་མཆེད་ཀྱི་བྱིམ་དུ་ཉལ་བར་
 ཕྱིན་སོང་། མགོན་ཁང་གི་ཁང་མིག་ནས་འིན་གྱིས་ཐབས་ཤེས་ཡོད་རྒྱ་རྩལ་སྐྱེགས་
 བྱས་ནས་འཇོན་མོ་དེའི་ལག་ནས་སྐོར་མོ་ལེན་ཐབས་བྱས་པ་རེད། དེ་ནི་སློན་པ་
 རེད། འཇོན་མོ་དེས་བཤད་རྒྱ་ལ། ཁོང་ནི་ང་ཚོ་དང་མཉམ་དུ་བསྐྱེབས་པ་དེས་ཏ་ཅང་
 དགའ་ཡོད་པ་དང་། དེ་ཡང་ཁོང་ང་ཚོ་ལྟ་བུའི་ཕོ་གསར་རྣམས་ལ་དགའ་བ། ང་ཚོས་
 དེ་ལ་ཡིད་ཆེས་རྒྱ་ཡིན་པ་དང་། ཡིན་ན་ཡང་ཁོང་ནི་བྱུང་མེད་རྣམས་ལ་མི་དགའ་
 བ་དང་། ཁོང་སྤྱི་རི་སི་ཁོ་གོང་ཁྱེར་ནང་ནས་སྐྱེས་པ་ཞིག་དང་མཉམ་དུ་ལུས་འབྲེལ་
 ཡོད་པ་དེ་ཉེ་ཆར་རང་མཚམས་བཞག་པ། ལུས་འབྲེལ་དེའི་སྐབས་སུ་ཁོ་ནི་ཁྱོ་གའི་
 རྩལ་དང་སྐྱེས་པ་དེ་བྱུང་མེད་ཀྱི་རྩལ་དུ་ཡོད་རྩལ་བཅས་བཤད་སོང་། འིན་གྱིས་
 ཚོང་གཏམས་པ་ལྟ་བུའི་དྲི་བ་དག་ཁོང་ལ་འཕངས་ཤིང་། སྤྱོད་སྤང་གིས་མཐོ་བོ་བཀུད་
 བཀུད་བྱས། འཇོན་མོ་དེས་འིན་གྱིས་འདི་ཚོ་ཚང་མའི་སྐོར་ལ་ཅི་ཞིག་བསམ་བཞིན་
 ཡོད་པ་དེ་ཤེས་རྒྱ་ལས་གཞན་པའི་དོན་བཟང་ཞིག་མེད་ཅེས་བཤད་སོང་ལ། འིན་

གྱིས་ཁོང་ན་གཞོན་ཡིན་སྐབས་ཤིག་ལ་སྤྲོད་འཚོང་བ་བྱས་པ་ཡིན་ཞེས་ཐོག་མར་
 ཉེན་བརྗེ་བཏང་ནས། ཁོང་ལ་སྒྲོར་མོ་ག་ཚོད་ཡོད་ཅེས་དྲིས་སོང་། ང་ནི་གསང་
 རྒྱུད་ནང་ལ་ཡོད། འཛོལ་སོང་ནི་ཉ་ཅང་དོག་མ་བདེ་བ་ཆགས་སོང་ལ། ངའི་བསམ་
 ཚུལ་ལ། རྒྱུ་གྱི་མཐའ་མའི་ཀུན་སྒོར་ལ་དོགས་པ་སྐྱེས་ཡོད་པ་རེད། སྒྲོར་མོ་གང་
 ཡང་སྤྲོད་མ་སོང་། དེ་ནས་རྒྱུ་གྱི་མཐའ་ལ་འགྲོ་རྒྱུ་གསལ་ཁ་མེད་པའི་ཁས་ལེན་བྱས་
 སོང་། ཁོང་གིས་རང་གི་སྒྲོར་མོའི་ཁ་གྲངས་བརྗེ་བཞིན་འདུག་ལ་རང་གི་དདུལ་ལྷན་གྱི་
 ལ་བལྟ་བཞིན་འདུག རྒྱུ་གྱིས་ལག་པ་གནམ་ལ་གཡུགས་ནས་བརྒྱུར་བཞག་སོང་།
 “སྒྲོར་དང་ཁོ་རེ། ང་ཚོས་ཡ་མ་བྱས་ན་ཡག་པོ་འདུག ཁོང་ཚོ་ལ་ཁོང་ཚོས་སྒྲོག་ནས་
 གང་འདོད་པ་དེ་སྤུལ་ནའང་། དེ་མ་ཐག་ཁོང་སྐྱབ་ཐག་ཚོད་པ་ཆགས་འགྲོག་འདུག”
 འོན་ཀྱང་དོ་སྐོལ་གང་ཡང་མེད་པའི་ཐོག་ནས་རྒྱུ་གྱི་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་སྒྲོར་གྱི་ཐད་ནས་མི་
 ལི་མོད་ཉུགས་ཅན་གྱི་སྐྱེན་བདག་དེ་ཁོང་གིས་འདད་དེས་གྱིས་པམ་པར་བྱས་སོང་ལ།
 ད་ནི་ང་ཚོས་དངོས་གནས་འགྲུལ་བཞུད་བྱས་པ་རེད།

460

ང་ཚོ་སྐྱེ་རེངས་ཤར་དུས་སུ་ཁེ་ར་མེན་ཚོ་གོང་ཁྱེད་ནས་ཐོན་ཞིང་། སེ་ཨེ་ར་
 སེ་རེ་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་འཕྲང་དུ་འཕངས་པ་དེས་འཛོལ་སོང་དང་གནས་སྒྲོར་བ་གཉིས་
 རྒྱུ་གྱི་རྒྱུ་སྐྱེགས་སྐྱེང་པན་ཚུན་ལ་འཐམས་སྲོད་དགོས་པ་བཟོས་སོང་ལ། དེའི་
 རྒྱུ་གྱིས་ཉེན་གུང་གི་སྐབས་སུ་ནི་མ་ཇ་མངའ་སྡེའི་ཁྱེད་ཐང་ལ་གྱིན་འདུག ང་
 ཚོ་ནི་མདུན་གྱི་རྒྱུ་སྐྱེགས་སྐྱེང་ཡོད་ཅིང་ང་ཚོས་སྐྱེ་འབྲིང་པ་ཡིན། རྒྱུ་གྱི་ནི་སྐྱེ་
 ཡང་སྐྱེད་པོ་བྱུང་འདུག ཁོང་ལ་གང་དགོས་པ་དེ་ནི་ལག་པ་གཉིས་ཀྱི་ནང་དུ་འཁོར་
 ལོ་གཅིག་དང་ལམ་གྱི་སྐྱེང་གི་འཁོར་ལོ་བཞི་དེ་རེད། ཁོང་གིས་ཨོལ་ད་ ལྷུལ་ ལི་ནི་
 རི་འདུའི་ཁ་ལོ་པ་ཐབས་ཆག་ཅིག་ཡིན་པའི་སྒྲོར་བཤད་བྱུང་ལ། དེ་རྣམ་འགྲུར་

གྱི་ཐོག་ནས་སློབ་ཆེད་འདི་ལྟ་སྟེ། “དོ་འདེན་རྒྱུ་ལས་འཁོར་ཆེས་ཆེན་པོ་པ་གི་དེ་
 འདྲ་བ་ཞིག་མཐོང་ལམ་དུ་མངོན་ཡོང་དུས་ནམ་ཡིན་ལ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་མཐོང་རྒྱུ་ལ་
 དུས་ཚོད་རྫོགས་མེད་ཅིག་འགོར་གྱི་རེད། གང་ཡིན་ཟེར་ན། ཁོང་གིས་མཐོང་ཐུབ་
 གྱི་མ་རེད། ཁོ་རེ། ཁོང་གིས་མཐོང་གི་མ་རེད།” ཁོང་གིས་དེ་སློབ་རྒྱུ་ལ་རང་གི་མིག་
 གཉིས་ལྷགས་ཀྱིས་འཕུར་སོང་། “དེ་ནས་ངས་ལབ་གྱི་རེད། ‘འོ་འོ། བར་སྟོན། རྩོང་
 འཁོར་ཞིག་’ དེ་ནས་ཁོང་གིས་ལབ་གྱི་རེད། ‘ཨང་། ག་རེ། རིན། རྒྱུད་ཀྱིས་ལབ་པ་
 དེ་ཅི་རེད།’ ‘ཚོང་འཁོར་ཞེ། ཚོང་འཁོར།’ དེ་ནས་མཐུག་མཐའ་དེ་ལ་ཁོང་འདི་ལྟར་
 རྩོང་འཁོར་གྱི་ཉེ་ས་ལ་འགོ་གི་རེད། ...” དེ་ནས་ང་ཚོའི་ཕྱོགས་ལ་བརྒྱུགས་ནས་
 ཡོང་བཞིན་པའི་ཚོང་འཁོར་ལ་གདོང་གཏད་ནས་རྒྱུ་ལས་འཁོར་དེ་འདྲེད་གྱི་རེད་
 ལ། དེའི་མཐུན་དེ་ནས་སྐད་ཅིག་གི་རིང་པར་སྤིང་ཚུར་སྤིང་བཅས་སྤོང་གྱི་རེད་ལ།
 ང་ཚོའི་མིག་མཐུན་ནས་ཚོང་འཁོར་ཁ་ལོ་པའི་གདོང་མདོག་རྒྱ་བོར་འགྱུར་འགོ་
 གི་རེད་ལ། རྒྱབ་གྱི་རྒྱབ་སྟེགས་སྟེང་ཡོད་པའི་མི་རྣམས་ནི་འཇིགས་དང་ངས་གྱི་
 ཁྲོད་དུ་ཉད་དེ་ལྷས་འགོ་གི་རེད། དེ་ནས་མཐའ་མ་དེ་ལ་པར་དཀྲོག་འགོ་གི་རེད།
 “འདི་ལྟར་རེད། ཤེས་སོང་ང་། ཁོང་རི་འདྲའི་ཐབས་ཆག་ཡིན་སྟངས་དེ་ཉག་ཉག་དེ་
 འདྲ་རེད།” ང་ནི་ཁྲོན་ནས་སྐྱབ་མ་བྱུང་། ངས་ཀྱི་ཤེས་ཡོད། རྒྱབ་གྱི་རྒྱབ་སྟེགས་
 གུ་བཟང་པའི་མི་རྣམས་ཀྱི་ནི་སྐྱ་བ་འགག་འདུག ངོ་མ་བཤད་ན་ཁོང་ཚོས་སློབ་
 བརྗོད་བྱེད་རྒྱུ་ལའང་སྐྱབ་འདུག་སྟེ། གལ་སྲིད་ཁོང་ཚོས་སློབ་བརྗོད་ཅིག་བཤད་
 པ་ཡིན་ན། དཀོན་མཆོག་མཁྱེན། རིན་གྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་ནམ། ཁོང་ཚོས་དེ་
 ལྟར་བསམས་ཡོད་པ་རེད། རྣམ་འགྱུར་འདི་འདྲ་བའི་ཐོག་ནས་ཁོང་གིས་བྱེ་ཐང་
 དེ་ལྟར་སེ་བརྒྱལ་བ་རེད། དེ་ཡང་རྒྱུ་ལས་འཁོར་བསྐྱོར་སྟངས་མི་འགྲིག་པའི་རིགས་

སྣ་ཚོགས་དང་། ཁོང་གི་ཨ་པས་རྒྱུ་ལ་འཁོར་སྤོང་གོག་དག་ཇི་ལྟར་བསྐོར་ཚུལ་
 སུལ་བྱུང་གི་ཁ་ལོ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་དཀྲོགས་རྣམས་ལ་བགྲོད་ཚུལ། ཇི་ལྟར་
 ཁ་ལོ་པ་ངན་པ་རྣམས་ཀྱིས་མགོ་འཇུགས་ཀྱི་སྐབས་ནས་ཐག་རིང་ཞིག་ལ་ཇི་ལྟར་
 དཀྲོགས་ཚུལ་དང་དེ་ནས་དཀྲོགས་ཀྱི་མཇུག་དེར་ཇི་ལྟར་དཀྲོགས་དཀའ་ཚུལ་ལ་
 སོགས་པའི་རྣམ་པ་སྟོན་བཞིན་བྱིན་པ་རེད། དེ་ནི་ཚ་བ་ཆེ་ཞིང་ཉེ་འོད་འཚོར་བའི་
 ཕྱི་རྫོ་ཞིག་རེད། རེ་ནོ། ལྷ་ཐལ་རི་བོ། ཞེས་ཁོ་ལ་སོགས་ནི་མ་ཇ་མངའ་སྡེའི་ལམ་
 ལ་འཁེལ་བའི་གྲོང་རྣམས་ནི་གཅིག་རྗེས་གཉིས་མཐུད་ཀྱིས་བསྐྱར་ཉེ་སོང་། ས་སོང་
 ལ་བསྐྱབས་དུས་ང་ཚོ་སོལ་ད་ ལེག་ས་ཆའི་ཐང་ལ་ཡོད་ཅིང་། ཐང་གི་སྤྱིག་རྒྱུའི་
 མཐའ་དུ་ཏུ་ལམ་མེལ་ལེ་བརྒྱ་ཅམ་གྱི་བར་དུ་སོལ་ད་ ལེག་གོང་ཁྲུང་གི་སྤྱོག་འོད་
 རྣམས་ཆེས་རྒྱུང་དུ་ཞིག་ཆེས་ཆེས་བྱེད་ཅིང་། འོད་དེ་ས་གཞིའི་རིལ་དབྱིབས་དེའི་
 རྗེང་འོག་གཞིས་སུ་རིམ་པ་གཞིས་སུ་ཤར། དེའི་གཅིག་ནི་གསལ་ཞིང་གཞན་དེ་ནི་
 གསལ་པོ་མི་འདུག ངས་ཀྱི་ལ་བཤད་པ་ཡིན། ང་ཚོ་འཇིག་རྟེན་འདིའི་ནང་དུ་
 ལྟན་དུ་བཅིངས་པའི་དངོས་པོ་དེ་ནི་མཐོང་དུ་མེད་པ་ཞིག་རེད། དེའི་དཔང་རྟགས་
 སུ་ངས་ཁ་པར་སྟོག་སྟོང་རྣམས་ཚུ་ཁོག་གི་མེལ་ལེ་བརྒྱ་ཕྲག་གི་བར་ལ་འཐེན་ནས་
 བྱུག་ཡོད་པ་དེའི་ཁྲོད་དུ་བསྐྱེད་ནས་མཐོང་ཡུལ་དུ་མེད་པར་གྱུར་པ་དེ་བསྟན་པ་
 ཡིན། ཁོང་གི་མ་དགུས་ལྟེབ་ལྟེབ་དེ་ནི་ད་ཚེ་ལོན་ཏུ་བཅོག་པ་རེད་ལ། རྒྱུང་བུའི་ཁྲོད་
 དུ་ལྷབ་ལྷབ་ཏུ་གཡོ། ཁོང་གི་གདོང་ནི་འོད་སྣང་ཞིག་རེད། “ཨོ་རེད། ཁོ་རེ། དཀོན་
 མཚོག་མཐུན། རེད། རེད་ལ།” སྟོ་བུར་དུ་ཁོང་གིས་རྒྱུང་ལ་འཁོར་བཀག་དེ་ནས་ཐང་
 ཆད་ནས་རོ་རེད། ང་ཁ་པར་འཁོར་དུས་ཁོང་རྒྱབ་སྟེགས་ཀྱི་ཟུར་ཞིག་ཏུ་འཇུགས་ཉེ་
 གཞིད་དུ་ཤོར་བ་མཐོང་བུང་། ཁོང་གི་གདོང་དེ་ལག་པ་རྣམས་མེད་པ་དེའི་སྟེང་དུ་

འདུག་ལ། མ་དགེས་ཅན་གྱི་ལག་པ་དེ་ནི་མ་བཅོས་ཤུགས་ཀྱིས་དང་། འགན་ཡོད་
པའི་ཐོག་ནས་བར་སྐྱང་དུ་གནས་འདུག།

རྒྱལ་གྱི་རྒྱལ་སྐྱོད་སྐྱོད་པའི་མི་རྣམས་ནི་སློབ་དེ་ནས་ཤུགས་རིང་བཏོན།
ངས་ཁོང་ཚོས་ངོ་རྒྱལ་གྱི་ཤུབ་བཤད་བྱས་པ་གོ་བྱུང་། “ང་ཚོས་ཁོང་ལ་ད་རྒྱུངས་
འཁོར་བསྐྱོར་འདུག་རྒྱ་མི་འདུག། ཁོང་ནི་མཐའ་གཅིག་ཏུ་སློབ་པ་རེད། ཁོང་ཚོས་
མི་འདི་ནི་རྒྱབས་བཅོལ་བ་ཞིག་གམ་དེ་དང་ཆ་འདྲ་བ་ཞིག་ནས་ཕྱིར་སློབ་ཡོད་པ་
འདྲ།”

ང་འི་ན་གྱི་རྒྱལ་ཚ་ལ་ལངས་པ་ཡིན། ཁོང་ཚོར་སྐྱད་ཆ་བཤད་ཆེད་རྒྱལ་ལ་
བསྐྱེས་པ་ཡིན། “ཁོང་སློབ་པ་མ་རེད། ཁོང་ལ་སྐྱང་དག་མེད། དེ་ནས་ཁོང་གི་རྒྱུངས་
འཁོར་བསྐྱོར་ཤུགས་ལ་སེམས་ཁུལ་མ་བྱེད། ཁོང་ནི་འཇམ་སྐྱིད་སྟེང་གི་ཡག་ཤོས་
དེ་རེད།”

“ངས་ནི་བཟོད་ཐུབ་ཀྱི་མི་འདུག།” བུ་མོ་དེས་སྐྱད་བཅོར་ཞིང་དངངས་འཚབ་
གྱི་ཤུབ་སྐྱོད་ཞིག་གིས་བཤད། ང་ཕྱིར་རང་གནས་སུ་བསྐྱད་ཅིང་བྱེ་ཐང་དུ་ས་རུབ་པ་
ལ་རོལ་ནས། བུ་སྐྱོ་བོ་ལྟ་འདྲ་བ་འི་ན་གཉིད་ལས་སད་རྒྱུར་བསྐྱུགས་པ་ཡིན། ང་ཚོ་
ནི་སོལ་ད་ ལེག་གོང་ཁྱེར་གྱི་འོད་ཀྱི་རིམ་པ་མངོས་པོ་དེ་གཤམ་འོག་ཏུ་བཞག་ཡོད་
པའི་རི་བོ་ཞིག་གི་སྟེང་ན་ཡོད། འོད་སྐྱ་ཚོགས་མཆེད་པའི་འཇིག་རྟེན་འདིའི་ནང་གི་
ས་ཆ་འདི་སྟེ། ལོ་མང་པོའི་སློབ་ལ་རང་ཉིད་གནས་གང་ཞིག་ཏུ་མིང་མེད་ཅིང་རྗེས་
པོར་རྒྱུས་སའི་གནས་དེ་ལ་བལྟ་རྒྱུར་ཁོང་གིས་མིག་བྱེས་སོང་།

“སལ། སལ། ལྟོས་དང་། འདི་ནི་ང་རྒྱུས་ས་དེ་རེད། དེ་ལ་བསམ་སློབ་ཐོངས་དང་།
མི་རྣམས་ནི་འགྲུར་གྱི་རེད། ཁོང་ཚོས་ལོ་ནས་ལོ་བསྐྱད་དེ་ཁ་ལག་ཟ་གི་རེད་ལ།

ཁ་ལག་རེ་རེ་དང་ལྷན་ཏུ་འཇུག་འགྲོ་གི་རེད། མི། ལྷོས་དང་།” ཁོང་ནི་ཆེས་དགའ་
 ལྷོས་ཁེངས་འདུག་ལ་དེས་ང་ཏུ་ཤོར་ཏུ་བརྟུག་སོང་། འདི་དག་ཚང་མས་གང་ཞིག་
 ལ་འཁྲིད་པར་བྱེད་དམ། བཀའ་སློབ་པ་ཚོས་ཤེས་པ་ལ་སླེབས་སླེབས་ཀྱི་བར་ཏུ་
 རྒྱངས་འཁོར་གཏོང་རྒྱུར་ལྷ་ཚུགས་བརྒྱབ་སོང་། འགྲིག་གི་རེད། ང་ཚོ་ལ་བྱུང་མི་
 འདུག ང་ཚོ་རྒྱབ་ཏུ་བསྐྱོད་ཅིང་རྒྱུ་ཚ་བཤད་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་ཁོང་ཚོ་ཞོགས་
 པའི་རྒྱབས་སུ་ཏ་ཅང་ཐང་ཚད་འདུག་ལ། ཁ་ལོ་ར་འོ་འོ་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་བྱེ་ཐང་ཏུ་
 ཡོད་པའི་ཁ་རེག་ཅེས་པའི་གོང་གསེབ་ནས་ཤེས་ཀྱིས་ཁ་ལོ་ལ་འདུས་སོང་། ང་ཚོ་
 ཏ་ལམ་མཚན་གང་ལ་ཡུ་ཐ་མང་འཕྲེལ་སེའི་སེའི་ཐོ་སྐྱེ་རེའི་ལ་ཆེན་གྱི་དོས་ནས་གཟུབ་
 བཀའ་སློབ་ཀྱིས་གོག་འགྲོས་བྱས་ཤིང་། ཏུ་མཚོད་མང་པོ་དེ་ལ་ཤོར་སོང་། ཁོང་ཚོ་གཉིད་
 ལྷན་ཏུ་བྱིན་སོང་། ཤེས་ཀྱིས་སློབ་འཁུབ་འཁུབ་ཀྱི་ངང་ནས་མེལ་ལེ་བརྒྱ་ཕྲག་མང་
 པོའི་པ་རོལ་ཏུ་འཛམ་གླིང་གི་མཐོ་སྐྱོད་གི་སྐྱོད་ན་འགྲིང་ཡོད་པའི་སྐྱར་ཐོད་ཅེས་
 པའི་སྐྱོབས་ཆེན་གྱི་ཚིག་པ་དེ་ལ་ཁ་གཏད་སོང་ལ། དེར་སེའི་པན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་
 ལྷོ་སྐྱེ་ན་ཡོད་པའི་ཏ་ལས་པའི་ལྷོ་སྐྱེ་རེའི་ཐོར་ཞེས་པའི་བྲག་རིའི་གླིང་དང་འབྲ་
 པའི་སྐྱོ་ཆེན་ཞིག་སྐྱོན་པའི་ནང་བཀའ་འདུག ཁོང་གིས་སྐྱར་ཐོད་ཅེས་པའི་ལ་བོ་
 ཆེ་དེ་འབྲུ་བསེ་བ་ཞིག་དང་མཚུངས་པར་བསྐྱར་སོང་ལ། ཐེ་ཏ་བ་ཆེ་ཞེས་པའི་ལ་
 ཡང་དེ་མཚུངས་རེད། རྒྱངས་འཁོར་གྱི་མེ་བསད་ཅིང་། ཐུར་ཏུ་ལྷིང་ནས། མི་ཚང་
 མ་བསྐྱར་ཏེ་སོང་། ང་ཚོས་སྐྱར་ཡང་ཤེས་ཀྱི་ཚ་བ་ཆེ་བའི་ཐང་དེ་གཤམ་ཏུ་མ་
 མཐོང་བ་དེ་གླིང་ཏུ། རི་བོ་ནམས་ཀྱིས་ཀྱང་རི་ལྷོར་རེ་འདུན་བྱས་ཡོད་པ་དང་འབྲ་
 པར་མཐུན་བསྐྱོད་ཀྱི་འགྲོས་དེ་མཚམས་བཞག་མ་སོང་ལ། དེ་ནས་ཤེས་ཀྱི་ལྷོ་ལ་
 བསྐྱོབས་པ་རེད།

མི་དེ་ཚོ་ལ་ཏ་ཅང་གི་ཚེ་ལ་རྒྱུ་རུ་བ་བཞིན་གྱི་སློབ་བཤེས་ལོ་ལོ་བཞིན་དང་བཅས། ལོང་
ཚོས་སྐྱེ་ཏེ་རོལ་ལམ་དང་ལམ་ཁ་ ༡༥ པའི་བྱུང་དེ་ནས་ང་ཚོ་སྤངས་འཁོར་ལས་
འབབ་བཅུག་པ་རེད། ང་ཚོའི་རྗེ་རྒྱལ་དུ་གྱུར་བའི་འགྲུལ་སྐྱེས་དག་ནི་སྤངས་ཡང་
ལམ་བྱུང་དུ་བཞེགས་ཡོད་ལ། ང་ཚོ་ནི་དེ་ལས་གྲང་རིང་བ་ཞིག་ལ་འགྲོ་དགོས་ཡོད།
འོན་ཀྱང་། གང་ལྟར་ཡང་ལམ་ཁ་ནི་མི་ཚོ་རེད།

ལེའུ་རྒྱལ་པ།

ད་ནི་ཤེན་མར་གྲོང་ཁྱེད་ཀྱི་ལ་ཁྱེད་དགོས་པའི་དོན་དག་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་
ལ། དེ་ཚོ་ནི་ ༡༩༤༧ ལོའི་དོན་དག་དེ་དག་དང་བསྐྱར་ན་ཆེས་གོ་རིམ་མ་འདྲ་བ་
ཞིག་རེད། ང་ཚོས་འཕམ་ལ་དུ་འགྲུལ་བཞུད་ལས་ཁུངས་ཀྱི་རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་ཁོར་ཞིག་ལེན་
ཐུབ་རྒྱ་རེད་ལ། ཡང་ན་རྒྱུ་རྒྱུ་གཏོང་ཆེད་ཉིན་ལ་ཤས་ལ་བསྐྱད་ནས་ཁོང་གི་པ་
འཚོལ་རྒྱ་རེད།

ང་ཚོ་གཞིས་ཀ་ཏ་ཅང་ཐང་ཆད་ཡོད་ཅིང་བཅོག་པ་ཆགས་ཡོད། ཟ་ཁང་ཞིག་
གི་རྒྱུད་ཁང་ནང་དུ་ང་གཅིག་གཏོང་ས་ཞིག་ཏུ་ཡོད་ལ། ངས་ཤིན་ལག་པ་འཁྲུ་སར་
འགོ་བའི་ལམ་བཀག་འདུག དེ་ནས་ངས་གཅིན་པ་བཏང་མ་ཚར་གོང་ནས་པར་
ཕྱིན་ཏེ་གཅིན་པ་གཏོང་ས་གཞན་ཞིག་ནས་སྤྲོད་ཏེ་བཏང་བ་ཡིན་ལ། ཤིན་ལ།
“ཐབས་ཤེས་འདི་ལ་རོལ་དང་།” ལབ་པ་ཡིན།

466

“ཨོ་རེད། ཁོ་རེ།” ཁོས་གཞོང་པའི་ནང་དུ་ལག་པ་བཀྲུ་བཞིན་བཤད་སོང་། “དེ་
ནི་ཏ་ལས་པའི་ཐབས་ཤེས་ཡག་པོ་ཞིག་རེད། འོན་ཀྱང་ཁྱེད་ཀྱི་མཁའ་མ་ལ་ཏ་ཅང་
གཞོད་ཀྱི་རེད། གང་ཡིན་ཟེར་ན། ཁྱེད་ནི་ད་ཆ་ལོ་ན་ཆས་བཞིན་ཡོད་ལ། འདི་ལྟར་
ཁྱེད་ཐེངས་རེ་རེར་མཐའ་མཐུག་ཏུ་ཁྱེད་རང་ཆས་པའི་རྒྱབས་ལ་ཡིད་སྤྲུག་པའི་ལོ་
ཟླ་དག་ཡོང་གི་རེད། ཁྱེད་རང་སྤིང་གའི་ནང་དུ་སྡོད་པའི་རྒྱབས་ཀྱི་ཉི་མ་དེ་ཚོར་
ཆེས་ཡིད་སྤྲུག་པའི་མཁའ་མའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཡོང་གི་རེད།”

དེས་ང་ལ་ཁོང་ཁྱོད་བསྐྱབས་སོང་། “སྲུ་ཚུན་ཚོན་རེད། ང་ཁྱིད་རང་ལས་དེ་ཙམ་
གིས་ཚུན་པ་མིན་ལ།”

“ངས་དེ་ལ་བ་གྱི་མེད། ཁོ་རེ།”

“ཉང་།” ངས་བཤད་པ་ཡིན། “ཁྱིད་གིས་དུས་རྟག་རྟ་ངའི་ལོ་ཚོད་ལ་བརྟེན་ནས་
འཕྱ་སྒོད་བྱེད་གྱི་འདུག ང་ཀི་འཇོན་པོ་དེ་ནང་བཞུགས་གྱི་ལོ་ཚུས་གྱི་འཇོན་པོ་ཞིག་
མིན། ཁྱིད་གིས་ང་ལ་ངའི་མཉམ་མའི་སྐོར་ནས་ཉེན་བརྒྱུ་གཏོང་དགོས་པ་མེད།” ང་
ཚོ་སྐར་ཟ་ཁང་གི་རྒྱུ་ལྟོགས་སྟེང་ལོག་ཅིང་། སྐབས་དེར་ཟ་ཁང་ཞབས་ཁུ་མས་
སྲང་ཤ་བསྐྱེད་མ་ཚ་བོའི་སུད་མི་ཚེ་བག་ལེབ་དེ་ཚོ་ཅོག་ཅེའི་སྟེང་བཞག་དེ་
ནས་སྐྱིར་བཏང་བྱས་པ་ཡིན་ན། རེན་ཀི་དེ་མ་ཐག་རྟ་ཟས་གྱི་སྟེང་ལ་མཚོངས་འགོ་
གི་རེད། ངས་རང་གི་ཁོང་ཁྱོད་འགོག་ཚེད་འདི་ལྟར་ལ་བ་པ་ཡིན། “ད་ནི་ང་ལ་དེའི་
སྐོར་གང་ཡང་ཉན་འདོད་མེད།” དེ་ནས་སྐོ་བྱར་དུ་རེན་གྱི་མིག་ལ་མིག་ཚུ་འཁོར་
སོང་ལ། ཡར་ལངས་ནས་རང་གི་ཟས་དེ་རྒྱངས་པ་འཁོལ་ལེར་དེ་སྐྱར་བཞག་ཅིང་།
ཟ་ཁང་གི་བྱི་ལོགས་ལ་བྱིན་སོང་། ཁོང་སྐར་མི་ཡོང་བར་དུས་གཏན་དུ་ཅིག་ལ་
འབྲམས་བྱིན་པ་ཡིན་ནམ་སྐྱམ་བྱུང་། ངས་ལ་མ་བྱས། ང་ཁོང་ཁྱོད་ལངས་ཡོད་ཅིང་།
ང་སྐད་ཅིག་གི་རིང་ལ་ཁོང་ཁྱོད་ལངས་པ་དེ་རེན་གྱི་སྟེང་ལ་བསྐོར་བ་རེད། འོན་ཀྱང་
ཁ་ལག་དེ་ལྟར་ལུས་པ་དེས་ང་སེམས་སྐྱོ་ཏུ་བརྟུག་པ་འདི་འདྲ་ལོ་མང་བོའི་རིང་ལ་
ཡོང་མ་མྱོང་། ... ས་དེ་མ་ལའབ་ན་འགྲིག་ཡོད། ... ཁོ་ནི་ཁ་ལག་ལ་སྐྱོ་འགོ་གི་རེད། ...
ཁོས་ཁ་ལག་འདི་ལྟར་བསྐྱར་ཏེ་ཁྱོད་ནས་ཐོན་མ་མྱོང་། ... དཔྱུལ་བ། གང་ལྟར་ཡང་
འདི་ནི་ཁོས་རང་མདོག་བསྟན་པ་ཞིག་རེད།

འཛིན་པ་ལྟར་གྱི་སྤྱི་ལོ་གསལ་ནས་སྐར་མ་ལྟ་ཉག་ཉག་ལ་ལངས་བསྐྱེད་སོང་ལ་དེ་
ནས་ནང་དུ་ལོག་ནས་མར་བསྐྱེད་སོང་།

“དེ་ནས་” ངས་ལབ་པ་ཡིན། “ཁྱེད་ཀྱིས་སྤྱི་ལོ་གསལ་དེར་ག་རེ་བྱས་བསྐྱེད་པ་ཡིན།
ལྷ་ཚུར་དམ་པོར་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནམ། ང་ལ་དམོན་མོ་བགྲངས་ནས་ངའི་མཁའ་
མའི་སྐོར་ནས་དགོད་གཏམ་གསར་པ་ཞིག་ལ་བསམ་སྐྱོ་བཏང་བ་ཡིན་ནམ།”

འཛིན་པ་ལྟར་ཁ་བརྩུ་མས་ནས་མགོ་བོ་གཡུགས་སོང་། “མིན། ཁོ་རེ། མིན། ཁྱེད་
རང་ཐད་དེ་གོ་ནོར་ཐེབས་སོང་། གལ་སྲིད་ཁྱེད་ཀྱིས་ཤེས་འདོད་ཡོད་ན། རེད་ ...”

“ལབ་ཤོག་ ང་ལ་ལབ་ཤོག” ངས་འདི་ཅུ་མ་ཞིག་བཤད་པ་ཡིན་ལ། ངས་ཁ་ལག་
ལས་ཡར་ཁྱོན་ནས་བལྟས་མེད། ངས་ནི་རང་ཉིད་གཅན་གཟན་གཏུ་མ་པོ་འདྲ་བོ་
ཞིག་ཏུ་ཚོར་བྱུང་།

468

“ང་དུ་གིན་བསྐྱེད་པ་ཡིན།” འཛིན་པ་ལྟར་བཤད།

“ཉང་། དམུལ་བ། ཁྱེད་གཏན་ནས་དུས་མ་ཚོུང་།”

“ཁྱེད་ཀྱིས་དེ་ལབ་ཀྱི་ཡོད་དམ། ཁྱེད་ཀྱིས་ཅེའི་ཕྱིར་ང་དུ་གི་མ་རེད་བསམས་
པ་རེད།”

“ཁྱེད་ཀྱིས་དུ་དགོས་པའི་ཚོད་ཅིག་ཐུངས་ཡོད་པ་མ་རེད།” ངས་བཤད་པའི་
དོན་དག་དེ་ཚོ་རེ་རེ་ནི་རང་གི་རང་ལ་བརྒྱབ་པ་ཞིག་རེད། ངས་རང་གི་སྐྱུན་ལྗོངས་
མ་དགའ་བའི་རིགས་གསང་བའི་ངང་ནས་ཉར་ཡོད་ཚད་སྤྱི་ལོ་གསལ་ལ་ཐོན་ཡོང་གི་
འདུག་སྟེ། ང་ནི་ངེ་འདྲའི་མི་འདྲ་ཞིག་རེད། ང་རང་རང་གི་སེམས་ཁམས་མ་དག་
པའི་གཏིང་རིམ་ནས་ཉེད་པའི་ང་ནི་ངེ་འདྲའི་སྐྱུག་མེར་ལང་བ་ཞིག་རེད།

རྒྱུ་གྱིས་མགོ་བོ་གཡུག་བཞིན་འདུག “མིན། ཁོ་རེ། ང་འུས་ནས་བསྐྱད་པ་
ཡིན།”

“སྐྱ་མཐུད་དང་། བྱིད་རང་ཉ་ཅང་ཁོང་སློབ་ལངས་ཅང་ཐོན་དགོས་འཁེལ་ཡོད་
པ་ཐག་ཚོད་ཡིན།”

“སལ། ང་ལ་ཡིད་ཆེས་བྱོས་དང་། གལ་སྲིད་བྱིད་རང་ངའི་སྐྱོར་གྱི་དོན་དག་
གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ལ་ཡིད་ཆེས་ཡོད་ན། དངོས་གནས་ང་ལ་ཡིད་ཆེས་བྱོས་དང་།”
ཁོང་གིས་ང་ལ་བདེན་པ་བཤད་ཀྱིན་ཡོད་པ་ངས་ཤེས་མོད། དོན་ཀྱང་བདེན་པ་
བཤད་ནས་སྐྱ་ན་མི་འདོད། ངས་ཁོང་ལ་ཡར་བལྟས་དུས་ངའི་ཡིད་སྐྱུག་པའི་གྲོད་
པའི་ནང་རྒྱ་མ་སེར་ག་ཅན་དེ་ཚོ་གཞུས་ལོག་བརྒྱབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ང་ནི་འཕྲོམས་
མེར་ཡོད་པ་རེད་བསམས་བྱུང་། དེ་ནས་ངས་ང་ཚོར་ཡོད་པ་ཤེས་བྱུང་།

“ཉང་། ཁོ་རེ། རྒྱུ་ དགོངས་པ་མ་ཚོམས། ངས་བྱིད་ལ་འདི་འདྲའི་རྣམ་འགྱུར་
ཚོན་ནས་བསྐྱབ་མ་ཚོུང་། མོ་རེད། ད་ཚོད་ཀྱིས་ང་ཤེས་པ་རེད། བྱིད་ཀྱིས་ཤེས་གསལ་
ལྟར། ང་ལ་ནི་མི་སྲུ་དང་ཡང་ཐག་ཉེ་བའི་འབྲེལ་བ་ཞིག་མེད་པ་དེ་ཚོད་ཀྱིས་ཤེས་
གྱི་ཡོད། གནས་སྣངས་འདི་འདྲ་བའི་སྐྱབས་སུ་ངས་ཅི་ཞིག་བྱེད་དགོས་པ་ཤེས་གྱི་
མི་འདུག ངས་དོན་དག་རྣམས་སྐྱུག་པ་བཞིན་ལག་རྒྱ་བརྒྱང་ཞིང་དེ་ནས་གང་
དུ་འདོག་དགོས་པ་ཤེས་གྱི་མི་འདུག ད་དེ་བརྗེད་རོགས་གནང་།” ལྟ་ཡི་ཁྲམ་པ་
དང་འདྲ་བ་དེས་ཟ་མགོ་རྒྱགས་སོང་། “དེ་ངའི་ཚོར་འཁྲུལ་མ་རེད་ལ། དེ་ངའི་ཚོར་
འཁྲུལ་མ་རེད།” ངས་ཁོ་ལ་ལབ་པ་ཡིན། “ཞེན་པ་ལོག་པའི་འདིག་རྟེན་འདི་ན་ངའི་
ཚོར་འཁྲུལ་ཞིག་མེད། བྱིད་ཀྱིས་ཤེས་གྱི་མི་འདུག་གམ། ངས་དེ་ལྟར་བྱེད་མི་འདོད་
ལ། བྱེད་ན་རུང་གི་མ་རེད། ཡོང་གི་མ་རེད།”

“ལགས་སོ།། ཁོ་རེ། ལགས་སོ།། ཡིན་ན་ཡང་ང་ལ་མཉན་ནས་ཡིད་ཆེས་བྱེད་
རོགས།”

“ངས་བྱེད་ལ་ཡིད་ཆེས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ངས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།” འདི་ནི་ཕྱི་རྫོང་དེའི་སྐྱེ་
སེམས་སྐྱོ་བ་དེ་རེད། མཚན་མོ་དེ་ལ་རྟེན་དང་དང་གཉིས་ཨོག་ལ་རྟོ་མ་ནས་ཡིན་
པའི་བྱིམ་ཚང་ཞིག་ལ་སྡོད་དུ་བྱིན་པའི་སྐབས་ལ་ཉ་ལས་པའི་རྫོག་འཛིང་སྣ་ཚོགས་
པ་ཞིག་མངོན་ཡོང་སོང་།

ཁོང་ཚོ་ནི་བདུན་སྟག་གཉིས་ཀྱི་གོང་ལ་ང་རྟེན་མར་གོང་བྱེད་དུ་ཁེར་འདུག་
བྱས་སྐབས་ཀྱི་ངའི་བྱིམ་མཚེས་རེད། ཨ་མ་ནི་ཇི་ལྟར་གྱི་དོར་མ་གོན་པའི་བྱེད་མེད་
བཟང་པོ་ཞིག་ཡིན་ལ། མོས་རང་གི་བྱིས་པ་རྣམས་གསོ་སྦྱོང་བྱེད་ཆེད་དགུན་གྱི་
རིང་ལ་རི་མགོར་རྩོ་སོལ་གྱི་རྫོང་འཁོར་བསྐོར་གྱི་ཡོད་པ་རེད། བྱིས་པ་བསྐོར་
པས་བཞི་འདུག་ མོའི་ཁྱོ་གས་ལོ་མང་པོའི་གོང་དུ་མོ་བསྐྱར་འདུག་ལ། མ་བསྐྱར་
གོང་དུ་ཁོང་ཚོ་ཨ་མེ་རི་ཀའི་ཡུལ་དུ་འདུད་འཁོར་ཞིག་གི་ནང་ནས་འགྲུལ་བཞུད་
བྱས་འདུག་ ཁོང་ས་ཐག་རིང་ཨིན་ཏེ་ཡ་ན་མངའ་སྡེ་ནས་ཨེལ་ཨེ་བར་དུ་འདུད་
འཁོར་དེའི་ནང་ནས་བསྐོར་བསྐྱོད་བྱས་པ་རེད། དེ་ནས་ལམ་གྱི་བཞི་མདོའི་ཆང་
ཁང་རྣམས་སུ་གཟུང་ཉི་མའི་ཕྱི་རྫོང་ཆང་གིས་ཉ་ཅང་བཟེ་བ་དང་། མཚན་ལ་གྱི་
ཐར་རོལ་དབྱངས་བཏང་ནས་གད་མོ་བགད་པ་ལ་སོགས་པའི་དུས་ཚོད་སྦྱིད་པོ་
མང་པོ་བཏང་བའི་རྗེས་སུ། སྐྱེན་ཆུན་དེ་སྐོ་བྱུར་དུ་སྐྱེན་འགག་གི་ཞིང་ཁའི་ཁྲོད་དུ་
པར་བྱིན་པ་དང་། དེ་ནས་གཏན་དུ་བྱིར་ལོག་མ་ཡོང་བ་རེད། མོའི་བྱིས་པ་རྣམས་
ནི་ཉ་ཅང་བཟང་པོ་རེད། ཆུན་ཤོས་དེ་ནི་བྱེད་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། དབྱར་ཐོག་དེར་
བྱིམ་དུ་མི་འདུག་མོད། ཡིན་ན་ཡང་རི་བོའི་ངོགས་སུ་སྐར་བཏབ་པ་ཞིག་ཏུ་ཡོད་པ་

རེད། དེའི་འོག་མ་ནི་ཡིད་དུ་འོང་བའི་ལོ་ན་བརྒྱ་གསུམ་ཅན་གྱི་སུ་མོ་ཞིག་རེད་ལ།
 མོས་སྐྱེན་ངག་འབྲི་ཞིང་། ཞིང་ཁ་ནས་མེ་ཏོག་འཐུ། ཆེར་བསྐྱེད་ནས་སློབ་བརྟན་
 འཕམ་ཡུལ་རོ་ལི་ལུང་ཅེས་པ་ཅུ་འཕམ་སྟོན་པ་ཞིག་བྱེད་འདོད་པ་རེད། མིང་ལ་
 ༩་ཞེད་ཟེར། དེ་ནས་རྒྱང་རྒྱང་རྣམས་རེད། ཇི་མ་མི་རྒྱང་རྒྱང་ནི་མཚན་མོར་མེ་
 བཏང་བའི་མཐའ་སྐོར་དུ་བསྐྱད་ཅིང་། ཁོང་གིས་ “ཞོ་ཞོག་བརྒྱུ་མ་”བྱེད་ཀ་ཅན་
 ཡང་བསྐྱེད་མ་ཟེན་གོང་ནས་དགོས་ཞེས་དུ་སྐྱད་རྒྱག་ ལུ་སིལ་རྒྱང་རྒྱང་གིས་
 བྱི་འབྲུ་སྲིན་གསོ་ཉར་བྱས་ཡོད་ཅིང་། དེ་དག་ནི་ས་འབྲུ་དང་། རྒྱང་རྒྱའི་རྒྱང་ས་པ།
 འབྲུ་བསེ་བའི་རིགས། དེ་ནས་ས་ལ་རུར་ཚད་ཉར་ནས་དེ་དག་ལ་མིང་རེ་བཏགས་
 བས་རྟོན་གནས་གོ་སྐྱིལ་བྱེད། ཁོང་ཚོ་ལ་བྱི་བཞི་འདུག ཁོང་ཚོ་རང་གི་རྒྱང་རྒྱལ་
 དང་རྒྱོ་རྒྱང་ལུན་པའི་མི་ཚེ་དེ་གཞིས་ཆགས་གསར་པའི་ལམ་ཐུན་གྱི་སྟེང་ན་རོལ་
 བཞིན་ཡོད་པ་དང་། བྱི་མ་མཆོས་ཚའི་རྒྱང་བཀྱར་འོས་པའི་ཡ་རབས་བཟང་སྟོན་གྱི་
 ལྟ་སྟངས་དེའི་དམའ་འབེབས་སོག་ཡུལ་དུ་རྒྱར་འདུག དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི། བྱད་མེད་
 ཉམ་ཐག་འདིའི་ཚོ་གས་མོ་བསྐྱར་བ་དང་། ཁོང་ཚོས་ར་སྐོར་ནང་དུ་གད་སྐྱེགས་
 རྒྱང་ས་པས་རེད། མཚན་མོའི་སྐྱབས་སུ་ཇེན་མར་གོང་བྱེད་གྱི་སློབ་འོད་ཚང་མ་
 བྱི་གཤམ་འོག་གི་ཐང་ན་ཡོད་པའི་ཆེས་ཆེ་བའི་འཁོར་ལོ་ཞིག་དང་འདྲ་བར་འཁོད་
 འདུག ཁང་པ་ལ་ཆ་བཞག་ན། རི་བོ་རྣམས་གྱིས་རི་འདབས་འདྲོག་བཞིན་ཐང་ལ་
 རུར་ནས་ཡོང་བ་དང་འདྲ་བའི་རུབ་ཕྱོགས་གྱི་ཆ་དེ་ལ་གཏོགས་ཤིང་། བསྐྱལ་པ་ལ་
 ཐོག་གི་སྐྱབས་ལ་རྒྱ་མཚོ་དང་འདྲ་བའི་མི་སི་སི་གཅིང་པོ་ནས་མཆོད་ཡོང་བའི་
 བ་རྒྱབས་སྟེ་མོ་དག་ནི། མཚོ་སྒྲིང་གི་རི་རྒྱང་རྣམས་ཏེ་ཨི་མན་སི་མཚོ་སྒྲིང་དང་། བ་
 ཨིག་ཁ་མཚོ་སྒྲིང་། དེ་ནས་ཡོང་སི་མཚོ་སྒྲིང་ལྟ་སྟངས་ལ་དེ་འདྲའི་གོར་གོར་ཞིག་

དང་ཆེས་གྲ་འགྲིག་པའི་སྟེགས་བྱ་ཞིག་བཟོ་ཆེད་མཆེད་ཡོང་བ་རེད། རྒྱུ་དེར་ཕྱིན་
 སོང་ལ། ཁོང་ནི་ཁོང་ཚོ་དང་། དམིགས་བསལ་གྱིས་རྗེ་དང་མཐོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་
 རུལ་ནག་ཐོན་ཅིང་དགའ་སྟོན་ལྟོས་འདུག འོན་ཀྱང་ངས་ཁོང་ལ་མོ་ལ་ལག་པས་
 མ་ཐུག་ཅིས་ཉེན་བརྟན་བཏང་བ་ཡིན་ལ། ཏ་ལམ་གཏོང་དགོས་འཁེལ་གྱི་མེད་པ་འདྲ།
 བྱད་མེད་ནི་སོ་ཚོ་གའི་བྱད་མེད་ཅིག་རེད། མོས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་རྒྱུ་རྒྱུ་བར་འགྲོ་
 སོང་། འོན་ཀྱང་མོ་ནི་ངོ་ཚ་སློན་པོ་རེད་ལ། ཁོ་ཡང་ངོ་ཚ་སློན་པོ་རེད་འདུག མོས་
 བཤད་རྒྱ་ལ། རྒྱུ་གིས་ཕྱིན་ཚར་བའི་མོའི་ཚོ་གའི་དེ་བཞུག་སོང་ཟེས། “ཁོང་
 འདྲ་བོ་ཞིག་རེད། ཨོ། ངས་བཤད་ལ། ཁོ་ནི་སྟོན་པ་ཞིག་ཡིན།”

མཇུག་འབྲས་ནི་གང་སྟེགས་སྤུངས་པའི་སྟོན་ཁང་དེར་རྟེན་ཅོར་དང་བཅས་
 སྤྱི་རག་འབྲུང་བ་དང་། ཁ་ཟས་ཟ་ཞོར་གི་ཚོ་སྟོན་པ། ས་སྤུང་ཁེར་རྒྱུང་བ་ཞེས་པའི་
 རྒྱུང་འབྲིན་གཏོང་བ་བཅས་རེད། རྟོག་ཟིང་ནི་ཕྱེ་མ་ལེབ་གྱི་སྤྱིན་སྤུང་ཞིག་དང་འདྲ་
 བར་བསྐྲངས་སོང་སྟེ། མི་ཚང་མས་རྣམས་ཁོ་ཞེས་འབོད་པའི་བྱད་མེད་འདིས་རང་
 གིས་ལོ་མང་པོའི་རིང་ལ་ཉོ་རྒྱ་ཡིན་ཞེས་ལབ་ལབ་ནས་མཐར་ཐུངས་འཁོར་རྟེན་
 གོག་ཅིག་ཉོ་ལ་ཉེ་བ་དང་། དེའི་ཆེད་དུ་ཉེ་ཆར་སྟོར་མོ་འགའ་ཞིག་སྟོ་བྱར་དུ་ཐོབ་
 འདུག དེ་མ་ཐག་རྒྱུ་གིས་རྒྱུངས་འཁོར་འདེམས་རྒྱ་དང་རྒྱུངས་འཁོར་གྱི་གོང་ཚད་
 ལ་བཟུ་རྒྱུའི་འགན་སྲུང་སྤངས་སོང་ལ། དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི་ཁོང་གིས་རྒྱུངས་འཁོར་དེ་
 བེད་སྟོན་གཏོང་འདོད་བྱུང་བ་བཤད་མ་དགོས་པ་རེད། དེ་ཡང་སྟོན་ལྟར་ཁོང་གིས་
 ཕྱི་དྲོའི་ཆ་ལ་མཐོ་སྟོབ་གྱི་བྱ་མོ་རྣམས་སྟོབ་བྲ་གྲོལ་ནས་ཡོང་བ་དག་སྤངས་ནས་རི་
 མགོར་འབྱུང་འདོད་པ་རེད། ཉེས་མེད་ཉམ་རྒྱུང་རྣམས་ཁོ་ནི་དོན་གང་ལ་ཡང་
 མོས་མཐུན་བྱེད་ཚོག་ཚོག་ཅིག་འདུག འོན་ཀྱང་། ཁོང་ཚོ་རྒྱུངས་འཁོར་བཅོང་ས་

ལ་བསྐྱབས་དུས་མོ་རང་རང་གི་སྒོར་མོ་དང་ཁ་འབྲལ་འདོད་མེད་པ་དང་། རྒྱངས་
 འཁོར་བཅོང་མཁན་གྱི་མདུན་དེར་ལངས་ནས་བསྐྱད་སོང་། ཇི་ནི་ནི་ཨ་ལ་མེ་ཏ་
 ལམ་ཆེན་གྱི་སྟེང་དུ་ཐལ་བའི་ཁོད་དུ་མར་བསྐྱད་ནས་རང་གི་བྱ་རྒྱུ་རྒྱས་དཔལ་བ་
 ལ་གཞུས་སོང་། “སྒོར་མོ་བརྒྱལ་ལ་འདི་ལས་ཡག་ཅིག་རག་གི་མ་རེད་ལ།” ཁོང་གིས་
 མོ་དང་ལྷན་དུ་སྐྱར་སྐྱད་ཆ་བཤད་གྱི་མེན་ཞེས་མནའ་བོར་བ་དང་། རང་གི་གདོང་
 མདོག་དམར་སྐྱུག་དུ་མ་གྱུར་གྱི་བར་དུ་དམོད་མོ་བགྲངས་སོང་ལ། ཇི་ལྟར་ཡང་
 ཁོང་ནི་རྒྱངས་འཁོར་གྱི་ནང་ལ་མཚོངས་ནས་དེ་བསྐོར་ཉེ་འགྲོ་བའི་བསུང་བྱེད་པའི་ཚད་
 བ་འདུག “ཨོ། ཨོག་ལ་ཉོ་མའི་སྐྱེན་པ། སྐྱེན་མ། སྐྱེན་པ་འདི་ཚོ། འདི་ཚོ་ལ་འགྱུར་
 བ་ཁྱོད་ནས་འགྲོ་གི་མ་རེད། ཇི་འདྲའི་ཁྱོད་ཡོངས་ནས་སམ་ཡིད་ཆེས་དཀའ་བའི་
 ཚོད་གྱི་སྐྱེན་པ་ཞིག་རེད། ཐག་གཅོད་བྱེད་པའི་དུས་ཚོད་ལ་བསྐྱབས་དུས། གི་བ་
 སྐྱོན་ཅན། རྒྱག་ཤོར། རྒྱང་ནད་ཅན་འདི། ཁོང་ཚོར་རང་གིས་གང་ཞིག་འདོད་པ་
 དེས་འདིགས་དངངས་སྟོན་པ་དེ་ལས་ལྷག་ཅིག་ཅི་གང་གིས་ཀྱང་མི་སྟེར། དེ་ནི་
 སྐར་ཡང་ ངའི་ས་རེད། ངའི་ས་རེད། ངའི་ས་རེད་ལ།”

ཇི་ནི་ནི་མཚན་མོ་དེར་ཉ་ཅང་དགའ་འདུག གང་ཡིན་ཟེར་ན། ཁོང་གི་ཆ་བོ་
 སམ་ ལྷ་ར་ཇི་ཆང་ཁང་ཞིག་དུ་ང་ཚོ་ལ་ཐུག་གི་ཡོད་པ་རེད། ཁོང་གིས་ ཀ དབྱིབས་
 གྱི་སྟོན་ཐུང་གཅང་མ་ཞིག་གོན་འདུག་ལ་འཇུ་མ་གྱིས་ཁེངས་འདུག “ད་ཉོན་དང་།
 སལ། བྱེད་ལ་སམ་གྱི་སྒོར་བཤད་དགོས་ཡོད། ཁོང་ངའི་ཆ་བོ་རེད།”

“གང་ལྟར་ཡང་། བྱེད་གྱིས་རང་གི་ས་བཅའ་བ་ཡིན་ནམ།”

“དེ་རིང་ཕྱི་དྲོར། ཁོ་རེ། ང་ཇིག་སེ་ཡི་རང་འདེམས་ཟ་ཁང་ལ་མར་ཕྱིན་པ་ཡིན།
 དེར་སྟོན་ཆད་ཁོང་གིས་དངོས་གནས་མགོ་འཕྲོམས་བཞིན་ཆང་ཚོ་ནས་སྐྱི་རག་”

ལྷག་ཏུ་འགྲོ་ཞིང་། དེའི་སྤྱི་བཏག་གིས་གཤེ་གཤེ་ཚེ་ཐག་ཚོད་མོག་ནས། ལོ་མ་པ་
 འཁྲོར་བཞིན་སྤྱི་ལ་འགྲོ་གི་རེད། ལོང་དེ་ན་མི་འདུག་དེ་ནས་ང་མིན་དང་འཇུག་ལང་
 གི་འཁྲིས་ན་ཡོད་པའི་སྐྱ་བཞུར་ལང་ལ་བྱིན་པ་ཡིན། མི་འདུག་དེར་མི་འདུག་ཀྱང་
 པོ་ཞིག་གིས་ང་ལ་བཤད་དོན་ལ། ལོང་གིས་མེ་འཁོར་ལྷགས་ལམ་བདག་གཉེར་ལས་
 ཀ་བ་རྣམས་ཀྱི་མ་བྱུན་སྤྱི་ལ་ལང་ཞིག་ཏུ་ལས་ཀ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། ཨ་མ་མ། དེ་
 ལ་བསམ་སློ་ཐོངས་དང་། ཡང་ན། བེའུ་ཡིང་ལ་འདྲ་མངའ་སྡེར་སློ་སི་ཐོན་དང་མེན་
 ཞེས་པའི་ལྷགས་ལམ་བཟོ་གྲར་ཅིག་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད་ཟེར། ཡིན་ན་ཡང་། ང་ལོང་
 ལ་ཡིད་ཆེས་མེད། ལོང་ཚོས་སློར་མོ་སྐར་མ་ལྷ་ཡི་དོན་ཏུ་ཚད་ལས་འདས་པའི་རླུ་
 རླུང་བཟོ་གི་རེད། ད་འདི་ལ་ཉོན་དང་། ང་བྱིས་པ་ཡིན་ཏུས་ང་ལ་སློ་ཐག་ཉེ་པའི་
 ཚོ་བོ་སམ་ ལྷ་ར་རྒྱུ་དཔའ་བོ་དོ་མ་ཞིག་ཡིན། ལོང་གིས་རི་གསེང་ནས་ཨ་རག་ནག་
 ཚོང་བྱས་མྱོང་བ་རེད། ཐེངས་གཅིག་ལོང་དང་རང་གི་སྤྱི་བཏགས་ཀྱིས་ཁུ་ཚུར་
 ཀྱིས་འཛིང་རེས་ཏེ་ལས་པ་ཞིག་བྱས་པ་དེ་ནི་ར་སྐོར་གྱི་ནང་ཏུ་ཚུ་ཚོད་གཉིས་རིང་
 འགོར་བ་དང་། བྱད་མེད་རྣམས་ནི་སྐད་ཚོར་ཤོར་ཞིང་འཇིགས་དང་ངས་སྐྱེས་པ་
 རེད། ང་ཚོ་མཉམ་ཏུ་ཉལ་གྱིན་ཡོད། ངའི་བྱིས་མི་རྣམས་ཀྱི་ལོད་ནས་ང་ལ་ཤ་ཚོ་
 བའི་སེམས་ཁུར་བྱེད་མཁན་དེ་རེད། དེ་ནས། དོ་དགོང་སྐར་ཡང་ལོ་དོ་བདུན་གྱི་
 བང་ཐེངས་དང་པོར་ང་ལོང་ལ་ཐུག་ཏུ་འགྲོ་གི་ཡོད། ལོང་མི་སུ་རི་མངའ་སྡེ་ནས་
 ཚུར་ལོག་ཅམ་རེད།”

474

“ལྷོད་ཀྱིས་ཅི་ཞིག་སྐྱབ་འདོད་ཀྱི་ཡོད།”

“སྐྱབ་འདོད་པ་མིན། ལོ་རེ། ངས་རང་གི་བྱིས་ཚང་ལ་ཅི་ཞིག་འབྲུང་བཞིན་ཡོད་
 པ་དེ་ཤེས་ན་འདོད་པ་ཅམ་ཞིག་ཡིན། ང་ལ་བྱིས་ཚང་ཞིག་ཡོད་པ་རེད། དེ་ལ་སོམས་

དང་། སལ། དེ་ལས་ཀྱང་དམིགས་བསལ་ཞིག་ནི། ངས་བརྗེད་པར་གྱུར་བའི་བྱིས་
 དུས་ཀྱི་དོན་ཅམས་ཁོང་གིས་ང་ལ་བཤད་དུ་འདུག་ཅེ་འདོད། ངས་དཔྱད་ཅེ་འདོད།
 དཔྱད་ཅེ་འདོད།” ངས་ཀྱི་ཅེ་འདོད་འདྲའི་སློབ་སྦྱང་དང་དགའ་བ་སྐྱེས་པ་མཐོང་མ་
 མྱོང་། ང་ཚོས་ཚང་ཁང་དུ་ཁོང་གི་ཚ་བོ་ལ་སྐྱེག་ནས་བསྐྱད་པའི་རིང་དེར་ཁོང་གིས་
 གོང་ཁྱེར་ནང་གི་ལོ་རྒྱུད་རྒྱལ་སྤོང་མགོ་སྤོང་མང་པོ་ཞིག་ལ་སྐྱད་ཆ་བཤད་སོང་ལ།
 ཤོག་ཁག་གསར་པ་དང་གནས་ཚུལ་གསར་པ་ལ་བརྟུག་དཔུང་བྱས་སོང་། དེ་ནས་
 མེ་རི་ལུ་ཉེ་ཆར་ཀྱེ་མར་གོང་ཁྱེར་ལ་བསྐྱེབས་ཡོད་སྟབས་ཁོང་གིས་དེའི་སྐོར་ལ་
 འདྲི་ཅད་བྱས་སོང་། “སལ། ང་ལོ་རྒྱུད་བའི་སྐབས་ལ། ངས་ཞིང་པའི་སྲང་ཤ་ཚལ་ཁྱ་
 ཞིག་ཉེ་སྐྱེའི་དོན་དུ། གསར་ཤོག་ཚོང་སྟེགས་ལས་དདུལ་བསལ་མ་ཅམས་རྒྱ་བྱིར་
 ང་ཟུར་འདི་ལ་ཡོང་གི་ཡོད་ལ། དེ་དུས་པ་གིའི་རྒྱབ་མདོག་ཅན་གྱི་སྟག་མོད་ཅིག་པ་
 གིར་ལངས་ཡོད་པ་དེ་ནི་སེམས་ན་དམར་གསོད་ཁྲག་སྐྱོར་མ་གཏོགས་ཅི་ཡང་མེད་
 མཁན་ཞིག་ཡིན། ཁོང་དང་གཅིག་རྗེས་གཉིས་མཐུད་ཀྱིས་འཇིགས་ཡེར་བའི་འཇུག་
 འཇིང་ཤོར་བ་རེད་ལ། ད་དུང་ཡང་ངས་ཁོང་གི་ཚ་བུ་ལ་ཅམས་དཔྱད་ཀྱི་འདུག་ལོ་
 མང་པོ་མང་པོ་ནས་ད་བར་དུ་ཁོང་ཟུར་དེ་ཅུ་ལངས་ལངས་ལ་བསྐྱད་པ་དེས་གཞི་
 ཅམས་རྗེ་སྐྱོམ་ལ་བརྟེན་འདུག་ལ། བཅོམ་གྱིས་དམ་ལ་བརྟགས་འདུག་དེ་ཆ་ཁོང་ནི་
 མཐའ་གཅིག་ཏུ་སྐོར་ལ་འབབ་ཅིང་། མི་ཚང་མ་དང་ལྷན་དུ་བཅོད་པ་སྐྱོམ་ཞིང་།
 གང་ཡིན་དང་དུ་ལེན་མཁན་ཞིག་ཆགས་ཡོད་པ་རེད། ཁོང་ནི་ཟུར་དེ་ཡི་ཅ་དངོས་
 འདྲ་པོ་ཞིག་ཆགས་འདུག་ཞིང་གྱིས་དོན་དག་ཅི་ཞིག་བྱུང་བ་དེ་ཤེས་སོང་ངམ།”

དེ་ནས་སམ་བསྐྱེབས་བྱུང་ལ། ལྷན་གྱིང་། ལྷ་སེལ་ལུར་ཡོད་པ། ལོ་ན་སུམ་ཅུ་
 སོ་སྤེའི་ཚོད་ཅན། ལས་ཀ་བའི་ལག་པ་འཇུར་མདུད་ཅན་ཞིག་རེད། ཀྱིས་གྱིས་གྱིས་

འབས་དང་བཅས་ཁོང་གི་མདུན་དེར་ལངས་བྱུང་། “མིན།” སམ་ ལྷ་ར་ཁྱི་ཡིས་
བཤད། “ངས་ད་ཆང་འཐུང་གི་མེད།”

“ལྷོས་དང་། ད་ལྷོས་དང་།” ཁྱི་གྱིས་ངའི་ན་ལམ་དུ་ཤུབ་བཤད་བྱས། “ད་ནི་
ཁོང་གིས་ཆང་འཐུང་གི་མི་འདུག ལྷོན་ཆང་ཁོང་ནི་གོང་པའི་ནང་གི་ཨ་རག་གི་
རྒྱལ་པོ་ཆེ་ཤོས་དེ་ཡིན་པ་རེད། ད་ནི་ཁོང་ཆོས་ལ་ཞུགས་ཡོད་པ་རེད། ཁོང་གིས་ང་
ལ་ཁ་པར་བརྒྱུད་ནས་ལབ་བྱུང་། ཁོང་ལ་རོལ་དང་། མི་འདིའི་འཐུར་བ་ལ་རོལ་
དང་། ངའི་དཔའ་བོ་ནི་ཉ་ཅང་ཁྱད་མཚར་ཆགས་འདུག” སམ་ ལྷ་ར་ཁྱི་ཁོང་གི་
ན་གཞོན་ཆ་བོ་དེ་ལ་དོགས་པ་སྐྱེས་འདུག ཁོང་གིས་ང་ཚོ་རང་གི་ལྷོན་སྐྱེ་ཅན་གྱི་
རྒྱངས་འཁོར་སློ་གཉིས་མ་རྙིང་པ་དེའི་ནང་དུ་བསྐྱོར་བ་ཞིག་རྒྱག་ཏུ་འབྲིང་སོང་།
དེ་འཕྲལ་ཁོང་གིས་ཁྱི་གྱི་སྐྱོར་ལ་རང་གི་ལངས་ཕྱོགས་གང་ཡིན་པ་དེ་གསལ་
པོར་བཅོས་སོང་།

476

“ད་ ཁྱི་ ལྷོས་དང་། ད་ནི་ང་ ཁྱེད་དང་ཁྱེད་གྱིས་ང་ལ་བཤད་ཅིས་ཁྱེད་གྱི་ཡོད་
པའི་དོན་དག་དེ་ཚོར་ཡིད་ཆེས་གང་ཡང་མེད། ང་དོ་དགོང་ཁྱེད་ལ་ཐུག་ཏུ་ཡོང་བའི་
རྒྱ་མཚན་ནི། བྱིས་ཚང་གི་ཆེད་དུ་ཤོག་གུ་གཅིག་ལ་ཁྱེད་གྱིས་མིང་ཉགས་རྒྱག་
དགོས་གྱི་འདུག ད་ཆ་ཁྱེད་གྱི་ས་དེ་ང་ཚོའི་ཁོངས་སུ་བཅེ་གི་མི་འདུག་ལ། ང་ཚོས་
མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཁོང་དང་འབྲེལ་བ་གང་ཡང་འཛིན་འདོད་མེད། ངས་འདི་བཤད་
པ་ལ་དགོངས་པ་མ་ཚོམས། ད་ནས་བཟུང་ཁྱེད་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་ཡིན།” ངས་ཁྱི་ལ་
བལྟས་པ་ཡིན། ཁོང་གིས་གདོང་སྐྱད་ཅིང་ཐེ་ནག་ལ་ལྷུར་འདུག

“ཨོ་རེད། ཨོ་རེད།” ཁོང་གིས་བཤད། ཆ་བོ་དེས་སྲ་མཐུད་ནས་ང་ཚོ་རྒྱངས་
འཁོར་ནས་འབྲིང། དེ་བཞིན་ང་ཚོ་ལ་འབྲུག་པ་མངར་མོའི་ཁ་བས་ཀྱང་ཉོས་བྱུང་།

དེ་ལྟར་ན་ཡང་རྒྱུ་མཉམ་པ་ལས་འཕྲོས་པའི་དྲི་བ་གྲངས་མེད་ཅིག་ཁོང་ལ་
 དྲིས་སོང་ལ། ཚ་བོས་ཀྱང་དེ་དག་ལ་ལན་འདེབས་བྱས་སོང་། ལྷག་པོར་ཅིག་གི་རིང་
 ལ་རྒྱུ་དགའ་སྣང་གིས་ཚོས་ཏེ་སྤྲོད་ཡང་རྩལ་ནག་ཐོན་གྲབས་བྱས་སོང་། ཨོ་
 དགོང་མོ་དེ་ལ་ཁོང་གི་ས་རྒྱ་རྒྱང་གོག་དེ་གང་དུ་ཡོད་དམ། ཚ་བོ་དེས་ང་ཚོ་སྤྲོད་ཀྱི་
 རལ་གྲང་ལམ་དང་ཨ་ལ་མེ་ཏུ་ལམ་ཆེན་བསྐྱོད་པའི་དེར་ཡོད་པའི་བསྐྱོར་བསྐྱོད་སྐྱུ་
 མའི་འཕྲུབ་སྟོན་གྱི་སྟོན་འོད་ཡིད་སྦྱག་པ་ཡོད་ས་དེར་མར་འབབ་བརྒྱུ་སོང་། ཁོང་
 གིས་སང་ཉེན་གྱི་དྲོད་ཆ་ལ་རྒྱུ་དང་ལྷན་དུ་ཡིག་ཆ་ལ་མིང་རྟགས་འགོད་པའི་
 དུས་ཆད་བཅོས་ཏེ་ཐོན་གྱིན་སོང་། ངས་རྒྱུ་ལ་བཤད་དོན་ལ། འཛིག་རྟེན་འདིའི་
 བྱང་ཁོང་ལ་ཡིད་ཆེས་མཁན་སྲུ་གང་ཡང་མེད་པ་དེ་ལ་སེམས་སེམས་བྱུང་ལབ་པ་ཡིན།

“ངས་ཁྱེད་ལ་ཡིད་ཆེས་བྱེད་པ་དེ་མ་བརྗེད་པ་གྱིས། ལ་སང་གྱི་དྲོད་ངས་ཁྱེད་ལ་
 ཐོན་རྟགས་ཆ་བོད་སྟོན་བརྗོད་བྱས་པ་དེ་ལ་ཚད་མེད་པའི་སེམས་སེམས་བྱེད་གྱི་ཡོད།”

“ཨོ་ལགས་སོ། ཁོ་རེ། དེ་ལ་མོས་མཐུན་བྱས་པ་ཡིན།” རྒྱུ་མཉམ་བཤད་བྱུང་།
 ང་ཚོས་བསྐྱོར་བསྐྱོད་སྐྱུ་མའི་འཕྲུབ་སྟོན་དེ་ལ་དགུས་གཅིག་ཏུ་རོལ་བ་ཡིན། དེ་ཅུ་
 ཡུམ་ཆེན་མེ་རེ་བསྐྱོར་ནས་སེབས་ཟེར་བའི་བྱིས་པ་ཞོན་ཅེད་འཕྲུལ་འཁོར་དང་།
 དཔུངས་འཁོར། མ་ཚོས་ལོ་རྟོག་གི་ཡོས། རྒྱུ་ཅེད་འཁོར་ལོ། ཤིང་སྤྱེ། དེ་ནས་རིན་
 གྱི་དོར་མ་གོན་པའི་རྒྱུ་མཉམ་གྱི་བྱུང་རྣམས་འབྲམས་ནས་འགོ་བ་བཅས་འདུག
 འཛིག་རྟེན་སྟེང་གི་སྤྱུ་གཞས་ཡིད་སྐྱོ་བ་རེ་རེ་དང་ལྷན་དུ་ཐལ་བ་ནི་གནམ་གྱི་སྐར་
 མ་ལ་སྟེག་འགོ་གི་འདུག རྒྱུ་མཉམ་ནི་བཀའ་བྱས་ཟད་པའི་རིན་ལེབ་མེ་སི་རྟགས་
 ཅན་གྱི་དོར་མ་ཞིག་དང་། T དབྱིབས་ཅན་གྱི་སྟོན་སྤང་ཞིག་གོན་ཡོད་པ་རེད་ལ།
 སྟོ་སྤང་དུ་ཁོང་ནི་དངོས་གནས་སྤྲོད་ཡང་རྒྱུ་མཉམ་གྱི་མི་ཞིག་དང་འདྲ་བོ་ཆགས་

478

འདུག དེར་ལྟོ་མོ་ཐོད་ལེབས་མ་གོན་ཅིང་ཁ་སྐྱ་བཞག་ལ། ལྟོད་སྐྱང་ལ་སྐྱ་བཏབ་པ།
 སྐྱག་སྐྱག་ལ་ལོན་མཁན་གྱི་བྱིས་པ་རྣམས་གྲུར་གྱི་རྒྱབ་ལོགས་གྱི་ཚོན་ཐག་ཡོད་ས་
 དེར་འཁོར་ཡོད་པ་དེ་ཚོའི་མཉམ་དུ་ལེབ་སྐྱེ་སི་རྟགས་ཅན་གྱི་རིག་གྱི་དོར་མ་དང་
 རྒྱ་སེ་མེ་དོག་ཅན་གྱི་ལྟོད་སྐྱང་གོན་པའི་བྱུ་མོ་མངོས་མ་རྣམས་འདུག དེར་མེག་སི་
 ལོའི་བྱུ་མོ་ཡང་འདུག་ལ། དེའི་གས་གྱི་བྱུ་མོ་ཉ་ལས་པ། གཟུགས་པོ་སྤྱུགས་མ་ཅམ་
 གྱི་རིང་ཚད་ཅན། མིའུ་སྐྱང་ཞིག་ལ་འདྲིག་རྟེན་འདི་ན་ཆེས་མངོས་ཤིང་སྤྱུག་པའི་དོ་
 གདོང་ཅན་ཞིག་ཡོད་པ་དེས་རང་གི་རོགས་པ་ལ་ཁ་འཁོར་ནས། “ལོ་རེ། ལྟོ་མེ་བཟེ་
 ལ་ཁ་པར་གཏོང་ལ་དེ་ནས་ཐོན་འགོ།” ཞེས་བཤད་སོང་། མོ་མཐོང་བ་དང་ཁྱེན་གྱི་
 ལམ་དེ་རུ་ཤི་བ་ལྟར་ཉད་དེ་བསྐྱད་སོང་། མཚན་གྱི་སྤྱན་ནག་གི་ཁྲོད་ནས་ཆེས་ཆེ་
 བའི་གྱི་ཞིག་ལོང་ལ་བརྟུགས་པ་རེད། “ལོ་རེ། ང་མོ་ལ་དགའ། མོ། མོ་ལ་དགའ་ ...”
 ང་ཚོ་དུས་ལྟར་རིང་པོ་ཞིག་ལ་མོའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་དགོས་བྱུང་། མཐའ་མཇུག་དེར་
 མོ་རང་མགོན་ཁང་ཞིག་གི་ཁ་པར་གཏོང་ཁང་ཞིག་ནས་ཁ་པར་གཏོང་ཆེད་ལམ་
 ཆེན་གྱི་ས་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་སོང་། ཁྱེན་གྱིས་ཁ་པར་ཨང་དེབ་ནང་གི་ཤོག་ངོས་དག་ལ་
 ལྟ་ལྟུང་བྱེད་ཀྱིན་འདུག་མོད། ཁོ་ལྟར་མཉམ་ཁོང་འཁོར་བ་ཞིན་མོ་ལ་ལྟ་གིན་ཡོད།
 ངས་ཤི་སྤེད་ཆས་བྱུ་མོ་དང་འབྲ་བའི་སྤྱིང་རྗེ་མོ་འདིའི་གོགས་མོ་རྣམས་དང་ལྷན་དུ་
 ཁ་བརྟུང་བྱེད་སྐྱིམ་བྱས་མོད། ལོང་ཚོས་ཁ་ལ་བྱེད་ཀྱི་མི་འདུག་ལྟོ་མེ་བཟེ་ཡིས་སྤྱིར་སྤྱོད་
 བྱག་པའི་མོང་འཁོར་ཞིག་བསྐོར་ནས་བསྐྱེད་སྤྱིང་བྱེད་བྱུ་མོ་དེ་ཚོ་འཁྲིད་ནས་སྤྱིན་སོང་།
 ཁྱེན་གྱིས་རང་གི་རུ་མ་ལག་པས་སྤྱོད་བཞིན་ལམ་དཀྱིལ་དུ་འབྲེངས་ཏེ་བསྐྱད་སོང་།
 “མོ། ལོ་རེ། ང་ཤི་གྲབས་བྱས་སོང་ ...”

“དམུལ་བ་ཅིའི་སྤྱིར་སྤྱོད་ཀྱིས་མོ་ལ་སྐྱད་ཆ་བཤད་མེད།”

“ངས་བཤད་ཐུབ་ཀྱི་མི་འདུག ངས་ཐུབ་ཀྱི་མི་འདུག ...” ང་ཚོས་སློབ་པ་ལག་ལ་
 ཉོས་ཏེ་ཨོག་ལ་ཉོ་མ་བ་སྐྱ་རན་ལིའི་བྱིས་ལ་སོང་ནས་རོལ་དབྱངས་ལ་ཉན་རྒྱུའི་ཐག་
 གཙོད་བྱས་པ་ཡིན། སློབ་པ་ལྷན་ཁག་ཁྱེད་ཀྱི་ལྷན་མ་ཞིག་བཟུང་ནས་ལམ་ཁ་དེ་ནས་
 ང་ཚོས་རྒྱངས་འཁོར་སྐྱབ་བསྐྱོད་བྱས་པ་ཡིན། ར་ཅེད་ཚུང་བ་སྟེ། སྐྱ་རན་ལིའི་བྱ་
 མོ་ལོ་བརྟུགས་མ་ཅན་དེ་འཇིག་རྟེན་སྟེང་གི་བྱ་མོ་ཆེས་མངོས་ཤོས་དེ་རེད་ལ། བྱ་
 མེད་མངོས་མ་ཞིག་ཏུ་འཚར་ལོངས་བྱེད་གྲབས་འདུག ཆེས་ཡག་ཤོས་ནི་མོའི་ཕྱ་
 ལ་རིང་ཞིང་ཚོར་བ་སྐྱེན་པའི་མཚུབ་མོ་རྣམས་རེད། ཁི་ལཱི་པ་ཐར་ བེལ་ཞེས་
 པའི་བྱ་མེད་རྫོས་གར་བ་ཞིག་དང་མཚུངས་པར་མོས་མཚུབ་མོ་སྟོན་བཞིན་སྐྱད་
 ཆ་བཤད་པར་བྱེད། རྟེན་ནི་ཁང་མིག་དེའི་ཆེས་ཐག་རིང་བའི་རྒྱར་དེར་བསྐྱད་ནས་
 ཁོང་གི་མིག་བརྩམས་ལ་ཁད་ཀྱིས་མོ་ལ་ལྟ་ཞིང་། “ཨོ་རེད། ཨོ་རེད། ཨོ་རེད།” ཟེར་
 བཞིན་འདུག ར་ཅེད་ཀྱིས་ཁོང་གི་སྐྱོར་ཤེས་ཤེས་ཡིན་སྟབས། མོ་ནི་སྤྱང་སྐྱོབ་ཀྱི་
 ཕྱོགས་ལ་ཁ་འཁོར་སོང་། དབྱར་དེའི་རྒྱ་བ་སྟོན་མ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་ངས་མོ་དང་
 ལྷན་དུ། དེབ་ཀྱི་སྐྱོར་དང་དེ་བཞིན་མོའི་འདོད་པར་ཡོད་པའི་དོན་དག་ཚུང་ཚགས་
 རྣམས་ཀྱི་སྐྱོར་བཤད་བཞིན་དུས་ཚོད་མང་པོ་བསྐྱུལ་བ་ཡིན།

ལེའུ་བདུན་པ།

མཚན་མོ་དེ་ལ་ཅི་ཡང་བྱུང་མ་སོང་། ང་ཚོ་ཉལ་དུ་ཕྱིན་པ་ཡིན། དོན་དག་ཚང་མ་
 ཉེན་རྗེས་མ་དེ་ལ་བྱུང་སོང་། ཕྱི་རྗེའི་སྐབས་སུ་ལས་དོན་ཅན་ཅིག་སྣ་ཚོགས་དང་།
 དེ་བཞིན་ལེའུ་ཡོག་ལ་འགོ་རྒྱུའི་ཚེད་དུ་འགྲུལ་བཞུད་ལས་ཁུངས་ནས་རྒྱུང་ས་
 འཁོར་ཡོད་མེད་ལ་ལྟ་རྒྱུའི་ཚེད་དུ་ཁྲེན་མཚན་གྲོང་ཁྱིམ་ལ་ཕྱིན་པ་ཡིན། དགོང་
 མོའི་སྐབས་སུ་ང་གཉིས་ཕྱིར་བྱིས་དུ་ལོག་ཡོད་དུས། ང་ཚོ་རྗེ་རོ་ཁྱིམ་ལ་ཆེན་
 གྱི་ཡར་སྟོད་ན་ཡོད་པའི་ཨོག་ལ་ཉོ་མ་ནས་ཡིན་པའི་རྒྱ་རན་འཁོར་བའི་བྱིས་ལ་གཏད་
 བས་ཕྱིན་པ་ཡིན། དེར་ཁྱིམ་སྟོན་བྱུང་དུ་རྗེད་མོའི་ཅ་ལག་ཚོང་ཁང་ཞིག་ལ་ག་ལེར་
 འཇུ་ལ་ཞིང་། ཁོང་གིས་སྟོད་སྟོད་ངོས་ནས་ཚོང་སྟོག་ནས་སྟོ་ལོ་སྟོ་མོ་ཞིག་སྐྲངས་ཏེ།
 རང་གི་ལག་པའི་ནང་ནས་ཀྱེན་ལ་འཕེན་ཞོར་དང་འཛིན་ཞོར་གྱིས་བསྐྱབས་བྱུང་།
 མི་གཅིག་གིས་ཀྱང་དོ་སྣང་བྱས་མ་སོང་ལ། མི་སུ་ཡིས་ཀྱང་དེ་འདྲ་ལ་དོ་སྣང་ཡོད་
 གི་མ་རེད། དེ་ནི་དལ་ཅག་གིར་ཡོད་པའི་ཕྱི་རྗེ་ཞིག་རེད། ང་ཚོ་ཕྱིན་རིམ་བཞིན་སྟོ་
 ལོ་འཛིན་རེས་བརྗེས་པ་ཡིན། “སང་ཉིན་ང་ཚོས་ཉན་ཉན་འགྲུལ་བཞུད་ལས་ཁུངས་
 གྱི་རྒྱུང་ས་འཁོར་ལེན་གྱི་ཡིན།”

480

བྱུང་མེད་གོགས་མོ་ཞིག་གིས་ང་ལ་ཨོལ་ད་ ལྷ་རན་ཏེ་ཞེས་པ་མ་རྗེས་ལོ་ཉོག་
 དང་ནས་གྱིས་བཟོས་པའི་ཨ་རག་ཤེལ་དམ་བཞི་ཆ་ཆེན་པོ་ཞིག་སྤྲད་བྱུང་། ལྷ་རན་
 འཁོར་བའི་བྱིས་ནས་ང་ཚོས་དེ་འདྲུང་མགོ་བརྗེས་པ་ཡིན། རྒྱུ་གྱི་མ་རྗེས་ལོ་ཉོག་གི་
 ཞིང་ཁའི་པ་རོལ་ན་བུ་མོ་གསར་མོ་མངོས་མ་ཞིག་སྟོད་གྱི་འདུག་པ་དེ་ལ་ཁྱིམ་གྱིས་

ང་ཚོ་འདིར་བསྐྱབས་པ་ནས་བཟུང་ཅིག་བྱེད་ཚེས་བྱས་ཏེ་བསྐྱད་ཡོད། རྫོག་ཏེ་
 བྱི་ལང་བཞིན་འདུག ཁོང་གིས་སྐུ་ལྷུང་ནས་རྗོད་ཀྱིས་མང་པོ་འཕངས་ཤིང་མོ་ལ་
 འཇིགས་དངངས་བསྐྱངས། ང་ཚོས་ཡིད་ལྷན་པའི་ཁ་བརྗེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་
 ཐང་ལ་བཀྲམས་ནས་ཡོད་པའི་ཚེད་ཆས་རིགས། དེ་བཞིན་བྱི་དང་བཅས་པའི་གང་
 རྟོགས་སྤངས་ནས་ཡོད་པའི་སྡོད་ཁང་དེར་བསྐྱད་ནས་ཨ་རག་བཏུངས་པ་ཡིན་ལ།
 རྟེན་ཐབ་ཚང་གི་སྐོ་ནས་རྒྱུ་ལོགས་སུ་སོང་སྟེ། མ་ཚོས་ལོ་ཏོག་གི་ཞིང་ཁ་བཀལ་
 བས་རྗོད་ཀྱིས་འཕེན་པ་དང་བུ་སྐྱ་རྒྱུ་སྐྱད་ཡང་ཡང་འགོ་གི་འདུག མཚམས་རེ་ལན་
 རེར་རྩ་བེད་ཀྱིས་ལྟ་ཅམ་བྱེད་སྐྱད་པར་འགོ་གི་འདུག རྫོག་བྱེད་ཏེ་བྱིས་མདོག་
 མོར་ནས་ནང་ལ་བསྐྱབས་བྱུང་། "རྫོག་ཏེ་འདུག ངའི་སྐྱུན་ལྷ། བུ་མོ་དེའི་ཨ་མས་མེ་
 མདའ་རིང་མདའ་ཞིག་བཟུང་ནས་ངའི་རྗེས་ལ་ཡོང་གི་འདུག ལམ་ཁ་མ་གི་ནས་ང་
 ལ་རྒྱུང་ཆེད་མོ་ལ་མཐོ་སྟོབ་ཀྱི་བྱིས་པ་སྐོར་ཅིག་འདུག"

“འདི་ཅི་རེད། ཁོང་ཚོ་གང་དུ་འདུག”

“མ་ཚོས་ལོ་ཏོག་གི་ཞིང་ཁའི་པར་ཕྱོགས་ན་འདུག ངའི་སྐྱུན་ལྷ།” རྟེན་ལེ་ར་
 བཟེ་ཡོད་ཅིང་ཡ་བྱས་མ་སོང་། ང་ཚོ་མཉམ་དུ་བྱེ་རོལ་ལ་ཐོན་ཞིང་། ལྷ་འོད་འོག་དུ་
 མ་ཚོས་ལོ་ཏོག་གི་ཞིང་ཁ་བཀལ་བ་ཡིན། ངས་འདམ་འབག་གི་ལམ་ཁར་སྐྱུན་ནག་
 གི་ཁོད་དུ་མི་སྐོར་ཅིག་ཡོད་པ་མཐོང་བྱུང་།

“ཁོང་ཚོ་འདིར་བསྐྱབས་སོང་།” ངས་གོ་བྱུང་།

“སྐར་མ་གཅིག་ལ་སྐྱུགས་ཨང་།” ངས་ལབ་པ་ཡིན། “དོན་དག་ག་རེ་རེད།
 ལུགས་རྗེས་གཟིགས།”

ཨ་མ་དེས་མེ་མདའ་རིང་མདའ་ཆེན་པོ་ཞིག་ལག་པའི་སྤེང་ལ་བཞག་ནས་རྒྱབ་
 ལོགས་ན་ཡིབ་འདུག། “ཁྱོད་ཀྱི་གྲོགས་པོ་དམུལ་བ་དེས་ང་ཚོར་སུན་གཅེར་བྱས་
 བས་ཡུན་རིང་འགོར་སོང་། ང་ནི་ཉེན་རྟོག་པ་ལ་ཁ་པར་གཏོང་མཁན་དེའི་གས་
 མིན་ནོ།། ཁོང་སྤངས་ཡང་འདིར་ཐེངས་གཅིག་འོང་བ་ཡིན་ན་ངས་ཁོང་ལ་མེ་མདའ་
 རྒྱག་གི་ཡིན་ལ། གསོད་རྒྱུའི་ཆེད་དུ་མེ་མདའ་རྒྱག་གི་ཡིན།” མཐོ་སློབ་ཀྱི་བྱིས་པ་
 ཚོས་ཁྱེད་ལ་བསྐྱེད་མས་ནས་འཚང་ཁ་བརྒྱབ་སྟེ་བསྐྱད་འདུག། ང་ཡང་ར་བཟི་ཡོད་
 ལྟ་བུས་ལ་བྱས་མེད། འོན་ཀྱང་མི་ཚང་མ་ཏོག་ཅམ་སྟོད་ལ་འབབ་ཏུ་བརྟུག་པ་ཡིན།
 ངས་ལབ་པ་ཡིན། “ཁོང་གིས་ཡང་བསྐྱར་དེ་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་མ་རེད། ངས་ཁོང་
 ལ་ལྟ་གི་ཡིན། ཁོང་ངའི་སྐུན་རེད། ང་ལ་ཉན་རོགས་གནང་། ཐུགས་རྗེས་གཟིགས།
 ཁྱོད་ཅག་གིས་མེ་མདའ་པར་འདོག་རོགས། ཁྱེད་ཅག་ལ་བསུན་གཅེར་ཅི་ཡང་
 བྱེད་ཀྱི་མིན།”

482

“ཐེངས་མ་གཅིག་ཡིན་ཡ།” མོས་པར་ཕྱོགས་ཀྱི་སུན་ནག་གི་ཁྲོད་ནས་བརྟན་
 ཅིང་དྲག་པོའི་ངང་ནས་བཤད་བྱུང་། “ངའི་ཁྱོད་ཀྱི་ཚུར་བྱིས་ལ་ལོག་ཡོང་དུས། ངས་
 ཁོ་ཁྱོད་ཀྱི་རྗེས་ལ་གཏོང་གི་ཡིན།”

“ཁྱེད་ཀྱིས་དེ་འདྲ་བྱེད་དགོས་ཡོད་པ་མ་རེད། ཁོང་གིས་ཁྱེད་ལ་སུན་གཅེར་
 གང་ཡང་བྱེད་ཀྱི་མ་རེད། ཤེས་སོང་ངམ། ད་ནི་སྟོད་ལ་འབབ་རོགས། ད་འགྲིག་གི་
 རེད།” ངའི་རྒྱབ་ན་ཁྱེད་ཀྱིས་སྐད་དམའ་མོས་དམོད་མོ་འབོད་བཞིན་འདུག། བྱེད་
 མེད་དེས་ཉལ་ཁང་གི་སྐྱེའུ་ཁྱེད་ནས་སྟོག་ལྟ་བུ་བྱེད་ཀྱིན་འདུག། ངས་སྟོན་ཆད་ནས་མི་
 འདི་ཚོ་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་ལ། ཁོང་ཚོས་ང་ལ་ཡིད་ཆེས་ཚད་ངེས་ཅན་ཞིག་བྱས་སྟེན་

གྱིས་ཏོག་ཙམ་སྟོང་ལ་འབབ་པ་ཞིག་བྱུང་སོང་། ང་ཚོས་ཁྱེད་སྐྱོར་བཞིན་ཟླ་ལོང་
ལོག་གི་མ་ཚོས་ལོ་ཏོག་གི་སྤེང་བསྟར་བརྒྱུད་ནས་ཕྱིར་ལོག་པ་ཡིན།

“ཨོ་ཏོ་ཏོ།” ཁོང་གིས་གི་བཏབ། “དོ་དགོང་ང་ར་བཟེ་གི་ཡིན་ཡ།” ང་ཚོ་སྐྱ་རན་
ཁི་དང་གྱིས་པ་ཚོ་ཡོད་ས་ལ་ཕར་ལོག་ སྐྱོ་བྱུར་དུ་ཁྱེད་ནི་ ར་ནེད་ཚུང་ཚུང་དེས་
གཏོང་བཞིན་པའི་སྐྱ་གཞས་འཁོར་ཐག་དེ་ལ་ཁོང་ཁོ་ལངས་སོང་། དེ་རང་གི་སྐྱ་
མོའི་སྟེང་ལ་བཞག་ནས་བཅག་སོང་། དེ་ནི་ཨ་རིའི་ཁིང་འབྲོག་གི་སྐྱ་གཞས་འཁོར་
ཐག་ཅིག་རེད། དེ་ན་ཁོང་གིས་མཐོང་ཆེན་དུ་བཟེ་བའི་རོལ་མོ་བ་ཁྱེ་བཟེ་སྐྱ་ལེབ་
སི་ཡི་སྐྱ་དུས་གྱི་སྐྱ་གཞས་“ཁོང་སྐྱ་ཡུལ་གྱི་སྐྱོ་སྐྱོ”ཞེས་པ། མག་སི་མེ་སིད་གྱིས་ར་
བརྒྱུད་བ་ཞིག་འདུག་ སྐྱོན་མར་ངས་ར་ནེད་ལ་དེ་སྐྱུད་པ་ཡིན། མོ་དུ་བཞིན་པའི་
སྐྱ་བས་དེར་ངས་མོ་ལ་དེ་འབྱེར་ནས་ཁྱེད་གྱི་མགོའི་སྟེང་ནས་གཅོག་རོགས་ཞེས་
བཤད་པ་ཡིན། མོས་བཅག་སོང་། ཁྱེད་གྱིས་སྐྱོན་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཁ་གདངས་ཏེ་འདུག་
ལ། ཚང་མ་ཚོར་གྱི་འདུག་ ང་ཚོ་ཚང་མ་གད་མོ་བཤད་པ་ཡིན། ཚང་མ་འགྲིག་
བསྟན་འདུག་ དེ་ནས་ཨ་མ་སྐྱ་རན་ཁི་ཕྱི་ལོགས་ལ་ཕྱིན་ཏེ། ལམ་འགྲམ་མགོན་ཁང་
གི་ཚང་ཁང་ལ་སྤེལ་འཐུང་དུ་འགོ་བཤད་དོ། “ད་འགོ་ཡ།” ཁྱེད་གྱིས་སྐྱུད་བརྒྱུད་
ད་དུལ་བ་ཞེད། གཟུང་མིག་དམར་གྱི་ཉེན་མོར་ངས་བྱེད་ལ་བསྟན་པའི་རྒྱུངས་
འཁོར་དེ་བྱོད་གྱིས་ཏོས་ཡོད་ན། ང་ཚོ་གོམ་པ་རྒྱག་དགོས་འཁེལ་གྱི་ཡོད་པ་མ་རེད།

“ང་རྒྱུངས་འཁོར་དུལ་བ་དེ་ལ་དགའ་མ་སོང་།” སྐྱ་རན་ཁི་ཡིས་སྐྱུད་བརྒྱུད་
འང་། འང་། གྱིས་པ་ཚོས་དུ་མགོ་བརྒྱམས། འདུ་མེ་ལྷེབ་དང་འདྲ་བའི་རྟག་བརྟན་
གཡུང་དུང་གི་འདུ་ཤེས་སམ་ཚོར་བ་སྐྱུག་པོ་ཞིག་སྐྱོ་འཚུབ་སེ་བའི་ཚང་ཁང་སྐྱུག་
པོ་དེའི་ནང་ཁྱབ་འདུག་ཅིང་། དེ་དུ་ཡིད་སྐྱོ་བའི་ཚིག་འགའ་ཤོག་གྱུ་དང་། སྐྱོག་

སྐྱོམ་དམར་སྐྱུག་དང་། དགའ་སྐྱོད་གིས་ཁེངས་པའི་གདོང་པ་བཅས་འདུག རིམ་མི་
 རྒྱུ་རྒྱུ་ནི་སྐྱུག་འདུག དས་ཁོང་འཕོལ་སྐྱེགས་སྐྱེད་དུ་ཉལ་བརྒྱུག་པ་ཡིན་ལ། དེ་
 བས་ཀྱི་དེ་ཁོའི་སྐང་ལ་བཞག་པ་ཡིན། རྒྱ་རབ་ཁི་ནི་ར་བཟི་བའི་སྐོག་ནས་སྐྱ་གདོང་
 ཞིག་སྐྱད་བཏང་འདུག་ཅིང་། ང་ཚོ་དེ་ལ་སྐྱུག་བཞིན་པའི་སྐབས་དེར་སྐོ་བྱར་དུ་ང་
 ལ་ངའི་སྐོགས་སོ་བྱུང་མེད་ཅིག་གིས་ཁ་པར་བསྐྱེབས་སོང་། མོ་ལ་ཚ་བོ་དར་ལ་
 བབས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ནི་ང་ལ་ཁྱོད་ནས་མི་དགའ་བ་རེད། དེ་ནས་ཉིན་དེའི་ཉིན་
 ལྱང་ཡོལ་ཅམ་ལ་ངས་ཨོལ་ད་ ལྷུལ་ ལི་ལ་ཡི་གེ་ཞིག་བྲིས་པ་ཡིན་ལ། ཁོང་ནི་ང་
 ཚ་མེག་སི་ཁོ་སྐོང་ཁྱེད་ན་ཡོད། ཡི་གེ་དེར་ཁྱེད་དང་པོ་དག་གཉིས་ཀྱིས་འགྲུལ་བཞུད་
 སྐོར་དང་། གནས་སྐྱངས་གང་འདྲ་ཞིག་གི་འོག་ནས་ང་ཚོ་ཁྱེན་མར་བྱོང་ཁྱེད་ལ་
 རྐྱོད་ཀྱིན་ཡོད་པའི་སྐོར་བྲིས་ཏེ། “ང་ལ་བྱུང་མེད་སྐོགས་སོ་ཞིག་ཡོད་པ་དེས་ང་ལ་
 ཨ་རག་དང་། སྐོར་མོ། ཟ་མ་མང་པོ་སྐོར་གྱི་འདུག”ཅེས་བྲིས་ཡོད།

484

བྱ་བ་བརྩོན་མའི་ཁ་ལག་གི་མཛུགས་དེ་མ་ཐག་ཏུ། དས་སྐྱེན་རྟགས་དང་བཅས་
 མོའི་ཚ་བོ་དར་མ་དེ་ལ་ཡི་གེ་འདི་སྐྱུགས་ཁང་དུ་བསྐྱུལ་ཆེད་སྐྱད་པ་རེད། ཁོང་
 གིས་ཡི་གེ་དེ་ཁ་བྱེས་ནས་བསྐྱུགས་པ་དང་། དེ་མ་ཐག་ང་ནི་མི་ཁྲམ་པ་ཞིག་ཡིན་པ་
 རྒྱངས་སྐྱེལ་བྱེད་ལྱིར་ཡི་གེ་དེ་མོ་ལ་འཁྱེར་འདུག ད་ནི་མོས་མིག་ཚུ་གདོང་བཞིན་
 ང་ལ་ཁ་པར་གདོང་གི་ཡོད་པ་དང་། མོས་སྐྱར་ཡང་ང་ལ་སྐྱུག་འདོད་ཁྱོད་ནས་མེད་
 ཅེས་ཟེར་བཞིན་འདུག དེ་ནས་རྒྱལ་ཁ་ཐོབ་པའི་ཚ་བོ་དེ་ཁ་པར་སྐྱེད་བསྐྱེབས་ནས་
 ང་ལ་བྱི་སྐྱུག་ཅེས་དམོན་མོ་གདོང་མགོ་བརྩམས་སོང་། སྐྱ་གདོང་གིས་བྱི་འོགས་
 བས་དུང་སྐྱད་བརྒྱབ་པ་དང་བྱིས་པ་རྣམས་དུས། ཁྱི་རྣམས་རྒྱག་ ཁྱི་རྣམས་རྒྱག་ ཁྱི་རྣམས་རྒྱག་
 ཁི་དང་མཉམ་དུ་ཞབས་སྐོ་བརྒྱབ་པའི་སྐབས་དེར། དས་ཁ་པར་སྐྱེད་ནས་རང་

གི་སེམས་ལ་འཁོར་ཚད་ཀྱི་དམིགས་མོ་རྣམས་ཐོར་བ་ཡིན། ད་དུང་དམིགས་མོ་གསར་
པ་སྣ་ཚོ་གས་ཤིག་གིས་ཁ་སློན་བརྒྱབ་པ་ཡིན། ང་ར་བཟེ་བའི་སྒྲིབ་འཕྲིན་གི་ཁྲོད་
ནས་ངས་མི་ཚང་མ་ལ་ཁ་པར་སྟེང་ནས་དཔྱུལ་བར་སྒྲིབ་བར་ཤོག་ཅེས་ལབ་པ་ཡིན་
ལ། དེ་ནས་ཁ་པར་མར་བརྒྱབ་ཏེ་བཞག་པ་ཡིན། ར་བཟེ་རྒྱུའི་ཚེད་དུ་ཕྱི་ལོ་གས་
ལ་ཐོན་ཕྱིན་པ་ཡིན།

ལམ་འགྲམ་མགོན་ཁང་དུ་སྐྱ་གཏོང་ནས་མར་འབབ་སྐྱབས་ང་ཚོ་ཕན་ཚུན་
གཅིག་གི་སྐྱང་ལ་གཅིག་འབྲེལ་རེས་ཐེབས་སོང་། མགོན་ཁང་དེ་ནི་རི་བོའི་ཉེ་སར་
ཡོད་པའི་ས་མ་འབྲོག་གི་ལམ་འགྲམ་མགོན་ཁང་ཞིག་རེད། ང་ཚོ་ནང་དུ་ཕྱིན་ནས་
སྤྱི་རག་མངགས་པ་ཡིན། ཡོད་ཚད་ལྷུར་དུ་འགོ་གི་འདུག་ལ། དེ་ལས་ཀྱང་དོན་
དག་རྣམས་སྒོ་ཡུལ་ལས་འགོངས་པའི་ཚོད་ཀྱིས་རེ་སྟུག་དང་རེ་འཛིགས་ལ་གཏོང་
བ་ཞིག་ལ། ཚང་ཁང་དེར་སྒྲིབ་སྐྱང་བརྟེན་པའི་མི་རྩ་མི་ཚང་བ་ཞིག་འདུག་པ་དེས་
རང་གི་ལག་པས་འུ་ལ་འཇུག་ནས་ཁོང་གི་གདོང་ལ་གཏད་ནས་འཇུག་སྐྱོ་འཕྱིན་
བཞིན་འདུག་དེ་ནས་འུ་ལ་རྩལ་ནག་ཐོན་བཞིན་སྒྲིབ་འཇུབ་འཇུབ་ཀྱིས་ཁོང་དང་
མཉམ་དུ་སྐྱར་ཡང་སྒྲིབ་སོང་། ད་དུང་དེ་ལས་ཀྱང་བཟོད་པར་དཀའ་བའི་མགོ་
རྟོག་ཅིག་ཁ་སློན་བྱེད་ཆེད་འུ་ལ་སྐྱོད་ཅིག་མ་རྗེས་མ་དེ་ལ་ཕྱི་རོལ་དུ་བརྒྱགས་ཤིང་།
ཁང་པའི་མདུན་གྱི་ལམ་ཁ་དེ་ག་རང་ནས་རྒྱང་ས་འཁོར་ཞིག་བརྒྱས་སོང་། དེ་བརྒྱུ་
ནས་ཤར་རྒྱག་འུ་ལ་མར་གོང་ཁྱེད་དཀྱིལ་ལ་བརྒྱགས་པ་དང་། དེ་ལས་ཀྱང་གསར་
ཞིང་བཟང་བའི་རྒྱང་ས་འཁོར་ཞིག་དང་བཅས་ཕྱིར་བསྐྱེད་སོང་། སྒྲིབ་བྱུར་དུ་
ཚང་ཁང་ནས་ང་ཁ་ཡར་འཁོར་སྐྱབས། ཁང་པའི་མདུན་གྱི་ལམ་དེར་ཉེན་རྟོག་པའི་
རྒྱང་ས་འཁོར་རྣམས་ཀྱི་མདུན་སྒྲོག་སྐྱར་བའི་ཁྲོད་ན་ཉེན་རྟོག་པ་དང་མི་རྣམས་

འཚང་ཁ་ཤིག་ཤིག་བྱེད་གྱིན་འདུག་ལ། རྒྱུ་མཚན་འཁོར་ཞིག་རྒྱུ་མཚན་ཤོར་བའི་སྐོར་
 བཤད་གྱིན་འདུག་ “མི་ཞིག་གིས་འདིའི་གཡས་གཡོན་ནས་རྒྱུ་མཚན་འཁོར་རྒྱུ་བཞིན་
 འདུག་ལ།” ཉེན་རྟོག་པས་དེ་ལྟར་བཤད་གྱིན་འདུག་ རིན་ཁོང་གི་རྒྱབ་དེ་ག་རང་
 ཏུ་ལངས་ནས་ཉན་བཞིན། “ཨོ་རེད། ཨོ་རེད།” ཅེས་ལབ་གྱིན་འདུག་ ཉེན་རྟོག་པ་
 བརྟག་དཔུང་བྱེད་ཏུ་བྱིན་སོང་། རིན་ཁོང་ཁང་ཏུ་བསྐྱེད་བས་ནས། སྤྱིང་རྗེ། བྱིས་པ་
 རྩ་མ་ཚང་བ་དེ་དང་ལྟན་ཏུ་ཕན་ཚུན་སྦྱིད་སྦྱིད་བཏང་ནས་བསྐྱད་སོང་ལ། བྱིས་པ་
 དེ་ནི་ཉེན་དེ་ལ་གཉེན་སྦྱིག་བྱས་མ་ཐག་ཡིན་པ་དང་། ཁོང་གིས་ཏ་ལས་པའི་ཚང་
 འཕུང་རྒྱག་གི་འདུག་ལ། རྒྱལ་མ་དེར་ཁོང་གི་མནལ་མས་ནི་གནས་ག་གི་མོ་ཞིག་ཏུ་
 ཁོང་ལ་སྐྱུག་བཞིན་ཡོད་པ་རེད། “ཨོ་ཁོ་རེ། མི་འདི་ནི་འདིག་རྟེན་ཐོག་གི་མི་རྒྱལ་ས་
 486 ཆེ་ཤོས་དེ་རེད།” རིན་གྱིས་རྒྱུ་མཚན་བརྒྱུ་མཚན་ “སལ། རྩ་རན་ཁི། ང་ཕྱི་ལོགས་ལ་འགོ་གི་
 ཡིན་ལ། ད་ཐངས་དངོས་གནས་རྒྱུ་མཚན་འཁོར་ཡག་པོ་ཞིག་ལེན་གྱི་ཡིན། དེ་ནས་
 ང་ཚོ་ཚང་མ་འགོ་གི་ཡིན་ལ། ཐོ་ནི་ཡང་མཉམ་ཏུ་འགོ་གི་རེད།” (རྩ་མ་ཚང་བའི་
 ཏུང་སྐོང་དེ་) “དེ་ནས་རི་བོའི་ཁྲོད་ཏུ་རྒྱུ་མཚན་འཁོར་ཡག་པོ་ཞིག་བསྐོར་ལ།” དེ་
 བས་ཁོང་བརྒྱགས་ཏེ་བྱིན་སོང་། དེ་དང་དེའི་མཚུངས་སུ་ཉེན་རྟོག་པ་ཞིག་ནང་ཏུ་
 བརྒྱགས་ཡོང་ནས། རིན་མཚན་གྲོང་ཁྲོུང་དཀྱིལ་ནས་རྒྱུ་མཚན་འཁོར་ཞིག་རྒྱུ་མཚན་ཤོར་
 བའི་འདིའི་མདུན་གྱི་ལམ་ལ་བཞག་འདུག་ཟེར། མི་རྣམས་གྱིས་འཚབ་འཚུབ་གྱིས་
 དེའི་སྐོར་སྤོང་སྤོང་བྱེད་གྱི་འདུག་ རིན་མཚན་ཉེ་ཤོས་གྱི་རྒྱུ་མཚན་འཁོར་ནང་མཚོངས་
 བས་ཤུར་སེར་བྱིན་པ་ངས་སྤོང་ཁུང་ནས་མཐོང་སོང་། མི་གཞན་སུས་ཀྱང་མཐོང་མ་
 སོང་། རྒྱུ་མཚན་འཁོར་ཞིག་རྗེས་ལ་ཁོང་རྒྱུ་མཚན་འཁོར་ཏ་ཅང་མ་འདྲ་བ། གསལ་
 པ་གསལ་རྒྱུ་། སྤོང་ཞིབས་བྱེ་བ་དང་འགོ་བ་ཏུང་བ་ཞིག་གི་ནང་ནས་ཚུར་ལོག་

སོང་། “འདི་ནི་ཆེས་སློང་འབབ་ཅིག་ཡིན།” ཁོང་གིས་ངའི་ན་ལམ་དུ་ཤུབ་བཤད་བྱས།
 “གཞན་དེ་ལ་ནི་ཤོག་སྐྱ་ཆག་སྐྱ་མང་དྲགས་འདུག ངས་དེ་བཞི་མདོ་ཁ་ནས་བསྐྱར་
 བ་ཡིན། དེ་ནས་སྤྱིར་རྗེ་བོ་དེ་ཞིང་ཁང་ཞིག་གི་མདུན་དུ་བཞག་ཡོད་པ་མཐོང་བྱུང་།
 རྟེན་མར་ལ་བསྐྱོར་བ་ཞིག་བརྒྱབ་པ་ཡིན། ཡ་ད་ཤོག་ཡ། ད་ཚང་མ་རྒྱངས་འཁོར་
 བསྐྱོར་དུ་འགོ།” ཁོང་གི་རྟེན་མར་གྱི་མི་ཚོ་སྤིང་པོའི་སྒྲོ་རྟགས་དང་འཇུབ་རྟགས་
 ཡོད་ཚད་རལ་གྱི་ཞིག་གྱི་ཤུབས་ནས་བཏོན་པ་དང་འབྲ་བར། ཁོང་གི་ལྷས་ཁམས་
 བས་ཕྱི་རོལ་དུ་འབྱུང་ཡོང་གི་འདུག ཁོང་གི་གདོང་ནི་དམར་ཞིང་རྩལ་ནག་ཐོན་པ་
 དང་། སེམས་པ་ནག་པོ་ཅན་གྱི་གདོང་ཞིག་རེད།

“མིན། བརྒྱུས་ནས་ཡོང་བའི་རྒྱངས་འཁོར་ཞིག་དུ་ངས་ཅི་གང་ཡང་བྱེད་གྱི་
 མིན།”

“ཨང་། དེ་འབྲ་མ་བྱེད་ཡ། ཁོ་རེ། ཐོ་ནི་ང་དང་མཉམ་དུ་ཡོང་གི་རེད། སྤྱིར་དུ་
 སྐྱུག་པའི་ཐོ་ནི། ཡོང་གི་མིན་ནམ།” དེ་ནས་ཐོ་ནི་སྟེ། སྐྱམ་ཞིང་སྐྱ་ནག་པ། དམ་པའི་
 མིག་འབྲས་ཡོད་པ། འཇུན་སྐྱ་ཅན། ལྷ་བ་ཅན། རྣམ་ཤེས་འབྲམ་པོ་དེ་རྟེན་གྱི་ཐོག་
 ལ་བསྟེན་ནས། ཁོང་སློ་བུར་དུ་ན་བ་ལྟ་བུའི་ངང་ནས་ཤུད་དུ་ཟེར། དེ་ནས་སློ་བུར་
 གྱི་རྒྱ་མཚན་ཁྱད་མཚན་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་ཁོང་ནི་རྟེན་ལ་ཞེད་ཐག་ཚོད་འདུག་
 ལ། ལག་པ་གཉེས་གནམ་ལ་གཡུགས་ཤིང་། གདོང་ལ་འཇིགས་དང་ངས་གྱིས་ཁེངས་
 བས་ཕྱིར་བཞེད་སོང་། རྟེན་གྱིས་མགོ་བོ་སྐྱར་ཅིང་རྩལ་ནག་ཐོན་གྱི་འདུག དེ་
 བས་ཁོ་བྱི་རོལ་དུ་བརྒྱགས་ཤིང་རྒྱངས་འཁོར་བསྐྱོར་ནས་ཕྱིན་སོང་། ལྷ་རན་ཁི་དང་
 རེད་གཉེས་ལ་ཁང་པའི་མདུན་དེ་ནས་སྐྱ་གདོང་ཞིག་ཐོབ་པ་དང་། དེ་ནས་ཁྱིམ་ལ་
 འགོ་རྒྱུའི་ཐག་གཅོད་བྱས་པ་ཡིན། སྐྱ་གདོང་བ་དེས་ཆེས་ལྷན་ནག་ཡིན་པའི་ཨ་ལ་

མེ་ཏ་ལམ་ཆེན་བརྒྱུད་ནས་ཡར་ཕྱིན་པ་དང་། ལམ་ཁ་དེར་དབྱུར་དེའི་རྒྱ་བ་སྡོན་
 མ་རྣམས་གྱི་ནང་དུ་འཕྲོ་བརྒྱུག་ལ་ཤོར་བའི་མཚན་མོ་མང་པོ་ལ་ངས་སྤྱི་ལོ་ཞོན་
 དང་འབྲུག་སྤྱི་འབྲུག་ཞོན། གནམ་གྱི་སྐར་ཚོགས་ཟ་ཞོན། རྒྱ་ལམ་གྱི་ཉར་ལུག་
 ཚ་པོ་དེའི་ཐོག་ལ་ངའི་སྤྱི་བོ་ཁྱེད་ཀྱི་ཁྱེད་ཀྱི་ཁྱེད་ཀྱི་ཁྱེད་ཀྱི་ཁྱེད་ཀྱི་ཁྱེད་ཀྱི་ཁྱེད་ཀྱི་ཁྱེད་
 ཉེ་གོ་མ་བཤོད་བྱས་ཐོང་། སྤོ་བྱུར་དུ་རྒྱུ་གིས་རྒྱུ་མ་བརྒྱབ་པའི་རྒྱུ་མ་འཁོར་སྤོང་
 ལེབས་འབྲེད་འགོ་བ་རུང་བ་དེ་བརྒྱུར་ནས་ང་ཚོའི་རྒྱབ་ལ་ལྷིང་ནས་བསྐྱེད་པའི་དེང་།
 ཏུ་ཏུ་ཏུ་དང་ཏུ་ཏུ་ཏུ་བརྒྱབ་ཅིང་ང་ཚོ་དང་ལྷན་དུ་འཚང་ཁ་བརྒྱབ་ནས་སྐད་
 རྒྱུག་གི་འདུག་སྤྱི་གཏོང་བ་དེའི་གཏོང་དེ་སྤྱི་མདོག་ཏུ་གྱུར།

“ངའི་གོགས་པོ་ཞིག་རེད།” ངས་བཤད་པ་ཡིན། རྒྱུ་མ་འཁོར་ལ་ཞེན་པ་ལོག་
 འདུག་ལ། དེ་མ་ཐག་ཏུ་རྒྱུ་མ་འཁོར་གྱི་དུང་ལྷང་ནས་འོད་སྤྱི་ཚོགས་པའི་ཐལ་
 བ་ཞིག་གཏོར་བཞིན་མེལ་ལེ་དགུ་བཅུའི་རྒྱུག་ཚད་གྱིས་མདུན་ཕྱོགས་སུ་བརྒྱུགས་
 སོང་། དེ་ནས་ཁོང་སྤྱི་རབ་ལེའི་སྤོང་སའི་ལམ་ལ་དཀྲོགས་ཤིང་། ཁང་པའི་མདུན་
 དེར་རྒྱུ་མ་འཁོར་བཞག་སོང་ལ། ང་ཚོ་སྤྱི་གཏོང་ནས་ཐོན་ཏེ་སྤྱི་ཚོད་བཞིན་པའི་
 སྐབས་དེར། ཁོང་གིས་སྤོ་བྱུར་དུ་སྤྱི་ལང་། འདུགས་ཤིག་བྱས་ཏེ་གོང་ལྷིང་ལ་ཁ་
 གཏད་ནས་ཕྱིན་སོང་། སྐར་མ་འགའ་ཡི་རྗེས་ལ་ང་ཚོས་སྤྱི་རབ་ལོག་ཏུ་རྒྱུ་མ་
 དེར་སེམས་འཚབ་དང་བཅས་སྤྱི་གཏོང་བཞིན་པའི་སྐབས་སུ་ཁོང་གིས་རྒྱུ་མ་འཁོར་
 གཞན་ཞིག་བརྒྱུར་ནས་ལོག་བསྐྱེད་སོང་ལ། རྒྱུ་མ་འཁོར་དེ་ནི་རྒྱུ་མ་འཁོར་
 རེད་ལ། ཐལ་བའི་སྤྱི་རབ་ལྷིང་གི་ཁོད་དུ་ཁང་པའི་མདུན་དེར་བཀག་ཅིང་། འཁྱོར་
 བཞིན་ཕྱི་ལ་ཐོན་པ་དང་། ཤར་རྒྱུག་ཉལ་ཁང་དུ་ཕྱིན་ནས། བཟེ་བའི་རོ་དེ་ཉལ་ཁོད་

སྣང་དུ་ལྟ་བུ་སེ་ལྷུང་སོང་། དེ་ནས་བརྒྱུ་ནས་འཁྲུང་ཡོང་བའི་རྒྱུ་ལས་འཁོར་ཞིག་ང་
ཚོའི་མཉམ་དུ་ང་ཚོའི་མདུན་སྐོ་དེ་ག་རང་ལ་ཡོད་པ་རེད།

ངས་ཁོང་གཉིད་ལས་སྣོང་དགོས་བྱུང་ལ། ངས་རྒྱུ་ལས་འཁོར་དེ་ཐག་རིང་ས་
ཞིག་ལ་གཡུགས་རྒྱའི་ཚེད་དུ་རྒྱུ་ལས་འཁོར་སྐར་སྐབ་ཀྱི་མི་འདུག ཁོང་གིས་ནང་
འཇམ་དོར་མ་སྐང་སྐང་ཁོ་ན་གོན་ཏེ། ཉལ་ཁྲི་ནས་འཁྲུང་བཞིན་ཕྱི་ལ་ཐོན་པ་དང་།
བྱིས་པ་ཚོས་སྐྱེའུ་ཁྲུང་ནས་ཁོང་དགོད་བྱེད་ཀྱི་འདུག དེ་ནས་ལམ་མེད་སའི་ཁིང་
ཚིགས་ཀྱི་ཡུར་སྲེང་མཁྲིགས་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྣང་ནས་འཕུར་མ་སྤྱང་གིས་བརྒྱུགས་
ཏེ། ཅལ་སྐྱ་དང་སྤྱིར་སྐྱ་དང་བཅས་མཐར་རྒྱུ་ལས་འཁོར་དེ་འགོ་རྒྱ་མེད་པའི་ཚད་
དུ་སོང་ཁིང་། དེ་ནས་རང་འཐག་རྣེད་པ་ཞིག་གི་ཐག་ཉེ་ན་ཡོད་པའི་རྒྱུ་བལ་ཤིང་
ཆན་ཞིག་གི་འོག་དུ་རྒྱུ་ལས་འཁོར་དེ་འགྲུལ་མེད་ངང་ཤེ་བར་གྱུར། “འདི་ལས་
པར་འགོ་སྐབ་ཀྱི་མི་འདུག” རེན་གྱིས་དེ་སྐད་ལབ་ནས་ཕྱིར་ཐོན་ཅིང་། ལྷ་འོད་
འོག་དུ་དོར་སྐང་དང་བཅས་མེལ་ལེ་བྱེད་ཅམ་ཡོད་པའི་མ་རྣོས་ལོ་ཏོག་གི་ཁིང་
ཁ་བརྒྱུད་ནས་སྐར་ལོག་མཐོ་བརྒྱུ་ལས་སོང་། ང་ཚོ་ནང་དུ་བསྐྱེབས་ནས་གཉིད་དུ་
བྱིན་པ་ཡིན། རེན་མར་ཚང་མ་དང་། ངའི་བྱུད་མེད་ཤོགས་མོ། རྒྱུ་ལས་འཁོར་དེ་
ཚོ། བྱིས་པ་རྣམས། ཉམ་རྒྱུང་རྣམ་པ་ལི། སྤེ་རག་དང་ལྷགས་རེན་གྱིས་ཁྲུབ་ཡོད་པའི་
སྤྱོད་ཁང་བཅས། ཡོད་ཚད་ནི་འཇིགས་ཡེར་བའི་རྣོར་པོ་ཞིག་གི་ནང་དུ་འདུག དེ་
ནས་ང་གཉིད་ཐབས་བྱས་པ་ཡིན། འདུ་ཆ་ག་པ་ཞིག་གིས་ང་སྐབས་ཅིག་གི་རིང་ལ་
གཉིད་དུ་མ་བརྟུག་ལུབ་སྤོགས་ཀྱི་ཆ་འདིའི་མཚན་མོའི་སྐབས་སུ། ངས་མ་ཡོ་མིང་
མངའ་སྡེ་ནས་མཐོང་ཡོད་པ་ལྟར། སྐར་ཚོགས་རྣམས་ནི་མཁའ་དབྱིངས་ནས་ཤོག་
སྐག་ཅིག་གད་པ་དང་འདྲ་བར་རྒྱ་ཆེ་ཁིང་། དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་སྐས་དེ་དང་འདྲ་

བར་ཁེར་རྒྱང་རེད། རྒྱལ་སྐྱམས་དེས་ནི་རང་གི་ཡབ་མེས་ཀྱི་སྐྱེད་མོས་ཚལ་བོར་བ་
དང་། རྣམ་མ་སློན་བྱུག་གམ་སྐྱུན་བདུན་ཐོང་གཤོལ་གྱི་དབྱིབས་སུ་ཡོད་པའི་ཡུ་བའི་
མཚམས་ཀྱི་བར་སྐྱང་དེར་འགྲུལ་བཞུད་བྱས་ཏེ་སྐར་ཡང་རྟེན་པའི་འབད་བཙོན་
བྱས། དེར་བརྟེན། རྣམ་ཚོགས་དེ་རྣམས་མཚན་གྱི་ཆ་ལ་དལ་བོར་འཁོར་ཞིང་། ཉི་མ་
དངོས་གནས་མ་ཤར་གོང་གི་ཆེས་སྲ་མོ་ཞིག་ལ་ཁན་ས་སི་མངའ་སྡེའི་བྱབ་སྤྱོད་ས་
མཚམས་ཀྱི་ས་ཆ་ལྷང་སྟོང་སྐྱུག་སྐྱའི་མདོག་དང་ལྷན་པ་དེའི་ཐད་ནས་ཆེས་ཆེ་བའི་
འོད་དམར་པོ་དེ་ཤར་བྱུང་ལ། ཕྱི་འཁྱམས་ཀྱིས་ཀེན་མར་གྱི་སྟེང་ཐོད་ནས་གཤོག་
པའི་རྟེན་སྐྱབ་བསྐྱུགས།

ལེའུ་བརྒྱད་པ།

ཞོགས་པར་ང་ཚོ་ལ་འཇིགས་ཡེར་བའི་སྐྱུག་མེར་བ་ཞིག་བྱུང་། ཇི་ནི་གྲིས་ཐོག་མར་
 བྱས་པ་ནི། མ་ཚོས་ལོ་རྟོག་གི་ཞིང་ཁའི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་ནས་རྒྱུ་ལ་འཁོར་དེས་ང་
 ཚོ་ཤར་ཕྱོགས་ལ་འཁྱེར་སྐབ་མིན་ལ་བལྟས་པ་རེད། ངས་ཁོང་ལ་མ་འགོ་ཞེས་ལབ་
 པ་ཡིན་མོད་གང་ལྟར་ཁོང་ཕྱིན་པ་རེད། ཁོང་ག་དོང་མདོག་ཤོར་ནས་རྒྱུ་བསྐྱེད་
 བྱུང་། "ཁོ་རེ། དེ་ནི་བརྒྱུད་ཞིབ་ཉེན་རྟོག་པ་ཞིག་གི་རྒྱུ་ལ་འཁོར་རེད་འདུག ངས་
 རྒྱུ་ལ་འཁོར་ལྟ་བུར་ཐམ་པ་བརྒྱུས་པའི་ལོ་དེ་ནས་བརྒྱུད་ལུང་པ་འདིའི་ཉེན་རྟོག་
 ས་ཁྲུལ་ཡོད་དོ་ཅོག་གིས་ངའི་མཚུབ་རིས་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། ངས་རྒྱུ་ལ་འཁོར་དེ་
 དག་གི་མཉམ་དུ་ཅི་བྱེད་པ་དེ་ཤེས་སོང་ངམ། ངས་རྒྱུ་ལ་འཁོར་བསྐྱོར་ན་འདོད་པ་
 ཅམ་ཡིན། ཁོ་རེ། ང་ཐོན་དགོས། ཉོན་དང་། ང་ཚོ་ད་ལྟ་རང་ལ་ཕྱི་ལོགས་ལ་མ་ཐོན་
 པ་ཡིན་ན་ང་ཚོ་བཙོན་ཁང་ནང་དུ་སྐྱེད་པས་འགོ་གི་རེད།"

"དཔྱུལ་བ་ཁྱོད་བདེན་པ་རེད།" ངས་ལབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནས་ང་ཚོས་ལག་པས་
 ལུས་ཚད་གྲིས་གང་མགྲོགས་ཅི་མགྲོགས་ངང་ཅ་ལག་བསྐྱུ་གསོག་བརྒྱབ་པ་ཡིན། རྟེན་
 དགྲིས་དང་སྟོང་སྐྱེད་གི་སྤེ་མོ་ནམས་མར་བསྐྱར་བཞིན། ང་ཚོས་ང་ཚོའི་བྱིས་ཚང་
 རྒྱུ་ལ་འཁོར་ཤ་ཚ་མོ་འདི་ལ་བདེ་མོ་མགྲོགས་པོ་ཞིག་བཞག་པ་ཡིན། དེ་ནས་སུ་གང་
 གིས་ཀྱང་ང་ཚོ་ཡིན་པ་མི་ཤེས་པའི་བདེ་འཇགས་ཀྱི་ལམ་ཁའི་ཕྱོགས་སུ་གོམ་པ་
 འཁྱེར་ཏེ་ཕྱིན་པ་ཡིན། ར་ལེད་རྒྱུ་ལ་འཁོར་དེ་ནི་ང་ཚོའམ་ང་། ཡང་ན་སུ་ཡིན་ཡང་།

དེ་ཐོན་འགོ་བ་མཐོང་ནས་དུ་གི་འདུག ལྷ་རན་ཁི་ནི་གུས་ཞབས་དང་བཅས་བསྐྱད་
འདུག ངས་མོ་ལ་འོ་ཞིག་བསྐྱུལ་ནས་དགོངས་དག་ཞུས་པ་ཡིན།

“ཁོང་ཉན་ཉན་སྐྱོན་པ་ཞིག་རེད།” མོས་ལབ་བྱུང་། “ཉན་ཉན་སྐོས་ཕྱིན་པའི་
ངའི་ཚྭ་ག་དེ་བྱ་བ་རུག་བྱུང་། ཉག་ཉག་མི་གཅིག་པ་གཅིག་རྒྱུང་རེད། ངས་ཉན་
ཉན་ངའི་བྱ་མིག་ཁི་ནི་འདི་ལྟར་འཚར་ལོངས་མི་ཡོང་བའི་རེ་བ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ལ།
ཁོང་ཚོ་ཚང་མ་དེ་འདྲ་ཆགས་ཡོང་གི་འདུག”

དེ་ནས་རང་གི་བྱིས་གསོས་འབྲུ་བསེ་བ་ལག་པ་ན་ཡོད་པའི་ལུ་སིལ་རྐང་རྐང་
ལ་ངས་བདེ་མོ་བྱོས་ལབ་པ་ཡིན། ཇི་མ་མི་རྐང་རྐང་དེ་གཞིད་དུ་ཡུར་འདུག འདི་
དག་ཚང་མ་ཡིད་དུ་འོང་བའི་གཟུང་ཉི་མའི་ཞོགས་ཀའི་ནམ་ལངས་སྐབས་ཀྱི་སྐར་
ཆ་ཁ་ཤས་ཀྱི་ནང་རྐྱུད་ལ་བྱུང་བ་རེད་ལ། དེ་དང་ཆབས་ཅིག་ང་ཚོས་རང་གི་དོ་པོ་
རྩལ་པོ་དང་བཅས་ཐོན་ཕྱིན་པ་ཡིན། ང་ཚོས་བྲེལ་བ་བྱས་པ་ཡིན། སྐར་མ་རེ་རེ་
བཞིན་ཉེན་ཚོག་རྒྱངས་འཁོར་ཞིག་ལུང་པའི་གཤོངས་ཤིག་ནས་ཐོན་ཏེ་ང་ཚོའི་སྐང་
ལ་མཚོངས་ནས་ཡོང་གི་ཡོད་པའི་ཚོད་དཔག་བྱས་པ་ཡིན།

492

“གལ་སྲིད་མེ་མདའ་རིང་མདའ་ཅན་གྱི་བྱུང་མེད་དེས་ང་ཚོ་མཐོང་བ་ཡིན་ན།
ང་ཚོ་ཚར་ཚར་བ་རེད།” ཇིན་གྱིས་ལབ་བྱུང་། “ང་ཚོས་ངེས་པར་དུ་སྐྱ་གཏོང་ཞིག་
ལེན་དགོས། དེ་ནས་ང་ཚོ་བདེ་འཇགས་རེད།” ང་ཚོས་ཁ་པར་བཤེད་སྟོན་ཆེད་ཞིང་
པའི་བྱིས་ཚང་ཞིག་གཞིད་ལས་དཀོགས་གུབས་བྱས་མོད། ཁོང་ཚོའི་བྱི་ཡིས་ང་ཚོ་
ཕྱིར་དེད་སོང་། སྐར་མ་རེ་རེ་ནས་དོན་དག་རྣམས་ཉེན་ཁ་ཇེ་ཆེར་འགོ་གི་འདུག་
སྟེ། ཞོགས་པར་སྐྱ་ལངས་བྱེད་མཁན་གྱི་ཞིང་པ་ཞིག་གིས་མ་རྩོས་ལོ་དྲོག་གི་ཞིང་ཁ་
ནས་རྒྱངས་འཁོར་རྟེན་གྲོག་དེ་ཆག་ནས་ཡོད་པ་མཐོང་གི་རེད། མཐར་ཡ་མ་རྐྱབ་

ཚོན་སྐོར་འབབ་ཅིག་གིས་ང་ཚོ་ལ་མོའི་ཁ་པར་བེད་སྡོད་གཏོང་བ་ཚུགས་པོར། ང་ཚོས་
 རེན་མར་གོང་ཁྱེར་དཀྱིལ་ན་ཡོད་པའི་སྐྱ་གཏོང་ལ་ཁ་པར་བཏང་བ་ཡིན། ཡིན་ན་
 ཡང་ཁོ་བསྐྱེབས་མ་སོང་། ང་ཚོ་ལམ་ནས་མར་ཁྱེར་འཕྲོར་གྱིས་ཕྱིན་པ་ཡིན། འོགས་
 པ་སྣ་པོའི་རྒྱུ་ལས་འཁོར་འགྲུལ་བཞུད་མཐོ་བཟུགས་སོང་ལ། རྒྱུ་ལས་འཁོར་རེ་རེ་ནི་
 ཉེན་རྟོག་པའི་རྒྱུ་ལས་འཁོར་དང་འབྲས་ལེན་འདུག དེ་ནས་སྐོར་བྱུར་ཞིག་ལ་ང་ཚོས་ཉེན་
 རྟོག་པའི་རྒྱུ་ལས་འཁོར་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད་པ་མཐོང་བྱུང་། དེ་ནི་ངས་ཤེས་པའི་བདག་
 གི་མི་ཚེ་དེའི་མཚུགས་མཐའ་ཡིན་པ་དང་། དེ་ནི་གསར་པ་དང་སྐྱི་གཡའ་བའི་བཙོན་
 ཁང་གི་རིམ་པ། ལྷགས་དཔེ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཁྲོད་དུ་འགྲོ་བཞིན་པ་ཞིག་ཡིན་པ་ངས་
 ཤེས་བྱུང་། འོན་ཀྱང་ཉེན་རྟོག་རྒྱུ་ལས་འཁོར་དེ་ནི་ང་ཚོའི་སྐྱ་གཏོང་གི་རྒྱུ་ལས་འཁོར་
 རེད་འདུག ལྷགས་དེ་ནས་བཟུང་ང་ཚོ་ཤར་ཕྱོགས་ལ་འཕུར་ཕྱིན་པ་ཡིན།

འགྲུལ་བཞུད་ལས་ཁུངས་ན་ ༡༩༩༧ ལོའི་ཁ་ཤི་ལག་རྟགས་ཅན་གྱི་རྒྱུ་ལས་
 འཁོར་ཆེན་པོ་ལེ་མོ་བཟུང་ཞིག་ཆེ་ཁ་གོ་བར་དུ་བསྐྱོར་མཁན་ཞིག་དགོས་པའི་ཉ་
 ལས་པའི་གོ་སྐབས་ཡག་པོ་ཞིག་འདུག སྐྱིན་བདག་དེས་ནི་བྱིམ་མི་དང་བཅས་མེག་
 སེ་ཁོ་གོང་ཁྱེར་ནས་ཡར་རྒྱུ་ལས་འཁོར་བསྐྱོར་ཉེ་ཡོང་བ་དང་། དེ་ནས་ཐང་ཆད་ཅིང་
 བར་མི་ཚང་མ་མེ་འཁོར་ནང་དུ་བཟུགས་འདུག ཁོང་གིས་འདོད་དོན་ནི་ལག་བྱིར་
 ཞིག་དང་རྒྱུ་ལས་འཁོར་དེ་ཡ་གིར་འཕྲོར་རྒྱ་དེ་རེད། ངའི་ཡིག་ཆ་རྣམས་ཀྱིས་ཁོང་ལ་
 ཡོད་ཆད་འགྲིག་འགྲོ་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཡིད་ཆེས་རྟེན་སོང་། ངས་ཁོང་ལ་སེམས་བྲལ་མ་
 བྱེད་ལའང་པ་ཡིན། ངས་རྒྱུ་ལས་འཁོར་དེ་ལ་སྤྱི་རྒྱུར་དགའ་སྤྲོད་གིས་ས་ལྗིང་གཞན་མ་
 ལྗིང་བྱེད་གྱི་འདུག ང་ཚོ་ཚུ་ཚོད་གཅིག་ལ་སྤྲུག་དགོས་བྱུང་། ང་ཚོ་ལེ་གྲུའི་ལྷ་ཁང་

གི་འཁྲིམ་ནས་སྤང་སྤེང་ལ་ཉལ་བསྐྱེད་པ་ཡིན། ས་ཆ་དེར་ ༡༩༦༧ ལོར་ ངས་རི་
 བ་རྩེ་ཐིན་ཁོར་ད་ཁྲིམ་ལ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་དེར། སྤང་ལམ་དུ་སྤོང་མོ་བྱེད་པའི་སྤང་
 རོ་རྣམས་དང་མཉམ་དུ་དུས་ཚོད་ཏོག་ཅམ་བསྐྱེད་པ་ཡིན། དེ་ནས་ང་ནི་འཛིགས་
 ཡེར་བའི་ཨ་ཐང་ཆད་པའི་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་ནས་གཉིད་ཤོར་འདུག་ཅིང་། ངའི་གདོང་
 དུ་བྱི་དྲོའི་བྱིའུ་རྣམས་འཁོར་བཞིན་ཡོད། ངོ་མ་བཤད་ན་སྤྱི་ཞིག་གིས་ཕྱོགས་གང་
 ཞིག་ཏུ་ཨོར་སྟོན་ཞེས་པའི་སྤྱི་གུའི་རོལ་ཆ་གདོང་བཞིན་འདུག་འོན་ཀྱང་ཁྱེད་ཀྱིས་
 བོང་ཚའི་ནང་དུ་འདུར་རྒྱུ་བྱས། ཁོང་གིས་ཉིན་གུང་ཁ་ལག་ཟ་ས་ཞིག་ཏུ་ཞབས་
 ལུ་མའི་ལས་ཀ་བྱེད་མཁན་ཞིག་དང་མཉམ་དུ་ངོ་ཤེས་ཤིག་ལ་བསྟོད་ར་བཏང་ཞིང་།
 དེ་ནས་བྱི་དྲོ་དེར་རང་གི་ཁར་ཁྱེད་ཀྱི་ལག་རྒྱུང་ས་འཁོར་གྱི་ནང་ནས་བསྟོར་བསྟོད་བྱེད་
 རྒྱུའི་དུས་ཚད་བྱས་འདུག་ ཁོང་གིས་གསར་འགྱུར་དེ་འཁྲུང་ནས་ང་གཉིད་ལས་
 སྤོང་དུ་ལོག་འདུག་ ད་ནི་ངས་རང་ཉིད་རྗེ་བདེ་ཡིན་པ་ཚོར། ང་རྣོག་འཛིང་གསར་
 པ་ཞིག་གི་ནང་དུ་གཉིད་སད་པ་རེད།

494

ཁར་ཁྱེད་ཀྱི་ལག་རྒྱུང་ས་འཁོར་བསྐྱེད་པ་དང་། ཁྱེད་ཀྱིས་དེ་མ་ཐག་“སྤྱི་ཞིག་
 དགོས་”ལ་བསྟོད་རྒྱུ་ས་འཁོར་བསྟོར་ནས་བྱིན་སོང་། འགྲུལ་བཞུད་ལས་ཁུངས་ཀྱི་
 མི་དམངས་ལ་བཞུགས་ནས་“ཁོང་ག་དུས་ཚུར་ལོག་གི་རེད། འགྲུལ་པ་རྣམས་ནི་འགོ་
 རྒྱུར་གྱི་ཞིག་ཨང་གསར་རེད།” ཅེས་བཤད་ནས། ཤར་ཕྱོགས་ལེ་གུའི་སྤོང་བ་སྤྱི་ཞིག་
 པའི་སྤོང་བ་སྤྱི་ཞིག་ནས་ཡིན་པ། ཨར་ལན་ད་ལུ་གྱི་མི་རྒྱུད་ཡིན་པའི་བྱིས་པ་གཉིས་
 རྟེན་གས་གུའི་རྟེང་རང་གི་འགྲུལ་སྐྱམ་དང་བཅས་སྤྱི་ཞིག་བཞིན་པ་དེ་ང་ལ་བསྟོན་བྱུང་།
 “ཁོང་སྤྱི་ཞིག་ཏུ་བྱིན་པ་རེད། ཁོང་ལམ་སངས་ཚུར་ལོག་གི་རེད།” ང་ཟུར་ཞིག་
 ལ་འཇུག་ནས་ཁྱེད་ཀྱི་ལ་བཞུགས། ཁོང་གིས་ཞབས་ལུ་མའི་ཆེད་རྒྱུ་ས་འཁོར་གྱི་མེ་སྐར་

བཞིན་བཞག་ཅིང་། ཞབས་ལུ་མ་དེས་རང་གི་མགོན་ཁང་གི་ཁང་མིག་ཏུ་གྱོན་པ་
 བཞེ་བཞིན་བསྐྱད་འདུག རོ་མ་བཤད་ན། ང་གང་དུ་ལངས་ཡོད་ས་དེ་ནས་ངས་མོ་
 མཐོང་ཐུབ་ཀྱི་འདུག མེ་ལོང་གི་མདུན་དུ་ལངས་ནས་མོའི་དར་གོས་ཀྱི་ཤ་འབྱར་
 དོར་མ་བསྐྱར་སྐྱིག་དང་སྐྱ་ལ་བཟོ་བཅོས་རྒྱག་བཞིན་འདུག ང་ཡང་ཁོང་ཅག་དང་
 ལྷན་དུ་འགོ་ཐུབ་ན་སྐྱམ་བུང་། མོ་བརྒྱགས་ནས་ཕྱིར་ཐོན་ཅིང་། ཁ་ཏི་ལག་རྒྱངས་
 འཁོར་ནང་མཚོངས་སོང་། ང་ག་ལེར་ཕྱིར་འཁོར་ནས་འགྲུལ་བཞུད་ལས་ཁུངས་ཀྱི་
 དཔོན་པོ་དང་འགྲུལ་བ་རྣམས་ལ་སེམས་ཁུལ་མ་བྱེད་ལབ་པ་ཡིན། ང་སྣོ་འགྲམ་ན་
 ལངས་ཡོད་ས་དེ་ནས་ངས་ཁ་ཏི་ལག་དེའི་སློབ་གསལ་ལ་མི་གསལ་བ་དང་བཅས།
 བེ་ལེབ་ལན་ད་ བེ་ལེ་སི་ཞེས་པའི་ལམ་དེ་བརྒྱལ་བཞིན་པ་མཐོང་བུང་ལ། ཏིན་གྱིས་
 ། དབྱིབས་ཅན་གྱི་སྣོད་ཐུང་དང་། སྣོ་སྣང་གིས་ཁེངས་པ། ལག་པ་གཡུག་བཞིན་བུ་
 མོ་དེ་ལ་སྐད་ཆ་བཤད་བཞིན། རྒྱངས་འཁོར་འགོ་ཆེད་ཁ་ལོ་བའི་འཁོར་ལོའི་སྣང་
 རྒྱར་བཞིན་འདུག་ལ། བུ་མོ་དེ་ནི་སྣོ་བའི་ཉམས་དང་ལྷན་དུ་སྣོ་བས་པའི་ཉམས་ཤིག་
 དང་བཅས་ཁོང་གི་འབྲིས་ལ་བསྐྱད་འདུག ཉི་མ་དཀར་ཆེལ་ལེར་ཡོད་པའི་སྐབས་
 དེར་ཁོང་ཚོ་རྒྱངས་འཁོར་འཛོག་ཐང་ཞིག་ལ་ཕྱིན་ནས་(ས་ཆ་འདིར་ཏིན་གྱིས་
 སྣོན་མ་ལས་ཀ་བྱས་ཐོང་ཡོད་པ་རེད།) རྒྱབ་ཀྱི་ས་ཕག་གི་རྩིག་པ་ཡོད་སའི་ཐག་ཉེར་
 རྒྱངས་འཁོར་བཀག་སོང་། དེ་ནས་ཁོང་གིས་བཤད་པ་ལྟར་ན། ཅི་ཡང་མ་འགོར་
 བར་ཁོང་གིས་མོ་ལ་བྱས་པ་ཡིན་ཟེར་ལ། དེ་ཅམ་དུ་མ་ཟད། མོ་རང་ལ་རེས་གཟུང་
 པ་སངས་ཉིན་གྱི་སྐྱ་ཆ་ཐོབ་མ་ཐག་ཏུ་ང་ཚོའི་རྗེས་སྟེན་ནས་ཤར་ཕྱོགས་ལ་ཡོང་རྒྱ་
 དང་། དེ་ཡང་སྐྱི་སྣོད་རྒྱངས་འཁོར་ནས་ཡོང་རྒྱ། བེ་ལུ་ཡོག་གི་ལག་རྒྱུ་ཐོན་ལམ་
 ཆེན་སྣང་ཡོད་པའི་ཨི་ཡན་ མག་ཨར་ཐར་གྱི་སྣོད་ཁང་དུ་ང་ཚོ་ལ་ཐུག་རྒྱུ་ཡིན་

པའི་སྐུལ་མ་བྱས་འདུག་ལ། མོས་ཀྱང་ཡོང་རྒྱུར་མོར་མཐུན་བྱས་འདུག མོའི་མིང་
ལ་སྟེ་མར་ལི་ཟེར། ལྷན་མ་སུམ་ཅུ་འགོར་རྗེས་ཀྱི་བརྒྱུགས་ནས། འོ་བསྐུལ་བ་
དང་བདེ་མོ་འཛོག་པ་དང་། ལས་ལེན་མང་པོ་བྱེད་པ་དང་བཅས་སུ་མོ་དེ་མོའི་མགོན་
ལང་དུ་བསྐུལ། དེ་ནས་ང་ཚོ་སྟེ་འགྲུལ་པ་རྣམས་ལེན་རྒྱུའི་ཚེད་དུ་འགྲུལ་བཞུད་
ལས་ཁུངས་ལ་ཡར་ཤར་རྒྱག་བརྒྱུགས་ཡོང་སོང་།

“མོ་རེད། ད་ནི་འགྲོ་རན་པ་རེད།” སྟེ་རོ་ཀྱི་མེ་སམ་ཞེས་པའི་འགྲུལ་བཞུད་ལས་
ཁུངས་ཀྱི་དཔོན་པོས་དེ་ལྟར་བཤད། “ངས་ཁྱེད་རང་གིས་ཁ་ཀྱི་ལག་དེ་འཁྱེར་ནས་
ཕྱིན་པ་རེད་བསམས་བྱུང་།”

496

“འདི་ངའི་འགན་འཁུར་ཡིན།” ངས་ལབ་པ་ཡིན། “སེམས་ཁུལ་མ་བྱེད།” ཀྱི་ན་
ལྟ་ཅང་མངོན་གསལ་གྱིས་སྟོོ་འཚུབ་འཚུབ་ཅིག་གི་ནང་དུ་ཡོད་སྟབས་མི་ཚང་
མས་ཁོང་གི་སྟོོན་པའི་རང་བཞིན་ལ་ཚོད་དཔག་བྱེད་ཐུབ་ཅེས་ལབ་པ་ཡིན། ཀྱི་ན་
ཚོང་པ་འདྲ་པོ་ཞིག་དུ་གྱུར་སོང་། ཡེ་ཤུའི་བྱིས་པ་དེ་ཚོ་ལ་དོ་སོ་འཁྱེར་རོགས་བྱས་
སོང་། བྱིས་པ་དེ་ཚོ་མར་སྟོོད་ལོང་མ་བྱུང་གོང་དང་། ངས་ཀྱི་མར་ལ་བདེ་མོ་
བྱོས་ཞེས་ལག་པ་གཡུག་ལོང་མ་བྱུང་གོང་དེར། ཀྱི་ན་པར་མ་རྒྱག་པའི་གོང་དེར།
རྒྱངས་འཁོར་ཆེན་པོ་དེས་ཉ་ལས་པའི་བྱ་ཞིག་དང་འདྲ་བའི་འཐེན་ལྷགས་ཀྱི་ལྷིར་
སྐྱ་བསྐྱགས། ཀྱི་ན་མར་ནས་མེལ་ལེ་གཉིས་ཅམ་ཡང་མ་ཕྱིན་པའི་སྟོོན་དེར་རྒྱངས་
འཁོར་གྱི་རྒྱག་ཚད་བརྟག་ཆས་ཆག་པ་རེད། དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི་ཀྱི་ན་གྱིས་རྒྱག་ཚད་
དེ་མེལ་ལེ་ ༡༠༠ ལས་ཆེས་ཆེར་བརྒྱལ་བའི་ཐོག་ནས་འདེད་བཞིན་ཡོད་པ་རེད།

“རེད། རྒྱག་ཚད་བརྟག་ཆས་མེད་ན་ང་རྗེ་ཅམ་གྱིས་རྒྱག་གི་ཡོད་པ་ངས་ཤེས་ཀྱི་
མ་རེད། ངས་འདི་ཆི་ཁ་ལོ་བར་དུ་ཤར་རྒྱག་དེད་འགོ་ལ། དུས་ཚོད་ཀྱི་ཐོག་ནས་རྒྱག་

ཚད་ཤེས་ཀྱི་རེད།” ང་ཚོ་རྒྱལ་ཚད་བདུན་ཅུའི་སྡེ་དུ་འགོ་གི་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་
 གྲང་མི་ཚོར་མོད། རྒྱ་རི་ལེ་བར་དུ་འགོ་སའི་ལམ་ཚེན་དང་མོ་མདའ་ལྟ་བུ་དེའི་སྡེ་
 ཏུ་རྒྱངས་འཁོར་གཞན་ནམས་ནི་སྤང་མ་ཤི་བོ་ཞིག་དང་འདྲ་བར་ང་ཚོའི་རྒྱབ་
 ཏུ་ལྷུས་སོང་། “ང་ཚོ་ཤར་རུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་འགོ་བཞུགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། སལ། ང་
 ཚོ་སེ་ཐར་ལིང་གོང་པ་ན་ཡོད་པའི་ཨེ་ཏི་ཨོ་ལ་གྱི་རྩ་ས་ལ་ཡིན་གཅིག་མིན་གཅིག་
 འགོ་དགོས་འཁེལ་གྱི་ཡོད་པ་རེད། རྒྱུ་རང་ཁོང་ལ་ཐུག་དགོས་པ་དང་ཁོང་གི་རྩ་
 ས་ལ་བལྟ་དགོས་པ་རེད། བྱ་གཞིངས་འདི་ནི་ཏ་ཅང་རྒྱལ་མཁྱེགས་ལ། དུས་ཚོད་
 འགོར་འགྲངས་ཅི་ཡང་མེད་པར་ང་ཚོ་ས་གིར་འབྱོར་གྱི་རེད་ལ། མི་དེའི་མེ་འཁོར་
 མ་སྤེབས་པའི་ཆེས་སྡོན་ལ་ང་ཚོ་ཆེ་ཁ་གོ་ལ་འབྱོར་གྱི་རེད།” འགྲིག་གི་རེད། ང་ཞི་
 དེ་ལ་འཐད་པ་ཡིན། ཆར་པ་གཏོང་མགོ་རྒྱུགས་སོང་མོད། རིན་ནི་ཁྱོད་ནས་རྗེ་དལ་
 ལ་ཕྱིན་མ་སོང་། རྒྱངས་འཁོར་དེ་ནི་ཆེ་ཞིང་ནག་ལ། ལེ་མོན་བཟེན་གྱི་བཟོ་ལྟ་རྙིང་
 པའི་ཐོན་ཐེངས་མཐའ་མའི་གས། ཆེ་ལ་རིང་བའི་རྒྱ་ཁྱོད་ཅན། རྒྱབ་ཤུན་དཀར་པོ་
 གཡོགས་པའི་འཁོར་ལོ་ཅན། ད་དུང་གཅིག་བྱས་ན་མེ་མདའ་འགོག་རུས་ཀྱི་སྐེའུ་
 རྒྱང་ཡོད་པ་རེད། ཡེ་ཤུའི་དང་གོང་སྟོན་ན་མན་རྒྱ་ར་ཞེས་པའི་གཞིས་སྤར་གྱི་ཡེ་
 ཤུའི་བྱིས་པ་གཉིས་ནི་རྒྱབ་ཏུ་བསྐད་ཅིང་། འགོ་བཞུགས་ཡོད་པ་ལ་དགའ་ཞིང་མགུ་
 བས་འདུག ཁོང་གཉིས་ཀྱིས་ང་ཚོ་རྗེ་ཅམ་གྱིས་མཁྱེགས་སོར་འགོ་གི་ཡོད་པ་དེའི་
 རྒྱོར་ལ་ཅི་ཡང་ཤེས་ཀྱི་མེད། ཁོང་ཚོས་རིན་ལ་ཁ་བརྗེད་བྱེད་ཅིས་བྱས་སོང་མོད་
 རིན་གྱིས་ཅི་ཡང་མ་བཤད་པར་རང་གི་སྟོན་གོས་སུད་ཅིང་བྲང་གཅེར་བྱར་ཐོན་ཏེ་
 རྒྱངས་འཁོར་བསྐོར་སོང་། “ཨོ་སྤེ་ཐར་ལི་ནི་ཡིད་དུ་འོང་བའི་བུ་མོ་མངོས་མ་རྒྱུང་
 རྒྱུང་ཞིག་རེད། མོ་རང་ནེའུ་ཡོག་ཏུ་ང་ལ་ཐུག་གི་རེད། ང་ལ་ཁ་མེལ་ནས་བཟུང་

འཛོམས་གྱི་ཡིག་ཆ་ཐོབ་མ་ཐག་ཏུ་ང་ཚོ་གཉིས་ཆང་ས་རྒྱལ་གི་ཡིན། ཆང་མ་སྲིགས་སེ་འགྲོ་གི་འདུག་སལ། ང་ཚོས་མགོ་བཙུགས་ཡོད། ཞོ་རེད་ལ།” ངས་ནི་ཁྱེད་མས་ནས་ཅི་ཙམ་གྱིས་མགྲོགས་པོར་ཐོན་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་ཡག་ག་ཡོད་པ་ཞིག་ཚོར་བྱུང་ལ། དེ་ནི་ང་ཚོས་མགྲོགས་པོར་བྱེད་བཞིན་ཡོད། བཞི་མདོ་ཁ་ཞིག་ཏུ་ང་ཚོ་ལ་མ་ཚེན་ནས་མར་བབས་སྐབས་དེར་སྟུན་པ་རྒྱུ་བ་བཞིན་འདུག་དེ་ནས་ང་ཚོ་འདམ་ཡོད་སའི་ལམ་ཞིག་གི་སྐྱང་ལ་སྦྱིན་པ་དེས་ཁ་ལོ་ར་འོ་མངའ་སྡེའི་ཤར་ངོས་ཀྱི་ཐང་སྟོང་ཡིད་སྟུག་པ་དེ་བཅད་ནས་ས་སྟོང་ལུང་སྟོང་ཞིག་ན་ཡོད་པའི་ཨེ་ཏེ་སྟོལ་གྱི་རྩ་ས་ལ་སྲིད་པ་རེད། ཡིན་ན་ཡང་ད་དུང་ཡང་ཆར་པ་འབབ་གྱིན་འདུག་ལ། འདམ་འབག་ནི་འདྲེད་བརྟུན་ཤོར་བ་ཞིག་འདུག་ཏེ་ཞིག་རྒྱུག་ཚད་བདུན་ཅུ་བར་དུ་རེ་དལ་ལ་བཏང་སོང་། འོན་ཀྱང་ཁོང་ལ་ད་དུང་ཡང་རེ་དལ་ལ་ཐོངས། དེ་མིན་ང་ཚོ་འདྲེད་བརྟུན་ཤོར་གྱི་རེད་ལའང་པ་ཡིན། ཁོང་གིས། “སེམས་ཁྲལ་མ་བྱེད། ཁོ་རེ། རྒྱུད་གྱིས་ང་ཤེས།” ཅེས་ཟེར།

498

“ཐང་སེམས་འདི་ལ་མིན།” ངས་ལབ་པ་ཡིན། “འབྲེད་རང་དངོས་གནས་ཆེས་མགྲོགས་པོ་དགས་ནས་འགྲོ་གི་འདུག” ང་ཚོ་ཤུད་འགྲོ་བའི་འདམ་གྱི་སྟེང་དུ་འཕུར་ནས་འགྲོ་བཞིན་འདུག་ལ། ངས་དེ་ལྟར་བཤད་ཆར་མ་ཐག་ཏུ་ང་ཚོ་ལམ་ཚེན་སྟེང་ནས་གཞུག་དུ་ཆར་ཆར་དགྲོགས་ས་ཞིག་ལ་འཕྲད་ཅིང་། ཏེན་གྱིས་དེ་ལྟར་དགྲོགས་རྒྱུའི་ཆེད་དུ་འཁོར་ལོ་བྱུགས་གྱིས་བསྐྱོར་སོང་མོད། ལྷངས་འཁོར་ཆེན་པོ་དེ་སྟུང་ཞང་ཅན་གྱི་འདམ་གྱི་ངོས་ནས་ཤུད་པར་གྱུར་ཅིང་། ཆེས་ཆེ་བའི་ཡོ་འཕྲོམ་བྱས་སོང་། “སྟོས་ཨ།” ཏེན་གྱིས་སྐྱད་བརྒྱབ་ཅིང་། ཁོས་དེ་ལ་ཡ་མེད་བཏང་བ་དང་། སྐད་ཅིག་གི་རིང་ལ་རང་གི་ལྷ་མོ་སྟེ་ལྷངས་འཁོར་དེ་དང་ལྷན་དུ་གྱུར་འགྲན་བྱས་སོང་། དེ་ནས་

རྒྱལ་འཁོར་གྱི་མདུན་ནི་ལམ་གྱི་སྐྱེད་ལ་ཡོད་ཅིང་ལྷག་ཀྱང་དེ་ས་དོང་དུ་སྐྱེད་བར་
 ལྷུང། ཡོད་ཚད་ནི་ཆེས་དལ་ཅག་གོ་བ་ཞིག་ཏུ་ལྷུང། ང་ཚོས་རྒྱུང་བུའི་བྱུང་སྐྱོན་
 ཤིང་། ང་ཚོ་ནི་ས་སྟོང་གི་རྩ་ཐང་ཞིག་གི་དཀྱིལ་ན་འདུག ལམ་ནས་ཡར་དེད་ན་
 མེལ་ལེ་གཅིག་གི་མཚམས་ན་ཞིང་ཁང་ཞིག་འདུག ང་ནི་རྟེན་ལ་ཞེན་པ་ལོག་ཅིང་
 ཏུ་ཅང་ཁྲོས་ཡོད་སྟབས་ངས་ཁོང་ལ་དམོན་མོ་བྱེད་རྒྱུ་མཚམས་འདྲེན་གྱི་ཐུག་མ་སོང་།
 ཁོང་གིས་ཆོག་གཅིག་ཀྱང་མ་བཤད་པར་རོགས་པ་ཞིག་འཚོལ་སྲིད་སྟོན་གོས་ཤིག་
 དང་བཅས་ཆར་པའི་ཁྲོད་ནས་ཞིང་ཁང་དེ་ལ་བྱིན་སོང་།

“ཁོང་བྱེད་གྱི་སྐྱུན་རེད་དམ།” བྱིས་པ་དེ་ཚོས་རྒྱབ་སྟོགས་ཀྱང་བྱས་ཤིང་བྱུང་།
 “ཁོང་ནི་རྒྱལ་འཁོར་ལ་ཐུག་དུས་གདོན་འདྲེ་ཞིག་རེད། མ་རེད་དམ། ཁོང་གིས་
 བཤད་པའི་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་ན་ཁོང་བྱུང་མེད་དེ་དང་ལྷན་དུ་ཡོད་ངེས་རེད།”

“ཁོང་སྟོན་པ་རེད།” ངས་བཤད་པ་ཡིན། “དེ་ནས། རེད་ལགས། ཁོང་ངའི་སྐྱུན་
 རེད།” རྟེན་ནི་ཞིང་པ་དེ་དང་ལྷན་དུ་ཞིང་པའི་ཚོད་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་ཚུར་ལོག་ཡོང་
 གི་ཡོད་པ་ངས་མཐོང་བྱུང་། ཁོང་ཚོས་ལྷགས་ཐག་གཡོགས་ཤིང་། ཞིང་པ་དེས་ང་
 ཚོ་ས་དོང་ནས་བྱིར་འཐེན་སོང་། རྒྱལ་འཁོར་དེ་ནི་འདམ་གྱིས་སྐྱུག་མདོག་ཅན་
 ཆགས་འདུག་ལ། མདུན་གྱི་འགོག་ལྷགས་ཚང་མ་བཅག་འདུག ཞིང་པ་དེས་ང་
 ཚོ་ནས་སྐྱོར་མོ་ལྡེའི་སྐྱེད་ལ་སོང་། ཁོང་གི་བུ་མོ་ཚོས་ཆར་པའི་ཁྲོད་ནས་ང་ཚོ་
 ལ་བལྟས་བྱུང་། ཆེས་མངོས་ཤོས་དང་ངོ་ཚ་སྐྱོན་ཤོས་ཅན་གྱི་བུ་མོ་དེ་ནི་ཞིང་ཁའི་
 ས་རོལ་ཐག་རིང་ས་ཞིག་ལ་ཡིབ་ནས་ལྷ་གི་འདུག མོས་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་
 ཡག་པོ་ཡོད་པ་རེད། མོ་ནི་རྟེན་དང་དེད་གཉིས་གྱིས་ང་ཚོའི་མི་ཚའི་ནང་ལ་གཏན་
 བཞག་མཐོང་རྒྱུ་མེད་པའི་བུ་མོ་མངོས་མའི་མངོས་མ། ཆེས་མངོས་ཤོས་ཚོད་མེད་དེ་

དེ། མོ་ནི་ལོ་ན་བཅུ་དྲུག་ཅམ་དང་། རི་སྐྱེས་ཀྱི་རྒྱ་སེ་མེ་ཏོག་དང་མཚུངས་པར་རྩ་
 ཐང་གི་ཤ་མདངས་འདུག་ལ། ཆེས་སྡོ་བའི་མིག་དང་ཆེས་ཡིད་དུ་ལོང་བའི་སྐྱ་ལོ། དེ་
 བས་རི་དྲགས་གཙོད་ཅིག་གི་ལྗེར་ཆ་དང་བག་ཡོད་བཅས་འདྲོམས་འདུག ང་ཚོས་
 མོ་ལ་བསྐྱས་ཐེངས་རེར་རེར་མོས་བག་འཁུམས་རེ་བྱེད་ཀྱི་འདུག ལྷོད་ཀྱི་ཁ་ན་ཏ་
 རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མངའ་སྡེ་ས་སེ་ཁ་ཆེ་སྐབ་ནས་ཐད་ཀར་མར་ཡོང་བའི་ཏ་ལས་པའི་
 རྒྱང་བུའི་ཁྲོད་དེར་མོ་རང་ལངས་ནས་བསྐྱད་སོང་ལ། རྒྱང་དེས་མོའི་སྐྱ་ལོ་རྩམས་ནི་
 དར་གོས་གིག་དང་མཚུངས་པར་གདོང་གི་གཡས་གཡོན་དུ་དེད་ཅིང་། སྐྱ་ལོའི་གོར་
 འབྲིལ་གསོན་པོ་རེ་ཤུལ་དུ་འདྲོག་ མོ་ཏ་ཅང་ངོ་ཚོ་འདུག ངོ་ཚོ་འདུག

ང་ཚོས་ཞིང་པ་དེ་དང་མཉམ་དུ་བྱེད་དགོས་པའི་ལས་ཀ་ཚར་བ་དང་། རྩ་ཐང་གི་
 ལྟ་མོ་དེ་ལ་ཆེས་མཐའ་མཐུག་གི་མིག་ལྟ་ཞིག་བྱས། དེ་ནས་མར་ཐོན་ཕྱིན་པ་ཡིན་ལ།
 ད་ཆ་ས་མ་རུབ་ཀྱི་བར་དུ་ག་ལེར་འགོ་གི་ཡོད། རིབ་གྱིས་ཨེ་རི་ མོ་ལ་གྱི་ཕྱགས་ར་དེ་
 མཐུན་ཏག་ཏག་ན་ཡོད་ཅེས་བཤད་སོང་། “ཨ་མ་མ། བུ་མོ་དེ་འདྲ་བས་ང་ལ་སྐྱག་སློང་
 གི་འདུག” ངས་ལ་བ་པ་ཡིན། “ངས་ནི་ཡོད་ཚད་གཡུགས་ནས་ང་རང་ཉིད་མོའི་སྤྱིང་
 རྗེའི་ཡུལ་ལ་འཕེན་འདྲོག་གི་ཡིན་ལ། དེ་ནས་གལ་སྲིད་མོས་ང་མ་འདོད་པ་ཡིན་ན།
 ང་མར་ཕྱིན་ཏེ་འདིག་ཉེན་གྱི་རྒྱར་སྡེ་ནས་ང་རང་མར་འཕེན་འདྲོག་གི་ཡིན།” ཡི་
 ཤུའི་བྱིས་པ་དེ་ཚོ་གད་མོ་བགད། ཁོང་ཚོ་ནི་ཁ་མཚར་རྙིང་པ་དང་། ཤར་ཕྱོགས་པའི་
 སློབ་མའི་ཁ་བརྟམ་ཁེངས་འདུག་ལ། རང་གི་ལྷན་པ་འུ་སེ་གྱི་ལོག་ཏུ་རྫོང་རྒྱའི་ལྟ་
 བྱུང་སྐྱ་བ་ཨ་ཁུ་མེ་ན་སེ་ཡི་སྒྲོར་ལ་གོ་ལོག་ཐེབས་པ་ཤ་སྐྱག་ལས་ཁོང་ཚོའི་ལྷན་པ་
 །བྱིའུའི་སྐབ་མའི་ནང་ན་ཅི་ཡང་མི་འདུག རིབ་དང་དེད་གཉིས་གྱིས་ཁོང་ཚོ་ལ་དོ་
 ལྷང་ཅི་གང་ཡང་མ་བྱས། ང་ཚོ་འདམ་གྱིས་གཡོགས་པའི་རྩ་ཐང་བརྒྱལ་བཞིན་པའི་

500

སྐབས་དེར་ཁོང་གིས་རང་ཉིད་ཨ་རིའི་ཕྱགས་ཇི་ཡིན་སྐབས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་དག་བཤད་
 སོང་ལ། ཁོང་གིས་དཀྱུ་ལམ་གང་ཞིག་ཏུ་ཞོགས་པ་ནི་ལ་པོ་གཅིག་ལ་ཉ་ཞོན་ནས་
 བསྐྱུལ་བའི་ས་ཆ་དེ་དང་། དེ་ནས་ང་ཚོ་ཕོ་ལ་གྱི་རྩ་ས་ལ་བསྐྱེབས་མ་ཐག་ཏུ་ཁོང་གིས་
 ར་བ་བཟོ་བཅོས་བརྒྱབ་ས་བཅས་བསྟན་སོང་། ས་ཁང་དེ་ནི་ཉ་ལས་པ་ཞིག་འདུག་དེ་
 བས་ཞེ་ཉི་ཡི་པ་སྟེ། བཞན་པོ་ཕོ་ལ་གྱིས་རྩ་ཐང་སྟེང་དུ་ཞོག་སྐྱོད་དང་བཅས་འོང་ནས་བ་
 མོ་ཞིག་འདེད་བཞིན་ “དེ་བཟུང་། དེ་བཟུང་ཡ་དཔུལ་བ་པོ།” ཞེས་སྐད་ཅོར་རྒྱག་པའི་
 ས་ཆ་དེ་བསྟན་བྱུང་། “ཁོང་ལ་ལྷ་བ་དུག་འེའི་ནང་རྒྱུ་ལ་འཁོར་གསར་པ་ཞིག་
 དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད།” ཉིན་གྱིས་བཤད། “ཁོང་གིས་ཡ་བྱེད་ཀྱི་མ་རེད། གལ་སྲིད་སྟོ་
 ཕྱགས་ཤིག་ང་ཚོ་ལས་འོས་ཕྱིན་པ་ཡིན་ན། ཁོང་གིས་ཐག་ཉེ་ཤོས་ཀྱི་རྒྱ་མིག་ཡོད་ས་
 བར་གྱི་ས་ཐག་ལ་དེའི་རྗེས་དེད་ནས་རྒྱུངས་འཁོར་ནང་བརྒྱགས་ཤིང་། དེ་ནས་མར་
 བབ་ནས་དེའི་རྗེས་ལ་རྒྱང་ཐང་གིས་སྟེག་གི་རེད། ཁོང་གིས་བསགས་པའི་རྐྱར་མ་རེ་
 རེ་ནས་གངས་ཀ་བཅིས་ཉེ་དེ་ཚོ་རྩ་མ་ཞིག་གི་ནང་དུ་འདོག་གི་རེད། ཁོང་ནི་ཕྱགས་
 ལས་པ་ཟན་པོ་སྟོན་པ་ཞིག་རེད། ངས་ཁྱོད་ལ་ལས་ཀ་བའི་སྟོང་ཁང་གི་འབྲིས་དེ་
 བས་ཁོང་གི་རྒྱུངས་འཁོར་ཞིག་རོ་རྟེང་པ་རྩ་མས་ལ་སྟོན། འདི་ནི་ང་བཅོན་ཁང་དུ་
 བཀག་སྐྱེལ་མཐའ་མ་དེ་བྱས་རྗེས་སུ་ཚོད་ལྷའི་སྟོང་གོལ་ལ་ཡོང་ས་དེ་རེད། འདི་
 བྱི་ངས་ཆ་ཉི་ལེང་ལ་ཡི་གེ་བསྐྱར་བ་ཁྱེད་ཀྱིས་མཐོང་བ་དེ་ཚོ་འབྲི་དུས་ཀྱི་ང་སྟོང་
 ས་དེ་རེད།” ང་ཚོ་ལམ་ནས་མར་བབ་ཅིང་། དགུན་སའི་རྩ་ཐང་གི་ལམ་ཞིག་བརྒྱད་
 བས་ཀྱི་ལྷུང་གིས་སོང་། སྟོ་བྱར་དུ་ང་ཚོའི་མདུན་སྟོག་གི་ཁྱོད་དུ་ཡིད་སྟུག་པའི་བ་
 ཕྱགས་ཐོད་དཀར་སྟོར་གཅིག་ཟིང་ངེར་མངོན་བྱུང་། “པ་གིར་འདུག་ལ། ཕོ་ལ་གྱི་བ་
 ཕྱགས་དེ་ཚོ། ང་ཚོ་དེ་ཚོ་བརྒྱད་ནས་འགོ་མི་སྐབ་ཐག་ཚོད་ཡིན། ང་ཚོ་མར་བབས་

ཏེ་གི་བཏབ་ནས་དེ་ཚོ་ཕར་འདེད་དགོས་ཀྱི་རེད། ཏེ་ཏེ་ཏེ། འོན་ཀྱང་ང་ཚོས་དེ་ལྟར་
 བྱེད་དགོས་མ་སོང་། དེ་ཚོ་དང་སོར་གཅིག་ཙམ་གྱི་བར་སྟོང་བཞག་ནས། མཚམས་
 མཚམས་ལ་དེ་ཚོར་སྟོང་གིས་གཞུ་བ་དང་བཅས་ཕྱིན་ཅིང་། སངས་ངས་འཁོར་གྱི་
 སློ་འགམ་ནས་རྒྱ་མཚོ་ཞིག་དང་འདྲ་བར་ཕྱགས་ཐོག་རྣམས་འཕྲོམས་མེར་དུར་གྱི་
 འདུག་དེའི་ཕར་རྒྱབ་ནས་ང་ཚོས་ཨེ་ཏེ་མོལ་གྱི་འབྲོག་སའི་ཁང་པའི་སློག་འོད་
 དེ་མཐོང་བྱུང་། སློག་འོད་ཁེར་རྒྱང་མ་འདིའི་གཡས་གཡོན་ན་རྣམས་འཕྲུ་བ་ཞི་མེལ་ལ་བརྒྱ་
 སྐུ་གི་བར་དུ་བསྐྱེད་སའ་འདུག།

རྣམས་གི་སྟེང་ལ་སྐྱེད་བའི་ཆེས་ལྷན་ནག་དེ་འདྲ་ནི་ཤར་ཕྱོགས་པ་ཚོའི་སེམས་
 ལ་འཁོར་སྐབ་གྱི་མ་རེད། རྣམས་མ་མེད་ཅིང་རྒྱ་བ་ཡང་མེད། ལྷམ་མོལ་གྱི་ཐབ་ཚང་
 གི་སློག་འོད་དེ་ལས་གཞན་པའི་འོད་གཅིག་ཀྱང་མཐོང་ཡུལ་དུ་མེད། ར་སྟོར་གྱི་གྲིབ་
 མ་དེ་ཚོའི་རྒྱབ་ན་གང་ཡོད་པ་དེ་ནི་རྫོགས་མཐའ་མེད་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་མཐོང་
 ཡངས་པོ་ཞིག་རེད་ལ། དེ་ནི་ནམ་མ་ལངས་གོང་ལ་ཁྱེད་གྱིས་མཐོང་གི་མ་རེད།
 སློ་རྒྱུང་ཞིང་། རྣམས་ཁང་དུ་བ་ཕྱགས་བཞོ་བཞིན་པའི་ཨེ་ཏེ་མོལ་ལ་སྐྱེད་ནག་གི་
 ཁྲོད་ནས་ཐོས་པའི་རྗེས་དེར་ངས་སྐྱེད་ནག་གི་ཁྲོད་དུ་གཟུབ་ནན་གྱིས་གོམ་བཞོད་
 ཅིག་བྱས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྐྱེ་བྱུ་ཙམ་ལས་རིང་བ་ཞིག་མིན། ངས་ཅེ་སྐྱེད་གི་
 རྣམས་ཐོས་བྱུང་བསམས་སོང་། མོལ་གྱིས་དེ་ནི་སལ་ཆེར་ཁོང་གི་ས་ཁྲན་གྱི་རྟ་མོང་
 རྣམས་ཐག་རིང་ནས་འཚོར་བའི་རྣམས་ཡིན་རྒྱུ་རེད་ཟེར། ཨེ་ཏེ་མོལ་ནི་ང་ཚོའི་ལོ་
 ཚོད་ཙམ་ཞིག་རེད་ལ། གཟུགས་པོ་རིང་ཞིང་། ཡན་ལག་ཀྱང་སྲ་རིང་ཅན། སོ་
 རྣམས་ཁ་བཏམ་ནས་ཡོད་པ། ཚིག་ཉུང་བ་ཞིག་རེད། རིན་དང་ཁོང་གཞིས་གྱིས་
 རེན་མར་གྱི་ཁར་ཐེ་སི་སྲང་ལམ་གཡས་གཡོན་དུ་བསྐྱེད་ནས་སུ་མོ་རྣམས་ལ་ཤུར་

502

བརྒྱབ་ཚུང་བ་རེད། ད་ལྟ་ཁོང་གིས་ཡ་རབས་པོའི་ཐོག་ནས་ང་ཚོ་ནག་ཁུང་ཡིན་ལ་མདོག་སྐྱུག་པོ། བེད་སྐྱོད་བཏང་མེད་པའི་སྐྱོད་ཁང་དེའི་ནང་དུ་ཁྲིད་བྱུང་ལ། དེ་ནས་སློབ་མེ་གསལ་ལ་མི་གསལ་བ་དེ་མ་རྟེན་གྱི་བར་དུ་གཡས་གཡོན་ལ་ལག་སྟོབ་བྱས་ཤིང་། དེ་ནས་སློབ་མེ་སྤར། དེ་ནས་རིན་ལ། “ཁྱེད་ཀྱི་མཐེ་བོང་ལ་དཔྱུལ་བ་ཅི་ཉེས་པ་རེད།” ཟེད།

“ངས་མེ་རི་ལུ་ལ་གཞུས་པ་ཡིན། དེ་ནས་མཐེ་བོང་ལ་གཉན་ཁ་རྒྱས་དྲགས་ནས་ཁོང་ཚོས་མཐེ་བོང་གི་ཚེ་དེ་གཅོད་དགོས་བྱུང་བ་རེད།”

“དཔྱུལ་བ་ག་རེ་བྱས་ནས་ཁྱེད་རང་ཕྱིན་པ་ཡིན། ཅིའི་ཕྱིར་བྱས་པ་ཡིན།” ཁོང་རིན་གྱི་སྐྱུན་ཚན་པའི་ཚུལ་བྱས་ཚུང་ཡོད་པ་དེ་ངས་མཐོང་བྱུང་གི་འདུག ཁོས་མགོ་མོ་གཡུགས་སོང་ལ། འོ་ཟོ་དེ་ད་དུང་ཡང་ཁོང་གི་རྐང་པའི་འཁྲིས་ལ་འདུག “གང་ལྟར་ཡང་ཁྱོད་ནི་དུས་ཉུག་ཉུ་སྟེན་ནག་སྐྱོན་པ་བྱི་སྐྱུག་ཅིག་ཡིན།”

སྐབས་དེ་ལ་ཁོང་གི་རྒྱུང་མ་ན་གཞོན་དེས་ཞིང་པའི་ཐབ་ཚང་ཆེན་པོ་དེའི་ནང་དུ་ཉ་ལས་པའི་ཟས་སྣ་ཞིག་ག་སྐྱིག་བྱས་སོང་། མོས་ཁམ་བུའི་སྤྱི་འབྲུག་མངར་མོ་དེ་ཡག་པོ་མེད་ཚུལ་གྱི་དགོངས་དག་ཞུས་སོང་། “དེ་ནི་སྤྱི་དང་ཁམ་བུ་མཉམ་དུ་འབྲུག་པ་བརྩོས་པ་ལས་གཞན་ཅི་ཡང་མིན།” ཟེད། དེ་ནི་ངའི་མི་ཆེའི་ནང་ཟས་མ་ཚུང་བའི་འབྲུག་སྤྱི་དག་མ་ཉམ་གཅིག་དེ་ཡིན་པ་ནི་བཤད་ག་ལ་དགོས། མོས་ཟས་སྣ་ཉུང་ཤས་ཤིག་ནས་མགོ་བརྟུགས་པ་དང་འབེལ་པོ་ཞིག་ནས་མཇུག་བསྐྱུས་སོང་། ང་ཚོས་ཟས་རིམ་བཞིན་ཅོག་ཅེའི་སྟེང་གསར་པ་རེ་སྟེབས་ཡོང་གི་འདུག མོ་ནི་ཤ་ཁ་ཁེངས་པའི་སྐྱ་སེར་མ་ཞིག་རེད་ལ། ས་ཆ་ཁྱོན་ཡངས་ས་ལ་སྔོན་མཁན་གྱི་བུད་མེད་རྣམས་དང་འདྲ་བར་ཉོབ་སྣང་ལ་སྐྱོན་བརྗོད་ཅི་ཡང་བྱས་མ་སོང་། མོས་མཚན་མོའི་

ད་ཚོད་ལ་རྒྱུན་ལྡན་ནས་མཉམ་པའི་རླང་འཕྲིན་ལས་རིམ་གྱི་ཨང་གི་བསྐྱིགས་སོང་།
ཨ་ཏི་ཚོལ་ནི་རང་གི་ལག་པ་ལ་ཅེར་ནས་བསྟན་འདུག་ཏེ་ཉི་མཱ་ཏམ་ཟ་བྱས་སོང་།
ཁོང་གིས་ང་རླང་ཚོམ་ཞིག་གི་ནང་འཕྲིན་ཚེས་བྱས་སོང་། དེ་ཡང་ང་ནི་ཁ་ཏི་ལག་
རྒྱངས་འཁོར་དེའི་རྒྱུན་བདག་ཡིན་པ་དང་། ང་ནི་མི་ཏ་ཅང་ལྷག་པོ་ཞིག་ཡིན་པ།
ཁོང་ནི་ངའི་གོགས་པོ་དང་རྒྱངས་འཁོར་ཁ་ལོ་པ་ཡིན་པ་དེ་རེད། དེས་ཨ་ཏི་ཚོལ་
ལ་ལྷགས་རྒྱུན་གང་ཡང་བཞག་མ་སོང་། ལྷ་ཁང་ནང་ནས་ལྷགས་ཚོག་གིས་སྐད་རི་
བརྒྱབ་རིམ་གྱིས་ཁོང་གིས་མགོ་བཟུགས་ནས་ཉན་པར་བྱེད།

“ཨོ་རེད། བྱ་ལྟེང་ཅག་ནི་འུ་ཡོག་ལ་སླེབས་ཐུབ་པའི་སློན་ལམ་ཡོད།” ཁོང་ནི་ཁ་
ཏི་ལག་རྒྱངས་འཁོར་དེ་ང་ལ་བདག་པའི་རླང་དེ་ལ་ཡིད་ཆེས་རྒྱ་པར་བཞག་རྒྱངས་
འཁོར་དེ་ཏེ་ཉི་མཱ་བརྒྱས་ཡོད་པ་ཉན་ཉན་རེད་བསམས་འདུག ང་ཚོ་ཞིང་ར་དེར་
ཚུ་ཚོད་གཅིག་ལ་བསྟན་པ་ཡིན། ཨ་ཏི་ཚོལ་ནི་སམ་རྟ་ར་ཏི་དང་མཚུངས་པར་ཏེ་ན་
ལ་ཡིད་ཆེས་བརྒྱག་འདུག ཁོང་གིས་ཁོང་ལ་བལྟས་སྐབས་དོགས་ཚོན་གྱིས་བལྟས་
སོང་། སློན་ཚད་རྩ་འབྲེག་གི་ལས་ཀ་ཚར་བའི་སྐབས་ལ་ཁོང་གཉིས་ཀྱིས་ལག་སླེལ་
བྱས་ཏེ། ལ་ལོ་མིང་མངའ་སྟེའི་ལ་ར་མིའི་ལམ་གྱི་གཡས་གཡོན་དུ་འཁྱོར་བཞིན་
ཟེང་ཆ་བསྐྱངས་པའི་ཉི་མ་བྱུང་ཡོད་པ་རེད། འོན་ཀྱང་འདི་ཚོ་ཚང་མ་ཤི་བེན་པ་
རེད་ལ་འདས་བེན་པ་རེད།

504

ཏེ་ཉི་མཱ་རང་གི་རྒྱབ་སྐྱོལ་གྱི་འཕགས་འཚག་གིས་འཕར་ལྗིང་ཞིག་བྱས། “ཨོ་
རེད། ཨོ་རེད། ད་ནི་ང་ཚོས་ལམ་རིང་བཅད་ན་ཡག་གི་རེད་བསམས་ཀྱི་འདུག གང་
ཡིན་ཟེར་ན། ང་ཚོ་སང་དགོང་ཆེ་ཁ་གོ་གོང་ཁྱེར་ལ་འཁྱོར་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད་
ལ། ང་ཚོས་དུས་ཚོད་འགའ་རྒྱུད་བོས་སུ་བཏང་ཚར་བ་རེད།” སློབ་ཆེན་པའི་བྱ་དེ་

ཚོས་སྐྱུ་ཞབས་སྲོལ་ལ་ཡི་རང་གིས་སྤྲུགས་རྗེ་ཆེ་བྱས་སོང་ལ། ང་ཚོ་སྐྱེད་ཡང་ཐོན་
ཕྱིན་པ་ཡིན། ངས་སྤྱན་ནག་གི་རྒྱ་མཚོའི་ནང་དུ་ཡལ་བཞིན་པའི་ཐབ་ཚང་གི་སློབ་
འོད་ལ་ལྟ་སྲིད་ཁ་བྱིར་འཁོར་བ་ཡིན་ལ། དེ་ནས་ང་མདུན་སྤྲུགས་སུ་བསྐྱེས་པ་ཡིན།

ལེན་དགུ་པ།

ཅི་ཡང་མ་འགོར་བར་ང་ཚོ་སྐར་ཡང་ལམ་ཆེན་ལྟེ་བ་དེའི་སྟེང་དུ་བསྐྱེད་པས་སོང་ལ།
 མཚན་མོ་དེར་ནེབ་གླ་ར་སི་ཁ་མངའ་སྡེ་སྤེལ་པོ་ངའི་མིག་མདུན་ནས་གཅལ་དུ་
 བཀའ་མས་པ་མཐོང་བྱུང་། རྒྱལ་ཚད་ཚུ་ཚོད་གཅིག་ལ་མེལ་ལེ་བརྒྱ་དང་བརྒྱ་བྱས་
 ཏེ་ཐད་ཀར་མདའ་ལྟར་དང་བའི་ལམ་དང་། གཞིན་དུ་ཡུར་བའི་གྲོང་དག་བརྒྱུད་དེ་
 ཕྱིན་ཅིང་། རྒྱངས་འཁོར་གཞན་མི་འདུག དེ་ནས་རྒྱ་ལོད་ཀྱི་ལོག་ཏུ་ཡུ་ལོན་ ཡ་སི་
 སྤིག་ཅས་པའི་མི་འཁོར་མཚོ་གསལ་པོ་དེ་ང་ཚོའི་རྗེས་སུ་ལུས་བཞིན་འདུག མཚན་
 གང་གི་རིང་ལ་ང་ལ་ནི་འདིགས་དང་ངས་གང་ཡང་མ་བྱུང་ལ། མཚན་དེ་ནི་ཁ་བརྗེ་
 བྱེད་པ་དང་རྒྱལ་ཚད་ ༡༡༠ ལ་ཏ་ཅང་རྒྱལ་ལོས་པ་ཞིག་རེད། ང་ཚོས་ཁ་བརྗེ་བྱས་
 ཤིང་མདུན་ཕྱོགས་སུ་ཤར་སེ་བརྒྱལ་པའི་སྐབས་དེར། རེབ་གླ་ར་སི་ཁ་མངའ་སྡེའི་
 གྲོང་རྒྱལ་ཏེ། ཨོ་གླ་ལ་ལ་དང་། རྩོམ་ཐེན་ལྟར་ག ཁེར་ནི། ལྟ་རན་དང་ ཨའེ་ལན་ད། ཁོ་
 ལོ་མ་གླ་སི་བཅས་མི་ལམ་ཞིག་དང་འདྲ་བའི་མཚོ་གསལ་ལྟར་གྱིས་བསྐྱར་ཏེ་ཕྱིན། དེ་
 བྱི་ཏ་ལས་པའི་རྒྱངས་འཁོར་ཞིག་རེད་ལ། བྱ་གཟིངས་ཤིག་གིས་རྒྱ་མཚོའི་སྟེང་དུ་
 འཛིན་པ་ཇི་བཞིན་རྒྱངས་འཁོར་འདིས་ལམ་ཁ་འཛིན་ཐུབ་ཀྱི་འདུག དེ་གྲོགས་
 ཆེན་པོ་དག་ནི་འདི་ལ་སྤྱི་ཞིག་ལེན་པ་ལྟར་སྤྲོ་མོ་རེད། “ཨ། ཁོ་རེ། ཅི་འདྲའི་ཡིད་
 དབང་འཕྲོག་པའི་མི་ཞིག་རེད་ཨང་།” རེན་གྱིས་བཤད། “ལྱིད་དང་དེད་གཉིས་ལ་
 རྒྱངས་འཁོར་འདི་འདྲ་ཞིག་ཡོད་ན་ང་ཚོས་ཅི་ཞིག་བྱེད་ཐུབ་པ་དེའི་སྐོར་ལ་བསམ་
 རྩོམ་ཞིག་ཐོངས་དང་། འདི་ནས་མར་མེག་སི་ཁོ་དང་དེ་ནས་པ་ན་མ་རྒྱལ་ཁབ་བར་

དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་ཞིག་ཡོད་པ་ཁྱེད་ཀྱིས་ཤེས་སམ། ཡང་ན་གདོད་མའི་མི་ཡི་ན་ཁྱི་
 ཡན་རྣམས་ནི་གཞུགས་པོ་ལྷ་བདུན་གྱིས་རིང་བ་དང་། རི་རོགས་ནས་ཉལ་ཐ་བ་
 སའི་རྣོ་ཨ་མེ་རི་ཀའི་གཏོང་རིམ་བར་དུ་ལམ་ཡོད་པ་ཤེས་སམ། ཨོ་རེད་ལ། སལ།
 རྒྱུད་དང་དེད་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱུངས་འཁོར་འདི་འདྲ་བ་ཞིག་དང་བཅས་འཛིག་རྟེན་
 ཡོངས་རྫོགས་ལ་རོལ་གྱི་རེད། ཁོ་རེ། ལམ་དེས་རིམ་གྱིས་འཛིག་རྟེན་ཡོངས་རྫོགས་
 ལ་འབྲིད་འགྲོ་བ་ནི་དེས་ཅན་རེད། རྒྱུངས་འཁོར་དེ་འགྲོ་མི་སྐབ་སའི་ས་ཆ་ཞིག་
 ཡོད་པ་མ་རེད། མ་རེད་དམ། ཨོ། ང་ཚོས་ཆེ་ཁ་གོ་གྲོང་ཁྱེད་སྟེང་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་
 གཡོན་དུ་རྒྱུངས་འཁོར་འདི་བསྐྱོར་ནས་འབྲུམ་འབྲུམ་བྱེད་ལ། སལ། ངའི་མི་ཚེ་
 རྩིལ་པོའི་ནང་ང་ཚེ་ཁ་གོ་ལ་གཏན་ནས་འགྲོ་མ་ལྟོང་། དེར་བཀག་ལྟོང་ཡང་མེད།
 དེ་ལ་བསམ་སློབ་ཐོངས་དང་།”

“ང་ཚོ་ཁ་ཁྱི་ལག་རྒྱུངས་འཁོར་འདིའི་ནང་ཇག་ཚོགས་ཤིག་དང་འདྲ་བར་དེར་
 རླེབས་གྱི་རེད་དོ།”

“ཨོ་རེད་ལ། དེ་ནས་སུ་མོ་ཚོ། ང་ཚོས་སུ་མོ་རྣམས་ཡར་ལེན་སྐབ་གྱི་རེད། སལ།
 ངོ་མ་བཤད་ན། ང་ཚོ་དགོང་རྒྱུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཞིག་ལ་འདིའི་ནང་ནས་འབྲུམ་
 ལྷུལ་བྱེད་སྐབ་ཆེད། ངས་དམིགས་བསལ་གྱིས་ཆེས་མགྲོགས་པོའི་དུས་ཚོད་ཅིག་
 གིས་དེར་རླེབས་རྒྱུའི་ཐག་གཅོད་བྱས་པ་ཡིན། ད་ལྟོང་རྣོད་རྣོད་བྱོས་དང་། ངས་ས་
 མ་གྱི་བར་དུ་རྒྱུངས་འཁོར་འདི་ཤར་སེ་གཏོང་འཛོག་ལ།”

“ཨོ་རེད། ང་ཚོ་མགྲོགས་ཚད་གང་འདྲ་ཞིག་གི་ཐོག་ལ་འགྲོ་གི་ཡོད་པ་རེད།”

“ངས་ཚེས་བརྒྱབ་ན། བརྒྱ་དང་བརྒྱ་ཉག་ཉག་གི་སྟེང་ན་ཡོད། རྒྱུད་ཀྱིས་དེ་ལ་
 ངོ་སྤང་ཡོང་གི་མ་རེད། ང་ཚོས་ད་དུང་ཉིན་དཀར་རིང་ཨ་ཡོ་བ་མངའ་སྟེ་ཡོངས་

རྫོགས་གཙོད་དགོས་ལ། དེ་ནས་ངས་ཨི་ཡི་ནོད་སི་མངའ་སྡེ་རིན་ཆེན་དེ་ཅི་ཡང་མི་
འགོར་བར་གཙོད་གྱི་ཡིན།” བུ་དེ་ཚོ་གཉིད་དུ་ཤོར་སོང་། ང་ཚོས་མཚན་གང་ལ་ཁ་
བརྗེད་ཁ་བརྗེད་བྱས་པ་ཡིན།

རྒྱུ་ལ་ཆ་བཞག་ན་རི་ལྟར་ཁོང་སློབ་ཐུབ་པ་དང་། དེ་ནས་སློབ་དུ་ཅི་ཡང་བྱུང་
མེད་པ་ལྟར་དུ་སེམས་ཞི་བ་དང་ནལ་དུ་མེབས་པའི་ངང་ནས་རང་གི་རྣམ་ཤེས་གྱི་
རྒྱུན་མཐུད་སྐབས་པ་དེ་ནི་ཉ་ལས་པ་ཞིག་རེད། རྣམ་ཤེས་དེ་ནི་རྒྱུ་ལ་འཁོར་མཚོགས་
པོ་ཞིག་དང་། སྤིང་ཞིག་ལ་བགྱོད་རྒྱ་ཡོད་པ། ལམ་གྱི་མཐའ་དེ་ན་བྱུང་མེད་ཅིག་ཡོད་
པ་བཅས་གྱི་ནང་དུ་དགོས་བཞག་ཡོད་པ་རེད་བསམས་གྱི་འདུག “ད་ནི་ང་འེན་མར་
ལ་འགོ་ཐེངས་རེ་རེར་དེ་འདྲ་རེ་ཡོང་གི་འདུག་ལ། ད་ནས་ང་གོང་ཁྱེད་དེ་ལ་འགོ་
སྐབས་པ་མི་འདུག ལྟ་ན་མེད། ལྟ་འབྱམས་པོ། འེན་གྱི་དེ་སློབ་འཚུབ་འཚུབ། འཕུར་རྟོ།”
ཟེར། ངས་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༧ ལོར་ང་ཞེས་ལྟ་ར་སི་ཁའི་ལམ་འདི་བརྒྱུད་ནས་འགོ་ཚུང་
ལབ་པ་ཡིན། ཁོང་ཡང་འགོ་ཚུང་འདུག “སལ། ཆིག་སྟོང་དགུ་བརྒྱ་ཞེ་བཞི་ལོར་ངས་
ལོ་སི་ཨན་རེལ་སིའི་ནེའུ་ཨེ་ར་ལོན་ཏེ་རེའམ་དུས་གསལ་པའི་ཕྱོད་ཆས་འཕྲུད་
ཁང་དེར་ལས་ཀ་བྱེད་པའི་སྐབས་དེར། ངས་རང་ལོ་ངོ་མ་གསལ་ནས། ཨིན་ཏེ་ཡ་
ན་ཨེ་པོ་ལི་སི་གོང་ཁྱེད་གྱི་རྒྱུ་ལ་འཁོར་རྒྱུ་འགྲན་ལ་འགྲུལ་བཞུད་ཅིག་བྱས་ཤིང་།
དེའི་དགོས་དོན་གཙོ་བོ་ནི་རྗེས་འདྲུས་ཆེན་གྱི་གྲགས་ཆེན་རྒྱུ་འགྲན་ལ་བལྟ་རྒྱ་
དེ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་དུས་ལྟར་འགྱུར་རྒྱུའི་ཆེད་དུ་ཉིན་གྱི་སྐབས་སུ་རྒྱུ་ལ་འཁོར་
རྒྱུ་གྱི་བསྟོད་ཚུལ་མཐུན་དེ་བྱས་ཤིང་མཚན་གྱི་སྐབས་རྒྱུ་ལ་འཁོར་བརྒྱུས་ཏེ་ཕྱིན་
པ་ཡིན། ང་ལ་ད་དུང་སྒྲོར་མོ་ཉེ་ཤུ་ཅན་གྱི་སྤྱི་ལ་རྣམས་ཅན་གྱི་རྒྱུ་ལ་འཁོར་ཞིག་
ཨེལ་ཨེ་ན་ཡོད་ཅིང་། ངའི་རྒྱུ་ལ་འཁོར་ཐོག་མ་དེ་རེད། རྒྱུ་ལ་འཁོར་དེ་ནི་འཁོར་

508

སྐྱེག་དང་སྐྱོག་ལ་བརྟུག་དཔུང་བྱེད་སྐྱབས་ཚད་གཞི་ལོང་མ་སོང་ལ། དེར་བརྟེན་
 འདྲིན་བཟུང་མ་བྱས་པར་རྒྱངས་འཁོར་དེ་བསྐྱོར་དགོས་ན་ང་ལ་མངའ་སྡེ་གཞན་
 གི་རྒྱངས་འཁོར་ཨང་བྱང་ཞིག་ཡོད་དགོས་པའི་ཐག་གཅོད་བྱས་པ་ཡིན། དེ་བས་
 ཨང་བྱང་དེ་ཐོབ་ཆེད་ས་ཆ་འདི་ནས་ཕྱིན་པ་ཡིན། ང་ཉལ་ཉལ་གྲོང་འདི་ཚོའི་གྲས་
 གི་གཅིག་ནས་ཨང་བྱང་ནམས་ངའི་སྟོད་ཐུང་གི་འོག་ཏུ་སྐྱས་ཏེ་རྒྱངས་འཁོར་སྐྱེག་
 བསྐྱོད་བྱེད་བཞིན་པའི་སྐབས་དེར། རྒྱས་གཏོགས་ཆ་བའི་ཉེན་རྟོག་དཔོན་པོ་ཞིག་
 གིས་ང་ཉི་རྒྱངས་འཁོར་སྐྱེག་བསྐྱོད་བྱེད་པ་ལ་རྒྱུང་དྲགས་པ་རེད་བསམས་ཏེ་ལམ་
 ཚེན་དཀྱིལ་ནས་ང་ལ་འདྲི་བཅད་བྱས། ཁོང་གིས་ཨང་བྱང་དེ་ཚོ་བརྟེན་པ་དང་།
 ང་ནི་ཁང་མིག་གཉིས་ཅན་གྱི་བཙོན་ཁང་ཞིག་ཏུ་བརྟུག་སོང་ལ། ངའི་རོགས་པ་དེ་
 བོ་རྒྱུང་དེའི་ན་གཞོན་ཉེས་པ་རྒྱུང་ཏུ་ལས་མ་བསགས་པ་ཞིག་རེད། ཁོང་ནི་རང་སྟོ་
 རང་གིས་འགྲངས་མི་རུས་པ་ཞིག་འདུག་སྐབས་རྒྱུ་གསོ་ཁང་ཞིག་ཏུ་ཡོད་དགོས་པ་
 ཞིག་རེད། (ཉེན་རྟོག་དཔོན་པོའི་རྒྱུང་མས་ཁོང་ལ་ཟས་སྟེར) དེ་ནས་ཉེན་གང་ལ་ཁ་
 སྐྱར་བཞིན་ཁ་རྒྱ་འཛག་བཞིན་བསྐྱད་སོང་། ང་ལ་ཆེས་རྒྱུན་ལྡན་གྱི་འདྲི་ཞིབ་སྟེ་
 དཔེར་ན། ས་ཞིག་གི་རྒྱལ་གྱིས་ངི་བ་གཏོང་བ། དེ་ནས་སྟོ་བུར་གྱི་འགྱུར་སྟོག་ཅིག་
 གིས་ང་ལ་ཉེན་བརྒྱ་དང་བཅས་འདྲིགས་སྐྱུལ་བྱེད་པ། ངའི་ཡིག་གཟུགས་ལ་ཞིབ་
 བསྐྱར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྗེས་དང་། ཡང་འདི་ནས་ཕྱི་ལ་ཐོན་ཆེད་ངས་ངའི་མི་
 ཚོའི་ནང་གི་ཏ་ཅང་གལ་འགངས་ཆེ་བའི་གཏམ་བཤད་དེ་བྱས་པའི་རྗེས་ལ། ངས་
 སྟོན་ཆད་རྒྱངས་འཁོར་བརྐྱས་པའི་སྐྱོར་ལ་རྒྱུན་བཤད་གྱིན་ཡོད་པ་དེ་ངོས་ལེན་
 དང་། ངའི་ས་དེ་ས་ཆ་འདིའི་གཡས་གཡོན་ཞིག་ན་ཞིང་ཁའི་ལས་ཀ་བ་ཞིག་ཡིན་
 པ་དེ་ངས་འཚོལ་གྱིན་ཡོད་པ་ཅམ་ཞིག་རེད་བཅས་ཀྱི་མཇུག་སྟོན་བྱས་ཏེ་ང་སྟོང་

པ་རེད། ངས་རྒྱུ་ལྡན་འཁོར་རྒྱུ་ལྡན་གྱི་རྗེས་མ་ཚོད་པ་ནི་བཤད་ག་ལ་དགོས། ལོ་
རྗེས་མའི་རྣམས་ཁར་འོ་ལེ་རེ་ ཉམ་སློབ་བྱ་ཆེན་མོ་དང་ཁ་ལི་སློབ་ནི་ཡ་སློབ་བྱ་ཆེན་
མོ་གཞིས་བར་གྱི་སློ་ལོའི་རྗེད་མོ་ལ་བལྟ་བྱིད། ང་སྐར་ཡང་ཨིན་ཁི་ཡ་ན་མངའ་སྡེའི་
སའོ་ཐ་ ལྷན་ཁི་གོང་ལྷུང་ལ་འདི་ལྟར་ཡོང་བ་ཡིན་མོད། ཐེངས་འདིར་རྣོག་བྱ་གཅིག་
ཀྱང་མ་བྱུང་། དེ་ནས་སལ། ང་ལ་འདི་ན་བྱུང་ཅམ་ཞིག་ལ་འདང་བའི་སློབ་མོ་ཡོད་
ལ། དེ་ལས་གཞན་སྐར་མ་གཅིག་ཀྱང་མེད། ང་ལ་ལམ་དུ་འཕྲད་པའི་མི་སློབ་པ་
སྣ་ཚོ་གསུམ་པ་ཞིག་ལས་སློ་སློང་སྐབ་པ་བྱུང་བ་ལས་གཞན་ཡར་མར་གྱི་ཕྱོགས་གང་
དུའང་ཁ་ལག་མ་ཟས། དེ་དང་དུས་མཚུངས་སུ་བུ་མོ་རྣམས་ལ་བརྒྱབ་པ་རེད། སློ་
ལོའི་ལྟན་མོ་ཞིག་ལ་བལྟ་སྐད་དཀའ་ངལ་དེ་ཅམ་ཞིག་ལྷངས་མཁན་གྱི་ཨ་མེ་རི་ཀ་
ལྷི་མཐུན་མནའ་སྡེལ་རྒྱལ་ཁབ་ནང་གི་བྱ་གཅིག་སུ་དེ་ང་རེད།”

510

ངས་ཁོང་ལ་ ༡༩༩༩ ལོར་ཨེལ་ཨེ་ལུལ་དུ་སྡོད་དུས་ཀྱི་གནས་སྐབས་དིས་པ་
ཡིན། “ང་ཨ་རི་རྩོ་ན་མངའ་སྡེ་ཏུ་འདི་ན་བཟུང་བྱས་པ་རེད། བཙོན་ཁང་དེ་ནི་ང་
འགོ་རྩོད་སའི་བཙོན་ཁང་ཡོད་ཚད་གྱི་ནང་ནས་ཆེས་སྐྱུག་ཤོས་དེ་རེད། ང་བྲོས་
འགོ་དགོས་བྱུང་སོང་ལ། ངའི་མི་ཚོའི་ནང་གི་བྲོས་ཕྱོལ་ཆེས་རྒྱབས་ཆེ་བ་དེ་ལེགས་
འགྲུབ་བྱུང་བ་རེད། བྲོས་ཕྱོལ་གྱི་སློབ་དེ་བཤད་ན་རྒྱིར་བཏང་གི་དེ་བཤད་གྱི་
ཡོད། ཤེས་སོང་ང་། ཡར་རི་དོགས་གྱི་ལུང་པ་དེའི་གཡས་གཡོན་དུ། བྲགས་ཚལ་
གྱི་ཁོད་དུ། ཤེས་སོང་ང་། བོག་བཞིན་དུ། ད་དུང་འདམ་རྒྱ་ཡོད་པ་རེད། འགྲིག་
གི་སྐུ་གུ་དང་། བཙོན་གྱི་དེ་ནས་ཆག་སློ་ལ་ཁག་འདོགས་བྲས་པའི་འཆི་བ་ཟེར་བ་
དེ་ང་ལ་འཕྲད་ཡོད་པ་རེད། ང་གཡང་གཟར་གྱི་སྡེ་ན་ཡོད་པའི་ཤིང་སྡོད་རྣམས་
བརྒྱད་ནས་འགོ་དགོས་བྱུང་ལ། དེ་ནི་ལམ་དང་། ལམ་ཕྱན། དེ་བཞིན་རྐང་ལམ་

བཅས་ལས་གཡོལ་ཆེད་ཡིན། ངའི་བཅོམ་པའི་ཁྱོད་ཆས་དེ་ཆོ་འདོར་དགོས་བྱུང་
 བེད། ཨ་རི་ཚོ་ནའི་གོང་བྱེད་མི་ལག་སི་ཐབ་ཅེས་པ་དེའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྐྱམ་ལྷུག་ས་
 ཚིགས་ཤིག་ཏུ་འདབ་འདྲུལ་གྱིས་སྟོང་ཐུང་དང་དོར་མ་ཏ་ཅང་ཐབས་མཁས་ཀྱི་
 ཐོག་ནས་བརྒྱུས་པ་ཡིན་ལ། སྐྱམ་ལྷུག་པ་ཞིག་གི་ཁྱོད་པ་ཁྱོད་ནས་ཉིན་གཉིས་ཀྱི་
 རྗེས་སུ་ཨེལ་ཨེ་གོང་བྱེད་ལ་འགྱུར་བ་དང་། ངས་མཐོང་བའི་སྐྱམ་ལྷུག་ས་ཚིགས་
 ཐོག་མ་དེའི་ནང་ཕྱིན་ཅིང་། དེར་ལས་ཀ་བར་སྐྱས་སོང་ལ། རང་ཉིད་ལ་ཁང་པ་
 ཞིག་སྒྲངས་ཤིང་། རང་མིང་ལི་ལྷུ་ལ་ཡེ་ལ་བརྗེས་པ་ཡིན། དེ་ནས་ཨེལ་ཨེ་གོང་
 བྱེད་དུ་ཆེས་སྐྱོ་སྐྱང་ཅན་གྱི་ལོ་གཅིག་བསྐྱུལ་བ་ཡིན། དེའི་ཁོངས་སུ་གྲོགས་པོ་
 གསར་པའི་སྐོར་ཁག་གཅིག་དང་། དངོས་གནས་ཏ་ལས་པའི་བྱ་མོ་འགའ་བཅས་
 ཚུད་ཡོད། ལོ་དེའི་མཇུག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྐབས་ནི། མཚན་མོ་གཅིག་ལ་ང་ཚོས་རྟོ་ལེ་
 ལུང་ལམ་ཆེན་གྱི་སྟེང་རྒྱངས་འཁོར་བསྐོར་བཞིན་ཡོད་ལ། ངས་ངའི་བྱ་མོ་ལ་འོ་
 བསྐྱུལ་བའི་སྐབས་དེར་གྲོགས་པོ་ལ་ཁ་ལོ་བསྐྱུར་རོགས་ལབ་ཅིང་། དེ་དུས་ང་ཁ་
 ལོ་བའི་རྒྱབ་སྟེགས་སུ་ཡོད། ལྷོས་དང་། ཁོང་གིས་ང་མ་གོ་བ་རེད། ང་ཚོ་བརྒྱགས་ཏེ་
 སྐོག་སྟོང་ཞིག་ལ་བརྒྱབས་པ་རེད། འོན་ཀྱང་ང་ཚོ་ནི་རྒྱག་ཚད་ཉི་ཤུ་ཅམ་ལ་འགོ་
 གི་ཡོད་ལ། ངའི་སྣ་བཅག་པ་རེད། བྱེད་ཀྱིས་ངའི་སྣ་སྟོན་ནས་མཐོང་ཡོད་པ་རེད།
 ད་ཀྱོགས་ཡོད་པའི་སྣ་རིག་གི་གྲག་དབྱིབས་སུ་གྲགས་པ་ལྷར་གྲག་བསྐྱད་པ་དེ་
 འདི་ན་ཡོད། དེའི་རྗེས་ལ་ང་འེན་མར་ལ་ཕྱིན་པ་ཡིན་ལ། དེའི་དབྱིད་ཀ་ལ་རྒྱ་མངར་
 མོའམ་བུལ་རྒྱ་བཅོང་ས་ཞིག་ནས་མེ་རི་ལུ་ལ་ལྷུག་པ་རེད། ཨོ་དགོན་མཚོག་གསུམ།
 མོ་ནི་ལོ་བཅོ་ལྷ་བརྒྱལ་མེད་ལ། རིན་གྱི་དོར་མ་ཞིག་གོན་ཏེ། མོ་ཡར་ལེན་མཁན་
 ཞིག་ལ་སྐྱུག་ནས་བསྐྱད་འདུག ཨེ་སི་མགོན་ཁང་གི་ཐོག་རྟེན་གསུམ་པའི་ཤར་སྟོའི་

ལྷན་གྱི་ཁང་མིག་ཅིག་སྟེ། དཀོན་མཆོག་གི་བྲན་རྟེན་ཡོད་པའི་ཁང་མིག་ཅིག་དང་།
 ད་རྒྱུད་དུས་ཀྱི་གནས་རྩ་ཆེན་དེར་ཉིན་གསུམ་དང་ཞག་གསུམ་ལ་ཁ་བཟུང་བྱས་
 པ་ཡིན་ལ། དེ་དུས་མོ་ནི་ཆེས་གཞོན་ལ་ཆེས་སྙིང་དུ་སྦྱག་པ་ཞིག་རེད། ཨང་།
 ཨ། འོན་ཀྱང་། ཁོ་རེ། མཚན་མོའི་སྐབས་སུ་མར་བལྟས་དུས། དེ་ཨང་ཨང་ མི་འཁོར་
 ལྷགས་ལམ་གྱི་འཕྲིས་ན་མེའི་མཐའ་འཁོར་དུ་སྤྱང་པོ་ཚན་ཚོན་སྐོར་གཅིག་འདུག
 དམུལ་བ་ལོ། ཁོང་དལ་ལ་འབབ་གྲབས་བྱས་སོང་། “ཤེས་སོང་ང་། འདི་ཕ་དེ་དེ་
 བ་ཡོད་མེད་ཚོན་ནས་མི་ཤེས།” ས་གི་ན་མེ་ཕུང་གི་མདུན་དུ་ལྷགས་ལམ་གྱི་འཕྲིས་
 དེར་མི་ཁ་ཤས་འཁོར་བཞིན་འདུག “ངས་འདྲི་དགོས་མི་དགོས་མ་ཤེས། ཁོང་ཕྱོགས་
 གང་ནའང་ཡོད་སྲིད་པ་ཞིག་རེད།” ང་ཚོས་སྦྱ་མཐུད། མཚན་མོ་ཆེན་པོ་འདིའི་ཚོད་
 དུ་ང་ཚོའི་མདུན་ཕྱོགས་སམ་ཡང་ན་རྒྱབ་ཕྱོགས་གང་ཅུང་ཞིག་ན། ཁོང་གི་ཕ་དེ་
 བ་ལྷན་ཕུང་ཞིག་གི་འོག་དུ་བཟུང་ནས་ཉལ་བསྐྱད་ཡོད་པ་རེད། དེ་ལ་ཐེ་ཚོམ་མེད་པ་
 རེད། ཁོའི་མ་ཞེའི་ཕོག་དུ་ཁ་རྒྱུ་འཇགས་ཤིང་། དོར་མའི་སྟེང་དུ་གཅིན། ལྷན་བའི་ནང་
 དུ་བྱ་རམ་ལྟེ་སྟེ། ལྷན་ཐོག་ན་རྩ་ལྟེ། ད་དུང་གཅིག་བྱས་ན་སྤེའི་གསེབ་ན་འགྲག་དང་།
 དེ་ནས་རྒྱ་བའི་འོད་ཟེར་ཁོང་གི་ལུས་སྟེང་ལ་འཕྲོ་བཞིན་ཡོད་ཀྱི་རེད།

512

ངས་ཀྱི་བྲན་གྱི་དམུང་པ་ནས་འདུས་ཏེ། “མོ། ཁོ་རེ། ད་ང་ཚོ་ཉན་ཉན་བྱིས་ལ་
 ལོག་གི་ཡོད་པ་རེད།” ཅེས་བཤད། ཐེངས་དང་པོར་ཞེ་འུ་ཡོག་ནི་ཁོང་གི་གཏན་རྫོང་
 བྱིས་ཚང་ཆགས་ཀྱི་རེད། ཁོང་གིས་སྤར་ཡང་ལུས་པོ་སྦྱགས་ཤིང་། ངང་སྦྱག་བྱེད་མི་
 འཕེར་བའི་ཚོད་དུ་འདུག

“དེ་ནས་སོམས་དང་། སལ། ང་ཚོ་ཕན་སིལ་མ་ནི་ཡ་མང་འཕྲེ་ལ་འཕྱོར་དུས།
 ང་ཚོས་ཀྱི་ཐོ་ལ་དབྱངས་རྒྱུང་འཕྲིན་ཐོག་ནས་ཤར་ཕྱོགས་པའི་རྩབ་ལོ་དབྱངས་

ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དེ་ཐོས་མགོ་ཚུགས་ཀྱི་རེད། ཀེ་ཏེ་ཏེ། རྒྱགས། བྱ་ཚན། རྒྱགས་ལ།
 གཟི་བརླིང་ཅན་གྱི་རྒྱངས་འཁོར་དེས་རྒྱང་བྱ་ལ་ང་རོ་སློབ་ཏུ་བརྟུག་སོང་ལ། དེས་
 ཐང་ཆེན་པོ་རྣམས་ཤོག་རྒྱུ་ཞིག་དང་མཚུངས་པར་ཁ་བྱེས་སོང་། རྒྱངས་འཁོར་
 དེས་ཏར་ཞུན་གྱི་ལམ་ཁ་ཁོལ་མ་དེ་ལས་གུས་ཞབས་དང་བཅས་རང་ཉིད་ཕྱིར་བསྐྱོད་
 བྱུང་སྟེ། བོང་མ་ཆེན་པོའི་གྲུ་གཟིངས་ལྟ་བུ་ཞིག་རེད། རྒྱང་བྱ་དལ་བར་རྒྱ་བའི་
 རྒྱ་རེངས་ཀྱི་སྐབས་ལ་ངས་མིག་བྱེས་ཤིང་། ང་ཚོས་རྒྱང་དེ་དེད་ནས་རྒྱག་བཞིན་
 འདུག རེན་གྱི་རྩོད་པར་འདྲ་བའི་ལྷ་ཚུགས་ཅན་གྱི་གདོང་དེ་མི་རྒྱན་ལྡན་བཞིན་
 རང་གི་རུས་ཤོག་འགྲང་བ་དེའི་དགོས་དོན་ལ་དམིགས་ནས་མདུན་པར་གི་ཐོང་བྱ་
 བསྐྱར་ཏེ་འདུག

“ཁྱོད་ཀྱིས་ཅི་ཞིག་ལ་བསམ་སློབ་གདོང་གི་ཡོད། ཡ་ཚན།”

“ཨང་། ཨང་། རྒྱན་ལྡན་དང་གཅིག་པ་རེད། ཤེས་སོང་ང་། བྱ་མོ། བྱ་མོ། བྱ་མོ།”
 ང་གཉིད་ཏུ་ཡུར་ཞིང་། ཨ་ལོ་བ་མངའ་སྡེའི་ཕྱི་རྒྱ་བདུན་པའི་གནམ་གཤིས་ཚ་
 བའི་ཞོགས་ཀ་ཞིག་ལ་གཉིད་ལས་སད། ད་དུང་རེན་གྱིས་རྒྱངས་འཁོར་བསྐྱོར་ཞིང་
 རྒྱངས་འཁོར་བསྐྱོར། ཁོང་གི་རྒྱག་ཚད་ལ་དལ་སྟོང་མི་འདུག ཁོང་གིས་ཨ་ལོ་བ་
 མངའ་སྡེའི་མཚོས་ལོ་དྲོག་གི་ཞིང་ཁའི་ལམ་ཁ་ཀྱག་གྲོག་རྣམས་ལ་མ་མཐའ་ལའང་
 རྒྱག་ཚད་བརྒྱད་ཅུའི་སྟེང་བསྐྱོར་ཅིང་། ལམ་དང་མོ་རྣམས་ལ་རྒྱན་ལྡན་བཞིན་བརྒྱ་
 དང་བརྒྱའི་སྟེང་བསྐྱོར་ཡོད། འོན་ཀྱང་གལ་སྲིད་ལམ་ཁའི་ཕྱོགས་གཉིས་ཀར་རྒྱངས་
 འཁོར་ཡོད་ན། དེས་ཁོང་ཡང་བང་རིམ་གྱི་ནང་དུ་བྱུར་གོག་གིས་འགོ་དགོས་
 པའི་ཐབས་སྟུག་གི་རྒྱག་ཚད་དུག་ཅུའི་སྟེང་ལ་ལྷུང་བར་འགྱུར། ཁོང་ལ་གོ་སྐབས་
 ཤིག་རག་དུས་ཁོང་མདུན་དུ་ཐད་ཀར་བརྒྱགས་ཤིང་། རྒྱངས་འཁོར་དུག་བདུན་

དེ་བསྐྱུར་ནས་འགྲོ་ཞིང་། དེ་དག་ནི་ཐལ་བའི་སློབ་ཚོ་གསལ་ཤིག་གི་ནང་དུ་ལུལ་དུ་
 བཞག་ རྒྱུ་ལ་འཁོར་སྤྱི་ལ་ཉམས་ཅན་གསར་པ་ཞིག་བསྐྱུར་བཞིན་པའི་སློབ་པ་
 ཞིག་གིས་ལམ་ནས་འདི་དག་ཚང་མ་མཐོང་བ་དང་། ང་ཚོ་དང་རྒྱུག་འགྲན་བྱེད་
 པའི་ཐག་གཅོད་བྱས། རིན་གྱིས་སྐྱོར་ཞིག་བསྐྱུར་གྲབས་བྱེད་པའི་སྐབས་དེར་མི་
 དེས་ཉེན་བར་ཅམ་ཡང་མ་བཏང་བར་ང་ཚོ་བསྐྱུར་ནས་བརྒྱུགས། དེ་ནས་ང་ཚོ་ལ་
 འགྲན་སྐོང་ཆེད་ཀྱི་བཏབ་ཅིང་རྒྱུ་ལ་འཁོར་གྱི་དུང་སྐད་བརྒྱབ། རྒྱུ་ལ་འཁོར་གྱི་
 མཐུག་སློབ་འོད་ཆེན་ཆེན་བྱས། ང་ཚོ་ནི་བྱ་ཆེན་པོ་ཞིག་དང་མཚུངས་པར་ཁོང་གི་
 རྗེས་དེད། “ད་སྐབས་ཨ།” རིན་གྱིས་གད་མོ་དང་བཅས་བཤད། “ངས་བྱི་ལྷན་དེ་ལ་
 མེལ་ལེ་བརྒྱ་གྲངས་ཅམ་རིང་ལ་བརྟམ་བཅོས་བྱེད་གྱི་ཡིན། ལྷོས་ཨ།” ཁོང་གིས་སྤྱི་
 ལ་དེ་ང་ཚོའི་སློབ་ལ་ཐག་རིང་ས་ཞིག་བར་དུ་འགྲོ་དུ་བརྒྱུག་དེ་ནས་རྗེ་མཚོ་གསལ་ལ་
 བཏང་ཞིང་ཆེས་སྤྱོད་ལོག་གི་རྣམ་པ་དང་བཅས་ཁོང་གི་རྗེས་ཟིན། སྤྱི་ལ་སློབ་པ་
 དེ་སློབ་སོང་། ཁོང་གིས་མེལ་ལེ་བརྒྱ་ཡི་རྒྱུག་ཚད་ལ་བསྟུང་སོང་། ང་ཚོ་ལ་ཁོང་སུ་
 ཡིན་ལྟ་བུའི་ཤོ་སྐབས་ཤིག་བྱུང་སོང་། ཁོང་ནི་ཆེ་ལ་ཤོ་མི་རྒྱལ་སྤོང་མཐོ་སྤོང་གི་
 རིགས་འབྲུ་པོ་ཞིག་འདུག་ལ། བྱུང་མེད་ཀུན་པ་ཁོའི་ཨ་མའི་ལོ་ཚོད་ཅིག་དང་ལྟན་
 འགྲུལ་བཞུད་བྱེད་གྱི་འདུག་གཅིག་ཐང་ན་བྱུང་མེད་དེ་ཁོའི་ཨ་མ་དངོས་གནས་
 ཡིན་གྱིད། མོས་ཁོ་ལ་སྐྱུག་སྐད་རྒྱུག་གི་ཡོད་མེད་དཀོན་མཆོག་གིས་མཁུལ་གྱི་རེད།
 འོན་ཀྱང་ཁོང་གིས་རྒྱུག་འགྲན་བྱས་སོང་། ཁོ་ནི་ཆེ་ལ་ཤོ་གྲོང་ཁྱེད་དག་འཕོ་དེ་
 བས་ཡིན་པའི་ཨ་ཏ་ལི་བ་ཞིག་རེད་ལ། ཁོང་གི་སྐྱ་ནག་ཅིང་སྤོ་འཚུབ་ཅིག་རེད།
 ཁོང་གིས་ལུས་རྩལ་ཆེད་མོ་བའི་སྤོད་ཤོས་ཅིག་ཤོན་འདུག་གཅིག་བྱས་ན་ཁོང་གི་
 སེམས་ནང་ང་ཚོ་ནི་ཨེལ་ཨེལ་གྲོང་ཁྱེད་ནས་ཆེ་ལ་ཤོ་ལ་བཅོན་འཇུལ་བྱེད་དུ་ཡོང་

བའི་ཇག་ཚོགས་གསར་པ་ཞིག་རེད་བསམས་ཡོད་ཀྱི་རེད། གཅིག་བྱས་ན་ཇག་པ་
 མིག་ཁི་ཁོ་ཏུ་ཀྱི་ཇག་མི་འགའ་རེད་བསམས་ཡོད་ཀྱི་རེད། གང་ཡིན་ཟེར་ན། ལེ་
 མོ་བཟེན་རྒྱུ་འཁོར་ཏེ་ཅང་འདྲ་པོ་རེད་ལ། རྒྱུ་འཁོར་ཨང་བྱང་ཡང་ཁ་ལི་
 རྫོང་ནི་ཡ་ནས་རེད། རྩ་བའི་ཆ་ནས་འདི་ནི་ལམ་གྱི་རོལ་ཚེད་ཅམ་ཞིག་རེད། ཁོང་
 གིས་ང་ཚོའི་རླུ་བ་འདི་ལྟར་ཆེས་ཐབས་རྟུགས་ཀྱི་གོ་སྐབས་བྲལ་སོང་། ཁོང་
 གིས་ད་ཀྱི་གས་རྣམས་ཀྱི་སྤེང་ནས་རྒྱུ་འཁོར་གཞན་བསྐྱར་འདོག་བྱས་ཤིང་།
 ཕྱིར་རང་གི་ལམ་སྤེང་ལ་སྤེབས་མ་སྤེབས་ཀྱི་ཚོད་ཅམ་ལ་བོང་འདྲིན་རྒྱུ་འཁོར་
 ཞིག་མིག་ལམ་དུ་འགྱུར་འཁྱོར་གྱིས་ཡོང་བ་དང་། གྲུ་དུ་ཆེས་ཆེར་འགྲེངས། འདི་
 ལྟ་བུའི་རྣམ་པའི་ཐོག་ནས་ང་ཚོས་ཨ་ཡོ་བ་མང་འཕྲེའི་མེལ་ལེ་བརྒྱུད་ཅུ་བཅད་པ་
 ཡིན། དེ་ནས་རྒྱུ་འགྲུབ་འདི་ནི་ཏེ་ཅང་དོ་སྣང་འཕེལ་བ་ཞིག་འདུག་སྟབས་ང་ལ་
 འདིགས་སྣང་ཡོང་བའི་གོ་སྐབས་མ་བྱུང་། དེ་ནས་མི་སྣོན་པ་དེས་མཚམས་འདོག་
 བྱས་སོང་། རླུ་ལྷུག་ས་ཚོགས་ཤིག་ཏུ་རྒྱུ་འཁོར་བཀག་སོང་ལ། གཅིག་བྱས་
 བ་བྱུད་མེད་རྒྱུ་པ་དེས་བཀག་བཅད་བ་ལས་ཡིན་རྒྱུ་རེད། ང་ཚོ་ང་རོ་དང་བཅས་
 རྒྱུ་འགྲུབ་སྐབས་ཁོང་གིས་རྒྱལ་ཁའི་དགའ་སྦྱོའི་ངང་ནས་ལག་པ་གཡུགས་སོང་། ང་
 ཚོ་རྒྱུ་པའི་སྐབས་སུ་ཁི་ནི་བྱང་ཁ་གཅེར་བུ་རེད། ངའི་རྒྱུ་པ་མཁུན་པང་སྤེང་
 བཞག་ཡོད་ཅིང་། སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོའི་བུ་གཉིས་ནི་རྒྱུ་པ་གཉིད་ཤོར་འདུག ང་ཚོ་
 བྱུད་མེད་མགོ་དཀར་ཞིག་གིས་བརྒྱུང་བའི་ཟ་ཁང་ཞིག་ཏུ་ཞོགས་ཇ་ཟ་ཕྱིར་བཀག་
 པ་ཡིན་ལ། ཐག་ཉེ་བའི་གོང་དེའི་ཚོས་ཁང་གི་ཚོང་བརྗེ་གྲག་པ་དང་ཆབས་ཅིག་
 ང་ཚོར་ཆེས་ཆེ་བའི་ཡུངས་རིལ་གྱི་སྐལ་བ་འཕར་མ་སྲུང་བྱུང་། དེ་ནས་ང་ཚོ་སླར་
 ཡང་ཐོན་ཕྱིན་པ་ཡིན།

“ཁིན། ཉེན་དཀར་ལ་སྐྱབས་འཁོར་ཆེས་མཉེན་པོས་མ་བསྐྱོད།”

“སེམས་ཁྲལ་མ་བྱེད་ཁོ་རེ། ངས་ཅི་ཞིག་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད་པ་ངས་ཤེས།” ང་
འཁྲུམས་མགོ་ཚུགས། ཁིན་ནི་དྲག་པོའི་ལྷ་ཞིག་དང་འབྲ་བར་བར་བསྐྱིགས་པའི་
སྐྱབས་འཁོར་རྣམས་ཀྱི་ཁྲོད་དུ་བསྐྱེབས། ང་ཚོས་འདྲུལ་ས་ཞིག་བཅའ་ལ་བའི་རིང་
དེར་ཉ་ལམ་སྐྱབས་འཁོར་དེ་ཚོ་ལ་གཏུགས་གྲབས་བྱས། ཁོང་གིས་དེ་ཚོའི་མཚུགས་
འགོབས་ལྷགས་ལེབ་ལ་ཚེད་མཚར་བྱས། ཁོང་གིས་སློང་ཅིང་འདེད་པ་དང་། རླེ་
བསྐྱིངས་པ་བཅས་བྱས་ཏེ་དཀྱིགས་དེ་གང་དུ་ཡོད་མེད་ལ་བལྟས། དེ་ནས་སྐྱབས་
འཁོར་ཆེན་པོ་དེ་ནི་ཁོའི་ལག་པའི་རིག་པ་ལྷ་མོ་དང་བསྐྱུན་ནས་མཚོངས་ཤིང་། དེ་
ནས་ནམ་ཡིན་ཡང་སྐྱ་ཚད་ཅམ་གྱི་བར་སྟོང་བཞག་ནས་ཐར། ང་ཚོ་སྐྱར་ཡང་རང་
གི་ལམ་ཁ་ལ་བསྐྱེབས། ལམ་གཞན་དག་ནི་སྟོག་ཕྱོགས་ལ་འགོ་མཁུན་གྱིས་ཁེངས་
འདུག དེ་ནས་ང་ལ་སྐྱག་འདར་བརྒྱབ་བྱུང་། ངས་ད་ནི་བཟོད་བྱུབ་པ་མི་འདུག ཨ་
ཡོ་བ་མངའ་སྡེའི་ནང་དུ་ནེབ་སྟེ་ར་སི་ཁའི་དྲང་མོ་མདའ་ལྟར་གྱི་ལམ་རིང་པོ་ཞིག་
རྟེན་རྒྱ་ནི་ཉ་ཅང་དགོན་པོ་རེད། ང་ཚོ་མཐར་དེ་འབྲ་གཅིག་ལ་ཐུག་དུས་ཁིན་གྱིས་
ཁོང་གི་རྒྱན་ལྷན་ལྟར་གྱི་བརྒྱ་དང་བཅུ་ལ་བརྒྱགས་སོང་། ངས་ཕྱི་ལོགས་གྱི་ཡུལ་
ལྗོངས་འགའ་ཞིག་འཁྲུག་འཁྲུག་དུ་འགོ་བ་མཐོང་ཞིང་། དེས་ ༡༩༧༢ ལོར་ང་དང་
ཨེ་ཏི་གཉིས་ཀྱིས་འགྲུལ་ལམ་རིང་མོ་ཞིག་བྱས་སྐབས་ང་ཚོ་རྒྱ་ཚོད་གཉིས་ལ་འགག་
ནས་བསྐྱད་པ་དེ་དྲན་དུ་བརྒྱག་སོང་། མི་ཚེའི་དཀར་ཡོལ་དེ་མགོ་རྟེན་སྟོག་ནས་
ཡོད་ཚད་སྟོས་པ་དེ་བཞིན་འདས་དུས་གྱི་ལམ་རྟེན་པ་དག་ནི་རབ་རིབ་གྱི་ངང་ནས་
ཚུར་གྲོལ་ཡོང་གི་འདུག ཉེན་གྱི་མི་ལམ་འཚུབ་པོའི་ཁྲོད་ནས་ངའི་མིག་ན་བྱུང་།

“ཨོ། དམུལ་བ། རིག། ང་རྒྱབ་ཀྱི་རྒྱབ་སྟེགས་ལ་འགོ་གི་ཡིན། ངས་ལྷ་མཐུང་ནས་
བཟོད་སྐབ་པ་མི་འདུག ངས་ལྷ་སྐབ་ཀྱི་མི་འདུག”

“ཉེ། ཉེ། ཉེ།” རིག་གིས་ཁོང་དགོད་ཅིག་བྱས། ཁོང་གིས་ཟམ་པ་དོག་པོ་ཞིག་གི་
སྟེང་ནས་རྒྱངས་འཁོར་ཞིག་བསྐྱར་ཅིང་། ཐལ་བའི་ཁྲོད་ནས་ཁ་ཕྱོགས་བསྐྱར། ལྷིར་
སྐྱོད་དང་བཅས་བརྒྱགས་སོང་། ང་རྒྱབ་ཀྱི་རྒྱབ་སྟེགས་སུ་ལྷིང་ཞིང་། གཉིད་ལྷག་སྤང་
རྐང་ལག་བསྐྱམས་ནས་བསྐྱད། བྱ་དེ་གཉིས་ཀྱི་གཅིག་གིས་སྐྱིད་པོ་ལ་རོལ་ཆེད་
མདུན་དུ་མཚོངས། ཞོགས་པ་འདི་ལ་ང་ཚོའི་རྒྱངས་འཁོར་བརྒྱ་རྒྱ་ཡིན་པའི་
འཛིགས་སྤང་ཆེན་པོ་དེས་ང་གཉིད་ལྷག་ཏུ་བརྟུག་མ་སོང་། ང་ཐང་ལ་བབས་ཤིང་
མིག་བརྩམས་ནས་གཉིད་ལྷག་ཐབས་བྱས། རྒྱ་མཚོར་བསྐྱོད་མཁན་ཞིག་ཡིན་པའི་
ཆ་ནས་གྲུ་གཟིངས་ཀྱི་ཞབས་ཤུན་འོག་ན་རྒྱ་རྒྱ་རྒྱ་རྒྱ་རྒྱ་རྒྱ་རྒྱ་རྒྱ་རྒྱ་རྒྱ་རྒྱ་རྒྱ་
པ་དང་དེའི་འོག་གི་རྒྱ་མཚོ་ཞབས་མེད་དེ་ལ་ངས་བསམ་སྲོལ་བྱང་ལྟོང་། ད་ནི་ཨ་ལྷ་
སྐྱོན་པ་འདིས་ཁ་ལོ་བསྐྱར་བ་དང་ཆབས་གཅིག་དུ་སྐྱད་ཤུགས་རིང་འབྲིན་པའི་སྤིང་
ཆེན་ཞིག་གི་ཁྲོན་དུ་ཉ་ལས་པའི་རྒྱག་ཚད་ལྷུར་པོ་ཞིག་གི་ཐོག་ནས། ངའི་འོག་
ན་སོར་ཉི་ཤུ་ཅམ་གྱི་གཤམ་ན་ལམ་ཡོད་པ་དེ་དག་གཅུལ་དུ་བཀྲམས་ནས། འཕུར་
བཞིན་དང་སི་སྐྱ་འབྲིན་བཞིན་ཡོད་པ་དེ་ཚོར་སྐབ་ཀྱི་འདུག ངས་མིག་བརྩམས་
དུས་ལམ་དེ་གོལ་ནས་ངའི་ཕྱོགས་ལ་ཡོང་བ་ཅམ་ཞིག་མཐོང་གི་འདུག ངས་མིག་
ཕྱེས་སྐྱབས་རྒྱངས་འཁོར་གྱི་ཐང་དེར་འཁྱུག་འཁྱུག་ཏུ་རྒྱ་བའི་ཤིང་སྟོང་གི་གྲིབ་
མ་རྒྱུ་འདར་འདར་བྱེད་ཀྱིན་འདུག འདི་ལས་བྲོས་ནས་ཐར་ས་ཞིག་མི་འདུག
ངས་འདི་ཚང་མ་དང་ལེན་བྱེད་དགོས་བྱུང་། དེ་ནས་རིག་གིས་ད་དུང་རྒྱངས་འཁོར་
བསྐྱོར་གྱི་ཡོད་ལ། ཆི་ཁ་གོ་ལ་མ་འབྱོར་བར་དུ་གཉིད་ལྷག་རྒྱུའི་བསམ་སྲོལ་ཡོད་པ་

མ་རེད། ཕྱི་དྲོར་ང་ཚོ་ཉེ་མོ་ཡིན་གྱིང་ཁྱིམ་ཆ་ཡོད་དེ་སྐར་ཡང་བརྒྱལ། འདྲིར་རྒྱང་ས་
 འཁོར་འགྲུལ་བཞུག་པའི་ཁྲོད་དུ་རྒྱུད་པ་ནི་སྒོ་ས་མེད་ཡིན་ལ། ང་ཚོ་རི་དལ་གྱིས་
 ཕྱིན་ཅིང་། ང་སྐར་ཡང་མཐུན་གྱི་རྒྱུ་སྟེགས་སྟེང་དུ་འོང་། བྱང་མཚར་ཞིང་ཡང་
 བའི་རྒྱང་ས་འཁོར་བརྒྱུན་སྟེན་གྱི་ཕྱི་ལྷོ་སོང་། ང་ཚོའི་མཐུན་དེར་མི་ནག་ཅིག་
 གིས་ཁྱིམ་མི་ཡོངས་རྒྱུགས་དང་རྒྱན་དུ་སེ་ཏུ་ཞེས་པའི་རྒྱང་ས་འཁོར་ཞིག་བསྐྱོར་
 ཏེ་འགོ་བཞུག་འདུག རྒྱང་ས་འཁོར་རྒྱུ་གྱི་བརྒྱུ་ས་འཁོར་ལྷགས་ལེབ་སྟེང་དུ་
 བྱེ་ཐང་ནས་འགྲུལ་པ་རྒྱུ་ས་ལ་འཚོང་གིན་ཡོད་པའི་རས་གྱི་བྱེ་ཐང་རྒྱ་སྟོང་དེའི་
 བྱས་གཅིག་བཏགས་འདུག ཁོང་གིས་རྒྱང་ས་འཁོར་ལྷགས་གྱིས་བཀག་སོང་ལ།
 ཉེན་གྱིས་རྒྱུ་གྱི་བྱེ་ཐང་ཁ་བརྒྱུད་ཕྱི་ལྷོ་སྟེན་ལ་དོ་སྣང་བྱུང་མ་
 མོང་། དེ་ནས་ང་ཚོས་རྒྱུ་གྱི་ཚང་རྒྱ་ཚོང་གཅིག་ལ་མེལ་ལེ་ལྷ་ཙམ་གྱི་ཐོག་ནས་
 རྒྱང་ས་འཁོར་དེ་ལ་བརྒྱུན་པ་དང་། རྒྱ་སྟོང་ལ་འཁེལ་ཏེ་གཉན་འདུམ་ཞིག་དང་
 མཚུངས་པར་རྒྱ་སྟོང་དེ་གད་ཅིང་། བར་སྣང་ལ་རྒྱ་མདའ་འཕངས་སོང་། ལྷགས་
 ལེབ་དེ་ལ་རྒྱ་སྟོང་ཞིག་བཏོད་པ་ལས་གཞན་པའི་སྒྲོན་བཟོས་མི་འདུག ཉེན་དང་པོ་
 གཉིས་ཕྱིར་ཐོན་ནས་ཁོང་ལ་རྒྱ་སྟོང་ཆ་བཤད་དུ་སོང་། དེའི་མཐུན་བསྟོནས་ནི་ང་
 ཚོས་ཁ་བྱང་བརྒྱུ་ས་ལ་དང་ཁ་བརྒྱུ་ས་ལ་ཐོན་པ་དེ་རེད། དེ་ནས་ཉེན་
 གྱིས་མི་དེའི་རྒྱང་ས་ལ་ཅེར་ནས་འདུག རྒྱང་ས་དེའི་ཡིད་དུ་འོང་བའི་རུ་མ་སྐྱུག་
 བོ་དེ་གཉིས་ནི་མོའི་རས་གྱི་སྟོང་ཐུང་ལྷག་ལྷག་དེའི་ནང་ན་གསལ་ལྷང་པའི་འདུག
 “ཨོ་ཡ། ཨོ་ཡ།” ང་ཚོས་ཆེ་ཁ་གོ་ཡི་ང་ཚོའི་ལྷག་བདག་གི་ཁ་བྱང་དེ་ཁོང་ལ་སྐྱུང་པ་
 ཡིན་ལ། དེ་ནས་ཐོན་ཕྱིན་པ་ཡིན།

ཉེ་མོ་ཡིན་གྱིང་ཁྱེད་བཀལ་ཟེན་དུས་ཉེན་རྟོག་རྒྱུ་ལས་འཁོར་ཞིག་གིས་དུང་
བརྗེས་ཀྱི་བཞིན་ང་ཚོའི་རྗེས་དེད་ནས་བསྐྱེད་པས་སོང་ལ། ང་ཚོ་ལ་རྒྱུ་ལས་འཁོར་
འགོག་དགོས་པའི་བཀའ་བཏང་སོང་། “ད་ཅི་བྱེད་དགོས་རེད།”

ཉེན་རྟོག་པ་དེ་ཕྱི་ལོགས་སུ་ཐོན་བྱུང་། “ཁྱོད་ཚོ་འདིར་ཡོང་དུས་བརྗེས་སྐྱོན་
ཅིག་གི་ནང་ལ་ལྷུང་ཡོད་དམ།”

“བརྗེས་སྐྱོན་ཞེས་ལམ་མཛོད་ནས་ང་ཚོས་མི་ཞིག་གི་ཚུ་སྣོད་ཅིག་བརྗོལ་བ་རེད།”

“བརྗེས་སྐྱོན་རྒྱུ་ལས་འཁོར་ཞིག་གི་ནང་ན་ཡོད་པའི་མི་སྣོད་ཞིག་གིས་ཁོང་ལ་
གཞུས་ཏེ་བྲོས་སོང་བེད་གྱི་འདུག” འདི་ནི་མི་ནག་ཅིག་གིས་ཡིད་མི་ཆེས་པའི་སྐྱོན་
ཞེད་ཅན་གྱི་རྣམ་འགྲུར་ཁྱེད་མཚར་སྟོན་གྱིན་ཡོད་པའི་དཔེ་མཚན་ཉིད་དང་
དེད་གཉིས་ལ་རྒྱུ་ལས་འཁོར་པ་ཁ་ཤས་ཡོད་པ་དེའི་གསུང་གི་གཅིག་རེད། དེས་ང་ཚོ་
གཉིས་ཀྱི་ཅང་ཡ་མཚན་སྐྱེས་སུ་བཅུག་ཅིང་། ང་ཚོ་གད་མོ་བཀའ་པ་ཡིན། ང་ཚོ་
ལྟ་རྟོག་པ་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་ཉེན་རྟོག་ལས་འབྲངས་ལ་འགོ་དགོས་བྱུང་ཞིང་།
ཁོང་ཚོས་ཁ་ཉི་ལག་རྒྱུ་ལས་འཁོར་གྱི་སྐྱོན་བདག་ལ་འབྲེལ་བ་བྱེད་ཆེད་ཆེ་ཁ་ཤོ་
ལ་ཁ་ཤས་བཏང་ནས། ང་ཚོའི་གནས་སྐབས་ནི་ཁ་ཤོ་པ་གྲས་མ་ཞིག་ཡིན་པ་འབྲངས་
སྐྱེལ་བྱས་པའི་རིང་དེར་ང་ཚོས་སྤང་སྤེང་ནས་ཚུ་ཚོད་གཅིག་བསྐྱེད་པས་བསྐྱེལ་
བ་ཡིན། ཉེན་རྟོག་པས་བཤད་པ་ལྟར་ན་སྐྱེལ་ཞབས་སྐྱེལ་བདག་གིས་ “མོ་རེད། དེ་ངའི་
རྒྱུ་ལས་འཁོར་ཡིན། འོན་ཀྱང་བྱེད་ཆོས་དེ་ལས་གཞན་གྱི་དོན་དག་དེ་འདྲ་བྱས་ཡོད་
ན་ངས་དེ་ལ་དག་སྐྱེལ་བྱེད་མི་སྲུབ།”

“དེ་ནི་འདིར་ཉེ་མོ་ཡིན་གྱིང་ཁྱེད་དུ་བྱུང་བའི་བརྗེས་སྐྱོན་རྒྱུ་ལས་འཁོར་
རེད།”

“རེད། རྒྱུ་གྱིས་དེ་ང་ལ་བཤད་ཚར་སོང་། ངས་བཤད་པའི་གོ་དོན་ནི། ཁོང་
ཚོས་འདས་པའི་དུས་སུ་བྱས་ཡོད་པའི་དོན་དག་གང་ཡིན་ཞེས་ལ་ངས་དག་སྐྱེ་ལ་
བྱེད་མི་ཐུབ་ཟེར་བ་ཡིན།”

ཚང་མ་འགྲིག་ཚར་སོང་ལ། ང་ཚོ་སྲིར་སེ་སྐྱེན་པ་ཡིན། ཨ་ཡོ་བ་མངའ་སྡེའི་
འཕུལ་ཐོན་གྲོང་ཁྱེར་ཏེ། འདི་ནི་ངས་ ༡༩༧༧ ལོར་སྐྱེ་རེངས་སྐྱབས་སུ་གོམ་བགོད་བྱས་
ས་དེ་རེད། ཕྱི་དྲོའི་སྐྱབས་སུ་ང་ཚོས་སྤྲོད་ཡང་ཁུ་སིམ་སིམ་གྱི་གྲོང་ཁྱེར་རྒྱས་ཡོད་
ཀྱི་ཐོན་ལས་ལ་བཞུགས་པ་ཡིན་ལ། དམའ་མོར་འབབ་པའི་མི་སི་སི་སི་གཙང་པོ་ནི་
རང་གི་ཤིང་སྡེའི་ཉལ་ཁྲི་ལ་ཉལ་འདུག དེ་ནས་ཨི་ཡི་ནོད་སི་མངའ་སྡེའི་རོག་ ཨའི་
ལན་དང་ཅེས་པའི་གྲོང་ཁྱེར་རེད། རྒྱ་ལྗོངས་འཁོར་གྱི་འཚང་ཁ་སྐྱར་མ་ཁ་ཤེས་ཤིག་
ལ་འདུག ཉི་མ་རྗེ་དམར་ལ་འགོ་བཞུགས་འདུག དེ་ནས་ཨ་མེ་རི་ཀའི་དགྱིལ་གྱི་
མངའ་སྡེ་ཨི་ཡི་ནོད་སི་ཡི་རོ་མཚར་བའི་ལྗོངས་སུ་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ཞོད་ནས་འཇམ་
པོར་འབབ་པའི་ཚུ་ཕན་ཚུང་ཚུང་མངོས་ཤིང་སྐྱེས་པ་དེ་དག་གྲོ་བྱུར་དུ་མངོན་བྱུང་།
འདི་ནི་ཤར་ཕྱོགས་གྱི་མངོས་ཤིང་འཇོགས་པ་དེ་སྤྲོད་ཡང་མགོ་ཚུགས་པ་འདྲ་བོ་
ཞེས་རེད་ལ། རུབ་གྱི་སྐྱེས་ས་ཆེན་པོ་དེ་ཚོ་བསྐྱབས་ནས་བྱུབ་ཟེར་བ་རེད། ཀྱིན་
གྱིས་རྒྱུ་ཚད་གཅིག་གི་ཐོག་ནས་མངའ་སྡེ་དེའི་ལྷོ་ཕྱོད་དུ་ཐད་ཀར་བརྒྱུགས་པ་དང་
དུས་མཚུངས་སུ་ཨི་ཡི་ནོད་སི་མངའ་སྡེ་དེ་ངའི་མིག་མདུན་ནས་ཚུ་ཚོད་ཁ་ཤེས་
གྱི་ཡུན་ལ་ནར་མར་བཀའ་མས་བྱུང་། ཁོང་ཨ་ཐང་ཆད་ནའང་སྤར་ལས་ལྷག་པའི་
ཡ་ཡུད་ཅེ་བཞུགས་འདུག མངོས་ཤིང་སྐྱེས་པའི་ཚུ་ཕན་དེ་ཚོའི་གསུམ་གྱི་གཅིག་གི་
སྡོད་དུ་ཡོད་པའི་ཟམ་པ་དོག་པོ་ཞེས་གི་ཐོག་ནས་ཁོང་གིས་ཉ་ལམ་འབྲུབ་མི་སྲིད་
པའི་གནས་སྤངས་ཤིག་གི་ཞོད་དུ་ང་ཚོ་གྲོ་བྱུར་དུ་བརྒྱུད་ས་སོང་། ང་ཚོའི་མདུན་

520

གྱི་རྒྱུ་ལ་འཁོར་དལ་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ཟམ་པའི་སྤྲོད་ན་གོག་འགྲོས་བྱེད་གྱི་འདུག
 རྩོགས་གཞན་དེ་ནས་འདུད་འཁོར་བཏགས་པའི་ཟོང་འཁོར་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་གི་
 འདུག་ལ། དེའི་ཁ་ལོ་པ་དེས་རྒྱུ་ལ་འཁོར་དལ་པོ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཟམ་པ་བཀལ་རྒྱུ་
 རྒྱ་ཚོད་ག་ཚོད་འགོར་མིན་ལ་ཞོག་ཚེས་རྒྱག་ཅིང་། ཞོད་གི་ཞོག་ཚེས་ནི་ཞོད་ཟམ་པ་
 ཡོད་ས་ལ་འགྱུར་དུས་དེ་ཚོ་ཐོན་ཚར་གྱི་རེད་བསམས་ཡོད་པ་རེད། ཟམ་པའི་སྤྲོད་
 བ་ཟོང་འཁོར་དེ་དང་རྩོགས་གཞན་ཞིག་ལ་འགྲོ་བའི་རྒྱུ་ལ་འཁོར་ཞིག་ཤོད་བའི་
 ས་ཆ་ཞོན་ནས་མི་འདུག་ ཟོང་འཁོར་གྱི་རྒྱབ་ན་རྒྱུ་ལ་འཁོར་གཞན་རྣམས་ཟུར་
 དུ་བཟུང་ནས། དེ་བརྒྱུར་ནས་འགྲོ་ས་ཡོད་མེད་ལ་ལྟ་གི་འདུག་ རྒྱུ་ལ་འཁོར་དལ་
 པོ་གཉིས་ཀྱི་མདུན་ན་རྒྱུ་ལ་འཁོར་དལ་པོ་གཞན་དག་གིས་འདེད་བཞིན་འགྲོ་གི་
 འདུག་ ལམ་དེ་ལ་འཚང་ཁ་བརྒྱབ་འདུག་ཅིང་། ཚང་མས་ཐར་འདོད་ཀྱིས་འཚང་
 ཁ་རྒྱག་གིན་འདུག་ རེན་ནི་རྒྱ་ཚོད་གཅིག་ལ་མེལ་ལེ་ ༡༡༠ ཡི་རྒྱག་ཚད་ཀྱིས་
 འདི་དག་ཚང་མ་ཡོད་ས་ལ་མཚོང་རྒྱག་གིས་འོང་བ་དང་འཛེམས་དོགས་ཞོན་ནས་
 བྱས་མ་སོང་། ཞོད་གིས་རྒྱུ་ལ་འཁོར་དལ་པོ་རྣམས་བརྒྱུར་ཅིང་། ལྷོ་བྱུར་གྱིས་ཁ་
 བརྒྱུར་ཏེ་ཏ་ལམ་ཟམ་པའི་གཡོན་ཟུར་གྱི་ར་བ་ལ་འཁེལ་གྲབས་བྱས་ཤིང་། དེ་ནས་
 བརྒྱགས་ནས་ཡོང་བཞིན་པའི་ཟོང་འཁོར་དེའི་གྲིབ་མ་ལ་ཁ་གཏད་ནས་ཕྱིན་སོང་།
 དེ་ནས་ཤུགས་ཀྱིས་གཡམས་རྩོགས་སུ་དཀྲོགས། ཟོང་འཁོར་དེའི་མདུན་གྱི་འཁོར་
 པོ་གཡོན་མ་ལ་མ་འཁེལ་ཅམ་བུང་། ཏ་ལམ་མདུན་གྱི་རྒྱུ་ལ་འཁོར་དལ་པོ་དེ་ལ་
 གཞུ་ལ་ཁད་བྱས། དེ་བརྒྱུར་ཆེད་ལམ་རྩོགས་གཞན་དེར་ལྷིང་། དེ་ནས་ཟོང་འཁོར་
 དེའི་རྒྱབ་ནས་རྒྱུ་ལ་འཁོར་གཞན་ཞིག་གིས་ལམ་ལ་ལྟ་ཕྱིར་ཐོན་ཡོང་དུས་སྐར་
 ཡང་རང་རྩོགས་ཀྱི་ལམ་ལ་ཁ་བརྒྱུར་དགོས་བུང་སོང་། འདི་ཚང་མ་སྐར་ཆ་གཉིས་

ཀྱི་ནང་ལ་རེད། དེ་ཡང་འབྲུག་འབྲུག་གིས་བསྐྱོད་པ་དང་། ཐལ་བའི་རྒྱུ་ཚོགས་
 རིག་ལས་གཞན་ཅི་ཡང་ལུས་དུ་བཞག་མ་སོང་། གཞན་དུ་ན་མི་ལི་ནོད་སི་མངའ་
 ལྷའི་རྒྱ་ལམ་རང་བཞིན་གྱི་ཞིང་ཁ་དང་བཅས་འཆི་བའི་གོད་ཆག་ཅན་གྱི་ཕྱི་རོ་
 དམར་ལམ་ལམ་བའི་ཁྲོད་དུ་ལམ་ཁ་ཕྱོགས་ལ་ནས་གདོང་གཏུགས་འདིགས་ཡེར་
 བཞིག་བརྒྱབ་སྟེ། ལྷངས་འཁོར་མང་པོ་ཕྱོགས་གང་སར་ཡོམ་ཡོམ་བྱེད་པ་དང་། ད་
 དུང་ཚོང་འཁོར་ཆེན་པོ་དེ་སྐྱུར་ཞིང་འགག་པར་བྱེད། ངས་གནས་ཚུལ་འདི་སེམས་
 བས་གཞུགས་ཐུབ་ཀྱི་མི་འདུག་ལ། ད་དུང་སྐྱོན་གྲགས་ཆེ་བའི་རྣམ་པོ་ལ་དབྱངས་
 ཀྱི་རྒྱ་སྒྲིང་པ་ཞིག་ཀྱང་ཉེ་ཆར་མི་ལི་ནོད་སི་མངའ་ལྷའི་ལྷངས་འཁོར་བརྒྱབས་སྐྱོན་
 ཁྲོད་གི་བ་རེད། ཐལ་ཆེར་འདི་འདྲ་བའི་ཉིན་མོ་ཞིག་ལ་བྱུང་ཡོད་པ་རེད། ང་སྐར་
 ཡང་རྒྱབ་ཀྱི་རྒྱབ་སྟེགས་ལ་བྱིན་པ་ཡིན།

522

ད་ཆ་བུ་དེ་གཉིས་ཀྱང་རྒྱབ་དུ་བསྐྱོད་ནས་བསྐྱོད་སོང་། རྒྱུ་ཀྱིས་འི་ས་མ་རུབ་
 གོང་ལ་ཆེ་ཁ་གོ་ལ་འབྱོར་རྒྱུའི་ཚོད་སེམས་བརྟན་པོ་བཟུང་འདུག ལྷངས་འཁོར་
 དང་མེ་འཁོར་གྱི་ལམ་བསྐྱོད་ས་ཞིག་ནས་ང་ཚོས་སྐྱེད་པོ་གཉིས་ཡར་བཏུས་པ་དེ་
 གཉིས་མཉམ་རུབ་ཀྱིས་སྐྱུ་མ་རིན་ལ་སྐྱོར་བྱེད་ཅིག་སྐྱོད་བྱུང་། ལྷངས་མ་ཁ་ཤས་ཀྱི་
 རྒྱུ་ལ་ཁོང་ཚོ་ནི་མེ་འཁོར་ལྷགས་ལམ་གྱི་ཤིང་དུ་མ་བཞེགས་ཡོད་པ་ཞིག་གི་མཐའ་
 འཁོར་དུ་བསྐྱོད་ནས་རང་གི་རྒྱུ་ཆང་ལྷག་མ་དོག་ཅམ་ཡོད་པ་འཐུང་བཞིན་ཡོད་
 ལ། ད་ནི་ཁོང་ཚོས་ཆེ་ཁ་གོ་གོང་ཁྲེང་ལ་བྲེལ་འཇུག་གི་ངང་ནས་འཐུང་བཞིན་
 པའི་ལྷངས་འཁོར་འདམ་གྱིས་གོས་ནའང་མགོ་མི་སྐྱུར་ཅིང་གཟི་བརྒྱུད་ཆེ་བའི་ཁ་
 རྒྱུ་ལྷག་ལེ་མོ་བཟིན་ཞིག་རྟེན་ཡོད། རོ་མ་བཤད་ན། རྒྱུ་ཀྱི་འཁྲིས་སུ་སྐྱོད་མཐུན་
 ཀྱི་བུ་རྒྱུ་ལ་དེས་རང་གི་མིག་གཉིས་ལམ་ལ་གཏད་པ་ལས་གཏན་ནས་གཡོལ་མ་

སོང་ལ། ཁོང་གི་རྒྱང་པོའི་སློན་ལམ་ཉམ་ཐག་པ་དག་སྐྱོར་ནས་བསྐྱེད་སོང་། རོ་མ་
 དིན། “ཨོ་རེད།” ཁོང་ཚོས་བཤད། “ང་ཚོས་ང་ཚོ་འདི་འདྲའི་མགྲོགས་པོ་ཞིག་བྱས་
 བས་ཆེ་ཁ་གོ་ལ་འབྱོར་རྒྱ་ཡིན་པ་གཏུན་ནས་ཏ་གོ་མ་སོང་།” ང་ཚོ་ཁྱ་སེམ་མེ་བའི་
 མི་ལི་འོད་སི་མངའ་སྡེའི་གོང་རྣམས་བརྒྱད་ནས་བསྐྱོད་རིམ་བཞིན། གོང་དེ་ཚོའི་
 མི་རྣམས་ནི་ཉེན་ལྟར་ལེ་མོ་བཟེན་འདི་འདྲ་བའི་ནང་ནས་ཆེ་ཁ་གོའི་རྒྱ་ཚོགས་
 རྣམས་འགོ་བ་ལ་ཏ་ཅང་དོགས་ཤོན་ཆེ་སྟབས། ང་ཚོ་ནི་བྱུང་མཚར་བའི་སྤང་བ་
 ཞིག་རེད། དེ་ཡང་ང་ཚོ་ཚང་མས་ཁ་སྐྱ་བཞུར་མེད་ལ། ཁ་ལོ་པ་ནི་བྱང་ཁོག་གཅེར་
 བྱ་རེད། རྒྱང་པོ་གཉིས་དང་ང་བཅས་རྒྱབ་གྱི་རྒྱབ་སྟེགས་སུ་ཐག་པ་ཞིག་ལ་འཇུག་
 བས་ཡོད། ངའི་མགོ་སྐྱས་མགོའི་ཐོག་བསྟེན་ཤིང་། དབང་ཤུགས་ལ་རྩམས་པའི་
 ཉམས་ཅན་གྱི་ངའི་མིག་གིས་ལུང་པ་འདིའི་ཡུལ་སྤོངས་ལ་ལྟ་བཞིན་ཡོད། དེ་ནི་
 ཁ་ལི་སྐྱོར་ནི་ལ་མངའ་སྡེའི་རྒྱ་ཚོགས་ཞིག་ཆེ་ཁ་གོ་གོང་ཁྲེང་གི་འཕྲོག་བཅོམ་ལ་
 འགུན་འཇུགས་ཆེད་ཡོང་བ་དང་། རྒྱ་འོད་འོག་གི་ཡུ་ཐ་མངའ་སྡེའི་བཅོན་ཁང་
 དག་ནས་མཚན་ལ་བྲོས་ཡོང་བའི་ཁྲམ་པ་བྱུ་ཅིག་དང་འདྲ་བ་ཞིག་རེད། ང་ཚོས་ཁྱ་
 བག་གི་བཏུང་བ་དང་སྐྱུམ་གྱི་ཆེད་དུ་གོང་རྒྱང་རྒྱང་ཞིག་གི་སྐྱུམ་ལྷག་ས་ཆེགས་སུ་
 བཀག་པའི་སྐབས་དེར་མི་རྣམས་ཕྱིར་ཐོན་ནས་ང་ཚོ་ལ་ཅེར་ནས་བསྐྱེད་མོད། རྒྱང་
 ཆ་ཆེག་གཅིག་ཀྱང་བཤད་མ་བྱུང་ལ། ངའི་བསམ་ཚུལ་ལ་ཁོང་ཚོས་མ་འོངས་པར་
 དགོས་མཁོ་བྱུང་ན་སྐྱུམ་ནས། ང་ཚོའི་གཟུགས་ཚད་དང་རྣམ་པའི་སྐོར་ལ་ཡིད་ནས་
 ཐོ་འགོད་བྱས་ཡོད་པ་རེད་བསམས་བྱུང་། སྐྱུམ་གྱི་སྐྱ་གུ་ལག་བསྟར་བྱེད་མཁན་གྱི་
 བུ་མོ་དང་ལྟན་དུ་སྐྱུམ་རིན་ཅིས་རྒྱག་སྐབས་ཁོ་གིས་ཁོང་གི་སྤོད་བྱང་། ། དབྱིབས་
 ཅན་དེ་སྐྱེ་དགོས་ཤིག་དང་འདྲ་བར་གཡོགས་ཅོམ་བྱས་ཡོད་ཅིང་། ཁོང་ནི་རྒྱུན་

ལྷན་ལྷན་འཛུགས་ཅིང་ལྷན་པོ་ཞིག་རེད་ལ། རྒྱལ་ཁོངས་འཕེལ་རྒྱས་ལཱ་རྒྱུ་ལཱ་ཞིང་དེ་ནས་
 ང་ཚོ་སྤྱིར་སེ་ཐོན་ཕྱིན་པ་ཡིན། ཅང་མ་འགོར་བར་གནམ་མདོག་དམར་ལྷམ་ལྷམ་
 དེ་དམར་སྤྲུག་ཏུ་གྱུར་ཅིང་། རྒྱལ་ཁོངས་འཕེལ་རྒྱས་ལཱ་ལྷན་ལྷན་གཅིང་པོ་རྣམས་
 ཤར་སེ་ཕྱིན་སོང་། དེ་ནས་ང་ཚོས་འགྲུལ་བཞུད་འདིའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཡོད་པའི་ཆེ་ཁ་
 གོ་གྲོང་ཁྱེད་གྱི་དུད་སྤྲིག་མཐོང་བྱུང་། ང་ཚོ་ཉེན་ལམ་ནས་ཨེ་ཉི་མོལ་གྱི་རྩ་ས་
 བརྒྱུད་ཆེ་ཁ་གོ་བར་དུ་མེལ་ལེ་ ༡༡༥༠ ཡི་ལམ་ཐག་དེ་ཉལ་ཉལ་ཚུ་ཚོད་བརྒྱ་བདུན་
 གྱི་ནང་ལ་ཡོང་བ་རེད་ལ། དེའི་ནང་དུ་ས་དོང་དུ་སྤྱང་ནས་ཚུ་ཚོད་གཉིས་དང་། རྩ་
 ས་དུ་ཚུ་ཚོད་གསུམ། ཨ་ཡོ་བ་མངའ་སྡེའི་འཕེལ་རྒྱས་ལཱ་ལྷན་གྱི་ཉེན་རྟོག་པ་དང་
 ལྷན་དུ་ཚུ་ཚོད་གཉིས་བཅས་བརྒྱུད་མེད། ས་གཞིའི་ཐོག་ནས་ཆ་སྣོམ་ཐེབ་ཆག་
 ཅིག་གི་དབང་དུ་བཏང་ན་ཚུ་ཚོད་གཅིག་ལ་མེལ་ལེ་བདུན་བརྒྱ་རེད་ལ། དེ་ཡང་ཁ་
 ལོ་པ་གཅིག་རེད། དེ་ནི་ལོ་རྒྱུས་གྱི་ཟིན་ཐོ་སློན་པ་འདྲ་པོ་ཞིག་རེད།

ལུ་བཙུ་པ།

གཤམ་ཆེན་གྱི་ཆེ་ཁགོ་གོང་ཁྱེར་དེ་ནི་ང་ཚོའི་མིག་མདུན་ན་དམར་ལམ་ལམ་བྱེད།
སློ་བུར་དུ་ང་ཚོ་ནི་མ་ཤེ་སོན་སྲང་ལམ་སྟེང་དུ་སྲུང་པོའི་ལྷ་ཚོགས་རྣམས་གྱི་སྟོང་
ན་ཡོད་ཅིང་། སྲུང་པོ་ལ་ཤས་གྱིས་རང་གི་རྐང་པ་ལམ་གྱི་ཟུར་སྟེགས་སྟེང་བཞག་
ནས་སྲང་ལམ་དུ་ཉལ་འདུག གཞན་བརྒྱ་ཕྱག་མང་པོ་ནི་ཆང་ཁང་གི་སློ་འགམ་
དང་ལམ་སྟེན་རྣམས་གྱི་ནང་དུ་འཚང་ག་རྒྱག་བཞིན་འདུག “ཨ་མ། ཨ་མ། ཡ་གི་
ན་ཤིན་ མོ་རེ་ཡར་ཐེ་རྒྱན་པ་དེ་ཡོད་མེད་ལ་ཡག་པོ་ཞིག་ལྟོས་དང་། ཁོང་ལོ་འདི་
ལ་རྒྱུན་དབང་གིས་ཆེ་ཁགོ་ན་ཡོད་སྲིད་པ་རེད།” ང་ཚོས་སྲང་ལམ་ནས་སྲུང་པོ་
གཉིས་མར་འབབ་བརྒྱག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནས་སྟེ་མཐུད་ནས་ཆེ་ཁགོ་གོང་ཁྱེར་དཀྱིལ་
ལ་བྱེན་པ་ཡིན། གོང་ཁྱེར་འགྲུལ་འཁོར་རྣམས་གྱི་བཅོར་སྐྱ་དང་། ཚགས་པར་
བཅོང་མཁན་གྱི་བྱིས་པ། ལམ་གཙོད་བཞིན་པའི་བུ་མོ་དེ་ཚོ། ཁ་ལག་བརྗོད་མ་དང་
སྤེ་རག་གི་བྱི་མ་མཆེད་བཞིན་འདུག འེ་འོན་སྟོག་སྟོན་དག་གིས་མིག་རྟེན་བྱེད་གྱི་
འདུག “སལ། ང་ཚོ་ནི་གོང་ཁྱེར་ཆེན་པོའི་ནང་ལ་བསྐྱབས་འདུག་ལ། ཀི་དི་དི།” ང་
ཚོས་ཐོག་མར་བྱེད་དགོས་པ་ནི་ཁ་ཤི་ལག་རྒྱངས་འཁོར་དེ་སྟེན་པ་འཐེབས་པའི་
ས་ཆ་ཡག་པོ་ཞིག་ལ་འདོག་རྒྱ་དང་། དེ་ནས་ལྷན་ཤིག་བརྒྱབ་ཏེ་མཚན་མོའི་དོན་
དུ་གྱོན་པ་གོན་རྒྱ་དེ་རེད། ལམ་ལུ་མེ་མེ་ལེ་ལག་ཏུ་གྱི་སྲང་ལམ་དེ་དུ་ང་ཚོས་
ཁང་བརྟེན་རྣམས་གྱི་བར་ན་ཡོད་པའི་ས་ཕག་ཅན་གྱི་ལམ་སྟེན་ཞིག་རྟེན་བྱུང་ལ།
ང་ཚོས་ཁ་ཤི་ལག་རྒྱངས་འཁོར་གྱི་སྟེ་ཆེ་སྲང་ལམ་དུ་གཏད་ནས་རྒྱངས་འཁོར་

དེར་བཀའ་བ་པ་ཡིན། དེ་ནས་ཐོན་ཚོག་ཚོག་རེད། ང་ཚོ་མཐོ་སློབ་ཀྱི་བྱ་དེ་གཉིས་ཀྱི་
 རྒྱུ་ལྟ་འབྲས་ནས་ Y མགོན་ཁང་ལ་ཕྱིན་པ་ཡིན། ཁོང་གཉིས་ཀྱིས་དེར་ཁང་མིག་
 ཅིག་སྒངས་སོང་ལ། ང་ཚོར་ཚུ་ཚོད་གཅིག་གི་རིང་ལ་ཁོང་ཅག་གི་ཁང་མིག་དེ་བེད་
 སྟོད་གཏོང་བཅུག་སོང་། རྒྱུ་དང་དེད་གཉིས་ཀྱིས་ཁ་སྲུ་བའར་ཞིང་ཁྲུས་བརྒྱབ་པ་
 ཡིན། ངས་ཚོ་མས་ཁང་ནས་དདུལ་ཁྲུག་སྟོར་འདུག་ལ། རྒྱུ་ཀྱིས་དེ་རྟེན་ནས་རང་
 གི་སྟོད་གོས་སྲུ་འདུག་གཞུག་གི་སྒྲིབ་སོང་གིས་དེ་ང་ཚོའི་ཡིན་པ་ཤེས་འདུག་ལ།
 སེམས་པམ་བྱུང་བ་ནི་ཡིན་ཡིན་རེད། དེ་ནས་ང་ཚོས་བྱ་དེ་ཚོ་ལ་བདེ་མོ་ལབ་པ་ཡིན་
 ལ། ཁོང་ཚོ་ནི་རྒྱུན་ཅི་ཡང་མ་བྱུང་བར་འཕྱོར་བ་དེ་ལ་དགའ་འདུག་དེ་ནས་ཟ་ཁང་
 ཞིག་ཏུ་ཁ་ལག་ཟ་ཆེད་ཕྱིན་པ་ཡིན། ཆི་ཁ་གོ་གོང་ཁྲུང་རྟེན་པ་སྲུག་མདོག་ཅན་དེ་ནི་
 ཕྱེད་ཤར་ཕྱོགས་པ་དང་ཕྱེད་རུབ་ཕྱོགས་པ་ལྟ་བུའི་ཁྲུང་མཚར་བ་རྣམས་ལས་ཀ་ལ་
 526 འགོ་བ་དང་མཆིམ་མའང་འདོར་བཞིན་འདུག། རྒྱུ་ནི་ཟ་ཁང་དུ་ལངས་ནས་གོད་
 པ་སྲུར་སྲུར་ཕྱེད་བཞིན་ཚང་མ་ལ་དོ་སྣང་བྱས་ཏེ་བསྐྱོད་འདུག། ཁོང་གིས་མི་ནག་
 གི་བྱུང་མེད་ན་ཚོད་དར་ལ་བབས་པ་ཁྲུང་མཚར་པོ་ཞིག་དང་སྟན་ཏུ་ཁ་བརྟེན་ཕྱེད་
 འདོད་པ་དང་། བྱུང་མེད་དེས་གཏམ་རྒྱུད་ཅིག་དང་བཅས་ཟ་ཁང་ནང་དུ་འཕྱོར་བ་
 དང་། དེ་ཡང་མོ་ལ་སྟོར་མོ་མེད་ནའང་། བག་ལེབ་ཡོད་ཅིང་། ཁོང་ཚོས་མོ་ལ་མར་
 ཞིག་སྲུང་ཨེ་ཡོང་བསམས་ནས་ཡོང་བ་རེད། མོས་རང་གི་འཕོངས་ཚོས་དེ་གཡུག་
 བཞིན་ནང་དུ་བསྐྱེད་པ་དང་། ཁོང་ཚོས་མར་སྲུང་མ་སོང་ལ། མོས་རྒྱབ་བསྐྱོར་
 བཞིན་ཕྱི་ལ་ཐོན་སོང་། "ཨོ་ནོ།" རྒྱུ་ཀྱིས་བཤད། "ད་མོའི་རྒྱུ་དེད་ནས་སྲུང་ལམ་
 ཏུ་མར་འགོ་ཡ། མོ་ལམ་སྟན་ན་ཡོད་པའི་ཁ་ཁྲི་ལག་རྒྱངས་འཁོར་གོག་པོ་དེའི་ནང་
 ཏུ་འཁྲིད་འགོ་ཡ། ང་ཚོ་ཚང་མས་སྐྱིད་པོ་གཏོང་།" འོན་ཀྱང་དེ་བརྟེན་པར་གྱུར་ཅིང་།

ཆེ་ཁ་གོའི་གོང་དཀྱིལ་ལ་བསྐྱོར་བ་ཞིག་བརྒྱབ་ནས། འབྲུང་ལ་ཁད་ཀྱི་ཞབས་བློ་
 རྒྱག་སའི་ཆང་ཁང་རྣམས་ལ་བལྟས་ཤིང་། ལྷབ་རེལ་དབྱངས་ལ་ཉན་ཆེད། ཤར་
 རྒྱག་ཁ་ལར་ཁ་སྲང་ལམ་བྱང་མ་ལ་ཕྱིན་པ་ཡིན། དེ་ནས་འདི་ནི་རི་འབྲའི་མཚན་
 མོ་ཞིག་རེད་ཨང་། “ཨོ་ཁོ་རེ།” རྟེན་ཆང་ཁང་ཞིག་མདུན་ནས་ལངས་ཏེ་ང་ལ་བཤད་
 བྱུང་། “སྲང་ལམ་གྱི་འཚོ་བ་ལ་རེལ་དང་། ཆེ་ཁ་གོའི་རྒྱ་མི་དེ་ཚོ་མཉམ་སྦྲུང་འདི་ནི་ཕྱག་
 བདག་གམ་ཇག་པའི་དོན་སྟོན་པའི་ཆེ་ཁ་གོའི་ཁ་སྐད་ཅིག་རེད་ཟེར། ཕྱིན་སོང་། རི་
 འབྲའི་ཁྱད་མཚན་བའི་གོང་ཞིག་ ཨ་མ་མ། ཡ་གིའི་སྐྱེའུ་ཁྱེའུ་ན་ཡོད་པའི་བྱང་
 མེད་དེས། རང་གི་ཉལ་གོས་ནང་ནས་མོའི་བུ་མ་ཚེན་པོ་གཉེས་བསྐྱར་ནས་མར་བལྟ་
 བཞིན་འདུག མིག་ཚེན་པོ་འདུག ཨི་དྲི། སལ། ང་ཚོ་འགོ་དགོས་ལ། ང་ཚོ་དེ་ལ་མ་
 སྐྱབས་ཀྱི་བར་དུ་འགོ་མཚམས་འདྲོག་རྒྱ་མི་འདུག”

“ཁོ་རེ། ང་ཚོ་གང་དུ་འགོ་རྒྱ་ཡིན་ནམ།”

“ངས་མི་ཤེས། འོན་ཀྱང་ང་ཚོ་འགོ་དགོས།” དེ་ནས་ལྷབ་རེལ་དབྱངས་པ་ན་
 གཞོན་སྐོར་ཞིག་གིས་རང་གི་རེལ་ཆ་རྣམས་རྐངས་འཁོར་ལས་འཁྱེར་ཡོང་གི་འདུག
 ཁོང་ཚོ་ཆང་ཁང་ཞིག་གི་ནང་དུ་ཉག་ཉག་འཚངས་ནས་ཕྱིན་སོང་། ང་ཚོས་ཁོང་
 ཚོའི་རྗེས་དེད་པ་ཡིན། ཁོང་ཚོས་རང་རང་གིས་གྲ་སྐྱིག་བྱས་ཤིང་དེ་ནས་འབྲུང་
 མགོ་བརྒྱམས་སོང་། ང་ཚོ་དེར་ཡོད་ལ། མགོ་གཙོ་དེ་ནི་གཟུགས་པོ་ལྷ་ལ་སྐྱར་
 བ། སྐྱ་སེལ་ལུར་ཡོད་པ། ཁ་ཚུམ་བུར་ཡོད་པ། སེག་སེ་རྒྱ་སྤིང་པོ་སྐད་བར་མ་བ།
 སྤག་པ་ལྷ་བ། རང་གི་ཚེད་མོ་བའི་སྟོད་གོས་དེ་ལྷག་ལྷག་ཏུ་གྱོན་པ། རྩོ་བའི་མཚན་
 མོ་ལ་སྐོར་འབབ་པ། མིག་ཏུ་སྐྱང་བ་སྐྱིད་པོ་ཞེས་ཡི་གེ་བྲིས་ཡོད་པ་དེ་རེད། ཁོང་
 གིས་རང་གི་དུང་ཡར་སྐངས་ཤིང་། དེའི་ནང་དུ་ཁོ་གཉེར་བསྐྱར་ཏེ་ཡིད་དུ་འོང་

ཞིང་སྣ་ཚོགས་པར་བྱས་པ་དང་། བསམ་སྒོ་གཏོང་ཕྱིར་རང་གི་རྐང་པས་ཐང་ལ་ག་
 ལེར་རྟེག་པར་བྱེད་ཅིང་། གཞན་རྣམས་ལ་གཡོལ་ཆེད་སྐྱར་ཚམ་བྱེད། དེ་ནས་སུ་
 གཞན་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱང་གཞས་གཏོང་བའི་སྐབས་དེར་ཉ་ཅང་སྐད་དམའ་མོས་
 “སུས་ཤིག་”ཅེས་བཤད་སོང་། དེ་ནས་རོལ་དབྱངས་པ་མེ་རེ་ཇི་འདུག་ལ། ཁོང་ནི་
 གཞུགས་སྒོ་བས་ཆེ་ལ། གདོང་ལ་ཤ་རྟགས་ཀྱི་སྤ་བཏབ་ཡོད་པའི་ཁུ་རྒྱུར་རྩེད་མོ་བ་
 ཞིག་དང་མཚུངས་པའི་སྐྱ་སེར་མཛེས་པོ་ཞིག་རེད་ལ། ཉ་ཆེན་ཤར་ཁ་ཡི་སཔགས་
 པ་ཞེས་འབོད་པའི་རས་ཀྱི་ལྷ་བ་རེ་མོ་བྱ་བཞི་བསྐྱེལ་མར་ཡོད་པ་ཆ་གཅིག་གི་ནང་
 དུ་གྲ་དག་ཅིང་ལྷག་པོར་གཡོགས་འདུག ཉག་ཉག་སྒོད་སྒོད་དང་མཛེས་སྣང་ཡོང་
 ཆེད་གོང་བ་རྒྱབ་དུ་སྒོད་ཅིང་གོང་ཐག་རྣམས་བསྐྱམས་མི་འདུག རྩལ་འག་ཐོན་
 བཞིན་རང་གི་དུང་ཡར་བཏེགས་ནས་དེའི་ནང་དུ་བཅོར་སོང་ལ། དེའི་གདངས་ནི་
 བྲགས་ཆེན་གྱི་རོལ་དབྱངས་པ་ལེ་སི་ཐར་ ཡང་ཞེས་པ་དེ་ཉིད་དང་ཉ་ཅང་མཚུངས།
 “སྒོས་དང་། ཁོ་རེ། མེ་རེ་ཇི་ལ་ནི་སྐོར་མོ་བཟོ་མཁན་གྱི་རོལ་དབྱངས་པའི་དངངས་
 འཚབ་ངོ་མ་དེ་འདུག ཁོང་ནི་གྲོན་པ་ལེགས་པར་གོན་ཡོད་པ་གཅིག་སུ་དེ་རེད།
 ཁོང་ཐངས་གཅིག་ནོར་དུས་ཁོང་ལ་སེམས་ཁྲལ་སྐྱེས་ཡོང་བ་མཐོང་གི་འདུག འོན་
 །ཀྱང་མགོ་གཙོ་སྟེ། ལྷག་སྐྱུག་སྐོར་འབབ་དེས་ཁོང་ལ་སེམས་ཁྲལ་མ་བྱེད། དེ་སྐར་
 འབྱུང་རོགས་དང་འབྱུང་རོགས་ཟེར། ཁོང་གིས་རོལ་དབྱངས་ལ་དགའ་སྣང་དང་
 རྒྱ་གདངས་ཚམ་ཞིག་ལས་གཞན་ལ་ཁ་ཡ་བྱེད་གྱི་མི་འདུག ཁོང་ནི་སྐྱུ་རྩལ་པ་
 ཞིག་རེད། ཁོང་གིས་ཁུ་རྒྱུར་རྩེད་མོ་བ་དང་འབྲ་བའི་མེ་རེ་ཇི་ལོ་རྒྱུང་དེ་ལ་སྒོལ་གྱི་
 འདུག ད་ནི་གཞན་ཚོས་དེ་ལ་རོལ་གྱི་འདུག་ལ།” སེག་སོན་རྒྱ་སྤིང་གསུམ་པ་དེ་
 ནི་ཨལ་ཏོ་སེག་སེ་རྒྱ་སྤིང་པ་ཞིག་རེད། ལོ་ན་བརྒྱ་བདུན་ཅན་གྱི་གསར་ཡག་ཅིག

མཐོ་སློབ་ནས་ཡོང་བའི་མི་ནག་ཅིག་ལ། ཆར་ལི་ཕར་ཁར་གྱི་རིགས་སུ་གཏོགས་
པའི་ན་གཞིན་བསམ་གཞིགས་ཅན་ཞིག་ཁ་དགུས་རིང་ལ་གཟུགས་པོ་གཞན་ལས་
རིང་བ་ཡོད་པ། སྐམ་པོ་ཞིག་རེད། ཁོང་གིས་རང་གི་དུང་ཡར་བཀུགས་ནས་འཇམ་
ཐིང་ངེར་དང་བསམ་རྒྱ་ཅན་གྱི་ཐོག་ནས་བྱས་ཤིང་། བྱིའུ་དང་འབྲ་བའི་དབྱངས་གྱི་
ལྗེ་བ་སྦྱོར་དང་། རོལ་དབྱངས་པ་མེ་ལ་སི་ ཇེ་མེ་སི་ཡི་བཟོ་བཏོད་དང་རིག་པ་བྲངས་
སོང་། ཁོང་ཚོ་ནི་སྐབ་རོལ་དབྱངས་གསར་བཏོད་པ་རྒྱབས་ཆེན་དེ་ཚོའི་སྤུ་གྲུ་རེད།

སྐབས་ཤིག་ལ་ལུ་ཡི་སི་ ཨར་མ་སི་འི་རོང་གིས་ཞེ་འུ་ ཨོར་ལེན་སི་མངའ་སྡེའི་
འདམ་རྩལ་ཁོད་དུ་རང་གི་མཐོར་འདེགས་གྱི་སྟུན་ཆའི་ཐོག་ནས་འབྲད་བཞིན་
ཡོད་པ་རེད་ལ། དེའི་ཡར་སྡོན་ལ་དུས་ཆེན་རྣམས་སུ་ཏུ་སྒྲིག་གཏོང་མཁན་གྱི་རོལ་
དབྱངས་པ་རྒྱུ་པོ་དག་གིས་རག་འཇུ་ལེམ་ཞེས་པའི་རོལ་དབྱངས་གྱི་ཁོད་དུ་རང་གི་
སོ་སའི་ཏུ་སྒྲིག་དེ་ཚོ་དུམ་བཅད་གྱིས་བཟོས་པ་རེད། དེ་ནས་རེ་རི་རོལ་དབྱངས་གྱི་
རིགས་ལང་ལིང་ངམ་ཡང་ན་སི་མིང་ཟེར་བ་དེ་རེད་ལ། རོལ་དབྱངས་པ་སོ་ཉམས་
དོད་པོ་དང་སྟོབས་སྤུགས་ཅན་རོ་ཡེ་ ཨེལ་ཇི་རི་རི་ཡིས་སྟོབས་དང་རྒྱ་མཚན། རྟོག་
གྱུར་གྱི་རྒྱབས་ཁོད་དུ་དུང་དེ་ལ་གང་ཡོད་ཆད་བཏོན་ནས་དུང་དེ་སྤུགས་གྱིས་
འབྲད་ཅིང་། འོད་ཆེམ་ཆེམ་གྱི་མིག་དང་སྟིང་དུ་སྤུག་པའི་འཇུ་མ་དང་བཅས་དུང་དེ་
ལ་བསྟེས་བཞིན། རེ་རི་རོལ་དབྱངས་གྱི་འདིག་རྟེན་འདོག་ཏུ་འཇུག་པའི་རྒྱང་སྟོག་
ཅིག་གི་ཆེད་དུ་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གཏོང་བར་བྱེད། དེ་ནས་ཆར་ལི་ ཕར་ཁར་སྟེབས་ཡོང་གི་
རེད་ལ། ཁོང་ནི་ཁན་ས་སི་མངའ་སྡེའི་ནང་གི་རང་གི་ཨ་མའི་ཤིང་གི་སྤྱིལ་ཁང་ནང་
གི་བྱིས་པ་ཞིག་རེད། ཁོང་གིས་ཤིང་དུམ་རྣམས་གྱི་ཁོད་ནས་སེག་སི་རྒྱ་སྒྲིང་སྟུན་པ་
བཏབ་པ་དེ་བྱས་ཤིང་། ཆར་པ་འབབ་པའི་ཉིན་མོར་སྦྱོང་བཟར་བྱས་པ་དང་། དེ་

བས་ཕྱིར་ཐོན་ནས་འཇུག་ཆ་ཅན་གྱི་རོལ་དབྱངས་པ་ཀན་པ་སྟེ་སི་དང་སྟེན་ནི་མོ་
 རེས་ན་གྱི་རུ་ཁག་ལ་ལྟ་རུ་ཡོང་ཞིང་། རུ་ཁག་དེ་ལ་རོལ་དབྱངས་པ་ཉོ་བྱི་ལི་བ་
 རི་དང་དེའི་སྟེན་མ་རྣམས་ཡོད་པ་རེད། ཆར་ལི་པར་ཁར་བྱིས་ནས་ཐོན་ཏེ་ཞེ་ཏུ་
 ཡོག་གི་ཉར་ལོ་མ་ལ་ཡོང་ཞིང་། དེ་ནས་རྗེ་སྤོང་རོལ་ཆ་བ་སྟོན་པ་ཐེ་ལོ་ཞེ་ཏུ་སི་མོང་
 ཁ་དང་། དེ་ལས་ཀྱང་སྟོན་ཡོད་པ་རོལ་ཆ་བ་སྟེ་ལེ་བ་སི་ལ་ཐུག་པ་རེད། ཆར་ལི་པར་
 ཁར་ལོ་རྒྱུ་བའི་རྣམས་སུ་ཁོང་གིས་རོལ་ཆ་གཏོང་བཞིན་དུ་འང་སྟོ་སྤང་ཆེན་པོས་
 གོར་གོར་ཞིག་ལ་སྟོར་བ་རྒྱག་བཞིན་གོ་མ་བཤོད་བྱེད་པ་རེད། ཁོང་གི་རྒྱ་སྤིང་པ་
 ལེ་སི་ཐར་ཡང་ལས་རྒྱུ་རྒྱུ་ལྟར་ལ། ཡང་ནི་ཁན་ས་སི་མང་འཕྲེ་ནས་རེད་ལ།
 ཡིད་སྟུག་ཅིང་། རྒྱུ་སོང་ཞིག་དང་འབྲེ་བའི་སྟེན་པ་རེད། རི་རི་རོལ་དབྱངས་གྱི་
 ལོ་རྒྱུས་ནི་ཁོང་ལ་བརྟེན་པ་ཡོད་པ་རེད། ཁོང་གིས་དུང་མཐོན་པོར་བཏེགས་ནས་
 རང་གི་ཁའི་ཐད་ནས་འབྲེད་དུ་བཟུང་རྣམས། ཁོང་གིས་ཆེས་ཡག་ཤོས་དེ་འབྲེད་
 པ་རེད་ལ། དེ་ནས་ཁོང་གི་སྤྱི་རིང་དུ་སོང་རིམ་བཞིན་ཁོང་གྱི་ལུག་རི་ཆེར་སོང་
 ཁར་ངལ་ཞིང་དུ་བ་པར་གྱུར། ཁོང་གི་དུང་ནི་དང་པོར་བྱེད་ཅམ་དང་། མཐར་ཐད་
 དེ་ཐང་ལ་ལྷུང་བ་རེད་ལ། དེང་སང་ལ་ཆ་བཞག་ན་ཁོང་གིས་ལྷམ་མཐིལ་མཐུག་པོ་
 གོན་ཡོད་ཅིང་། དེ་ལྟར་བྱས་པས་ཁོང་གིས་རང་གི་མི་ཆེད་ལམ་འགྲམ་གྱི་རྒྱུ་ལམ་
 དེ་དག་ཆོར་མི་ཐུབ་ལ། ཁོང་གིས་རང་གི་དུང་བྱང་ཁོག་གི་ངོས་སུ་ཉམ་ཐག་པར་
 འཛིན་ཅིང་། ཁོང་གིས་འཇམ་ཞིང་དབྱངས་གྱི་སྟེན་སྟོར་གཏོང་སྲ་བ་རྣམས་གཏོང་
 བ་རེད། ཨ་མེ་རི་ཀའི་ལྷ་བ་རོལ་དབྱངས་གྱི་མཚན་མོའི་བྱིས་པ་རྣམས་འདི་རེད།

530

ད་དུང་ཁྱད་མཚར་བའི་མེ་ཏོག་ཅིག་སྟེ། གང་ཡིན་ཟེར་ན། མི་ནག་ཨལ་འོ་རྒྱ་
 སྤིང་པ་དེས་ཆེ་མཐོང་དང་བཅས་མི་ཚང་མའི་མགོ་བོའི་ཐད་ནས་བསམ་གཞིགས་

བྱས་པའི་སྐབས་དེ་ལ། རིང་ཞིང་སྐྱམ་པའི་ལོ་གཞོན། རེབ་མར་གྲོང་ཁྱིམ་གྱི་ཁར་
 འི་སི་སྲང་ལམ་ནས་ཡིན་པའི་སྐྱ་མེར་གྱི་བྱིས་པ། རིན་གྱི་དོར་མ་དང་སྐྱེ་རགས་ལ་
 མགོ་ལྷགས་གྱི་རྒྱབ་བཏབ་ཡོད་པ་དེས་རང་གི་རོལ་ཆའི་ཁ་འཛིན་ལ་སྡེ་ལྷག་བྱས་
 བྱིང་། མི་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་ཚར་རྒྱར་སྐྱབ་བཞིན་འདུག དེ་ནས་ཁོང་ཚོས་ཚར་བ་
 དང་ཁོས་མགོ་བཙུགས་སོང་། རྒྱུད་ཀྱིས་གཡས་གཡོན་ལ་བསྟམས་ནས་རོལ་དབྱངས་
 ཁེར་རྒྱང་མ་དེ་གང་ནས་ཡོང་བ་ལ་བརྟམ་དགོས་འཁེལ་གྱི་ཡོད། གང་ཡིན་ཟེར་ན།
 དེ་ནི་རོལ་ཆའི་ཁ་འཛིན་ལ་སྐྱར་བའི་ལྷ་ཡི་འཇུག་རིས་ཅན་གྱི་མཚུ་དེ་ནས་བྱུང་
 བ་རེད་ལ། དེ་ནི་ཨ་ལ་འོ་རྒྱ་སྒྲིང་ཞིག་གི་ཐོག་ན་ཡོད་པའི་སྡོད་འཇམ་དང་སྟོན་པོ།
 ལྷ་སྦྱང་དང་འདྲ་བའི་རོལ་དབྱངས་རྒྱང་མ་ཞིག་རེད། ཨ་མེ་རི་ཀ་རི་བཞིན་ཁེར་
 རྒྱང་རེད་ལ། མཚན་མོའི་ཁོང་གྱི་མིང་པ་མིགས་པའི་སྐྱ་དབྱངས་ཅན་སྐད་ཅིག་རེད།

མི་གཞན་རྣམས་སུ་རེད། སྐྱ་དབྱངས་གཞན་པ་ཡོད་ཚད་དེ་དག་ག་རེ་རེད། དེར་
 རོལ་ཆ་སྡེ་ཐར་སྡེ་སི་རིང་པོ་གྲུབ་དུ་སྦྱོང་བ་གཏོང་མཁན་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ནི། ལྷ་མ་
 རིད་སྐད་ཅན་ཅན་ཞིག་ལ་མིག་ལ་རྟོན་ཉམས་ཡོད་པ། རོལ་ཆ་ལ་རྟེན་ཐེངས་རེ་
 རེར་རང་གི་རྒྱབ་ཀྱིས་ཕི་མང་ཆེན་པོ་ལ་རྟེན་པ། ཆེས་འཕར་བའི་སྐབས་དག་ལ་
 ལྷ་ལྷགས་པ་ལྷར་ཁ་གདངས་ཏེ་སྡོད་པ་ཞིག་འདུག “ཁོ་རེ། ས་གི་ན་དངོས་གནས་
 རང་གི་བྱུང་ཐེད་ཁོལ་ཆ”ལ་བསྐྱར་ཡོད་པའི་སྐྱག་སྐྱབ་ཅིག་འདུག་ལ།” སེམས་སྦྱོ་
 བའི་ར་རྒྱང་མཁན་དེ་ནི་སྦྱི་རི་སི་ཁོ་གྲོང་ཁྱིམ་གྱི་སྦྱོལ་སོམ་སྲང་ལམ་ན་ཡོད་པའི་ང་
 ཆོའི་མི་དཀར་རྒྱལ་སྡོད་ཞིག་དང་འདྲ་ལ། སྡོན་པ་སྡོན་ནག་བར་སྐྱང་དུ་ཅེར་ཞིང་།
 འགྲིག་བྱི་རིལ་བལྟ་དཔ། མིག་བགྲད་པ། གཞན་ཚོམ་མཁན་རའི་ཡི་སྦྱིད་སྐྱང་དང་
 འདྲ་བའི་སྐྱེ་སྡོག་རྒྱག་པ། བདེ་བ་ཆེན་པོས་ཚིམ་བསྐྱང་པ་ཞིག་འདུག རྗོ་སྦྱང་རོལ་

ཆ་ནི། མི་འཁོར་མི་རྒྱུད་རྩོད་འཁོར་ཁ་ལོ་པའི་བྱིས་པ། གཞུགས་སྟོབས་ཆེན་པོ།
 ཤ་ཁ་ཁེངས་པའི་ལག་པ་ཅན། མི་རྒྱལ་པ་སྐྱོ་སྤང་གིས་ཁེངས་པ་ཞིག་རེད། ཁོང་
 ཚོས་རྒྱ་ཚོད་གཅིག་ལ་རོལ་དབྱངས་བཏང་སོང་། མི་གཅིག་གིས་ཀྱང་ཉན་གྱི་མི་
 འདུག བྱང་ཁ་ལ་ཁའི་སྲང་ལམ་གྱི་སྤང་རྒྱན་རྣམས་ཆང་ཁང་དུ་སྦྱིད་ལུག་གིས་
 བསྐྱད་འདུག སྤང་བཅོང་མ་ཚོས་ཁོང་ཁྱོད་ལངས་ནས་སྐྱད་ཅོར་བརྒྱབ་སོང་། གསང་
 ཉུལ་བའི་རྒྱ་རྒྱལ་རྣམས་ཕྱིན་སོང་། འབྲུར་ལ་ཁང་དུ་འབྲུབ་བཞེན་པའི་ཞབས་
 གྲོའི་སྐྱད་ཅོར་གྱིས་བར་ཆད་བྱས་སོང་། ཁོང་ཚོས་ལྷ་མཁུད་སོང་ལ། ཕྱི་ལོགས་གྱི་
 ཀྱང་ལམ་ནས་མི་འདྲེ་འདྲེ་བ་ཞིག་བསྐྱབས་སོང་ལ། དེ་ནི་ཨོག་ཚོམ་བཞག་ཡོད་
 པའི་ལོ་ན་བརྒྱ་དྲུག་ཅན་གྱི་བྱིས་པ་ཞིག་རེད། འི་རོམ་སྟོན་རྒྱ་སྤིང་གི་ཕྱབས་ལྷིག་
 འཕྱིར་འདུག རུས་གཙོང་གི་ནད་པ་ཞིག་འདྲ་བར་སྤེལ་ལ། སྟོན་པའི་གདོང་ཡོད་པ་
 ཞིག་རེད། ཁོང་ནི་རོལ་ཆའི་རུ་ཁག་འདི་ལ་འཇུལ་ནས་འབྱུང་འདོད་པ་རེད། ཁོང་
 ཚོས་ཁོ་ཤེས་གྱི་འདུག་ལ། ཁོང་དང་ལྷན་དུ་ཅི་ཡང་བྱེད་འདོད་མི་འདུག ཁོང་ཆང་
 ཁང་དུ་ག་ལེར་འཇུལ་ནས། ཁོང་གི་འི་རོམ་སྟོན་རྒྱ་སྤིང་དེ་མཛོན་རྒྱུད་གིས་ཕྱབས་
 བཏོན། དེ་ཡང་བཀྲལ་ནས་རང་གི་ཁ་ལ་སྦྱར། རོ་སྟོན་བྱེད་མཁན་མི་འདུག
 སུ་གང་གིས་ཀྱང་ཁོང་ལ་བལྟས་མ་སོང་། ཁོང་ཚོས་རོལ་ཆ་བཏང་ཚར་བ་དང་།
 བསྐྱུ་གསོག་བརྒྱབ། དེ་ནས་ཆང་ཁང་གཞན་ཞིག་ལ་ཐོན་སོང་། ཆི་ཁ་གོའི་བྱིས་པ་
 རྣམས་རིད་དེས་གཞས་བཏང་ན་འདོད། ཁོང་གིས་རང་གི་མིག་ཤེལ་ནག་པོ་དེ་ཤག་སེ་
 བོན། ཆང་ཁང་ནད་ཁེར་རྒྱུད་དུ་རྒྱ་སྤིང་ཡར་བཀྲལ་ནས་རང་གི་ཁ་ལ་སྦྱར། དེ་
 བས་ “ལྷའ”སྐྱོ་ཞིག་གྲག དེ་ནས་ཁོང་ཁོང་ཚོའི་རྗེས་ལ་ཕྱི་རོལ་དུ་བརྒྱལ་ན། རོ་སྟོན་
 གྱི་ཐོམ་ཆེན་ཞིག་གི་རྒྱབ་གྱི་བྱེ་མའི་ཐང་ཞིག་དུ་ཚེ་བའི་སྲང་ལམ་སྐྱོ་ལོ་རུ་ཁག་

ཅིག་དང་འདྲ་བར་ཆེད་ལས་ཀྱི་སྲོ་བ་མེད་པའི་མི་འདི་ལ་ཁོང་ཚོ་དང་མཉམ་དུ་
 རོལ་ཆ་གཏོང་དུ་མི་འདུག “ཐོམ་སི་ནཱ་ཁ་དང་། ང་ཚོའི་ཨ་ལ་ཏོ་རོལ་དབྱངས་པ་
 ཁར་ལོ་མག་སི་དང་འདྲ་བར་འདི་ཚོ་ཚང་མ་རང་གི་རྩོམ་མཉམ་དུ་སྡོད་ཀྱི་ཡོད་
 པ་རེད།” རིན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད། ང་ཚོ་ཡང་ཤོག་ཁག་དེའི་རྗེས་དེད་ནས་བརྒྱུགས།
 ཁོང་ཚོ་ཨ་འི་ཕ་ ཨོ་ཏའེ་ཞེས་པའི་འཛོམས་ཁང་ཞིག་ལ་འདྲུལ་སོང་། དེར་བསྐྱབས་
 བྱས་རོལ་ཆ་ནམས་ཕྱིར་བཏོན་ཏེ་ཞོགས་ཀའི་ཚུ་ཚོད་དགུ་པ་བར་དུ་རོལ་ཆ་
 བཏང་སོང་། རིན་དང་ངེད་གཉིས་ཀྱིས་སྤྱི་རག་འཕྲུང་བཞིན་དེར་བསྐྱད་པ་ཡིན།

བར་གསེང་ནམས་ལ་ང་ཚོས་ཁ་ཤི་ལག་རྒྱངས་འཁོར་བསྐྱོར་བྱས་ཕྱི་རོལ་དུ་
 བརྒྱུགས་ཤིང་། ཆི་ཁ་གོའི་ཡར་མར་གང་ས་ནས་བྱ་མོ་ལེན་པའི་ཐབས་ཤེས་བྱས་
 པ་ཡིན། ཁོང་ཚོ་ནི་ང་ཚོའི་བོངས་ཆེ་ཁར་རྣམས་སློན་ཐེབས་ཤིང་མ་འོངས་ལྟར་དུ་
 རྟོན་པ་ལྟ་བུའི་རྒྱངས་འཁོར་འདི་ལ་སྐྱབས་འདུག རིན་གྱིས་སྐྱོ་སེམས་ཀྱི་ངང་ནས་
 རྒྱངས་འཁོར་རྒྱབ་བཤིག་བརྒྱབ་སྟེ་ཚུ་སྐྱབས་ནམས་ལ་གཞུགས་ཤིང་། སྐྱོ་འཚུབ་
 འཚུབ་ཀྱིས་ཁོང་དགོད་བྱེད། ཚུ་ཚོད་དགུ་པ་ལ་བསྐྱབས་དུས་རྒྱངས་འཁོར་ནི་
 མཐའ་གཅིག་དུ་ཆག་ཐོར་གྱུར་འདུག་ལ། བསྐྱབས་ཆས་ནམས་ཀྱིས་འགོག་སྐྱབ་ཀྱི་
 མི་འདུག རྒྱབ་མདུན་གྱི་འགོག་བྱེད་ལྷགས་ལེབ་ཚང་མ་རྐྱོད་རྐྱོད་བཞེས་འདུག
 ལྷགས་མདུང་ནམས་ཀྱིས་ནི་འོག་སྐྱོག་ རིན་གྱིས་རྒྱངས་འཁོར་དེ་སྐོག་དམར་
 བོའི་ཐད་དུ་འགོག་སྐྱབ་ཀྱི་མི་འདུག ལམ་གྱི་སྟེང་ནས་རྒྱངས་འཁོར་དེས་སྐྱོམ་
 བཞིན་འཕར་ལྡིང་བྱེད་ཀྱི་འདུག རྒྱངས་འཁོར་དེས་མཚན་མོའི་རིན་པ་སྐྱད་ཚར་
 འདུག རྒྱངས་འཁོར་དེ་ནི་འདམ་གྱིས་གཡོགས་པའི་ལྷམ་ཞིག་རེད་ལ། འོད་འཚོར་

བའི་རྒྱལ་ཡོད་ལེ་མོན་བཟུང་ཞིག་ནི་མ་རེད། “གི་ཉི་ཉི” བུ་དེ་ཚོས་ད་དུང་ཡང་
ཉིད་ཚིའི་ཚང་ཁང་དུ་འབྱུང་བཞིན་འདུག

སྐྱོ་བུར་དུ་ཉིན་གྱིས་རོལ་ཆ་བའི་སྟེགས་ཤུའི་རྒྱབ་ངོས་ཀྱི་ཟུར་ཞིག་ཏུ་ཡོད་
པའི་ཐུན་ནག་ཁྲོད་ཅེར་ཏེ་བཤད་རྒྱུར། “སལ། དཀོན་མཆོག་བསྐྱེད་པའི་འདུག”ཟེར།

ངས་བལྟས་པ་ཡིན། [དབྱིན་ཡུལ་གྱི་རྗེ་རི་རོལ་དབྱེད་ས་པ།རྗེ་རི་ཤེ་རིང་
འདུག ཁོང་གི་མིག་ཞེས་བ་ཡིན་པའི་མགོ་དེ་རྒྱན་ལྡན་བཞིན་ཁོང་གི་ལག་པ་སྐྱུ་
བོ་དེའི་ཐོག་བསྟེན་ནས་འདུག སྤང་ཆེན་གྱི་རྩ་བ་བཞིན་ཁོང་གི་རྩ་བ་གཉེས་
ཀྱང་གོང་དེར་འདུག ཁོང་གིས་ཨ་རི་བའི་རོལ་དབྱེད་ས་ལ་ཉན་བཞིན། རང་ཉིད་
གྱི་དབྱིན་རི་བའི་མཚན་མོ།སྤང་ཆར་བསེལ་མ་འབབ་པའི་མཚན་མོ་ལའང་གོ་དེ་
ལ་ཕན་པ་ཡོད་པའི་དོན་དུ་ཨ་རི་བའི་རོལ་དབྱེད་ས་ལ་བྱང་རྒྱུ་པ་ཞིག་བྱེད་བཞིན་
འདུག དེ་ནས་ཁོང་ཚོས་ཁོང་ཡར་ལངས་ནས་རོལ་ཆ་གཏོང་རོགས་ཞེས་ནན་སྐུལ་
བྱས་སོང་ལ། ཁོང་གིས་བཏང་སོང་། ཁོང་གིས་ཏ་ལས་པའི་རོལ་དབྱེད་ས་ཀྱི་རྒྱད་
རྣམས་གྲངས་ལས་འདས་པའི་སྐྱོས་དབྱེད་ས་དང་བཅས་བཏང་ཞིང་། མཐར་རང་
གི་རྩལ་རྒྱུ་ཚུའི་ཐོག་པ་རྗེ་སྤྲོད་རོལ་ཚུའི་སྟེང་དུ་མ་འཐོར་གྱི་བར་དུ་རྗེ་མཐོ་ནས་
རྗེ་མཐོར་བཏང་སོང་ལ། མི་ཚང་མས་འཚོར་སྤང་དང་འཇིགས་དང་ངས་ཀྱི་ཁྲོད་
ནས་མཉན་སོང་། རྒྱ་ཚོད་གཅིག་གི་རྗེས་ནས་ཁོང་ཚོས་ཁོང་སྟེགས་བུ་ནས་མར་
འབྲིད་སོང་། དཀོན་མཆོག་རྒྱན་པའི་ཤེ་རིང་དེ་སྤྲོད་ཡང་ཟུར་གྱི་ཐུན་ནག་གི་ནང་དུ་
ཡོད་པའི་རང་གི་སྤོད་གནས་སུ་བྱེད་སོང་ལ། བུ་དེ་ཚོས་“འདིའི་རྗེས་ན་གང་ཡང་
ལྟག་མེད།” ཅེས་བཤད་སོང་།

534

འོན་ཀྱང་མགོ་གཙོ་རྣམས་རིད་དེས་ཁས་སྒྲུངས་མ་སོང་། “གང་ལྟར་ཡང་ད་
འབྱུང་ལ།”

ད་དུང་ཡང་དེ་ནས་ཅིག་ཐོབ་ཡོང་གི་རེད། རྟག་ཏུ་འདི་ལས་ཅུང་མང་ཅོམ་དང་
ཅུང་རིང་ཅོམ་ཡོད་ཡོད་པ་རེད་ལ། རྫོགས་རྒྱ་ཡོད་པ་མ་རེད། ཤེ་རིང་གི་རྒྱང་འཐེན་
ནམ་རྒྱང་བརྩོད་དེའི་རྗེས་སུ་ཁོང་ཚོས་དབྱངས་ཀྱི་སྒྲེབ་སྦྱོར་གསར་པ་ཞིག་བཅའ་
སོང་ལ། ཁོང་ཚོས་འབད་པ་ཆེན་པོ་བྱས་སོང་། ཁོང་ཚོས་བཅོར་སོང་། བརྒྱས་སོང་།
བྱས་སོང་། མཚམས་རེ་ལན་རེར་གདངས་དབྱངས་གསར་པ་ཞིག་ཞེ་ཡོང་བསམ་
བསམ་གྱི་ཞི་འཇམ་གྱི་སྐྱབས་ལ་པོ་རེ་ཐོན་ཞིང་། སྐྱ་དེ་ནི་ཉེན་གཅིག་འཇམ་གྱིང་
སྤོང་གི་གདངས་དབྱངས་ཉག་གཅིག་དེར་གྱུར་ཅིང་། མི་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་རྣམས་
དགའ་སློབ་ལ་འདེགས་པར་བྱེད་ཀྱི་རེད་སྟེ། ཁོང་ཚོས་གདངས་དེ་རྟོད་སོང་། བོར་
སོང་། ཁོང་ཚོས་དེའི་ཆེད་དུ་རྩོལ་བ་བྱས་སོང་། ཁོང་ཚོས་སྐར་ཡང་རྟོད་སོང་།
ཁོང་ཚོ་བགད་སོང་། ཁོང་ཚོས་འཁྱུན་སྐྱབས་སྐྱབས་སོང་། ཁྱིམ་ཅིག་ཅིག་ཅིག་ཅིག་བཤད་
སོང་། ཞོགས་ཀའི་ཚུ་ཚོད་དགུ་པའི་སྤོང་མི་ཚང་མ་སྟེ། རོལ་ཆ་བ་རྣམས་དང་། དོར་
མ་ལྟོན་མཁན་གྱི་བུ་མོ་ཚོ། ཆང་ཁང་གི་ཞབས་ཞུ་བ་རྣམས། དེ་ནས་མི་རྒྱུད་རྣམས་
རིད་ཤོམ་སྟོམ་རྒྱ་གྲིང་པ་བཅས་ཤོམ་པ་འཁྱོར་བཞིན་ཆང་ཁང་ནས་ཐོན་ཏེ། སྐད་
ཤགས་ཅན་གྱི་ཆེ་ལགོ་ཤོང་ཁྱེད་ཀྱི་ཉེན་མོའི་ལུང་ཟིང་ཁྱོད་དུ་སྦྱིན་སོང་། དེ་ནས་
སྐབ་རོལ་དབྱངས་ཀྱི་ངར་ཞིང་རྟོད་པའི་མཚན་མོ་དེ་སྐར་ཡང་མ་ཡོང་བར་དུ་
གཞིད་རྒྱ་རེད།

རྟལ་དང་ངེད་གཞིས་ནི་ངལ་དུབ་གྱི་དབང་གིས་འདར་གསེག་བརྒྱབ་བྱུང་། ད་
 ནི་ཁ་ཉི་ལག་རྐངས་འཁོར་དེ་རྒྱུན་བདག་ལ་ཕར་སློག་པའི་དུས་ཚོད་ལ་བསྐྱབས་པ་
 རེད། ཆེ་ཁ་གོའི་ལེག་ཞོར་རམ་མཚོ་འགམ་འཁོར་ལམ་ཞེས་པའི་ལམ་ཆེན་གྱི་རྒྱུད་
 དུ་ཡོད་པའི་བརྗིད་ཉམས་ཅན་གྱི་སྣོད་ཤག་གམ་ཁང་བརྟེན་གྱི་ཁང་མིག་ཅིག་ཏུ་
 རྒྱུན་བདག་དེ་བསྐྱེད་ཡོད་པ་དང་། ཁང་བརྟེན་དེའི་འོག་ན་ཉ་ཅང་ཆེ་བའི་རྐངས་
 འཁོར་འཛོག་ས་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་སྐྱུམ་གྱིས་བཟོས་པའི་མ་ལུ་ཅན་གྱི་མི་ནག་དག་
 གིས་བདག་གཞེར་བྱེད་གྱིན་འདུག ང་ཚོས་དེར་རྐངས་འཁོར་བསྐྱོར་ཉེ་བྱིན་ཅིང་།
 འདམ་གྱི་སྤང་པོ་དེ་རང་གི་གནས་ལ་གཡུགས་པ་ཡིན། རྐངས་འཁོར་ཞིག་གསོ་བས་
 ཁ་ཉི་ལག་དེ་ངོས་ཟིན་མ་སོང་། ང་ཚོས་ཡིག་ཆ་རྣམས་ཕར་སྐྱེད་པ་ཡིན། ཁོང་གིས་
 རྐངས་འཁོར་དེ་མཐོང་ནས་མགོ་ལ་འདུག་གི་འདུག ང་ཚོ་མཉོགས་པོར་བྲོས་ན་
 ལེགས། ང་ཚོ་བྱིན་པ་ཡིན། ང་ཚོ་རྒྱ་རྒྱུད་རྐངས་འཁོར་ལ་བསྐྱེད་ནས་ཆེ་ཁ་གོ་གྲོང་
 བྱིར་དཀྱིལ་ལ་བྱིན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནས་ཚར་བ་རེད། ཆེ་ཁ་གོའི་སྐུ་ཞབས་བྱུག་བདག་
 ལ་ང་ཚོའི་ཁ་བྱང་ཡོད་པ་མ་ཟད། ང་ཚོ་ལ་ཁུ་གཏུགས་བྱེད་བྱུབ་ནའང་། ང་ཚོས་
 ཁོང་ལས་རྐངས་འཁོར་གྱི་གནས་བབ་སྐོར་ལ་ཅི་ཡང་ཐོས་མ་བྱུང་།

536

ལེན་བརྩ་གཅིག་པ།

ད་ནི་ང་ཚོ་མཉམ་སྦྲེན་ནས་འགྲོ་རྒྱུ་དེ་དག་ཀྱི་དུས་ཚོད་རེད། ང་ཚོས་སྤྱི་སྤྱོད་རྒྱུ་ལས་འཁོར་
ལྷན་ནས་ཀྱི་ཚོ་རྒྱུ་ལ་སྤྱི་བ་ཡིན། ང་ཚོའི་སྐོར་མོ་རྣམས་རྒྱུ་ལས་ཀྱི་
ང་ཚོས་རྒྱུ་ལས་འཁོར་འབབ་ཚེགས་བརྒྱུད་ནས་དོ་སྤོ་ཐབས་ཆག་དེ་ཚོ་དུད་ནས་
སོང་། ད་ནི་རྒྱུ་ལས་ཀྱི་མཐེ་བོང་གི་མ་དགེས་དེ་ཚོ་རྩོམ་ལ་ལྟར་ནས་ཅིང་ཚང་མ་བཤེགས་
འདུག དེ་དག་ཀྱིས་ཀ་ནི་ཉ་ཅང་མདོག་ཉེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡོད་ལ། དེ་ཡང་ང་ཚོས་བྱས་
པ་ཡོད་ཚད་ལ་བསམས་ན་མི་སྲུ་ཡིན་ཡང་དེ་འདྲ་ཡིན་སྲིད་པ་རེད། རྒྱུ་ལས་ཀྱི་མ་ཐང་
ཚད་ནས། མི་ཚེ་ལྷན་མངའ་སྡེའི་ཚོན་ལ་འཕུར་གྱིན་ཡོད་པའི་སྤྱི་སྤྱོད་རྒྱུ་ལས་
འཁོར་ནང་གཉིད་དུ་ཡུར། ངས་ནི་གྲོང་གསེབ་སུ་མོ་ཉ་ལས་པ་ཞིག་དང་ཁ་བརྒྱུས་
པ་ཡིན་ལ། སུ་མོ་དེས་རས་ལྷ་གོང་བ་ཆེན་པོར་གཏུབས་པ་ཞིག་གྱུར་པ་དེ་ལས་མོའི་
མངོས་སྤྱོད་ལྷན་པའི་ལུ་མའི་སྤོད་ཀྱི་ཉི་སྟེགས་ཐེབས་པའི་ཤ་མདོག་དེ་མཐོང་གི་འདུག
མོ་ནི་ཉོབ་ཉོ་ཞིག་རེད། མོས་སྐོར་མཚོར་དུ་བཞུད་ནས་མ་རྩོས་ལོ་ཉོག་གི་ཡོས་བཟོ་
བའི་གྲོང་གསེབ་ཀྱི་དགོང་རྩོམ་སྐོར་ལ་ཁ་བརྒྱུས་སོང་། སྐད་ཆ་འདིས་ངའི་སྤྱི་
ལ་སྤོད་བ་སྤྱི་བའི་སྐབས་ཤིག་བྱུང་གྱོང་ན་ཡང་། མོས་དེ་བཤད་སྐབས་མོའི་སྤྱི་
ལ་སྤོད་བ་མེད་པའི་རྒྱུ་ལས་དེ་ནི་མི་ཞིག་གིས་ཅི་ཞིག་བྱེད་དགོས་པའི་བསམ་སྐོར་
ལས་གཞན་ཅི་ཡང་མེད་པ་དེ་ངས་ཤེས་བྱུང་། “དེ་ནས་ཚོད་ཀྱིས་སྤྱི་དུད་གཏོང་
རྒྱུ་ལ་གཞན་ཅི་ཞིག་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད།” ངས་དགའ་ལོགས་དང་འཁྲིག་སྤྱོད་ཀྱི་སྐོར་
སྤོང་ཐབས་བྱས། མངོས་སྤྱོད་ལྷན་པའི་མོའི་མིག་ནས་གོ་བ་དེས་སྤོང་སང་ངར་ངར་

ལ་རྟོག་ཞིབ་བྱས་སོང་ལ། དེ་ནི་དོན་གང་ཞིག་འགྲུབ་དགོས་པའི་སྐྱེལ་མ་བྱས་མོད།
 དེ་མ་བསྐྱབས་པ་ལས་བྱུང་བའི་མོའི་མི་རབས་ནས་མི་རབས་བར་གྱི་ཁྲག་རླུང་ལ་
 བྱུང་བའི་དོ་ཚད་རིགས་ཤིག་རེད་ལ། དེ་ནི་ཅི་ཞིག་ཡིན་ཡང་རུང་ལ། མི་ཚང་མས་དེ་
 ཅི་ཞིག་ཡིན་པ་ཤེས་པ་རེད། “བྱིད་ཀྱིས་མི་ཚོ་ལ་ག་རེ་བྱེད་འདོད་ཡོད།” ངས་མོ་ལ་
 འདྲུས་ནས་དེའི་ལན་བཅོམ་ནས་སྒངས་ན་འདོད། མོས་ཅི་ཞིག་བྱེད་འདོད་པའི་སྐོར་
 ལ་བསམ་ཚུལ་གཅིག་ཀྱང་མི་འདུག མོས་ལས་ཀའི་སྐོར་དང་སྒྲོག་བརྟན། དབྱར་
 ཁའི་རིང་ལ་མོའི་ཚོ་མོའི་རྩ་ལ་འགོ་རྒྱ། བེའུ་ཡོག་ལ་བྱིན་ནས་རོག་སི་ཚོང་ཁང་ལ་
 བཟུ་རྒྱའི་སློབ་འདུན། མོས་གྲོན་པ་ཅི་ཞིག་གྲོན་རྒྱུ་ཡིན་པ། དེ་ཡང་མོས་སློབ་པ་
 ཡེ་ཤུའི་འདས་ལོག་གི་དུས་ཚེན་ཨི་སི་ཐར་སློབ་མའི་སྐབས་ལ་གྲོན་པ་དེ་དང་ཆ་
 མཚུངས་པ་ཞིག་སྟེ། འུ་མོ་དཀར་པོ་ལ་མེ་ཏོག་རྒྱ་སེ་སྐྱས་པ། རྒྱ་སེའི་མེ་ཏོག་མདོག་
 གི་ལྷན། དེ་ནས། ཚོས་ཟིང་རྒྱ་ཅན་གྱི་རས་ལྷ་རིང་པོ་བཅས་སོགས་ང་ལ་ཤུབ་བཤད་
 བྱས་སོང་། “བྱིད་ཀྱིས་གཟུང་ཉེ་མའི་དགོང་ཚོར་ག་རེ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།” ངས་དྲིས་པ་
 ཡིན། མོ་རང་སློ་མཚོར་དུ་སྡོད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། བྱ་དེ་ཚོ་རྒྱང་འཁོར་ཞོར་ནས་འགོ་
 བ་དང་། རྒྱང་འཁོར་བཀག་སྟེ་མོ་ལ་ཁ་བརྟེན་བྱེད་པ་རེད། མོས་དགོད་བྱོའི་ཚགས་
 པར་སྒྲོག་གི་རེད། མོ་ཐགས་ཁྲིའི་སྟེང་འཛོགས་ནས་སྡོད་ཀྱི་རེད། “བྱིད་ཀྱིས་དབྱར་
 གི་ཚ་དོད་ལྡན་པའི་མཚན་མོ་ཞིག་ལ་ག་རེ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།” མོ་རང་སློ་མཚོར་ལ་སྡོད་
 ཀྱི་རེད། མོས་ལམ་དུ་འགོ་བའི་རྒྱངས་འཁོར་རྣམས་ལ་ལྟ་གི་རེད། མོ་དང་མོའི་ཨ་མ་
 གཉིས་ཀྱིས་ཡོས་བརྗོད་གི་རེད། “བྱིད་ཀྱི་ཨ་པས་ཚ་དོད་ལྡན་པའི་དབྱར་གྱི་མཚན་
 མོ་ཞིག་ལ་ག་རེ་བྱེད་ཀྱི་རེད།” ཁོང་གིས་ལས་ཀ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། ཁོང་གིས་རྒྱ་
 ཁོལ་གྱི་བོང་སྡོད་བཟོ་བྲུ་ཞིག་དུ་མཚན་གང་ལ་ལས་ཀ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད་ལ། ཁོང་

གིས་བུད་མེད་ཅིག་དང་མོའི་བྱིས་པ་རྣམས་ལ་མཐུན་རྐྱེན་སྦྱོར་བཞིན་མི་ཚེ་སྲིལ་པོ་
 བསྐྱུལ་བ་རེད་ལ། དེ་ལ་བསྐྱབས་བརྩོན་དང་ཡི་རངས་མེད་པ་རེད། “ཁྱེད་ཀྱི་སྐུན་
 དེས་དབྱུར་གྱི་མཚན་མོ་ལ་ག་རེ་བྱེད་ཀྱི་རེད།” ཁོང་རྒྱུ་ལ་ཁོར་ལ་ཞོན་གྱི་རེད་ལ།
 ཚུ་མངར་མོ་བཙོང་སའི་མཐུན་དེར་འབྲམས་ནས་སྡོད་ཀྱི་རེད། “ཁོང་གིས་ག་རེ་
 བྱེད་རྒྱུ་ལ་བསྐྱབ་མ་རྒྱུགས་པ་ཡོད་པ་རེད། ང་ཚོ་ཚང་མ་ག་རེ་བྱེད་རྒྱུ་ལ་བསྐྱབ་མ་
 རྒྱུགས་པར་ཡོད་པ་རེད། ང་ཚོས་ཅི་ཞིག་འདོད་པ་རེད།” མོས་ཤེས་གྱི་མི་འདུག་མོས་
 སྐལ་རྒྱུང་བྱས་སོང་། མོ་ནི་གཉིད་ཀྱིས་མནར་འདུག་འདི་ནི་མང་བྲགས་པ་རེད། མི་
 སྐྱུས་ཀྱང་བཤད་ཐུབ་གྱི་མ་རེད། མི་སྐྱུས་ཀྱང་ནམ་ཡིན་ཡང་བཤད་ཐུབ་གྱི་མ་རེད།
 མི་སྐྱུས་ཀྱང་བཤད་གྱི་མ་རེད། ཚར་བ་རེད། མོ་ལོ་ན་བཙོ་བརྟུང་རེད་ལ་ཉ་ཅང་སྤིང་
 དུ་སྐྱུག་པ་རེད། འཛོམས་བསྐྱད་ཡོད་པ་རེད།

དེ་ནས་ཁྲིན་དང་ངེད་གཉིས་ནི་འབྲུ་ཆ་ག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འཚོ་བ་རོལ་བཞིག་
 དང་མཚུངས་པར། བཙོག་པ་དང་རྙིང་རྩལ་ཡིན་ལ། ཁྲི་ཕོ་རོད་གོང་ཁྱེད་དུ་སྐྱི་སྐྱོད་
 རྒྱངས་འཁོར་ནས་འབྲུར་འབྲུར་གྱིས་མར་བབས། ངེད་གཉིས་དབུལ་སོངས་སྡོད་
 སའི་ས་གནས་སུ་མཚན་གང་ལ་སྟོན་པའི་སྒོག་བརྟན་ཁང་དུ་སྡོད་རྒྱུའི་ཐག་གཅོད་
 བྱས་པ་ཡིན། སྐྱི་སྤིང་ནི་ཉ་ཅང་གང་མོ་རེད། ཉེ་སེལ་ནི་ཁྲི་ཕོ་རོད་གོང་ཁྱེད་ཀྱི་
 དབུལ་སོངས་སྡོད་ས་འདིར་འགོ་སྐྱོང་ཡོད་པ་རེད། ཁོང་གིས་ཐངས་རེ་རེར་མིག་ལ་སྡོ་
 ཐིག་མང་པོ་དང་བཅས་མི་མདའ་འཕེན་ཁང་ཡོད་ཚད་དང་། མཚན་གང་སྒོག་བརྟན་
 ལྟ་ས་ཡོད་ཚད། དེ་ནས་འབྲུག་པ་རྒྱག་པའི་ཆང་ཁང་ཡོད་ཚད་ལྟལ་བ་རེད། ཁོང་གི་
 གདོན་གྱིས་ང་ཚོ་བཟུང་སོང་། ང་ཚོས་སྐར་ཡང་ཞེ་ཏུ་ཡོག་གི་ཐེམ་སི་ཁི་སེར་བཞི་
 མདོའི་ཁྱལ་དུ་ཁོང་གཏན་ནས་རྙིང་གྱི་མ་རེད། ང་ཚོས་རྐྱེན་དབང་གིས་ཁྲིན་མོ་རི་

ཡར་མེ་པ་ཀའ་དེ་ཡང་འདི་ན་ཡོད་ཀྱི་རེད་བསམས་བྱུང་། འོན་ཀྱང་ཁོང་མི་འདུག
 རེ་རེ་ལ་སྐོར་སྐྱར་སོ་ལྟུང་ནས་ང་ཚོས་པམ་པར་གྱུར་བའི་སྐོག་བརྟན་རྟིང་པ་
 ལ་བལྟས་ཤིང་། སྐོག་བརྟན་ཁང་གི་ཐོག་ཁང་དུ་ཞོགས་པ་བར་དུ་བསྐད་པ་ཡིན། དེ་
 བས་ང་ཚོ་མར་དེད་བྱུང་། མཚན་གང་གི་སྐོག་བརྟན་ལྟུང་དེར་ཡོད་པའི་མི་རྣམས་
 བྱི་རེ་བ་མེད་པའི་མཐའ་དེ་རེད། ཨ་ལ་ལྷ་མ་མངའ་སྡེ་ནས་དགོག་གཏམ་ཞིག་ལ་
 བརྟན་ནས་རྒྱངས་འཁོར་བཟོ་བྲུ་ལག་དུ་ལས་ཀ་བྱེད་དུ་ཡོང་བའི་པམ་པའི་མི་རྣམས་
 རྣམས་དང་། མི་དཀར་སྤྱང་ཀའ་རྣམས། རང་གི་ལམ་སྡེ་ལ་བསྐྱེད་སྡེ་བའི་ལོ་
 རྒྱུང་རྒྱལ་སྤོང་སྤོང་རྒྱུ་ཚང་རྒྱུ་ཚང་ཞི་ཚང་གཞན་ལས་རིན་གོང་རྒྱུང་། རྒྱུར་
 བ་པོའི་མཚན། འཕྲུང་མཁའ་རྣམས། སྤྱད་འཚོང་མ། བཟའ་ཚང་དུ་ལྷན་མ་རྣམས།
 ལས་ཀ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་བྱིས་སྤོང་རྒྱུང་མ་རྣམས། འགོ་ས་གང་ཡང་མེད་པ། མི་སྲུ་
 ལའང་ཡིད་ཚེས་བྱེད་ས་མེད་པ་རྣམས་རེད། གལ་སྲིད་བྱེད་ཀྱིས་ཁྱི་ཐོ་རོད་གོང་བྱིར་
 ཚང་མ་ལྷགས་སྤྱད་ཅན་གྱི་སྡེ་པོ་ཞིག་གི་ནང་བཅགས་པ་ཡིན་ན་ཡང་། འདི་ལས་
 ལྷག་པམ་པར་གྱུར་བའི་གང་སྤྱིགས་ཀྱི་སྤྱང་པོ་གཤའ་མ་ཞིག་བསྐྱེད་བྱུང་གི་མ་རེད།
 སྐོག་བརྟན་བྱི་སྲུ་དབྱུངས་ལེན་པའི་ཨ་རིའི་ལྷགས་ཇི་ཨེ་རི་རྟེན་དང་། ཁོང་གི་རྟ་
 དཀར་སྤོངས་ཚེན་བྱུ་ལུབ་ཟེར་བ་དེ་རེད། དེ་དང་པོ་དེ་རེད། སྐོག་བརྟན་ལུབ་མ་རིན་
 གོང་གཅིག་གིས་གཉིས་ལ་བལྟ་བ་ཞིག་སྟེ། དེའི་གཉིས་པ་བྱི་ཚོར་རི་རབ་མེད་དང་
 ། སིད་ཞི་སྟེ་རན་སི་མེ་རིད་དང་། དེ་ནས་ཐར་ཁི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཨི་སི་ཐར་བྱུལ་གོང་
 བྱིར་སྐོར་གྱི་སྐོག་བརྟན་ཞིག་དུ་སི་ཐར་ལོར་རེ་ཡོད་པ་ཞིག་རེད། ང་ཚོས་སྐོག་བརྟན་
 དེ་གཉིས་མཚན་གྱི་རིང་ལ་མ་མཐའ་ལ་ཡང་མེད་སྤྱག་རེ་མཐོང་སོང་། ང་ཚོ་སང་
 པའི་རྣམས་སྲུ་དེ་དག་མཐོང་བྱུང་། གཉིད་ཀྱི་རྣམས་སྲུ་དེ་དག་ཐོས་བྱུང་། མི་ལམ་གྱི་

གྲུབས་སུ་དེ་དག་ཚོར་བྱུང་། རོགས་ཀ་ལ་བསྐྱབས་དུས་ང་ཚོ་ནི་རུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཁྱད་
 མཚར་བའི་རྣམ་རྟོག་རབ་རིབ་དེ་དང་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་གསལ་ཁ་མེད་པའི་རྣམ་རྟོག་
 ཡ་མ་བྱུང་དེས་ཡོངས་སུ་བཅིངས་འདུག དུས་དེ་ནས་བསྐྱུང་། ཉམས་ཚུང་འཇིགས་
 ཡེར་བ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ངས་ལས་ཀ་བྱས་ཚད་ཀྱིས་ངམ་ངམ་ཤུགས་ཀྱིས་ངའི་
 བག་ལ་ཉལ་བའི་རྣམ་ཤེས་ལ་ཤུགས་རྒྱུན་ཐེབས་པར་བྱེད། ངས་སློག་བརྟན་འཁྲུག་
 མཁན་གྱི་རན་སི་འི་དེད་ཀྱི་ཁྲུལ་དགོད་ཐེངས་བརྒྱ་ལ་ཐོས་ཀྱི་འདུག་ལ། ངས་མི་
 ཐར་ལོར་རེ་ཡིས་ཁོའི་གདུག་རླུབ་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་“ཤོག་ཡ”ཟེར་བ་དེ་ཐོས་བྱུང་།
 ང་ནི་འཁྲུལ་སྤང་གི་དངངས་འཚབ་ཁོད་དུ་རྩོར་རྩི་རབ་འི་དང་མཉམ་དུ་ཡོད་ཅིང་།
 ང་ཨེ་རྒྱུ་རྒྱུ་དང་ཉལ་དུ་ཉེ་ལ་ཞོན་ཅིང་སྤྱོད་བྱུངས་སྤངས་ནས། རྒྱུན་མ་རྣམས་ལ་
 མེ་མདའ་གངས་མེད་བརྒྱབ་པ་ཡིན། མི་རྣམས་ཀྱིས་ཆང་གི་ཤེལ་དམ་ལ་ཁ་བརྒྱབ་
 བས་ཆང་འཐུང་ཞིང་། དེ་ནས་ཚུར་འཁོར་ནས་སློག་བརྟན་ཁང་གི་སྐྱོན་བཀའ་ཁོད་
 དུ་བྱེད་རྒྱ་ཞིག་འཚོལ་བའམ་ཁ་བརྒྱབ་བྱེད་ས་ཞིག་རྟེན་རྒྱུའི་ཆེད་དུ་གང་ས་གང་དུ་
 འཚོལ་གྱིན་འདུག སེམས་ནང་ལ་མི་ཚང་མ་ནི་ཁྲུ་སིམ་གྱི་ནག་ཉེས་ཅན་རེད་ལ།
 ལུས་ཀྱང་ཁ་བརྒྱབ་མ་སོང་། ལྷ་རེངས་དེ་ནི་གདོན་འདེའི་ཞིག་དང་འབྲ་བར། སློག་
 བརྟན་ཁང་གི་སྤེལ་ཁུང་འགྲམ་དུ་སྤྱོད་ཆེལ་ལེར་མངོན་ཡོང་བ་དེ་ཚོས་སློག་བརྟན་
 ཁང་གི་རྒྱ་མཐོངས་ལ་འཐམས་ཤིང་། ངའི་མགོ་ནི་རྒྱབ་སྟེགས་ཤིག་གི་ལག་པ་འཛོག་
 སའི་ཤིང་དེ་ལ་བསྐྱེས་ནས་གཉིད་བཞིན་ཡོད། དེ་དུས་སློག་བརྟན་ཁང་གི་ཞབས་ཞུ་བ་
 དུག་མཚན་མོ་དེའི་གད་སྟེགས་ཡོད་ཚད་ཕྱགས་རྒྱུར་འཛོམས་ཤིང་། དེས་ཐལ་བའི་
 སྤང་པོ་ཞིག་བཟོས་པ་དེ་ང་མགོ་སྤྱར་ནས་སྤྱར་བ་འཐེན་བཞིན་པའི་སྤྱོད་ལ་བསྐྱབས་
 ཤིང་། ཉེ་ལམ་ང་ཡང་ཕར་འཕྱག་གུབས་བྱས་སོང་། འདི་ནི་རྒྱུས་ང་ལ་བཤད་

བྱུང་ལ། ཁོང་གིས་རྒྱལ་སྤྲེགས་བརྩའི་པ་རོལ་ནས་ང་ལ་བལྟ་བཞིན་ཡོད་པ་རེད། མི་
 རྣམས་ཀྱིས་ཁྱིམ་ཡོང་ནས་ཤུལ་དུ་བཞག་པའི་ཐ་མག་གི་དུད་སྤོང་དང་། ཤེལ་དམ་དང་།
 འབར་ཁུན་གྱི་ཤོག་དུམ་རྣམས་ནི་ཕྱགས་ནས་སྤྲེགས་སུ་ཞིག་སྤྱངས་སོང་། ཁོང་
 ཚོས་ང་ཡང་དེ་དང་མཉམ་དུ་ཕྱགས་པ་ཡིན་ན་ཇི་ན་གྱིས་ང་སྤར་ཡང་མཐོང་བར་མི་
 འགྱུར་བ་ཐག་ཚོད་རེད། ཁོང་གིས་ང་ནི་ཁོང་གི་མི་ཚོ་དང་། ངའི་མི་ཚོ་ ང་ལ་འབྲེལ་
 བ་ཡོད་པའམ་མེད་པའི་མི་གཞན་རྣམས་ཚང་མའི་མི་ཚོ་བཅས་ཀྱི་གད་སྤྲེགས་ཀྱི་
 ཁོད་དུ་མངལ་ཆགས་པའི་ཚོལ་གྱིས་འདྲིངས་ཐེབས་ནས་ཡོད་པ་འདི་མ་རྙེད་གོང་
 ལ། ཁོང་ཨ་མེ་རི་ཀའི་ཁྱོན་ཡོངས་ལ་ལྷུལ་ནས། ཤར་མཐའ་ནས་རུབ་མཐའ་ལ་ཐུག་
 གི་བར་གྱི་སྤྲེགས་སྤོང་རེ་རེ་བཞིན་སྡོག་དགོས་ཀྱི་རེད། ངས་ང་རང་གི་གད་སྤྲེགས་
 ཀྱི་རྒྱུ་མ་སྤོང་དེ་ནས་ཁོང་ལ་ཅི་ཞིག་བཤད་ཡོད་པ་རེད་ཅེ་ན། “ང་ལ་བསུན་གཙོར་
 མ་བཟོ་དང་ཁོ་རེ། ང་ནི་གང་ན་ཡོད་པའི་གནས་འདི་ཅུ་སྐྱིད་པོ་འདུག སྤྱི་ལོ་ཆིག་
 སྟོང་དགུ་བརྒྱ་བཞི་བརྒྱ་ཞེ་དགུ་ལོའི་རྒྱ་བ་བརྒྱད་པའི་ནང་ཇི་ཚོ་རོ་ཤོང་ཁྱེད་ནས་
 ཁྱེད་ཀྱིས་ང་པོར་བ་རེད། རྒྱུག་བྱོ་བའི་སྤྲེགས་སྤོང་འདིའི་ནང་དུ་ང་སྐྱིད་པའི་མི་ལམ་
 ལ་རོལ་བ་དེ་ལ་ཁྱེད་ཡོང་ནས་བར་ཆད་བྱེད་པའི་ཐོབ་ཐང་ག་རེ་ཡོད།” ཅེས་བཤད་
 ཡོད་ཀྱི་རེད། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༡ ལོར་ང་ནི་ཆེས་རྒྱག་མེར་ལངས་པའི་རྣོས་གར་ཞིག་གི་
 འབྲལ་སྟོན་པ་གཙོ་བོ་དེ་རེད། ང་ནི་རྒྱ་མཚོའི་མཉན་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། ལྷོ་སི་ཕོན་
 ཤོང་ཁྱེད་ཀྱི་སི་ཁོ་ལེ་སི་ཁི་མེར་ཞེས་པའི་བཞི་མདོ་ན་ཡོད་པའི་མིམ་མར་རོལ་ཞེས་
 པའི་ཆང་ཁང་ལ་ཆང་འཕྱང་དུ་ཕྱིན་པ་ཡིན་ལ། ངས་སྤྱི་རག་ཤེལ་སོར་དུག་ཅུ་ཐམ་
 པ་འཕྱང་བ་དང་། དེ་ནས་གསང་སྟོང་དུ་ཕྱིན་ཅིང་། རང་ཉིད་གསང་སྟོང་གྱི་རྩ་
 མ་ལ་འབྱུང་། དེ་ནས་གཉིད་ཤོར་བ་རེད། མཚན་མོ་དེར་མ་མཐའ་ལ་འང་རྒྱ་མཚོའི་

མཉམ་པ་དང་མི་མེར་སྤྲོ་ཚོགས་པ་བརྒྱ་ཕྲག་སྒྲོར་ཞིག་གིས་རང་རང་གི་ཟག་བཅས་
 གྱི་སྐྱུགས་པ་དེ་ངའི་སྤོང་དུ་ཤོར་ཡོད་པ་རེད་ལ། མཐར་འཁོར་མཉམ་མི་ཚོད་པའི་
 མངར་ཟས་གོ་རེ་ཞིག་དུ་ཐུར་བ་རེད། གང་ལྟར་ཡང་མཐའ་མ་དེ་ལ་བྱུང་པར་ག་རེ་
 ཡོད་པ་རེད། མིའི་འཇིག་རྟེན་དུ་མིང་གྲགས་མེད་པ་དེ་ནི་ལྟ་ལུལ་གྱི་སྤྲོད་གྲགས་ལས་
 ཡག་ག་རེད་ལ། དེ་ལ་ཡང་། ལྟ་ལུལ་ནི་ཅི་ཞིག་རེད། སའི་གོ་ལ་ནི་ཅི་ཞིག་རེད། ཚང་
 མ་སེམས་གྱི་ནང་དུ་ཡོད་པ་རེད།

སྐྱེ་རངས་ཤར་དུས་ཁྱེད་དང་ངེད་གཉིས་མགོ་བོ་འཛོམས་མེར་འཇིགས་ཡེར་
 བའི་སྐྱབ་ཁུང་འདི་ནས་ཕྱིར་ཐོན་པ་ཡིན་ལ། འགྲུལ་བཞུད་ལས་ཁུངས་ཀྱི་རྒྱངས་
 འཁོར་ཞིག་འཚོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ཡིན། མི་ནག་གི་ཚང་ཁང་རྣམས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་
 མོ་འདེད་པ། སྐྱ་སྐྱམ་འཁོར་ཐག་བརྒྱད་ནས་རྗེ་རྗེ་རོལ་དབྱངས་ལ་མཉམ་བཞིན་
 ཞོགས་ཀའི་དུས་ཚོད་ཐོན་ཆེ་བ་ཞིག་བཏང་རྗེས། ང་ཚོའི་ཅ་དངོས་སྣོ་འཚུབ་བེ་བ་
 དེ་ཚོ་འབྱེར་ནས་ས་གནས་ཀྱི་སྤྱི་སྤྱོད་རྒྱངས་འཁོར་དུ་མེལ་ལེ་ལྷ་ཡི་རིང་དཀའ་
 ངལ་གྱིས་བསྐྱོད་ཅིང་། དེ་ནས་མི་ཞིག་གི་བྱིས་ལ་འབྱོར་བྱུང་ལ། མི་དེས་ང་ཚོ་མི་
 རེ་རེ་ལ་སྒྲོར་བཞི་རེའི་སྤྲོ་ཆ་རྒྱངས་ཏེ་འཇུག་གི་བར་དུ་བསྐྱུལ་རྒྱ་ཡིན་པ་རེད།
 ཁོང་ནི་ན་སོ་དར་ལ་བབ་པའི་སྐྱ་སེར་མིག་ཤེལ་གོན་མཁན་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། རྒྱུང་
 མ་དང་བྱིས་པ། དེ་བཞིན་ཁང་བྱིས་ཡག་པོ་ཡོད་པ་ཞིག་རེད། ཁོང་གིས་ག་སྐྱིག་བྱས་
 ལུལ་རིང་དེར་ང་ཚོ་སྒྲོ་རའི་ནང་དུ་བསྐྱུགས་པ་ཡིན། ཁོང་གི་རྒྱུང་མ་སྤྲིང་རྗེ་མོ་
 དེས་རས་ཀྱི་ཐབ་ལྷ་ཞིག་ཀྱོན་འདུག་ཅིང་། ང་ཚོ་ལ་ཁོ་མེ་ཡི་བཏུང་བ་བཀྲག་བྱུང་
 མོད་ང་ཚོ་ནི་ཁ་བརྗེ་ལ་གྲེལ་ནས་བསྐྱེད་ཡོད། མཚམས་འདི་ལ་བསྐྱེད་པའི་དུས་ཁྱེད་
 བྱི་ཏུ་ཅང་ཐང་ཆད་ནས་སེམས་པ་འཇུགས་ཡོད་སྐབས་མཐོང་ཚད་ཀྱིས་ཁོང་ལ་སྒྲོ་

སྒྲུང་སྒྲེར། ཁོང་ལ་འཕྲུལ་སྒྲུང་གསར་པ་ཞིག་བསྐྱེབས་པར་གྱུར་ཅིང། རུལ་ཚུ་ཐོན།
 རུལ་ཚུ་ཐོན། ཁི་རེ་སི་ལར་རྟགས་ཅན་གྱི་རྒྱངས་འཁོར་གསར་པ་དེའི་ནང་བསྐྱད་
 བས་ཤེའུ་ཡོག་ལ་ཕྱིན་པའི་སྐབས་དེར། སྒྲིང་རྗེ། མི་འདིས་སྒྲོ་འཚུབ་བེ་གཉིས་རྒྱངས་
 འཁོར་ནས་བསྐྱལ་རྒྱུའི་ཁ་དན་བྱས་པ་ངོས་ཟེན་འདུག འོན་ཀྱང་ཁོང་གིས་གང་
 ཡག་ཡག་བྱས་བྱུང་། རོ་མ་བཤད་ན་ང་ཚོ་སྤྲོ་རིག་སི་དབྱུག་པའི་སྒྲོ་ལོ་ཚེད་ཐང་
 བརྒྱད་ནས་ཕྱིན་སྐབས་ང་ཚོ་ལ་གོ་མས་ཚར་འདུག་ལ། ལོ་རྗེས་མའི་རི་ཐོ་རོད་གོང་
 བྱིར་གྱི་ཐེ་ལྷར་རམ་སྟག་གི་རུ་ལག་གི་སྒྲོར་ལ་ཁ་བརྟུན་བྱས་སོང་།

ཟེལ་བ་དང་སྐྱུག་པས་ཁངས་པའི་མཚན་མོར་ང་ཚོ་ཨོ་རྟ་ཡོ་མངའ་སྡེའི་ཐོ་ལེ་
 རོ་གོང་བྱིར་བཀལ་ཞིང། ལུ་མཐུད་ནས་ཨོ་རྟ་ཡོ་མངའ་སྡེ་འབྲིང་དུ་བཅད་པ་ཡིན།
 ང་ནི་ཨ་མེ་རི་ཀའི་ནང་གི་གོང་དང་གོང་སྡེ་ལག་ཐངས་གཅིག་དང་གཉིས་ལ་བཀལ་
 མགོ་ཚེ་མ་གྱིན་ཡོད་པ་ཤེས་བྱུང་ལ། དེ་ཡང་། གནས་བཞུད་རུལ་གོག་རྣམས་དང་།
 ཚོང་ཚོག་ཐབས་ཆག ངའི་ཚོང་ཚོག་གི་ལྷག་མའི་ཞབས་ན་ཡོད་པའི་སྲན་མ་རུལ་
 པ་དེ་ཚོ་དང་བཅས་ཉོ་མཁན་གཅིག་ཀྱང་མེད་པའི་འགྲུལ་བསྐྱོད་མཁན་གྱི་ཚོང་
 པ་ཞིག་དང་འདྲ། བན་སིལ་ཕ་ནི་ལ་མངའ་སྡེ་ལ་ཉེ་སྐབས་ཁོང་ཐང་ཆད་སོང་ལ།
 དེ་ནས་རིན་གྱིས་ཁ་ལོའི་འཁོར་ལོ་འཇུས་ནས་ཤེའུ་ཡོག་ལ་མ་སྐྱེབས་བར་དུ་ཐད་
 ཀར་རྒྱངས་འཁོར་བསྐྱོར་བ་རེད། ང་ཚོས་རྒྱང་འབྲིན་ཐོག་ནས་སིམ་སྒོ་ནི་སིད་གྱི་
 ལྟང་མོ་ཞེས་པའི་རྗེ་རི་རོལ་དབྱངས་གྱི་ལེ་ཚན་དེ་ལ་ཉན་མགོ་རྒྱགས་ཤིང། དེར་
 ལྷབ་རོལ་དབྱངས་གསར་ཤོས་རྣམས་གཏོང་བཞིན་འདུག དེ་ནས་ད་ནི་ང་ཚོ་ནི་ཨ་
 མེ་རི་ཀའི་ཡུལ་གྱི་རྒྱབས་ཆེ་བའི་མཐའ་མའི་གོང་བྱིར་དེ་ལ་འཇུལ་བཞིན་ཡོད། ང་
 ཚོ་ཞོགས་ཀ་སྤྲོ་པོར་དེ་ལ་འབྱོར་བྱུང་། ཤེའུ་ཡོག་གོང་བྱིར་ནི་ངལ་གསོ་གཏན་ནས་

མི་བྱེད་སྐབས། རྩམ་སི་ཁི་མེར་བཞི་མདོ་ནི་ཞིག་རྩལ་དུ་གནས་འདུག ང་ཚོ་དེར་
བསྐྱོད་རིམ་བཞིན་ང་ཚོས་ངམ་ངམ་ཤུགས་ཀྱིས་སྐྱེ་ཞབས་ཏེ་སེལ་བཅའ་བ་ཡིན།

ཚུ་ཚོད་གཅིག་གི་ནང་ཚུད་ལ། ང་དང་འཇིག་གཉིས་ནི་ལོང་ཨའེ་ལནད་གོང་
ཁྱིམ་ནང་དུ་ཡོད་པའི་ངའི་ཨ་ཞེདེ་ཁང་པ་གསར་པ་དེ་ལ་འབྱོར་ཅིང་། མོ་རང་ལ་
མཚོན་ན་བྱིམ་ཚང་གི་གྲོགས་པོར་རྒྱར་པའི་ཚོན་གཏོང་མཁན་རྣམས་དང་ལྟན་
དུ་བྲེལ་བ་འཚུབ་འཚུབ་ཀྱིས་བསྐྱད་འདུག ང་ཚོ་སན་སྐར་ན་སི་སི་ལོ་གོང་ཁྱིམ་
ནས་ཡོང་སྟེ་ཡར་སྐྱས་འདྲེགས་ལ་འགོས་ཏེ་འགྲོ་སྐབས་དེར་མོ་རང་གིས་ཁོང་ཚོ་
དང་ལྟན་དུ་གོང་ཚད་ཀྱི་སྐྱོར་ལ་ཚོད་པ་རྒྱག་བཞིན་འདུག “སལ།” ངའི་ཨ་ཞེས་
ང་པོས་བྱང་། “འཇིག་ཉི་མ་ཁ་ཤས་ལ་བསྐྱད་ན་འགྲིག་གི་རེད། དེའི་རྗེས་ལ་ལོ་བྱི་
ལོགས་ལ་ཐོན་དགོས་ཡོད། ཁྱེད་ཀྱིས་ཤེས་སོང་ངམ།” ཟེར། འགྲུལ་བཞུད་ནི་ཚར་
སོང་། འཇིག་དང་རེད་གཉིས་ཀྱིས་མཚན་མོ་དེར་ལོང་ཨའེ་ལནད་གོང་ཁྱིམ་གྱི་སྐྱུ་
ཀྱི་ཚོ་སྣོད་དང་། ལྷགས་ལམ་གྱི་ཟམ་པ། ལྷུག་པའི་ནང་དུ་ཡོད་པའི་སློག་སྣོད་དག་
གི་ཁྲོད་དུ་འཆམ་འཆམ་བྱས་པ་ཡིན། ཁོང་སྲང་ལམ་གྱི་སློག་སྣོད་ཞིག་གི་ལོག་
ཏུ་འགྲེང་ནས་ཡོད་པ་དེ་ངས་བྲན་གྱི་འདུག

“ང་ཚོ་སློག་སྣོད་པ་གི་དེའི་རྩ་ན་ཡོད་དུས་ངས་ཁྱེད་ལ་དོན་དག་ཅིག་བཤད་
འཆར་ཡོད་མོད། སལ། ད་ནི་ངས་ཁོར་ལ་སེམས་ཀྱི་འཆར་སྐོ་གསར་པ་ཞིག་ལུ་
མཐུད་ནས་བཤད་རྒྱ་དང་། ང་ཚོ་སློག་སྣོད་གསར་པ་ཞིག་ལ་སྤེལ་སྐབས་ང་
སྐར་ཡང་བརྗོད་གཞི་གཙོ་བོ་དེའི་ཐོག་ལ་འཁོར་ཚོག་པ་བྱེད། འགྲིག་གམ།” ཟེར།
ངས་ཉན་ཉན་ལོས་འགྲིག་ལབ་པ་ཡིན། ང་ཚོ་ནི་འགྲུལ་བཞུད་བྱེད་རྒྱ་ལ་ཏ་ཅང་
གོམས་ནས་ཡོད་སྐབས། ལོང་ཨའེ་ལནད་གོང་ཁྱིམ་གྱི་གང་ས་གང་ལ་གོམ་བསྐྱོད་

བྱེད་དགོས་བྱུང་། འོན་ཀྱང་ད་ནི་ས་གནི་ལྷག་མི་འདུག་ཅིང་། ཨ་ཐ་ལན་ཐིག་གི་
རྒྱ་མཚོ་ལ་ཐུག་ཡོད་པ་རེད། ང་ཚོ་འདི་ཅམ་ལས་འགོ་ཐུབ་པ་མི་འདུག་ ང་ཚོས་
ཕན་ཚུན་གྱི་ལག་པ་དམ་པོར་འདུས་ནས་དུས་གཏན་གྱི་གྲོགས་པོ་བྱེད་རྒྱུ་མི་སོ་
མཐུན་བྱས་པ་ཡིན།

ཞག་མ་ལྷ་མ་འགོར་བའི་རྗེས་ལ། ང་ཚོ་ནེ་ཏུ་ཡོག་གོང་ཁྱེད་དུ་སྟོན་མོ་ཞིག་ལ་
ཐུན་པ་ཡིན། དེར་ངས་ཨིན་ཇི་ཞེས་པའི་བུ་མོ་ཞིག་མཐོང་བྱུང་ལ། ངའི་གྲོགས་པོ་
ཞིག་ང་དང་མཉམ་དུ་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཁྱེད་རང་ཐུག་དགོས་ཡོད་ཅེས་མོ་ལ་བཤད་པ་
ཡིན། ང་ནི་ར་བཟེ་ནས་ཡོད་ཅིང་། མོ་ལ་ངའི་གྲོགས་པོ་དེ་ནི་ཨ་རིའི་ལྷགས་རྗེ་ཞིག་
རེད་ཅེས་བཤད་པ་ཡིན།

“ཨོ། ངས་ཨ་རིའི་ལྷགས་རྗེ་ཞིག་ལ་ཐུག་རྒྱུར་ནམ་རྒྱུན་ནས་རེ་འདོད་བྱེད་གྱི་
ཡོད།”

546

“ཁོ་རེ་ཉེན།” ངས་སྟོན་མོའི་འདུ་འདོམས་ཀྱི་ཕར་རྒྱབ་ལ་སྐད་བརྒྱབ་ནས་བོས།
སྟོན་མོ་དེར་སྟན་ངག་མཁན་ཨན་ཇེལ་ ལུ་བཟེ་ ལྷར་སི་ཡ་དང་། སལ་ཐར་ ཨི་སན་
སི། སེ་ནེ་རུ་ལ་ལུལ་གྱི་སྟན་ངག་མཁན་སིག་ཐོར་ སི་ལན་རུ། ངའི་དགའ་རོགས་
རྒྱུར་པ་ཇི་ནེ་རོན་སི། ལར་ལོ་ མག་སི། ཇིན་ ཉེག་སི་ཐར་དང་གཞན་གྲངས་མེད་
པ་རྣམས་ཀྱི་གསེང་ནས་སྐད་བརྒྱབ། “འདི་ལ་ཤོག་དང་ཁོ་རེ།” ཉེན་རོ་ཚ་སློན་པོ་
དང་བཅས་རྒྱུར་ཡོང་། རྒྱ་ཚོད་གཅིག་གི་རྗེས་ལ་ནག་ཁུང་དང་སྟོན་མོའི་མཇེས་
ཉམས་ཀྱི་སྟོང་དུ་ (“འདི་ནི་དབྱར་ཁ་མཐུག་བསྐྱེལ་བའི་དགའ་སྟོན་ཞིག་ཡིན་པ་
ལྷག་ལ་དགོས།”) ཁོང་གིས་ཐུས་མོ་ས་ལ་བརྩུགས་ཤིང་། རང་གི་མ་ནེ་མོའི་གོད་
པའི་སྟེང་དུ་བཞག་ནས། མོ་ལ་ཡོད་ཚད་བཤད་ཅིང་ཡོད་ཚད་ལས་ལེན་བྱེད་བཞིན་

རུལ་ཚུ་ཐོན་བཞིན་འདུག མོ་ནི་གཟུགས་ཆེ་ལ་ཆགས་ཉམས་ཅན་གྱི་རྒྱ་སྐྱུག་པོ་
 ཞིག་ཡིན་ལ། ལྷར་སི་ཡ་ཡིས་བཤད་པ་དེ་བཞིན་ “པ་རན་སིའི་རི་མོ་བ་གྲགས་ཅན་
 རེ་རྣམས་ལི་མོ་ལས་ཐད་ཀར་བཏོན་པ་འདྲ་ཞིག་རེད”ལ། སྤྱིའི་ཆ་ནས་པར་སིག་
 ཡུལ་གྱི་འཕྲུལ་མོ་ཞིག་དང་འདྲ་བོ་ཡོད་པ་རེད། ཉི་མ་ཁ་ཤས་གྱི་ནང་ཚུད་ལ་
 ཁོང་ཚོས་ཐག་རིང་ལ་གཏོང་བའི་ཁ་པར་བརྒྱུད་ནས་སན་ སྐར་ན་སི་སི་ཁོར་ཡོད་
 པའི་ཁ་མེལ་དང་མཉམ་དུ་བཟུང་འཐོར་གྱི་ཡིག་ཆ་མཁོ་སྐྱབ་ཆེད་དུ་བཤད་རེས་
 བྱེད་གྱིན་འདུག་ལ། དེ་ལྟར་བྱས་པས་ཁོང་ཚོ་གཉིས་གཉེན་སྲིག་ཐུབ་གྱི་ཡོད་པ་
 རེད། དེ་ཅམ་དུ་མ་ཟད། ལྷ་བ་ཁ་ཤས་གྱི་རྗེས་ལ་ཁ་མེལ་ལ་ རེན་གྱི་བྱིས་པ་གཉིས་
 པ་དེ་བཅས་པ་རེད་ལ། དེ་ནི་ལོ་དེའི་ལོ་མགོར་མཚན་མོ་ཁ་ཤས་ཤིག་གི་མཛའ་
 འབྲེལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱེད་པའི་འབྲས་བུ་རེད། དེ་ནས་ལྷ་བ་ཁ་ཤས་གྱི་རྗེས་ལ་ཨིན་
 ཇི་ལའང་བྱིས་པ་བྱུང་བ་རེད། རུབ་ཕྱོགས་གྱི་ས་ཆ་ག་གེ་མོ་ཞིག་ཏུ་རེན་ལ་ཁྲིམས་
 མཐུན་མིན་པའི་བྱིས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དང་བཅས་བརྗེས་ན། རེན་ལ་བྱིས་པ་དམར་
 འབྱར་བཞི་ཡོད། ལྷོར་མོ་སྐར་མ་གཅིག་ཀྱང་མེད། ཁོང་ནི་སྤར་ལས་ལྷག་པའི་རྣོག་
 ཏུ་ཅན་དང་། བདེ་བ་ཆེན་པོའི་སྤར་བ་ཅན། མཚུགས་སྐྱུར་ཅན་བཅས་རེད། དེར་
 བརྟེན་ང་ཚོ་ཨི་ཎ་ལི་ལ་ཕྱིན་ཡོད་པ་མ་རེད།

༡༥

བམ་པོ་བཞི་པ།

ལེའུ་དང་པོ།

ངའི་དེབ་བཅོངས་པ་བརྟེན་ནས་སྒྲོར་མོ་འགའ་ཐོབ་བྱུང་། ལོ་དེའི་ཁང་རིན་ལྷག་
 མ་རྣམས་ངའི་ཨ་ནེ་ལ་ཚེས་གཙང་བརྒྱབ་པ་ཡིན། འེའུ་ཡོག་ལ་དབྱིང་ཀ་ནམ་ཤར་
 ལ། འེའུ་རར་རིའི་ཕྱོགས་ཀྱི་གཙང་པོའི་སྟེང་དོས་ན་འབྱུར་དུ་དོད་པའི་ས་གཞིའི་
 སྒྲོར་གྱི་བསམ་སྒོ་དེས་ང་སྟོད་མི་ཚུགས་པ་བཟོ་གི་འདུག ང་ཐོན་དགོས་པ་རེད། བྱས་
 ཅང་། ང་ཐོན་པ་ཡིན། ང་ཚོ་གཉིས་ཀའི་མི་ཚེའི་ནང་ཆེས་ཐོག་མར་ངས་འེའུ་ཡོག་
 བས་ཤིན་ལ་ག་ལེར་བཞུགས་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་ལ། ཁོང་དེར་བསྐྱར་བ་ཡིན། ཁོང་
 གིས་སྲང་ལམ་བཞི་བརྩུ་བ་དང་མ་ཤེ་སོན་ལམ་ཁ་ན་ཡོད་པའི་རྒྱངས་འཁོར་འདོག་
 ས་ཞིག་ཏུ་ལས་ཀ་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད་ལ། དུས་རྒྱུན་བཞིན་རང་གི་རྙིང་རྩུལ་གྱི་ལྷ་མོག་
 དང་། འདྲིབས་ཀྱི་སྟོད་ལོས། བྱོད་པ་ལྷག་པའི་དོར་མ་དང་བཅས་ཁོང་རང་གཅིག་
 ལུར་འདུར་རྒྱུག་བྱས་ཤིང་། ཉིན་གུང་གི་རྒྱངས་འཁོར་འཚང་ཁ་ཏུ་ཅང་ཆེ་བ་དེ་དག་
 བཀོད་སྒྲིག་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

ང་རྒྱན་ལྷན་ས་སྟོད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཁོང་ལ་ཐུག་ཏུ་བྱིན་སྐབས་ལས་ཀ་བྱེད་རྒྱ་
 གང་ཡང་མི་འདུག ཁོང་སྦྱིལ་ཁང་དུ་ལངས་ནས་བཞུད་དེ་འདྲིན་བྱང་རྣམས་ཀྱི་
 གངས་ཀ་བརྗེ་ཞིང་བྱོད་པ་སུར་བཞིན་འདུག རྒྱང་འཕྲིན་རྟག་པར་གྲག་བཞིན་
 འདུག “ཁོ་རེ། རྩོད་ཀྱིས་རྩོ་མར་ཁྱི་སྟེ་ལིག་མན་གྱིས་ལག་ཚེད་སྟོ་ལའི་འགའ་
 བསྐྱར་བསྐྱགས་བཞིན་པ་ལ་ཅིག་ཉོན་དང་། ཡར་ཚེད་ཐང་དཀྱིལ་ལ། བརྟེན་སོང་།
 བསྐྱར་བྱིན་གྱིས་འཕེན། བྱ་སྒྲིག་ཨང་གསར། འཕངས་སོང་། སིར་སྐྱོ་དང་བཅས། ཨང་

མོ་བ་རྣམ་མ་གཉིས། ད་བར་ངས་གོ་ཚུང་བའི་ཚོང་ནས་དངོས་གནས་ཏུ་ལས་པའི་
 རྒྱུ་རྐྱེན་མ་ལག་ཡག་ཤོས་དེ་རེད། ཁོང་ནི་སྐབས་བདེའི་བདེ་སྦྱིད་འདི་འདྲ་ཞིག་
 ལ་བབས་འདུག ཁོང་ནི་ཨིན་རྫི་དང་ལྷན་དུ་ལམ་ཁ་བརྒྱད་ཅུ་བའི་ཤར་ངོས་ཞིག་
 ལ་ཚུ་ཚ་བོ་མེད་པའི་ཁང་མིག་ཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་ཡོད་པ་རེད། ཁོང་མཚན་མོར་ནང་
 དུ་ལོག་ཡོང་དུས་ཚུན་པ་ཡོད་ཚད་སྲུང་ཅིང་། རྒྱ་ནག་གི་དར་གོས་ཅན་གྱི་སྡོད་
 གཞུགས་དེའི་མགོར་སྡོད་པ་ཞིག་ཚུན་ཏེ། རས་[ཉལ་ཐ་ལ་གོ་]ཁངས་པའི་ཚུའི་སྡོད་
 གཞུགས་དུ་བ་འཐེན་བྱིར་རང་གི་འབོལ་སྟེགས་སྟེང་སྡོད་གྱི་རེད། འདི་དག་ནི་ཁོང་གི་
 བྱིས་དུ་འབྱོར་བའི་བདེ་སྦྱིད་དེ་ཚོ་རེད་ལ། དེ་དང་ཆབས་གཅིག་པར་རིས་བཅོག་
 པ་ཅན་གྱི་ཤོག་བྱང་ཏུག་སེ་ཆག་པ་ཞིག་ཡོད་པ་རེད། “ཉེ་ཆར་ནས་ངས་རྗོ་རྗོ་མ་
 ལམ་གྱི་རི་མོ་འམ་རི་མོ་ལྷ་བཞི་ཅན་གྱི་ཤོག་བྱང་གཉིས་ཅན་འདི་ལ་སེམས་གཏད་
 བས་བསྐྱེད་ཡོད། བྱིད་གྱིས་མོའི་ལག་པ་གཞན་པ་དེ་གང་དུ་ཡོད་པ་ལ་དོ་སྣང་བྱུང་
 མོང་ངམ། བྱིད་གྱིས་བཤད་མི་ཐུབ་པ་ཁོ་ཐག་ཡིན། དུན་རིང་པོར་སྟོན། ཨ་མཚོང་
 ལ་སྟོན་དང་།” ཁོང་གིས་ཨང་གཉིས་ཅན་གྱི་སྡོད་པ་ཞིག་ནང་མོའི་ཤོག་བྱང་དེ་ང་ལ་
 སྟོན་འདོད་པ་དང་། དེའི་ནང་དུ་སྦྱེས་པ་གཞུགས་རིང་སྡོད་གཞུགས་ཁངས་པ་ཞིག་དང་
 འབྲིག་ཉམས་ཅན་གྱི་སྡོད་འཚོང་མ་སེམས་སྡོད་ནས་ཡོད་པ་ཞིག་བཅས་ཉལ་བྱིའི་
 སྟེང་བསྐྱེད་ནས་འབྲིག་ཐབས་ཤིག་ལ་ཚོད་ལྷ་བྱེད་བཞིན་པའི་པར་ཞིག་རེད། “ཁོ་
 རེ། འདི་འབྲེར་དང་། ངས་ཐེངས་མང་པོར་བེད་སྡོད་བྱས་པ་ཡིན་ལ།” ཨིན་རྫི་ཡིས་
 ཐབ་ཚང་དུ་ཟུག་གཞུགས་ནས་བསྐྱེད་ཡོད་ཅིང་། ཞེལ་འཇུག་ཞིག་དང་ཚུར་བཞུགས་
 བྱུང་། མོ་ལ་ཚང་མ་འགྲིག་བསྐྱེད་ཡོད་པ་རེད། “མོ་ལ་རོལ་ལ། མོ་ལ་རོལ། ཁོ་རེ།
 འདི་ནི་ཨིན་རྫི་རེད། ཤེས་སོང་ང་། དེ་ནི་མོས་བྱེད་ཚད་དེ་རེད། མོས་སྡོའི་བར་ནས་

མགོ་སྟོན་ཅམ་བྱས་ནས་འདྲུམ་དམུལ་དམུལ་བྱེད་པ་རེད། ཨོ། དེ་ནས་ངས་མོ་དང་
 མཉམ་དུ་སྐད་ཆ་བཤད་པ་ཡིན་ལ། ང་ཚོས་དོན་དག་ཚང་མ་ཆེས་མཛེས་སྟུག་ལྟ་
 པའི་ངང་ནས་ཐག་གཅོད་བྱས་པ་ཡིན། དབྱར་ཁ་འདི་ལ་ང་ཚོ་ཕན་སེལ་ལ་ཉི་ལ་
 མངའ་སྟེ་ལ་ཕྱིན་ནས་དེའི་འབྲོག་ར་ཞིག་ཏུ་སྟོན་རྒྱ་ཡིན་ལ། ང་ཅེས་ཡོག་ལ་སྦྱིད་
 སྦྱིད་གཏོང་དུ་ཡོང་ཆེད་སྤངས་འཁོར་ཆེ་བ་ཞིག་ཡོད། དེ་ནས་ཁང་པ་ཆེན་པོ་སྟོར་
 འབབ་ཅིག་ཡོད་ཅིང་། དེ་ནས་འབྲུང་འཁྱུར་གྱི་ལོ་འགའ་ཡི་རིང་ལ་བྱིས་པ་མང་
 པོ་བསྐྱེད་གྱི་ཡིན། ཨང་། ཉང་། ཨོ་དགོན་མཚོག་” ཁོང་རྒྱབ་སྟེགས་ནས་མཚོངས་
 ཏེ་སོང་། སྤེལ་ རག་སོན་གྱི་སྐྱེད་བྱངས་“ཚུ་སྲིན་ར་མ་”ཞེས་པ་དེ་བཏང་སོང་། ཁོང་
 དེའི་མདུན་དེར་ལངས་ནས་ཐལ་མོ་ཤུགས་ཀྱིས་རྟེན་བཞིན། རོལ་དབྱངས་ཀྱི་རྟེན་
 གྲུ་དང་བསྟོངས་ནས་སུས་མོ་གཉེས་སྟོར་བཞིན་འཁྲུག། “ཨ་མ་མ། བྱི་སྐྱུག་འདི་དུ།
 ངས་ཁོང་གི་སྐྱེ་གཞས་ཐོག་མར་ཐོས་སྐབས་ངས་ཁོང་མཚན་མོ་རྗེས་མ་དེ་ལ་གི་
 གི་རེད་དམ་བྱུང་། འོན་ཀྱང་ཁོང་ད་དུང་གསོན་པོ་རེད།”

འདི་ནི་སྤིང་འདིའི་ཕར་སྟེ་རུ་སྦྱི་རི་སི་ཁོ་གོང་ཁྱེར་ནང་དུ་ཁོང་གིས་ཁ་མེལ་
 དང་ལྷན་དུ་བྱེད་བཞིན་བསྟན་པ་དེ་དང་གཅིག་པ་གཅིག་པ་རྒྱུང་རེད། ཉལ་ཁྲིའི་
 འོག་ནས་སྟེ་མོ་བྱི་ལ་ཐོན་ཡོད་པའི་དོ་སྐྱམ་གོག་ཏོ་གཅིག་པ་གཅིག་རྒྱུང་དེ་རེད་
 ལ། འཕྱར་ཚོག་ཚོག་གིས་བསྟན་ཡོད་པ་རེད། ཨིན་རི་ཡིས་ཁ་མེལ་ལ་ཡང་ཡང་
 ཁ་པར་བཏང་ཞིང་། མོ་དང་ལྷན་དུ་སྐད་ཆ་ཡུན་རིང་པོ་བཤད་བསྟན་ཡོད་པ་རེད།
 མཐའ་ན་ཁོང་ཚོས་ཁོའི་མཛེའི་སྟོར་ལ་ཡང་སྐད་ཆ་བཤད་ཡོད་པ་རེད། ཡང་ན་དེ་
 ལྟར་ཡོད་ལུགས་ཁྲིན་གྱིས་བཤད་པ་རེད། ཁོང་ཚོས་ཁྲིན་གྱི་སྟོ་འཚུབ་འཚུབ་ཀྱི་བྱ་
 སྟོན་སྟོར་ལ་ཡི་གེ་གཏོང་རེས་བྱས་པ་རེད། ཁོང་གིས་ལྷ་བ་རེ་རེ་བཞིན་རང་གི་ཡོང་

འབབ་ལས་ཆ་ཤས་གཅིག་ལ་མེལ་ལ་བསྐྱར་དགོས་པ་ནི་བཤད་ག་ལ་དགོས། གཞན་
 ཏུ་ན་ཁོང་ལྷ་བ་དུག་གི་ཡུན་ལ་ངལ་ཚོལ་ཁང་བཅོམ་ཁང་། ཏུ་སྡོད་དགོས་འཁེལ་
 གི་རེད། སྐྱོད་མོ་མོར་བ་དེ་གསལ་ཆེད་ཏུ་ཁོང་གིས་རྒྱུ་ལས་འཁོར་འཛོགས་དེ་རང་
 ཏུ་མགོ་བདེ་འཁྲབ་ཅིང་། དེ་ཡང་བརྗེ་བསྐྱར་འཁྲབ་སྟོན་པ་ཅེ་གྲས་ཤིག་རེད། ཁོང་
 གིས་མི་ལྷན་པོ་ཞིག་ལ་ཡེ་ཤུའི་འཁྲུངས་སྐྱེད་གི་མཚམས་འདྲི་ལེགས་པོ་ཞིག་བྱས་
 བས་སྐྱོར་མོ་ཉི་ཤུའི་ཚབ་ཏུ་སྐྱོར་མོ་ལྷ་སྐྱོད་པ་དེ་མི་དེས་ཁྱོན་ནས་མ་ཤེས་པ་དེ་ངས་
 མཐོང་བུང་། ང་ཚོ་ཕྱི་ལ་ཐོན་ཞིང་། ལྷ་བ་རོལ་དབྱངས་ཁང་གི་མིང་ལ་སྟེར་དུ་ལན་
 ཅེས་པ་དེར་སྐྱོར་མོ་རྣམས་བེད་སྟོད་བྱས་པ་ཡིན། ལེ་སི་ཐར་ ཡང་སྤྲིངས་ཆའི་སྟེང་
 བ་འདུག་ཅིང་། ཁོང་གི་མིག་སྒྲིབས་ཆེས་ཆེན་པོ་དག་གི་སྟེང་ཏུ་རྟག་བརྟན་ཐེར་
 ཟུག་གི་རང་བཞིན་ཞིག་འདུག།

552

མཚན་མོ་གཅིག་ལ། ཞོགས་པའི་ཚུ་ཚོད་གསུམ་པའི་སྟེང་ཏུ་དེད་གཉིས་གིས་
 ལམ་ལ་ཞེ་བདུན་པ་དང་མ་ཇེ་སོན་ལམ་ཁའི་བསྟོལ་རྒྱར་དེར་ལ་བརྟུ་བྱས་པ་ཡིན།
 “ཨོ། སལ། དཔུལ་བ། ངས་ཁྱེད་རང་ཐོན་འགྲོ་གི་མེད་ན་བསམ་གྱི་འདུག དངོས་
 གནས་བསམ་གྱི་འདུག འདི་ནི་ངའི་ལྷོགས་གཅེས་སྟེང་པ་མེད་པར་ཞེ་ཏུ་ཡོག་ཏུ་
 ང་ཁེར་རྒྱུ་ཏུ་སྡོད་པ་ཐོག་མ་དེ་ཆགས་གི་རེད།” དེ་ནས་ཁོང་གིས་བཤད་དོན།
 “ཞེ་ཏུ་ཡོག་ནི་ང་སྐྱོར་བ་རེ་རྒྱག་ས་ཡིན། སྐྱི་རི་སི་ཁོ་ནི་ངའི་ས་ཡུལ་ཡིན། ང་འདིར་
 ཡོད་པའི་ཏུ་ས་ཡུན་ཡོངས་སུ་རྗོངས་པའི་སྟོད་ཨིན་རྩི་མ་གཏོགས་བུ་མོ་གཞན་ཡོད་
 མ་རེད་ལ། འདི་ནི་ཞེ་ཏུ་ཡོག་ཁོ་ནའི་ནང་ང་ལ་བྱུང་བ་ཞིག་རེད་ལ། དཔུལ་བ་འདི།
 འོན་ཀྱང་ཏ་ལས་པའི་སྤྲིང་ཕུན་འདི་སྐྱར་ཡང་གཅོད་འདོད་སེམས་ལ་ཤར་བ་ཅན་
 ལས། སལ། ང་ཚོས་ཏུ་ས་ཡུན་རིང་པོ་ཞིག་ལ་སྐྱོད་ཆ་ཐད་ཀར་བཤད་རྒྱ་མ་བྱུང་བ་

རེད།” ཟེར། བེའུ་ཡོག་ཏུ་ང་ཚོ་ལ་ཆ་བཞག་ན་ར་བཟེ་བའི་སྟོན་མོ་ཅམས་སུ་ཤོགས་
 པོའི་ཚོགས་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་དུ་ཉལ་པར་སློབ་འཁུར་གྱིས་འདུར་རྒྱུག་བྱེད་བཞིན་
 ཡོད། འདི་ནི་གང་ལྟར་ཡང་ཁྱེད་ལ་འཕྲོད་ཀྱི་མེད་པ་འདྲ། ཁོང་ནི་མཚན་མོར་མ་
 རེ་སོན་སྲང་ལམ་སྟོང་པ་དེར་གྲང་ཞིང་ཆར་པ་སིམ་སིམ་འབབ་པའི་ནང་དུ་གཅིག་
 ལུར་འཁྲམས་ཏེ་སྟོན་བཞིན་པ་དེ་ཁོང་རང་ཉིད་དང་འདྲ་ཆེ་བ་འདུག “ཨིན་རྡོ་ང་
 ལ་དགའ། ངས་གང་དགའ་ཅི་དགའ་བྱས་ཚོག་ཅིང་། དེ་ལ་རྟོག་བྱ་ཡང་ཡོང་གི་མ་
 རེད་ཅེས་མོས་ང་ལ་བཤད་ཅིང་ཁས་ལེན་ཡང་བྱས་བྱུང་། བྱིད་ཀྱིས་སྟོས་དང་། ཁོ་རེ།
 བྱིད་རང་ལོ་ན་རྒྱས་རིམ་བཞིན་རྟོག་བྱ་བཅེགས་ཡོང་གི་རེད། ཉི་མ་གཅིག་ལ་བྱོད་
 དང་དེད་གཉིས་ཉི་མ་རྒྱབ་དུས་སྲང་ལམ་ཞིག་ནས་མཉམ་དུ་མར་ཡོང་ནས་ལྷགས་
 རྟོན་སྟོག་ནས་ཅིག་འཚོལ་གྱི་ཡོད་ཀྱི་རེད།”

“བྱིད་ཀྱིས་ང་ཚོ་གཉིས་སྐྱང་རྒྱན་ཆགས་གྱི་རེད་ཟེར་རམ།”

“ཅིའི་ཕྱིར་མིན། ཁོ་རེ། གལ་སྲིད་ང་ཚོ་ལ་འདོད་པ་ཡོད་ན་དེ་ལྟར་ལོས་བྱེད། དེ་
 ཚོ་ཚང་མ། གལ་སྲིད་དེ་ལྟར་གྱུར་ན་འང་གཞོན་པ་གང་ཡང་ཡོད་པ་མ་རེད། བྱིད་
 ཀྱིས་རང་གི་མི་ཚེ་རྒྱུ་པོ་ཆབ་སྲིད་པ་དང་རྒྱུག་པོ་དེ་ཚོས་མཚན་པའི་མི་གཞན་
 ལ་འབྲེལ་བ་དང་ཐེ་བྱས་མེད་པའི་ཐོག་ནས་བརྒྱལ་བ་རེད་ལ། གཞན་སུ་ཞིག་གིས་
 ཀྱང་བྱོད་ལ་ཐེ་བྱས་བྱས་མེད་ཅིང་། བྱིད་རང་དེ་ལྟར་ཕྱིན་པ་རེད། བྱིད་རང་གིས་
 དེ་འདྲའི་ལམ་བཟོས་པ་རེད།” ངས་ཁོང་ལ་མོས་མཐུན་བྱས་པ་ཡིན། ཁོང་ནི་ཉ་
 ཅང་སྐབས་བདེ་བའི་ལམ་ཞིག་བརྒྱན་ནས་རང་གི་ཉའོ་ཚོས་ལྷགས་གྱི་ལྷང་དང་
 མོ་ལྷ་བུའི་ཤག་གཅོད་དེར་སྐྱབས་གྱིན་ཡོད། “བྱིད་ཀྱི་ལམ་ཁ་དེ་གང་རེད། ཁོ་རེ།
 བྱོད་ཀྱི་ལྷའི་བུ་ལམ་ཁ། སྟོན་པའི་ལམ་ཁ། འཇའ་ཚོན་གྱི་ལམ་ཁ། མཚན་མཐུན་

འཕྲིན་སྲོད་པའི་ལམ་ལ། ལམ་ལ་གང་ཡང་རུང་བ་དེ་གང་རེད། དེ་ནི་གང་ལྟར་
 ཡང་མི་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ལ་ས་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ལ་རེད། རང་ཉིད་གང་དུ་
 ཡོད། ཚུལ་རི་ལྟར།” ཆར་པའི་ཁྲོད་དུ་ང་ཚོས་མགོ་སྐྱོག་བརྒྱབ་སྟེ་ཡིན་ཚུལ་བསྟན།
 “ལྷས་ངན། ད་དེ་ནས་ཁྱེད་ཀྱིས་རང་གི་གྲོགས་གཅེས་ལ་ལྷ་རྟོག་བྱེད་དགོས་རེད།
 མཚོང་ཐུབ་མཁན་གྱི་མི་ཞིག་མིན་ཆེ་ཁོ་ནི་མི་ཞིག་མ་རེད་ལ། ལྷན་པས་ཅི་བཤད་
 ལ་ཉན་མཁན་ཞིག་རེད། ངས་ཁྱོད་ལ་ལབ་ཡོང། སལ། དྲང་མོར་ལབ་ཡོང། ང་
 གང་ཞིག་དུ་བསྐྱེད་ནའང། ངའི་དོ་སྣང་དེ་དུས་ཉུག་དུ་ངའི་ཉལ་ཁྲིའི་འོག་ནས་
 སྤྱར་ཐོན་ཏེ་བཞག་ཡོད་ལ། ང་ནི་ཐོན་ཚོག་ཚོག་ཡོད་ལ་སྐམ་དེ་ཕྱི་ལ་གཤུག་ཚོག་
 ཚོག་ཡོད། ངས་ལག་ན་ཡོད་ཚད་ཚད་མ་ཅམ་འདྲིའི་བྱེད་རྒྱའི་ཐག་གཅོད་བྱས་
 པ་ཡིན། ཁྱོད་ཀྱིས་དཀའ་ལས་བརྒྱབ་ནས་རྒྱབ་བརྗོད་བརྗོད་བརྗོད་བརྗོད་དུ་ངས་གང་
 བྱས་པ་དེ་མཐོང་ཡོད་ལ། འདི་ལ་ཁྱེད་པར་མེད་པ་དེ་ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས་ཤེས། ང་ཚོས་
 དུས་ཚོད་དོ་ཤེས་ཏེ། རི་ལྷར་རི་དལ་ལ་བཏང་ནས། ཤོམ་འགྲོས་བྱེད་ཅིང་རོལ་བར་
 བྱེད། ལྷ་མོ་ནང་བཞུག་གི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་སྦྱིད་པོ་ལ་རོལ། སྦྱིད་པོ་གཞན་པ་གང་
 ཡོད་དམ། ང་ཚོས་ཤེས་གི་རེད།” ང་ཚོས་ཆར་པའི་ཁྲོད་ནས་དབུགས་རིང་བཏང།
 མཚན་མོ་དེར་ཉང་སོན་གཙང་པོའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡུལ་ལྗོངས་འདིའི་སྟོང་སྟངས་གང་སར་
 ཆར་ཚུས་སྐྱངས་འདུག རྒྱ་མཚོ་ལྷར་ཆེ་བའི་གཙང་པོའི་ནང་གི་འཇིག་རྟེན་ན་ཆེ་
 བའི་ཟམ་རྟེན་དེ་ཚོ་ཆར་ཚུས་སྐྱངས་འདུག སའོ་ལེབ་སི་གོང་ཁྲུང་གི་སྐྱོགས་ན་
 ཡོད་པའི་གཙང་འགམ་གྱི་སྐྱ་གཟིངས་བཤོད་སྟེགས་དེ་ཚོ་ཆར་ཚུས་སྐྱངས་འདུག
 རྒྱའི་འབྲུང་ཁུངས་ཀྱི་མཚོ་སི་མི་ཡིད་རོག་ཕོན་ཅེས་པ་ཡང་སྐྱངས་འདུག་ལ། རི་
 པོ་མན་ཏར་ཐག་ཁར་ཡང་སྐྱངས་འདུག

“དེས་ན” རྟེན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད། “ངས་རང་གི་མི་ཚེས་གང་ཏུ་འབྲིང་ན་དེ་
དང་བསྐྱེད་ནས་འགོ་གི་ཡིན། ཉེ་ཆར་ངས་སེ་ཡ་ཐལ་གོང་ཁྱེད་གི་བཅོམ་ཁང་ན་
ཡོད་པའི་ངའི་ས་ཀན་ལ་ཡི་གེ་བྲིས་པ་ཡིན། དེ་ནས། ཉེན་གཞན་པ་དེ་ལ་ལོ་མང་
པོའི་ཡུན་གྱི་ཡི་གེ་ཐོག་མ་དེ་འབྱོར་བྱུང་།”

“འབྱོར་སོང་ངམ།”

“འབྱོར་སོང་ལ། འབྱོར་སོང་། ཁོང་སློལ་ན་སེ་ཁོ་ལ་འབྱོར་དུས་བྱིས་པ་ཞེས་པའི་
སྐད་དོད་ babby ཞེས་ b ཡིག་གཉིས་མཐོང་ན་འདོད་ཟེེ། ངས་སྲང་ལམ་བཞི་བཅུ་
བའི་ཤར་ངོས་སུ་ཚུ་ཚན་མེད་པའི་ཁང་མིག་ལྷ་རེར་སྐོར་བཅུ་གསུམ་ཅན་ཞིག་རྟེན་
བྱུང་། གལ་སྲིད་ཁོང་འདི་ལ་སླེབས་ན། གལ་སྲིད་ངས་ཁོ་ལ་སྐོར་མོ་བསྐྱར་ན་ཁོང་
ཞེ་ཏུ་ཡོག་ལ་ཡོང་ནས་སྐོར་གྱི་རེད། ངས་ཚོའི་ལ་ངའི་སྲིང་མོའི་སྐོར་དེ་ཅམ་བཤད་
མ་ཚོང་། ཡིན་ན་ཡང་ང་ལ་སྲིང་རྒྱུང་མ་ཤ་ཚ་མོ་ཞིག་ཡོད། ངས་མོ་ཡང་ཡོང་བཅུག་
ནས་ང་དང་མཉམ་དུ་བསྐྱེད་ན་བསམ་གྱི་འདུག”

“མོ་གང་ཏུ་ཡོད་པ་རེད།”

“མོ་རེད། དེ་ཅམ་རེད། ངས་མི་ཤེས། ས་ཀན་གྱིས་མོ་གང་ཏུ་ཡོད་མེད་འཚོལ་
རྒྱ་རེད། འོན་ཀྱང་ཁོང་གིས་དངོས་གནས་ཅི་ཞིག་བྱེད་མིན་དེ་ཚོའི་གྱིས་ཤེས་གསལ་
རེད།”

“དེས་ན་ཁོང་སེ་ཡ་ཐལ་ལ་བྱིན་པ་རེད་དམ།”

“དེ་ཡང་ཤར་རྒྱལ་དའི་བཅོམ་ཁང་རྫོང་ཉོ་དེ་ལ་བྱིན་པ་རེད།”

“ཁོ་གང་ཏུ་བསྐྱེད་པ་རེད།”

“ཐོག་མ་སི་ལ། ཐོག་མ་སི་མངའ་སྡེ་ལ། ད་ཤེས་སོང་ང་། ཁོ་རེ། ངའི་སེམས་ལ་
ཁམས། དོན་རྣམས་ཀྱི་གནས་བབ། ངའི་གནས་བབ། བྱེད་ཀྱིས་ང་ལ་སྤྲོད་མེད་ལོང་
པ་མཐོང་ཡོད།”

“ལགས་ཡོད། དེ་ངོ་མ་རེད།” བེའུ་ཡོག་ཏུ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྤྲོད་མེད་ལོང་གིས་
ཁོང་གིས་ཁ་བརྟེན་བྱས་ན་འདོད། ང་ཚོ་ཞི་ཚའ་པ་གྲང་སིལ་སིལ་འདིའི་སྤོང་ཏུ་
འབྲུག་ནས་ཤི་ལ་ཁད་བྱེད། ང་མ་ཐོན་གོང་ལ་ང་ཚོ་སྐར་ཡང་ལའི་ཨ་ཞེའི་བྱིས་ཏུ་
འདོམས་སྐྱེའི་དུས་ཚད་བཟོས།

ཁོང་བདུན་ཕྲག་རྒྱུ་རྒྱུ་མ་དེའི་གཟུང་ཉི་མའི་ཕྱི་དྲོར་བསྐྱེད་བྱུང་། ང་ལ་བརྟན་
འཕྲིན་ཞིག་ཡོད། ང་ཚོས་བརྟན་འཕྲིན་ཐོག་ནས་སློ་ལོའི་ཚེད་མོ་བརྟན་པ་ཡིན་ལ།
ཚེད་མོ་གཞན་ཞིག་རྒྱང་འཕྲིན་ཐོག་ན་ཡོད། དེ་ནས་ཚེད་མོ་གསུམ་པ་ཞིག་ལ་ལས་
རིམ་བརྒྱུ་སྤྱོད་བྱེད་བཞིན་བརྟན་པ་ཡིན་ལ། རྒྱུ་ཅིག་རྒྱུ་ཅིག་ནས་ཅི་ཞིག་འབྱུང་
བཞིན་པ་ཚང་མ་ཐོ་འགོད་བྱས་པ་ཡིན། “མ་བརྟེན་ཨ། སལ། དབྱུག་སློལ་ཚེད་མོ་བ་
སྐྱེ་ཞབས་ཉོ་རི་སི་ཚེད་མོའི་རྒྱུ་རིམ་གཉིས་པ་ལ་འདུག དེ་ནས་སྤེལ་ལུ་ཁག་གི་སློ་
ལོ་དབྱུག་མཁན་རྒྱུ་མ་དེ་ལ་ཡོང་བཞིན་པའི་མཚམས་དེར་ང་ཚོས་བེའུ་ཡོག་གི་རུ་
ཁག་ཇ་ཨན་ཚི་དང་སློ་སི་ཐོན་རུ་ཁག་ལ་ལྟ། དེ་དང་ཆབས་ཅིག་ཞེའུ་ཡོག་ཡང་ཁི་
སི་རུ་ཁག་གི་ཚེད་མོ་བ་རྟེ་མའ་རིའོ་ལ་སློ་ལོ་གསུམ་གཡུག་རྒྱུ་ཡོད་པ་དང་། ཁོ་ལ་
སློ་ལོ་གཡུག་མཁན་དེས་ཁོའི་ཐང་ཕྱེའི་ཐང་ཤིང་ནས་སྤངས་པའི་ཐང་ཚུ་བརྒྱུ་ལ་ཉེ་
བྱེ་མར་འཐག་པའི་ཐལ་བ་ལ་གོ་སྐྱེས་མཁན་གྱིས་སྤོང་ལ་ལག་སྤོང་བྱེད་ཀྱིན་འདུག
དེས་ན། ང་ཚོས་རྒྱུ་ཚུ་སྤོང་ལ་ཁོ་ཚེད་རའི་ཆ་གསུམ་པ་དེར་མི་ཞིག་དང་”

556

ལྷན་དུ་བཞག་ནས་སྐྱོན་ལུལ་དེར། སློལ་གཡུག་མཁན་རྩོལ་མོམ་སོན་ལ་ཅི་ཞིག་
བྱུང་བ་དེ་ལམ་སེང་ཤེས་ཀྱི་རེད། ལོ་རེད་ཡ།”

ང་ཚོ་ནི་ཨ་མེ་རི་ཀའི་སྐོག་ལམ་ཞིག་ན་ཡོད་པའི་སྐྱོན་པ་སྐྱོད་བར་མ་བ་གོད་
པ་ནག་པོ་འཁྲིག་སྲིད་ཅན་གྱི་སྐྱེད་བྱངས་ལ་དགའ་བ་དེ་ཚོས་ངེ་ངེ་རོལ་དབྱངས་
པ་གྲགས་ཅན་སི་ཐན་རྩོལ་འདྲ་། ལུལ་ ཆར་ལི་གཉིས་ཀྱི་ཁ་གཏད་དུ་ལངས་ཚེས་
བྱེད་པ་དང་མཚུངས། ཁོང་ཚོས་ང་གཉིས་ནི་སྐྱོན་པ་རེད་བསམས་འདུག་ཁེན་དང་
ངེད་གཉིས་སྲང་ལམ་གྱི་སྐྱོགས་གཉིས་ནས་བསྐྱེད་དེ་སློལ་འཕེན་རེས་འཛིན་རེས་
བྱས་ཏེ་བྱིམ་དུ་ལོག་པ་ཡིན། ལྷ་སྤང་གི་སྤོང་ནས་མཚོངས་པ་དང་སྐོག་སྤོང་ནས་
ལ་གདོང་སྐྱག་མ་བརྒྱབ་ཅམ་བྱས་ནས་ང་ཚོས་སློལ་འཛིན་རེས་དམིགས་བསལ་
འཕར་མ་བྱས་པ་ཡིན། ལྷངས་འཁོར་ཞིག་བསྐྱེད་སྐྱབས་ང་ཚོ་དེ་དང་མཉམ་དུ་
རྒྱུག་བཞིན་ཡལ་བཞིན་པའི་ལྷངས་འཁོར་གྱི་རྒྱབ་ཡོལ་ལྷགས་ལེབ་དེ་དང་ཁད་
ཉེ་བའི་མཚམས་ནས་སློལ་འཛིན་ལ་གཡུགས། ཁོ་ལྷེམ་ལྷུར་གྱིས་ཡོང་སླེ་སློལ་ལ་
འཇུས་ཤིང་། སྤང་གི་སྤོང་ནས་འགྲེ་ལོག་བརྒྱབ། དེ་ནས་སློལ་འཛིན་སྲང་ལམ་དུ་བཞག་
ཡོད་པའི་བག་ལེབ་རྩོང་འཁོར་གྱི་ཕར་སྐྱོགས་ནས་འཛིན་རྒྱུའི་ཆེད་ང་ལ་འཕངས་
སོང་། ངས་རང་གི་ལག་ལུབས་གོན་མེད་པའི་ལག་པ་དེས་འཛིན་སྐབ་ཅམ་བྱུང་
ཞིང་། སྤར་ཡང་ཁེན་ལ་འཕངས་ཤིང་། ཁོས་དེ་འཛིན་སྤྲད་སྐོར་བ་ཞིག་བརྒྱབ། དེ་
ནས་རྒྱབ་བཞིག་བརྒྱབ། དེ་ནས་ཁང་པའི་མཐའ་སྐོར་གྱི་སྤོན་པའི་ར་སྐོར་ལ་རྒྱབ་
གཏད་ནས་ལྷུང་དགོས་བྱུང་སོང་། བྱིམ་ལ་བསྐྱེད་སྐྱབས་ཁེན་གྱིས་རང་གི་སྐོར་ལུག་
བཏོན། དེ་ནས་གེ་བ་བསངས། དེ་ནས་ང་ཚོ་ལ་ཤིང་འོག་དུ་ཡོད་སྐྱབས་ལྷངས་འཁོར་
རྒྱུག་ཚད་བརྒྱལ་བའི་ཉེས་ཆད་བཅད་པའི་རིན་ཨ་སྐོར་བཅོ་ལྷ་ཞིག་ངའི་ཨ་ནེ་ལས་

གཡར་བ་དེའི་སྐྱིན་ཚབ་ཨ་ཞེའི་ལག་ཏུ་བཞག་སོང་། མོ་ནི་ཉ་ཅང་ཡ་མཚན་པ་མ་
ཟད་ཡིད་ཚིམ་པོ་བྱུང་འདུག ང་ཚོས་དགོང་ཟས་ཆེན་པོ་ཞིག་ལ་རོལ་བ་ཡིན། “ཨོ་
རེད། རེན།” ངའི་ཨ་ཞེས་བཤད་བྱུང་། “ཁྱེད་ཀྱིས་སྐྱེ་ལ་ཉེ་བའི་ཁྱོད་ཀྱི་བྱིས་པ་གསར་
པ་དེ་ལ་བདག་སྐྱོང་དང་། དེ་བཞིན་ད་ཐངས་བཟའ་འཐོར་མི་ཡོང་བའི་རེ་བ་ཡོད།”

“ཨོ་ཡ། ཡ་ཡ། ཨོ་ཡ།”

“ཁྱོད་ལ་བྱིས་པ་དེ་ལྟར་ཡོད་བཞིན་དུ་ས་ཆ་གང་ས་གང་དུ་འགོ་མི་རུང་། བྱིས་
པ་རྒྱུང་རྒྱུང་དེ་ཚོ་རོགས་མགོན་མེད་པར་འཚར་ཡོང་གི་རེད། ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་ཚོ་ལ་
འཚོ་སྲུབ་པའི་གོ་སྐབས་ཤིག་སྣོད་དགོས་ངེས་རེད།” རེན་ཀྱིས་རང་གི་རྒྱུང་པ་ལ་ཅེར་
བཞིན་མགོ་བོ་གྲུག་གྲུག་བྱེད། ས་སོད་ཀྱི་འོད་དམར་ལམ་མེ་བའི་ཁྱོད་དུ་མགྲོགས་
ལམ་ཆེན་པོ་ཞིག་གི་སྣེང་གི་ཟམ་པའི་ཐོག་ནས་ང་ཚོས་པན་རྒྱུན་ལ་བདེ་མོ་བྱོས་
ལ་བ་པ་ཡིན།

558

“ང་རྒྱུར་བསྐྱེབས་དུས་ཁྱེད་རང་ནེའུ་ཡོག་ལ་ཡོད་པའི་རེ་བ་ཡོད།” ངས་ཁོ་ལ་
བཤད་པ་ཡིན། “རེན། ངའི་རེ་བ་ཆེ་ཤོས་ནི། ཉེན་གཅིག་ང་ཚོ་ང་ཚོའི་ཁྱིམ་མི་དང་
མཉམ་དུ་སྲང་ལམ་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པའི་ཁང་པར་བསྐྱེད་ནས་གོགས་པོ་རྙིང་པ་ལག་
གཅིག་ལྟན་འཛོམས་བྱེད་པ་ནང་བཞིན་ཡོང་བའི་རེ་བ་དེ་ཡིན།”

“དེ་ཉག་ཉག་རེད། ཁོ་རེ། ཁྱེད་ཀྱི་ཨ་ཞེས་ཤེས་ནས་ང་ལ་བྱུང་སྐྱེལ་བྱས་པ་ཇི་
བཞིན། ངས་ང་གཉིས་ལ་བྱུང་བའི་དཀའ་རྙོག་དང་འབྱུང་རྒྱུའི་དཀའ་རྙོག་དེ་ཚོ་
སེམས་ལ་ཆ་ཚང་བར་འཁོར་བ་བྱས་ཏེ། ཁྱེད་ཀྱིས་བཤད་པ་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡོང་རྒྱུར་
སྐྱོན་ལམ་འདེབས་ཀྱི་ཡོད། ངས་བྱིས་པ་གསར་པ་ཞིག་སྐྱེས་འདོད་བྱས་མེད། ཨིན་ཇི་
ཡིས་ལྷ་རྒྱུགས་བརྒྱབ་བྱུང་ལ། ང་ཚོས་འཇིང་རེས་ཞིག་ཀྱང་བྱས་པ་ཡིན། མེ་རི་ལུ་

ནི་མྱེ་རི་སི་ཁོ་གྲོང་ཁྱེར་དུ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་ལས་འཁོར་རྙིང་པ་ཚོར་མཁམ་ཞིག་ལ་གཉེན་
བསྐྱེགས་ནས་བྱིས་པ་ཞིག་འཁོར་ཡོད་པ་དེ་བྱེད་གྱིས་ཤེས་སོང་ངམ།”

“ཨོ་རེད། ང་ཚོ་ཚང་མ་ལམ་དེ་ལ་འགྲོ་གི་འདུག” ལྟོང་པ་སྟོང་རྒྱུ་ཡིན་པའི་
མཚོ་མོ་ཞིག་མགོ་རྟེན་སློབ་པ་དེའི་ཚུ་རིས་ཞེས་པ་ནི་ངས་ཁོ་ལ་བཤད་དགོས་རྒྱུ་
དེ་རེད། འདིག་རྟེན་གྱི་ཞབས་དེ་ནི་གསེར་རེད་ལ། འདིག་རྟེན་ནི་མགོ་རྟེན་སློབ་
ཡོད། ཁོང་གིས་མྱེ་རན་སི་སི་ཁོ་གྲོང་ཁྱེར་དུ་ཁ་མེལ་གྱིས་རང་གི་བྱ་ཚོ་གསར་པ་
དེ་དང་ལྷན་དུ་ཡོད་པའི་འབྲ་པར་ཞིག་བཏོན་བྱུང་། ཡིད་ལྷུག་ཅིང་དོར་མ་རིང་པོ་
དང་བཅས་པའི་མི་ཞིག་གི་བྱིབ་ནག་དེས་ཉི་འོད་འོག་གི་བྱིས་པ་དེ་འབྲེད་དུ་བཅད་
འདུག “ཁོང་སྲུ་རེད།”

“ཁོང་ཨེ་ཏེ་ ཏན་ཁེལ་རེད། ཁོང་གླ་ལ་ཐེ་ཡ་ལ་ཐུག་ཏུ་བྱིར་བསྐྱབས་འདུག ད་
ཆ་ཁོང་ཚོ་ཏེན་མར་ལ་བྱིན་འདུག ཁོང་ཚོས་པར་བརྒྱབ་ནས་ཉིན་གཅིག་གི་དུས་
ཚོད་བསྐྱེལ་འདུག”

ཨེ་ཏེ་ ཏན་ཁེལ་གྱི་བྱམས་བཅེ་ནི་སྐྱེ་བོ་དམ་པ་ཞིག་གི་བྱམས་བཅེ་ཇི་བཞིན་
ཡིན་པ་དེ་ལ་དོ་སྣང་བྱས་མི་འདུག ཏེན་གྱིས་འབྲ་པར་གཞན་ཞིག་ཀྱང་བཏོན་
བྱུང་། འབྲ་པར་འདི་དག་ལ་ཉིན་མ་གཅིག་ང་ཚོའི་བྱིས་པ་རྣམས་གྱིས་མཚར་སྣང་
བཅས་བསྐྱེད་ཏེ་ཁོང་ཚོའི་པ་མ་རྣམས་གྱིས་ནི་འཇམ་ཞིང་གོ་རིམ་ལྡན་པ། འབྲ་
པར་གྱི་ནང་དོས་ན་བརྟན་སྡིང་དུ་ཡོད་པ་བཅས་ཀྱི་མི་ཚེའི་འཚོ་བ་ཞིག་བསྐྱེལ་
བར་བསམས་ཤིང་། ཞོགས་པ་སྲུ་པོར་ལངས་ཏེ་སློབས་པ་དང་བཅས་མི་ཚེའི་བགོད་
ལམ་སྡིང་དུ་གོ་མ་བགོད་བྱས་པ་དང་། གོ་དོན་མེད་པའི་ལམ་ཁའི་རིང་གི་མི་ལམ་
འཇུགས་པོ་སྟེ། ཏ་ཅང་མང་བ་དེའི་གྲས། ང་ཚོའི་མཚན་མོ་ངོ་མ། ང་ཚོའི་མི་ཚོ་ངོ་

མ་དེའི་ཟེང་ཆ་དང་སྐྱོན་པ་སྐྱོན་གཤམ་དེ་ལ་ང་ཚོས་ཡིད་སྐྱོན་གཏན་ནས་འཚོར་སྤོང་
 ཡོད་མ་རེད་བསམས་ཀྱི་རེད་ཅེས་ངས་བྲན་བྲུང་། འདི་ཚོ་ཚང་མ་ནི་ཐོག་མ་དང་
 མཐའ་མ་མེད་པའི་སྣང་པ་དེའི་ནང་ལོགས་ལ་ཡོད་པ་རེད། མ་རིག་པའི་རྣམ་
 པ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ཞིག་རེད། “ག་ལེར་ཐེབས། ག་ལེར་ཐེབས།” རེན་ནི་ས་སྲོད་
 དམར་ལམ་མེ་བ་རིང་པོ་དེའི་སྲོད་དུ་བྱེན་སོང་། ཞེའི་སྣང་བྱོགས་ན་རྒྱངས་འཁོར་
 རྣམས་ཀྱིས་ནི་དུ་བ་འདོན་བཞེན་འབྲུར་འབྲོར་གྱིས་འགྲོ་ཞོང་གི་གྲིབ་ནག་ནི་ཞེའི་
 རྗེས་སུ་འབྲངས། གྲིབ་ནག་དེས་ཞོང་གི་གོམ་ཁ་དང་བསམ་སྲོལ། ཞོང་རང་སུ་ཡིན་པ་
 བཅས་ཀྱི་ལད་སྐྱོས་བྱེད། ཞོང་ཚུར་འཁོར་ནས་ངོ་ཚ་དང་ཞེངས་སྐྱུང་གི་ཐོག་ནས་
 ལག་གཡུག་བྱས་བྲུང་། ཞོང་གིས་ང་ལ་མེ་འཁོར་ལྷགས་ལམ་ལས་བྱེད་པའི་ལག་
 560 གཡུག་བྱེད་སྣངས་དེ་བྱས་སོང་ལ། ཞོང་མཚོང་ལྗིང་འགའ་བྱས་སོང་། ཞོང་གིས་སྐྱོད་
 བརྒྱབ་ནས་དོན་ཞིག་བཤད་བྲུང་མོད། ངས་དེ་གོ་མ་བྲུང་། ཞོང་རྒྱལ་བཞེན་སྐོར་བ་
 ཞིག་བརྒྱབ་སོང་། ཞོང་ཡང་ཡང་ལམ་སྣང་གི་མེ་འཁོར་ལྷགས་ལམ་ཀྱི་རྗོངས་ལ་ཉེ་
 བར་བཅར་སོང་། དེ་ནས་ཞོས་ལག་བརྒྱ་མཐའ་མ་ཞིག་བརྒྱན་སོང་། ངས་ཞོ་ལ་བརྒྱ་
 ལན་གྱི་ལག་གཡུག་བྱས་པ་ཡིན། སྐོ་བུར་དུ་ཞོ་ནི་རང་གི་མི་ཚེའི་སྲོད་དུ་བཞུད་ཅིང་།
 མཐོགས་སུ་གྱིས་མཐོང་སྣང་ལས་ཡལ་བར་གྱུར། ངས་རང་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོ་བའི་མི་ཚེ་
 ལ་ཁ་གདངས་ཤིང་། ངས་ཚེས་དཀའ་བའི་ལམ་རིང་ཞིག་ཀྱང་བཤོད་དགོས་ཀྱི་ཡོད།

ལེའུ་གཉིས་པ།

མཚན་དགེལ་རྗེས་མ་དེར། གཤམ་གྱི་སྐྱ་གཞས་ཚུང་དུ་འདི་ལེན་བཞིན།

[ཨ་རིའི་མོན་པ་ན་ལི་མངའ་སྡེ་ཏུ།
མི་རྩུ་ལ་ཡི་ཡུལ་དུ་བྱིམ་ཞིག་ཡོད།
[ལ་ལི་སྒྲོར་ནི་ཡ་ཡི་མངའ་སྡེ་ཏུ།
པ་རག་ཁི་ཡི་ཡུལ་དུ་བྱིམ་ཞིག་ཡོད།
[སྟོ་སྟོགས་ལུ་ཡི་རི་ཡ་ན་མངའ་སྡེ་ཏུ།
ཨོ་མེ་ལུ་ས་སི་ཡུལ་དུ་བྱིམ་ཞིག་ཡོད།
ང་ལ་དེ་ཚོ་བྱིམ་ཞིག་ག་ལ་ཡིན།
[བྱང་སྟོགས་ཏེ་ཁོ་པ་ཡི་མངའ་སྡེ་ཏུ།
མེ་ཏོ་ར་ཡི་ཡུལ་དུ་བྱིམ་ཞིག་ཡོད།
[སྟོ་སྟོགས་ཏེ་ཁོ་པ་ཡི་མངའ་སྡེ་ཏུ།
དུས་མོ་ཚུས་མའི་ཡུལ་དུ་བྱིམ་ཞིག་ཡོད།
[ནིབ་རྒྱ་ར་སི་ལ་ཡི་མངའ་སྡེ་ཏུ།
ཨོ་སྐལ་ལའི་ཡུལ་དུ་བྱིམ་ཞིག་ཡོད།
བྱིམ་དེར་ང་ནི་གཏན་ནས་སྐྱེབས་མི་འགྱུར།

ང་རྒྱལ་ས་མ་ཤིང་འོན་ཏེ་འགོ་བའི་སྤྱི་སྤྱོད་རྒྱུ་ལ་འཁོར་ལ་བསྐྱད་ཅིང་། དེ་ནས་
 འབྲམ་ལྷུལ་གྱིས་དུས་ཚོད་ཅུང་ཚུད་ཐོས་སུ་བཏང་། དེ་ནས་ལྷུ་ལུ་རི་འི་འམ་རི་རྒྱད་
 རྩོན་པོ་ཞིས་གྲགས་པ་དེ་ལ་ལྷ་ཏུ་ཕྱིན། གཙང་པོ་ཤན་ནན་འོ་ཨ་ཡི་བྱིའུ་དེའི་རྒྱད་
 ཐོས། དེ་ནས་མར་འི་ན་འི་ཡ་མངའ་སྤེར་ཡོད་པའི་དམག་སྤྱི་སི་ཐོན་ཐོལ་ ཇག་སོན་
 གྱི་དུར་ས་ལ་ལྷ་སྟོར་བྱས། དེ་ནས་ས་སྟོན་དུ་བུ་མར་འི་ན་འི་ཡ་མངའ་སྤེའི་ཁ་ན་
 མ་གཙང་པོའི་ནང་དུ་ལྷད་པ་འཕེན་བཞིན་ལངས་ཏེ་བསྐྱད། དེ་ནས་མངའ་སྤེ་དེའི་
 རྒྱལ་ས་ཆ་རལ་སི་ཐོན་གྱི་གོང་གསེབ་པའི་མཚན་མོའི་ཁོད་དུ་གོམ་བགོད་བྱས། དེ་
 ནས་མཚན་གྲང་ལ་བསྐྱབས་སྐྱབས་ཞིན་ཐག་ཁི་མངའ་སྤེའི་ཨ་ཤ་ལ་འདད་གོང་བྱིར་
 དུ་བསྐྱབས། དེ་ནས་ཐག་ཉེར་བཅར་ཏེ་ལྷད་མོ་ལྷ་ས་ཞིག་གི་སྟོ་མཚོར་དུ་བུ་མོ་ཞེས་
 རྒྱུང་མ་ཞིག་དེ་ནས་ནག་ཅིང་མཚར་བའི་ཨོ་ཏེ་ཡོ་མངའ་སྤེ། དེ་ནས་སྐྱ་རེངས་ཤར་
 རྒྱབས་སིན་སིན་ན་ཐིའི་གོང་བྱིར། དེ་ནས་སྤར་ཡང་ཨིན་ཏེ་ཡ་ན་མངའ་སྤེའི་ཞིང་
 ལ་དེ་ཚོ། དེ་ནས་ཕྱི་དོར་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཡུལ་ལྗོངས་ཀྱི་སྤྱིན་པའི་ཁོད་དུ་གཏན་དུ་གནས་
 པའི་སནད་ ལུ་སི་གོང་བྱིར། འདམ་གྱིས་སྐྱགས་པའི་རྩོ་རུག་དེ་ཚོ། མོན་ཐ་ན་མངའ་
 སྤེའི་བཟོ་དབྱིབས་སུ་གྲགས་པའི་ཤིང་ཁང་རྣམས། འཕུལ་འཁོར་ཅན་གྱི་གྲུ་གཟིངས་
 ཆག་པོ་དེ་ཚོ། གནའ་སྤེ་མོའི་མཚོན་རྟགས་དེ་ཚོ། གཙང་པོའི་འབྲམ་གྱི་ཐག་པ་དང་
 ལྷ། རྩོགས་མཐའ་མེད་པའི་སྤྱན་ངག་ མཚན་མོར་བསྐྱབས་སྐྱབས་མི་སུ་རི་མངའ་
 སྤེ། ཁན་ས་སི་མངའ་སྤེའི་ཞིང་ལ། ཁན་ས་སི་མངའ་སྤེའི་མཚན་མོ། སྤར་ལྗོངས་
 རྒྱ་ཆེ་བའི་ནང་གི་བ་ལྷུགས། ཁང་པ་སུ་བཞི་ཅན་གྱི་གོང་སྤེ་དེ་ཚོའི་སྤང་ལམ་རེ་རེ་
 ཡི་མཐའ་ན་རྩོགས་མཐའ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚོ་ཞིག་ སྐྱ་རེངས་ཀྱི་སྐྱབས་ལ་མངའ་སྤེ་
 དེའི་ཨ་ལྷི་ལེན་གོང་བྱིར་ལ་བསྐྱབས། ཁན་ས་སི་མངའ་སྤེའི་ཤར་གྱི་རྩ་དེ་དག་ཁན་

ས་སི་མངའ་སྡེའི་རུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་རྩ་ཐང་དུ་གྱུར་པ་དེ་ཡར་བཏེགས་ནས་མཚན་
མོའི་ཁྲོད་ཀྱི་ཨ་རིའི་རུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་རི་བོའི་ཁྲོད་དུ་འགོས།

ཉེན་རི་གླ་ལ་སི་ནི་མཚན་དེ་ལ་ང་དང་མཉམ་དུ་སླི་སློད་ཐུངས་འཁོར་དུ་
བསྐྱད་ཡོད་ཅིང་། ཁོ་ཨིན་ཏེ་ཡ་ན་མངའ་སྡེའི་ཐེ་རེ་རྟོ་ཐེ་གོང་ཁྲུང་ནས་ནང་དུ་
འཇུག་པ་རེད། ད་ལྟ་ཁོས་ང་ལ་བཤད་རྒྱུ། “ངས་གོན་པའི་གྲོན་པ་ཆ་འདི་ལ་ང་
ཅི་ཅམ་མི་དགའ་བའི་སྐོར་དེ་ངས་ཁྲོད་ལ་བཤད་ཟིན། འདི་ལ་ཤིག་བཏབ་ཡོད། འོན་
ཀྱང་དེ་ཅམ་ཞིག་ཟིན།” ཁོས་ང་ལ་ཡིག་ཆ་རྣམས་བསྟན་བྱུང་། ཁོ་ནི་ཐེ་རེ་རྟོ་ཐེ་
གོང་ཁྲུང་དུ་ཡོད་པའི་གཞུང་གི་བཙོན་ཁང་ནས་སློད་ཚར་ཅམ་ཡིན་པ་དང་། ཁོའི་
ནག་ཉེས་ནི་སིན་སིན་ན་ཐིའི་གོང་ཁྲུང་དུ་ཐུངས་འཁོར་བརྟུ་འཚོང་བྱས་པ་དེ་རེད།
ཁོ་ནི་སྐྱེ་འབྱུང་ལེན་ཡོད་པའི་ན་གཞོན་ལོ་ན་ཉི་ཤུར་ལོན་པ་ཞིག་རེད། “ང་ཏེན་
མར་གོང་ཁྲུང་དུ་འབྱོར་མ་ཐག་ཏུ་ངས་སློད་ཐུང་ཆ་འདི་གཏའ་མའི་ཚོང་ཁང་
ཞིག་ཏུ་བཙོང་གི་ཡིན་ལ། ངས་རིན་གྱི་གྲོན་པ་ཉོ་རྒྱུ་ཡིན། ཁྲེད་ཀྱིས་བཙོན་ཁང་
དུ་ཁོང་ཚོས་ང་ལ་ཅི་ཞིག་བྱས་པ་དེ་ཤེས་གྱི་ཡོད་དམ། ང་ཡི་ཤུའི་གསུང་རབ་ཀྱི་
ཚོས་དཔེ་ཞིག་དང་བཅས་ཟུར་འགོག་ཁང་མིག་ཏུ་བཅུག་པ་རེད། ངས་ཚོས་དཔེ་དེ་
རྟོ་གཅུལ་སྟེང་གི་སྟོན་སྟེགས་སུ་སྦྱད་པ་རེད། ཁོང་ཚོས་ངས་དེ་ལྟར་སྦྱད་པ་མཐོང་
སྐབས་ཚོས་དཔེ་དེ་མར་འབྱུང་སོང་། དེ་ནས་བོངས་ཚད་སྐྱེ་ལྷག་ཏུ་བཅུག་ཚོག་
པ་ཞིག་འབྱུང་ནས་ཡོང་སོང་། ང་དེའི་སྟེང་ལ་སྟོན་སྟེགས་ཀྱི་མི་འདུག བྱས་ཅང་།
ངས་ཡི་ཤུའི་ཚོས་དཔེ་ཚང་མ་དང་། བཀའ་ཆེམས་གསར་མ་ཆ་ཚང་བསྟགས་པ་
ཡིན། ཉེ་ཉེ” ཁོས་བྱི་རིལ་ཞིག་སྟར་བཞིན་ང་ལ་མཇུག་འཇུགས་བྱས་སོང་། ཁོང་
གི་གོང་པ་བཙོན་ཁང་དུ་སྟོན་སྐབས་སྟོན་ཅན་ཆགས་ཡོད་སྟབས་ཉུག་ཏུ་བྱི་རིལ་མ་

བཞིན་འདུག་ལ། གཞན་གང་ཡིན་ཡང་ཟ་སྲུབ་པ་མི་འདུག ... “ཡེ་ཤུའི་ཚོས་དཔེའི་
ནང་ན་ངོ་མ་བདེན་པ་ཚ་བོ་དེ་འདྲ་འདུག ཁོ་རེ།” ཁོས་ང་ལ་ཅི་ཞིག་ལ་“བརྟོན་
མཚོན་པ་”ཟེར་བ་དེ་བཤད་བྱུང་། “མི་གང་ཞིག་བཙོན་ཁང་ནས་སློང་གྲབས་ཡོད་པ་
དང་ཁོང་གིས་བཙོན་ཁང་ནས་སློང་པའི་དུས་ཚེས་བཤད་མགོ་བརྩམས་པ་དེ་ནི་
བཙོན་ཁང་དུ་ལུས་པའི་བཙོན་པ་གཞན་རྣམས་ལ་བརྟོན་མཚོན་པ་ཞིག་རེད།
ང་ཚོས་ཁོའི་སྐྱེ་ནས་འདུས་ཏེ་ང་ལ་བརྟོན་མཚོན་པ་མ་བྱེད་ཨ།” སྐྱག་ཇག་
རེད། བརྟོན་མཚོན་པ་དེ། བྱིད་ཀྱིས་གོ་སོང་ངམ།”

“ངས་བྱིད་ལ་བརྟོན་མཚོན་པ་མི་བྱེད། ཏེན་རི།”

“སུ་ཞིག་གིས་ང་ལ་བརྟོན་མཚོན་པ་བྱས་ན། ངའི་སྣ་ཁྲུང་ཁ་འབྲེད་པར་
འགྱུར་ལ། ང་ལ་གསོད་ཚེས་བྱེད་པའི་ཁོང་ཁོ་འབར་བར་འགྱུར། ང་ཚོ་གང་ལ་
བཙོན་དུ་ཅིའི་ཕྱིར་ཚུད་པ་དེ་ལྟོད་ཀྱིས་ཤེས་སམ། གང་ཡིན་ཟེར་ན། ང་རང་ལོ་ན་
བརྟུ་གསུམ་ཡིན་སྐབས་ངའི་ཁོང་ཁོ་ལ་ཚོད་འདྲིན་བྱེད་མ་སྲུབ། ང་སུ་ཞིག་དང་
མཉམ་དུ་སློག་བརྟན་ཁང་དུ་ཡོད་ཅིང་། ཁོས་ངའི་ཨ་མའི་སྒྲོར་ལ་འབྲུ་དགོད་ཅིག་
བྱས་པ་རེད། བྱིད་ཀྱིས་ཤེས་པ་ལྟར་ཚིག་རྒྱུ་པོ་དེ། ངས་རང་གི་ལྟེབ་ཀྱི་བཏོན་ནས་
ཁོའི་མིང་པ་ནས་བཅད། ཁོང་ཚོས་ང་རྒྱད་མེད་པ་ཡིན་ན་ཁོ་བསད་ཡོད་ཀྱི་རེད།
ཁྱིམ་དཔོན་ཀྱིས། “བྱིད་ཀྱིས་གོགས་པོ་དེ་ལ་རྒྱུང་དུས་ཅི་ཞིག་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད་པ་དེ་
བྱིད་ཀྱིས་ཤེས་ཡོད་དམ།” ཟེར། ངས་“ལགས་ཡོད། བཀུར་འོས་ཁྱིམ་དཔོན་ལགས།
ངས་ཤེས་ཡོད། ངས་བྱི་སྐྱག་དེ་བསད་ན་འདོད་ཡོད། ངས་ད་དུང་ཡང་གསོད་ན་
འདོད།” ཅེས་བཤད། དེར་བརྟེན་ང་ལ་ལྟོག་འོག་དུ་གྲ་ཡངས་གཏོང་བ་དེ་ཐོབ་མ་
བྱུང་ལ། ཐད་ཀར་བསྐྱུར་བཀོད་ར་བ་ལ་བྱིན་པ་རེད། ང་རྒྱར་བཀག་ཁང་དུ་བསྐྱུང་

ཉེས་ལ་བརྟེན་ནས་གཞུང་མ་ཡང་ཐོན་བྱུང་། གཞུང་གི་བཙོན་ཁང་ལ་གཏན་ནས་མ་
འགོ་ཁོང་ཚོ་ནི་སྐྱུག་ཤོས་དེ་རེད། སྐྱུག་པ། ངས་མི་ཞིག་དང་ཁ་བརྒྱུ་མ་བྱས་པར་ཡུན་
རིང་པོ་ཕྱིན་སོང་ལ། ངས་མཚན་གང་ལ་ཁ་བརྒྱུ་བྱེད་ཐུབ་པ་འདུག ང་ཕྱི་ལོགས་
ལ་ཐོན་པ་དེ་ལ་ཅི་ཅམ་གྱིས་དགའ་ཚོར་སྐྱེས་ཡོད་པ་དེ་ཁྱོད་ཀྱིས་མི་ཤེས། ང་ནང་
ལ་འདྲུལ་དུས་ཁྱེད་རང་སྤྱི་སྤྱོད་རྒྱུ་ལྡངས་འཁོར་འདྲིར་བསྐྱེད་ནས་བསྐྱེད་འདུག་ལ།
ཐེ་རེ་ཉོ་ཐེ་གོང་ཁྱེད་བརྒྱུད་ནས་འགོ་བཞེན་ཡོད། ཁྱོད་ཀྱིས་ཅི་ཞིག་ལ་བསམ་མེས་
གཏོང་བཞེན་ཡོད།”

“ང་ནི་འདྲིར་བསྐྱེད་ནས་འགོ་བཞེན་ཡོད་པ་ཅམ་ཞིག་ཡིན།”

“ང་ནི། ངས་སྐྱུ་ལེན་བཞེན་ཡོད། ང་བུ་མོ་ཞིག་གི་འབྲིས་ལ་སྡོད་རྒྱུར་སྐྱུག་
བསྐྱེད་ཡོད་ཅིང་། དེ་ཡང་ང་སྐྱོས་ནས་ཁོང་ཚོའི་ཁྱོད་པའི་ནང་ལོགས་ལ་ལག་པ་
བསྐྱེད་ཡོང་བསམས་ནས་སྐྱུག་གི་འདུག དེར་བརྟེན་ང་ཁྱེད་ཀྱི་འབྲིས་ལ་བསྐྱེད་
པ་ཡིན། ངས་སྐྱབས་ཤིག་གི་རིང་ལ་སྐྱུག་དགོས།”

“ཡང་བསྐྱུར་བཙོན་ཁང་ལ་ཚུད་པ་ཡིན་ན། ཁྱེད་རང་ཚོ་བཙོན་ཆགས་རྒྱ་རེད།
ད་ནས་ཁྱེད་རང་གིས་གཟབ་གཟབ་བྱེད་དགོས།”

“ངས་དེ་ལྟར་བྱེད་དགོས་བསམས་ཡོད། དཀའ་རྒྱུ་གཅིག་རང་གཅིག་ཡོད་
པ་ནི་ངའི་སྣ་ཁུང་ཁ་འབྱེད་ཀྱི་འདུག་ལ། ངས་ཅི་ཞིག་བྱེད་ཀྱིན་པ་ངས་ཤེས་ཀྱི་མི་
འདུག”

ཁོ་ནི་རང་གི་སྐྱུ་དང་ཁོའི་རྒྱུང་མའི་མཉམ་དུ་སྡོད་ཆེད་འགོ་གི་འདུག་ལ། ཁ་
ལོ་ར་འོ་མངའ་སྡེ་རུ་ཁོང་ཚོས་ཁོ་ལ་ལས་ཀ་ཞིག་བཙོན་འདུག ཁོའི་སྤྱི་སྤྱོད་རྒྱུ་
འཁོར་གྱི་སྐྱེ་ཆ་ནི་བཙོན་ཁང་གིས་ཉོས་འདུག་ལ། ཁོ་འགོ་ས་ནི་གུ་ཡངས་སྡོད་གོ་ལ་

གྱི་ལྷ་རྟོག་པ་ལ་ཐུག་ཆུ་དེ་རེད། འདི་ན་ཤིན་ཏུ་ལྷ་རྟོག་གྲུ་པ་དང་མཚུངས་པའི་ན་
ཚུང་བྱིས་པ་ཞིག་འདུག ཁོའི་སྤྱི་བཟོན་དཀའ་བའི་ཚུལ་དུ་འཁོལ་ཡོད་པ་རེད་
ལ། ཁོའི་སྤྱི་ཚུང་ཁ་བྱིས་འདུག འོན་ཀྱང་ཁོང་ལས་དབང་བཅོན་པོ་འདི་ལས་སྐྱོབ་
པའི་ས་གནས་ཀྱི་སྐྱེས་མཚོག་ཅིག་མི་འདུག

“ངའི་ཕྱོགས་པོ་བྱོས། དེ་ནས་ཤིན་ཏུ་མར་གྲོང་བྱིས་དུ་ངའི་སྤྱི་ཚུང་ཁ་མི་འབྱེད་
པར་རོགས་བྱེད་རོགས། བྱེད་ཀྱི་ཡིན་ནམ། སལ། གཅིག་བྱས་ན་ང་བདེ་འཇགས་
ངང་ངའི་སྤྱི་ཚུང་གི་ཁང་པར་སྐྱེས་ཐུབ་ཀྱི་རེད།”

ང་ཚོ་ཤིན་ཏུ་མར་ལ་འབྱོར་སྐབས་ངས་ཁོའི་དཔུང་པ་ནས་འཇུག་ཏེ་ལ་རི་མར་
སྤང་ལམ་དུ་ཁོའི་བཅོན་ཆས་ཀྱི་པ་དེ་གཏའ་ཚོང་བྱེད་ཆུ་འབྲིད་པ་ཡིན། ཡ་
ཏུ་ད་པ་ཟུན་པོ་དེས་ཀྱི་ཚས་ཀྱི་ཐུམ་བྱེད་ཅམ་བྱིས་མ་ཐག་ཏུ་དེ་ན་གང་ཡོད་པ་
དེ་ཤེས་སོང་། “ང་ལ་དཔུང་བ་ཅ་ལག་འདི་མི་དགོས། འཇུག་ཏེ་གྲོང་བྱིས་དུ་གྲུ་དེ་
ཚོས་འདི་དག་ཉིན་རེ་བཞིན་འབྱོར་ཡོང་གི་འདུག”

566

ལ་རི་མར་སྤང་ལམ་ཡོངས་རྒྱུགས་ནི་བཅོན་བྱུང་ནམས་ཀྱིས་རང་རང་གི་
བཅོན་ཁང་འབྲིམས་པའི་ཀྱིན་པ་བཅོང་ཐབས་བྱེད་མཁན་གྱིས་ཁེངས་འདུག
མཐར་ཉེན་རི་ཡིས་ཅ་ལག་དེ་ཤོག་སྒྲོད་ཅིག་གི་ནང་དུ་བཞག་ནས་མཚན་འོག་ཏུ་
བཅུག་འདུག་ལ། ཇི་ན་དང་ཚེད་མོ་བའི་ཀྱིན་ཆས་གསར་པ་དག་གི་གཡམས་གཡོན་
དུ་གོམ་པ་བརྒྱབ་སོང་། ང་ཚོ་ཤིན་ཏུ་དགའ་སའི་སྤྱི་ཚུང་ལམ་ཞེས་པའི་ཚང་ཁང་རྙིང་
པ་དེ་ལ་བྱིན་ཅིང་། དེ་ལ་འབྱོར་བའི་ལམ་དུ་ཉེན་རི་ཡིས་ཀྱིན་པ་དེ་གང་སྤྱི་གས་གཡུག་
སྒྲོད་ཅིག་ཏུ་འཕངས་སོང་། དེ་ནས་བྱིས་སྤྱི་ཚུང་ལམ་ཞེས་པར་བཏང་པ་ཡིན། ད་ནི་དགོང་
ག་ཚུགས་འདུག

“ཁྱོད་ཡིན་ནམ།” ཐེམ་སྡེ་རེས་དགོད་བཞིན་དེས། “ང་ད་ལྟ་རང་སླེབས་ཡོང་།”
 རྣམ་མ་བཅུའི་ནང་ལ་ཁོ་རང་སི་ཐན་ཤེ་རྣམས་དང་ལྷན་དུ་ཆང་ཁང་ལ་སྡོད་
 བས་བསླེབས་སོང་། ཁོང་ཚོ་གཉིས་ལྷན་དུ་ཡ་རན་སི་ལ་འགྲུལ་བཞུད་བྱས་ཤིང་།
 རེན་མར་གྱི་མི་ཚེ་ལ་ཉ་ལས་པའི་ཡིད་ཐང་ཆད་འདུག ཁོང་ཚོ་ཉེན་རི་ལ་དགའ་
 བེང་ཁོ་ལ་སླི་རག་ཉེས་སོང་། ཁོས་རང་གི་བཅོམ་ཁང་གི་སྒྲོར་མོ་ཡོད་ཚད་གཤམ་
 གཡོན་གང་སར་བེད་སྡོད་བྱས་པ་རེད། སྐར་ཡང་ང་ནི་འཇམ་འིང་སྐྱལ་རུམ་ཚེ་
 བའི་རེན་མར་གྱི་མཚན་མོའི་ཁོད་དུ་སྡེའི་སྲང་ལམ་དང་ཁང་པ་སྡོམ་པ་དེ་ཚོའི་
 ཁོད་དུ་ཡོད། ང་ཚོས་གོང་དེའི་ཆང་ཁང་ཚང་མ་དང་། དེ་ནས་པ་གི་རུབ་ཁོལ་སྐྱལ་
 སི་སྲང་ལམ་སྡེང་ན་ཡོད་པའི་ལམ་འགྲམ་ཟེ་ཁང་རིགས། མི་ནག་ཆང་ཁང་རྣམ་མ་
 ལྷ་ཟེར་བ། དེ་ནས་དགོས་ཚད་མཁོ་ཚད་ཚང་མ་ལ་སྦྱིན་པ་ཡིན།

སི་ཐན་ཤེ་རྣམས་དེ་ལ་ལྷུག་རྒྱུར་ལོ་མང་རིང་བསྐྱུགས་པ་རེད་ལ། ད་ཆ་
 ཐངས་དང་པོར་ང་ཚོ་ནི་འགྲུལ་བཞུད་ཅིག་གི་མདུན་དེར་མཉམ་དུ་བསྐྱམས་ནས་
 ཡོད། “སལ། ང་ཡ་རན་སི་ནས་ཚུར་ལོག་པ་ནས་བཟུང་ངས་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཅི་
 ཞིག་བྱེད་རྒྱ་ཡིན་པའི་སྒྲོར་ལ་བསམ་སྡོམ་ཅི་ཡང་འཁོར་གྱི་མི་འདུག ཁྱོད་རང་མེག་
 སི་ཁོ་ལ་འགོ་གི་ཡོད་པ་རེད་ཟེར་བ་དེ་བདེན་ནམ། དམུལ་བ་ནག་པོ། ང་ཁྱེད་དང་
 མཉམ་དུ་འགོ་ཐུབ་བམ། ངས་སྒྲོར་མོ་བརྒྱ་ཐམ་པ་ཐོབ་པ་བྱེད་ཐུབ་ཅིང་། ང་ཡ་གིར་
 བསླེབས་དུས་ངས་མེག་སི་ཁོ་གོང་ཁྱེད་མཐོ་སློབ་དེའི་ནང་ནས་ཇི་ཅའི་དམག་རྒྱར་
 སྒྲོར་མོ་ལ་ཐོ་འགོད་བྱེད་གྱི་ཡིན།”

ཨོ་རེད། དེ་ལ་མོས་མཐུན་བྱས་པ་རེད། སི་ཐན་ངའི་མཉམ་དུ་ཡོང་གི་རེད། ཁོ་
 ནི་གཞུགས་རིང་རྣམ་རིད་ཅིག་དང་། ངོ་ཚ་སློན་པོ། སྐྱ་འཇིང་ཐེབས་ཡོད་པའི་རེན་

མར་གྱི་བྱིས་པ་གཡོ་སྐྱེ་ཆ་བོའི་འཇུ་མ་དུ་སྐྱུལ་ཆེན་པོ་ཡོད་མཁན། རྫོག་བརྟན་
 འབྲེལ་སྟོན་པ་སྟེ་རི་ བྱ་པར་ལྟ་བུའི་དལ་སྟོན་གྱི་རྣམ་པ་ཡོད་མཁན་ཞིག་ཡིན།
 “དུས་ལ་བ་ནག་པོ།” ཞེས་དེ་སྐད་བཤད་ཞོར་རང་གི་མཐེ་བོང་གཉིས་སྟེ་རགས་གྱི་
 བར་དུ་བརྟུག་སྲང་ལམ་ནས་སྤར་དུ་དལ་བར་བསྐྱོད་ཅིང་། ལམ་གྱི་སྐྱོགས་གཅིག་
 བས་གཞན་དུ་ག་ལེར་པར་འགོ་རྒྱུར་འོང་བྱེད། ཞོང་གི་སྟོ་ལགས་ནི་ཞོད་ངང་མཉམ་
 དུ་མ་འཆམ་པར་ཡོད་ཅིང་། ཞེས་པ་རན་སི་ལ་འགོ་རྒྱུའི་ཐད་ལ་དགག་བྱ་བྱས་པ་མ་
 ཟད། ད་ཆ་མེག་སི་ཞོ་ལ་འགོ་རྒྱུའི་བསམ་སྟོ་ལའང་དགག་བྱ་བྱེད། སི་ཐན་ལ་མཚོན་
 བ་རང་གི་སྟོ་ལགས་དང་འཇིང་བའི་རྒྱུན་གྱིས་སྲུང་འབྲུམ་བཞིན་འབྲེལ་མཉམ་
 བས་ལ་སྐྱུལ་
 བས་བསྐྱེད་ཡོད། མཚན་མོ་དེ་ལ་ང་ཚོས་ཆང་འབྲུང་མཚམས་བཞག་པའི་རྗེས་དང་།
 ཉེན་རི་ཡིས་ཞོ་ལ་སྐྱོག་སི་སྲང་ལམ་དུ་ཡོད་པའི་ཆང་ཁང་ཉོད་ ཞོ་བ་ཅེས་པའི་ནང་
 དུ་རང་གི་སྐྱ་ཁུང་ཁ་མི་འབྱེད་རྒྱུར་བཀག་འདོམས་བྱས་པའི་རྗེས་སྟེ། སི་ཐན་ནི་
 རྟོ་ལེ་ཨམ་སྲང་ལམ་སྟེང་དུ་ཡོད་པའི་ཉེན་རི་ཡི་མགོན་ཁང་གི་ཤག་དུ་ཉལ་བར་
 ཕྱིན་སོང་། “ང་ནི་འབྲི་པོ་བྱས་ཏེ་བྱིས་དུ་ཡོང་ཚོག་གི་མེད། ངའི་སྟོ་ལགས་གྱིས་ང་
 དང་འཇིང་རེས་བྱེད་མགོ་ཚུམ་གྱི་རེད། དེ་ནས་ཞོང་ངའི་ཨ་མའི་སྟེང་ལ་འཁོར་གྱི་
 རེད། སལ། ངས་བྱིད་ལ་བཤད། ང་འབྲེལ་མཉམ་ནས་གང་སྐྱུར་གྱི་ལ་ཐོན་དགོས་འདུག
 དེ་མིན་ང་སྐྱོན་པ་ཆགས་གྱི་རེད།”

568

མོ། དེ་ནས། ང་བྱིས་སྟེ་རེའི་བྱིས་དུ་བསྐྱེད་ཅིང་། དེའི་རྗེས་ལ་སྟེབ་ རའོ་ལོན་སི་
 ཡིས་ངའི་ཆང་དུ་འོག་ཁང་གི་ཁང་རྒྱུང་སྟོར་འབབ་ཅིག་བཟོ་བཅོས་བརྒྱབ་འདུག་
 པ་དེར་བསྐྱེད། མཐར་ང་ཚོ་ཆང་མ་མཚན་རེ་རེ་བཞིན་དེར་འཇོམས་ནས་བདུན་
 སྟེན་གཅིག་གི་རིང་སྟོན་མོ་བྱས། ཉེན་རི་ནི་ཞོང་གི་སྐྱུན་ཡོད་ས་ལ་ཡལ་སོང་ལ། ང་

ཚོས་ཁོ་སྐྱར་ཡང་གཏན་ནས་མཐོང་མ་སོང་། གལ་སྲིད་དུས་དེ་ནས་བརྒྱུད་མི་ཞིག་
གིས་ཁོང་དང་མཉམ་དུ་བརྗོད་མཚོན་པ་བྱས་ཡོད་མེད་དང་། གལ་སྲིད་ཁོང་
ཚོས་ཁོ་ལྷགས་ཀྱི་ཁང་པར་བརྟུག་ཡོད་མེད། ཡང་ན། ད་དུང་མཚོན་མོའི་སྐབས་
སྲུ་ཁོང་གིས་རང་དབང་གི་ཐོག་ནས་རང་གི་ལྷགས་སྒྲོག་དེ་ཚོ་གཏོར་བཞིན་ཡོད་པ་
སོགས་གཏན་ནས་ཤེས་ཐུབ་ཀྱི་མ་རེད།

ཐིམ་གྱེ་རེ་དང་སི་ཐན། རྟེན། ང་བཅས་ཀྱིས་བདུན་ཕྲག་གཅིག་ཡིས་པོའི་ཕྱི་
ངོ་རྒྱུས་ཤིག་མེད་ཀྱི་ཆང་ཁང་སྤྱིང་དུ་སྐྱུག་པ་རྒྱུས་སུ་བསྐྱུལ་ཅིང་། དེར་ཞབས་
ཞུ་མ་ཚོས་དོར་མ་ལྷུག་ལྷུག་གོན་ནས་གཡས་གཡོན་ནས་ངོ་ཚ་སྤྱིན་པོ་དང་མིག་
འབྲས་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་བཅས་འགོ་བར་བྱེད། ཞབས་ཞུ་མ་མགོ་མཁྲིགས་དེ་ཚོ་མ་
རེད། འོན་ཀྱང་ཞབས་ཞུ་མ་ཟ་ཁང་གི་མགོན་པོ་དང་མཉམ་དུ་བཞེ་བ་ཆགས། དེ་
ནས་དོན་འཐོར་བའི་འབྲེལ་བ་འདོག་ཅིང་། ཆང་ཁང་གཅིག་གི་རྗེས་ལ་གཅིག་བྱས་
ཏེ་སྐྱུག་ཞོང་། རུལ་ཚུ་ཐོན། ལྷགས་རིང་འབྲིན་པ་དེ་ཚོའི་གས་དེ་རེད། དེ་ནས་བདུན་
ཕྲག་དེའི་མཚན་མོ་རྒྱུས་ལ་ང་ཚོས་ཆང་ཁང་སྐར་མ་ལྷ་ཞེས་པ་དེ་དུ་བསྐྱུལ་ནས་
རི་རྩི་རོལ་དབྱངས་ཉན་བཞིན། མི་ནག་གི་ཆང་ཁང་སྤྱིན་པ་དེ་དག་གི་ནང་དུ་ཨ་
རག་འཐུང་། དེ་ནས་ང་སྤོང་སའི་འོག་ཁང་དེར་ཞོགས་པའི་ཚུ་ཚོད་ལྷ་པ་བར་དུ་ཁ་
བརྗོད་ནས་བསྐྱུད་པ་ཡིན། ཉེན་གུང་ལ་རྒྱུན་ལྡན་ང་ཚོ་རྟེན་གྱི་ཁང་རྒྱབ་དུ་ཡོད་
པའི་ར་སྐོར་དུ་ཤོར་མེད་ཀྱི་བྱིས་པའི་ཁོད་དུ་གན་རྒྱུལ་དུ་ཉལ་ནས་བསྐྱུད་ཡོད་ཅིང་།
བྱིས་པ་དེ་ཚོས་ཨ་རིའི་ལྷགས་རྗེ་དང་གདོད་མའི་མི་རྒྱུས་འབྲལ་ཅིང་། མེ་ཏོག་ཤར་
བའི་ཆེ་རིའི་སིལ་སྤོང་ནས་ང་ཚོའི་སྤྱིང་དུ་ལྷུང་ཡོང་། ངས་ནི་ཉ་ལས་པའི་སྤྱིད་པོ་
གཏོང་གི་ཡོད་ལ། འདིག་རྟེན་ཡོངས་སུ་རྗོད་པ་དེའི་མདུན་དེར་སྐོ་བྱས་སོང་།

གང་ཡིན་ཟེར་ན་ང་ལ་མི་ལམ་མེད། སི་ཐན་དང་དེད་གཉིས་གྱིས་བྲིམ་སྟེ་རེ་ང་ཚོ་
དང་ལྟན་དུ་ཡོང་བའི་སློག་བྱས་བཤམས། འོན་ཀྱང་བྲིམ་ནི་རང་གི་རྟེན་མར་གྱི་མི་
ཚོ་ལ་འཐམས་ནས་བསྐྱད་སོང་།

ང་ནི་མེག་སི་ཁོ་ལ་འགོ་རྒྱུད་ཀྱི་སློག་བྱེད་བཞིན་པའི་སྐབས་དེར་སློ་བུར་རྟེན་
མར་འོལ་གྱིས་མཚན་མོ་ཞིག་ལ་ཁ་པར་བཏང་ནས་བཤད་རྒྱུར། “ཨོ། སལ། སུ་རྟེན་
མར་ལ་ཡོང་གི་ཡོད་པ་ཤེས་པ་བྱོས་དང་།” ངས་ཅི་ཡང་མ་ཤེས། “ཁོང་ལམ་ལ་ཐོན་
ཚར་འདུག ངའི་གནས་ཚུལ་ཡོང་ཁུངས་ཤིག་ནས་ང་ལ་གསར་འགྱུར་འདི་ཐོབ་
བྱུང་། རྟེན་གྱིས་རྒྱངས་འཁོར་ཞིག་ཉོས་པ་དང་། རྒྱང་དང་ཐུག་ཆེད་འདིར་ཡོང་གི་
འདུག” སློ་བུར་དུ་ང་ལ་རྟེན་གྱི་འཚར་སྣང་ཞིག་འཁོར་ཅིང་། འདིགས་ཡེར་བའི་ལྷ་
ཞིག་འབར་བཞིན་འདར་བཞིན་ལམ་ཆེན་གྱི་སྟེང་དུ་ངའི་ཕྱོགས་སུ་མཚོང་སྡེད་གིས་
ཡོང་ཞིང་། ཉ་ལས་པའི་རྒྱལ་ཚད་ཆེན་པོ་ཞིག་དང་བཅས་སྤྱིན་གྱི་སྤྱང་པོ་ཞིག་དང་
འདྲ་བར་རྒྱུ་སྟེག་བཞིན་ཡོད་ལ། ལྷ་ཐང་ན་ཡོད་པའི་“རོ་གོས་ཀྱོན་པའི་འགྲུལ་
བཞུད་པ་”ཞིག་དང་འདྲ་བར་ངའི་སྟེང་ལ་འཁོར་ནས་རྗེས་འདེད་བཞིན་ཡོད། ངས་
ཐང་ཆེན་པོའི་པ་རོལ་ན་ཡོད་པའི་ཁོང་གི་དོ་གདོང་ཉ་ཅང་ཆེ་ལ་ཁྱོད་ཉམས་ཅན། རེ་
བའི་མིག་འབྲས་གཏད་པ། མིག་ནས་འོད་འཕྲོ་བ་དེ་མཐོང་བྱུང་། ངས་ཁོང་གི་གཤོག་
པ་མཐོང་བྱུང་། ངས་ཁོང་གི་འགྲུལ་འཁོར་རྒྱུ་ལོག་དེ་ལ་མེ་སྟག་སྟོང་སྟག་མང་
པོ་མཆེད་བཞིན་པ་མཐོང་བྱུང་། ངས་ལམ་ཆེན་གྱི་སྟེང་ན་དེའི་བཤུལ་ལམ་འཚོག་
ཡོད་པ་མཐོང་བྱུང་། མཐའ་ན་དེས་རང་ཉིད་ཀྱི་བཤོད་ལམ་བཟོས་པ་དང་། མ་ཚོས་
ལོ་ཉོག་གི་ཞིང་ཁ་བཅད་ཅིང་། སྟོང་དང་སྟོང་ཁྱེར་བརྒྱུད་དེ་ཟམ་པ་རྣམས་གཏོར།
གཙང་པོ་རྣམས་སྐམ་དུ་བཅུག དེ་ནི་ཁྱོད་པོ་ཞིག་དང་མཚུངས་པར་བུབ་ཕྱོགས་སུ་

570

ཡོང་། ངས་ཀྱི་ཉེ་མོ་སྒྲོན་པ་ཆགས་པ་དེ་ཤེས་ཡོད། གལ་སྲིད་ཁོང་གིས་དདུལ་ཁང་
 བས་རང་གི་བསགས་དདུལ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་བཏོན་ནས་རྒྱུ་ལའང་འཁོར་ཞིག་ཉེས་
 པ་ཡིན་ན། རང་གི་རྒྱུ་མ་གཉིས་པོའི་སུ་ལའང་སྒྲོར་མོ་བསྐྱར་རྒྱུའི་སྐབས་ཡོད་
 པ་མ་རེད། བསྐྱར་བྱིད་དང་ཚང་མ་ཚར་བ་རེད། ཁོའི་རྒྱབ་ཀྱི་ཚིག་ཟེན་པའི་སྒྲིགས་
 རོ་ལས་དུ་བ་མཆེད། རུ་ཚོར་འདོན་ཞིང་ཡིད་དུ་མི་སྐྱུག་པའི་སྲིད་སྟན་བཅད་ནས་
 ཁོ་རང་ལུབ་ཕྱོགས་ལ་བརྒྱགས་ཤིང་། གང་མཚོགས་འདིར་སླེབས་ཀྱི་རེད། ང་ཚོས་
 འཚབ་འཚུབ་ཀྱིས་ཁོའི་ཆེད་དུ་བྲ་སྐྱིག་བྱས། གནས་ཚུལ་གོ་བ་ལྟར་ན་ཁོས་ང་མེག་
 སི་ཁོ་ལ་རྒྱུ་ལའང་འཁོར་ནས་བསྐྱུལ་རྒྱུ་རེད།

“ཁྱེད་ལྟར་ན་ཁོང་གིས་ང་ཡང་མཉམ་དུ་ཡོང་འདུག་གམ།” སི་ཐན་གྱིས་འཚོར་
 སྒྲུང་དང་བཅས་དྲིས།

“ངས་ཁོ་ལ་ཁ་བཟང་བྱེད།” ངས་གཟབ་ནན་གྱིས་བཤད། ང་ཚོས་ཅི་ཞིག་འབྱུང་
 རྒྱུ་ཡིན་པ་མི་ཤེས། “ཁོང་གང་དུ་ཉལ་རྒྱུ་རེད། ཁོང་གིས་ཅི་ཞིག་ཟ་རྒྱུ་རེད། ཁོ་ལ་
 བུ་མོ་དེ་འདྲ་ཡོད་པ་རེད་དམ།” འདི་ནི་རྒྱུང་དུ་བྲགས་པའི་མི་ཚེན་སྟར་སྟན་ལྷ་
 མ་སླེབས་རྒྱུ་ཡིན་པ་དང་ཆ་འདྲ་བོ་འདུག་ལ། ཁོའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་པའི་སྲུང་པོ་དང་
 འཕྱར་བཞིན་པའི་བདེ་སྐྱིད་དེ་དག་ཤོང་ཆེད་དུ་ཀེན་མར་གྲོང་ཁྱེད་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱུ་རྒྱུ་སྐྱེས་
 རེ་ཆེར་གཏོང་བ་དང་ཁྱིམ་སྐྱོད་ཞིག་འགའ་ཞིག་རྗེ་སྲུང་དང་རྗེ་ཡངས་ལ་གཏོང་བའི་
 ལྷ་གོན་བྱེད་དགོས་བྱུང་།

ལེའུ་གསུམ་པ།

རིན་འབྱོར་དུས་འདི་ནི་དར་སྲོལ་རྗེས་པའི་སློབ་བརྟན་ཞིག་དང་མཚུངས། གསེར་
 མདོག་གི་ཉི་འོད་འསྲོ་བའི་ཕྱི་རོ་ཞིག་ལ་ང་ཞི་ལྷེ་བ་ཀྱི་ཁང་པར་ཡོད། ཁང་པ་འདིའི་
 རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་ཚོག་གཅིག་བཤད་ན། མོའི་ཨ་མ་ནི་ཡུ་རོབ་ལ་བྱེན་ནས་མེད། མོའི་འདུག་
 རོགས་ཨ་མ་ཞེ་དེའི་མིང་ལ་ཆ་རི་ཐེ་ཟེར་ཞིང་། མོ་ནི་ལོ་བདུན་རུ་དོན་ལྡེ་ཡིན། བྱིས་
 བྱ་ཞིག་དང་འབྲ་བར་ཏུར་པོ་འདུག ལུ་བ་སློབ་ཀྱིས་ཆ་གང་སར་བཀའ་མས་ནས་
 ཡོད་པའི་རའོ་ལིན་སི་བྱིས་ཚང་ཚོའི་ནང་དུ་མོ་ལ་མཚོན་ན་བྱིས་གཅིག་ནས་བྱིས་
 གཞན་ལ་སློར་སློར་གྱིས་སློད་ཅིང་། སྤྱིའི་ཆ་ནས་མོ་རང་གིས་རང་ཉིད་གོ་ཚོད་པོ་
 572 ཞིག་བྱེད། རྒྱབས་ཤིག་གི་རིང་ལ་མོ་ལ་བྱ་མང་པོ་ཡོད། དེ་དག་ཚང་མ་ད་ནི་མེད་ཅིང་
 ཚང་མས་མོ་བརྟུན་བ་རེད། མོ་ནི་ལོ་ན་རྒྱུ་ཤིང་ཆོས་ཅི་བཤད་ཅི་བྱས་ཚང་མ་
 ལ་དོ་སྣང་བྱེད། ང་ཚོས་བྱིས་ཀྱི་སློད་ཁང་ནས་ཨ་རག་ཏུ་བ་ཞུ་བ་ལ་འཇུག་སྐབས་མོ་
 ཡིད་སྡོམ་བའི་ངང་ནས་མགོ་བོ་གཡུགས། “ན་གཞོན། ད་ཁྱེད་རང་དེའི་ཆེད་དུ་རྩ་རའི་
 བྱང་ལ་འགྲོ་དགོས་འཁེལ་སྲིད།” ཟེད། ཁོང་ཚོའི་སྤྲོད་ཁང་ནི་དབྱུར་ཁ་དེའི་རིང་ལ་
 ཁང་སྐར་གཏོང་བའི་མགོན་ཁང་ལྟ་བུ་ཞིག་རེད་ལ། དེར་མིང་ལ་ཐོམ་ཟེར་བའི་བྱ་
 ཞིག་བསྐྱེད་འདུག སུ་དེ་ནི་ལྷེ་བ་ལ་ཨ་ཚང་འུ་ཐུག་གི་ཚོད་གྱིས་སེམས་ཤོར་འདུག
 ཁོང་ཚོས་བཤད་པ་ལྟར་ན། ཁོ་ནི་བྱིས་ཚང་སྐྱུག་པོ་ཞིག་གི་བྱ་ཡིན་པ་དང་། ཨ་
 རིའི་མར་མོན་མངའ་སྡེ་ནས་ཡོང་བ་རེད། རང་ཡུལ་དུ་ཁོང་ལ་འཚོ་ཐབས་ཀྱི་
 ལས་ཀ་དང་བཅས་ཚང་མས་ཁོང་ལ་བསྐྱུགས་ཡོད་མོད། ཁོང་གིས་ལྷེ་བ་གང་དུ་ཡོད་

པ་དེར་སྡོད་འདོད་བྱས་པ་རེད། དགོང་མོའི་སྐབས་སུ་ཁོང་སྡོད་ཁང་དུ་ཚགས་པར་
 ཞིག་གི་རྒྱབ་ཏུ་རང་གི་གདོང་པ་དམར་པོར་གྱུར་ནས་སྡོད་པ་དང་། ང་ཚོའི་སུ་ཞིག་
 གིས་སྐབས་གང་ཡིན་ལ་ཅི་ཞིག་བཤད་པ་དེ་ཁོས་གོ་ཡང་རྣམ་འགྱུར་ཅི་ཡང་མི་སྟོན།
 ལྷག་པར་སྟེང་གིས་ཅིག་བཤད་པའི་སྐབས་སུ་ཁོང་གི་གདོང་དམར་པོར་འགྱུར། ང་
 ཚོས་བཅའ་བཤད་ཀྱིས་ཁོ་ལ་ཚགས་པར་མར་འདོག་ཏུ་བརྒྱུག་དུས་ཁོང་གིས་ཉོབ་
 རྒྱང་དང་སྟུག་བསྐལ་གྲངས་མེད་པའི་རྣམ་པ་ཞིག་དང་བཅས། “ཨང་། ཨོ་རེད། ད་
 འདི་འདྲ་ཡིན་པ་རེད།” ཟེམ། ཁོང་གིས་ནམ་རྒྱུན་དེ་ཅམ་ཞིག་ལས་མི་བཤད།

ཚོ་ལགས་ཆ་རི་ཐི་ནི་མོ་སྡོད་སའི་ལྷན་དེར་བསྐྱད་ནས་བསྐྱེད་མ་སྟེ་བཞེན།
 མོའི་བྱེད་ཞིག་དང་མཚུངས་པའི་མིག་འབྲས་ཀྱིས་ང་ཚོར་ལྟ་བཞིན་འདུག དེ་ནི་
 མོ་རང་གཞོན་ནུ་མ་ཞིག་གི་འདུག་རོགས་བྱེད་པའི་ལས་ཀ་དེ་རེད་ལ། སུ་ཞིག་གིས་
 གྲང་མནའ་བསྐྱལ་ནས་ཚིག་ངན་བརྗོད་མིན་ལ་རྟོག་རྒྱ་དེའི་འགན་མོ་རང་ལ་ཡོད་
 པ་རེད། ལྟེན་ནི་ཁོར་དགོད་བྱེད་བཞེན་འབོལ་སྟེགས་སྟེང་དུ་བསྐྱད་སོང་། བེམ་སྟེ་
 རེ་དང་། སི་ཐན་ཤེ་རྒྱུ་དང་། ང་བཅས་ནི་རྒྱབ་སྟེགས་སྟེང་ནས་གཡས་སྐྱོར་གཡོན་
 སྐྱོར་གྱིས་བསྐྱད་པ་ཡིན། ཉམ་ཐག་ཐོམ་གྱིས་མནར་གཅོད་ལྱངས་པ་རེད། ཁོང་ལ་ར་
 ལངས་ཏེ་སྐལ་སྦྱིང་ཞིག་བྱས་ཏེ། “ཡ་ད། ཉེན་གཞན་ཞིག་སྐྱོར་གཞན་ཞིག་གཟིམས་
 འཇགས་གནང་།” ཞེས་བཤད་ནས་སྟེང་ཁང་དུ་ཡལ་སོང་། ལྟེན་ལ་མཚོན་ན་ཁོ་
 རང་དགའ་རོགས་ཤིག་ཡིན་པ་ལྟ་བུའི་དགོས་མཁོ་ཅི་ཡང་མེད་དེ། མོ་ནི་ཐིམ་སྟེ་
 རེ་ལ་སེམས་ཤོར་ནས་ཡོད་མོད། བེམ་ནི་སྐྱལ་ཉ་ཞིག་རི་བཞིན་མོའི་དྲ་རྒྱ་ལས་ཐར་
 ཐབས་བྱས། ང་ཚོ་ཉི་འོད་འཚོར་བའི་ཕྱི་རྩོད་འདི་ལྟར་བསྐྱད་དེ་དགོང་ཟས་ལ་
 སྟེབས་གུབས་ཡོད་པའི་སྐབས་འདི་ལྟར་སྐྱོད་ཀྱིས་སྐྱེད་པའི་ཁོར་གོག་ཏེ་ཞིག་བསྐྱོར་ནས་ཁང་

པའི་མདུན་དེར་བསྐྱབས་བྱུང་ལ། ཐེངས་མ་ཁྲ་ཁྲའི་ཁྱོད་པ་ཆ་འགྲིག་ཅིག་གོན་ཞིང་།
དེའི་ཁར་སྒོད་འགག་དང་ལྷགས་ཐག་ཅན་གྱི་ཚུ་ཚོད་དང་བཅས་ཁོ་རང་རྒྱངས་
འཁོར་གྱི་ཕྱི་ལ་མཚོངས་ནས་བསྐྱབས་སོང་།

“ཧྲོ་ཧྲོ” ངས་སྲང་ལམ་ནས་སྐད་དེ་གོ་བྱུང་། ཁོང་གི་རོ་ཡེ་ རྩོན་སོན་དང་ལྷན་
དུ་འདུག་ལ། རོ་ཡེ་གི་རང་གི་ཚུང་མ་འོ་རོ་ཐེ་དང་ལྷན་དུ་སྐྱེ་རི་སི་ཁོ་གོང་ཁྱེར་ནས་
ལོག་ཚར་ཅམ་ཡིན་པ་དང་། ད་ཆ་སྐར་ཡང་འེན་མར་གོང་ཁྱེར་དུ་སྐྱོད་གྱི་ཡོད།
དེ་བཞིན་འཇ་ཁེལ་དང་གླ་ལ་ཐེ་ལ་ འཇ་ཁེལ། ད་དུང་ཐོམ་ སི་ནར་ཁ་རྒྱམས་ཀྱང་
འདུག མི་ཚང་མ་སྐར་ཡང་འེན་མར་ལ་འཛོམས་འདུག ང་ཕྱི་ལོགས་གྱི་སྒོ་འགམ་
ལ་ཕྱིན། “ཨོ་རེད། ངའི་བྱ་ཚུང་།” འེན་གྱིས་དེ་སྐད་ལཔ་ཞོར་རང་གི་ལག་པ་ཚེན་སོ་
དེ་བསྐྱེངས། “སྒྲིགས་འདི་ན་ཚང་མ་འགྲིག་བསྐྱད་འདུག་ག བདེ་མོ། བདེ་མོ། བདེ་
མོ།” ཁོས་མི་ཚང་མ་ལ་དེ་སྐད་བརྗོད། “ཨོ་རེད། ཐིམ་ ལྷེ་རེ། སི་ཐན་ ཤེ་ཚྭ་དང་། བདེ་
མོ་ཡིན་ན།” ང་ཚོས་ཁོང་ལུ་མ་ཆ་རི་ཐེ་ལ་དོ་སྐྱོད་བྱས། “ཨོ་ལགས་སོ། རྒྱུད་བདེ་མོ།
འདི་ངའི་གྲོགས་སོ་རོ་ཡེ་ རྩོན་སོན་ཡིན། ཁོང་ངའི་མཉམ་དུ་ཡོང་བ་ཉ་ཅང་བཀའ་
དྲིན་ཚེན་སོ་ཡིན། ཨང་ཉང་། ཨོ་རེད། ཨག་ ཉག དམག་སྐྱི་ཏུ་པལ་སྐྱེ་ཞབས།” ཞེས་
བཤད་ཞོར་ཐོམ་ལ་ལག་པ་བསྐྱེངས་སོང་། ཐོམ་གྱིས་ཁོ་ལ་ཅེར་ནས་བསྐྱད་འདུག
“ཨོ་རེད། ཨོ་རེད། རྐད་པོ་སལ། སྐྱུང་དེ་ཅི་ཞིག་རེད། ང་ཚོ་མེག་སི་ཁོ་ལ་ག་དུས་
ཐོན་གྱི་རེད། སང་ཉིན་ཕྱི་རོ་ལ་ཡིན་ནམ། འགྲིག་གི་འདུག འགྲིག་གི་འདུག ཨང་།
ད་སལ། སྐར་མ་བཅུ་དུག་ཉག་ཉག་གི་ནང་ཚུད་ལ། ད་ང་རང་ཨེ་འི་ འཇ་ཁེལ་གྱི་
ཁང་པ་ལ་འགྱོར་དགོས། དེ་ནས་ངས་རང་གི་མི་འཁོར་ལྷགས་ལམ་གྱི་ཚུ་ཚོད་རྩིང་
པ་དེ་སྐྱེངས་ནས་ཚོང་ཁང་སྒོ་མ་བརྒྱབ་གོང་ལ་ལ་རི་མར་སྲང་ལམ་དུ་སོང་ནས་

གཏང་མ་བཞག་སྟེ་བཙོང་དགོས། དེའི་བར་དེར་གང་མཚོགས་མཚོགས་ཤིག་བྱས་
 ཏེ། ཅི་ཙམ་གྱིས་དུས་ཚོད་ཡོད་པ་དེ་ཙམ་གྱི་ཚུལ་གྱིས་ངའི་གོགས་པོ་རྟིང་པ་དེ་
 ལྟ་བུས་འགྲིག་ནས། གཅིག་བྱས་ན་རིག་སི་ཟ་ཁང་ངམ་ཡང་ན་ཆང་ཁང་གཞན་
 གང་རུང་ཞིག་ཏུ་ཡོད་མེད་ལ་ལྟ་དགོས། དེ་ནས་ངས་སྐྱབ་བཞར་མ་ཤོལ་དང་ལྟན་
 དུ་དུས་ཆད་བྱས་ཡོད་ཅིང་། མོས་དུས་རྒྱུན་ནས་ང་ལ་ཡང་ཡང་ཡོང་རོགས་ཟེར།
 ངས་ལོ་མང་པོའི་རིང་དེ་ལ་འགྱུར་བ་བཏང་མེད་ཅིང་། ལྷ་མཚན་ནས་ལངས་ཚུགས་
 དེ་རྒྱན་འཛིན་བྱེད་གྱི་ཡོད། ཨང་། ཏང་། ཚུ་ཚོད་དུག་པ་ཉག་ཉག་ལ་ཡིན། ཉག་ཉག་
 གོ་སོང་ངམ། བྱོད་ས་འདི་ག་རང་ལ་སྟོན་དང་། ང་རོ་ཡེ་རོ་སོན་གྱི་ཁང་པ་ལ་
 འཇུག་ཙམ་ཞིག་ལ་རྒྱག་རྒྱུའི་ཆེད་དུ་འཇུག་ལྷུར་གྱིས་ཡོང་ནས་བྱོད་ལེན། དེར་
 རི་རི་གཞས་པ་སྟེ་ཡིབ་སི་པའེ་ཡི་རོལ་དབྱངས་གཏོང་བཞིན། ལྟ་བུ་དབྱངས་
 འཁོར་ཐག་རྣམས་ལ་དབྱེ་བ་འབྱེད་རྒྱ། རོ་དགོང་གི་བྱེད་སྟོང་གང་ཡིན་ཡང་དེའི་
 སྟོན་ལ་ཚུ་ཚོད་གཅིག་གི་རིང་ལ་སྟོད་སྟོད་བྱེད་རྒྱ། བྱེད་རང་དང་ཐིམ་དང་། སི་ཐན་
 དང་། ལྷུབ་བཅས་གྱིས་ང་འདི་གར་འབྱོར་བ་ཚུད་མེད་པའི་རོ་དགོང་གི་འཆར་གཞི་
 བཟོས་ཡོད་གྲིང་པ་རེད། དེ་ནི་སྟེས་དབང་གིས་ཉག་ཉག་སྐར་མ་བཞི་བཅུ་ཞེ་ལྷའི་
 སྟོན་ལ་རེད་ལ། ང་ ༡༩༩༧ ལོའི་རྒྱུངས་འཁོར་སྟོར་ད་ཉགས་ཙན་རྟིང་གོག་དེའི་ནང་
 ལ་ཡོང་བ་རེད། རྒྱུངས་འཁོར་དེ་བྱི་ལོགས་ལ་བཀག་ཡོད་པ་མཐོང་གསལ་རེད། ང་
 ཁན་ས་སི་ཁྲོང་ཁྲེང་དུ་ཡུན་རིང་ཙམ་བཀག་སྟེ་ངའི་ཚ་བོ་ལ་ལྷག་པ་རེད། ངའི་ཚ་
 བོ་སམ་སྐར་རྟེ་མ་རེད། གཞན་ཞིག་རེད། དེ་ལ་སོགས་པ་བྱས་ཏེ་ང་འདིར་འབྱོར་
 བ་རེད། ...” ཞོས་འདི་དག་ཚང་མ་བཤད་བཞིན་བེལ་འཚུབ་གྱི་ངང་ནས་བཤད་
 བོར་དུ་ཚང་མས་མི་མཐོང་སའི་སྟོན་ཁང་གི་ལྷག་གྲོག་ཅིག་ཏུ་རང་གི་སྟོད་གོས་ཆ་

འགྲིག་དེ་ འདུའི་བས་ཀྱི་སྣོད་མུང་ཞིག་ཏུ་བརྗེས་ཤིང་། རང་གི་ལྷགས་ཐག་ཅན་གྱི་རྒྱ་ཚོད་འཁོར་ལོ་དེ་རང་གི་འགྲུལ་སྐྱམ་ཟུང་པོ་དེ་ནས་བཏོན་ཏེ་ཕྱོག་པའི་དོར་མ་གཞན་ཞིག་གི་ནང་དུ་བརྟུག་

“དེ་ནས་ ཞིན་ངོ།” རས་ངེས་པ་ཡིན། “འེའུ་ཡོག་ཏུ་ཅི་ཞིག་བྱུང་སོང་།”

“ངོ་མ་བཤད་ན། སལ། འགྲུལ་བཞུད་འདི་ནི་མེག་སི་ཁོའི་བཟའ་འཕྲོད་ཡིག་ཆ་ལེན་རྒྱའི་ཆེད་དུ་ཡིན། དེ་ནི་ཕྱོགས་གང་ཐད་ནས་ཀྱང་མཐོགས་པ་དང་གོང་བདེ་བ་འདུག་ མཐའ་མ་དེར་ང་ལ་ཁ་མེལ་གྱི་མོས་མཐུན་ཐོབ་བྱུང་ལ། ད་ནི་ཚང་མ་ལ་ཀྱག་གྲོག་མེད་ཅིང་འགྲིག་བསྐྱད་ཡོད། ཚང་མ་ཤ་ཆ་མོར་འགྲོ་བཞིན་ཡོད། ང་ཚོས་ད་ནི་དོན་དག་ཅི་གང་ལའང་སེམས་ཁུལ་མི་བྱེད་རྒྱུ་དེ་ཤེས་ཡོད། མ་རེད་དམ། སལ།”

576

ཨོ་རེད། འགྲིག་གི་རེད། ང་ནི་འེན་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་ཚོག་ཚོག་ཡིན། དེ་ནས་ང་ཚོ་ཚང་མ་འཆར་གཞི་གསར་པ་ཞིག་གི་ནང་དུ་བཅངས་ཡོད། དགོང་ཚོགས་ཆེན་པོ་ཞིག་གྲ་སྐྱིག་བྱས་ཡོད། དེ་ནས་འདི་ནི་བརྗེད་དཀའ་བའི་མཚན་མོ་ཞིག་རེད། ཞེ་འེ་འེ་འེ་ལེལ་གྱི་སྐྱུན་རྒྱའི་བྱིམ་དུ་སློ་ཚོགས་ཤིག་འདུག་ ཁོང་གི་སྐྱུན་གཉེས་ནི་སྐྱི་སྐྱོད་རྒྱུངས་འཁོར་གྱི་ཁ་ལོ་པ་རེད། ཁོང་གཉེས་ནི་དེ་ན་འབྱུང་བཞིན་པའི་དོན་དག་ཚང་མ་ལ་འཆེར་སྤང་དང་མཚར་སྤང་གིས་ཅེར་ཏེ་བསྐྱད་སོང་། ཅོག་ཅེའི་སྟེང་དུ་བས་སྐྱ་གྲ་རྒྱས་པོ་བཤམས་འདུག་ལ། མངར་བས་འཁྱུར་ར་དང་བུར་བའི་རིགས་འདུག་ ཞེ་འེ་འེ་འེ་ལེལ་གྱི་སྐྱིད་ཅིང་བཀྲ་ཤིས་པའི་མདོག་ཤར་འདུག་ “ཨོ་རེད། ད་ཆ་ཁྱེད་ནི་སྐྱ་ལ་ཐེ་ཡ་དང་སྐྱུན་དུ་འགྲིག་བསྐྱད་ཡོད་དམ།”

“ཨོ་ཡོད། རྒྱ་ཞབས་ལགས།” ཞེ་འེ་ཡིས་དེ་སྐད་ཟེར། “ཡོད་དང་ཡོད། ང་ནི་འེན་མར་གྱི་སྐྱོབ་སྐྱ་ཆེན་མོ་ལ་འགྲོ་བྱ་བས་ཡོད། ཞེ་ཤེས། ང་དང་རོ་ཡེ་གཉེས།”

“ཁྱེད་ཀྱིས་ཅི་ཞིག་སློབ་རྒྱུ་ཡིན།”

“ཨང་། སྤྱི་ཚོགས་ཚན་རིག་དང་དེ་འབྲེལ་གྱི་ཚང་མ། ཞེ་རེད། རིན་ནི་ལོ་རེ་
བཞིན་རེ་སྤྲུག་རེ་སློབ་ལ་འགོ་གི་འདུག མ་རེད་དམ།”

“ཉན་ཉན་འགོ་གི་འདུག”

སྐྱེ་ལ་ཐི་ལ་ རྒྱ་ཁེལ་ཀྱང་དེར་འདུག མོས་མི་ཞིག་དང་ལྷན་དུ་ཁ་བརྟེན་བྱེད་
ཐབས་བྱེད་ཀྱི་འདུག འོན་ཀྱང་རིན་གྱིས་བྱིས་ཡོངས་རྫོགས་བརྒྱུད་འདུག ཁོང་
ནི་ང་དང་། ཤེ་རྣམས་ད། ཐིམ་ལྷེ་བཅས་ཀྱི་མདུན་དུ་ལངས་ཏེ་འཁྲབ་སྟོན་བྱས་པ་
རེད། ང་ཚོ་ཚང་མ་ཚེག་འགྲམ་དུ་ཐབ་ཚང་གི་རྒྱབ་སྐྱོད་ཀྱི་སྟེང་གཤེན་བས་
ནས་བསྟན་ཡོད། རིན་གྱི་རྒྱབ་ན་ཞེ་རི་ རྒྱ་ཁེལ་ནི་འཚོར་སྣང་དང་བཅས་མགོ་
འཕྲོམས་ནས་བསྟན་འདུག ཁོང་གི་སྤྱོད་ལས་ངན་པོ་དེ་དེའི་རྒྱབ་དུ་བཅོར་ནས་
འདུག “ཨོ། ཨོ།” རིན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་ཞོར། རང་གི་སྟོན་སྲུང་འཐེན་བཞིན།
གྲོད་པ་ལ་སྤར་བཞིན་ཡར་སྤེང་མར་སྤེང་བྱེད། “ཨོ་རེད་ལ། རེད། ད་ཆ་ང་ཚོ་ཚང་
མ་འཕྲོམས་ཡོད། ལོ་ལི་འཁོར་མོ་རྣམས་རེ་རེ་བཞིན་འདས་པར་གྱུར་ནའང་།
ཁྱེད་ཀྱིས་མཐོང་གསལ་བཞིན་ང་ཚོའི་སྤྱི་ལོ་ཡང་དངོས་གནས་འགྱུར་བ་བྱིན་
མི་འདུག དེ་ནི་དངོས་གནས་ཏེ་ལས་པ་རེད། རྒྱན་བསྐྱེད་སྤྱོད་པ་འདིས་ངོ་མ་
བཤད་ན་ཁུངས་སྐྱེལ་བྱས་པ་ཡོད་པ་ནི། ང་ལ་འདིར་ཤོག་བྱང་གི་བྱང་བྱུ་ཆག་
པ་གཅིག་ཡོད་པ་དེས་ངས་རིགས་སྤྱི་ཚོགས་པའི་ལས་དབང་དེ་ཅང་མ་ཞོར་བར་
འཚད་ཐུབ།” ཟེར། དེ་ནི་ཤོག་བྱང་བཅོག་པ་དེ་རེད། རྩོམ་མི་ རྩོམ་སྟོན་དང་། རྩོ་
ཡེ་ རྩོམ་སྟོན་གཞིས་རྒྱུར་དེར་གྲོད་ངེར་བསྟན་འདུག འདི་ནི་སྤྲུག་གིས་ཁེངས་པའི་
འདུ་འཕྲོམས་ཤིག་རེད། དེ་ནས་རིན་ནི་སྤྱོད་པ་དུ་སྤྱོད་སྤྱོད་མེས་གྱུར་ཅིང་། ང་དང་སི་

ཐབ་གཉིས་བར་གྱི་རྒྱུ་སྤྲོད་པ་དེར་བསྐྱད་ནས། རྒྱི་གསར་པ་ཞིག་གི་མཚར་སྣང་ལྟ་
 བུའི་རྣམ་འགྲུར་ཞིག་དང་བཅས་མདུན་ཕྱོགས་སུ་ཅེར་ཏེ་བསྐྱད་སོང་ལ། མི་གཞན་
 སུ་ལའང་ཁ་ལ་བྱས་མ་སོང་། ཁོང་ནི་རུས་བྱགས་གསོག་གྱིར་གནས་སྐབས་ཤིག་གི་
 རིང་ལ་ཡལ་བར་གྱུར་བ་རེད། རྒྱུད་གྱིས་ཁོ་ལ་ལག་པ་འཆང་ན། ཁོ་ནི་གཡང་
 གཟར་པོའི་ངོས་ཀྱི་རྩོད་ལྟོག་གི་སྣང་དུ་པ་བོང་ཆེན་པོ་ཞིག་བབས་པ་དང་འདྲ་བར་
 གཡོ་ཙམ་བྱེད། ཁོ་ནི་གཏོར་བཙོམ་བྱེད་བཞིན་སྐྱར་དུ་འབབ་སྲིད་ལ། ཡང་ན་རྩོ་
 བྱང་བཞིན་ཡོམ་ཙམ་བྱེད། དེ་ནས་པ་བོང་དེ་མེ་ཏོག་ཅིག་ཏུ་བཞད་པར་གྱུར་ཅིང་།
 དེ་ནས་ཁོང་གི་ངོ་གདོང་ནས་ཡིད་དུ་འོང་བའི་འཇུ་མ་ཞིག་ལངས་ཏེ་མི་ཞིག་གཉིད་
 ལས་སང་མ་ཐག་པ་ཇི་བཞིན་གཡས་གཡོན་ལ་བལྟས། “ཨོ། འདི་ན་ང་དང་མཉམ་
 ཏུ་བསྐྱད་ཡོད་པའི་མི་སྣོ་ལ་འགོ་བ་འདི་ཆོ་ལ་སྟོས་དང་། འདི་སྣང་རྗེ་བོ་མི་འདུག་
 གམ། ཁོ་རེ། སལ། ཅིའི་ཕྱིར། ངས་ཁ་སྡོན་ཉིན་གཞན་ཞིག་ལ་བཤད་པ་ཇི་བཞིན།
 ཅིའི་ཕྱིར། ཨང་། ཨ། ཨོ་རེད་ཡ།” ཟེར། ཁོ་ཡར་ལངས་ནས་ཁང་པའི་སར་ཕྱོགས་ལ་
 ཕྱིན་པ་དང་། སྤྱི་སྤྱོད་རྒྱུངས་འཁོར་ཁ་ལོ་པ་གཉིས་ཀྱི་གཅིག་ལ་ལག་པ་བསྐྱེད་ས་
 སོང་། “ཁྱོད་བདེ་མོ་ཡིན་ན། ངའི་མིང་ལ་ཉིན་ མོ་རི་ཡར་ཕྱི་ཟེར། ཨོ་རེད། ངས་
 ཁྱོད་ཡག་པོ་ངོ་ཤེས་ཀྱི་འདུག ཚང་མ་འགྲིག་བསྐྱད་ཡོད་དམ། ཨོ་རེད། ཨོ་རེད།
 མངར་ཟས་འཁུར་ར་སྣང་རྗེ་བོ་འདི་ལ་སྟོས་དང་། ཨོ། ངས་ཏོག་ཙམ་ཟས་ན་འགྲིག་
 གམ། ང་གཅིག་སྤུས། ཐབས་རྒྱགས་ང་ཅིག་སྤུས།” ཨེ་ཉི་ཡི་སྲིད་མོས་འགྲིག་གི་རེད་
 བཤད་སོང་། “ཨོ། ཉ་ཅང་ཡག་པོ་མི་འདུག་གམ། མི་ཉ་ཅང་བབང་པོ་རེད། ཉ་ལས་
 པའི་བདེ་སྲིད་དང་དགའ་སྟོ་རྒྱུང་རྒྱུང་ཞིག་གི་སྐད་དུ་ཅོག་ཅིའི་སྣང་དུ་མངར་ཟས་
 འཁུར་ར་དང་དེ་མིན་སྟོར་འབབ་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་བསྐྱིགས་པ་དང་གཞན་ཚང་མ་

578

འདུག ཡང་། རེད། དཔེ་ཡག་པོ་འདུག ཏ་ལས་པ་རེད། ཡང་ཏང་། ཨོ་ཡ། ཟེར། དེ་
 བས་ཁང་དགྲིལ་བས་ཡར་ལངས་ཏེ་པར་ཡོ་རྒྱུ་ཡོ་བྱེད་བཞིན་མངར་བས་འཁྱུར་
 ར་བ་བཞིན་འཚོར་སྣང་དང་བཅས་མི་ཚང་མ་ལ་ལྟ་བཞིན་འདུག ཁོ་ཁ་སློག་བས་
 རང་གི་རྒྱབ་སྐྱོགས་ལ་བལྟས། ཁོས་མཐོང་བ་ཡོད་ཚད་ཀྱིས་ཁོ་ཡ་མཚན་དུ་བརྟུག
 ཁང་པའི་ནང་དུ་གང་ས་གང་ལ་མི་རྣམས་ཀྱིས་སྐོར་ཁག་སྐོར་ཁག་བྱས་ཏེ་ཁ་
 བརྟེད་དེ། དེ་བས་ཁོས་ “ཨོ་རེད། དེ་རེད་ཡ།” ཟེར། རྒྱལ་ངོས་ལ་བཀའ་བའི་པར་
 ཞིག་གིས་ཁོ་ལ་ཅེར་ཏེ་གྲོང་ངར་དེ་ལ་བལྟ་དགོས་པ་ཞིག་བཅོས། ཁོ་ཡར་བྱིན་ཅིང་
 ཐག་ཉེ་སར་བཅར་ཏེ་བལྟས། ཁོང་རྒྱབ་བཞིག་བརྒྱབ། ཁོང་བསྐྱར། ཁོང་མཚོངས།
 ཁོང་གིས་རིམ་པ་དང་བྱར་སྐྱེ་ཡོངས་རྫོགས་སྤྱད་བས་དེ་ལ་བལྟ་ན་འདོད། ཁོང་
 གིས་ཏ་ལས་པའི་ཅ་ཅོ་དང་བཅས་རང་གི་སྣོད་གོས་རལ། “དཔུལ་བ།” ཁོང་གིས་
 རང་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་འགྱུར་ཅི་ཞིག་སྟོན་བཞིན་པ་དེ་ཤེས་ཀྱི་མེད་ལ་དེ་ལ་ཁ་ཡ་ཡང་
 མི་བྱེད། མི་རྣམས་ཀྱི་ངོ་གདོང་ལ་ས་དང་མའི་བརྗེ་བའི་ཉམས་ཤིག་དང་བཅས་ཤིན་
 ལ་བལྟ་རྒྱའི་མགོ་བརྒྱུས་སོང་། མཐར་ཁོང་ནི་ལྟ་ཞིག་དུ་གྱུར་སོང་ལ། ངས་འདི་
 ལྟར་འགྱུར་རྒྱ་རེད་ཅེས་སྔ་མོ་བས་ཤེས་ཡོད། འོན་ཀྱང་ལྟ་གཞན་རྣམས་དང་འདྲ་
 བར་ཁོང་ལ་ད་དུང་ཁོ་པོ་དང་དུག་པའི་རྣམ་པ་ཡོད་ལ། དེ་བས་མཚན་མོ་དེ་ལ་སློ་
 ཚོགས་དེ་གོ་ལ་དུས་ང་ཚོའི་སྐད་ཅོར་ཆེ་བའི་ཇག་ཚོགས་དེ་མིན་དང་ཇར་ཆང་ཁང་
 ལ་འཚངས་ཤིང་། ཤེན་ནི་སློ་འཚུབ་འཚུབ་དང་། གདོན་ཀྱིས་བརྒྱུང་བ་ལྟ་བུ། ལྟ་
 བབས་ཡོད་པ་ལྟ་བུའི་རྒྱལ་ཀྱིས་བཟི་འདུག

ཁྱེད་ཀྱིས་མིན་དང་འདི་དྲན་བས། འདི་ནི་སྟོན་མ་ཞིག་ལ་ཤེན་སར་གྲོང་
 ཁྱེད་ཀྱི་གསེར་རྒྱུ་བས་ཀྱི་མགོན་ཁང་ཞིག་ཡིན་ལ། འདོད་དོན་སྣོ་ཚོགས་པ་

གཉེས་མཁན་རྣམས་འདུ་འཛོམས་བྱེད་ས་ཞིག་ཡིན། མགོན་ཁང་དེའི་འོག་ཁང་གི་
 ཆང་ཁང་ན་ཚེག་ངོས་སུ་མདེའུ་ཡི་ཤུལ་དག་ད་ལྟར་ཡོད། འདི་ནི་སློན་གྱི་སྐབས་
 ཤིག་ལ་འེན་གྱི་ཁྱིམ་དུ་གྱུར་ཚུང་། ལྷེང་ཁང་དུ་ཡོད་པའི་ཁང་མིག་ཅིག་དུ་འེན་
 བེ་རང་གི་ས་དང་ལྷན་དུ་བསྐྱེད་ཚུང་ཡོད་པ་རེད། ཁོ་ནི་འདིར་འགྲུལ་བ་ཞིག་མ་
 རེད། ཁོས་ཆང་ཁང་འདི་ནས་རང་གི་ས་དེའི་གདོན་གཟུགས་ཤིག་ཡིན་པ་རི་
 བཞིན་ཆང་འཐུངས། ཁོས་ཨ་རག་དང་རྒྱན་ཆང་། སྤྱི་རག་བཅས་རྒྱ་ནང་བཞིན་མར་
 ལྷགས། ཁོའི་གདོང་དམར་པོར་གྱུར་ཅིང་རྩལ་རྒྱ་ཐོན། ཁོས་ཆང་ཁང་དུ་སྐྱེད་དན་
 འབྲིན་ཅིང་གི་འདེབས། ཨ་རིའི་རྒྱབ་ཕྱོགས་གྱི་རོན་ཁི་ཐོན་ཁིའམ་ཡང་ན་ཆང་ཁང་
 ལྷུལ་བ་དག་གིས་སུ་མོ་རྣམས་དང་ལྷན་དུ་གཞས་འཁྲབ་ཅིང་རྗོ་སྤྱིང་རོལ་ཆ་གདོང་
 ཚིས་བྱས་ཚུང་བའི་ཞབས་བྲོའི་སྤྲངས་ཆའི་སྤྱིང་ནས་ཁོང་གོམ་པ་འཁྱོར། དེ་ནས་
 ཁོས་བཙོན་བྱུར་རྣམས་ལ་འཐམ་འཁྱུད་གྱིས་ཁོ་ཚོ་དང་ལྷན་དུ་སྐྱེད་ཆེན་པོས་གི་
 བཏུབ། སྐབས་དེར་ང་ཚོའི་རུ་ལག་གི་མི་ཚང་མ་ཅོག་ཙོ་ཆེན་པོ་གཉིས་མཐུད་རྒྱབ་
 པའི་མཐའ་སྐོར་དུ་མཉམ་པོར་བསྐྱེད། དེ་ན་འེན་མར་འེ་རོལ་དང་། འེ་རོ་ཐི་དང་།
 རོ་ཡེ་རོན་སོན། ལ་ཡོ་མིང་མངའ་སྤེའི་རྩ་རྩེ་ལོ་གོང་ཁྱེར་ནས་ཡིན་པའི་སུ་མོ་ཞིག་
 མོ་ནི་རོ་རོ་ཐི་ཡི་གོགས་མོ་ཞིག་རེད། སི་ཐན། ཐིམ་སྤེ་རེ། ལྷེབ། ང་། ཨེ་འེ་འེན་
 ཞེལ། ཐིམ་སི་ནར་ལ། ད་དུང་གཞན་འགའ་བཅས་ཁྱོན་མི་བརྒྱ་གསུམ་ཡོད། འེལ་
 ལ་མཚོན་ན་ཏ་ཅང་གིས་སྤྱིད་པོ་གདོང་གི་འདུག ཁོང་གིས་རྒྱ་གོ་མ་འཛོག་སྐམ་
 ཞིག་སྤངས་ཡོང་ནས་རང་གི་མདུན་ཅོག་སྤྱིང་བཞག ཁོང་གིས་སྐམ་དེའི་དདུལ་
 ལྷག་སར་དདུལ་སྐྱར་རེ་སྤྱགས་ནས་རྒྱ་གོ་མ་བར་བེད། ཁོང་གིས་ང་ཚོ་ཚང་མས་
 དདུལ་སྐྱར་རེ་ཅན་གྱི་ཤོག་བྱང་ཐོག་ཡི་གེ་བྲིས་ནས་འེའུ་ཡོག་གོང་ཁྱེར་དུ་ཡོད་

པའི་ཁར་ལོ་ མག་སི་ལ་བསྐྱར་ན་ཞེས་བཤད། ང་ཚོས་གང་བྱུང་མང་བྱུང་གིས་པ་
 ཡིན། མཚན་མོའི་ཁོད་ཀྱི་ལ་རི་མར་སྲང་ལམ་དུ་བི་མང་གི་རོལ་དབྱངས་མཆེད།
 “སྲིད་པོ་མི་འདུག་གམ།” རོལ་གྱིས་དེ་སྐད་ཟེར། བུ་ཡི་གསང་སྲིད་ཁང་དུ་ཁྱེད་དང་
 དེད་གྱིས་སློལ་ཁུ་ཚུར་གྱིས་གཞུས་ཏེ་གཅོག་ཐབས་བྱས་མོད། དེ་ལ་སོར་གང་ཅམ་
 གི་མཐུག་ཚད་འདུག ངའི་མཚུ་བ་མོད་གྱི་ལ་མའི་རུས་པ་ལ་སེར་ག་གས་འདུག་མོད།
 ཉེན་རྗེས་མའི་ཞོགས་པ་བར་དུ་ཚོར་མ་བྱུང་། ང་ཚོ་ནི་དུག་རྒྱངས་སོག་པ་བཞིན་ར་
 བཟེ་འདུག སྐབས་གཅིག་ལ་ང་ཚོའི་མདུན་ཅོག་སྟེང་དུ་སློལ་ག་གི་ཤེལ་སོར་ལྷ་བརྟུ་
 བསྐྱིགས་འདུག བྱེད་རང་ག་ཡས་ག་ཡོན་དུ་བརྒྱགས་ནས་ཤེལ་སོར་རེ་རེ་ནས་ཏུབ་
 ཅམ་འཐུང་རྒྱ་ཅམ་ཞིག་རེད། ཁན་ཉོན་གོང་བྱེད་གྱི་བཅོན་རླུང་རྣམས་འཁྱོར་ནས་
 ཡོང་སྟེ་ང་ཚོའི་མཉམ་དུ་ལབ་ལོབ་མང་པོ་བྱས་སོང་། ཆང་ཁང་ཕྱི་རོལ་གྱི་བར་
 བྱམས་སུ་ཐག་སྐྱ་གྲག་པའི་རྒྱ་ཚོད་འཁོར་ལོའི་གཤམ་དེར་ཆང་ཁང་གི་འགྲུལ་པ་
 ཟུར་པ་ཀན་མོན་རྣམས་གྱིས་འཁར་རྒྱགས་བཟུང་སྟེ་མི་ལམ་གཏོང་བཞིན་བསྐྱད་
 འདུག ཁོང་ཚོའི་སྐལ་བ་བཟང་བའི་དུས་ནས་རྒྱབ་པོ་འདི་རིགས་ལ་ཆ་རྒྱས་ཡོད་
 པ་ཡིན། ཡོད་ཚད་འཚུབ་བཞིན་འཁོར་བཞིན་འདུག སློ་ཚོགས་འདུ་འཛོམས་ནི་
 གང་ས་གང་ལ་བཀའ་སྲོལ་ནས་འདུག ད་དུང་མཁར་རྗེད་ཞིག་ནའང་སྟོན་མོ་འདུག།
 ལ། དེ་ལ་ང་ཚོས་རྒྱངས་འཁོར་བཏང་ནས་ཕྱིན་པ་ཡིན། དེ་དུས་ཁྱེད་མེད། ཁོ་གཞན་
 ཞིག་ལ་བརྒྱགས་སོང་། མཁར་རྗེད་དེའི་ནང་གི་ཚོམས་ཆེན་དུ་ང་ཚོ་ཅོག་ཅོ་ཆེན་པོ་
 ཞིག་གི་མཐུང་བསྐྱོར་ནས་བསྐྱད་དེ་སྐད་བརྒྱབ་པ་ཡིན། དེའི་ཕྱི་ལོགས་ན་རྒྱལ་རྗེད་
 དང་མིས་བརྗོས་སུག་པ་ཞིག་ཀྱང་འདུག ང་ལ་མཚོན་ན་དུས་གྱི་མཐུང་མ་འདི་ལ་
 འཇིག་རྟེན་གྱི་རྒྱལ་ཆེན་པོ་དེ་ཡར་ལངས་གྲབས་བྱེད་སའི་མཁར་རྗེད་དེ་རྟེན་བྱུང་།

དེ་ནས་མཚན་གྱི་སྒྲིབ་ཆ་ལ་འེན་དང་དང་། སི་ཐབ་ཤེ་རྒྱུ་དང་། བེ་ལྷེ་དེ། ཞི་
 རྟེ་རྟེ་ལེ། རྟེ་མི་སི་ནུ་ལ་བཅས་རྒྱུ་དང་འཁོར་གཅིག་གི་ནང་བསྐྱེད་པ་ཡིན་
 ལ། ཡོད་ཚད་ནི་དང་ཚོའི་མཉམ་ཉམས་སུ་ཡོད། དང་ཚོ་མེག་སི་ཁོ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཤོད་ཚོ་
 ལ་ཕྱིན་པ་ཡིན། དང་ཚོ་སྐར་མ་ལྷ་ཞེས་པའི་ཆང་ཁང་ལ་ཕྱིན་པ་ཡིན། དང་ཚོ་གཡས་
 གཡོན་དུ་གོམ་པ་འཁྱོར་བཞིན་བསྐྱེད། སི་ཐབ་ཤེ་རྒྱུ་དང་ནི་སྐྱེད་བ་སྐྱིད་དེ་སྐྱོད་ཀྱངས་
 བྱེད། ལོས་སྐྱེད་མཐོན་པོའི་ཐོག་ནས་“ཁྱི་ལྷན་ཚོ། དཔུལ་བ་ནག་པོ།” ཞེས་སྐྱོག་ཞོར་
 རང་གི་སུས་མོ་ལ་དེབ་བཞིན་བསྐྱེད་སོང་། རྟེན་ནི་ཁོང་གི་སྐྱོར་ལ་སྐྱོས་འདུག་ཁོང་
 གིས་སི་ཐབ་ཀྱིས་ཅི་ཞིག་བཤད་པ་ལ་ལད་སྐྱོས་ཀྱིས་བསྐྱེད་བཤད་བྱས་ཤིང་། ཞི་
 ཡིན་ལ་ཟེར་ཞོར་རང་གི་གདོང་ནས་རྩལ་ནག་ཕྱིས། “སལ། དང་ཚོ་མར་མེག་སི་ཁོ་
 ལ་གཅིས་ལོ་དེ་དང་མཉམ་དུ་ཕྱིན་ནས། དང་ཚོས་སྐྱིད་སྐྱིད་བྱེད་སྐྱེད་ཀྱི་རེད་ལ། ཁོ་
 རེ། ཞོ་རེད།” ཟེར། འདི་ནི་ལྷ་ལུལ་འེན་མར་གྱི་དང་ཚོའི་མཚན་མོ་མཐའ་མ་དེ་རེད་
 ལ། དང་ཚོས་རྩལ་ཅིང་རྐོད་ལ་རྒྱ་ཆེ་བའི་དང་ནས་བསྐྱེད་པ་ཡིན། དེ་ནི་ཡང་ལུ་ཡོད་
 སའི་འོག་ཁང་དུ་རྒྱན་ཆང་ཞིག་དང་བཅས་མཉམས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ལ། རྩོ་ལགས་ཆ་
 རི་ཕྱི་ཡིས་ཉལ་གོས་གྱོན་ཏེ་ལག་དུ་སྐྱོག་བཞུ་ཞིག་བསྐྱེད་ནས་ཐོག་ཁང་དུ་འཇམ་
 བས་འགྲོ་བཞིན་འདུག ད་ཆ་དང་ཚོ་དང་མཉམ་དུ་མི་ནག་པོ་ཞིག་ཡོད་ཅིང་། ལོས་
 ཁོའི་མིང་ལ་སྐྱོ་མེ་བཟེ་ཞེས་འཕྲོད། ཁོང་སྐར་མ་ལྷ་ཞེས་པའི་ཆང་ཁང་ལ་འཁོར་
 བས་འདུག་ཅིང་སུ་གང་ལའང་ཁ་ལ་བྱེད་ཀྱི་མི་འདུག དང་ཚོས་ཁོ་མཐོང་བ་དང་།
 རྟེན་སི་ནུ་ལ་ཡིས་བོས་སོང་། “ཨ་རོ། བྱེད་ཀྱི་མིང་ལ་དོན་ནི་ཟེར་རམ།”

582

སྐྱོ་མེ་བཟེ་ནི་རྒྱབ་བཤིག་ཅིག་བརྒྱབ་ཅིང་དེ་ནས་སྐར་ཡང་དང་ཚོའི་ཉེ་སར་
 བཅར་ནས་ “བྱེད་ཀྱིས་ཅི་ཞིག་བཤད་པ་དེ་བསྐྱེད་སྐྱོས་ཤིག་བྱོས་དང་།” ཟེར།

“ཁོང་ཚོས་ཚོན་ནི་ཞེས་འབོད་པའི་མི་དེ་ཉེད་ཡིན་ནམ་ཞེས་དྲིས་པ་ཡིན།”

སྒྲོ་མེ་བཟི་སྐར་ཡང་རྒྱབ་ལ་ཡོ་ཞིང་དེ་ནས་སྐར་ཡང་བཏུང་ནས། “འདི་འདྲ་
བྱས་ན་ཉོག་ཅམ་ཁོད་འདྲ་ཆེ་བ་འདུག་གམ། གང་ཡིན་ཟེར་ན། ངས་གང་ཐུབ་
ཅི་ཐུབ་ཀྱིས་ཚོན་ནིའི་རྣམ་པ་ཡོང་བའི་འབད་བཅོལ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་ངས་བྱེད་
ཐབས་དེ་རྙེད་ཀྱི་མི་འདུག”

“ཨོ་རེད། ཁོ་རེ། ང་ཚོའི་མཉམ་དུ་ཤོག” རེན་གྱིས་སྐད་བརྒྱབ། སྒྲོ་མེ་བཟི་
མཚོངས་ཡོང་སོང་ལ་ང་ཚོ་ཐོན་ཕྱིན་པ་ཡིན། བྱིས་མཚོས་རྣམས་ལ་བར་ཆད་མི་
བཟོ་བའི་ཆེད་དུ་ང་ཚོ་འོག་ཁང་དུ་འཇུག་ནས་སྒྲོ་འཇུབ་འཇུབ་ཀྱིས་ཤུབ་བཤད་
བྱས་ཏེ་བསྐད་པ་ཡིན། ཞོགས་པའི་རྒྱ་ཚོད་དགུ་པའི་སྟེང་དུ་མི་ཚང་མ་ཐོན་ཟེན་མོད་
རེན་དང་ཤེ་སྐྱེད་གཉིས་ཀྱིས་ད་དུང་སྒྲོ་འཇུབ་འཇུབ་ཀྱིས་གང་བྱུང་མང་བྱུང་
ཞིག་བཤད་བསྐད་འདུག མི་རྣམས་ནི་ཡར་ལངས་ཏེ་ཞོགས་ཇ་བཟོ་བཞིན་ཡོད་པ་
དང་། ས་འོག་གི་སྐད་ཉུང་མཚར་ཞིག་གིས་“ཨོ་རེད་ཡ། ཨོ་རེད།” ཅེས་བཤད་བཞིན་
པ་ཐོས་འདུག རྗེབ་ཀྱིས་ཞོགས་ཇ་བྲ་རྒྱས་པོ་ཞིག་བཟོས་བྱུང་། མེག་སི་ཁོ་ལ་འགོ་
རན་པའི་དུས་ཚོད་བསྐྱབས་བྱུང་།

རེན་གྱིས་ཐག་ཉེ་ཤོས་ཀྱི་འབབ་ཚེགས་བར་དུ་རྒྱངས་འཁོར་བཏང་ཞིང་། བྲ་
སྒྲིག་ཚང་མ་ལེགས་པར་བྱུང་སོང་། དེ་ནི་ ༡༩༩༧ ལོའི་རྗེས་ད་རྟགས་ཅན་གྱི་རྒྱངས་
འཁོར་ཞིག་ཡིན་ལ། གཡམས་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒོ་དེ་སྒོ་འཁོར་ལས་བཀོག་འདུག་སྟབས་
རྒྱངས་འཁོར་གྱི་མཐའ་ལྷགས་ལ་བཀྱིགས་འདུག གཡམས་ཕྱོགས་མདུན་གྱི་རྒྱབ་
སྟོགས་ཀྱང་ཆག་ཡོད་སྟབས། བྱེད་དེར་སྟོད་སྐབས་གདོང་ནི་སྟེང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཐོག་
ཞེས་ཚུབ་རྒྱལ་ཅན་དེ་ལ་གཏད་ཡོད། “བཞད་གང་སྟོག་བརྟན་ལྷམ་སྐྱེ་མིན་དང་”

སྐྱུ་ཞབས་སྒྲིལ་ཞེས་པ་དང་འདྲ་བར་ང་ཚོ་མར་མེག་སི་ཁོ་ལ་རྟེན་བཞེན་ལུ་བཞེན་
 ཐོན་འགོ་ང་ཚོ་ལམ་དུ་ཉི་མ་ནས་ཉི་མ་འགོར་གྱི་རེད།” རྟེན་གྱིས་དེ་སྐད་བརྗོད།
 ངས་ས་ཁྲ་ལ་བསྟམས་པ་ཡིན། མཐའ་མཚམས་གྱི་གྲོང་ཁྱིམ་ལ་རེ་རྟོ་བར་དུ་མེལ་
 ལེ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱལ་བ་ཡོད་པ་དེ་དག་གི་མང་ཆེ་བ་ནི་ཐེག་ས་སི་མང་འ་སྟེའི་ནང་དུ་
 ཡོད་ཅིང་། དེ་ནས་མ་ཉ་ཁའི་མཐོ་སྐད་དང་འདབས་འབྲེལ་གྱི་སྤྱིང་ལག་ནར་མོ་
 དེའི་འབྲིས་གྱི་གྲོང་ཁྱིམ་ཆེན་པོ་དེ་བར་དུ་མེག་སི་ཁོའི་ནང་ཁྲུལ་བརྒྱད་ནས་མེལ་
 ལེ་ ༥༦༧ འགོ་དགོས། འགྲུལ་བཞུད་འདི་ངའི་སྟོ་རོར་ཤོང་དཀའ་བ་འདུག འདི་ནི་
 ཚང་མའི་ནང་ནས་ཆེས་ངོ་མཚར་ཆེ་ཤོས་དེ་རེད། ད་ནི་འགྲུལ་བཞུད་དེ་ཤར་ནས་
 ལྟོ་དང་ལྟོ་ནས་ཤར་ལ་མ་རེད། འོན་ཀྱང་ངོ་མཚར་བའི་སྟོ་སྟོགས་ལ་རེད། ང་ཚོས་
 སའི་གོ་ལའི་རྒྱབ་ངོས་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་དེ་མཚོ་སྤྱིང་ཐེར་ར་ རེལ་ ལྷ་གོ་ཡི་ངོས་ལ་
 རྫོ་ཡིས་ཁེངས་ཤིང་ཐུར་དུ་འབབ་པ་དེའི་སྤྱང་བ་མཐོང་བུང་ལ། ང་ཚོ་གོ་ལའི་ཁྲག་
 དེ་ནས་ཐུར་དུ་ཚ་བའི་ཡུལ་གཞན་ཞིག་དང་འཇིག་རྟེན་གཞན་ལ་འཕུར་བཞེན་
 ཡོད། “ཁོ་རེ། འདིས་མཐའ་མཐུག་དུ་ང་ཚོ་དེ་ལ་འབྲིད་པར་བྱེད།” རྟེན་གྱིས་ཡིད་
 ཆེས་བརྟན་པོའི་ཐོག་ནས་དེ་སྐད་ཟེར། ཁོས་ངའི་དཔུང་པ་ལ་གཞུགས་ཏེ། “སྐྱུགས་
 ཞུ། ལྟོས་ཞུ། ལོ་རྟོ་རྟོ། ལོ་མ།”

584

ང་ཤེ་སྐྱུར་དང་མཉམ་དུ་ཁོའི་རྟེན་མར་གྱི་ཞག་མ་མཐའ་མ་དེའི་དོན་དག་
 བཤམས་བརྒྱབ་རྒྱུའི་ཆེད་དུ་ཕྱིན་པ་ཡིན་ལ། ཁོའི་སྟོ་པོ་ལས་ངན་པོ་དེ་ལ་ཐུག་བུང་།
 སྟོ་པོ་དེ་ཁང་པའི་སྟོ་ཁ་ནས་ལངས་ཏེ། “སི་ཐན། སི་ཐན། སི་ཐན།” ཞེས་བཤད་གྱིན་
 འདུག

“ཅི་ཞིག་རེད། སྟོ་པོ།”

“མ་འགོ”

“མོ། དེ་ནི་ཐག་བཅད་ཟིན་པ་ཞིག་རེད། དང་འགོ་དགོས་ཡོད། རྒྱུད་ཀྱིས་ཅིའི་
ཕྱིར་འདི་ལྟར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།” མད་པོ་དེ་ནི་སྐྱོད་ཀྱི་པོ་དང་རྒྱ་གར་སྐར་ཁ་ཨལ་
མོན་དང་འབྲ་བའི་མིག་འབྲས་ཆེན་པོ། མཁྲིགས་ཤིང་རྩལ་པའི་སྐྱེ་ཅན་ཞིག་རེད།

“སི་ཐན།” ཁོང་གིས་ཐད་ཀར་བཤད། “མ་འགོ། རྒྱུད་ཀྱི་སྲོ་པོ་མཚན་མོན་འདི་དུ་
དུ་མ་འདུག ང་སྐར་ཡང་ཁེར་རྒྱུད་དུ་མ་འདོག་”ཟེར། འདི་དག་ཚང་མ་མཐོང་ནས་
ང་སེམས་སྒྲོ།

“ཉེན།” མད་པོ་དེས་ཁ་ང་ལ་འཁོར་ནས། “ངའི་གཅེས་སྤྲུག་སི་ཐན་ངའི་ཚ་
ནས་མ་འཁྲེར་རོགས། ཁོང་གིས་པ་རྒྱུང་རྒྱུང་ཡིན་དུས་ངས་ཁོ་སྤིང་ག་ལ་འབྲིང་
ནས་ངང་པའི་སྐྱོར་ཁོ་ལ་འགྲེལ་བརྗོད་བྱས་ཐོང་ཡོད། དེ་ནས་རྗེས་སུ་དེ་ག་རང་དུ་
ཁོའི་སྲིང་མོ་རྒྱུ་ལ་ཐིམ་པ་རེད། རྒྱུད་ཀྱིས་ངའི་གཅེས་སྤྲུག་འཁྲེར་ཏེ་འགོ་རྒྱུར་ང་
ལ་འདོད་པ་མེད།”

“མིན།” སི་ཐན་གྱིས་དེ་སྐད་ཟེར། “ང་ཚོ་ད་ཆ་ཐོན་གྱི་ཡོད། ག་ལེར་བཞུགས།”
སྲོ་ལགས་གྱིས་དམ་པོར་འདུས་པ་ལས་རང་ཉིད་སྲོད་ཐབས་བྱས།

སྲོ་ལགས་གྱིས་ཁོ་ལ་ལག་པས་འབྲུད། “སི་ཐན། སི་ཐན། སི་ཐན། མ་འགོ་ མ་
འགོ་ མ་འགོ་” ཟེར།

ང་ཚོས་མགོ་པོ་སྐྱུར་བཞིན་བྲོས་པ་ཡིན་ལ། མད་པོ་དེ་ནི་སྐྱོད་ཁང་དུ་ཅ་དངོས་
གྱིས་ཁེངས་ཤིང་། སྐར་ལམ་ལ་ཁ་སྐྱོགས་ཤིང་སྤེང་བ་ཅན་གྱི་དབྱངས་ལོལ་ལམ་སྐོ་
རས་ཡོད་པའི་ཉེན་མཚན་གྱི་ཁང་རྒྱུང་དེའི་སྐོ་འགྲམ་དུ་གོང་ངེར་ལངས་འདུག ཁོང་
ནི་རས་གདན་ཞིག་དང་འབྲ་བར་སྐྱེ་མེད་འདུག ཁོང་གིས་ད་དུང་ཡང་སི་ཐན་

ཞེས་འཕོད་བཞིན་འདུག ཁོང་གི་འགྲུལ་བསྐྱོད་ཀྱི་ཐད་ལ་གཟུང་གི་བ་ཕོག་པ་ལྟ་
བུ་ཞིག་འདུག ཁོང་གིས་སྒོ་འགུམ་ནས་ཐོན་རྒྱུ་ཐད་ནས་ཅི་ཡང་བྱས་མ་སོང་ལ།
དེར་ལངས་བསྐྱད་ནས་“སི་ཐན།” དང་། “མ་འགོ”ཞེས་པའི་ཚིག་དེ་ཚོ་ལྷུ་བ་བྱུར་སྒོ་
བཞིན་འདུག དེ་ནས་ང་ཚོ་ལམ་ཟུར་དེ་ནས་སྒོར་བ་བརྒྱབ་སྐྱབས་སེམས་ཁྲུལ་དང་
བཅས་ང་ཚོར་བལྟས་འདུག

“དགོན་མཚོག་མཁྱེན། སི་ཐན། ངས་ཅི་ཞིག་བཤད་དགོས་པའང་མི་ཤེས།”

“གང་ཡང་བྱེད་ཀྱི་མ་རེད།” སི་ཐན་གྱིས་སྒྲེ་ངག་བཏོན། “ཁོང་ནས་རྒྱན་ནས་
འདི་འདྲ་རེད།”

དེའུ་ལ་ཁང་དུ་ང་ཚོ་སི་ཐན་གྱི་ཨ་མ་ལ་ཐུག་བྱུང་ལ། དེར་མོས་སི་ཐན་གྱི་ཚེད་
དུ་སྒོར་མོ་ལེན་བཞིན་འདུག མོ་ནི་སྐྱ་མདོག་དཀར་བའི་བྱུང་མེད་སྒོར་འབབ་ཅིག་
འདུག་ལ། ད་དུང་ཡང་ཉ་ཅང་གཞོན་ཉམས་ཤར་འདུག མོ་དང་མོའི་བྱ་གཉིས་
དེའུ་ལ་ཁང་གི་ཀ་མ་ཏུ་པའི་རྫོག་ཅལ་སྟེང་དུ་ལངས་ནས་ལྷུ་བ་བཤད་བྱེད་བཞིན་
བསྐྱད་སོང་། སི་ཐན་གྱིས་ནི་ལེབ་མེ་སི་རྟགས་ཅན་གྱི་རིན་གྱི་ལྷོན་གོས་སྟོད་ཐུང་
དང་བཅས་པ་གོན་ཡོད་ཅིང་། ཉན་ཉན་མེག་སི་ཁོ་ལ་འགོ་མཁན་གྱི་མི་ཞིག་ཡིན་
པའི་སྣང་བ་སྟེར། འདི་ནི་རྟེན་མར་གྲོང་ཁྱེར་དུ་ཡོད་པའི་ཁོང་གི་གཤིས་བཟང་གི་
རྣམ་པ་དེ་ཡིན་ལ། ཁོང་ནི་མེ་ལྷེ་གསར་དུ་མཚེད་བཞིན་པའི་རྟེན་དང་མཉམ་པོར་
ཐུར་དུ་འགོ་གི་རེད། རྟེན་ནི་མཚོང་ལྗིང་གིས་ལམ་ཟུར་དེར་བརྒྱུགས་ཡོང་ནས་
ང་ཚོ་ལ་ཐེངས་གཅིག་ཅུམ་ལ་ཐུག་པ་རེད། ལྷུ་མེ་སྐྱར་དུ་གྱིས་ང་ཚོ་ལ་འཚིག་ཅ་
དཀར་ཡོལ་གང་རེ་ཉོ་རྒྱུར་ལུ་ཚུགས་བརྒྱབ་བྱུང་།

“ངའི་གཅེས་ལྷག་སི་ཐན་ལ་བདག་སྐྱོང་གནང་རོགས།” མོས་བཤད་བྱུང་།
“ལྷང་པ་དེའི་ནང་ལ་ཅི་ཞིག་འབྱུང་སྲིད་མིན་བཤད་ཆོད་ཐིག་པ་མི་འདུག།”

“ང་ཚོས་ཕན་ཚུན་ལ་ལྷ་རྟོག་བྱེད་རེས་བྱེད།” ངས་དེ་ལྟར་ལབ་པ་ཡིན། སི་ཐན་
དང་མོའི་ཨ་མ་གཉིས་གོམ་པ་བརྒྱབ་ནས་སྡོན་ལ་ཐོན་སོང་། ང་འི་སྐྱོན་པ་དང་
ལྷན་དུ་རྒྱབ་ནས་ཡོང་བ་ཡིན། ཁོང་གིས་ང་ལ་ཨ་རེའི་ཤར་རུབ་གཉིས་ཀྱི་གསང་
སྐོད་དུ་བྲིས་པའི་ཡི་གེ་དག་གི་ཁྱད་པར་བཤད་ཡོང་གི་འདུག།

“དེ་དག་ནི་ཁྱོད་ཡོངས་ནས་མི་འདྲ་བ་རེད། ཤར་ཕྱོགས་སུ་ཀྱུ་ལ་ཀ་ངན་པ་དང་།
ཅོལ་རྒྱུད་གི་དགོད་གཏམ། དེ་ནས་ཁ་གསལ་བའི་བརྗེས་དེ་འདྲ་བྲིས་འདུག་རུབ་
ཕྱོགས་སུ་མི་རྣམས་ཀྱིས་རང་རང་གི་མིང་བྲིས་འདུག་དཔེར་ན། དེ་འི་ཨོ་ཉེ་ར། ལྷི་
ལ་རྗེ་ཐོན་མོན་ཐ་ན། ཚེས་གུངས་འདི་ལ་ས་འདི་ལ་བསྐྱེབས། དངོས་གནས་གཟབ་
ནན་གྱིས་བྲིས་འདུག་དཔེར་ན། ཨོ་འི་འབྲེལ་ལྷ་བྱུ་རེད། དེའི་རྩ་བ་ཐུག་ས་དེ་
གང་རེད་ཟེར་ན། ཉ་ཅང་ཁེར་རྒྱུད་ཡིན་པ་དེས་ཁྱད་པར་རྟོག་ཅམ་བཟོ་གི་ཡོད་པ་
རེད། རྒྱུད་རང་མི་སི་སི་མི་གཅོང་པོ་བརྒྱལ་བ་དང་ཁྱད་པར་རྒྱུད་ལྷང་ལྷང་ཞིག་ཡོད་པ་
ནང་བཞིན་རེད། ཨོ་རེད། ཁེར་རྒྱུད་ཡིན་པའི་མི་ཞིག་ང་ཚོའི་མདུན་དེར་འདུག་ལ།
ཤེ་རྣམས་དེ་ཀྱི་ཨ་མ་ཡང་ཁེར་རྒྱུད་གི་ཨ་མ་ཞིག་རེད། མོ་ནི་རང་གི་བྱ་ཐོན་འགོ་བ་
དེར་ཉ་ཅང་མི་དགའ་མོད། ཁོ་ཐོན་དགོས་པ་དེ་མོས་ཤེས་ཡོད། ངས་ཁོ་ནི་རང་གི་སྐོ་
པོ་ལས་བྲོས་འགོ་བཞིན་པ་དེ་མཐོང་བྱུང་། ད་འདི་ན་ང་ཚོ་གསུམ་ཡོད། འི་ན་གྱིས་
ཁོང་གི་ས་འཚོལ་བཞིན་ཡོད། ངའི་ས་ནི་གོངས་ཟེན། སི་ཐན་ནི་ཁོང་གི་སྐོ་པོ་ལས་
ཐར་ཐབས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ང་ཚོ་མཉམ་དུ་མཚན་མོའི་ཁྱོད་དུ་མར་འགོ་བཞིན་ཡོད།
སྲང་ལམ་བརྟུ་བདུན་པའི་མི་ཚོགས་ཀྱི་འཚང་ཁའི་ཁྱོད་ནས་ཁོས་རང་གི་ཨ་མ་ལ་

འོ་ཞིག་བསྐྱུལ། མོ་ནི་སྤྲི་གཏོང་སྤངས་འཁོར་ཞིག་ཏུ་བསྐྱད་དེ་ང་ཚོ་ལ་ལག་གཡུག་
བྱས་སོང་། མཇུག་ཡོང་། མཇུག་ཡོང་།

ང་ཚོ་སྟོབ་གྱི་ཁང་པ་ནས་སྤངས་འཁོར་དུ་བསྐྱད་པ་ཡིན་ལ། མོ་ལ་ག་ལེར་
བཞུགས་བཤད་པ་ཡིན། བེམ་ནི་གོང་ཁྲུང་གི་ཕྱི་ལོ་ཏུ་ཡོད་པའི་རང་ཁྲིམ་ལ་ལོག་
ཆེད་ང་ཚོ་དང་མཉམ་དུ་ཡོད། ཉེན་དེར་སྟོབ་ནི་ཉ་ཅང་མཛེས་མ་རེད་འདུག མོའི་
སྤྲི་ནི་རིང་ཞིང་གསེར་མདོག་ལྗན་ལ། སི་སི་ཏཱ་རྒྱུ་ཁབ་གྱི་མི་ཞིག་དང་འབྲེལ་
འདུག ཉེ་འོད་གྱི་འོག་ཏུ་མོའི་བགས་པའི་སྟེ་ཐིག་གམ་བགས་རིས་རྣམས་མཐོང་
ཐུབ་པ་འདུག མོ་ནི་ཉག་ཉག་མོ་རང་ཚུང་དུས་གྱི་བྱ་མོ་དེ་དང་འབྲེལ་པོ་འདུག མོའི་
མིག་ལ་བརྟན་གཤེར་ཞིག་འདུག མོ་ནི་བེམ་དང་སྟོན་དུ་ང་ཚོ་ལ་ཇེས་ནས་ཐུག་
ཚོག་མོད། མོ་བསྟེན་མ་བུར། ག་ལེར་བཞུགས། ག་ལེར་བཞུགས།

588

ང་ཚོ་འཕྱར་ནས་སོང་། ང་ཚོས་བེམ་ནི་གོང་ཁྲུང་གི་ཕྱི་ཐང་ཆེན་ན་ཡོད་
པའི་ཁོའི་ཁྲིམ་གྱི་སྒོར་ལ་བསྐྱུལ་བ་དང་། དེ་ནས་ཐང་ཆེན་པོའི་སྟེང་ནས་བེམ་གྱི་
རེ་ནི་རིམ་གྱིས་ཡལ་བར་ཀྱང་བ་ལ་བཏུས་པ་ཡིན། མི་ཁྱད་མཚར་འདིས་ང་ཚོ་ཐོན་
འགོ་བ་ལ་སྐྱར་མ་གཉེས་ཀྱི་ལ་པོའི་ཡུན་ལ་བཏུས་བཏུས་ལ་བསྐྱད་ནས། ཇི་འདྲ་
བའི་སྟུག་བཟུལ་གྱི་བསམ་སྟོབ་ཞིག་འཁོར་བཞིན་པ་དེ་སྟུས་ཤེས། དཀོན་མཚོག་གིས་
མཁུན་གྱི་རེད། ཁོའི་གཟུགས་པོ་ནི་ངེ་ཚུང་ནས་ངེ་ཚུང་ལ་འགོ་བཞིན་འདུག ཁོ་
ནི་རང་གི་ལག་པ་ཡ་གཅིག་གྲོན་པ་སྐྱམ་སའི་ཐག་གདང་ལ་བཞག་སྟེ་དེད་དཔོན་
ཞིག་དང་འབྲེལ་བར་འགྲུལ་སྟོང་མེད་པར་བསྐྱད་སོང་། ངས་ང་རང་གཟུས་ལོག་ཅིག་
བརྒྱབ་སྟེ་མཐར་ཅི་ཡང་མི་མཐོང་བའི་བར་དུ་བེམ་གྱི་རེ་ལ་བཏུས་པ་ཡིན། འོན་
ཀྱང་བར་སྐྱང་ལ་སྟོང་ཆ་ངེ་ཆེར་འགོ་བཞིན་འདུག བར་སྐྱང་ནི་ཁན་ས་སི་མངའ་

སྡེ་ལ་གཏང་པའི་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་མཐོང་སྣང་དེ་རེད། བར་སྣང་དེ་ཨ་ཐ་ལན་ཐིག་རྒྱ་
མཚོའི་ཕྱོགས་སུ་ཡོད་པའི་ངའི་བྱིམ་བར་དུ་འཐེན་ཡོད་པ་རེད།

ད་ནི་ང་ཚོས་ང་ཚོའི་ཁྲོག་སྐྱའི་སྡེ་མོ་སྡེ་ལ་གཏང་ཡོད་ཅིང་། ལ་ལོ་ར་འོའི་རྩོ་
མཁར་རམ་ལ་སེལ་ རོག་ཅེས་པའི་གྲོང་དེ་ལ་གཏང་ནས་བྱིན། ཉི་མ་དམར་པོར་
ལྷུར་པ་དང་རྒྱབ་ཕྱོགས་ན་ཡོད་པའི་བྲག་རི་དེ་རྣམས་ནི་རྩེ་བརྒྱ་གཅིག་པའི་ནང་
གི་ས་སྲོད་ཀྱི་སྐབས་ལ་ནེའུ་ཡོག་གི་རྩུ་རུག་ལིན་དུ་ཡོད་པའི་ཆང་བཅག་སའི་བཟོ་
བྲུ་ཞིག་དང་འདྲ། རྒྱང་རིང་ལ་ཡོད་པའི་བྲག་རིའི་གྲིབ་མདོག་སྐྱག་པོའི་ཁོད་དུ་མི་
ཞིག་གོམ་བཟོད་བྱས་ནས་འགོ་བཞིན་འདུག་མོད། འོན་ཀྱང་ང་ཚོས་མཐོང་མི་སྤྲེལ།
གཅིག་བྱས་ན་ལོ་ཤས་ཀྱི་གོང་དུ་རིའི་རྩེ་ཞིག་ཏུ་ངས་མི་རྒྱན་མགོ་དཀར་ཞིག་ཡོད་
པ་ཚོར་བ་དེ་ཡིན་ནམ། མེག་སི་ཁོའི་མངའ་སྡེ་བཟའ་ལ་ཕྱེ་ལ་སི་ནས་ཡིན་པའི་མི་ཆེ་
གོ་མོ། འོན་ཀྱང་ཁོ་ནི་རྒྱ་མཚན་གཞན་པ་ཅི་ཡང་མེད་ནའང་ང་དང་བར་ཐག་རེ་
ཉེར་ཡོང་གི་འདུག དེ་ནས་ཁེན་མར་གྲོང་ཁྱེར་ནི་རྩེ་ལའི་གྲོང་ཁྱེར་དེ་དང་འདྲ་བར་
ང་ཚོའི་རྒྱབ་ནས་ཡལ་ཞིང་། དེ་ནས་མཆེད་པའི་དུད་སྡིན་ནི་རྩེ་བུའི་ཁོད་དུ་དུམ་
བུར་གསལ་ཉེ་ང་ཚོའི་མཐོང་སྣང་དེར་ཐིམ་བཞིན་འདུག།

ལེན་བཞི་པ།

ཟླ་བ་ལྷ་པ་རེད། ལ་ལོ་ར་འོ་འི་ས་ཡུལ་ལྷ་སུའི་ཕྱི་རྫོང་ཞིང་ལ་དང་ཚུ་ཡུར། དེ་བཞིན་
 གྲིབ་མ་འཁོར་བའི་སྡེ་བ་རྒྱུང་རྒྱུང་རྣམས་ཏེ། སུ་ལོ་རྒྱུང་རྣམས་ཀྱི་ཚུ་རྒྱལ་རྒྱག་སའི་
 ས་ཆ་འདི་འདྲ་ནས་རི་ལྷོ་སེ་ཐབ་ལ་སོ་བཏབ་པའི་འདུ་དེ་འདྲ་ཞིག་སྦྱེད་སྦྱིང་བྱས་
 པ་རེད། ཁོང་གིས་སློ་ཆག་ཤུལ་དེ་ནས་ལག་པ་ཐུར་དུ་བསྐྱར་ཏེ་སྦྱིད་མདོག་གིས་
 ལ་བརྟེན་བཞིན་འགོ་བའི་སྐབས་དེར་སློ་བུར་དུ་སྦྱང་མ་ཞིག་ཁོའི་དཔུང་པའི་
 ལྷོང་དུ་བབས་ཤིང་། དེ་ལ་ཡོད་པའི་སྦྱང་མདུང་རིང་པོ་དེ་ཁོ་ལ་བཅུགས། དེས་ཁོ་
 ལ་དུ་སྐྱད་ཤོར་དུ་བཅུག འདི་ནི་ཨ་མེ་རི་ཀའི་ཡུལ་གྱི་ཕྱི་རྫོང་ཞིག་ལ་བསྐྱབས་པ་
 590 རེད། ཁོས་དཔུང་པའི་ངོས་ལ་གཞུགས་ཤིང་འཐེན་ཏེ་སྦྱང་མདུང་དེ་ཕྱིར་བཏོན། ལྷོ་
 མ་ལ་ཤས་ཀྱི་ནང་རྒྱུད་ལ་ཁོའི་དཔུང་པ་སྦྱངས་ཤིང་ན་ཆ་ལངས། རིན་དང་ང་ལ་
 མཚོན་ན་དེ་ཅི་ཞིག་ཡིན་པ་ཤེས་དཀའ་བ་འདུག ད་ནི་ངང་སྐྱུག་བྱས་ཏེ་སྦྱངས་པ་
 དེ་ཞི་བར་འགྱུར་མིན་ལ་ལྷ་རྒྱ་དེ་རེད། འདི་ན་ང་ཚོ་ནི་ཆ་རྒྱས་མེད་པའི་ལྷོ་ཁའི་
 ཡུལ་ལ་འགོ་བཞིན་ཡོད་ཅིང་། ས་ཡུལ་ཏེ་བྱིས་དུས་ཀྱི་ས་ཡུལ་རྒྱིང་བ་ཉམ་ཐག་དེ་
 བས་ཐེལ་ལེ་གསུམ་ཙམ་ཡང་ཕྱིན་ཡོད་མེད་ཅིག་རེད། བྱང་མཚར་ཅིང་ཆ་བ་འཕར་
 བའི་རྒྱས་མེད་ཀྱི་འདུ་ཞིག་སྒྲིགས་ལྷན་གྱི་གསང་བ་ལས་ཡར་ལངས་ཏེ་ང་ཚོའི་སྤོང་
 ལ་འདིགས་སྤང་བྱིན་སོང་། “དེ་ཅི་ཞིག་རེད།”

“ས་ཕྱོགས་འདི་ན་ཡོད་པའི་སྦྱང་མ་ཞིག་གིས་དེ་ཙམ་དུ་སྦྱང་དུ་འདུག་པ་ངས་
 གཏན་ནས་མ་ཤེས།”

“དམུལ་བ།” དེས་ང་ཚོའི་འགྲུལ་བཞུད་འདི་ནི་ལྟ་ས་ངན་ཞིག་དང་སྤང་བྱིང་
 ཅིག་ཡིན་པའི་ཚོར་སྣང་སྤྲད། ང་ཚོ་སྤྲོ་མཐུན་ནས་སོང་། སི་ཐན་གྱི་དཔུང་པ་དེ་
 རེ་སྐྱུག་རེད། ཁོང་ལ་དུག་འགོག་གི་ཁབ་ཅིག་རྒྱུ་རྒྱུའི་ཆེད་དུ་ང་ཚོ་སྤྲོ་བ་ཁང་
 ཐོག་མ་དེ་དུ་འགོག་དགོས་བྱུང་། ང་ཚོ་ཁ་སེལ་རོག་གོང་ཁྱེད་བཟལ་ནས་སྤྲོ་བ་
 ཁང་ཁ་སོར་རྒྱ་སི་མི་རིང་སི་གོང་ཁྱེད་ལ་འཕྱོར་སོང་། རི་བོ་སེག་སི་མིག་ཅེས་པའི་
 གྲིབ་མ་ཆེན་པོ་ཞིག་ང་ཚོའི་གཡས་ཕྱོགས་སུ་བརྒྱུངས་འདུག ང་ཚོ་མེ་སྤོ་ལོ་ཞེས་
 པའི་གོང་ཁྱེད་གྱི་རྒྱ་ལམ་སྤེང་ནས་སྤྲོ་བ་དུ་བརྒྱུགས། “ངས་ལམ་ཆེན་འདིའི་སྤེང་
 བས་རྒྱུངས་འཁོར་འགོག་སྤོང་ཐེངས་སྤོང་ཕྲག་མང་པོ་བྱས་པ་ཡིན།” རེན་གྱིས་དེ་
 སྐད་ཟེར། “མཚན་མོ་ཞིག་ལ་ཕ་གི་ན་ཡོད་པའི་ལྷགས་སྤྲད་གྱི་ར་བ་དེ་ག་རང་དུ་
 ང་ཡི་བ་པ་ཡིན་ལ། མོ་བྱར་དུ་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡང་མེད་པའི་ཐོག་ནས་ང་ལ་འདྲིགས་
 དང་ངས་ཤིག་བསྐྱེབས་བྱུང་།”

ང་ཚོས་རང་རང་གི་ངོས་ནས་རྒྱུང་བཤད་རྒྱ་བྱས་པ་ཡིན། དེ་ཡང་རེས་མོས་
 གྱིས་བཤད་རྒྱ་རེད། སི་ཐན་དང་པོ་རེད། “ང་ཚོ་ལམ་ཐག་རིང་པོ་ལ་འགོ་དགོས་
 ཡོད།” རེན་གྱིས་སྤོང་བརྗོད་བྱུང་། “ཁྱེད་གྱིས་ངས་པར་དུ་བཞོད་བསྐྱེད་ཡོད་ཆད་
 ཅིག་བྱས་ཏེ་རང་གི་སེམས་ལ་ཤར་སྤུབ་ཚོད་གྱིས་ཞིབ་ཆ་རེ་རེ་བཞིན་བརྗོད་དགོས།
 འོན་ཀྱང་ད་དུང་ཡང་བཤད་ནས་ཚར་རྒྱ་མ་རེད། སྤོང་སྤོང་བྱོས། སྤོང་སྤོང་བྱོས།”
 ཟེར། སི་ཐན་གྱིས་རྒྱུང་བཤད་རྒྱུའི་མགོ་བཅའ་ས་པའི་སྐྱབས་དེར་ཁོས་ཁ་བཀག་
 བས། “ཁྱེད་རང་སྤོང་ལའང་འབབ་དགོས་པ་རེད།” ཟེར། ང་ཚོ་ནག་ཁུང་ནས་
 འཕྱར་བཞིན་པ་དང་དུས་མཚུངས་སུ་སི་ཐན་ནི་རང་གི་མི་ཚེའི་ལོ་རྒྱུས་ཁོད་དུ་
 བརྒྱགས་སོང་། ཁོས་རང་ཉིད་ལ་ས་རན་སིའི་རྒྱལ་ཁབ་དུ་བྱུང་བའི་ཉམས་ལྗོད་

ནས་མགོ་བརྒྱུགས་སོང་མོད། འོན་ཀྱང་ཁོ་ཚུར་འཁོར་བ་ནས་བསྐྱེད་ཅི་ཆེར་འགོ་
 བཞིན་པའི་དཀའ་ངལ་དེའི་སྐོར་བཤད་དེ་མཚུགས་བསྐྱེད་སོང་ལ། རྟེན་མར་གྲོང་
 རྒྱུ་གྱི་བྱིས་དུས་ཀྱི་མགོ་དེ་ནས་སྤར་ཡང་བཤད་སོང་། རྟེན་དང་ཁོང་གཉིས་ཀྱིས་
 ཀྱང་འཁོར་ཞོན་ཏེ་གཡམས་གཡོན་དུ་རྒྱུག་སྐབས་པན་ཚུན་མཐོང་བའི་གནས་ཚུལ་
 བསྐྱེད། “སྐབས་ཤིག་ལ། རྒྱུ་གྱིས་འདི་བརྗེད་ཡོད་པ་ངས་ཤེས། ཨ་ར་པ་ཏོ་ཞེས་པའི་
 ཞེས་གསོ་ཁང་། དྲན་ནམ། ངས་ཟུར་དེ་ནས་རྒྱུ་ལ་སློ་ལོ་གཡུགས། རྒྱུ་གྱིས་ལུ་
 ཚུར་གྱིས་སློ་ལོ་དེ་ང་ལ་ཚུར་གཡུགས་པ་དང་། སློ་ལོ་དེ་གསང་སྟོན་དུ་འདྲུལ་སོང་།
 བརྗེད་སྟོན་པའི་ཉིན་དེ་ཚོ། ད་དུང་གྱི་འདུག་གས།” སེ་ཐན་ལ་ཆ་བ་རྒྱས་ཤིང་
 འཚབ་སྐྱོང་སྟེན། ཁོང་གིས་རྟེན་ལ་ཆ་ཆང་བ་བཤད་ན་འདོད། རྟེན་ལ་ཆ་བཞག་
 བ་དུ་ཞི་ཁོ་རང་དཔང་པོ་ཞིག་དང་། མི་ཚན་པ་ཞིག་ཁྲིམས་དཔོན་ཞིག་ཉན་མཐུན་
 ཞིག་དག་པ་སྟེར་མཐུན་ཞིག་མགོ་སྟོན་རྒྱུག་མཐུན་ཞིག་བཅས་རེད། “ཨོ་རེད། ཨོ་
 རེད། སྐྱ་མཐུད་དང་”ཟེར། ང་ཚོས་སོལ་སེན་གྱི་གཞུང་གི་ཞེས་པའི་གྲོང་རྒྱུར་བཀལ་ཞིང་།
 དེ་ནས་སློ་བུར་དུ་ཐེ་རིན་རིན་ཏེ་གྲོང་ཚོ་ཡང་བཀལ། གྲོང་ཚོ་དེའི་ལམ་འོག་གང་
 ཞིག་ན་ཆ་ཏེ་ཁིང་ཡང་མེ་སྐྱེད་ཞིག་གི་མདུན་དུ་པལ་ཆེར་མི་རིགས་རིག་པ་བ་ཉུང་
 ཤས་ཤིག་དང་ལྷན་དུ་བསྐྱེད་དེ། གནའ་སྤོ་མོ་ཅི་བཞིན་ཁོས་ཀྱང་རང་གི་མི་ཆེའི་
 གཏམ་རྒྱུད་འཚད་བཞིན་ཡོད་ལ། ང་ཚོ་ཞི་དུས་ཚོད་དེ་ག་རང་ལ་རང་གི་སྤྱད་བཤད་
 བཞིན་ལམ་ཆེན་བཅད་ནས་མེག་སི་ཁོ་ལ་འགོ་བཞིན་པའི་སྐོར་ཁོའི་མི་ལམ་དུ་འང་
 ཤར་གྱི་མེད། ཨོ་ཅི་འདྲའི་སེམས་སྟོན་བའི་ཨ་མེ་རི་ཀའི་མཚན་མོ་ཞིག་རེད་ཨང་། དེ་
 བས་ང་ཚོ་ཞི་ལུ་མེག་སི་ཁོ་མངའ་སྡེའི་ནང་ཡོད་ཅིང་། ང་ཚོ་རབ་ཐོན་གྲོང་རྒྱུར་གྱི་
 རྫོང་མོ་དེ་ཚོ་བཀལ། དཔོང་ཟས་ཀྱི་ཆེད་དུ་བཀལ། ཉེ་མུག་བག་ལེབ་ཟ་འདོད་

ཆེས་ཆེར་སྐྱེས་ཤིང་། བག་ལེབ་དེའི་གསལ་འགའ་ཞིག་ནི་ང་ཚོས་གཤམ་གྱི་པ་བོང་
 རྟེན་ནས་ཟ་ཆེད་ཐོག་ཟུག་ཏུ་བརྟམས་པ་ཡིན། “ཐོག་ས་སི་མངའ་སྡེའི་སྲིད་ཞེང་
 གཞིས་སུ་བྱེ་བའི་སྲིད་ཡོད་ཚད་ང་ཚོའི་མཉུན་ཏུ་ལྷགས་ཡོད། སལ།” ཇི་ཅི་གྱིས་
 དེ་སྐད་ཟེར། “དེ་ཡང་ང་ཚོས་འཕྲིད་ཏུ་མ་བཅད་གོང་ལ་རེད། ཞེང་ཡང་སྲིད་གྱི་རིང་
 ཚད་ལྟར་རིང་། ང་ཚོ་སྐར་མ་ཁ་ཤས་ནས་ཐོག་ས་སི་མངའ་སྡེའི་ནང་སླེབ་གྱི་རེད་
 ལ། སང་ཉེན་གྱི་ད་ཚོད་བར་ཏུ་དེ་ནས་ཕྱི་ལོགས་ལ་ཐོན་གྱི་མ་རེད། ང་ཚོས་རྒྱངས་
 འཁོར་བསྐྱོར་མཚམས་འདྲིལ་གྱི་མ་རེད། དེ་ལ་སོམས་དང་།” ཟེར།

ང་ཚོས་རྒྱངས་འཁོར་བསྐྱོར་ནས་སོང་། མཚན་མོའི་ཁྲོད་གྱི་ཏ་ལས་པའི་ཐང་
 ཆེན་པོའི་ངོས་ན་ཐོག་ས་སི་མངའ་སྡེའི་གྲོང་ཐོག་མ་སྟེ། ཇལ་ཏར་ད་ཡོད་ཅིང་། དེ་ལ་
 བོ་ ༡༩༩༧ ལོར་ང་འགོ་སྐྱོད་། མེལ་ལེ་ལྷ་བརྩའི་པ་རོལ་ན། གྲོང་དེ་ནི་ས་གཞིའི་ཐང་
 ཆེན་ནག་པོ་དེའི་སྟེང་ཏུ་འོད་ཆེས་ཆེས་བྱེད། ལྷ་འོད་འོག་གི་ས་གཞི་ནི་མེ་སི་ཁི་འི་
 ཞེས་པའི་ལྷོན་པ་དང་ས་ཚོད་གྱིས་ཁེངས་འདུག གནས་སའི་འདྲེས་མཚམས་ན་
 ལྷ་བ་ཡོད་ཅིང་། དེའི་ཉ་ཇི་གང་རེད། ཞོགས་པའི་སྐར་མས་འགྲན་ལ་བརྟུགས་པ་
 དང་ང་ཚོའི་སྐྱེའུ་ཟུང་ཏུ་ཟེལ་བ་རྣམས་འཐོར་མགོ་བརྩམས་པའི་བར་ཏུ་ལྷ་བ་མོ་
 བོ་ཇི་ཆེ་དང་བཅའ་མདོག་ཅན་ཏུ་གྱུར། ལྷ་བ་མོ་ནི་སྟོད་འཇམ་དང་བཅས་འཁོར་
 བས་འགོ། ང་ཚོ་ད་ཏུང་རྒྱུག་བཞིན་ཡོད། ཇལ་ཏར་ད་གྲོང་ཞེས་པའི་ཁང་རྒྱུང་སྐམ་
 འདྲ་འདྲའི་གྲོང་སྟོང་པ་དེའི་རྗེས་ལ། ང་ཚོ་ཨ་མ་རི་ལོ་གྲོང་ཁྱེར་ལ་གཏད་ནས་རྒྱུག་
 ཅིང་། ཞོགས་པའི་སྐབས་སུ་ས་དེ་ལ་འགྱོར། མངའ་སྡེ་དེའི་ཕུ་བ་ལྷ་བུའི་ས་ཁུལ་
 འདིའི་རྒྱང་བུའི་ཁྲོད་གྱི་རྩ་ཕོན་རྣམས་ནི་ལོ་ཁ་ཤས་གྱི་སྟོན་ལ་ཨ་རིའི་གལག་རྒྱུད་
 ལྷ་སྐྱེལ་རས་གྱུར་ཞེས་འབོད་པའི་གྱུར་རྣམས་གྱི་མཐའ་ཏུ་ཡོམ་ཡོམ་དུ་གཡོ་བར་

བྱེད་མོད། ད་ཆ་ནི་ས་ཆ་འདི་ལ་སྐྱུ་མ་སྐྱུ་ག་ས་ཚོགས་འགའ་རེ་ཡོད་ཅིང་། ༡༧༥༠
 ལོའི་སྐུ་གཞུང་འཕུལ་འཁོར་གྱི་སྐྱེ་ལ་ཚོན་ཁྲ་ཡོད་པའི་སྐྱ་ཚེ་ཆེས་རིང་པོ་ཅན་
 དང་། སྐར་མ་བཅུ་ལྷག་སའི་ལ། ཡིད་སྐྱུ་པའི་སྐུ་དབྱེད་ས་དང་བཅས་པ་འདུག ཨ་
 མ་རི་ལོ་གོང་ཁྲུང་ནས་ཆེའ་དི་རེ་སི་གོང་ཁྲུང་བར་དུ་རིག་དང་དེད་གཉིས་གྱིས་ང་
 ཚོས་བསྐྱུ་གས་པའི་དེབ་རྒྱུ་ས་གྱི་སྤྱིང་དོན་རྒྱུ་ས་སི་ཐབ་ལ་བརྒྱུད་ས། སི་ཐབ་གྱིས་
 ཤེས་འདོད་དང་བཅས་དེ་དག་དགོས་ཞེས་བཤད་པ་རེད། ཆེའ་དི་རེ་སི་གོང་ཁྲུང་
 དུ་ཉི་འོད་ཚ་བའི་ཁྲོད་ང་ཚོ་ཐད་ཀར་སྤོ་བུ་ལ་བསྐྱུར་ཏེ་ལམ་རྒྱུང་ཞིག་གི་སྤྱིང་དུ་
 བབས་ཤིང་། ཉ་ལས་པའི་ས་ཚོད་འཕྲེད་དུ་བཅད་དེ། རྒྱུ་ས་སི་ཐབ་འཕྲེད་གོང་སྤེ་
 ས་ཏུ་ལ་དང་། ལྷ་ཐ་རི། ཨ་ལྷི་ལེན་བཅས་ལ་བསྐྱེད། ད་ནི་རིག་གཉིད་དགོས་ཤིང་།
 ང་དང་སི་ཐབ་གཉིས་མདུན་དུ་བསྐྱེད་དེ་རྒྱུང་ས་འཁོར་བསྐྱོར། རྒྱུང་ས་འཁོར་སྤིང་
 གོག་འདིས་ནི་འབར་བཞིན་འཕར་བཞིན་མདུན་སྐྱོགས་སུ་ངལ་བས་བཤོད། ལྷ་
 མདོག་གི་བར་སྐྱུང་ལས་ཟེགས་མ་འཁོར་བའི་རྒྱུང་གི་སྤྱིན་ཚོགས་ཆེན་པོ་དེ་ང་ཚོའི་
 སྐྱོགས་སུ་མཆེད། སི་ཐབ་གྱིས་ས་རན་སིའི་མན་ཐོན་ས་གནས་དང་ཐག་ཉེ་བའི་མཚོ་
 ལའི་ས་ཆ་དེ་ཚོ་སྤྱེ། ཚིག་པ་དཀར་པོའི་ཁྲོད་དུ་གདོད་སྐྱུག་པོའི་མི་རྒྱུས་བཤོད་ས་
 དེ་ཚོ་དང་། ལ་སར་མེར་གྲོང་སྤེ། མོན་ཁི་ ལར་ལོ་གོང་སྤེའི་སྐོར་གྱི་རྒྱུང་རྒྱུས་
 མཚམས་མ་ཆད་པར་བཤད་དེ་བསྐྱེད་མོང་།

594

ཞེག་ས་སི་ཐབ་འཕྲེད་ཞི་ལས་ལེན་མ་བྱས་ཐབས་མེད་ཅིག་རེད། དེ་ཡང་། ང་ཚོ་
 ཨ་ལྷི་ལེན་གྲོང་དུ་ག་ལེར་འདུལ་ཞིང་གོང་དེ་ལ་ལྷ་ཕྱིར་ཚང་མ་གཉིད་ལས་སད།
 “གོང་ཁྲུང་ལས་མེའ་ལེ་སྤོང་ཕྱག་ལྷག་ཡོད་པའི་གོང་འདིའི་ནང་སྤོད་གྱི་ཡོད་
 པའི་འཆར་སྐྱུང་ཞིག་སྤོམས་དང་། ཨོ་རྟོ། ཨོ་རྟོ། ས་གི་ཐོང་འདེན་རྒྱུང་ས་འཁོར་གྱི་

འཁྲིས་དེ་རུ་བསྐྱད་ཡོད་ན། གྲོང་པ་རྩིང་པ་ཨ་ལྷི་ལེན་ཞེས་པ་འདི་ནས་ལྷུགས་ཚོག་
 དཔོན་འབྲེན་བྱེད་ཅིང་། གསང་བའི་ཉེན་རྟོག་པ་ཚོར་མེ་མའད་བརྒྱབ་ནས་གསོད་
 ཅིང་། ཨ་རག་ཐབས་ཆག་འཐུང་བར་བྱེད། ས་གིར་སྟོས་ཡ།” ཇི་ན་གྱིས་སྡེ་འུ་ཁྲུང་
 བས་སྐྱེ་བསྐྱེད་ས་ཏེ་སྟོག་བརྟན་འཁྲུབ་མཁན་ཏེ་སྟོལ་ཕྱུ་སི་སྐྱེལ་དེ་སི་དང་འབྲ་
 བར་ཁ་ཀྲོག་ཀྲོག་བྱས་ཏེ་སྐྱད་བརྒྱབ་སོང་། ཁོས་ཐེག་ས་སིའམ་ཡང་ན་དེ་མིན་གྱི་
 ས་ཆ་གང་ཡིན་ཡང་ཁ་ཡ་མི་བྱེད། གདོང་དམར་པོར་གྱུར་པའི་ཐེག་ས་སིའི་མི་དེ་
 ཚོས་ལ་བྱས་མ་སོང་ལ། འབར་བཞིན་པའི་ལམ་ཟུར་ནས་བེལ་འཛུབ་གྱིས་བྱིན་
 སོང་། ང་ཚོ་གོང་དེའི་སྟོ་ཕྱོགས་གྱི་ལམ་ཆེན་སྟེང་དུ་ཞོགས་ངའི་ཆེད་དུ་བཀག་པ་
 ཡིན། ང་ཚོ་སྐར་ཡང་ལམ་དུ་ཞུགས་ཏེ་ཐེག་ས་སི་མངའ་སྡེའི་དགྱིལ་སྟོང་ལྟ་སུའི་
 ཁོ་ལི་མན་གོང་དང་། ལྷི་རེ་ཏེ་གོང་ལ་གཏད་ནས་བྱིན་སྐབས་ས་རུབ་རྒྱ་ནི་མེལ་ལེ་
 ས་ཡ་མང་པོའི་ས་རོལ་དུ་ཡོད་པ་ལྟར་སྐྱང་ལ། འདིར་ཡོད་པ་ནི། ལྷ་ཕྱུང་སྐྱེས་པའི་
 ས་ཚོང་ཁོང་དུ་རྒྱ་དཀོན་པའི་རྒྱ་ཕན་ཞིག་གི་ཉེ་འགམ་དེར་མཚམས་རེར་ཁང་པ་རེ་
 མཐོང་རྒྱ་ཡོད་ཅིང་། ལམ་ཁ་གོལ་ཆེ་མེལ་ལེ་ལྷ་བཅུ་ལྷག་གིས་བསྐྱོར་དགོས་སའི་
 ལམ་ཁ་དང་། རྫོགས་མཐའ་མེད་པའི་ཚ་བ་བཅས་འདུག “ས་སག་ཅན་གྱི་མེག་སི་
 ཁོ་ནི་ལམ་ཐག་ཏེ་ཅང་རིང་།” ཇི་ན་ནི་རྒྱབ་གྱི་རྒྱབ་སྐྱོགས་སུ་བསྐྱད་དེ་གཉིད་མ་
 སད་གྱིས་བཤད། “དེས་ན། ལྷམ་རྒྱུང་རྒྱང་ས་འཁོར་འདི་ལུ་མཐུད་བརྒྱག་རྒྱགས་ཡ།
 མོ་གསར་ཚོ། ས་སྟོད་ལ་སྐྱེབས་སྐབས་ང་ཚོས་མེག་སི་ཁོའི་སུ་མོ་ཚོ་ལ་འོ་བསྐུལ་
 གྱི་ཡོད་གྱི་རེད། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྐྱེད་གྱིས་ལྷམ་རྒྱུང་རྒྱང་ས་འཁོར་འདི་ལ་ཁ་བརྗེ་
 བྱེད་ཤེས་པ་དང་། མོ་དང་ལྷུང་དུ་འགྲོགས་ཤེས་ཚེ། རྒྱང་ས་འཁོར་སྐྱོར་ད་རྟགས་ཅན་
 འདི་རྒྱག་ཐུབ་ཡ། དེ་ལས་གཞན་ནི་རྒྱང་ས་འཁོར་འདིའི་རྒྱབ་དོས་དེ་ཚོ་མར་ཟགས་

གཤམ་འདུག་མོད་ཀྱང། ང་ཚོ་ཕ་གིར་མ་འགྱོར་བར་དུ་དེའི་སྐོར་ལ་སེམས་སྒྲུབ་མ་
བྱེད།” ཁོ་སྐོར་ཡང་གཉིད་དུ་ཡུར།

ངས་རྒྱངས་འཁོར་གྱི་ཁ་ལོ་སྒྲངས་ཏེ་སྐྱེ་རེ་རྟེན་རིག་སི་ལྷར་ག་གྲོང་བྱིར་ཕྱོགས་
ལ་བརྒྱགས། འདི་ནས་སྐར་ཡང་ངས་རང་ཉིད་གྱི་ས་ཁྲ་རྟིང་པ་དེར་སྣོན་རྟགས་
རྒྱག་གི་ཡོད། འདི་ནི་ ༡༩༧༩ ལོའི་ཞོགས་པ་ཞིག་ལ་ངས་མེ་རི་ལུ་ཡི་ལག་པ་ནས་
བརྒྱང་སྟེ་ཕྱིན་པའི་ས་ཆ་དེ་ག་རང་རེད། མེ་རི་ལུ་གང་དུ་ཡོད་དམ། “བྱས་ཡ།” རེན་
གྱིས་མི་ལམ་གྱི་ནང་ནས་དེ་སྐད་ཟེར། ངའི་ཚོད་དཔག་ལ་ཁོང་གིས་སྐྱེ་རེ་སི་ཁོ་
གྲོང་བྱིར་གྱི་རྗེ་རི་རོ་ལ་དབྱེད་ས་དང་། ཡང་ན་མེག་སི་ཁོའི་ཞབས་བྲོ་མམ་སྟོའི་
སྐོར་གྱི་གཉིད་ལམ་གཏོང་གི་ཡོད་གྱི་རེད། སི་ཐན་གྱིས་ཅིག་བཤད་བཤད་ལ་
སྟོད་ཀྱིན་འདུག་ རེན་གྱིས་སྔ་ལུ་བ་དེར་ཁོང་ལ་བསུན་གཙོར་བྱས་པ་རེད་ལ། ད་ནི་
ཁོས་གཏན་ནས་མཚམས་འདྲི་ག་ས་མ་རེད། ད་ཆ་ཁོ་ནི་དབྱིན་ཡུལ་དུ་ཡོད་ཅིང་།
རྒྱལ་ས་ལོན་ཁོན་ནས་གྲོང་བྱིར་ལེ་མར་སྐུལ་ཞེས་པ་ལ་འགྲོ་བའི་དབྱིན་ཡུལ་གྱི་
ལམ་ཆེན་དེ་ཚོའི་ཐོག་ནས་རྒྱངས་འཁོར་རྒྱག་བསྐྱོད་བྱེད་ཚུལ་དང་འབྲེལ་ནས་
བཤད་ཅིང་། དེ་དང་མཉམ་དུ་ཁོ་ནི་སྐྱེ་རིང་ལ་དོར་མ་རལ་པོ་གོན་ཡོད། བྱད་མཚར་
བའི་དབྱིན་ཡུལ་གྱི་ཁ་ལོ་པ་ཚོས་ཡུ་རོ་བ་གྱི་བར་སྐྱང་སྟོང་པའི་སྐྱན་ནག་གི་ཁྲོད་དུ་
རྒྱངས་འཁོར་ལ་སྟོད་བརྒྱག་པའི་སྐོར་བཤད། ཐེག་ས་སི་མངའ་སྡེའི་བྱང་རྒྱང་སྟོན་
པ་བསྐྱེད་མར་གཡུགས་པའི་རྒྱན་གྱིས་ང་ཚོ་ཚང་མའི་མིག་དམར་པོར་གྱུར་ཡོད། ང་
ཚོ་ཚང་མའི་གྲོད་པའི་ནང་དུ་དོ་རེ་ཡོད་ལ། ང་ཚོས་ང་ཚོ་སྟེངས་ལ་ཉེ་བཤེས་གྱི་
ཡོད། རྒྱངས་འཁོར་གྱིས་འདར་འདར་གྱིས་ཚོལ་བ་བྱས་ཏེ་མེལ་ལེ་བཞི་བརྒྱའི་རྒྱག་
ཚད་ཐོག་འགྲོ་བཞིན་ཡོད། རྗེ་རེ་རྟེན་རིག་སི་ལྷར་ག་གྲོང་བྱིར་ནས་ང་ཚོ་ཡངས་

596

པའི་རྒྱལ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཐང་ཆེན་དུ་མར་འབབ་མགོ་བརྩམས། འབྲུ་མེ་ལྷེབ་རྣམས་ནི་
 ང་ཚོའི་མདུན་ཤེལ་གྱི་ངོས་ལ་བརྟུགས་མགོ་བརྩམས། “སོ་གསར་ཚོ། ད་ནི་ང་ཚོ་
 ཚ་བའི་ཡུལ་ལ་འབབ་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། བྱེ་ཐང་གི་ཅི་གྲུ་དང་། རེ་ཁི་ལ་ཆང་། རླེག་ས་
 སི་མངའ་ལྗེའི་ལྷོ་ཕྱོགས་ངོས་སུ་འདི་ཙམ་ཞིག་ལ་འགྱུར་བ་དང་པོ་ཡིན།” རིན་གྱིས་
 མཚར་སྣང་དང་བཅས་བཤད། “དཔུལ་བ། མོ། འདི་ནི་ངའི་མདུན་པོ་དགུན་གྱི་སྐབས་
 ལ་ཡོང་ས་དེ་རེད། རྒྱང་ཚད་གཡོ་ཅན་ལ།”

སློབ་ཕྱིར་དུ་ང་ཚོ་ནི་མེལ་ལེ་ལྷ་ཡི་རྒྱང་ཐག་ཡོད་པའི་རི་བོ་ཞིག་གི་འདབས་སུ་
 གོ་ལའི་ཚ་ཡུལ་གྱི་ཚ་བའི་ནང་དུ་འཇུག་ཚར་འདུག་ལ། མདུན་ཕྱོགས་ནས་ང་
 ཚོས་སུན་ཨན་ཁོ་ནི་འུ་གོང་ཁྱེད་ཀྱི་སློབ་འོད་མཐོང་། ངོ་མ་བཤད་ན་ས་ཆ་འདི་
 དག་ཚང་མ་སློན་མ་མེག་སི་ཁོའི་ཁོངས་གཏོགས་ཡིན་པ་དེའི་ཚོར་བ་ཞིག་སྐྱེབས་
 ཡོང་གི་འདུག ལམ་འགྲམ་གྱི་ཁང་པ་རྣམས་ནི་མི་འདྲ་བ་ཞིག་རེད་ལ། ལྷུ་མ་ལྷུག་
 ས་ཚིགས་རྣམས་ལ་ནི་སློབ་བཞུ་ཉུང་ཞིང་རྙིང་གོག་རེད། རིན་གྱིས་དགའ་སྟོན་དང་
 བཅས་སྐྱངས་འཁོར་ཁ་ལོ་འཇུག་ཏེ་ང་ཚོ་སུན་ཨན་ཁོ་ནི་འུ་གོང་ཁྱེད་ལ་ཕྱིན་པ་
 ཡིན། ང་ཚོ་ནི་ལྷོ་ཡུལ་གྱི་མེག་སི་ཁོའི་སྤྱིལ་ཁང་རྙིང་གོག་རྣམས་ལ་འོག་ཁང་མེད་
 ཅིང་། སློ་འགྲམ་དུ་འཇུག་འགྲུལ་རྒྱུ་སྐྱེགས་རྙིང་གོག་ཅན་བཞག་ཡོད་སའི་གོང་
 རྙིང་མེད་བ་ཞིག་ནས་ནང་དུ་འཇུག། ང་ཚོས་སྤྱིལ་ལྷུག་ས་ཚིགས་རྒྱབ་པོ་ཞིག་ཏུ་
 ལྷོ་འཚོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ཡིན། ཁང་ལྷན་གྱི་ངོས་ནས་དཔུངས་པའི་སློབ་བཞུའི་ཤེལ་
 ཏོག་ཚ་བོ་ལ་གོང་གསེབ་ཀྱི་དབྱར་ཁའི་འབྲུ་རིགས་བཏབ་ནས་ནག་པོར་གྱུར་པ་
 དེ་དག་གི་འོག་ཏུ་མེག་སི་ཁོའི་མི་རྣམས་ནི་ལངས་ཏེ་གཡས་འཁོར་གཡོན་འཁོར་
 བྱེད་བཞིན། ལྷོ་འགྲུལ་གི་སྐྱེམ་ལ་མར་བསྐྱབས་ནས་སྤྱི་རག་གི་ཤེལ་དམ་སྐྱངས་

ཏེ། ཚོང་ཁང་བདག་པོ་ལ་སྒོར་མོ་གཡུག་བཞིན་བསྐྱད་འདུག། བྱིས་ཚང་དང་བྱིས་
 ཚང་བྱས་ཏེ་དེ་ལྟར་འཁོར་ནས་སྡོད་ཀྱི་འདུག། གཡམས་གཡོན་ཚང་མ་ལ་སྐྱུལ་ཁང་
 དང་། ཡལ་ག་ཐུར་དུ་དབྱངས་པའི་ཤིང་སྡོད་རིགས་འདུག་ལ། ཤིང་སི་ན་མོན་ནམ་
 ཤིང་ཚ་ཞེས་པའི་དྲི་མ་མངར་མོ་ཞིག་ཁྱབ་འདུག། མེག་སི་ཁོ་པའི་བྱ་མོ་ལོ་ཚུང་སྟོ་
 འཚུབ་བེ་བ་རྣམས་བྱ་རྣམས་ལ་འགྲོགས་ནས་བསྐྱེབས་བྱུང་། “ཉོ་ཉོ།” རྒྱུ་གྱིས་རྒྱུ་
 བརྒྱབ། “སི། མ་ཉ་ན། ཁོ་རེད། རྗེས་མ།” ཟེར། རྒྱུགས་གང་ས་ནས་རོལ་དབྱངས་ཀྱི་
 སྒྲ་མཚེད་ཡོང་ལ། རོལ་དབྱངས་སྣ་ཚོགས་པ་རེད། སི་ཐན་དང་རེད་གཉིས་ཀྱིས་སྐྱི་
 རག་ཤེལ་དམ་འགའ་འཐུངས་ཏེ་བཟེ་བར་གྱུར། ང་ཚོ་ནི་པལ་ཆེར་ཨ་མེ་རི་ཀའི་
 ཕྱི་རོལ་ཏུ་སྐྱེབས་ལ་ཁང་བྱེད་མོད་འོན་ཀྱང་ད་དུང་ཡང་ཨ་མེ་རི་ཀའི་ནང་དུ་ཉན་
 ཉན་ཡོད་ལ། དེ་ཡང་ཉ་ཅང་ཚོད་ཤོས་ཡིན་པའི་དཀྱིལ་དེ་ན་ཡོད། རྒྱངས་འཁོར་
 འདུད་ལྷགས་འཕར་མ་བསྐྱར་བ་རྣམས་འཕུར་ཏེ་ཕྱིན་སོང་། ཨ་ཉ་ཉ། སན་ ཨན་
 བོ་ནི་ཏུ་གོང་ཁྱེར་ལ།

598

“ད་ཁོ་རེ། ང་ལ་ཉོན་དང་། ང་ཚོ་སན་ ཨན་བོ་ནི་ཏུ་གོང་ཁྱེར་དུ་ཚུ་ཚོད་ཁ་ཤས་
 ལ་འཁོར་ནས་འདུག། ང་ཚོ་ཕྱིན་ནས་སི་ཐན་ཀྱི་དབྱང་པ་ལ་སྐྱབ་ཁང་ཞིག་འཚོལ།
 དེ་ནས་བྱིད་དང་ང་། སལ་བཅས་གཡམས་གཡོན་དུ་འབྱམས་ནས་སྲང་ལམ་དེ་ཚོར་
 ལྟད་མོ་ལྟ། ལམ་ཁའི་པར་རྒྱུགས་ཀྱི་ཁང་པ་དེ་ཚོ་ལ་ལྟ། བྱིད་ཀྱིས་ཐད་ཀར་ཁང་
 པའི་ནང་གི་མདུན་ཁང་དང་། བྱ་མོ་མངོས་མ་དེ་ཚོས་བཅེ་དུང་རོ་མ་ཞེས་པའི་
 དུས་དེབ་བརྒྱང་ནས་ཉལ་བསྐྱད་ཡོད་པ་མཐོང་གི་རེད། ཨོ་ཉོ། ཤོག་ལ། ད་འགོ།”

ང་ཚོས་སྐྱབ་ཁང་གང་དུ་ཡོད་མེད་འདྲི་ཞོར་ཁ་རྒྱུགས་མེད་པར་རྒྱངས་འཁོར་
 བསྐྱར་ནས་ཏོག་ཚམ་བསྐྱད་པ་ཡིན། གོང་ཁྱེར་དཀྱིལ་ལ་ཉེ་བའི་རྒྱུགས་སུ་བརྒྱུད་ཆེ་

བ་དང་ཨ་མེ་རི་ཀའི་ས་ཆ་ཡིན་བཟོ་དོད་པོ་འདུག དེ་ཡང་མཐོ་ཚད་འབྲིང་ཅམ་
 ཏུ་ཡོད་པའི་ཁང་བརྟེན་ས་དང་། སློག་འོད་ཁྲ་ཆིལ་ལེར་བྱེད་པ། རྒྱལ་ཡོངས་རང་
 བཞིན་གྱི་སྤྲོན་ཚོང་ཁང་སོགས་འདུག འོན་ཀྱང་འབྲུལ་བཞུད་དོད་མཁ་གྱི་ཁྲིམས་
 ཡིག་མེད་པ་ཇི་བཞིན་གྲོང་ཁྱེར་བྱར་གྱི་སྤྲོན་ནག་ཁྲོད་ནས་འཁོར་རྒྱམས་
 རབ་བཞིན་འདུག ང་ཚོས་རྒྱངས་འཁོར་དེ་སྤྲོན་ཁང་ཞིག་གི་སློང་འགྲམ་ཏུ་བཀག་
 ཅིང་། ང་དང་སི་ཐན་གཉིས་ནང་ཏུ་སོང་ནས་ཚོད་ལྗོངས་སྤྱོད་བརྟེན་སྤྲོན་པ་ཞིག་ལ་
 བྱག་པའི་སྐབས་དེར་ཁྱིམ་ལུང་ཏུ་བསྐྱེད་ནས་གྲོན་པ་བརྗེས་སོང་། སྤྲོན་ཁང་གི་འདུ་
 འཛོམས་ལྟེ་གནས་དེ་ནི་མེག་སི་ཁོའི་བྱུང་མེད་ཀྱིས་ཁེངས་འདུག དེ་ཚོའི་ཁ་ཤས་ནི་
 རྒྱལ་མ་རེད། ཁ་ཤས་ནི་ནད་པ་རེད། ཡང་ན་རང་གི་བྱིས་པ་རྒྱུང་རྒྱུང་ནད་པ་དེ་ཚོ་
 ཁྲིད་ཡོང་འདུག དེ་ནི་ཡིད་སློབ་བཞིག་རེད། ངས་ཐེར་རེ་ལས་ངན་མ་དེ་བྲན་བྱུང་ལ།
 མོས་ད་ལྟ་ཅི་ཞིག་བྱེད་གྱིན་ཡོད་མེད་སྟོར་ལ་བསམ་སློབ་བྱང་བ་ཡིན། སི་ཐན་ནི་
 རྒྱུང་བརྟེན་སྤྲོན་པ་དེ་ཡོང་ཡོང་བར་ཏུ་རྒྱ་ཚོད་གཅིག་སྡིལ་པོར་རྒྱག་དགོས་འཁེལ་
 སོང་། སྤྲོན་པ་དེས་ཁོང་གི་དཔུང་པ་རྒྱངས་ཡོད་པ་དེ་ལ་བལྟས་སོང་། ཁོའི་མ་དེ་ལ་
 མིང་ཞིག་འདུག་ཀྱང་ང་ཚོ་སྤྲོན་ཀྱང་མིང་དེའི་སྤྱི་འདོན་པའི་རྩོལ་བ་བྱས་མེད། ཁོང་
 ཚོས་ཁོ་ལ་འགོག་སྤྲོན་གྱི་ཁབ་ཅིག་བརྒྱབ་སོང་།

བར་འདིར་ཁྱིམ་དང་དེད་གཉིས་ནི་སན་ ཨན་ཐོ་ནི་ཏུ་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་མེག་སི་ཁོ་
 ཡི་མི་སློད་སའི་སྲང་ལམ་ལུལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཡིན། སྲང་ལམ་དེ་ལ་ནི་དྲི་ངད་ལྡང་ཞིང་
 མཁའ་རླུང་འཇམ། ངས་ཤེས་པའི་ཁྲོད་ནས་རླུང་འཇམ་ཤོས་དེ་རེད། ད་ཏུང་སྤྲོན་
 བཀག་དང་སློག་གྱུར། ཟེར་རྒྱ་ཅན་དེ་འདྲ་ཞིག་རེད། ཟ་ཟེའི་སྤྲོ་སློག་པའི་སྤྲོན་ནག་
 གི་ཁྲོད་ནས་སློབ་ཏུ་མཁོ་རས་དཀར་པོ་གྲོན་པའི་བྱ་མོ་འགའ་ཞིག་མངོན་བྱུང་།

འཛིན་པའི་འཇམ་མཁུ་ལོ་ཚོའི་རྗེས་དེད་ཅིང་སྐྱད་ཆ་ཚོག་གཅིག་མ་བཤད། “ཨ་མ་མ།
 འདི་ལ་ནི་ཅི་གང་ཡང་བྱེད་པོད་པ་མི་འདུག ཉ་ལས་པ་རེད།” ལོས་ཤུབ་བཤད་
 བྱས། “ད་ནི་འཇམ་མཁུ་འགོ་ལ། ཚང་མ་ལ་ལྟ་བར་བྱེད། ལྟོས་དང་། ལྟོས་དང་།
 སན་ཨན་ཐོ་ནེའུ་གོང་ཁྱེད་གྱི་པོལ་སྟོ་ལོའི་སྤྱིལ་ཁང་འཇིགས་པོ་ཞིག་བེད། ང་ཚོ་
 ཕྱིན་པ་ཡིན། སུ་བཅུ་སྐོར་ཞིག་ཅོག་ཅོ་གསུམ་གྱི་སྟེང་ནས་པོལ་སྟོ་ལོ་ཚེ་བཞིན་
 འདུག་ལ། ཚང་མ་མེག་སི་ལོའི་མི་རེད། འཛིན་དང་དེད་ཀྱིས་ཁྱེད་ལ་ལྟོས་པོལ་སྟོ་བཞིན་
 ཉོས་ཤིང་། རོལ་དབྱངས་གཏོང་སྐྱེས་གྱི་ནང་དུ་སྐྱར་མ་སྤྱུགས་ནས་མི་ནག་སྟོ་སྟོ་
 བ་ཤི་ཡོན་ནི་སྤུ་སྤུ་སི་ཉ་རེ་སི་དང་། ལ་ཡོན་ནེལ་ཉ་མ་ཐོན། ལག་ལེ་མི་ལིན་འེར་
 བཅས་ལ་མཉན་ནས་མཚོང་སྤྱིང་བྱས་པ་ཡིན། སྐབས་དེ་དུས་འཛིན་གྱིས་ང་ལ་གཟུབ་
 གཟུབ་བྱོས་ཞེས་བཤད་བྱུང་།

600

“རོལ་ཅིག ད་ནི། ཁྱེད་གྱི་མིག་ཟུར་ནས་རོལ་ཅིག ང་ཚོས་མེ་མོ་ནེས་རང་གི་
 རྒྱུང་མ་ཡི་སྟེ་ཁྱེད་ལོ་སྐོར་ནས་རོལ་དབྱངས་གཏོང་བ་ཉན་བཞིན། ད་དུང་ཁྱེད་ཀྱིས་
 བཤད་པ་བཞིན་གྱི་ཆེས་འཇམ་ཤོས་གྱི་རྒྱུང་དེའི་དྲི་མ་སྟོ་མ་བཞིན། བྱིས་པ་དེ་ལ་
 ལྟོས་དང་། ཅོག་ཅོ་དེ་ན་པོལ་སྟོ་ལོ་ལ་བཞུ་བཞིན་པའི་སུ་ལ་ལོ་དེ། ཟ་ཁང་འདིའི་
 འཕྱ་སྟོང་གྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་བ་དེ། ལྟོས་དང་། ལོང་ནི་མི་ཚེ་རྗེས་པའི་རིང་འཕྱ་སྟོང་
 བྱ་ཡུལ་དུ་གྱུར་བ་རེད། མི་གཞན་པ་རྣམས་ལ་ནི་སྟོང་རྗེ་བེར་བ་ཞིག་ཡོད་པ་མ་རེད།
 འོན་ཀྱང་ལོང་ཚོ་ལོ་ལ་དགའ་བ་རེད།”

སུ་ལ་ལོ་དེ་ནི་གཟུགས་པོ་འཚོལ་བའི་མིའུ་སྤང་ཞིག་ཡིན་པ་གང་ཞིག་ལ། ཆེས་
 ཆེ་བ་སྟེ་ཉ་ཅང་ཐལ་ཆེ་བའི་དོ་གདོང་སྟོང་རྗེ་པོ་ཞིག་དང་ཉ་ཅང་ཆེ་བའི་མིག་
 འབྲས་གཉིས་ལ་གཤེར་ཁྱེད་དང་བཅས་པའི་འོད་ཆེས་ཆེས་བྱེད། “ཁྱེད་ཀྱིས་མཐོང་

མ་སོང་ངམ། སལ། འཛམ་གླིང་གང་ས་ན་ལོ་རྒྱུས་གཅིག་པ་ཡིན་པའི་སུན་ཞན་ཐོ་
 བྱིན་གྲོང་ཁྲིའི་གྲི་མེག་སི་ཁོའི་ཐོམ་སི་ན་ར་ལ་ཞིག་འདུག། ཁོང་ཚོས་ཁོའི་རྒྱུ་ལ་
 སློ་ལོའི་དབྱུག་པས་གཞུ་ཡི་ཡོད་དམ། ཉ་ཉ་ཉ། ཁོ་ཚོའི་གང་མོ་ལ་ཉོན་དང་། བྱིང་
 གྱིས་ལྟོས་དང་། ཁོས་རྗེད་མོ་འདི་ལ་རྒྱལ་འདོད་བྱེད་ལ། ཁོས་རྒྱལ་བཞི་བཅུ་གས་
 འདུག ལྟོས་ཨ། ལྟོས་ཨ། ང་ཚོས་བལྟས་ནས་སྤོད་སྐབས་ལྟ་འདྲ་བའི་མིའུ་ཐུང་ན་
 གཞིན་དེས་རྗེག་དོས་ལ་བརྒྱབས་འཕེན་གྱིས་གཞུས་སོང་། སློ་ལོ་འཇུ་ལ་མ་སོང་། མི་
 གཞན་ཚང་མས་ཀྱ་ཚེར་བརྒྱབ་སོང་། “ཨོ་ཁོ་ལྷོ།” རེན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད། “ད་ལྟོས་
 ཨ།” ཁོ་ཚོས་བྱིས་པ་རྒྱུང་རྒྱུང་དེའི་མཛིང་པ་ནས་བརྒྱབ་སྟེ་རྗེད་མོའི་རྒྱུ་ལ་ཉུ་གཡས་
 གཡོན་དུ་གཡུག། ཁོས་སྐད་ངན་ཅིག་བརྒྱབ་སོང་། ཁོ་མཚན་མོའི་ཁྲོད་དུ་གོམ་པ་
 བརྒྱབ་ནས་ཕྱིན་སོང་། འོན་ཀྱང་བརྗེད་ཅིང་ཡིད་དུ་འོང་བའི་ཕྱིར་བལྟས་ཤིག་བྱས་
 ཏེ་ཕྱིན་སོང་། “ཨོ་ཁོ་ལྷོ། ངས་བྱིས་པ་རྒྱུང་རྒྱུང་སྟེ་རྗེ་བོ་དེ་དོ་ཤེས་ན་འདོད། ཁོས་ཅི་
 ཞིག་བསམ་གྱི་ཡོད་པ་དང་། ཁོ་ལ་བུ་མོ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡོད་པ་ཤེས་ན་འདོད། ཨོ་ཁོ་
 ལྷོ། ང་ནི་མཁའ་རྒྱུང་འདིའི་ནང་དུ་བཟེ་འདུག” ཟེ། ང་ཚོ་ཕྱི་ལོགས་སུ་འབྱུངས་
 ཤིང་། ལུན་པ་རུབ་ཅིང་སྒོག་གྱུར་ཡིན་པའི་ཁང་ཤར་འགའ་ཞིག་ལ་སྐྱུལ་བ་ཡིན།
 སློ་ལྷོ་གི་རྩ་སྐད་རྣམས་ཀྱི་རྒྱབ་དུ་ཉ་ལམ་ནགས་ཚལ་ཞིག་དང་མཚུངས་པའི་ར་
 སྐྱོར་དང་བཅས་ཁང་པ་གངས་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་འདུག་ལ། ང་ཚོས་མདུན་ཁང་གི་
 བུ་དུ་ཡོད་པའི་བུ་མོ་རྣམས་དང་། དེ་བཞིན་ཁང་པའི་སྐོ་མཚོར་དུ་ཡོད་པའི་བུ་
 མོ། རྩ་སྐད་གི་ཁྲོད་དུ་བུ་དང་ལྟན་དུ་ཡོད་པའི་བུ་མོ་སོགས་འབྱུག་ཅམ་མཐོང་བྱུང་།
 “ངས་སུན་ཞན་ཐོ་བྱིན་གྲོང་ཁྲིའི་ཐོམ་གྱིས་རྒྱུ་ལ་དེ་གཏན་ནས་ཤེས་མ་སོང་
 ལ། ད་མེག་སི་ཁོ་དེ་རི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་པ་ལ་བསམ་སྟོ་ཞིག་ཐོངས་དང་། ད་འགྲོ་ལ།

ད་འགོ། ང་ཚོ་སྐར་ཡང་སྐྱེན་ལང་དུ་མཚོན་གས་པོར་ལོག་སེ་ཐབ་ནི་ག་སྐྱིག་རེད་ལ།
ལོས་ད་ཇི་བཟང་ལ་ཕྱིན་འདུག་ཟེ། ང་ཚོས་ལོ་ལ་འཕུད་དེ་ང་ཚོས་ཅི་ཞིག་བྱས་
པ་ཚང་མ་བཤད་པ་ཡིན།

དེ་ནས་ད་ལྟའི་ཚེ་ལ་ང་ཚོ་ནི་རྩེ་འཕྲུལ་ཅན་གྱི་ས་མཚམས་ལ་བྱུག་གི་བར་དུ་
མཐུག་མཐའི་མེལ་ལེ་བརྒྱ་དང་ལྔ་བརྒྱ་ཡོད་པ་དེ་ལ་བཤོད་རྒྱའི་ག་སྐྱིག་ཨང་གསར་
ཡིན། ང་ཚོ་སྐར་ལ་ལོར་ནང་དུ་མཚོངས་ཤིང་དེ་ནས་ཐོན་ཕྱིན་པ་ཡིན། ད་ནི་ང་
རང་ཉ་ཅང་ཐང་ཆད་འདུག་སྟབས། རྒྱུ་ལེ་གོང་ཁྱེད་དང་། ཨིན་སི་ནེལ་གོང་ཚོ་
བརྒྱད་ནས་ལ་རེ་འོ་གོང་ཁྱེད་ལ་མ་སྐྱེབས་བར་དུ་གཉིད་ཤོར་འདུག་ལོང་ཚོས་
ནམ་སྐད་གྱི་རྩེ་ཚོད་གཉིས་པ་ལ་སྐྱི་ཐབ་ཅིག་གི་སྐོ་འགམ་དུ་སྐར་ལ་ལོར་འགོག་
བཞིན་པ་དེའི་བར་དུ་ང་གཉིད་སང་མ་སོང་། “ཨ་ཡོ།” རྒྱེ་གྱིས་དབུགས་རིང་ཞིག་
བཏང་ནས། “ཐྱིག་ས་སི་མངའ་སྡེའི་མཐའ། ཨ་མེ་རི་ཀའི་མཐའ། ད་ནི་ང་ཚོ་ལ་
ས་འདི་ཆ་མེད་རེད།” ཟེ། ཉ་ལས་པའི་ཚ་བ་ཆེན་པོ་འདུག་ལ། ང་ཚོ་ཚང་མ་ལ་
རྩལ་རྒྱ་ནི་བོ་གང་རེ་བཟུང་གི་འདུག་ཕྱོགས་གང་སར་ཡོད་པའི་སྐོག་གི་ཤེལ་ཏོག་
སྟེང་དུ་འབུ་མེ་སྟེང་དུང་ཕྱུར་དང་དུང་ཕྱུར་འཚང་ཡོང་བ་དེ་མ་གཏོགས། འདི་
ན་མཚན་གྱི་ཟེལ་བ་ཡང་མི་འདུག་ལ་རྒྱུང་བུ་ལམ་གང་ཡང་མི་འདུག་ འབྲིས་ན་
ཡོད་པའི་གཙང་པོ་རིའུ་རྩ་རན་ཤེ་ཡི་འདམ་རྒྱི་ངར་མ་ཞིག་བྱས་འདུག་གཙང་པོ་
འདི་གང་དང་ལྡང་བའི་རོག་ཁི་རི་རྒྱུད་གྱི་སྡོངས་ནས་མཚོད་དེ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ལྟ་ན་
སྟུག་པའི་ལུང་བ་རྣམས་བརྒྱད་ནས་རང་གི་ཚ་ངར་དང་བཅས་མི་སི་སི་ཕེ་ཡི་འདམ་
དང་འདྲིས་ནས་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་འབབ་པ་རེད།

ལ་རེ་རྩོད་མྱོང་བྱེད་ཅི་ཞོགས་པ་དེ་ལ་སྤྲིག་ཅན་གྱི་མྱོང་བྱེད་ཞིག་རེད། ལྷ་གཏོང་
 རྐངས་འཁོར་གྱི་ཁ་ལོ་བ་སྣ་ཚོགས་པ་དང་ས་མཚམས་འཇུག་མཁུ་གྱི་ཅིག་ཀྱང་
 [མེག་སི་ལོའི་མི་ལ་གོ་]དེ་ཚོ་འཁོར་ནས་གོ་སྐབས་ཤིག་ལ་སྐྱུག་བཞིན་འདུག་གོ་
 སྐབས་མང་པོ་ཡོད་པ་མ་རེད་ལ་ཏུ་ཅང་རྗེས་ལུས་ཐེབས་ཟིན་པ་རེད། འདི་ནི་ཨ་མེ་
 རི་ཀའི་རྒྱལ་ཁབ་གྱི་མདོ་དང་ཐ་ཤལ་དེ་རེད་ལ། མི་ངན་ཁྲམ་ཀན་ཚོ་ཐེམ་ས་རེད།
 རྩ་མ་ཚང་བའི་མི་རྣམས་འདིར་ཡོང་ནས་ས་ཆ་བྱེ་བྲག་པ་གཞན་ཞིག་ལ་མ་ཤེས་
 མ་ཚོར་བའི་ཐོག་ནས་སེམ་འཇུག་བྱེད་ས་རེད། བྱག་ཚོང་གི་ཚོང་བོག་རྣམས་སུ་
 རམ་གྱི་འི་མ་ངར་མའི་ཁྲོད་དུ་བསྐྱལ་ཡོད་ལ། ཉེན་རྟོག་པ་རྣམས་ནི་གདོང་མདོག་
 དམར་པོར་གྱུར་ཅིང་དོ་གནས་ཏུ་ལ་རྒྱས་བརྒྱན་འདུག་ཁེངས་བྲེགས་མི་འདུག་ཟ་
 ཁང་གི་ཞབས་ཁུ་མ་རྣམས་ནི་རྗེས་པོ་དང་སྐྱུག་མེར་ལང་བ་ཞིག་འདུག་དེའི་རྒྱབ་
 ཅམ་ན་བྱེད་ཀྱིས་རྐབས་ཆེ་བའི་མེག་སི་ལོ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་པོ་གནས་ཡོད་པའི་
 ཚོར་བ་ཞིག་བྱེད་ལ་ཡོང་ཞིང་། མཚན་མོའི་ཁྲོད་དུ་བག་ལེབ་ཁོར་ཏི་ལ་སེ་ཞེས་པ་
 དུང་སྐྱར་མང་པོ་བསྐྱེགས་ནས་དུ་བ་ཐོན་བཞིན་པ་ཏུ་ལམ་བྱེད་ཀྱིས་སྣོམ་ཐུབ་པ་
 འདུག་དོ་མ་མེག་སི་ལོ་རྒྱལ་ཁབ་ནི་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་པའི་སྐོར་ང་ཚོས་ཤེས་གྱི་མེད།
 ང་ཚོ་ནི་སྐར་ཡང་རྒྱ་མཚོ་དང་ཁད་མཉམ་པའི་ས་ཆ་ན་ཡོད། ང་ཚོས་ཞོར་ཟས་ཤིག་
 ཟ་ཅིས་བྱས་སྐབས་ང་ཚོས་མིད་ཐུབ་གྱི་མི་འདུག་གང་ལྟར་ཡང་ལམ་བོའི་ཆེད་ངས་
 ཞོར་ཟས་དེ་ཤོག་གྱུར་གཅུད་པ་ཡིན། ང་ཚོ་ནི་ཡིད་སྐྱུག་ཅིང་སེམས་སྐྱོ། འོན་ཀྱང་
 ང་ཚོ་གཅོད་པོ་ཞིག་གི་སྟེང་ནས་ཟམ་པ་ལ་མཚན་ཅན་ཞིག་བརྒྱལ་བ་དང་། ང་ཚོའི་
 རྐངས་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་དེ་མེག་སི་ལོའི་ས་ཐོག་ནས་འཁོར་བ་དེའི་རྗེས་ནས་ཚང་
 མ་ལ་འགྱུར་བ་ཐེབས་སོང་། འོན་ཀྱང་འདི་ནི་མཐའ་མཚམས་ཉེན་རྟོག་པས་བརྟག་

དབྱུང་སྒྲིབ་དུ་འགྲོ་སའི་འཁོར་ལམ་དེ་ལས་གཞན་ཅི་ཡང་མ་རེད། སྲུང་ལམ་དེའི་
ཕ་རོལ་ནས་མེག་སི་ཁོའི་ས་ཆ་མགོ་རྒྱུགས་པ་རེད། ང་ཚོས་མཚན་སྣང་དང་བཅས་
བསྟན། ང་ཚོ་རྣམས་ལོང་བ་ཞིག་ལ། ས་ཆ་འདི་དངོས་གནས་མེག་སི་ཁོ་དང་གཅིག་
པ་གཅིག་རྒྱུང་རེད་འདུག ཉ་ག། ད་ནི་ཞོགས་ཀའི་རྒྱ་ཚོང་གསུམ་པ་རེད། ལྷ་ལྷ་དང་
དོར་མ་དཀར་པོ་ཁྱོན་པའི་མི་མང་པོ་ཚོང་ཁང་དག་གི་སྒོ་འགྲམ་རྙིང་ཤོག་དག་ཏུ་
བཅུ་སྒྲོར་དང་བཅུ་སྒྲོར་བྱས་ཏེ་ཉལ་ནས་བསྐྱད་འདུག

“སྟོན་དང་། ས་གིའི་བུ་མོ་སྟིང་རྗེ་མོ་དེ་ཚོར།” རིན་གྲིས་ཤུབ་བཤད་བྱས། “ཉུའུ”
ཁོས་དབྱུགས་ག་ལེར་བརྒྱབས་ནས། “སྐྱུགས་ཨང་། སྐྱུགས་ཨང་།” ཟེར། མེག་སི་
ཁོའི་ལས་བྱེད་པ་དེ་ཚོས་འཇུག་དཔྱད་བཞིན་ཚུར་བསྐྱེདས་ནས་ང་ཚོས་ཅ་ལག་
རྣམས་ཕྱིར་བཏོན་ན་འགྲིག་གམ་ཞེས་གྲས་ཞབས་གྲིས་བཤད་སོང་། ང་ཚོས་བཏོན་
པ་ཡིན། ང་ཚོས་ཕར་ཕྱོགས་གྱི་སྲུང་ལམ་ལས་མེག་རྒྱུར་ལེན་སྐབ་གྱི་མི་འདུག ང་
ཚོ་ནི་ས་གི་ལ་བརྒྱུགས་ནས་སོང་སྟེ་ཡ་མཚན་ཆེ་བའི་མེག་སི་ཁོའི་སྲུང་ལམ་ཁོད་
དུ་བོར་རྒྱ་བྱུང་ན་བསམ་བཞིན་ཡོད། འདི་ནི་མེག་སི་ཁོའི་གོང་ཁྱེར་ནེ་སྐུ་ལ་རེ་
རྒྱ་ཅམ་ཞིག་ཡིན་མོད། ང་ཚོ་ལ་ཆ་བཞག་ན་འདི་ནི་གནས་མཚོག་ལྟ་ས་དང་འདྲ་
པོ་འདུག “ཁོ་རེ། མི་དེ་ཚོ་ནི་མཚན་གང་ལ་ཉལ་མི་འདུག” རིན་གྲིས་ཤུབ་བཤད་
བྱས། ང་ཚོས་ང་ཚོའི་ཡིག་ཆ་རྣམས་འགྲིག་ཐབས་ལ་བྲེལ་བ་བྱས། ང་ཚོ་ས་མཚན་མས་
བརྒྱལ་བེན་ཡོད་སྟབས་རྒྱ་ཀའི་རྒྱ་མ་འཇུག་ཞེས་ཉེན་བརྟེན་བྱུང་སོང་། མེག་སི་ཁོ་པ་
དེ་ཚོས་རྒྱུད་ལུག་གི་ངང་ནས་ང་ཚོའི་ཅ་དངོས་ལ་བསྟན་སོང་། ཁོང་ཚོ་ནི་ལས་
བྱེད་པ་ཞིག་དང་ཁྱོན་ནས་འདྲ་པོ་མི་འདུག ཁོང་ཚོ་ནི་ལེ་ལོ་ཅན་དང་ཉམ་རྒྱུང་
རེད་འདུག རིན་གྲིས་ཁོ་ཚོ་ལ་ཅེར་ནས་ལྷ་རྒྱ་དེ་འགོག་སྐབ་གྱི་མི་འདུག ཁོང་ལ་

ཁ་འཁོར་ནས། “ལུང་པ་འདིའི་ནང་གི་ཉེན་རྟོག་པ་རྣམས་གང་འདྲ་ཡོད་པ་ལ་སྟོན་
དང་། ང་ཡིད་ཆེས་ཐུབ་གྱི་མི་འདུག” ཁོས་མིག་སྤུང་ནས་ “ངས་ཟླ་ལམ་གཏོང་གི་
འདུག” ཟེར། དེ་ནས་ང་ཚོས་སྒོར་མོ་བརྗེ་རྒྱའི་དུས་ཚོད་རབ་པ་རེད། ང་ཚོས་ཅོག་
ཅའི་སྤོང་ན་མེག་སི་ཁོའི་སྒོར་མོ་མེ་སོ་ཆག་པ་དང་ཆག་པ་ཡོད་པ་མཐོང་བྱུང་ལ།
ང་ཚོས་ཨ་རིའི་ཎོ་ལར་གཅིག་ལ་མེ་སོ་བརྒྱད་ཅུ་མ་ཞིག་ཡིན་པ་ཤེས་བྱུང་། ང་ཚོས་
རང་གི་སྒོར་མོའི་མང་ཆེ་བ་བརྗེས་ནས་དགའ་བཞིན་སྒོ་བཞིན་སྒོར་མོ་ཆག་པ་དེ་
ཚོ་སྐྱ་ལྷག་ཏུ་བརྗེས་པ་ཡིན།

ལེན་ལྷ་པ།

དེ་ནས་ང་ཚོས་ཁེངས་སྐྱེད་དང་མཚན་སྣང་བསྐྱེབས་ནས་མེག་སི་ཁོའི་ཡུལ་ལ་ཁ་
 གཏད་ནས་ཕྱིན་པ་ཡིན་ལ། དེ་དུས་མཚན་མོའི་ཁྲོད་དུ་མེག་སི་ཁོའི་སུ་མོ་བཅུ་སྟོར་
 ཞིག་གིས་རང་གི་གསང་བའི་ལྷ་འདབས་འོག་ནས་ང་ཚོ་ལ་ལྟ་བཞིན་འདུག་དེ་དག་
 གི་རྒྱབ་ན་རོལ་དབྱངས་དང་དེ་བཞིན་མཚན་གང་ལ་སྟོ་ཕྱེས་པའི་ཟ་ཁང་དག་གི་
 སྟོ་ནས་དུ་བ་འཕྱར་བཞིན་འདུག། “ཨ་ཏེ།” རེན་གྱིས་ཏ་ཅང་འཇམ་པོའི་ཐོག་ནས་
 ལུབ་བཤད་བྱས།

606

“ད་ཚར་སོང་།” མེག་སི་ཁོའི་ལས་བྱེད་པ་གཅིག་གིས་འཇམ་དམུལ། “སོ་གསར་
 ཁྲོད་ཚོ་ད་འགྲིག་ཚར་སོང་། ད་ཕེབས་རོགས། ཨ་ཏེ་ཁོ་ལ་ཕེབས་བསུ་བྲ། སྐྱིད་པོ་
 ཐོངས། སྟོར་མོ་ལ་བདག་པོ་རྒྱབས། རྐངས་འཁོར་བསྟོར་དུས་གཟབ་གཟབ་བྱོས།
 ངས་འདི་ང་སྟེར་གྱི་ངོས་ནས་ཤོད་གྱི་ཡོད། ངའི་མིང་ལ་དམར་པོ་ཟེར། མི་ཚང་མས་
 ང་ལ་དམར་པོ་རེད་ཟེར། དམར་པོ་བརྗོད་བཅད་ནས་ཡོང་རོགས། ཟ་མ་ཡག་པོ་
 ཟོ། སེམས་ཁུལ་མ་བྱེད། ཚང་མ་འགྲིག་ཡོད། ཨ་ཏེ་ཁོའི་རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་རང་རང་སྐྱིད་
 དུ་འཇུག་རྒྱ་ནི་དཀའ་ལས་ཁག་པོ་མ་རེད།”

“ཨོ་ཡ།” རེན་གྱིས་ངག་འདར་བཞིན་བཤད། དེ་ནས་ང་ཚོ་པར་ཕྱོགས་མེག་སི་
 ཁོའི་སྲང་ལམ་དུ་གོམ་པ་འཇམ་པོར་སྟོས་ཏེ་ཕྱིན་པ་ཡིན་ལ། ང་ཚོའི་རྐངས་འཁོར་
 བྱི་དེར་བཀག་བཞག་ཡོད། ང་ཚོ་དཔུང་པ་མཉམ་གཤིབས་གྱིས་སྟོག་འོད་སྟེག་པོ་
 གསལ་ལ་མི་གསལ་བ་དེའི་ཁྲོད་དུ་ཡོད་པའི་མེག་སི་ཁོའི་སྲང་ལམ་དུ་མར་ཕྱིན་པ་

ཡིན། མཚན་མོའི་ཁྲོད་དུ་ཀྱང་པོ་རྣམས་ནི་རྒྱབ་སྐྱོད་སྤྱོད་བསྐྱེད་འདུག་པ་དེ་ཚོ་
 བྱི་ཤར་ཕྱོགས་པའི་དུད་ནག་ལང་ཤོར་ཞིག་དང་། ཡང་ན་ལྷ་བ་འདྲ་པོ་འདུག་མི་
 སུ་གཅིག་གིས་ཀྱང་ང་ཚོར་ལྷ་བ་ཞིན་ཡོད་པའི་སྣང་བ་མི་སྣེར་མོད། འོན་ཀྱང་ང་
 ཚོས་ཅི་ཞིག་བྱས་ཚད་ཁོང་ཚོ་ཚང་མས་ཤེས་འདུག ང་ཚོ་གཡོན་ཕྱོགས་སུ་ཆེས་
 ཚེར་ད་ཀྱོགས་ནས་དུ་བ་འཕྱུར་བ་ཞིན་པའི་ཟ་ཁང་ཞིག་ལ་བྱིན་པ་དང་། དེ་ནས་
 ཨ་མེ་རི་ཀའི་ ༡༩༩༠ ལོ་བྱངས་ཀྱི་རོལ་དབྱངས་འཕྲུལ་སྐྱམ་ཞིག་གི་སྤྱོད་དུ་མེག་
 སི་ཁོའི་སྤྱི་ཐར་རོལ་དབྱངས་གཏོང་བ་ཞིན་པ་དེ་ལ་བྱིན་པ་ཡིན། སྤོད་ཐུང་ཐུ་ཐུང་
 ཐུང་བ་གོན་པའི་མེག་སི་ཁོ་པ་སྐྱ་གཏོང་གཏོང་མཁན་རྣམས་དང་། ལྷ་ལྷ་གོན་པའི་
 མེག་སི་ཁོ་པ་རྣམས་སྐྱོགས་བུའི་སྤྱོད་དུ་བསྐྱེད་དེ་བག་ལེབ་ཤོར་ཤི་ལ་སེ་དང་སྲན་
 མ། ཐ་གོ་བཟ་རྩོར་པོ་བཟོ་ལྷ་ཤོར་བ་སོགས་ཅི་རིགས་རམ་ཟ་བྱེད་བཞིན་འདུག ང་
 ཚོས་མེག་སི་ཁོའི་སྣོན་སྐྱར་སུམ་ཚུའམ་ཨ་མེ་རི་ཀའི་སྣོན་སྐྱར་དུག་ཅམ་རི་བའི་
 སྤྱི་རག་མིང་ལ་སེར་སྤེང་ཟེར་བ་ཤེལ་དམ་གསུམ་ཉོས་པ་ཡིན། ང་ཚོས་མེག་སི་
 ཁོའི་ཐ་མག་སྐམ་གཅིག་ལ་སྣོན་སྐྱར་དུག་རེ་སྤྱད་དེ་ཉོས་པ་ཡིན། ང་ཚོས་ང་ཚོའི་
 མེག་སི་ཁོའི་སྣོན་མོ་ཡག་མོ་འདི་ཅམ་ཞིག་གིས་བེད་སྤྱོད་ཆེ་བ་ཡོད་པ་དེ་ཚོ་ལ་
 ཅེར་གྱིས་བལྟས་ཤིང་། དེ་དང་མཉམ་དུ་ཆེས། གཡས་གཡོན་དུ་བལྟས། མི་ཚང་མ་
 ལ་བལྟས་ནས་འདུམ་པ་ཡིན། ང་ཚོའི་ལྷག་རྒྱབ་ན་ཨ་མེ་རི་ཀ་ཉིལ་པོ་དང་། དེ་
 བཞིན་ཤིན་དང་དེད་གཉིས་ཀྱིས་སྡོན་ཚད་མི་ཚེའི་སྣོན་ལ་གང་ཤེས་པ་དང་། ལམ་
 ལ་བསྐྱོད་པའི་མི་ཚོ་དེ་ཡོད། ང་ཚོས་མཐའ་མཇུག་དུ་ལམ་གྱི་སྤྱོད་མོ་ནས་སྐྱུ་འཕྲུལ་
 གྱི་འདིག་ཉེན་ཉེད་ཅིང་། ང་ཚོས་སྐྱུ་འཕྲུལ་གྱི་རྒྱ་ཁྲོན་དེ་མི་ལམ་དུའང་འཁོར་མ་
 མྱོང་། “མངོས་མ་འདི་ཚོ་མཚན་གང་ལ་གཉིད་སད་དེ་སྤོད་པ་འདི་ལ་སོམས་དང་།”

རིན་གྱིས་ལྷུང་བཤད་བྱས། “ང་ཚོས་སློབ་བརྟན་དུ་མཐོང་བའི་སེར་ར་མ་འི་རེ་རི་
 བོ་བོངས་ཚད་ཆེན་པོ་དག་དང་བཅས་པའི་སྤིང་ཆེན་པོ་ཞིག་ང་ཚོའི་མདུན་ཕྱོགས་
 ཡོད་པ་དེ་ལ་སོམས་དང་། དེ་ནས་ས་ཡ་གི་བར་དུ་བསྐྱེད་སྲིད་ཡོད་པའི་ནགས་ཚལ་
 ལ་སོམས་དང་། ཡང་བྱེ་ཐང་རྩེལ་པོ་ཉ་ལམ་ལུ་ཅག་ལ་ཡོད་པ་ལྟ་བུའི་ཆེ་ཆུང་ཡོད་
 པ་དེ་ནི་ཐང་ཀར་མ་གི་སྟོ་ཐ་མ་ལ་ཡི་ཡུལ་བར་དུ་བརྐྱངས་ཡོད་པ་དང་། དེ་ནས་
 དཀོན་མཆོག་མཐུན། ཨོ་རྟོ། ང་ཚོས་ཅི་ཞིག་བྱེད། ང་ཚོས་ཅི་ཞིག་བྱེད། ད་འགོ་ཡ།”
 ང་ཚོ་བྱིར་ཐོན་ནས་རྒྱངས་འཁོར་ཡོད་ས་ལ་བྱིན་ཅིང་། དེ་ནས་རིུ་སྟར་ནད་ཟམ་
 ཆེན་གྱི་སློབ་འོད་ཆ་ལམ་མེ་བ་དེའི་པར་ངོས་ཀྱི་ཨ་མེ་རེ་ཀ་ལ་བྱིར་མིག་འཕྲུག་ཅམ་
 བལྟས་ཏེ། ང་ཚོའི་རྒྱབ་དང་རྒྱངས་འཁོར་གྱི་རྒྱབ་ཡོལ་བཅས་དེ་ལ་གཏད་ནས་ང་
 ཚོ་འཕྱར་བྱིན་པ་ཡིན།

608

རྒྱད་ཅིག་གི་ངང་ལ་ང་ཚོ་བྱེ་ཐང་ལ་འཕྱོར་ཅིང་། མེལ་ལེ་ལྷ་བརྟའི་རིང་ལ་ཐང་
 ཆེན་པོ་དག་གི་སྟེང་ན་སློབ་འོད་གཅིག་དང་རྒྱངས་འཁོར་རྐང་གཅིག་ཀྱང་མི་འདུག
 རྒྱབས་དེ་ཤིང་ཅིག་ལ་མེག་སི་ཁོའི་མཚོ་ངོགས་ནས་རྒྱ་རིངས་ཤར་མགོ་བརྒྱུམས་
 སོང་། དེ་ནས་ང་ཚོས་ཡུ་ཁ་ཟེར་བའི་ཚོར་མའི་ལྷོན་པ་དང་། སྤུ་གུའི་ལྷོན་པ་ཨོར་
 ལྟན་མེབ་ཟེར་བ་སོགས་ཕྱོགས་གང་ས་ན་དབྱིབས་འཛིགས་ཡེར་བ་སྤྲ་ཚོགས་སུ་
 ཡོད་པ་དག་མཐོང་བར་གུར། “ཅི་འདྲའི་ས་རྒྱུད་ཀྱི་ལུང་པ་ཞིག་རེད་ཨང་།” ངས་
 རྒྱད་བརྒྱབ་པ་ཡིན། རིན་དང་ངེད་གཉིས་ནི་གཉིད་ལས་ཡོངས་སུ་སད་ཡོད། ལ་རེ་
 རོ་ས་ཆ་ལ་ཡོད་རྒྱབས་ང་ཚོ་ཤི་མ་གསོན་རེད། སི་ཐན་ལ་ཆ་བཞག་ན་བྱི་རྒྱལ་ལུང་
 པ་ལ་འགོ་ཕྱོང་ཡོད་པ་དང་། ཁོ་སྟོང་ཤིག་གེར་རྒྱབ་ཀྱི་རྒྱབ་སྟེགས་སྟེང་དུ་གཉིད་དུ་
 ཡུར། རིན་དང་ངེད་གཉིས་ལ་མདུན་ཕྱོགས་སུ་མེག་སི་ཁོའི་རྒྱལ་ཁབ་རྩེལ་པོ་ཡོད།

“ད་ནི། སལ། ང་ཚོས་ཡོད་ཚད་རྒྱབ་ཏུ་བསྐྱར་ནས་དོན་དག་གི་རིམ་པ་གསར་
 པ་དང་ཆ་མེད་པ་ཞིག་གི་ཁྲོད་དུ་འཇུག་གི་ཡོད། ལོ་དེ་འདྲའི་མང་པོ་ཞིག་དང་
 དཀའ་རྙོག་སྲིད་སྲིད་བཏང་བ་དེ་ཚོ་བཞག་ནས་ད་ནི་འདི་རེད། དེས་ན་ང་ཚོས་དོན་
 གཞན་གང་ལའང་བསམ་གཞིག་མི་བྱེད་པར་ང་ཚོའི་མགོ་འདི་ལྟར་བྱི་ལ་བསྲིངས་
 བས། ཤེས་སོང་ངམ། འཇིག་རྟེན་འདི་ཤེས་པ་བྱས་ཏེ། དོན་ངོ་མ་དང་ཟང་པོ་ཟང་
 བཞག་གིས་བཤད་ན། ང་ཚོའི་སྡོན་ལ་ཨ་མེ་རི་ཀའི་མི་སྲུང་གྲང་བྱས་མེད་པ། ཁོང་
 ཚོ་འདི་ལ་ཡོང་བ་རེད་ཨེ་རེད། མ་རེད་དམ། མེག་སི་ཁོའི་དམག་འཁྲུག་དེ། མི་སྲོག་ས་
 དང་བཅས་ཏེ་ས་ཆ་འདི་བཅད་ནས་བྱིན་པ་མ་རེད་དམ།”

“ལམ་འདི་ནི།” ངས་ཁོ་ལ་བཤད་པ་ཡིན། “ད་དུང་ཨ་མེ་རི་ཀའི་ཁྲིམས་འགལ་
 ཉེས་ཅན་ཚོས་ས་མཚམས་བརྒྱལ་ནས་དེ་དུས་ཀྱི་གྲོང་ཁྱེར་མོན་ཐེར་རེ་ལ་མར་བྲོས་
 འགོ་བར་བྱེད་སའི་ལམ་དེ་རེད། དེར་བརྟེན། གལ་སྲིད་ཁྱེད་ཀྱིས་བྱེ་ཐང་སྐྱ་སེང་
 བར་ཡོད་པ་དེ་ལ་བལྟས་ནས་[སྡོན་ཆད་ཇག་པ་མང་སའི་] ཐོམ་སི་ཐོན་གྲོང་ཁྱེར་
 གྱི་དམུལ་བ་ཇག་རྒྱུ་ཞིག་གི་འདྲེ་དེ་ལེར་རྒྱང་དུ་རྟ་ལ་བཞེན་ནས། བང་རྒྱུག་གིས་
 ས་ཆ་ཆེ་གོ་མོ་ཞིག་ཏུ་རྒྱུག་བཞེན་པའི་འཆར་སྣང་ཞིག་སྒྲོམས་དང་། ཁྱེད་ཀྱིས་འདི་
 ལས་ལྷག་ཅིག་ ... མཐོང་གི་རེད།” ཅེས་བཤད་པ་ཡིན།

“འདི་ད་འཇོམ་གླིང་དེ་རེད།” ཇི་ནི་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བཤད། “དཀོན་མཚོག་མཁྱེན།”
 ཁོས་ཁ་ལོའི་འཁོར་ལོ་ལ་གཞུས། “འདི་ནི་འཇོམ་གླིང་དེ་རེད། གལ་སྲིད་ལམ་ཞིག་
 ཡོད་པ་ཡིན་ན་ང་ཚོ་ཐང་ཀར་ལྟོ་ཨ་མེ་རི་ཀའི་གླིང་ལ་འགྲོ་བྱུང་གི་རེད། དེ་ལ་
 སོམས་དང་། བྱི་ལྷག་ཚོ་ཡ། དཀོན་མཚོག་དམུལ་བ་འདི་ཡ།” ཟེར། ང་ཚོ་སྐྱ་མཐུང་
 བས་བརྒྱུགས། སྐྱ་རེངས་དེ་མཁྱོགས་པར་ཤར་སོང་ལ། ང་ཚོས་བྱེ་ཐང་གི་བྱེ་མ་

དཀར་པོ་དང་ལམ་ཁའི་པ་རོལ་གྱི་རྒྱུད་རིང་ས་ན་ཁ་བགམས་ཏེ་ཡོད་པའི་སྤྱིལ་
ཁང་དེ་ཚོ་མཐོང་མགོ་བཅུགས། རིན་གྱིས་དེ་ཚོ་ལ་ལྷ་ཚེད་སྒྲུབ་ས་འཁོར་ཤིང་དལ་
ལ་བཏང་། “དངོས་གནས་སྤྱིལ་ཁང་རྣམས་ལྷོ་གོག་རིང་འདུག ཁོ་རེ། ཨ་རིའི་ཤི་ཐི་ཐ་
ལེའམ་འཆི་བའི་ལྷང་པ་ཞེས་པའི་ས་ཆ་དེ་ཚོ་ན་ཡོད་པའི་རིགས་དེ་རེད་ལ། དེ་ལས་
ཀྱང་སྐྱོ་བ་རེད། མི་འདི་ཚོས་ཕྱིའི་སྣང་རྒྱུ་ལ་ཁ་ལ་བྱེད་ཀྱི་མི་འདུག” ཟེར། ང་ཚོའི་
མདུན་ཕྱོགས་ན་ས་ཁྲའི་ཐོག་ནས་བཞུགས་ན་འབྲེལ་ཆགས་པའི་གྲོང་ཐོག་མ་དེའི་
མིང་ལ་ས་ལྷི་ན་སི་ ཉི་ཏལ་ལྷོ་ཟེར་ཞིང་། ང་ཚོ་སྐྱོ་སྣང་དང་བཅས་གྲོང་དེ་ལ་འབྱོར་
རྒྱུ་རང་སྤྲུག་བྱས། “མིག་ལ་མི་བདེ་བའི་དོན་ཞིག་སྟེ། གལ་སྲིད་ཁྱེད་རང་གིས་དོ་
སྣང་བྱས་ན། འདི་ག་རང་ན་ཡོད་པའི་ལམ་ཐག་འདྲུལ་རྩོད་དེ་ཚོ་སྤྱི་ལའི་སྤོང་ནས་
ཐིས་ཡོད་པ་དང་། དེ་ནི་མིག་སི་ཁོའི་གྲོང་ཁྱེར་བར་དུ་བརྗེ་བའི་རྒྱུད་ཐག་རེད།
གྲོང་ཁྱེར་འདི་ནི་ལུལ་འདིའི་ས་ཆ་ཡོངས་ཀྱི་ཁྲོད་ནས་དོན་དག་ཚང་མ་དེ་ལ་ཁ་
གཏད་ནས་ཡོད་པ་ཉག་གཅིག་དེ་རེད། ཞེས་སོང་ངམ།” རིན་གྱིས་སྐད་བརྒྱབ། “དེ་
མ་གཏོགས། ལམ་ཁ་དེ་ཨ་མེ་རི་ཀའི་ལམ་ཁ་དང་མི་འདྲུག་ས་མི་འདུག” ཅེས་བཤད།
གྲོང་ཁྱེར་དེ་བར་དུ་མེལ་ལེ་ ༡༦༧ ཡོད་པ་དང་། སྤྱི་ལེ་བརྗེས་ན་ཨང་གྲངས་ནི་སྟོང་
ཕྲག་གཅིག་བརྒྱུལ་ཡོད། “དཔྱལ་བ་ལ། ང་འགོ་དགོས་འདུག་ལ།” རིན་གྱིས་སྐད་
བརྒྱབ། སྐབས་མིག་གི་རིང་ལ་ང་ནི་ཉ་ཅང་ཐང་ཚད་དེ་མིག་བཅུ་མས་ནས་བསྐྱད་
པ་ཡིན་ལ། རིན་གྱིས་ཁ་ལོའི་འཁོར་ལོ་ལ་བྱ་རྒྱུར་གྱིས་གཞུ་བཞིན་“དཔྱལ་བ།”
ཞེས་དང་། “རི་འདྲའི་སྦྱིད་པ་ལ།” ཞེས་དང་། “ཨ་མ། ས་སྦྱིད་པ་ལ་ཨང་།”དང་། “ཨོ་
རེད་ལ།” ཞེས་སྐད་བརྒྱབ་པ་བསྐྱད་མར་གོ་ཡོང་གི་འདུག བྱེ་ཐང་བརྒྱལ་ནས་ང་
ཚོ་ཞོགས་པའི་རྒྱ་ཚོད་བདུན་པ་ཅན་ལ་ས་ལྷི་ན་སི་ ཉི་ཏལ་ལྷོ་ཞེས་པའི་གྲོང་དེ་ལ་

འཕྱོར་སོང་། ང་ཚོས་རྒྱུ་ལོ་ལོ་ཚེས་དལ་དུ་བཏང་ནས་འདི་ལ་བལྟས་པ་ཡིན།
 ང་ཚོས་རྒྱུ་ལོ་ལོ་ཚེས་དལ་དུ་བཏང་ནས་འདི་ལ་བལྟས་པ་ཡིན། ང་ཚོ་དང་པོར་ཡར་
 ལངས་ནས་ལྟ་མོ་བལྟས་པ་ཡིན། སྲང་ལམ་ལྟེ་བ་དེ་ནི་འདམ་དང་མི་ཁྱེད་གིས་
 ཁེངས་འདུག ལམ་གྱི་ཕྱོགས་གཉི་ག་ན་ཟད་ཅིང་རྫོང་པོ་ཡིན་པའི་ས་མག་གི་ཁང་
 པའི་མདུན་དེ་དག་འདུག བོང་ཁུ་རྣམས་ནི་ལྷ་དང་ལྷ་བྱས་ཏེ་སྲང་ལམ་དུ་འགྲོ་
 བཞིན་འདུག ལམ་པ་ཅན་གྱི་སྐོ་འགྲམ་ནག་སེང་བ་དག་ལས་བྱུང་མེད་རྒྱུ་རྒྱུ་
 མ་དག་གིས་ང་ཚོ་ལ་བལྟས་འདུག མེག་སི་ཁོའི་གྲོང་གསེབ་འདིར་ཉིན་གསུམ་པ་
 ཞིག་གི་མགོ་འདྲུགས་ཀྱི་སྐྱབས་ལ་སྲང་ལམ་དེ་ནི་རྒྱུ་མང་དུ་བཟོད་མཁན་གྱི་མི་
 ཚོགས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་ཁེངས་ནས་འདུག རྒྱུ་ལོ་ལོ་ཚེས་ཀྱི་ལག་ལུ་དང་མཚུངས་པའི་
 ལྷ་ར་ཅན་གྱི་རྒྱུ་ལོ་ལོ་ཚེས་ང་ཚོ་ལ་ཅེར་ནས་འདུག ལམ་རྒྱུ་གྱི་ལྟ་སྐོར་བ་ཕྱོག་
 ཚས་ལེགས་པར་གྱོན་པ་རྣམས་དང་མི་མཚུངས་པར་ཨག་ཚོམས་དང་བཅས་པའི་
 ཨ་མེ་རི་ཀ་བའི་སོགས་རྫོང་པོ་གསུམ་མཐོང་བ་དེས་ཁོ་ཚོ་ལ་གཞན་དང་མ་འདྲ་
 པའི་དོ་སྣང་ཞིག་བྱུང་འདུག ང་ཚོས་རྒྱུ་ལོ་ལོ་ཚེས་དེ་རྒྱུ་ཚད་མེལ་ལེ་བཅུའི་སྟེང་
 ལམ་སྲང་ལམ་ལྟེ་བ་དེ་འཕར་ལྡིང་གིས་བསྐྱོད་ཅིང་། ཚང་མ་ལ་ཞིབ་ལྟ་བྱས་པ་
 ཡིན། སུ་མོ་སྐོར་ལག་གཅིག་མེད་ཀར་ང་ཚོའི་མདུན་ལ་ཕོ་མ་པ་བརྒྱབ་ནས་བསྐྱབས་
 སོང་། ང་ཚོ་འཕར་ལྡིང་བྱེད་བཞིན་པའི་དུས་དེར་སུ་མོ་གཅིག་གིས། “ཁོ་རྒྱུ་ཚོ་
 གང་དུ་འགྲོ་གི་ཡོད།” ཟེད།

ང་ལ་མཚར་ནས་རྒྱུ་ལོ་ལོ་ཚེས་ཀྱི་ “ཁྱེད་ཀྱིས་མོས་ཅི་ཞིག་བཤད་པ་ཕོ་
 སོང་ངམ།”

རྟམ་ནི་ཉ་ཅང་ཡ་མཚན་འདུག་ལ། རྐངས་འཁོར་ལྷ་མཐུད་ནས་དལ་གྱིས་
བསྐྱོར་བཞིན། གོ་སོང་། ངས་མོས་གང་བཤད་པ་དེ་གོ་སོང་། དམུལ་བ་ངས་ཉན་
ཉན་གོ་སོང་། འོ་དགོན་མཚོག འོ་གནམ་མག་མ། ངས་ཅི་ཞིག་བྱེད་དགོས་པ་མི་
ཤེས། ཞོགས་པ་འདིའི་འདིག་རྟམ་དུ་ང་ནི་ཉ་ཅང་སློབ་ཁྱེད་ལྷ་མཐུད་བཞུར་གྱིན་འདུག
མཐར་ང་ཚོ་ལྷ་ཡུལ་ལ་བསྐྱེབས་པ་རེད། འདི་ལས་ལྷག་པའི་སྐྱོར་འབབ་ཅིག་ཡོད་
པ་མ་རེད། འདི་ལས་ལྷག་པའི་རྒྱ་ཚེ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་མ་རེད། འདི་ལས་ལྷག་ཅི་གང་
ཡང་ཡོད་པ་མ་རེད།” ཟེར།

“འོ་ན། ང་ཚོ་ཕྱིར་འགྲོ་སོང་ཚོ་ནང་དུ་ལེན།” ངས་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ཡིན།

“ཨོ་ཡ།” རྟམ་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་ནས་རྐངས་འཁོར་རྒྱག་ཚད་མེལ་ལེ་ལྷ་ཡི་
ཐོག་ནས་ཐད་ཀར་བཏང་སོང་། ཁོ་ནི་དྲན་པ་འཐོར་འདུག ཁོས་ཨ་མེ་རི་ཀའི་ནང་
ལ་རྒྱན་ལྷན་ནས་བྱེད་དགོས་པ་དེ་ཚོ་འདིར་བྱེད་དགོས་འཁེལ་ཡོད་པ་མ་རེད།
“ལམ་ཁའི་རྒྱད་ན་ཁོ་ཚོའི་གས་ས་ཡ་དང་ས་ཡ་ཡོད་པ་རེད་ཡ།” ཟེར། དེ་ལྟར་ན་
ཡང་། ཁོས་རྐངས་འཁོར་དེ་ཕྱིར་སྐྱོར་རམ་ འདུག་བས་སུ་བསྐྱོར་ནས་བྱ་མོ་ཚོའི་
འབྲིས་ལ་སྐྱར་ཡང་བསྐྱེབས་སོང་། ཁོང་ཚོ་ནི་ཞིང་ཁ་ལ་ལས་ཀ་བྱེད་དུ་འགྲོ་གི་
འདུག ཁོང་ཚོས་ང་ཚོ་ལ་འདྲུམ་དམུལ་སོང་། རྟམ་གྱིས་མིག་རིག་རིག་གིས་ཁོང་
ཚོ་ལ་ཅེར་ནས་བསྐྱེད་སོང་། “དམུལ་བ།” ཁོས་སྐྱོད་དམའ་མོས་དེ་ལྟར་བཤད། “ཨོ་
ཡ། འདི་ནི་དངོས་གནས་ཡིན་ན་ཅི་མ་རུང་། བྱ་མོ་ཚོ། བྱ་མོ་ཚོ། ད་དེ་ནས། དམིགས་
བསལ་གྱིས་ད་ལྟའི་ངའི་གནས་བབ་དང་རིམ་པ་འདིའི་ཐོག་ནས། ཉོན་དང་། སལ།
ང་ཚོ་འགྲོ་བཞིན་པ་དང་དུས་མཚུངས་སུ་ངས་ཁང་པ་དེ་དག་གི་ནང་ལོགས་ལ་ལྷ་
གི་ཡོད། སྐོ་འགམ་ལྷ་ན་སུག་པ་དེ་དག་དང་། དེ་ནས་ཁྱོད་གྱིས་ནང་ལོགས་ལ་ལྷོས་

དང་། ལྷ་ཡི་གདན་ཁྲི་དང་། གྱིས་པ་ཤ་མདོག་སྐྱུག་པོ་རྩུང་རྩུང་རྣམས་གཉིད་བཞིན་
 པ། དེ་ནས་གཉིད་ལས་སང་ཆེད་འགྲུལ་བཞིན་པ། ཁོང་ཚོའི་གཉིད་ཀྱི་སེམས་ཁམས་
 ལྟོང་པ་ནས་ཁོང་ཚོའི་བསམ་སློབ་རྣམས་འབྲུག་བཞིན་པ། ཁོང་ཚོའི་སྤུ་སྤུ་འགྲོག་
 བཞིན་པ། དེ་ནས་ཁོང་ཚོའི་ཨ་མ་རྣམས་ཀྱིས་ལྷགས་སྦྲང་ནང་དུ་ཞོགས་ཇ་སྐོལ་
 བཞིན་པ་སོགས་ལ་ལྟོས་དང་། དེ་ནས་ཁོང་ཚོའི་སྐྱེའུ་ཁྱུང་རྣམས་ལ་བཀལ་བའི་
 གྲ་མ་དེ་ཚོ་ལ་ལྟོས་དང་། འདི་ན་རྒྱུད་པོ། རྒྱུད་པོ་དེ་ཚོ་ནི་ཉ་ཅང་སྤང་བར་འགོ་བ་
 དང་སྐྱ་ན་མེད་པ་རེད། ཁོང་ཚོ་ལ་ནི་ཅི་གང་གིས་ཀྱང་བསུན་གྱི་མེད་པ་རེད། འདི་
 ན་དོགས་ཐོན་གང་ཡང་མི་འདུག་ལ། དེ་འདྲའི་རིགས་ཤིག་ཀྱང་མི་འདུག་མི་ཚང་
 མ་བཟང་ཁིང་། མི་ཚང་མས་མིག་གི་ཁ་དོག་སྐྱུག་པོ་དང་མོ་དེས་ཁྱེད་ལ་ལྷ། དེ་ནས་
 ཁོང་ཚོས་ཚིག་གཅིག་ཀྱང་མི་བཤད། ལྷ་བ་ཅམ་ཞིག་རེད། ལྷ་སྤངས་དེའི་ནང་ན་
 མིའི་རིགས་ཀྱི་སྐྱུས་ཀ་ཡོད་ཚད་ནི་འཇམ་ཁིང་དུལ་བ་རེད་ལ། ད་དུང་ཡང་འདུག་
 ཁྱེད་ཀྱིས་མེག་སི་ཁོའི་སྐོར་ལ་བཏུགས་པའི་སྦྱང་སྦྱོན་པ་དེ་དག་ལ་སོམས་དང་།
 གཉིད་ལ་ཤོར་བའི་སྐྱི་རིན་སྐྱོ་ཨ་མེ་རི་ཀ་བ་ལ་གོ།དང་བཅས་པའི་ཉོག་གཏམ་དེ་
 ཚོ་དང་། ཨ་མེ་རི་ཀའི་ཡུལ་གྱི་མེག་སི་ཁོའི་མི་ལ་བརྗོད་པའི་ཉོག་གཏམ་སོགས་
 ཀྱི་སྐོར་ལ་སོམས་དང་། འདི་ན་མི་རྣམས་ནི་དང་པོ་དང་བཟང་པོ་རེད་ལ། མི་ལ་སྐབ་
 ཚོད་གཏོང་གི་མི་འདུག་ཟེར། ལམ་གྱི་མཚན་མོ་དམར་ཤེང་མའི་ཁོད་དུ་སྦྱངས་པ་
 ཐོན་ཡོད་སྟབས། ཉེན་ནི་འཇིག་རྟེན་ལ་ལྷ་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁོད་དུ་ཡོང་བ་རེད།
 ཁོང་ཁ་ལོའི་འཁོར་ལོའི་སྤེང་དུ་བསྐྱར་ཏེ། ལམ་གྱི་ཕྱོགས་གཉིས་ཀར་བལྟས་ཤིང་།
 ག་ལེ་ག་ལེར་ལམ་དུ་བསྐྱོད་སོང་། ང་ཚོས་ས་རྒྱུ་ན་སི་ཏེ་ཏལ་སྐྱོ་གོང་དེ་བཀལ་རྗེས་
 སྐྱུམ་ལྷུག་ཆེད་བཀག་པ་ཡིན། འདི་ན་ས་འདིའི་རྩ་ལྷ་ལོན་ཁིང་སྦྱ་ར་རིང་པོ་ཅན་

གྱི་སྤྱུགས་རྗེ་རྣམས་སྤྱུག་སྤྱུག་གྱུ་གྱུ་མཐའ་སྐོར་དུ་འཛོམས་ནས་ཤབ་ཤབ་བཤད་
ནས་དགོད་ཁ་སྐོར་གི་འདུག་པར་ཕྱོགས་གྱི་ཞིང་ཁ་ན་རྒྱུད་པོ་ཞིག་གིས་བོང་གྲུ་ཞིག་
དང་ལྟན་དུ་དབྱུག་པའི་ལྷུག་མ་དང་བཅས་དལ་གྱིས་འགོ་བཞེན་འདུག་མི་ཡི་མི་
ཆེའི་བྱེད་སྲོལ་རྗེས་ཞིང་གཙང་བ་འདིའི་སྤྲོད་ཕྱོགས་ནས་ཉི་མ་གཙང་དེར་ཤར་བྱུང་།

ད་ནི་ང་ཚོ་ཚོན་ཁེར་རེ་གོང་ཁྱེར་གྱི་ཕྱོགས་སུ་འགོ་མགོ་བཅས་ས། ང་ཚོའི་
མདུན་ཕྱོགས་སུ་གཟི་བརྗིད་ཅན་གྱི་རི་བོའི་ཚེ་མོ་ཁ་བས་གཤོགས་པ་རྣམས་གྱེན་
དུ་འཕགས་འདུག་ཅིང་། ང་ཚོ་དེ་དག་ལ་ཁ་གཏད་ནས་བརྒྱུགས། བཤོད་ལམ་
ནི་རེ་ཆེ་དང་ཀྲུག་ཀྲུག་དུ་སོང་བ་ཞིག་རེད་ལ། ང་ཚོ་དེ་བརྒྱུད་ནས་སོང་། ལྷན་མ་
ཁ་ཤས་གྱི་ནང་རྒྱུད་ལ་མེ་སི་ཁི་ཁི་ཞེས་པའི་སྤོང་བོ་དང་བཅས་པའི་བྱེ་ཐང་རྒྱུབ་དུ་
བསྐྱར་ཅིང་། གཡང་གཟུར་གྱི་ཕྱོགས་ལ་རྗོ་རྗོ་ཡོད་ཅིང་བྲག་ངོས་ལ་སྤྲིད་འཛིན་
གྱི་མིང་ཡིག་དཀར་རག་གིས་ཆེན་པོར་བྲིས་ཡོད་པའི་ལམ་ཁ་ཞིག་གི་སྤྲོད་དུ་རྒྱུང་བུ་
བསེལ་བུར་ལྷང་བའི་ཁྲོད་དུ་ཡར་འགོས། ཨ་མ། སྤྲིད་འཛིན་ཨ་ལེ་མན། ས་མཐོའི་
ལམ་ཁ་འདིའི་སྤྲོད་ནས་ང་ཚོ་སུ་གང་དང་ཡང་འཕྲད་མ་བྱུང་ལ། ལམ་དེ་སློབ་པའི་
ཁྲོད་དུ་ཀྲུག་ཀྲུག་གིས་སོང་མཐར་རི་ཚེ་ན་ཡོད་པའི་མཐོ་སྐང་དེ་ལ་འཁྲིད་བྱུང་།
མཐོ་སྐང་འདིའི་ཕ་རོལ་ན་ཚོན་ཁེར་རེ་ཡི་བཟོ་གྲུའི་གོང་སྤེ་ཆེན་པོ་དེས། མཚོ་
འགམ་གྱི་ཆེས་ཆེ་བའི་སློབ་ཚོགས་དང་བཅས་པའི་སྤོང་བསངས་གྱི་ནམ་མཁའ་ལ་
བཏང་བའི་དུད་སློབ་དེ་ལྷག་བལ་ཞིག་འདྲ་བར་ཉིན་མོ་འདིའི་མོར་དབྱིབས་འདྲ་
བ་དེ་འཕྲེད་དུ་བཅད་དེ་བྲིས་འདུག་ བཟོ་གྲུ་རྣམས་གྱི་མཐོ་ཞིང་རིང་བའི་རྗོགས་པ་
རྣམས་གྱི་ཁྲོད་དུ་ཡོད་སྟབས་ཚོན་ཁེར་རེ་གོང་ཁྱེར་དུ་འཇུག་བ་ནི་ཨ་མེ་རི་ཀའི་
བཟོ་གྲུའི་ཁྲོང་ཁྱེར་རི་ཚོ་རོད་ལ་འཇུག་བ་དང་མཚུངས། མི་འདྲ་ས་ནི། འདི་དག་གི་

མདུན་ཕྱོགས་ན་བོང་གུ་རྣམས་རྩེ་ཁོད་དུ་ཉི་མར་ལྡེས་པ་དང་། འཚང་ཁ་ཆེ་བའི་
 ས་མག་གི་ཁང་པ་ཅན་གྱི་གྲོང་པ་དེ་དག་ན་རྒྱལ་སྤོང་བྲམ་པ་སྤོང་ཕྲག་མང་པོ་སློ་
 འགམ་དག་ན་འཁོར་ནས་སྤོང་པ། སྤྲད་འཚོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་སྡེ་འུ་འུང་རྣམས་ནས་
 ཕྱི་རོལ་ཏུ་ལྷ་བཞིན་པ། ཅི་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་བཅོང་བཞིན་པའི་ཚོང་ཁང་ཁྱད་མཚར་
 དེ་ཚོ། ལམ་རྒྱར་གྱི་རྐང་ལམ་ཕྲ་མོ་དག་ལ་རྟོང་རྟོང་གོང་གྲོང་བྱིར་དང་འབྲ་བའི་མི་
 ཚོགས་ཀྱིས་ཁེངས་བསྟན་པ་དེ་ཚོ་རེད། “ཨོ་ཁོ་རེ།” རེ་བྱིས་སྐད་བརྒྱབ། “ཚང་མ་
 ཉི་མ་དེའི་ནང་དུ་འདུག བྱིས་ཀྱིས་མེག་སི་ཁོའི་ཉི་མ་ལ་རོལ་ཕྱོང་ངམ། སལ། དེས་
 བྱིད་རང་བཟེ་འཇུག་གི་རེད། ཨོ་རྟོ། ང་མཚམས་མ་ཆད་པར་སོང་ན་འདོད། ལམ་ཁ་
 ཡིས་ང་བསྐོར་གྱི་འདུག་ལ།” ང་ཚོས་མོན་ཐེར་རེ་གོང་བྱིར་གྱི་སློ་སྤང་དང་འབྲེལ་
 བས་རྒྱངས་འཁོར་འགོག་རྒྱུ་སྐད་ཆ་བྱང་སོང་མོད། འོན་ཀྱང་རེ་བྱིས་ཀྱིས་མེག་སི་
 ཁོའི་གོང་བྱིར་ལ་འབྱོར་རྒྱར་དུས་ཚོད་དམིགས་བསལ་གྱིས་དམ་འཛིན་བྱེད་འདོད་
 པ་དང་། དེ་ཅམ་དུ་མ་ཟད། ཁོང་གིས་བགོད་ལམ་ནི་རེ་སློ་ལ་འགོ་རྒྱ་ཡིན་པ་ཤེས་
 འདུག ལྷག་པར་དུ་མདུན་ཕྱོགས་ཀྱི་ལམ་སྟེ། བམ་ཡིན་ཡང་མདུན་ཕྱོགས་ཀྱི་ལམ་
 བྱི་དེ་ལྟར་རེད། གདོན་གྱིས་བརྒྱང་བ་ལྟར་རྒྱངས་འཁོར་བསྐོར་ཞིང་གཏན་ནས་ངལ་
 གསོ་བརྒྱབ་ཡོད་པ་མ་རེད། སི་ཐན་དང་ངེད་གཉིས་ནི་ཏ་ཅང་ཐང་ཆད་ཅིང་། ལྷད་
 མོའི་མཚམས་བཞག་ནས་གཉིད་དགོས་འཁེལ་བྱུང་། ངས་མོན་ཐེར་རེ་གོང་བྱིར་གྱི་
 ཕྱི་རོལ་ནས་གནམ་ལ་བལྟས་སྐབས་མོན་ཐེར་རེ་གོང་བྱིར་རྟིང་པའི་རྒྱབ་ན་ཁྱད་
 མཚར་བའི་རི་རྩེ་རྒྱང་དཔངས་མཐོ་བར་ཡོད་པ་མཐོང་སོང་ལ། དེ་ནི་ཁྲིམས་འགལ་
 ངག་པ་རྣམས་བསྐོད་ས་དེའི་པ་རོལ་ཏུ་རེད།

མོན་ཐེ་མོ་རེ་ལོ་སི་གོང་ཁྱེར་ནི་ང་ཚོའི་མདུན་ཕྱོགས་ན་ཡོད་ལ། སྐར་ཡང་གནམ་གཤིས་ཚ་བའི་ཁྲུལ་ལ་མར་འབབ་གྱིན་ཡོད། ད་ནི་ཉ་ལས་པའི་ཚ་བ་དང་ཁྱད་མཚར་བ་ཆགས་བྱུང་། ངས་འདི་ལ་ལྟ་ཆེད་ཀྱི་ཁྱིམ་རྒྱུ་བཟུང་བ་ལྟོགས་ནས་ང་གཉིད་ལས་སློང་དགོས་བྱུང་འདུག “སལ། ལྟོས་དང་། ཁྱེད་ཀྱིས་འདི་ལ་ངེས་པར་དུ་ལྟ་དགོས་རེད།” ངས་བལྟས་པ་ཡིན། ང་ཚོ་ནི་འདམ་གཞུང་ཞིག་བཟུང་ནས་འགྲོ་བཞིན་འདུག་ལ། ལམ་དེའི་རྒྱུད་དུ་ཡོད་པའི་བར་སྟོང་རྙིང་གོག་དག་ན་ཁྱད་མཚར་བའི་མེག་སི་ཁོའི་མི་རྣམས་ཀྱིས་གྲོན་པ་རྒྱལ་པོ་གོན་པའི་སྐྱེ་རགས་ཀྱི་བར་ནས་གྲི་ལེབ་རེ་བསྐྱར་ནས་འགྲོ་བཞིན་འདུག་ལ། ཁ་ཤས་ཀྱིས་ཤིང་ཕན་གཙོད་བཞིན་འདུག་ཁོ་ཚོ་ཚང་མས་རྣམ་འགྱུར་ཅི་ཡང་མེད་པའི་ཐོག་ནས་ལས་ཀ་བྱེད་མཚམས་བཞག་ནས་ང་ཚོ་ལ་བལྟས་སོང་། ཤིང་ཕན་གྱི་འཛིང་ཐེབས་པའི་བར་ནས་ང་ཚོས་མཚམས་རེར་རྩ་ཡི་ཞེབས་དང་བཅས་པའི་སྦྱིལ་བུ་མཐོང་ཞིང་། དེ་དག་ལ་ཨ་རྒྱུ་རི་ཁའི་ཡུལ་དང་འབྲ་བའི་སྐྱུག་མའི་རྩེག་པ་འདུག་ཤིང་ལས་བྱས་པའི་སྦྱིལ་ཁང་ཅམ་མོ། ལྷ་བ་ལྟར་ནག་ཅིང་། རྒྱབ་ཕྱོགས་པས་ལྷ་བའི་ཁ་དོག་ནག་པོ་འང་འདོད། ལྷུང་བ་པོའི་མཚན། ཁྱད་མཚར་བའི་བུ་མོ་ཚོས་སྡོ་ལྷང་གིས་བྱབ་པའི་སློང་འབྲམ་དག་ནས་ང་ཚོ་ལ་ཅེར་ནས་འདུག “ཨོ། ཁོ་རེ། ངས་འདིར་བཀག་ནས་ཤ་ཚ་མོ་རྒྱུང་རྒྱུང་དེ་ཚོ་མཐེ་བོང་གིས་འཕུར་ན་འདོད།” ཀྱི་ཁྱིམ་རྒྱུ་བཟུང་། “འོན་ཀྱང་རྒྱུ་པོ་དང་རྒྱུ་མོ་རྣམས་ནི་དུས་རྟག་དུ་ཉེ་འཁོར་ན་ཡོད་ཅིང་། རྒྱུ་དུ་ཁོང་ཚོ་རྒྱབ་ལོགས་སུ་ཡོད་ལ། མཚམས་རེར་གོམ་པ་བརྒྱ་སྟོར་གྱི་མཚམས་ན་ཡོད། ཁོང་ཚོས་ཤིང་སྐྱུག་དང་ཤིང་ཚ་འཕུ་བཞིན་ཡོད་ལ། ཡང་ན་ཕྱུགས་འཚོ་བཞིན་ཡོད། ཁོ་ཚོ་ཁེར་རྒྱུ་དུ་གཏན་ནས་འདོག་གི་མ་རེད། ལུང་པ་འདིའི་ནང་ན་མི་སུ་ཡང་ཁེར་རྒྱུ་

མ་རེད། རྒྱུ་གཉིད་དུ་ཡུར་བའི་སྐབས་དེར་ངས་ལུང་པ་འདི་དང་ལམ་ཁ་འདི་
 ལ་ལྟར་མོ་བལྟས་པ་ཡིན། ཁོ་རེ། ངའི་སེམས་ལ་འཁོར་ཚད་ཚད་མ་ངས་རྒྱུད་ལ་
 བཤད་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་ན་ཅི་མ་རུང་།” ཁོ་ལ་རྩལ་ཚུ་ཐོན་བཞིན་འདུག ཁོང་གི་མིག་
 གཉིས་ནི་དམར་ལམ་མེར་སྲོས་པ་དང་ཆབས་ཅིག་ཏུ་ད་དུང་དུལ་ཞིང་འཇམ་པོའི་
 ཆ་ཡང་འདུག ཁོང་གིས་ཁོ་དང་འབྲེལ་བའི་མི་དེ་འབྲེལ་རྟེན་འདུག ང་ཚོས་རྒྱུངས་
 འཁོར་རྒྱུག་ཚད་བཞི་བཅུ་ཞེ་ལྟའི་ཐོག་བསྐྱེད་བསྐྱེད་དུ་བཏང་ནས་རྫོགས་མཐའ་
 མེད་པའི་འདམ་གཞུང་དེ་བརྒྱུད་དེ་བྱིན་པ་ཡིན། “སལ། ངའི་བསམ་ཚུལ་ལ་ལུང་
 པ་འདི་ལ་ཡུན་རིང་པོའི་བར་དུ་འགྱུར་བ་འགོ་གི་མ་རེད། རྒྱུད་ཀྱིས་རྒྱུངས་འཁོར་
 བསྐྱོར། ད་ནི་ང་གཉིད་ཀྱི་ཡིན།” ཟེམ།

ངས་རྒྱུངས་འཁོར་གྱི་ཁ་ལོ་ལ་འཇུས་ནས་ང་རང་རང་གི་བསམ་སློབི་ནང་
 འཁོར་བཞིན་གྲོང་སྡེ་ལི་ན་རེ་སི་བརྒྱུད་ནས་གནམ་གཤིས་ཚ་བོ་དེའི་རྒྱུད་ནས།
 འདམ་གཞུང་གི་ཐང་ཆེན་བརྒྱུད་དེ། ཉི་ཇལ་སྟོ་གྲོང་ཁྱེར་དང་ཁད་ཉེ་བའི་གཙང་
 པོ་རྒྱུངས་པ་ཅན་རིའུ་ སོ་ཐོ་ལ་ མ་རི་ན་བཅས་ལ་བསྐྱོར་བ་ཡིན། ལྷོན་པའི་ཚོགས་
 ཀྱིས་ཁེངས་པའི་ནགས་ཚལ་ཆེན་པོ་དང་བཅས་པའི་ཡུལ་ལྗོངས་ཤིག་ཏུ། ལྗང་ཐིང་
 དེར་ཡོད་པའི་ཞིང་ཁ་རིང་པོ་ཡོད་ས་ཞིག་ངའི་མདུན་དུ་མངོན་བྱུང་། ཟམ་པ་རྙིང་
 པ་དོག་པོ་ཞིག་ནས་མི་སྐྱོར་ཞིག་གིས་ང་ཚོ་འགོ་བལ་བལྟས་བྱུང་། གཙང་པོ་ཚོ་
 བ་ཅན་དེ་རྒྱུག་བཞིན་འདུག དེ་ནས་ང་ཚོ་སྐྱེར་ཡང་བྱེ་ཐང་གི་ལུང་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་
 མ་མངོན་གྱི་བར་དུ་བྱེན་དུ་བྱིན་པ་དང་། ལྷེ་རི་ཕོ་རི་ལ་ཞེས་པའི་གྲོང་ཁྱེར་དེ་ནི་
 ང་ཚོའི་མདུན་རྩོགས་སུ་ཡོད། གསར་བུ་གཉིས་ནི་གཉིད་དུ་ཡུར་ཞིང་། ང་རང་ཁོ་
 ན་རང་གི་མཐའ་མ་མེད་པའི་དུས་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་ཁ་ལོའི་འཁོར་ལོ་ལ་འཐམས་ཡོད་ལ།

དེ་ནས་ལམ་ཁ་ནི་མདའ་ལྟར་དང་མོར་བསྐངས་འདུག ཨ་རིའི་མངའ་སྡེ་ཁ་རོ་
 ལི་ནའམ་ཡང་ན་ཐེག་ས་སི། ཨ་རི་ཚོ་ན། ཨི་ལི་ནོད་སི་བཅས་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་རྒྱངས་
 འཁོར་བསྐྱོར་བ་དང་མི་འདྲ་བ་ཞིག་རེད། འོན་ཀྱང་གོ་ལ་རྩིས་པོའི་ཚོན་དུ་རྒྱངས་
 འཁོར་བསྐྱོར་བ་དང་མཚུངས་ལ། དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་འདིའི་ཨ་རབ་ཡུལ་གྱི་ཞིང་
 པ་དང་འདྲ་བའི་རྒྱ་གར་བའི་ཁྲོད་དུ། མཐར་ཐུག་རང་ཉིད་ལ་རྒྱས་ལོན་སློབ་སྦྱོང་
 ཡོང་བའི་ས་ཆ་དེ་དག་ལ་ཕྱིན་པ་དང་། དེ་ཡང་གདོད་མ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་རྒྱང་གཞིའི་
 རང་གཞིས་སྡིང་པོ་དང་། ཚོ་ངེ་འདོན་པའི་མིའི་རིགས་ཏེ། ས་ཡི་གོ་ལའི་ལྷོ་བར་
 བསྐྱོར་བའི་དགྲིལ་ཐེག་གི་སྐྱེ་རགས་དེའི་ནང་དུ་ཁྱབ་ཡོད་ཅིང་། མ་ལ་ཡ་རྒྱལ་ཁབ་
 (རྒྱ་ནག་གི་མཚུབ་མོ་རིང་པོ་ལྟ་བུ)ནས་གཟི་བརྗིད་ཆེ་བའི་སྤིང་ཕྱན་རྒྱགར་དང་།
 དེ་ནས་ཨ་རབ་ཡུལ་ནས་ཨ་མྱེ་རི་ཁའི་མོ་རོ་ཁོ་རྒྱལ་ཁབ་བར་དང་། དེ་ནས་འདི་ན་
 ཡོད་པ་དང་མཚུངས་པའི་བྱེ་ཐང་ནས་ཐེག་སི་ཁོའི་ནགས་ཆའ་གྱི་བར་དུ་དང་། ཕོ་
 ལི་ནེ་ཤེ་ཡ་ཞི་བ་དེ་རྒྱ་མཚོའི་ཁྲུལ་གྱི་མཚོ་སྤིང་དེ་དག་ནས་བརྗིད་ཏེ་ཚོས་གོས་དུར་
 སྤྲིག་གྲོན་པའི་ཤེ་ལན་ཏེའི་རྣལ་འབྱོར་པ་སོགས་བསྐྱོར་ཞིང་བསྐྱོར་ན། ཁྱེད་ཀྱིས་སི་
 ཤེན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གོང་ཁྱེད་ཁ་ཏེ་རི་ལི་རྗེག་པ་རྙིང་རྩུལ་དག་ལས། དེ་ན་ཡོད་པའི་
 ལྷ་ངན་གྱི་ཚོ་ངེ་དེ་ག་རང་གོ་བར་འགྱུར་ལ། ཁྱེད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་རྒྱལ་ས་རྒྱ་གར་
 ལྷ་ར་ཆ་སི་གོང་ཁྱེད་ཀྱི་གཏིང་ནས་ཐེལ་ལེ་སྤོང་ཕྱག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཚོན་དུ་གོ་
 བར་འགྱུར། མི་འདི་ཚོ་ནི་རྒྱ་གར་བ་ཡིན་པ་ལ་ནི་བསྟོན་དུ་མེད་ཅིང་། ཚེས་རྒྱུད་
 གི་ཨ་མེ་རི་ཀའི་ལྷ་བའི་ནང་གི་སྐྱེ་ཞབས་པེ་རོ་རོ་སེ་དང་། སྐྱེ་ཞབས་པེ་ཚོ་དེ་
 ཚོ་དང་གཏན་ནས་མི་འདྲ་ལ། ཁོང་ཚོའི་འགམ་རུས་མཐོ་བ་དང་ཐེག་གསེག་ནས་
 ཡོད་ཅིང་། ལས་ཀ་བྱེད་ཕྱོགས་འཇམ། ཁོང་ཚོ་ནི་སྟོན་པ་མིན་ལ། ཁོང་ཚོ་ནི་བཞད་

གད་པ་ཡང་མིན། ཁོང་ཚོ་རྒྱབ་ས་ཆེ་ཞིང་གཟི་བརྗིད་ལྡན་པའི་རྒྱ་གར་བ་རྣམས་རེད། ཁོང་ཚོ་མིའི་རིགས་ཀྱི་འབྲུང་ཁུངས་དང་མིའི་རིགས་ཀྱི་ཡབ་ཆེན་རེད། བ་རྒྱབ་ས་
 བེ་རྒྱ་ནག་པ་ཚོ་ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་ས་གཞི་ནི་རྒྱ་གར་བའི་དངོས་པོ་དེ་རེད། ཕྱེ་
 ཐང་ལ་དོ་ནི་མེད་དུ་མི་རུང་བ་ཞིག་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཁོང་ཚོ་ནི་མིའི་རིགས་ཀྱི་ཕྱེ་
 ཐང་གི་“ལོ་རྒྱུས་”ཁོད་དུ་མེད་དུ་མི་རུང་བ་རེད། ང་ཚོ་བསྐྱོད་རིམ་བཞིན་ཁོང་ཚོས་
 འདི་ཤེས་འདུག་ལ། རྒྱ་མདོག་གིས་རང་ཉིད་ཆེ་མདོག་སྟོན་པའི་ཨ་མེ་རི་ཀའི་སྐྱུག་པོ་
 བེ་རང་ས་ན་ཡོད་པའི་ཕྱི་ལོ་ཚུ་ཀ་ཞིག་ལས་མ་འདས། ཁོང་ཚོས་གནའ་བོའི་འཇིག་
 རྟེན་གྱི་བྱ་བེ་སྐ་ཡིན་པ་དང་པ་བེ་སྐ་ཡིན་པ་དེ་ཤེས་ཡོད་པ་རེད། དེ་ནས་དེ་ལ་འགྲེལ་
 བརྗོད་མི་བྱེད་པ་རེད། “ལོ་རྒྱུས་”ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ལ་གཏོར་བཅོམ་བྱུང་བའི་རྣམས་དེ་
 ལ། སྟོན་མར་གངས་མེད་དུ་བྱོན་པ་དེ་བཞིན། ཡེ་ཤུའི་གསུང་རབ་ནས་བཤད་པའི་
 འཇིག་རྟེན་འཐོར་ཞིག་གི་མི་དེ་ཚོ་དང་། ཞིང་པ་དེ་ཚོ་སྤར་ཡང་ཐེངས་ཤིག་ཡོང་
 བ་དང་། མི་རྣམས་ཀྱིས་ཁོང་ཅག་ལ་མེག་སི་ལོ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བྲག་སྐྱུག་ནས་སམ་
 ཡང་ན་ཨིན་ཱོ་ནེ་ཤ་ལ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྩ་ལི་བྲག་སྐྱུག་ནས་ཅེར་བ་དེ་བཞིན་ཁོང་ཚོ་
 ལ་ཅེར་ནས་འདུག་ བྲག་སྐྱུག་དེ་ནས་ཚང་མ་མགོ་ཚུགས་ཡོད་པ་རེད་ལ། དེ་རུ་ཡེ་
 ཤུའི་གསུང་རབ་ཀྱི་མི་ཐོག་མ་ཨ་ཎ་ཎ་མ་གྱིས་རུ་མ་རུས་ཤིང་ཤེས་ཡོན་བརྒྱབ་ས་པ་རེད།
 འདི་དག་ནི་ངས་ཚོ་བཞེ་ཞིང་ཉི་མས་བསྐྱེད་ས་པའི་གྲོང་པ་སྟེ་ཤོ་རི་ཡ་ཞེས་པར་
 རྒྱངས་འཁོར་བསྐྱོར་ནས་སོང་རྒྱབ་ས་ངའི་སེམས་ལ་ཤར་བའི་བསམ་སྟོན་དེ་ཚོ་རེད།

འདིའི་སྟོན་ལ་ང་ཚོ་སན་ ཨན་ཕོ་ནི་ལུ་གོང་ལྷོང་དུ་ཡོད་རྒྱབ་ས་ངས་ཅེད་མཚར་
 གྱི་རྒྱལ་གྱིས་ཀེན་ལ་བུ་མོ་ཞིག་འཐོབ་པར་བྱེད་རྒྱུའི་ཁས་ལེན་བྱས་པ་ཡིན། དེ་
 བེ་རྒྱལ་རྒྱགས་བཞག་པ་ཞིག་དང་འགྲན་ལ་བཙུགས་པ་ཞིག་རེད། ཉི་འོད་འཚར་

བའི་སྒྲེ་རེ་གོ་རི་ཡའི་གྲོང་པ་དེ་དང་ཁད་ཉི་བའི་སྐྱུམ་ལྷུག་ས་ཚིགས་ཤིག་ཏུ་ངས་
རྒྱངས་འཁོར་བཞག་པའི་སྐབས་དེར་བྱིས་པ་ཞིག་གིས་རྒྱངས་འཁོར་གྱི་མདུན་
ཤེལ་འགབ་བྱེད་ཆེན་པོ་ཞིག་འཁྱུར་ནས་རྒྱང་རྗེན་མར་ལམ་ཁ་བཅད་དེ་ཡོང་བ་
དང་། ངས་དེ་ཞེ་ཉོ་ཤེས་ན་འདོད། “འདོད་པ་ཡོད་དམ། བེ་སོ་རྒྱག་རེད། སི་པན་གྱི་
སྐད་ཞེ་ཤེས། བེ་སོ་ན་ཏུ་ བེ་སོ། ངའི་མིང་ལ་སྲིག་ཐོར་ཟེར།” དེ་སྐད་ཟེར།

“མིན།” ངས་ཚེད་མཚར་གྱིས་བརྗོད། “ངས་སེ་ནོ་རི་ཏུ་བྱུ་མོ་ཉོ་གི་ཡིན།”

“ཨོ་ཡ། ཨོ་ཡ།” ཁོས་དགའ་སྐྱོར་དང་བཅས་སྐད་བརྒྱབ། “ངས་བྱེད་ལ་བྱུ་མོ་
འཕྲོབ་པར་བྱེད། དགོང་མོ་ལ། ད་ལྟ་ཏུ་ཅང་ཚ་དྲགས་འདུག” ཁོས་ཞེན་པ་ལོག་པའི་
རྣམ་པས་དེ་ལྟར་བཤད། “ཉི་མ་ཚ་དུས་བྱུ་མོ་ཡག་པོ་ཡོད་པ་མ་རེད། རོ་རུབ་བར་དུ་
སྐྱགས། རྒྱོད་ཁེབས་འདི་ལ་དགའ་འམ།”

620

ངས་ཁེབས་དེ་མི་འདོད་ཅིང་བྱུ་མོ་འདོད། ངས་རེན་གཉིད་ལས་བསྐྱངས་པ་
ཡིན། “ཞེ། ཁོ་རེ། ངས་ཐེག་ས་སི་མངའ་སྡེ་ནས་རྒྱོད་ལ་བྱུ་མོ་ཞིག་སྒྲོད་ཅེས་ལབ་པ་
ཡིན། འགྲིག་གི་འདུག རང་གི་རུས་གོག་དེ་འཐེན་ནས། གཉིད་ལས་སད་རོགས།
ཁོ་རེ། ང་ཚོ་ལ་བྱུ་མོ་འགས་བསྐྱགས་ནས་བསྐྱད་ཡོད།”

“ག་རེ། ག་རེ།” རེན་གྱིས་སྐད་བརྒྱབ་ཅིང་འཕར་སྤོང་ཞིག་བྱས། ཐང་ཚད་འདུག
“ག་བ་ལ། ག་བ་ལ།” ཟེར།

“བྱིས་པ་སྲིག་ཐོར་གྱིས་གང་དུ་ཡོད་པ་ང་ཚོ་ལ་སྟོན་གྱི་རེད།”

“ཨོ་རེད། དེས་ན་འགོ་ལ།” རེན་རྒྱངས་འཁོར་ནས་བྱི་རོལ་ཏུ་སྤོང་ཞིང་སྲིག་ཐོར་
གྱི་ལག་པ་ནས་བབྱང་སོང་། འབབ་ཚིགས་འདིའི་མཐའ་སྐོར་ན་ད་དུང་བྱུ་ཚུང་སྐོར་
ཞིག་འཁོར་ནས་འཇུ་མ་བཞིན་བསྐྱད་འདུག་ལ། དེ་ཚོའི་བྱེད་ཀ་ཅམ་རྒྱང་རྗེན་རེད།

ཁོང་ཚོ་ཚང་མས་རྩ་ཞུ་མཐའ་ལྟེ་བ་ལྟེ་བ་བྱེད་པ་དག་གོན་འདུག “ཁོ་རེ།” ཁྱིམ་
ང་ལ་དེ་ལྟར་བཤད། “འདི་ནི་ཕྱི་རོ་ཞིག་བསྐྱལ་རྒྱུའི་ཐབས་ལམ་ཡག་པོ་ཞིག་མ་
རེད་དམ། འདི་ནི་ཁྱེད་མར་གྱི་པོ་ལ་ཁང་དག་ལས་ཏུ་ཅང་ལེགས་པ་འདུག སྲིག་
ཐོར། བྱ་མོ་ཡོད་དམ། གང་དུ་ཡོད། རྫོན་ཨི་རྟེ་ལག་དུ།” ཁོས་སི་པན་གྱི་སྐད་དུ་དེ་
ལྟར་བཤད།

“ཁོ་ལ་ང་ཚོས་གང་ཞིག་ནས་ང་ལྷུང་ནག་ཤོས་མིན་བྱིས་དང་། ཉེ་ བྱ་གྲ། བྱིང་
རང་ལ་སོ་མ་ ར་ ར་ ར་ ཡོད་དམ།”

བྱིས་པ་དེས་ངོ་གནག་བཞིན་མགོ་ལྷོག་ལྷོག་བྱས། “ཡོད་དང་ཡོད། དགོང་མོ་ལ་
ཡོད་པ་རེད་ཁོ་རེ། ངའི་མཉམ་དུ་ཤོག”

“ཉེ་ཉེ། ཨོ་རྟོ། རོ་རྟོ།” ཁྱིམ་གྱིས་སྐད་བརྒྱབ་སོང་། ཁོ་ནི་མེག་སི་ཁོའི་སྲང་ལམ་
འཇམ་ཐིང་ངེ་བ་དེའི་ནང་དུ་ཡར་ལྡིང་མར་ལྡིང་བྱེད་ཅིང་གཉིད་ཅན་དེ་སངས་
འདུག “ད་ཚང་མ་འགོ་ཡ།” ངས་ནི་ལག་ཁི་ སི་ཁྲེ་རེག་སི་ཞེས་པའི་ཨ་རིའི་ཐ་
མག་དེ་བྱ་གྲ་ཚོ་ལ་སློང་བཞིན་ཡོད། ཁོང་ཚོས་ནི་ངེད་ཅག་ལ་བརྟེན་ནས་དགའ་
དགའ་སློ་སློ་བྱེད་གྱི་འདུག་ལ། དམིགས་བསལ་གྱིས་ཁྱིམ་ཁྱིམ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་འདྲ་བྱེད་
གྱི་འདུག ཁོང་ཚོས་ལག་པ་གཉེས་ཐལ་མོ་སྐྱར་ཉེ་ཨ་མེ་རི་ཀའི་ཕོ་གསར་སློན་པ་
འདིའི་སྐྱོར་ལ་འགེལ་བརྗོད་གཅིག་རྗེས་གཉེས་མཐུད་གྱིས་བྱེད་གྱི་འདུག “ཁོ་ཚོ་
ལ་རོལ་དང་། སལ། ང་ཚོའི་སྐྱོར་ལ་སྐད་ཆ་བཤད་ནས་སྐྱིད་སྐྱིད་གཏོང་གི་འདུག
དགོན་མཚོག་མཁྱེན། ཇི་འདྲའི་འདིག་རྟེན་ཞིག་ཨང་།” ཟེར། སྲིག་ཐོར་ང་ཚོའི་
མཉམ་དུ་རྒྱངས་འཁོར་དུ་འཇུ་ལ་བྱུང་། ང་ཚོ་ཡོམ་ཡོམ་གྱིས་ཐོན་ཕྱིན་པ་ཡིན། སི་
ཐན་ཤེ་སྐྱར་དེ་གཉིད་སྐྱིད་པོར་ཁྲུག་བསྐྱད་ཡོད་པ་ལས་འདི་འདྲ་བའི་སློ་འཇུབ་

འཇུག་ཁོང་ལྷན་གཉིད་ལས་སང་པ་རེད།

ང་ཚོ་གོང་པའི་མར་ཕྱོགས་ན་ཡོད་པའི་བྱེ་ཐང་གི་ཕྱོགས་སུ་ཕྱིན་ཅིང་། དེ་ནས་
འདམ་ཅན་གྱི་འཁོར་ལམ་ཞིག་ཏུ་དེ་ལྟོགས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱུ་ལས་འཁོར་ནི་
སློབ་ཆད་གཏན་ནས་བྱས་མ་ཚུངས་པའི་འཕམ་ལྷན་གྱི་འདུག་དེའི་མཉམ་པོ་ཕྱོགས་
ན་མིག་ཐོར་གྱི་ཁང་པ་འདུག་ཁང་པ་དེ་ནི་ཚོར་མའི་སློབ་པ་ལག་ཐུག་མེད་པའི་ཡོད་
པའི་ཐང་ལེག་ཅིག་གི་སྐྱེ་བ་ཆགས་འདུག་ཅིང་། རྟེན་ཕྱོགས་ན་སྤོང་པོ་འགའ་རེ་
འདུག་ཁང་པ་ནི་ས་མག་གི་ཁང་པ་སྐྱེ་བའི་ཞིག་རེད། རྟེན་ཕྱོགས་ལག་ལྷན་གྱི་
ནང་ཏུ་བཞུགས་འདུག་“དེ་སྐྱེ” རྟེན་གྱིས་རྟེན་བརྒྱབ་པ་དགའ་བྱུགས་འདུག

“ཁོང་ཚོ་ངའི་སྐྱེ་བའི་དེད། ངའི་ཨ་མ་ཡང་དེར་འདུག་ ངའི་སྤོང་པོ་ཡང་འདུག
དེ་ངའི་ནང་མི་རེད། ང་གཉེན་བརྟེན་ཚར་ཡོད། ང་གོང་གི་ནང་ལ་སྤོང་གྱི་ཡོད།”

“ཕྱིང་གྱི་ཨ་མ།” རྟེན་འཚབས། “མོས་སོ་མ་ར་ཇོའི་སྐྱོར་ལ་ག་རེ་ལ་བ་གྱི་རེད།”

“ཨོ། མོས་ང་ལ་དེ་ཚོ་སྟེར་གྱི་རེད།” དེ་ནས་ང་ཚོ་རྒྱུ་ལས་འཁོར་ཏུ་བསྐྱུགས་པ་
དང་། མིག་ཐོར་ཐོན་ནས་ཁང་པའི་ནང་ལ་ལྷིང་ནས་ཕྱིན་སོང་། དེ་ནས་རྟེན་མོ་དེ་ལ་
རྟེན་ཆ་ཚིག་འགའ་བཤད་སོང་། དེ་མ་ཐག་རྟེན་མོ་ལ་འཁོར་ནས་རྒྱབ་གྱི་ཚལ་ར་ལ་
ཕྱིན་པ་དང་། དེ་ནས་སོ་མ་ར་ཇོའི་ལོ་མ་རྟེན་པོ་རྟེན་པོ་ལས་འཁོར་ལྷན་གྱིས་འཁོར་སོང་། ལོ་
མ་དེ་དག་སོ་མ་ར་ཇོའི་སློབ་པ་ལས་བཏོག་ཏེ་བྱེ་ཐང་གི་ཉི་འོད་འོག་ཏུ་རྟེན་ཆ་ཚིང་
བཞག་ཡོད་པ་རེད། རྟེན་ཕྱོགས་དེ་ལ་མིག་ཐོར་གྱི་སྐྱེ་བ་རྟེན་ཕྱོགས་ཀྱིས་སྤོང་པོ་གྱི་ནས་འཇུག་
མེར་མེར་བྱེད་གྱི་འདུག་ཁོང་ཚོ་ནི་ང་ཚོ་ཡོད་ས་ལ་ཚུར་ཡོང་ནས་ཐུག་འདོད་བྱེད་
མོད། ཁོང་ཚོ་ཡར་ལངས་པ་དང་ཚུར་ཡོང་རྒྱ་ལ་དུས་ཚོད་ཅུང་ཅམ་འགོར་གྱི་རེད།
མིག་ཐོར་གྱིས་འཇུག་པའི་གདོང་ཤ་ཚོ་མོ་ཞིག་བསྟན་ནས་ཚུར་ཡོང་སོང་།

“ཁོ་རེ།” ཇི་ན་གྱིས་བཤད། “མིག་ཚོར་འདི་ད་སྒྲིང་རྗེ་ཤོས། རྗོར་འབབ་ཤོས།
འཚབ་འཚུབ་ཆེ་ཤོས། དདུལ་མཚམས་ནས་སྐྱ་གོར་མོར་གཏུབས་པའི་བྱིས་པ་སྒོར་
འབབ་འདི་ནི་ངའི་མི་ཚེ་འི་ནང་གཏན་ནས་འཕྲད་མ་ཉེས་པ་དེ་རེད། ཁོ་ལ་ཅིག་སྟོས་
དང་། ཁོང་གི་གོམ་འགོས་དལ་མོ་སྟོ་ལ་འགྲོ་བོ་དེ་ལ་སྟོས་དང་། ས་ཆ་འདི་ན་བྲེལ་བ་
བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚལ་ཡོད་པ་མ་རེད།” རྒྱན་བསྐྱེད་ས་ཤིང་ཆད་མེད་དུ་ཡོང་
བའི་བྱེ་ཐང་གི་རྒྱང་བྱ་རྒྱངས་འཁོར་ནང་དུ་ལྷང་། དེ་ནི་ཉ་ཅང་ཚ།

“ཇི་འདྲའི་ཆ་བོ་ཡོད་པ་མཐོང་སོང་ངམ།” མིག་ཚོར་ནི་ཇི་ན་དང་ལྷན་དུ་མཐུན་
གྱི་རྒྱབ་སྟེགས་སུ་བསྐྱད་ནས་རྒྱངས་འཁོར་གྲང་ཁེབས་འབར་བཞིན་པ་དེ་ལ་མཐུབ་
མོ་ཡར་བཅུགས་ནས་བཤད། “ཁྱེད་ལ་སོ་མ་ར་ང་ཡོད། ད་ཆ་ཆ་བ་ཆེ་བ་ཡོད་པ་མ་
རེད། ཁྱོད་རྒྱགས།” ཟེར།

“ཨོ་ཡ།” ཇི་ན་གྱིས་མིག་ཤེལ་ནག་པོ་དེ་རྒྱིག་བཞིན་དུ་བཤད། “ང་རྒྱག་ མིག་ཚོར།
ངའི་གསར་བུ། ང་ཉན་ཉན་རྒྱག་གི་ཡིན།”

དེ་ནས་མིག་ཚོར་གྱི་རྒྱན་གཟུགས་རིང་དེས་ཚགས་ཤོག་ཅིག་གི་ནང་ལ་རྩ་དེ་
གཙུང་ནས་དལ་མོ་བྱས་ཏེ་འཁྱེར་ཡོང་སོང་། ཁོས་དེ་དག་མིག་ཚོར་གྱི་པང་པ་ལ་
གཡུགས་ཤིང་། ལྟོད་ལྟོད་པོའི་ངང་ནས་རྒྱངས་འཁོར་གྱི་སྐོ་ལ་བསྟེས་ཏེ་ང་ཚོ་ལ་
མགོ་སྟོག་བྱེད་བཞིན་དང་འཇུ་མ་དཔུལ་བཞིན། “བདེ་པོ།” ཟེར། ཇི་ན་གྱིས་ཁོ་ལ་མགོ་
སྟོག་བྱས་ཤིང་སྟོ་སྒྲུང་གིས་འཇུ་མ་དཔུལ་སོང་། མི་སུ་གཅིག་གིས་རྒྱང་ཆ་བཤད་མ་
སོང་ལ། དེ་ནི་འགྲིག་བསྐྱད་པ་རེད། མིག་ཚོར་གྱིས་མི་སུ་གང་གིས་མཐོང་ལྟོང་མེད་
པའི་སོ་མ་ར་ང་ནག་པོའི་ཐ་མག་དེ་གཙུང་(རྒྱག་མདོག་གི་ཤོག་ལྷག་རྒྱད་ནས།)

མགོ་བརྒྱུགས་སོང་ལ། དེ་ནི་ཉ་ཅང་ཆེ་བའི་སིག་གླུ་ཐ་མག་ཁོ་རོ་ན་ཞེས་པ་དང་
 བོངས་མཚུངས་པའི་ཇ་ཏུད་ནག་ཞིག་ཟེད། ཉ་ཅང་ཆེན་པོ་འདུག་ཀྱི་ལྷན་པའི་
 མིག་གདངས་ནས་ཅེར་འདུག་མིག་ཐོར་གྱིས་ག་ལེར་མེ་བསྐྱོན་ཞིང་རྩོམ་པ་བརྒྱད་
 རྒྱུད་བྱས་སོང་། འདི་ནས་འཐེན་པ་ནི་ཏུད་ཏུང་གི་སྤྱིང་ཏུ་མགོ་བཞག་ནས་འཐེན་
 པ་དང་འདྲ། ཆ་བ་འབར་ཐེངས་ཆེན་པོ་གཅིག་གིས་ཁྱེད་རང་གི་མིད་པའི་ནང་ཏུ་
 འབར་འགོ་བར་བྱེད། ང་ཚོས་རང་རང་གིས་གང་བརྟུབས་པ་དེ་བཟུང་ནས་ཚང་
 མས་དུས་གཅིག་ལ་སྤོད་པ་ཡིན། དེ་མ་ཐག་ང་ཚོ་བཟེ་འདུག་ ང་ཚོའི་དཔལ་བ་ན་
 ཏུལ་ཚུའི་ཐིགས་པ་འགག་འདུག་ སློ་བུར་ཏུ་མེག་སི་ཁོའི་སྟོ་སྟོགས་ཀྱི་ཨ་ཁ་ལུལ་
 ཁོ་ཡི་མཚོ་འགམ་དང་འདྲ་སེ་བ་འདུག་ ངས་རྒྱངས་འཁོར་རྒྱབ་ཀྱི་སྐྱེའུ་ཏུང་ནས་
 ཕྱུ་རོལ་ལ་བལྟས་པ་ཡིན། མིག་ཐོར་གྱི་སྤྱོད་གཞན་ཞིག་དང་སྤྱོད་ཀྱང་མཚར་བ་
 624 ཞིག་སྟེ། སྐྱེ་དྲིལ་ཤིག་ཕྱག་པར་དཔུངས་ཤིང་མེ་ཏུ་ལུལ་གྱི་གདོད་མའི་མིའི་རྣམ་
 པ་ཅན་གཟུགས་རིང་དེ་སྟོག་སྟོང་ཞིག་ལ་བསྟེན་ནས་འདྲུམ་དཔུལ་བཞིན་འདུག་
 ལ། ཁོ་ནི་ཚུར་ཡོང་ནས་ལག་པ་གདོད་རྒྱུ་ལ་ཉ་ཅང་ངོ་ཆ་འདུག་ རྒྱངས་འཁོར་
 བྱི་ཁོང་ཚོ་སྤྱོད་རྣམས་ཀྱིས་མཐའ་བསྐྱོར་ཡོད་པར་སྣང་ལ། སྤྱོད་གཞན་ཞིག་ཀྱི་
 གྱི་སྟོགས་དེ་ནས་མངོན་བྱུང་། དེ་ནས་ཆེས་ཀྱང་མཚར་ཤོས་དེ་བྱུང་སོང་། མི་ཚང་
 མ་བཟེ་ཐག་ཚོད་ནས་རྒྱུན་ལྡན་གྱི་འགོ་ལུགས་འགོ་སོལ་དེ་ཡལ་བར་གྱུར་བ་དང་
 ཆབས་ཅིག་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྐབས་དོན་ལ་དམིགས་པ་ཚེ་གཅིག་ཏུ་གཏད། ད་ནི་
 ཨ་མེ་རི་ཀ་བ་དང་མེག་སི་ཁོ་པ་རྣམས་མཉམ་ཏུ་བསྐྱད་ནས་བྱེ་ཐང་གི་ཚེ་དགར་
 རོལ་བའི་ཁྱེད་མཚར་དེ་དང་། ད་ཏུང་། ཐག་ཉེར་སྤངས་པའི་ངོ་གདོད་དང་། པགས་
 པའི་སྤོང་གི་བ་སྤྱིའི་བྱ་ག མཐུབ་མོའི་སྤོང་གི་སེན་མོའི་རྩ་བ། སྤྱིར་བཏང་གི་ངོ་ཆ་

བཞིན་པའི་འགྲམ་པ་སོགས་འཇིག་རྟེན་གཞན་ཞིག་མཐོང་བར་གྱུར། དེ་ནས་གདོད་མའི་མི་རིགས་སྐྱུན་གཉིས་ཀྱིས་ང་ཚོའི་སྐོར་ལ་སྐྱད་དམའ་མོས་སྐྱད་ཆ་བཤད་སོང་ལ། རྣམ་པ་དང་ཆེ་ཆུང་། དེ་ནས་རྣམ་འགྱུར་ཐུན་མོང་བ་བསྐྱར་བའམ། འོར་བཅོས་བྱེད་པ། བཟོ་བཅོས་བྱེད་པ་སོགས་ལས་འཕྲོས་ཏེ་འགྲེལ་བཟོད་བྱས་སོང་། “ཨོ་རེད། ཨོ་རེད།” དེ་དུས་རྟེན་དང་སི་ཐབ། རེད་གསུམ་གྱིས་དབྱིན་སྐད་དུ་འགྲེལ་བཟོད་བྱས་པ་ཡིན།

“ས་གི་ན་ཡོད་པའི་སྐུན་ཁྱུང་མཚར་དེ་སློག་སྤོང་ལས་ཅུང་ཅམ་ཡང་མ་འགྲུལ་ཞིང་། སློ་ཞིང་མཚར་བའི་ངོ་ཚ་ཅན་གྱི་ཁོའི་འཇུམ་དེའི་ངར་ཁ་སྐྱ་ཚེ་ཅམ་ཡང་མ་ཡལ་བར་བསྐྱད་པ་དེ་ལ་ལྟ་མོ་སྟོས་དང་། དེ་ནས་ངའི་གཡོན་ན་ཡོད་པའི་སྐུན་དེ་ནི་ལོ་རྒྱུན་པ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་ལ་རང་ཉིད་ལ་གདེང་ཚོད་ཡོད་མོད། གྲོང་ཁྱིམ་གྱི་མི་མགོ་འཁོར་བ་ཞིག་གམ། མཐའ་ན་གཅིག་བྱས་ན་སྤང་གོག་ཅིག་དང་འདྲ་བར་སེམས་སློའ་འདུག འོན་ཀྱང་སྤིག་ཐོར་ནི་མཐོང་ཆ་འཇོག་ཡོད་པའི་གཞེན་བསྐྱིགས་ཟིན་པ་ཞིག་རེད་ལ། ཁོ་ནི་དམུལ་བ་ བྱེད་ཀྱིས་མཐོང་བའི་ཨི་ཇིབ་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཞིག་དང་མཚུངས། མི་འདི་ཚོ་ནི་དོན་དམ་པའི་གསར་བྱ་རེད། འདི་འདྲ་བ་ཞིག་གཏན་ནས་མཐོང་མ་ཕྱོད་། ཁོང་ཚོས་ང་ཚོའི་སྐོར་ལ་མཚར་སྐྱར་གིས་ཁ་བརྟེན་བྱེད་ཀྱིན་འདུག དཔེར་ན། ཤེས་སོང་ངམ། ང་ཚོ་ནང་བཞིན། འོན་ཀྱང་ཁོང་ཚོ་ལ་རང་གི་སྐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་ཚོས་ཤིག་ཡོད་པའི་ཐོག་ནས་རེད། ང་ཚོ་དང་མཚུངས་པར་ཁོང་ཚོའི་དོ་སྣང་ཡང་པལ་ཆེར་ང་ཚོའི་གྲོན་པ་གོན་སྐྱངས་ཐོག་ལ་འཁོར་ཡོད་ཀྱི་རེད། འོན་ཀྱང་ང་ཚོའི་བསམ་སློབ་གཏོང་སྐྱངས་དང་མི་འདྲ་བར་རྒྱངས་འཁོར་ནང་དུ་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་ཁྱུང་མཚར་བ་དང་། ཁོང་ཚོ་དང་

མི་འདྲ་བར་ང་ཚོའི་གད་མོ་དགོད་སྐྱེས་ལྷན་གྱི་མཚན་པོ། ད་དུང་མཐའ་ན་ཁོང་ཚོ་
དང་བསྐྱེད་ན་ང་ཚོའི་ལྷན་ལ་དྲི་མ་ཁ་ཚུལ་སོགས་འཁོར་ཡོད་ཀྱི་རེད། གད་ལྟར་
ཡང་ཁོང་ཚོས་ང་ཚོའི་སྐྱོར་ལ་ཅི་ཞིག་བཤད་བཞིན་པ་དེ་ཤེས་འདོད་ཀྱིས་ཤི་འགོ་
གི་འདུག” རེན་གྱིས་ཤེས་ཐབས་བྱས་སོང་། “ཁོ་རེ། ཁོ་རེ་མིག་ཚོར། ད་གིན་ཚོར་གྱི་
སྐྱེན་གྱིས་ཅི་ཞིག་ལབ་སོང་།”

མིག་ཚོར་གྱིས་སྐྱེན་གྱིས་ཁོངས་པའི་མྱ་ངན་གྱི་མིག་དེ་རེན་ལ་གཏད་ནས། “ཚོ་
རེད། ཚོ་རེད།” ཟེར།

“མ་རེད། ཚོར་གྱིས་ངའི་དྲི་བ་ཤེས་མ་སོང་། གསར་བུ་ཚོར་ཚོས་ཅི་ཞིག་བཤད་
གྱི་ཡོད།”

“ཚོ།” མིག་ཚོར་གྱིས་དངངས་འཚབ་ཆེན་པོ་ཞིག་དང་བཅས། “ཚོར་ འདི་ སོ་
མ་ར་ཇ་ལ་ དགའ་འཇམ། མ་ དགའ།” ཟེར།

“ཚོ། རེད། དེ་འགྲིག་གི་འདུག ཚོར་གྱིས་ཅི་ཞིག་གི་སྐྱོར་ལ་བཤད་གྱི་ཡོད།”

“བཤད་ཨི། ཚོ་རེད། ང་ཚོས་ཁ་བརྟེན། ཚོར་མེག་སི་ཁོ་ལ་ཨེ་དགའ།” ཐུན་
མོང་གི་སྐྱོད་གཅིག་མེད་པར་གོ་བརྟེན་འཕྲོད་དཀའ་བ་འདུག མི་ཚང་མ་ནི་སྐྱེས་ཡང་
ཁྱེད་མི་མ་མེ་བ་དང་སྐྱེས་བར་འགོ་བ། བཟེ་སྐྱེས་གིས་ཚུལ་འདུག དེ་ནས་བྱེ་ཐང་ནས་
མཚེད་པའི་རྒྱུ་བྱ་ལ་རོལ་ཅིང་། རང་རང་གི་རྒྱལ་ཁབ་དང་མི་རིགས། རྒྱུ་ལོ་སྐྱེས་
བཅས་གྱི་སྒྲ་མེད་རྟག་བརྟན་གྱི་བསམ་གཞིག་ཚོར་འབྲུམས།

ད་ནི་བྱ་མོ་ལ་འཁོར་བའི་དུས་ཚོད་རེད། ཐུན་ཅམས་ནི་སྐྱེས་ཡང་གིང་སྐྱོང་
འོག་གི་རང་གི་ས་ཚོགས་ལ་བདེ་སྐྱབས་ཏུ་འོག ཨ་མ་དེས་རང་གི་ཉེ་འོད་འོག་གི་སྐོ་
འགྲམ་དེ་ནས་ང་ཚོ་ལ་ཚུར་བཞུགས། ང་ཚོ་ག་ལེར་འཕར་ལྗིང་གིས་གོང་དུ་འོག

ཡིན་ན་ཡང་ད་ལྟ་འཕར་ལྡིང་དེ་ནི་དེ་ཙམ་གྱིས་མི་སྲིད་པ་ཅིག་མིན་པར་མ་
 ཟད། དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་འདིའི་ནང་གི་ཆེས་སྲིད་ཤོས་དང་། རྒྱ་མཚོ་ལོ་ལོ་སྤེང་དུ་
 འབྱུང་བ་ཇི་བཞིན། གཟི་བཞིན་གྱི་ངང་ནས་བསྐྱོད་པའི་རྩ་བའི་སྤྲུལ་སྤྲུལ་གྱི་
 འབྱུང་ཅིག་རེད། ལྟན་ལྟན་མིན་པའི་གསེར་མདོག་གི་འོད་ཅིག་གིས་རྟེན་གྱི་གདོང་
 པ་ཁེབས་འདུག་ལ། ཏུས་མཚུངས་སུ་ཁོང་གིས་ང་ཚོ་ལ་ཆེས་ཐོག་མར་རྒྱངས་
 འཁོར་འོག་གི་ལྷུས་ལྷགས་དེ་ཤེས་དགོས་པ་མ་ཟད་འགྲུལ་བུའི་ལ་རོལ་ཅིག་
 ཟེར། ང་ཚོ་ཡར་ལྡིང་མར་ལྡིང་བྱས་པ་དང་མཐའ་ན་མིག་ཐོར་གྱིས་ཀྱང་ཤེས་པ་མ་
 ཟད་གང་མོ་ཤོར་སོང་། དེ་ནས་ཁོས་ང་ཚོ་ལ་བྱ་མོ་གང་དུ་ཡོད་པའི་ལམ་སྟོན་གྱིར་
 མཚུབ་མོ་གཡོན་ཕྱོགས་སུ་བཅུགས་སོང་། དེ་ནས་རྟེན་གྱིས་འབྲེལ་མི་ཤེས་པའི་
 དགའ་སྤང་ཞིག་དང་བཅས་གཡོན་ཕྱོགས་སུ་བལྟ་བཞིན་དེའི་ཕྱོགས་ལ་ཡོ་ཞིང་།
 ཁ་ལོའི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་ཏེ་འཇམ་པོ་ཞིག་དང་ཉན་ཉན་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་ང་ཚོ་
 དམིགས་ས་དེ་ལ་འཁྲིད་སོང་། ཏུས་མཚུངས་སུ་ཁོས་མིག་ཐོར་གྱིས་སྐྱད་ཆ་ཞིག་
 བཤད་ཅིས་བྱུང་བཞིན་པ་ལ་ཉན་བཞིན་སློབས་ཉམས་དང་ཤོབ་ཉམས་ཀྱི་ཐོག་ནས།
 “ཨོ་རེད། ཡིན་དང་ཡིན། ངའི་སེམས་ལ་དོགས་པ་ཅི་ཡང་མེད། ཉན་ཉན་རེད་ལ། ཁོ་
 རེ། ཨོ་ཡིན་དང་ཡིན། ཨོ་རེད་ལ། གསུངས་གནང་དང་།” སོགས་ཟེར། དེ་ལ་མིག་
 ཐོར་གྱིས་གདོང་གནག་བཞིན་སི་པན་གྱི་སྐྱད་བཞིན་ཅིང་ཉམས་ཅན་ཞིག་གི་ཐོག་
 བས་ལན་བཏབ་སོང་། ལྟོ་འཚུབ་སེ་བའི་སྐྱད་ཅིག་གི་རིང་ལ་ཁོས་ཅི་བཤད་པ་ཚང་
 མ་རྟེན་གྱིས་ཤེས་བཞིན་ཡོད་པ་དང་། དེ་ཡང་ཁོང་གི་འོད་སྤང་མཚེད་པའི་དགའ་
 ལྷོ་དེས་བསྐྱེད་པའི་དབལ་དཀའ་བའི་རིག་པ་རྒྱུད་པོ་དང་ཐོལ་བྱུང་གི་ཐམས་ཅད་
 མཁྱེན་པའི་བདག་ཉིད་ཅིག་ལ་བརྟེན་ནས་རེད་བསམས་བྱུང་། ལྟན་ལྟན་དེ་རང་ལ།

དའི་འབར་བཞིན་པའི་མིག་དང་འཕྱར་བཞིན་པའི་ལྷན་པའི་ནང་དུ། ལྷན་ཡང་ཁོ་
 བྱི་ཨ་མེ་རེ་ཀའི་སྲིད་འཛིན་སྣེ་རན་ཁི་ལིན་ རེ་ལ་ནོ་ རོ་ཇི་སྟེལ་དང་ཆེས་འདྲ་བོ་
 འདུག་ལ། ང་རྒྱལ་སྟེགས་ནས་ལངས་ཏེ་ཡ་མཚར་གྱི་སྣང་བ་དང་བཅས་ཁ་གདངས་
 ཏེ་ཏད་དེ་ལུས། ལྷ་ཡི་གནས་སྐབས་དང་མཚུངས་པའི་འོད་སྣང་གི་ཚ་ཤར་ས་ཡ་རྒྱག་
 བཞིན་པའི་ཁོད་ནས་ངས་རྟེན་གྱི་གཞུགས་དབྱིབས་མཐོང་དཀའ་བར་གྱུར་ཅིང་།
 ཁོང་ནི་ལྷ་དཀོན་མཚོག་དང་འདྲ་བར་མཐོང་། ང་ནི་ཆེས་བཟེ་འདུག་སྟབས་རང་
 གི་མགོའི་ལྷག་རྒྱལ་དེ་རྒྱལ་སྟེགས་སྟེང་བསྟེན་དགོས་བྱུང་ཞིང་། ལྷངས་འཁོར་གྱི་
 འཕར་སྟེང་དེས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ལྷོས་སྣང་འདར་སིག་སིག་ཅིག་དའི་ལུས་ཡོངས་
 ལ་བཏང་བྱུང་། སྟེང་ཁུང་ནས་མེག་སི་ཁོའི་ཡུལ་ཏེ། ངའི་སེམས་ལ་འདི་ནི་ད་ཆ་
 ས་ཆ་གཞན་ཞིག་ཡིན་པ་ལྟར་སྣང་བ་དེ་ལ་ལྷ་འདོད་གྱི་སེམས་སློབ་བཞིག་དང་
 ལ་བསྟེབས་བྱུང་། དེ་ནི་གཟེ་བརྗིད་དང་ལྡན་པའི་གཏེར་སྐམ་འོད་ཆེན་ཆེན་བྱེད་
 པ་རྒྱ་ཡིས་བཏབ་པ་ཞིག་གི་རྒྱ་འགོལ་བ་ལས་ང་ཕྱིར་ཕྱོགས་པ་དང་མཚུངས་ཤིང་།
 བྱེད་རང་ནི་རང་གི་མིག་ལ་གཅེས་ནས་དེ་ལ་ལྷ་རྒྱུར་སྐྱབ་པ་དང་། མིག་གཉིས་ནི་
 བྱང་རོས་སུ་གྲག་འདུག་ལ། གཏེར་དང་རྒྱ་ལོར་རྣམས་ནི་འབྲེར་ཐངས་གཅིག་གིས་
 འབྲེར་མི་སྐབ་པའི་ཚོད་རེད། ངས་ལྟར་མིད་བཏང་། ངས་ནམ་མཁའ་ནས་གསེར་གྱི་
 ལྷངས་པ་འཕྱུལ་ཞིང་བཤོ་ཡོང་བ་མཐོང་སོང་ལ། དེ་ཡང་ལྷངས་འཁོར་རྟེང་གོག་གི་
 སྟེང་ཞེབས་རྩལ་པོ་དེ་བརྒྱད་ནས། ངའི་མིག་འབྲས་བརྒྱད་ནས། རོ་མ་བཤད་ན་མིག་
 འབྲས་གྱི་ནང་དུ་བྲངས་སོང་། གང་ས་གང་ལ་བྱུང་འདུག ངས་སྟེང་ཁུང་ནས་ཆ་
 ཞིང་ཉེ་འོད་བརྒྱག་པའི་སྲང་ལམ་ལ་བལྟས་པ་ཡིན། སྟོ་འབྲམ་ཞིག་ན་བྱུད་མེད་ཅིག་
 ཡོད་པ་མཐོང་བྱུང་། མོས་ང་ཚོས་བཤད་པའི་ཚིག་རེ་རེ་ལ་མཉན་ཞིང་དེ་ནས་རང་

ཉིད་གྲིས་རང་ལ་མགོ་ལྷོག་བྱེད་གྱི་འདུག་བསམས་བྱུང་། འདི་ནི་ཉལ་ཐ་ལ་བརྟེན་
 བས་ཡོང་བའི་རྒྱུ་ལྡན་གྱི་འཁྲུལ་སྤང་ཞིག་རེད། འོན་ཀྱང་གསེར་གྱི་བཟུང་རྒྱུ་
 དེ་ལྷ་མཚུང་སོང་། དུས་ཚོད་རིང་པོ་ཞིག་གི་ཡུན་ལ་ང་ཚོས་ཅི་ཞིག་བྱེད་བཞིན་ཡོད་
 པ་ཤེས་པའི་བདག་གི་ཚོར་ཤེས་རགས་པ་དེ་འགག་ཅིང་། མཚམས་ཤིག་ལ་ངས་མེ་
 སྐར་བ་ལས་གྲུབ་དུ་བལྟས་ཤིང་། འདི་ག་རྟེན་ལ་གཉིད་ལས་སང་པ་ལྟ་བུའི་ཁྲ་སིམ་
 མེ་བའམ། ཡང་ན་སྟོང་པའི་ཁམས་ལས་མི་ལམ་གྱི་ཞིང་དུ་གཉིད་སང་པ་ཞིག་བྱུང་
 གྲུབས་སྐར་དྲན་པ་སོས་པར་གྱུར། ཁོང་ཚོས་ང་ལ་རྒྱུངས་འཁོར་ནི་མིག་ཐོར་གྱི་ཁང་
 པའི་ཕྱི་རོལ་དུ་བཀག་ཡོད་ཅེས་བཤད་བྱུང་། ཁོས་རང་གི་བྱ་རྒྱུང་བྱིས་པ་དེ་ལག་
 པར་བཟུང་ནས་རྒྱུངས་འཁོར་གྱི་སྐོ་འགྲམ་དུ་བཟུང་དེ་ང་ཚོ་ལ་སྟོན་བཞིན་འདུག

“ངའི་བྱ་རྒྱུང་མཐོང་ངམ། ཁོའི་མིང་མེ་རེ་རྩི་བྲེར། ཁོ་ སུག་ ལླ་བ་ ལོ་ན།”

“ཅིའི་ཕྱིར། ...” ཇི་ཅི་གྱིས་དེ་ལྟར་དྲིས་སོང་ལ། ཁོང་གི་གདོང་ནི་ད་དུང་བདེ་
 བ་ཆེན་པོ་འམ་ཡང་ན་ལྷ་ན་མེད་པའི་རྒྱིད་སྤང་གི་ཆར་སིམ་སིམ་དེའི་ཁོད་དུ་འཕོ་
 འགུར་བྱས་འདུག ཁོང་གིས་“ཁོ་ནི་ངས་མཐོང་མ་ལྟོང་བའི་བྱིས་པ་མངོས་ཤོས་
 དེ་རེད། ཁོའི་མིག་ལ་སྟོས་དང་། ད་ལྟ། སལ། སི་ཐམ།” ཞེས་དྲིས། གཟུབ་ནན་དང་
 ལྟོད་ཡངས་གྱི་རྒྱུང་བྱ་ཞིག་དང་བཅས་ང་ཚོའི་ཕྱོགས་སུ་ཁ་འཁོར་ནས་དེ་ལྟར་
 བཤད། “ཁྱེད་ཅག་གིས་ང་ཚོའི་གོགས་པོ་ལག་པོ་མིག་ཐོར་གྱི་མིག་སི་ཁོའི་བྱ་རྒྱུང་
 འདིའི་མིག་ལ་དམིགས་ བསལ་ གྱིས་ལྟ་རོགས་བྲེར་གྱིན་ཡོད། དེ་ནས་བྱ་འདི་རང་
 གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་ལྷན་དུ་འཚར་ལོངས་གྱིས་སོ་སྟོ་ག་
 ཞིག་དུ་འགྱུར་བའི་རྒྱལ་དེ་ནི་སྐྱེ་བུ་ལྟར་སྟེ། ཁོའི་མིག་འབྲས་གཉིས་ལས་སྟོན་པར་
 བྱེད་ཅིང་། དེ་འདྲའི་མངོས་སྐྱུག་ཅན་གྱི་མིག་འབྲས་གཉིས་གྱིས་ཉན་ཉན་མིའི་རྣམ་

ཤེས་ཀྱི་ཁྲིད་ནས་ཆེས་མངོན་སྲུག་ལྡན་པ་དེ་ཡིན་པའི་ལུང་བསྟན་དང་བར་སྟོན་གྱི་
 འདུག་ཟེར། འདི་ནི་གཏམ་བཤད་སྟོང་རྗེ་པོ་ཞིག་རེད། དེ་ནས་འདི་ནི་བྱ་ཚུང་སྟོང་
 རྗེ་པོ་ཞིག་རེད། སྤྱི་མཐོང་གིས་མུ་འཇུག་གི་གདོང་གིས་རང་གི་ལྟའི་བྱ་ལ་ལྟ་བཞིན་
 འདུག ང་ཚོ་ཚང་མས་རང་རང་ལ་ཡང་དེ་འདྲའི་བྱིས་པ་ཞིག་ཡོད་ན་བསམས་བུང་།
 ང་ཚོ་ནི་བྱིས་པ་དེའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྟེང་ལ་འཁོར་ཤུགས་ཆེ་བ་དེ་ལ་བརྟེན་
 བས་ཁོང་གིས་དོན་ཞིག་ཚོར་བར་གྱུར་ཅིང་གདོང་མདོག་འགྱུར་ཏེ་སྐྱོ་བའི་མཆི་མ་
 གདོང་བ་དང་། བཤད་མི་ཤེས་པའི་སྲུག་བསྐྱེད་ཅིག་ཏུ་འཁྲིད་སོང་བ་དང་། ང་ཚོས་
 དེ་སངས་ཐབས་ཀྱི་ཐབས་ལམ་མ་རྟོན། གང་ཡིན་ཟེར་ན་དེ་ནི་དུས་ཚོད་དང་གསང་
 བ་ལ་མཚན་གངས་མེད་པ་ཞིག་གི་ཁྲིད་དུ་བསྐྱེད་ཚར་འདུག ང་ཚོས་ཐབས་ཤེས་
 ཡོད་ཀྱི་བྱས་པ་ཡིན། སྤྱི་མཐོང་གིས་བྱ་ཚུང་སྟོང་ལ་སྐྱུར་ཏེ་གསེག་གསེག་བཏང་། རིན་
 གྱིས་ཨོ་ཡོ་ཡོ་ལའ། ངས་ལག་པ་བསྐྱེད་ནས་བྱ་ཚུང་གི་ལག་ངར་ཚུང་ཚུང་དེ་བྱིས་
 བྱིས་བྱས། ཁོའི་དུ་སྐད་རྗེ་ཆེར་སོང་། “ཨང་” རིན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད། “དགོངས་པ་ཚ་
 བས་མ་ཚོམ། སྤྱི་མཐོང་། ང་ཚོས་ཁོ་སེམས་པ་སྐྱོ་དུ་བཅུག་པ་རེད།” ཟེར།

630

“ཁོ་སེམས་པ་སྐྱོ་ཡོད་པ་མ་རེད། བྱིས་པ་དུ་གི་རེད།” སྤྱི་མཐོང་གི་རྒྱབ་ལོགས་ན་
 ཡོད་པའི་སྐོ་འགམ་ནས་ཁོའི་ཚུང་མ་ཚུང་ཚུང་རྐང་རྗེན་མ་དེས། མོའི་འཇམ་ཁིང་
 སྲུག་མདོག་ལྡན་པའི་ལག་པའི་ནང་བྱ་ཚུང་སྐར་ཡང་འཛོག་རྒྱ་ལ་རེ་སྲུག་ལྟར་མེད་
 པ་ཞིག་དང་བཅས་དེ་ལྟར་བཤད། མོ་ནི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་ཡོང་རྒྱུ་ལ་ཏུ་ཅང་ངོ་ཚ་ཅན་རེད།
 སྤྱི་མཐོང་གིས་ང་ཚོ་ལ་རང་གི་བྱ་བསྟན་ཚར་བ་དང་། སྐར་ཡང་སྐྱེད་པའི་ལོར་དུ་
 འཛོགས་ཤིང་། སྐྱབས་པ་ཆེན་པོས་གཡས་ཕྱོགས་སུ་མཇུ་བ་སྟོན་བྱས་སོང་།

“ལགས་སོ།” ཇི་ཅི་ལྷན་དེ་ལྟར་བཤད་ནས་རྒྱུ་དང་ལོ་རྒྱུ་ལ་དེ་ལྟར་བཤད་ཀྱི་ཁ་དགོས་ཏེ་ཨ་
 རྒྱུ་རི་ལའི་ཨེ་ལ་རི་རི་ཡ་རྒྱལ་ལས་ཀྱི་སྲིང་ལམ་དང་འབྲུ་བའི་སྲིང་ལམ་དོག་པོ་དེ་
 བརྒྱུད་ནས་རྒྱུ་དང་ལོ་རྒྱུ་རྒྱུ་ལ། རྒྱུ་ལ་གང་ས་ན་ཡོད་པའི་དོག་དོད་དག་
 གིས་མཚན་སྣང་འཇམ་པོ་ཞིག་དང་བཅས་ང་ཚོ་ལ་བལྟས་འདུག ང་ཚོ་སྤང་འཚོང་
 ལང་ལ་བསྐྱེད་སྲིང་། གསེར་མདོག་གི་ཉེ་འོད་འོག་ཏུ་འདི་ནི་འདམ་ཞལ་བྱུགས་
 པའི་འདྲུགས་སྐྱུ་བ་ཏུ་ལས་པ་ཞིག་རེད། སྲིང་ལམ་དུ་སྤང་འཚོང་ལང་ལ་ལ་གཏང་
 ཡོད་པའི་སྤོ་བུ་ལུང་གི་ཉེ་འོད་ལ་བསྐྱེད་ནས་བསྐྱེད་ཡོད་པའི་ཉེ་འོད་ལ་གཉེས་
 འདུག་ལ། ལོང་ཚོས་དོར་མ་ལུག་ལུག་གོ་ན་ཞིང་ཉ་བ་ཉེ་བེ་དང་ཐང་ཆད་ནས་འདུག
 ང་ཚོ་ནང་དུ་བྱིན་སྐྱབས་ལོང་ཚོས་ང་ཚོ་ལ་ལྷ་ཅམ་བྱས་བྱུང་ལ། ང་ཚོས་ལོང་ཚོའི་
 མདུན་དེ་རང་ནས་སྤོ་མཚོང་བྱས་པའི་ཚུ་ཚོད་གསུམ་ཉིལ་པོའི་རིང་དང་ས་སྤོད་
 གི་སྐྱབས་ལ་ང་ཚོ་བྱིར་མ་ཐོན་གི་བར་དུ་ས་དེ་གར་བསྐྱེད་སོང་། དེ་དུས་སྐྱེད་ཐོར་
 གི་ཐོབ་སྐྱེད་ནས་ཨ་རིའི་སྤོར་མོ་སྐྱར་མ་ཉེ་ཤུ་ཚ་བཞི་དང་དོད་མཉམ་པ་ཞིག་ལོང་
 ཚོར་སྤང་སོང་ལ། དེ་ནི་འགོ་ལུགས་འགོ་སྣངས་ཀྱི་ཚེད་དུ་རེད།

དེ་ནས་འདིར་ང་ཚོས་བུ་མོ་རྟེན་བྱུང་། ལ་ཤས་ཤིག་ནི་གཞས་འབྲུབ་སའི་སྤིངས་
 ཚའི་སྣང་ན་ཡོད་པའི་སྤོགས་བུའི་སྣང་ཉལ་ནས་འདུག་ལ། ལ་ཤས་ཀྱིས་ནི་གཡས་
 རྒྱུ་ལ་ན་ཡོད་པའི་ཚང་ལང་དུ་ཚང་འཐུང་བཞིན་འདུག དེ་ལྟེན་དེ་ན་སྐྱེད་ལམ་
 ཞིག་ཡོད་པ་དེ་དེད་ན། ཉལ་ལང་གི་སྤྱིལ་བུ་ཡོད་པ་དེ་དག་ནི་མཚོ་འབྲམ་གི་སྤྱི་
 སྤིང་དག་ན་རང་གི་ལུས་ཚས་འདོག་ས་ཡོད་པ་རྣམས་དང་འབྲུ་སེ་བ་ཞིག་འདུག
 སྤྱིལ་ཚུང་འདི་རྣམས་ནི་བྱམས་རའི་ཉེ་འོད་འོག་ཏུ་འདུག ཚང་ལང་གི་རྒྱབ་དེ་ན་
 སྤང་འཚོང་ལང་གི་བདག་པོ་དེ་འདུག་ལ། ལོ་ནི་ལོ་ལྷང་ཞིག་རེད། ང་ཚོས་མེག་

མི་མོའི་རོལ་དབྱངས་ཤིག་ཉན་འདོད་འདུག་ཅེས་ཁོ་ལ་བཤད་སྐབས་དེ་མ་ཐག་
 ཁོ་བརྒྱུགས་ཏེ་སོང་ནས། འཁོར་ཐག་ཆག་པ་གཅིག་འབྲེལ་ནས་བསྐྱབས་སོང་ལ།
 དེའི་གུས་ཀྱི་མང་པོ་ཞིག་ནི་རོལ་དབྱངས་པ་མེ་རེ་རྩི་ཡ་རྩོ་ཡི་རོལ་དབྱངས་རེད།
 དེ་ནས་ཁོས་གཞན་དེ་དག་སྐྱེས་ལོ་ཆས་ནས་བཏང་སོང་། སྐད་ཅིག་གི་རིང་
 ལ་ས་ལ་རྟེལ་རྟེལ་ལེ་ཞབས་བྱོ་ཁང་འདི་ནས་མཆེད་པའི་རོལ་དབྱངས་ནི་རྟེ་རེ་
 བོ་རེ་ཡ་གོང་ཁྲིམ་ཡོངས་ནས་བོ་སྐབ་པར་གྱུར། ཚོགས་ཁང་རང་དུ་རོལ་དབྱངས་
 ཀྱི་འུར་སྐྱ་ནི་ཉ་ཅང་ཆེ། འདི་ནི་དངོས་གནས་འཁོར་ཐག་གཏོང་སྐྱབས་དེ་རེད་
 ལ། དེ་ནི་སྐྱ་སྐྱམ་ཀྱི་ཐོག་མའི་དམིགས་ཡུལ་ཡང་རེད། སྐད་དེ་དག་གིས་རེན་དང་
 སི་ཐབ། ང་བཅས་སྐད་ཅིག་གི་རིང་ལ་ཉ་ཅང་སློ་སམ་བརྟུག་བྱུང། དེ་ཡང་ང་ཚོས་
 རང་གི་འདོད་པར་ཡོད་པ་ལྟར་ཀྱི་རོལ་དབྱངས་སྐད་མཐོན་པོར་གཏོང་རྒྱུའི་སྐྱབས་
 པ་འདང་མི་འདུག་ལ། འདི་ནི་སྐད་མཐོན་དམན་ང་ཚོས་འདོད་པ་དེ་རེད། རོལ་
 དབྱངས་དེ་ནི་ཐད་ཀར་ང་ཚོ་ལ་གཏད་ནས་སྤེར་གྲག་བྱེད། སྐར་མ་ལ་ཤས་ཀྱི་ནང་
 ཚུད་ལ་གོང་དེའི་ཕྱེད་ཀ་ཞིག་སྐྱེ་འུ་འུང་ལ་བསྐྱབས་ནས་ཨ་མེ་རི་ཀ་བ་ཚོས་བྱད་
 མེད་དང་སྟོན་དུ་ཞབས་བྱོ་ཆེ་བཞིན་པ་ལ་བལྟ་གི་འདུག ཉེན་རྟོག་པ་དང་བཅས་
 པའི་ཁོང་ཚོ་ཚང་མ་གཤིབས་ཏེ་འདམ་ཀྱི་རྒྱང་ལམ་ཐོག་ཏུ་ལངས་ནས་བྱད་མེད་
 པ་དང་སྟོད་སྟོད་ཀྱི་ངང་ནས་གོ་སྐབས་ལེན་བཞིན་འདུག “མམ་སྟོ་རྩམ་སྟོ་མོར་”
 ཞེས་པ་དང་། “ཆ་ཐན་ལོ་གྲ་རེ་མམ་སྟོ་”ཞེས་པ། “མམ་སྟོ་རུ་མེ་རོ་ཨོ་ཚོ་” ཞེས་པ་
 སོགས་ཉ་ལས་མང་པོ་ཞིག་གསེར་མདོག་ལྡན་ཞིང་ཡ་མཚན་ཆེ་བའི་ཕྱི་དོ་དེ་ལ་
 བྲག་ཆ་ལྟར་མཆེད་ཅིང་སྤེར་སྐྱ་གྲག འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་མ་འཇིག་གོང་གི་ཉེན་
 མཐའ་མ་དང་སྟོན་པ་ཡེ་བྱ་སྐར་ཡང་བྱོན་པའི་སྐབས་དེར་གོ་བར་འགྱུར་རྒྱུ་ལ་རེ་

བ་བྱེད་པའི་སྐྱོད་དང་མཚུངས་པ་ཞིག་རེད། རྒྱ་སྤྱི་ཁྱིམ་པའི་ཁྱིམ་གྱི་ཉ་ཅང་
 མཐོ་སྒྲུབ་པ་དང་བྱེད་ཐང་ནས་ཀྱང་འདི་གོ་བྱུང་གི་རེད་ཅེས་མཇུག་བྱས་པ་
 ཡང་བྱེད་ཐང་ནས་རོལ་ཆ་འདི་ཐོག་མར་དར་བ་རེད། ར་རྒྱ་མས་ལྷོ་ནུབ་རེད། མམ་
 ལྷོ་ལོ་རྒྱུད་ལུགས་དེ་ནི་འཛམ་གླིང་དང་ཨ་ཕྱི་རི་ཁའི་ཁོན་གྲོག་ཚང་པོ་ནས་མཆེད་
 པའི་རྒྱུད་ལུགས་དེ་རེད། ཨོམ་ ༡༡ པོ་ བོམ་ ཨོམ་ ༡ ༡ པོ་ བོམ། དངོས་གནས་
 འཛིག་རྟེན་གྱི་རྒྱུད་ལུགས་རེད། རམ་སྒྲ་ཞབས་ཤོད་ལྷོ་རྒྱུད་རོལ་དབྱངས་དག་ནི་སྐྱོ་
 རྒྱུད་སྐམ་ལས་ང་ཚོའི་སྐྱེད་དུ་མཆེད་འོང་སོང་། གཙོ་བོ་དེའི་སྐྱེད་ཚུལ་ནི་བར་སྐྱེད་
 ཏུ་དབྱགས་ཉལ་བ་དང་མཚུངས། རྒྱ་སྤྱི་ཁྱིམ་པའི་རོལ་དབྱངས་ཀྱི་ལེ་ཚན་མཐའ་མ་དེ་ནི་
 རོལ་དབྱངས་པ་ཡ་ར་རོ་ལི་ཆ་ཐན་ལོ་སྐྱེད་པའི་རོལ་དབྱངས་ཉལ་ལས་པའི་རྒྱུད་
 པོ་དེ་དང་ལྷན་དུ་ཨ་ཕྱི་རི་ཁའི་ར་རིང་ཆ་སྐྱེད་དང་ཁེའུ་སྐྱེད་ལུགས་ཀྱི་ར་རིང་སྐྱེད་
 བས་སྐྱེད་བྱུགས་ཆེ་བའི་ར་དང་བཅས་ཉེ་བསྐྱེད་སོང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རིན་ལོ་
 རང་གི་སྐྱེད་བའི་ཐོད་དུ་སྐྱེད་ཅིག་གི་རིང་འགག་པར་གྱུར་ཅིང་། དེ་ནས་ཁོ་འདར་
 སིག་རྒྱག་ཅིང་རྒྱལ་ལྷོ་ཐོན། དེ་ནས་རྒྱ་སྤྱི་ཁྱིམ་རང་གི་འདར་འདར་བྱེད་པའི་སྐྱོ་
 དེ་ནི་བྲག་སྐྱེད་གམ་སྐྱེད་པ་ཞིག་ཏུ་འོང་བ་དང་འདྲ་བའི་བྲག་ཆ་དང་བཅས་བར་
 སྐྱེད་ཉལ་བའི་བ་དེ་ལ་རྒྱལ་སྐྱེད་སྐབས། ཁོས་འདྲེ་ཞིག་མཐོང་བ་ཇི་བཞིན་མིག་རེ་ཆེ་དང་
 རེ་གོར་ལ་ཕྱིན་སོང་ལ། དེ་ནས་ཁོས་ཤེད་ཀྱིས་མིག་བཙུམས་སོང་། ང་རང་རང་ལ་
 མཚོན་ན་ཡང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གསང་ཐག་གིས་བསྐྱེད་བའི་སྐྱེད་ཆས་ཤིག་དང་
 འདྲ་བར་འདར་སིག་རྒྱག་ རྒྱ་སྤྱི་ཁྱིམ་རང་མཐོང་བའི་འོད་དེ་ལ་པར་རྒྱལ་བྱས་
 པ་གོ་བྱུང་ལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ངའི་འདྲུར་རྟེན་ནས་འདར་སིག་བརྒྱབ་བྱུང་།

རོལ་དབྱངས་“མམ་ལྟོ་ ཇམ་ལྟོ་”མགྲོགས་པོ་དང་ལྷན་དུ་ང་ཚོས་སྒྲིབ་འཛུབ་
 འཛུབ་ཀྱིས་བྱ་མོ་རྣམས་དང་མཉམ་དུ་གཞུགས་འཁྲབ་པ་ཡིན། ང་ཚོའི་འཁྲུལ་
 ལྡང་དུ་ཁོང་ཚོའི་སྣ་ཚོགས་པའི་གཤེས་ཀ་རྣམས་འཆར་མགོ་བཅུགས་སོང་།
 ཁོང་ཚོ་ཉ་ལས་པའི་བྱ་མོ་ཡག་པོ་རེད། ལྷན་མཆར་བ་ཞིག་ལ་ཉ་ཅང་རྒྱུ་ཤོས་ཡིན་
 པའི་བྱ་མོ་དེ་ནི་ཨ་རིའི་གདོད་མའི་མི་རིགས་དང་མི་རིགས་དཀར་པོ་འདྲེས་མ་ཞིག་
 རེད་ལ། མི་ནི་རྩུ་ལ་རྒྱལ་ཁབ་ནས་ཡོང་བ་རེད། ལོ་ན་བཅོ་བརྒྱད་ཅམ་རེད། མར་
 བཟླས་ཚོད་ལ་མོ་ནི་མི་ཚང་ལ་རབས་ཤིག་ནས་ཡོང་བའི་སྣང་བ་སྟེར། མོས་དངོས་
 གནས་མེག་སི་ཁོའི་རྒྱལ་ཁབ་དུ་ལོ་ན་དེ་ཅམ་ནས་སྤང་འཚོང་གི་ལས་ཀ་བྱེད་ཀྱི་
 ཡོད་ལ། དེ་ཡང་མོའི་འཇམ་མཉེན་གྱི་མཁུར་ཚོས་དང་མངོས་མའི་ལྷན་ཚོས་དང་
 བཅས་དེ་ལྟར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དཀོན་མཆོག་མཐུན། ཡིད་ལྷག་པའི་སྒྲིབ་ཀྱི་ལྷན་
 གིས་མོ་རང་འདི་ལ་བཅུད་པ་རེད། མོས་ཆང་ནི་རྩུབ་ཆེན་པོས་འཕྲུང་བར་བྱེད་ལ།
 མཐའ་མ་དེ་ལ་མོ་རང་སྐྱུག་གུབས་བྱེད་ཀྱི་འདུག་བསམས་པའི་སྐབས་ལའང་མོས་
 ཆང་ནི་འཛོང་གི་འདུག་མོས་ཤེལ་མོར་རྣམས་གཅིག་རྗེས་གཉིས་མཐུད་ཀྱིས་ཁ་རྩིང་
 སྒོག་གི་འདུག་ལ། དེའི་རྒྱ་རྒྱུན་གཞན་ཞིག་ནི་ང་ཚོ་ལ་སྒྲོར་མོ་གང་མང་མང་གཏོང་
 དུ་འཇུག་པའི་ཐབས་ཤེས་དེ་རེད། ལྷན་ཞིག་ལ་རང་གི་ལྷ་བ་སྐབས་དེ་གོན་ནས་
 སྒྲིབ་འཛུབ་འཛུབ་ཀྱིས་ཀྱི་སྟེ་ལ་འཁྲུད་ནས་གཞུགས་འཁྲབ་ཅིང་སྟོགས་སྒྲོང་བྱས།
 ཡོད་ཚད་ལ་སྟོགས་སྒྲོང་བྱས། ཀྱི་ནི་ཉ་ཅང་བཟེ་བྲགས་ནས་ཡོད་སྟབས་བྱ་མོ་དང་
 རོལ་དབྱངས་གཉིས་ཀྱི་གང་ཞིག་ནས་མགོ་འཇུགས་རྒྱུའང་མ་ཤེས། དེ་ནས་ཁོང་ཚོ་
 མེར་ཁང་དུ་བརྒྱགས་སོང་། ང་ནི་སྒྲོར་མི་འབབ་པའི་བྱ་མོ་རྒྱགས་པ་བྱི་ཡོད་མཁན་
 ཞིག་དང་ལྷན་དུ་ཡོད་ཅིང་། ལྷན་པོ་ལ་སོ་འདེབས་ཐབས་བསྟུད་མར་བྱེད་པའི་

རྒྱུན་ལས་ང་ཁྱི་དེ་ལ་མ་དགའ་ཞིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤང་མེད་དེའང་ང་ལ་ཁོང་
 ཁྲོ་ལངས་སོང་། དེ་ནས་སུ་མོ་དེས་ཁྱི་དེ་རྒྱབ་ཞིག་ཏུ་བཞག་ནས་ང་ལ་འགྲིག་ཐབས་
 བྱས་སོང་མོད། མོ་ཚུར་ལོག་ཡོང་དུས་ང་ནི་སུ་མོ་གཞན་པ་ཞིག་དང་ལྷན་དུ་ཡོད། སུ་
 མོ་འདི་ནི་མངོས་ཤོས་མིན་ནའང་མོ་ལས་མངོས་པ་འདུག མོ་ནི་འདུ་ཁྲག་འདི་བ་
 ཅིག་དང་འདྲ་བར་ངའི་སྐེ་ལ་འཕྱུང་ནས་བསྐྱད་སོང་། ངས་ནི་ཚོགས་ཁང་དེའི་སར་
 རྩོགས་ན་ཡོད་པའི་ལོ་བརྟུ་དུག་ཅན་གྱི་སུ་མོ་ནག་རིལ་དེའི་རྩོགས་ལ་འགོ་རྩིས་བྱས་
 པ་ཡིན་ལ། སུ་མོ་འདིས་ནི་རང་གི་ཁྱོན་པ་སྤང་སྤང་ཞིག་གི་གོན་པའི་བར་ནས་རང་
 གི་ལྟོ་བ་ལ་ཡིད་སྐྱོ་བའི་ངང་ནས་བརྟག་བཞིན་འདུག འོན་ཀྱང་ང་འགོ་སྐྱབ་མ་སོང་།
 སི་ཐན་ལ་ནི་ཨ་ལ་མོན་སྟར་ཁའི་ཤ་མདོག་ཡོད་ཅིང་། ཁྱོན་པའི་སྤང་ནས་ཡར་བྱེད་
 ཅམ་དང་། སྟོད་ནས་མར་བྱེད་ཅམ་གྱི་བར་དུ་སྟོག་གུ་བརྒྱབ་ཡོད་པའི་སུ་མོ་ལོ་ན་
 བཅོ་ལྔ་ཅན་ཞིག་འདུག སྟོན་པ་རེད། རྒྱུས་པ་ནི་སུ་སྟོར་ཞིག་སྐྱེའུ་ཁུང་ལ་བསྐྱེས་
 བས་ལྟ་བཞིན་འདུག

རྒྱབས་ཤིག་ལ་སུ་མོ་ནག་རིལ་དེའི་ཨ་མ་ཚུར་ཡོང་སོང་། མོ་ནི་མི་ནག་མིན་
 མོད་ཤ་མདོག་སྐྱག་པོ་ཅན་ཞིག་རེད། མོ་ཚུར་ཡོང་ནས་རང་གི་སུ་མོ་དང་མཉམ་དུ་
 ཡིད་སྐྱག་པའི་ཁ་བརྗེ་ཏུང་ཅམ་བྱས་སོང་། དེ་མཐོང་དུས་ངས་དངོས་གནས་སུ་མོ་
 དེ་ཐོབ་འདོད་བྱས་པ་དེ་ལ་ཏུ་ཅང་ངོ་ཚ་སྐྱེས་བུང་། ངས་འདུ་ཁྲག་འདི་བ་ལ་ང་རྒྱབ་
 ལོགས་སུ་འཁྲིད་བརྟག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ན་མི་ལམ་དུ་བྱུང་བ་བཞིན་སྐྱ་སྐྱེད་སྐྱམ་ལས་
 ཅ་ཅོད་དང་ལུས་སྐྱ་ཆེ་བ་འདུག ང་ཚོས་ཚུ་ཚོད་བྱེད་ཀའི་རིང་ལ་ཉལ་ཁྲི་འཕར་ལྷིང་
 བྱེད་བརྟག་པ་ཡིན། ཁང་མིག་དེ་ནི་ཤིང་ལེབ་གྱིས་བརྗོས་པའི་ཁང་མིག་གུ་བཞི་
 ཞིག་ལ་སྐྱེང་ཁབས་མེད་པ་ཞིག་རེད་འདུག ལུར་ཞིག་ཏུ་རི་མོ་བཀལ་ཞིང་གཞན་

དེ་དུ་ལྷན་གཞི་བཞག་འདུག ལྷན་པ་ཅན་གྱི་ཚོགས་ཁང་དེ་ནས་ཡར་མར་འགོ་
 གྲུབ་སྤྱོད་མེད་པའི་“ཨོ་ལྷ་མ། ཨོ་ལྷ་མ། ལ་ལེན་ཏེ”ཞེས་སྒྲོག་ཅིང་། དེའི་དོན་ནི་“ཚུ་
 ཚ་བོ་”ལ་གོ་བ་རེད། སེམས་དང་རྒྱུ་གཞིས་ཀྱང་མཐོང་ས་ན་མི་འདུག དེའི་སྤྱོད་མོ་
 དེས་མེས་སུ་མ་ཚུམ་ཡང་ན་ཨ་སྐོར་གསུམ་དང་བྱེད་ཀ་ཅན་གྱི་སྒྲུབ་སྤྱོད་སོང་། དེ་
 བས་མེས་སུ་འཕར་མ་སྒྲོད་རྟོགས་ཞེས་ལྷ་ཚུགས་བརྒྱབ་ནས་ལག་འཛིག་སའི་
 རྒྱུང་རིང་པོ་ཞིག་བཤད་སོང་། དཔེ་མཉམ་སེམས་སྐོར་མའི་རིན་ཐང་ཤེས་ཀྱི་མེད་ཅིང་།
 དཔེ་མཉམ་སེམས་ལ་མེས་སུ་ཡོད་པ་རེད། དཔེ་མོ་ལ་སྐོར་མོ་འཕངས་པ་ཡིན། དེ་
 བས་དང་ཚོ་སྐོར་འཕྲུབ་ཆེད་དུ་བརྒྱུགས་ཏེ་བྱིན་པ་ཡིན། རྒྱང་ལམ་དུ་མི་ཚོགས་འཕོར་
 ཆེ་བ་འཛོམས་འདུག ཉེན་རྟོག་པ་ནི་དུས་རྒྱུན་བཞིན་ཉོན་ཏེ་བསྐྱོད་འདུག རྒྱུ་
 གྱི་མེ་ཞེ་དུ་ལའི་སྤྱོད་མོ་དེས་ད་སྐོར་ཞིག་ནས་དུད་དེ་ཆང་ཁང་ཁྱད་མཚར་གཞན་ཞིག་
 གི་ནང་དུ་འཁྲིད་སོང་ལ། ཆང་ཁང་དེ་ནི་སྐྱོད་འཚོང་ཁང་ལ་བདག་པ་འདྲ། དེ་ན་
 ཆང་ཞབས་པ་ན་གཞོན་ཞིག་གིས་ཤེལ་སོར་འབྲིད་ཞོར་ཁ་བརྒྱུད་བཞིན་འདུག་
 ལ། རྒྱུང་པོ་ཨ་ར་གཞུ་ལྷན་ཡོད་པ་ཞིག་མར་བསྐྱོད་དེ་ལྷན་བསམ་རྣམ་དག་གིས་ཅི་
 ཞིག་གི་སྐོར་ལ་ཁ་བརྒྱུད་བཞིན་འདུག འདི་ནའང་སྐྱོད་སྐྱོད་ཞིག་ནས་མམ་སྐོར་
 རོལ་དབྱངས་སྐོར་བཞིན་འདུག འཛིག་རྟོག་རྟོག་པོ་ཡར་ལངས་ཡོད་པ་འདྲ་པོ་ཞིག་
 འདུག མི་ཞེ་དུ་ལའི་སྤྱོད་མོ་དེ་དའི་སྐོར་ལ་འཁྱུད་ནས་ཆང་བསྐྱོད་སོང་། ཆང་ཞབས་
 པ་དེས་མོ་ལ་ཆང་མ་ལྷུད། མོས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བསྐྱོད་ས། མཐར་མོ་ལ་ཆང་ལྷུད་
 གྲུབ་སྤྱོད་མོས་ཆང་བཤོས་སོང་། འོན་ཀྱང་ཐངས་འདིར་རྒྱུང་བརྒྱུགས་ནས་མ་རེད།
 མོའི་པམ་ཟེན་པའི་ཉམ་རྒྱུང་གི་མིག་འབྲས་ཀྱི་ནང་ནས་དཔེ་མོ་ལ་འཁྱུད་གཞུང་དེ་དག་
 མཐོང་བྱུང་། “གང་ཡང་བྱེད་ཀྱི་མ་རེད། ལྷན་སྐྱོད་” ཅེས་མོ་ལ་བཤད་པ་ཡིན། དཔེ་

སྒྲིགས་བྱའི་སྒྲིང་ནས་མོ་རང་སྐྱོར་དགོས་ཀྱི་འདུག མོ་ནི་ཡང་ཡང་འབྲེད་ཀྱི་འདུག
 ངས་ལོ་ན་བཅོ་བརྒྱད་ཅམ་ཡིན་པའི་བྱ་མོ་ར་བཟེ་འདི་འདྲ་མཐོང་མ་ལྟོང་། ངས་
 མོ་ལ་སྐྱར་ཡང་ཆང་ཉོས་པ་ཡིན། མོས་ངའི་དོར་མ་ནས་འཐེན་ཏེ་བཟོད་གསོལ་ལྷ་
 གི་འདུག མོས་ཆང་དེ་རྩལ་གྱིས་འཐུང་། ང་ལ་མོ་འགྲུག་ཐབས་བྱེད་འདོད་ཀྱི་
 འདོད་པ་དེ་མི་འདུག ང་རང་རང་གི་བྱ་མོ་ནི་ལོ་ན་སྐྱམ་ཅུ་ཅམ་ཡིན་པ་དང་། མོས་
 རང་མགོ་ཐོན་ཀྱི་འདུག ངའི་པང་ན་མི་ནི་རྩུ་ལའི་བྱ་མོ་དེ་འགྲེ་ལོག་རྒྱག་ཅིང་སྐྱག་
 བསྐལ་ལྟོང་བཞིན་པའི་སྐབས་དེར། ངས་རང་གི་བྱ་མོ་དེ་སྐར་རྒྱབ་ལོགས་སུ་འབྱེར་
 བས་མོ་གཅེར་བྱར་བྱུང་དེ་ཁ་བརྗེ་ཁོ་ན་བྱེད་ན་འདོད། འདི་ངས་ང་ལ་བཤད་པ་
 ཡིན། ང་ནི་མོ་རང་དང་བྱ་མོ་ནག་རིལ་རྒྱུང་རྒྱུང་གཉིས་ལས་གང་ཞིག་འདོད་པའི་
 འཁྲུལ་སྤང་ཚོད་དུ་ཡོད།

སྒྲིང་རྗེ་མིག་ཐོར་ལ་ཆ་བཞག་ན། དུས་ཚོད་འདིའི་ཡུན་ནིལ་པོར་ཆང་ཁང་གི་
 ཅོག་ཅའི་མཐའ་ཤན་ཟངས་ཀྱི་འབྲེད་གདང་དེ་ལ་རྒྱབ་བསྐྱེས་ནས་རང་གི་ཨ་མེ་
 རི་ཀ་བའི་གོགས་པོ་གསུམ་གྱིས་སྐྱོ་ལས་བྱེད་བཞིན་པ་ལ་བལྟ་སྲིད་ཡར་ལྷིང་མར་
 ལྷིང་བྱས་ཏེ་བསྐད་སོང་། ང་ཚོས་ཁོ་ལ་ཆང་ཉོས་པ་ཡིན། ཁོའི་མིག་དེ་བྱ་མོ་ཞིག་
 ལ་ཤོར་ནའང་ཁོས་རང་གི་རྒྱུང་མའི་སེམས་མི་གསོད་སྲིད་བྱ་མོ་དེ་སྐངས་མ་སོང་།
 རིན་གྱིས་ཁོའི་ལག་ཏུ་དདུལ་བརྒྱུངས། སྐྱོ་འཚུབ་འཚུབ་ཀྱི་ཟིང་ཆ་འདིའི་ནང་དུ་
 ངས་རིན་གྱིས་ཅི་ཞིག་བྱེད་ཀྱིན་པ་ལ་ལྟ་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་ཤིག་ཐོབ་སོང་། ཁོ་ནི་ཉ་
 ཅང་སེམས་འཁྲུགས་ཐག་ཚོད་ནས་ཡོད་སྐབས། ངས་ཁོའི་གདོང་ལ་ཅེར་སྐབས་
 ང་སུ་ཡིན་ཤེས་མ་སོང་། “ཨོ་རེད་ཡ། ཨོ་རེད་ཡ།” དེ་ཅམ་ཞིག་བཤད་ནས་བསྐད་
 སོང་། འདི་ནི་རྗོགས་མཐའ་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཏུ་སྤང་། འདི་ནི་ཤུཌ་རྒྱུད་དུ་

ཡོད་པའི་ཀླུ་ལྷ་ལྷ་དང་ཁོའི་འགྲུལ་བཞུད་ཀྱི་འབྲུང་ལམ། ཁོའི་གར་མཁན་བྱ་
 མོ་དང་བཅས་པའི་སྐྱེ་བ་གཞན་ཞིག་གི་སྤྱོད་ཞིག་ལ། རིང་ཞིང་འཇུག་སྤང་ཅན་
 ཀྱི་ཨ་རབ་ཡུལ་གྱི་མི་ལམ་ཞིག་དང་འདྲ། སྲུང་ཡང་ར་ནི་རང་གི་བུ་མོ་དང་ལྷན་དུ་
 མོའི་ཁང་མིག་ཏུ་བརྐྱགས་པ་ཡིན། རེན་དང་སི་ཐན་གཉིས་གྱིས་རང་རང་གི་སྲུང་
 ཀྱི་བུ་མོ་བཅ་ཚུན་བརྗེས་སོང་། ང་ཚོ་སྐབས་ཤིག་གི་རིང་ལ་མཐོང་ཡུལ་ནས་ཡལ་
 བར་གྱུར། རྒྱུ་མོ་བ་ཚོས་མུ་མཐུད་ནས་རྒྱུ་མོ་ལྷ་ཚུ་ལ་སྐྱབས་དགོས་པ་རེད། བྱི་
 རྩོལ་བོ་ཞི་ཅེ་རིང་དང་ཅེ་གུང་རེད།

638

གང་གྱུར་གྱིས་མཛེས་ཤིང་རྙིང་པའི་ལྷོ་རེ་གོ་རི་ཡ་ཞེས་པའི་གྲོང་ཁྱེར་འདིའི་
 རྒྱལ་གྱུར་རང་བཞིན་གྱི་མཚན་མོ་ཤར་ཡོང་གི་རེད། མམ་རྩོ་རེལ་དབྱངས་ནི་སྐྱད་
 ཅིག་ཅམ་ལ་ཡང་འངགས་མ་སོང་ལ། འགས་ཚལ་གྱི་ཁྲོད་དུ་རྫོགས་མཐའ་མེད་
 པའི་འགྲུལ་བཞུད་ཅིག་བྱེད་པ་དང་མཚུངས་པར་སྣོ་འཛུབ་འཛུབ་རེད། བུ་མོ་ནག་
 རིལ་རྒྱུ་རྒྱུང་དེས་རྒྱལ་མོ་ཞིག་དང་འདྲ་བར་གོ་མ་སྤངས་སྲུང་ཡུགས་དང་བཅས་
 པ་ལས་མིག་གཏུང་དཀྱིལ་དཀྱིལ་གྱི་དམ་མུ་འཛུང་ཞིང་། མཐའ་ན་ཆང་ཞབས་པ་དོ་ནག་དེས་བྱ་
 མོ་དེ་ང་ཚོ་ལ་ཆང་འགྲུག་པའི་ལས་ཀ་དང་ལྷག་རྒྱུ་དེར་བྱགས་མ་རྒྱག་པའི་ལས་
 ཀ་ལའང་བཀོལ་སོང་། དེར་ཡོད་པའི་བུ་མོའི་ཁྲོད་ནས་མོ་ནི་སྐྱོར་མོ་མཁོ་ཤོས་དེ་
 ཡིན་པ་དང་། གཅིག་བྱས་ན་མོའི་སྐྱེན་གྱིང་རྒྱུང་དེ་ཚོའི་ཆེད་དུ་སྐྱོར་མོ་ལེན་
 ཆེད་མོའི་ཨ་མ་དེར་འོངས་པ་རེད། མིག་སི་ཁོའི་མི་རྣམས་ནི་དབུལ་པོ་རེད། ང་རང་
 མོའི་འཁྲིལ་ལ་བཅར་ནས་སྐྱོར་མོ་ཞིག་སྐྱོད་འདོད་པའི་བསམ་སློབ་ཞིག་ང་ལ་གཏན་
 བས་གཏན་ནས་འཁོར་མ་སོང་། མོས་སྐྱོར་མོ་སྒྲུད་པ་དེ་ནི་མཐོང་རྒྱུ་སོང་སྐྱམ་
 པའི་ཐོག་ནས་སྐྱོར་མོ་དེ་ལེན་གྱི་རེད་ལ། མོ་དང་འདྲ་བའི་རིགས་གྱིས་མཐོང་རྒྱུང་

མྱོང་བ་དེས་ང་འཚབ་ཏུ་བརྟུག་སོང་། རོ་མ་བཤད་ན་ངའི་སྐྱོ་འཚུབ་འཚུབ་ཀྱི་ཚུ་
 ཚོད་འགའ་ཤས་འགོར་བའི་རིང་དེར་ང་ནི་མོ་ལ་བརྟེ་དུང་ཆགས་འདུག་ཅིང་། དེ་
 བེ་རྟོར་ས་གོལ་ས་མེད་པའི་སེམས་ལ་སོག་པའི་ལྷག་གཟེར་དེ་རང་རེད་ལ། ལྷིང་
 ལ་གྱི་བརྟུགས་པ་དེ་རང་རེད། འཇུགས་རིང་དེ་རང་རེད། མནར་གཅོད་དེ་རང་རེད།
 དེ་དག་ལས་ཀྱང་ཐུག་ཏུ་འགོ་རྒྱུ་ལ་སྐྱབ་སྐྱབ་དང་འདྲེས་སྟོན་དེ་རང་རེད། ལྷང་
 མཚར་བ་ཞིག་ལ་ཁྱི་དང་སི་ཐན་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་མོ་ལ་གཏུགས་རྒྱར་འདྲིན་མ་
 སོང་ལ། མོའི་ཚོད་མེད་ཀྱི་ཆེ་མཐོང་དེས་ནི་སྤྲད་འཚོང་ཁང་རྙིང་པ་རྒྱབ་སོ་ཞིག་
 གི་ནང་དུ་མོ་རང་དབུལ་པོར་བརྒྱུར་བ་རེད། དེ་ལ་སོམས་དང་། རྒྱབས་ཤིག་ལ་ཁྱི་
 བེ་སྐྱེ་འདྲ་ཞིག་དང་འདྲ་བར་མོའི་ཕྱོགས་སུ་ཡོ་བཞིན་འཕུར་ཚོག་ཚོག་གིས་བསྐྱད་
 ཅིང་། མོས་སྟོད་སྟོད་དང་ང་རྒྱལ་གྱི་རྣམ་པས་ཁོའི་ཕྱོགས་སུ་བལྟས་རྒྱབས། ཁོ་ནི་
 གཤོད་སྤང་ཅིང་། མྱོད་པ་ལ་ཕུར་མཚམས་བཞག་ནས་ཁ་གདངས་འདུག དེ་ནས་
 མཐའ་མ་དེར་ཁོས་རང་གི་མགོ་བོ་དུད་སོང་། དེ་ཡང་མོ་ནི་རྒྱལ་མོ་ཞིག་ཡིན་པ་དེ་
 ལ་མགོ་བོ་དུད་པ་རེད།

ད་ནི་སྐོ་བུར་བ་ཞིག་ལ་མིག་ཐོར་གྱིས་ནི་ཁོང་ཁོད་དང་བཅས་ང་ཚོའི་དཔུང་པ་
 བས་བཟུང་སྟེ་སྐྱོ་འཚུབ་འཚུབ་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་སྟོན་གྱིན་འདུག

“ག་རེ་བྱུང་སོང་།” ཁོས་ཐབས་ཤེས་ཡོད་རྒྱ་རྒྱལ་སྐྱབས་ཀྱིས་ང་ཚོ་ལ་གོ་བར་
 རྐྱོད་པའི་འབད་བཅོམ་བྱས་སོང་། དེ་ནས་ཁོ་ཚང་ཁང་དུ་ཕྱིར་བརྒྱགས་ཏེ་ཚང་
 ཞབས་པ་ལས་བྱང་འདྲིན་སྤངས་པ་དང་། ཚང་ཞབས་པ་དེས་ཁོ་ལ་སྤང་མིག་
 གིས་བལྟས་སོང་ལ། དེ་ནས་ཁོས་བྱང་འདྲིན་དེ་ང་ཚོ་ལ་སྟོན་ཕྱིར་འཁྱེར་ཡོང་སོང་།
 བྱང་འདྲིན་དེ་ནི་སེ་སོ་སུམ་བརྒྱ་བརྒྱལ་བའམ་ཡང་ན་ཨ་རིའི་སྐོར་མོ་སུམ་ཅུ་སོ་

དུག་ཙམ་ཞིག་ཡིན་སྟབས། སྤང་འཚོང་ཁང་ཞིག་ལ་མཚོན་ན་སྒྲོར་མོ་ཏུ་ཅང་ཕོན་
 ཚེན་པོ་རེད། ད་དུང་ཡང་ང་ཚོ་ནི་ར་དྲངས་མེད་ཅིང་ཕྱི་རོལ་ཏུ་ཐོན་འགོ་རྒྱུའི་
 འདོད་པའང་མེད། ང་ཚོ་ཚང་མ་ཐང་ཆད་ཐག་ཚོད་ནས་ཡོད་ན་འང་། ང་ཚོས་བགོད་
 དཀའ་བའི་འགྲུལ་ལམ་འདིའི་མཐའ་མཐུག་ཏུ་ང་ཚོས་རྟེན་པར་གྱུར་པའི་ཨ་རབ་
 པའི་ཡུལ་ཞིག་དང་འབྲ་བའི་དག་པའི་ཞིང་ཁམས་ཁྱད་མཚར་པོ་འདི་རྟེན་ཅིང་།
 དེར་ཡོད་པའི་ང་ཚོའི་བུ་མོ་སྟོང་རྗེ་མོ་དག་དང་ལྷན་དུ་ད་དུང་དུས་ཚོད་བསྐྱལ་ན་
 འདོད། འོན་ཀྱང་མཚན་མོ་ནི་སྟེབས་ལ་ཉེ་ཞིང་། ང་ཚོ་ནི་མཐའ་སྡེ་ལ་སྟེབས་དགོས་
 ཡོད། རིན་གྲིས་དེ་མཐོང་བ་དང་རང་ཉིད་ར་བཟེ་བ་དྲངས་ཐབས་ལ་འབད་པ་དང་
 བསམ་གཞིག་བྱས་ཤིང་ཁྲོ་གཉེར་བསྐྱས། མཐའ་མ་དེར་ངས་ང་ཚོ་འདི་ནས་གཏན་
 དུ་གྲུས་རྒྱུའི་གོས་མགོ་བསྐྲངས་པ་ཡིན། “ང་ཚོ་ལ་བྱེད་རྒྱ་ཏུ་ཅང་མང་པོ་ལུས་ཡོད།
 ཁོ་རེ། ད་འདི་ལ་ཁྱད་པར་ཚེན་པོ་ཡོང་གི་མ་རེད།” ཅེས་ལབ་པ་ཡིན།

640

“ཏག་ཏག་རེད།” རིན་གྲིས་ནི་མིག་ཤེལ་གོན་ཞིང་། རང་གི་མི་ནི་ཏུ་ལའི་བུ་མོ་
 ལ་འཁོར་ནས་དེ་སྐད་བརྗོད། མོ་ནི་མཐར་ར་བཟེ་འདུག་ལ། ཤ་མདོག་དཀའ་བའི་
 ཀླང་པ་གཉིས་དར་གོས་ཀྱི་གྲོན་པའི་ཕྱི་ལ་བསྟན་ནས་ཤིང་གི་སྟེགས་བུའི་སྟེང་
 ཉལ་འདུག སྟེང་ཁྱུང་བུ་དང་གི་ལྟང་མོ་ཚོས་ལྟང་མོ་འདིའི་ཁེ་བཟང་སྐྲངས་སོང་ལ།
 ཁོང་ཚོའི་རྒྱབ་ཏུ་གྲིབ་མ་དམར་པོ་ཞིག་རིམ་གྲིས་མངོན་མགོ་བརྟུམས། སྒོ་བུར་གྱི་
 ལྟོང་འཇགས་ཤིག་གི་ཁོད་ནས་ངས་གང་ཞིག་ནས་བྲིས་པའི་དུ་སྐད་ཐོས་ཤིང་། དེ་
 ལ་བརྟེན་ནས་ང་ནི་གང་ལྟར་ཡང་མེད་སེའི་རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་ཡོད་པ་དང་། འབྲིག་
 སྟེང་སྟོག་བརྟན་དང་ཚུམ་རྗེས་ཏེ་ཤི་ཤི་ལྟ་ཡུལ་གྱི་ཉེན་མོའི་མི་ལམ་ཁོད་དུ་མེད་
 པ་དེ་བཞག་སོས་བྱུང་།

ང་ཚོ་འཁྱོར་བཞིན་གྱི་ལ་ཐོན། ང་ཚོས་སི་ཐན་བརྗེད་འདུག ང་ཚོ་ཁོ་ལེན་ཆེད་
 ཕྱིར་བརྒྱགས། ཁོས་དགོང་མོའི་སྤང་འཚོང་མ་གསར་པ་དེ་ཚོ་ལ་དགའ་བཞིན་སློ་
 བཞིན་མགོ་བོ་དུད་བཞིན་བསྐྱད་འདུག སྤང་འཚོང་མ་དེ་ཚོ་ནི་མཚན་གྱི་ལས་
 ཀ་ལ་འབྱོར་ཅན་རེད། ཁོས་སྐར་ཡང་མགོ་འཇུགས་འདོད་བྱེད་གྱི་འདུག ཁོར་བཟི་
 དུས་ཁྱེད་ཀྱི་གཞུགས་ཚད་ཡོད་པ་བཞིན་འཁྱོར་ནས་འགོ་ར་བཟི་དུས་ཁོ་ནི་བྱུང་
 མེད་ལས་མར་འདུད་རྒྱ་དཀའ། ད་དུང་བྱུང་མེད་རྣམས་ནི་ཁོ་ལ་འཁྱིའིང་བཞིན་
 འཐམས་ནས་འདུག ཁོས་ནི་མུ་མཐུད་སྡོད་རྒྱུ་ལུ་ཚུགས་བྱས་ཤིང་། གསར་ཞིང་
 མཚར་ལ། ཏ་ཅང་ལེགས་པའི་ལྷམ་སྐྱ་སི་ནོ་རི་ཏ་[བྱ་མོ་དར་མ་ལ་འཇུག་པའི་སི་
 བན་གྱི་རྒྱན་]འགའ་ལ་ཚོད་ལྟ་བུས་ན་འདོད། རིན་དང་ངེད་གཉིས་ཀྱིས་ཁོའི་རྒྱབ་
 ལ་གཞུགས་ནས་གྱི་རོལ་དུ་དུད་པ་ཡིན། ཁོས་མི་ཚང་མ་སྟེ། བྱ་མོ་རྣམས་དང་ཉེན་
 རྟོག་པ། མི་ཚོགས། སྲང་ལམ་དུ་ཡོད་པའི་བྱིས་པ་རྣམས་ལ་བདེ་མོ་བྱོས་ཟེར་བའི་
 ལག་བརྗེ་ཡང་ཡང་བྱས། ཁོས་སྟེ་རེ་གོ་རི་ཡའི་མི་ཚོགས་ཀྱི་དགའ་བསུའི་ལན་དུ་
 ཕྱོགས་གང་ས་ལ་ལག་པ་ཁ་ལ་སྐྱར་ཏེ་འོ་བསྐྱལ། རྒྱ་ཤོག་གི་ཁྲོད་དུ་སློབས་པ་དང་
 བཅས་འཁྱོར་འཁྱོར་གྱིས་གོམ་པ་སྟོན། ཁོང་ཚོ་ལ་ཁ་བརྗེད་བྱེད་པའི་འབད་བརྗོན་
 བྱས། མི་ཚོའི་གྱི་རྩོད་ལག་པོ་འདི་ལ་བྱུང་བའི་དོན་ཚང་མའི་ཐད་ནས་རང་གི་བརྗོན་
 བ་དང་དགའ་བ་རྣམས་གོ་བརྗེད་ཐབས་བྱས། མི་ཚང་མ་གང་མོ་ཤོར། ཁ་ཤས་
 ཀྱིས་ཁོའི་རྒྱབ་ལ་ཐལ་ལྷག་གིས་གཞུགས། རིན་ཕྱིར་བརྒྱགས་ནས་ཉེན་རྟོག་པ་རྣམས་
 ལ་མེ་སོ་བཞི་སྤང་ནས་ལག་པ་བཏང་ཞིང་འཇུམ་དཔུལ། གུས་བཏུང་ཞུས། དེ་ནས་
 ཁོ་རྒྱངས་འཁོར་དུ་མཚོངས། ང་ཚོས་ངོ་ཤེས་པའི་བྱ་མོ་རྣམས་དང་། མཐའ་ན་སྐྱེལ་
 མའི་ཆེད་དུ་གཉེད་སད་པར་གྱུར་པའི་མི་ནི་རྩོད་ལའི་བྱ་མོ་དང་བཅས་པ་རྒྱངས་

འཁོར་གྱི་མཐའ་སྐོར་དུ་འཛོམས། འོད་ཚེས་ཚེས་གྱི་གྲོན་པ་ཐབས་ཆག་དེ་ཚོ་གོན་
 བས་འཚང་ཁ་བརྒྱུ། བདེ་མོ་འཛོག་པའི་ཁ་བརྒྱུས་ཤིང་ང་ཚོ་ལ་འོ་བསྐྱུལ།
 མི་ནི་རྩ་ལའི་བུ་མོ་དེས་མཐའ་ན་མིག་ཚུ་ཡང་བཏང་སོང་། ཡིན་ན་ཡང་ང་ཚོའི་
 ཚེད་དུ་མིན་པ་ང་ཚོས་ཤེས། ང་ཚོ་ཚང་མའི་ཚེད་དུ་འང་མ་རེད། འོན་ཀྱང་འགྲིག་
 པ་རེད། འགྲིག་ཐག་ཚོད་པ་རེད། ངའི་བུ་མོ་ནག་རིལ་ནི་ནང་ལོགས་གྱི་གྲིབ་ནག་
 ལྷོད་དུ་ཡལ་ཚར་འདུག ད་ཚང་མ་ཚར་བ་རེད། ང་ཚོ་ཕྱིར་ཐོན་ཞིང་། ཐེ་སོ་བརྒྱ་
 སྟག་བརྒྱལ་བའི་སྟོན་མོ་དང་སྟོ་སྦྱིད་དེ་དག་རྒྱབ་དུ་བསྐྱུར། འདི་ནི་ཉིན་ངན་ཞིག་
 གི་ལས་ཀ་དང་འདྲ་པོ་མི་འདུག མམ་སྟོ་རོལ་དབྱངས་གྱི་གདོན་འདྲེ་དེ་ང་ཚོའི་རྗེས་
 རྟེན་ནས་ཁང་ཤར་འགའ་ལ་བསྐྱེབས་བྱུང་། ད་ནི་ཚང་མ་ཚར་སོང་། “སྟེ་རི་གོ་རི་ཡ།
 བདེ་མོ་བྱོས།” རིན་གྱིས་སྐད་བརྒྱབ་ཅིང་འོ་ཞིག་བསྐྱུལ།

642

མིག་ཐོར་གྱིས་ནི་ང་ཚོ་ལས་བརྒྱམས་ཏེ་སྟོབས་པ་བྱེད་ཅིང་རང་ཉིད་ལ་ཡང་
 སྟོབས་པ་བྱེད། “ད་ལྟེང་རང་ཚོ་ལྷན་ལ་དགའ་འཇམ།” ཞེས་དྲིས་བྱུང་། མོ་རེད། ང་ཚོ་
 ཚང་མས་ལྷན་ཡག་པོ་ཞིག་བྱེད་ན་འདོད།

དེ་ནས་ཁོས་ང་ཚོ་ལ་འཛོམས་བུ་སྤིང་གི་ཡ་མཚན་ཆེ་ཤོས་དེ་ལ་ལམ་སྟོན་བྱས་
 མོང་ལ། དེ་ཡང་གྲོང་དེ་ནས་རྒྱ་ལམ་བརྒྱད་དེ་མེལ་ལེ་གཅིག་ཙམ་སོང་མཚམས་
 ཡོད་པའི་ཨ་མེ་རི་ཀ་བའི་ལྷན་ཁང་རིགས་དེ་འདྲ་ཞིག་འདུག དེར་བྱིས་པ་མང་
 པོས་རྒྱ་རྒྱུ་རྒྱུ་ལྟར་བྱེད་བྱེད་ཅིང་། རྫོང་ཁང་པ་ཞིག་གི་ནང་དུ་ལྷན་ཁང་ཡོད་
 པ་དེ་ལ་འཇུ་ལ་རྒྱར་སྐོར་མོ་སྐར་མ་ཁ་ཤས་རེད། དེ་ཡང་ཞབས་ལྷན་ཞིག་ལས་ལྷན་
 རྣམས་དང་ལྷན་རམ་གྱིང་ཐོབ་གྱི་འདུག དེ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་ད་དུང་བྱིས་པའི་སྤིང་ག་
 ཉམ་ང་བ་ཞིག་ལ་དབྱངས་རྟེན་ལོ་ཆས་དང་ཡུམ་ཆེན་མེ་རེ་བསྐོར་ནས་ཐེབས་

ཟེར་བའི་གྲིས་པ་ཞོན་ཅིང་འཕྱུལ་འཁོར་ཆག་ཏོ་ཞིག་བཅས་འདུག དེ་ནས་ཉི་མ་
 དམར་ལམ་མེར་རླབས་དུས་ཀྱི་མཚམས་འདིར་འདི་ནི་ཉ་ཅང་ཁྱད་མཚར་བ་ཞིག་
 ཡིན་པ་མ་ཟད་ཉ་ཅང་མངོས་པོ་ཞིག་ཀྱང་རེད། སི་ཐན་དང་ངེད་གཉིས་ལ་ཁྱེད་རས་
 ཐོབ་པ་དང་། རང་དུ་ཡོད་པའི་ཁྱེད་ཁང་གྲང་སི་ལེ་བ་དེའི་ནང་དུ་མཚོངས་ཤིང་།
 གཞུགས་པོ་སོས་ཤིང་གསར་བའི་རྣམ་པ་ཞིག་གིས་ཕྱིར་ཐོན་པ་ཡིན། རིག་གྲིས་ཁྱེད་
 ཕྱིན་རྒྱུར་འདོད་པ་བྱས་མ་སོང་ལ། ཁོ་ནི་སྤིང་ག་ཉམ་ང་བ་དེའི་པ་རོལ་དུ་སྲིབ་ཐོར་
 དང་ལྷན་དུ་ལག་བསྟེན་འཇུག་ཏེ་འཆམ་འཆམ་བྱེད་བཞིན་ཁ་བདེ་ལྷེ་བདེ་
 དང་སྒྲོ་སྒྲུང་གིས་ཁ་བརྟེན་གྱིན་འདུག་ལ། མཐའ་ན་སྐབས་གཅིག་གི་རིང་ལ་
 ཁོའི་ཕྱོགས་སུ་སྒྲོ་སྒྲུང་གིས་ཡོ་བཞིན་བསྟན་ནས་རང་གི་ཁྱེད་དེག་བཞིན་འདུག
 དེ་ནས་ཁོང་ཚོ་སྐྱེ་མཐུད་ནས་ལག་པ་འཇུག་ཏེ་འཆམ་འཆམ་བྱས་སོང་།
 སྲིབ་ཐོར་ལ་བདེ་མོ་བྱོས་ཞེས་བརྗོད་རྒྱུའི་དུས་ཚོད་ལ་བསྐྱབས་ཡོད་ཅང་། རིག་གྲིས་
 གོ་སྐབས་དེ་བྲངས་ནས་ཁོའི་མཉམ་དུ་ཁེར་རྒྱུ་དུ་ཡུད་ཅམ་རིང་སྟོན་རྒྱ་དང་། སྤིང་
 ག་ལ་རྟོག་ཞིབ་བྱ་རྒྱ། སྤྱིའི་ཆ་ནས་དོན་རྣམས་ལ་རང་གི་བསམ་ཚུལ་ཅི་ཡོད་ལེན་
 རྒྱ། མདོར་བསྟུན་ན་ཁོང་ལ་རོལ་རྒྱ་བཅས་བྱེད་བཞིན་པ་ང་ཚོས་མཐོང་བྱུང་ལ། དེ་
 བུ་རིག་ཁོ་ནས་བྱེད་སྲབ་པ་ཞིག་རེད།

ང་ཚོ་ཐོན་དགོས་སྐབས་སྲིབ་ཐོར་ནི་ཉ་ཅང་སེམས་སྟོན་འདུག “ཁྱེད་ཚོ་ང་ལ་
 ཐུག་ཕྱིར་གླེ་རེ་གོ་རི་ལ་ལ་སྤྲོད་ཡོད་གི་ཡིན་ནམ།”

“ལོས་ཡིན། ཁོ་རེ།” རིག་གྲིས་དེ་སྐད་བརྗོད། ད་དུང་ཁོས་སྲིབ་ཐོར་ལ་འདོད་
 པ་ཡོད་ན་ཨ་མེ་རི་ཀ་ལ་ལེན་རྒྱ་ཡིན་ཞེས་ཁས་ལེན་ཡང་བྱས་སོང་། སྲིབ་ཐོར་གྲིས་
 ཁོས་དེའི་སྐོར་ལ་བསམ་སྟོན་གཏོང་དགོས་ཡོད་ཅེས་བཤད་སོང་།

“ང་ལ་ཚུང་མ་དང་བྱིས་པ་ཡོད། དེ་ནས་སྒོར་མོ་ནི་མེད། ངས་ལྟ་གི་ཡིན།” ཟེར།
ང་ཚོ་རྒྱངས་འཁོར་དུ་བསྐྱད་ནས་ཁོང་ལ་ལག་གཡམ་བྱེད་དུས་དེར་ས་སྲོད་གི་
དམར་ལམ་མེ་བའི་ཁོད་དུ་ཁོའི་ཡིད་དུ་འོང་བའི་གུས་ཞབས་གི་འཇུག་དམུལ་ལས་
འོད་འཕྲོ་བར་བྱེད། ཁོའི་རྒྱབ་ལོགས་སུ་ཉམ་ང་བའི་གྲིང་ག་དང་བྱིས་པ་དེ་རྣམས་
འདུག

ལེན་རྒྱལ་པ།

སྒྲེ་རེ་གོ་རེ་ཡའི་ཕྱི་ལོགས་སུ་བསྐྱེབས་མ་ཐག་ཏུ་ལམ་ཁ་ནི་མུར་དུ་ཁ་གཏང་འདུག།
 ལ། ལམ་གྱི་གལས་གཡོན་དུ་གིང་སྡོང་ཆེན་པོ་མང་པོ་འདུག། ལུག་པ་ཇི་རུབ་ཏུ་ཕྱིན་
 པ་དང་དུས་མཚུངས་སུ་གིང་སྡོང་དེ་དག་གི་ཁྲོད་དུ་འབྱུ་སྐྱོན་དུང་ལྷུར་མང་པོས་
 གླུ་མཐོན་པོའི་བཟེངས་ཀྱི་སྐྱ་བལྟུང་མར་བསྐྱགས་པ་དེ་ང་ཚོས་ཐོས་བྱུང་ལ། “ཨ་
 མ་མ།” རེན་གྱིས་དེ་གླུ་བརྗོད་ནས་རྒྱངས་འཁོར་གྱི་མདུན་སྐོག་སྐར་མོད་དེ་དག་
 གིས་ལས་ཀ་བྱེད་ཀྱི་མི་འདུག། “དལུལ་བ། དལུལ་བ། ད་འདི་ཅི་རེད།” ཟེད། ཁོས་
 རྒྱངས་འཁོར་གྱི་མདུན་པང་སྟེང་དུ་གཞུགས་གིང་དེ་ལ་ཁོང་ཁྲོ་ལངས། “ཨོ། དཀོན་
 མཚོག། ང་ཚོས་སྐོག་མེད་པར་ནགས་ཚེལ་ཁྲོད་དུ་རྒྱངས་འཁོར་བསྐྱོར་དགོས་པ་
 རེད། དེ་ལས་ཡོང་བའི་འདྲིགས་སྣང་འདི་ལ་སོམས་དང་། ངས་ལམ་ཁ་མཐོང་བའི་
 གོ་སྐབས་ཉག་ཅིག་ནི་རྒྱངས་འཁོར་གཞན་ཞིག་ཡོང་སྐབས་དེ་རེད་ལ། འདི་ན་
 རྒྱངས་འཁོར་གཞན་ནི་མི་འདུག། དེ་ནས་སྐོག་མེད་པ་རེད་དམ་ཨང་། ད་ཅི་བྱེད་
 དགོས་རེད། དལུལ་བ།” ཟེད།

“ད་བསྐྱོར་དང་ཁོ་རེ། གཅིག་བྱས་ན་ང་ཚོ་སྐར་ལོག་ན་དགའ་ས་རེད་ཨང་།”

“མིན། གཏན་ནས་མིན། ད་འགྲོ་ལ། ངས་ལམ་ཁ་མཐོང་དཀའ་བ་འདུག། ང་
 ཚོ་སྐྱེབས་ཀྱི་རེད།” ཟེད། ད་ནི་ང་ཚོ་སྐྱག་ཚེ་ལྷར་ནག་པའི་སྐབས་ནས་ཁྲོད་དུ་འབྱུ་
 ཡི་བེར་སྐྱ་དང་ལྷན་དུ་རྒྱུག་བཞིན་ཡོད་ལ། དྲི་མ་ངན་པ་ཉ་ལམ་རུལ་དྲི་ཅན་ངར་
 མ་ཞིག་མར་བསྐྱེབས་མོང་ལ། ས་ཁྲའི་ངོས་ནས་བལྟས་པ་ཡིན་ན་སྒྲེ་རེ་གོ་རེ་ཡའི་

རྒྱ་ལོ་ལྟུགས་ཀྱི་མ་སྟོན་ལྟར་བྱང་ལ་བཟོད་པའི་མཐའ་ཞེས་པའི་གོ་ལའི་
 འབྲེད་ཐིག་དེ་མགོ་རྒྱུགས་ཀྱི་ཡོད་པ་དེ་དྲན་ཞིང་ངེས་ཤེས་རྟེན། “ང་ཚོ་འཛམ་གླིང་
 གི་ཚ་ཡུལ་ལ་བསྐྱེབས་འདུག་ལ། ཇི་མ་དེ་ཁ་བ་ལ་ཡ་མཚན་དོན་མི་འདུག་ལ།
 ཇི་མ་སྟོན་ལྟར་ལ།” ཟེར། ངས་སྐྱེའུ་འུར་ནས་སྐྱེ་བསྐྱེངས། འབྲེད་རྒྱུ་ལ་འདྲེད་ཅིང་
 ལ་བརྒྱུགས། ངའི་རྒྱ་མཚོ་ག་དེ་རྒྱུང་ལ་གཏད་པའི་སྐྱེ་བས་དེ་ལ་ཟ་ཟེར་གྱི་སྐྱེ་ཆེན་
 པོ་ཞིག་གྲག་བྱུང། སྐྱོ་བུར་དུ་ང་ཚོའི་མདུན་སྐྱོག་དེས་ལས་ཀ་བྱེད་པར་གྱུར་ཅིང་
 མདུན་སྐྱོགས་སུ་འོད་སྟོན་ཏེ། སྐྱེ་བའི་བརྒྱ་ཚོད་བརྒྱ་སྐྱོར་གྱིས་མཐོ་ཞིང་ཡལ་འདབ་གྲག་
 ཅིང་རྒྱལ་གྱིས་ཁེངས་པ་ལྟ་བུའི་ནགས་ཚལ་གྱི་ཆེག་གྲང་མཐོན་པོ་གཉིས་ཀྱི་བར་
 དུ་བསྐྱེངས་པའི་ཁེར་རྒྱུང་གི་ལམ་བུ་དེ་གསལ་ལེར་བཅོས།

646

“གྱི་སྐྱེག་འདི་ལ།” སི་ཐུན་གྱིས་རྒྱུ་ལོ་གསུ་སྐྱེད་བརྒྱུ། “དཔུལ་བ་ཚ་བ་ཆེན་
 པོ་འདུག་ལ།” ཞོ་ནི་དུང་ཡང་ཉ་ཅང་བཟི་འདུག ང་ཚོས་སྐྱོ་བུར་དུ་ཞོ་ནི་ཉ་ཅང་
 བཟི་ཡོད་པ་ཤེས་པ་དང་། ནགས་ཚལ་དང་དཀའ་ངལ་དེ་ཚོས་ཞོ་ནི་སྐྱེད་བ་སྐྱིད་པའི་
 སེམས་ཁམས་ལ་འབྲེད་པར་གང་ཡང་བཅོས་མེད་པ་ཤེས་བྱུང། ཞོས་ང་ཚོ་ཚང་མ་ལ་
 གང་མོ་ཤོར་མགོ་བཅུགས་སོང།

“དཔུལ་བ་ཉ་ལས་རྒྱ་ཅི་ཡོད། ང་ཚོས་རང་ཉིད་དཔུལ་བ་ནགས་ཚལ་ཁྲོད་དུ་
 འཕེན་འཛོག ང་ཚོ་དེའི་ཁྲོད་དུ་གཉིད་དུ་ཡུར། ད་འགོ་ལ།” ཇི་ན་གྱིས་དེ་སྐད་ཟེར།
 “སྐྱོ་ལགས་སི་ཐུན་བདེན་པ་རེད། སྐྱོ་ལགས་སི་ཐུན་གྱིས་སྐྱེད་བར་མི་འཛོག ཞོ་ནི་
 བྱེད་མེད་དེ་ཚོ་དང་ཉལ་མ་དེ་ཚོའི་སྐྱེད་དུ་ཉ་ཅང་བཟི་ནས་ཡོད། དེ་ནས་འཛིག་རྟེན་
 འདི་ནས་ཡོང་བའི་སྐྱོན་པ་ཤེས་དཀའ་བའི་མམ་སྟོ་རོལ་དབྱངས་དེ་ཚོ་ནི་ཉ་ཅང་
 སྐྱེད་ཆེ་དྲགས་པར་བརྟེན་ངའི་རྒྱ་བའི་རྒྱུང་དུ་དུ་ལྟུང་ལྟུང་གིས་སྐྱེ་གྲག་ཨེ་ཏེ། ཞོ་ནི་

ཏ་ཅང་བཟེ་འདུག ཁོས་ཅི་ཞིག་བྱེད་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་ཡོད་ལ། ཟེར། ང་ཚོས་
 རང་གི་སྣོད་གོས་ ། དབྱིབས་ཅན་དག་ཕྱད་ཅིང་། སྲང་ཁོག་གཅེར་བྱ་དང་བཅས་
 བཀའ་ཚུགས་ལ་དུ་བརྒྱགས་པ་ཡིན། ཞོང་སྡེ་མི་འདུག་ལ། ཅི་ཡང་མི་འདུག བཀའ་
 ཚུགས་ལ་བཀའ་བཀའ་ཚུགས་ལ། མེད་ལེ་བཀའ་མེད་ལེ། སྲུང་དུ་འབབ། ཚ་བ་རྗེ་ཚེར་འགྲོ
 འབྲུ་ཡི་ཟེར་སྐྱ་རྗེ་མཐོ་རེད། སྐྱ་ལྡང་གི་རིགས་ནི་རྗེ་རིང་རེད། ང་ཚོ་དེ་ལ་གོམས་
 ཤིང་དགའ་བ་ཞིག་མ་ཆགས་ཀྱི་བར་དུ་རྗེ་མ་རྣམས་ནི་རྗེ་རྣ་དང་རྗེ་ཚོ་རེད། “ང་
 བྱི་གཅེར་བྱར་བྱད་བཀའ་ཚུགས་ལ་འདིའི་ནང་དུ་རྒྱུག་བཞིན་རྒྱུག་བཞིན་སོང་ན་
 འདོད།” རྗེ་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད། “མ་རེད། དཔྱད་བཤེས་ལྟར་དེ། རས་འགོག་ས་འོས་པོ་
 ཞིག་ཐོབ་མ་ཐག་ཏུ་དེ་ལྟར་བྱེད་རྒྱ་ཡིན།” ཟེར། སྐྱོ་བྱར་དུ་ལི་མོ་འཛེག་པའི་གྲོང་
 དེ་ང་ཚོའི་མིག་མདུན་དུ་མངོན་པར་གྱུར་ཅིང་། དེ་ནི་བཀའ་ཀྱིས་ཁེངས་པའི་གྲོང་
 ཞིག་རེད་ལ། སྐྱོག་འོད་སྐྱེད་པོ་འགའ་རེ་དང་། གྱིབ་མ་ནག་སེང་བ། སྤོང་ན་ཏ་ལས་
 པའི་མཐོངས་ཡངས་པོ་བཅས་འདུག དེ་བཞིན་ཤིང་ཁང་ཟང་ཟིང་བ་དེ་ཚོའི་མདུན་
 དུ་མི་ཚོགས་འཛོམས་ནས་འདུག འདི་ནི་སའི་གོ་ལའི་ཚ་ཡུལ་གྱི་བཞི་མདོ་ཞིག་གོ།

སྐྱོ་ཡུལ་དུ་ཤར་དཀའ་བའི་འཇམ་ཐིང་དེ་བཞིག་གི་ཁྲོད་དུ་ང་ཚོ་བཀག་པ་
 ཡིན། འདི་ལ་ནི་ཨ་མེ་རེ་ཀའི་ནེའུ་ ཨོར་ལེན་སི་གོང་ཁྲེར་གྱི་རྒྱ་བ་དུག་པའི་མཚན་
 མོ་ཞིག་ལ་དེ་གའི་བཀག་ལེབ་སྲེག་ཐབ་ཀྱི་ནང་དུ་ཡོད་པ་རྗེ་བཞིན་ཏ་ཅང་ཚ་བ་
 ཚེ། སྐྱན་ནག་གི་ཁྲོད་དུ་སྲང་ལམ་གྱི་ཡར་མར་དུ་བྱིམ་མི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ས་
 ལ་བསྐྱད་དེ་ཁ་བརྗེས་སྐྱོད་བཞིན་འདུག མཚམས་མཚམས་ལ་སུ་མོ་འགའ་རེ་འང་
 ཕྱི་ལ་ཐོན་སོང་མོད་དེ་ཚོ་ནི་ཏ་ཅང་ལོ་རྒྱུད་རེད་ལ། ང་ཚོའི་གཟུགས་དབྱིབས་རྗེ་
 འདྲ་ཡིན་པ་ལ་ལྟ་ཕྱིར་ཡོང་བ་རེད། ཁོང་ཚོ་ནི་རྣང་རྗེ་དང་རྗེ་མོ་རེད། ང་ཚོ་ཅ

ལག་སྒྲིལ་འདྲེས་ཚོང་ཁང་གོ་བོ་ཉེ་ཞིག་ཏུ་གོ་སྐྱེའི་སྒྲིལ་བྱེད་བཞེགས་ཤིང་། ཚོང་ཚོགས་
 རྒྱུ་ཏུ་ཤིང་འབྲས་ཨ་ནའི་འབྲས་བུ་སོས་པ་རུལ་བར་གྱུར་བའི་སྤོང་ཏུ་སྤྱང་ནག་
 འཁོར་བསྐྱད་པ་ཞིག་གི་སྒོ་མཚོར་ལ་བསྐྱེས་ཏེ་བསྐྱད་པ་ཡིན། ཚོང་ཁང་འདིའི་ནང་
 ཏུ་མར་མེ་གཅིག་ཁོ་ན་འདུག་ལ། ཕྱི་ལོགས་ན་སྒོག་འོད་སྐྱེག་པོ་ཅན་འགའ་ཚེ་
 འདུག་དེ་ལས་གཞན་ཚང་མ་ནི་སྐྱོན་ནག་རེད། སྐྱོན་ནག་དང་སྐྱོན་ནག་རེད། ད་ནི་
 ང་ཚོ་ཉ་ཅང་ཐང་ཆད་ཡོད་སྐབས་འཕྲལ་ཏུ་གཞིད་དགོས་པ་ནི་བཤད་ག་ལ་དགོས།
 དེ་བས་རྒྱུ་འཁོར་འཁོར་དེ་གོང་དེའི་རྒྱབ་ཕྱོགས་ཀྱི་འདམ་གྱི་ལམ་ཁའི་སྤོང་ནས་གོ་མ་
 པ་འགའ་ལ་མར་དེད། གནམ་གཤིས་ནི་ཉ་ཅང་ཚ་སྐབས་གཞིད་ལྷག་སྐབ་མི་སྤྱིད་པ་
 ཞིག་རེད། དེར་བརྟེན་འེན་གྱིས་ནི་ཉལ་གོས་ཤིག་འབྱེད་ནས་ལམ་དཀྱིལ་གྱི་བྱེ་མ་
 ཚོ་ཞིང་འདམ་པ་དེའི་སྤོང་ཏུ་བཏིངས་ནས་འབྱེལ་སོང་། སི་ཐབ་ནི་རྒྱུ་འཁོར་
 ཚོར་ད་ཉལ་ཅན་ཅན་དེའི་མདུན་སྐྱེགས་སྤོང་རྒྱུ་ལག་བརྒྱུངས་ནས་བསྐྱད་ཅིང་རྒྱུང་
 ཡོང་ཆེད་སྒོ་གཉིས་ཆ་ཕྱིས་ནས་བཞག་འོན་ཀྱང་རྒྱུ་འེན་ནི་སྐྱེ་རྒྱུ་པའི་ཆ་ཕ་མོ་ཅན་
 ཡང་མི་འདུག་དེ་ནི་རྒྱུ་གྱི་རྒྱབ་སྐྱེགས་སྐྱེ་བསྐྱད་ནས་རྒྱུ་འེན་མིང་གི་འདྲེས་སྐྱེག་
 བསྐྱེལ་ཕྱོང་བཞིན་ཡོད། ང་རྒྱུ་འཁོར་གྱི་ཕྱི་ལ་ཐོན་ནས་སྐྱོན་ནག་ཞིང་ཏུ་འགྲུལ་
 བཞིན་བསྐྱད་པ་ཡིན། གོང་ཕྱི་ལ་པོ་སྐྱེད་ཅིག་གི་རིང་ལ་ཉལ་བར་ཕྱིན་འདུག་རྒྱུ་
 ཉལ་ཅིག་གོ་བ་ནི་ཕྱི་རྒྱུ་པའི་སྤོང་དེ་རེད། ང་ཚོ་ལྟར་གཞིད་སྐབ་པར་འགྱུར། ཏུག་
 རྒྱུ་འེན་ཕྱག་མང་པོས་ང་ཚོ་ཚང་མའི་བྱང་དང་ལག་པ། རྒྱུ་འེན་པ་བཅས་ལ་སོ་བའོ་བ་
 ཡོད། དེ་ནས་ང་ལ་བསམ་སྒོ་ཡག་པོ་ཞིག་འཁོར་བྱུང་། ང་རྒྱུ་འཁོར་གྱི་སྤོང་ཐོག་
 ཏུ་མཚོངས་ཤིང་། གན་རྒྱུ་ཏུ་ཉལ་བ་ཡིན། ད་ཏུ་རྒྱུ་འེན་ནི་མི་འདུག་མོད། འོན་
 ཀྱང་ལྷགས་དེ་ལ་གང་མོའི་ཆ་ཞིག་ཡོད་པ་དང་། ངའི་རྒྱུ་གྱི་རྒྱུ་འེན་སྐྱེམ་པར་གྱུར།

ངའི་པགས་པའི་སྟེང་དུ་འབྲུ་སྟོང་ལྷག་མང་པོ་ནི་མངར་ཟས་འཁྲུང་ར་ཡི་རྣམ་
 པར་དཀག་པར་གྱུར། དེ་ནས་ནགས་ཚལ་གྱིས་ཁྱེད་རང་ཟེལ་གྱིས་ནོན་ལ། ཁྱེད་
 རང་ཡང་ནགས་ཚལ་དུ་འཁྲུང་བ་དེ་ངས་ཤེས་བྱུང་། རང་གི་གདོང་དེ་སྟུན་པ་
 ཅན་གྱི་གནམ་ལ་བསྟན་ནས་རྒྱངས་འཁོར་སྟེང་དུ་ཉལ་ནས་སྟོང་པ་དེ་ནི། དབྱར་
 གྱི་མཚན་མོ་ཞིག་ལ་རྒྱངས་འཁོར་རྒྱབ་གྱི་དོ་སྐྱེམ་ཁ་བརྒྱབ་པ་ཞིག་གི་ནང་དུ་
 བསྟན་པ་དང་མཚུངས། ངའི་མི་ཚེའི་ནང་དུ་ཆེས་ཐོག་མར་གནམ་གཤིས་ནི་ང་ལ་
 རེག་པའམ་འཆང་བ། ང་འབྲུག་ཏུ་འཇུག་པའམ་རྩལ་དུ་འཇུག་མཁན་གྱི་དངོས་པོ་
 ཞིག་མ་རེད། འོན་ཀྱང་གནམ་གཤིས་ནི་ང་རང་ཉིད་རེད། ཁོར་ལྷག་དང་ང་གཉིས་
 བདག་ཉིད་གཅིག་ཏུ་གྱུར། ང་གཉིད་དུ་ཡུར་སྐབས་དེ་ལ་འབྲུ་རྒྱུད་སྤྱོད་ཆར་སིམ་
 སིམ་ཞིག་ངའི་གདོང་དུ་འཁོར་བར་བྱས་སོང་ལ། དེ་དག་ནི་ཆེས་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཞིག་
 དང་སྟོང་ལ་འབབ་པ་ཞིག་རེད། ཉམ་མཁའ་ནི་སྐར་མས་སྟོང་ལ། མཐའ་གཅིག་ཏུ་
 མཐོང་དུ་མེད་ཅིང་སྤྱིན་གྱིས་བསྐྱིབས་འདུག ངའི་གདོང་པ་ལྷ་ཡུལ་ལ་བསྟན་ནས།
 ང་ནི་མཚན་གང་ལ་དེ་དུ་ཉལ་ནས་སྟོང་སྐབ་པ་འདུག དར་གོས་ལྷག་གཅིག་ངའི་
 སྟེང་དུ་གཡོགས་པ་ལས་ལྷག་པའི་གནོད་ཅིག་འདིས་ང་ལ་བཟོ་གི་མ་རེད། འབྲུ་ཤི་
 པོ་རྣམས་ནི་ངའི་ཁྲག་དང་འདྲེས་འདུག་ལ། དུག་སྐྱེད་གསོན་པོ་རྣམས་གྱིས་དེ་ལས་
 ལྷག་ལུས་གྱི་ཟས་སྐྱལ་ལ་རོལ། ངའི་གཟུགས་པོའི་གང་ས་ནས་སྤྱིད་མགོ་བརྩམས་
 ཤིང་། སྐྱ་དང་གདོང་པ་ནས་རྒྱང་པ་དང་རྒྱང་མཚུབ་བར་དུ་གང་ས་གང་ལ་ནགས་
 ཚལ་གྱི་རུལ་ཞིང་ཚ་བའི་རྗེ་ངན་དེ་ཁ་མགོ་བརྩམས། ང་རྒྱང་རྒྱུ་ཡིན་པ་ནི་བཤད་
 མ་དགོས། ངས་རྩལ་རྒྱུ་ཉུང་ཅམ་ཡོང་བའི་ཐབས་སུ་འབྲུ་བཏབ་པའི་སྟོང་གོས་དེ་
 འོག་ཏུ་བཏིང་ནས་སྐར་ཡང་གན་རྒྱལ་དུ་ཉལ། རྗེན་གཉིད་དུ་ཡུར་སའི་ལམ་ཁ་

གནག་པོ་དེའི་སྣང་དུ་སྐྱབ་པ་འཚུབ་འཚུབ་ཅིག་འདུག འི་ཁྱིམ་སྐྱར་བ་འཐེན་
བཞིན་པ་དེ་ངས་གོ་སྐྱབ་ཀྱི་འདུག སི་ཐན་གྱིས་ཀྱང་སྐྱར་བ་འཐེན་གྱིན་འདུག

མཚམས་མཚམས་ལ་གོང་སྡེའི་ནང་ནས་སློག་འོད་གསལ་ལ་མི་གསལ་བ་ཞིག་
ཆེན་ཆེན་བྱེད། དེ་ནི་ཉེན་རྟོག་པས་སློག་བཞུ་ཐེབས་ཆག་ཅིག་བཟུང་ནས་སློང་སློང་
བྱེད་བཞིན་པ་རེད་ལ། བཀས་ཚལ་གྱི་མཚན་མོའི་ཁྲོད་དུ་རང་གིས་རང་ལ་ལྷབ་ལྷབ་
བཤད་བཞིན་པ་རེད། དེ་ནས་ཁོའི་སློག་དེ་ང་ཚོའི་སློགས་ལ་ཡོམ་ཡོམ་བྱེད་པ་མཐོང་
སོང་ལ། དེ་ནས་སྡོ་ལྷང་དང་བྱེ་མའི་གདན་གྱི་སྣང་ནས་ཁོའི་གོས་པའི་འདེགས་
འཛོག་འཇམ་ཐིང་དེར་བྱེད་པ་གོ་བུང་། ཁོ་བསྐྱད་ནས་ལྷངས་འཁོར་ལ་སློག་འོད་
སློས་སོང་། ང་ཡར་ལངས་ནས་ཁོ་ལ་བལྟས་པ་ཡིན། ཁོ་ནི་འདར་བཞིན་ཏུ་ལམ་ཏུ་
བ་འདྲ་ལ་ཏུ་ཅང་འཇམ་པོ་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་ལམ་ཁར་ཡོད་པའི་འི་ཁྱོན་བཞིན་
“ཏུ་མེན་དོ”ཟེར། ངས་དེའི་ནང་དོན་ནི་ “གཉིད”ཡིན་པ་ཤེས།

“སྐྱེ་ཏུ་མེན་དོ།”

“ལྷ་ཞེན་ནོ། ལྷ་ཞེན་ནོ།” [ཨོ་ཡ། ཨོ་ཡ།] ཁོས་རང་ཉིད་ལ་ཁེར་བཤད་བྱས་ཤིང་།
མི་འདོད་བཞིན་དུ་དང་སེམས་སློབ་བཞིན་དུ་ཁ་སྐྱར་འཁོར་ནས་རང་གི་ཁེར་གྱི་རྒྱང་
གི་ལམ་སུ་དེད་ནས་སྐྱོན་སོང་། དེ་འདྲའི་ཉེན་རྟོག་པ་ཡིད་དུ་འོང་བ་རྣམས་གྱིས་ནི།
དགོན་མཚོག་མཐུན། ཨ་མེ་རི་ཀའི་ཡུལ་དུ་ལས་ཀ་གདན་ནས་བྱེད་སྐྱབ་ཀྱི་མ་
རེད། དོགས་པ་མི་བྱེད། རྟོག་ཟེང་མི་འདུག བསུན་གཙོར་མི་བྱེད་པ་སྟེ། ཁོ་ནི་གཉིད་
དུ་ཡུར་བའི་གོང་འདིའི་སྐྱང་མ་ཡིན་པ་ཙམ་ཞིག་རེད། གཞན་ཅི་ཡང་མ་རེད།

ང་ནི་སྐར་ཡང་རང་གི་སྐྱགས་ཀྱི་གདན་ལ་ཉལ་དུ་བྱིན་ཅིང་ལག་པ་གཉིས་
བརྒྱངས། མཐའ་ན་ངའི་སྣང་ཐད་ན་ཤིང་སྣང་གི་ཡལ་ག་ཡོད་དམ་ཡང་ན་བར་

650

སྣང་སྣོང་པ་ཡོད་ངས་མི་ཤེས་མོད། ང་ལ་ནི་བྱུང་པར་མིད། ངས་དེ་ལ་ཁ་གདངས་
 བས་ནགས་ཚལ་གྱི་ཁོར་ལུག་གི་མཁའ་དབྱུགས་ལྷགས་ཀྱིས་བརྟུབས་པ་ཡིན། ངས་
 བརྟུབས་པ་དེ་ནི་རླུང་མ་རེད། རླུང་གཏན་ནས་མ་རེད། འོན་ཀྱང་འདམ་ཚུ་དང་ཤིང་
 སྣོང་གི་ཐོན་རྫས་གསོན་པོ་ཉ་ལམ་རེག་ཏུ་ཡོད་པ་འདྲ་ཞིག་རེད། ང་ནི་གཉིད་སང་
 དེ་བསྐད་པ་ཡིན། རློན་པའི་ཚང་ཚིང་གི་པ་རོལ་ཞིག་ནས་སྐྱུ་རེངས་ཤར་སྐབས་ཀྱི་
 རོས་སྐད་བརྒྱབ་སོང་། ད་དུང་ཡང་རླུང་མི་འདུག་ལ། བསེར་བྱ་ཡང་མི་འདུག ཟེལ་
 བ་མི་འདུག འོན་ཀྱང་གོ་ལའི་ཚ་ཡུལ་འདི་ཉིད་ཀྱི་སྡིད་ལྷགས་ཀྱིས་ང་ཚོ་ཚང་མ་
 ས་གཞིའི་ངོས་ལ་སྐྱར་ཅིང་། ང་ཚོ་ནི་དེ་གར་བདག་པ་མ་ཟད་དེ་གར་སྡིད་པར་གྱུར།
 བམ་མཁའི་མཐོངས་ན་སྐྱུ་རེངས་ཤར་བའི་སྡོན་བརྗེ་གང་ཡང་མི་འདུག སློ་བུར་
 དུ་སྟུན་པའི་པ་རོལ་ཞིག་ནས་ཁྱི་རྣམས་ངར་ཉེ་བྱུག་བཞིན་པའི་སྐད་གོ་བྱུང་ལ། དེ་
 བས་ངས་རྟའི་ཚིག་སྒྲ་གསལ་ལ་མི་གསལ་བ་ཞིག་གོ་བྱུང་། དེ་ནི་ཐག་ཅི་ཉེ་ནས་ཅི་
 ཉེར་ཡོང་སོང་། འདི་ནི་མཚན་མོའི་ཁྲིད་ཀྱི་ངི་འདྲའི་རྟ་བཞོན་སྡོན་པ་ཞིག་ཡིན་
 བམ། དེ་ནས་ངས་འཆར་སྣང་ཞིག་མཐོང་བར་གྱུར་བ་ནི། འདྲེ་གཟུགས་ལྟར་དཀར་
 བའི་རྟ་ཚོད་ཅིག་གིས་ལམ་གྱི་སྟེང་ནས་བང་སྐངས་ཉེ་རྒྱུ་གྱི་ཕྱོགས་དེར་རྒྱུག་ཡོང་
 གི་འདུག རྟ་དེའི་རྒྱབ་ཕྱོགས་ན་ཁྱི་རྣམས་ནི་བྱུག་ཅིང་རུབ་བརྒྱབ་འདུག ངས་ཁྱི་དེ་
 ཚོ་མཐོང་སྐབས་ཀྱི་མི་འདུག བྱི་དེ་ཚོ་ནི་ནགས་ཀྱི་ཁྱི་ངན་ཚན་གོག་དེ་ཚོ་རེད། འོན་
 ཀྱང་རྟ་དེ་ནི་ཁ་བ་བཞིན་དཀར་ཞིང་གཟུགས་ཆེ་བ། ཉ་ལམ་འོད་འཚོར་བར་བྱེད་པ་
 ཞིག་འདུག ལྟུབས་མཐོང་སྐབས་ཞིག་རེད། ང་ནི་རྒྱུ་གྱི་ཐོག་ལ་སྐྱབས་སྐྱོང་བསྐྱབས་
 མ་བྱུང་། རྟ་དེས་ཁོ་མཐོང་བ་དང་ཁོའི་མགོའི་ཐད་ནས་བང་སྐངས་ཉེ་བྱིན་པ་དང་།
 ལྷག་བྱེད་ཤིག་དང་འདྲ་བར་རླངས་འཁོར་དེ་བསྐྱར་ནས་སོང་ཞིང་། འཚོར་སྐད་

འཇམ་པོ་ཞིག་བརྒྱུག་དེ་ནས་མཐུན་དེ་གོང་གསལ་དེ་བརྒྱུད་ནས་སོང་ཞིང་། བྱི་
 རྩམས་ཀྱིས་གཅོས་པ་དང་། ཉ་དེས་ཟིག་སྐྱ་དང་བཅས་པར་ཕྱོགས་ཀྱི་ནགས་ཚལ་
 དུ་ཕྱིན་སོང་། ངས་གོ་བ་ནི་ཤིང་ནགས་ཀྱི་ཁྲོད་དུ་ཉ་དེ་ཟིག་སྐྱ་གསལ་ལ་མི་གསལ་བ་
 ཞིག་གོ་བ་དེ་རེད། བྱི་རྩམས་ནི་སྟོད་ལ་བབ་ཅིང་མར་བསྐྱད་ནས་རང་གིས་རང་ལ་
 ལྷག་པར་བྱེད། ཉ་འདི་ནི་ཅི་ཞིག་རེད། འདི་འཇུལ་སྤང་ཞིག་ཡིན་ནམ་གདོན་འདྲེ་
 ཞིག་ཡིན། ཡང་ན་ཤི་བོའི་རྩམ་ཤེས་ཤིག་ཡིན། རིན་གཉིད་ལས་སད་དུས་ངས་ཁོ་ལ་
 འདི་བཤད་པ་ཡིན། ཁོས་ངས་མི་ལམ་མི་བཞིན་པ་རེད་བསམས་འདུག་དེ་ནས་ཁོས་
 གྲུང་རྟ་དཀར་པོ་ཞིག་གི་མི་ལམ་གསལ་ལ་མི་གསལ་བ་ཞིག་ཟིན་པ་དེ་དྲན་སོས་པ་
 རེད། དེ་ནས་ངས་ཁོ་ལ་འདི་མི་ལམ་མ་རེད་ཅེས་བཤད་པ་ཡིན། སི་ཐུན་ཤེ་སྐྱར་ད་
 ཡང་ག་ལེར་གཉིད་ལས་སད། ཉ་ཅང་མགོ་ཡོམ་འཁོར་བའི་གནས་སྐབས་དེ་དག་
 དུ་ང་ཚོ་ལ་སྐར་ཡང་རུལ་རྒྱ་རྒྱུགས་མེད་ཐོན་བཞིན་ཡོད། ད་དུང་ཡང་ཉ་ཅང་ཐུན་
 བག་རེད། “རྒྱངས་འཁོར་གྱི་མེ་སྐར་ནས་རླུང་བུ་ཉོག་ཅམ་གཏོང་ཡ།” ངས་དུ་སྐད་
 བརྒྱུག་ “ང་ནི་ཚ་བས་འཆི་བཞིན་འདུག་”

652

“ཉོག་ཉོག་རེད་ཡ།” ང་ཚོ་གོང་སྡེ་དེ་ནས་ཐོན་ཞིང་མཐུན་ནས་རྒྱ་ལམ་གོད་
 པོ་དེ་བརྒྱུད་ནས་འཕུར་བཞིན་ཡོད་ཡ། ང་ཚོའི་སྐྱ་ནི་ལྷ་བ་ལྷ་བ་དུ་གཡོ། ལྷག་པ་
 རྒྱ་པོ་ཞིག་གི་ཁྲོད་ནས་རྒྱ་རེངས་ནི་མཁོ་གསལ་ལྷུང་གིས་བསྐྱེད་པས་པ་དེས་ལམ་གྱི་
 ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ན་འདམ་སྤྱག་པོ་ཐིམ་མེར་ཡོད་པ་མཐོང་དུ་བརྟུག་དེ་དུ་ཚ་བ་
 རྒྱ་འཐབ་པའི་སྡེ་དུ་ཚེ་མོ་ཐུར་དུ་དབྱངས་ཤིང་མགོ་བོ་ལྷོག་པའི་འཁྲི་ཤིང་རིང་
 ལ་སྐྱི་གཡའ་བ་ཡོད་པ་མངོན་བྱུང་། སྐབས་ཤིག་གི་རིང་ལ་ང་ཚོ་མེ་འཁོར་ལྷགས་
 ལམ་གྱི་རྒྱུད་དུ་བརྒྱུགས། ང་ཚོའི་མདུན་ནས་སིལུ་ཏཱ་ཏཱི་མེན་ཐེ་གོང་ཁྲོང་གྱི་རྒྱུང་

འཕྲིན་ལྷགས་སྡོད་ཁྱད་མཚར་བ་ཞིག་མངོན་བྱུང་ལ། དེ་ནི་ང་ཚོ་ཨ་མེ་རི་ཀའི་ནེབ་
 ལྷ་ར་སི་ཁ་མངའ་སྡེར་ཡོད་པ་དང་འདྲ་བ་ཞིག་རེད། ང་ཚོས་སྐྱུམ་ལྷག་ས་ཚིགས་
 ཤིག་རྟེན་བྱུང་ལ། དེ་ནས་སྐྱུམ་སྐྱུམ་གང་སྐྱུམ་ས་ཡིན། སྐབས་དེ་ལ་ནགས་ཚལ་
 གྱི་མཚན་མོ་འདིའི་མཐའ་མ་ལྟ་བུར་སློབ་བཞུགས་ཤེས་ཤིང་འཁོར་དུ་འབྱུང་
 རྒྱལ་ས་ནི་ནག་སྐྱུང་དེར་འཁོར་འདུག་ལ། གཤོག་པ་རྟེན་བཞུགས་ང་ཚོའི་རྒྱུ་པའི་
 རྟེན་དུ་སྐྱོར་དང་སྐྱོར་བྱས་ཏེ་སྐྱུང་བར་ལྷུང། དེ་ཚོའི་ཁ་ཤས་ལ་ནི་གཤོག་པ་དངོས་
 གནས་སོར་བཞེ་ཅམ་རེ་འདུག་ཅིང་། གཞན་རྒྱལ་ས་ནི་འདིགས་ཡེར་བའི་འབྲུག་
 རྒྱང་ངམ་འབྲུག་མ་མ་ནི་ཞེས་པ་དེ་ཚོ། ཕྱི་ལྷ་ལ་ཟུང་བའི་སྐྱུམ་པའི་ཚེ་ལོ་
 དེ་འདྲ་འདུག་ཟེར་སྐྱོད་པའི་དུག་སྐྱུང་གངས་མེད་དང་། སྡོམ་དང་འདྲ་བའི་འབྲུག་
 རིགས་སྐྱོད་ཚོགས་མིང་མི་ཤེས་པ་སྡོད་ཕྱག་ཡོང་བ་འཁོར་ནས་འདུག་ ང་དེ་ཚོར་སྐྱུག་
 རྒྱུ་མང་དེ་དུ་ས་སྡོད་གནས་སྡོད་བྱས། མཐར་ངས་རང་གི་རྒྱུང་པ་ལག་པར་བཟུང་
 རྟེ་རྒྱངས་འཁོར་ནང་དུ་འདྲུལ། འདིགས་དངངས་ཀྱིས་རྒྱངས་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོའི་
 མཐའ་དུ་འཁོར་བའི་འབྲུག་དེ་ཚོ་ལ་བལྟས། “ད་འགོ་ཡ།” ཞེས་སྐད་བཟུགས། ཁྱི་དང་
 སི་ཐུག་གཉིས་ནི་འབྲུག་དེ་ཚོ་ལ་འདིགས་སྐྱུང་གང་ཡང་མི་འདུག་ ཁོང་ཚོས་སྡོད་ཤིག་
 གེར་ཚ་ལུ་མའི་ཁྱ་བཤེལ་དམ་འགའ་འཐུང་ཞིང་། ཚུ་གང་འདྲིག་སྐྱུམ་ལས་འབྲུག་
 ཚོ་རྒྱུང་པས་སར་དེད། ང་དང་མཚུངས་པར་ཁོང་ཚོའི་སྡོད་གོས་དང་དོར་མ་ཡང་
 འབྲུག་སྡོད་ཕྱག་ཤི་བའི་རོ་དང་ཁྱག་གིས་བརྗིས་ནས་ཡོད། ང་ཚོས་རང་རང་གི་སྐྱོན་
 པའི་དྲི་མ་ཤེད་ཀྱིས་བསྐྱུམས།

“ཤེས་སོང་ངམ། ང་ནི་དྲི་མ་འདི་ལ་དགའ་བའི་མགོ་བཅུགས་འདུག” སི་ཐུག་
 ཀྱིས་དེ་སྐད་ཟེར། “ད་ནི་ངས་ང་རང་གི་དྲི་མ་ཚོར་སྐྱུམ་གྱི་མི་འདུག”

“འདི་ནི་ལྷན་མཚར་བའི་དྲི་མ་ཞིམ་པོ་ཞིག་རེད།” རྒྱུ་ལྷན་བཤད། “མེག་སི་ཁོ་
གྲོང་ཁྱེད་ལ་མ་སློབས་བར་དུ་ངས་སྟོད་གོས་བརྗེ་གི་མིན། ངས་འདི་ཚང་མ་ཚོར་
བར་བྱས་ཏེ་མི་བརྗེད་པ་བྱེད་རྒྱ་ཡིན།” ཟེལ། དེ་ནས་ང་ཚོའི་མངར་ཟས་འཁྱུར་ར་
ལྟར་ཚོས་ཤིང་ཚ་བའི་ང་ཚོའི་གདོང་ལ་རླུང་བསྐྱེད་བཞིན་སྐར་ཡང་ང་ཚོ་འཕྱར་
ཏེ་ཕྱིན་པ་ཡིན།

དེ་ནས་མཐུན་ཕྱོགས་ནས་རི་བོའི་ཚོགས་ཤིག་མངོན་པར་གྱུར་ཅིང་ལྗང་ཐིང་
ངར་འདུག ང་ཚོ་འདི་ལ་འདྲེགས་པའི་རྗེས་སུ་སྐར་ཡང་དགྲིལ་གྱི་མཐོ་སྐང་ཆེན་
པོ་དེར་འབྱོར་གྱི་ཡོད་ལ། མེག་སི་ཁོ་གྲོང་ཁྱེད་ལ་རྒྱག་ཚོག་ཚོག་ཡིན། ཅི་ཡང་མ་
འགོར་བར་ང་ཚོ་ནི་ན་བུན་གྱིས་བསྐྱིབས་པའི་ལ་ཆེན་རྒྱ་མཚོའི་ངོས་ནས་མཐོ་
ཚད་མི་ཉེ་ལྷ་སྟོང་ཡོད་པ་ཞིག་ལ་འགོས་བཞིན་ཡོད་པ་དེའི་འོག་ན་མེལ་ལེ་གཅིག་
གི་མཚམས་སུ་རྒྱངས་པ་འཕྱར་བཞིན་པའི་གཙང་པོ་སེར་པོ་ཞིག་འདུག གཙང་པོ་
དེ་ནི་གཙང་པོ་ཆེན་པོ་མོག་ཤེ་རྩ་མ་ཞེས་པ་དེ་རེད། ལམ་ཁའི་རྒྱད་དུ་ཡོད་པའི་ཨ་
རིའི་གདོང་མའི་མི་རིགས་རྣམས་ནི་ཉ་ཅང་ལྷན་མཚར་པོ་ཞིག་དུ་མངོན། ཁོང་ཚོ་
ནི་རང་རང་གི་ཚོ་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། རིའི་སྟེང་གི་གདོང་མའི་མི་རིགས་ཡིན། ཨ་མེ་
རི་ཀ་རྩིལ་པོའི་ལམ་ཆེན་ཞེས་པའི་ལམ་ཆེན་འདི་གཅིག་དུ་ལས་གཞན་ཡོད་ཚད་
ལ་འབྲེལ་བ་ཆད་ཡོད། ཁོང་ཚོ་ནི་གཞུགས་པོ་སྤང་ཞིང་སྟོམ་ལ། མདོག་ནག་ཅིང་
སོང་ན་པ་ཡོད། ཁོ་ཚོས་རྒྱབ་དུ་ཁྱུར་བོ་ཉ་ཅང་ཆེན་པོ་ཁྱུར། ལྗང་ཐིང་ངར་ཡོད་
པའི་གྲོག་རྒྱུ་ཉ་ལས་པའི་ཆེན་པོ་ཞིག་གི་ནང་དུ་རི་ངོས་གཟར་བའི་སྟེང་དུ་ཞིང་
ཁ་རྣམས་ནི་སྟོན་པ་བཏབ་པ་སྟར་ཡོད་པ་ང་ཚོས་མཐོང་བྱུང་། ཁོང་ཚོ་ནི་གཡང་
གཟར་གྱི་ངོས་སུ་གྲུན་སྤར་དུ་འགོ་ཞིང་ཞིང་ལས་བྱེད། རྒྱུ་ལྷན་རྒྱངས་འཁོར་

654

བེ་ཚུ་ཚོ་ད་གཅིག་ལ་མེལ་ལེ་ལྷ་ཡི་རྒྱལ་ཚད་ཐོག་ནས་བསྐྱོར་ཏེ་དེ་དག་ལ་བལྟས།
 “མོ་མོ། ངས་འདི་འདྲ་ཞིག་ཡོད་པ་རེད་བསམས་མ་ཚོའང་།” ཨ་མེ་རི་ཀའི་རོག་ཁི་རི་
 རྒྱུད་དང་འདྲ་བར་བརྒྱུད་ཆགས་པའི་རི་བོའི་ཚེ་མོ་མཐོ་ཤོས་ཀྱི་སྤྲེང་དུ་ཁོང་ཚོས་
 ངང་ལག་གི་སྒྲོན་པ་སྦྱེད་སྲིད་བྱེད་ཀྱི་འདུག རེ་བྱིས་རང་གི་གྲོད་པ་སྤར་བཞིན་
 ལངས་ཏེ་སྤོང་རྒྱ་དང་མཚུབ་མོས་སྒྲོན་རྒྱུའི་ཚེད་དུ་རྒྱངས་འཁོར་ནས་བྱི་ལ་ཐོན་
 མོང་། ང་ཚོ་ནི་བྲག་སྤེ་ཞིག་གི་སྤྲེང་ན་ཡོད་ཅིང་། དེར་རྩའི་སྤྱིལ་ཁང་རྒྱུད་ལྷན་ཞིག་
 གིས་འཛིག་རྟེན་གྱི་གཡང་རོང་གི་སྤྲེང་དུ་རང་ཉིད་དབྱེད་པ་འདུག ཉི་མས་གསེར་
 མདོག་གི་ན་བྱུ་ཞིག་བསྐྱུན་པ་དེས་མོག་ཁྲི་རྩ་མ་གཅིང་པོ་བསྐྱེབས་འདུག་ལ།
 གཅིང་བོ་དེ་ནི་འདི་ནས་མེལ་ལེ་གཅིག་ལས་ལྷག་པའི་གཤམ་འོག་ན་ཡོད།

སྤྱིལ་རྒྱུད་དེའི་སློབ་ན་ཨ་རིའི་གདོད་མའི་མི་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་རྒྱུད་རྒྱུད་ལོ་ན་
 གསུམ་ཅན་ཞིག་གིས་མཚུབ་མོ་ཁའི་ནང་བརྒྱུག་ཏེ་ལངས་བསྐྱེད་འདུག་ལ། མོའི་
 རྒྱུག་མདོག་ལྷན་པའི་མིག་ཚེན་བོ་དེས་ང་ཚོ་ལ་ལྷ་བཞིན་འདུག “མོས་ཏ་ལམ་
 མོ་རང་གི་མི་ཚེ་རྣམས་ལོ་ན་དུ་འདི་གར་རྒྱངས་འཁོར་བཀག་པ་ཞིག་མཐོང་ཚུང་
 ཡོད་ཀྱི་མ་རེད་ལ།” རེ་བྱིས་ཁ་གྲག “ཨ་རོ་ བྱ་མོ་རྒྱུད་རྒྱུད་། རྟོད་བདེ་མོ་ཡིན་ན།
 རྟོད་ང་ཚོ་ལ་དགའ་འཕམ།” ཟེར། བྱ་མོ་རྒྱུད་རྒྱུད་དེས་ཁ་གཉེར་བཞིན་དོ་ཆ་ནས་
 བར་བྱིན་མོང་། ང་ཚོས་མོ་ལ་ཁ་བརྟེན་བྱེད་མགོ་བཙུགས། མོས་སྤར་ཡང་མཚུབ་མོ་
 ཁའི་ནང་དུ་བརྒྱུག་ནས་ང་ཚོ་ལ་བརྟེན། “ཨ་ཅི། མོ་ལ་སྤོང་རྒྱུའི་ཅ་ལག་ཅིག་ང་
 ལ་ཡོད་ན། བསམ་སློབ་ཐོངས་དང་། བྲག་སྤེ་འདིའི་སྤྲེང་དུ་སྤྱེས་ཤིང་དེ་ཅུ་འཚོ། བྲག་
 སྤེ་འདིས་ནི་མི་ཚེ་རྣམས་ལོ་ན་གང་ཤེས་པ་དེ་མཚོན་པ་རེད། མོའི་པ་ཡིས་ནི་མ་གཅི་
 བྲག་རོང་ཞིག་དུ་ཐག་པ་ཞིག་དང་བཅས་མར་བྱུར་ཏེ་བྲག་སྤེ་ཞིག་ཅིག་ནས་རང་གི་

ཤིང་འབྲས་མེན་ཞེ་སོལ་ལེན་གྱིན་ཡོད་པ་དང་། མ་གཤི་གཏིང་གཏིང་ན་གཟུགས་
 བོ་ཡོངས་སུ་བསེགས་ནས་ཤིང་སྤོང་གཅོད་བཞིན་ཡོད་ཀྱི་རེད། མོ་ནི་གཏན་ནས་
 དུས་གཏན་དུ་ས་ཆ་འདི་ནས་ཐོན་གྱི་མ་རེད་ལ། ཕྱི་རོལ་གྱི་འཇིག་རྟེན་གཏན་ནས་
 ཤེས་གྱི་མ་རེད། འདི་ནི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་རེད། ཨོ། ཁོང་ཚོ་ལ་ངེས་པར་དུ་ཡོད་པའི་
 ཚོ་དཔོན་རྒྱུ་དཔོན་ལ་སོམས་དང་། ཁོང་ཚོ་ནི་སལ་ཆེར་ལམ་ལས་ཐག་རིང་ས་ཞིག་
 བ། གཡང་གཟར་དེའི་ས་རོལ་ན། མེལ་ལེ་མང་པོའི་རྒྱབ་སྐྱོགས་ན་ཡོད་ཀྱི་རེད། དེ་
 བྱི་འདི་ལས་རྒྱུ་ཅིང་མཚར་བ་ཡིན་གྱི་རེད། ཨོ་རེད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས། ཨ་མེ་རི་ཀ་
 རྩེལ་པོའི་ལམ་ཆེན་གྱིས་ལམ་འདིའི་ཐོག་ནས་ཚོ་པ་འདི་ལ་དཔལ་ཡོན་བྱེད་ཅམ་
 དར་བར་བྱས་པ་རེད། མོའི་དབུལ་བ་ན་ཡོད་པའི་རྩལ་ཚུའི་ཐིགས་ས་ལ་སྟོན་དང་།
 656 རྒྱུ་གྱིས་སྐྱུག་བསྐྱུལ་གྱི་ཉམས་ཤིག་དང་བཅས་བསྟན། “འདི་ནི་ང་ཚོ་ལ་ཡོད་པའི་
 རྩལ་ཚུ་དེའི་རིགས་མ་རེད། འདི་ནི་སྐྱུམ་ཞག་ཅན་ཞིག་རེད། འདི་ནི་དུས་རྟག་དུ་
 ཡོད་ཡོད་པ་རེད། གང་ཡིན་ཟེར་ན། ལོ་ལོ་ཁོར་མོ་ཡུག་ལས་འདི་ཅུ་དུས་རྟག་དུ་ཚོ་
 བ་ཡོད་པ་རེད། མོས་རྩལ་ཚུ་མི་ཐོན་པའི་སྐྱོར་ལ་ཅི་ཡང་ཤེས་གྱི་མ་རེད། མོ་ནི་
 རྩལ་ཚུ་དང་ལྟན་དུ་སྐྱེས་པ་རེད་ལ། རྩལ་ཚུ་དང་ལྟན་དུ་ཤི་གི་རེད།” ཟེར། མོའི་ཐོད་
 པའི་རྩལ་ཚུ་ནི་ལྡིང་པོ་དང་རྩུ་བོ་རེད། རྩལ་ཚུ་དེ་བཞུར་མ་སོང་། རྩལ་ཚུ་དེ་དེ་ཅུ་
 དགའ་ཅིང་ཨོ་ལི་བ་ཅེས་པའི་སྐྱུམ་སྐྱུས་ཀ་བཟང་པོ་ཞིག་དང་འབྲ་བར་འོད་འཚོར།
 “ཁོང་ཚོའི་ལྷ་སྐོག་ལ་ཅི་ཞིག་བྱེད་གྱིན་ཡོད་དམ། ཁོང་ཚོའི་སྐྱེད་གྱི་སྐོག་གཡིང་དང་།
 རྟོག་ཞིག་ འདོད་པ་བཅས་གྱི་ཁོད་དུ་ཁོ་ཚོ་ནི་ངི་འབྲའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞིག་
 ཡིན་ནམ།” རྒྱུ་གྱིས་གྲུས་འདུད་གྱི་འཚོར་སྣང་ཞིག་དང་བཅས་ཁ་གདངས་ཤིང་།

ལམ་དུ་འཕྲད་པའི་མི་ཞིག་ཡིན་ཚད་ལ་ལྟ་འདོད་ཀྱི་འདོད་པ་དང་བཅས་སྒྲངས་
 འཁོར་མེལ་ལེ་བརྒྱ་ལི་རྒྱག་ཚད་ཐོག་ནས་བསྐྱོར། ང་ཚོ་ཡར་ནས་ཡར་ལ་འཛེགས།
 ང་ཚོ་ཡར་འཛེགས་རིམ་བཞིན་རྒྱུང་ནི་རྗེ་གང་དུ་གྱུར། ལམ་དུ་ཡོད་པའི་གདོད་
 མའི་མི་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་རྣམས་ཀྱིས་མགོ་དང་ཕྲག་པ་ལ་རས་གཟན་གྱིས་བཏུམས་
 འདུག ཁོང་ཚོས་ཤུ་ཚུགས་ཆེན་པོས་ང་ཚོ་ལ་གི་འབོད་བྱས་སོང་། ང་ཚོས་ལྟ་ཕྱིར་
 བཀག་པ་ཡིན། ཁོང་ཚོས་ཤེལ་རྗེ་རྒྱུང་གས་རིགས་ང་ཚོ་ལ་བཅོང་འདོད་བྱེད། ཁོང་
 ཚོའི་ཆེ་ཞིང་སྐྱུག་མདོག་ལྡན་ལ། ལྷན་མེད་པའི་མིག་གིས་སྐྱོ་གདུང་གི་ཚོར་བ་སྡིད་
 པོ་ཞིག་དང་བཅས་ང་ཚོའི་མིག་ལ་བལྟས་སོང་ལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ང་ཚོའི་སྲུ་ལ་
 ཡང་ཁོང་ཚོའི་སྐོར་ལ་འབྲིག་སྲེད་ཀྱི་བསམ་སློབ་ལྡན་བྱ་ཅམ་ཡང་འཁོར་མ་སོང་།
 དེ་ཅམ་དུ་མ་ཟད། ཁོང་ཚོ་ལོ་ན་ཉ་ཅང་ཕྲ་ལ། འགའ་ཞིག་ནི་ལོ་ན་བརྒྱ་གཅིག་ཅམ་
 ཡིན་ན་ཡང་ཉ་ལམ་སུམ་ཚུ་ཡིན་པའི་སྣང་བ་སྟེར། “འདི་ཚོའི་མིག་ལ་སྟོས་དང་།”
 རེན་གྱིས་བཤད། འདི་ནི་ཡུམ་ཆེན་མེ་རེ་བྱིས་པ་ཡིན་སྐབས་ཀྱི་མིག་དང་འདྲ་བོ་
 འདུག ང་ཚོས་ཁོ་ཚོའི་མིག་གི་ནང་ནས་སྟོན་པ་ཡི་ཤུའི་འཇམ་ཞིང་བཟོད་པ་ཅན་
 ཀྱི་སྐྱུན་རས་ཀྱི་གཟིགས་པ་མཐོང་བུང་། ཁོང་ཚོས་བག་ཚབ་མེད་པའི་ཐོག་ནས་ང་
 ཚོའི་མིག་ལ་ཅེར་ནས་བལྟད། ང་ཚོས་བྱེད་ཤ་ཐོན་པའི་རང་གི་མིག་ལ་སྐར་སྐར་
 བྱས་ནས་སྐར་ཡང་ཁོང་ཚོ་ལ་བལྟས། ད་དུང་ཡང་སྐྱུག་གིས་ཁེངས་ཤིང་གཉིད་བྱོ་
 བར་བྱེད་པའི་འོད་མདངས་དང་བཅས་ཁོང་ཚོས་ང་ཚོའི་སྟེང་དུ་དམིགས་པ་གཏད།
 ཁོང་ཚོས་སྐད་ཆ་བཤད་དུས་སྐོ་བྱར་དུ་ཁོ་ཚོ་ནི་སྐྱོ་འཚུབ་འཚུབ་དང་ཉ་ལམ་ཅོལ་
 ཚུང་དུ་གྱུར། ཁོང་ཚོ་ཁྱུ་སེམ་མེའི་སྐབས་སུ་ཁོང་ཚོ་ནི་ཁོང་ཚོ་རེད། “ལམ་ཆེན་འདི་
 ལོ་བརྒྱ་ཅམ་ཀྱི་གོང་ལ་གསར་དུ་བསྐྱུན་པ་ཡིན་སྐབས། ཁོང་ཚོས་ཉེ་ཆར་གཞི་ནས་

ཤེལ་རྗེ་དེ་ཚོ་བཙོང་རྒྱ་སྐྱེས་པ་རེད། དེའི་ཡར་སྐྱོན་ལ་ཚོ་བ་འདི་ཡོངས་སུ་རྗོགས་
པ་ལུ་སིམ་མེར་བསྐྱད་ཡོད་པ་ཉག་གཅིག་རེད།”

བུ་མོ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱུ་ལོངས་འཁོར་གྱི་མཐའ་བསྐོར་ནས་ཀྱང་ཙམ་རྒྱལ་དམིགས་
བསལ་གྱིས་སེམས་སྟུག་ཅན་གྱི་བུ་མོ་ཞིག་གིས་ཁྱི་བྱ་ལྟུང་བརྟུན་པའི་དཔྱད་
པ་ནས་འདྲུག་མོས་གདོད་མའི་མི་རིགས་ཀྱི་སྐྱད་ཀྱིས་ཀྱང་ཙམ་བརྟུན། “ཨ། ཨོ་རེད།
ཨ། ཨོ་རེད། སྤྱི་སྟུག་མ།” ཁྱི་བྱ་ལྟུང་འཇམ་པོ་དང་ཏ་ལམ་སེམས་སྟུག་པའི་ཚུལ་
ཀྱིས་བཤད། ཁོ་རྒྱུ་ལོངས་འཁོར་གྱི་ཕྱི་རོལ་དུ་ཐོན་ཞིང་། རྒྱལ་བ་ཡོད་པའི་འགྲུལ་སྐྱེས་
ལོག་ཏེ་སྟེ། ཨ་མེ་རི་ཀ་བའི་འགྲུལ་སྐྱེས་ཟད་པོ་རྒྱུ་ལོག་དེའི་ནང་ནས་ཅིག་འཚོལ་
བར་ཕྱིན་ཅིང་། དེ་ནས་ལག་འདོགས་རྒྱ་ཚོད་ཅིག་བཏོན་བྱུང་། ཁོས་རྒྱ་ཚོད་དེ་བུ་
མོ་ལ་བསྟན། མོ་དགའ་ནས་འཁྱུར་སྐྱོ་བསྐྱེད་ཀྱིས་གཞན་རྣམས་ནི་ཡ་མཚན་ནས་
མཐའ་སྐོར་དུ་འཚངས། དེ་ནས་ཁྱི་བྱ་ལྟུང་དེའི་ལག་པའི་ནང་
ནས་“ཆེས་ཡིད་དུ་འོང་ཞིང་། ཆེས་སྐྱེས་དག་ ཆེས་རྒྱུ་ལོངས་ཡིན་པའི་ཤེལ་རྗེ་འདི་
མོས་རི་དོགས་ནས་རང་གི་ལག་པས་ངའི་ཆེད་དུ་བཏུས་པ་རེད།” ཅེས་མཛུབ་མོ་
བཏུགས། ཁོས་སེམས་ཞིག་ལས་ཀྱང་རྒྱུ་ལོངས་ལོག་རྒྱུ་ལྟུང་འདྲུག་ ཁོས་ལག་འདོགས་རྒྱ་
ཚོད་དེ་དགོལ་བཞིན་མོ་ལ་རྒྱུ། ཁོང་ཚོའི་ཁ་ནི་ཡེ་ཤུའི་ཚོས་དབྱངས་དུ་ལག་ཅིག་
གི་ཀྱིས་པ་ཚོའི་ཁ་ནང་བཞིན་གོར་གོར་དུ་གྱུར། བུ་མོ་རྒྱུ་ལོངས་ལས་ཅན་མ་དེས་རྒྱ་
ཚོད་དེ་རང་གི་རྩ་ལེབས་ཐེད་པོ་དེའི་ནང་བརྒྱུད་ཀྱིས་ཁོས་ཁྱི་བྱ་ལྟུང་ལྷན་
བྱས་ཤིང་བཀའ་རྒྱུ་ཆེ་ཞུས། ཁོས་རང་གི་ངལ་དུ་བུ་གྱི་གདོད་དེ་གནས་ལ་གཏང་
ནས་ཁོང་ཚོའི་ཁོད་དུ་ལངས་ཤིང་། མཐའ་མའི་ལ་མཐོ་ཤོས་རྗེས་མ་དེ་འཚོལ་བར་
བྱེད། དེ་ནི་སྟོན་པ་ཞིག་ཁོང་ཚོ་ལ་འཕྲད་དུ་ཡོང་བ་འདྲ་ཞིག་འདྲུག་ ཁོ་སྐར་

ཡང་རྒྱངས་འཁོར་དུ་ལོག་ཁོང་ཚོ་ནི་ང་ཚོ་ཐོན་འགོ་བ་ལ་མ་དགའ། ང་ཚོ་རི་ངོས་
 གུ་ཡར་འདྲེགས་པའི་སྐབས་དེ་ལ་དུས་ཚོད་རིང་པོ་ཞིག་ལ་ཁོང་ཚོས་ང་ཚོའི་རྗེས་
 བསྐྱེགས་ཤིང་ང་ཚོ་ལ་ལག་གཡུག་བྱས། ང་ཚོས་དེ་ལྟོགས་ཤིག་ལ་བསྐྱོར་ཅིང་། དེ་
 བས་ཁོང་ཚོ་སྐྱར་ཡང་གཏན་ནས་མ་མཐོང་། ཁོང་ཚོས་ད་དུང་ཡང་ང་ཚོའི་རྗེས་
 སྐྱེག་ནས་ཡོང་གི་ཡོད། “ཨ་ཡོ། འདིས་ངའི་སྤྱིང་ལ་བྱུག་གཟེར་རྒྱག་ཏུ་འཇུག” རྟེན་
 གྱིས་རང་གི་བྱང་ཁ་ལ་རུང་ཞོར་དུ་དུ་སྐྱད་བརྒྱབ། “ཁོང་ཚོས་ལྷག་བསམ་ཚོལ་
 མེད་དང་མཚར་སྐྱང་འདི་དག་རྒྱང་ཁད་ཅི་ཅམ་གྱི་བར་དུ་འབྱེར་ཡོང་ངམ། གལ་
 སྲིད་ང་ཚོས་རྒྱངས་འཁོར་ཅུང་དལ་པོར་བསྐྱོར་ན་ཁོང་ཚོ་མེག་སི་ཁོ་གོང་ཁྱེར་བར་
 དུ་ང་ཚོའི་རྗེས་སྐྱེག་གི་ཡིན་ནམ།” ཟེར།

ངས་དེ་ལྟར་སྐྱེག་རྒྱ་ཡིན་པ་ཤེས་སྐབས། “ལགས་རེད།” ཅེས་ལན་བཏབ་པ་ཡིན།
 ང་ཚོ་མགོ་ཡོམ་འཁོར་བར་བྱེད་པའི་མཐོ་ཚད་ཅན་གྱི་རི་རྒྱུད་སི་ཨེ་ར་སི་མ་
 རྟེ་རེ་ཨོ་རེན་ཐོལ་ཞེས་པའི་ནང་དུ་འཇུག། བ་བུན་གྱི་ཁོད་དུ་ཤིང་ཏ་ལའི་སྤོང་པོ་
 རྣམས་ལ་གསེར་མདོག་གི་འོད་འཕྲོ། བྲག་ངོས་གྱི་རྫོང་ལྷིག་པའི་པ་རོལ་ན་ན་བུན་
 ཚེན་པོ་ཞིག་སྐལ་སྦྱིང་བྱེད། གཤམ་དུ་ནི་གཙང་པོ་མོག་ཁེ་རུ་མ་ནི་ནགས་ཚལ་
 ལྗང་ཁུའི་གདན་སྤེང་ན་གསེར་སྐྱད་ཕྱ་མོ་ཞིག་རེད། འདིག་ཉེན་མཐོ་སྐང་གི་
 བཞི་མདོའི་གོང་སྤེ་ཁྱེ་ཁྱེད་མཚར་བ་འགའ་རེ་ཤུལ་དུ་བསྐྱར། དེ་ཏུ་གཟུན་གྱིན་པའི་
 གདོད་མའི་མི་རིགས་རྣམས་ཀྱིས་ལྷ་མོའི་འདབ་འོག་དང་གཟུན་གྱི་འོག་ནས་ང་ཚོ་
 ལ་ལྟ་བཞིན་འདུག་མི་ཚོ་ནི་སྤྱི་ལོ་ཅིང་ནག་ལ་གནའ་བོའི་ཁྱེད་ཚོས་ཅན་ཞིག་རེད།
 ཁོང་ཚོས་རྟེན་ལ་བསྐྱས་ཤིང་། རྟེན་ནི་བྱ་རྒྱུ་པོ་ཁྲ་ཡི་མིག་དང་བཅས་རང་གི་ཁ་
 ལོའི་འཁོར་ལོ་ངར་མ་འདི་ལ་འཐམས་ནས་གཟབ་ཅིང་འཐོམས་པའི་ཚུལ་གྱིས་

བསྐྱེད་འདུག་ཁོང་ཚོ་ཚང་མས་ལག་པ་བསྐྱེད་སེང་། ཁོང་ཚོ་ནི་རི་བོའི་ལྷན་གྱི་ལྷན་པོ་
 དང་མཐོ་བའི་ས་ཆ་དག་ནས་མར་ཡོང་ཞིང་རང་གི་ལག་པ་མཐུན་ཏུ་བསྐྱེད་སེང་ནས་
 དཔལ་ཡོན་དར་བའི་རྒྱ་ཚོགས་ཀྱིས་ཁོང་ཚོ་ལ་ཅིག་སྲོད་རྒྱ་ཡོད་པ་རེད་བསམས་
 ཡོད་པ་རེད། ཁོང་ཚོས་དཔལ་ཡོན་དེའི་འབྲུལ་སྣང་ཉམ་ཐག་ཆག་རོ་དང་སྐྱོ་སྐྱུག་
 གི་སྐྱོར་ལ་ནམ་ཡང་བསམས་སྲོད་ཡོད་པ་མ་རེད། འུ་ཅག་གི་ཟམ་པ་དང་ལམ་ཁ་
 ཡོད་ཚད་ལ་སེར་ག་གས་པར་བྱེད་ཀྱིས་ཤིང་། ཁོང་ཚོ་ཡང་ཟང་ཟིང་གི་སྐྱེད་པོ་ཞིག་
 ཏུ་གཏོང་བར་བྱེད་པའི་འབར་རྣམས་ཤིག་བསྐྱེད་སེང་ཡོད་པ་དེ་ཁོང་ཚོས་ཤེས་མེད་ལ།
 ང་ཚོ་ཡང་ཉེན་ཞིག་ལ་ཁོང་ཚོ་ལྟར་སྐྱོ་བོ་ཆགས་ནས། ཁོང་ཚོ་དང་འབྲུ་བར་ང་
 ཚོས་ཀྱང་ལག་པ་བསྐྱེད་བར་འགྱུར་བ་དེ་ཤེས་མེད། ང་ཚོའི་སྐྱོར་དུ་ཉེན་ཅན་གྱི་
 རྒྱུ་ལྡན་འཁོར་རྒྱུ་ལོག་སྟེ། ༡༩༩༠ ལོ་གྲངས་ཀྱི་འཕེལ་བཞིན་པའི་ཨ་མེ་རི་ཀ་སྐྱོར་དང་
 རྒྱུ་ལྡན་འཁོར་འདི་ནི་ཁོང་ཚོ་བསྐྱེད་སེང་ནས་སྐྱོར་དང་བཅས་ཕྱིན་ཅིང་ཐལ་བའི་ཁྲོད་
 ཏུ་ཡལ་བར་གྱུར།

660

ང་ཚོ་མཐོ་སྐྱེད་མཐའ་མ་དེའི་ཉེ་འདབས་ལ་བསྐྱེད་སེང་བྱུང་། ད་ནི་ཉེ་མ་ལ་
 གསེར་མདོག་ལྷན། ལམ་མཁའ་སྐྱོ་ཞིང་དྲངས། མཚམས་རེར་གཙང་བོ་ཡོད་པའི་
 བྱེ་ཐང་ནི་བྱེ་མ་ཅན་དང་། བར་སྐྱང་ཆ་བ་ཅན། ཡེ་ཤུའི་གསུང་རབ་ཏུ་འབྱུང་བའི་
 ཤིང་སྤོང་རེ་རྒྱུང་གི་གྲིབ་མ་ཅན་བཅས་འདུག། ཁོ་ནི་ད་ཆ་གཉིད་ཏུ་ཡུར་ཡོད་ལ།
 སེ་ཐར་གྱིས་རྒྱུང་སེང་འཁོར་བསྐྱོར་བཞིན་ཡོད། ལྷག་རྗེ་འགའ་མདོར་བྱུང་ལ། ཐེངས་
 དང་པོར་ཕྱོན་པ་ཞིག་ཕྱོན་ཏུ་བཅུག་པ་བཞིན་ཕྱོན་ཆས་ལྷག་པོ་ཞིག་ཕྱོན་འདུག།
 བྱུང་མེད་རྣམས་ཀྱིས་འབྲུ་རིགས་ཟར་མའི་ཚུན་པོ་གསེར་མདོག་ལྷན་པ་དག་འཕྱོར་
 འདུག་ལ། ཁྱོ་ག་རྣམས་ཀྱིས་དབྱུག་པ་འཕྱོར། ཉེ་འོད་ལྷན་ལྷན་བྱེད་པའི་ཤིང་སྤོང་

ཆེན་པོ་དག་གི་འོག་ཏུ་ལུག་རྩི་རྣམས་ས་ལ་བསྐྱད་ཅིང་འདུ་འཛོམས་བྱས། ལུག་
 རྣམས་ནི་ཉི་འོད་འོག་ཏུ་སྐོར་རྒྱུག་བྱེད་ཅིང་ས་རྒྱལ་འཕྱུར་བར་བྱས། “ཁོ་རེ། ཁོ་རེ།”
 ངས་ཀྱི་ལ་སྐྱད་བརྒྱབ་ནས་བཤད། “གཉིད་སང་རོགས། ལུག་རྩི་རྣམས་ལ་སྟོས།
 གཉིད་སང་རོགས། སྟོན་པ་ཡི་ཤུག་ང་ནས་ཡོང་སའི་གསེར་མདོག་གི་འཇིག་རྟེན་ལ་
 སྟོས། རང་གི་མིག་གིས་མཐོང་ན་ཤོད་ཐུབ་ཀྱི་རེད་ལ།”

ཁོས་རྒྱབ་སྟེགས་ནས་མགོ་བོ་བཏེགས་ཏེ་རུབ་བཞིན་པའི་ཉི་མ་དམར་པོའི་འོག་
 བས་དེ་དག་ཚང་མར་འབྱུག་ལྟ་ཞིག་བྱས་ཏེ་སྐར་ཡང་མགོ་བོ་སྐྱད་ནས་གཉིད་ཏུ་
 དུར་སོང་། ཁོ་གཉིད་ལས་སང་དུས་ཁོས་གང་མཐོང་བ་ཚང་མ་ཞིབ་ཆ་དང་བཅས་
 འགྲེལ་བཙུན་བྱས་ནས་བཤད་དོན། “ལགས་རེད། ཁོ་རེ། བྱིད་ཀྱིས་ང་ལ་ལྟ་རོགས་
 ཞེས་བཤད་པ་ལ་དགའ་བོ་བྱུང་། ཞོ་དཀོན་མཚོག་མཁྱེན། ངས་ཅི་ཞིག་བྱེད་དགོས་
 རེད། ང་གང་ཏུ་འགྲོ་དགོས་རེད།” ཟེར། ཁོས་རང་གི་གྲོད་པ་ཐུར་བཞིན་རང་གི་མིག་
 དམར་པོར་རྒྱར་པ་དེས་ལྟ་ལུལ་གནམ་ལ་བལྟས་ཤིང་ཏུ་བྲབས་བྱས་སོང་།

ང་ཚོའི་འགྲུལ་བཞུད་ཀྱི་མཐའ་མ་སླེབས་ལ་ཉེ། ང་ཚོའི་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་
 ཞིང་ཁ་ཆེན་པོ་རྣམས་བཀྲམས་ནས་འདུག། མཚམས་རེར་མདོན་པའི་ཤིང་སྟོང་གི་
 བགས་ཚལ་ཆེན་པོ་དག་གི་སྟེང་ནས་དང་ཡི་ཤུའི་ལྟ་ཁང་རྟིང་པ་དེ་ཚོའི་སྟེང་
 བསེལ་རྒྱུང་བཟང་བོ་ཞིག་ལྡང་བར་བྱས་པས་དེ་དག་གི་མདོག་ཟིང་སྐྱར་བསྐྱར།
 སློབ་ཀྱི་ཚོགས་ནི་དམའ་ཞིང་ཆེ་ལ་རྒྱ་སེ་མེ་ཏོག་གི་མདངས་དང་ལྷན། “ས་སྟོང་
 ཀྱི་མིག་སི་ཁོའི་གོང་ཁྲེང་ལ།” ང་ཚོ་བསྐྱབས་ཟེན། ཀེན་མར་གོང་ཁྲེང་གི་ཕྱི་དྲོའི་ར་
 སྐོར་དེ་དག་ནས་འཛམ་གླིང་སྟེང་གི་ཡི་ཤུའི་གསུང་རབ་ཏུ་འཁོད་པ་འདྲ་བའི་ས་ཆ་
 རྒྱ་ཆེན་པོ་འདི་དག་གི་བར་ཏུ་བསྐྱོམས་ནས་མེལ་ལེ་ཆེག་སྟོང་དགུ་བརྒྱ་བརྒྱལ་ཏེ།

དཀི་ང་ཚོ་ལམ་ཁའི་མཇུག་སྐྱེ་ལ་སྐྱེ་བས་གུ་བས་ཡོད།

“ང་ཚོས་འབྲུས་ཁེངས་པའི་སྟོན་གོས་ནམས་བརྗེ་འཕམ།”

“མིན། འདི་དག་གོན་ནས་གོང་ཁྱིར་ནང་དུ་འཇུག་དམུལ་བ་ནག་པོ།” ང་ཚོས་
མེག་སི་ཁོའི་གོང་ཁྱིར་དུ་ཁ་ལོ་བརྒྱུར།

རི་རོགས་ཀྱི་ལ་རྒྱུང་ཞིག་བརྒྱུ་བས་སྐྱོ་བུར་དུ་ང་ཚོ་མཐོ་ས་ཞིག་ལ་
བསྐྱེ་བས་ཤིང་། དེ་ནས་ང་ཚོས་མེག་སི་ཁོ་གོང་ཁྱིར་ནི་རང་གི་མེ་རིའི་དུང་ཁའི་
དབྱིབས་ཅན་དེའི་ནང་དུ་གཅུལ་དུ་བཀྲམས་ཡོད་པ་མཐོང་བུར་ལ། གོང་ཁྱིར་གྱི་
དུ་བ་འཕྱུར་བཞིན་པ་དང་། ས་སྟོན་གྱི་སྟོག་འོད་མཐོང་བུར་། ང་ཚོ་དེ་ལ་གཏད་ནས་
ཐུར་དུ་བརྒྱུགས་ཤིང་། ཨིན་སར་རྗེ་མི་ལམ་ཆེན་བརྒྱུད་ནས་གོང་ཁྱིར་དཀྱིལ་གྱི་
རི་སྐོར་མ་ལམ་ཆེན་བར་དུ་ཐད་ཀར་བརྒྱུགས་པ་ཡིན། བྱིས་པ་ནམས་ནི་ཆེད་ཐང་
ཡིད་ལུག་པ་ཞིག་ཏུ་ས་རུལ་འཚུབ་བེར་རྐང་ཆེད་སྟོ་ལོ་ཆེ་བཞིན་འདུག སྐྱ་གཏོང་
ཁ་ལོ་པ་ནམས་ཀྱིས་ང་ཚོ་བརྒྱུར་བཞིན་བརྒྱུགས་ཤིང་། ང་ཚོ་ལ་བུ་མོ་དགོས་ཀྱི་
ཡོད་མེད་ཤེས་འདོད་བྱེད། མི་དགོས། ད་ལྟའི་ཆ་ལ་ང་ཚོ་ལ་བུ་མོ་མི་དགོས། ས་ཐག་
གི་ཁང་རྙིང་བསྟར་སྐྱེད་རིང་པོ་ཡོད་པའི་དབུལ་པོའི་གོང་སྟེ་དག་ནི་ཐང་ཆེན་དེར་
བསྐྱེད་ས་འདུག་ལ། ང་ཚོས་སྟོག་འོད་མི་གསལ་བའི་སྐང་ལམ་ནམས་སུ་མི་ཁེར་འགོ་
བ་ནམས་མཐོང་སོང་། མཁྱོགས་ལྗུར་གྱིས་མཚན་མོ་ཆགས་ཀྱི་རེད། དེ་ནས་གོང་ཁྱིར་
དེ་མངོན་བུར་ལ། སྟོ་བུར་དུ་ང་ཚོས་འཚང་ཁ་ཅན་གྱི་ཟ་ཁང་དང་སྐྱོས་གར་ཁང་།
དེ་བཞིན་སྟོག་འོད་ཁ་ལེམ་མེ་བ་བཅས་བརྒྱུད་བཞིན་འདུག ཆགས་པར་བཅོང་
མཁན་གྱི་བུ་གུ་ཚོས་ང་ཚོ་ལ་རྒྱུད་བརྒྱུབ། རྐང་རྗེན་ཡིན་པའི་བཟོ་བ་དག་གིས་ལག་
ཏུ་རྒྱམ་པ་དང་རས་ལུག་རྩུལ་པོ་བརྒྱུང་ནས་འཁོར་བཞིན་བསྐྱེད་འདུག གཏོད་མའི་

མི་རིགས་ཀྱི་ཁ་ལོ་པ་རྒྱུ་རྒྱུ་དེ་ཚོས་ང་ཚོའི་མདུན་བཅད་ཅིང་། ང་ཚོ་ལ་བསྐྱོར་
 ང་ཚོ་ལ་དུང་སྐྱབས་ལྟར་ནས་འགྲུལ་བཞུགས་ཀྱི་འཇུག་ལེ་བཞེས། ལུང་སྐྱབས་ཀྱི་ཏ་
 ལས་པ་ཞིག་རེད། མེད་སེ་ཁོའི་རྒྱུ་རྒྱུ་འཁོར་ནས་ལ་སྐྱབས་ཀོལ་འགྲུལ་ཆས་བཀོལ་
 ཀྱི་མེད། རྒྱུ་རྒྱུ་འཁོར་ཀྱི་དུང་སྐྱབས་ཀྱི་དགའ་སྐྱོད་དང་བཅས་མཐོང་ལ་བསྐྱོར་
 མར་རྒྱུག་པར་བྱེད། “ཨོ་ཨོ” རྒྱུ་རྒྱུ་སྐྱོད་བརྒྱུ། “སྐྱོད་ཨོ།” ཟེར། ཁོས་རྒྱུ་རྒྱུ་
 འཁོར་མང་པོའི་དཀྱིལ་ནས་འཁོར་འགྲོས་ཀྱིས་བསྐྱོར་ཞིང་མི་ཚང་མ་དང་ལྟན་
 དུ་རྒྱུ་དགོད་བྱས། ཁོས་ཨོ་རེའི་གདོད་མའི་མི་རིགས་ཤིག་དང་འབྲེལ་བར་རྒྱུ་རྒྱུ་
 འཁོར་བསྐྱོར། ང་ཚོ་རི་སྐྱོད་མ་ལམ་ཚེན་ཐོག་ནས་སྐྱོད་ལོ་རི་ཨོ་ལྟ་སྐྱོར་ལམ་གོར་མོའི་
 རྒྱུ་དུ་བསྐྱོབས། རྐྱོར་ལམ་དེའི་རྒྱུ་རྒྱུ་ལམ་མཐོང་ལག་གི་ལམ་བརྒྱུད་ནས་ང་
 ཚོའི་རྒྱུ་དུ་རྒྱུ་རྒྱུ་འཁོར་འབྲེལ་རྒྱུ་གིས་ཡོང་ཞིང་། དེ་ཡང་རྒྱུ་གས་ཚང་མ་སྐྱོད་
 གཡས་དང་གཡོན་དང་། ཨོ་རི་ལེ་ཨོར་ཏུ་གཡོན་འོ།། མདུན་ནས་འགག་འདུག་
 རྐྱུ་ཚོར་བརྒྱུ། དགའ་སྐྱོད་གིས་མཚོངས་རྒྱུ་གས་བྱས། “འདི་འདྲའི་འཚང་ལ་ཅན་
 ཀྱི་འགྲུལ་བཞུགས་ཀྱི་དཀྱིལ་ཏུ་ཡིད་སྐྱོན་བྱས་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། ཚང་མ་འགྲོ་གི་ཡོད་
 པ་རེད་དོ།” ལྟར་སྐྱོབ་ཇོ་དག་རྒྱུ་རྒྱུ་འཁོར་ཞིག་བརྒྱུ་གས་ནས་བསྐྱོབས་སོང་། ཨོ་
 མི་རི་གའི་རྐྱུ་སྐྱོབ་ཇོ་དག་རྒྱུ་རྒྱུ་འཁོར་ཡིན་ན་ཉེན་བཟོའི་དུང་སྐྱོད་བཞུགས་
 འགྲུལ་ཚོགས་ཀྱི་དཀྱིལ་ཏུ་དཀྱིལ་གས་ནས་རྒྱུ་གི་རེད། འཇོ་མ་སྐྱོད་ཡོངས་ཀྱི་
 ཨོ་རི་བ་ལུལ་ཀྱི་ཞིང་པ་དང་འབྲེལ་བའི་གདོད་མའི་མི་རིགས་ཀྱི་རྐྱུ་སྐྱོབ་ཇོ་དག་
 རྒྱུ་རྒྱུ་འཁོར་འདི་དག་ཀྱི་རྒྱུ་ཚོད་གཅིག་ལ་མེལ་ལེ་བརྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུ་ཚོད་ཐོག་ན་ཡོད་
 པའི་གོང་ལྟར་ཀྱི་སྐྱུ་རྒྱུ་ལམ་སྐྱོད་དུ་བསྐྱོབས་པ་ཅོམ་གྱིས་མི་ཚང་མས་ལམ་ལ་འབྱེད་
 དགོས་པ་དང་། ཁོང་ཚོ་ནི་མི་སྐྱོད་ཞིག་ཡིན་ཏུང་། གནས་སྐྱུངས་གང་འབྲེལ་ཡིན་ཏུང་།

འགོག་པར་མི་འགྱུར་ལ། ཤར་རྒྱལ་རྒྱལ་ནས་འགོ་བ་རེད། ལྷན་སྐྱོད་རྒྱུ་ལས་འཁོར་
 དེས་གོང་ཁྲིམ་དཀྱིལ་གྱི་རྒྱུ་ལས་འཁོར་གྱི་འཚང་ཁའི་བར་འབྲེད་བཞིན་པ་དེའི་
 དཀྱིལ་ནས་འཚུབ་སེ་བརྒྱལ་ཏེ་མཐོང་ཡུལ་ནས་ཡུལ་འགོ་བཞིན་པའི་མཚུགས་དེ་
 ང་ཚོས་མཐོང་བྱུང་། ཁ་ལོ་པ་རྣམས་ནི་གདོད་མའི་མི་རིགས་རེད་འདུག མཐའ་ན་
 ལྷན་མོ་རྣམས་ཀྱང་ཚུད་པའི་མི་རྣམས་ནི་གཏན་ནས་འགོག་པར་མི་འགྱུར་བའི་
 སྤྱི་སྤྱོད་རྒྱུ་ལས་འཁོར་གྱི་ཚེད་དུ་བརྒྱལ་ཏེ་འགོ་མེད་སེ་ཁོ་གོང་ཁྲིམ་གྱི་ཚོང་པ་ལོ་
 གཞེན་རྣམས་ནི་རྒྱལ་བཞག་སྟེ་ལྷན་དང་ལྷན་བྱས་ཏེ་སྤྱི་སྤྱོད་རྒྱུ་ལས་འཁོར་གྱི་སྤྱོད་པ་
 ལ་བརྒྱལ་ཤིང་། ཚལ་དང་ལྷན་པའི་ཐོག་ནས་ནང་དུ་མཚོང་ས། སྤྱི་སྤྱོད་རྒྱུ་ལས་
 འཁོར་གྱི་ཁ་ལོ་པ་རྣམས་ནི་རྒྱུ་ལས་འཁོར་དང་མཐོང་ཚུང་བྱེད་མཁུན། སྤྱོད་པ་བཅས་
 རེད། ཁོང་ཚོས་འོག་ན་ཡོད་པའི་སྤོང་གོས་ ། དབྱིབས་ཅན་གོན་མཁུན་ཅོག་ཕྱར་
 དམའ་མོར་སྤོང་པ་དག་ལ་ལྷ། རྒྱུ་ལས་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་ཏ་ལས་པའི་ཚེན་པོ་རེད།
 ཁོང་ཚོའི་ཐོད་ན་སྤོང་པ་ཡེ་ཤུའི་ཐང་ག་དེ་འཚིག་འདུག སྤྱི་སྤྱོད་རྒྱུ་ལས་འཁོར་གྱི་
 སྤོང་པ་འོད་རྣམས་ནི་སྤྱོད་པོ་དང་ལྷན་མཐོང་འབྲེས་པ་ཞིག་རེད། ཤིང་གི་རྒྱུ་སྤོང་པ་
 རྣམས་ཀྱི་སྤོང་པ་གདོད་སྤྱོད་པོ་དག་བང་བསྐྱོད་ཏེ་བསྐྱེད་འདུག

664

མེད་སེ་ཁོ་གོང་ཁྲིམ་དཀྱིལ་དུ་རྩ་ལྷན་ལྷན་ཅན་དང་བྱང་ཁ་གཅེར་བུའི་སྤོང་
 དུ་སྤོང་བྱང་གོང་བ་རིང་པོ་ཅན་གོན་པའི་རྒྱུ་སྤོང་སྤོང་སྤོང་ཕང་མང་པོ་ལམ་ཚེན་སྟེ་
 བ་དེའི་རྒྱུ་དུ་དལ་འགོས་བྱེད་ཅིང་། དེ་དག་གི་ཁ་ཤས་ཀྱིས་སྤོང་ལམ་རྣམས་སུ་
 ཡེ་ཤུའི་རྒྱ་གྲམ་མཚོན་ཏེ་དགས་དང་ཉལ་ཐ་བཅོང་བཞིན་འདུག་ལ། ཁ་ཤས་ཀྱིས་ནི་
 སྤྱིལ་ཁང་དུ་ཡོད་པའི་མེད་སེ་ཁོའི་བཞད་གད་ལྷན་མོའི་ཚོགས་ཁང་གི་འབྲིས་ཀྱི་
 ཕམ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཚོས་ཁང་དུ་སྤོང་པོ་ལྷན་མོ་བརྒྱལ་ཏེ་བསྐྱེད་འདུག སྤོང་ལམ་

འགའ་ཞིག་ནི་ཁ་བཀའ་བ་མེད་པའི་བཙོག་ཚུའི་ཡུར་བ་དང་བཅས་པའི་རྫོ་རྒྱག་
 ཅན་རེད་ལ། ས་མག་གི་རྩིག་པ་ལ་སྐྱར་ཡོད་པའི་ཆང་ཁང་རྒྱུ་རྒྱུ་། ཆེ་རྒྱུ་ལྷོ་ན་
 གོས་འཛོག་ཁང་ཅམ་ཡོད་པ་དེ་ལ་འགོ་སའི་སྒོ་རྒྱུ་བཅས་འདུག ཆང་འཕུང་ན་
 བྱེད་རང་རྒྱ་རྒྱ་དེའི་སྤེང་ནས་མཚོངས་ཏེ་འགོ་དགོས་ཤིང་། རྒྱ་རྒྱ་དེའི་གཏིང་མཐིལ་
 བ་ཨ་རི་ཐེག་ཅེས་པའི་གནའ་བོའི་མི་རིགས་ཤིག་ཡོད་པ་དེ་འཚོ་སྤོང་བྱེད་ཡུལ་
 གྱི་མཚོ་དེ་ཡོད། བྱེད་རང་ཆང་ཁང་ནས་ཕྱིར་ཐོན་དུས་རྒྱབ་རྩིག་པ་ལ་བསྐྱེས་ཏེ་
 དལ་མོས་རྒྱར་བཞེན་སྲང་ལམ་དུ་བགོད་དགོས། ཁོང་ཚོས་འཚིག་ཇ་དེ་ཨ་རག་
 རམ་ཞེས་པ་དང་ཇ་ཏེ་གཉིས་ལ་བསྐྱེས་ཏེ་སྤོང། མམ་སྒོ་རོལ་དབྱངས་ནི་སྤྱོད་ས་
 གང་ས་ནས་གྲག་སྤྲོད་འཚོང་མ་བརྒྱ་སྲག་མང་པོ་ནི་གྲུ་དོག་ཅིང་སྐྱབ་པ་ཅན་གྱི་
 སྲང་ལམ་དུ་བང་བསྐྱིགས་འདུག་ལ། མཚན་མོའི་ཁོད་དུ་ཁོང་ཚོའི་སྤྱོད་གིས་
 ཁེངས་པའི་མིག་ལས་ང་ཚོ་ལ་འོད་འཚོར་བར་བྱས། ང་ཚོས་ནི་མི་ལམ་གྱི་ཁོད་དང་
 སེམས་འཁྲུགས་པའི་ངང་ནས་འབྲུམ་ཉུལ་བྱས། བྱེད་མཚར་བའི་ཡ་གུའི་རྩིག་པ་
 ཅན་གྱི་མེག་སི་ཁོའི་ཟ་ཁང་ཞིག་ཏུ་ང་ཚོས་སེ་སོ་སྒོར་སྐར་བཞི་བཅུ་ཞེ་བརྒྱད་སྤྲོད་
 བས་ཤ་སྤོག་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཞིག་ཟས་པ་ཡིན། དེར་ཤིང་ལེབ་རོལ་ཆ་དགོལ་མཁུ་
 གྱི་རྒྱན་གཞོན་མང་པོ་ཞིག་ཤིང་ལེབ་རོལ་ཆ་སྤྱ་རིམ་ལྗང་ཞེས་པ་ཏེ་ཅང་ཚེན་པོ་ཞིག་
 གི་མཐའ་སྒོར་དུ་ལངས་ཏེ་བསྐྱད་འདུག་ལ། ད་དུང་སྤྱི་ཐར་རོལ་ཆ་དང་མཉམ་དུ་
 བྱ་ལེན་བཞེན་གོམ་འགོས་བྱེད་མཁུ་རྣམས་དང་། ད་དུང་ཟུར་ཞིག་ཏུ་འམ་སྤིང་
 བྱ་གཏོང་མཁུ་གྱི་རྒྱན་པོ་སྒོར་ཞིག་བཅས་འདུག ད་དུང་གྲུ་གུལ་ཤིང་ཆང་གི་
 ཆང་ཁང་རྒྱ་ངན་སྐྱར་མོ་ཁ་བ་རྣམས་གྱི་འཁྲིས་ནས་བྱིན་པ་ཡིན་ན། ཁོང་ཚོས་སྒོར་
 སྐར་གཉིས་ལ་ཚོར་མའི་སྤོན་པ་ལག་ཐ་སི་ཞེས་པའི་ཁུ་བ་བསྐྱེས་པའི་རྒྱ་སྤྱིན་པར་

བྱེད། ཅི་ཡིན་ཡང་མཚམས་འདྲི་བ་ནི་མི་སྲིད་ཅིང་། སྲུང་ལམ་ཚང་མ་མཚན་མོ་
 ཉིལ་པོར་འཚང་ཁ་ཤིག་ཤིག་རེད། སྲུང་པོ་རྣམས་ནི་ཚིག་པ་ནས་བཀོག་པའི་བྱེད་
 བསྐྱབས་ཀྱི་ཤོག་བྱང་གིས་བཏུམས་ཏེ་གཞི་དུ་ཡུར་འདུག མཚན་གྱི་རིང་ལ་སྲུང་
 པོའི་བཟའ་ཚང་ཉིལ་པོ་ལམ་ཟུར་དུ་ཚོག་སྲུང་བསྐྱད་ནས་སྲིང་བྱ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་
 གཏོང་ཞིང་གད་མོ་ཤོར་བཞིན་བསྐྱད་འདུག ཞོང་ཚོའི་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་
 ཅིང་། ཞོང་ཚོའི་རབ་རིབ་ཀྱི་ལྷ་སྐྱོན་དེ་སྲུང་འདུག མིག་སི་ཁོ་ཡོངས་སུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་
 སྲུང་ཚོའི་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་
 ཚན་མོ་དག་གིས་བྱེད་ཀྱི་མགོ་བཅོས་མ་རྣམས་གཏུབས་ཏེ། བག་ལེབ་སྲུང་ཚོའི་
 དཀྱིལ་དུ་དུམ་སྲུང་གཏུབ་པ་དང་མཉམ་དུ་སི་པན་ཁ་ཚང་དང་བཅས་ཚགས་ཤོག་གི་
 666 བྱེད་མར་བཞག་སྟེ་བཅོང་བར་བྱེད། འདི་ནི་ལམ་གྱི་མཐའ་མཐུག་དེར་ང་ཚོས་རྒྱུ་
 པར་འཇུག་བར་ཤེས་པའི་གྲོང་ཁྱེར་ཏེ། རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་
 ཡུལ་གྱི་ཞིང་པ་ཞིག་གི་བྱིས་པ་དང་འདྲ་བའི་གཟུ་བཞིན་ཅན་གྱི་གྲོང་ཁྱེར་མཐའ་
 མ་དེ་རེད། རིན་ནི་རོ་ལངས་ཤིག་དང་འདྲ་བར་ལག་པ་གཞིས་ཟུར་གཞིས་ནས་རྒྱུ་
 གྱིས་སྐྱོད་ཅིང་ཁ་གདངས། མིག་ནས་འོད་ཆེན་ཆེན་བྱེད་བཞིན་གོམ་འགྲོས་བྱས་
 ཤིང་། ས་སྐྱོད་ཀྱི་སྐབས་སུ་རྒྱ་ལྷ་གོན་པའི་བྱིས་པ་ཞིག་གིས་ང་ཚོ་ལ་ཁ་བརྒྱུས་
 ཤིང་གད་མོ་དགོད་ཞོར་སྐྱོ་ལོ་འཕེན་རེས་འདུ་རེས་རྩེ་འདོད་བྱས་པ་དེའི་བར་དུ་
 ཡུལ་སྐྱོར་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་
 རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་

དེ་ནས་ང་ལ་ཚང་བ་འཕར་ནས་མགོ་འཕྲོམས་ཤིང་དུན་པ་འཕྲོར། བྱེད་བཤམ་
 གྱི་འདུག ངའི་སེམས་འཇུགས་ཤིང་རབ་རིབ་ཀྱི་ངང་ནས་ཤེན་ལ་བཞུགས། ང་ནི་རྒྱ་

མཚོ་ནས་མི་རི་བརྒྱུད་སྤོང་གིས་མཐོ་བའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་མཐོ་སྐང་ཞིག་ཏུ་གདུག་
 འི་ཞིག་གི་སྤོང་དུ་ཡོད་པ་ངས་ཤེས་ཤིང་། ངའི་ཚོའདྲི་དང་སྐྱེ་བ་གཞན་མང་པོར་
 ངའི་ཕ་སུང་གི་ཤ་ཁྲག་གི་སྐྱེ་བས་ཉམ་ང་བ་འདྲིའི་ནང་དུ་འཚོ་ཞིང་བསྐྱེལ་བ་དེ་
 ངས་ཤེས་སོང་ལ། ང་ལ་ཡོད་ཚད་མི་ལམ་མིས་བྱང་། དེ་ནས་ངས་རྟེན་ནི་ཐབ་ཚང་
 གི་ཚོག་ཅེའི་སྤོང་བསྐྱར་ཉེ་ཡོད་པ་མཐོང་བྱང་། འདྲི་ནི་ཞག་མ་འགའ་ཡི་ཇེས་ཡིན་
 པ་དང་ཁོ་ནི་མེག་སི་ཁོ་གོང་ཁྲུང་བཞག་ནས་ཐོན་ཚོག་ཚོག་རེད། “ཁྱེད་ཀྱིས་ག་རེ་
 བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ཁོ་རེ།” ངས་དུ་སྐྱད་ཀྱིས་དྲིས།

“སྤྱིང་ཇེ། སལ། སྤྱིང་ཇེ། སལ། བ་བ་རེད། སི་ཐན་གྱིས་ཁྱེད་རང་བདག་སྤྱོད་
 བྱེད་ཀྱི་རེད། ཁྱེད་རང་ན་བཞིན་དུ་འང་གོ་ཐུབ་ན་འདྲི་ལ་མཉན་རོགས། ངས་འདྲི་
 བས་ཁ་མེལ་དང་བཟའ་འཁོར་རྒྱག་རྒྱུའི་ཡིག་ཆ་སྐངས་ཟེན། གལ་སྲིད་སྐངས་
 འཁོར་གྱིས་སྒྲོགས་ན་དོ་རུབ་ངས་འེའུ་ཡོག་ལ་སྐངས་འཁོར་བསྐྱོར་ནས་ཨིན་ཇི་
 ལ་ཐུག་ཏུ་འགོ་རྒྱ་ཡིན།” ཟེད།

“དེ་ཚོ་ཚང་མ་མགོ་ནས་བྱེད་རྒྱ་ཡིན་ནམ།” ངས་སྐད་བརྒྱབ།

“ཚང་མ་མགོ་ནས་བྱེད་རྒྱ་ཡིན་ལ་གོགས་བཟང་། ང་ལ་མི་ཚོ་ལ་སྐྱར་ལོག་
 དགོས། ང་ཁྱེད་རང་དང་མཉམ་དུ་སྤོང་ཐུབ་པའི་སྤོན་པ་འཚོར། ང་ཚུར་ལོག་ཐུབ་
 པའི་སྤོན་ལམ་རྒྱུ་བས།” ཟེད། ངས་རང་གི་གོད་ཁོག་གི་རྒྱག་གཟེར་ལ་ལག་པས་
 བརྒྱམས་ཞོར་འཁྲུག་སྐྱོད། དེ་ནས་ངས་སྐྱར་ཡང་གྲུབ་ལ་བལྟས་སྐབས་རྒྱལ་མོད་
 ཅན་གྱི་མི་བཟང་རྟེན་གྱིས་རང་གི་དོ་སྐྱམ་ཟད་པོ་རྙིང་གོག་དེ་དང་བཅས་ཡར་
 ལངས་ནས་ང་ལ་མར་ལྟ་བཞིན་འདུག ད་ནི་ངས་ཁོ་སུ་ཡིན་པའང་ཤེས་ཀྱི་མི་འདུག་
 ལ། ཁོས་ཀྱང་དེ་ཤེས་ནས་ང་ལ་ཤ་ཚ་བའི་ཐོག་ནས་ཉལ་གོས་ངའི་ཕྱག་པའི་བར་

དུ་འཐེན་ནས་བཀའ་བུང་། “མོ་རེད། མོ་རེད། མོ་རེད། དང་འགོ་རན་སོང་། ཚ་བ་
འཕར་བའི་སློ་ལགས་སལ། བདེ་མོ་བྱོས།” ཟེར། ཁོ་བྱིན་ཚར་སོང་། ང་ལ་སྐྱུག་ལྷི་
བའི་ཚ་བ་བུང་ནས་ཚུ་ཚོད་བརྟུ་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ངས་ཁོ་བྱིན་ཚར་བ་དེ་ཤེས་བུང་།
སྐབས་འདི་དང་མཚན་གྱི་ད་ཚོད་ལ་ཁོ་ནི་ཤིང་ཏ་ལའི་སྤོང་པོ་ཅན་གྱི་རི་བོ་དེ་རྣམས་
བརྒྱུད་ནས་ལོག་བཞིན་ཡོད་པ་རེད།

ང་བྲག་ཡོང་དུས་དེར་ངས་ཁོ་ནི་ཇི་འདྲའི་རང་དོན་ཁོག་བརྟུག་ཅན་གྱི་མི་ཞིག་
ཡིན་པ་དེ་ཤེས་བུང་། འོན་ཀྱང་ངས་ཁོའི་མི་ཚེའི་ཁྲོད་ཀྱི་ཏ་ལས་པའི་རྣོག་འཛིང་
རང་བཞིན་དང་། ཇི་ལྟར་ཁོང་གིས་ང་ན་བཞིན་དུའང་བསྐྱུར་ནས་རང་གི་ཚུང་མ་
རྣམས་དང་སྐྱོ་སྐྱུག་དེ་དག་དང་དུ་ལེན་པའི་བྱིར་ཐོན་ཡོད་པ་འདི་ལའང་ངས་བསམ་
ཤེས་བྱེད་དགོས་བུང་། “ལགས་སོ། མཎ་པོ་ཉེན། ངས་ཅི་ཡང་མི་བཤད།”

༡༥༽

བམ་པོ་ལྔ་པ།

རིན་གྱིས་མེག་སི་ཁོ་གྲོང་ཁྱེར་ནས་རྒྱ་མཚོ་ལོ་འཕྲོད་བསྐྱོར་ཏེ་སྤྲེལ་གྱི་ལོ་ལྔ་གྲོང་ཁྱེར་
 ཏུ་མིག་ཚོར་ལ་ཐུག་དེ་ནས་ས་གཤིམ་རིམ་ལྷུ་ཡི་ཇི་ཡ་ན་མངའ་སྡེའི་ལེག་ཆར་ལ་
 སི་གྲོང་ཁྱེར་བར་ཏུ་རྒྱ་མཚོ་ལོ་འཕྲོད་རྒྱུ་ལོག་དེ་དེད། དེ་ཅུ་རྒྱ་མཚོ་ལོ་འཕྲོད་ཀྱི་མཇུག་
 དེ་ས་ལ་ལྷུང་བར་གྱུར་ཅིང་། ཁོས་དེ་ལྟར་ལྷུང་བར་འགྱུར་རྒྱུ་ཡིན་པ་ནི་སློབ་ཚུད་
 བས་ཤེས་ཡོད། དེ་ནས་ཁོས་གནམ་གྱའི་འདྲིའི་བྱང་གི་སྐད་ཏུ་ཡིན་ཇི་ལ་ཉར་འཕྲིན་
 བཏང་ཞིང་། ལམ་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་གནམ་གྱའི་ནང་ནས་བསྐྱོད་པ་རེད། ཁོས་བཟུང་
 འཕྲོད་ཀྱི་ཡིག་ཆ་ལག་ཏུ་བཟུང་ནས་ཞེ་ལྷོ་ལོག་ལ་འཕྲོད་ཏུ་ས་ཡིན་ཇི་དང་ཁོང་
 གཉིས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཞེ་ལྷོ་མའི་ལྷོ་གྲོང་ཁྱེར་ཏུ་ཕྱིན་ཏེ་གཉེན་སྲིག་བྱས་པ་རེད། དེའི་
 མཚན་མོ་དེ་ལ་ཁོས་མོ་ལ་ཚང་མ་འགྲིག་ཡོད་པ་དང་སེམས་ཁྲུལ་བྱེད་མི་དགོས་པའི་
 རྒྱུ་བཤད་ཅིང་། ཚད་ལས་བཟུལ་ཞིང་སྤྲུག་གིས་ཁེངས་པའི་རུལ་ཚུ་མ་གཏོགས་
 ཅི་ཡང་མེད་ས་ཞིག་ནས་རྒྱ་མཚན་གསར་བཟོ་བྱས་ཏེ། ཁོ་སྤྱི་སྤྱོད་རྒྱ་མཚོ་ལོ་འཕྲོད་
 ཀྱི་ནང་ཏུ་མཚོངས་ཏེ་སྐར་ཡང་སྤྱིང་ཆེན་ཡིད་ཏུ་མི་སྤྲུག་པ་དེ་བཅད་ནས་སན་སྐྱ་
 རན་སི་སི་ཁོ་གྲོང་ཁྱེར་ཏུ་ཁ་མེལ་དང་བུ་མོ་ཚུང་ཚུང་གཉིས་ལ་ཐུག་ཏུ་ཕྱིན་པ་
 རེད། དེ་ལྟར་ན་ད་ནི་ཁོ་གཉེན་སྲིག་ཐེངས་གསུམ་བྱས་ཤིང་། བཟུང་འཕྲོད་ཐེངས་
 གཉིས་བརྒྱབ། ཚུང་མ་གཉིས་པ་དང་ལྷན་ཏུ་སྤོང་གི་ཡོད་པ་རེད།

670

རྟོན་ཁའི་སྐབས་སུ་ང་རང་ཉིད་ཀྱང་མེག་སི་ཁོ་གྲོང་ཁྱེར་ནས་བྱིམ་ལ་ལོག་
 མགོ་བརྒྱམས་པ་ཡིན། མཚན་མོ་ཞིག་ལ་ཐེག་ས་སི་མངའ་སྡེའི་རྒྱུ་ལོ་འཕྲོད་ཀྱི་
 ཁྱེར་ཏུ་ལ་རེ་རྒྱུ་མཚན་མང་དང་ཐག་མི་རིང་ས་ཞིག་ཏུ། རྟོན་འབར་བའི་
 ལམ་ཀྱི་སྤྱོད་ཏུ་སྤོང་སྤོང་ཞིག་གི་ལོག་ཏུ་ལངས་ཏེ་སྤོང་བཞིན་ཡོད་ཅིང་། དབྱར་
 ཀྱི་འབྲུ་མེ་ལྷེབ་རྣམས་ནི་སྤོང་བཞུ་ལ་རྟུ་བཞིན་འདུག་སྐབས་དེ་ལ་ངས་རྒྱབ་

གྱི་སྐྱབ་པའི་ཁྲིད་ནས་གོམ་པའི་འདེགས་འཛོག་གི་སྐྱོ་ཞིག་གོ་བྱུང་ལ། དེ་ནས་ཨ་
 མ། སྐྱ་ལོ་དཀར་པོ་གཡོ་བཞིན་པའི་རྐང་པོ་གཟུགས་རིང་ཞིག་གིས་ཁྲིམ་པོ་རྒྱབ་ཏུ་
 འཁྲུ་ནས་གོམ་པ་ལྷགས་ཀྱིས་སློབ་ཞིན་བསྐྱེབས་སོང་ལ། ཁོ་པར་འགོ་རིམ་བཞིན་
 ང་མཐོང་བ་དང་། “འགོ་བ་མི་ལ་འཁྲུན་སྐྱ་འབྲིན་ཏུ་རྒྱགས།” ཟེད། དེ་ནས་གོམ་པ་
 ལྷགས་ཀྱིས་སློབ་ཞིན་སྐྱབ་ནག་གི་ཁྲིད་ཏུ་བྱིན་སོང་། འདིའི་གོ་དོན་ནི་མཐའ་མཚུག་
 ང་རང་ཨ་མེ་རི་ཀའི་ཡུལ་གྱི་སྐྱབ་ནག་གི་ལམ་ཁ་རྩམས་ལ་རྐང་བཤོད་ཀྱིས་འགྲུལ་
 བཞུད་གནས་སྐྱོར་ལ་འགོ་དགོས་པ་སྟོན་གྱི་ཡོད་དམ། ངས་འབད་བ་དང་བྲེལ་བ་
 བྱས་ཏེ་འཕྲུ་ཡོག་ལ་བྱིན་པ་ཡིན། མཚན་མོ་ཞིག་ལ་ང་ནི་མན་ཏ་ཐན་གྲོང་ཁྲིམ་གྱི་
 སྐྱབ་པ་ཅན་གྱི་སྲང་ལམ་ཞིག་ཏུ་ལངས་ནས་བསྐྱད་ཡོད་ཅིང་། ངའི་གོགས་པོ་ཚོ་
 འཛོམས་ནས་སྟོན་མོ་གཏོང་བཞིན་ཡོད་བསམས་སའི་སྟེང་ཁང་གི་སྐྱེའུ་ཁྲུང་ཞིག་
 ལ་ཁ་གཏད་ནས་བོས་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་སུ་མོ་མངོས་མ་ཞིག་གིས་སྐྱེའུ་ཁྲུང་ནས་
 སྐྱེ་བཤིངས་ཏེ། “ལགས། སུ་ཡིན།” ཟེད།

“སལ་ པར་ཏེ་སི” ངས་དེ་ལྟར་བཤད་ཅིང་། ངའི་མིང་དེ་སྐྱོ་ཞིང་སྟོང་བའི་ལམ་
 བས་བྲག་ཆའི་ཚུལ་ཏུ་གོ་བྱུང་།

“ཡར་ཐེབས་ཤོག” མོས་དེ་སྐྱོད་བོས། “ངས་ཅོག་ལ་ཉི་མངར་མོའི་བུང་བ་ཞིག་
 བསྐྱོལ་གྱིན་ཡོད།” ཟེད། བྱས་ཅང་ང་ཡར་བྱིན་པ་ཡིན་ལ། མོ་རང་དེ་གར་འདུག
 ངས་ཏ་ཅང་ཡུན་རིང་པོ་ཞིག་གི་བར་ཏུ་བཅའ་བཅའ་ནས་བསྐྱད་པའི་སུ་མོ། མིག་
 བྱི་གཅང་ཞིང་ཉེས་མེད་ཡིན་ཁར་ཡིད་ཏུ་འོང་བ་དེ་དེར་འདུག ངེད་གཉིས་ཀྱིས་
 ཕན་ཚུན་ལ་ཆེས་ཆེར་དགའ་བོ་བྱེད་རྒྱའི་མོས་མཐུན་བྱས་པ་ཡིན། དགུན་ཁའི་རིང་
 ལ་ང་ཚོ་སན་ སྐྱ་རན་སི་སི་ཁོ་གྲོང་ཁྲིམ་ལ་གཞིས་སློབ་བྱེད་རྒྱའི་འཆར་གཞི་བཏིང་

ཞིང་། རྩོད་འཁོར་གྱི་རིགས། རྒྱལ་ཏུ་སློང་ཁེབས་ཅན་ཞིག་གི་ནང་དུ་ང་ཚོའི་ཕམ་
 པར་གྱུར་པའི་ནང་ཆས་དང་ཆག་གྲུམ་ཤོར་བའི་ཅ་དངོས་རིགས་འབྱེད་རྒྱ་བྱས་པ་
 ཡིན། དཔལ་འཁོར་ལ་ཡི་གེ་ཞིག་བཏང་ནས་དེའི་སྐོར་བཤད་པ་ཡིན། ཁོས་ཡིག་ལན་
 དུ་ཚིག་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱད་ལོངས་པའི་ཡིག་རིང་ཞིག་བྲིས་ཏེ་ཁོ་རང་ལོ་ན་གཞོན་
 སྐབས་ཀྱི་འཇོན་མར་གྲོང་བྱེད་ནས་བསྐྱལ་བའི་མི་ཚེའི་སྐོར་ཤ་སྟག་བྲིས་འདུག་ལ།
 ཁོ་རང་ང་ལེན་དུ་ཡོང་རྒྱུ་ཡིན་པ་དང་ཁོ་རང་དངོས་ཀྱིས་རྩོད་འཁོར་འདེམས་རྒྱག་
 བྱས་ཏེ་ང་ཚོ་འཁྲིད་འགྲོ་རྒྱུ་ཡིན་ཟེས། ང་ཚོ་ལ་རྩོད་འཁོར་གྱི་ཚེད་དུ་དདུལ་གསོག་
 རྒྱུར་བདུན་ཕྱག་དུག་འདུག་ལ། ང་ཚོས་སྐོར་མོ་སྐར་མ་རེ་རེ་བཞིན་བསགས་ནས་
 ལས་ཀ་བྱེད་པའི་མགོ་བརྩམས་པ་ཡིན། དེ་ནས་སྐོར་བྱུར་བ་ཞིག་ལ་གང་ལྟར་འཇོན་
 བྱི་བསྐྱེབས་ཚར་སོང་། བདུན་ཕྱག་ལྔ་དང་ཕྱེད་ཀའི་སྡོན་ལ་བསྐྱེབས་པ་རེད། ང་ཚོ་
 འཆར་གཞི་ལྟར་འགྲོ་རྒྱུའི་དདུལ་ནི་སུ་གང་ལའང་ཡོད་པ་མ་རེད།

672

མཚན་དཀྱིལ་ཞིག་ལ་ང་ཞི་གོམ་བཤོད་ཀྱིས་འཆམ་འཆམ་བྱེད་བཞིན་ཡོད་
 ལ། ངའི་འཆམ་འཆམ་གྱི་སྐབས་སུ་སེམས་ལ་གང་ཤར་བ་དེ་ངའི་བྱ་མོ་ལ་བཤད་
 དགོས་བསམས་ནས་ཚུར་ལོག་པ་ཡིན། མོས་ཁྱུད་མཚར་བའི་འདྲུམ་དམུལ་དང་
 བཅས་ཁང་རྒྱུད་ནག་གི་བ་དའི་ནང་ལངས་ཏེ་བཟུང་འདུག དཔལ་མོ་ལ་མང་པོ་ཞིག་
 བཤད་པ་ཡིན། སྐོར་བྱུར་དུ་ངས་ཁང་པའི་ནང་ཁྱ་སེམ་མེར་ཡོད་པ་ལ་དོ་སྣང་བྱུང་
 ཞིང་། གཤམས་གཡོན་ལ་བལྟས་སྐབས་རྒྱུང་འཕྲིན་ཡོ་ཆས་ཀྱི་སློང་དུ་དེབ་རྟིང་གོག་
 ཅིག་ཡོད་པ་མཐོང་བྱུང་། འདི་ནི་ཚོམ་པ་པོ་མོ་རོ་སིད་ཀྱི་དེབ་སྟེ། འཇོན་གྱི་ཕྱི་དྲོའི་ལྷ་
 བ་མེད་པའི་རྟག་བརྟན་ཞེས་པའི་དེབ་དེ་རེད། མི་ལམ་དུ་བྱུང་བ་རི་བཞིན་ཁོས་རྒྱང་
 ལུབས་རིང་མོ་ཞིག་གོན་ཏེ་ཚོགས་ཁང་སུན་པ་ཅན་དེ་ནས་འཇམ་འགྲོས་ཀྱིས་

ཡོང་བ་མཐོང་བྱུང་། ད་ནི་ཁོས་སྐད་ཆ་ཅི་ཡང་བཤད་ཐུབ་ཀྱི་མི་འདུག ཁོ་གནམ་
 ལ་སྤིང་ཞིང་གད་མོ་ཤོར། ཁོས་ལག་པ་འདར་བཞིན་ལྡབ་ལྡིབ་ཀྱི་ངང་ནས། “ཨང་།
 ཨང་། བྱིད་ཚོས་ངེས་པར་དུ་ཉན་དགོས།” ཟེར། ང་ཚོས་མཉན་པ་ཡིན། རྩ་བ་གཏད་
 བས། ཡིན་ན་ཡང་ཁོས་ཅི་ཞིག་བརྗོད་འདོད་པ་དེ་བརྗོད་པ་རེད། “ངོ་མ་ཉན་རོགས།
 ཉང་། ལྷོས་དང་སྤྱིང་གྲོགས་སལ། མངོས་མ་ལོ་ར། ང་ཡོང་ཡོད། ང་ཕྱིན་པ་རེད།
 ཡིན་ན་ཡང་སྐྱབས་ཨང་། ཞོ། རེད།” ཁོས་དཀའ་ངལ་གྱིས་ཁེངས་པའི་སྐྱབས་བསྐྱལ་
 དང་བཅས་རང་གི་ལག་པ་ལ་ཅེར་ནས་བསྐྱད། “ངས་ད་བཤད་ཐུབ་ཀྱི་མི་འདུག
 བྱིད་ཀྱིས་འདི་ཅི་ཞིག་ཡིན་པ་ཤེས་ཀྱི་འདུག་གམ། གཅིག་བྱས་ན། འོན་ཀྱང་ཉན་
 རོགས།” ཟེར། ང་ཚོ་ཚང་མས་མཉན་པ་ཡིན། ཁོས་ནི་མཚན་མོའི་སྐྱ་ལ་ཉན་གྱིན་
 འདུག “མོ་རེད་ལ།” ཁོས་འཚོར་སྣང་གིས་ཤུབ་བཤད་བྱས། “ཡིན་ན་ཡང་། བྱིད་
 ཀྱིས་ཤེས་པ་ལྟར། ཁ་བརྟེན་མཐུད་ནས་དང་འདི་ལས་བརྒྱལ་ཉེ་བྱེད་དགོས་པའི་
 འོན་དག་མི་འདུག་ཟེར།

“ཡིན་ན་ཡང་། རེན། བྱིད་འདི་འདྲའི་སྣ་པོ་ཞིག་ལ་ཅའི་ཕྱིར་ཡོང་བ་ཡིན།”

“ཨང་།” ཁོས་ཚེས་ཐོག་མར་མཐོང་བའི་ཚུལ་གྱིས་ང་ལ་ལྟ་བཞིན། “ཉ་ཅང་སྣ་
 དྲགས་སོང་། མོ་རེད། ང་ཚོས་ཤེས་ཀྱི་རེད། དེ་ནི། ངས་ཤེས་ཀྱི་མེད། ང་མེ་འཁོར་
 ལྷགས་ལམ་ལས་བྱེད་པའི་འདྲིན་བྱང་ཐོག་ནས་ཡོང་བ་ཡིན། ལྷགས་ལམ་གྱི་
 ལས་ཀ་བ་སྡོད་སའི་འགྲུལ་སྐྱམ་དའི་ནང་དུ། རྒྱལ་སྤྲེགས་མཁྲགས་པོ་རྙིང་གོག་ཡིན་
 པའི་ཁང་མིག་ཏུ། རྟེག་ས་སི་མངའ་སྡེ། འགྲུལ་ལམ་རྩིས་པོར་སྤྱིང་བྱ་བཏང་ཞིང་།
 ཤིང་གིས་བཙོས་པའི་རྩ་སྤྱིང་ཞོ་གོག་མངར་མོ་ཞེས་པའི་སྤྱིང་བྱ་བཏང་བ་ཡིན།”
 ཟེར། ཁོས་ཤིང་གི་སྤྱིང་བྱ་དེ་ཕྱིར་བཏོན་སོང་། ཁོས་གཙོར་སྐད་ཅན་གྱི་གདངས་ཁ་

ཤས་ཤིག་བཏང་ནས། ཀང་ཤུབས་རིང་པོ་གོན་བཞིན་ཡར་མར་ལ་མཚོང་གིང་བྱས།
 “མཐོང་སོང་ངམ།” ཟེད། “འོན་ཀྱང་སལ། འདི་ལོས་ཡིན། ངས་གང་ལྷན་གྱིས་སྡོན་
 མ་བཞིན་ཁ་བར་བྱེད་ཐུབ་གྱི་རེད། ངའི་སེམས་རྒྱུང་རྒྱུང་རྟ་རྩ་བཅད་པ་འདྲ་པོ་
 འདི་དང་ལྷན་དུ་བྱེད་ལ་བཤད་རྒྱ་ཏུ་ཅང་མང་པོ་ཡོད། ངས་ལྷང་པ་འདི་ལ་འགྲུལ་
 བཞུད་བྱེད་པའི་རིང་དེར་རྩོམ་པ་པོ་སྡིང་སྡུག་པོ་རོ་སེད་གྱི་དེབ་བཞགས་ཤིང་།
 བཞགས་ནས་དོན་དག་རྒྱབས་ཆེན་མང་པོ་ཞིག་ལ་རོལ་སྤོང་བྱས་པ་ཡིན་ལ། ང་
 ལ་དེའི་སྐོར་བྱོང་ལ་ཤོད་རྒྱའི་དུས་ཚོད་དེ་གཏན་ནས་མེད་པ་རེད་ལ། ད་དུང་ཡང་
 མེག་སེ་ཁོའི་སྐོར་དང་། ཚ་བ་འཕར་བའི་བྱོད་དུ་བྱེད་རང་བཞག་ནས་ཕྱིན་པའི་
 སྐོར་བཤད་མེད། འོན་ཀྱང་བཤད་དགོས་དོན་མི་འདུག ད་ལྟ་གཏན་ནས་ཡོད་པ་
 མ་རེད། ཨ་རེད།” ཟེད།

674

“ལགས་སོ། ང་ཚོས་བཤད་གྱི་མིན།” དེ་ནས་ཁོས་ཨེལ་ཨེ་གྲོང་བྱེད་དང་རྒྱུར་
 ཡོང་བའི་ལམ་དུ་ཅི་ཞིག་བྱས་མིན་ཏུ་ཅང་ཞིབ་ཆའི་ཐོག་ནས་བཤད་གང་ཐུབ་ཅིག་
 གིས་གཏམ་རྒྱུད་བཤད་མགོ་བརྩམས་སོང་། ཁོ་ཇི་ལྟར་བྱིམ་ཞིག་ལ་ཕྱིན་པ་དང་།
 དགོང་མོའི་ཟ་མ་ཟས་པ། ས་དང་མཉམ་དུ་ཁ་བར་བྱས་པ། དེ་བཞིན་བུ་རྒྱམས་དང་།
 སྲིང་མོ་རྒྱམས་དང་ཁ་བར་བྱས་པ། ཁོང་ཚོའི་བྱད་དབྱིབས་ཇི་འདྲ་ཡིན་པ། ཁོང་
 ཚོས་ཅི་ཞིག་ཟས་པ། ཁོང་ཚོའི་ཅ་དངོས། ཁོང་ཚོའི་བསམ་སྒྲོ། ཁོང་ཚོའི་དགའ་
 རྩོགས། ཁོང་ཚོའི་རྣམ་ཤེས་སོགས་བཤད་སོང་། ཞིབ་ཆའི་འགྲེལ་བརྗོད་འདི་
 བཤད་པར་ཁོ་ལ་རྒྱ་ཚོད་གསུམ་གྱི་དུས་ཡུན་དགོས་པར་གྱུར་ཅིང་། གཏམ་རྒྱུད་
 འདི་མཇུག་བསྡུས་པའི་རྗེས་སུ་ཁོས་བཤད་དོན། “ཨང་། འོན་ཀྱང་བྱེད་ལ་དངོས་
 གནས་བཤད་འདོད་པའི་དོན་དེ་ནི། དེའི་རྗེས་ལ་རེད། ཨར་ཁན་ས་མངའ་སྡེ་དེ་མི་

འཁོར་ནས་བཀལ་བཞིན་ཡོད། རྩ་སྤྱིང་གཏོང་བཞིན། བྱ་འགའ་དང་ལྷན་དུ་ཤོག་
སྐྱལ་ཅེད་བཞིན། ངའི་ཤོག་སྐྱལ་བཅོག་རིས་ཅན་དེ། སྐོར་མོ་ཐོབ་སོང་། ཞོ་གོག་
མངར་མོ་ཞེས་པའི་རོལ་ཆ་ཁེར་འབྱུང་བྱས་པ་ཡིན། མཚོ་དམག་རྩམས་ཀྱི་ཆེད་
དུ། སྐྱལ་གིས་ཁེངས་པའི་ཉིན་ལྷ་དང་ཞག་ལྷའི་འགྲུལ་བཞུད་རིང་པོ་རིང་པོ་འདི་
ཁྱེད་ཁོ་ན་ལ་ཐུག་རྒྱུའི་ཆེད་དུ་ཡིན། སལ།”

“འོ་ན་ཁ་མེལ་མེད་དམ།”

“ཡིན་དང་ཡིན། མོས་ཚོག་མཚན་སྤྲད་བྱུང་། ང་ལ་བསྐྱེད་པ་ཡོད། ཁ་མེལ་དང་
ངེད་གཉིས་ནི་དུས་གཏན་དུ་གཙང་མ་གཙང་རྒྱང་ཡིན།”

“ཨིན་ངོ་ལ།”

“ངས་ ངས་ ངས་ མོ་དང་དང་མཉམ་དུ་སྐྱེ་རི་སི་ཁོ་གོང་ཁྱེར་ལ་དང་དང་མཉམ་
དུ་ལོག་ཡོང་ནས་གོང་ཁྱེར་གྱི་ཟུར་གཞན་དེ་ཅུ་དང་དང་ལྷན་དུ་སྡོད་འདོད་བྱེད་གྱི་
ཡོད། དེ་ལྟར་མ་རེད་དམ། ཁྱོད་ཀྱིས་ང་ཅིའི་ཕྱིར་ཡོང་བ་དེ་ཤེས་སམ།” དེའི་རྗེས་
ནས་ཡ་མཚན་གྱིས་ཁ་གདངས་ཉེ་སྡོད་པའི་སྐབས་སྡོ་བྱུར་བ་ཞིག་ལ་ཁོས་བཤད་
དོན། “ཨོ་རེད། ལོས་ཡིན། ངས་ཁྱེད་དང་ཁྱེད་ཀྱི་མཛེས་མ་གཉིས་མཐོང་ན་འདོད།
ཁྱེད་ཀྱི་སྐོར་ལ་ང་དགའ་བྱུང་། ལྷར་རྒྱན་བཞིན་ང་ཁྱོད་ལ་དགའ།” ཟེར། ཁོ་ཞེས་
ཡོག་གོང་ཁྱེར་དུ་ཉིན་གསུམ་ལ་བསྐྱེད་ཅིང་། མེ་འཁོར་ལྷགས་ལམ་པའི་འདི་ན་
བྱང་སྤྱད་དེ་འཚབ་འཚུབ་གྱིས་སྤར་ལོག་རྒྱུའི་བྲ་སྐྱིག་བྱས་སོང་། ཉིན་ལྷ་དང་ཞག་
ལྷ་ཡི་རིང་ལ་རྩལ་གྱིས་ཁེངས་པའི་མེ་འཁོར་ཁང་མིག་ནང་དུ་ཤིང་གི་སྐྱེགས་བྱ་
མཁེགས་པོའི་སྤོང་ནས་སྤར་ཡང་སྤྱིང་ཆེན་བཀལ་གྱི་རེད། ང་ཚོ་ལ་ཟོང་འཁོར་སྤྱ་
རྒྱུའི་སྐོར་མོ་མེད་ཅིང་ཁོ་དང་མཉམ་དུ་འགོ་མི་ཐུབ་པ་ནི་བཤད་མ་དགོས། ཁོས་ཨིན་

རྫོང་དང་མཉམ་དུ་འཛིང་བཞིན་རྩལ་ཚུ་ཐོན་བཞིན་གསལ་བཤད་བྱེད་བཞིན་ཞག་
 མ་གཅིག་བསྐྱལ་བ་རེད་ལ། མོས་ཁོ་ཕྱི་ལ་སྐྱུགས་པ་རེད། ང་བརྒྱད་ནས་ཁོ་ལ་སྦྱོང་
 དགོས་པའི་ཡི་གེ་ཞིག་འབྱོར་བྱུང་། ངས་དེ་ལ་བལྟས་པ་ཡིན། ཡི་གེ་དེ་ནི་ཁ་མེལ་
 བས་རེད། “ཁྱེད་ཀྱིས་སྐམ་འབྱོར་ནས་མེ་འཁོར་ལྷགས་ལམ་བརྒྱལ་ཏེ་འགོ་བཞིན་
 པ་ངས་མཐོང་སྐབས་ང་སེམས་སམ་བྱུང་། ངས་ཁྱེད་སྐྱར་ཡང་བདེ་སྐྱབ་ཏུ་འབྱོར་
 ཚུའི་སློན་ལམ་ཡང་ཡང་བརྒྱབ་པ་ཡིན། ངས་སལ་དང་ཁོའི་གྲོགས་པོ་རྣམས་ཡོང་
 བས་སྲང་ལམ་གཅིག་གི་སྤེང་སྤོང་རྒྱར་འདོད་མོས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ཁྱེད་རྒྱར་འབྱོར་
 ཚུ་ཡིན་པ་དེ་ངས་ཤེས་ཀྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་ངས་སེམས་ཁྲལ་བྱེད་པ་འདི་འགོག་སྲབ་
 པ་མི་འདུག་ལ། ད་ནི་ཁྱེད་ཀྱིས་ཚང་མ་ཐག་གཅོད་བྱས་ཚར་ཡོད་སྐབས་... བརྗེ་
 བའི་རྟེན། འདི་ནི་དུས་རབས་གཅིག་གི་བྱེད་སྲུ་མའི་ལོ་མཐའ་མ་དེ་རེད། བྱེད་རྗེས་
 མ་དེ་ང་ཚོ་དང་མཉམ་དུ་སྐྱེལ་ཚུའི་ཚེད་དུ་འོ་བསྐྱལ་བ་དང་བརྗེ་དུང་དང་བཅས་ཏེ་
 དགའ་བསུ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ང་ཚོ་ཚང་མས་ཁྱེད་ལ་སྐྱུག་མིང་རྟགས་བརྒྱབ། ཁ་མེལ།
 ཨེ་མེ། རོ་ནི་རྒྱུང་རྒྱུང་།” ཞེས་བྲིས་འདུག དེ་ལྟར་ན་རྟེན་གྱི་མི་ཚོ་ནི་ཏ་ཅང་བརྟན་
 ཅིང་ཏ་ཅང་འཁོན་སེམས་ཅན། ཚེས་ཤེས་རྒྱ་ཅན་གྱི་ཁོའི་རྒྱུང་མ་ཁ་མེལ་དང་ལྟན་
 དུ་བསྐྱལ་ཚུ་གཏན་འཁེལ་བ་རེད། ངས་ཁོའི་ཚེད་དུ་དགོན་མཚོག་ལ་བཀའ་བྲིན་
 ཚེ་ལྷན་པ་ཡིན།

676

ངས་ཁོ་མཐོང་ཐེངས་མཐའ་མ་དེ་ནི་ཏ་ཅང་སློབ་ཁྱེད་མཚར་བའི་གནས་
 ལྷངས་ཤིག་གི་འོག་ཏུ་ཡིན། རེ་མི་སློན་ཁོར་ནི་གྲུ་གཟིངས་བརྒྱད་ནས་འཛམ་གླིང་
 ལ་སྐྱོར་བ་ཐེངས་མ་ཁ་ཤས་བརྒྱབ་རྗེས་ནི་འུ་ཡོག་གོང་ཁྱེད་ལ་འབྱོར་བསྐྱད་ཡོད།
 ངས་ཁོ་རྟེན་ལ་སྐྱུག་ནས་རྒྱས་ཡོད་བཞེས་ན་འདོད། ཁོང་ཚོ་སྐྱབ་པ་རེད། འོན་ཀྱང་

འི་ན་གྱིས་ད་ནི་ཁ་ཅི་ཡང་གྲག་ཐུབ་གྱི་མི་འདུག་ལ་ཅི་ཡང་བཤད་མ་སོང་། དེ་ནས་
 དེ་མི་ཁ་པར་འཁོར་སོང་། དེ་མི་ལ་ནི་མེ་ཐོ་རོ་ལོ་ལེ་ཐན་ཞེས་པའི་རྫོས་གར་ཁང་དུ་
 རྒྱགས་པའི་རོལ་དབྱངས་པ་རྒྱག་ ལིང་ཐོན་གྱི་རོལ་དབྱངས་འདུ་ཚོགས་གྱི་འཛིན་
 བྱང་ཐོབ་འདུག་ལ། ང་དང་ལོ་ར་གཉིས། ཁོང་དང་ཁོའི་དགའ་རོགས་མཉམ་དུ་
 དེར་འགོ་རྒྱུར་ལྷ་རྒྱགས་བརྒྱབ་བྱུང་། དེ་མི་ནི་ད་ལྟ་ཚོན་པོ་དང་སེམས་སྦྱོར་བསྐྱད་
 ཡོད་མོད་ད་དུང་ཡང་དགའ་སྐྱང་ཆེ་ལ་སྲོལ་རྒྱན་ཅན་གྱི་ཕོ་ཕྱོག་ཞིག་ཡིན་པ་མ་
 ཟད། དོན་དག་རྣམས་རྒྱལ་ལུགས་དང་མཐུན་པར་བྱེད་དགོས་རྒྱུར་ཁོས་ནན་ཏན་
 བྱེད་པ་རེད་ལ། དེ་བཞིན་དུ་བྱེད་འདོད་པ་རེད། ཁོས་རང་གི་རྒྱན་འཛོག་མཁན་ལ་
 ང་ཚོ་རོལ་དབྱངས་འདུ་འཛོམས་བྱེད་ས་དེར་རྒྱངས་འཁོར་ཁ་ཁྲི་ལག་རྒྱགས་ཅན་
 ཞིག་གི་ནང་དུ་འཁྲིད་དུ་བརྒྱག་སོང་། ཁ་ཁྲི་ལག་དེ་ལམ་རྒྱར་དུ་བཀག་ནས་འགོ་
 ཚོག་ཚོག་ཡིན། འི་ན་ནི་རྒྱངས་འཁོར་གྱི་སྤེལ་ཁུང་གི་རོལ་ན་ལག་ཏུ་ཁྲུག་མ་
 བརྒྱང་སྟེ་ལངས་ནས་བསྐྱད་འདུག་ལ། ཁོ་ནི་སེན་སེ་ཐོན་འབབ་ཚིགས་ལ་བྱིན་
 བས་སྤོང་འདི་བརྒྱལ་ཉེ་འགོ་རྒྱའི་ག་སྤྱིག་ཨང་གསར་རེད།

“ག་ལེར་སེབས། འི་ན།” ངས་ཁོ་ལ་བཤད་ཅིང་། “ང་ནི་རོལ་དབྱངས་འདུ་
 འཛོམས་འདི་ལ་འགོ་མི་དགོས་པའི་འདོད་པ་ཡོད་ཁོ་ཐག་ཡིན།” ཞེས་བཤད་པ་ཡིན།

“ང་ལམ་ཁ་བཞི་བརྒྱ་བའི་བར་དུ་བྱིད་ཅག་དང་ལྷན་དུ་འགོ་ཐུབ་གྱི་རེད་
 བསམས་གྱི་འདུག་གམ།” ཁོས་ཐུབ་བཤད་བྱས། “ངའི་བྱ་རྒྱུང་། ང་ནི་གང་ཐུབ་ཅི་
 ཐུབ་གྱིས་བྱིད་དང་ལྷན་དུ་འགོགས་ན་འདོད། དེ་ཅམ་དུ་མ་ཟད། ད་ཆ་ནི་ལྷ་ཡོག་ཏུ་
 གནམ་ངོ་དམུལ་བ་ཏ་ཅང་གང་མོ་འདུག་...” ཟེ། ངས་དེ་མི་ལ་ཐུབ་བཤད་བྱས་པ་
 ཡིན། མ་རེད། ཁོས་འདི་ལྟར་བྱེད་འཇུག་གི་མ་རེད། ཁོ་ང་ལ་དགའ་མོད། འོན་ཀྱང་

ངའི་ཕྱོགས་པོ་སྐྱེན་ནག་དེ་ཚོ་ལ་དགའ་གི་མ་རེད། ང་ལ་མཚོན་ན། ༡༩༧༧ ལོར་རོ་
ལ་ནད་ མེ་དོར་དང་ལྷན་དུ་སྐྱེན་སྐྱེས་མི་སྡེ་ལོ་གོ་བྱིས་ཀྱི་ཨ་ལ་སྐྱེས་དང་ཅེས་པའི་
བཟང་ལུང་ལྷན་སྐྱེས་པ་ཇི་བཞིན། ལོས་འཆར་གཞི་བཏོང་བྱེད་པའི་དགོང་མོ་དེ་
སྐར་ཡང་འཕྲོ་བརྒྱུ་ཏུ་གཏོང་རྒྱ་མིན།

“སྐྱེན་ནས་ཡོང་གི་མ་རེད། སལ།” ཟེར། ཤ་ཚུ་རེ་མི་ལ་ཁྱི་མཚན་མོ་འདིའི་ཚེད་
དུ་བཟོས་པའི་དམིགས་བསལ་གྱི་སྐྱེ་འཆིང་འགའ་འདུག་ལ། སྐྱེ་འཆིང་གི་སྐྱེད་དུ་
རོ་ལ་དབྱེད་འདུ་འདོད་མས་གྱི་འདྲི་བྱང་གི་འདྲ་རིས་དང་། ང་ཚོའི་མིང་སྟེ། སལ།
ལོ་ར། རེ་མི། དགའ་རོགས་མ་སྐྱེག་ཁི་བཅས་གྱི་མིང་ཡིག་པར་དུ་བཏབ་འདུག་དེ་
དག་དང་མཉམ་དུ་ཡིད་སྐྱོ་བའི་བཞད་གད་ཁ་མཚར་མང་པོ་དང་། ཡང་ཁོ་རང་ཉ་
ཅང་དགའ་བའི་ཁ་མཚར་དཔེར་ན་ “བྱིད་ཀྱིས་རོ་ལ་དབྱེད་ས་མཁས་པ་རྒྱུ་པོ་ཞིག་
ལ་རོ་ལ་དབྱེད་ས་གྱི་སྐྱེ་གདངས་གསར་པ་སྐྱོབ་མི་ལུས།” ཞེས་པ་ལྟ་བུ་བྱིས་འདུག།

678

དེ་སྐར་ཁྱི་ལོ་ལོ་དང་མཉམ་དུ་གོང་བྱིས་ཀྱི་སྐྱོད་ལ་འགོ་སྐྱབ་མ་སོང་། ངས་
བྱེད་སྐྱབ་པའི་དོན་ཉག་གཅིག་ཁྱི་ལ་ཁྱི་ལག་རྒྱུ་ལོས་ཀྱི་རྒྱུ་ཏུ་བསྐྱེད་ནས་
ཁོ་ལ་ལག་གཡུག་བྱེད་རྒྱ་དེ་རེད། རྒྱུ་ལོས་ཀྱི་ལོ་ལོ་ལ་འདུས་པའི་རྒྱུ་པོ་བ་
དེས་ཀྱང་ཁྱི་དང་ལྷན་དུ་ཅི་གང་ཡང་བྱེད་འདོད་མི་འདུག་ཁྱི་ལོ་ལོ་ལོ་གྱོགས་ཀྱི་
གང་རང་ཆེ་བའི་གནམ་གཤིས་ལ་དམིགས་ཏེ་ཉོས་པའི་ལྷ་བ་རིང་པོ། འདུ་མེ་ལྷེ་བ་
ཀྱིས་བསལ་བའི་ཐེང་པོ་དེའི་ནང་འཁྲུམས་ནས་ཁེར་རྒྱུ་དུ་པར་ཕྱིན་སོང་ལ། ངས་
ཁོ་མཐོང་ཐེངས་མཐའ་མ་དེ་ལ། ཁོ་ཁྱི་འཕྲེད་ལམ་བདུན་པའི་རྒྱུ་དེ་བསྐྱོར་ནས།
མིག་དབང་མདུན་ཕྱོགས་ཀྱི་ལམ་ལ་གཏད་ཅིང་དེའི་ཕྱོགས་སུ་བསྐྱེད་འདུག་སྟེ་

ཇི། ངའི་དགའ་རོགས་ལོ་ར་ལ་ནི་ངས་ཁྱི་བྱི་སྐོར་ཡོད་ཚད་བཤད་ཡོད་སྟབས་
དུ་ལམ་ཏུ་བྲག་བས་བྱས་སོང་།

“ཨོ་ཙོ། ང་ཚོས་ཁོ་འདི་ལྟར་འགོ་ཏུ་འཇུག་རྒྱ་ཡོད་པ་མ་རེད། ང་ཚོས་ཅི་ཞིག་
བྱེད་ན་དགའ།”

ཁྱི་ཚད་པོ་ནི་བྱི་བ་ཚར་སོང་། ངས་དེ་ལྟར་བསམས་ཤིང་སྐད་ཆེན་པོས་“ཁོ་
འགྲིག་འགོ་གི་རེད།” ཅས་བཤད། དེ་ནས་ཡིད་སྐྱོ་ཞིང་འདོད་པ་མེད་པའི་རོལ་
དབྱངས་འདུ་འདྲོམས་དེ་ལ་ང་ཚོ་བརྒྱགས་ཏེ་བྱི་བ་ཡིན་ལ། ང་ལ་ནི་འདི་ལ་
འདོད་པ་ཅི་གང་ཡང་མི་འདུག དེར་ཡོད་པའི་དུས་ཚོད་ཡོངས་ལ་ངས་ནི་ཁྱི་
བྱི་སྐོར་ལ་བསམ་སློབ་བྱང་ཞིང་། སྐར་ཡང་ཁོ་མེ་འཁོར་ལ་རྗེ་ལྟར་འཇུག་བ་དང་།
ཆེས་མི་སྐྱུག་པའི་ས་གཞིའི་ངོས་ཀྱི་མེལ་ལེ་སྟོང་ཕྲག་གསུམ་བཟའ་བའི་སྐོར་ལ་
བསམ་སློབ་བྱང་ཞིང་། ང་ལ་ཐུག་རྒྱུ་ལས་གཞན་ཅིའི་ཕྱིར་ཁོ་འདིར་ཡོང་བའི་རྒྱ་
མཚན་དེ་གཏན་ནས་མ་ཤེས།

དེ་ལྟར་ཨ་མེ་རི་ཀའི་ནང་ཉི་མ་རུབ་འགོ་དུས། ང་ནི་གཙང་པོའི་བྱ་སྐྱེགས་ཆག་
རོ་ཞིག་གི་སྟེང་དུ་བསྐྱད་ནས། བེའུ་རར་རྗེའི་མངའ་སྡེའི་སྟེང་གི་ནམ་མཁའ་རིང་
མོ་རིང་མོ་དེ་ལ་ལྷ་བཞིན། ཨ་རིའི་རུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚོ་ཁ་ལ་ཐུག་གི་བར་བརྒྱངས་
ཤིང་། སློ་ལུལ་ལས་འདས་པའི་ས་གཞི་འདུར་དུ་དོད་པ་གཅིག་གི་ནང་བཏུམས་ཡོད་
པའི་ས་ཚོད་རྗེན་པ་ཡོད་ཚད་ཚོར། དེ་ནས། ས་གཞི་རྒྱ་ཕྱོན་ཆེན་པོ་དའི་ནང་མི་
ལམ་གཏོང་བཞིན་པའི་མི་ཚང་མ་དང་། དེར་འགོ་བའི་ལམ་ཁ་ཡོད་ཚད་ཚོར། དེ་
ནས། ད་ལྟ་ཨ་ཡོ་བ་མངའ་སྡེའི་ནང་བྱིས་པ་ཚོ་ཏུ་ཏུ་འཇུག་པའི་ས་ཆ་དེ་ན། བྱིས་
པ་ཚོ་ཉན་ཉན་དུ་བཞིན་ཡོད་པ་ངས་ཤེས། དེ་ནས། དོ་རུབ་སྐར་མ་རྩམས་ཤར་ཡོང་

གི་རེད་ལ། དཀོན་མཆོག་ནི་བྱིས་པའི་སློབ་འཁོར་བརྟན་སྲུ་སྟེར་ཞེས་པའི་ནང་གི་དོན་
 དེ་ཡིན་པ་ཁྱེད་ཀྱིས་མི་ཤེས་སམ། ས་སྟོན་གྱི་སྐར་མས་རང་གི་འོད་ཆེས་ཆེས་དེ་རྒྱ་
 ཆེ་བའི་རྩ་ཐང་སྟེང་ལ་བསྐྱར་བཞེན་འགྱུར་བཞེན་ཡོད། འདི་ནི་ས་རྒྱུ་སྟེ་སྟེན་
 པ་སྟེན་ནག་ཏུ་མ་སྐྱར་ཅམ་གྱི་སྟོན་ལ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ནས་སྟེན་པ་སྟེན་ནག་གིས་
 ས་གཞི་བྱིན་གྱིས་སྟོན། གཙང་པོ་ཡོད་ཚད་རི་ནག་ཏུ་གཏོང་། རི་པོའི་རྩེ་མོ་ནམས་
 འགོ་བ། མཚོ་ཁ་མཐའ་མ་དེ་བཏུ་མ་ནས་ཡོང་ལ། དེ་ནས་གྱོན་པ་རྒྱལ་པོ་ནམས་རི་
 རྩིང་ལ་སྟེན་པ་ཤེས་པ་མ་གཏོགས། གཞན་སྲུ་གཅིག་གིས། སྲུ་གཅིག་གིས་ཀྱང་། སྲུ་
 གང་ཞིག་ལ། དོན་ཅི་ཞིག་འབྱུང་རྒྱུ་ཡིན་པ་དེ་མི་ཤེས། ངས་ནི་རིན་མོ་རི་ཡར་ཐི་
 གྲོ། མཐའ་ན་གཏན་ནས་མ་རྟེན་པའི་རིན་མོ་རི་ཡར་ཐི་པ་ཟུན་དེ་ཡང་གྲོ།
 ངས་ནི་རིན་མོ་རི་ཡར་ཐི་གྲོ་བོ། །

འགྱུར་བརྒྱུ་ཙུ་བརྒྱུད་ནི་ཚད་ངེས་ཅན་ཞིག་གི་སྒྲིང་ནས་
དམ་ཚོས་བང་མཛོད་ཀྱི་གཏོང་པོད་ཀྱི་རོགས་སྐྱོར་ལ་
བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཡིན།

The 108 Translations project is made possible
in part by generous support from
Dharma Treasure.

dharma-treasure.org

འཇམ་མཛོད་ཀྱི་འགྱུར་བརྒྱུ་
正法寶藏
Dharma Treasure